МОЛОДІЖНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ

2018 № 1 (9)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»

НАУКОВЕ СТУДЕНТСЬКЕ ТОВАРИСТВО

МОЛОДІЖНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ

Науковий електронний журнал

2018 № 1 (9)

Київ 2018

УДК 33.01+00(048)

Видання спрямовано на сприяння розвитку економічних знань, поширення результатів наукових досліджень, розповсюдження та впровадження наукових досягнень в Україні та інших країнах світу. Висвітлено наукові результати 85-ї наукової студентської конференції «Інноваційний прорив України: креативні ідеї та проекти» 25 квітня 2018.

Засновник та видавець
Державний вищий навчальний заклад «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Рекомендовано до друку Вченою радою Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Протокол № 2 від 27.09.2018

Адреса редакційної колегії: Київ, 03057, просп. Перемоги 54/1
Наукове студентське товариство
сайт журналу: med.kneu.edu.ua
e-mail: med@kneu.edu.ua

Редакційна колегія: ***Олексюк Олексій Іванович***, д-р екон. наук, проф. (головний редактор); ***Ходакевич Сергій Іванович*** – канд. екон. наук, доц.(відповідальний редактор);***Бондар Микола Іванович,*** д-р екон. наук, проф.; ***Галенко Оксана Миколаївна,*** д-р екон. наук, проф.; ***Галиця Ігор Олександрович***, д-р екон. наук, проф.; ***Єранкін Олександр Олександрович***, д-р екон. наук, проф.; ***Івасів Ігор Богданович***, д-р екон. наук, проф.; ***Терещенко Олег Олександрович,*** д-р екон. наук, проф.; ***Шафалюк Олександр Казимирович***, д-р екон. наук, проф.; ***Литюга Юлія Володимирівна***, канд. екон. наук, доц. (відповідальний редактор); ***Сущенко Олександр Миколайович –*** канд. екон. наук, доц.; ***Ніколаєв Євген Борисович –*** канд. екон. наук, доц.; ***Корнилюк Роман Васильович –*** канд. екон. наук, ст. викл.
Відповідальний секретар: ***Коваленко Олександр Сергійович***, аспірант кафедри банківської справи

Матеріали наукового збірника друкуються мовою оригіналу. Усі права застережено. За використання матеріалів збірника посилання на нього є обов'язковим. Відповідальність за точність наведеної інформації та фактів несе автор публікації.
Редакція не завжди поділяє позицію авторів.

© КНЕУ, 2018

ЗМІСТ

Абдуллаєва Е.Н. Глобальний аспект технологічної мережевізації світового господарства …….21

Алєксандрова М.В. Інновації у сфері соціальних послуг…….23

Алєксеєв А.В. Імплементація досвіду країн ЄС щодо децентралізації видаткових повноважень…….26

Анісімов І. М. Проблемні аспекти визначення правової природи фінансового лізингу ……28

Ананьєва І.М., Фролова І.В., Намчук Є.С. Ястремська Т.Т. Business law……31

Андрійчук Т.С. Управління проблемними кредитами в банках України……..32

Андронік Б. В. Використання досвіду п'яти провідних країн єс за рейтингами "global competitivenessindex" та "doingbusiness" для подолання кризи в Україні...35

Андрющенко А.Р Формування інвестиційного середовища в Україні……38

Антоненко Е.В. Електронна система державних закупівель у протидії корупції. ……39

Антоненко Т.О. Особливості функціонування кредитних спілок в Україні…….43

Антонівська О.С. Аналіз процесів тінізації економіки в Україні та їх вплив на економіку ……..45

Арбич Я.О. Клонування: аргументи за і проти……..……..47

Бабій П.А., Стулій М.Д. Інвестиційна привабливість України та її перспективи ……50

Багірова Е.Е., Демиденко М.І. Публічне управління cashless платежами в громадському транспорті України ……..53

Базилюк Р.С. Управління державними витратами на оборону……55

Бакеренкова М. Юридичне значення факту реєстрації авторського права в Україні та зарубіжних країнах……..59

Бандрівська Ю.Я., Лисенко Ю.П. Аналіз інноваційного розвитку підприємства на прикладі ПАТ «МХП» ……..64

Баранов Є.С., Кичинська А.О. Drugs in Ukraine……68

Безпалий Р.В. Впровадження нових вимог до капіталу банків України.……70

Безсмертна Дар`я Сучасний рівень брендингу в організації: інновації та перспективи ……72

Берднік В.О. Державне регулювання ринку землі: переваги та недоліки…….78

Біланович М.С. Реструктуризація підприємств: сучасні процеси та економічні наслідки……81

Біленчук А.Б. Управління наслідками впливу інфляції на економіку країни 84

Біліченко М. В. Моделювання економічного розвитку країн світу на прикладі економіки США ……86

Білецький О. В. Сучасні тенденції кредитування агробізнесу в Україні……...89

Білоус О. О. The European court of human rights: how to realize your right?.....92

Бобик І. М. Міграція робочої сили в Україні……95

Бованко Мар'яна Неформальне лідерство як соціальний феномен……..96

Божко В.О. Шляхи забезпечення валютної безпеки України……..99

Бойко А.І., Сметаніна А.Т. Проблеми безпеки інтернету речей……..102

Бомк Д. Методи правової інформатики……103

Бондар Н.М. Зарубіжний досвід боротьби з тіньовою економікою……..105

Бондаренко С.І. Стратегія заохочення до інновації у підприємництві……109

Бондаренко Є. А. Огляд сучасних методик рейтингових оцінок та особливостей їх використання……111

Бондаренко С.І. Successful Ukrainian start-ups in the tourist sphere (успішні Українські стартапи у сфері туризму) ……..114

Бондаренко С.І. «Зелена логістика» як безцінна інвестиція у майбутнє країни 116

Бондарук А.Л. Оцінка конкурентноспроможності економіки України на світовому ринку……..118

Борисенко К.М. Економіка вражень як ключовий інструмент інноваційного підприємництва……121

Борович А.Л. Альтернативна енергетика в Україні……...123

Босенко В.І. Іноваційний формат участі України на глобальному ринку здоров'я……126

Боярчук А.І. Причини кризових явищ на сучасному світовому фондовому ринку……128

Боярчук М. І. Інноваційний розвиток будівництва в Україні: від трипілля – до сьогодення ……...131

Брон М.Р. Франчайзинг як спосіб росту бізнесу……133

Бугрим В.В. Intellectual property law as a branch of civil law ……135

Буравченко А.М, Зубаха М.В. Аналіз впливу сум відстрочених податкових активів та відстрочених податкових зобов'язань на фінансовий стан суб'єкта господарювання……..137

Бурлуцька О. В. Особливості формування ефективної моделі розвитку сучасних підприємств……139

Бурма Ю.В. Чат-боти як інструмент оптимізації функціонування виробничих процесів ……143

Бутузова А. В. Нестандартні методи мотивації персоналу……145

Василишена Т.В. Ризик в системі забезпечення економічної безпеки банку….147

Василець В.О. Перспективи розвитку кративної економіки в ЄС: досвід для України……149

Васюрина В. О. Ключові інструменти економічного аналізу для малих підприємств……..151

Вацюк А.В. Проблеми інвестиційної діяльності на українських підприємствах 154

Великород Д.С., Заєць А.І. Інноваційні підходи до удосконалення системи мотивації персоналу ……...156

Вершіцький С. І. Управління екологічною стійкістю гірничо-збагачувальних комбінатів……159

Виноградова А. І. Креативний маркетинг як засіб підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств……162

Виноградов Ю.Е. Самовизначення кримськотатарського народу в 1917 р.: уроки для сучасності……..165

Виноградова Анна Attractive Chornobyl: how the exclusion zone is being sold (привабливий Чорнобиль: як продають зону відчуження)……167

Власенко М.М. Архітектоніка публічних фінансів в контексті макроекономічної стабілізації……169

Власенко В.В. Використання методу аналізу ієрархій для аналізу альтернатив 173

Войтович В.О. Український технологічний старт-ап xbeam 3d metal printing….175

Волкова К.Ю. Функціонально-вартісний аналіз, особливості його використання в сучасних умовах……..177

Володько А.С. Державні гарантії щодо захисту прав споживачів в Україні…...179

Вольвач В.О. Інноваційно-креативні фактори формування торгової політики...182

Волтаріус В.В. Напрями аналізу ефективності амортизаційної політики підприємства……185

Вороніченко А.О. Роль іноземного капіталу в банківській системі України….188

Воронюк Р.М. Проблемні питання медіації у публічно-правових спорах……...190

Гавриленко Д.Ю. Механізм інноваційних перетворень в країнах ЄС та їх трансформація в Україні……193

Гавриленко Ю.О., Загорійчук Т.М. Блокчейн: зарубіжний досвід і перспективи розвитку в Україні……...195

Гаврилюк Г. О. Інноваційний менеджмент у практиці сучасних підприємств...198

Гаврилюк Д.В. Оцінка управління грошовими потоками: від теорії до практики……...201

Гаєвська О.П. Post-traumatic syndrome – is a bomb of slow motion. Ukrainian national army – ato (посттравматичний синдром – міна упольненої дії)……203

Гайдим Б.В. Проблеми нарощення банківського капіталу в Україні та шляхи їх вирішення……205

Галета П.М. Вплив динамічної рівноваги на систему стимулів споживача……207

Гаркуша А.Г. Антикорупційні стандарти в запобіганні конфлікту інтересів….210

Гижко С.А. Exit capital tax : prospects of implementation in Ukraine……..213

Глева Б.С. Трансформація бухгалтерського обліку грошового забезпечення військовослужбовців в Україні……216

Глушкова Ю.Р. Комунікативні навички в системі підприємництва……219

Голіонко К.Д. Інноваційні механізми організації місцевого самоврядування в Україні…….221

Головченко Ю.М. Корпоративні венчурні стратегії у системі інноваційного розвитку ТНК: досвід для України……224

Голубнюк А.О. Міжнародний досвід страхування банківських депозитів……..226

Голубнюк М.О. Стрес-тестування як інструмент діагностики українських банків……229

Гончар А.О. Інституційне забезпечення антикорупційних стандартів у діяльності державної служби……230

Гончаренко В.В. Вплив портфельних інвестицій на макрофінансову стабільність України ……236

Гончарук А.О. Вплив маркетингу на суспільство……238

Гордейчук Т.О. Фінансова безпека банківського сектору України……241

Горшкова О.О. Ефективність впровадження логістичного аутсорсингу в діяльності підприємства……243

Гребеньков Є.В. Justification of the directions of increasing the efficiency of using the innovative potential of enterprise……246

Гречко М.І. Новий шлях для українських бізнесменів: двостороння торгівля з ЄС в рамках ПВЗВТ……..249

Гречко М.І., Хоменко М.В. Бенчмаркінг як інструмент стратегічного аналізу……..251

Гриліцька В.-О.М. Інноваційна діяльність України: стан і перспективи розвитку……254

Грищенко Ю.С., Шинкар Ю.С. 43 директива ЄС: досвід запровадження в країнах ЄС та проблеми імплементації в Україні……257

Грищенко Ю.С. Шинкар Ю.С. Особливості впливу блокування податкових накладних на оптимізацію податкового навантаження з ПДВ……..259

Грінкіна К.А. Сучасний стан та перспективи розвитку малого та середнього бізнесу в Україні……..262

Громницька І.Ю. Перспективи використання екскроу-рахунків в Україні……264

Громницька І.Ю. Світові тенденції розвитку тіньової банківської системи…..266

Грубнік А.Р. Сучасні методи діагностики економічної безпеки підприємства...269

Гудзь С.М. Податок на виведений капітал, можливість інтегрування в податкову систему України……...272

Гудушина К.І. Європейський досвід зростання економіки: ринок праці і стратегія зайнятості……274

Гулінський О.В. Key performance indicators у діяльності енергетичних компаній і служб……277

Гуляєв М.О. Медіація як ефективний спосіб вирішення конфліктів у сфері інтелектуальної власності……..280

Давиденко Є.В. Національна інноваційна система та роль її основних елементів у економічному зростанні Індії……282

Давидкова К.М. Економіка змінюється, ринок капіталу залишається……285

Данильченко Д.В. Отто Фон Бісмарк як приклад для сучасних українських політиків……...287

Дараган Я. О. Електронний уряд в Україні……290

Дарієнко А. В. Інновації в банківському секторі……293

Дарієнко А.В. Пруденційний безвиїзний нагляд НБУ……295

Демиденко А.В. Моделювання динаміки ставки кредитування українських банків……299

Денисенко А.Р. Сучасні прийоми прогнозування в аналізі зовнішнього середовища……..300

Денисенко Д.І. Транспарентність банківської інформації як складова економічної безпеки України……302

Денисюк А.В. Інновації в податковому управлінні економікою України……..304

Депотапчук А.В., Дорошук Н.В. Модернізація обліку фінансових активів банків України……307

Дзензелюк К.В. Інклюзивні інновації в регулюванні національного ринку праці……309

Дзьома І.О. Використання фрактальності в еволюції життєвого циклу товару 315

Дідусенко О.І. Проблема децентралізації бюджетних повноважень……318

Дішківська Я.А., Лотоцька К.А. Імплементація досвіду публічного управління іноземного інвестування південної Кореї та Сінгапуру для економічного прориву України……321

Довгаль І.Г. Проблеми захисту патентних прав: норми законодавства та їх застосування……324

Довготелес В.В. Блокчейн в Україні: досягнення та перспективи……328

Дубенець О.В. Особливості тіньової економіки в Україні……331

Д'яков М.О., Дмитренко Е.С. Проблеми правового забезпечення податкової безпеки України……...333

Жданова Г.В., Манукіян І.В. Сучасний стан кон'юктури ринку золота…….337

Журба Д.Р. Актуальні проблеми та перспективи розвитку вітчизняних start-up 339

Загородній В.С., Матюшенко З.А. How to establish a country: experience of sealand……...341

Загребельний Д.С. Менеджмент інноваційної діяльності на прикладі США та Японії……344

Заєць М.М. Функціонально-вартісний аналіз, особливості його використання в сучасних умовах……..346

Заставна Д.Ю. Доцільність використання CRM-систем у підвищенні ефективності діяльності підприємства……..348

Захарчук І.В., Шеремет А.О. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства (на прикладі підприємств «Світоч», «АВК», «ROSHEN»)…….351

Захарчук Д.Д. Екологічний податок як інноваційний інструмент на шляху до макрофінансової стабілізації……..353

Земляна К.В. Історія української еміграції: погляд від сьогодення…….357

Зіник А.В. Venture companies розвиток венчурного підприємництва……..359

Зубченко А.І. Мотивація персоналу як складова стратегії інноваційного розвитку ……..362

Ібрагімов Е.Р. SMM як фактор успішності підприємства…….364

Івановська А.-С.А. Гроуз хакінг – нова агресивна версія маркетингу…….367

Івановська А.-С.А. Логістика майбутнього. оптимізація доставки вантажів завдяки високим технологіям……370

Іваненко А.В. Альтернативні енергоресурси ЄС……...371

Івановська А.-С.А. Український стартап «ECOISME». Розумний гаджет для економії енергії……373

Івченко Я.Ю. Впровадження технології блокчейн у приватний та державний сектор на основі аутсорсингу……375

Ігнатова Д.О. Інноваційні технології як основа інноваційного прориву в Україні …….377

Іоніцой Є. Ю., Братусьов Д. С. Імплементація світового досвіду публічного управління як фактор підвищення конкурентоспроможності агропромисловості ……..380

Ільницька О.І. Проблеми реалізації повноважень суб'єктів, що забезпечують фінансову безпеку……383

Ісаєв М.Е. Роботизація німецького виробництва в межах загальносвітової тенденції……..386

Кабова Г.Г., Карпанова Л.С., Фалінська Т.І. Сучасні провідні ринки золота та їх специфіка…….389

Кадін Я.І. «Політика страху»: поняття та особливості……..392

Казміренко А.В. Креативність і французька мова в індустрії моди як фактор просування України в світі……394

Калашник Д.І. Вплив зеленого маркетингу на економічний розвиток країн….398

Камінський Л.Ю., Бернацька А.О. Практика застосування податкових преференцій у країнах ЄС та Україні……402

Карнасюк А.В. Впровадження TPM як спосіб підвищення операційної ефективності підприємства……405

Кисіль М.К. Вдосконалення екологічного законодавства України на прикладі прийняття екологічного кодексу Францією……..409

Кобзева І.І. Використання матричного аналізу в маркетингових дослідженнях 414

Кобринська А.О. Перспективи трансформації зовнішньоторговельної політики України за умов європейської інтеграції……...418

Коваленко А.М, Зухд К.Р. International politeness……..421

Uliana Kovalchuk, Anastasiia Kryzhna Green finance: risks and opportunities…..425

Коваль В.О. Підвищення комунікативного впливу на споживачів шляхом використання альтернативних методів маркетингового просування……428

Коваленко А.В. Оцінювання та підвищення ефективності використання інтелектуальних ресурсів підприємства……430

Коденська Ю.П. Інноваційна діяльність фармацевтичних компаній світу…….433

Козир Ю.М. Застосування платіжної матриці в аналізі обсягів виробництва продукції підприємства……...436

Козир Ю.М. Програми автоматизації аудиту нового покоління……...440

Козир Ю.Г. Фінансова безпека електронного бізнесу: проблемні аспекти……..443

Козій В.С. Корпоративна культура як головний фактор успішності компанії….446

Козік К.І. Український стартап preply……..449

Колб О.Б. Кадрова безпека як складова безпеки банку……..452

Коломієць Т.Є. Роль управління запасами у підвищенні ефективності управління підприємством……456

Коломієць Т.Є. Інноваційні технології в туристичній індустрії……..460

Коломієць М.Р. Програмні рішення CASEWARE для аудиту, бухгалтерії та аналітики……..465

Комісарчук Ю.А. Критерії розмежування між поняттями правовий вплив та правове регулювання……..468

Конончук Ю.М. Роль інвестицій у формуванні інноваційної складової української економіки……470

Копан О.В. Краудфандинг, як нетрадиційна форма фінансування стартапів…..475

Копилова І.В. Вплив менталітету на якість трудового життя……...477

Копосова Д.М. Феномен електронних закупівель в розвитку публічного сектору національної економіки……..481

Коркушко О.І. Роль криптовалюти в легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом…….485

Корнійчук Ю.Л. Статистичний аналіз ринку праці в Україні……488

Королюк Д.Г. Застосування стратегії «блакитного океану» в сучасних умовах на українському ринку……491

Коротич К.В., Матвійчук Д.Ю. Нова держава соціальної рівноваги: бути чи не бути? ……494

Косянчук М.С. Innovations in medical service……497

Кот В.В. Управління процентним ризиком в комерційному банку……..500

Кот В.В. Особливості реалізації монетарної політики в сучасних умовах……..504

Кот В.В. Блокчейн в банківській сфері……507

Котишевська Т.М. Сучасний теоретико-правовий аспект державного регулювання економічної конкуренції…….510

Котяш В.І. Інформаційна економіка у країнах європейського союзу та її розвиток в Україні……...512

Котяш В. Інформаційна економіка та Україна……516

Кравченко К. О. Економічна безпека банку……..519

Кравченко М.О. Антикорупційна експертиза діяльності публічної служби в Україні…….522

Кравчук Я.І. Правове забезпечення авторського права на музичні твори в Україні……526

Кравчук Я.І. Соціально-економічні ефекти та результати державних витрат на освіту……..530

Крамаренко А.Р. Трудова культура та трудова мотивація на ринку праці України ……534

Красова А.О. Впровадження нової класифікації фінансових активів банку як однієї із складових трансформації системи бухгалтерського обліку……536

Кривенко А.І. Роль виставково-ярмаркової діяльності в системі міжнародного бізнесу на сучасному етапі глобального інноваційного розвитку…….540

Крисюк А.О. Потенціал і тенденції інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах України……...543

Кугай Н.А. Методичні підходи до оцінки ефективності соціального захисту населення в України……548

Кудрявцева А. Іджиталізація міжнародної маркетингової діяльності…….554

Кудря Є.С. Застосування інтернет-маркетингу в сучасній формі управління підприємством…….557

Кузьменко М.А. Теоретичні основи аналізу грошових потоків підприємства…560

Куліш А.І., Чайчевська Ж.В. Особливості механізму адміністрування податків в Україні на сучасному етапі……563

Кумечко А.В. Віртуальні підприємства як нові можливості ведення бізнесу в Україні…….566

Кушніренко І.В. Комплексний фінансовий аналіз: методичні аспекти……...570

Кушнерик О.С. Історичний розвиток підприємництва в Україні у другій половині XIX - початку XX століть……..573

Кушніренко І.В. Мерчандайзинг: інноваційні напрямки на світовому ринку та можливості впровадження в Україні……577

Лавринович Ю.О. Стартап як форма інноваційного підприємництва в Україні …….580

Лебедко Н.Р. Індивідуальний інвестор: проблема вибору…….584

Левенко М.М. ICO як демократичний аналог IPO на ринку стартапів……587

Левченко А.І. Аналітичне забезпечення розвитку підприємства на основі ключових показників ефективності……..589

Левченко Я.Ю. Тенденції гармонізації авторського права в контексті європейської інтеграції……..593

Лисенко О.О. Проблеми та перспективи співпраці України з європейською асоціацією вільної торгівлі……597

Лисенко Д. В. Корпоративне зростання підприємства в умовах інноваційного розвитку……601

Лисенко О.О. Наслідки застосування політики від'ємних відсоткових ставок...604

Литвиненко К.А. Безробіття в Україні: аналітичні проблеми та шляхи вирішення……607

Лівшун Ю.О. Роль малого бізнесу в розвитку аграрного комплексу України…609

Лозко В.І. Роль візуальної комунікації в SMM-просуванні підприємства……...613

Лозко В.І. Ukrainian startup «Grammarly» — free writing assistant український стартап «Grammarly» — безкоштовний помічник з написання текстів……616

Лук'яненко А.Р., Мазаєва Д.Ю. Оцінка факторів формування валютного курсу в Україні……..619

Лук'янова В.О. Міжнародні рейтингові оцінки корупції в публічному секторі економіки……622

Ляшенко Ю.М. Аналітичне забезпечення сталого розвитку підприємства та аналіз інноваційного фактора в його забезпеченні……..627

Майборода К.Я. Psychological aspects of increasing productivity at work (Психологічні аспекти підвищення продуктивності праці)……..630

Майборода Є.С. Управління вартістю підприємства: сутність та методи оцінювання……633

Малицька Н.Ю., Вдовиченко А.В. Дослідження споживчого сприйняття сервісів доставки здорового харчування……637

Малиця К. О. Блокчейн в банках світу……640

Малова А.Є. CVP-аналіз в управлінні діяльністю суб'єктів державного сектору ……643

Мальована Т.А. Сучасні напрямки вдосконалення системи управління витратами на підприємстві……645

Мальковська Ю.Б. Оцінювання стабільності публічного сектору національної економіки……648

Матвієнко М.М. Інформаційні технології в управлінні діяльністю підприємства……651

Мансілья Альварес В. О. М , Мєльник В. В. Artificial intelligence as the most significant innovation of decades……..655

Марченко О.М. Особливості аналізу фінансових результатів підприємтсва…..658

Матвієнко Л.Р. Управління кредитним ризиком банку……662

Матвієнко М.А. Вплив штучного інтелекту на економіку та суспільство……...666

Мачушинець В.В. Розрахунок показників фінансової стійкості під час аудиту в комп'ютерному середовищі……670

Машина Ю.В. Внутрішній маркетинг і талант-менеджмент як ключові пріоритети брендингу роботодавців……673

Машина Ю.В. Крос-девайс комерція: стан та перспективи розвитку в Україні 677

Махненко М.В. Інновації як основа конкурентоспроможності підприємств…..681

Медведчук Д.М. Кримінально-правовапротидія злочинам проти основ національної безпеки України в умовах гібридної війни……685

Мельохін С.П. Інноваційна активність суб'єктів малого і середнього бізнесу в країнах ЄС……689

Мельник О. О. Технології визначення потенціалу експортування……..693

Мельник Т.О. Гроуз-хакінг у розвитку стартапів: можливості застосування в Україні……..696

Мидель А.М. Проблеми визначення директивних повноважень роботодавця…700

Миндзя Є.О. Особливості формування мотиваційного механізму праці персоналу підприємства……703

Мисюк І.В. Проблеми розвитку малого бізнесу в сучасних умовах господарювання……..706

Міджак О.М. Блокчейн як бізнес-технологія майбутнього……..709

Мілевська А.Ю., Сівта І.М. Багатовимірне порівняння підприємств через систему показників однофакторного дискримінантного аналізу……..713

Мірко І.О. Метод бенчмаркінгу: сутність та особливості……717

Мірко І.О. Громадський контроль та громадська експертиза в сфері публічного адміністрування в Україні……720

Місюра О.В. Франчайзинг на ринку інновацій……..723

Міщенко Д.С. Криптовалюта і Україна……..731

Міхневич Б.О. E-commerce ринок України: проблеми та перспективи……..734

Моргунова Д.Ю. Перспективи розвитку адитивних технологій в українській промисловості……738

Морясова Г.О. Загрози технології BLOCKCHAIN……741

Мосейчук А.Л. Вплив індустріального розвитку на динаміку викидів у повітря в Україні……744

Мостович Ю.А. Дебіторська заборгованість як індикатор розвитку бізнесу…..747

Музика В.С. Особливості використання методів теорії економічного аналізу у сфері медицини……750

Мурга Т.І. Сучасні методи підвищення прибутку підприємства……..754

Муханова Д.С. Найкращі ідеї для інвестицій на українському ринку……758

Нагорна Н.В. Моделювання динаміки курсу долара на міжбанку України……761

Назаров О.І, Пузан М.М. Цифрова дипломатія як інструмент зовнішньополітичної діяльності країн……..764

Науменко Р. Блокчейн як інноваційний напрямок ЄС для ліквідації корупції і можливого створення єдиної світової валюти……..769

Ніколенко Г.С. Правове регулювання криптовалюти в Україні: перспективи та ризики……...773

Ніколаєнко Є.О. Інноваційний розвиток соціально-економічної сфери України: досвід ЄС……..777

Ніщимний В.О. Електронне судочинство в Україні: виклики та перспективи...780

Несен О.В. Структура аналітичного документу "Звіт про управління"……783

Нестринюк Г.Я. Основні напрями процесу капіталізації банків України……...786

Никитенко У.А. Новий підхід до банківського нагляду – SREP……..790

Новосад Ю.Р. Альтернативна енергетика США в контексті формування енергетичної безпеки……..792

Нотевський Є.В. Венчурне інвестування як механізм розвитку інноваційного потенціалу України……795

Олівінська І.В. Управління продуктивністю в публічній службі: досвід КНР...799

Олійник В.В. The notarial profession in Ukraine……...804

Олійник І.С. Agrarhandel Zwischen der Ukraine und deutschland in den produktgruppen: beeren, gemüse, nüsse, bioprodukte – wichtige tatsachen und zukunftsaussichten……806

Олійник Ю.М. Перспективи розвитку банків з іноземним капіталом в Україні……809

Ольховик О.О. Захист банківської таємниці як основа забезпечення прав клієнтів……812

Оргіш Є.Б. Удосконалення механізмів мотивації банківських працівників з метою забезпечення безпеки банку……..815

Орел Вікторія Управління інноваційним процесом на основі стандартів IDEF3……818

Орел В.С. Доларизація в Україні: сучасність, проблеми та шляхи їх вирішення……821

Орєхов С.А. Інтелектуальні ресурсні асиметрії в інноваційному бізнес-середовищі……..824

Орлова К.Б. Імперативи стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства……826

Орлюк В. П., Ковальчук Ю.О. Система скорингу фінансової та юридичної оцінки контрагентів для забезпечення фінансової безпеки суб′єктів підприємництва……829

Осіпова Т.О. Методичний інструментарій оцінювання конкурентоспроможності туристичних підприємств……..832

Остапова С.А. 50 ideas for the development of Ukrainian cities (50 ідей для розвитку міст України) ……..835

Острова Г.В. Перспективи маркетингу в Україні……..840

Падалка М.Л. Сучасні підходи до управління операційною діяльністю на підприємстві……842

Панчук О.А. Чому Україні варто звернути увагу на маленькі успішні країни? 844

Папенко О.М. Маркетингова товарна політика підприємства та шляхи її вдосконалення……..846

Парасина В.В. Стан та перспективи підвищення ефективності діяльності меблевих підприємств України……850

Паращенюк О.І. Інновації в публічному управлінні як умова розбудови сервісної держави……853

Паращенюк О.І. Активізація антикорупційного потенціалу українського суспільства……..856

Пасічник І. Мале підприємництво в ринковій економіці……..860

Пастернак О.С., Губень А.С., Темченко В.В. Juvenile justice systems……863

Перепелиця І.В. Вплив нейромаркетингу на поведінку споживачів……865

Перепелиця І.В. Застосування методу «Маркон» для оптимізації асортименту 869

Петлюк К.А. Фіскальні аспекти макрофінансової стабілізації в Україні…….872

Пийвода К.І. Прогнозування курсу банківських металів……...874

Пінчук В.О., Троян Ю.І. Вплив соціальних факторів на ефективність діяльності підприємства……877

Пінчук А.С. Державне регулювання криптовалют: світовий досвід та перспективи України……..880

Плевич С.О. Статистичний аналіз страхового ринку України…….884

Подоляк Н.О. Особливості організації праці в умовах неоекономіки……887

Подолян Т. Соціальна відповідальність у підприємницькій діяльності: сутність, пріоритети та стратегічні напрями розвитку в Україні……890

Поливана Ю.М., **Євтушок А.В.** Маркетинговий мікс екопродуктів на прикладі нового підприємства «GREENME» ……893

Поліщук В.В. Аналіз бізнес- процесів на вітчизняних підприємствах……896

Полоз В.О., Педько М.П. Маркетинговий аналіз: сутність та завдання…….899

Польова В.І. Публічне управління розвитком житлово-комунальної інфраструктури……902

Польова В. Правові аспекти використання відомих брендів в Україні……905

Полякова І.М. Правові та організаційні аспекти врегулювання питання переселенців в Україні……908

Пономарьова К.С. Роль державного управління в становленні ринку землі….911

Пономарьова К.С. Ринок землі та його роль в сучасні економіці України……914

Потапова А.С. Інноваційна діяльність як основа розвитку підприємства в умовах сьогодення……918

Потапова А.С. Продаж в Instagram: тренди та основні аспекти……920

Потапчук А.В., Бутенко К.С. Технологія BLOCKCHAIN як інноваційний важіль управління публічним сектором……922

Прижевальський М.М. Демографічна ситуація в Україні: Проблеми та перспективи розвитку……926

Потапенко Я.А., Придатко А.В. Негативний вплив глобалізації на лідерство в бізнесі……..……929

Примачик А.Р. Стрес-тестування як інструмент діагностичного обстеження банків……933

Прозур Н.О. Прогресивний та ідейний вплив Великої французької революції на розвиток права……936

Пузенко Д.А. Аналіз мотивації праці та її вплив на ефективність роботи персоналу……939

Пушкарь Ольга Агростартапи як об'єкт венчурного інвестування……941

Радченко В.Є. Правовий прецедент як джерело права в Україні: наукова дискусія ……945

Ракарчук А.Д. Метод експертних оцінок: сутність, особливості, недоліки 948

Регент С.В. Реінжиніринг системи бізнес-процесів як фактор підвищення ефективності діяльності компанії ……951

Репецька М.П. Вплив іноземного капіталу на банкіську систему України…….953

Решетняк Н.В. Кібер злочинність в Україні: сучасні тенденції та напрями протидії ……957

Решетняк Наталія, Годована Софія Правові аспекти сурогатного материнства в Україні……960

Рибаченко А.Я. Чи необхідні зміни податку на прибуток підприємств?.....963

Робський В.Т. Інформаційна безпека в банківському секторі України ……..966

Рогова А.О. Міжнародний досвід стимулювання інноваційної діяльності……..968

Родченко Д.А. Образ ведучого телешоу як об’єкт правової охорони……...971

Розум М.І. Аналіз динаміки інституційних чинників валютного курсу в Україні та їх врахування у прогнозах……975

Рожко О.М. “Домінуючі бізнес-моделі сучасних підприємств”……..978

Романчук Д.П., Сівка Д.М. Design thinking as a framework for innovations 981

Рубінківська С.О. Інноваційні ідеї теорії економічних криз М. І. Туган-Барановського……984

Рудик К.А. Планування маркетингової діяльності підприємства в сучасних умовах……988

Рудик К.А. Innovation adoption and the product lifecycle (прийняття інновацій та життєвий цикл продукту) ……992

Рудик К.А. Сутність та методи маркетингового аналізу……..994

Руденко М.В. Швеція – провідна країна у сфері Doingbusiness……997

Самилюк А.В. Інститут спеціалізованого омбудсмену: реальність чи міф у сфері прав людини? ……999

Свідерська С.О. Особливості венчурного інвестування……1002

Сезоненко А.В. Реформа децентралізації влади та розвиток місцевого самоврядування……1005

Семко В.В. Вплив зниження купівельної спроможності в україні на підприємництво……1009

Семенова В.А. Контролінг як сучасний підхід в економічному аналізі ……1012

Семенюк І.О. Аналіз впливу оподаткування на прийняття рішення про заміну морально застарілого обладнання……..1014

Семенюк Я.А. Аналіз впливу макроекономічних показників на рівень золотовалютних резервів України……..1016

Середа С.В. Інноваційні способи аутентифікації клієнтів банку……1019

Сєрікова А.І. Інновації в Україні на основі досвіду європейських країн……..1023

Сивак Є.І. Використання ІТ в діяльності органу виконавчої влади……..1025

Сидоришина Ю.В. Стандарти в освіті: досвід України……..1028

Сидоришина Ю.В. Екологічний безпілотний транспорт – мрія чи майбутнє України? ……1032

Синькевич С.О. Деякі питання щодо запобігання жіночої злочинності в Україні……1035

Синюченко К.О., Бєдніна Д. Р. Що таке поведінкова економіка і для чого вона потрібна……1038

Сирота Б.В. Можливості BIG DATA в різних сферах використання, стан і перспективи розвитку технології в Україні……..1041

Сич А.І. Проблемні кредити та їх вплив на діяльність банків……1044

Сич А.І. Вплив кредитних ризиків на економічну безпеку банків……1047

Сичова А.О. Звичай як джерело права в Україні та країнах ЄС поняття та ознаки правового звичаю……1050

Сідлецька К.А. Міжнародні аспекти діяльності українських науково-дослідних центрів……1053

Сіренко Я.С. Підвищення спроможності територіальних громад в умовах гібридної війни з урахуванням міжнародного досвіду……1056

Сітало М.В. Аналіз розвитку ринку криптовалют……1060

Скрипченко К.Г. Економічні нормативи та їх дотримання комерційними банками України……1062

Слівінський В. В. Проблематика блокування податкових накладних в Україні……1065

Сліпенька А.Ю. Управлінський аналіз як технологія обґрунтування рішень та максимізації прибутку…….1069

Смакула Я. Р. Оцінка рушійних сил та гальмівних факторів на шляху до сталого розвитку……1071

Соболь Д.О. Використання зарубіжного досвіду публічного управління розбудови «зеленої економіки» в Україні……..1074

Собченко А.В. Інформаційне забезпечення фінансового аналізу діяльності фірми……1077

Собченко А.В. Логістика в сфері послуг……..1080

Собченко А.В. Інноваційні можливості рекламування продукції……..1083

Стасенко Ю.Л. Інтернет-торгівля як засіб підвищення конкурентоспроможності підприємств в умовах глобалізації……..1085

Стасенко Є.В. «Кластерна політика в Європейському Союзі»……..1088

Стеценко Д.А. Проблеми та перспективи розвитку банківського нагляду в Україні……1091

Столяр І.С. Міжнародна виставково-ярмаркова діяльність підприємств харчової промисловості України……1094

Сукур А.О. Реінжиніринг як сучасний інструмент інноваційної діяльності підприємств……..1097

Тамразян Г.Г. «Розвиток автомобільної галузі в Європейському Союзі»……1099

Танчик К.А. Проблеми кримінальної відповідальності юридичних осіб…….1102

Твардовська Я.О. Особливості здійснення права на авторське ім'я……..1105

Терно П.А. Відповідальність за невиконання рішень Європейського суду з прав людини: кримінально-правовий аспект……...1109

Тертиця К.Л. Психологічні аспекти впливу реклами на кінцевого споживача 1112

Тищенко М.С. Вплив лідерства в зміцненні організаційної інновації в компанії в Україні……1115

Тищик К.В. Цифровий маркетинг в Україні: сучасні тенденції та перспективи розвитку……..1120

Ткаченко А.О. Інноваційний парк unit.city……...1123

Товстенко І.І. Особливості застосування аутсорсингу на вітчизняних підприємствах……1127

Tokarieva Olena Measuring intangible assets……...1131

Токарчук Є. Штучний інтелект як новітній інструмент розвитку бізнесу……1135

Трофімов Ігор Моделі дивідендної політики нафтогазових підприємств…….1140

Трощенко Інна Формування бізнес-моделі START-UP……..1143

Троян Ю.І., Пінчук В.О. Потенціал кластерів як форми конкурентних відносин……1147

Удочкін М.В. Соціально-економічний поступ україни 1918-2018 роки……1152

Ульянченко Д.В. Споживче кредитування в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку……...1155

Фарапонов В.Г. International Criminal Court: foundation, jurisdiction and value for Ukraine……1157

Фастовець Д.В. Ефективність впровадження концепції "кайдзен" на українських підприємствах……1160

Феденко Д.О. Інвестиції в людський капітал як інноваційна стратегія соціально-економічного розвитку України……..1164

Феденко Д.О. Інформаційний ресурс як чиник пожвавлення гібридної агресії……1169

Федірко Д. В. Зарубіжний досвід використання лізингу та його застосування в українських реаліях……..1171

Федоренко А.О. Новітні інноваційні технології у банківському бізнесі……1174

Федченко А.В. "Орагнізаційно-економічна характеристика франчайзингової моделі бізнесу"……1177

Фомічов А.О. Гіперлуп в Україні……..1180

Хайрулін В.Ю. Правове забезпечення розмитнення автомобілів в Україні….1182

Харченко О.В. Адміністрування процесу оцінки ефективності діяльності публічного службовця……..1185

Хлібоська А., Ткач В. Аналіз формування моделі бренду роботодавця……1189

Хоменко М.В. Бенчмаркінг як інструмент стратегічного аналізу……...1193

Хоменко А.Ю. Інструменти макропруденційної політики та їх запровадження в Україні……1196

Хукаленко М.В. Метод порівняння, як важливий прийом економічного аналізу……1199

Цвикор В.С., Загоранський В.Ю. Криптовалюта, як інвестиційний актив майбутнього……...1201

Цвіток Н.І. Роль рефінансування в забезпеченні фінансової безпеки банківської системи України……1204

Цимбалюк М.Т. Аналіз стійкості банківських установ України……1207

Члечко О.М. «Зелена економіка» як основа інноваційного прориву України..1209

Черноштан Є.В. Правове саморегулювання: переваги та недоліки……1212

Чернявська К.В. Валютна лібералізація в Україні в умовах інтеграції до Європейського Союзу……1215

Черняк Р.В. Зарубіжний досвід боротьби з кібератаками на банки для забезпечення безпеки економіки України……..1218

Чех Л.М. Соціально-економічний розвиток міста за умов децентралізації 1220

Чирва В.В. Монголо-Татарське Іго в Русі. Політико-правові аспекти……...1223

Чудінович О.І. Дивідендна політика національних підприємств……...1226

Чумак А.В. Сутність і сучасні тенденції еміграції трудових ресурсів з України……...1229

Чупринська О.Ю. Орден Домініканців на теренах України: минуле в сучасному……...1232

Чухно О.В. Розвиток податкового аналізу як інструменту податкового менеджменту……1235

Чучман О.О. Євген Чикаленко – менеджер української культури……1238

Шайдецька В.О. Осадчук В.Є. Технології Smart Villages та прогнози їх розвитку ……1240

Шаляпін О.І. Торговельні переваги Німеччини……...1243

Шаповалова А. С., Підрядська Г.В. Випадкові процеси на ринку Форекс. Стратегії на основі мартингейлу……..1246

Шапран О.А. Забезпечення прибутковості інноваційного підприємництва…..1248

Шаргала В.І., Магрета Я.Л. Феномен тіньової економіки в Україні……1251

Швейбиш К.Ю. Наступність у системі державної служби……..1254

Швидкий Д.О. Особливості продажу земельних паїв в обхід законодавства України……..1256

Шевченко В.С. Тенденції розвитку інноваційної діяльності в Україні……1260

Шевченко Р.В. Вплив корпоративної соціальної відповідальності на операційну діяльність підприємства……1263

Шевченко В.К. Сучасні тенденції розвитку науки «Економічний аналіз»……1266

Шевчук Г.В. Необхідність та особливості аудиту фінансової звітності малих підприємств……1269

Шеремет О. Роль інноваційного підприємництва у розбудові моделі інноваційного розвитку економіки……1272

Шеремет А. О. Нові інноваційні моделі в Україні……1276

Шинкарьов Ю.В. Методи протидії загрозам валютній безпеці банківських установ……..1279

Шипова Є.К. Лабораторії віртуальної реальності……1282

Шишук Н.О. Державне регулювання щодо мораторію на продаж землі в Україні……1285

Шиян А.С. Теоретичні засади інформаційної безпеки банку……..1288

Шостак А.О. Податковий аналіз в системі управління оподаткуванням діяльності підприємства……1290

Шпак А.О. Принципи професійної етики і поведінки бухгалтера та проблеми їх реалізації в Україні……1293

Шпак А.О. Штучний інтелект та особливості його застосування у діяльності сучасного підприємства……1296

Шпера А.С. Детермінанти розвитку підприємств у сучасних умовах……1299

Шуліка Б.В. Державне регулювання у сфері оподаткування підприємств України……...1302

Шульга М.Г. Фінансова звітність за МСФЗ: переваги та недоліки для малих та середніх підприємств……1306

Юров Б.І. Проблеми та шляхи розвитку венчурного інвестування в Україні...1309

Якименко О.Ю. Підвищення рівня кібербезпеки як запорука стабільногорозвитку банківської діяльності в Україні……..1314

Якимчук А.В. Роль АПК у функціонуванні економіки України…….1316

Яковенко Т.О. ПДВ для інноваційної діяльності:досвід України та країн ЄС..1319

Яковенко І.Л. Проблемні питання охорони комп'ютерних програм з множинністю авторів……1323

Янківський А.В. Інтернет маркетинг в системі інтегрованих маркетингових комунікацій……1326

Яремчук І.В. Сучасні напрями економічного аналізу……..1331

Ярошенко С.С. Можливості використання теорії ігор в банківському маркетингу……..1333

Ярошенко С. С. Шляхи запобігання шахрайства з платіжними картками……1336

Абдуллаєва Е.Н., (ф-т міжнарожної економіки і менеджменту, ІІ курс)

ГЛОБАЛЬНИЙ АСПЕКТ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ МЕРЕЖЕВІЗАЦІЇ СВІТОВОГО ГОСПОДАРСТВА

Сьогодні мережевізація виступає як провідний напрям міжнародної економічної діяльності у глобалізаційних явищах трансформації економічної системи України. Процес технологічної мережевізації засвідчив різницю в темпах соціально-економічного розвитку країн-учасниць з іншими країнами, відкрив ефективні засоби державної науково-технічної політики, спрямував вплив глобалізації та інтеграції у висококонкурентні позиції для країн на світовому ринку. Країни, що долучились до техномереж отримали збільшення ВВП на 3,3%, комерціалізацію знань та досліджень, об'єднали зусилля у складі міжнародних стратегічних альянсів (ITA, IBM, Networks and Information Science International Technology Alliance, Joint Venture and International Technological Alliances).

Формування технологічних мереж починається зі створення технопарків та технополісів, фінансування високотехнологічних досліджень та всебічної державної підтримки НДДКР з подальшим міжнародним співробітництвом.

Кластерний аналіз 27 країн-новаторів світу, здіснений на основі данних Global Innovation Index Scoreboard, дозволив виокремити 5 кластерів(рис.1).

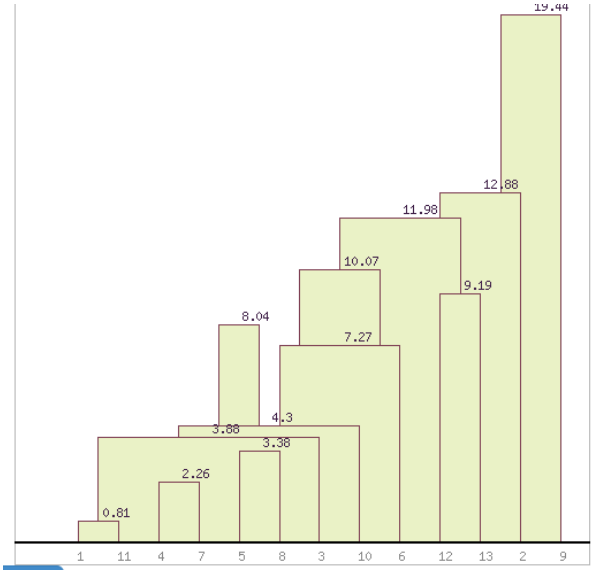

Рис. 1. Дерево кластерного аналізу за 27 країнами

Джерело: Побудовано автором на основі [1;3;4].

І кластер — лідери інноваційного розвитку (Данія, Люксембург, Нідерланди, Фінляндія, Швеція, Швейцарія, США). ІІ кластер — сильні новатори (Норвегія, Ісландія, Китай, Японія). ІІІ кластер — середні новатори (Німеччина, Ірландія Франція, Австрія, Великобританія, Ізраїль), VI кластер — помірні новатори

(Південна Корея, Казахстан, Туреччина, Польща, Білорусь). V кластер — слабкі новатори (Канада, Індія, ОАЕ, Україна, Росія).

Необхідно зазначити, що країни I кластеру ефективно застосовують всі засоби забезпечення високого інноваційного розвитку, тобто створюють інноваційно-сприятливе середовище, фінансують та підтримують нарощення інтелектуальних активів та технополісів і технопарків. Країни II та III кластерів тісно переплітаються, зокрема для країн II кластеру (сильні новатори), характерний високий рівень інноваційно-сприятливого середовища, але незначна кількість технопарків. В цей час середні новатори для зміцнення своєї інноваційної привабливості сприяють збільшенню кількості технопарків та технополісів. Помірні новатори відрізняються від країн, які належать до групи скромних новаторів тим, що в них вже створено інноваційно-сприятливе середовище та присутній темп росту інтелектуальних активів. Дослідження лідерських позицій країн-новаторів дало можливість виявити тісний кореляційний зв'язок між інноваційною конкурентоспроможністю та участю країни у технологічних мережах на рівні 57% (рис.2).

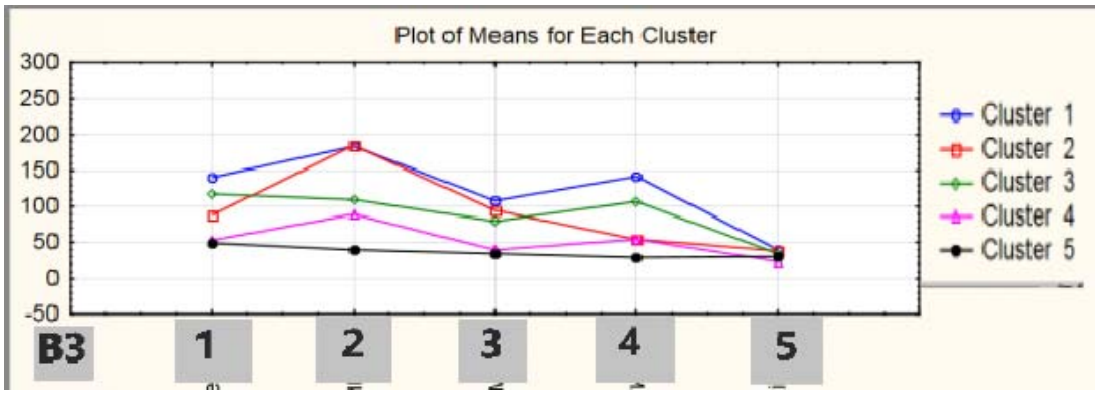

1 - сумарний інноваційний індекс,%; 2 - інноваційно-сприятливе середовище,%; 3 - фінансування та підтримка, %; 4 - інтелектуальні активи, %; 5 - к-ть технополісів і технопарків, од.; В3 - відсоткове зростання у 2017 р. відносно 2016 р.

Рис. 2. Засоби долучення до технологічних мереж

Джерело: Побудовано автором на основі [1;3;4].

Країни-лідери відрізняються на фоні інших методами досягнення інноваційної конкурентоспроможності. Попри значний розрив скромних новаторів, серед яких і Україна, однаково для всіх важливим є формування технопарків для поступового долучення до технологічних мереж та високого рівня комерціалізації інтелектуальних активів.

Низьку інноваційну активність України підтверджує рейтинг Bloomberg Rankings у 2017 р. Україна серед 50 країн посіла 41 місце за рівнем

інноваційності. Згідно з рейтингом «Глобальний індекс інновацій» Україна належала до країн з доходом нижче середнього і зайняла 64 місце з 141 країн.

На нашу думку, підвищення інноваційної конкурентоспроможності вітчизняної економіки можна забезпечити шляхом розширеного долучення українських суб'єктів господарювання до міжнародних технологічних мереж, що дасть можливість активізувати комерціалізацію наукових розробок, широкомасштабне впровадження вітчизняних і зарубіжних інновацій, залучення національних та іноземних інвесторів. Наразі нагальним є завдання ефективної реалізації науко-технічного та ресурсного потенціалів для створення потужних вертикально-інтегрованих мереж на національному рівні та долучення до існуючих глобальних мереж.

Список літератури:

1. Черницька, Т.В. Міжнародне науково-технічне співробітництво в умовах глобалізації [Рукопись] : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.02 / Т. В. Черницька ; ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т імені Вадима Гетьмана".
2. Черницька Т.В. Міжнародний трансферт технологій як перспективний напрям науково-технологічного розвитку України / Т.В.Черницька // На Схід і Південь від ЄС: проблеми формування спільного європейського економічного простору: Зб. матеріалів міжн. науково-практ. конф., 5-7 жовтня 2006 р. – К.: КНЕУ ім. В.Гетьмана, 2006. – С.230-242.
3. European Innovation Scoreboard Режим доступу: http://ec.europa.eu/growth/industry/innovation/facts-figures/scoreboards_en
4. Global Innovation Index Режим доступу: https://www.globalinnovationindex.org/

Алєксандрова М.В. (ф-т управління персоналом, соціології і психології, 3 курс)

ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ

Протягом двох десятиліть в Україні проводиться реформування системи надання соціальних послуг. Сьогодні в Україні принципово важливим питанням є створення ефективної системи надання соціальних послуг та забезпечення ними всіх хто їх потребує.

Метою системи надання соціальних послуг є розв’язання життєвих проблем, від яких потерпають особи чи соціальні групи. Втім, основними цілями, на

досягнення яких повинно бути спрямоване функціонування такої системи, має бути профілактика негативних соціально-економічних явищ.

Особливаувага до сферисоціальнихпослугобумовлена внутрішніми та зовнішніми чинниками створеннясистемисоціальноїпідтримки населення [2]. Зовнішніми передумовами є: демографічне старіння; збільшення частки неконкурентоспроможних верств населення, зокрема, зростання кількості людей з інвалідністю; збільшення проблем зі здоров'ям та поширення асоціальних явищ серед молоді; поглиблення матеріального, освітнього та кваліфікаційного розмежування населення, що обумовлює формування ситуації хронічного ризику для певнихкатегорій.

Внутрішні причини необхідності модернізації полягають у: надмірній централізації системи соціальних послуг; переважаючій орієнтації надання послуг у стаціонарних закладах, що суттєво заважає соціальній інтеграції підопічних; монополізації надання певних видів послуг; інформаційній та партнерській закритості.

Інноваційність у сфері соціальних послугполягає у використанні нових механізмів фінансування, модернізації організаційної моделі, запровадженні сучасних технологій соціальної роботи та кращих практик обслуговування населення.

Інноваційним напрямом розвитку системи соціальних послуг є соціальне замовлення. Європейська практика демонструє успішне використання такої технології. Його призначення полягає у підвищенні ефективності використання бюджетних і позабюджетних коштів, які спрямовуються на розв'язання соціальних проблем територіальної одиниці, сприяння залученню додаткових ресурсів до сфери надання соціальних послуг.

Стандартизація соціальних послуг хоча й не є абсолютно новою технологією практичного упорядкування процесів надання соціальних послуг, проте зберігає великий невикористаний потенціал. Певним прогресом у стандартизації соціальних послуг можна вважати Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії реформування системи надання соціальних послуг" від 08.08.2012 р. № 556-р, яке регламентує надання послуг соціальної підтримки населенню за принципом "єдиного вікна"[1].

Найбільш помітною інновацією, впровадження якої сьогодні диктують час та економічні умови в державі, є розроблення інструментів оцінювання якості надання соціальних послуг. Оцінювання якості соціальних послуг покликане надати необхідну інформацію про те, які саме компоненти надання послуг працюють ефективно, а які вимагають реорганізації, модифікації або

відміни.Грамотно проведена оцінка допоможе виявити недоліки й поліпшити механізми надання соціальних послуг.

Потенційно перспективною для удосконалення соціальних послуг є така технологія, як індивідуальний соціальний контракт, або договір соціальної адаптації, який встановлює взаємні зобов'язання між отримувачами соціальної допомоги та органом, уповноваженим для її надання. Договір визначає, що кожна із сторін має зробити для того, щоб змінити стан отримувачів соціальної допомоги шляхом активізації потенціалу сім'ї з метою поступового її переходу до самозабезпечення.

Ця технологія є ринково орієнтованою і спрямована на подолання соціального утриманства та активізацію поведінки сімей до самостійного виходу із ситуації нужденності.

Загалом, основні шляхи інноваційного розвитку сфери соціальних послуг можна сформулювати таким чином:

– всі види допомоги, субсидій, пільг та соціальних послуг мають бути поєднані у загальну (комплексну) систему. Будь-який вид підтримки у цій системі має надаватися, зважаючи на реальні потреби та конкретні життєві обставини, а не визначатися винятково статусом та/або доходом;

– має бути налагоджена співпраця та обмін інформацією між усіма органами, що задіяні у роботі з клієнтами (органами соціального захисту, службою зайнятості, освітніми та медичними закладами, органами правопорядку, недержавними організаціями з надання соціальних послуг);

– пріоритет необхідно надавати тим заходам, які сприяють використанню наявного потенціалу клієнта для його соціальної адаптації та залучення до трудової діяльності. Виплата грошової допомоги для працездатних осіб має бути лише тимчасовим засобом підтримки;

– внутрішні проблеми системи соціальних послуг, що пов'язані з надмірною централізацією та негнучкістю, можна подолати, розширивши автономію органів місцевого самоврядування з надання соціальних послуг, передбачивши можливості фінансування та кадрового забезпечення. Наприклад, усі монетарні форми підтримки залишають за центральною владою, а послуги на місцевому.

Список літератури:

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії реформування системи надання соціальних послуг" від 08.08.2012 р. № 556-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws /show/556-2012.

2. Інноваційна Україна 2020: національна доповідь / за заг. ред.В.М. Гейця та ін.; НАН України. – К., 2015. – 336 с.

Алєксеєв А.В., (ф-т економіки та управління, 4 курс)

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДОСВІДУ КРАЇН ЄС ЩОДО ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВИДАТКОВИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

Україна зараз знаходиться на шляху інтеграції до європейської спільноти – для цього необхідними є розбудова громадянського суспільства та перейняття європейських принципів існування держави – публічності, субсидіарності, чесності тощо. Для цього, з-поміж усього іншого, важливою є реформа децентралізації, метою якої є зростання ефективності публічного управління, подолання корупції та підвищення якості публічних послуг. Тому є доцільним дослідити відповідні процеси у деяких країнах ЄС та встановити, чи є слушним залучення цього досвіду безпосередньо в Україні.

Регулярні дослідження досвіду країн ЄС щодо бюджетної децентралізації почалися у 2014 році – зі становленням країни на шлях євроінтеграції. Велика частка досліджень даного питання припадає на державні організації, на кшталт Національного інституту стратегічних досліджень.

Метою ж цього дослідження є встановлення ключових елементів децентралізації видаткових повноважень таких країн ЄС як Данія, Швеція, Норвегія та країни Прибалтики, а також визначення доцільності перейняття їх досвіду у цьому питанні.

Як і в Україні, в Данії публічне управління відбувається на трьох рівнях: центральному, регіональному та муніципальному. Кожен з рівнів має відповідні повноваження. Центральний уряд має спільні законодавчі повноваження в таких галузях, як поліція, оборона, управління юстиції і закордонні справи. Крім того, центральна влада несе відповідальність за середню, професійно-технічну та вищу освіту, за підготовку наукових досліджень; торгівлю, виплату пенсій за віком; страхування від безробіття; деякі культурні заходи. Центральний уряд також займається питаннями обслуговування оподаткування населення; контролює якість харчових продуктів. Регіони ж та муніципалітети надають основну частину державних послуг, що безпосередньо спрямовані на забезпечення різноманітних потреб громадян[1]. Є декілька ключових особливостей щодо розподілу

видаткових повноважень у Данії. По-перше, майже дві третини загальних державних витрат здійснюється регіональними та місцевими органами влади. А по-друге, діяльність муніципалітетів фінансується за рахунок муніципального податку на прибуток (який муніципалітети встановлюють на свій розсуд), податку на вартість землі, частки корпоративного прибуткового податку, зборів з користувачів і трансфертів центрального уряду [2].

Як і в інших скандинавських країнах, у Швеції існує сильна центральна влада, дещо слабша влада на регіональному рівні та доволі високий рівень місцевої автономії. Разом з тим, апарат публічного управління є нечисленним, до того ж близько 60% державних службовців задіяно саме на муніципальному рівні. Цікавою особливістю публічного управління у Швеції є те, що переважна більшість загальнодержавних політичних партій має власні представництва на регіональному та місцевому рівнях, і саме це є рушієм реалізації політики. Щодо видаткових повноважень, то в межах комуни вони здійснюються за рахунок податків, зібраних у межі тієї ж комуни. Ставки податків, до речі, також визначаються органами місцевого самоврядування [3].

У Норвегії публічне управління характеризується тим, що раз на 4 роки люди обирають ради муніципалітетів. В свою чергу муніципалітет має найняти професійного менеджера, який буде відповідати за ефективність управлінських рішень. Відмінністю Норвегії від інших країн є те, що місцеве самоврядування не має нормативно-правової бази, тобто є законодавчо не захищене. Це говорить про те, що наявність самої тільки досконалої законодавчої бази не є панацеєю, важливим є також ставлення до проблеми та наявність політичної волі.

У країнах Прибалтики (Литві, Латвії, Естонії) процеси децентралізації відбуваються і досі. У всіх цих країнах однією з цілей зараз є укрупнення регіональних адміністративних одиниць. Наприклад, Латвія намагалася цього досягти стимуляційними дотаціями на інфраструктуру, а Естонія гарантує добровольцям об’єднання у громади від 5 тисяч громадян – гранти на розвиток від держави[4].

Отже, підсумовуючи сказане вище, варто зрозуміти, що головним фактором для проведення успішної децентралізації, є наявність політичної волі та розуміння мети самої децентралізації, яка не зважаючи на низку недоліків, є невід’ємною частиною будь-якої успішної держави.

Список літератури:

1. Мануілова К. В. Децентралізація публічної влади в Данії: досвід для України / К. В. Мануілова // Інвестиції: практика та досвід. - 2015. - № 15. - С. 96-99. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2015_15_23
2. Per Bødker Andersen. Fiscal Decentralization in Denmark [Електронний ресурс] / Per Bødker Andersen // The EU's Assembly of Regional and Local Representatives. – 2011. – Режим доступу до ресурсу: http://cor.europa.eu/en/activities/Documents/fiscal-decentralisation-process-lessons-danish-experience-andersen.pdf.
3. Сухенко В. В. Досвід децентралізації влади в Швеції: уроки для України / В. В. Сухенко // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Серія : Державне управління. - 2016. - № 3. - С. 69-75. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnaddy_2016_3_12
4. Сас О. Децентралізація у країнах Балтії та Скандинавії [Електронний ресурс] / Олена Сас // AgroPolit.com. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://agropolit.com/blog/105-detsentralizatsiya-u-krayinah-baltiyi-ta-skandinaviyi-chastina-1.

Анісімов І. М. (Юридичний інститут, 4 курс)

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ФІНАНСОВОГО ЛІЗИНГУ

Згідно п.1 ч.1 ст.1 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» (далі - Закон) лізингова компанія має статус фінансової установи [4]. Предметом діяльності таких компаній є фінансовий лізинг. Для розкриття правової природи цієї діяльності на початку слід розібратися з термінологічним співвідношенням. По-перше, чинне законодавство не встановлює конкретної організаційно-правової форми для юридичних осіб, що можуть надавати послуги з фінансового лізингу, тобто можливе створення у формі ПАТ, ПрАТ, ТОВ, ТДОВ та ін. На нашу думку існує певна правова неузгодженість – так, послуги фінансового лізингу може надавати фінансова установа або юридична особа, що не є фінансовою установою. У такому разі провадження діяльності з надання послуг фінансового лізингу має бути передбачене в установчих документах такої юридичної особи [4]. Крім того, така юридична особа відповідно до п.2.1 Положення повинна отримати в Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг довідку про взяття її на облік [6]. У контексті цього слід

проаналізувати зміст пункту 1 ч.1 ст.1 та пункту 5 ч.1 ст. 4 Закону, в якому визначається, що фінансовий лізинг – це фінансова послуга; фінансова установа – це юридична особа, яка надає одну чи декілька фінансових послуг. Аналізуючи дані норми можна дійти висновку, що організація, надаючи послугу фінансового лізингу, є фінансовою установою, незважаючи на те, що це може бути її єдиною фінансовою послугою серед багатьох інших, які вона надає, оскільки у Законі є чітке імперативне положення, яке закріплює, що для отримання статусу фінансової установи достатньо надавати хоча б одну фінансову послугу. Тож надання послуг з фінансового лізингу, як фінансової послуги, нефінансовими установами є неправомірним.

Важливим питанням є з'ясування правової природи поняття «лізингової компанії», яке закріплене в пункті 1 ч.1 ст.1 Закону [4]. Лізингові компанії здійснюють надання послуг з фінансового лізингу. Але юридичний зв'язок між лізинговою компанією та фінансовим лізингом відсутній. Хоча у Законі закріплено поняття, проте немає його законодавчого визначення. Іншими словами, правова основа для діяльності лізингових компаній відсутня, оскільки немає законодавчо визначеної регламентації, і на сьогодні ніде не закріплено, що діяльність з надання послуг фінансового лізингу співвідноситься з лізинговою компанією [4].

Щодо самого поняття «фінансового лізингу», то про цю фінансову послугу та відносини, що виникають з неї, говорять тільки тоді, коли є договір – основний елемент відносин фінансового лізингу. Загалом його визначення міститься у двох нормативно-правових актах: Законі України «Про фінансовий лізинг» та Податковий кодекс України (далі - ПКУ). У Законі це поняття закріплено як «*вид цивільно-правових відносин, що виникають із договору фінансового лізингу за яким лізингодавець зобов'язується набути у власність річ у продавця (постачальника) відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов і передати її у користування лізингоодержувачу на визначений строк не менше одного року за встановлену плату (лізингові платежі)».*

Згідно ж пункту 14.197 ст. 14 ПКУ увага приділяється умовам договору фінансового лізингу, які визначають приналежність операції до фінансового лізингу через відсоткове співвідношення до амортизації, балансової вартості об'єкта тощо. У ПКУ умови більш конкретні і розширені. Але потрібно зауважити, що норми Закону мають спеціальний характер, на відміну, від норм ПКУ. Відповідно до ч. 2 ст. 5 ПКУ якщо поняття, терміни і правила інших актів суперечать поняттям, термінам, правилам, та положенням ПКУ, то

застосовуватимуться положення ПКУ для регулювання відносин оподаткування [3]. Така законодавча позиція у контексті визначення «фінансового лізингу» згідно ПКУ є необґрунтованою, оскільки цей нормативно-правовий акт не може перебирати на себе встановлення змісту такого правового явища.

Суттєвим тут також є те, що за договором фінансового лізингу згідно Закону не передбачається переходу права власності на предмет лізингу до лізингоодержувача після закінчення строку договору, а у ПКУ така можливість існує. Тобто, фінансовий лізинг полягає виключно у наданні права користування предметом лізингу. Така ж умова щодо лізингу закріплена й у Цивільному кодексі України (далі - ЦКУ). Якщо лізингоодержувач хоче придбати у власність предмет фінансового лізингу, то для цього потрібно укладення з лізингодавцем окремого договору купівлі-продажу предмета лізингу. Якщо ж умова щодо переходу права власності передбачена, то такий договір не вважається договором фінансового лізингу, відповідно відносини не регулюються Законом України «Про фінансовий лізинг» [2; 5].

Потрібно також звернути увагу на наступне: при укладенні договору фінансового лізингу лізингодавець ще не є власником речі, що підлягає передачі за договором. На нього покладається обов'язок придбати її у власність. У зв'язку з цим відносини фінансового лізингу відповідають визначенню непрямого лізингу згідно з ч. 1 ст. 806 ЦКУ [2]. Прямий же лізинг не є фінансовим лізингом. Співвідношення норм Закону України «Про фінансовий лізинг» із нормами Цивільного кодексу України та Господарського кодексу України є не однаковим. ЦКУ є актом, який визначає особливості регулювання відносин за договором фінансового лізингу. Це закріплено у ч. 2 ст. 806 ЦКУ, згідно з якою «*до договору лізингу застосовуються загальні положення про найм (оренду)*». У свою чергу фінансовий лізинг не регулюється нормами Господарського кодексу України, оскільки згідно ч.1 ст.1 та ч.1 ст.2 Закону України «Про фінансовий лізинг» закріплено регулювання даних правовідносин саме Цивільним кодексрм України.

Список літератури:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15

2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15

3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-IV // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17

4. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 р. № 2664-III // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14

5. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 16.12.1997 р. № 723/97-ВР // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/723/97-вр

6. Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг «Про затвердження Положення про надання окремих фінансових послуг юридичними особами — суб'єктами господарювання, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами» від 22.01.2004 р. № 21 // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0492-04

7. Правове регулювання операцій фінансового лізингу. Електронний ресурс - URL: https://online.dtkt.ua/book/18bc0a8c-ea57-4951-aa20-a129624be828/navPoint-2

Ананьєва І.М.(юридичний інститут,II курс)
Фролова І.В .(юридичний інститут,II курс)
Намчук Є.С.(юридичний інститут,II курс)
Ястремська Т.Т **.**(юридичний інститут,II курс)

BUSINESS LAW

Business law is sometimes called mercantile law or commercial law and refers to the laws that govern the dealings between people and commercial matters. There are two distinct areas of business law; regulation of commercial entities through laws of partnership, company, bankruptcy, and agency and the second is regulation of the commercial transactions through the laws of contract. The history of these types of laws dates back several centuries and can be seen in the peace-guilds where members would pledge to stand by each other for protection. A lot of business law involves trying to prevent problems that can hurt the business or cause legal disputes. Business law may include any of the following:

Business law and immigration law often intersect. Businesses may want employees from other countries. They may want international employees on a full-time basis, they may need temporary workers, or they may need to bring in a worker just for a short period of time for a special event. Knowing how to navigate federal immigration laws is

an important aspect of business law that helps companies get the manpower they need to succeed.Buying and selling isn't as easy as it sounds. There are regulations that govern how companies can make products and how they can sell them. From working conditions in a factory to distribution requirements to price controls, there are all kinds of laws and rules that might regulate how a company makes and sells its products.

One of the most influential documents for business operations is the Uniform Commercial Code. It's a model code that outlines recommendations for commercial transactions. It covers topics such as the statute of frauds, contracts, leases, sales, credit, bulk sales and secured transactions. Business lawyers help their clients identify the laws that a business needs to follow, and they help ensure the company's compliance with the laws.

A lot of business has to do with preparing and negotiating contracts. A contract can be anything from a lease agreement to a purchasing agreement to an agreement with a third-party vendor to sell a product. A lot of contract law comes from common law. Common law isn't written down anywhere. Instead, it's principles of law and rules that have developed through the courts over time. Lawyers in business law have to not only understand the elements of contract law from both statutes and common law, but they must also appreciate the nuances that might impact enforcement of a contract. They must work with their clients in order to skillfully negotiate and draft contracts that work to the client's best interests.

Most businesses want to control a large share of the market. They want to grow and expand. Companies who want to increase their profits and their market share need to make sure that they go about it in legal ways. Companies that employ deceptive or unfair practices in order to cut out competitors or avoid competition might find themselves the subject of allegations of anti-trust violations. Business attorneys help their clients identify conduct that might amount to anti-trust before the behavior has the chance to create problems for the business.

Businesses pay taxes. There are estimated taxes, employee taxes and deductions to be aware of. In addition to helping a business comply with tax requirements, a business lawyer helps their client take legal steps to minimize their tax burden. They may help the business apply for special tax forgiveness or waivers that might be available in a certain location or for certain industries.

Андрійчук Т.С. (факультет фінансів, магістрант)

УПРАВЛІННЯ ПРОБЛЕМНИМИ КРЕДИТАМИ В БАНКАХ УКРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку вітчизняної банківської системи характерною її рисою є зростання частки проблемних кредитів у структурі активів. Така тенденція призводить до недоотримання банками доходів, погіршення ліквідності через порушення структури активів та пасивів, зниження ефективності діяльності банків та послаблення їх впливу на розвиток економіки країни.Без вирішення даної проблеми неможлива ліквідація наслідків банківської кризи, саме тому ефективна робота з проблемною заборгованістю банківських установ є одним з найважливіших елементів здорового функціонування банківської системи.У зв'язку з цим набуває актуальності дослідження питань управління проблемними кредитами в банках України з метою розроблення та впровадження у вітчизняній практиці дієвих механізмів виведення таких активів із ринку задля підвищення рівня стійкості банківської системи, посилення довіри до банків [3, с. 56].

Впровадження Постанови №351 та перехід до міжнародної практики визначення non-performingexposures/loans (NPE/NPL) дали змогу виявити та оцінити реальний рівень непрацюючих кредитів. В 2017 році банківська система України встановила світовий рекорд за розміром проблемноїзаборгованості. Найвищий обсяг проблемних активів було зафіксовано у липні, коли частка кредитів, що не обслуговуються більше трьох місяців, склала 58% від загального обсягу або 591,53 млрд грн. Починаючи з наступного місяця, даний показник почав знижуватись і в грудні минулого року його значення становило 580,5 млрд грн (54,9%). Незважаючи на це, частка токсичних активів убанківській системі продовжує домінувати.

При цьому, станом на 01.12.2017 рокунайбільша частка проблемних кредитів спостерігалась у кредитних портфелях великих банків, які активно надавали мільярдні позики корпоративному сектору. До таких відносяться: ВТБ з часткою непрацюючих кредитів в 95,3%,державний ПриватБанк – 86,9%, Укрсоцбанк з часткою 81,84%, Промінвестбанк – 71,87%, банк "Кредит Дніпро"– 64,40%, Ощадбанк – 63,69%, Укрексімбанк – 60,39%, Сбербанк – 52,96%[1].Відновлення банками активного кредитування допомогло б зменшити частку непрацюючих активів в системі, яка поступово почала б розмиватися за рахунок нових кредитів. Однак, цей процес навряд чи пришвидшиться після підвищення Національним банком облікової ставки до 17 %, що може спричинити подорожчання позик та рецесію економіки[1].

Зменшення кількості токсичних банківських активів є одним із стратегічних завдань держави до 2022 року.При цьому, існують різні погляди стосовно того, як потрібно управляти проблемною банківською заборгованістю. Одні фахівці пропонують створення спеціалізованої компанії, яка б займалась цими активами, інші– передати непрацюючі кредити ФГВФО та здійснювати їх продаж через Prozzoro, треті – надати можливість банкам самостійно вирішувати цю проблему.Впродовж 2017 року банки почали активніше працювати з проблемними кредитами, більшою мірою здійснюючи продаж з дисконтом та списуючи їх. В результаті було реструктуризовано заборгованість кількох великих бізнес-груп, які вже мають можливість обслуговувати борги, хоч і за меншими ставками. З огляду на неефективність судової системи, стягнення забезпечення за проблемними кредитами на сьогоднішній день неможливе або вимагає значних затрат часу[2, с. 42]. Тим більше, переважна частина великих проблемних кредитів є бланковими або з переоціненою заставою. Таким чином, основними інструментами для зменшення частки непрацюючих банківських кредитів залишаються реструктуризація, продаж та списання.

В той же час, НБУ працює над створенням законодавчої бази для впровадження повноцінного вторинного ринку проблемних кредитів в Україні.Регулятор також наголошує на необхідності захисту прав кредиторів, вирішенні податкових проблем у роботі з токсичними активами, створенні сприятливих умов для реструктуризації. У листопаді минулого року за підтримки ЄБРР було розроблено законопроект “Про діяльність з управління заборгованістю”. Його метою є правове забезпечення діяльності компаній з управління заборгованістю в Україні, створення належного конкурентного середовища на вторинному ринку кредитів в Україні та удосконалення правового регулювання передачі прав вимоги за заборгованістю.Даний законопроект передбачає створення спеціалізованих компаній з управління заборгованістю, які в свою чергу повинні відповідати жорстким вимогам до розміру статутного капіталу та джерел фінансування. Вони безпосередньо будуть вести переговори з боржниками для врегулювання проблемних питань та умов сплати боргів. Ухвалення даного закону сприятиме приходу приватного капіталу на ринок проблемних активів,надасть можливість банкам швидше очистити баланси від проблемних кредитів, а також допоможе відновитипроцес кредитування в Україні[2, с.43]. Також постановою Правління НБУ від 04 травня 2018 року № 50 було затверджено Положення про Кредитний реєстр НБУ. Такий реєстр створюється з метою забезпечення своєчасної та зваженої оцінки банками кредитного ризику, що сприятиме зниженню частки проблемних активів.

Отже, наявність значного обсягу непрацюючих кредитів в банківській системі України є однією з основних проблем банківського сектора. Вона несе загрозу як для самих банківських установ, так і для інших кредиторів та вкладників. Поки ця проблема не буде вирішуватись системно, банки будуть продовжувати зазнаватизбитків. Вдосконалення чинного вітчизняного законодавства та впровадження нових гнучких інструментів для врегулювання проблемної заборгованості сприятиме залученню реальних інвестицій в економіку та допоможе відновити процес кредитування реального сектору.

Список літератури:

1. Веб сайт /Незалежна асоціація банків /Мертвий вантаж. Чому в українських банках проблемних кредитів більше, ніж "живих" [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://nabu.ua/ua/mertviy-vantazh-chomu-v-ukrayinskih.html
2. Звіт про фінансову стабільність [Електронний ресурс]. – 2017.№4 –75 с. Режим доступу: https://beta.bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR4_ukr.pdf?v=4
3. Міщенко В.І. Управління проблемними кредитами в умовах циклічного розвитку економіки / В.І. Міщенко, С.В. Міщенко, Т.М. Неклюдова // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. – 2017. – №26.Ч.2 – С.56-61.

Андронік Б. В., (ф-т МЕіМ)

ВИКОРИСТАННЯ ДОСВІДУ П'ЯТИ ПРОВІДНИХ КРАЇН ЄС ЗА РЕЙТИНГАМИ "GLOBAL COMPETITIVENESSINDEX" ТА "DOINGBUSINESS" ДЛЯ ПОДОЛАННЯ КРИЗИ В УКРАЇНІ

Україна є унікальною і самобутньою державою, саме тому необхідно обрати власний шлях розвитку. Але це не означає, що ми повинні ігнорувати досвід інших держав у вирішенніекономічних та соціальних питань. Навпаки, це може допомогти у подоланні кризовоїситуації, що склалася в Україні. Саме тому, важливим завданням сучасності постає випрацювання конкретних порад для виходу з кризи на основі тих реформ, що дали змогу високо розвинутим країнам ЄС вийти на перші позиції за всесвітньо відомими рейтингами.

Великобританія має найдавніші традиції боротьби з корупцією. Система антикорупційних механізмів тут врегульована на законодавчому рівні. Проведення аналізу особливостей боротьби з корупційними злочинами в

Великобританії дозволяє сформувати уявлення про основи передової національної антикорупційної стратегії, розвиток якої необхідний в сьогоднішній Україні:

- єдина державна політика в області боротьби з корупцією;
- організований соціальний контроль з боку громадянського суспільства за всією системою державного адміністрування;
- незалежність судової влади та ЗМІ;
- жорстка підзвітність осіб, які наділені владними повноваженнями, перед реально незалежним органом, що наділений повноваженнями по притягненню до відповідальності посадовців незалежно від їх місця в ієрархічній структурі влади.

Багато позитивного можна запозичити з німецького досвіду щодо правового регулювання проблеми протидії легалізації злочинних доходів. Дослідження німецького досвіду боротьби з відмиванням брудних грошей може представляти наукову і практичну цінність для українських фахівців відразу з кількох причин. Федеративна Республіка Німеччина є важливим стратегічним партнером України, а тому гармонізацію законодавств двох країн можна вважати однією з умов плідного співробітництва. У даному аспекті науковець С.В. Симов'ян виокремлює три основних стратегічних напрямки:

- введення такого злочину, як приховування доходів від оподатковування в перелік предикатних до легалізації діянь;
- введення системи штрафів для тих, хто володіє фактами, що вказують на легалізацію кримінальних коштів, та не повідомляє про це контролюючі органи;
- перекладення обов'язку доводити походження доходів з державних органів на власників коштів.

Основними аспектами місцевого самоврядування Швеції та Данії є:сильні ресурсні стимули для місцевої влади;фінансова децентралізація;висока довіра громадян до публічних інститутів;партнерство органів місцевого самоврядування з центральним урядом. Досвід цих скандинавських країн повинен бути досліджуваний та застосований на благодатному українському ґрунті з відповідним врахуванням національних і побутово-господарчих особливостей розвитку нашого суспільства.

Основні реформи та принципи, які необхідні для України з досвіду Швеції таДанії:

- створити інформаційну систему зворотного зв'язку: порталів на рівні області, районів, міст та селищ, де висвітлювалися б основні події та можна було обговорювати проблеми, що буде доступно для урядовців та полегшить збір інформації на локальному рівні;

- запровадитизбір місцевих податків, зокрема, введення податку на рекламу, що значно зменшить кількість реклами на вулицях та принесе доходи у місцевий бюджет;
- контролювати відкритість формування місцевих бюджетів.

Тривала й не дуже ефективна ринкова трансформація фінансової системи України вимагає вивчення досвіду більш успішних постсоціалістичних країн, насамперед Польщі, яка вже стала членом Європейського Союзу. Ось декілька основних принципів, які необхідно перейняти з польського досвіду фінансової реформи:

- жорстка фіскальна консолідація;
- масова лібералізація;
- максимальне скорочення податкових ставок і пільг;
- зменшення фінансового тиску на малі й середні підприємства, щоб вивестиїхню діяльність із «тіні».

З огляду на вище сказане, можна констатувати, що на високі позиції в таких рейтингах як “Global CompetitivenessIndex” та “DoingBusiness” впливає багато факторів, але на мою думку реформування таких основних аспектів (соціальна сфера, освіта, здоров’я, протидія корупції та легалізації злочинних доходів, реформування міського самоврядування та податкової системи) дасть змогу Україні також покращити свої позиції в даних рейтингах та просунутися у вирішенні кризових явищ.

Список літератури:

1. Тосунян Г. А. Протидія легалізації (відмиванню) грошових коштів в фінансово-кредитній системі / Тосунян Г. А.,Викулин А. Ю. - М.: Справа, 2001. - 253 с
2. Ткачук А. Ф. Скандинавський шлях[Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://docplayer.net/26923355-Skandinavskiy-shlyah-dosvid-reform-administrativno-teritorialnogo-ustroyu-i-miscevogo-samovryaduvannya-v-daniyi-ta-shveciyi-kopengagen-stokgolm-kiyiv-2015.html
3. Карлін М. І. Реформа фінансової системи Польщі: досвід для України[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://fmvvisnyk.eenu.edu.ua/2013-10/18.pdf

Андрющенко А.Р.,
(ф-т економіки та управління, 1 курс)

ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО СЕРЕДОВИЩА В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку економіки країни від ефективності інвестиційної політики залежить стан виробництва, рівень технічного оснащення підприємств народного господарства основними фондами, можливість структурної перебудови економіки. Інвестиції є основою для розвитку не лише підприємств окремих галузей, а й економіки країни в цілому. Інвестиційний клімат є важливою складовою інституційної системи економіки, яка має створити передумови для стабільного інвестиційного зростання шляхом активної інвестиційної діяльності. Проте в Україні інвестиційна активність внутрішніх і закордонних інвесторів значною мірою стримується за рахунок сформованого несприятливого інвестиційного середовища, цілого ряду зовнішніх та внутрішніх факторів.

Питанню поліпшення інвестиційного клімату в Україні, а також формуванню інвестиційного середовища в Україні, присвячено численні наукові праці І. Бланка, П. Гайдуцького, Б. Данилишина, В. Комарова, О. Козака, Б. Губського. Цілий ряд зовнішніх та внутрішніх факторів економічного, законодавчого, політичного і т. д. характерів зумовлює негативні тенденції в інвестуванні всіх галузей економіки. Виходячи з цього, метою даного дослідження є аналіз стану сучасного інвестиційного середовища в Україні, виявлення головних причин його погіршення та факторів, що впливають на негативну тенденцію в інвестуванні, а також сформування пропозицій з приводу поліпшення інвестиційного середовища в Україні. В роботі було проведено дослідження інвестиційної привабливості України, були наведені статистичні дані НБУ за останні роки, аналітичні дані інших організацій, які вказують на динаміку обсягів капітальних інвестицій в Україні тощо. Актуальність питання щодо поліпшення інвестиційного середовища в Україні пов’язана з тим, що держава не може досягти сталих темпів економічного зростання без належного розвитку кожної з її територій, у зв’язку з чим бюджетних коштів не вистачає для фінансування всіх потреб. Таким чином, постає необхідність пошуку альтернативних джерел фінансування, якими стають інвестиції.

Інвестиційне середовище є складним соціально-економічним явищем, що безпосередньо впливає на відтворювальні процеси в країні, прискорює чи гальмує процес її включення в світову економіку. З огляду на це, державна політика щодо

формування інвестиційного клімату потребує докорінних змін і має проводитися на якісно вищому рівні.

Література:

1. Гаврилюк О. Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість України /О. Гаврилюк // Фінанси України. — 2008. — №2. — С. 68—81.

2. Демчук Н. Ефективність механізму створення інвестиційного середовища в Україні /Н. Демчук // Інвестиції: практика та досвід. — 2008. — №6. — С. 3—6.

3. Крупка І.М. Формування макроекономічного інвестиційного середовища в Україні / І.М. Крупка // Фінанси України. – 2004. – № 4. – С. 87–97.

4. Інвестиційна діяльність в Україні : Інформація Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.me.gov.ua/Documents/Download?id

5. Статистична інформація Державного комітету статистики України. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http:// www.ukrstat.gov.ua

Антоненко Е.В.,

(ф-т економіки та управління, IV курс)

ЕЛЕКТРОННА СИСТЕМА ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Питання корупції з’явилось з самого початку виникнення держави. Чому держава не може викорінити це явище? Які подальші проблеми “розквіту” корупції? Проблема корупції в нашій країні, а також в світі є важливим питанням, яке потребує негайного вирішення.

Актуальність даного питання полягає в дослідженні проблем, пов’язаних з вдосконаленням системи державних закупівель, забезпеченню прозорості їх проведення та протидії правопорушенням в цій сфері присвячені роботи таких вітчизняних та зарубіжних вчених, як Д. Абрахімов, Г. Веденєєв, В. Зубар, В. Карасьова, Т. Кудрявцева, К. Кузнєцов, А. Марусов, М. Нестерович,

В. Смірнов, В. Смиричинський, та ін. Метою моєї роботи є дослідження особливостей прояву корупції через електронну систему державних закупівель.

На перший погляд, здається, який зв'язок може бути між корупцією та державними закупівлями? Державні закупівлі – це основа, без якої держава не може існувати, а корупція "розквітає", найбільш в тих сферах, в яких вона почуває себе впевнено. Отож, корупція в нашій держави йде з гори, в свою чергу, держані закупівлі є ідеальною сферою, де можна безкарно розвивати ланку хабарництва.

В Україні питання проведення державних закупівель в останні роки змінюється на краще. Через створену електронну систему ProZorro відбувається проведення аукціонів, які ґрунтуються на прозорості та відкритості. Також представники держави проявляють зацікавленість, щодо підтримки даного проекту. Президент України П. Порошенко має на меті внести до Верховної Ради України законопроект, який вдосконалить сферу публічних закупівель. [1]

Сутність цього законопроекту полягає в тому, щоб зобов'язати замовників проводити закупівлі на всі товари і послуги дорожчі 50 тис. грн на конкурентному тендері в ProZorro. Таким чином розбивати закупівлю на багато дрібних лотів нечистим на руку чиновникам стане невигідно. З цього випливає, що рівень корупції знизиться. Також крім цього, був створеній моніторинговий портал DoZorro – це платформа, де кожен учасник системи може дати зворотній зв'язок державному замовнику чи постачальнику, обговорити та оцінити умови конкретної закупівлі та багато іншого. [2]

В світовій практиці питання корупції також дуже актуальне для дослідження. В країнах, які є розвиненими та мають стабільну економіку теж існує корупція. Наприклад, Швейцарія – країна яка займає передові місця за всіма показниками розвитку, притаманна корупція. Хоча її прояв державна влада контролює не суворістю покарання на законодавчому рівні, а саме через функціонування ЗМІ та наявності у них гарячої лінії, коли громадяни мають можливість повідомляти про корупційні правопорушення в анонімному порядку. Існування такого «громадського контролю» є надзвичайно важливим, особливо за умови низької довіри до офіційних інститутів держави, зокрема, до правоохоронних органів та судів, що спостерігається в Україні. Поширення принципу електронної системи "всі бачать все" в усіх сферах взаємодії держави, суспільства та бізнесу; максимально автоматизувати взаємодію бізнесу з державою - все це реалізувала Естонія. Влада цієї країни вважає, що державні закупівлі мають здійснюватися

тільки електронним чином. По-перше, буде зберігатися прозорість та відкритість. По-друге, корупційна складова значно зменшується.

Вважаємо за доцільне проаналізувати зв'язок між Індексом сприйняття корупції (ІСК) та обсягами державних видатків (рис. 1). Як видно з графіка, існує залежність між ІСК та обсягом державних видатків. Чим більше обсяг видатків, тим вище країна підіймається за рейтингом – менше корупції в країні. Німеччина, як бачимо, за ІСК займає 81 місце, а обсяг видатків в неї найбільший - з цього випливає, що електронна система державних закупівель розвивається, при цьому рівень корупції дуже низький.

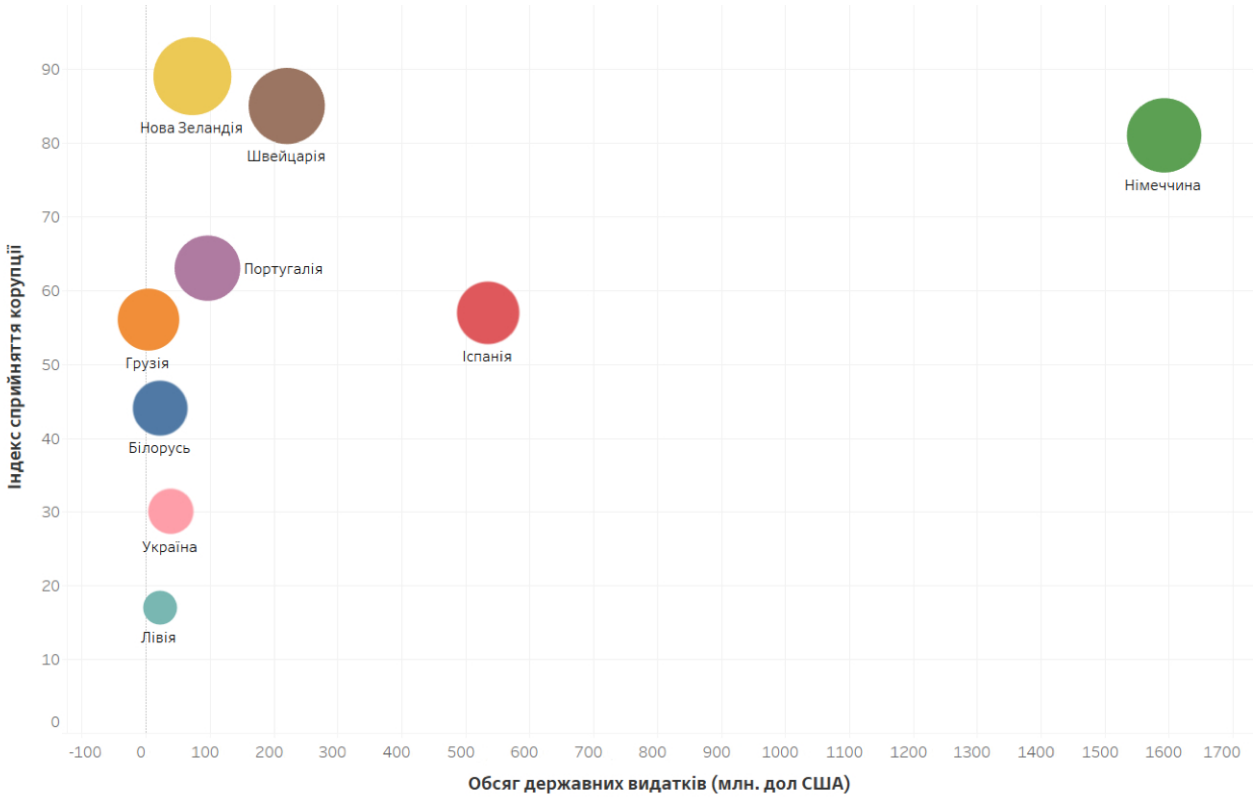

Рис.1 Індекс сприйняття корупції (ІСК) та обсяг державних прямих та непрямих видатків (млн. дол.) в різних країнах світу за 2017 рік

Джерело: створено автором на основі статистичних даних Transparency International Ukraine [3]

Примітка: показник ІСК - чим вище, тим краще.

Україна знаходиться на 30 місці, що означає: корупція продовжує існувати, як в державних закупівлях так і в інших сферах. В свою чергу, можна лише уявити яка мізерна частина коштів йде на управління електронною системою.

В багатьох країнах світу використовуються електронна система: портали державних закупівель в Чехії – розвиток державно-приватного парнерства; Королівство Швеція: портал державних закупівель - інформаційна система глобальних тендерів є центральним джерелом державних та державних закупівель; Королівство Нідерланди: календар державних закупівель - надає всі відповідні завдання безпосередньо у поштовій скриньці. [3]

Висновок. Ґрунтуючись на дослідженнях світового досвіду проведених вище - існування корупції через електронну систему менш ймовірніше, тому що усі данні знаходяться в публічному доступі. На даному етапі – Україна має явну проблему з корупцією, але вона встала та рухається в правильному напрямку, щодо створення справедливої, чистої, без хабарницької країни.

Список літератури:

1. Президент внесе до Верховної Ради законопроект, який вдосконалить сферу публічних закупівель [Електронний ресурс] // ProZorro - публічні закупівлі. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://prozorro.gov.ua/news/prezident-vnese-do-verhovnoyi-radi-zakonoproekt-yakij-vdoskonalit-sferu-publichnih-zakupivel.
2. Що таке DOZORRO? [Електронний ресурс] // DoZorro. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://dozorro.org/.
3. Темпи ефективності боротьби з корупцією в Україні за рік знизилися вдвічі [Електронний ресурс] // Transparency International Ukraine. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://ti-ukraine.org/news/tempy-efektyvnosti-borotby-z-koruptsiieiu-v-ukraini-za-rik-znyzylysia-vdvichi-indeks-spryiniattia-koruptsii-2017/.
4. Державні закупівлі в країнах-членах європейського союзу [Електронний ресурс] // Урядовий Офіс з питань європейської інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/GP%20in%20the%20EU.pdf.

Антоненко Т.О. (Юридичний інститут, IV курс)

ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ КРЕДИТНИХ СПІЛОК В УКРАЇНІ

Кредитна спілка - це неприбуткова організація, що діє на кооперативних засадах з метою соціального захисту своїх членів. Мета діяльності кредитних спілок – надання фінансових послуг населенню через спільне заощадження членами кредитних спілок власних грошових коштів і взаємне кредитування за рахунок цих коштів на взаємовигідній підставі.

Як свідчить міжнародна практика та власна історія України, кредитні спілки завжди виникали там і тоді, коли людям були необхідні певні фінансові послуги, але їх або не надавала жодна фінансова інституція в силу непривабливості даного сектору фінансового ринку з точки зору можливості отримання прибутку, або ж такі послуги пропонувалися на невигідних, часто грабіжницьких умовах, користуючись монополією та неможливістю іншим чином задовольнити свої потреби в дрібному кредитуванні широким верствам населення (ломбарди в Україні сьогодні). Іншими словами, кредитні спілки – це фінансовий механізм, завдяки якому люди шляхом кооперування своїх зусиль, ідей та коштів можуть отримати необхідні послуги значно дешевше, ніж в тому випадку, коли кожний з них намагався би діяти самостійно.

Створення та функціонування кредитних спілок детально описано у Законі України «Про кредитні спілки». Головні особливості кредитної спілки, що відрізняє її від інших фінансових інституцій:

1) взаємне кредитування учасників спілки;
2) основні види діяльності та сфера надання послуг: кредитні послуги надаються лише учасникам спілки. Як правило, кредитні спілки не здійснюють випуск і продаж цінних паперів, не акумулюють кошти з інших джерел (наприклад, на міжбанківському ринку);
3) права засновників – кожен з засновників має один голос, що унеможливлює одноосібний контроль роботи спілки;
4) особливості фінансових ресурсів, що є обмеженими.

На сьогодні у світі зареєстровано близько 53 тис. кредитних спілок, їх активи оцінюються приблизно 1 трлн дол. США, зокрема сумарна кількість їх членів перевищує 187 млн осіб. Ситуація в Україні станом на кінець 2017 року не відрізняється від тієї, що склалась в усьому світі. Кількість кредитних спілок в Державному реєстрі фінансових установ України за станом на 30 вересня 2017 року скоротилася на 124 установи (23,8%), або в порівнянні з аналогічною датою 2016 року – до 397, повідомляється на сайті Нацкомісії, що здійснює

держрегулювання в сфері ринку фінансових послуг [3]. Для порівняння – в 2007 році кількість кредитних спілок становила 800, 2010 – 659, а в 2014 – 627.

За даними регулятора, найбільша кількість кредитних спілок знаходиться в Києві та Київській області (43, або 10,8% від загальної кількості), Луганській (37, або 9,3%), Донецькій (30, або 7,6%) і Харківській (24, або 6%) областях [3].

Кількість учасників кредитних спілок знизилася на 15% – до 576 300, кількість учасників з діючими кредитними договорами – на 8%, до 141 000, а кількість членів із внесками на депозитних рахунках зросла на 10,6% – до 22 000. За кількістю учасників лідирують Львівська область (75 700), Київ і Київська область (52 800), Івано-Франківська (60 200) та Закарпатська (46 900) області. При цьому, як і раніше, більшість кредитних спілок (171, або 57,8%) об'єднує незначна кількість учасників – до 1000, а більш ніж третина (113, або 38,2%) об’єднує від 1000 до 10 000 учасників.

Для кращої діяльності кредитних спілок ефективними будуть такі заходи: створення системи стабілізації та фінансового оздоровлення кредитних спілок; введення системи страхування та захисту вкладів від фінансових ризиків; організація бюро кредитних історій для створення загальної бази позичальників, для зниження відсотка протермінованих і неповернених позик; ініціювання створення впливових асоціацій, які зможуть впровадити правила функціонування ринку кооперативного кредитування; встановлення жорсткої системи нагляду та контролю за дотриманням і виконанням правил діяльності кредитних спілок.

Отже, можна зробити висновок, що загалом кредитні спілки як установи пара банківської системи займають вагому частку на фінансовому ринку України, адже вони кредитують домогосподарства для задоволення споживчих і соціальних потреб, а також залучають внески фізичних осіб на депозитні рахунки. А це впливає на рівень розвитку економіки та сприяє стабілізації соціально-економічної ситуації в країні. Проте у зв’язку з політичними та соціально-економічними подіями в Україні, в період з 2013 р. і до сьогодні, все ж таки спостерігається погіршення результатів діяльності кредитних спілок України.

Список літератури:

1. Закон України «Про кредитні спілки» / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, N 15// [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.rada.gov.ua.

2. Шкварчук Л.О., Цікайло М.А. Аналіз діяльності кредитних спілок на ринку фінансових послуг України 2014 // [Електронний ресурс] –Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/29576/1/062_422_425.pdf

3. Підсумки діяльності кредитних установ за І квартал 2017 року Національні комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків

фінансових послуг // [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.nfp.gov.ua/files/ks_1%20kv%202017.pdf

4. Лєонов С.В., Олещук М.Г. Діяльність кредитних спілок: світовий досвід і перспективи їх функціонування на вітчизняному ринку кредитних послуг // [Електронний ресурс] – Режим доступу: file:///C:/Users/Asus/Downloads/pprbsu_2014_39_14.pdf

5. Іваненко О. Статистична оцінка ефективності діяльності кредитних спілок в регіональному розрізі // [Електронний ресурс] – Режим доступу: file:///C:/Users/Asus/Downloads/statistichna-otsinka-efektivnosti-diyalnosti-kreditnih-spilok-v-regionalnomu-rozrizi.pdf

Антонівська О.С. (ф-т обліку та оподаткування, ІІ курс)

АНАЛІЗ ПРОЦЕСІВ ТІНІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ

Стан економіки України сьогодні знаходиться в ситуації поступового виходу з тіні, проте з огляду на значну частку тіньової економіки держава не може ефективно функціонувати, а бізнес працювати. Оцінити рівень тіньової економіки досить складно, адже підрахунок «грошей в конвертах» є фізично неможливим, тому результати державних оцінок рівня можна відобразити лише як приблизні дані досліджень. Дослідження даної теми актуальне сьогодні, адже провадження детінізації української економіки є нагальною проблемою і її вирішення призведе до покращення не тільки загального соціально-економічного сектору, а й до підвищення розвитку держави в цілому, зростання її інвестиційного потенціалу та міжнародного іміджу. Отже, розробка ефективних механізмів провадження детінізації сфери господарювання та фінансів є пріоритетними напрямами реалізації державної політики в правоохоронній галузі.

Серед вітчизняних науковців тіньову економіку досліджували В. Геєць, А. Гальчинський, І. Мазур, Ю. Пахомов, П. Єщенко, Л. Кістерський, З. Варналій, Я. Жаліло тощо.

В Україні сьогодні виникла ситуація, яка не задовольняє населення будь-якого соціального статусу: бідні знаходяться на межі зубожіння, середній клас відчуває постійну непередбачуваність майбутніх доходів та фінансову нестабільність, багаті змушені приховувати статки та боротись за владу. Тривале погіршення призвело до того, що за даними ООН, за межею бідності проживає

більше 80 відсотків українців. Відповідно до аналітичних дослідження агентства Bloomberg у 2015 році Україна займала 2 місце в рейтингу за Індексом бідності країн світу.

Тіньова економіка є тільки частиною організованої та багаторівневої системи, яка включає в собі законодавчу, судову, культурну, політичну, етичну інфраструктуру, яка активно впливає на тінізаційні процеси. Збільшення частини тіньової економіки провокує посилення недовіри до суб'єктів економічних, політичних, правових відносин, є перепоною на шляху реформування та розвитку ефективних економічних процесів, підвищує невизначеність процесів. Наслідки підвищення тіньового сектору погіршують якість державного регулювання соціально-економічними процесами та деформує зв'язки між макро- та мікрорівнями економіки. Таким чином, країна стає привабливою для інвесторів тіньового транснаціонального капіталу, які ускладнюють процеси детінізації, виводячи проблему за національні межі.

Рівень тінізації економіки відображає рівень довіри бізнесу до держави, ефективність податкового навантаження, результативність економічних стимулів, які спрямовані на підвищення рівня офіційного працевлаштування. Відповідно до офіційних даних у 2017 році податкове законодавство порушували приблизно 60% роботодавців. Найвищі показники (приблизно 50%) в фінансовій та страховій діяльності, добувній промисловості та в операціях з нерухомістю, найнижчі (приблизно 10%) і сільському, лісовому та рибному господарстві. Незважаючи на досить великі несприятливі наслідки нелегальних економічних процесів, їх існування не є виключно негативним фактом в державних процесах, а іноді її виникнення є досить передбачуваним розвитком подій в країні. Наприклад, тіньова економіка виступає як «пасок безпеки» для громадян, які під час кризи втрачають засоби до існування.

Тіньова економіка існує в кожній країні світу, проте визначальний фактором є різниця між обсягами її обсягів відносно ВВП. Якщо рівень нелегальної економіки складає лише 10% від ВВП країни – це не шкодить економіці, в 2017 році її рівень в Україні був 33-38% (на 6 відсоткових пунктів менше за показник I кварталу 2016 року).

Специфіка української економіки, в порівнянні з іншими країнами, в тому, що більшість тіньового сектору зосереджена саме в великих підприємствах, а не в малому та середньому бізнесі, тому використання методів та досвіду інших країн не може повністю забезпечити детінізацію в Україні. В Україні втручання держави в економіку є поширеним явищем, тому це перешкоджає вільному

доступу на ринок, отже в Україні наразі склалася економіка олігопольного типу, при цьому часто відсутня конкуренція.

Отже, тіньова економіка є невід'ємною частиною будь-якої держави, проте зменшення її частини є одним з профілюючих напрямів діяльності уряду, адже її існування призводить до недотримання коштів в бюджет, значний відтік капіталу та перешкоджання стратегічному розвитку економіки.

Поступове зниження тіньового сектору в Україні є наслідком значного зростання рівня заробітної плати (у 2017 року мінімальна заробітна плата - 3200 грн. та 1600 грн. у 2016 році), поліпшення бізнес-клімату та збереження відносної цінової стабільності. Проте крім цього, необхідно посилити ринкове регулювання економіки, провести антикорупційну реформу, зменшити податкове навантаження, поширити безготівкові розрахунки, реформувати судову систему, забезпечивши удосконалення захисту прав власності.

Список літератури:

1. Предборський В.А. Тіньова економіка як загроза національній безпеці // Формування ринкових відносин в Україні. – 2014. – №9(52). – С.14–18.

2. Варналій З. С. Шляхи детінізації економіки України та її особливості // Банківська справа. – 2015. – №2. – С.56–57.

3. Департамент економічної стратегії та макроекономічного прогнозування. Тенденції тіньової економіки в Україні у січні-вересні 2017 року

4. Тіньова економіка в Україні: стан, тенденції, шляхи подолання [Текст] : аналіт. огляд / [упоряд.: С. С. Чернявський, В. А. Некрасов, А. В. Титко та ін.]. – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2017. – 152 с.

Арбич Я. О. (юридичний інститут, ll курс)

КЛОНУВАННЯ: АРГУМЕНТИ ЗА І ПРОТИ

Сучасне міжнародне право та юридична наука всі права людини поділяє на 4 групи (покоління). Зміна статі, трансплантація органів, використання віртуальної реальності, одностатеві шлюби, евтаназія – це перелік основних прав четвертого покоління. Виникнення даного покоління прав людини є ще одним підтвердженням постійного наукового, технічного розвитку людського суспільства. Ці права виникли в зв'язку з розвитком науки та втіленням її розробок в життя. Дана група прав людини є закономірним етапом розвитку

суспільства. До четвертого покоління прав належить і право на клонування [4, с. 188].

Метою роботи є ґрунтовне дослідження сутності права на клонування, виокремлення характерних ознак його видів, порушення проблемних питань права на клонування в Україні та визначення аргументів за і проти клонування.

Дослідженням питання клонування, визначенням його місця в міжнародному праві займалися такі фахівці - науковці, як О. Р. Антонюк, О. П. Джочка, , П. А. Калиниченко, Ю. М. Лопухін, Є. Г. Міхньова, С. І. Повалій, І. Я. Сенюта, Т. В. Яковлева та інші.

Клонування — це метод розмноження статево роздільних істот (тварин та людей), за допомогою якого у безстатевий спосіб можна отримати новий організм, що буде генетично ідентичним до організму, який мається на меті клонувати. Перші спроби клонування тварин з'явилися у 30-х роках XX століття. Новий етап у клонуванні визначили експерименти шотландських учених, які завершилися народженням вівці Доллі (27 лютого 1997). Це досягнення відкрило шлях до клонування людини [2, с. 7].

За функціональним призначенням вирізняють терапевтичне та репродуктивне клонування [3, с. 73]. При репродуктивному клонуванні на світ з'являється дитина, яка була імплантована на ембріональній стадії розвитку. Таке клонування виключає природне і вільне злиття генетичного матеріалу батька та матері. Терапевтичне клонування передбачає проведення досліджень на отриманому ембріоні до 14 днів його розвитку, після чого ембріон знищується. При терапевтичному клонуванні головний результат – отримання стовбурних клітин, які можуть відновлювати функції практично будь-яких органів, а також можуть стати основою для вирощування цих органів, що призведе до революції в трансплантології [1, с. 503].

Проблема клонування людини в Україні є актуальною, оскільки немає чіткого нормативно-правового закріплення проведення даної медичної процедури. Незважаючи на наявність Закону України «Про заборону репродуктивного клонування людини», який був прийнятий у 2004 р., це питання залишається відкритим, адже положення Закону містять лише безпосереднє посилання на заборону даного діяння, а також ввезення і вивезення клонованих ембріонів та території України, однак чітко не передбачає встановлення відповідальності щодо його проведення. Українським законодавством ще не вирішене питання про юридичну відповідальність за клонування людини, а названий Закон має лише декларативний характер. У цьому контексті слід додати, що Закон України «Про заборону репродуктивного клонування людини»

вводить заборону репродуктивного клонування людини в Україні, виходячи з принципів поваги до людини, визнання цінності особистості, необхідності захисту прав і свобод людини та враховує недостатню вивченість біологічних та соціальних наслідків клонування людини [5, с. 343].

Аналізуючи прогнози науковців, я можу сказати, що з розвитком клонування виникає все більше можливих варіантів щодо використання клонованих організмів у різних корисливих цілях. З цією метою багато вчених, зокрема Я. О. Триньова пропонує віднести ввезення на територію України клонованих ембріонів до розділу XX Кримінального кодексу України «Злочини проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку» та доповнити його статтею 447-1 «Переміщення клонованих ембріонів (чи плодів) людини через митний кордон України». Суспільна небезпечність цього злочину буде полягати в комерціалізації відносин щодо виявлення та використання геному людини, тобто виникає загроза знецінення людської гідності та людської самобутності, людини як людського виду. А безпосереднім об'єктом буде виступати геном людини, який не може бути джерелом доходу. Цей злочин за класифікацією буде належати до тяжких [5, с. 343].

Нинішня технологія клонування є недосконалою, ефективність клонування Доллі склала 0,1%; дослідження хромосом вівці засвідчують, що згідно з інформацією у хромосомах її вік – 9 років, хоча реально лише 3 роки. У зв'язку із недосконалістю технології існує надзвичайно високий ризик для здоров'я жінок – потенційних учасниць неконтрольованих експериментів [4, с. 195].

Отже, проаналізувавши наукові джерела та думки вчених, я можу зробити висновок, що питання клонування на сьогодні має дуже велике значення не лише у нашій державі. Варто зазначити, що терапевтичне клонування є дозволеним у деяких країнах, наприклад у Великій Британії. Однак, на мою думку, є ймовірність, що легалізація терапевтичного клонування може призвести до того, що за таких умов репродуктивне клонування стане більш латентним. Тому законодавство повинно крокувати в ногу з розвитком суспільних відносин та попереджувати виникнення колізій та прогалин.

Підбиваючи підсумки, можна сказати, що аргументом на користь клонування є поява можливості вирощування органів для пересадки їх в організм, що може дозволити перемогти масу хвороб, надати бездітним сім'ям можливість мати власних дітей, а також допомогти людям з важкими генетичними хворобами.У той же час, можна навести такі аргументи проти клонування: створюється право однієї людини на клонування іншої, виникає можливість

використання клонів в особистих корисливих цілях, існує велика небезпека проведення експериментів і їх наслідків, наукова база для проведення таких експериментів є досить нерозвиненою, важко зробити точний прогноз наслідку клонування тощо.

Також, на мою думку, існує низка питань щодо клонування людини, що потребують правового регулювання і медико-правового осмислення при легалізації такого права: потрібно визначити межі права людини на створення своєї копії, яким буде обсяг прав клонованої істоти, врегулювати правовідносин між суб'єктами клонування людини – донором соматичної клітини, донором яйцеклітини і матір'ю, що виношує клоновану істоту, визначити критерії правомірності клонування людини, якою буде відповідальність лікувальних установ за порушення правил проведення клонування людини та інші.

Список літератури:

1. Хімченко С.А. До питання криміналізації клонування людини / С. А. Хімченко // Актуальні проблеми держави і права. - 2012. - № 67. - С. 502-507.

2. Антонюк О.Р. Етико правові проблеми клонування людського організму / О. Р. Антонюк // Медичне право України: правовий статус пацієнтів в Україні та його законодавче забезпечення (генезис, розвиток, проблеми і перспективи вдосконалення). Матеріали II Всеукраїнської науково практичної конференції.— 2008. – Львів. – с. 7-11.

3. Триньова Я.О. Клонування людини — одна із сучасних кримінально-правових проблем / Я.О. Триньова // Юридична Україна. - 2014. - № 1. - С. 72-79.

4. Міхньова Є.Г. Міжнародно-правові аспекти регулювання клонування / Міхньова Є.Г. // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2009.- Вип. 83 (Частина II). – с. 188-196.

5.Тамар'янська В. В.Проблема клонування: кримінально-правовий аналіз / Тамар'янська В. В. // Актуальні проблеми кримінального права та кримінології у світлі реформування кримінальної юстиції. - Харків. – 2015.– с. 343-344.

П.А. Бабій, М.Д. Стулій (ф-т фінансів, 4 курс)

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ УКРАЇНИ ТА ЇЇ ПЕРСПЕКТИВИ

Від темпів економічного зростання країни, тобто від інвестицій, залежить якість життя населення та інші найважливіші характеристики розвитку суспільства. В умовах необхідності залучення фінансових ресурсів та їх обмеженості актуальною стає проблема аналізу та оцінки підвищення

інвестиційної привабливості регіонів як характеристики, що дає інвестору змогу уявити стан об'єкта вкладання коштів, забезпечує надійність майбутніх інвестицій та впевненість в отриманні результатів від їх використання.

Індекс інвестиційної привабливості дає змогу оцінити відносну інвестиційну привабливість регіонів України для нових інвесторів та для тих, хто вже працює в Україні; допомогти уряду визначити проблеми, які стримують розвиток інвестування на регіональному рівні; допомогти місцевій владі визначити чинники, які впливають на інвестиційну привабливість регіону порівняно з іншими регіонами, дію яких треба посилити або мінімізувати [2].

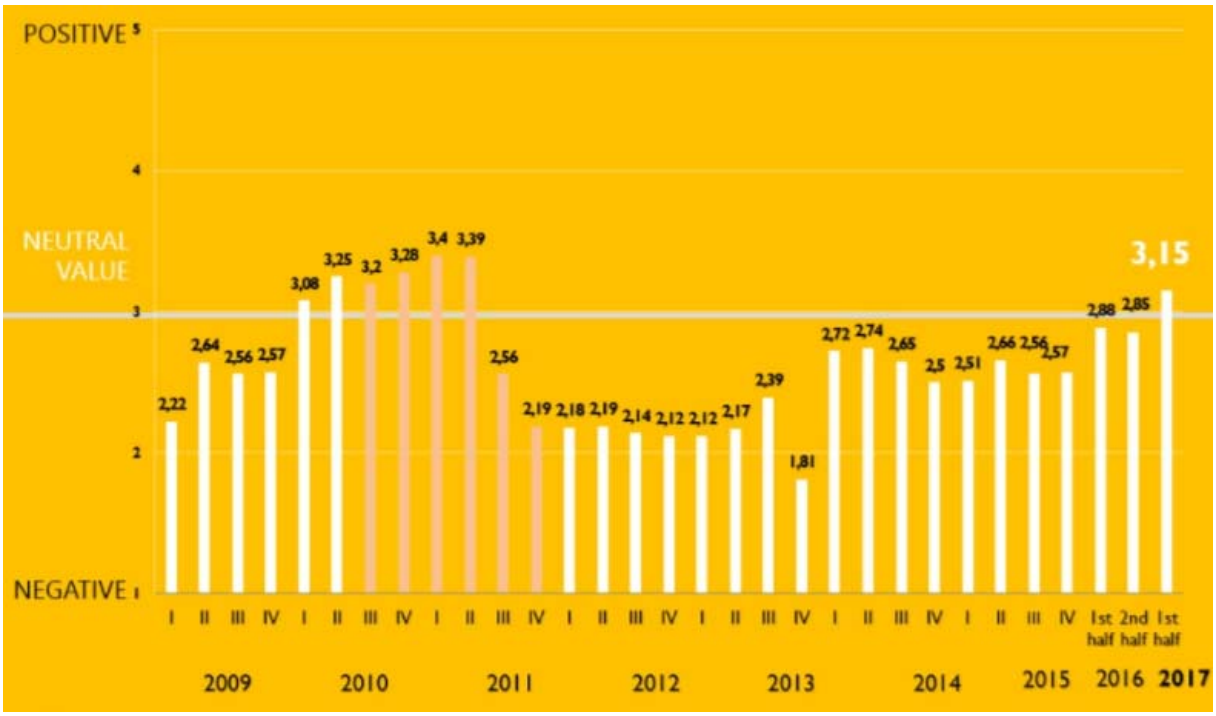

Рис. 1. Індекс інвестиційної привабливості України за 2009-2017 роки [3]

Виходячи з наведених даних, бачимо, що найвищий рівень індексу інвестиційної привабливості спостерігається в I кварталі 2011 р., який становить 3,43. Найнижчий рівень індексу був у IV кварталі 2013 року – 1,81. У 2017 році індекс інвестиційної привабливості України досяг максимуму за останні шість років – 3,15 бала за 5-бальною шкалою [3].

Результати опитування показали, що негативні настрої бізнесменів не зникли, але ослабли.

За рахунок чого Україні вдалося поліпшити інвестиційну привабливість, що це означає для бізнесу і як підвищити інвестиційний клімат в країні? Зростання підтверджується за рахунок непоганої ситуації на біржових ринках, на яких активним гравцем є Україна, а саме зернові, сільгоспвиробництво, метали та руда.

З іншого боку, все це відбувається всупереч діям влади або навіть незважаючи на дії влади. Оскільки Україна дуже тривалий час перебуває в кризі. І

все це зростання відбувається на тлі дуже низької бази порівняння. За останні чотири роки ВВП країни в доларовому вираженні втратило до 40%. Тому, навіть, за відсутності якихось мегазусиль з боку уряду або влади, економічне життя бере своє, люди беруть своє [4].

На сьогодні є декілька причин, що продовжують гальмувати зростання. Насамперед, це проблеми, які накопичилися з боргами. Близько 80% боргів або кредитів, що видані до 2014 року є поганими, тобто бізнесмени не здатні платити за своїми боргами.

Іншою проблемою є те, що у багатьох ситуаціях проблемним місцем у бізнесу стає ринок робочої сили. Коли у тебе ростуть споживчі настрої, коли у тебе зростає попит, ринок вимагає постачати більше продукції.

Західним бізнесменам подобається наш український ринок. Те, що приваблює зараз - існуюча частка ринку, якщо говорити про те, що буде залучати в майбутньому, то це зростання нашого ринку. Одне доповнює інше, але ніяк не виключає. Якби реформ почали впроваджуватись набагато раніше, а не тільки останнім часом, то зростання, яке ми спостерігаємо було би в рази більшим.

Для поліпшення інвестиційного клімату нам треба зробити цілу низку речей, які можна навіть на пальцях руки порахувати: приватизація - величезні грошові потоки "пилососяться" з економіки через непрозорі корупційні схеми, які панують на держпідприємствах; судова реформа; пенсійна реформа; реформа медицини. І ще два-три індустріально-секторальних. До речі, земля - дуже важливе питання. І можна вважати, що якась основна база для того, щоб Україна рухалася ринковими рейками, вже є. А далі вже справа часу, як цей інструмент налагодити і налаштувати. [4]

На сьогодні для іноземних і внутрішніх інвестицій в Україну найважливішим фактором залишаються ризики. Вони можуть створити для інвесторів ситуацію, коли потенційний прибуток переважується занадто великими ризиками.

Отже, коли одночасно будуть посилювати зацікавленість для іноземних інвесторів і зменшення ризиків для них, то і привабливість ринку завдяки економічному зростанню, підвищенню добробуту громадян і збільшенню внутрішнього попиту зростатиме.

Список літератури:

1. Сімонова М.В. Оцінка інвестиційної привабливості України на основі аналізу методик, розроблених провідними міжнародними організаціями / М.В. Сімонова // Вісник Житомирського державного технологічного університету. – 2012. – № 1(59). – С. 283–287.

2. Індекс інвестиційної привабливості України 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http:// http://www.eba.com.ua.

3. Електронний ресурс «Економічна правда». Режим доступу - https://www.epravda.com.ua/news/2017/07/3/626672/

4. Електронний ресурс. Режим доступу - https://biz.nv.ua/ukr/publications/chomu-zrostaje-investitsijna-privablivist-ukrajini-eksperti-1594579.html

Багірова Е.Е., Демиденко М.І.,

(ф-т міжнародної економіка і менеджменту, I курс)

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ CASHLESS ПЛАТЕЖАМИ В ГРОМАДСЬКОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ

Cashless – економічний стан, за яким фінансові операції не проводяться з грошима у вигляді фізичних банкнот або монет, а більше через передачу цифрової інформації (як правило, електронного представлення грошей) між сторонами, що здійснюють ці операції. Процент використання готівки в певній країні передусім залежить від політики державних органів, інфраструктура для прийому карт, певні переваги її використання і тд.

За даними Національного банку, на початок 2018 року частка безготівкових розрахунків в загальному обсязі досягла майже 40% [3]. Банкіри та представники платіжних систем роками працюють над збільшенням безготівкових розрахунків в Україні, що надасть вагомі переваги. Однією зі сфер, яка може неймовірно сильно вплинути на популяризацію карткових розрахунків є громадський транспорт.

Наші закордонні сусіди вже давно розпочали впровадження безготівкової оплати транспорту. У різних країнах безготівкова оплата в громадському транспорті працює по-різному. Наприклад, в Парижі квитки на наземний транспорт продають в тютюновому кіоску, а у Відні - в якихось інших кіосках, десь потрібно квиток валідувати, а десь ні. А є такі міста, як Лондон, де турист може зайти в громадський транспорт, прикласти безконтактну картку, включаючи карти будь-якого українського банку, до терміналу - і немає жодних перепон.

Етапи процесу впровадження cashless в громадському транспорті:

- Перший етап: місто вирішує впровадити в своєму транспорті електронний квиток. Для цього потрібно обладнання і програмне забезпечення.
- Другий етап: місто замислюється про впровадження системи оплати банківською картою.
- Третій етап: місто звертається в який-небудь банк і до Visa або до іншої платіжної системи.
- Четвертий етап: місто дивиться на переваги різних систем і приймає рішення запровадити оплату платіжною карткою. Тоді вступає в гру спеціальна організація і банк.

Особливості:

- Найкращим підґрунтям для оплати проїзду платіжними картами є впровадженням електронного квитка
- Система приймає всі карти, як платіжний термінал в магазині.

З кінця травня 2017-го року на деяких станціях 11 турнікетів почали працювати в режимі "без жетонів" [1]. Автоматизація та безготівкові розрахунки були в пріоритеті. Окрім безконтактного проїзного метро та "Картки киянина", з 2015 року пасажири Київського метрополітену можуть використовувати свої безконтактні картки Mastercard для оплати проїзду прямо на турнікеті — без необхідності шукати дрібну готівку та стояти в черзі по жетони.

Першими містами в запроваджені cashless в наземному громадському транспорті були Житомир і Тернопіль, де система почала діяти в лютому цього року [2]. Тернопіль пішов ще далі і обладнав терміналами не тільки комунальний транспорт, а й маршрутки. Всього в Тернополі оборудовано180 маршруток. . Виходить, що у всіх видах транспорту Тернополя, і комунальних, і приватних, можна розрахуватися платіжною карткою. Вінниця підтримала ідею про запровадження електронних квитків для безготівкової оплати проїзду в громадському транспорті, наприклад, в маршрутках, трамваях і тд.

За даними пасажирами було зекономлено 220 000 годин за час існування технологій. А люди з 55 країн світу встигли сплатити безконтактно з Mastercard у столичному метро [2]. Якщо брати до уваги власника маршрутного парку, то для нього при введенні такої системи бізнес стає прозорим.

Висновок. Якщо проаналізувати політику cashless в Україні, то можна сказати, що ми рухаємося по досвіду Лондона. До нього містам України ще далеко, адже ще в 2004 році в Лондоні лише 25% оплачували проїзд саме готівкою[4]. Взагалі-то в світовій практиці така система не поширена, оскільки

раніше вже були зроблені інвестиції в системи продажу квитків, і повністю замінити їх – це досить серйозне рішення. В Україні ніяких таких систем не було, тому є можливість перестрибнути відразу через кілька етапів "еволюції" оплати проїзду в транспорті. Це один з унікальних прикладів, де Україна створює дійсно передові рішення.

Список літератури:

1. Метро-2017. Рік інновацій [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://kiev.pravda.com.ua/publications/59a3f0bde8670/
2. Украина движется по опыту Лондона — Visa [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://delo.ua/business/visa-obeznalichnoj-oplate-proezda-v-transoprte-ukraina-dvizhetsj-340846/
3. Безналичнаяэкономика. Какукраинцыосваиваютэлектронныеденьги [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://donbass.ua/news/ukraine/2018/03/05/beznalichnaja-jekonomika-kak-ukraincy-osvaivajut-jelektronnye-dengi.html
4. Londonbusesgocashless [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: https://www.theguardian.com/uk-news/2014/jul/06/london-buses-cashless

Базилюк Р.С.,

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, ІІ курс)

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ВИТРАТАМИ НА ОБОРОНУ

Стрімкий розвиток військової промисловості, техніки та озброєння змушує держави щороку витрачати значні кошти на військово-промисловий комплекс. Саме тому постає питання раціонального розподілу ВВП, тобто куди і скільки коштів потрібно виділити на забезпечення обороноздатності країни. Наразі Україна також постала перед таким питанням, адже до 2014 року військово-промисловий комплекс був на низькому рівні, коли необхідно було застосувати.

Проблемою ефективності державних видатків займалися такі вчені, як: Ю. Радіонов, О. Черняк, Т. Черничко. Втім, проблема розподілу витрат

залишається відкритою. З огляду на це, метою дослідження є обґрунтування перспективних напрямів трансформації структури державних витрат на оборону в Україні.

Витрати на оборону в країнах ЄС є стабільними та коливаються від 1,1% до 1,6% (рис. 1). Це пов'язано з тим, що країни-учасники НАТО зобов'язані витрачати певний відсоток від ВВП на оборону. З 2018 року НАТО очікує, що 8 країн будуть витрачати на оборону 2% від свого ВВП, а до 2020 кількість країн зросте до 15. Великобританія та США є одною з цих країн. У 2017 року вони передбачили 2,35% і 3,3% від свого ВВП відповідно. Проте за останні 4 роки в Великій Британії та США можемо спостерігати скорочення видатків на військово-промисловий комплекс з 2,48% до2,35% у Великобританії та з 3,5 до 3,3 у США.

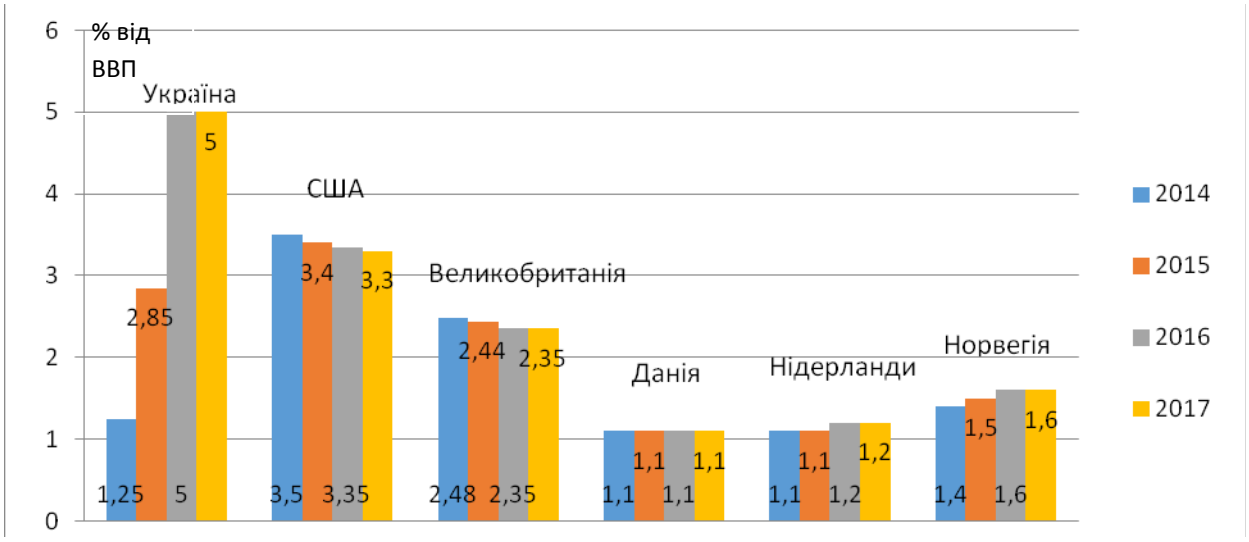

Рис. 1. Динаміка обсягів державних витрат на оборону в різних країнах.

Джерело: побудовано на основі даних: [1]; [2]; [3]; [4].

В України обсяги державних витрат на фінансування військово-промислового комплексу збільшуються, а саме з 1,25% ВВП у 2014 році до 5% в 2016 та 2017 роках. В грошовому еквіваленті, в 2014 році – 20,1 млрд. грн, 2015 49,9 млрд. грн., 2016 – 67,8 млрд. грн. та у 2017 – 64,4. Тобто за 4 роки видатки на оборону зросли більше ніж у 3 рази, основний приріст відбувся у 2015 та 2016 роках. Така динаміка пов'язана з веденням антитерористичної операції на території України в цих роках, коли додаткові витрати були життєво необхідними. Як наслідок – частка державних витрат у на оборону у ВВП в Україні перевищила рівень розвинених країн, зокрема порівняно з США - на 1,3 в.п.

Відповідно до Стратегії національної безпеки України та Концепції розвитку сектору безпеки і оборони України [7] щорічне бюджетне фінансування сектору безпеки і оборони має становити не менше 5% від валового внутрішнього продукту. Згідно проекту Державного бюджету України на 2018 рік, ця сума повинна скласти 156,3 млрд грн.

Основна частина видатків на оборону в Україні спрямовується на підготовку військ та розвиток озброєння, що відповідно становлять 36% та 10% від військового бюджету. Друге місце посідає розвиток озброєння та техніки, що забезпечує Україні місце в топ 10 експортерів товарів військового призначення і вони складають значну частину експорту. Саме тому вітчизняна влада зацікавлена у розвитку військової промисловості, адже, навіть на сьогодні українська техніка та озброєння є конкурентоспроможними на світовому ринку зброї. Але проблема залишається тією ж – недостатній обсяг виробництва. Для порівняння за даними основна частина військових витрат Великобританії спрямовується на забезпечення військовослужбовців та капітальні цілі, які відповідно становлять 25,2% і 29,9% від загальної суми оборонного бюджету [2].

Ключовим питанням в управлінні обсягами державних витрат на оборону та визначенні доцільних напрямів змін є оцінка їх результативності. За рейтингом військової сили, який визначається незалежними експертною групою GlobalFirepower у 2018 році найвищі позиції посідають: США (1 місце), Росія (2 місце), Китай (3 місце), Індія (4 місце), Франція (5 місце), Великобританія (6 місце), південна Корея (7 місце), Японія (8 місце), Туреччина (9 місце), Німеччина (10 місце). Україна в цьому рейтингу посідає 29 місце серед 136 країн світу, а серед 33 країн Європи, які представлені в цьому рейтингу, Україна знаходиться на 8 позиції (рис. 2).

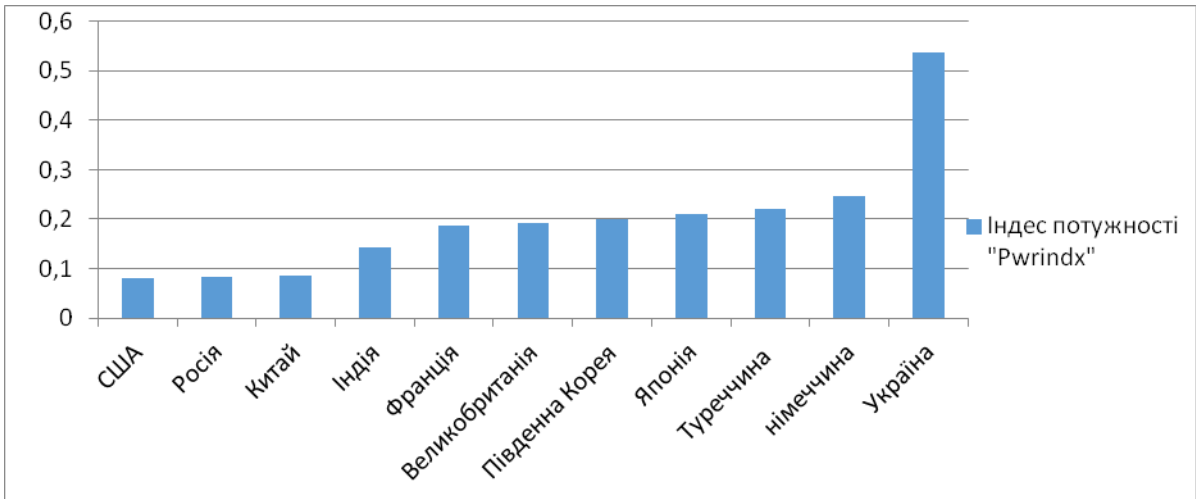

Рис 2. Позиції країн у глобальному індексі військової потужності 2018 р.

Джерело: побудовано на основі даних: [5]
Примітка: чим менший індекс, тим вищий є рейтинг займає країна, значення індексу «0» є ідеальним.

Індекс військової потужності (GFC) базується на оцінці таких груп показників: особовий склад, повітряні сили, основна сила армії, воєнно-морські сили, логістичні ресурси, природні ресурси та географію.

Україна витрачає значні кошти на озброєння та забезпечення обороноздатності України, порівняно з іншими країнами. Це пов'язано з проведенням антитерористичної операції (АТО) у 2014-2017 роках та операції об'єднаних сил (ООС) у 2018 році. Ефективність видатків на оборону ми можемо побачити в міжнародному рейтингу військової сили, де Україна займає 29 місце серед 136 країн світу.

Україна могла б посідати вищу строчку рейтинг, але за відсутності якісного флоту, вона позбавила себе можливості займати вищу позицію. Тому що в України немає ні одного авіаносця, підводного човна та есмінця, а в наявності є лише 1 фрегат, 1 корвет та 12 патрульних кораблів, тобто ВМС України є не конкурентоспроможними за військовою технікою.

Отже, для складання перспективного оборонного бюджету необхідно вирішити такі питання: упровадження нового механізму фінансового забезпечення житлом військовослужбовців та осіб рядового і начальницького складу; удосконалення механізму реалізації військового майна, що вивільняється під час реформування армії, а також переозброєння Збройних сил України сучасними видами озброєння і військової техніки з використанням вітчизняних розробок, високих технологій і виробничих потужностей оборонно-промислового комплексу; нарощування боєздатності Об'єднаних сил швидкого реагування та підвищення рівня боєздатності Основних сил оборони, а також створити власний флот, тому що він необхідний для країн, які мають вихід до моря. Саме це дозволить підвищити військову сили України та піднятися у рейтингу.

Список літератури:

1. Military expenditure of USA [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://data.worldbank.org/indicator/MS.MIL.XPND.GD.ZS?end=2016&locations=US&name_desc=true&start=1960&view=chart.
2. Recent UK Defence Spending As Percent GDP [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.ukpublicspending.co.uk/spending_chart_2000_2017UKp_17c1li111lcn_30

t_Recent_UK_Defence_Spending_As_Percent_GDP.

3. Defence Expenditure of NATO Countries. // NATO Public Diplomacy Division. – 29. – С. 6–12.

4. Військовий бюджет України [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%92%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%B9_%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82_%D0%A3%D0%BA%D1%80%D0%B0%D1%97%D0%BD%D0%B8.

5. 2018 Military Strength Ranking [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://www.globalfirepower.com/countries-listing.asp.

6. Проект військового бюджету-2018: Скільки Україна планує витратити на техніку і оборону [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.depo.ua/ukr/war/viyskoviy-byudzhet-2018-skilki-ukrayina-vitratit-na-tehniku-i-oboronu-tablicya-2017091964241

7. Указ Президента України №92/2016 [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://www.president.gov.ua/documents/922016-19832.

Бакеренкова М.

юридичний інститут, III курс

ЮРИДИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ФАКТУ РЕЄСТРАЦІЇ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В УКРАЇНІ ТА ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Питання щодо значення факту реєстрації часто виникало в процесі розвитку людства та юридичної думки. Деякі країни, зокрема, англо-саксонської правової сім'ї, надавали більшого значення формальній реєстрації, аніж фактичному створенню твору. Однак, станом на зараз реєстрація авторського права на твір не є обов'язковою, а наявність факту реєстрації не впливає на виникнення у автора прав на його твір, однак, може вплинути на можливість захисту твору в разі порушення авторського права.

Відповідно до вітчизняного законодавства, авторське право виникає з моменту створення твору і вираження його в/на матеріальному носії. Про це зазначено у ст. 437 Цивільного кодексу України [2] та п. 2 ст. 11 Закону України «Про авторське право і суміжні права» [3]. Дане положення закріплено і в багатьох міжнародно-правових актах.

Національне законодавство передбачає можливість реєстрації відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про державну реєстрацію авторського

права і договорів, які стосуються права автора на твір». В Україні державна реєстрація авторського права відноситься до компетенції Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. При тому, що реєстрація є добровільною, іноді вона має вагоме значення. Так, при оформленні спадкування майнових прав спадкодавця (автора твору) для підтвердження належності цих прав можуть бути надані відомості та документи, необхідні для вчинення нотаріальних дій, зокрема, інформація з Державного реєстру свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір [17]. Тобто факт державної реєстрації авторського права дає можливість оформити свідоцтво про право на спадщину авторських майнових прав на твір. Отже, факт наявності свідоцтва про державну реєстрацію дає гарантію того, що автор зможе довести своє право на твір та його захистити, передати таке право у спадок.

Розглядаючи значення факту реєстрації авторського права в країнах англо-саксонської правової сім'ї, варто звернути увагу на історичну ретроспективу. У Великій Британії до 1912 р. діяв Статут Анни, котрий не визнавав майнових прав автора до збігу 14 річного строку після опублікування твору. Ніякі особисті немайнові права так само не визнавалися. Обов'язковою умовою виникнення авторського права була його реєстрація у спеціальній організації.

Відповідно до законодавства США, Конгресу надавалося право «сприяти науковому прогресу і корисним мистецтвам за допомогою надання на обмежений час авторам і винахідникам виняткового права на їхні твори і винаходи відповідно» [6, art. I, § 8, cl. 1.]. Законодавство США також відповідало Статуту Анни: одним із принципів є обов'язкова реєстрація та депонування примірників будь-яких творів, а саме авторське право виникало не з моменту створення твору, а з моменту його реєстрації (автор міг зареєструвати твір навіть, якщо цей твір ще не було опубліковано). Вимога обов'язкової реєстрації та депонування призвела до того, що Бібліотека Конгресу США стала найбагатшим у світі зібранням опублікованих і неопублікованих творів.

Ситуація в країнах англосаксонської правової системи зазнала кардинальних змін у зв'язку з приєднанням цих держав до договору ВОІВ (Всесвітньої організації інтелектуальної власності) та до Бернського союзу.

Внаслідок цього сьогодні реєстрація авторського права вже не є обов'язковою. Однак, в США, не дивлячись на диспозитивність норми про реєстрацію, все ж, її проведення надає автору деякі переваги:

1. Встановлення відповідного офіційного запису.

2. На незареєстровані твори діють обмеження в разі звернення до суду: у разі пред'явлення цивільного позову, при якому реєстрація подається до дати

порушення або протягом трьох місяців після першої публікації твору, автор має право на отримання призначеної допомоги і на повернення порушником збитків в розмірі, встановленому законом, або в їх реальному розмірі, а також і на отриманий порушником прибуток. Якщо твір не зареєстровано до дати порушення (або протягом трьох місяців після першої публікації), власник авторського права втрачає право на встановлене законом відшкодування збитків або судових витрат. Звичайно, суд може вирішити на користь відшкодування реальних збитків і надання права на призначену допомогу [16], однак, факт реєстрації звільняє автора від подачі додаткових доказів.

3. Твір заноситься до реєстру Митної служби з метою запобігання незаконному вивезенню неліцензованих копій твору закордон.

В США також передбачена не лише реєстрація, а й «передреєстрація» (preregistration) авторських прав [8, sec. 408]. Передреєстрація потрібна в тому випадку, коли автор ще не завершив твір, але хоче надати йому захисту. Наприклад, можна здійснити передреєстрацію чернетки книги або недописаної комп'ютерної програми.

У Великій Британії на даний час не існує легально визначеного інструменту для реєстрації авторського права. Проте, коли існує спір по більш пізній роботі третьої сторони, потрібно довести, що робота існувала до заданої дати або на певну дату. Внаслідок відсутності офіційного процесу, авторам доводиться застосовувати різні методи, аби закріпити за собою авторське право. Існує два способи такої «реєстрації». Найпростішим способом є копія (ксерокопія або компакт-диск), яка надсилається автором в запечатаному конверті самому собі, переважно рекомендованим листом. Коли конверт повертається до автора, його не потрібно розпечатувати, переконавшись у наявності відмітки із датою на поштовому штемпелі. Конверт відкривається тільки за дорученням адвоката або в суді в разі виникнення спору. Цей спосіб дає змогу довести, що робота існувала на дату, зазначену на поштовому штемпелі [10].

Другий спосіб – «реєстрація» у комерційній організації, яка дає персональний аккаунт в своїй базі даних робіт. Для додаткового захисту роботи від несанкціонованого доступу створюється зашифрована електронна копія замість поданої версії, зашифровані резервні копії також зберігаються в декількох географічно відокремлених місцях. Це – запобіжні заходи, що забезпечують захист від корупції, пожежі та інших ризиків. На підтвердження реєстрації автору надсилається сертифікат. Реєстрація має свій термін, по спливу якого автору пропонується можливість продовжити реєстраційний період. Запис у архіві є

підтвердженням права власності на авторські права з дати реєстрації та допоможе автору у випадку спору [11].

Жодна з цих альтернатив не реєструє авторські права на офіційному рівні, не захищає роботу від порушення авторських прав, і в суді потрібно доводити свої права. Тому, якщо в США реєстрація, все ж, існує, при цьому надаючи автору досить вагомі переваги, в Сполученому Королівстві тягар фіксації факту авторства покладено на самого автора.

Розглядаючи в даному контексті європейські країни, варто звернути увагу на Республіку Польща. В законодавстві Республіки так само зазначено про необов'язковість реєстрації. Жоден орган державної влади не реєструє авторське право, а Патентне відомство (Urząd Patentowy) реєструє об'єкти лише промислової власності. Досить часто автори закріплюють авторське право шляхом вчинення нотаріальної дії: нотаріус проставляє печатку на творі, вносить відомості про нотаріальну дію до свого реєстру. Вважається, що такий спосіб дасть змогу в суді довести бодай дату створення твору [12]. Однак, нотаріус ніяк не може перевірити даний твір на його оригінальність, оскільки не володіє ні такими знаннями, ні спеціальними інструментами задля того, аби це зробити. Проводячи паралель з британськими способами фіксації, тут вбачається схожий підхід.

Зважаючи на недоліки нотаріального способу, деякі автори вносять відомості про свої твори до тих же комерційних баз даних, або ж реєструють їх у Товаристві Авторів ZAiKS (Związek Autorów i Kompozytorów Scenicznych). ZAiKS – організація, що на колективній основі здійснює управління авторськими правами. Правовою підставою діяльності ZAiKS є закон Республіки Польща «Про авторське право і суміжні права», де у статті 104 зазначається про можливість створення такої організації. Членство в даній організації надає авторам юридичну допомогу у здійсненні авторського права, захист авторських прав та представництво автора в суді в разі необхідності [13].

Організація надає авторам захист в сфері контролю використання творів, в кримінальному і цивільному переслідуванні, в галузі колективного управління авторським правом. Відтак, через дещо монопольний статус та компетенцію даної організації, багато авторів припускають, що вони отримують правовий захист лише з моменту подання роботи (вступу) до ZAiKS. То ж, як бачимо, в Республіці Польща існує недержавна реєстрація, факт якої, все ж, сприяє захисту прав автора. Підсумовуючи, варто зазначити, що не дивлячись на те, що вищенаведені держави приєдналися до Бернської конвенції, котра не визнає обов'язковим факт реєстрації, кожна з держав у внутрішньому законодавстві може передбачатися

формальні процедури, котрі хоч і не мають правовстановлюючого значення, проте впливають на захист авторського права, відіграючи роль доказу приналежності авторських прав певній особі.

Список літератури:

1. Бірюков І.А., Заїка Ю.О. Цивільне право України. Загальна частина Навчальний посібник / К.: КНТ, 2006.- 480 с.

2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. // Відомості Верховної Ради України, 2003, № 40-44, ст. 356, Офіційний сайт Верховної Ради України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15

3. Про авторське право і суміжні права [Електронний ресурс] : Закон України від 23.12.1993 № 3797-XII (редакція станом на 19.11.2012). - Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3792-12. - Назва з екрана.

4. Інформація щодо реєстрації авторського права [Електронний ресурс] // Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності – Режим доступу до ресурсу: http://ndiiv.org.ua/ua/dijalnist/praktichna/reestracia-avorskogo-prava/.

5. Судариков С.А. Основы авторского права. - Мн.: Амалфея, 2000. -512 с.

6. U. S. Constitution [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.law.cornell.edu/constitution/articlei.

7. Copyright Basics [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.copyright.gov/circs/circ01.pdf#page=2.

8. Copyright Law of the United States [Електронний ресурс]. – 1976. – Режим доступу до ресурсу: https://www.copyright.gov/title17/92chap4.html#408.

9. Право інтелектуальної власності: Акад. курс: Підруч. для студ. вищих навч. П68 закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. — К.: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007. — 696 с.

10. Registration of copyright protected works [Електронний ресурс] // British Copyright Council – Режим доступу до ресурсу: http://www.britishcopyright.org/information/general/registration-copyright-protected-works/.

11. Fact sheet P-04: Registering Copyright Work [Електронний ресурс]. – 2003. – Режим доступу до ресурсу: https://www.copyrightservice.co.uk/copyright/p04_copyright_registration.

12. Trzy pytania jak zabezpieczyć utwór, utwory w Internecie, jak rozpoznać płyty pirackie? [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:

http://www.zaiks.org.pl/196,0,30_trzy_pytania_jak_zabezpieczyc_utwor,_utwory_w_internecie,_jak_rozpoznac_plyty_pirackie.

13. Co daje członkowstwo? [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.zaiks.org.pl/54,7,co_daje_czlonkostwo.

14. Бентли Л., Шерман Б. Право интеллектуальной собственности: Авторское право / Пер. с англ. В. Л. Вольфсона. — СПб.: Издательство «Юридический центр Пресс», 2004. — 535 с.

15. Krótki kurs własności intelektualnej. Materiały dla uczelni [Електронний ресурс] // Fundacja Nowoczesna Polska – Режим доступу до ресурсу: https://prawokultury.pl/kurs/media/krotki-kurs-wlasnosci-intelektualnej-podrecznik.pdf.

16. Основные принципы охраны авторского права в США [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.miripravo.ru/publications/osnovnye-principy-ohrany-avtorskogo-prava-v-ssha.htm.

17. Рекомендації щодо оформлення спадкування авторського права і суміжних прав та іншого переходу прав у порядку правонаступництва [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.me.gov.ua/Documents/Download?id=9f1a9fcb-9ebf-4d9c-8995-af00be0e1934.

18. Ustawa z dnia 4 lutego 1994 r. «O prawie autorskim i prawach pokrewnych» [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/DocDetails.xsp?id=WDU20170000060.

Бандрівська Ю.Я., Лисенко Ю.П.,
(ф-т управління персоналом,
соціології та психології, III курс)

АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПАТ «МХП»

Можливості України в аграрному секторі надзвичайно великі. Несприятлива економічна ситуація останніх років як у світі, так і в Україні призвела до істотного спаду в агропромисловій галузі. Високі ціни на паливо, нестача сучасної техніки, недосконалість системи кредитування, нераціональне використання сільгоспугідь, далекі від досконалості організація і планування діяльності призводять до низької ефективності підприємств АПК. Подолати ці тенденції дозволить тільки переведення агропромислових підприємств всіх галузей і рівнів на інноваційний шлях розвитку.

На нашу думку, аби відновити АПК України, як житницю Європи, необхідним є комплексний підхід до даної проблеми, а саме: інноваційна модель розвитку, яка б орієнтувалася на створення економічних, організаційних, правових, соціальних умов, що забезпечують ефективне відтворення, розвиток і використання науково-технічного потенціалу країни, впровадження вітчизняних екологічно безпечних, новітніх ресурсозберігаючих технологій.

Глобально інновації в АПК можна розглядати як зміну, що вноситься суб'єктом господарювання у власну діяльність з метою підвищення конкурентоспроможності на ринку та задоволення суспільних потреб. З точки зору результатів, інновації в АПК — це поліпшення продуктів харчування, матеріалів, нової техніки, нових технологій у рослинництві, тваринництві та переробної промисловості, нові форми організації і управління різними сферами економіки, нові підходи до соціальних послуг, що дозволяють підвищити ефективність виробництва.

Ефективна стратегія інноваційного розвитку підприємства спрямовується на усунення слабких сторін, які перешкоджають його успішній діяльності та заважають використовувати потенційні можливості. Стратегія інноваційного розвитку має бути орієнтована не стільки на максимально ефективне використання існуючих можливостей, скільки на виявлення і розвиток тих можливостей і характеристик, які визначатимуть успіх підприємства у майбутньому.

Аналіз інноваційного розвитку підприємства слід розпочинати із аналізу бухгалтерського балансу. Попередня оцінка діяльності підприємства включає оцінку надійності інформації, читання інформації і загальну економічну інтерпретацію показників бухгалтерського балансу. На даному етапі необхідно оцінити ризик, пов'язаний з використанням наявної інформації, зробити загальні висновки щодо основних показників, що характеризують величину оборотних і необоротних активів, власного і позикового капіталу, виявити основні тенденції поведінки показників, намітити напрямки деталізації (поглиблення) аналізу. Експрес-аналіз поточного фінансового стану, заснований на розрахунку фінансових коефіцієнтів та інтерпретації отриманих результатів. Важливою процедурою етапу попередньої оцінки фінансового стану є формування аналітичного балансу або ущільненого аналітичного балансу-нетто, який потім буде використовуватися у всіх подальших розрахунках фінансових показників. Практична корисність даної процедури пов'язана з тим, що бухгалтерський баланс організації вимагає уточнення і певної перегрупування статей, що випливають з

аналітичного підходу до розуміння оборотних і необоротних активів, власного і позикового капіталу.

Для оцінки інновацій використовуються різні коефіцієнти. Критичний обсяг виробництва обчислюється як відношення умовно-постійних витрат до різниці ціни продажу одиниці продукції без непрямих податків та умовно-змінних витрат на одиницю продукції.

Особливістю інноваційного процесу є вертикальна інтеграція - це процес придбання або включення до складу підприємства нових виробництв, які входять в технологічний ланцюг випуску старого продукту на ступенях до і після виробничого процесу. При вертикальній інтеграції стадії виробництва та розподілу координуються між собою, та утворюють симбіоз.

Яскравим прикладом використання вертикальної інтеграції в Україні є група компаній ПАТ «Миронівський хлібопродукт». ПАТ «МХП» – це компанія-лідер з промислового виробництва курятини в Україні з часткою ринку близько 60% (за даними Державної служби статистики у 2015 р.) і високою впізнаваністю бренду своїх продуктів

Унікальна бізнес- модель та інтенсивні капіталовкладення у розвиток і будівництво нових виробничих об'єктів з високим рівнем ефективності – це головна перевага компанії порівняно з конкурентами. Вертикальна інтеграція бізнесу гарантує ПАТ «МХП» стабільно високі стандарти якості, а також контроль над собівартістю кінцевої продукції.

За результатами проведеного аналізу інноваційного розвитку ПАТ скорочує витрати, створюючи синергію в багатьох областях і тим самим зменшуючи витрати на одиницю продукції; знижує вплив цін на сировину; забезпечує підтримку строгих стандартів біологічної безпеки протягом усього виробничого процесу; знижує залежність від постачальників та фермерів.

МХП розподіляє та продає свої курячі продукти через низку каналів, включаючи: супермаркети та гіпермаркети; фірмові торгові точки; направляє м'ясопереробникам та підприємствам харчування (готелям, ресторанам та кафе). Поставляючи курятину та інші м'ясні продукти в ряд національних мереж супермаркетів, продукти більш широко доступні. Це допомагає збільшити обсяги продажів, оскільки ці роздрібні торговці продовжують розширюватися по всій території України. МХП співпрацює з партнерами та продає свою продукцію через мережу фірмових торговельних точок, що, на думку керівництва, є унікальною моделлю серед підприємств харчової промисловості України.

МХП також виявився лідером у сфері інновацій у сфері роздрібної торгівлі та упаковки, наприклад, у своїх фірмових магазинах "Наша Ряба", та

впровадженні нових способів упаковки курячих продуктів на ринок, що продовжують термін зберігання продукту.

Інноваційні підходи до розвитку аграрної сфери є вагомим стимулятором зростання національної економіки в цілому та засобом вирішення різноманітних соціально-економічних та глобальних викликів як у розвинених країнах, так і країнах, що розвиваються. Особлива потреба в них виникає у період, коли економіка країни перебуває на етапі подолання економічного спаду. За таких умов система державних пріоритетів повинна спрямовуватися на формування інноваційного потенціалу в усіх сферах суспільного розвитку, зокрема і в аграрному секторі, акцентуючи при цьому увагу на відтворенні людського капіталу, зростанні капіталізації ринкової вартості компаній, що здійснюють інноваційні розробки. На основі зазначеного можна зробити висновок, що аграрний сектор України потребує не тільки відродження агропромислового виробництва за попередніми параметрами, якими б якісними вони не здавалися, але й на здійснення інноваційних структурних перетворень, досягнення випереджаючих параметрів розвитку продуктивних сил та суспільних відносин та становлення якісно нової структури АПК.

Список літератури

1. Височан О.С., Пікуш Ю.В. Наукові підходи до визначення понять "інновації" та "інноваційна діяльність" у сільському господарстві [Електронний ресурс] / О.С. Височан, Ю.В. Пікуш // Вісник Хмельницького національного університету. — 2011. — №2— Т. 3. — Режим доступу: www.nbuv.gov.ua/portal/.../101"104.pdf

2. Попова О.В Вопросы методологии управления инновационными процессами в АПК [Електронний ресурс] / О.В. Попова. — Режим доступу: www.bali.ostu.ru/umc/arhiv/2007/1/Popova.doc

Баранов Є.С. (Юридичний інститут, І курс)

Кичинська А.О .(Юридичний інститут, І курс)

DRUGS IN UKRAINE

What is a drug? Why do people use drugs? Can drugs contribute to our health?

Drug is a medicine or other substance which has a physiological effect when ingested or otherwise introduced into the body [2].

Drugs may be legal (e.g. alcohol, caffeine and tobacco) or illegal (e.g. cannabis, ecstasy, cocaine and heroin).

People take drugs because they want to change something about their lives.

The reasons and prerequisites of drug consumption were generalizeded:

- constitutional-biological;
- traditional-cultural;
- medical;
- individual psychological;
- social [3].

Most law enforcement officers convicted of drug crimes are not those who sell hazardous substances, but those who use them.

Such conclusions can be made according to the latest official data of the judicial statistics for the year 2017. It was analyzed by the Alliance of public health.

What is the situation with drugs in Ukraine?

"The main indicator of effectiveness of law enforcement to combat drug trafficking in 2017 looks like this: for drug trafficking 562 persons, where sentenced 5% of all those convicted for all drug offenses under the articles 305-320 of the criminal code of Ukraine!" – the organization reports [1].

Statistics show that one in nine convicted of criminal offenses (8.997 out of 76.804 people) in Ukraine receives sentence for illegal storage of drugs without sales objective.

Out of 10851 convicted for all drug-related crimes 6686 people (62%) were convicted under part 1 of article 309 of the criminal code of Ukraine for possession of drugs in quantities for which in most European Union countries there is not even the administrative responsibility [1].

Take for example, heroin or opium acetylated which is the most common opioid drug in Ukraine. In Ukraine people bear criminal responsibility for storing 0.005 g of drugs. In Russia this number amounts to 0.5 g., in developed EU countries – 1 to 3 grams.

"Instead of fighting with the organized drug trafficking and drugs distributors law enforcement and the judicial system continue possession to prosecute and punish mostly drug addicts for drugs possession in a small amount!", the Alliance states.

In 2017 up to 23% fewer people for drug selling were sentenced up than in 2016, but sentenced by 22% more were Ukrainians for illegal possession of drugs.

Human rights organization claims that for the first time in 15 years of observations 80% of all convicts for drug offences passed under article "storage without a sales objective" [1].

Here is still widely-spread corruption and the protection racket racket of organized drug trafficking in this area. Drug addicts and their families give their last money firstly to drug dillers , and then to the werewolves from the law enforcement system. When people run out of money - they inevitably end up in jail" – the statement says.

Список літератури:

1. 62% засуджених за наркотики в Україні у ЄС не отримали би навіть адмінпокарання – статистика [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://life.pravda.com.ua/society/2018/03/15/229535/
2. Oxford dictionaries [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.oxforddictionaries.com/definition/drug
3. Luzhetska N.A. The causes of drug addiction and the mechanisms of its proliferation: public-administrative aspect [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/tppd_2015_17_10.pdf

Безпалий Р.В. (ф-т фінансів, магістрант)

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ ВИМОГ ДО КАПІТАЛУ БАНКІВ УКРАЇНИ

Економічніпотрясіння в Україніостанніхроківнасамперепроявляються у нестабільностібанківськоїсистеми. Протягом 2014-2017 роківНаціональним банком Українививедено з ринку шляхом визнаннянеплатоспроможнимимайже 90 банків[1]. Банківська система Україниперебуває, по суті, у стані перманентного реформуванняпротягомостанніх 10 років, коли державою, передусім, за ініціативою НБУ вживається низка нормативно-правових та заходівізпідвищення вимог до діяльності банків, серед яких зокрема провіднемісцезайнялиположення, присвяченікапіталізаціїбанківськихустанов та встановленню нових вимог до капіталу банків.

У рамках Угоди про асоціацію з ЄС Україна взяла на себе зобов'язання впровадити європейське законодавство щодо капіталу – пакет CRR/CRDIV, яке базується на рекомендаціях Базельського комітету (Базель III). За окремими позиціями впровадження буде здійснюватися з урахуванням національних особливостей, що дозволено нормами CRDIV.

Відповідно довище сказаного, Національний банк Українимає наміри впровадити нові вимоги до капіталу, які стосуються наступного:

1. **Регулятивний капітал.** Посилаючись на нові вимоги Базелю III щодо підвищення вимог до капіталу, було змінено вимоги до мінімального розміру регулятивного капіталу банків. Відповідний графік докапіталізації банків затверджений постановою НБУ № 368 від 28серпня 2001 року та передбачає такі строки нарощування капіталу [2]: до 11 липня 2017 року – 200 млн грн. капіталу, до 11 липня 2020 року – 300 млн грн. капіталу, до 11 липня 2022 року – 400 млн грн. капіталу, до 11 липня 2024 року – 500 млн грн. капіталу.Зміни торкнулися і структури регулятивного капіталу: якщо раніше він складався з капіталу першого та другого рівнів, то тепер капітал першого рівня має включати основний та додатковий капітал, причому капітал другого рівня має становити не більше 1/3 капіталу першого рівня (у порівнянні – раніше він мав не перевищувати капітал першого рівня). Вважається, що нові вимоги більш повно враховуватимуть ринкові ризики та почнуть враховувати операційні ризики[3].

2. **Адекватність основного капіталу.** Відповідно до Постанови НБУ № 368 від 28.08.2001 р., починаючи з 01.01.2019 року, банки України повинні будуть дотримуватися нормативу адекватності основного капіталу Н3, який визначається як співвідношення основного капіталу до суми активів та позабалансових зобов'язань, зважених на відповідні коефіцієнти кредитного ризику. Згідно з Постановою, значення нормативу Н3 повинне буде становити не менше 7% [2].

3. **Вимоги щодо буферів капіталу**. Дане положення висвітлено у Базелі III, але в Україні ще не застосовувалося.Однак, нормативною базою НБУ передбаченойоговтілення в життя, починаючи з січня 2020 р. Відповідно до нових вимог, банки мають формувати буфери капіталу, які включають контрциклічний та буфер запасу (консервації) капіталу.

Дані буфери мають бути сформованіпонаднормативнезначення нормативу достатності основного капіталу (Н3).

Банківські установи мають формувати буфер запасу (консервації) капіталу починаючи із 01.01.2020 р. – у розмірі 0,625 %; 01.01.2021 р. – у розмірі 1,25 %; 01.01.2022 р. – у розмірі 1,875 %; 01.01.2023 р. – у розмірі 2,5 %.Контрциклічнийже буфер капіталу розраховується від загального обсягу ризику в розмірі 0-2,5% [2]. Банки, які не мають буферного капіталу, будутьобмежені у виплатахдивідендів і бонусів [4, с. 78]. Вважаємо, щотакийпідхіддастьзмогупідвищитистійкістьбанків до негативнихзмінна ринку.

4. Коефіцієнт левереджу. Впроваджується з метою посилення вимог до капіталу банку незалежно від рівня ризику активів, а також обмеження боргу, який може взяти на себе банк.Розраховується як співвідношення капіталу першого рівня до балансових та позабалансових активів та має становити не менше 3% [3].

Таким чином, можна зробити висновок, що діяльність НБУ у сфері регулювання банківської діяльності, зокрема стосовно капіталізації банків України, узгоджена зі світовими тенденціями. Перш за все це стосується підвищення вимог до регулятивного капіталу, зміни його структури, впровадження нормативу адекватності основного капіталу, вимог до формування буферів капіталу та коефіцієнта левереджу. Однак, на нашу думку, необхідно й надалі імплементувати світові стандарти в нормативно-правовому забезпеченні банківської діяльності України. Зокрема,слідвідмітити, що поправки Базеля І відносноринковогоризику НБУ врахованічастково, зокрематоварний та ризикпроцентної ставки щодорозрахункунормативів не включені до цьоговизначення. Також необхідно звернути увагу на якісненаповненнякапіталубанків за рахунокреальнихактивів, а не фіктивних.

Список літератури:

1. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/index

2. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків України: Національний банк; Постанова, Інструкція від 28.08.2001 № 368

[Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01/

3. Концепція вдосконалення вимог до капіталу [Електронний ресурс]. — Режим доступу:https://bank.gov.ua/doccatalog/document;jsessionid=B93956DCC5CD175D207928FDFF9C9223?id=62251340

4. Коваленко В.В. Достатність капіталу у забезпеченні стабільного розвитку банків України / В.В. Коваленко // Стратегічні пріоритети. - № 2 (43). – 2017. – С. 73-80.

Безсмертна Дар`я
(факультет маркетингу, 3 курс)

СУЧАСНИЙ РІВЕНЬ БРЕНДИНГУ В ОРГАНІЗАЦІЇ: ІННОВАЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Брендинг — це діяльність зі створення тривалої прихильності до товару на основі спільного впливу на споживача рекламних повідомлень, товарної марки, пакування, матеріалів для стимулювання збуту та інших елементів комунікації, об'єднаних певною ідеєю та фірмовим оформленням, які виокремлюють товар серед конкурентів.

Брендинг - це один із способів маніпулювання споживачами. З його допомогою можна зробити свій продукт або компанію несхожими на інші, щоб отримати максимум доходу від потенційних клієнтів.

Що дає брендинг:

✓ Цінова премія

Перше, що відразу приносить компанії брендинг, - це цінова премія, можливість продавати з більшою націнкою, ніж аналогічні «безликі» товари конкурентів.

✓ Лояльність клієнтів

Ще один плюс брендингу - це підвищення лояльності покупців. Більшість компаній цінова конкуренція призводить в глухий кут. Прагнучи обіграти конкурентів за рахунок більш низьких цін, виробники «розбещують» споживача. Саме тому така форма конкуренції стає долею лише нижчих цінових сегментів. Незважаючи на це, велика частина так званих програм лояльності також використовує цінову прив'язку покупців, найчастіше засновану на накопиченні

знижок. Їх мінусом є сам принцип лояльності, заснованої на користі. Правильно було б відзначити, що це, власне, не лояльність і, як наслідок, не програми лояльності, а міф деяких маркетологів. Адже при більш вигідній пропозиції конкурентів ви можете за короткий термін втратити таких «лояльних» покупців. Основою будь-якої лояльності повинен бути брендинг - емоційна прив'язка покупців.

- ✓ Зниження витрат на рекламу

Традиційно вважається, що реклама дає поступово затухаючий сплеск продажів. Для підтримки максимального рівня продажів необхідна або постійна наявність реклами, або періодичне проведення нових кампаній. Пов'язано це з елементарної річчю - забудькуватістю споживачів. Брендинг ж дає іншу можливість - створення стійких асоціацій у клієнтів.

- ✓ Виведення нових продуктів під тією ж маркою

Успішність бренду компанії дозволяє легше виводити під ним інші товари і послуги на ринок, адже основні витрати припадають на перший продукт.

- ✓ Додаткова мотивація персоналу

Брендинг і бренд продукту або самої компанії позитивно впливає не тільки на споживачів, але і на співробітників. Як би там не було, але записам у трудовій книжці і досвіду роботи надається велике значення. Співробітник, який працював у відомій компанії (що має бренди або що є брендом), має набагато більше переваг перед тим, хто працював в одній з нікому не відомих контор.

Сучасний брендинг розвивається в умовах жорсткої ринкової конкуренції товарів, послуг і торгових марок, яка природним чином багаторазово зросла завдяки глобальній економічній кризі. Дане положення очевидно і навіть банально, але саме воно і складає практичний зміст маркетингу і брендингу, зовсім не банальною завданням для яких є «конкурентна ідентифікація».

Формування довгострокової лояльності споживача до бренду, коли на одній торговій площадці представлений постійно зростаючий ряд однотипних товарів і пропозицій є все більш важким. Тим більше, що бренди, керуючи споживчим вибором на раціональному (ціна, якість, технічні властивості) і ірраціональному (престиж, статус, мода) рівнях, роблять і репрезентують рекламні образи і стереотипи в ще більшій кількості, ніж матеріальні товари. Сучасна інформаційна середовище характеризується надлишком корпоративних ідентичностей, наслідком чого і є зростаюча агресивність рекламних повідомлень.

Боротьба за увагу споживача при значному комунікаційному «ущільненні» ринку вимагає інноваційних підходів, що призвело до появи і розвитку таких

напрямків, як «креативна реклама», «креативна упаковка» і т.д. Однак інновації в рамках традиційних інструментів також дозволяють досягати видатних результатів.

Технології, які компанії використовували в 2017 році:

- ✓ Бренди більш активно почали використовувати розумну упаковку

Бренди все частіше стали вигадувати рішення, які націлені на те, щоб зробити життя споживача простішим. Таким чином вони прагнуть створити більш тісний зв'язок зі своєю аудиторією. Саме це завдання лягала в основу digital-упаковок, які з'являлися на ринку в цьому році.

Приклад: Британський ритейлер Sainsbury випустив упаковку для шинки під власною торговою маркою, яка показує, як давно відкритий продукт лежить в холодильнику. Спеціальний ярлик поступово змінює колір після відкриття упаковки, до того ж він чутливий до температури зберігання, тому в холодильнику зміна кольору відбувається повільніше. Подібне використання технологій в упаковці вирішує відразу два завдання бренду: підвищує лояльність споживачів, тому що бренд стає їх помічником, а також дозволяє оптимізувати економічні втрати, скорочуючи рівень утилізації ще якісних продуктів.

Розумна упаковка буде еволюціонувати, набуваючи все нові і нові корисні функції для споживачів. Наприклад, маркери з електронними чорнилами на упаковці таблеток фіксуватимуть час прийому і нагадуватимуть людям через додатки щоб ті не забули вчасно прийняти ліки. Також будуть розвиватися вбудовані в упаковку рішення на основі технології блокчейн, що гарантують походження і автентичність товару. При цьому компанії будуть намагатися знаходити ефективні інноваційні рішення, не сильно впливають на ціну продукту.

- ✓ Компанії почали придумувати нові сенсóрні елементи бренду

У минулому році око споживача буквально замилилося в інформаційному потоці, йому складно відрізнити один бренд від іншого. Щоб вирішити цю проблему, компанії почали використовувати технології для створення нових розпізнавальних знаків (маркерів ідентичності) свого бренду.

Приклад: Нещодавно VISA представила звукові, анімаційні та тактильні розпізнавальні знаки бренду. В недалекому майбутньому після закінчення транзакцій (онлайн і офлайн) користувачів будуть повідомляти анімаційною картинкою, звуковим сигналом або короткою вібрацією.

Нововведення від Visa є відмінним прикладом того, як компанії реагують на нові формати споживання їх послуг: наприклад, під час оплати через мобільні пристрої, коли сам логотип бренду не завжди видно споживачеві. Компанії

повинні відстежити, як саме їх бренд вбудований в нову екосистему і при необхідності використовувати нові канали взаємодії бренду зі споживачем.

✓ Гейміфікація торкнулася і брендингу

Комунікація від бренду перестає бути нудною, все більше компаній використовують інтерактивні формати і нові медіа для залучення споживачів. У 2017-му ми спостерігали масову інтеграцію брендів в ігри: product placement брендів в уже існуючі гри, гри, створені повністю під цілі компанії, ігрові формати в соціальних мережах компаній.

Приклад: Бренд Lay's активно використовував ігри у всіх своїх маркетингових комунікаціях цього року. Сам сайт компанії носить ігровий характер: інтерактивні іконки, тести, відео - все це перетворює комунікацію бренду зі своїм споживачем в розвагу. Для презентації нового гострого смаку бренд запропонував фанатам чіпсів битися з командою Lay's в віртуальному футбольному матчі.

Емоційний вплив відіграє важливу роль і в B2B-комунікаціях. Ігри можуть використовуватися для інформування про нові продукти, для ілюстрації їх переваг, для асоціації бренду з просунутими сучасними рішеннями. Тут можна навести багато прикладів, один з останніх - від компанії Jupiter Networks, що пропонує мережеві технології на американському ринку. Компанія запустила гру Deception Force, в якій в ігровій формі йшла розповідь про основні переваги нових антивірусних продуктів компанії. Через гру компанія змогла завоювати увагу своєї аудиторії - IT-фахівців, які зазвичай перевантажені потоком однотипних комунікацій від конкурентів.

✓ Компанії активно готували інфраструктуру для впровадження блокчейна

Сучасний світ передбачає все більшу відкритість. Будь-які факти про діяльність компанії, як позитивні, так і негативні, швидко стають відомі громадськості. В цьому році ми спостерігали, як компанії поступово почали готувати інфраструктуру для впровадження блокчейна на B2C- і B2B-рівні.

Блокчейн (ланцюг блоків) - це розподілена база даних, у якій пристрої зберігання даних не підключені до загального сервера. Ця база даних зберігає постійно зростаючий список упорядкованих записів, які називаються блоками. Кожен блок містить мітку часу і посилання на попередній блок.

Приклад: Компанія IBM оголосила про запуск проекту з використання технології блокчейн для контролю поставок продуктів спільно з великими виробниками товарів і ритейлерами (включаючи Unilever, Nestle, Walmart і Kroger). За допомогою блокчейна IBM планує контролювати дії кількох сотень учасників процесу і відслідковувати ланцюжок поставок і продуктів.

Як саме блокчейн зможе вплинути на розвиток бренду

По-перше, блокчейн покладе край сумнівам споживачів щодо справжності товарів. По-друге, за допомогою блокчейна можна буде закодувати правило бренду, яке неможливо буде перезаписати, наприклад, кожен покупець з певним стажем споживання або об'ємом покупок отримує особливі бонуси. По-третє, він допоможе змінити вигляд корпоративної соціальної відповідальності компаній. Обіцянки брендів можна буде легко перевірити. І нарешті, в епоху скандалів із захистом персональних даних користувачів блокчейн дасть учасникам ринку можливість знеособлювати великі масиви даних. Це допоможе споживачам позбутися страхів щодо ідентифікації та в той же час дозволить брендам створювати більш затребувані пропозиції.

Тренди в брендингу 2018

- ✓ Мобільна реклама

Даний вид маркетингу залишається на піку популярності. Сьогодні смартфони є практично у кожного користувача, що дає необмежений доступ в Інтернет. Інформацію знаходять в пошукових системах, відео, соцмережах, месенджерах і інших джерелах.

Великим попитом на користується фото і відео контент. Доказом тому є дохід від просування на YouTube.

Facebook - ефективний майданчик. Це один з найбільш перспективних напрямків, оскільки частка користувачів Facebook і смартфонів росте в геометричній прогресії. Рекламодавцям варто вкладати більше коштів в цей напрямок. За популярністю ця соцмережа вже зрівнялася з ТВ. Величезна перевага полягає в тому, що в Facebook ви відразу ж побачите, наскільки користувачам подобається ваш продукт.

На другому місці за популярністю стоїть Instagram, а відразу за ним слідує додаток Snapchat. З цієї причини вони найбільш вигідні для просування товарів масового споживання

- ✓ Доповнена реальність

Прогрес у віртуальній і доповненій реальності дозволяє споживачам отримати більш глибокий, інтерактивний досвід взаємодії з брендами. Наприклад, VR-тест нової Tesla. Нова технологія, подібна WebVR, пропонує покупцям розглядати товари під будь-яким кутом, сидячи за монітором. При цьому не потрібно ніякого шолома. Технології доповненої реальності знадобляться брендам, левова частка прибутку яких зав'язана на продажах в онлайні.

Два приклади: Ikea Place і MakeupGenius від L'Oreal. Перший додаток показує, як будуть виглядати нові меблі в будинку, а другий дозволяє «спробувати» косметику перед покупкою.

✓ Гіперперсоналізація

Передбачувальна аналітика, 3D-друк, фідбек в реальному часі, машинне навчання, профілі ДНК - всі ці нововведення дозволять брендам ще більше персоналізувати свої товари і послуги. Продукт може видозмінюватися на вимогу покупця, а рекомендації стовідсотково потраплять в десятку і підштовхнуть до придбання.

Компанія Vans вже зараз наносить персональний дизайн на взуття менш ніж за 15 хвилин. Campbell Soup Company використовує профілі ДНК, щоб коригувати продукти за смаковими уподобаннями і пропонувати поради по дієті. Spotify і Pandora використовують машинне навчання і алгоритми, щоб надавати плейлисти, засновані на перевагах користувачів.

✓ Антиупаковка

Іноді найкраща упаковка - її «відсутність». Це хороший маркетинговий хід компаній, що намагаються догодити споживачам. Ooho - бульбашки, що використовують екстракт морських водоростей для створення позбавленої смаку, біорозкладаної мембрани, всередині якої міститься вода. Споживачі їдять бульбашки і одночасно п'ють воду.

Отже, бренд важливий через те, що він впливає на світ, в якому ми живемо. Бренди впливають на життя людей просто тому, що вони є частиною наших щоденних виборів і рішень. У сучасному світі існує широка конкуренція практично з усіх продуктів та послуг, включаючи благодійні організації та некомерційний сектор, і здається, що мало що було залишено недоторканим брендингом.

Сукупна вартість найбільших світових брендів є фундаментальною до світової економіки - бренди зараз одні з найпотужніших інструментів в західному світі і становлять третину всіх світових багатств. Бренд, на мою думку, «найважливіший єдиний корпоративний актив». Деякі з найбільших компаній, що стоять за брендами, коштують дорожче, ніж деякі країни. Загальний прибуток становить статистично щорічний дохід п'яти найбільших бізнес-корпорацій і більш ніж удвічі перевищує сукупний ВВП найбідніших країн світу. Тому не дивно, що бренди мають вплив і владу змінити суспільство.

Список літератури:

1. Что такое бренд и зачеп он нужен? – Режим доступу: https://shkolazhizni.ru/job/articles/28120/

2. Брендинг: зачем компании создают бренды – стратегии и примеры. – Режим доступу: https://www.gd.ru/articles/254-brending
3. Тренды в маркетинге и брендинге 2018. – Режим доступу: https://koloro.ua/blog/brending-i-marketing/trendy-v-marketinge-i-brendinge-2018.html
4. Технологии и брендинг 2017: какие инновации использовали бренды в этом году. – Режим доступу: https://adindex.ru/publication/opinion/internet/2017/12/20/168139.phtml
5. Инновации в брендинге и конкурентная идентификация. – Режим доступу: http://www.prdesign.ru/text/2013/innovationbranding.html
5. 2017 год: перспективы развития маркетинга и брендинга будущего. – Режим доступу: https://bystepsagency.com/ru/blog/digital-strategies/2017-the-perspectives-of-development-of-marketing-and-branding-of-the-future/

Берднік В.О. (ф-т фінансів, І курс)

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЗЕМЛІ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Своєчасне і обґрунтоване втручання держави в характер землеволодіння і землекористування – неодмінна й обов’язкова умова підвищення ефективності їх використання. Мета даної доповіді – визначити місце та роль державного регулювання земельних відносин в Україні, виокремити певні методи вдосконалення механізму державного управління земельних відносин відносно забезпечення ефективного використання сільськогосподарських земель і збереження їх родючості, адже без вирішення питань, без державного регулювання обороту землі вирішувати проблему оздоровлення і збереження головного ресурсу України – землі, неможливо.

В умовах ринкової економіки державне регулювання повинно бути спрямоване на захист інтересів усього суспільства і окремих громадян, охорону природи. Воно ґрунтується на визнанні рівності учасників регульованих відносин, необхідності безперешкодного здійснення судового захисту майнових і особистісних прав громадян. Завдання регулювання ефективного господарювання на землі є одним з найбільш складних, що вимагає застосування цілого спектра регуляторів.

На даний час в Україні діє мораторій на продаж земель сільськогосподарського призначення, відповідно до якого купівля-продаж або іншим способом відчуження земельних ділянок сільськогосподарського

призначення забороняється до набрання чинності закону про обіг земель сільськогосподарського призначення, але не раніше 1 січня 2018 року [1]. Встановлений мораторій є цілком виправданим кроком, адже дотепер в Україні не сформовано відповідної регуляторної політики, відсутня необхідна нормативно-правова база, які б забезпечували регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення та узгодження інтересів його учасників.

Згідно із законодавством, під мораторій підпадають близько 96% земель, а саме такі категорії [2]: сільськогосподарські угіддя у державній та комунальній власності: всього 10,5 млн. га; несільськогосподарські угіддя в державній та комунальній власності – 1,3 млн. га; невитребувані паї – 16 тис. га; земельні частки (паї): 27,7 млн. га; сільськогосподарські землі для ведення товарного сільськогосподарського виробництва у власності: у власності юридичних осіб близько 1 млн. га, у власності громадян приблизно 500 тис. га.

Законодавство дозволяє пайовикам здавати паї в оренду, обмінювати на іншу земельну ділянку, а також залишити пай нащадкам у спадщину. Водночас їм забороняється продавати свої ділянки, змінювати їх цільове призначення, вносити права на земельну частку (пай) до статутних капіталів господарських товариств та передавати у заставу. Такі обмеження порушують конституційні права землевласників (а саме: статті 14, 21, 22 та 41 Конституції України) [3] та не дозволяють їм розпоряджатися власністю на свій розсуд, що є помітним недоліком даного документу.

На практиці, введення мораторію посприяло поширенню різних схем його обходу і тінізації ринку земель. Внаслідок цього страждають як суспільство, так і держава в цілому, адже отримані неофіційно кошти ніде не фіксуються, податки до державного і місцевого бюджетів не сплачуються. Слід зазначити, що в 80% випадків учасники ринку земель сільськогосподарського призначення обходять мораторій, використовуючи цілком легальні способи, які можна простежити з аналізу норм земельного законодавства.

Світовий досвід показує, що регулювання ринку земель є набагато більш ефективним за його заганяння “у тінь”. У деяких країнах з метою боротьби зі спекуляцією земельними ділянками передбачено, що будь-які куплені землі можуть бути продані лише зі збігом певного, встановленого законом строку. В Японії він складає 3 роки. У ряді країн – Франції, Данії купівля-продаж сільськогосподарських земель для несільськогосподарських цілей або забороняється (в районах особливо родючих земель) або обмежується (вимагається дозвіл місцевих органів влади, а також осіб, що проживають в даній місцевості). У Польщі ринок земель регулюється переважно економічними

засобами. Держава через спеціальний орган здійснює викуп у селянських господарств земель та нерухомості і продає їх перспективним господарствам, переселенцям – малоземельним, молодим селянам, тощо. Пріоритет надається покупцям, що мають необхідну кваліфікацію [4] .

Регулювання **приватної і державної землі** стикається з наступними складнощами:

- Мораторій обмежує обігову здатність приватної землі, обмежує доступ до фінансування, сприяє зниженню ціни оренди і, тим самим, обмежує розвиток сільських територій.
- Обмеження мінімального строку договору оренди на рівні 7 перевело короткострокові орендні відносини у тіньовий (неформальний) сектор.
- Низький рівень реєстрації державних земель у кадастрі створює можливості для захоплення земель, непрозорого їх використання та корупції. З 10,5 млн га державних земель біля 5,5 млн га є орними, біля 3 га є наданими в оренду, біля 1 млн га знаходиться у постійному користуванні державними підприємствами та Національною академією наук. Як використовується інша державна земля сільськогосподарського призначення – неясно.

Для того, щоб продовжити реалізацію земельної реформи, необхідно здійснити ряд дій у перспективі:

- для того, щоб використовувати державні землі не як джерело корупції та неефективності, необхідно розробити, впровадити й відслідковувати ефект нового нормативно-правового регулювання і прозорої процедури щодо чіткого розмежування державних земель і передачі їх з державної власності. Така передача може відбуватися через аукціони на основі чітких критеріїв.
- ці зміни повинні йти пліч о пліч з розробкою і тестуванням нормативно-правової бази для виявлення незатребуваного майна і передачі його в комунальну власність
- відкриття ринку приватних земель сільськогосподарського призначення на основі досвіду, накопиченого під час продажу державних земель через акціони. Слід чітко визначити обмеження на максимальний розмір індивідуальної власності і на доступ юридичних осіб та іноземців до купівлі землі
- поліпшення захисту прав орендарів та власників земельних ділянок шляхом поліпшення реєстрації прав оренди земельних ділянок.

Отже, підсумовуючи усе вищесказане, слід зазначати, що хоч земельна реформа і триває вже понад чверть століття, проте ринок землі сільськогосподарського призначення не існує, значна частина ринку оренди знаходиться «у тіні», а декілька категорій землі не мають чіткого правового

статусу, або ж використовуються непрозоро. Тому, Україна потребує чіткого регулювання державою ринку землі, забезпечення прав і обов'язків кожного з його учасників, щоб у перспективі це призвело до підвищення продуктивності сільського господарства і добробуту власників земельних ділянок і землекористувачів, а також стимулювання розвитку сільських районів.

Список літератури:

1. Земельний кодекс України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 2001. Режим доступу до ресурсу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2768-14/page9.
2. Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру [Електронний ресурс]. Режим доступу до ресурсу: http://land.gov.ua/
3. Конституція України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 1996. Режим доступу до ресурсу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.
4. У.В. Ходаківська. Регулювання ринкового обігу земель сільськогосподаського призначення: досвід країн ЄС / Ходаківська У.В. // Економіка АПК. -2017. -№5

Біланович М.С. (ф-т обліку та оподаткування, магістрант)

РЕСТРУКТУРИЗАЦІЯ ПІДПРИЄМСТВ: СУЧАСНІ ПРОЦЕСИ ТА ЕКОНОМІЧНІ НАСЛІДКИ

Сучасні тенденції глобалізації світового бізнес-простору характеризуються стрімким зростанням та розширенням векторів конкурентної боротьби, рівня фінансової нестабільності та невизначеності, що суттєво впливає на формування стратегій економічного розвитку національних економік країн, зокрема України. Стрімка динаміка розвитку науки та технологій, що призводить до трансформації рівня технологічного укладу економіки вимагає оперативної, адекватної та адаптивної реакції підприємств на зміни, які відбуваються у бізнес середовищі

Переважна більшість українських підприємств для продовження успішного функціонування в динамічних, а часто й кризових, умовах потребують грамотного, професійного менеджменту, здатного аналізувати різні варіанти розвитку виробництв, бачити перспективу своєї діяльності на ринку, володіти потенціалом і здатністю реалізувати стратегічну мету. Для досягнення позитивних результатів на підприємстві, необхідна активізація його

конкурентного потенціалу, істотна зміна стратегії управління і створення ефективної системи управління, інакше кажучи - його реформування.

Більшою мірою поняття «реформування підприємств» стало всеосяжним, охоплюючим численні напрями господарської діяльності та її структурних перетворень, а саме: реструктуризацію і реорганізацію.

Сучасні тенденції глобалізації світового бізнес-простору характеризуються стрімким зростанням та розширенням векторів конкурентної боротьби, рівня фінансової нестабільності та невизначеності, що суттєво впливає на формування стратегій економічного розвитку національних економік країн, зокрема України. Стрімка динаміка розвитку науки та технологій, що призводить до трансформації рівня технологічного укладу економіки вимагає оперативної, адекватної та адаптивної реакції підприємств на зміни, які відбуваються у бізнес середовищі. Таку реакцію, можна визначити як важливу технологію менеджменту, реалізація якої дає змогу не лише якісно підвищити ступінь ефективності, конкурентоспроможності, прибутковості та ринкової вартості підприємства, а й, водночас, забезпечити оптимальну реалізацію потенціалу економічного розвитку господарського суб'єкта, як стратегічної надійної основи успішної його діяльності в довгостроковій перспективі [1].

Перед українськими підприємствами, на відміну від підприємств розвинених країн, на яких реструктуризація проводиться регулярно, стоїть задача перетворити, а то й, по суті, створити абсолютно нові управлінські структури, системи і методи управління. Саме тому, незалежно від того, в рамках якого підходу здійснюється реструктуризація підприємства, необхідно правильно визначити на яких принципах бути здійснюватися перетворення. При цьому головною метою реструктуризації має стати пошук джерел розвитку підприємства на основі розвитку його конкурентного потенціалу, а в широкому розумінні реструктуризація має бути такою: передбачати комплексність перетворень і змін, а не зміни тільки в одній функціональній сфері (маркетинг, фінанси, виробництво); стати постійним інструментом управління, а не реалізацію разового заходу; взмозі поєднувати майнові перетворення як елемент змін та підлягає модифікації і коригуванню в ході реалізації.

У свою чергу і зокрема, при реструктуризації підприємства необхідне дотримання наступних вимог: збереження наукового, технологічного, виробничого і кадрового потенціалу, що сформувався; узгодження інтересів всіх сторін (власників, працівників, менеджерів, основних кредиторів, міста розташування і т.д.) ; рішення проблеми погашення заборгованості перед кредиторами (в першу чергу бюджетом, державними позабюджетними фондами,

своїми працівниками – по заробітній платні, суб'єктами регіональних природних монополій); збільшення реальних надходжень до бюджету (перш за все міський) і державних позабюджетних фондів; максимально можливе збереження і створення нових робочих місць; захист прав акціонерів і учасників; дотримання прав працівників, передбачених чинним законодавством, колективними договорами і угодами [2].

Основними причинами, які в сучасних умовах вимагають якомога швидшого проведення реструктуризації вітчизняних підприємств, є:

– відсутність культури корпоративного управління;
– незацікавленість директорів у прибутковому функціонуванні підприємств;
– неефективність фінансового управління на підприємствах;
– погіршення перебігу виробничого процесу;
– відсутність системи врахування ринкових змін при розробці й просуванні продукції підприємства тощо.

Для більшості підприємств і досі залишається відкритим питання, яким чином проводити реструктуризацію, оскільки єдиного підходу до реалізації процесу реструктуризації не існує. Більш того, навіть послідовність етапів реструктуризації, не кажучи вже про вибір інструментарію, може суттєво відрізнятися залежно від стану підприємства, його конкурентного потенціалу, конкурентної позиції на ринку.

Отже, основною умовою виходу підприємства з кризового стану можна вважати реструктуризацію, яка є комплексним і складним процесом. Вона передбачає ліквідацію викривлень у нормативно-правовій політиці, в підходах створення процесу трансформації економіки, визначення шляхів удосконалення ринкової інфраструктури, спрямованої на підвищення рівня конкурентоспроможності, створення умов для безперервних змін у структурі власності, збільшення мобільності трудових ресурсів, коригування фінансових потоків, прищеплення менеджерам умінь і навичок ефективного управління.

Список літератури

1. Ареф’єв С. О. Реструктуризація підприємства: підходи, сутність, складові / С. О. Ареф’єв // Менеджер. - 2014. - № 2. - С. 129-134. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzhm_2014_2_25

2. Грицина В. В. Особливості корпоративної реструктуризації в сучасних умовах / В. В. Грицина // Причорноморські економічні студії. - 2016. - Вип. 1. - С. 35-38. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2016_1_10

Біленчук А.Б.,

(ф-т економіки та управління, І курс)

УПРАВЛІННЯ НАСЛІДКАМИ ВПЛИВУ ІНФЛЯЦІЇ НА ЕКОНОМІКУ КРАЇНИ

Інфляція -це збільшення вартості товарів і послуг протягом певного періоду в національній або міжнародній економіці. Основний ефект інфляції - це кращі процентні ставки для ощадних рахунків та більш високі витрати на життя.

У результаті інфляції виникають як позитивні, так і негативні наслідки: у одних вона проявляється витратами, для інших же приносить дохід. Ці наслідки проявляються у багатьох сферах суспільного життя, особливо у соціальній та економічній.

У соціальній сфері інфляція створює передумови для перерозподілу доходів між найманими працівниками та підприємцями на користь останніх. Зростання цін на продукти як прояв інфляції безпосередньо сприяє збільшенню прибутків підприємців і зменшує реальні доходи робітників, які змушені купувати продукти за зростаючими цінами. Особливо негативно впливає інфляція на матеріальне становище ліюдей похилого віку, які змушені жити за свої заощадження, а накопичені гроші з часом зводяться нанівець. Ще одним соціальним наслідком є загальна невпевненість підприємців і всіх працівників у перспективі свого економічного становища, загострення соціальних суперечностей, посилення групового егоїзму.

Широкий діапазон наслідків інфляція має і в економічній сфері. Особливо відчутно вона впливає на сферу виробництва, торгівлю, кредитну і грошову системи, державні фінанси, валютну систему і платіжний баланс країни. Реальна вартість усієї суми державних доходів постійно зменшується. Тому державі доводиться зменшувати свої витрати, передусім на соціальні потреби, що ще більше загострює соціально-політичну нестабільність у країні.

Особливої уваги заслуговує питання впливу інфляції на зовнішньоекономічні зв’язки. Найбільш узагальненим наслідком її є падіння курсу національної валюти відносно валют країн, де інфляція відсутня чи розвивається нижчими темпами.

За показником інфляції, у вересні 2017 року по відношенню до аналогічного періоду 2016 року, Україна зайняла перше місце серед країн Європи з показником інфляції – про 16,4%. Тоді як середній рівень інфляції в країнах ЄС не перевищив 1,8%. Наслідком чого в Україні є дефіцит бюджету, зниження реального доходу громадян, різка зміна відсоткових ставок, знецінення нагромаджень, ризик ведення бізнесу та закриття малих та збиткових підприємств, оскільки зростають витрати на пристосування підприємств для адаптування до нових умов. Отже, зараз в Україні однією з пріорітетних цілей макроекономічної політики залишається навіть не намагання управляти інфляцією, а її подолання інфляції.

Для зниження рівня інфляції та управління як самим процесом інфляції, так і його наслідками потрібно застосовувати такі заходи:

- зрозуміти як саме діє процес інфляції і які чинники зумовлюють її рух на зниження чи збільшення;
- створити спеціальні державні програми для розвитку економіки та інвестувати в розвиток цих програм, які б мінімізували витрати, але розробляли нові технології, які б підвищували продуктивність праці;
- проводити антимонопольну політику, щоб створити здорове конкурентне середовище для заохочення підприємств збільшувати та покращувати виробництво, приглушувати та не допускати картельних змов та завищення цін;
- розробити план оптимізації логістичних втрат при доставці продукції від виробника до споживача;
- намагатись подолати інфляційну інерцію, зумовлену впливом змін валютного курсу на ціни і поширеними механізмами індексації;
- запровадити досить надійну оцінку інфляційних очікувань суб’єктів економічної діяльності;
- знизити рівень безробіття, для підвищення рівня життя та підвищення продуктивності праці, що є чинником економічного зростання;
- вдосконалити податкову систему;
- здійснювати виважену фіскальну та монетарну політику стимулювання економічної діяльності суб’єктів господарювання.

Для управління наслідками процесу інфляції, потрібно спочатку зрозуміти як саме цей процес діє. Для цього і застосовують індекси цін, щоб зрозуміти як далі він розвиватиметься, щоб встигнути урегулювати його. Зараз розвинуті країни навмисно не викорінюють інфляцію, оскільки вона несе за собою розвиток самої політики країни, більш гнучке керування домогосподарствами, збільшення

попиту та пропозиції на ринку грошей та праці. Але всі ці дії чітко регулюються державою, залишаючи лише низький відсоток інфляційного процесу. Тому саме зараз створення низьких темпів інфляції, які б не мали негативного впливу на економіку країни, і збереження їх на цьому рівні, що потребує значного контролю з боку держави, є важливим питанням, від рішення якого залежать всі економічні явища в країні, від розвитку економіки України в цілому і її вплив на міжнародній арені до впливу на дохідність малих підприємств.

Список літератури:

1. Беляєв О.О.,Данюк В.М.,Андрійчук В.Г.,Бебело А.С. Формування ринкової економіки. Міжвідомчий науковий збірник/Беляєв О.О.,Данюк В.М.,Андрійчук В.Г.,Бебело А.С. Спеціальний випуск
2. Манцуров І.Г., Бараник З.П., Головач А.В. та ін. Статистика ринків / Манцуров І.Г., Бараник З.П., Головач А.В. та ін. – К.: КНЕУ, 2009.- с.350
3. Савлук М.І. Гроші та кредит / М.і Савлук, А.М. Мороз, І.М. Лазепко та ін. – К.: КНЕУ, 2011
4. Степанов О.П. Стратегія економічного розвитку України / голов. ред. О.П. Степанов – К.: КНЕУ, 2002

Біліченко М. В. (ф-т міжнародної економіки і менеджменту, ІІ курс)

МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ КРАЇН СВІТУ НА ПРИКЛАДІ ЕКОНОМІКИ США

Сучасне посилення міжнародних зв‘язків більше не дозволяє розглядати економічні процеси всередині однієї країни не враховуючи процесів, які відбуваються поза цією країною. В умовах сучасних тенденцій розвитку України доцільно розглядати досвід провідних країн світу в питаннях забезпечення економічної рівноваги, джерел економічного зростання. На нашу думку, таким прикладом може бути економіка США, чий ВВП за даними Світового банку у 2016 році становив близько 23,5% від загального світового ВВП.

Як показник економічного розвитку економіки США для аналізу було обрано фондовий індекс S&P500, який розраховується на основі акцій 400 промислових, 40 фінансових, 40 комунальних та 20 транспортних компаній, що складають близько 80% капіталізації Нью-Йоркської фондової біржі і майже 75% загальної ринкової капіталізації американського фондового ринку, тому досить точно відображає ситуацію, яка склалася в економіці і дозволяє використовувати прогнози його значень як прогнози загальних трендів в економіці.

Дослідивши динаміку індексу ми переконаємося, що всі кризові явища, а також підйоми в економіці, мають значний вплив на фондовий ринок США. Так спостерігалося падіння індексу під час краху бульбашки доткомів, та іпотечної кризи в 2007 році.

Як показує крива безробіття в Сполучених Штатах, кількість зайнятих всередині країни змінюється циклічно. Історично найнижчі рівні безробіття було зафіксовано в передкризових роках 99-2000 та 2006, що, до речі, вже можна використати як індикатор економічної активності.

Дохідність казначейських векселів історично відображає динаміку процентних ставок за короткостроковими позиками, крім того відображає відносну схильність економічних суб‘єктів до ризику: вищий рівень дохідності за державними короткостроковими паперами показує відповідно більший рівень ризиковості інвестицій.

Зміна рівня резервів комерційних банків на рахунках у ФРС відображає динаміку грошової бази, яка мультиплікативно впливає на грошову пропозицію, що таким чином зменшує або збільшує процентні ставки всередині країни. Після запровадження політики кількісного пом‘якшення у 2008 року рівень резервів банків почав різко зростати, що у свою чергу пожвавило інвестиційні процеси.

Використовуючи наявні статистичні дані з офіційних джерел була складена математична модель залежності індексу S&P500 від рівня безробіття, дохідності однорічних казначейських векселів, розміру банківських резервів та різницею в процентних ставках за американськими та європейськими облігаціями.

Отримана модель має наступний вигляд:

$$\hat{Y} = 806{,}875 - 28{,}9721X_1 + 335{,}469X_2 + 0{,}3948X_3 + 208{,}553X_4;$$

Де Y – значення індексу S&P500, X_1 – загальний рівень безробіття в США, X_2 – дохідність короткострокових казначейських векселів, X_3 – рівень резервів комерційних банків на рахунку у ФРС, X_4 – різниця дохідностей американських та європейських 10-річних облігацій.

Коефіцієнт детермінації склав 0.962, що свідчить про досить точну міру передбачення моделлю.

Аналіз моделі показав, що при збільшенні безробіття на 1%, S&P500 падає на 2,19%. Збільшення дохідності 1-річних векселів на 1%, призведе до зростання S&P500 на 25,36%; якщо банківські резерви зростуть на 1 трильйон доларів, то S&P500 зросте на 29,86%; а зростання різниці в дохідностях між американськими та європейськими облігаціями на 1%, сприяє росту S&P500 на 15,77%. Побудовані однофакторні моделі дозволяють також зробити висновок, що фактором, який впливає найбільше на індекс S&P500, з проаналізованих є

зростання різниці в дохідностях між американськими та європейськими облігаціями, а найменш впливовим фактором є дохідність 1-річних векселів. Це в свою чергу показує тісний зв'язок між економікою США та економіками країн ЄС.

Підсумовуючи вище зазначене, робимо висновок, що індекс S&P500 можна використовувати як індикатор економічного зростання. Тобто, побудувавши модель, ми фактично отримали можливість прогнозувати відносний рівень економічного розвитку в той чи інший період часу підставивши в модель відповідні значення факторів, в умовах яких буде функціонувати господарство. Зважаючи на те, що рівень безробіття зараз на рекордно низькому рівні припустимо на основі спостережень, що в наступні два роки він досягне, як мінімум, свого середнього значення за 10 років, а саме 6,95% від економічно-активного населення. Припустимо, що внаслідок припинення політики кількісного пом'якшення резерви комерційних банків скоротяться на 10% до 1901,99 мільярдів доларів. При виконанні даних умов прогнозне значення індексу через два роки становитиме приблизно 1717 пунктів. Це означає, що за найближчі два роки значення індексу S&P500 впаде щонайменше на 33% і аж до 41% від його значення на 14.05.2018 року, а саме 2730 пунктів.

Список літератури:

1. Сухоруков А. І. Моделювання та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів України: монографія / А. І. Сухоруков, Ю. М. Харазішвілі. – Київ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СТРАТЕГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ, 2012. – 368 с.
2. Bureau of Labor Statistics Data [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://data.bls.gov/timeseries/LNS14000000.
3. Daily Treasury Yield Curve Rates [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.treasury.gov/resource-center/data-chart-center/interest-rates/Pages/TextView.aspx?data=yieldYear&year=2018.
4. Employment Situation Summary [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.bls.gov/news.release/empsit.nr0.htm.
5. The Fed - Recent balance sheet trends [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/bst_recenttrends.htm.

Білецький О. В. (ф-т фінансів, магістрант)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ КРЕДИТУВАННЯ АГРОБІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Однією з основних передумов ефективного економічного розвитку України є тенденція до активногозростання підприємництва в агропромисловому комплексі. Та у сучасних умовах діяльність сільськогосподарського сектору неможлива без їхнього кредитного забезпечення з боку банківських фінансово-кредитних установ. Така ситуація пояснюється тим, що підприємства АПК з одного боку на даний момент мають слабку та застарілу матеріально-технічну базу, яка потребує негайного оновлення, а постійна значна потреба в обігових засобах з іншого боку перетворюють кредит в основне джерело поповнення фінансових ресурсів в даному секторі. Таким чином виникає значний незадоволений попит на кредитні ресурси, який, банки не поспішають задовольняти, що зумовлено низкою причин:

- висока ризикованість даного бізнесу через змінні погодні умови та сезонність виробництва;
- низька кредитоспроможність підприємств даного сектору;
- необхідність авансування коштів на тривалий період часу, який залежно від певних умов, може вимірюватися роками;
- низька якість і ліквідність застави, яку підприємства можуть запропонувати банкам;
- зміни у розмірах процентних ставок та курсах валют для кредитів в іноземній валюті;
- низький рівень управління та кваліфікації персоналу аграрних підприємств.

Також однією із вагомих проблем слабкого кредитування АПК є те, що банки в основному працюють з великими агрохолдингами, які мають високий потенціал для погашення кредитів. Що ж до аграріївмалого та середнього бізнесу (МСБ), то вони з недовірою ставляться до розширення виробництва за допомогою позикових коштів в основному черезвисоку ціну кредитування, яка є на порядок вищою, порівняно з кредитними ставками по іншим секторам економіки. І якщо взяти до уваги загальну кількість зареєстрованих агропромислових підприємств в Україні, то 86 % – це ті, у кого менше 500 га землі, але тільки 2 % з них кредитуються комерційними банками.Що ж до загального обсягу кредитів, то протягом 2017 року кредити, видані сільськогосподарським компаніям, становили лише близько7% від усієї суми позик, отриманої підприємствами реального сектору.

Серед банків, які надають кредити даному сектору основними є: ПриватБанк, Ощадбанк, Укргазбанк, Райффайзен Банк Аваль, КредіАгріколь Банк, ОТП Банк, Кредобанк.

Що ж до основних продуктів, які пропонуються агробізнесу даними банками, то вони представлені в таблиці 1:

Таблиця 1: Кредитні продукти агробізнесу, що пропонуються банками України

Банк	КредіАгріколь Банк	Ощадбанк	Кредобанк
Кредитні продукти	1) на поповнення обігового капіталу: • кредитна лінія; • кредит під депозит. 2) інвестиційне кредитування: • кредит на розвиток бізнесу; • фінансування придбання агротехніки / обладнання. 3) агрострахування.	1) на поповнення обігових коштів; 2) на придбання транспортних засобів та обладнання; 3) овердрафт; 4) кредит під депозит; 5) авалювання векселів.	1) інвестиційне кредитування ; 2) на придбання агротехніки; 3) авалювання векселів; 4) кредитна лінія

Джерело: розроблено автором за даними [4, 5, 6]

Таким чином, основними кредитними програмами, які пропонуються агробізнесу, то на даний момент основними є наступні [3]:

- кредитування для поповнення обігових коштів – на придбання добрив, худоби, ремонт техніки, зарплату працівникам;
- кредитування під інвестиційні проекти – для будівництва основних фондів, елеваторів, складів та обладнання для роботи приміщень за призначенням;
- кредити на купівлю сільськогосподарської техніки.

Загальним же трендом у кредитуванні агробізнесу є фінансування оборотного капіталу, наприклад для закупівлі насіння, добрив, або паливно-мастильних матеріалів. А що стосується іншого напрямку, то банки з високою обережністю підходять до довгострокового кредитування, що підтверджується, окрім статистичних показників, і малим асортиментом інвестиційних програм, та

пов'язано в основному з тими причинами та проблемами, які були перераховані вище.Це зумовило те, що лише незначна частина банків здійснює довгострокове кредитування підприємств АПК та ще й на досить жорстких умовах.

Виходячи з викладених вище проблем,для поліпшення ситуації в галузі кредитування аграрного сектору, можна навести наступні пропозиції:

1) переорієнтування сфери кредитування АПК з великих підприємств, на аграріїв малого та середнього бізнесу, адже за інформацією самих банків, в останні роки дані підприємства демонструють досить високу платоспроможність, а процент неповернених кредитів не перевищує 5 %;

2) зниження відсоткових ставок при кредитуванні агробізнесу за рахунок їх субсидування зі сторони держави та запровадження системи державних гарантій за кредитами агропромисловому сектору;

3) здійснення активного контролю в процесі супроводу довгострокового кредиту за такими основними напрямами: цільове використання кредиту; фінансовий стан позичальника; стан збереження застави; своєчасність повернення основного боргу і відсотків;

4) розвиток та підтримка нових форм фінансування агропідприємств (наприклад, система аграрних розписок).

Таким чином, кредитування банками агробізнесу у сучасних умовах пов'язане зі значними труднощами та ризиками, однак і не позбавлене значного потенціалу для свого розвитку.Комплексний підхід як держави у сфері вдосконалення законодавства з питань аграрної політики та банківського сектору в частині створення більш привабливих умов для кредитування аграріїв дадуть змогу дійсно перетворити аграрний сектор України на провідний у розвитку економіки.

Список літератури:

1. Кушнір, С. О. Сучасні тенденції банківського та державного кредитування підприємств АПК в Україні [Текст] / Світлана Олександрівна Кушнір, Олександра Віталіївна Гаркуша // Український журнал прикладної економіки. – 2016. – Том 1. – № 4. – С. 72-80. – ISSN 2415-8453.

2. Батракова Т.І. Кредитування агропромислового комплексу України: проблеми і перспективи // Український журнал прикладної економіки. – 2016 рік. – Том 1. – № 4. – ISSN 2415-8453.

3. Чому банки не люблять кредитувати АПК. Сайт CAREFIELD – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://carefield.com.ua/blog/id/chomu-banki-ne-ljubljat-kredituvati-apk-153/

4. Офіційний сайт банку КредіАгріколь Банк. – [Електронний ресурс] – Режим доступу:https://credit-agricole.ua/agro-biznesu

5. Офіційний сайт банку Ощадбанк. – [Електронний ресурс] – Режим доступу:https://www.oschadbank.ua/ua/business/finansuvannya-biznesu/

6. Офіційний сайт банку Кредобанк. – [Електронний ресурс] – Режим доступу:https://www.kredobank.com.ua/for_agro_clients/

Білоус О. О., студентка III курсу,
НІ «Юридичний інститут»

THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS: HOW TO REALIZE YOUR RIGHT?

The European Court of Human Rights is a supranational or international court that is based in Strasbourg, France. It was established by the European Convention on Human Rights in 1953. The convention entered into force on September 3, 1953.

The Convention was adopted within the context of the Council of Europe and all of its 47 member states are contracting parties to the Convention.

Judges are elected for a non-renewable nine-year term. The number of full-time judges sitting in the Court is equal to the number of contracting states to the European Convention on Human Rights, currently - 47. Each judge is elected by majority vote in the Parliamentary Assembly of the Council of Europe from among three candidates nominated by each contracting state. The retiring age of judges is 70.

In accordance with Article 32 of the Convention, the jurisdiction of the European Court extends to all matters relating to the interpretation and application of the Convention and its protocols.

Accordingly, the Court does not act as a national court and does not have the power to revoke or amend national court decisions.

1. How to realize your right?

An application can be lodged by:

- an individual
- a group of individuals or
- one or more of the other contracting states.

First of all, it is extremely important that before you go to the Court, you have used all the remedies in your country.

This means that **you should first contact the national courts** that have jurisdiction, including the relevant higher court, to protect your rights, of which you intend to complain to the Court.

You can apply for the European Court of Human Rights within six months after the final decision has been taken by a court or authority responsible for determining the issue that is the subject of your application to the Court. The six-month period is deducted from the moment your acquaintance or acquaintance of your lawyer with the final court decision at the national level.

The six-month period ends when the Court receives the first letter from you, in which it is clearly stated - at least in a concise form - the subject of the application you intend to file or the completed application form.

2. How to apply for the Court.

- Albeit the official languages of the Court are English and French, you can apply for the Court's Secretariat in the official language of one of the States that has ratified the Convention.
- The court accepts only those statements sent by mail (and not by telephone).
- There is also no need to be personally present in the Court for oral explanation of the circumstances of the case.
- All pages must be sequentially numbered.
- Rule 45 of the Rules of Court requires that the application be signed by you as the applicant or by your representative.

3. What is the court procedure?

Upon receipt of the first letter or application form from you, the Registry of the Court sends a reply stating that your case has been opened in your name.

In the future, you may apply for additional information, documents or explanations related to the application.

You must respond promptly and in good faith to the letters of the Court's Secretariat. It is important to realize that any delay in answering may be construed as indicating that you are not interested in continuing the proceedings before the Court, and the consideration of the application accordingly ceases.

At the initial stage of applying an application, you are not required to have a representative, and if you have one, then it does not necessarily have to be a lawyer.

However, if the Court decides to invite the Government to express its position in the case, you should, as a general rule, have a representative (except for special cases) who is a practicing lawyer in one of the ratifying States. The representative must have one of the official languages of the Court (English or French).

The proceedings are free of charge. The court procedure is a written one that does not require your personal presence in the Court. You will be required to be informed of any decision made by the Court in your case.

ECHR and Ukraine

Ukraine has ratified the Convention in 1997.

According to the Article 55 of the Constitution of Ukraine, everyone has the right, after the use of all national remedies, to protect his rights and freedoms by applying for the relevant international judicial institutions or relevant bodies of international organizations which member or participant Ukraine is.

On February 23, 2006 the Law of Ukraine "On implementation of decisions and application of the European Court of Human Rights practice" was adopted, which ensured that the decision of the Court is binding on Ukraine.

The decisions of the ECHR concerning Ukraine are collected here and there.

They have two components:

a) the material aspect (just compensation for the victim) and

b) general measures (for example, to amend the legislation).

However, only 10% of the decisions made by the Court are executed by the Ukrainian authorities.

- During 2013, Ukraine lost almost 33 million euros in claims to the ECHR
- In 2014 - almost 7.7 million euros.
- In terms of the number of unfulfilled decisions, Ukraine ranks fourth among all member states of the Council of Europe.
- In 2017, the European Court of Human Rights adopted 87 decisions on cases involving Ukraine. In 82 of them, at least one violation of the Convention for the Protection of Human Rights was identified.

As of the end of 2017, about 7,100 actual lawsuits concerning Ukraine were being considered by the ECHR. Thus, she was in fourth place in the number of cases pending trial. The first three places are Romania, Russia and Turkey.

It is a very sad and extremely disappointing fact! We, as future lawyers and citizens of Ukraine, should think and act together how to improve the situation in our country.

Список літератури:

1. Конституція України – Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР /Редакція від 30.09.2016.

2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод – Міжнародний документ від 04.11.1950 / Редакція від 02.10.2013.

3. Регламент Європейського суду з прав людини – Регламент від 04.11.1998 / Редакція від 01.11.2003.

4. Трегубов Е. Л. – Право на справедливий суд в практиці Європейського суду з прав людини – Право України, 2016.

5. Сайт Європейського суду з прав людини – https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home

6. https://www.unian.ua/human-rights/303834-yak-pravilno-skarjitisya-do-evropeyskogo-sudu-z-prav-lyudini.html

Бобик І. М.(ф-т обліку та податкового менеджменту, І курс)

МІГРАЦІЯ РОБОЧОЇ СИЛИ В УКРАЇНІ

Актуальність.

Зростання відкритості українського суспільства неминуче призводить до дедалі більшого втягнення України в міжнародний обмін робочою силою. Перехід до ринкової економіки створює реальні умови для формування ринку праці. Одною з важливих рис його становлення є різке зростання міграційних процесів як усередині країни, так і за її межами.

Постановка проблеми.

Під міграцією розуміють зумовлене економічними, а також політичними, соціальними причинами, інколи військовими подіями постійне або тимчасове переселення людей через існуючі державні кордони.Історично явище міграції – необхідний та природний атрибут міжнародних відносин, спільного існування різних народів, етнічних і соціальних груп, країн. Тому витоки міграції дуже важко визначити. Вільне або примусове переміщення великих мас людей відбувалось завжди.Посилення територіальної міграції населення зумовлюється наступними причинами: структурною перебудовою економіки і пов'язаними з нею зростанням безробіття, нерівномірністю в розміщенні продуктивних сил, суттєвими відмінностями в соціально-економічних умовах життя в селі і в місті, в різних регіонах країни; різким погіршенням екологічної ситуації в окремих регіонах; інтенсифікацією міграційних процесів на національному ґрунті; розширенням зовнішньоекономічних зв'язків України, а також лібералізацією режиму виїзду громадян за кордон.

Результати досліджень.

Більшість українців не хоче переїжджати жити в іншу країну—61% готові залишитися вдома, а покинути Батьківщину не проти 35% опитаних. Про це свідчать дані досліджень соціологічної групи "Рейтинг". "У порівнянні з минулим роком кількість тих, хто хотів би змінити місце проживання на іншу країну, зросла на 5%. Охочих поїхати найбільше серед жителів Заходу (41%) і молоді у віці 18-35 років (54%)", - зазначають соціологи. Причинами такого бажання жити за кордоном є кращі умови життя, краще майбутнє для дітей, наявність роботи і бажання отримати освіту. Найбільш жадані для заробітчан країни – Німеччина, Польща, США, Канада та Чехія. Більш ніж п’яту частину всіх емігрантів складають науковці, лікарі і викладачі. «Відплив умів», який збагачує людський капітал розвинутих країн, негативно відбивається на економічному стані України,

загострює і без того складну демографічну ситуацію в країні. Головною причиною "відпливу умів" є недостатнє фінансування. Темпи скорочення витрат на науку в останні роки були в 2 рази більші, ніж темпи скорочення ВВП та фактичних обсягів державного бюджету.

Висновки.

З метою зменшення еміграції робочої сили з України необхідновпровадити низку заходів. До числа перших належать заходи макроекономічної стабілізації та оздоровлення економіки — створення робочих місць, розширення іноземного інвестування тощо. Зовнішні заходи мають забезпечити цивілізовані форми виїзду працівників за кордон та можливість їх вільного повернення з-за кордону, ввезення валюти, а також гарантії нашим співвітчизникам захисту їхніх трудових прав за кордоном.

Список літератури:

1. Астахова О. В. Трудова міграція та її наслідки / О. В. Астахова // Праця і зарплата. – 2011. – № 36. – С. 4–5.
2. Міграція в Україні: факти і цифри 2016/Міжнародна організація з міграції, [Електронний ресурс]: http://iom.org.ua/sites/default/files/ff_ukr_21_10_press.pdf
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]: http://www.ukrstat.gov.ua/.
4. Рубинська Е. Д. Розвиток міжнародної міграції робочої сили в динаміці глобальних процесів [Електронний ресурс]: https://cyberlinka.com/article/v/razvitie-mezhdunarodnoy-migratsii-rabochey-sily-v-dinamike-globalizatsionnyh-protsessov

Бованко Мар'яна

(факультет фінансів, 3 курс)

НЕФОРМАЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО ЯК СОЦІАЛЬНИЙ ФЕНОМЕН

Постановка проблеми. У сучасному розвиненому суспільстві старі бюрократичні методи управління відходять на другий план. Сьогодні перед керівниками різних рівнів постають жорсткі вимоги, що потребують сучасних підходів до управління. Тому, виникає потреба у дослідження відповідності якостей формального лідера рисам справжнього «вождя» своєї команди.

Аналіз досліджень і публікацій. Вперше перелік якостей, що характеризують лідера, сформував Ральф Стогділ в 1948 році. Цими п'ятьма рисами є розум та інтелектуальні можливості, впевненість у собі, активність та енергійність, знання справи, вище становище над іншими [1].

Аналізуючи більш сучасну літературу, можна відшукати дещо нові моменти. В книзі «Практичне лідерство. Посібник для звичайних героїв» наголос на те, що незважаючи на безліч обов'язків, зустрічей та інформаційних потоків, лідер повинен залишатися зосередженим і сфокусованим. виконувати справи відповідно до її пріоритетності, а також вміти говорити «ні» [2].

Для лідера дуже важливо постійно бути в тренді, пробувати нові підходи до управління командою і постійно розвиватися. Детально це розглянуто в сучасній книзі «Rework» [3].

8 якостей, які вказують на справжнього лідера вказала у своїй статті Кімберлі Фрайс, де вона описала інтерв'ю з Даніелем Вангом, творцем протоколу Loopring. До цих рис належать: ентузіазм, цілісність, комунікабельність, лояльність, рішучість, управлінська компетенція та харизма [5].

Ми вважаємо, що усі вказані якості необхідні кожному лідеру, адже без цього вони не зможуть повноцінно реалізувати свій потенціал. Тому компанії повинні вивчати найкращі способи ідентифікації та розвитку цих необхідних рис в існуючих та нових лідерах.

Виклад основного матеріалу. Кожен із нас є членом певного колективу і відіграє в ньому свою роль. Наприклад, одна людина може вирішувати конфлікти, інша – їх породжувати, а от хтось є формальним лідером, який має повноваження для прийняття остаточних рішень. Саме він допомагає подолати неминучі бар'єри на шляху до організаційних перетворень.

Проте в різних командах також зустрічаються люди зі здатністю впливати на оточуючих завдяки своїй харизмі та впливовості. Їх називають неформальними лідерами. Як правило, до цього типу людей відносять тих, поруч з якими хочуть знаходитися колеги не в силу домовленостей, службової ієрархії та тому подібних обставин, а завдяки їхнім професійним навичкам та особистим якостям.

Існують дві основні причини появи неформального лідерства: по-перше, іноді формальний лідер не реалізовує певні функції у своїй професійній компетенції й неформальний бере на себе їх виконання, і, по-друге, час від часу постає проблема невідповідності колективу і формального керівника, тобто відбувається порушення комунікації між керуючим та командою. Як наслідок, між ними зникає взаєморозуміння і взаємоповага, що може призвести до негативних наслідків для організації в цілому.

На нашу думку, формальний лідер має бути авторитетом не завдяки своїй посаді, а й також мати навички неформального лідера задля забезпечення ефективної роботи в межах колективу. У сучасній літературі вже існують певні рекомендації щодо вирішення цієї проблеми, проте ми також провели

дослідження на тему «Якими рисами повинен володіти лідер?», результати якого наведені нижче.

Кількість опитаних:

• 70 осіб віком 18-25 років (студенти КНЕУ ім. В. Гетьмана, КНУКіМ та КНУ ім. Т. Шевченка);

• 50 осіб віком 30-45 років (працівники та керівники державних закладів освіти, медицини, прокуратури та мерії; працівники та керівники страхових фірм, промислових підприємств).

Час опитування – квітень 2018 року.

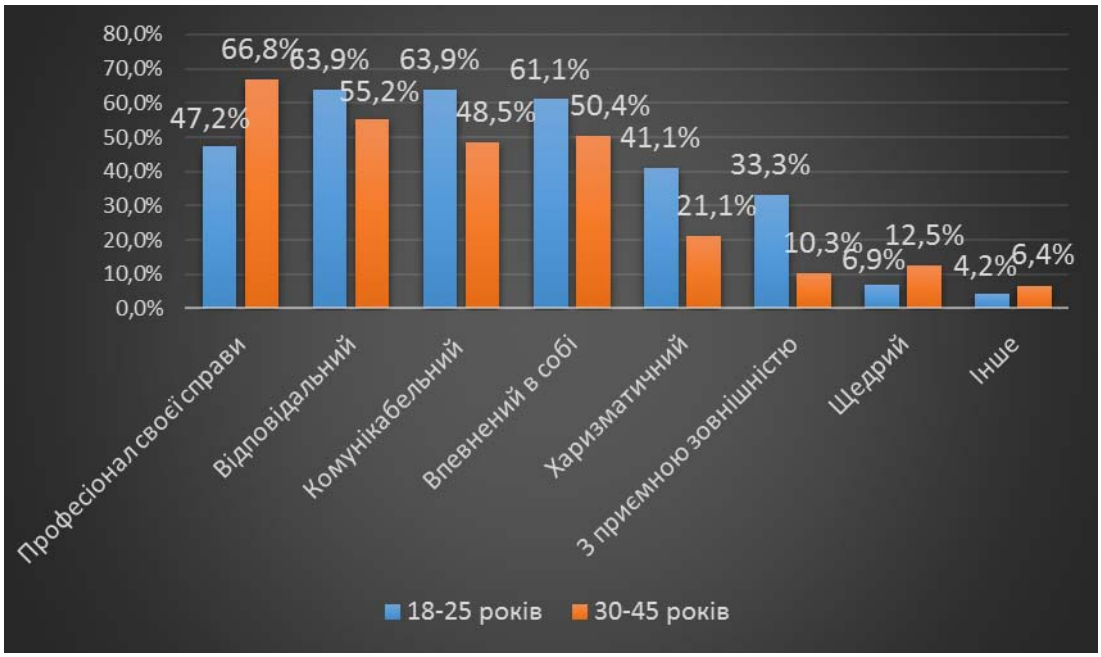

Рис. 1. Структура відповідей осіб віком 18-25 та 30-45 років щодо рис лідера.

Отже, зважаючи на результати проведеного нами дослідження, суспільство схиляється до думки, що у справжньому лідері мають поєднуватися такі риси формального керівника як професіоналізм та відповідальність з характеристиками неформального «вождя» - комунікабельність, впевненість в собі та харизматичність.

Таким чином, вдало поєднуючи якісне виконання посадових обов’язків і навички блискучої взаємодії з підлеглими, будь-який керівник має високі шанси реалізувати себе як незамінний лідер своєї команди та успішний менеджер компанії.

Перспективи подальших досліджень. В майбутньому планується проведення дослідження щодо того, як часто неформальні лідери стають формальними, а також аналіз впливу особистих якостей керівника на ефективність прийняття управлінських рішень.

Список літератури:

1. Ralph Melvin Stogdill. Handbook of Leadership / Stogdill – Free Press, 1974.
2. Джордж Бінні, Герхард Вільке, Колін Уільямс. Практичне лідерство. Посібник для звичайних героїв / Бінні, Вільке, Уільямс – Претекст, 2006.
3. Джейсон Фрайд, Девід Хейнмейер Ханссон. Rework / Фрайд, Ханссон – Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2016.
4. Mitchell J.Neubert, SimonTaggarb. Pathways to informal leadership: The moderating role of gender on the relationship of individual differences and team member network centrality to informal leadership emergence. – Режим доступу: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1048984304000128?via%3Dihub
5. Kimberly Fries. 8 essential qualities that define great leadership. – Режим доступу: https://www.forbes.com/sites/kimberlyfries/2018/02/08/8-essential-qualities-that-define-great-leadership/#534d3c963b63
6. Jon Katzenbach, Carolin Oelschlegel, James Thomas. Four Types Of Authentic Informal Leaders. – Режим доступу: https://www.forbes.com/sites/strategyand/2016/02/28/four-types-of-authentic-informal-leaders/#23ac6f247244

Божко В.О., (ф-т фінансів, IVкурс)

ШЛЯХИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВАЛЮТНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

З 2014-2017 роки гривня девальвувала більш ніж у 3 рази, що спричинило негативні наслідки не тільки для населення, а й для всієї економіки в цілому. Тому, постає нагальне питання визначити основні шляхи забезпечення валютної безпеки нашої країни задля мінімізації виникнення можливих ризиків у майбутньому.

Більшість науковців у своїх роботах давали визначення поняттю «валютна безпека», проте, вважаємо, найбільш повним є визначення О.І. Барановського: валютна безпека – являє собою рівень забезпеченості її валютними коштами, достатнього для додержання позитивного сальдо платіжного балансу, виконання міжнародних зобов'язань, накопичення необхідного обсягу валютних резервів, підтримання стабільності національної грошової одиниці, або стан курсоутворення, який створює оптимальні умови для поступального розвитку вітчизняного експорту, широкомасштабного припливу в країну іноземних

інвестицій, інтеграції України до світової економічної системи й максимально захищає від потрясінь на світових валютних ринках [1].

Для того щоб визначити шляхи забезпечення валютної безпеки України проведемо дослідження динаміки основних показників та визначимо в якому стані знаходиться рівень її безпеки. Для цього розглянемо за 2013-2016 роки динаміку наступних показників: рівень валютного курсу, сальдо платіжного балансу та розмір міжнародних резервів.З таблиці 1 бачимо, що темпи зміни валютного курсу були більш ніж високими. При пороговому значенні не більше 6%, темпи зміни валютного курсу у 2014, 2015 та 2016 роках складали від 16 до 86%. Щодо сальдо платіжного балансу, то тут бачимо, що ситуацію більш менш стабільна, крім 2014 року, коли негативне сальдо склало більш ніж 13 млрд дол США (що дало суттєві поштовхи до подальшої девальвації національної валюти). Відношення міжнародних резервів до середньомісячного імпорту також знаходилося у межах порогового значення, крім 2014 року.

Таблиця 1

Показники валютної безпеки України за 2013-2016 роки

Показники	Порогове значення	2013	2014	2015	2016
Темп зміни офіційного курсу гривні відносно долара США до показника попереднього року, %	Не більше 6%	0,04%	48,70%	86,19%	16,07%
Сальдо платіжного балансу, млн доларів США	Більше 0	2023,00	13307,00	849,00	1346,00
Відношення міжнародних резервів України до середньомісячного імпорту, міс	Не менше 3 місяців	3,02	1,57	4,11	4,60

Джерело: складено автором на основі [2, 3]

З таблиці 1 робимо висновок, що станом на кінець 2016 року сальдо платіжного балансу є додатнім, рівень міжнародних резервів є достатніми, а темпи зміни валютного курсу поступово зменшуються. Проте, варто звернути увагу на те, що у період з 2018 по 2020 роках уряду Українинеобхідно виплатити суму що еквівалентна 21 млрд дол США. Більша частина заборгованості номінована в іноземній валюті – доларах і СПЗ (спеціальні права запозичення – валюта МВФ). Зовнішнім кредиторам в цей період потрібно повернути 11,1 млрд долСША [4].Станом на 01.11.2017 міжнародні резерви України складали 18931,06 млн. доларів США [5]. Тому,виникає високий рівень ризиків щодо девальвації національної валюти та неспроможності вчасно погасити заборгованість.

Тому, вважаємо, основними шляхами забезпечення валютної безпеки є:

1) збільшення обсягів міжнародних резервів та поліпшення системи управління ними;

2) розроблення основних засад валютної політики, що спрямована на забезпечення курсової стабільності;

3) розроблення й реалізація інформаційних методів впливу НБУ на валютну політику приватних суб'єктів господарювання;

4) забезпечення прогнозованості динамікиобмінного курсу національної валюти та активне використання гнучкого режимувалютного курсу;

5) впровадження механізму поетапного зменшення доларизації економіки України.

Отже, вважаємо, що першочерговими кроками для забезпечення валютної безпеки економіки України є створення засад валютної політики як на тактичному так і на стратегічному рівні з метою поінформованості суб'єктів господарювання подальшого розвитку. Адже,поінформованість кожного суб'єкта дасть можливість прогнозувати свою подальшу діяльність і приймати більш виважені рішення, які будуть позитивно впливати економіку України в цілому.

Список літератури

1. Барановський О.І. Фінансова безпека в Україні (методологія оцінки та механізми забезпечення) / О.І. Барановський // Київ. нац. торг.-екон. ун-т. – 2004. – 759 с.

2. Показники валютного курсу.[Електронний ресурс] // Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id =7693080

3. Статистика зовнішнього сектору.[Електронний ресурс] // Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=65613&cat_id=44446

4. Всім винна: чи вистачить Україні грошей, щоб повернути борги?[Електронний ресурс] // Режим доступу: https://news.finance.ua/ua/news/-/409543/vsim-vynna-chy-vystachyt-ukrayini-roshej-shhob-povernuty-borgy

5. Міжнародні резерви України.[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category? cat_id = 7693066

Бойко А.І., Сметаніна А.Т.
(ф-тет міжнародної економіки та менеджменту, І курс)

ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕКИ ІНТЕРНЕТУ РЕЧЕЙ

1. Інтернет речей (Internet of Things, IoT) − єдина мережа, що об'єднує техніку, якою ми користуємося щодня, та віртуальний світ. Технологія не лише дозволяє віддалено керувати різними приладами, а й пов'язує їх між собою. Обмінюючись даними, речі починають «спілкуватися» один з одним.

2. Найважливіші речі для розробників:

Авторизація - ні в якому разі не можна створювати продукт з однаковим для всіх пристроїв паролем. Кожен пристрій має мати складний випадковим чином створений пароль, який воно отримує на стадії виробництва.

Налагодження – не слід залишати доступ для налагодження на пристрої, запущеному у виробництво.

Шифрування - будь-яка взаємодія між пристроєм для Інтернету речей і хмарою має бути зашифровано.

Конфіденційність - неодмінно слід упевнитися, що ніякої особистої інформації (включаючи, наприклад, паролі Wi-Fi) не дістанеться хакеру, який отримає доступ до пристрою.

Веб-інтерфейс - будь-який веб-інтерфейс повинен бути захищений від стандартних хакерських прийомів. Наприклад, впровадження SQL коду.

Оновлення прошивки - всі пристрої для Інтернету речей повинні підтримувати оновлення по повітрю. І ці оновлення повинні перевірятися перед тим, як розсилатися на пристрої.

3. Проблеми безпеки Інтернету Речей:

1) Велика конкуренція. Ринок IoT дуже великий, багато виробників знаходяться в Китаї і прагнуть максимально скоротити витрати на виробництво. В результаті жертвують департаментом безпеки програмного забезпечення. В рамках великої конкуренції боротьба йде за клієнта за рахунок зниження ціни.

2) Слабкі і дешеві пристрої.

3) Виробники використовують куплені прошивки, які зроблені невідомо ким і активно не підтримуються.

4) Виробники намагаються економити на розробці і не інвестують у відділ безпеки (всім відомо, що це дорого і довго).

5) Немає тісного контакту при використанні IoT людиною.

4. Приклади з життя

Приклад 1. У вересні 2016 року блог журналіста Брайана Кребса, який має репутацію одного з найвідоміших IT-фахівців з кіберзлочинів, піддався масштабній хакерській атаці (665 гігабіт на секунду). Цю найбільшу в історії Інтернету речей DDoS-атаку організували зловмисники, які об'єднали в ботнет сотні тисяч пристроїв, інтегрованих в IoT.

Приклад 2. Учасники конференції Positive Hack Days шостий рік поспіль беруть участь у конкурсі з конкурентної розвідки, що додає фактів у невтішну статистику - зламати ту чи іншу інформаційну систему сьогодні зовсім не складно, а фізичне розширення Інтернету речей робить цей процес ще простіше.

5. Кроки для усунення даних проблем:

По-перше, потрібна єдина стандартизація, яка встановить регламенти для кожної з областей Інтернету речей.

Перший крок до цього вже зроблено - в жовтні 2016 року з'явилася інформація про плани Єврокомісії щодо обов'язкової сертифікації предметів фізичного світу, інтегрованих в IoT. Подробиць цієї програми поки немає, але в якості одного з варіантів називається необхідність чіпування «речей», підключених до глобальної мережі. В контексті IoT мова йде про ті пристрої, які самі по собі не представляють цінності для злочинців, але можуть бути використані для хакерських атак та інших кримінальних дій - холодильники, телевізори, відеокамери, принтери тощо.

По-друге, потрібно йти від «платформи», яка сьогодні є одним з головних критеріїв не тільки Інтернету речей, але і цифрової реальності в цілому. Іншими словами, кожна категорія пристроїв, вбудованих в «мережу мереж», повинна прийти до використання двох-трьох платформ, не більше. Наприклад, всі пральні машинки повинні бути оснащені мікроконтроллерами з типовими, а не різними, прошивками, відеокарти повинні використовувати однакові драйвери. Поки це здається фантастикою, але саме в цьому напрямку повинні працювати і виробники апаратного обладнання, і розробники операційних систем, і постачальники програмного забезпечення.

І, по-третє, потрібно звернути увагу на продуктивність самого програмного забезпечення. Це стосується не тільки необхідності «латати дірки» в ефективності використовуваних додатків, але і поліпшення їх масштабованості, що особливо важливо, враховуючи безперервність процесу включення в IoT нових і нових пристроїв.

Список літератури
1. Соколов М.Н., Смолянинова К.А., Якушина Н.А. Проблемы безопасности интернета вещей: обзор. — Вопросы кибербезопасности : журнал. — 2015. — No 5(13). — 34с.
2. https://www.osp.ru/os/2017/04/13053375/
3. https://www.welivesecurity.com/2016/10/24/10-things-know-october-21-iot-ddos-attacks/
4. https://xakep.ru/tag/internet-veshhej/

Бомк Д.А., (юридичний інститут, I курс)

МЕТОДИ ПРАВОВОЇ ІНФОРМАТИКИ

Сьогодні досягнення інформатики знаходять широке практичне застосування у правовій сфері. Лавинні потоки соціально-правової інформації вимагають володіння сучасними інформаційними технологіями:

- довідковими правовими системами;

- юридичними експертними системами;

- сучасними програмними та технічними засобами захисту інформації;

- електронного підпису;

- інформаційними технологіями, що лежать в основі функціонування сучасних комп'ютерних мереж і глобальної мережі Інтернет.

Правова інформатика визначається як галузь дослідження і вирішення проблем системної інформатизації законотворчої, нормотворчої, правозастосовної, правоохоронної, судової та правоосвітньої діяльності. Розглянемо основні економіко-математичні методи та підходи, що використовуються в правовій інформатиці [1].

Система — це сукупність взаємодіючих, відносно самостійних елементів, об'єднаних виконанням деякої загальної функції, що не зводиться до функцій її компонентів [2]. *Системний підхід* якнайповніше визначає наступні напрями, за якими відбувається вивчення правової системи:

✓ *системно-елементарний* — опис елементів, з яких будується система, що вивчається;

✓ *системно-структурний* — визначення внутрішньої організації системи і способу взаємодії компонентів, що утворюють її;

✓ *системно-функціональний* — визначення функцій, які виконує уся система і складові її компоненти окремо;

✓ *системно-комунікаційний* — розкриває взаємозв'язок цієї системи з іншими як по горизонталі, так і по вертикалі;

✓ *системно-інтеграційний* — демонструє механізми, чинники збереження, удосконалення та розвитку системи;

✓ *системно-історичний* — розкриває, яким чином виникла ця система, які етапи у своєму розвитку проходила, які її історичні перспективи.

Соціально правове моделювання. Об'єктом соціально-правового моделювання можуть бути всі соціальні системи, явища, що протікають в суспільстві. Соціально-правова модель є складним об'єктом відношень, пов'язаних з правовою сферою.

Кібернетичний метод. Кібернетика (від грец. Kiber — мистецтво управління) — наука про закономірності управління складними динамічними системами [2]. В правовій системі більшість інформаційних систем є системами управління. Отже, при їх дослідженні можна застосовувати методи кібернетики.

Метод формалізації. Формалізація — представлення будь-якої змістовної області у вигляді формальної системи. Формалізація дозволяє систематизувати, уточнити і методологічно прояснити правову теорію, виявити характер взаємозв'язків між різними її правовими приписами, виявити і сформулювати існуючі невирішені проблеми.

Метод алгоритмізації і програмування. Алгоритм — це певна послідовність дій, виконання якої призводить до досягнення поставленої мети. Програмування дозволяє перекласти проведення та аналіз інформаційних процесів на сучасну обчислювальну техніку.

Синтаксичний аналіз встановлює параметри інформаційних потоків, включаючи необхідні кількісні характеристики, для вибору комплексу технічних і програмних засобів інформаційних процесів.

Семантичний аналіз проводить смисловий аналіз інформації на базі вивчення значень одиниць мови: синонімів, омонімів, антонімів, багатозначних слів.

Математичні методи — кількісний опис правових явищ, забезпечення обліку і звітності у правовій діяльності шляхом чисельної обробки статистичних показників. Зусилля фахівців, які застосовують математику в правовій області,

зосереджені в двох напрямах: математичне опрацювання результатів правничих досліджень; дослідження структури права математичними методами.

Методи теорії інформації: Теорія інформації — це розділ математики, який досліджує процеси зберігання, перетворення і передачі інформації. Теорія інформації тісно пов'язана з розділами математики як теорія ймовірностей і математична статистика.

Юристу знання правової інформатики дозволяє підвищити свій професійний рівень.

Список літератури:

1. Інформатика та комп'ютерна техніка [Электронный ресурс]: практикум для студ. юрид. спец. / Л. М. Петренко [та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київський нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». — Електрон. текстові дані. — К. : КНЕУ, 2014. — 524,[4] с.
2. Петренко Л.М. Правова інформатика: інновації у підготовці юристів / Л.М. Петренко // «Інформаційні системи і технології прогнозування, моделювання і управління соціально-економічними процесами»: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. / Український гуманітарний інститут. — Київ: Міленіум, 2017. — 346 с. — С. 52—54.
3. Шарапов О.Д., Дербенцев В.Д., Семьонов Д.Є. Економічна кібернетика: Навч. посбіник. – К.: КНЕУ, 2004. – 231 с.

Бондар Н.М. (ф-т фінансів, IV курс)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД БОРОТЬБИ З ТІНЬОВОЮ ЕКОНОМІКОЮ

Бідність населення та тіньова економіка мають причинно-наслідкові зв'язки між собою, оскільки самозайнятість та створення невеликих підприємств стають амортизатором, який допомагає виживати населенню країни. Звідси бере початок і корупція, яка деструктуризує соціально-економічний розвиток людства. Однак, необхідністю є усвідомлення того, що корінне подолання цього явища неможливе нині, оскільки воно має об'єктивні причини існування. Також важливий момент: детінізація підприємницької діяльності не є підставою для лінійного збільшення коштів в бюджеті.

Кожна країна подає свою інтерпретацію на поняття «тіньової економіки»: англомовний світ, зокрема Індія, віддає перевагу назві «чорна економіка», Франція – «секретній», Німеччина – «тіньовій» або «підпільній», Італія в свою

чергу – «прихованій», Євростат подає термін «невидима». Кожен дослідник трактує по-різному, і різниця не в назві категорії, а в змісті – бо ж пояснення явища, способи, методи подолання його також відрізняються.

В Україні немає єдиного підходу до трактування змісту тіньової економіки. Поняття «тіньова» походить від фізичного явища виникнення тіні від світла, тобто тіньова економіка є відображенням легальної економіки. Але тіньова економіка не є ні сектором, ні певною частиною легальної економіки, вона може існувати в будь-якому секторі легальної економіки, тісно переплітаючись із ним. Тому й неможливо чітко визначити її межі. До того ж за умов інформаційного суспільства тіньова економіка паралельно з легальною переходить у мережевість, якій була присвоєна назва: комунікаційна тінь – це економічна діяльність, зумовлена новітніми технологічними досягненнями інформаційного суспільства, на яку не поширюється дія чинного законодавства і яка не підлягає обліку офіційною статистикою, оскільки є віртуальною; водночас, як і виробництва третьої хвилі, не може бути оцінена за якимось відомим механізмом ціноутворення, а отже, і податкові надходження з такої діяльності складно визначити, а також проконтролювати їх надходження.[1]

Зменшенням масштабів тіньової економіки займається на міжнародній арені Група розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (Financial Action Task Force-FATF), в яку нині входить 34 країни-учасниці та 2 міжнародні організації. Групою розроблено 40 конкретних рекомендацій щодо вдосконалення законодавчих систем та фінансових структур.

Вдосконалення системи оподаткування. Аналіз зарубіжного досвіду свідчить про такі відмінні від України риси: в багатьох країнах чітко розмежовується законна мінімізація податків і ухилення від сплати обумовлене в законодавстві як злочинна форма. Наприклад, У Франції вважається злочином навіть замах та наміри приховати дані про доходи, статки і т.д. Аналогічна ситуація склалася і у США, де підставою для відповідальності є спроба ухилення від сплати податків. Отже, можна зробити висновок, що інституційне забезпечення та якість національних систем оподаткування є одним з важливих факторів детінізації економіки.

Корисним та доцільним для України є досвід США: збором податків займається фінансова служба внутрішніх доходів, яка хоч структурно і відноситься до Міністерства фінансів, але матеріально незалежним органом. Велика кількість структур, які сформовані в Україні задля виконання певних спеціальних обов’язків сьогодні не несе нічого, окрім збільшення видатків, на їх функціонування, тому підхід США, адаптуючи до умов нашої країни є цілком

виправданим та справедливим, оскільки досягнення неупередженості та чесності державних службовців буде вже ближчим до реалій сучасності. Аналогічна ситуація повинна бути й серед органів, здійснюючих контроль та перевірку державних органів. [3]

Італія відрізняється своєю широкою компетенцією спеціально створеного органу – Генерального командування у фінансової гвардії, офіцери самостійно здійснюють пошук об'єктів тінізації, зокрема фіктивного банкрутства, також здійснюють фіскальні функції податкових інспекцій і мають повноваження поліції в разі чого.

В Канаді цікавим є те, що моніторинг здійснюється за допомогою інформації, яка надіслана з багатьох джерел, збір співставлення якої допомагає виявити поле збою, порушень та викривлення. Добровільно-надана інформація – 56%, профільні доповіді – 5%, інформація про підозрілі операції – 13%, інформація з відкритих джерел – 3%, запити з підрозділів фінансової розвідки.[2]

Таким чином, можна стверджувати, що "тіньова" економіка притаманна усім країнам, незалежно від моделі та рівня їх соціально-економічного розвитку. Світовий досвід засвідчує, що доки існуватиме державна форма організації суспільного життя, а держава в той чи інший правовий спосіб впливатиме на економічний розвиток шляхом реалізації бюджетної, податкової, грошово--кредитної, валютної політики, доти зберігатиметься й "тіньова" економіка. [1] Суттєво може змінюватись лише її питома вага, роль, яку вона відіграє в суспільному житті, а також механізми її взаємодії з легальною економікою.

Список літератури:

1. Борщук Є., Ліпенцев А., Заверуха М. «Теоретико-прикладні основи детінізації економіки україни» - Збірник наукових праць. –2015. –Вип. 43"Ефективність державного управління"

2. Буглак Ю.М. «Зарубіжний досвід детінізації відносин у підприємницькій діяльності та можливості його використання в Україні» / Ю. М. Буглак, 2016.

3. Космарова Н.А. «Тіньова економіка у країнах ЄС» / Н.А. Космарова - Основні моделі участі України в інтеграційних процесах на теренах СНД., 2015. – 48 с.

Бондаренко С.І. (ф-т маркетингу, ІІ курс)

СТРАТЕГІЯ ЗАОХОЧЕННЯ ДО ІННОВАЦІЇ У ПІДПРИЄМНИЦТВІ

Як відомо, українські технології вигідно відрізняються креативністю та економічною ефективністю серед іноземних аналогів і є конкурентоспроможними на міжнародних ринках. Але, незважаючи на це, в Україні постає проблема заохочення до інновацій, які, власне, є рушійною силою економіки. Саме тому є доцільним та актуальним звернути увагу на це та, розглянувши досвід європейських країн, обрати такі стратегії, які можливо було б адаптувати в економіці Україні.

Наразі у всьому світі велика увага приділяється саме інноваційній діяльності. А тому створюються спеціальні профільні організації та запроваджуються стратегії, які займаються стимулюванням нововведень на підприємствах. Наприклад:

- Лісабонська стратегія (2010 р);
- Community Innovation Survey (CIS) – міжнародна програма статистичних досліджень інновацій, що здійснюється з ініціативи та під егідою Європейської Комісії;
- European Innovation Scoreboard (Європейська таблиця результатів у сфері інновацій) – містить показники інноваційності, що стосуються таких аспектів, як людські ресурси для науки і техніки, видатки на діяльність у сфері досліджень та розвитку, патентна діяльність та ін. На основі цих показників Європейською Комісією був розрахований «інтегральний показник інноваційності», який використовується для визначення ефективності інноваційної діяльності країн-членів ЄС;
- Європейський звіт з інноваційності – документ, який показує, на якому рівні інноваційності перебуває кожен член ЄС. [1]

Загалом, усі вищезгадані документи та організації контролюють введення та використання інновацій на підприємствах у країнах ЄС та тих, що хочуть бути членом цього союзу. Ця практика контролю інновацій є дуже дієвою та допомагає бачити цілісну картину світу, та те, як у ній спрацьовують винаходи та нові технології, які, як вже зазначалося, є двигунами в економіці.

Повертаючись до України, варто зазначити, що відповідно до закону України «Про інноваційну діяльність» інновації - це новостворені або вдосконалені конкурентоспроможні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного чи

іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва та соціальної сфери. Проте, на жаль, вищезгадана діяльність не підтримується в нас належним чином, а тому багато перспективних науковців, які здатні запустити український «економічний двигун» їдуть шукати кращого життя за кордон.

А що ж ми втрачаємо? Точніше, що можемо отримати, усе більше впроваджуючи інновації в економіку?

Вплив науки на розвиток економіки держави

Джерело: [1, с.234]

Що до безпосередньої стратегії заохочення до інновацій, то вже перевіреним досвідом в цьому є фінансова підтримка нововведень як від держави, так і від іноземних компаній-партнерів. Тут відіграє важливу роль і венчурний капітал, що являє собою капітал, який застосовують у нових царинах, пов'язаних із великими витратами, значними термінами окупності,
ризиком втрати вкладених коштів, а також можливістю отримати високу норму прибутку. Це є дієвим способом розвитку інноваційної діяльності на підприємствах, адже будь-якій компанії, що проектує нововведення, на початку може бути складно розробити відповідний бізнес-план самостійно для отримання фінансування. У такому випадку простіше вийти на ринок венчурного капіталу і все ж отримати матеріальну підтримку свого винаходу.

Ще однією практикою, найбільш поширеною у Фінляндії, є використання субсидій для підприємств, що регулярно впроваджують інновації. Важко не погодитися з тим, що такий спосіб дійсно заохочує до інноваційної діяльності.

Перевіреною та дієвою стратегією є створення технополісів та наукоградів. Це комплекси, де зосереджений науковий потенціал та повний інноваційний цикл. Тут проходять наукові дослідження та експерименти, які, власне, в майбутньому і сприяють появі нововведень, винаходів, нових технологій тощо. А отже,

стратегія, що полягає у створенні вищезгаданих технополісів наукоградів, є однією з найдієвіших та найпростіших у реалізації.

Отже, на сьогоднішній день приділяється чимало уваги інноваціям та різноманітним нововведенням на підприємствах будь-якої спеціалізації. А тому з'являються нові й нові стратегії, які сприяють цьому. Ми вважаємо, що будь-якій компанії важливо визначити ту стратегію, яка зможе максимально розкрити науковий потенціал та сприяти інноваційній діяльності.

Список літератури:

1. Жежуха В. Й. Національний університет "Львівська політехніка" Стимулювання інноваційної діяльності: європейський досвід, 2008. – с. 229-236.
2. Портер М.Е. Конкуренция. СПб.; 2000. – 608 с.
3. Чухрай Н., Патора Р. Товарна інноваційна політика: управління інноваціями на підприємстві: Підручник. – К.: Кондор, 2006. – 398 с.

Бондаренко Є. А.,
(факультет обліку та податкового менеджменту, ІІ курс,
спеціальність «Облік і оподаткування»,

ОГЛЯД СУЧАСНИХ МЕТОДИК РЕЙТИНГОВИХ ОЦІНОК ТА ОСОБЛИВОСТЕЙ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ

На сьогодні у світі спостерігається зростання рівня недовіри до оприлюднених спеціалізованими установами рейтингів країн, підприємств, організацій, брендів, товарних марок тощо. Варто констатувати, що значною мірою рейтинги перетворились на об'єкти маніпуляцій, вони все частіше мають замовний характер, формуються під впливом зацікавлених суб'єктів (власників і менеджерів підприємств, державних органів влади, лобістів тощо). Вказані проблеми найбільш яскраво окреслились у період світової фінансово-економічної кризи, коли необ'єктивними виявились високі результати рейтингування низки світових промислових гігантів, що, з одного боку, не дало змоги передбачити загрозу банкрутства цих підприємств, а з іншого – поставило під сумнів доцільність проведення рейтингового оцінювання спеціалізованими агентствами в умовах сьогодення.

Варто зазначити, що на сьогодні єдиної методики оцінки інноваційності немає. Об'єктом такого рейтингового дослідження може бути: окреме підприємство, вид економічної діяльності, сектор промисловості або вся економіка в цілому. Для комплексної оцінки інноваційної діяльності підприємств, організацій, регіонів для побудови рейтингів у теорії економічного аналізу пропонуються такі економіко-математичні методи: метод сум, метод суми місць, метод відстаней, метод суми балів [5]. Крім того, що рейтинги не дають ніяких пропозицій, вони лише групують статистичну інформацію і прогнозують можливий напрям зміни, який є сигналом для інших учасників ринку.

У 2016 році був складений перший рейтинг інноваційних компаній України. В його основу покладений метод експертних оцінок. Експертами в даному рейтингу виступали компаній і науково-освітні організації, які володіють широкою експертизою у сфері інновацій та аналізу ринків. Відповідно до методики група експертів відбирала, на їх думку., інноваційні компанії та оцінювала за п'ятибальною шкалою компанії за такими: 1) інноваційність технології її виробництва; 2) унікальність бізнес-процесів компанії; 3) локальний або глобальний масштаб інновацій компанії; 4) чи створюють інновації конкурентну перевагу для компанії і наскільки інновації допомагають компанії зайняти провідні позиції на своєму ринку; 5) чи здатна інновація викликати попит з боку конкурентів і бажання копіювати в тій чи іншій формі; 6) наскільки великий безпосередній внесок компанії в розвиток своїх флагманських інновацій. На основі отриманих експертних оцінок аналітики виводили середній бал інноваційності кожної компанії і фіксував кількість випадків визнання її інноваційною. Результати консенсусу лягли в основу розрахунків індексу інноваційності. Недоліком даного рейтингу є його непрозорість у складі експертної групи та їх кількість зокрема, суб'єктивність, а також не використання фінансової звітності. Його перевагами можна вважати простий метод оцінки, принцип якого може зрозуміти навіть людина не пов'язана зі статистикою та аналізом.

Аналогом такого рейтингу є знову ж таки рейтинг "Most Innovative Companies", який є світовим, досить відомим і видається щорічно. Цей рейтинг був складений і проведений Credit Suisse HOLT. Існує ряд вимог для компаній, які хочуть бути у цьому рейтингу. Компанії оцінюються за інноваційною премією (Innovation premium). Недоліком даного рейтингу є те, що він заснований на опитуванні серед інвесторів, але число респондентів не вказано. Також розуміння методології потребує певних знань з економіки та математики. Крім того є високі

бар'єри для участі в цьому рейтингу. Перевагами такого підходу є його всесвітня поширеність та поєднання експертної думки з певними аналітичними розрахунками.

Найбільш надійним вважають рейтинг The Boston Consulting Group. Методологія базується на опитуванні тисячі генеральних директорів у кількох галузях загально та, додатково, на трьох фінансових показниках протягом трьох років: загальний дохід акціонерів (TSR), зростання доходів та зростання маржі. Його перевагами є формулювання чіткої методології рейтингування. На думку експертів, в цьому рейтингу найбільш гармонічно поєднаний аналіз фінансових показників та думки провідних експертів. Недоліком є не повна прозорість експертного складу. Вказана їх кількість, однак не уточнено з яких країн походять експерти.

У сучасних економічних умовах найбільшу популярність у світовій практиці одержав рейтинг BCG. В Україні на даний момент існує лише один рейтинг інноваційних компаній, який був виданий у 2016 році, однак не видався повторно. Можливо, це тому, що в Україні існує дефіцит аналітичної інформації по результатах інноваційної діяльності великих, середніх і малих підприємств. Цей факт заважає створенню ґрунтовного рейтингу заснованому на фінансових показниках, тому наш рейтинг є не досить показовим і обмеженим і не може дати достовірної інформації з цього питання його користувачам, наприклад інвесторам. Для рейтингування часто застосовуються методи експертних оцінок у різних комбінаціях їх видів. Такі рейтинги є необхідними адже вони узагальнюють стан та перспективи розвитку інноваційного процесу, пропорцій та тенденцій в світовому масштабі, а також в масштабах певних країн та регіонів.

Список літератури

1. Врятувати майбутнє: перший рейтинг інноваційних компаній України[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://forbes.net.ua/ua/magazine/forbes/1416757-vryatuvati-majbutne-pershij-rejting-innovacijnih-kompanij-ukrayini#2

2. Козлова А. І. Індикатори інноваційного розвитку економіки і промислових підприємств// Ефективна економіка.- №10. – 2014 р. – С. 1-4

3. Полинкевич О. Н. Критерії вибору експертного виду оцінювання інноваційного розвитку підприємств// Економіка та управління підприємтсвами. – №3(177). – 2016 р. – С. 186-190

4. How We Rank The Most Innovative Companies 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.forbes.com/sites/innovatorsdna/2017/08/08/how-we-rank-the-most-innovative-companies-2017/#260136026948

5. Sviridova, N. (2007), Sistema rejtingovogo analiza finansovogo sostojanija organizacij [Finance Rating System analysis STATUS organizations], Alfa-M, Moscow, Russia.

6. The Boston Consulting Group The Most Innovative Companies 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.bcg.com/Images/BCG-Most-Innovative-Companies-Jan-2018_tcm9-179354.pdf

Бондаренко С. І.,
(ф-т маркетингу, ІІ курс)
Bondarenko Svitlana

SUCCESSFUL UKRAINIAN START-UPS IN THE TOURIST SPHERE
УСПІШНІ УКРАЇНСЬКІ СТАРТАПИ У СФЕРІ ТУРИЗМУ

Nowadays there is a hard situation in lots of spheres in Ukraine. But there is no point in denying that Ukrainians are able to create useful projects and make an innovative breakthrough anyway.

TripMyDream is one of the success stories. Two Ukrainian entrepreneurs launched TripMyDream in May 2015. Unlike similar services, it looks for a journey without specifying a destination. It is enough to enter the city of departure, period and type of holiday (winter / summer / excursion), the planned budget - and TripMyDream will give the most suitable and economical results. This start-up is not a tour operator or an agency as such; it is rather a clever aggregator. In this case, the commission does not charge the user for the service, so you can use it completely free. The service is integrated with Booking.com, Tickets.ua, Skyscanner, Uber and other international services. If no suitable options are found, you will be offered to increase the trip budget s. The service also keeps a cognitive blog, in which everyone can find useful tips of advice for travelling.

The first clients of TripMyDream were the founder`s friends. Then "word of a mouth" advertising and social networks began to work. Now the main source of customers is traffic from Google, Yandex, partner networks.

The strong proof of project's success is that TripMyDream became the best tourist start-up of the world during the final of the international startup contest Seedstars

Summit 2016 in the Swiss city of Lausanne. The main prize , the investment worth up to $ 500 000 was received by the Ukrainian enthusiasts. The team competed for the title of the winner among ten finalists from Europe, Africa and America.

Nowadays more than 2 500 000 Ukrainians use this service to plan their trips and to find more useful ways of transfer or flight. Such projects are valued by Ukrainians, and this young team of innovators is an excellent example of how to properly develop our tourism industry.

The next noteworthy start-up is travel service Secret Ticket. The Secret Ticket was launched by Ukrainian enthusiasts and started from the ten directions across Ukraine in 2017. Today the geography has expanded to 17 Ukrainian cities (70% of departures from Kiev, 30% from other cities). Since the start of the secret ticket more than 200 people have traveled around the country.

Secret Ticket is a short two-day trip, the sense of which is to free people from routine and to open non-advertised cities. To book a trip, you just need to choose the date of the trip, after which you will book tickets, accommodation and make up a detailed plan of places to visit. You will know about your destination only on the eve of the trip.

Recently special gift certificates have been created, which, according to the creator , are in great demand. The team developed a special certificate with a wedding design. In cooperation with the team Dopomoga.UA launched a project of affordable travel-surprises for disabled people .

This start-up is very original. The Secret Ticket is a symbiosis of entertainment, travel and quest. Now Ukrainians can travel spontaneously and unusually. This new way in Ukrainian tourism is that our country can be proud of. Secret Ticket is a young company which develops every day and provides innovations in the sphere of travelling in an ingenious way.

To sum up, it must be said that Ukrainian entrepreneurs are progressing in all directions. Innovative breakthrough is important for the development of the country therefore innovations should be encouraged and supported by the government .

References:

1. Фецович Т. Аналіз формування інноваційної стратегії розвитку підприємства / Т. Фецович // Українська наука : минуле, сучасне, майбутнє. – 2010. – № 14-15. – С. 296-303.
2. https://tripmydream.ua/
3. https://ain.ua/2017/04/18/kievlyane-zapuskayut-servis-puteshevstvij-vslepuyu-po-ukraine-secret-ticket

Бондаренко С.І. (ф-т маркетингу, ІІ курс)

«ЗЕЛЕНА ЛОГІСТИКА» ЯК БЕЗЦІННА ІНВЕСТИЦІЯ У МАЙБУТНЄ КРАЇНИ

На сучасному етапі розвитку значної актуальності набуває розгляд логістики, як одного з чинників збереження навколишнього середовища, адже саме логістика займається питаннями постачання сировини на підприємство, рухом напівфабрикатів всередині підприємства, транспортування готової продукції на склади та доставку товарів покупцям. «Зеленою» логістикою назвали логістику, яка заснована на ресурсозберігаючих та екологічно безпечних процесах і технологіях. Польські вчені запропонували екологічний напрям логістики називати екологістикою, що вказує на екологічну орієнтацію логістики, також на таку її мету, а саме - створення інтегрованої екологістичної системи [3].

Активному впровадженню «зелених» логістичних рішень сприяє поглиблення міжнародної співпраці за рахунок зростання кількості транснаціональних корпорацій (ТНК). Як відомо, саме ці компанії володіють достатнім фінансовим ресурсом для реалізації екоконцепцій, а діяльність у глобальному масштабі вимагає особливої турботи про ековідповідальний імідж компанії. Останнім часом цбому питанню приділяється чимало уваи з боку науковців, у технополісах та наукоградах. Однак, недостатньо висвітленими залишаються питання, пов’язані з особливостями розвитку «зеленої» логістики на сучасному етапі; стимулами, що визначають її рівень впровадження у межах компаній; відмінностями у впровадженні даної концепції для компаній різного масштабу.

Концепція екологічно орієнтованої логістики виділяється як окремий напрямок наукових досліджень на початку XXI ст. і ставить собі за завдання застосування логістики як ефективного інструменту нейтралізації негативного впливу економічної діяльності на довкілля.

Методи «зеленої» логістики включають:

- Управління системою транспортування та процесом пакування,
- організацію «зелених» комунікацій і виробництва,
- управління складським господарством та відходами [4].

У цьому випадку «екологістика» розглядається в контексті інтегрованого управління логістичним процесом, що включає виробництво, складування, транспортування, управління відходами...

Якщо розглядати компанії, які не претендують на звання транснаціональних, але ставлять перед собою мету впровадити інновації у сфері

логістики в аспекті "зеленої" її складової, то для них існує багато "екологічних" концепцій. Саме ці концепції та екологічні стратегії мають бути взяті до уваги та впроваджені в українських компаніях.

До таких «екологічних» заходів у сфері логістики відносять:

− повторне використання тари – захід, що дозволяє скоротити витрати на упакування, особливо в тих випадках, коли тара достатньо великого об'єму;

− теплоізоляція складів – відносно дешевий спосіб підвищити тепловіддачу складських приміщень, досягнувши, таким чином, скорочення витрат на енергію для опалення та зменшення загального навантаження на довкілля за рахунок зниження енергомісткості даного виду діяльності;

− відмова від паперового документообігу – це не лише економія витрат на папір, картриджі, електроенергію, принтери, архівування документів, а також стимул для впровадження новітніх систем управління діяльністю підприємства на основі інтернеттехнологій, що дозволяють підвищити ефективність діяльності;

− скорочення викидів CO2 в атмосферу за рахунок планування оптимальних маршрутів, скорочення часу простою в корках і зниження кількості витрат пального, консолідації вантажів та використання залізничного транспорту.

На жаль, упровадження новітніх логістичних концепцій у країнах, що розвиваються, гальмується недостатнім розвитком логістичної інфраструктури та обмеженим фінансовим ресурсом, що є у розпорядженні компаній. Тому я б хотіла розвиватися в цій сфері і надалі планую, щоб темою мого дослідження стало саме розроблення ефективних методів та інструментів впровадження «зеленої» логістики на вітчизняних підприємствах.

Список літератури:

1. Кизим А. Современные тренди «зеленой» логистики в условиях глобализации / А. Кизим, Д. Кабертай // Логистика. – 2013. – № 1. – С. 46-49.
2. Мащак Н. М. Стратегічна узгодженість логістичної діялності підприємства на засадах логістики / Н. Мащак // Маркетинг і менеджмент інновацій, 2011. – №4. – Т. ІІ. – С. 273–282.
3. Смирнов І. Г. Логістика: просторово-територіальний вимір / І. Г. Смирнов. – К.: Обрії, 2004. – 335

4. Чортюк Ю.В. Екологічна стратегія логістичної діяльності торгових підприємств / Ю.В. Чортюк // Прометей: регіональний збірник наукових праць з економіки. – № 2 (23). – Донецьк : ДЕГІ, 2007. – С. 226-229.

Бондарук А.Л. (ф-т ОПМ, 1курс)

ОЦІНКА КОНКУРЕНТНОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ НА СВІТОВОМУ РИНКУ

Дослідження конкурентоспроможності економіки України на світовому ринку очевидна. Зважаючи на той факт, що у 2012 році ВЕФ уперше оцінив Україну як країну з економікою, орієнтованою на ефективність, а також враховуючи основні соціально-економічні проблеми країни і глобальні тенденції її розвитку, хочу наголосити основну увагу на Індексу конкурентоспроможності. Одні з найнижчих у світі показники за складовою інституцій не дозволяють Україні повною мірою використовувати переваги переходу на другу стадію економічного розвитку. Високий рівень технологічної готовності міг би стати підґрунтям для зростання ефективності українських компаній та підвищення продуктивності економіки, а впровадження інформаційно-комунікативних технологій в уряді дозволило б суттєво покращити оцінки з ефективності роботи державних інституцій країни. Перехід економіки з однієї стадії розвитку на іншу оцінюється величиною ВВП на душу населення. Взаємозв’язок між обсягом даного показника та величиною Індексу конкурентоспроможності доведено емпіричним шляхом. Цю залежність покладено в основу ідеології Індексу глобальної конкурентоспроможності, який характеризує здатність економіки забезпечувати стабільне економічне зростання в середньо- і довгостроковій перспективі, що в результаті сприятим підвищенню рівня добробуту громадян. Сукупний результат успішності країни завсіма складовими конкурентоспроможності — це запорука майбутнього економічного зростання України. У зв’язку із цим своєчасне виявлення слабких позицій і поширення успішного досвіду має стати пріоритетом державної політики.

Метою дослідження є вивчення сутності поняття національної конкурентоспроможності, визначення системи чинників, які впливають на національну конкуренто спроможність, а також основних макроекономічних чинників, які зумовлюють низьку конку- рентоспроможність України серед країн світу. Міжнародний інститут розвитку менеджменту (« International Institute for Management Development ») щорічно публікує рейтинг конкурентоспроможності

країн світу. Дослідження проводиться за 290 параметрами. Особлива увага приділяється таким показникам – інфраструктура, ефективність уряду, ефективність бізнесу та макроекономічні показники. Розширення світогосподарських зв'язків України, посилення залежності національної економіки від процесів глобалізації та інтеграції та, як наслідок, підвищення міжнародної конкуренції актуалізує проблему роз- витку національної конкурентоспроможності. Наявність потужних конкурентів, підвищення вимог до якості продукції породжує об'єктивну необхідність підвищення конкурентоспроможності країни.

Згідно з проведеними дослідження лідером є США, друге місце посідає Гонконг, третє – Сінгапур. Незважаючи на незначні покращення, в цьому році в нас все ще найгірші позиції за оцінкою міцності банків (130 місце), за регулюванням фондових бірж (134 місце), за якістю доріг (130 місце), за інфляційними змінами та за здатністю країни утримувати таланти (129 місце), за захистом права власності (128 місце). Негативними факторами для ведення бізнесу у нашій країні визначено (в порядку зменшення): інфляцію, корупцію, політичну нестабільність, високі податкові ставки, складність податкового законодавства, нестабільність урядів, ускладнений доступ до фінансів, неефективну державну бюрократію, регулювання валютного ринку, недостатню освіченість працівників, погану етику робочої сили, недостатню здатність до інновацій, обмежувальне регулювання ринку праці, невідповідну якість інфраструктури, злочинність та крадіжки, низьку якість охорони здоров'я. Порівняно з 2004 роком Україна покращила свої позиції у рейтингу конкурентоспроможності, але незважаючи на це, сьогодні в Україні спостерігається зниження конкурентоспроможності; зростання економіки прогресувало кілька років, проте для підтримки такого стану необхідно вдатись до більш жорсткої політики для покращення перспектив державних фінансів, сповільнення інфляції та створення розширеного простору з метою вдосконалення інфраструктури країни. Значна частина конкурентних переваг набута Україною за рахунок дешевої робочої сили, заниженого курсу національної валюти, прямого чи прихованого субсидування галузей, отримання «тіньових» прибутків, експлуатації природних та екологічних ресурсів тощо. Незважаючи на те, що за показниками інновацій та факторів удосконалення загалом відбулося піднесення в рейтингу, вони залишаються досить низькими, а за такої ситуації дуже важко досягти економічного зростання та зміцнення конкурентоспроможності. Потрібно сприяти розвитку національного ринку інновацій шляхом створення умов для розвитку інноваційної діяльності і рухатися

шляхом реалізації інвестиційноінноваційної моделі розвитку економіки. Так, визначальним фактором покращення національної конкурентоспроможності має бути інноваційний розвиток виробничої сфери. Через це політика держави у напрямі забезпечення розвитку конкурентоспроможності України має враховувати такі кроки, як гармонізація внутрішніх стандартів із міжнародними, створення однакових конкурентних умов, розвиток людського капіталу, захист прав власності.

Отже, підвищення конкурентоспроможності України не можливо без інтеграції у світову економіку, однак цей процес не повинен обмежуватися галузями важкої промисловості та сільськогосподарської сировини. Навпаки, одним з основних пріоритетів державної економічної політики України має стати збереження і розвиток науково-технічного потенціалу країни. Для цього необхідно створити сприятливий інвестиційний клімат, оскільки українська економіка потребує значних капіталовкладень, вдосконалити законодавчу базу в сфері права власності, реформувати бюджетну та податкові системи і збільшити видатки на розвиток науки і інформатизацію суспільства. У результаті аналізу різних підходів національну конкурентоспроможність визначено як здатність країни до створення умов, у яких підприємства можуть генерувати стійке зростання економіки, забезпечувати довгострокову прибутковість та створення робочих місць. Провівши аналіз індексу глобальної конкурентноспромоності , я визна- чила основні макроекономічні фактори, які зумовлюють низьку конкурентоспроможність України, такі як неякісна робота інституцій, урядова нестабільність, корупція, високий рівень інфляції, зростання державного боргу.

Спосок літератури

1. Мельник А.Ф. Національна економіка / А.Ф. Мельник, А.Ю. Васіна, Т.Л. Желюк, Т.М. Попович. – К. : Знання, 2011. – 463 с.

2. The Global Competitiveness Report 2016–2017 [Online]: http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf.

3. Global Competitiveness Yearbook, 2001. – P. 43.

4. Arturo Bris (2015), Revisiting the Fundamenta ls of Competitiveness: A Proposal «IMD World competitiveness yearbook 2015» p. 492–497 [Online]: http://www.imd.org/uupload/imd.website/wcc/Fundamentals.

Борисенко К.М. (ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ЕКОНОМІКА ВРАЖЕНЬ ЯК КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

В даний час світ переживає чергову революцію в системі виробництва. Оскільки характер поточних перетворень до кінця неясний, основна маса дослідників називає цю революцію постіндустріальної - це слово означає лише тільки одне: на зміну індустріальному суспільству приходить щось інше.

В аграрну, доіндустріальну епоху основна додана вартість створюється на сировинний економіці - у виробництві сировини. В індустріальну епоху відбувається міграція цінності - маржа, що отримується на сировину, падає, а центр створення доданої вартості переміщається в товарну економіку - виробництво готових товарів, де відносна маржа вище. [1].

Якщо говорити про світову економіку в цілому, міграція цінності в наявності. В ході початкового етапу постіндустріальної революції масштабна міграція цінності відбувається ще раз: виникає величезна економіка послуг, куди перетікає основна додана вартість. Для нас важливо, що на наших очах процес міграції цінності повторюється: виникає економіка вражень, що і є основним предметом нашого розгляду.

Можна допустити, що «економіка вражень» є сучасною стадією розвитку виробництва на основі зміни у перевагах споживачів - замість простого отримання послуг та товарів, які за умов ринкової конкуренції є рівнозначними, до отримання вражень від їх придбання. До факторів, що впливають на транзакції та транзакційні витрати пошуку послуг, основними з яких є :

- витрати часу;
- суб’єктивність оцінок;
- складність здійснення оцінки співвідношення якості, ціни та інших споживчих характеристик товару або послуг.

Економіка вражень передбачає націленість на створення у споживача приємних спогадів про послугу або товар, те, про що французи кажуть, що у вині важливіше не смак, а післясмак. При формуванні враження, мабуть, найціннішу роль грають висококваліфіковані спеціалісти різних рівнів, у тому числі

управлінських кадрів.

Також, до однієї із складових «економіки вражень» можна віднести гостинність сторони, що надає послуги (або продає товар), як враження отримане людьми від проміжних та кінцевих послуг.

Нова економіка потребує нові моделі бізнесу.

В зароджуваній економіці вражень, компанії повинні усвідомлювати, що вони виробляють спогади, а не товари, і створюють сцену для підвищення споживчої цінності, а не поставляють послуги.

Щодо методу впровадження “економіки вражень” в сучасний бізнес, варто почати з того, що розпочати працювати за системою «win-win». Це система, яка передбачає що підприємець виробляє товар так (або надає послугу), що у споживача виникає бажання повернутись. Це здійснюється шляхом підвищення якості кінцевого продукту. Наразі, більшість комапній використовують систему «win-lose» занижуючи собівартисть товару і, відповідно, якості, розраховуючи на те, що споживач купить товар (скористається послугою) один раз [2].

Також, ключовим інструментом економіки вражень» є пошук інсайту. В англійській мові *insight* — проникливість, проникнення в суть, розуміння, осяяння, раптова здогадка, прозріння. Тобто, виробник товарів і послуг за допомогою свого продукту змушує споживача повірити, що товар унікальний та створений спеціально саме для нього [3].

Основна загроза для сучасного бізнесу - впевненість у тому, що будь-яка пропозиція не є чимось унікальним, так як товар можна замінити або отримати від когось іншого. Як би не були цікаві пропозиції в даний момент (пов'язані вони з перевагами технології, географії або брендингу), в будь-який момент бізнес-модель може рухнути. В епоху стрімких змін подібне може відбутися швидше, ніж здається [4, 5]

Саме тому для підприємств, які хочуть бути інноваційними та залишатись актуальними для своїх клієнтів є необхідним застосування методики «економіки вражень». Це забезпечить їм не лише стабільний прибуток, але також лояльність покупців. А лояльність – це саме те, що забезпечить безперевний потік клієнтів, а також фінансову стабільність.

Список літератури

1. Програма економічних реформ на 2010 – 2014 роки «Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна держава» : за станом на 02.09.2014р. [Електронний ресурс] / Президент України. – Указ від 02.06.2010 р. – Режим доступу : http://www.president.gov.ua/docs/Programa_reform_FINAL_1.pdf

2. Ринкове ціноутворення - Мазур О.Є. 2014 . - Метод визначення економічної цінності товару для покупця . Режим доступу : http://westudents.com.ua/glavy/40850-metod-viznachennya-ekonomchno-tsnnost-tovaru-dlya-pokuptsya.html

3. Даніель Канеман Мислення швидке і повільне - 2011.

4. Поверіна Ю.О., Скригун Н.П. Передумови виникнення та сутність маркетингу вражень - 2014. Режим доступу : http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/15456/1/Pre-conditions%20of%20marketing%20.pdf

5. Хорева Л.В.,Гордин Л.В. Инновационнный потенциал экономики впечетлений в контексте глобализации - 2016 . Режим доступу : https://cyberleninka.ru/article/v/kontseptsiya-ekonomiki-vpechatleniy-v-razvitii-turizma-i-gostepriimstva

Борович А.Л., (ф-т маркетингу, 1 курс)

ALTERNATIVE ENERGY IN UKRAINE
АЛЬТЕРНАТИВНА ЕНЕРГЕТИКА В УКРАЇНІ

Alternative energy in Ukraine has such directions:bioenergy, wind power,sun power, hydroenergy,geothermal energy.

Bioenergy - an energy sector based on the use of biofuels that are made from biomass. Biomass is a biologically renewable substance of biological origin that is undergoing biological degradation.

For Ukraine, bioenergy is one of the strategic directions for the development of the renewable energy sector, given the high dependence of the country on imported energy resources, first of all, on natural gas, and the great potential of biomass available for energy production. Unfortunately, the pace of bioenergy development in Ukraine still

lags far behind European ones. Every year in Ukraine for the production of energy is used about 2 million tons of fuel equivalent per year biomass of various types. One of the directions of using biomass is its processing in liquid biofuels: biodiesel and bioethanol.

Biodiesel - methyl and / or ethyl esters of higher organic acids derived from vegetable oils or animal fats used as biofuels or biocomponents. Bioethanol is a depleted ethyl alcohol, made from biomass or ethyl ether alcohol for use as biofuel.

Ukraine has the necessary conditions for the production of liquid biofuels, both in terms of land resources and plant potential, and with the availability of its own production facilities.

Biogas is a gas produced from biomass used as fuel. The production of energy from biogas is not harmful to the environment, because it does not cause additional emission of greenhouse gas CO2 and reduces the amount of organic waste. Unlike wind and solar energy, biogas can be obtained regardless of climatic and weather conditions, and unlike fossil fuels, biogas in Ukraine has a very large renewable potential. The annual theoretical potential of biogas in Ukraine is 3.2 billion cubic meters.

Wind power engineering is an alternative energy industry specializing in the transformation of wind energy kinetic energy into electric energy. The source of wind energy is the sun, since it is responsible for the formation of the wind.

The process of building Ukrainian wind energy began in 1996, when the Novoazovskaya wind power plant was designed with a design capacity of 50 MW. 1997 - Truskavetskaya WES worked. In 2000, there were already 134 turbines in Ukraine, and about 100 foundations under the turbine with a capacity of 100 kW were laid. In 1998-1999 three new wind turbines started to work.

The sun's energy is safe for the environment. It can be produced while the sun is shining. The use of solar radiation is expedient for the development of thermal and electric energy and is possible throughout the territory of Ukraine.

The average annual amount of total solar energy that enters the territory of Ukraine annually is in the range from 1 070 kWh / m. sq.

Photovoltaic equipment can operate efficiently enough throughout the year, however, as efficiently as possible for 7 months a year (from April to October).

The transformation of solar energy into electricity in the conditions of Ukraine should be oriented in the first place on the use of photoelectric devices. The experience of the EU and North America shows that solar energy can be used on an industrial scale even at night. In Spain and the United States there are companies that, in the dark, produce electricity from the heat accumulated per day.

Ukraine has significant potential for the use of small river resources (mainly in western regions), which accounts for almost 28% of the total hydropotential of all the years of Ukraine.

Using the hydropotential of small rivers in Ukraine can achieve significant savings in fuel and energy resources, and the development of small hydropower will contribute to the decentralization of the overall energy system.

Micro, mini- and small-scale hydroelectric power stations can become a powerful basis for energy supply for all regions of Western Ukraine, and for some regions of the Transcarpathian and Chernivtsi regions - a source of complete energy supply.

To solve the problems of small hydropower development, Ukraine has sufficient scientific and technical potential and considerable experience in designing and developing hydro turbine equipment designs. Today, the potential of hydropower is used by 60%, mainly due to the Dnipro cascade and other large hydroelectric plants. The remaining potential can be realized by installing new ones and restoring old capacities of small hydropower plants.

Ukraine has a certain potential for the development of geothermal energy. This is due to thermogeological features of the relief and features of the geothermal resources of the country. However, at present, scientific, geological, exploratory and practical work in Ukraine is concentrated only on the geothermal resources that are represented by thermal waters. According to various estimates, the economically expedient energy resource of thermal waters of Ukraine is up to 8.4 million tons of energy / year.

Practical development of thermal waters in Ukraine was carried out in the temporarily occupied territory of the Autonomous Republic of Crimea, where 11 geothermal circulating systems were constructed, which correspond to modern technologies for the extraction of geothermal heat of the earth. Large reserves of thermal waters were also found on the territory of Chernihiv, Poltava, Kharkiv, Lugansk and Sumy regions. Hundreds of wells that have discovered thermal water and are in conservation can be restored for their further exploitation as a system for extracting geothermal heat.

References:

http://ecotown.com.ua/

http://saee.gov.ua/uk/ae/geoenergy

http://saee.gov.ua/ae/hydroenergy

https://dt.ua/energy_market/trendi-alternativnoyi-energetiki-ukrayini-vid-zanepadu-do-progresu-268117_.html

http://saee.gov.ua/ae/bioenergy

http://saee.gov.ua/ae/windenergy
http://saee.gov.ua/uk/ae/sunenergy

Босенко В.І. (ф-т міжнародної економіки і менеджменту, 4 курс)

ІНОВАЦІЙНИЙ ФОРМАТ УЧАСТІ УКРАЇНИ НА ГЛОБАЛЬНОМУ РИНКУ ЗДОРОВ'Я.

Чи є доцільність інновацій у повсякденному житті кожного громадянина України? З першого погляду сьогодні інноваційний розвиток більшістю людей сприймається як, те, що стосується лише техічних аспектів. Але ніхто не замислюється над тим, що допуск інноваційного розвитку у сферу фармацевтики може внести докорінні зміни не лише у сфері виробництва, а й соціально-економічного життя усієї країни. Мова йде про доцільність відкриття іноземних фармацевтичих заводів на території України.

Питання здоров'я людини буде актуальне в усі часи, та боротьба за дійсно якісну продукцію з доступною ціновою політикою, залишиться однією з найважливіших проблем сьогодення, якщо не вжити необхідних засобів.

Одним із шляхів вирішення цієї проблеми є відкриття іноземних фармацевтичних заводів на території України.

На жаль, сьогодні за статистикою існує багато підробок іноземних препаратів, які користуються попитом серед споживачів. Висока ціна на цей товар, що перевищує вартість однієї упаковки національного виробника майже в 4 рази, та сумніви у реальній відповідності якості змушують купувати аналоги національного виробника, які відстають за ефективістю вирішення тих чи інших проблем зі здоров'ям. Більш того, знаходячись під захистом з боку держави, українські генерики займають левову частку ринку, а саме у натуральному вимірі 70% , у той час як у грошовому лише 36%, а відповідно не мають стимулу до інноваційних розробок і підвищення якості. У результаті купування більш ефективних іноземних препаратів вимагає більших витрат з боку споживачів. І внаслідок ми маємо :дестимулювання національних розробок у сфері фармацевтики (для лікування діабету лише 3%), збільшення підробок іноземних препаратів, і як найстрашніший , на нашу думку, результат - погіршення здоров'я цілої нації. Якщо розлядати доцільність відкриття заводу з боку соціального аспекту, то можна виділити низку таких переваг як зниження вартості препаратів через відсутність

необхідності у високовартісних перевезеннях, а як наслідок підвищення їх доступності на нашому ринку, прямі постачання у лікарні і аптеки із мінімізацією ризику використання підробок, і як головний аспект, що мотивує нас до розглядання цієї проблеми - здорові люди. Але це ще не все, на макрорівні існує низка переваг, що матимуть поштовх до довготривалого розвитку нашої країни. Перш за все відкриття заводу створить велику кількість нових робочих місць, які вимагатимуть висококваліфікованих спеціалістів, а як наслідок і підвищення рівня освіти робітників. З цього можна виділити те, що науковий потенціал країни збільшиться і спричинить приток іноземного капіталу на територію держави з метою іноваційного розвитку. Більш того, створення конкурентного товару за параметрами ціна-якість, стимулюватиме національного виробника до розвитку власної продукції та підвищення її якості та унікальності, що надаватиме можливість експортувати її за кордон у країни Європейського Союзу як конкурентоспроможний товар, що відповідає усім нормам і стандартам. Підвищення рівня заробітньої платні мотивуватиме робітників до підвищення кваліфікації та значно зменшить рівень трудової еміграції з країни.

Усі ці аспекти мають багато причин щоб беззаперечно стверджувати, що відкриття іноземних фармацевтичних заводів на території нашої країни є необхідним. Але існує й зворотня сторона медалі. Спроби відкриття іноземного заводу Гедеон Ріхтер завершилися невдало, через невідповідність інтересів держави і керівництва компанії. На жаль, забезпечення повного циклу виробництва було неможливим через захист національного виробника та перспективи підвищення частки іноземної продукції на фарм ринку України. Але чи є доцільним захист менш якісної продукції, коли йде мова про здоров'я людини? На жаль, питання й досі вважається відкритим.

У висновку хотілось би ще раз підкреслити, що вирішення проблем фармацевтичного ринку за наявних варіантів може вести не лише до зміни його структури, а й до докорінних позитивних аспектів у функціонуванні всієї держави, а саме:

- Створення великої кількості робочих місць на заводах
- Зниження цін на продукцію іноземного виробництва
- Приток інвестицій у країну
- Стимуляція інноваційності продукції національних виробників
- Прямі постачання у лікарні і аптеки
- Потреба у підвищенні кваліфікації робочої сили

- Ускорення процесу сертифікації і стандартизації у відповідності до норм ЄС

- Зміна законодавства

- Порівняно високий рівень заробітньої платні, а як наслідок, зменшення рівня еміграції

Тож розуміння усіх позитивних наслідків дає право беззаперечно стверджувати , що відкриття іноземних фармацевтичних заводів є не лише перспективою для нашої країни а й необхідністю, що в силах змінити не лише ринок фармацевтики, а й усієї нації в цілому і відкрити нові шляхи до розвитку кожної людини.

Список літератури:

1. Підробки препаратів в аптеках [Електроний ресурс] // Rian.com: [2017].URL:http://https://rian.com.ua/analytics/20171218/1030530688/Poddelnyye-lekarstva-zapolonili-apteki.html.
2. Підробки препаратів [Електроний ресурс] // Medpost: [2017]. URL: https://medpost.com.ua/poddelnye-lekarstva-v-aptekah-neskolko-sposobov-opredelit-poddelku/
3. Смертельні ліки [Електроний ресурс] // Podrobnosti: [2017]. URL: http://podrobnosti.ua/2164632-smertelnye-lekarstva-apteki-ukrainy-zavaleny-falshivkami-rassledovanie.html
4. Фармацевтичний ринок України Реалії та перспективи [Електроний ресурс] // LDaily: [2017]. URL: https://lawyers.ua/farmatsevticheskij-rynok-ukrainy-realii-i-perspektivy.html

Боярчук А.І. (Ф-т «Фінанси », ІІІ курс)

ПРИЧИНИ КРИЗОВИХ ЯВИЩ НА СУЧАСНОМУ СВІТОВОМУ ФОНДОВОМУ РИНКУ

Цього року протягом 6-8 лютого відбулися різкі зміни на світовому фондовому ринку, які сколихнули весь світ. Фондові індекси падали на всіх ринках, а інвестори з тривогою спостерігали за курсами акцій. Втрати 500 найбагатших людей світу склали 114 млрд. доларів. Найбільше втратив голова інвестиційної компанії Berkshire Hathaway Уоррен Баффет - 5,1 млрд доларів. Засновник і власник мережі Facebook Марк Цукерберг втратив 3,6 млрд. доларів. Засновник компанії Amazon Джефф Безос – мінус 3,3 млрд. доларів[2]. Негативні наслідки коливань також відчули на собі компанії Apple та Google капіталізація

яких скоротилася через падіння курсових акцій. А в «чорний четвер» найбільші корпорації США втратили більше 1 трлн. доларів[1].

Так, індекс Доу-Джонса 5 лютого впав за один день аж на тисячу сто сімдесят п'ять пунктів, або на 4,6%. Це стало його найбільшим падінням з часів фінансової кризи в 2008 році. Індекс Standard & Poor's знизився на 4,1%. Слідом за американськими біржами почався обвал і на біржах Азії, Європи. Японські Nikkei впали на 4,7%, акції Гонконгу - на 5%, а FTSE 100 в Лондоні - на 3%, китайський Hang Seng - на 5%, фондовий індекс Шанхайської фондової біржі Shanghai Composite - на 2,2%. Інвестори масово позбувалися акцій в очікуванні зростання процентних ставок. Паралельно стрімко знецінювалися біткоіни. Вони втратили 20% своєї вартості. Обвал на біржах спровокував здешевлення нафти. Так, ціни на Brent знизилися більш ніж на 1%, або на 66,94 дол. за барель[2].

Встановити точну причину, чому відбувся такий різкий спад було досить важко, тому експерти висунули декілька варіантів і один з них вони пояснили як просту корекцію після майже двохрічного постійного зростання. Справа в тому, що зараз американський фондовий ринок, за оцінками фахівців, трохи перегрітий. Станом на листопад 2017 року світовий фондовий ринок наблизився до капіталізації в $ 100 трлн. Це означає, що сумарна вартість компаній, які є учасниками фондового ринку, досягла рекорду.

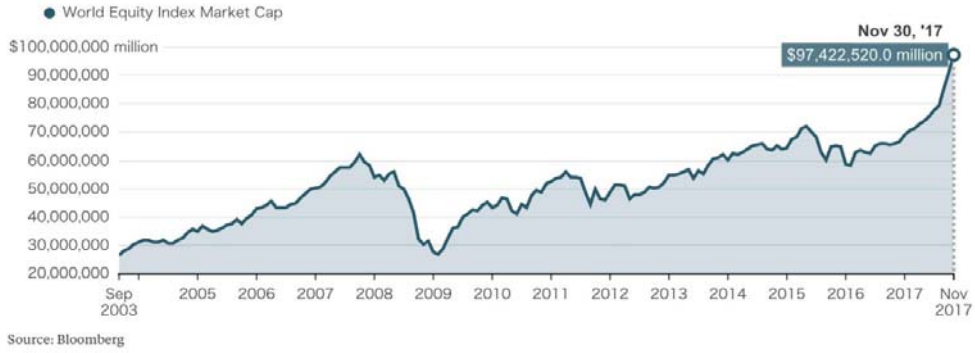

Як видно з графіка, подібний пік був напередодні кризи 2008 року. З того часу ринок розвивався відносно стабільно, а стрімкий підйом почався на початку 2017.В умовах помірного зростання світової економіки (за оцінками Світового банку, в 2017 році передбачалося зростання 2,7%) такий злет на фондовому ринку насторожує. Тому гравці побоювалися корекції через зростання прибутковості державних облігацій США [1].

Іншою причиною, яка спричинила дану ситуацію, вони вважають помилку в електронних алгоритмах для торгівлі – різке закриття позицій. Оскільки саме це було причиною падіння індексів на фондовому ринку у 2010 році[2].

Третьою, більш важливою причиною, є різка змінна відсоткової ставки в США, яка залишалася не змінною протягом 7 років до 2015р. Це давало можливість брати дешеві кредити та призвело до появи на ринку великої кількості спекулянтів. І в 2015 році її вирішили підняти з 0,25% до 0,75%, а в 2017 і взагалі до 1,25%. Тому ймовірна перспектива чергового підвищення облікової ставки змусила власників акцій переоцінювати ризики і продавати цінні папери, адже підняття ставки може уповільнити розвиток економіки. Тому США може чекати помітне збільшення дефіциту бюджету і державного боргу [1].

Четвертим чинником, який вплинув на різке падіння акцій, експерти зазначають швидкий ріст дохідності американських державних облігацій і пов'язані з ними побоювання щодо зростання інфляції та підвищення процентної ставки Федеральної резервної системи [3].

П’ятою причиною обвалу також стала стаття, яка опублікувала статистичні дані стосовно ринку праці в США. Так, за її даними за останні чотири роки з'явилося більше 10 мільйонів робочих місць, що призвело до того, що загальний рівень безробіття досягнув найнижчого рівня з 2000 року. Зараз заробітна плата починає зростати: більше половини штатів США зареєстрували зростання на рівні 3% або більше. Багато гравців і інвесторів розцінили ці показники як сигнал до більш швидкого підвищення процентних ставок з боку Федерального резерву США, зростання цін і підвищення рівня інфляції і тому активно почали збувати акції[3].

І останнім чинником, являється політика Дональда Трампа стосовно скорочення податків. Так внаслідок даних реформ за прогнозами експертів у 2018 р. дефіцит державного бюджету США може становити 1 трл. дол. США, а доходи до бюджету у 2018 р. мають зменшитися на 135 мільярдів доларів, в 2019 році вони зменшаться на 280 мільярдів доларів США[3].

Таким чином, як показує досвід, що фондова біржа є саме тим індикатором, який як найяскравіше показує економічну поведінку сучасних людей і найменші вагання у даному сегменті ринку можуть призвести до фатальних наслідків.

Список літератури:

1. БУКАТЮК У. Лихорадка на фондовом рынке. Действительно ли мир на пороге нового кризиса [Електронний ресурс] / У. БУКАТЮК. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://ru.espreso.tv/article/2018/02/12/lykhoradka_na_fondovom_rynke_deystvytelno_ly_myr_na_poroge_novogo_kryzysa.

2. ГЛОБАЛЬНЫЙ ОБВАЛ НА БИРЖАХ: ЧТО БУДЕТ ДАЛЬШЕ? [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://ru.tsn.ua/groshi/globalnyy-obval-na-birzhah-chto-budet-dalshe-1105140.html.

3. Stock market sell-off: five factors that explain the global plunge [Електронний ресурс] // The Guardian. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://www.theguardian.com/business/2018/feb/06/stock-markets-dow-jones-five-key-factors.

Боярчук М. І. (ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК БУДІВНИЦТВА В УКРАЇНІ: ВІД ТРИПІЛЛЯ – ДО СЬОГОДЕННЯ

Житло – це природний або штучний притулок людини, пристосований відповідно до кліматичних умов. З-поміж усіх винаходів первісної людини, одним із найкорисніших є саме житло. Особливо, даний вид архітектури відіграв важливу роль у житті українського народу та став невід'ємною складовою нашою культури. Протягом століть будівництво домівок удосконалювалося, та певні архітектурні інновації пропліталися століттями і досягли того рівня, що будинок XXI століття функціонує за рахунок інженерних програм.

Перші згадки про будівництво житла на території України з'явилися з розквітом однієї з найдавніших цивілізацій – Трипілля. Будівельна майстерність даних народів дивує багатьох науковців, адже у V-IV тис. до н.е. помешкання мали каркасно-стовпову конструкцію, серед них були і двоповерхові домівки. Саме каркасно-стовпова конструкція та природні матеріали: глина, очерет, солома та дерев'яні стовбури, що запровадили трипільці, стали архітектурною першоосновою будівництва хат українського народу [1].

Успадковані навики будування житла відтворилися у білосніжних хатах-мазанках. Вдосконалення каркасної конструкції відобразилося в трикамерних будинках: хата+сіни+комора. Новинками хаток-мазанок стали вікна з шибками [2].

Різного роду дослідження та розвиток науки та техніки, поява інженерної справи призвели до того, що камінь, а згодом і цегла, великі легкобетонні блоки і панелі стали основним матеріалом при створенні житла. На зміну ері солом'яних та очеретяних покрівель прийшли бляха та шифер. Найпопулярніші були дво-чотирикімнатні будинки [2].

Окрім технологічного розвитку та заміни природних матеріалів на штучні, в будівництві з'явилися вимоги соціального характеру для забезпечення комфортного існування людини. Сюди варто віднести: стандарти щодо житлових площ, надійний захист від природних явищ, сприятливе середовище для відпочинку та трудової діяльності, захист від палаючого ворога наших предків

(пожежі), забезпечення постійною водою та каналізацією, а також впровадження у щоденне використання винаходу американського вченого Ніколи Тесла - постійної електроенергії. Розвивали українці й дизайнерські навики, щоб надати своїй домівці шарму, краси та затишку [3].

Проте, навіть вище вказані винаходи та стандарти при проектуванні будинків не забезпечують цілковитої безпеки та багатофункціональності нашого житла. І на допомогу людині XXI століття приходять нанотехнології у будівництві в образі «розумних-будинків». Те, що колись ми могли побачити або прочитати у фантастичних творах світових письменників і режисерів - сьогодні стали реаліями повсякденного життя. Розумний-будинок – це житло сучасного типу, що оснащене автоматизованими та технологічними пристроями і завдяки цьому забезпечує безпеку, комфорт і ресурсозбереження його власникам. Такого типу будинок постає ніби живий організм, що функціонує на основі програмування і контролює різні домашні прибори та інженерні системи. Прислухаючись до команд та вимог людини, він знає коли потрібно ввімкнути світло, музику, заварити каву чи вимкнути кондиціонер, захисти господарів від неочікуваних гостей, імітуючи їх присутність, та підтримувати контакт з власниками на будь-якій відстані через мережі Інтернет. Функціонувати такий будинку може за рахунок трьох систем: система шини, технології передачі команд через електропроводку, безпровідні радіосистеми [4] .

Відповідно, як будь яка система, інженерна система розумного будинку складається з декількох елементів: контролера, датчиків, виконувачів, пристроїв управління та веб-серверів, що роблять наше життя ще зручнішим та легшим [5].

Отже, історія розвитку будування житла була досить багатою від «копанок» до «розумних-будинків». Кожне покоління українського народу вдосконалювало будівельні вміння та запроваджувало певні новинки: починаючи з копанок, каркасних структури і природніх матеріалів через білі хати-мазанки українських сіл, перших скляних вікон до новітніх матеріалів, законодавчо закріплених стандартів при будівництві і будинків-роботів. Останній прорив у житлобудуванні та програмне оснащення приміщень спростив життя людей та допоміг забезпечити його економічніше функціонування. Адже, «розумний-будинок» - це програмно-апаратний комплекс, що дозволяє автоматизувати та спростити управління різними системами будинку та звільняти її від багатьох рутин. Завдяки широким можливостям автоматизації освітлення, мікроклімату, різного типу сигналів, система «розумний будинок» забезпечує інтелектуальне середовище проживання, що пристосовується до ваших потреб. Управління за

допомогою сенсорних панелей керування та смартфонів зроблять будинок інноваційним та безпечним.

Список літератури:

1. Пасічник І. Стародавнє Трипілля: таємниці та скарби Взято з сайту Україна - це ми! https://we.org.ua/history/davni-chasy/starodavnye-trypillya-tayemnytsi-ta-skarby/ [Електронний ресурс] / Іван Пасічник // we.org.ua. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://we.org.ua/history/davni-chasy/starodavnye-trypillya-tayemnytsi-ta-skarby/

2. Масненко В. Українська хата [Електронний ресурс] / В. Масненко, В. Ракшанов // Світлина. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: http://eprints.cdu.edu.ua/147/1/rakshanov_1.pdf.

3. Державні будівельні норми України [Електронний ресурс]. – 2008. – Режим доступу до ресурсу: https://kga.gov.ua/files/doc/normy-derjavy/dbn/Budynky-i-sporudy-ZhYTLOVI-BUDYNKY-OSNOVNI-POLOZhENNJa-DBN-V22-15-2005.pdf.

4. Обзорная статья о системе "Умный дом" [Електронний ресурс] // TextSale.ru – Режим доступу до ресурсу: http://prodamtext.ru/0/12343/obzornaya-statya-o-sisteme-quotumnyy-domquot.html.

5. Умный Дом: принцип работы и основные функции системы [Електронний ресурс] // BUDPORTAL – Режим доступу до ресурсу: . http://www.budportal.com.ua/articles/umnyy-dom-princip-raboty-i-osnovnye-funkcii-sistemy.

Брон М.Р.,(ф-т маркетингу,2 курс)

ФРАНЧАЙЗИНГ ЯК СПОСІБ РОСТУ БІЗНЕСУ

У сучасних умовах існування безлічі різних видів, способів та підходів до ведення бізнесу, своє місце займає франчайзинг, адже на сьогодні такий спосіб співпраці між компаніями або фізичними особами є дуже поширеним, і на мою думку одним із найвдаліших. Метою цієї праці, насамперед, є розкриття та пояснення такої популярності та дієвості цього підходу.

Взагалі, франчайзинг – це такий спосіб ведення бізнесу, у якому існує певна співпраця між юридично та фінансово незалежними сторонами, особливістю якої є те, що одна сторона, а саме франчайзер, яка володіє якимось бізнесом, патентом, ноу-хау або торговою маркою, дозволяє за періодичну компенсацію/плату(роялті) , як правило грошову, користуватися вже розробленою бізнес-моделлю, тобто франчайзер- це той, хто, так би мовити, дає в «оренду» свій

товарний знак, а в свою чергу франчайзі – це той, хто орендує. Також існує ще один термін, без якого не можливе подальше роз'яснення цієї теми – франшиза. Франшиза- це той самий об'єкт договору франчайзингу, який складається з прав користування брендом та бізнес-моделлю, тобто певний пакет документів. Одною із самих популярних франшиз у світі – це McDonald's (американська корпорація), кількість їх ресторанів швидкого харчування несчісленна, тому що вони відкриваються майже щодня по всьому світі. І якщо брати США у приклад, то в них на франчайзинг припадає понад 1 трлн. дол. річних роздрібних продажів і близько третини всіх роздрібних транзакцій. Сучасні масштаби світового поширення франчайзингу є дуже вагомим аргументом його ефективності. Так у чому ж секрет такої дієвості?

Ні для кого не секрет, що однією з головних цілей ведення бізнесу є отримання прибутку, так ось, на мою думку, франчайзинг може не аби як цьому заподіяти. Чому? Тому що франчайзер має чимало переваг. По-перше, зростання бізнесу не вимагає ускладнення менеджменту. Функції регіональних менеджерів виконують бізнес-партнери, які мотивовані не тільки високим доходом, а й несуть частину обов'язків. Це суттєво спрощує адміністрування для франчайзера. По-друге, знижується потреба у капіталі, через те, що франчайзі самостійно покриває видатки на утримання персоналу, контролі якості, закупку обладнання та сировини або будь-яких матеріалів для виробництва та рекламу. Для франчайзера усе це є дуже вигідним, тому що це фактично безкоштовні вкладення для розвитку бізнесу правовласника, ці вкладення майже не потребують зусиль. По-третє, окрім Паушального внеску(обов'язкова плата за франшизу(її вартість), за яку франчайзі отримує бізнес-бук, бренд-бук, навчання персоналу, рецептури, технології тощо), цілком імовірно, що буде зростання продажу головної/ключової продукції, через те, що франчайзі повинен купувати певні партії товару(за договором). Внаслідок цього буде стабільний прибуток, а це дозволяє планувати розвиток компанії, розробку нового продукту чи послуги, приділяти більше уваги якості та вкладати більше грошей у рекламу. І ще одна перевага для франчайзера це те, що продавши свої франшизи вони автоматично роблять рекламу своєї компанії, і це не просто якийсь банер чи онлайн-реклама, а жива реклама, яка напряму приносе дохід компанії. Наприклад, у мене є популярний бізнес з випічки солодкого, і я продаю декілька франшиз, які, наприклад, розташуються у торговельних центрах у вигляді магазинів солодкого. Для мене, як для власника компанії, це не тільки стабільний прибуток, але й не аби яка реклама, люди не тільки можуть побачити та дізнатися про мою випічку, але й піти і купити її зараз же, таке навряд чи може забезпечити рекламний банер

на вулиці чи в інтернеті. Але ж треба розуміти, що мінуси у цій системі теж існують. Здебільшого, ці недоліки відчуває на собі франчайзі, саме то му , що він постійно примушений діяти за правилами та обмеженнями, які встановив франчазер, навіть коли вони не приносять максимальної користі для бізнесу. Тобто їх гроші можуть використовуватися не в їх кращих інтересах. З боку франчайзера ці недоліки теж існують. Це насамперед ризики витоку інформації, комерційних секретів при продажу франшизи. І ,звісно ж, щоб не втратити свій імідж та своє «ім'я» треба дуже суворо та прискіпливо контролювати виконання умов франшизи.

Отже, як ви можете бачити, франчайзинг як спосіб росту бізнесу насправді є дуже дієвим, насамперед через те, що виконується практично на 100%(за умов вдалого ведення бізнесу) одна з головних умов - отримання прибутку, а також розширення свого бізнесу по всім фронтам. Особливо, коли у франчайзера вдається продавати свої франшизи за кордон, тоді бізнес взагалі виходить на новий рівень, тому що це порівняно складніше вести бізнес за кордоном, на мою думку, але це як правило несе за собою примноження прибутку, а також чимале збільшення кількості клієнтів та відкриття нових горизонтів.

Література:

1.Стаття «Дослідження сучасного стану франчайзингу в Україні та світі», Добрянська Ю.О., 2015

2. Франчайзинг: навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, Т. В. Мирончук, І. З. Салата, Л. В. Марчук ; за ред. О. Є. Кузьміна ; М-во освіти і науки України. — Київ: Знання, 2011

Buhrym V.V / Бугрим В.В.(юридичний факультет, 2 курс)

INTELLECTUAL PROPERTY LAW AS A BRANCH OF CIVIL LAW

Modern civil law systems, which were originally developed in Western European countries, have spread throughout the world. Civil law is typically contrasted with common law, a system that evolved in medieval England and that is the basis of law in most of the United Kingdom, Canada, and the United States.

The most obvious feature of a civil law system is the presence of a written code of law. The code is a systematic and comprehensive compilation of legal rules and principles. Although the contents of codes may vary widely from country to country, all codes are intended as a blueprint of social regulation that attempts to guide individuals through society from birth to death.

Intellectual property is the area of law that deals with protecting the rights of those who create original works. It covers everything from original plays and novels to inventions and company identification marks. The purposes of intellectual property laws are to encourage new technologies, artistic expressions and inventions while promoting economic growth.

Moreover, there are three main mechanisms for protecting intellectual property: copyrights, patents and trademarks.

Patents give inventors the right to use their product in the marketplace, or to profit by transferring that right to someone else. Depending on the type of invention, patent rights are valid for up to 20 years.

Trademarks protect symbols, names, and slogans used to identify goods and services. The purpose is to avoid confusion, deter misleading advertising, and help consumers distinguish one brand from another. Since the goal is to distinguish, generic or purely descriptive marks may not qualify.

Copyrights apply to writings, music, motion pictures, architecture, and other original intellectual and artistic expressions. Protection is not available for theories or ideas, or anything that has not been captured in a fixed medium. The act of creation itself produces a copyright and unpublished works are still protected.

Not to mention, how important the process of protecting against infringement. Infringement refers to the unauthorized use of intellectual property. To protect against infringement, owners should take steps to put the world on notice that their rights exist. Providing notice helps deter infringement by making the owner's rights more visible to those who might inadvertently violate them.

If infringement does occur, rights to intellectual property can be enforced in federal court. Before filing a lawsuit, however, owners will want to consult with an attorney and carefully consider whether litigation is in their best interests.

In the event an owner of intellectual property does sue, and the lawsuit is successful, a number of remedies will be available. The court can order an injunction, meaning the infringer must stop what it is doing. Substantial money damages may also be available.

Implementation of innovative model in Ukraine is not possible without creation of a modern system of regulatory relations in the area of intellectual property protection that will ensure protection of subjects of creative work (such as authors, artists and

inventors), guaranteeing observance of their rights and protection against possible violations.

I'm inclined to believe that, analyzing the changes that have occurred in the field of civil law, which regulates the relations of intellectual property, we may conclude that in fact since the adoption of the Civil Code of Ukraine the domestic legislation on intellectual property was not changed. Civil Code of Ukraine did not become the impetus that would be able to update an appropriate legislative framework.

To conclude, national scientists have repeatedly emphasized the need to reform the current legislation on intellectual property. The formation of the current legislative framework regulation of intellectual property involves bringing national legislation in line with international standards and requirements of EU directives, realization norms of the Association Agreement with the EU.

The solution to these problems of legal regulation of intellectual property is a promising task of the national legal system that should be urgently and effective solved.

Список літератури:

1. Civil code of Ukraine
2. N. Shust Correlation between Intellectual Property and Scientific Activity, 2017 - National Aviation University.
3. Iana Marisova Intellectual Property Protection in innovation projects, 2012 - Stockholm
4. Lionel Bently , Brad Sherman Intellectual Property Law (4th Edition), 2014
5. Justine Pila, Paul Torremans European Intellectual Property Law, 2016 – Oxford University Press
6. International Chamber of Commerce Promoting and Protecting Intellectual property in Ukraine, 2013

Буравченко А.М, Зубаха М.В.,

(ф-т обліку та податкового менеджменту, IV курс)

АНАЛІЗ ВПЛИВУ СУМ ВІДСТРОЧЕНИХ ПОДАТКОВИХ АКТИВІВ ТА ВІДСТРОЧЕНИХ ПОДАТКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ НА ФІНАНСОВИЙ СТАН СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ

Основним нормативним документом, який регулює питання, пов'язані з відстроченими податковими активами та відстроченими податковими зобов'язаннями в Україні, є П(С)БО 17 «Податок на прибуток». Згідно цього

положення, під відстроченим податковим активом (ВПА) розуміється та частина податку на прибуток, яка повинна призвести до зменшення суми податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету у наступному за звітним або в наступних звітних періодах. Під відстроченим податковим зобов'язанням (ВПЗ) розуміється та частина податку на прибуток, яка повинна призвести до збільшення податку на прибуток, що підлягає сплаті до бюджету у наступному за звітним або в наступних звітних періодах. Відстрочене податкове зобов'язання зменшує умовні витрати з податку на прибуток у звітному періоді [1].

Аналіз впливу сум ВПА та ВПЗ на фінансовий стан підприємства пропонується починати з таких етапів: 1) вивчення їх величини, складу, структури і динаміки в розрізі окремих видів або термінів їх створення (до 1 міс, від 1 до 3 міс, від 3 до 6 міс, від 6 до 12 міс.; понад 12 міс); 2) складання та аналіз балансу відстрочених податкових активів і зобов'язань, оскільки відстрочені податкові зобов'язання можуть розглядатися як джерела фінансування ВПА; 3) аналіз руху відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань в розрізі окремих їх видів, що дозволяє пояснити існування активного або пасивного сальдо в балансі відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань; 4) вивчення середніх термінів їх погашення, яке пов'язане з розрахунком і оцінкою показників їх оборотності в днях, темпу зростання (Т); при цьому найбільш кращою є ситуація, коли $Т_{ВПА}$ не перевищує $Т_{ВПЗ}$, в іншому випадку це негативно впливає на платоспроможність організації.

Оцінка впливу відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань на фінансовий стан суб’єкта господарювання спрямована на дослідження впливу змін на його майновий стан, фінансову стійкість, платоспроможність та ліквідність, інтенсивність використання ресурсів і ефективність господарської діяльності в результаті збільшення або зменшення відстрочених податкових активів і відстрочених податкових зобов'язань [2].

Необхідно підкреслити, що виникнення в аналізованому періоді відстрочених податкових активів веде до збільшення поточного податку на прибуток і відповідно до зменшення чистого прибутку організації. Також внаслідок появи відстрочених податкових активів зростає величина необоротних активів, а потім підсумок активу і відповідно пасиву бухгалтерського балансу. Виникнення в аналізованому періоді відстрочених податкових зобов'язань веде до зменшення поточного податку на прибуток і відповідно до збільшення чистого прибутку організації. Також внаслідок появи відстрочених податкових зобов'язань зростає величина довгострокових зобов'язань і знижується величина короткострокових зобов'язань, а підсумок пасиву бухгалтерського балансу залишається незмінним.

Оскільки підсумок пасиву завжди дорівнює підсумку активу, то і сума всіх активів організації залишається незмінною в обліковій оцінці. Крім того, відстрочені податкові зобов'язання як елемент позикового капіталу (причому довгострокового) мають нульову вартість.

Таким чином, виникнення відстрочених податкових активів здійснює негативний вплив на фінансовий стан суб'єкта господарювання, а виникнення відкладених податкових зобов'язань призводить до деякого поліпшення фінансової стійкості, платоспроможності, ліквідності та підвищення ефективності господарської діяльності при певному погіршенні ряду показників оборотності. Отже, вплив відкладених податкових зобов'язань на фінансовий стан організації може бути оцінений в більшій мірі як позитивний, ніж негативний.

Наявність інформації про ВПА та ВПЗ у балансі підприємства впливає на результати коефіцієнтного аналізу фінансового стану. Розрахунки впливу виникнення відкладених податкових активів і відкладених податкових зобов'язань на показники фінансового стану організації можуть бути виконані прийомами детермінованого факторного аналізу.

Список літератури:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 "Податок на прибуток" [Електронний ресурс] / Мінфін України; Наказ від 28.12.2000 № 353 (із змінами). – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01

2. Крылов С.И. Порядок анализа отложенных налоговых активов, отложенных налоговых обязательств и оценка их влияния на финансовое состояние организации / С.И. Крылов // Финансовый вестник: финансы, налоги, страхование, бухгалтерский учет. – 2010. - № 5. – С.24-30.

Бурлуцька О. В.,

(ф-т економіки та управління, магістрант)

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Однією із найбільш вагомих характеристик діяльності сучасних підприємств виступає їх функціонування в умовах динамічного зовнішнього середовища та посилення глобалізаційних процесів та конкурентної боротьби. За таких умов актуалізується питання формування їх ефективної моделі розвитку.

Під «розвитком підприємства» розуміють одночасно незворотні (оборотність змін - характеристика процесів функціонування), цілеспрямовані (спрямованість дозволяє змінам накопичуватись і надає процесу координований напрямок) та закономірні (відсутністю закономірності характеризуються випадкові процеси) зміни «господарської системи, послідовність переходу її з одного стану в якісно інший на основі удосконалення техніки, технології та організації праці, впровадження новацій в управлінні». Результат процесу розвитку підприємства - виникнення його нового якісного стану [1, с. 575-578].

Управління розвитком зарубіжних підприємств визначається розробленою стратегією, при цьому найбільший інтерес представляють концепції стратегічного управління, які вже показали свою ефективність і результативність при практичному застосуванні. На жаль, маємо ситуацію, за якої доступність власне українських наукових розробок у сфері моделювання розвитку підприємства недостатня. Підприємства мають можливість користуватись працями вчених або радянського періоду або зарубіжних спеціалістів. У першому випадку, моделі є застарілими. У другому - стикаємось із проблемою адаптації моделей розвитку до української специфіки, оскільки реалії економічної ситуації та особливості бізнесу суттєво відрізняються.

Світова економічна наука виділяє множину моделей (концепцій) розвитку підприємства [4, с. 99-103]. Проаналізуємо основні із них (табл.).

Таблиця

Основні моделі розвитку підприємства та їх критичний аналіз

Модель розвитку	*Сутність моделі розвитку підприємства*	*Критичний аналіз з точки зору сучасних підприємств*
Теорія спрямованого розвитку підприємств	Розвиток підприємств трактується як послідовність переходів від одного стану внутрішньої та зовнішньої рівноваги, до іншого аналогічного стану, сформованого поточними обставинами і факторами.	Вказана теорія не може бути застосована до підприємств-експлерентів, оскільки загальний розвиток підприємства за даної теорії обмежується досягнутим рівнем розвитку науки і техніки.

Концепція життєвого циклу підприємств	Кожне підприємство проходить різні етапи розвитку. Життєвий цикл підприємства формується під впливом співвідношення життєвих циклів попиту на продукцію, окремих продуктів, організаційної форми, технологій, галузі,	Обмеження підходу до вивчення механізмів розвитку реальних організацій: невизначеність поняття; відсутність загальних закономірностей; складність визначення переходів від етапу до етапу тощо.
Концепція еволюційного розвитку підприємства	Розвиток - еволюційна зміна певних стадій, на кожній з яких діяльність підприємства фокусується на якомусь конкретному аспекті, і кожна стадія завершується кризою, що несе загрозу виживанню підприємства. Якщо підприємство справляється з кризою успішно, то воно вступає в наступну стадію.	Стадії для підприємства загалом і його стратегічних напрямків діяльності можуть суттєво відрізнятись. В цілому даній моделі характерні такі ж обмеження як і теорії життєвого циклу підприємств.
Концепція сталого розвитку	Розвиток підприємства - це таке його функціонування, коли одночасно забезпечуються: задоволення зростаючих матеріальних і духовних потреб населення; раціональне та екологобезпечне господарювання й ефективне використання природних ресурсів; підтримання сприятливих природно-екологічних умов життєдіяльності, збереження і примноження природно-ресурсного потенціалу.	Основні постулати даної концепції мають бути закладені в модель розвитку будь-якого підприємства, проте концепція не вносить конкретики в механізм формування ефективної розвитку та слугує скоріше загальним орієнтиром діяльності, ніж розробленою стратегією розвитку.
Концепція горизонтів розвитку компанії «Мак-Кінсі»	Існує три горизонти розвитку підприємства: I – розвиток основних напрямів діяльності, що генерують основну частку прибутку; II – створення нових більш прибуткових напрямів бізнесу; III – формування реальних перспектив майбутнього (головна увага зосереджується на повній реалізації потенційних можливостей підприємства).	Потреба збалансованого розвитку та те, що кожен із горизонтів забезпечує належну віддачу на часовому відрізку неоднакової тривалості і характеризується певним рівнем нестабільності зумовлює небезпечність обмеження діяльності підприємства межами лише одного горизонту.

Сучасні підприємства задля здобуття успіху у конкурентній боротьбі усе частіше диверсифікують свою діяльність, перетворюючись у великі інтегровані структури. Ефективно розвиватись така компанія буде за умов розробки оптимальних моделей розвитку для кожного стратегічного напрямку ведення бізнесу окремо. Тобто, існує необхідність побудови комплексної моделі розвитку з обов’язковим врахуванням принципів управління розвитком підприємств

(раціональності, системності, пропорційності, невизначеності, наукової обґрунтованості, гнучкості, часової обмеженості, надійності). Це зумовлює необхідність подальших досліджень і формування нового концептуального підходу до проблем управління розвитком.

Формування моделі розвитку підприємства повинно враховувати його складну природу, бути цілісним, для того, щоб сформована модель відображала потрійну природу розвитку – як процесу, результату та властивості, та аналітичним[3, с. 190-194]. Для розробки ефективної моделі розвитку компанії необхідно враховувати обмеження моделі розвитку підприємства (імовірний характер результатів, обмежений горизонт прогнозування, прив'язку до поточного стану підприємства, значний рівень варіативності тощо).

Для виявлення особливостей формування ефективних моделей розвитку необхідно ідентифікувати фактори, які впливають на нього [5, с. 236-240]. В економічній науці їх розділяють на: зовнішні, внутрішні та ризики (рис.).

Рис. Фактори, які впливають на розвиток підприємства

Перелік факторів варіюється в залежності від специфіки діяльності підприємства, втім, вважаємо, існує пряма пропорційна залежність між ступенем ретельності проаналізованих даних і ефективністю моделі розвитку підприємства.

Список літератури:

1. Андрійчук В. Г. Економіка аграрних підприємств: Підручник. — 2-ге вид., доп. і перероблене. / В. Г. Андрійчук. — К.: КНЕУ, 2002. — 624 с.
2. Економіка підприємства: підручник: за загальною редакцією Г. О. Швиданенко - К. : КНЕУ, 2009 – 816 с.
3. Кифяк В. Теоретичні основи визначення категорії "розвиток підприємства" / В. Кифяк // Економічний аналіз. – Тернопіль, 2011. – Вип. 8, ч. 2
4. Пащенко О.П. Стратегічне управління розвитком підприємства / О.П. Пащенко // Вісник Хмельницького національного університету. – Сер.: Економічні науки. – 2011. – № 2, т. 2.
5. Прийма Л.Р., Кулиняк И.Я. Розвиток підприємства : сутність поняття // Науковий вісник НЛТУ України. – 2012. – Вип. 22.10

Бурма Ю.В. (ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ЧАТ-БОТИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВИРОБНИЧИХ ПРОЦЕСІВ

XXI – століття – ера глобалізації, інформатизації та інтелектуальних досягнень. Саме інформація все частіше визначається як основний ресурс майбутнього. Якість виробничих процесів та сфери послуг підвищується завдяки використанню різноманітних технологічних новинок, які значно спрощують процес отримання потрібної інформації споживачами, інвесторами та іншими зацікавленими у бізнесі персонами. Одним із таких інструментів полегшення комунікації є чат-боти [1].

Чат-боти – це певний програмний алгоритм, для створення якого не потрібно особливих знань у ІТ сфері, і який за допомогою «віконечка діалогу» створює своєрідну імітацію процесу комунікації із людиною та консультування з приводу проблемних питань . Використання цього комп’ютерного досягнення наразі можна зустріти майже на кожному кроці: вони можуть допомагати під час онлайн-ігор, вчасно знаходити квитки на потрібні час та маршрути, розповідати про різноманітні освітні та культурні події та консультувати з приводу вибору їжі та її доставки. І навіть це ще не все, адже використання чат-ботів набирає все більшої популярності. Для керівників бізнесу, а також їхніх безпосередніх клієнтів, боти можуть стати в нагоді для планування часу зустрічей, вираховування витрат на ті чи інші додаткові послуги, підтримку функціонування додаткових каналів продажу товарів. Функціонал і можливості чат-ботів часто

обмежені лише завданнями, які перед ним ставляться, і можливостями розробників. Застосування розумних помічників є актуальним у найрізноманітніших сферах бізнесу, де присутня необхідність в автоматизації робочих процесів [2]. Боти можуть розвантажити службу підтримки, розпізнаючи типові проблеми і пропонуючи підказки (іншими словами — розділ «часті запитання» в режимі реального часу).

Тому варто виділити переваги використання чат-ботів та застосування їх у процесі ведення бізнесу. До ключових з них можна віднести наступні: чат-боти є **досить бюджетним варіантом**, адже можливості Facebook Messenger, Telegram, Viber, WhatsApp, Skype, Twitter і Slack дозволяють створити такого онлайн-консультанта безкоштовно (за допомогою таких сервісів як Chatfuel, Meya.ai, api.ai). Що стосується вартості обслуговування сервісів, то обійдеться це приблизно в 10-20 доларів на місяць (незначні витрати, порівняно із заробітною платою працівників техпідтримки); цей онлайн-консультант **працює цілодобово** та не потребує вихідних; **зручність у використанні** (комунікація у тій соціальній мережі, яка є звичною для користувачів, не потрібно витрачати час на те, щоб зателефонувати до офісу за консультацією); ще одна можливість більшого насичення ринку елементами, **наближеними до штучного інтелекту** (із часом працівників деяких сфер замінять роботами, і ми можемо це наразі побачити на прикладі сервісу технічної підтримки) [3].

Тому, використання чат-ботів – це перспективний інструмент оптимізації функціонування виробничих процесів, полегшення комунікації між учасниками бізнесу та посилення нових інноваційних трендів сфери послуг.

Список літератури:

1.*Смирнова Л.* Чат-боты для бизнеса: как, зачем и кому они нужны [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zwebra.com.ua/chat-botyi-dlya-biznesa-kak,-zachem-i-komu-oni-nuzhnyi.html

2. *Галкін В.* Як використовувати чат-боти в ecommerce? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://promodo.ua/ua/blog/kak-ispolzovat-chat-botov-v-e-commerce.html#gref

3. *Повзик Р.* Чат-бот. Чому він повинен стати вашим помічником [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://nv.ua/ukr/opinion/povzyk/chat-bot-chomu-vin-povinen-stati-vashim-pomichnikom-1757559.html

Бутузова А. В., (ф-т маркетингу, ІІ курс)

НЕСТАНДАРТНІ МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ

Актуальність. В даний час ні в кого не викликає сумніву, що самим важливим ресурсом будь-якої компанії є її співробітники. Однак далеко не всі керівники розуміють, як важко керувати цим ресурсом. Від того, наскільки ефективним виявиться праця співробітників, залежить успіх будь-якої компанії. Завдання менеджерів полягає в тому, щоб максимально ефективно використовувати можливості персоналу. Якими б влучними не були рішення керівників, ефект від них може бути отриманий тільки тоді, коли вони вдало втілені. А це може статися тільки в разі, якщо працівники зацікавлені в результатах своєї праці. Для цього необхідно людей якось мотивувати, спонукати до дії. Зрозуміло, що основним мотивуючим фактором є заробітна плата, однак, існує безліч і інших чинників, які змушують людину працювати.

Постановка проблеми. Традиційні способи мотивації, які використовуються для стимулювання співробітників у багатьох компаніях, мають негативний ефект − звикання. Наприклад, працівник великої компанії за хорошу роботу починає отримувати відсоток від прибутку, через деякий час він починає ставитися до цього додаткового заробітку, як до частини заробітної плати і починає втрачати стимул для підвищення ефективності діяльності. Тому для таких працівників компанії необхідно вводити методи нестандартної мотивації.

Результати дослідження. Нестандартні мотиваційні акції бувають одноразовими і на постійній основі. Прикладами одноразової мотивації можуть служити оплата дорогого лікування, оплата навчання дітей співробітників або допомогу з одруженням. Крім того, існує незапланована мотиваційна акція. Як приклад можна розглянути випадок, коли менеджер призначає збори, на якому оголошує, що кращий співробітник місяця нагороджується сертифікатом на романтичну вечерю в дорогому ресторані, за те що він виконав більше всіх продажів за поточний місяць. В наступному місяці очікується, що відсоток продажів у інших працівників збільшиться, але менеджер нагородить співробітника за інший показник. Таким чином, співробітники не будуть знати, за що буде призначено заохочення. Така нестандартна мотиваційна акція призведе до того, що працівники будуть намагатися виконувати всі категорії завдань якісніше [1].

З іншого боку, існують методи мотивації співробітників на постійній основі. Прикладами даних методів є безкоштовні перельоти для співробітника і його сім'ї до місця відпочинку один раз на рік, надання місця в приватному дитячому садку поруч з офісом, корпоративний доступ до Інтернету з дому.

В даний час керівники компаній для досягнення високої ефективності діяльності виходять за загальноприйняті рамки мотивування своїх співробітників, придумуючи нестандартні способи. Так, наприклад, в Японії власниця однієї маркетингової компанії, в якій працюють тільки жінки, ввела в мотиваційну систему − відгули, пов'язані з причиною «розбитого серця» [2]. Таке рішення було прийнято після проведення опитування серед співробітниць, які страждали через розрив зі своїми коханими, і після чого не могли зосередитися на виконанні роботи.

Існують і інші приклади нестандартних мотивацій, серед яких незвичайні назви посад. Всім відомий Стів Джобс перейменував посади консультантів в офісі на посаду «геніїв». Тим самим знизив плинність кадрів, адже нікому не хотілося розлучатися з такою посадою. Подібний випадок стався і в Росії, де посаду «адміністратора кафе» була перейменована в «господиню кафе».

Німецьке видавництво «Random House» пропонує співробітникам, які пропрацювали в компанії більше 10 років «творчу відпустку». Схожу «відпустку» своїм співробітникам, які пропрацювали в компанії більше 15 років, пропонує видавництво американського журналу "Newsweek". Суть цієї відпустки, полягає в тому, що співробітники мають право піти у творчу відпустку на півроку, протягом якого будуть отримувати 50% своєї заробітної плати [3].

Висновки. Головна мета мотивації співробітників − це викликати бажання у працівника працювати ефективно на благо компанії, для цього необхідно створити певні умови, які будуть відповідати вимогам керівника організації, а також будуть задовольняти потреби співробітників. Більш того, щоб правильно і ефективно мотивувати працівників необхідно використовувати не тільки стандартні методи мотивації, але і розробляти свою методику мотивації всередині компанії, а також необхідно адаптувати їх під кожного співробітника індивідуально.

Список літератури:

1. Как мотивировать нестандартно // Step by step. —[Электронный ресурс] — Режим доступа. — URL: http://www.s-b-s.su/career/articles/malyjj-biznes/upravlenie-personalom/motivirovat-nestandartno/

2. Якуба В. Нестандартная мотивация: примеры // Профессионалы. — 2014. [Электронный ресурс] — Режим доступа. — URL: http://professionali.ru/Soobschestva/tsentr-razvitiya-karjery/nestandartnaja-motivatsija-primery/

3. Дряхлов Н., Куприянов Е. Система мотивации персонала в Западной Европе и США // Бизнес-образование online. — [Электронный ресурс] — Режим

доступа. — URL: http://www.bizeducation.ru/library/management/hrm/motiv/3/motiv_dryahlov.html

Василишена Т. В., (ф-т фінансів, IV курс)

РИЗИК В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ

Діяльність банків в сучасних умовах господарювання тісно поєднується з численними ризиками, ступінь впливу яких на результати господарської діяльності банків достатньо висока. Проблеми ризику економічної безпеки прямо або опосередковано присутні на всіх рівнях економіки (світовому, державному, регіональному, на рівні підприємств), практично у всіх її сферах, напрямках і видах діяльності. Банк є одним з найбільшнадійних інститутів суспільства і представляє основу стабільності йогоекономічної системи. При цьому питання управління фінансовими ризиками при забезпеченні фінансово-економічної безпеки банку в процесі його розвитку і запобіганні можливому зниженню йогоринкової вартості мають першорядне значення.

Фінансові ризики мають об’єктивні засади через невизначеність зовнішнього середовища щодо банка. Зовнішнє середовище містить об’єктивні економічні, соціальні і політичні умови, в рамках яких банк проводить свою діяльність. Невизначеність зовнішнього середовища обумовлена тим, що залежить від множини змінних, які не завжди можна точно передбачити (пропозиції на кошти, багатоваріантність сфер використання капіталів, різноманітність критеріїв переваги інвестування коштів, обмеженість інформації тощо) [1].

Поняття «ризик» має тривалу історію пізнання та дослідження. Попри те, що поняття ризику використовується в цілому ряді наук і вповсякденному житті, його універсальне визначення на сьогодні відсутнє.

Змістовне тлумачення терміну ризик найбільшою мірою залежить від того, у якій галузі він буде досліджуватися: фінансовій, інвестиційній, банківській, підприємницькій, міжнародних відносинах тощо. З метою здійснення банківського нагляду Національний банк України виділив дев’ять категорій ризику, а саме: кредитний ризик;ризикліквідності;ризик зміни процентної ставки; ринковий ризик; валютний ризик; операційно-технологічний ризик;ризикрепутації; юридичний ризик; стратегічний ризик[2].

Ці види ризиків не є взаємовиключними. Будь-який банківський продукт або послуга може наражати банк на кілька ризиків. Однак для усіх видів діяльності виокремимо загальні риси ризику, а саме наступні:

1. Першопричиною виникнення та існування ризику є невизначеність в умовах економічної діяльності (фінансової, інвестиційної, банківської, підприємницької, тощо).

2. Інформаційна невизначеність, що викликана неповнотою інформації стосовно подій, які можуть спричинити негативні наслідки (при цьому отримання повної інформації неможливе або недоцільне).

3. Під ризиком розуміють настання деякої, як правило, несприятливої події, яка і призводить до негативних наслідків[3, с.22].

4. Дії суб'єктів безпеки повинні бути спрямовані на зменшення ризику в реалізації кожного рішення менеджерами банку, зокрема через підготовку інформаційного базису, контроль за реалізацією та швидкою й адекватною реакцією на результати.

5. Виникає на усіх без винятку етапах виробничо-господарської діяльності банку.

6. Неодмінно впливає на рух фінансових потоків та зміну структури фінансових активів банку.

7. Завжди пов'язаний з можливістю вибору того чи іншого варіанту розвитку подій, тобто з поняттям альтернативності. Може викликати негативні фінансово-економічні наслідки, таких як втрати прибутку, доходу, частини чи всього капіталу банку.

8. Характеризується імовірністю досягнення бажаного результату.

Отже, ризик вважаємо одним із ключових елементів в категоріальному апараті поняття «безпека», ключовим параметром існування будь-якої соціально-економічної системи, яка зазвичай негативно впливає на стан та динаміку розвитку. Внаслідок цього, існує потреба діагностики та розроблення адекватних заходів протидії з метою передбачення, уникнення, нейтралізації та зменшення негативного впливу, тобто з'ясування причин виникнення, визначення сутності та систематизації усіх можливих ризиків.

Список літератури

1. Крамаренко Г.О. Фінансовий менеджмент : підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 520 с.

2. Методичнівказівки з інспектування банків «Система оцінки ризиків» // Постанова Правління Національного банку України від 15.03.2004 р. № 104.[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://bank.gov.ua/control/uk/publish/printable_article;jsessionid=54073CF5180277D1BF252F0F418D314E?art_id=123614&showTitle=true

3. Диба М.І. Суть та види фінансових ризиків у системі ризик-менеджменту підприємства / М.І. Диба // Вісник національного університету “Львівська політехніка”. Серія. «Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку». – 2008. – No 635. – С. 22–28.

Василець В.О. (ф-т МЕіМ, магістрант)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ В ЄС: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Креативна економіка – це нова модель розвитку економіки, що передбачає акцент на інфраструктурі знань та людського капіталу. На сьогодні, вона виступає основною тенденцією розвитку багатьох високорозвинутих країн світу, включаючи держави ЄС. Українська економіка, перебуваючи у кризовому стані, могла б використати наявний досвід розвитку креативних індустрій в ЄС і саме на їх основі побудувати ефективну стратегію розвитку на майбутнє.

Розвиток креативного сектору у країнах-учасницях ЄС супроводжується створенням відокремлених міністерств і відомств, програм розвитку, що реалізуються на державному, регіональному та локальному рівня. Він включає наступні складові: формування політик, сприяння професійних мереж і асоціацій; підтримка спеціальної освіти; розвиток інфраструктури підтримки інноваційних ідей – інкубаторів; створення кластерів; інтернаціоналізація галузі [3, с.72].

Основою регіональних та національних розробників стратегії розвитку креативних індустрій та підтримки бізнесу є Європейський альянс креативних індустрій. Його функції полягають у підтримці функціонування інноваційних ваучерів, збільшенні фінансової підтримки та формуванні кластерів досвіду і співробітництва. Співпраця проходить з рядом країн з реалізацією проекту «Кластер 2020», який передбачає вдосконалення та випробування стратегій організації креативних кластерів. Кінцева мета – створення ефективної підтримки для покращення інформованості підприємств та збільшення рентабельності. [4, с. 202]

Одним із актуальних питань креативної економіки в ЄС залишається чітке визначення меж даного сектору економіки. Вони постійно змінюються і вимагають регулярних переглядів, що проводяться щорічно і висвітлюються у звітах провідних консалтингових компаній та вищих навчальних закладів на замовлення Європейської комісії, урядів держав-учасниць, муніципалітетів і спеціалізованих мереж і асоціацій.

Основним перспективним напрямком розвитку галузі залишається налагодження спільної ефективної платформи розвитку та підтримки проектів та ідей, шляхом налагодження напрямків фінансування та консультування. Окрім цього, необхідна не лише внутрішня співпраця, а й налагодження зв'язків за межами ЄС.

Переважна більшість програм розвитку креативного підприємництва пов'язані з розвитком транскордонного співробітництва. Перспективним є створення цілих кластерів і територій, які стають унікальними привабливими об'єктами для розвитку туристичної галузі. Перевагами для розвитку економіки регіонів, таким чином, стають: формування унікальних конкурентних переваг; малого підприємництва та індивідуальних форм зайнятості; зростання рівня зайнятості; підвищення рівня привабливості громад для проживання; наповнення місцевих бюджетів; імідж регіонів і країн у цілому [3, с. 74].

Важливим аспектом розвитку креативної економіки у кожній з країн виступає формування такої загальноєвропейської політики її розвитку, яка б враховувала б усі національні особливості. Політики, що формуються на вищих рівнях управління ЄС, мають бути спрямовані на забезпечення розмаїття творчих напрямів та демократичності творчої сфери через підтримку малих і мікропідприємств, що, на даний момент, виступають основними генераторами «креативної» продукції. Окрім цього, потребує нагального вирішення питання монополізації ринків великими внутрішніми компаніями та ТНК, зокрема особливо в рекламі, кінематографі, виробництві ігор. Такі компанії, як правило, сприяють розвитку загального стандартизованого мислення, що загрожує функціонуванню індустрій креативної економіки.

На сьогодні, країни ЄС також ретельно намагаються вдосконалити податкову і трудову політики для реалізації бізнесу; сформувати систему взаємодії креативних індустрій з іншими секторами економіки; створити креативні хаби, які б створили комунікації між культурними організаціями та креативними індустріями; налагодити комунікації між органами влади та громадськістю; проводити постійні дослідження у сфері культури. [4, с.203]

Подальшим напрямком є питання пов'язані із формуванням надійної системи захисту авторських прав, а також консолідація політики національних європейських урядів стосовно аналізу та підтримки креативного сектору та створення надійного клімату для подальшого впровадження у цій сфері інновацій.

На основі викладеного матеріалу можна зробити ряд висновків для України щодо розвитку креативної економіки. Насамперед необхідно побудувати ефективну інституційну інфраструктуру творчої економіки в Україні, зокрема

інституційний базис розвитку в системі транскордонного співробітництва. Окрім цього, необхідно розробити принципово нову загальнодержавну програму розвитку творчих індустрій з єдиними нормами та стандартами розвитку. Необхідно стимулювати розвиток креативної економіки шляхом підтримки малого бізнесу, а саме впровадженням грантових програм, спільних підприємств, спільних проектів у сфері креативного підприємництва. Також необхідно розробити і запровадити локальні проекти розвитку творчих кластерів, окремих територій, хабів задля приваблення творчого потенціалу та стимулювання його розвитку та поширення. Слід розвивати освітні програми, які залучали б до креативного підприємництва широке коло населення та зокрема молодь, що несе один з найвищих потенціалів для розвитку даної галузі.

Список літератури

1. Жулід-Христосенко Ю. О. Розвиток креативних індустрій в Європейському союзі / Ю. О. Жулід-Христосенко. // ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». – 2016. – С. 11–15.

2. Миколенко Е. П. Аналіз динаміки інтелектуалізації економічної моделі ЄС / Е. П. Миколенко. // Бізнес Інформ. – 2015. – №6. – С. 15–21.

3. Мокій А. І. Розвиток підприємств креативного сектора економіки у транскордонному просторі / А. І. Мокій, О. І. Дацко. // Часопис економічних реформ. – 2016. – №4. – С. 71–78.

4. Скавронська І. В. Тенденції розвитку креативних індустрій в країнах Європейського союзу / І. В. Скавронська, А. О. Гончарук. // Тернопільський національний економічний університет. – 2016. – №4. – С. 201–204.

Васюрина В. О. (ф-т обліку та податкового менеджменту, ІІ курс)

КЛЮЧОВІ ІНСТРУМЕНТИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДЛЯ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мале підприємництво виконує важливу роль в розвитку передусім регіональної економічної системи та у вирішенні ряду місцевих проблем, таких як: розвиток конкуренції, розвиток споживчих ринків, забезпечення робочими місцями працездатне населення, підвищення рівня життя та поліпшення соціального середовища.

На сьогоднішній день економічний аналіз господарської діяльності підприємства знаходиться в центрі системи управління. Неможливо здійснити

хоча б один технічний, технологічний чи організаційний захід без його попереднього, обґрунтованого дослідження.

Аналіз господарської діяльності – це наукова база прийняття управлінських рішень у бізнесі. Для обґрунтування їх необхідно виявляти і прогнозувати наявні та потенційні проблеми, виробничі і фінансові ризики, вивчати вплив управлінських рішень на рівень ризиків і доходів суб'єктів господарювання. Обов'язок кваліфікованого економіста, фінансиста,бухгалтера, аудитора та інших спеціалістів економічного профілю – добре володіти сучасними методами економічних досліджень, майстерно виконувати комплексний мікро- та макроекономічний аналіз [4].

Економічний аналіз знаходиться поряд із бухгалтерським обліком, саме тому їх поєднання називають системою обліково-аналітичного забезпечення управління підприємством це є збором, опрацюванням та оцінкою всіх видів інформації, що стосується діяльності підприємства [2].

Нажаль в Україні розвиток бізнесу залишається на низькому рівні. Така ситуація спровокована нерозвиненим регуляторним середовищем, слабким доступом до фінансування і низьким зростанням конкуренції. Однак, саме малим підприємством легше управляти в умовах нестабільного курсу національної валюти.

Питанням розвитку та діяльності малого підприємництва приділяють увагу такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як: А. Гринюк, С. Румянцева, В. Кредісов, М. Хурса, Г. Цегелик, М. Дем'яненко,Т. Греджева, І. Максименко та ін. В.І. Самборський, О. Благодарний, О. Карпова у своїх роботах приділяють увагу аналізу окремих показників діяльності суб'єктів малого підприємництва.

Більшість авторів, звертаючись до питань аналітичного дослідження, вважають, що необхідно передусім оцінити зовнішнє і внутрішнє середовища підприємства. За допомогою аналізу зовнішнього середовища передбачено детальне вивчення постачальників, покупців, конкурентів, наявності ринків збуту, можливостей фінансування та інших складових середовища. Вчені-аналітики пропонують проводити комплексний аналіз який називається СВОТ-аналізом.

Інструментами економічного аналізу виступають його принципи. Принцип - це керівна ідея, основне правило поведінки, яке є узагальненням та розповсюдженням будь-якого положення на всі явища тієї області, з якої цей принцип абстрагований. Саме завдяки дотриманню основних правил та закономірностей щодо процесу пізнання економічних об'єктів з використанням методу економічного аналізу, створюється та удосконалюється його методологія, організація та відповідні методики, забезпечується системність і якість аналізу.

Система принципів, які покладені в основу економічного аналізу, зазнала суттєвих змін. Це, в першу чергу, пов'язано з такими чинниками, як: зміна форми власності на більшості підприємств України; впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку; розширення кола користувачів аналітичної інформації; комерційна таємниця

1. **Принцип комплексності** слід вважати складовою більш узагальнюючого принципу системності.
2. **Релевантність** аналітичної інформації означає можливість її використання для прийняття оптимальних управлінських рішень серед альтернатив.
3. **Принцип суттєвості** як принцип обмеженої раціональності.
4. **Принцип адаптивності** забезпечує гнучкість методики, здатність охопити максимально можливе число причин, наслідків аналітичними прийомами і методами.
5. **Принцип узгодженості** в економічному аналізі означає, з однієї сторони, необхідність взаємопов'язаного та взаємообумовленого використання інших принципів економічного аналізу.
6. **Принцип випереджуючого відображення**характерний саме для економічного аналізу.

Процес підготовки та проведення економічного аналізуна підприємстві, з використанням вищеназваних інструментів, включає п'ять кроків. На початку визначається ціль та завдання аналізу. Наступним кроком є складання плану та програми дій. У цей же час визначають коло учасників аналітичного процесу та розподіляють між ними обов'язки. Надалі настає час збирання необхідної інформації, перевірки її достовірності і повноти. Четвертий крок – безпосередньо аналітична обробка інформації, виділення та оцінка факторів, які впливають на діяльність підприємства. І найвідповідальнішим є п'ятий, підсумковий, крок, так як на цьому етапі на основі результатів аналітичного дослідження проектується така модель підприємницької діяльності, при якій виявлені негативні факти будуть зведені до мінімуму.

Якщо керівні особи малих підприємств будуть уважно та належно використовувати всі інструменти економічного аналізу аби успішно керувати фірмою, то з часом будь-яке підприємство може перерости з малого в середнє та велике, потрібно лише аби кожен прагнув до кращого та набувати неймовірно цікавого досвіду.

І нехай мале підприємництво, як те немовля, намагається вижити в жорстких реаліях, все ж таки є і гарні прогнози: одне цікаве дослідження настроїв малого та середнього бізнесу провела Спілка українських підприємців (СУП), говорять, що малий бізнес має на меті зростання.

Список літератури:

1. Діяльністьсуб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва : стат. зб-к / за ред. М.С. Кузнєцової. – Київ : Державна служба статистики України, 2016. – 514 с.
2. Пилипенко А.А. Формуванняобліково-аналітичногозабезпеченняуправліннявитратамипідприємств та їхоб'єднань: [моногра- фія] / А.А. Пилипенко, І.П. Дзьобко, О.В. Писарчук; за заг. ред. докт. екон. наук, доцента А.А. Пилипенка. – Х.: ХНЕУ, 2011. – 344 с.
3. Підприємництво в Україні: проблемистановлення і розвитку / М.І. Долішній, М.А. Козоріз, В.П. Мікловда, Л.С. Даниленко. – Ужгород :Карпати, 1997. – 363 с.
4. Савицька Г.В. Економічнийаналіздіяльностіпідприємства:[навч. посіб.] / Г.В. Савицька; 3-тє вид., випр. і доп. – К.: Знання,2007. – 668 с.

Вацюк А.В. (ф-т економіки та управління, □ курс)

ПРОБЛЕМИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Інвестиційна діяльність є невід'ємною частиною економічного зростання та незалежності будь-якої країни світу. Україна має потужну промислову базу, яка потребує розвитку та удосконалення. Саме тому необхідне інвестування в дану сферу економічної діяльності.

Вагома частка капітальних інвестицій у переробні промисловості належить металургії, харчовій промисловості, хімічному комплексу та машинобудівному комплексу, але загальна частка капітальних інвестицій у машинобудування залишається досить низькою. Машинобудівний комплекс є основною рушійною силою науково-технічного прогресу. Саме ця галузь забезпечує модернізацію технічного виробництва у всіх інших галузях: створення нових видів обладнання, машин, інструментів, приладів та засобів праці. Тому інвестування у промислову галузь, а зокрема у машинобудівний комплекс сприяє поступовим зрушенням в

інших галузях господарства, що, в свою чергу, підвищує економічний рівень держави. Сільське господарство в Україні має величезний потенціал, але інвестування не дозволяє використовувати цю галузь якнайефективніше.

Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій є кошти самих підприємств, що становлять близько 72,2% всіх освоєних капіталовкладень. Позики та кредити, надані банками становлять 8,1% капіталовкладень, іноземні інвестиції – 3,7%, надходження з місцевих і державного бюджетів – 3,9%, кошти населення на будівництво житла – 10%, інші джерела фінансування складають 2,1% [2].

У рейтингу легкості ведення бізнесу, який розробляється Світовим банком, у 2018 році Україна посіла 76 місце, що на 4 позиції вище порівняно з минулим роком. З 2016 року згідно звіту Doing Business зазначається, що основною реформою, яка допомогла просуванню України у рейтингу, є спрощення реєстрації бізнесу. За даною реформою скорочено час на реєстрацію підприємства та скасовано збір за державну реєстрацію бізнесу. Для покращення інвестиційного клімату в Україні варто розвивати правову та організаційну базу з метою залучення як вітчизняних, так й іноземних інвесторів Позитивні зрушення відбулися в 4 з 10 основних компонентів дослідження. При чому суттєве покращення позицій можна відмітити лише у двох з них – «отримання дозволу на будівництво» за яким Україна посіла 35 місце, в порівнянні з минулорічним 140 у рейтингу 2017 року та за показником «оподаткування» 43 місце, в порівнянні з минулорічним 84.

Опрацювавши дані дослідження Європейської Бізнес-асоціації констатують, що існує ряд факторів, які уповільнюють рух інвестиційних потоків на території України, гальмують розвиток привабливого інвестиційного клімату держави, являють собою причиною недовіри інвесторів та є перепоною для подальшого економічного розвитку, до таких проблем відносяться:

- нерівномірність розподілу капітальних інвестицій у регіони України;
- відсутність чіткої державної стратегії щодо пошуку інвесторів та залучення інвестицій;
- непрозорість судової системи та недосконалість законодавчо-правової системи, що стає причиною недовіри інвесторів, їхній невпевненості у захищеності своїх вкладень, складнощів в оформленні документації, проблем з отриманням кредитів, позик і т.д. ;
- загальний нестабільний економічний та політичний стан країни (безробіття, низький рівень життя населення, інфляція, воєнна ситуація в зоні АТО, анексія Криму, відсутність чіткого зовнішньополітичного спрямування);

- невисокий рівень розвитку фінансової, соціальної та промислової інфраструктури окремих регіонів.

Їх подолання надасть можливість позиціонувати Україну як країну з позитивним індексом інвестиційної привабливості та пожвавить інвестиційні процеси. За період реформування ринкових відносин в Україні, проведення економічних реформ найбільше занепала інвестиційна сфера. Падіння рівня інвестиційної діяльності вважається основною причиною гальмування економічного росту і розвитку держави. Бізнесмени та проєвропейські організації помічають негативні явища в інвестиційній сфері та намагаються докладати зусиль для того, щоб розвивати як дану сферу діяльності, так і загальний економічний стан держави.

Список літератури:

1. Звіт Міністерства закордонних справ України про «Інвестиційний клімат в Україні». Електронний ресурс – Режим доступу : http://mfa.gov.ua/ua/about-ukraine/economic-cooperation/invest-climat
2. Офіційний сайт державного комітету статистики України. Електронний ресурс – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua
3. Європейська Бізнес-асоціація «Результати Індексу інвестиційної привабливості. Що думають про Україну інвестори?» , 23.07.2015, 2 ст.
4. Оніщенко І.О. «Інвестиційна привабливість України: проблеми та шляхи їх вирішення» - «Траекторія науки» Электронный научный журнал . – 2016. – № 3(8), 89-95 ст.

Д.С. Великород, А.І. Заєць,
(ф-т управління персоналом,
соціології та психології, 3 курс)

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ

У сучасному світі стрімко розвиваються інноваційні підходи у різних сферах діяльності, не виключенням є і система мотивації персоналу. Розробка і запровадження ефективних мотиваційних моделей сприяє підвищенню конкурентоспроможності, продуктивності і, в кінцевому результаті, прибутковості підприємства. Тому дослідження інноваційних підходів до удосконалення системи мотивації персоналу є актуальним у наш час.

Серед найбільш цікавих можна виділити такі:

Мотивація мистецтвом. Компанія-виробник ручок Montblanc використовує як мотивуючий чинник культурні заходи. Всі її співробітники отримують «культурну карту», за допомогою якої вони можуть відвідувати театри і концерти, оплачуючи всього лише 20% вартості квитків. Решту витрат бере на себе фірма. А у видавництві Random House, що входить у німецьку медіагрупу Bertelsmann, працює програма оплачуваних творчих відпусток для «старожилів» (стаж в компанії - не менше 10 років) [2].

Гейміфікація - метод мотивації, що перетворює рутинну роботу в певний ігровий процес. Захоплені ігровим процесом співробітники вирішують поставлені завдання, не помічаючи того, скільки зусиль на це витрачається. Наприклад, у Департаменті праці й пенсій Великобританії створена інноваційна гра, за назвою «Ідея вулиці» («Idea Street»), для децентралізації інновації й генерації ідей за участі всіх 120 тис. працівників організації.

Також метод гейміфікації використовується американською компанією Gartner [4].

Мотивація розвагою. У страховій компанії DPmann кожен співробітник щорічно отримує можливість реалізувати будь-яку свою мрію. Так, одному з підлеглих керівництво допомогло здійснити його бажання піднятися на вершину Кіліманджаро.

"Черепаха forever". Дуже яскравий приклад – вітчизняна компанія ВВН. Там, ввели одне цікаве правило з назвою “Черепаха forever”. Регіональному менеджеру, підопічні якого за підсумками місяця продемонстрували найгірший результат роботи, публічно вручається жива черепаха з докладною інструкцією догляду за рептилією. Протягом наступного місяця співробітник повинен стежити за нею без права передачі обов’язків будь-кому іншому. Факт того, що черепаха дісталася саме вам, змушує поліпшувати особисті і колективні результати праці [3].

Розвиток талантів та заохочення захоплень персоналу (проведення вокальних конкурсів і тому подібне). У компаніях «Макдональдс» і «Vodafone» розвивають таланти своїх співробітників і заохочують їх захоплення. «Макдональдс» проводить конкурси на кращого співака і оплачує потім зйомку кліпу. «Vodafone» проводила конкурс на краще захоплення, потім шляхом голосування обирали переможця і надавали необхідні для їхнього хобі предмети [3].

Яскравою характерною особливістю японської системи мотивації персоналу є врахування життєвих пікових ситуацій *(японська модель)*, яких може бути п’ять–шість за життя кожного працівника. Після закінчення університету японець

на роботі отримує зарплатний мінімум. Через шість-сім років японець одружується, і його заробіток автоматично збільшується на 5–7 %. Наступний життєвий пік зумовлений появою дитини, у зв'язку з чим заробіток збільшується ще на певний відсоток [1].

Унікальний дизайн офісів. Google створив комфортабельні, затишні і стимулюючі творчий процес умови праці, зокрема обладнав вельми оригінальний центральний офіс. Спортивний комплекс, невелика клініка, перукарня, хімчистка, розваги (гірка з другої на перший поверх, катання на самокаті і велосипеді), релакс в масажному кріслі, смачна їжа, і, нарешті, можливість розміщення домашніх тварин, якщо без них ви не можете зосередитися на виконанні поставленого завдання [3].

Візуалізація результатів - наочно і естетично нагадує співробітникам про особисту ефективність, крім того, дозволяє зіставляти підсумки своєї діяльності з результатами колег. З цією метою здійснюється розклеювання інфо-карт на території офісу, створюються групи в соціальних мережах і таке інше[6].

Було проведено власне дослідження, яке дозволили з'ясувати, які підходи до мотивації знайомі українцям і є найбільш дієвими.

Результати опитування:

- На питання «Які з перелічених традиційних методів мотивації найбільше мотивують Вас до роботи?» 87,2% опитуваних відповіли, що це висока заробітна плата; 70,6% – можливості кар'єрного зросту; 61,5% - зручні умови праці; 51,4% – гнучкий графік роботи; 41,3% – можливість реалізації власних ідей; 30,3% - неформальне спілкування, корпоративи; 20,2% – оплата мобільного зв'язку, обідів та або ін. послуг.

- На питання «Які з перелічених інноваційних методів мотивації ви знаєте?» 40,4% опитуваних відповіли що це мотивація розвагою; 39,4% - унікальний дизайн офісів, 35,8%- розвиток талантів та заохочення захоплень персоналу; 29,4% - гейміфікація, 28,4%- мотивація мистецтвом, 27,5%- візуалізація результатів; 22,9%- жоден з перелічених, 12,8% - врахування життєвих пікових ситуацій, 11,9%- партисипативність і співволодіння, 9,2% - «Черепаха forever».

- На питання «Які методи мотивації використовує Ваш роботодавець?» 33,9 % опитуваних не мають досвіду роботи; 29,4% - вказали, що їх роботодавець використовує традиційні методи мотивації; 20,2% - традиційні та інноваційні; 11,9 % - не використовує методи мотивації; 4,6 % - тільки інноваційні.

- На питання «Як добре, на вашу думку, розвинені системи мотивації на підприємствах України?» 42,2%-дали 3 бали з 5 можливих, 33,9%-2 бали, 13,8%-4бали, 9,2% - 1 бал, і найменше респондентів обрало 5 балів.

Висновки: В результаті дослідження ми з'ясували які Ми дослідили інноваційні підходи до мотивації персоналу відомі та зрозуміли нашим респондентам. Оскільки найбільш мотивуючим фактором є висока заробітна плата, то, наприклад, можна використати японську модель життєвих пікових ситуацій. Також традиційним мотивуючим фактором є зручні умови праці, тож на основі цього можна використати досвід компанії Google – а саме використання унікального дизайну офісу. Тобто, з метою покращення системи мотивації персоналу можна використовувати традиційні методи в поєднанні із використання інноваційних методів мотивації різних компаній світу, або створювати власні інноваційні методи на основі вже існуючих.

Список літератури

1. Андрійчук Ю. А. Зарубіжний досвід мотивації персоналу в розрізі японської моделі, 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/34828/1/3_11-15.pdf

2. Бортнік С. М. Інноваційні підходи до управління мотивацією персоналу підприємства, 2015р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/32407/1/243-434-435.pdf

3. Винахідлива мотивація: секрети успішних компаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://escadra.com.ua/ua/izobretatelnaya-motivaciya-sekrety-uspeshnyx-kompanij.html

4. Гейміфікація: коли праця перетворюється у гру [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://carefield.com.ua/blog/id/jak-vidijti-vid-ruchnogo-upravlinnja-agrobiznesom-i-pochati-zhiti-144/

5. Калініченко А. В. Мотивація та мотиваційний процес: сутність та поняття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://cyberleninka.ru/.../motivatsiya-ta-motivatsiyniy-prots

Вершіцький С. І. (ф-т економіки та управління, магістрант)

УПРАВЛІННЯ ЕКОЛОГІЧНОЮ СТІЙКІСТЮ ГІРНИЧО-ЗБАГАЧУВАЛЬНИХ КОМБІНАТІВ

Об`єктивна необхідність забезпечення екологічної стабільності сучасних підприємств зумовлена зростанням уваги до стану навколишнього середовища та трансформацією управлінських пріоритетів від створення цінності лише для власників до створення цінності для всіх зацікавлених осіб бізнесу, у тому числі держави та населення.

Згідно з авторським визначенням *екологічна стійкість - здатність компаній до реалізації свого функціонального призначення на основі мінімізації використання природних ресурсів та дотримання вимог екологічного законодавства, що задовольняє інтереси всіх зацікавлених осіб бізнесу.*

Інформаційною базою дослідження вибрано вітчизняні гірничо-збагачувальні комбінати (ГЗК), що зумовлено, з одного боку, їх стратегічним значенням в економіці країни та значним внеском у формування ВВП, з іншого, катастрофічно високим рівнем впливу їх функціонування на навколишнє оточення.

До речі, варто акцентувати увагу на тому, що забезпечення екологічної стій кості продукує не лише досягнення економічних результатів (зменшення матеріал омісткості, зниження собівартості, скорочення екологічних податків та штрафів), а й репутаційних, які є пріоритетними на сучасному етапі розвитку бізнес-структур. Так, наприклад, Індекс глобальної стійкості (Dow Jones Sustainability W orld Index, DJSI) враховує крім економічних показників також показники впливу н а екологію.

Вагомим фактором, який здатний різко підсилювати вплив на довкілля всіх інших факторів є порушення водного режиму території.

Групування ГЗК за рівнем екологічної стійкості доцільно проводити на основі виокремлення 6 груп: з дуже високим рівнем, високим рівнем, середнім рівнем за верхньою та нижньою межами, низьким і дуже низьким рівнем (рис. 1). Отримані результати презентовані на рис. 1.

Таблиця 1

Якісна інтерпретація рівня екологічної стійкості ГЗК

Межа значень показника, д. од.	**Якісна оцінка**	**Межа значень показника, д. од.**	**Якісна оцінка**
0,01 – 0,20	Дуже низький рівень	0,56 - 0,60	Верхня межа середнього рівня
0,21 – 0,49	Низький рівень	0,61 – 0,80	Високий рівень
0,50 - 0,55	Нижня межа середнього рівня	0,81 - 1,00	Дуже високий рівень

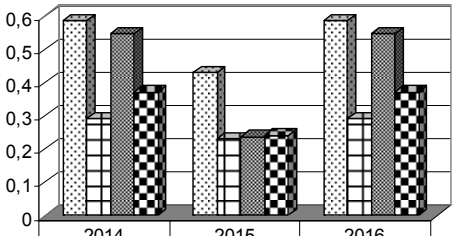

	2014	2015	2016
Інгулецький ГЗК	0,586	0,431	0,586
Південний ГЗК	0,291	0,231	0,291
Північний ГЗК	0,546	0,237	0,546
Центральний ГЗК	0,372	0,241	0,372

Рис. 1. Рівень економічної складової екологічної стійкості ГЗК у 2014-2016 рр. *(Розраховано автором)*

Отримані дані дозволяють виокремити дві групи підприємств за економічною складовою екологічної стійкості: 1) з верхньою межею середнього рівня (ПАТ «Інгулецький ГЗК», ПАТ «Північний ГЗК»); 2) з низьким рівнем (ПАТ «Південний ГЗК», ПАТ «Центральний ГЗК»). Вищезазначена диференціація зумовлена у значному ступені зумовлена ступенем переробки сировини.

Узагальнюючи результати аналізу, варто відзначити, що реалізований на сьогодні комплекс заходів, спрямованих на зменшення навантаження діяльності ГЗК на навколишнє середовище, на сьогодні є недостатнім. Причиною тому є тривалий термін нераціонального використання мінерально-сировинної бази та використання застарілих технологій збагачення гірничої маси. Подальший розвиток ГЗК на світовому та вітчизняному ринку залізорудної сировини зумовлює виключну увагу до забезпечення екологічної стійкості, в першу чергу, на основі підвищення техніко-технологічного рівня виробництва та впровадження ресурсозберігаючих програм комплексної переробки сировини.

Ключовим фактором забезпечення екологічної стійкості добувних підприємств в умовах виснаження мінерально-сировинної бази є введення ресурсозберігаючого типу виробництва, що дозволяє вирішити одночасно такі питання: підвищення результативності і рівня конкурентоспроможності підприємства; зменшення негативного впливу на навколишнє середовище. Адже стратегічні ресурси створюють передумови для заміни невідновлюваних природних ресурсів на нематеріальні відновлювані, що покращує використання найціннішої сировини - природного капіталу.

Таким чином, передумовами забезпечення екологічної стійкості ГЗК на основі комплексного використання сировини є:

- особливості родовищ, що дозволяє перейти від монопродуктового виробни-цтва залізорудної продукції до широкого набору різноманітних матеріалів;

- вигідне територіальне розміщення та розвинена інфраструктура;
- наявність потужного виробничого та науково-технічного потенціалу ГЗК.

Отже, раціональне використання мінерально-сировинної бази дає змогу отримати як екологічний так і економічний ефекти.

Список використаних джерел

1 Музиченко А. С. Стан та тенденції розвитку гірничо-металургійного комплексу України / А. С. Музиченко // Економічний форум. - 2014. - № 3. - С. 25-31.

2 Огонь Ц.Г. Ефективність механізму фінансового забезпечення розвитку мінерально-сировинної бази / Ц.Г. Огонь // Актуальні проблеми економіки. - 2012 . – № 3 (129) . - С. 117 – 129.

3 Нусінов В.Я. Методологічні підходи щодо підвищення ефективності комплексного використання ресурсів підприємств гірничорудної галузі / В.Я. Нусінов, Є.К. Бабець, І.Є. Афанасьєв // Вісник Дніпропетровського університету. Сер. : Економіка . - 2013. - Т. 21, вип. 7(1). - С. 115-124.

Виноградова А. І. (ф. маркетингу, ІІ курс)

КРЕАТИВНИЙ МАРКЕТИНГ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Маркетинг - це найпотужніший фактор, що впливає на конкурентоспроможність підприємств. Адже саме маркетингові дослідження та правильно побудована маркетингова стратегія дозволяють підприємцям максимізувати власний прибуток та мінімізувати власні витрати.

За сучасних умов конкуренції в бізнесі дуже складно досягти успіху, і тому компанії, в яких працюють кадри з професійним потенціалом і маркетинговим інтелектом відважно переборюють труднощі у період глобальної економічної кризи. Недостатньо лише знати теорію маркетингу і процеси світової економіки, потрібен новий стратегічний підхід і введення проривних методів, адже маркетинг інновацій – це основа дослідження ринку і пошук конкурентної системи заходів компанії [1, с. 32].

На вітчизняному ринку креативному маркетингу приділяють недостатньо уваги. Найяскравішим представником є дистриб'ютор техніки Цитрус. Навіть, якщо їх реклама є не завжди вдалою, вона запам'ятовується, а отже, "Цитрус" у суспільстві лунає частіше, ніж "Алло", "Розетка" тощо. Проте, як вже згадувалося вище, Цитрус - це лише дистриб'ютор, який не виробляє власних товарів та послуг. А отже, проблема підвищення креативного мислення в маркетингу в Україні для покращення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств є актуальним і важливим на сьогодні питанням.

В Україні становлення маркетингу відбувалося за принципово іншою схемою. Це пов‘язано з тим, що в Україні, як і в інших соціалістичних країнах, вперше в історії людства відбувся перехід від планово-централізованої до ринкової економіки, причому в її нерозвинутій стадії, і все це відбувалося на фоні високого рівня розвитку маркетингу в світовій науці і практиці. Саме тому, маркетинг в Україні спочатку почав розвиватися в рамках університетської науки і освіти, як результат того, що перші українські вчені і викладачі пройшли навчання і стажуваня в провідних університетах світу в рамках багаточисельних програм і за рахунок різноманітних грантів [3, с. 5].

Саме тому маркетинг України значно відстає у власній потужності від маркетингових концепцій країн ЄС, Північної Америки, Азії тощо. На перший план виходить аналітика і сухі факти, в той час як креатив не викликає такої ж прискіпливої уваги. Сучасну ринкову діяльність важко уявити без креативного маркетингу. Підприємці можуть витрачати шалені гроші, аби саме їх товар був у центрі уваги, мав шалений попит та приносив необхідний прибуток. Ефективне проведення креативної маркетингової кампанії як один із переважних чинників стійкого функціонування підприємства набуло дуже важливого значення у процесі розвитку ринкових відносин у світі, проте, на жаль, Україна лише починає використовувати власний креативний потенціал.

Значна частка українських власників і керівників малих підприємств схильні використовувати одиничні рекламні акції. Нерідко вони застосовують їх у крайніх випадках як «швидку допомогу» і чекають негайних позитивних результатів. [4, с. 86]

Більшість обласних центрів і міст обласного підпорядкування мають свої вебсторінки, які інформують споживачів місцевих по слуг про свою діяльність, надають статистичну та аналітичну інформацію щодо стану економічного та соціального розвитку, здійснюють прямі веб-конференції з керівництвом і т.п. Деякі місцеві органи влади практикують використання так званих гарячих ліній та дні відкритих дверей. Утім усе це – лише окремі елементи, що стосуються більше комунікаційної маркетингової політики, ніж інтегрованої концепції місцевого маркетингу в цілому [2, с. 36].

Креативний маркетинг необхідна і достатня умова для підвищення попиту на товар, а отже, й для збільшення продажів, і як наслідок - прибутку. Він забезпечує також цікавий процес роботи, надихає працівників на досягнення найвищого можливого результату діяльності підприємства. Спеціалісти з креативного маркетингу високо цінуються за кордоном, а отже, якщо маркетолог чи фірма, в якій він працює, прагне до європейських чи американських стандартів

і розраховують на встановлення міцних міжнародних відносин, то вони обов'язково мають розвиватися у цьому напрямку. Аналітика в поєднанні з креативом принесе найвищий результат продуктивності, що задовільнить як підприємця, так і маркетологів, що працювали над даним проектом.

Проте, хоча креативність і незвичність може стати візитною карткою підприємтсва, вона стає й основною загрозою для успішного функціонування. Ідея має бути інноваційною, революційною та помітною, задля досягнення найвищої ефективності від маркетингової стратегії. Проте з часом, клієнти звикають до певних "візитних" моментів маркетингової стратегії. Попит падає, і саме на цьому етапі, аби не допустити зменшення прибутку від продаж, маркетинговий відділ підприємства має розробляти нові стратегії з метою утримання власних клієнтів на своїх товарах та послугах та залучення нових потенційних клієнтів.

Отже, креативний маркетинг це потужній інструмент у підвищення конкурентоздатності підприємства та забезпеченні можливості для виходу на світовий ринок. Проте, невміле та неправильне користування їм призведе до зменшення попиту на товари і підприємства і, як наслідок, підприємство нестиме збитки.

Список літератури:

1. Шаргородський А. Сучасний маркетинг, або новий погляд у майбутнє / Андрій Шаргородський // Маркетинг в Україні. - 2010. - № 1.

2. Буряченко А. Місцевий маркетинг у прийнятті управлінських рішень / Андрій Буряченко // Маркетинг в Україні. - 2009. - № 4.

3. Старостіна А. Український маркетинг: становлення та перспективи розвитку / Алла Старостіна // Маркетинг в Україні. – 2017. – № 1.

4. Полонець В. М. Реклама в малому бізнесі / В. М. Полонець // Маркетинг: теорія і практика : матеріали VI міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 18–20 верес. 2002 р. / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т, Укр. асоц. маркетингу ; редкол.: А. Ф. Павленко (наук. ред.) [та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2002.

Виноградов Ю. Е., (Юридичний інститут, І курс).

САМОВИЗНАЧЕННЯ КРИМСЬКОТАТАРСЬКОГО НАРОДУ В 1917 Р.: УРОКИ ДЛЯ СУЧАСНОСТІ

У кримськотатарського народу в XX ст. була доволі трагічна доля, проте, цей народ здійснив спробу самовизначення за надзвичайно несприятливих обставин.

У 1917 р/ Кримський півострів населяли понад 800 тисяч людей. Близько 400 тисяч населення Кримського півострова становили росіяни й українці, кримські татар становили лише 217 тисяч (26,8%). Понад чверть міського населення складали євреї, вірмени, греки та поляки, в селах Перекопського, Сімферопольського, Феодосійського повітів проживали понад 40 тисяч німців, близько 20 тисяч греків, 9 тисяч караїмів і понад 11 тисяч представників інших народів.

Наприкінці лютого 1917 р. відбулися збори Кримського мусульманського благодійного товариства, на яких був утворено тимчасовий мусульманський революційний комітет на чолі з Алі Боданінським. Йому вдалося провести вибори у Криму, і 25 березня (7 квітня за новим стилем) 1917 р. був скликаний Всекримський мусульманський з'їзд.

З'їздом було обрано Тимчасовий Кримсько-Мусульманський виконавчий комітет, головою якого став 32-річний юрист і богослов Номан Челебіджихан. Його ж обрали муфтієм – головою Таврійського магометанського духовного правління, повноваження якого визнавали не тільки кримські, а й польські та литовські татари. Головою вакуфной комісії став 28-річний Джафер Сейдамет. Обидва обрані представники кримсько-татарського народу змушені були підкорятися командуванню діючої Діючої армії в Одесі. Відбулися також і вибори комісії з 35 осіб, яка мала сформувати Кримський Мусульманський Виконавчий Комітет. Склад Мусвиконкому, окрім голови Челебіджихана, обрав статс-секретарем Алі Боданінського.

Навесні 1917 р. правління Мусульманського комітету на чолі з Челебіджиханом розгортає масштабну діяльність: створюються духовне та земельне управління, реформуються національні установи освіти, засновуються газети «Міллет» (Нація) кримськотатарською мовою та «Голос татар» – російською.

Жовтневі події 1917 р. в Петрограді кримські татари сприйняли однозначно негативно. Їхня позиції щодо жовтневого перевороту була сформульована

Мусульманським виконкомом так: «Розіграні в Петербурзі криваві події, паралізувавши силу чинної влади, відкривають шлях для анархії та громадянської війни, розмір і згубні наслідки якої тепер важко уявити». 4 листопада 1917 р. Мусвиконком виступив зі зверненням «Про владу в Криму». Він оголосив про свою ініціативу створення на півострові автономної влади «без гегемонії будь-якої народності над іншою» під гаслом «Крим – для кримців». «Необхідні загальнокримські Установчі збори, в яких мають узяти участь всі народності, які населяють Крим», – писав Джафер Сейдамет. Однак все одно гасло «Крим – для кримців» викликало настороженість в ліберальних колах півострова, більшовики сприйняли його категорично негативно як націоналістичне.

Чимало запитань залишається й у розумінні того, чому в 1917 р. у лідерів Мусвиконкому не склалося належним чином взаємовигідне співробітництво з Українською Центральною Радою. Влітку 1917 р. до Києва прибула депутація представників Мусвиконкому в складі Джафера Сейдамета та Амета Озенбашли. Вони зустрілися з керівництвом Української Центральної Ради – М. Грушевським, О. Шульгіним, В. Винниченком. Обидві сторони озвучили позиції щодо співпраці, але домовленості про те, щоб Крим увійшов до складу України не було.

Український історик А. Іванець зазначає: «Можна припустити, що в липні 1917 року кримськотатарські лідери зробили зондування українського національного руху, як потенційного кандидата на роль «партнера-протектора», й запропонували його лідерам приєднати Крим як територіальну – із забезпеченням національних прав кримських татар – автономію або навіть як національно-територіальну – до складу автономної України, яка тоді вийшла... Однак керівництво Генерального секретаріату... не пішло назустріч негайній підтримці цієї ідеї, яка не подобалася політичним колам Петрограда». На думку вищезазначеного історика: «…якщо гіпотеза про висунення в липні 1917 року делегатами Мусвиконкому пропозиції про приєднання Криму на правах автономії до складу України правильна, то відмова від реалізації УЦР є однією з найбільших помилок у розбудові держави. Як би там не було, переговори з українською стороною в 1917 р. затвердили позицію: Центральна Рада визнала, що Крим належить кримцям, які можуть керувати ним так, як це їм заманеться. Тим самим тодішні лідери Української революції фактично визнали самостійність Криму.

Стратегічне значення Криму для українського державотворчого процесу підтверджується трагічним і повчальним досвідом XX-XXI ст. Нині, в умовах

військової агресії, ми цей досвід маємо ретельно вивчати, систематизувати й осмислювати.

Список літератури:

1. Бикова Т. Б. Міллі-Фірка // Енциклопедія історії України : у 10 т.: – Т. 6 / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. – К. : Наук. думка, 2009. – С. 737.
2. Бикова Т. Б. Створення Кримської АСРР (1917–1921 рр.) / Відп. ред. С. В. Кульчицький. НАН України. Інститут історії України. – К.: Інститут історії України, 2011. – 247 с.
3. Таран П. Є. Конституція демократичної кримської республіки 1917 р. у проектах партії та мусульманського виконавчого комітету [Електронний ресурс] Режим доступу: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7421/Taran_konstytutsiya_demokratychnoyi_kryms%27koyi.pdf?sequence=1&isAllowed=y
4. Іванець А. Післямова для українського читача // Юнус Кандим Не заросте травою поле бою. – Ічня: ПП «Формат», 2017. – С. 320-356.

Виноградова Анна

(ф-т маркетингу, II курс)

ATTRACTIVE CHORNOBYL: HOW THE EXCLUSION ZONE IS BEING SOLD

ПРИВАБЛИВИЙ ЧОРНОБИЛЬ: ЯК ПРОДАЮТЬ ЗОНУ ВІДЧУЖЕННЯ

Ukraine is an European country with great resources and perfect location. For many years our government has been thinking about developing the economic potential of the country. So the Ukrainian entrepreneurs had brought it an interesting idea.

32 years later after an accident on Chornobyl NPP the exclusion zone remains still untenable. The general ecological situation gets better there, however almost 2 600 kilometres² of territory is still contaminated with radiation.

In 2016 on a business-forum in Toronto Ukraine presented Chernobyl as a possible investment project, main idea of which is converting the depressed exclusion zone into territory of possible development of alternative energy. The government of France had supported this intention and distinguished a grant in size of €250 000, to define, if this project is technologically possible and economically profitable. French company Tractebel France made such thorough research. Its results were published on March, 19.

The research conclusion was as follows: the exclusion zone can be used for building the solar station with peak power up to 1,2 GW.

The government of France had financed this research and then shared its results with Ukrainian scientists. Ukraine spent nothing from its budget for this research.

Ambassador of France in Ukraine Isabelle Dumont added, that economic recovery in the exclusion zone - is very symbolic project for France within the limits of the new climatic politics and Parisian climatic agreement.

Not only the French companies are interested in building of solar stations in the Ukrainian exclusion zone, Chinese, Turkish, Bulgarian and even one Belarusian firms are interested too.

The investments in the project of developing the solar energy in the exclusion zone, must be considerable. Including also market prices, the cost of the project approximately will be about 1 billion EU.

The area of the exclusion zone is comparable with the territory of the European state Luxemburg. That means, that every investor could find a free area for building a station. However, the profit from selling the land won't be significant for Ukraine. Because main Ukraine's interest is other: to return the Chornobyl zone to the economy of Ukraine, to convert it from the depressed into the developed area. New projects in the exclusion zone are also a great possibility for the local power engineering specialists to get new work places. New workplaces are being created, taxes are being paid, and the state will earn its profit.

Of course the effectiveness of such actions in the region's economy may have only temporary. Later preserve profitability without further internal forces can be associated only with positive changes in market conditions, access to cheap credit [1, c. 47].

The estimates of the state's earnings still remain secret, because the cost of the land will determine on competition, which is a market mechanism. Workplaces and taxes will depend on a particular project.

An example of similar investments and their influence on the UA economy is the solar station in Nikopol, which was built by the Canadian company TIU Canada and was cost €10,7 millions. The Station, which power is 10,5 MW, consists of 32 304 sunny panels and is set on 15 ha of earth. 25 persons work there and profit, which gains the state, is nearly 2 million hryvnas.

In the middle of March the news came that the European bank of reconstruction and development distinguished €25,9 million for the construction of three solar stations on Winnitchina.

Among potential projects for the Chornobyl zone there are not only solar stations, but also wind power stations. Potential investor has to fill in an application, that he

wants to take the land for rent. The government of Ukraine must consider a request and a make decision about it. If it is profitable for Ukraine, an investor can launch the construction works.

Integrating institutional and technological innovations into manufacturing process poses a challenge to Ukraine considering apparent flaws of its industrial enterprises' ineffective as well as out-of-date investment strategies [2, c. 14].

Only in 2017 nearly $250 million was invested in solar energy in Ukraine - which is twice as much, as in the a previous year.

Список літератури:

1. Gaynicheru M.I. Efficiency of investment in the labour force / M.I. Gaynicheru , E.V. Dron' // Соціально-трудові відносини: теорія та практика : зб. наук. праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – 2012. – № 2.

2. Frolova T. The European Union TNCs' investment strategies of innovation development / Tetyana Frolova, Volodymyr Tokar // Економічний часопис-XXI. – 2014. – № 5–6.

Власенко М.М.,

(ф-т економіки та управління, магістрант)

АРХІТЕКТОНІКА ПУБЛІЧНИХ ФІНАНСІВ В КОНТЕКСТІ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ

Початок реформи державного управління в Україні зумовив структурні зміни не лише у складі державних фінансів, але і у відношенні органів державної влади до їх використання. Сьогодні в Україні формується свідомість щодо підзвітного та транспарентного використання державних коштів задля того, аби їх спрямовувати на реальні потреби населення та громад. Тому виникає необхідність дослідити архітектоніку публічних фінансів в контексті макроекономічної стабілізації в Україні.

Новизною даної роботи є те, що автори розглядають сутність публічних фінансів через призму математичного та філософського аспектів, та їх гармонічного поєднання для підвищення рівня свідомості населення та державної влади та збалансування індикаторів монетарної та фіскальної сфер.

У 2015 році був прийнятий Закон України "Про відкритість використання

публічних коштів”[1], який визначає умови та порядок забезпечення доступу до інформації про використання публічних коштів. Згідно із даним законом, усі дані про витрачання коштів, як державного, так і місцевого бюджетів повинні оприлюднюватися на даному сайті. Однак, станом на 2017 рік лише половина державних установ дотрималися даної норми законодавства.

На наш погляд, це пов’язано із тим, що сьогодні в Україні не сформована культура публічності, відкритості, підзвітності, зокрема в контексті публічних фінансів, як системи відносин, а публічні фінанси сприймаються лише через призму наповнення державного бюджету. Ми спробували віднайти і порівняти думки науковців щодо визначення сутності публічних фінансів з різних кутів зору та відповідно до нашої гіпотези про математичний та філософський аспекти відображення сутності (таблиця 1).

Таблиця 1

Аналіз сутності публічних фінансів у наукових працях вітчизняних та зарубіжних вчених

Науковець	**Визначення (трактування автора)**	**Коментар**
А.С. Пігу[2]	аналізує механізм утворення даного явища, зокрема процес отримання державою певної суми коштів від її громадян (те, що ми зараз іменуємо податками), які сплачуються на певній постійній основі	Отже, можна побачити, що така фундаментальна праця дійсно досліджує процес утворення публічних фінансів, а не просто описує його нормативну базу чи способи стягнення у вигляді введення додаткових податків. На наш погляд, такий принципово новий спосіб мислення і відрізняє західних науковців від вітчизняних
Бьюкенен, Джеймс М. і Річард А. Масгрейв[3]	досліджують зв’язок між публічними фінансами та публічним вибором. Зокрема, керуючись та посилаючись на праці П. Самуельсона, автори доводять, що існує певний економіст з публічних фінансів, який є бізнес-економістом та структурним економістом бізнесу, та економіст із публічного вибору, який впливає на своїх підлеглих таким чином, щоб процеси публічного вибору напряму зводилися до того, чи вплине це позитивно на загальний стан публічних фінансів	На наш погляд, це досить складна абстракція, однак це можна пояснити тим, що автори звертаються до аналізу теорії публічних фінансів, яка, як і будь-яка інша теорія, завжди вимагає логічно-структурних побудов

[1] Закон України "Про відкритість використання публічних коштів" від 11.02.2015 № 183-VIII / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183-19
[2] Pigou, Arthur Cecil. A study in public finance. Read Books Ltd, 2013.
[3] Buchanan, James M., and Richard A. Musgrave. Public finance and public choice: two contrasting visions of the State. Mit Press, 1999.

	держави	
Бардаш С. В. [4]	вважає, що публічні фінанси це система акумулювання, розподілу, перерозподілу і використання фінансових ресурсів.	В даному визначенні чітко простежуються процес формування публічних фінансів, але не розглядаються основні принципи та передумови цього процесу.
Опарін В. М.[5]	трактує як систему фінансів державних та місцевих бюджетів, яка функціонує на засадах транспарентності й підконтрольності суспільству та проявляється застосуванням таких інструментів як податкові пільги та податкові ставки, інвестиційні проекти.	Автор розглядає структуру публічних фінансів через призму реалізації економічної функції держави та її втручання за допомогою засобів фіскальної політики.

Отже, підходи до визначення сутності публічних фінансів, на наш погляд, можна звести до двох аспектів: математичного визначення (тобто як процесу отримання державою коштів), яке проявляється у працях вітчизняних вчених, та філософського (як публічного вибору, формування публічної свідомості, відкритості та зародження засад громадянського суспільства в країні), на чому наголошували західні науковці у своїх фундаментальних працях ще на початку XXI ст. Саме адаптивності та симбіозу цих двох підходів, за умов повноцінної реалізації кожного із них, сьогодні бракує в Україні, особливо з точки зору досягнення макроекономічної стабілізації. Індикаторами такого стану з точки зору математичного аспекту може бути зменшення рівня фіскальних дисбалансів, мінімізація державного боргу та дефіциту бюджету. Так, дослідивши звіт із публічних фінансів, підготовлений Європейською комісією за 2017 рік[6], досягнення макроекономічної стабілізації в країнах ЄС відбувалося шляхом пристосування грошової політики до фіскальної консолідації. Ведення такої політики у Єврозоні проявлялося через взаємодію між грошово-кредитною та фіскальною політикою за допомогою таких дискреційних фіскальних важелів, як, наприклад, реальна довгострокова процентна ставка. В той же час, індикаторами з точки зору філософського аспекту можуть бути підвищення грамотності з фінансових питань серед населення, он-лайн курси щодо публічності та відкритості публічних фінансів тощо.

[4] Бардаш С. В. Поняття і склад публічних фінансів як об'єкта державного фінансового аудита / С. В. Бардаш, Ю. Р. Баранюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2016. - Вип. 6(1). - С. 34-37.
[5] Опарін В. М. Публічні фінанси: ґенеза, теоретичні колізії та практична концептуалізація / В. М. Опарін, В. М. Федосов, П. І. Юхименко // Фінанси України. - 2017. - № 2. - С. 110-128.
[6] Report on Public Finances in EMU 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip069_en.pdf

Отже, ми вважаємо, що архітектоніка публічних фінансів сьогодні має важливе значення як для забезпечення макроекономічної стабілізації, так і для підвищення рівня відкритості та публічності уряду. Адже саме те, як уряд розпоряджається державними коштами, наскільки відкрито про це звітується та наскільки таргетовано їх використовує, впливає на макроекономічний стан країни. Але так само важливим є обізнаність населення, висока грамотність щодо економічного аспекту наповнення та використання публічних фінансів, вміння правильно інтерпретувати отримані результати внаслідок використання публічних фінансів тощо.

Поєднання та збалансування таких підходів, на наш погляд, забезпечить високий рівень транспарентності дій уряду, використання важелів фіскальної та монетарної політик (зокрема політики фіскальної консолідації) з метою досягнення макроекономічної стабільності.

Список літератури:

1. Закон України "Про відкритість використання публічних коштів" від 11.02.2015 № 183-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/183-19
2. Pigou, Arthur Cecil. A study in public finance. Read Books Ltd, 2013.
3. Buchanan, James M., and Richard A. Musgrave. Public finance and public choice: two contrasting visions of the State. Mit Press, 1999.
4. Бардаш С. В. Поняття і склад публічних фінансів як об’єкта державного фінансового аудита / С. В. Бардаш, Ю. Р. Баранюк // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Міжнародні економічні відносини та світове господарство. - 2016. - Вип. 6(1). - С. 34-37.
5. Опарін В. М. Публічні фінанси: ґенеза, теоретичні колізії та практична концептуалізація / В. М. Опарін, В. М. Федосов, П. І. Юхименко // Фінанси України. - 2017. - № 2. - С. 110-128.
6. Report on Public Finances in EMU 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/economy-finance/ip069_en.pdf

Власенко В.В.
(ННІ інститут інформаційних технологій в економіці, 1 курс)

ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ АНАЛІЗУ ІЄРАРХІЙ ДЛЯ АНАЛІЗУ АЛЬТЕРНАТИВ

Вибір найкращого варіанту серед множини припустимих є задачею, з якою зіштовхується кожна людина у повсякденному житті. У разі, якщо множини альтернатив та критеріїв, за якими виконується вибір, невеликі, вибір можна виконати інтуїтивно. При збільшенні критеріїв вибору ймовірність помилки збільшується у рази. Для того щоб зменшити ризик під час розв'язання багатокритеріальних задач використовуються методи теорії прийняття рішень, одним з яких є метод аналізу ієрархій (МАІ).

Томас Сааті відомий американський математик. В кінці 1960-х рр. керував науково-дослідними роботами в Агентстві з контролю над озброєннями Держдепартаменту США. У процесі роботи над проектом виникла проблема практичного системного підходу до встановлення пріоритетів в багатокритеріальних задачах і прийняття на цій основі управлінських рішень. В результаті з'явився метод відомий як «аналітичний процес ієрархії» , який і став вирішенням даної проблеми. За словами самого Т. Сааті, «... метод аналізу ієрархій видається більш обгрунтованим шляхом вирішення багатокритеріальних задач з ієрархічними структурами, що включають як відчутні, так і невідчутні чинники, в порівнянні з підходом, який заснований на лінійній логіці.»[2]

Метод аналізу ієрархій передбачає декомпозицію проблеми на окремі її частини, забезпечуючи її структурування і спрощення з виділенням ієрархії, що містить різні головні цілі, підцілі, критерії або рівні заходів, що підлягають оцінці. Відносна значущість різних кількісних і якісних критеріїв визначається окремо для кожного вищого елементу шляхом зіставлення пар. Таким же чином в модель інтегрується фактор вигідності заходів. Для часткових цільових функцій типу альтернативи можна визначити загальний показник, що відображає відносну значимість або вигідність альтернатив.[1]

Перевага ієрархій над іншими способами вирішення складних багатокритеріальних задач складаються в наступному:

• За допомогою ієрархічної системи можна описувати те, як впливають зміни пріоритетів на верхніх рівнях на пріоритети елементів нижніх рівнів;

• ієрархії надають детальнішу інформацію про структуру та функції системи на нижніх рівнях і розглядають цілі на вищих рівнях;

• природні системи, складені ієрархічно, будуються набагато ефективніше, ніж системи, зібрані в цілому;

• ієрархії стійкі тому, що малі зміни викликають малий ефект; гнучкі тому що при додаванні до добре структурованої ієрархії не руйнуються її характеристики.

Розглянемо конкретний приклад, що полягає у виборі університету для навчання у магістратурі. Випускник бакалаврату проводить порівняльний аналіз трьох умовних університетів: У1, У2, У3. Вирішено розглянути шість незалежних характеристик: насиченість університетського життя, рівень викладання, вивчення англійської мови, практика, можливість отримання подвійного диплому та вивчення ІТ. Використовуючи метод попарних порівнянь [1], було складено матрицю попарних порівнянь для кожного з критеріїв та шість матриць, що містять інформацію про кожну із характеристик у кожному із запропонованих університетів. За алгоритмом, представленим в роботі [1] було розраховано порівняльну бажаність цих критеріїв та отримано оцінку вектору пріорітетів (0.50; 0.09; 0.05; 0.04; 0.1; 0.2). Відповідне власне значення λ=6.35, індекс узгодженості 0.07, співвідношення погодженості 0.06.

Аналогічним чином було порахували співвідношення характеристик до кожного з університетів та отримано вектори приорітетів

Університет	Насиченість університетського життя	Рівень викадання.	Вивчення англійської	Якісна практика	Програма подвійного диплому	Вивчення ІТ
У1	0.49	0.79	0.78	0.72	0.73	0.70
У2	0.36	0.12	0.13	0.17	0.16	0.17
У3	0.13	0.08	0.08	0.10	0.09	0.12

Загальна оцінка університетів зважує кожен з отриманих шести власних векторів пріоритетом відповідної характеристики. В результаті маємо:

У1=0.49×0.50+0.79×0.09+0.78×0.05+0.72×0.04+0.73×0.1+0.70×0.2=0.59

У2=0.36×0.50+0.12×0.09+0.13×0.05+0.17×0.04+0.16×0.1+0.17×0.2 =0.25

У3=0.13×0.50+0.08×0.09+0.08×0.05+0.10×0.04+0.09×0.1+0.12×0.2=0.11

Після проведення аналізу ми можемо дійти висновку, що з трьох університетів, що порівнювалися кращим є умовний університет 1.

Простота і потужність МАІ забезпечили його використання і «клонування» комп'ютерних програм по всьому світу. Ряд провідних компаній, що розробляють і застосовують ІТ, використовують МАІ в формі моделей прийняття стратегічних рішень, а в деяких великих державних і корпоративних організаціях розглянута методологія використовується як стандартна процедура для аналізу і вирішення мультикритеріальних проблем (інвестиції, бюджетування і т. д.). Метод попарних порівнянь є основним методом при визначенні пріоритетів фінансування

соціальної сфери, при оцінці вагових коефіцієнтів для податкової компоненти економічної безпеки тощо [3].

Список літератури:

1. Шелобаев С. И. Математические методы и модели. /ЮНИТИ-ДАНА. - 2000. – 367 с.
2. Ожиганов Е.Н.. Моделювання та аналіз політичних процесів: Учеб. посібник. - М.: РУДН. – 2009. 189 с.
3. Канцур І.Г., Мамонова Г.В. Моделювання пріоритетів фінансового забезпечення соціальної сфери // Бізнес Інформ. - 2014, С. 179-183.

Войтович В.О., (ІІТЕ, І курс)

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ СТАРТ-АП XBEAM 3D METAL PRINTING

3D технології відомі останні 30 років, відколи вони почали використовуватись перш за все для прототипування, потім для виробництва тестових деталей автомобілів, літаків, двигунів тощо. А на початок 2000-х років почався бурхливий розвиток 3D друку вже з метою промислового виробництва. Через потенційну можливість швидко виготовляти не серійні вироби за індивідуальними вимогами замовника деякі експерти називали навіть цей тренд третьою промисловою революцією. Особливе значення надавалось 3D друку металів, оскільки саме вони являються основними конструкційними матеріалами в промисловості. Насправді революція сталася в можливостях, але це революція для обраних, тому що реальний попит був однаково обмеженим, саме через високу операційну собівартість.

Проривна технологія xBeam 3D Metal Printing, яку розробила українська компанія Червона Хвиля, дозволяє вирішити ці питання. Зокрема за рахунок простоти реалізації та легкості контролю, ця технологія кардинально зменшила собівартість металевих виробів зроблених шляхом 3D друку. Технологія, яку розробили українські винахідники особлива тим, що вона може стати доступною для широких промислових кіл.

Розробники вже отримали грант Євросоюзу за програмою підтримки інновацій в малому та середньому бізнесі в рамках проекту Горизонт 2020. Команда стала також переможцем другого етапу програми «Кліматичні інноваційні ваучери», в рамках якої десять українських компаній отримують від

ЄС та ЄБРР 400 000 євро на розвиток проривних кліматичних та ресурсозберігаючих інновацій.

На думку спеціалістів, потенціал проекту набагато більший, ніж було передбачено проектом для малого бізнесу, і він може вирости в потужний бізнес світового рівня. Звичайно така задача вимагає відповідних ресурсів — як фінансових, так і людських (в тому числі кваліфікованих кадрів у галузі 3D друку, яких бракує в Україні), організаційних, правових, аж до можливостей певного лобіювання.

Головна практична перевага xBeam 3D Metal Printing — це можливість будувати досить тонкі та акуратні стіночки виробів, які своєю товщиною лише трохи перевищують діаметр дроту, який використовується. При застосуванні цієї технології під час фінальної обробки деталей потрібно максимально зняти із кожної стінки не більше 1 мм, настільки точним є надрукований початковий виріб, тоді як при інших технологіях це складає біля 3-5 мм.

Переваги технології насамперед помітні в порівнянні витрат матеріалів для виготовлення складних кінцевих виробів. В аерокосмічній галузі дуже важливим є так званий показник «buy-to-fly ratio», який означає скільки базового матеріалу треба використати, щоб отримати один кг готового виробу. При виробництві складних деталей традиційними методами механічної обробки із стандартних напівфабрикатів (поковок, плит тощо) цей показник сягає 20:1, тобто при виробництві кожного корисного кг — втрати матеріалу у відходи складають до 19 кг. В xBeam 3D Metal Printing це співвідношення як правило не перевищує 2:1, тоді як в інших існуючих технологіях 3D друку – не менше 3-5:1. А це — зменшення кількості відходів, ефективніше використання наявних дорогих матеріалів, зменшення часу обробки фінальних виробів, а це в балансі собівартості — велика частка.

Команда розробників xBeam 3D Metal Printing наразі працює також над прототипами серійного лабораторного та промислового обладнання, яке має коштувати не більше 250 тис. та 500 тис. євро відповідно, а з часом ще дешевше. Якщо порівнювати ціни з існуючими металевими 3D принтерами, то найдешевші системи з малою продуктивністю коштують від півмільйона євро і вище. Зрозуміло, що дешевше обладнання і його обслуговування дають свій внесок у меншу собівартість 3D друку, забезпечуючи суттєву перевагу xBeam 3D Metal Printing.

Унікальна інноваційна технологія xBeam 3D Metal Printing захищена патентом України з розширеною системою PCT, яка охоплює понад 150 країн, також подані заявки у США, Європі та Китаї. Технологія виробництва xBeam 3D

Metal Printing та 3D металеві принтери сімейства xBeam обіцяють бути надійним та ефективним обладнанням для швидкого та якісного виготовлення складних 3D-частин та для застосування в різних наукових дослідженнях.

Список літератури:

1. Інтернет-джерело: https://global-ukraine.com/ru/

Волкова К.Ю. (факультет обліку та податкового менеджменту)

ФУНКЦІОНАЛЬНО-ВАРТІСНИЙ АНАЛІЗ, ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Основна мета проведення функціонально-вартісного аналізу (ФВА) - забезпечення споживчих властивостей об'єкта з мінімальними витратами на їх прояв. Для досягнення цієї мети в рамках ФВА передбачається: визначення цінності аналізованого об'єкта, його корисності та умов найбільш повного використання; виявлення рівня виконання об'єктом функцій і відповідність їх фактичних параметрів необхідним; розробка пропозицій щодо приведення споживної вартості і витрат до оптимального рівня.

Теоретичним та методичним питанням функціонально-вартісного аналізу присвячено праці таких вчених: Амінової Р.Б., Белобородова С.Н., Грампа Є.А., Карпуніна М.Г., Кібанова А.Я., Кузьміна А.М., Литвина З.Б., Майданчика Б.І. Моісеєвої Н.К., Панкова В.А., Парасій-Вергуненко І.М., Чулкова О.І., Шатунова Г.А. та ін.

Парасій-Вергуненко І.М. виокремлює такі основні завдання та цілі ФВА: зниження витрат на виробництво та експлуатацію продукції; підвищення якості продукції, робіт, послуг; зниження матеріаломісткості та трудомісткості продукції (робіт, послуг); підвищення конкурентоспроможності продукції; удосконалення технології виробництва продукції; підвищення економічності продукції[5, с.25].

Як зазначає Джаубаєва Ф.Ю., основними принципами проведення функціонально-вартісного аналізу є: орієнтація на прибуток підприємства; використання користнісного підходу; використання функціонального (процесного) підходу; використання витратного підходу [2, с.180] .

Так, функціонально-вартісний аналіз одночасно та у взаємному зв’язку досліджує функції об’єкта і вартість цих функцій, тобто об’єктом ФВА є функції та їхня вартість. Під функціями розуміють споживчі властивості (якість) об’єкта. Вони поділяються на: 1) головну функцію, яка виражає призначення об’єкта; 2) основні функції, що забезпечують виконання головної функції; 3) допоміжні функції, що реалізують основні; 4) зайві або непотрібні функції; 5) шкідливі функції[1, с. 8].

ФВА виробів може проводитися як шляхом одночасного охоплення всіх стадій життєвого циклу продукції (головним чином при розробці нових виробів і, як правило, при істотній модернізації вже освоєних виробів), так і шляхом більш детального аналізу кожної з цих стадій. Більшість вчених ФВА традиційно виокремлюють такі етапи його реалізації: підготовчий, інформаційний, аналітичний, творчий, дослідницький, рекомендаційний та етап впровадження [3, с.188; 5, с.26].

На підготовчому етапі проводиться комплексне обстеження стану виробництва і управління підприємством, здійснюється вибір об'єкту ФВА, визначаються конкретні завдання проведення аналізу, складаються робочий план і наказ про проведення ФВА.

На інформаційному етапі здійснюється збір, систематизація і вивчення відомостей, що характеризують систему управління персоналом або окремі її підсистеми, а також дані по аналогічних системах, передовому досвіді вдосконалення управління.

Аналітичний етап є найбільш трудомістким. На ньому здійснюється формулювання, аналіз і класифікація функцій, їх декомпозиція, аналіз функціональних взаємозв'язків між підрозділами апарату управління, розраховуються витрати на виконання і рівень якості функцій. Тут визначаються міра значущості функції і причини їх невідповідності рівню витрат і якості здійснення функцій. Виявляються зайві, шкідливі, невластиві, дубльовані функції.

На творчому етапі здійснюються висунення ідей і способів виконання функцій управління, формулювання на їх основі варіантів реалізації функцій, попередня оцінка і відбір найбільш доцільних і реальних з них. Вибір методів пошуку ідей здійснюється виходячи з особливостей об'єкту аналізу і конкретних ситуацій, що склалися в процесі виконання функцій управління.

На дослідницькому етапі виробляються детальний опис кожного відібраного варіанту, їх порівняльна організаційно-економічна оцінка і відбір найбільш раціональних з них для реалізації. На даному етапі розробляється проект системи управління персоналом зі всіма необхідними обґрунтуваннями. Проект може охоплювати всю систему управління персоналом або окрему підсистему, підрозділ.

На рекомендаційному етапі здійснюються аналіз і затвердження проекту системи управління ФВА та приймається рішення про порядок його впровадження. Складається і затверджується план-графік впровадження рекомендацій ФВА.

На етапі впровадження результатів ФВА проводиться соціально-психологічна, професійна, матеріально-технічна підготовка до впровадження. Тут розробляється система матеріального і морального стимулювання впровадження проекту, здійснюється навчання, перепідготовка і підвищення кваліфікації персоналу, дається оцінка економічної ефективності її реалізації [4, 257с.]

Отже, функціонально-вартісний аналіз відносять до найбільш ефективних видів аналізу діяльності щодо виявлення резервів економії витрат матеріальних, трудових і грошових ресурсів на виробництво продукції.

Список літератури:

1. Гагаринская,Г.П. Мотивация трудовой деятельности персонала на предприятиях / Г.П.Гагаринская – Самара: Самарский Дом печати, 2000. – 188с.
2. Джаубаєва Ф.Ю. «Функціонально-вартісний аналіз: сутність та етапи реалізації / Ф.Ю.Джаубаєва // Вестник университета - 2015.- №7. –С.180-183.
3. Литвин З.Б. Функціонально-вартісний аналіз: Підручник,- «Знання»- 2007. – 8с.
4. Панков В.А. Функционально-стоимостной анализ технических и организационно-экономических систем (ФСА/ФСУ) / В.А.Панков, С.В.Ковалевский, А.П.Бывшев . – Донецк: Новый мир, 2005. – 257с.
5. Парасій-Вергуненко І.М.Аналіз господарської діяльності: підручник / І.М.Парасій-Вергуненко – К. : КНЕУ, 2017. - 689 с. [електронна версія].

Володько А.С., (ф-т економіки та управління, І курс)

ДЕРЖАВНІ ГАРАНТІЇ ЩОДО ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В УКРАЇНІ

Виходячи з принципу, закріпленого в ст. 3 Конституції України про те, що людина, її життя і здоров’я, честь та гідність, недоторканність і безпека визнані в Україні найвищою соціальною цінністю, права споживачів належать до найголовніших соціальних прав громадян, захист яких покладено на державу. Захист прав споживачів – це гарантований законом контроль за якістю і безпечністю продукції, всіх видів послуг і робіт з боку держави та громадсько-суспільний рух на його підтримку[6].

Проблематика цього питання включає в себе визначення місця та ролі державних органів у механізмі захисту прав споживачів в Україні.

Метою є здійснення аналізу поточної ситуації щодо державних гарантій захисту прав споживачів в Україні.

Вітчизняними дослідниками, такими як О. В. Звєрєва, Л. М. Іваненко, Т. О. Кагала, І. В. Кірюшина, С. А. Косінова, Г. О. Осетинська, М. М. Агарков, С. М. Бервено, В. А. Бєлов, Ю. В. Білоусов, М. І. Брагінський, С. М. Братусь, В. А. Васильєва, О. К. Вишняков, О. В. Дзера, та ін. приділяється значна увага цьому питанню та пропонуються варіанти покращення системи захисту прав споживачів.[2]

Проте, не зважаючи на велику кількість досліджень, питання державних гарантій щодо прав споживачів залишається актуальним.

Захист прав споживачів в Україні гарантує Конституція. Так, у статті 42 Конституції України записано «Держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів» [8].

Основним документом у сфері захисту прав споживачів є Закон України «Про захист прав споживачів». У цьому Законі та інших законодавчих актах у сфері захисту прав споживачів виділяються принципи, характерні для побудови їх правових норм, зокрема:

- встановлення державних обов'язкових вимог до якості товарів (робіт, послуг), торговельного та інших видів обслуговування населення;
- пріоритету законодавчого регулювання над договірним у відносинах між продавцями (виконавцями) та покупцями (замовниками);
- встановлення додаткових обов'язків для продавців (виробників) та привілеєвих прав для споживачів-покупців (замовників) порівняно із загальними засадами цивільного законодавства;
- встановлення спеціальних способів захисту прав споживачів органами у справах захисту прав споживачів та об'єднаннями споживачів, а також спрощеного судового захисту. [7]

Система захисту прав споживачів пережила декілька масштабних за формою та змістом перетворень. Зараз, згідно з Постановою КМУ від 18.11.2015 р. № 942 Державна служба України з питань безпеки харчових продуктів та захисту прав споживачів підпорядковано Міністерству аграрної політики та продовольства України.

Гарантії державного захисту прав споживачів в Україні такі ж самі, як і в Європі: впродовж встановленого гарантійного терміну споживач, що придбав некондиційний товар, має право вимагати пропорційного зменшення ціни, безоплатного усунення недоліків або відшкодування витрат на самостійне

усунення недоліків, або повернення грошей чи заміни товару, якщо недоліки «істотні». Державні гарантії реалізуються якщо є документальне підтвердження фактів (чеки, квитанції, фото тощо).

Шлях європейської інтеграції України може бути успішним та ефективним лише за умови реального партнерського діалогу між органами влади та споживачами, прозорості намірів і дій, прийняття рішень та суворого дотримання чинного законодавства щодо прав споживачів, гарантій безпеки споживання та збереження здоров'я споживачів. [5].

Досвід розвинених країн світу свідчить про те, що цивілізовані відносини між виробником і споживачем повинні грунтуватися на досконалих правових засадах. Підтвердженням посиленої уваги до захисту прав споживачів є той факт, що цей напрямок виступає предметом співробітництва України та ЄС і включений до пріоритетних сфер адаптації вітчизняного законодавства до законодавства ЄС (ст. ст. 51, 52, 75 Угоди про партнерство та співробітництво між Україною і Європейськими Співтовариствами та їх державами-членами від 14.06.1994 р., розділу 5 Загальнодержавної програми адаптації законодавства України до законодавства ЄС).

Отже, держава забезпечує споживачам захист їх прав, надає можливість вільного вибору продукції, здобуття знань і кваліфікації, необхідних для прийняття самостійних рішень під час придбання та використання продукції відповідно до їх потреб, і гарантує придбання або одержання продукції іншими законними способами в обсязі, що забезпечує рівень споживання, достатній для підтримання здоров'я і життєдіяльності; створює умови для здобуття споживачами потрібних знань з питань реалізації їх прав. [7]

Таким чином, проаналізувавши дану проблему можна зробити висновок, що в Україні необхідно:

- здійснювати активну просвітницьку діяльність задля створення повної поінформованості споживачів стосовно їхніх прав;
- здійснювати контроль над реалізацією державних гарантій щодо захисту прав споживачів, цим має займатися компетентний орган, на даний момент це Держпродспоживслужба;
- відокремити державний орган, що має достатній рівень компетенції та ресурсів для того, аби забезпечити координацію роботи виключно у сфері захисту прав споживачів.

Список літератури:

1. Ментух Н., Шевчук О./ Захист прав споживачів фінансових послуг: досвід України та ЄС /Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : юридичні науки. – 2016. –Випуск 1. – Том 2. – С.58-62.

2. Пілігрім Г. С., Шестопалова Я. І. Особливості сучасного стану захисту прав споживачів в Україні матеріали наукової конференції/ електронний ресурс/ режим доступу: http://intkonf.org/piligrim-g-s-shestopalova-ya-i-osoblivosti-suchasnogo-stanu-zahistu-prav-spozhivachiv-v-ukrayini

3. Правове регулювання сфери захисту прав споживачів у Європейському союзі та в Україні (комплексне порівняльно-правове дослідження) Електронний ресурс/ режим доступу: file:///C:/Users/user/Downloads/2_zahist_prav_spojivach_20120516.pdf

4. Доповідь голови правління Спілки споживачів Л. Школьника «Потребительский рынок в Украине: социально-экономические реалии и перспективы развития».

5. Черняк О. Ю. Цивільно-правовий статус споживача у контексті адаптації законодавства України до законодавства ЄС/електронний ресурс/ режим доступу: univer.km.ua/page/s_39_8.doc

6. Барінов В.В., Скорик Г.І., Скорик О.В. Захист прав споживачів: проблеми України та світовий досвід /електронний ресурс/ режим доступу: ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/25821/1/22-112-117.pdf

7.Про захист прав споживачів, 2018..Електронний ресурс/ режим доступу https://urist-ua.net/закони/про_захист_прав_споживачів/

8. Конституція України - Верховна Рада України/ Електронний ресурс/режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/254к/9

Вольвач В.О.

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, магістрант)

ІННОВАЦІЙНО-КРЕАТИВНІ ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ТОРГОВОЇ ПОЛІТИКИ

Сьогодні глобалізація технологічного розвитку призводить до загострення конкуренції між компаніями у світовому масштабі. Саме це породжує появу інновацій, які відіграють роль двигуна економічного розвитку і забезпечують конкурентоспроможність всім галузям економіки. Не менш важливу роль у цьому процесі відіграє глобальна торгова система та національна торгова політика, яка безумовно впливає на розвиток інновацій.

Як наслідок зазначених процесів, можна побачити, що згідно з даними Світового банку, світовий експорт високотехнологічних товарів з 2011 року має постійну тенденцію до зростання (рис.1.) Нині міжнародна торгівля перетворилася на важливу сферу діяльності будь-якої країни, зростає її вплив на світовий економічний розвиток. Сьогодні в міжнародній торгівлі суттєво скорочується питома вага сировини й різко підвищується частка готових виробів. Наприклад, у Німеччині й Японії частка готової продукції в експорті становить близько 90%[2].

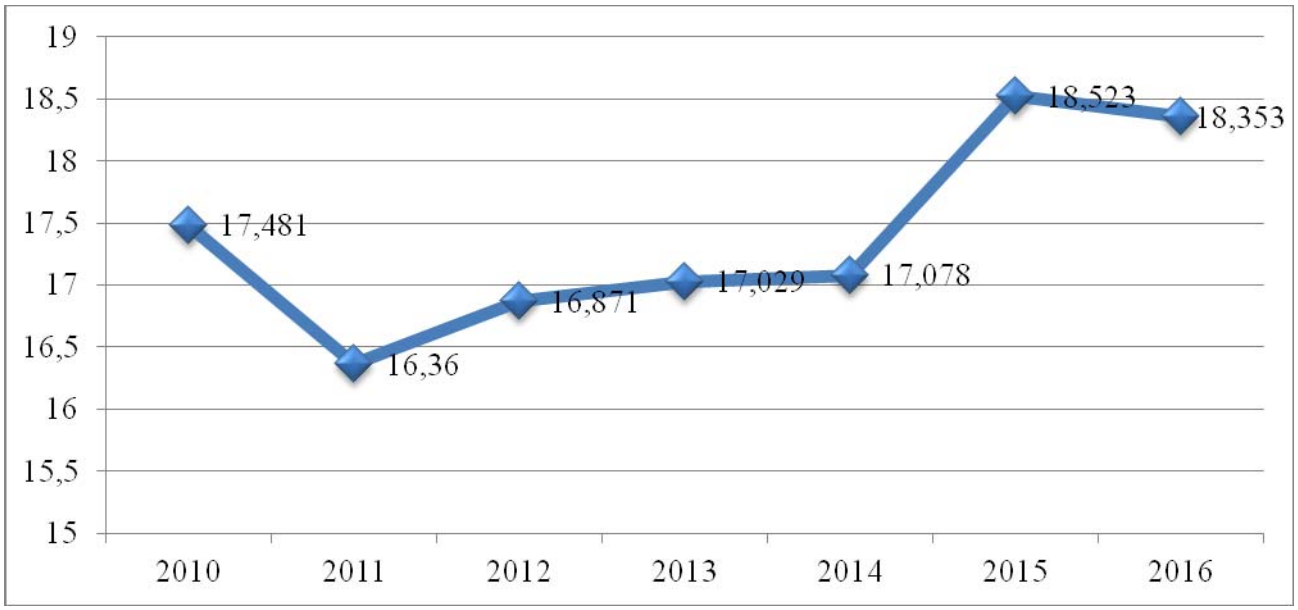

Рисунок 1. Світовий експорт високотехнологічних товарів (% від загального експорту

Джерело: побудовано автором на основі [2]

регіонами для забезпечення стабільного економічного розвитку та зростання рівня життя населення, не нехтуючи при цьому принципами економічної безпеки [7, с. 4]. Розвиток світової торгівлі на сучасному етапі відбувається за активної участі держави у формуванні торговельних потоків шляхом використання механізму державного регулювання. Це дає можливість поєднувати не завжди співпадаючі національні й міжнародні інтереси.

Найважливішим інструментом здійснення ефективної торгової політики будь-якої країни має бути вдосконалення механізму регулювання зовнішньоторговельної сфери національної економіки у напрямку оптимального поєднання її відкритості з ризиками економічного розвитку в умовах глобалізації світового господарства. При цьому держава має використовувати різноманітні інструменти регулювання зовнішньоекономічних зв’язків [6, с. 137]: 1) економічні засоби управління й регулювання у зовнішньоторговельній сфері: мито, митні

збори, зрівнювальне прикордонне оподаткування, акцизи й розвинене внутрішнє оподаткування, субсидії внутрішнім товаровиробникам; 2) адміністративні методи регулювання : заборони й обмеження експорту та імпорту, ліцензування й квотування ввозу та вивозу, добровільне обмеження експорту і деякі інші, які широко використовуються у світовій практиці; 3) технічні бар'єри в торгівлі: стандарти й технічні норми, методи визначення відповідності стандартам, правила і норми безпеки, системи сертифікації низки товарів, санітарно-ветеринарні норми та норми охорони здоров'я, інструменти, пов'язані із захистом навколишнього середовища; 3) заходи, які мають сприяти національним експортерам і виробникам товарів для експорту; 4) валютно-фінансові інструменти: маневрування обліковою банківською ставкою, які впливають на підвищення або зменшення національного валютного курсу, використання кредитних механізмів.

Отже, в умовах глобалізації технологічного розвитку для покращення впровадження інноваційних факторів, які впливають на формування торгової політики в області експорту та сприянню її подальшому розвитку необхідно виділити такі основні напрямки[3, с. 118]:1) визначити регуляторні орієнтири для бізнесу шляхом забезпечення передбачуваності та прозорості торговельної політики, що сприятиме конструктивному впливу на очікування підприємців щодо її змін; 2) забезпечити узгодження та координацію дій урядових інституцій, які займаються виробленням торговельної політики (зокрема в частині експорту) та політикою в суміжних з торгівлею сферах; 3) визначити систему принципів, на основі яких мають будуватися відповідні урядові рішення та оцінюватися політика щодо експорту; 4) визначити національні пріоритети у сфері експорту з тим, щоб ефективно використати кошти міжнародної технічної допомоги в його розвитку; 5) удосконалити структуру пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, зробивши її ієрархічною; 6) створити регіональні інтеграційні угруповання й укладати двосторонні угоди про преференції в торгівлі з тими країнами світу, які є основними торговельними партнерами для країни; 7) підвищити інвестиційну привабливості перспективних високотехнологічних секторів економіки; 8) сприяти переміщенню капіталу й залученню найбільш кваліфікованих кадрів до цих секторів за допомогою реалізації комплексу заходів податкового, тарифного й іншого типів державного регулювання, а також різних типів фінансової підтримки.

Список літератури

1. Державний сайт статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/
2. Сайт World Bank Group [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.worldbank.org/
3. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред.В.М. Гейця та ін. ; НАН України. – К., 2015. – 336 с.
4. Офіційний сайт Служби підтримки експорту [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrexport.gov.ua/
5. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.me.gov.ua
6. Інноваційний розвиток підприємств сфери торгівлі: світові тенденції та практика в Україні : монографія / [С. А. Давимука, Л. І. Федулова, Н. М. Попадинець та ін.] ; за заг. ред. С. А. Давимуки ; ДУ "Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долішнього НАН України". – Львів, 2016. – 432 с.
7. Soskin O. Role of state regulation in formation of modern economic model: changing imperative in the conditions of chaos / O. Soskin // Economic Annals – XXI. – 2013. – No 1–2(1). – P. 3–7 [Electronic resource]. – Access mode : http://soskin.info/ea/2013/1-2/20132.html

Волтаріус В.В.
(ф-т обліку та податкового менеджменту, ІІ курс)

НАПРЯМИ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ АМОРТИЗАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Основним завданням сучасного промислового підприємства є досягнення максимального рівня ефективності амортизаційної політики, який сприятиме його розвитку та дасть змогу успішно функціонувати на конкурентному ринку. Для вирішення даної проблеми потрібна відповідна оцінка факторів та ефективності амортизаційної політики, щоб виявити резерви для її підвищення .

Вдало сформована амортизаційна політика забезпечує надійність та безперервність протікання процесу оновлення матеріально-технічної бази підприємства [1, с.74] .

Проаналізувавши обрану підприємством амортизаційну політику, можна визначити основні ознаки її ефективності:

- перевищення обсягу річної суми амортизаційних відрахувань та вартості введених основних засобів над вартістю виведених з експлуатації зношених

основних засобів. У складних економічних умовах це означає, що підприємство здатне фінансувати виробничий розвиток за рахунок амортизаційних відрахувань;

- обсяг балансової вартості активів та сума амортизаційних відрахувань забезпечують реалізацію ефекту «податкового щита» за рахунок амортизації;

- за позитивних темпів приросту засобів праці спостерігається зменшення середнього віку будівель та обладнання, зростає сума амортизаційних відрахувань у собівартості продукції. Також, при зростанні обсягів виробництва збільшується фондовіддача та вивільнюються з обороту кошти, що є більшими за втрати прибутку, які відбуваються внаслідок збільшення амортизаційних витрат [2, с.23].

Аналізуючи вищесказане, можна виділити такі критерії оцінки ефективності амортизаційної політики певного підприємства [3, с.75]:

1) забезпеченість основними засобами, їх наявність та стан;

2) ефективність використання основних засобів та їх рух;

3) інвестиційна спроможність амортизаційних відрахувань;

4) вплив амортизаційних відрахувань на прибуток, витрати та рентабельність операційної діяльності;

5) вплив амортизації основних засобів на грошові потоки;

6) ефективність використання амортизаційних відрахувань.

Даний перелік критеріїв враховує принцип доступності, доцільності, необхідності й достатності інформації та принцип практичної значущості для пошуку резервів підвищення ефективності діяльності підприємства та його управління.

На базі запропонованої системи оцінки рівня ефективності амортизаційної політики можна здійснити ранжування значень показників досліджуваних підприємств і таким чином виявити переваги одних підприємств над іншими.

За допомогою даної системи порівняльна оцінка рівня ефективності амортизаційної політики підприємств здійснюється у такий спосіб [3]:

а) для кожної групи показників та для кожного показника у групі визначається ранг підприємства, таким чином суб’єкти підприємництва стають впорядкованими за значеннями показників (більше значення рангу свідчить про вищий рейтинг підприємства);

б) у кожній групі показників визначається середній ранг, так званий рейтинг, підприємства, що показує перевагу одного підприємства над іншим за цією групою;

в) провівши розрахунки для кожної групи, отримуємо сукупність рейтингових значень, яка відповідає досягнутому рівню ефективності амортизаційної політики кожного із підприємств.

Розрахунки, проведені за даною системою оцінки рівня ефективності амортизаційної політики та їх рейтингова оцінка дають змогу визначити підприємства із найвищим та найнижчим її рівнем.

Варто сказати, що досягнутий рівень ефективності амортизаційної політики підприємства є наслідком дії усієї сукупності факторів і критеріїв їх оцінювання. Таким чином підвищення рівня ефективності амортизаційної політики та підприємства загалом варто починати з тієї групи показників, яка має недостатній рівень значення показника [4, с.35].

Отже, запропонована система показників оцінки рівня ефективності амортизаційної політики є дієвим інструментом в механізмі управління підприємством. Дана система показників базується на критеріях оцінки наявності, стану, забезпеченості, руху та ефективності використання основних засобів, інвестиційної спроможності амортизаційних відрахувань, їх впливу на витрати, прибуток, рентабельність операційної діяльності та грошові потоки підприємства, а також ефективності використання.

Список літератури:

1. Овод Л. В. Принципи амортизаційної політики промислового підприємства / Л.В. Овод // Економіка: реалії часу. – 2015 – №2 - С.74-79.

2. Новікова Н. М. Формування амортизаційної політики підприємства / Н.М. Новікова // Вісник Маріупольського державного університету серія: Економіка – 2015. – №9. - С. 22-28.

3. Овод Л. В. Критерії та показники оцінки рівня ефективності амортизаційної політики промислових підприємств [Електронний ресурс] / Л.В. Овод // Хмельницький національний університет – Режим доступу до ресурсу: http://elar.khnu.km.ua/jspui/bitstream/123456789/3404/1/ОВОД.pdf.

4. Швець Н. В. Амортизаційна політика підприємства: проблемні питання / Н.В. Швець // Вісник Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля – 2016. – №6 – С.34-37.

5. Лищенко О. Г. Сталий розвиток економіки. Оптимізація амортизаційної політики підприємства / О. Г. Лищенко, В. В. Півненко // Міжнародний науково-виробничий журнал – 2015. – №4 – С.77-81.

Вороніченко А.О., (ф-т фінансів, магістрант)

РОЛЬ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ В БАНКІВСЬКІЙ СИСТЕМІ УКРАЇНИ

Протягом останніх років внаслідок ряду реформ та трансформаційних процесів банківський сектор України зазнав численних потрясінь і шоків. Беручи до уваги євроінтеграційний курс нашої країни та відкритість вітчизняної економіки, особливої актуальності набуває питання входження та функціонування іноземного капіталу в банківській системі країни, а також необхідність постійного регулювання та моніторингу цих процесів з боку наглядових органів.

За період фінансової кризи Національний банк України вивів із банківського сектору близько 90 банків, іншим вдалося збільшити капітал та очистити активи власними силами, за допомогою іноземних інвестицій або ж за підтримки держави. У результаті, всі зміни, які відбулися за останні роки, свідчать про активне витіснення державними банками та банками іноземних банківських груп українських банків з приватним капіталом. Так, сьогодні банки з іноземним капіталом складають майже половину усіх банківських установ в Україні (табл. 1).

Таблиця 1

Структура банківської системи України за походженням капіталу, 2016-2018 рр.

Показник	01.01.2016		01.01.2017		01.03.2018	
	К-сть, од.	%	К-сть, од.	%	К-сть, од.	%
Всього банків	**117**	**100,0**	**96**	**100,0**	**82**	**100,0**
з них: українські банки	76	65,0	58	60,4	43	52,4
банки з іноземним капіталом	41	35,0	38	39,6	39	47,6
- у т.ч. зі 100% іноземним капіталом	*17*	*14,5*	*17*	*17,7*	*18*	*22,0*

Джерело: Складено за даними НБУ [1].

Наведені дані свідчать про тенденцію збільшення присутності банків з іноземним капіталом у банківській системі України. Це передусім пов’язано не зі збільшенням кількості таких банків, а зі стрімким виведенням з ринку та визнанням неплатоспроможними вітчизняних банків. Виходячи з цього, можна зробити висновок про вагому роль іноземного капіталу в українській банківській системі.

Безумовно, присутність іноземних інвестицій у банківському секторі супроводжується рядом позитивних процесів: підвищенням капіталізації банківської системи, модернізацією банківського бізнесу завдяки використанню міжнародного досвіду, зростання рівня конкуренції серед банків, що сприятиме вдосконаленню технологій та покращенню якості послуг тощо.

Проте, з іншого боку, значна присутність іноземного капіталу у вітчизняному банківському секторі може призвести до низки негативних явищ, зокрема до витіснення українських банків та виникнення процесів монополізації ринку, підвищення рівня залежності банківської системи від держав-інвесторів, лобіювання іноземними інвесторами власних інтересів, що часто можуть не співпадати з національними. Тому, зважаючи на ці обставини, існує необхідність врівноваження співвідношення між банками з іноземним капіталом та українськими банками і приведення надмірного рівня присутності таких банків у вітчизняній банківській системі до оптимального (табл. 2).

Таблиця 2

Частка статутного капіталу банків з українським капіталом та іноземних банківських груп в банківській системі України, %

Група банків	01.01.2017	01.01.2018
Банки з українським капіталом	48,5	66,7
Банки іноземних банківських груп	46,4	32,6
Усього по банківській системі	100,0	100,0

Джерело: Складено за даними НБУ [1].

Як бачимо з таблиці, частка присутності капіталу іноземних банківських груп в статутному фонді банківської системи України становить 46,4% та 32,6% на початок 2017 та 2018 років відповідно. Відповідно до «Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України» [2], затверджених Міністерством економічного розвитку та торгівлі України, цей показник має знаходитися в межі 20-25 %. Так, значення 46,4% знаходиться в інтервалі 41-60%, що вважається критичним, така ситуація може призвести до втрати державного контролю над банківською системою. Однак, позитивним явищем є зменшення цього індикатора на початок 2018 року до 32,6%, що, перебуваючи в інтервалі 31-35%, все одно залишається незадовільним. Натомість НБУ не надає жодних рекомендацій чи обмежень щодо граничних значень частки присутності іноземного капіталу в банківській системі України.

Варто також відмітити, що банки з іноземним капіталом володіють більшим рівнем довіри зі сторони клієнтів, аніж банки з українським капіталом. Згідно з рейтингом надійних банків України [3], найвищий рівень довіри з інвестиційним кредитним рейтингом (Aa3 – A2) мають банківські групи BNP Paribas

(Укрсиббанк), Credit Agricole, PKO BP (Кредобанк); високий рівень надійності – банківські групи Intesa (Правекс банк) та Raiffeisen з інвестиційним рейтингом A3 –Baa1; достатньо надійними визнано OTP та Procredit. До переліку надійних увійшли також державні банки України, їх рівень надійності знаходиться між високим та достатнім. Такі результати свідчать про домінуючі позиції банків іноземних банківських груп на тлі банків з приватним українським капіталом.

Отже, проведений аналіз показує, що українська банківська система характеризується значним рівнем присутності в ній банків з іноземними інвестиціями з одночасним скороченням частки банків з вітчизняним капіталом. Тому, враховуючи можливість виникнення негативних наслідків, зумовлених діяльністю таких банків, необхідно приділяти особливу увагу проведенню аналізу різних аспектів і результатів суттєвої присутності банків іноземних банківських груп у банківській системі, а порядок оптимізації допуску і функціонування цих банків мають бути законодавчо врегульованими.

Список літератури:

1. Офіційний сайт НБУ // Показники банківської системи – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593
2. Наказ «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розрахунку рівня економічної безпеки України»: Наказ Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 29.10.2013 р. № 1277
3. Надійні банки України 2018: рейтинг, детальний аналіз – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://finsee.com/%D0%B4%D0%B5%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%82%D0%B8/%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96-%D0%B1%D0%B0%D0%BD%D0%BA%D0%B8/

Воронюк Р.М., (Юридичний інститут, ІІ курс)

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ МЕДІАЦІЇ У ПУБЛІЧНО-ПРАВОВИХ СПОРАХ

Сьогодні актуалізується питання застосування альтернативних способів вирішення спорів, вагоме місце серед яких посідає медіація, тобто «альтернативний (позасудовий) метод вирішення спорів, за допомогою якого дві або більше сторони спору намагаються в рамках структурованого процесу, самостійно, на добровільній основі досягти згоди для вирішення їх спору за

допомогою медіатора» [1]. Традиційною сферою медіації є цивільно-правові відносини між юридично рівними суб'єктами, проте можливість її застосування в адміністративних справах в умовах нерівності правового статусу суб'єктів все ж залишається дискусійним питанням та потребує додаткових роз'яснень.

Попри численні переваги, медіація не є універсальним методом урегулювання конфліктних ситуацій. Публічно-правові спори, які вирішуються в порядку адміністративного судочинства, часто називають немедіабельними, тобто такими, які не можуть бути вирішені шляхом застосування медіації [2, с. 158]. Варто зазначити, що медіація взагалі не застосовується до таких адміністративних справ, як спори між суб'єктами владних повноважень із приводу реалізації їхньої компетенції у сфері управління, в тому числі делегованих повноважень; спори щодо правовідносин, пов'язаних із виборчим процесом чи процесом референдуму. Однак цілком доцільно вирішувати за допомогою медіації спори фізичних та юридичних осіб із суб'єктом владних повноважень щодо оскарження його рішень, дій чи бездіяльності, спори з приводу прийняття громадян на публічну службу, її проходження, звільнення зі служби.

Вважаємо, що у разі виникненні адміністративного спору саме державні органи мають бути ініціаторами процедури врегулювання спору альтернативним методом або брати активну участь у ній. Погоджуємося з Л. Юхтенко у тому, що "тенденція сучасного розвитку економіки потребує від органів державної влади зміни свого ставлення до спілкування з громадянами та суб'єктами господарювання і тим самим є шляхом скорішого запровадження процедури досудового врегулювання спору в адміністративній юрисдикції" [5, с.110].

Для України більш прийнятним виглядає такий підхід судової медіації, залежно від ролі судді, відповідно до якого суд виступає сам у ролі медіатора (суддя-медіатор). Медіація може здійснюватися співробітниками суду, в тому числі суддями, які отримали на це доручення та мають відповідну підготовку та навички ("медіація інкорпорована в судовий процес") [5, с. 6].

Після внесення змін до процесуальних кодексів у 2017 році однією з дійсно нових і раніше небачених в Україні судових стадій можна вважати стадію врегулювання спору за участю судді. Сам факт визначення в процесуальних кодексах додаткового інституту, орієнтованого на мирне врегулювання спорів, є тенденцією, яку необхідно вітати. Хоча, на жаль, останні зміни до процесуальних кодексів не відповідають досягнутому на теперішній час рівню законопроектних робіт щодо медіації, але вони можуть стати рушійною силою для розвитку та вдосконалення інституту медіації в майбутньому.

При реалізації механізму медіації може виникнути багато проблем. По-перше, це пов'язано з навчанням суддів, адже їм необхідно буде опанувати спеціальні навички. По-друге, проблемою є мотивація суддів. Вони мають велике навантаження, тому не кожен буде зацікавлений у витрачанні часу на одну справу замість здійснення правосуддя у звичний спосіб. По-третє, необхідно враховувати особистісні якості судді. Для успішного вирішення справи мирним шляхом він повинен вміти добре спілкуватися зі сторонами, ефективно допомагати їм у налагодженні комунікації тощо [4].

Тому багато фахівців категорично заперечують доцільність поглинання існуючою системою правосуддя медіаційних процедур. Вони наполягають на тому, що надання послуг з медіації є абсолютно нормальною комерційною діяльністю. Відповідно до такого підходу суд приймає рішення про застосування медіації. Суддя виконує процесуальні функції, але не втручається у процес медіації. У цьому випадку медіація може бути проведена приватно практикуючими медіаторами ("приватна медіація в рамках судового процесу") [4, с. 6].

Якщо мова йде про досудове врегулювання спору, то на нашу думку, щоб уникнути зазначених вище проблем та сприяти розвитку інституту медіації – це повинен бути недержавний самоврядний інститут, за прикладом адвокатури. У зв'язку з цим особливу увагу варто зосередити на особі, яка може бути медіатором, її професійний рівень та віковий ценз. Зокрема, для більшої ефективності варто передбачити спеціалізацію медіаторів, яка буде передбачатися у спеціальному сертифікаті. Медіацію в інших відносинах, крім зазначених у сертифікаті, медіатор здійснювати не повинен.

Щодо урегулювання спору суддею-медіатором, то вважаємо, що більш доцільним є передання справи до спеціально навченого судді. Варто також визначити питання про те, яким чином участь судді у врегулюванні спору буде враховуватися у визначенні загального навантаження, чи будуть впроваджені додаткові заохочення для суддів, яким вдасться привести сторони до примирення? Нав'язування інституту примирення як сторонам, так і суддям викличе опір та буде неефективним.

Отже, впровадження медіації сприятиме не тільки ефективному вирішенню спорів учасників процедури медіації, а й зменшенню завантаженості судової системи в цілому, наближенню адміністративних органів до громадськості, що є надзвичайно актуальним у сучасних умовах розвитку держави.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Проект Закону про медіацію [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54558.
2. Кафарський В.В. Медіація в адміністративному судочинстві / Кафарський В.В.. // Прикарпатський юридичний вісник. – 2014. – №3. – С. 152–165.
3. Красіловська З. В. Умови застосування медіації для врегулювання спорів із органами публічної влади: вітчизняний та зарубіжний аспекти / Красіловська З. В.. // Теорія та практика державного управління. – 2015. – №4. – С. 1–8.
4. Романадзе Л. Д. Врегулювання спору за участі судді та інші процесуальні новели: вплив на розвиток медіації [Електронний ресурс] / Луїза Джумберовна Романадзе – Режим доступу до ресурсу: http://mediation.ua/wp-content/uploads/2017/05/Stattya-pro-Mediatsiyu-v-proektah-protses-kodeksiv-2.pdf.
5. Юхтенко Л. Досудове врегулювання спору шляхом проведення переговорів за допомогою судді в адміністративному судочинстві: сутність та проблеми запровадження / Л. Юхтенко // Юрид. вісн. – 2013. – № 3. – С. 106–112.

Гавриленко Д.Ю. (ф-т МЕіМ, магістрант)

МЕХАНІЗМ ІННОВАЦІЙНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ В КРАЇНАХ ЄС ТА ЇХ ТРАНСФОРМАЦІЯ В УКРАЇНІ

Сьогодні з впевненістю можна стверджувати, що світова економіка знаходиться під впливом нової науково технологічної революції. Сучасна НТР спирається на інтелект людини як своєрідний «підсилювач знань». Більше того, вона сама у незрівнянно більшій мірі ґрунтується на знаннях, у тому числі на інформаційно комунікаційних технологіях. Зміни, які несе ця революція, є настільки глибокими, що фахівці почали вживати спеціальний термін «нова економіка». Під новою економікою розуміють економіку, одним із головних атрибутів якої є саме позиція знань як головного чинника виробництва та генерування багатства [1]. Організація Європейського Співробітництва і Розвитку використовує поняття «knowledge based economy» – економіка, що спирається на знання. Рушійною силою економіки знань виступають інновації, а джерелом – знання, освіта, наука.

Проблема поширення знань на європейському ринку наприкінці XX – на початку XXI століть набуває особливого трактування. З одного боку, співпраця науковців, а також міжнародне розповсюдження результатів наукових досліджень у глобальному масштабі є підставою для розвитку сучасної науки. Незважаючи на те, що практичне застосування результатів досліджень регулюється державними і

міжнародними системами захисту інтелектуальної і промислової власності, наприкінці XX – на початку XXI століть спостерігається прогресуюча інтернаціоналізація у сфері інноваційних процесів, що проявляється, зокрема, у таких напрямках: зростанні обігу ліцензій на нові продукти і технології; збільшенні діапазону ринку технічних новинок; виробництві нових промислових виробів та послуг глобального масштабу; розвитку міжнародних підприємств, які розповсюджують інновації по всій земній кулі.

Європейський Союз планує зайняти належне місце на світовому ринку наукомісткої продукції, а тому Комісія Європейського Союзу є ініціатором і спонсором низки програм міжнародної наукової співпраці. «Горизонт 2020» – це найбільша Рамкова програма Європейського Союзу з фінансування науки та інновацій із загальним бюджетом близько 80 мільярдів євро, розрахована на 2014 – 2020 роки [2]. Програма сконцентрована на досягненні трьох головних завдань: перший, зробити Європу привабливим місцем для першокласних науковців; другий, сприяти розвитку інноваційності та конкурентноспроможності європейської промисловості й бізнесу; третій, за допомогою науки вирішувати найбільш гострі питання сучасного європейського суспільства.

Що стосується України, то незважаючи на проголошення курсу на інноваційний розвиток суспільства, в нашій країні поки що не відбувається «переозброєння» економіки у напрямку спирання її на знання і динамічну інноваційність як єдині доступні нам джерела міжнародної і внутрішньої конкурентоспроможності.

Адаптація до стандартів ЄС у сфері «наука і розвиток» дозволить інтегруватися в європейську систему управління інноваціями, збільшить частку національної сфери НДДКР в програмах, реалізованих в європейському масштабі, активізує обмін науково дослідницьким досвідом з країнами – членами ЄС, уможливить доступ до фінансових джерел, призначених для реалізації науково дослідних програм. На сьогодні Україна має дуже значне відставання від розвинених країн за темпами розвитку науково-технічної сфери і освоєнню наукомісткої продукції, хоча водночас вона має певний потенціал у таких галузях, як літако- і ракето- будування, телекомунікації і зв’язок, судно- і танкобудування, виробництво сучасної побутової техніки, товарів легкої промисловості і сільгоспвиробництва.

Основними напрямками побудови в Україні економіки, що спирається на знання є:

1. Формування в Україні високоосвіченої та висококваліфікованої нації. Без суспільства з високим рівнем освіти та інтелекту не може йти мова про побудову ЕСЗ.

2. Важливим завданням залишається проблема становлення інноваційної культури вітчизняних підприємств та організацій, що вимагає зміни способу мислення влади, роботодавців та індивідуумів.

3. Збільшення фінансових витрат.

4. Подолання слабкості українських підприємств – їх низької схильності до інновацій, вимагає зміни не лише відповідної макроекономічної, структурної і регіональної політики, правової і організаційної інфраструктури, а також запровадження дієвої системи стимулювання інноваційної діяльності суб'єктів підприємницької діяльності, усунення бар'єрів на шляху їх створення і функціонування у формі прозорих податкових пільг, «експрес-дотацій», лізингу

Трансформація національної економіки України в ЕСЗ робить свою ставку на інновації, які повинні стати основою забезпечення економічної безпеки, інструментом переходу економіки цих країн до фаз економічного пожвавлення та зростання, сприяти інтеграції у співтовариство цивілізованих країн.

Список літератури:

1. Куриляк В. Нова економіка у світовому та українському вимірах// Вісник Академії економічних наук України: Науковий щорічник. – Харків, Інститут економіко-правових досліджень НАН України, 2010. – С. 95–116.

2. European Commission. Horizon 2020 in brief – [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/en/

3. Наукова та інноваційна діяльність в Україні: стат. зб. / Держ. служба статистики України. – К.: 2017. – 287 с.

4. European Commission. EU R&D Scoreboard [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: file:///C:/Users/Dima/Downloads/The%202017%20EU%20Industrial%20R&D%20Investment%20Scoreboard.pdf

Гавриленко Ю.О., Загорійчук Т.М.
(факультет фінансів, студентки IV курсу)

БЛОКЧЕЙН: ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

На сучасному етапі розвитку глобалізаційних процесів економічне зростання будь-якої країни неможливе без впровадження інновацій.

Революційною технологією, яка може докорінно змінити звичну нам економічну систему являється технологія блокчейн, яка наразі використовується не тільки при здійсненні транзакцій між користувачами, але і в найрізноманітніших сферах корпоративних фінансів. Оскільки, пріоритетним для України є інтенсифікація ринкових процесів, створення передумов для її успішної інтеграції у світову спільноту, то питання розвитку прогресивних технологій набуває особливої актуальності.

З 2009 року було написано чимало книг, присвячених даній технології. Найбільш повно проблему розкривають праці С. Накамото,Е. Боюк, М.Кейко, П. Винья [1]. Натомість подальшого вивчення потребує питання імплементації найкращих практик використання блокчейн на вітчизняних підприємствах.

Блокчейн– це нова технологія, яка може кардинально покращити фінансову систему, мережу постачання та інші транзакційні мережі, надаючи їм нові можливості для інновацій та зростання, одночасно зменшуючи витрати та ризики. Дослідження особливостей технології блокчейн та аналіз досвіду використання даного інструменту дають змогу виявити основні переваги, які можна отримати від її впровадження (табл. 1).

Натомість, впровадження технології сповільнюється багатьма факторами, серед яких: значні витрати електроенергії, недостатня кількість кваліфікованих фахівців, відсутність законодавчої бази, поломки техніки та хакерські атаки [1].

У доповіді Всесвітнього економічного форуму за 2017 р. наведено прогноз, що до 2025-2027 рр. 10% світового ВВП будуть зберігатися в блокчейн або пов’язаних із блоками технологіях[2].

Таблиця 1

Переваги використання технології блокчейн

Прозорість процесів	Всі партнери мережі надають дані в режимі реального часу в межах однієї системи; точність даних.
Економічна ефективність	Відсутність фізичних документів або транспортування. Ніякого ризику дублювання чи втрати інформації.
Індивідуальні налаштування	Розумні контракти, врахування потреб учасників, адаптація до специфіки роботи партнера.
Зручність процесів	Єдина база інформації, спільна для всіх учасників, дані цифрові, онлайн-доступ до всіх даних.
Безпечність процесів	Інформація перевірена, доповнюється, але не змінюється. Ризик шахрайства мінімальний.
Швидкість процесів	Простий та швидкий доступ до інформації за рахунок шифрування даних, хмарних технологій.
Відсутність посередників	Потенційно технологія здатна виключити безліч посередників у відносинах між людьми, під час проведення операцій

Джерело: складено на основі [1;2]

Однак, компанії, інвестори та підприємці з обережністю відносяться до нових технологій, цифрова економіка не досягне світового масштабу. При цьому успішний досвід їх впровадження «великими гравцями» поступово змінюватиме ринок, розглянемо їх детальніше на рис. 1.

Не дивно, що технологія швидко стала затребуваною компаніями з різних галузей. За прогнозами аналітичної компанії TransparencyMarketResearch, до 2024 року обсяг світового ринку блокчейна досягне $ 20 млрд., демонструючи щорічне зростання в 59%.

Наразі, Україна входить до 14 країн-лідерів по впровадженню блокчейн. До основних досягнень можна віднести: проведення першого у світі аукціону з використанням технології блокчейн – «CETAM»; запущення земельного кадастру на базі технології блокчейн; створення DMarket для торгівлі ігровими предметами (який тільки в серпні 2017 року продав токенів на 6,5 млн дол.); відкриття української біткоїн-біржі Kuna та першої товарної blockchain-біржі Київ Меркентайл Ексчендж (КМЕ) [3].

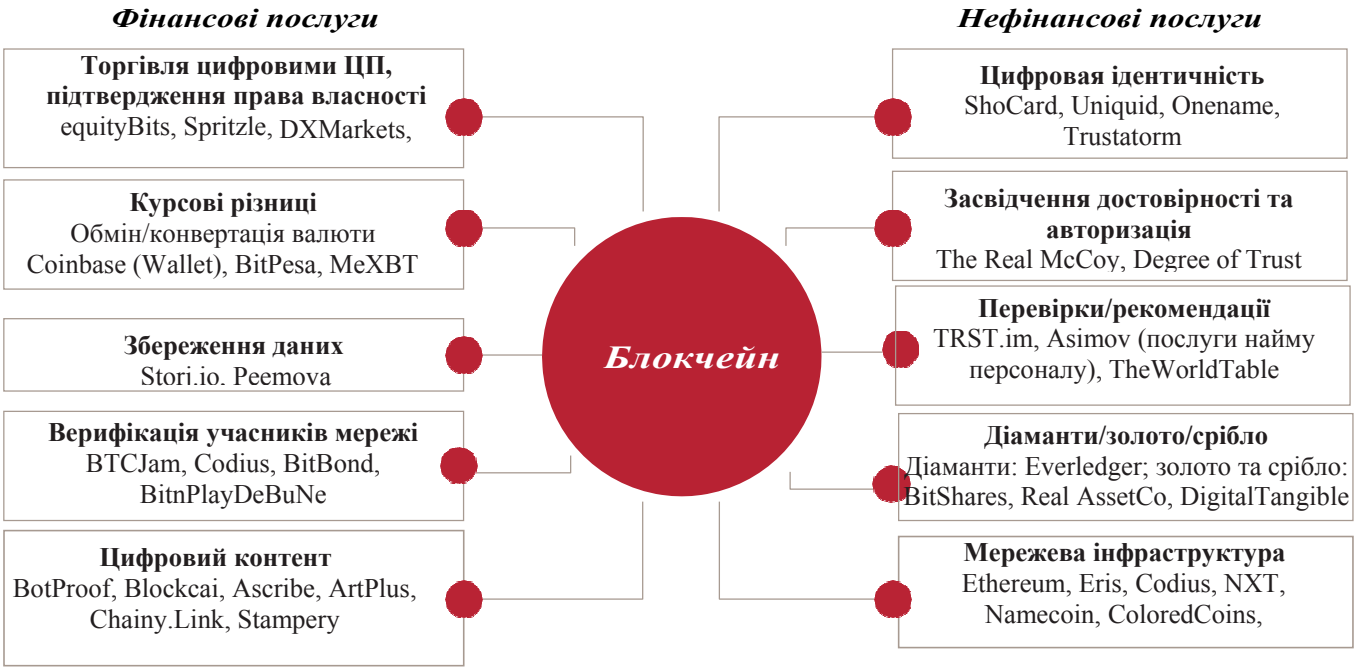

Рис. 1. Сфера застосування блокчейн-додатків в різних секторах [2]

Технологія блокчейн має перспективи у сфері корпоративних фінансів, зокрема, можна використовувати в аграрному секторі, який фактично є локомотивом розвитку національної економіки.

У 2017 році Україна встановила рекорд, експортувавши аграрної продукції на 70 млрд. дол., таким чином більше 40% валютної виручки сьогодні потрапляє до

країни в результаті діяльності аграрного сектору [3]. Однак рівень проникнення технологій в агросектор країни порівняно низький — лише 10%.

На нашу, думку застосування інновацій в аграрній галузі, зокрема, впровадження технології блокчейн підвищить конкурентоспроможність продукції, сприятиме створенню прозорого ланцюжка виробництва і поставки продуктів; зменшуватиме кількість посередників, і як наслідок знижуватиме витрати на проведення розрахунків; гарантуватиме виконання договорів і збереження даних; встановить довірчі відносини між партнерами; підвищить репутацію вітчизняних експортерів; забезпечить стабільні надходження внаслідок укладання смарт-контрактів.

Список літератури

1. Волосович С. В. Домінанти технологічних інновацій у фінансовій сфері / С. В. Волосович. // Економічний вісник університету. – 2017. – С. 15–22.

2. Огляд блокчейн технологій [Електронний ресурс].– Режим доступу:https://www.blockchain.com/

3. WorldEconomicForum (Всесвітній економічний форум) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.weforum.org/

Гаврилюк Г. О., (ф-т міжнародної економіки і менеджменту, IV курс)

ІННОВАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У ПРАКТИЦІ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Інноваційний менеджмент є порівняно новим поняттям в науково-управлінському середовищі і являє собою галузь науки та професійної діяльності, що спрямована на забезпечення довгострокового функціонування ефективного інноваційного процесу фірми та створення конкурентоспроможної інноваційної продукції, технологій найбільш оптимальним шляхом. [2, с. 23]

В умовах сьогодення, що передбачає бурхливий науково-технічний прогрес та постійне створення нової продукції, спирання лише на створення певних нових інноваційних продуктів стало недостатнім для ефективного функціонування фірм, а саме менеджмент організація та підтримання неперервного інноваційного процесу є запорукою успіху компанії на ринку. Визначення факторів менеджменту, що забезпечують ефективне функціонування підприємств та лідерство на ринку, що постійно розвивається, робить цю тему актуальною для сучасних підприємств.

Теорія інноваційного менеджменту визначає 3 крітерії, на яких будується ефективна інноваційна діяльність підприємства: стратегії, персонал та управління. Практики ж набагато розширюють цей перелік, спираючись на досвід практичного управління інноваційною діяльністю. [3, с. 2]

Лора Данієль, аналітик в області бізнесу та планування в компанії Chevron, визначає 7 кроків для встановлення успішного інноваційного менеджменту та побудови неперервного інноваційного процесу. Вони включають: відповідність стратегії та цілям компанії, побудова процесу управління інноваціями, наймання правильних людей, визначення ролей та обов'язків, визначення способів оцінки результатів діяльності, постійне удосконалення та побудова культури інновацій. [1, с. 2]

При цьому практика засвідчує, що культура інновацій стає основним крітерієм у менеджменті інноваційної діяльності. Компанія «Google» змогла побудувати культуру інновацій, стимулюючи персонал постійно удосконалювати продукцію та втілювати нові ідеї. Стратегія менеджменту полягає у тому, що ідеї можуть з'явитися звідки завгодно, саме тому розроблена спеціальна система заохочення ідей персоналу та пошуку ідей ззовні [2, 4].

Ефективна інноваційна діяльність передбачає командну роботу і абсолютну прозорість та доступність усієї інформації для усіх членів команди, що дозволяє досягти більших результатів, ніж працюючи індивідуально. Крім вищезазначеної системи мотивації, менеджери «Google» запровадили систему абсолютної прозорості. За допомогою мережі Інтернет через систему livestream стає можливим спостерігати за роботою працівників в усіх точках земної кулі, а також ділитися усією інформацією, що є одним з принципів менеджменту компанії [4, с. 4].

Інноваційний менеджмент має бути дуже гнучким, адже передбачає управління творчою працею, що неможливо виміряти у кількості виробленої продукціїї чи відпрацьованих годин, тому гнучкість в управлінні є запорукою успіху. Менеджери інновацій «Google» визначили структуру інноваційної діяльності у 70/20/10 моделі, що полягає у тому, що працівник 70% виробітку віддає основній стратегічній справі компанії, 20% - пов'язаним з нею роботі, а 10% - на власні сторонні проекти. Це дозволяє працівникам бути гнучкими з одного боку і з іншого визначає рамки їх діяльності [4, с. 5].

Ще одна основа вдалого менеджменту - практика постійного удосконалення. Світова практика показує, що компанія «Samsung» випускає на ринок удосконалений продукт кожні два тижні, в той час як флагмани компанії випускають на ринок щороку, що у короткостроковому періоді дозволяє

заповнити усі сегменти ринку для споживачів з різними потребами, а з іншого дозволяє створювати унікальні абсолютно нові продукти, що є найбільш прибутковими.

Інноваційна діяльність на сьогоднішній день є дуже ринковоорієнтованою, що передбачає продукти, що відповідали б потребам споживача. Фірма «Philips», що є виробником електроніки та побутової техніки досягла успіху виключно після ребрендингу і перепозиціонування себе як виробника легкої у використанні продукції, що має полегшити життя людей. Вектор розвитку та цілі компанії переключилися на ринок масового споживання, що приносить компанії 80% доходу і забезпечує фірмі прибутковість після збиткових років. Позиціонування фірми як виробника високотехнологічної продукції у сфері техніки медичного застосування не приносило прибутку, тому наразі займає лише 20% товарної продукції фірми.

Сучасний інноваційний менеджмент має забезпечувати мотивацію, заохочення та свободу персоналу створювати нові продукти, що передбачає поєднання високої гнучкості в управлінні з досягненням поставлених цілей та результатів. Також невід'ємною частиною ефективного функціонування підприємства та досягнення високих результатів є абсолютна прозорість та доступність інформації для усього персоналу, задіяного в інноваційному процесі, що є важливим завданням для менеджерів інновацій.

Список літератури:

1. Daniele L. (2015) 7 Steps for Building a Sustainable Innovation Process: Practical innovation management [E-Reader Version]. Retrieved from http://imblog.ideaglow.com/7-steps-for-building-a-sustainable-innovation-process/

2. Микитюк П. П. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2008. – 295 с.

3. Satell G. (2013) How to manage innovation [E-Reader Version]. Retrieved from http://www.forbes.com/sites/gregsatell/2013/03/07/how-to-manage-innovation-2/#4ee721ca33d9

4. Schmidt E. (2014) Creating a culture of innovation: Eight ideas that work at Google [E-Reader Version]. Retrieved from https://apps.google.com/learn-more/creating_a_culture_of_innovation.html

Гаврилюк Д.В., (ф-т фінансів, ІІІ курс)

ОЦІНКА УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

В сучасних умовах розвитку економіки питанню управління грошовими потоками підприємств, приділяється значна увага. Суб'єкти господарювання самостійно знаходять джерела формування своїх фінансових ресурсів, однак не завжди вдається забезпечити ефективність їх використання та отримати максимальний фінансовий результат. Саме тому існує необхідність оптимізації методів оцінки управління грошовими потоками підприємства.

Для більш цілісного розуміння та всебічного розгляду даної теми почнемо з розкриття базового поняття. Відомі вчені такі, як Ю. Брігхем та Л. Гапенські, визначають поняття «грошові потоки» як чисті грошові кошти, що надходять в фірму або витрачаються нею протягом операційного циклу. О. Терещенко розглядає дане поняття як внутрішнє джерело фінансової стабілізації через збільшення вхідних та зменшення вихідних грошових потоків, що спрямовуються на зростання платоспроможності підприємства. В цілому в науковому обігу поняття «грошовий потік» - це усі надходження і вибуття коштів за певний період часу, сформовані у процесі діяльності підприємства. А управління ним - це забезпечення контролю за його формуванням, розподілом та використанням. Головною метою управління грошовими потоками виступає забезпечення постійної фінансової рівноваги підприємства [1]. Управління здійснюється в декілька етапів: облік операцій з грошовими коштами; аудит законності розрахункових операцій і достовірності відображення їх в обліку; аналіз грошового потоку; визначення оптимального рівня грошових коштів; прогнозування грошових потоків; складання бюджетів грошових потоків.

Найбільш важливими фінансовими показниками в діяльності підприємства є «виручка від реалізації», «прибуток» та «потік грошових коштів». Сукупність значень цих показників та тенденції їх зміни характеризують ефективність роботи підприємства та його основні проблеми. Існує вхідний та вихідний грошовий потоків. Коли мова йде про надходження коштів формується вхідний, а при їх вибутті – вихідний. Загалом складовими сукупного грошового потоку є грошові потоки від операційної діяльності, від інвестиційної діяльності та від фінансової діяльності. Ключовим елементом структурування грошових потоків суб'єкта господарювання є розрахунок чистого грошового потоку, що представляє собою зміну абсолютної величини грошових коштів, які знаходяться у розпорядженні

підприємства, за певний період часу. Для кількісної оцінки грошових потоків на практиці використовується прямий або непрямий метод. Різниця в використанні цих методів торкається тільки розділу «операційна діяльність» [2].

Крім прямого та непрямого методів оцінки руху грошових коштів існує ще метод ліквідного грошового потоку, який може використовуватись за потреби здійснення експрес-діагностики та характеризує зміни у чистій кредитній позиції підприємства. Існує також коефіцієнтний метод оцінки грошових потоків, який призначений для вивчення рівнів і їх відхилення від планових і базисних значень різних відносних показників; ефективності використання грошових коштів організації; аналізу динаміки різних коефіцієнтів, що дозволяє встановити позитивні і негативні тенденції. Доцільніше здійснювати коефіцієнтний аналіз грошових потоків у стратегічному напрямку, адже він дозволить підприємству забезпечити високий рівень оборотності його капіталу, ритмічність діяльності, знизити ризик неплатоспроможності і отримати додатковий прибуток і скоротити втрати за рахунок раціонального використання тимчасово вільних коштів. Важливим є забезпечити ефективність управління грошовими потоками, яка полягає у синхронізації надходжень і виплат, підтримці постійної платоспроможності підприємства. На сьогоднішній день, на жаль, на практиці існує певна невідповідність між опублікованою звітністю та реальним фінансовим станом підприємства. Серед багатьох компаній в Україні яскравих прикладів безпомилкового управління грошовими потоками є холдингова компанія ДТЕК. ПАТ «ДТЕК Дніпроенерго»- це підприємство, яке входить до складу даної холдингової компанії. Так от, при вивченні загального Cash-Flow прямим методом можна побачити, що у 2014 році спостерігалася нестабільна ситуація, у 2015 році - кризова; однак у 2016 році вони нормалізували ситуацію. Чистий дохід у 2016 році зріс в 1,9 раза (на 6 млрд 839,054 млн грн), а валовий прибуток склав 2 млрд 598,21 млн грн.[3] Відбулося збільшення надходжень від реалізації продукції на 7 млрд. 702, 94 млн. грн.; зменшення витрат на цільове фінансування; повернення коштів від раніше наданих позик. Загалом холдингова компанія ДТЕК активно рухається у запровадженні європейського досвіду на теренах сучасної України, усіляко приймає участь у всіх інноваційних процесах. Активно працює над впровадження у своїй діяльності такого показника, як «Green Capex».

Загалом управління грошовими потоками є важливим елементом фінансової політики підприємства. Адже від якості й ефективності управління залежить його стійкість у конкретний період часу, можливість подальшого розвитку, досягнення фінансового успіху на довгострокову перспективу.

Виходячи із дослідження даної холдингової компанії доцільне запровадження таких інноваційних напрямків оптимізації управління грошовими потоками як: залучення зелених кредитів та/або випуск зелених облігацій; побудова "розумної мережі" для управління різними джерелами виробництва електроенергії; збір нефінансової інформації та підготовка нефінансової звітності; оцінка рівня нефінансових ризиків для отримання доступу до зелених фінансів.

Література:
1. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. / За ред. Момот Т. В. – К.: Центр учбової літератури, 2011. - 712 с.
2. Фінансовий менеджмент: Підручник / [Поддєрьогін А.М., Білик М.Д., Буряк Л.Д. та ін.]; кер. кол.авт. і наук. ред. проф.А.М.Поддєрьогін. – К.: КНЕУ, 2017. – 534с.
3. Офіційний сайт «ДТЕК Дніпроенерго» [Електронний ресурс]: https://energo.dtek.com/business/generation/dniproenergo/

Гаєвська О. П., (ФУПСтаП, 1 курс)
Gaevskaya Alexandra

POST-TRAUMATIC SYNDROME – IS A BOMB OF SLOW MOTION. UKRAINIAN NATIONAL ARMY – ATO
ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СИНДРОМ – МІНА УПОЛЬНЕНОЇ ДІЇ.

Post-Traumatic Stress Disorder

PTSD is a disorder that develops in some people who have experienced a shocking, scary, or dangerous event. It is natural to feel afraid during and after a traumatic situation. Fear triggers many split-second changes in the body to help defend against danger or to avoid it. This «fight-or-flight» response is a typical reaction meant to protect a person from harm. Those who continue to experience problems may be diagnosed with PTSD. People who have PTSD may feel stressed or frightened even when they are not in danger.

Participation in the ATO for military is such a hard psychological trial. Psychologists for ATO participants

Many warriors experience heavy mental stresses in battles and difficult field conditions in which they have to live. Their problem is to find their «new place» in society. Psychologists solve the issues of social and psychological adaptation of ATO veterans and help them return to peaceful life. It is clear that the warrior comes back

from the combat zone as another person who has received a new experience, often extremely stressful for himself. «We were fighting together. He always covered my back, and I covered his. And now «we» do not exist anymore. The one who has always been near, overtaken the enemy's ball. I lost my brother. I lost a part of me...». Soldiers often talk about death, and it is impossible to prepare for it. The human psyche can not withstand the horror of war. According to experts, psychological disorders occur almost in a half of the participants in the fighting. The so-called «Afghan» syndrome carries the reason for the asocial behavior of military veterans. In scientific terms, it is called PTSD - post-traumatic stress disorder. It appears in 3-6 months after the end of the war. One of the main symptoms is flashbacks: the veteran sees the unpleasant memories, which he tries to forget. He may have a violent activity, due to a fault that he has. In order to "drown the war in the head", former soldiers drink alcoholic beverages, drugs, can join criminal groups. Symptoms of frustration are also unbridled aggression, aimed at families and loved ones. PTSD is also characterized by somatic symptoms such as sleep disturbance, headaches, heart attacks.

«Afghan» syndrome is missed. The next step – «Donetsk» and «Lugansk» ?

During the so-called international assistance to the Afghan people in the former Soviet Union, nobody paid attention to psychological help. As a result, up to 50% of soldiers were exposed to post-traumatic stress disorder and that was a problem not only for individual, but for society. Today during the ATO and especially after its completion, we can not underestimate the role of military psychologists in the rehabilitation of our soldiers.

The management experience of ATO showed: the commanders require the presence of military psychologists themselves. The military psychologist must be able to quickly «assemble» the warrior and focus him on the battle. Some soldiers are demoralized after seeing injuries and deaths of their brothers, they refuse to carry out a military task and go to the checkpoints. And commanders due to lack of experience can not raise them to go to the next attack. Thats why psychologists are really needed. The main thing in this situation is the ability to provide quick help and sometimes just listen carefully to the soldiers. According to world standards, the soldier can not immediately return home after hostilities. He must be at least two weeks on rehabilitation, during which his relatives, close friends can visit him. The soldier needs the change of the situation. The most important task for psychologists is to bring people back to society so they can lead a normal way of life.

After the first battle, the system of soldier's values changes.

The first battle is very important. He is the most dangerous. The way a fighter will carry this pressure is very important too.

It is important to support this military consciousness during the conflicts and to bring the fighters out of this state after the end of the ATO, in order to bring them back into the social sphere.

Michelle Templet once said:

«Always remember, if you have been diagnosed with PTSD, it is not a sign of weakness; rather, it is proof of your strength, because you have survived!»

Список літератури:

1. Величко С.В., Адаптационный потенциал военнослужащих в психологической подготовке к гражданской жизниь / С.В. Величко. – 2014.

2. Корчемний П.А. Військова психологія: методологія, теорія, практика / П.А. Корчемний. – 2010.

Гайдим Б. В., (ф-т фінансів, магістрант)

ПРОБЛЕМИ НАРОЩЕННЯ БАНКІВСЬКОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Довіра до банків на сьогодні є запорукою стабільності банківської системи. Одним з найважливіших чинників формування цієї довіри є підтримання достатнього рівня капіталу у банках, оскільки обсяг власного капіталу є одним із найважливіших елементів надійності та фінансової стійкості банку. До того ж нарощення обсягів капіталів комерційних банків України є особливо важливими в кризових умовах, які ми спостерігаємо в економіці України протягом останніх років.

За період з 2016 року по 2018 рік кількість банків в Україні скоротилася на 35 одиниць (станом на 01.01.2016 - 117 банків, на 01.04.2018 року - 82 банки)[1].Основними причинами ліквідації банківських установ є неспроможність їх управляти існуючимиризиками, так само як і відповідати за своїми зобов’язаннями, що спричинено недостатністю власного капіталу. З огляду на останні події у банківській системі України, можна сказати, що тепер на перспективи розвитку кожної банківської установи дуже впливатиме рівень її капіталізації [2, с. 26].

Глибока економічна криза в країні негативно вплинула на станукраїнської банківської системи України загалом, що призвело до отримання банками в усіх групах збитків, які знижували власний капітал. У цей же період НБУ висуває вимоги щодо підвищення рівня власного капіталу банках України. Проте більшість банків на сьогодні не в змозі виконати вимоги по докапіталізації саме через їх збитковість. І якщо у 2016 році збитки в українських банкахпризводили

до ситуації, коли розмір власного капіталу банків був меншим за його статутний капітал, то на 2018 рік банки докапіталізувалися на 69926,2 млн. грн. (74,7 %), проте банківська система все ще є збитковою. Станом на 01.01.2018 усього по банківській системі Україні -391973,3 млн. грн. непокритих збитків, при чому у підсумку збитки має кожна група банків. Варто звернути увагу на те, що хоча власний капітал державних банків України є найбільшим через державну підтримку 77482,7 млн. грн. (47,4 % від загального капіталу банківської системи України на 01.01.2018), проте саме ця група банків отримує найбільші збитки - 253472 млн. грн., (64,7 % від збитків банківської системи України на 01.01.2018) більше того, ці збитки зростають, починаючи з 2015 року. Усе це свідчить про неефективний менеджмент, зокрема у державних банках.

Отже, формування власного капіталу банківської систему України на сьогодні відбувається в таких умовах. З одного боку ми спостерігаємо тиск НБУ на банки щодо нарощення капіталу в період їх збитковості, який впливає на формування обсягів власного капіталу банків України. А з іншого боку збитковість банківської системи України (спричинена неефективними стратегіями та методами управління менеджменту банків) зменшує величину власного капіталу, незважаючи на зростання питомої ваги статутного капіталу у ньому.

При стратегії нарощення власного капіталу в банках найбільшого значення набувають навіть не джерела поповнення власного капіталу, а регулювання напрямів вкладання капіталу, тобто якість активів банку. Оскільки якісні активи дадуть змогу отримувати прибуток, а отриманий прибуток можна реінвестувати, збільшуючи потім власний капітал.

Вищезазначене обумовлює необхідність шукати нові ефективніші джерела збільшення капіталу. Як бачимо таке джерелояк прибуток від банківської діяльності поки що недоступне для вітчизняних банків. Поповнення власного капіталу виключно за кошти акціонерів (збільшення статутного капіталу) є недостатньо з огляду на останні тенденції в банківській системі України в цілому. Тому залишається субординований борг, чим і скористалися банки [3, с. 56].

Протягом 2016 році відбулися зміни у структурі регулятивного капіталу українських банків. Частка субординованого боргу (складова додаткового капіталу) у регулятивному капіталі зросла з 11,4% до 17,6% на 01.01.2014 [3, с. 56].

Отже, необхідно розробляти ефективне планування збільшення капіталу банків як на макро-, так і на мікрорівні. Дії на макрорівні передбачають відкоригувати політику НБУ із врахуванням сучасного стану банків та їх можливостей у кризових умовах. Національний банк має сприяти нарощенню

капіталу в банках за допомогою процесів злиття та поглинання банківських установ, оскільки це є ефективно за кордоном [4, с. 808]. На макрорівні кожен банк має розробляти власну стратегію розвитку, де буде передбачене ефективне управління активами і пасивами, власного капіталу та підвищення якості активів. Основними джерелами нарощення власного капіталу банку мають бути проведення додаткових емісій акцій, реінвестування прибутку, капіталізація дивідендів та залучення коштів на умовах субординованого боргу.

Список літератури:

1. Матеріали офіційного сайту Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режимдоступу:https://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=31246184
2. Пасічник І.В. Капіталізація як метод підвищення надійності банку / І.В. Пасічник, Я.О. Адамський //«Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики»: збірник наукових праць. – ХННІ ДВНЗ «УБС» (Харків). – 2016. - Випуск №2 (21). - С. 23-31.
3. Швець, Ю. О. Проблеми та способи підвищення капіталізації банків України / Ю. О. Швець, М. Ю. Вернидуб. - Електрон. текстові дан. // Інвестиції: практика та досвід : Аналіз. Прогнози. Коментар. - 2016/1. - № 8. - С. 52-57
4. Сянькова, В. Р. Проблеми капіталізації банківських установ у сучасних умовах [Текст] / В. Р. Сянькова, Л. А. Аврамчук // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – № 16. – С. 806-809.

Галета П.М. (факультет економіки та управління, магістрант)

ВПЛИВ ДИНАМІЧНОЇ РІВНОВАГИ НА СИСТЕМУ СТИМУЛІВ СПОЖИВАЧА

Розвиток та широке використання статичної мікроекономічної та макроекономічної теорії споживача протягом останнього століття призвело до появи низки питань пов’язаних з можливістю практичного застосування результатів теоретичного аналізу. На сьогодні активний розвиток інституціональної економіки та поведінкової економіки спричинили зміну класичних положень про поведінку споживача як економічного агента. В своїй більшості ці зміни були пов’язані з принципом прийняття рішення споживачем та чинниками навколишнього середовища, які впливають на цей вибір. Зокрема

розробка більш деталізованих моделей прийняття рішень вченими Дж. Лоуенстайном, Д. Хокінсом, Е. Лайоном були спробою дослідити психологічні аспекти, а саме яким чином споживач робить вибір між товарами. При цьому всі ці моделі розглядали споживача лише в статичному підході, а спроби спроектувати поведінку на проміжок часу не вийшли за рамки порівняльної статики. Тому постає необхідність формування теорії поведінки споживача в динаміц.і

Мета: сформувати теоретичне узагальнення умов динамічної рівноваги споживача.

Методи: дане дослідження спирається на неокласичну методологію, зокрема мікроекономічний аналіз поведінки споживача та теорію економічної динаміки Дж. Хікса.

Основна частина. Підхід, який був використаний в досліджені полягав у спробі пов'язати статичні періоди вибору споживача. В основі лежить класичне рівняння рівноваги Слуцького, яке обгрунтовує яким чином споживач робить вибір між товарами в кожному періоді. Дж. Хікс використав строкові операції для пов'язання вибору в різні періоди, але на мою думку такий підхід не дає вагомих висновків для аналізу споживання товарів та послуг на роздрібному ринку. Тому для того, щоб вирішити дану проблему я увів поняття "довгострокового товару", який купується в одному періоді, але має термін споживання більше одного періоду. Також було введено очікувану зміну цін яка в своїй суті виражала очікування споживача щодо ціни товару який він планує купувати в майбутньому та природній дисконт корисності, який виражав норму заміщення товару в періоді t та t+1. Психологічна інтерпретація даного дисконту полягає в тому, що споживач оцінює споживання товару в наступних періодах менше ніж в поточних.

Результатом такого введення стала модифікація рівняння рівноваги:

$dq_{ga1}/dq_{gb1}=p_{ga1}/p_{gb1}$

$dq_{gb1}/dq_{gv1}=p_{gb1}/p_{gc1}$. – вибір між споживанням короткострокових товарів.

$dq_{g2z}^{1}/dq_{g1z}^{2}=(½)*p_{g2z}^{1}/p_{g1z}^{2}$

$dq_{g3z}^{1}/dq_{g1z}^{2}=(1/3)*p_{g3z}^{1}/p_{g1z}^{2}$

$dq_{g3z}^{1}/dq_{g1z}^{3}=(1/3)*p_{g3z}^{1}/p_{g1z}^{3}$

…

$dq_{gtnz}^{1}/dq_{g1z}^{tn}=(1/tn)*p_{g2z}^{1}/p_{g1z}^{tn}$ - вибір між купівлею довгострокового товару та споживанням короткострокового товару в майбутньому.

$dq_{g2z}^{2}/dq_{g1z}^{1}=(½)*p_{g2z}^{2}/p_{g1z}^{1}$

$dq_{g3z}^{3}/dq_{g1z}^{1}=(1/3)*p_{g3z}^{3}/p_{g1z}^{1}$

$dq_{g3z}^{3}/dq_{g1z}^{2}=(1/3)*p_{g3z}^{3}/p_{g1z}^{2}$

…

$dq_{gtnz}^{1}/dq_{g1z}^{tn}=(1/tn)*p_{g2z}^{1}/p_{g1z}^{tn}$ – вибір між відкладенням коштів та купівлею короткострокових товарів.

Перший вибір знайомий зі статичної теорії, і він залишається незмінним. Другий вибір полягає в тому, що споживач купуючи довгостроковий товар намагається спланувати своє споживання так, щоб різниця в споживанні одно товару протягом певного часу співпадала з природнім дисконтом споживання цього товару в часі.

Третій вибір полягає в тому, що споживач не маючи достатньо коштів в періоді t буде відкладати їх для купівлі довгострокового товару в майбутньому. Тому його вибір буде полягати у виборі між споживанням довгострокового товару в майбутньому та споживанням короткострокового товару в періоді t.

Враховуючи всі ці принципи вибору споживач кожного періоду намагається з однієї сторони досягнути стану рівноваги в поточному періоду, а з іншої сторони не мати стимулів для зміни структури споживання яка була закладена в минулому. На загальному прикладі можна довести, що при значенні природного дисконту менше 1 споживач буде знаходитись у стані постійної нерівноваги.

Висновки: було здійснено спробу поєднання методів аналізу динамічної рівноваги та теорії споживчого вибору, пояснено у який спосіб реалізується вибір моделі споживання протягом низки періодів. За наявності природного дисконту та довгострокових товарів його спроби досягти рівноваги закінчуються постійним відходом від неї. Споживач намагається вирівняти своє споживання у часі для того щоб не мати стимулів до зміни споживання товарів протягом часу та саме споживання не мало диспропорцій в різн іперіоди. Зміна основних параметрів стимулює споживача досягати рівноваги змінюючи споживання короткострокових товарів, що відображається на його динамічній рівновазі.

Список літератури:

1. Дж. Р. Хикс. Стоимость и капитал. Пер. с англ. – М. Издательская группа «Прогресс», 1993 – 488 с.
2. Кейнс Дж. М. Общая теория занятости, процента и денег. Избранное. — М.: Эксмо, 2007. — 960 с.
3. Фридман А. А. Лекции по курсу микроэкономики продвинутого уровня. — М.: Издательский дом ГУ ВШЭ, 2007. — С. 71.

Гаркуша А.Г.,

(ф-т економіки та управління, І курс)

АНТИКОРУПЦІЙНІ СТАНДАРТИ В ЗАПОБІГАННІ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Зважаючи на історичні обставини та менталітет українського суспільства, “обхід законодавства” заради реалізації особистих інтересів відноситься до масштабно розповсюджених реальних ситуацій. Така негативна тенденція зумовлює підвищення рівня корупції, наслідком вчинення якої є притягнення до кримінальної або адміністративної відповідальності. Звичайно, неможливо зовсім позбутися особистих інтересів, але потрібно розуміти межу, коли конфлікт інтересів перетворюється на неправомірне діяння або рішення. Якщо говорити більш точно, то конфлікт інтересів – це скоріше передумова причини скоєння злочину або адміністративного правопорушення.

Мета роботи визначити, що таке конфлікт інтересів, як його уникнути та яким чином українське законодавство запобігає цій проблемі.

Відповідно до законодавчих нормативів під конфліктом інтересів трактують наявність у працівника в публічній сфері певного приватного інтересу в рамках його повноважень, що може вплинути на процес прийняття управлінських рішень [1].

В публічній сфері України існують потенціальні ситуації поширення конфлікту інтересів, а саме: проведення публічних закупівель, за участі осіб, які пов’язані з посадовими особами замовника; здійснення контролю чи функцій перевірки юридичних осіб близькими особами; приватизація або відчуження державного або комунального майна; видача дозволів або ліцензій, щодо ведення

окремих видів діяльності; взаємодія службовця та юридичної особи, у якої він працював у минулому або був її керівником. Проте найчастіше випадки порушення антикорупційного законодавства трапляються з причин необізнаності, неусвідомлення повною мірою загроз певної ситуації. Крім того, важливо розуміти, що не існує чіткого переліку ситуацій конфлікту інтересів. Єдиний спосіб ідентифікувати таке правопорушення – це здійснити реальний аналіз діяльності певних посадових осіб на наявність або відсутність конфлікту інтересів та завжди пам'ятати, що "не знання закону не звільняє від відповідальності" [5, с. 4].

Основним органом, що формує та реалізує антикорупційну політику в Україні є Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК). Нормативно-правові стандарти-інструменти розв'язання конфлікту інтересів визначені в Законі України «Про запобігання корупції» [1], в розділі V «Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів», більшість статей якого мають тісний взаємозв'язок з Антикорупційною політикою, що активно набирає обертів в нашій країні.).

За даними НАЗК лише за 2017 рік було складено 159 протоколів про адміністративне правопорушення, що були пов'язані з корупцією.

Переважну більшість протоколів про адміністративні правопорушення, які пов'язані з корупцією, складено за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, а саме: неповідомлення особою про наявність у неї реального конфлікту інтересів та вчинення дій/прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів. Визначним є те, що більшість правопорушників – депутати місцевих рад.

Після прийняття антикорупційного блоку законів у 2014 році, з кожним роком кількість позитивних судових рішень в сфері конфлікту інтересів збільшується.

Але існує низка проблем.

По-перше, наразі, в Україні підкріплення законодавчої бази реальними органами виконання знаходиться на сумнівному рівні. Прес-служба НАЗК повідомила, що Департаментом дотримання законодавства про конфлікт інтересів та інші обмеження щодо запобігання корупції загалом у 2016 році здійснювалось 251 перевірка, з яких 151 з приводу конфлікту інтересів [2]. Оскільки НАЗК немає розвинутої системи територіальних органів, ресурсозабезпеченість знаходиться на

низькому рівні, збирання доказів та отримання пояснень займає багато часу. Це негативно впливає на оперативність проведення перевірок.

По-друге, в наслідок того, що на таку проблему як конфлікт інтересів “довго закривали очі”, вона стала так званою «національною традицією».

В Україні адміністративні покарання виражаються в діапазоні від 3400 грн. до 13600 грн., в залежності від особливостей конфлікту інтересів [3]. Оскільки в нашій країні конфлікти інтересів відбуваються досить часто та на високих, масштабних рівнях, підвищення грошового стягнення просто необхідне.

Безперечно, ситуація в Україні, з 2011 року, коли були закладені антикорупційні принципи вирішення конфліктів інтересів, змінилася на краще. Україна взяла на себе міжнародні зобов’язання у зв’язку з необхідністю приведення положень національного законодавства до міжнародних стандартів

У сфері протидії та запобігання корупції прийнято низку надзвичайно важливих законів.

З урахуванням міжнародних стандартів основними складовими превентивної антикорупційної системи згідно із вітчизняною нормативно-правовою базою є: антикорупційні обмеження, запобігання та врегулювання конфлікту, спеціальні антикорупційні інструменти, Єдиний державний реєстр осіб, які вчинили корупційні або пов’язані з корупцією правопорушення, вимоги щодо прозорості та доступу до інформації, захист викривачів, адміністративна дисциплінарна та цивільно-правова відповідальність, усунення наслідків корупційних правопорушень, відшкодування збитків у судовому порядку, міжнародне співробітництво.

Отже, актуальність проблеми конфлікту інтересів в Україні є беззаперечною. Але для досягнення законодавчо закріплених антикорупційних стандартів громадяни України повинні починати зміни з себе.

Список літератури:

1) Закон України “Про запобігання корупції” від 14.10.2014 № 1700-VII [Електронний ресурс] / Відомості Верховної Ради України. - 2014. - №49. - Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18

2) Офіційний сайт Національного агентства з питань запобігання корупції України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://nazk.gov.ua/news/nazk-sklalo-159-protokoliv-ta-vneslo-29-prypysiv-za-porushennya-zakonodavstva-shchodo

3) Конфлікт інтересів: поняття, врегулювання, відповідальність [Елетронний ресурс] / Публікація // Офис юридических компаний VEK Legal Group. - Харків, 2017. - Режим доступ: http://www.veklegal.com/uk/blog/konflikt-interesiv/

4) Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів [Електронний ресурс] / Публікація // Головне управління держгеокадастру у Чернівецькій області. - Чернівці, 2017. - Режим доступу: http://chernivetska.land.gov.ua/zapobigannya-ta-vreguluvannya-konfliktu-interesiv/

5) Правові засади та практичні аспекти запобігання корупції [Електронний ресурс] / Лекційні матеріали до тренінгового навчального курсу для працівників державних органів та посадових осіб місцевого самоврядування. - НАЗК, 2017. - 29 с. - Режим доступу: https://nazk.gov.ua/sites/default/files/docs/nazk_files/%D0%BD

Гижко С.А

Студент ф-ту ОПМ, 4 курсу, спец.071 «Облік і оподаткування»

EXIT CAPITAL TAX : PROSPECTS OF IMPLEMENTATION IN UKRAINE

In Ukraine, there is a classical European model of enterprise profit taxation, which is the most common among the EU countries. It consists in direct taxation of the net profit of the enterprise. The right choice of the model of enterprise profit taxation is extremely relevant, since it allows the state to receive more funds in the form of taxes.

This topic is actual, as in direct taxation of net profit of enterprises operating in the territory of Ukraine, there are several generally known shortcomings: among them are problems with the accumulation of losses by enterprises (which are especially important for Ukraine) and aggressive tax planning schemes used by large companies with a view to avoiding taxation.

Exit Capital Tax assumes that the business will have to pay 15% of the tax when paying dividends to natural persons or 15% to non-resident legal entities of Ukraine. By this, money can be invested in the development of the company. At the same time, payment of dividends to the legal entity, which is also a payer of the tax on the Exit Capital, is not taxed.

Now the company is obliged to pay 18% of the profit tax at the end of the reporting period. 20% will have to pay when making payments equal to the withdrawal

of capital, or 5% - for interest on loans from non-resident creditors connected with the Ukrainian company.

Today only 5% of companies in Ukraine pay corporate income tax, which explains the low income from this tax in relation to GDP.

Proceeds from income tax in the Ukrainian budget for 2018 are provided in the amount of 81,8 billion UAH with the total amount of income 913.6 billion UAH. The corporate income tax provides about 9% of the revenue part of the state budget.

The dynamics of income from corporate income tax in recent years indicate a gradual decrease in the value of this tax in the formation of the revenue part of the country's budget.

The ideologists of Exit Capital Tax believe that withdrawing part of the profits at this stage is not only meaningless, but even harmful to the economy in the future.

The basic idea of the Exit Capital Tax : the profit received by the enterprise is not taxed until it is paid to the owners in the form of dividends.

Speaking specifically about the operations for the withdrawal of capital, they are:

- payment of dividends in favor of the tax evader for the withdrawal of capital;
- payments in cash and in natural form in favor of the owner of corporate rights, even if they are not issued as dividends.

In addition, payments of interest, commissions on loans, insurance payments, financial assistance, as well as free provision of goods, works, services are equal to capital withdrawal operations. Investments in objects outside of Ukraine and royalty also belong to this category.

The base of taxation is the amount of money paid for the operation. If the transaction is taxable on two counts, a large tax base is applied.

Payers of the tax on the withdrawn capital will be legal entities engaged in economic activities both on the territory of Ukraine and abroad, except for non-profit organizations and "simplified" ones.

Non-residents or their permanent representative offices also apply to tax payers.

The reporting period is a calendar quarter and a calendar year. Reporting is filed only in the case of transactions.

However, the tax on the withdrawn capital has both advantages and disadvantages.

Advantages:

The income tax is abolished. There will be no need to check the financial result of businesses by fiscal service.

Enterprises will not need to understate the financial result, which means that financial statements of enterprises can become more transparent and attractive for investors and banks.

Today, in order not to pay profit tax, enterprises are artificially inflating costs. For example, order an expensive office security. Or they pay their own offshore companies for some non-existent services.

Experts say that an obvious plus of imposing Exit Capital Tax is creating incentives for business and investment activity. The redistribution in favor of enterprises will lead to their modernization, which in the future will allow paying much more taxes.

If dividends are not paid and are invested in the development of the company (including production), then the turnover of goods and services increases, which means an increase in the revenues from VAT and the tax on wages.

Another important change is the equalization of the tax burden between medium and large businesses.

Disadvantages:

During the business forum in Kyiv, President of Ukraine Petro Poroshenko announced that the Exit Capital Tax can be introduced from 2019, the state budget losses will amount to 20-23 billion UAH. However, the temporary head of the SFS estimated the potential budget losses of 40 billion UAH, while in the Office of large taxpayers they speak about sky-high 80 billion, which is an extremely big loss for the budget of Ukraine.

A vivid example of the effectiveness of the Exit Capital Tax is Estonia.

In 2000, Estonia conducted a unique tax reform in the world, abandoning the classical model of taxing in favor of the profit tax model distributed by the enterprise.

The purpose of the tax reform was to promote the development of entrepreneurship, additional investment and the creation of new jobs.

The corporate income tax in Estonia is a so-called "cash-flow tax." Instead of requiring companies to calculate taxable income using complex rules and depreciation schedules annually, in Estonia, corporate profit tax is levied on when the business pays profit to its owners.

Such a tax not only greatly simplifies the calculation of taxable profits, it also provides additional benefits, including full coverage of expenses for capital investments.

This is a huge step forward compared to many tax systems in OECD countries that impose enterprise profits twice: once at the corporate level and then at the shareholder level.

In my opinion, the Exit Capital Tax will help increase the number of foreign investments, remove part of the funds from the "shadow", reduce the tax burden on enterprises, in turn, give a push to the development of business in Ukraine.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI зі змінами та доповненнями.

3. Фіскальне ноу-хау: чому податок на виведений капітал провалився?: https://news.dtkt.ua/taxation/profits-tax/47568.html

Глева Б.С.

студент ф-ту ОПМ, 4 курс, спец. 6509 «Облік і аудит»

ТРАНСФОРМАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ

Служба у Збройних Силах України — це державна служба особливого характеру, яка полягає у професійній діяльності придатних до неї за станом здоров'я і віком громадян України та пов'язана із захистом Вітчизни. Збройні сили України складаються з органів військового управління, об'єднань, з'єднань, військових частин, військових навчальних закладів, установ та організацій. Кожному військовослужбовцю присвоюють звання, їх призначають на певні посади. Такі посади та військові звання передбачають у штатах та штатних розписах, затверджених вищими військовими органами.

Фонд грошового забезпечення щорічно створюється за рахунок бюджетних асигнувань. Розміри грошового забезпечення залежать від посади, військового звання, кваліфікації, наукового ступеня і вченого звання, тривалості та умов військової служби та інших критеріїв.

До складу грошового забезпечення входять: посадовий оклад, оклад за військовим званням; щомісячні додаткові види грошового забезпечення (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди,які мають постійний характер, премія); одноразові додаткові види грошового забезпечення. Додаткові види грошового забезпечення поділяють на щомісячні та одноразові. Різниця утому, що право на щомісячні виникає через певний період (наприклад, із дня вступу на посаду до дня звільнення з неї включно), а на одноразові — на конкретну дату (скажімо, винагорода за тривалу безперервну службу).

Нараховують грошове забезпечення фінансово-економічні служби військових частин на підставі: штату (штатного розпису) військової частини; норм грошового забезпечення; наказів та інших документів про призначення на посади, проходження служби та звільнення з неї; особових справ офіцерів, прапорщиків та сержантів і старшин, які служать за контрактом; грошових атестатів адміралів, генералів, офіцерів, прапорщиків, мічманів та військовослужбовців-контрактників і грошових атестатів строковиків.

Варто відзначити, що табель обліку робочого часу, який виступає основним документом для нарахування зарплати найманим працівникам, на військових не ведуть.

З 2019 року грошового забезпечення буде нараховуватись по-новому відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 704 від 30.08.2017, хоча це мало відбутися уже з 01.01.2018, але окремою постановою зміни перенесені на 2019 рік.

Зокрема, встановлено залежність розмірів посадового окладу та окладу за військовим званням від прожиткового мінімуму для працездатних осіб (забезпечить щорічне зростання розміру грошового забезпечення в залежності від збільшення соціальних стандартів в державі). Також збільшено у структурі грошового забезпечення частку основних його видів (посадового окладу, окладу за військовим (спеціальним) званням та надбавки за вислугу років) до 60% та зменшено частку додаткових видів у структурі грошового забезпечення з 85% до 40%. Крім того, ліквідовано диспропорцію в розмірах грошового забезпечення в різних силових структурах і надано правові підстави для перерахунку пенсій колишнім військовослужбовцям.

Бухгалтерський облік у військових частинах здійснюється за меморіально-ордерною формою обліку. Перевірені та взяті на облік документи систематизуються за датами здійснення операцій (у хронологічному порядку) та заносяться до меморіальних ордерів (м/о) - накопичувальних відомостей.

Відповідно до Наказу Міністерства фінансів України № 1203 «Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі» з 01.01.2017 змінилися рахунки для обліку операцій з нарахування грошового забезпечення, але методологія – така як і раніше (табл.1).

Таблиця 1

Кореспонденція субрахунків для обліку розрахунків з військовослужбовцями

№	*Зміст господарської операції*	*Дебет*	*Кредит*
1	Нараховано грошового забезпечення військовослужбовцям	8011	6511.1
2	Утримано податок на доходи фізичних осіб	6511	6311.1
3	Утримано із грошового забезпечення військовослужбовців	6511	6311.2

	військового збору.		
4	Нараховано щомісячну грошову компенсацію сум податку на доходи фізичних осіб, що утримуються з грошового забезпечення військовослужбовців.	8011	6511.2
5	Нараховано на грошового забезпечення внески до Пенсійного фонду	8012	6313
6	Виплачено щомісячну грошову компенсацію сум податку на доходи фізичних осіб	6511.2	2211
7	Виплачено грошове забезпечення військовослужбовцям	6511.1	2211
8	Депоновано грошового забезпечення військовослужбовців	6511	6412
9	Перераховано грошового забезпечення військовослужбовців на карткові рахунки.	6511	2313

Варто відміти, що відкрито аналітичні рахунки 6511.1 – грошове забезпечення військовослужбовцям; 6511.2 – грошова компенсація сум податку на доходи фізичних осіб.Використання аналітичних рахунків спричинено тим, що новий план рахунків не виділяє заробітну плату і грошове забезпечення.

Отже, розглянувши питання трансформації бухгалтерського обліку військовослужбовців, можна зробити висновок, що зі зміною плану рахунків у 2017 році методологія нарахування грошового забезпечення не змінилася. Але відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України № 704 «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» вона зміниться вже у 2019 році, що й стане предметом подальших досліджень.

Список літератури:

1. Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб: Постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2017 № 704. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/704-2017-п

2. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : наказ Міністерства фінансів України від 31.12.2013 № 1203. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14.

Глушкова Ю.Р. (факультет фінансів, ІІ курс)

КОМУНІКАТИВНІ НАВИЧКИ В СИСТЕМІ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Підприємництво дуже часто описують як "спроможність та готовність розвивати, організувати та управляти бізнесом разом з будь-яким із його ризиків для отримання прибутку". Незважаючи на те, що визначення підприємницької діяльності, як правило, зосереджується на запуску та веденні бізнесу через високі ризики, пов'язані з запуском нових підприємств, значна частина підприємств також повинна закриватися через «брак фінансування, погані ділові рішення, економічну кризу, брак ринкового попиту та багато іншого.

Підприємець є центральною фігурою в бізнесі. Він прагне найефективніше поєднати всі фактори виробництва в єдиному господарському процесі з метою найраціональнішого втілення своїх ідей. Для того, щоб досягти успіху у своїй діяльності він повинен практикувати та розвивати свої комунікативні здібності як у своїй компанії з персоналом, так і з зовнішніми партнерами та інвесторами, щоб започаткувати підприємство та забезпечити його подальший розвиток. Підприємці повинні бути харизматичними лідерами, щоб вони могли ефективно спілкуватися зі своєю аудиторією та створювати сильну команду. Комунікативні здібності можуть виявитися найважливішою складовою успішної діяльності підприємця. Привабливі у спілкування підприємці надають працівникам бажання співпрацювати з ними, а партнерам впевненість та прихильність до себе та своєї діяльності.

Комунікація є ключовою у ролі підприємництва, оскільки це дає змогу лідерам переконати потенційних інвесторів, партнерів та працівників у можливості здійснення підприємницької діяльності . Підприємцям необхідно ефективно спілкуватися з акціонерами. Важливими інструментами комунікації є також невербальні елементи в мові, такі як інтонація, погляд в очах відправника, мова тіла, жести та емоції.

Ваш успіх як підприємця визначається значною мірою вашою здатністю до спілкування. Ви можете бути кращими за те, що ви робите, але якщо ви не спілкуєтесь ефективно з клієнтами, персоналом та ринком, то ви можете втратити багато можливостей.

Існує багато різних способів розглянути спілкування в світі малого бізнесу - від окремих форматів, таких як написання та розмову, до різних контекстів, таких як спілкування з клієнтами та управління персоналом. Але я хотіла би детальніше ознайомитись з цілою низкою критеріїв, які допоможуть вам заповнити

прогалини у вашій бізнес-комунікації . Майстерність цих різних навичок спілкування гарантує, що ви будете цікавим для своїх клієнтів та партнерів.

1. Уважно слухайте

Ти хороший слухач?

І все ж, більшість з нас – дуже погані слухачі. Причини різняться, від того, що ми відволікаємося нашими власними внутрішніми монологами, щоб накладати сенс на те, що говориться, перш ніж дозволити іншим закінчити. Натомість спробуйте зосередити увагу на людині, яка розмовляє, та вербально відтворити резюме того, що було сказано, щоб переконатися, що ви зрозуміли, перш ніж продовжувати будувати розмову далі. Тверді навички прослуховування допоможуть ефективніше обслуговувати клієнтів, здійснювати продажі та керувати працівниками.

2. Інтерпретувати невербальні сигнали

Сядьте прямо, подумайте про свої мімічні вирази і не забудьте трохи нахилитись, коли слухаєте, щоб показати інтерес. Виявляється, це дуже важливо. Одне дослідження з UCLA передбачає, що майже 55 відсотків значення в особистій взаємодії передано невербально. Тому необхідно проаналізувати положення, жести та вирази обличчя, які ви робите, коли інші говорять.

3. Управління конфліктами

Управління конфліктами є важливою складовою при взаємодії з клієнтами або персоналом. Вміння спілкуватися під тиском є ключовим підприємницьким вмінням. Відповідь завжди повинна бути ввічливою, чіткою та доцільною та ні в якому разі не повинна образити людину, з якою ви спілкуєтесь.

4. Впевнено вкажіть вашу цінність та мету

Брендінг та продаж - створення особливого враження, які роблять свій внесок в загальний імідж компанії. Такі ж навички мають важливе значення для того, щоб ви могли щоденно мотивувати себе, наймати потрібних працівників і, нарешті, навіть спілкуватися з друзями та партнерами.

Проведіть час, щоб отримати чітке уявлення про вартість, яку ви приносите та про свої унікальні точки продажу, і створіть свою здатність впевнено ділитися цим вмістом у різних контекстах. Практикуйте, щоб ця пропозиція складала не більше двох-трьох речень.

5. Знайте чому

Більшість людей зосереджуються на тому, що сказати і як сказати це. Але важливо знати, чому ви спілкуєтесь. Які дії вони повинні вжити після того, як ви почнете взаємодіяти?

Кожне спілкування має мати заклик до дії, навіть якщо цей заклик до дії - залишити позитивне враження про вас та ваш бренд. Запитайте себе, чому ви спілкуєтеся перед тим, як брати телефон або переходити до наступної зустрічі.

Отже, розвиток комунікаційних навичок, необхідних для успіху підприємницької діяльності, потребує часу. Необхідно зосередити увагу починаючи від читання мови тіла та жестів до підведення підсумків вашої мети в декількох реченнях та визначення власної цінності. Це є однією з найпотужніших речей, які ви можете зробити для розвитку вашої кар'єри та досягнення успіху.

Голіонко К.Д.,

(ф-т міжнародної економіки та менеджменту, І курс)

ІННОВАЦІЙНІ МЕХАНІЗМИ ОРГАНІЗАЦІЇ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

Організація місцевого самоврядування в Україні наразі перебуває не в найкращому стані. Керівництво країни все ще знаходиться в пошуку власної ефективної та результативної моделі управління. Натомість глобалізаційні процеси та рейтингування країн за моделлю організації місцевої влади дають кращий досвід розвитку місцевого самоврядування. Наприклад, Барселона, яка перетворилася на найбільш «розумне» місто країни за останні п’ять років [1]. Або Тайвань, де внаслідок застосування «розумної» системи контролю руху 99% потягів прибувають за розкладом [2].

На сучасному етапі розвитку Україна лише починає впроваджувати новітні інноваційні технології у сфері місцевого самоврядування. Під інновацією в нашому контексті розумітимемо нове явище або будь-яку зміну, яка вноситься у певну сферу місцевого самоврядування з метою підвищення її конкурентоспроможності. До новітніх інновацій у сфері самоврядування можемо віднести застосування електронних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для здійснення послуг (закупівель, міських сервісів для громадян тощо); громадські проекти «Безпечне місто»; еко-проекти у різних сферах самоврядування; проекти утилізації твердих побутових відходів; інноваційні освітні програми; проекти розвитку культури та туризму міст та інші.

Такі країни, як Китай, Японія та Іспанія, сприяють розвитку інноваційних

механізмів організації місцевого самоврядування, про які йшлося вище, вже близько 10 років, перетворюючи власні міста на Smart Cities. Разом з тим в Україні такий нетривалий досвід мають лише найбільші міста, Київ, Вінниця, Львів та інші. Отже, метою даної статті є визначення та обґрунтування новітніх інноваційних механізмів місцевого самоврядування у світі та пошук альтернативних шляхів їхнього впровадження в містах України.

За останні два роки в рамках спільного проекту ЄС та програми розвитку ООН «Місцевий розвиток, орієнтований на громаду» відбувалося впровадження інноваційних механізмів у шести основних напрямах організації місцевого самоврядування: «Безпечне місто», «Електронний туризм», «Розумні зупинки», «Інтерактивна мапа міста», «Місто для всіх», «Розумна вулиця» [3]. За статистичними даними вже понад 2,5 млн українців користуються такими механізмами у щоденному житті. Сьогодні в Україні імплементовано понад 111 інноваційних проектів громадського самоврядування, найбільш масштабними з яких є проект електронної медицини, реалізований у Києві, Львові, Вінниці та Дніпрі. Такі проекти передбачають полегшення доступу до миттєвої інформації про призначення ліків та результати обстежень пацієнта, а також забезпечують повну конфіденційність інформації.

За кількістю впроваджених інноваційних механізмів місцевого самоврядування в Україні Київ посідає перше місце, комплексно розвиваючи «розумні технології». У рамках програми Kyiv Smart City керівництвом міста було імплементовано понад 14 інноваційних механізмів.

В той час, як Київ лише починає запроваджувати систему Smart City, такі країни як Сінгапур вже близько десяти років користуються її перевагами. Цікавим і доречним досвідом даної країни є запровадження з 1991 року системи інвестування в межах 2% від ВВП на R&D ($19 млрд). За даними Держкомстату в Україні у 2016 році на R&D витрачено 0,7% від ВВП, що складає 2,4 млрд дол. США. Проте результати створення, наприклад, Smart City в Києві є неоднозначними, що підтверджується відповідним документом у [4]. На нашу думку, дотримання прозорих механізмів при організації інноваційної діяльності може дати більше шансів для успішної реалізації таких проектів.

Прикладами інноваційних моделей місцевого самоврядування інших країн можуть слугувати проекти «City Tree» в Осло, «LinkNYC» у Нью-Йорку, «Е-Естонія», «розумний транспорт Mobike» у Шанхаї та інші [5].

Найбільш вражаючим прикладом для нас став проект Смарт-сіті у китайському Шеньчжені. Так звана «китайська Кремнієва долина», збудована за

останні 30 років. У сучасному місті мешкає близько 20 млн жителів, а «розумні технології», які забезпечують регулювання рівня шуму, енергії, води, сміття, пожеж, сейсмонебезпечних явищ тощо, контролює лише 120 осіб за допомогою шести дата-центрів [6]. Можливості смарт-технологій дозволяють відстежувати графік руху транспорту і уникати заторів, а також здійснювати лише безготівкові розрахунки навіть на вулицях міста. Поширення у свій час зручних підприємницьких інноваційних технологій з боку держави дозволило Шеньчженю стати одним з лідерів у сфері інноваційного самоврядування.

Отже, навіть такий незначний аналіз світових інноваційних механізмів організації місцевого самоврядування дозволяє визначити набір автономних або інтегрованих проектів для міст України. Проте існує низка стримуючих внутрішніх та зовнішніх факторів, які на сьогоднішній день не дозволяють ефективно впровадити успішні проекти.

Висновки. Проаналізувавши різні сфери та ступінь розвитку місцевого самоврядування в Україні та інших країнах зазначимо, що внаслідок погіршення вітчизняних економічних показників, відставання розвитку у сфері R&D, більшість механізмів інноваційного самоврядування, на жаль, лише починають функціонувати в містах країни, у той час як передові смарт-сіті вже давно впроваджують ще більш прогресивні новітні ІКТ.

Список літератури:

1. Smart city: город инноваций Електронний ресурс: Режим доступу // https://espanarusa.com/ru/news/article/599369;
2. Города разума Електронний ресурс: Режим доступу // http://project.liga.net/projects/smart_city/
3. Перспективні проекти місцевого самоврядування Електронний ресурс: Режим доступу // https://www.prostir.ua/?blogs=perspektyvni-proekty-mistsevoho-samovryaduvannya-sponukalnyj-chynnyk-aktyvizatsiji-hromad-i-mistsevyh-orhaniv-vlady
4. Kyiv Smart City Електронний ресурс: Режим доступу // http://blacklist.net.ua/?p=272
5. Умный город: 80+ проектов Електронний ресурс: Режим доступу // https://aftershock.news/?q=node/546688&full
6. ТСН. Тиждень з'ясував, як китайцям вдається ніколи не стояти у заторах Електронний ресурс: Режим доступу // https://www.youtube.com/watch?v=5lnhFb1tGSU

Головченко Ю. М.,

(ф-т міжнародної економіки та менеджменту II курс)

КОРПОРАТИВНІ ВЕНЧУРНІ СТРАТЕГІЇ У СИСТЕМІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТНК: ДОСВІД ДЛЯ УКРАЇНИ

Інноваційна діяльність транснаціональних компаній на сьогодні є запорукою їх конкурентоспроможності. Нові технології 4 промислової революції є одним із потужних засобів для створення новітньої продукції, надання послуг та розробки унікальних бізнес-моделей, що дозволяють корпораціям отримати динамічні конкурентні переваги для інноваційного лідерства у 21 столітті.

Венчурне інвестування є провідним для високотехнологічного розвитку компаній. Для досягнення високого конкурентного статусу, корпорації запроваджують ефективні системи венчурного менеджменту та реалізації корпоративних стратегій венчурного бізнесу.

Згідно досліджень авторитетної міжнародної консалтингової компанії «The Boston Consulting Group» у 2017 році найбільш інноваційними корпораціями були Apple, Google, Microsoft. У цей рейтинг увійшли компанії, які спеціалізуються на технологічній продукції, або ж працюють в сфері інформаційно-комунікаційних технологій. Північна Америка залишається найбільш представленим регіоном у рейтингу BCG – 27 компаній, Європа - 16 компаній [1, с.4]. Згідно досліджень іншої консалтингової компанії PWC, яка складала рейтинг за сумою витрат на дослідження і розвиток, найбільш інноваційні компанії – це Amazon, Alphabet, Intel(табл.1). У свою чергу, компанія CBInsights при складанні свого рейтингу інноваційних компаній брала до уваги частоту та обсяги венчурного інвестування, тривалість роботи венчурного фонду. Google Ventures - найактивніший корпоративний венчурний інвестор у 2017 році, за ним слідує Intel Capital та Qualcomm Ventures на другому та третьому місці, відповідно.

Таблиця 1.

Рейтинг 10 найбільш інноваційних компаній BCG та PWC, CBInsights, 2017 р.

Рейтинг BCG	Рейтинг PWC	Рейтинг CB Insights	Назва компанії	Витрати на ДіР[7], млн.дол.США	Дохід, млн.дол. США	Частка витрат на ДіР, %
4	1	-	Amazon.com	16,1	136,0	11,8

[7] Дослідження і розвиток

-	2	-	Alphabet Inc.	13,9	90,3	15,5
31	3	2	Intel Corporation	12,7	59,4	21,5
5	4	7	Samsung	12,7	167,7	7,6
-	5	-	Volkswagen	12,1	229,4	5,3
3	6	19	Microsoft	12,0	85,3	14,1
-	7	13	Roche Holding	11,4	51,8	21,9
-	8	-	Merck&Co., Inc.	10,1	39,8	25,4
1	9	-	Apple Inc.	10,0	215,6	4,7
-	10	-	Novartis AG	9,6	49,4	19,4

Джерело: складено автором на основі [1, с.4], [7], [6]

Всі три вищезазначені рейтинги визначають інноваційність компаній, BCG та PWC рангували компанії за витратами на ДіР, а CBInsights – за венчурними інвестиціями. Таким чином, усі компанії, які представлені у рейтингу CBInsights засвідчують високу інноваційність і за рейтингами BCG, і за PWC. Венчурне інвестування у 2017 році у Сполучених Штатах досягло найвищого рівня з початку століття. За даними PitchBook-NVCA Venture Monitor, компанії вклали 84,2 млрд. дол. США венчурних інвестицій в 2017, що на 16 % більше, ніж 2016 року. Хоча кількість завершених угод дещо знизилась до найнижчого рівня з 2012 року (рис.2). Така тенденція завершення інвестування компаній була компенсована різким збільшенням середнього розміру операції на всіх стадіях розвитку компаній [2, с.4]. Високий обсяг інвестицій зумовлений великими обсягами фінансування компаній на останній стадії розвитку (Later Stage).

Рис.2. Динаміка та прогноз корпоративного венчурного інвестування у США, 2008-2023рр.

Джерело: складено автором на основі [3],[2, с.4], [4]

Станом на перший квартал 2018 року у США було укладено 1206 угод приблизно на 21 млрд. дол. США. Нами був здійснений прогноз вартості угод,

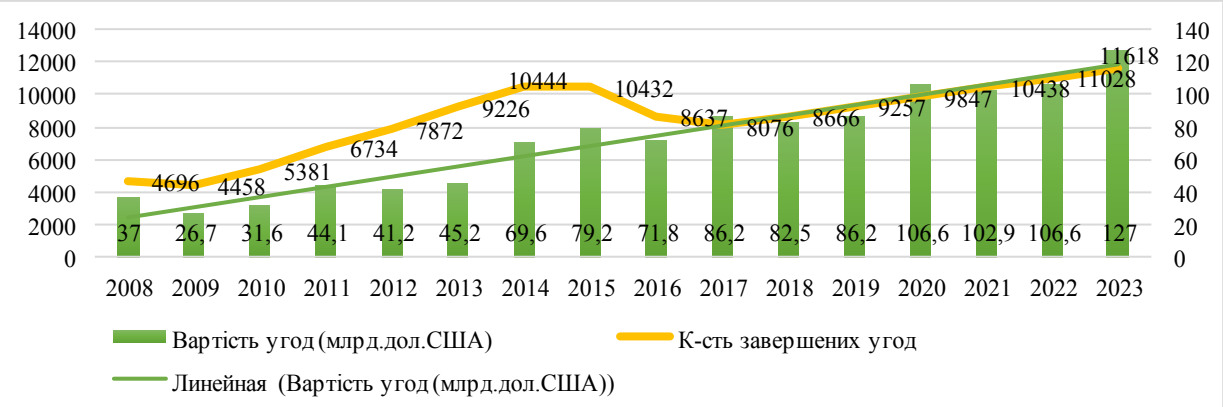

згідно якого у 2018р. компанії отримають менше від укладення угод, хоча і кількість їх зменшиться. Прогноз на 5 років вказує на досить відчутне зростання як вартості угод, так і кількості звершених угод, що на пряму може бути пов'язано з подальшим технологічним прогресом та створенням все більшої кількості ідеї для ведення бізнесу.

Динамічний розвиток венчурного інвестування в США був зумовлений ефективною державною політикою. Формування в Україні ефективної та інноваційної системи з розвиненими механізмами венчурного інвестування у високотехнологічні сектори 4 промислової революції дозволить посилити інноваційну конкурентоспроможність українських компаній та забезпечить їм лідерство на міжнародних ринках.

Список літератури:

1.Most Innovative Companies 2018: Innovators Go All In on Digital

2.3Q_2017_PitchBook_NVCA_Venture_Monitor_XLS_Final // PitchBook.–2017.

3.Felix Richter. Venture Capital Funding Climbs to Decade High in 2017 / Felix Richter // Statista. – 2018.

4.Investment deals in US] // PWC. – 2018.

5.Tax Policy // Silicon Valley Leadership Group. – 2017.

6. Top corporate venture capital investors 2017. **7.** The 2017 Global Innovation 1000 study // PWC. – 2017.

Голубнюк А.О., факультет фінансів, магістрант

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД СТРАХУВАННЯ БАНКІВСЬКИХ ДЕПОЗИТІВ

Банківська діяльність вирізняється високим ступенем ризикованості, який зумовлений тим, що банки працюють з «чужими» грошима, тому учасники банківських правовідносин мають високу імовірність несприятливих наслідків у процесі здійснення такої діяльності. Найбільші в історії світові фінансові кризи, як відомо, найчастіше зароджувалися в банківській сфері, тому для підвищення довіри до банківської системи був створений інструмент, згодом задіяний у банківських системах практично всіх країн світу – страхування банківських вкладів. Масштабне виведення неплатоспроможних фінансових установ з банківського ринку України з 2014 р. виявило неефективність існуючої системи страхування депозитів в Україні, тому актуальним є вивчення міжнародного

досвіду побудови системи страхування вкладів для пошуку можливих шляхів вдосконалення вітчизняної.

В світовій практиці не існує єдиної уніфікованої схеми побудови ефективної та дієвої системи страхування депозитів. Особливості її побудови обумовлені структурою національної банківської системи, особливостями національного законодавства, організацією системи банківського нагляду та ступенем регулювання діяльності кредитних організацій з боку держави. Такі системи в різних формах та проявах існують практично у всіх раїнах з ринковою економікою і з моменту їх виникнення до сьогодні зазнали значних трансформацій. Перша система страхування депозитів була створена у США в 1929 р., а через 30 років така система вже з'явилась в Індії, Японії та в інших країнах, поштовхом до формування систем страхування банківських депозитів на об'єднаному ринку Євросоюзу стало прийняття 30 травня 1994 р. Директиви «Про системи гарантування депозитів», відповідно до якої кожна країна Євросоюзу повинна мати одну або декілька систем страхування депозитів [3].

Страхування вкладів класифікують за такими основними ознаками: правове регулювання ССД: може бути як експліцитне (явне, формальне, відкрите) так і імпліцитне (неявне, приховане). У експліцитному страхуванні існують чіткі встановлені правила, терміни, розміри виплат гарантованих сум за вкладами, а також конкретний порядок виведення неплатоспроможних банків з ринку (Австрія, Німеччина, Італія, Швейцарія, Україна та ін. (112 країн). Імпліцитне страхування характеризується відсутністю фонду та чіткого законодавства, який би визначав способи захисту вкладів, однак за рішенням державних органів, при настанні банкрутства банку, можлива виплата страхових сум вкладникам (Ангола, Ізраїль, Нова Зеландія та ін. (77 країн).Механізм фінансування ССД поділяється на: авансовий платіж (ex-ante), який характеризується залученням коштів (страхових премій) від учасників ССД та створенням фонду. Страхові премії обчислюється як певний відсоток від бази розрахунку і може застосовуватися диференціація зборів, яка залежить від рівня ризиків активних операцій банків (США, Німеччина, Україна та ін.); по факту (ex-post) – кошти акумулюються тільки у випадку банкрутства банку. Ця циклічна особливість підвищує системний ризик. Даний вид фінансування вимагає ефективного банківського нагляду та стабільну банківську систему, у якій практично відсутні кризові явища (Австралія, Австрія, Греція, Італія, Нідерланди, Швейцарія та ін.); Змішаний механізм передбачає існування як авансового платежу, так і, за необхідності, включає механізм додаткового фінансування банками, через спеціальні премії, податки або кредити [1]. За формою власності та управління ССД розрізняють

державну, приватну, змішану. У державній системі створюється установа, яка не має не меті отримання прибутку (США, Англія, Швеція, Україна та ін.). Приватна – діє на комерційних засадах та переслідує свої інтереси, держава, як правило, не втручається в дані процеси (Австрія, Іспанія, Італія та ін.). В основі змішаної системи перебуває орган, яким керують спільно і держава, і банківські організації (Кіпр, Греція, Японія та ін.)

Загалом, системи страхування депозитів спрямовуються на однаковий захист вкладів усіх категорій вкладників, як фізичних так і юридичних осіб. Проте, кожна система страхування вкладів має свої особливості, уточнюючі види застрахованих вкладів, на які можуть поширюватися гарантії. Так, наприклад, у 16 країнах світу застрахованими є тільки кошти фізичних осіб (у Бангладеші, Болгарії, Домініканській республіці, Латвії, Литві, Македонії, Перу, Швейцарії). Інші країни гарантують повернення вкладів юридичних осіб також [2].

Угода про асоціацію України з ЄС передбачає, що протягом чотирьох років потрібно узгодити національне законодавство з Директивою 2014/49/ЄС від 16 квітня 2014 року. Основні її положення повинні стати орієнтиром для трансформації української системи гарантування вкладів в міжнародну систему.

Отже, вивчивши міжнародний досвід страхування депозитів, можна сказати, що система гарантування вкладів повинна бути динамічною, постійно вдосконалюватися і відповідати на будь-які виклики, що з'являються в сучасному економічному просторі. Керуючись світовим досвідом, можна зробити висновок, що кожна держава визначає для себе таку систему страхування вкладів, яка відповідає особливостям її банківської системи і соціально-економічним цілям, тому слід вдосконалювати вітчизняну систему страхування вкладів з урахуванням цих особливостей та використанням найкращого з міжнародного досвіду.

Список літератури:

1. Адамик, Б. П. Світовий досвід функціонування системи гарантування вкладів та можливості його використання в Україні [Текст] / Богдан Петрович Адамик, Андрій Сергійович Скірка // Наука молода : зб. наук. праць молодих вчених ТНЕУ. - 2015. - № 23. - С. 39-45.

2. Бухтіарова А.Г. Особливості функціонування систем страхування вкладів: міжнародний досвід / А.Г. Бухтіарова // Економічний простір. – 2014. – № 90. – С. 128–138.

3. Ткаченко Н. В. Міжнародна практика побудови систем страхування депозитів / Н. В. Ткаченко // Фінансовий простір. - 2014. - № 4. - С. 235-244. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fin_pr_2014_4_33.

Голубнюк М.О., 5 курс, факультет Фінансів

СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІАГНОСТИКИ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ

В сучасних умовах розвитку банківської системи України суттєво зростає роль стрес-тестування як ефективного інструменту діагностики банків, адже мета стрес-тестування – оцінити, наскільки конкретний банк або банківська система в цілому є стійкими до виняткових, але ймовірних шоків. Протягом останніх двох років відбулося суттєве «очищення» банківської системи - кількість українських банків зменшилася майже вдвічі – з 163 у 2014 р. до 82 банків станом на 01.03.2018 р. Дослідження такого інструменту оцінки стійкості банків як стрес-тестування сьогодні набуває все більшої актуальності.

За визначенням НБУ стрес-тестування банку – це метод кількісної оцінки ймовірних змін якості балансових та позабалансових позицій банку внаслідок гіпотетичних, але ймовірних змін у визначених факторах (макроекономічних показниках) зовнішнього середовища. Стрес-тестування є третім етапом оцінки стійкості банку, затвердженої постановою Правління НБУ №141, метою якого є оцінка потенційного впливу ймовірних шоків на достатність капіталу фінансових установ і необхідності вжиття коригувальних заходів [1]. Стрес-тестування покликане дати уявлення про наявні несприятливі сценарії, пов'язані із різними ризиками, та розмір капіталу, необхідний для поглинання збитків у випадку настання шокового сценарію. Характерними особливостями стрес-тестів є:

- прогнозний характер;
- визначення чутливості портфеля, фінансової установи або усієї системи до негативних шоків;
- оцінка впливу наслідків цих шоків на фінансові показники та капітал банків;
- визначення заходів, яких необхідно вжити для посилення стійкості банків до шоків.

Проведення стрес-тестування та докапіталізація найбільших учасників української банківської системи було однією з ключових умов співпраці України із МВФ в рамках угоди розширеного фінансування. Методологія стрес-тестування НБУ ґрунтувалась на міжнародному досвіді із врахуванням особливостей української банківської системи. Протягом 2015-2016 рр. НБУ провів діагностику 60 найбільших банків(активи яких становлять 97% активів банківського сектору), за результатами якої потреба в докапіталізації була встановлена для 34 банків і 5 банків визнано неплатоспроможними. Важливим є те, що під час проведення діагностики було ідентифіковано «слабкі місця»

банківського регулювання та пруденційного нагляду, що лягло в основу подальших реформ НБУ та удосконалення нормативної бази.

Об'єктами стрес-тестування у 2018 році стануть 25 банків - установи, які є найбільшими за середнім значенням двох показників: зважених на ризик активів та депозитів фізичних осіб(на них сукупно припадає 93% активів банківського сектору) [2].

Запровадження такого інструменту, як щорічна оцінка стійкості банків, одним з етапів якої є стрес-тестування, дозволить виявити не лише поточні, але й майбутні ризики банків. Це дасть змогу банкам сформувати капітал, достатній для нівелювання майбутніх ризиків, що сприятиме підвищенню стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників і кредиторів банків. Отже, стрес-тести, які застосовуються до банків України є важливим інструментом діагностики чутливості фінансової установи або всієї банківської системи до різноманітних шокових подій.

Список використаних джерел:

1. Постанова Правління НБУ №141 від 22 грудня 2017 року. «Про затвердження Положення про здійснення оцінки стійкості банків і банківської системи України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/document/download?docId=61023856
2. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua.

Гончар А.О.,

(ф-т економіки та управління, IV курс)

ІНСТИТУЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АНТИКОРУПЦІЙНИХ СТАНДАРТІВ У ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Стаття 4 нового Закону «Про державну службу»[8] серед принципів Державної служби називає доброчесність, тобто спрямованість дій державного службовця на захист публічних інтересів та відмову від превалювання приватного інтересу під час здійснення наданих йому повноважень. Рушійною силою корупції є саме

8

Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII [Електронний ресурс] // Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/ laws/show/889-19

домінування приватного інтересу державного службовця над публічними інтересами, що призводить до виникнення конфлікту інтересів.

Між тим, відповідно до пунктів 9,10 частини І ст.8 Закону «Про державну службу»1 державний службовець зобов'язаний додержуватися вимог законодавства у сфері запобігання і протидії корупції та запобігати виникненню реального конфлікту інтересів під час проходження державної служби. Йдеться про запровадження такого «разового регулятора суспільних відносин», як антикорупційні стандарти державної служби, спрямовані на втілення державної політики в цій царині.

На міжнародному рівні антикорупційні стандарти державної служби закріплені у Конвенції ООН проти корупції[9], Модельному Законі «Про засади законодавства про Антикорупційну політику», Міжнародному кодексі поведінки державних посадових осіб, Кодексі поведінки посадових осіб з підтримання правопорядку, Модельному кодексі поведінки для державних службовців, Антикорупційному наборі інструментів та ін. Зазначені документи покликані спрямувати зусилля держав у боротьбі з корупцією за допомогою базових рекомендацій, яких національним посадовим особам слід дотримуватися під час виконання покладених на них обов'язків. Звідси випливає, що антикорупційні стандарти є частиною загальних стандартів поведінки державних службовців.

Антикорупційні стандарти визначаються як єдині для уособленої сфери правового регулювання гарантії, обмеження чи заборони, які забезпечують попередження та зменшення впливу корупції на функціонування даної сфери суспільного життя. Тож складниками антикорупційних стандартів є правові стимули надійної поведінки державних службовців у вигляді гарантій, обмежень та заборон превентивного характеру. В узагальненому вигляді такі стимули розглядаються як адміністративно- правові засоби протидії корупції, покликані забезпечити профілактику та попередження корупційних проявів у середовищі державних службовців[10].

З метою вдосконалення антикорупційної системи в Україні протягом останніх 2-х років були створені та розпочали своє функціонування Національне антикорупційне бюро України, Спеціалізована антикорупційна прокуратура,

---

Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Конвенція від 31.10.2003.

10 Червякова О. Б. Антикорупційні стандарти державної служби / О. Б. Червякова // Актуальні питання реалізації нового Закону України «Про державну службу» : тези доп. Всеукр. форуму вчених-адміністративістів, м. Запоріжжя, 21 квіт. 2016 р. – Запоріжжя, 2016. – С. 171–173

Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Національне агентство з питань запобігання корупції[11].

Одним з ключових інституційних елементів комплексного реформування вітчизняної системи запобігання корупції, відповідно до міжнародних стандартів та успішних практик іноземних держав, стало створення Національного агентства з питань запобігання корупції. Це окремий, незалежний, превентивний антикорупційний орган, на який покладено завдання щодо формування та моніторингу реалізації антикорупційної політики, координації розробки й виконання державними органами антикорупційних програм, забезпечення дотримання публічними службовцями законодавства щодо запобігання і врегулювання конфлікту інтересів, правил етичної поведінки, здійснення заходів фінансового контролю та моніторингу способу життя публічних службовців тощо[12].

В межах інституційної розбудови Національного агентства як дієвого інструменту системи антикорупційних органів та закріплення його стратегічних цілей у реалізації антикорупційної реформи у 2017 році затверджено Стратегію розвитку Національного агентства з питань запобігання корупції на 2017–2020 роки та плани з її реалізації (рішення від 22 червня 2017 року № 234), що базується на Пріоритетах діяльності Національного агентства на 2017–2020 роки, які також включено до проекту Середньострокового плану пріоритетний дій Уряду до 2020 року5.

Національне агентство спільно з експертами Антикорупційної ініціативи Європейського Союзу здійснило аналіз виконання Антикорупційної стратегії на 2014–2017 роки, за результатами якого сформовано аналітичний звіт та відповідні рекомендації. Так, згідно з результатами аналізу лише 64% заходів було виконано протягом 2014–2017 років (станом на ІІІ квартал 2017 року). При цьому відсутність відчутних результатів за період, починаючи від ухвалення Антикорупційної стратегії, пояснюється тим, що більшість нових державних органів, утворених на підставі законодавчих актів, ухвалених у 2014–2015 роках,

11 Гром Н. Хто має боротися з корупцією? Міжнародні стандарти та успішні моделі антикорупційних систем [Електронний ресурс] / Н. Гром // Режим доступу: https://nazk.gov.ua/news/hto-maye-borotysya-z-korupciyeyu-mizhnarodni-standarty-ta-uspishni-modeli-antykorupciynyh

12 Звіт про діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції за 2017 рік [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://nazk.gov.ua/sites/default/files/dodatok_2_zvit_pro_diyalnist.pdf

повноцінно розпочали свою діяльність лише наприкінці 2015 року – початку 2016 року[13].

Разом із тим, місія Національного антикорупційного бюро - очищення влади від корупції заради побудови та розвитку успішного суспільства та ефективної держави. 489 кримінальних проваджень у роботі, 149 підозрюваних та 165 обвинувачених в корупції — з такими результатами Національне антикорупційне бюро завершило 2017 рік, другий від початку розслідувань (перші кримінальні провадження детективи НАБУ зареєстрували у Єдиному реєстрі досудових розслідувань 4 грудня 2015 року). Пріоритетними напрямками в роботі детективів НАБУ впродовж минулого року були державні підприємства та підслідні Національному бюро топ-посадовці. II півріччя 2017 року відзначилось низкою резонансних викриттів фактів корупції, насамперед в оборонно-промисловій сфері. Так, у липні затримано п'ятьох посадовців Збройних Сил України та ДП «Львівський бронетанковий завод» за підозрою у розтраті понад 28 млн грн, у серпні — шістьох осіб (в тому числі посадовців Державної прикордонної служби) викрито на розтраті 16,6 млн грн, виділених з державного бюджету на облаштування україно-російського кордону (так званий проект «Стіна»). Два місяці потому викрито схему з розкрадання коштів Міноборони України при закупівлі палива на суму понад 149 млн грн, серед підозрюваних — заступник Міністра. Наприкінці жовтня 2017 року затримано екс-заступника Міністра внутрішніх справ за підозрою у розтраті 14 млн грн при закупівлі рюкзаків для потреб Національної гвардії України[14].

Станом на кінець 2017 року Національним бюро подано 35 позовів про визнання недійсними угод на загальну суму понад 6 млрд грн. Із них — 28 задоволено, більшість — у повному обсязі. У 23 позовах рішення суду на користь НАБУ набуло законної сили (у 13 позовах остаточні рішення ухвалено судом касаційної інстанції)[7].

В той же час, Україна поки суттєво відстає від антикорупційних стандартів порівняно із досвідом європейських країн. За два неповних роки діяльності Національне антикорупційне бюро передало в суди понад сто справ. НАБУ створило прецедент із притягнення до відповідальності високопосадовців, але

[13] Звіт про діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції за 2017 рік [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://nazk.gov.ua/sites/default/files/dodatok_2_zvit_pro_diyalnist.pdf

[14] Звіт про роботу Національного антикорупційного бюро України за II півріччя 2017 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://nabu.gov.ua/sites/default/files/reports/zvit_ii_pivrichchya.pdf

суспільство не бачить конкретного результату. У частині справ їх суб'єкти, які є другорядними фігурантами і підозрюваними, укладають угоди зі слідством. Це пом'якшує їм вироки. Є частина справ, що постійно відкладаються – так, на жаль, втрачається доказова база. Такими методами затягування і уникнення відповідальності користуються фігуранти цих справ. Адже відкладене правосуддя – це правосуддя, яке не відбулося. У таких реаліях НАБУ мусить працювати і далі, проте важливо, що є прецеденти затримання високопоставлених посадових осіб. Публічні чвари між Спеціалізованою антикорупційною прокуратурою (САП) і Національним антикорупційним бюро віддаляють Україну від реальної боротьби з корупцією[15]. Адже серед обвинувачених НАБУ та САП є чимало працівників органів прокуратури та суддів. Для того, щоб запобігти можливому необ'єктивному розгляду справ у суді, прокурори Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, які підтримують державне обвинувачення, звертаються з клопотаннями про передачу провадження до іншого суду. Так, наприклад, справу стосовно помічниці судді Солом'янського районного суду м.Києва, яка обвинувачується у розповсюдженні інформації з обмеженим доступом з автоматизованої системи документообігу суду, в якому вона працювала, відповідно до територіальної підсудності скеровано до того ж самого райсуду. Отже, початок розгляду справи буде перенесено через розгляд клопотання САП. Ще однією поширеною причиною затягування судового розгляду є винесення постанови про повернення обвинувального акта, яка потім оскаржується прокурорами САП в апеляційній інстанції. Часто сторона захисту відверто зловживає своїми правами, не з'являючись на призначені засідання або заявляючи клопотання про відкладення судового розгляду[16].

Висновки. В підсумку зазначимо, що чітке закріплення антикорупційних стандартів у кодексах професійної стики має сприяти створенню доброчесної та професійної публічної служби в нашій державі. Однак, як показує досвід, наявність спеціалізованих антикорупційних органів не є запорукою зменшення рівня корупції, адже для ефективної роботи антикорупційних органів, насамперед, необхідно забезпечити їхню інституційну незалежність та фінансову стабільність.

---

[15] Всі гучні розслідування НАБУ поки що стають історіями [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://vgolos.com.ua/news/vsi_guchni_rozsliduvannya_nabu_poky_shcho_stayut_istoriyamy_294284.html

[16] Звіт про роботу Національного антикорупційного бюро України за ІІ півріччя 2017 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://nabu.gov.ua/sites/default/files/reports/zvit_ii_pivrichchya.pdf

Список літератури:

1. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/ laws/show/889-19.

2. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1700-18.

3. Конвенція Організації Об'єднаних Націй проти корупції: Конвенція від 31.10.2003 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MU03129.html http://zakon2. rada.gov.ua/laws/show/1698-18

4. Всі гучні розслідування НАБУ поки що стають історіями [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://vgolos.com.ua/news/vsi_guchni_rozsliduvannya_nabu_poky_shcho_stayut_istoriyamy_294284.html

5. Гром Н. Хто має боротися з корупцією? Міжнародні стандарти та успішні моделі антикорупційних систем [Електронний ресурс] / Н. Гром // Режим доступу: https://nazk.gov.ua/news/hto-maye-borotysya-z-korupciyeyu-mizhnarodni-standarty-ta-uspishni-modeli-antykorupciynyh

6. Звіт про діяльність Національного агентства з питань запобігання корупції за 2017 рік [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://nazk.gov.ua/sites/default/files/dodatok_2_zvit_pro_diyalnist.pdf

7. Звіт про роботу Національного антикорупційного бюро України за II півріччя 2017 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу : https://nabu.gov.ua/sites/default/files/reports/zvit_ii_pivrichchya.pdf

8. Червякова О. Б. Антикорупційні стандарти державної служби / О. Б. Червякова // Актуальні питання реалізації нового Закону України «Про державну службу» : тези доп. Всеукр. форуму вчених-адміністративістів, м. Запоріжжя, 21 квіт. 2016 р. – Запоріжжя, 2016. – С. 171–173.

Гончаренко В.В.

(факультет фінансів, ІІІ курс)

ВПЛИВ ПОРТФЕЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА МАКРОФІНАНСОВУ СТАБІЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ

Зростання обсягів іноземного портфельного капіталу в економіці України на початку 2018 року, а також досвід України 1998 і 2008 років, яка зіштовхнулась з проблемою відпливу спекулятивного капіталу, роблять дослідження цієї теми особливо актуальною. Метою дослідження є визначення передумов припливу портфельного капіталу, аналіз результатів, а також оцінка майбутнього впливу на макрофінансову стабільність України.

Цей вплив є різним для розвинених країн та для країн, що розвиваються. Розвиненим країнам значно легше боротися з припливом і відпливом спекулятивного капіталу, забезпечувати макрофінансову стабільність, адже завдяки високотехнологічній структурі експорту вони менш залежні від сезонних факторів, цін на сировинні ресурси, що забезпечує постійний потік валютних надходжень в країну.

Україну за рівнем розвитку економіки і ринкових відносин можна віднести до такого типу, як small open economy. Це економіка, яка бере участь у міжнародній торгівлі, але є досить малою, порівняно з її торговельними партнерами, її політика не змінює світові ціни, процентні ставки або доходи. Таким чином, країни з малими відкритими економіками є покупцями цін, на відміну від великих відкритих економік, дії яких впливають на світові ціни та доходи [1]. Наша економіка є чутливою до змін на цін на сировинні ресурси, тенденцій розвитку економік розвинених країн, а отже портфельні інвестиції нерезидентів, які з однієї сторони насичують економіки країн грошима, несуть одночасно системний ризик спекулятивних атак, мильних бульбашок, втечі капіталу, ринкових шоків, що становлять пряму загрозу макрофінансовій стабільності [2].

Наприкінці літа — на початку осені минулого року нерезиденти довели свої портфелі в ОВДП практично з нуля до 4,5 млрд грн. Від початку року обсяг гривневих ОВДП у портфелі нерезидентів зріс більш ніж у 2,7 раза - з 5,1 млрд грн до 14 млрд грн. [4] Це напряму пов’язане із підвищенням НБУ ключової ставки, яка на кінець 2017 року становила 14,5%, а з 2 березня 2018 року-17%

Зростання ключової ставки відповідно зумовлює підвищення ставок за державними цінними паперами, роблячи їх привабливішими для нерезидентів.

З чинників, що роблять ОВДП привабливими для нерезидентів можна виділити такі, як: високі ставки дохідності за ОВДП (17%), плаваючий валютний курс, що дає можливість заробляти на коливаннях, нижчий ризик державних цінних паперів, ніж корпоративних. Усе це дозволяє іноземним спекулянтам застосовувати стратегію carry trade, суть якої полягає у отриманні прибутків за рахунок різниці у відсоткових ставках. Позичаючи кошти у розвинених країнах під низькі відсотки (0-2%), нерезиденти вкладають їх в ОВДП, з річною дохідністю 17%. Враховуючи сезонність обмінного курсу гривні, нерезиденти мають можливість отримувати більші прибутки, продаючи іноземну валюту по високому курсу взимку та викуповуючи валюту влітку після погашення короткострокових ОВДП.

Можна зазначити, що позитивними наслідками збільшення іноземних проблемних інвестицій є: приплив капіталу за фінансовим рахунком платіжного балансу, зменшення його дефіциту, ревальвація національної валюти, відповідно зменшення імпортованої інфляції. З негативних наслідків можна виділити такі: капітал, що надходить від нерезидентів є короткостроковим, має спекулятивний характер і не спрямований на розвиток реального сектору економіки, у разі несприятливих умов, спекулятивний капітал буде миттєво виведений з країни. Враховуючи невеликі обсяги торгів на міжбанківському валютному ринку, виведення 300 млн. долл [4] здатне швидко девальвувати гривню, так як ревальвувало її протягом лютого-березня, а через пікові виплати за державним боргом у 2018-2020 рр., та малі обсяги чистих міжнародних резервів інструментарій НБУ у стримуванні девальвації гривні буде обмеженим. Також швидка ревальвація національної валюти робить українські товари дорожчими на іноземних ринках-можливе зменшення експорту.

Отже, наразі великі обсяги припливу портфельного капіталу для України є більше негативним, ніж позитивним явищем. Шляхом вирішенням цих проблем є проведення урядом реформ, що дозволять збільшити темпи економічного зростання, зменшити залежність від іноземного капіталу. Це дозволить Національному банку успішніше боротися з інфляцією, відповідно пом’якшуючи монетарну політику і зменшуючи ключову ставку. В результаті чого дохідність за ОВДП буде падати, роблячи їх менш привабливими для нерезидентів. Головною ж метою реформ має бути забезпечення сталих темпів економічного зростання, а

також здатність України переживати макроекономічні шоки, у тому числі під час відпливу спекулятивного капіталу.

Література:

1. International Economics Glossary [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www-personal.umich.edu/~alandear/glossary/s.html.

2. ВПЛИВ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ [Електронний ресурс] // О. А. ЙОСИПЕНКО, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Vchnu_ekon_2014_5(1)__45.pdf .

3. Міжнародна інвестиційна позиція [Електронний ресурс] // Національний банк України – Режим доступу до ресурсу: https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=19208377.

4. НБУ стурбований активним притоком капіталу нерезидентів у гривневі ОВДП [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://news.finance.ua/ua/news/-/423055/nbu-sturbovanyj-aktyvnym-prytokom-kapitalu-nerezydentiv-u-gryvnevi-ovdp.

Гончарук А.О., (ф-т фінансів, ІІІ курс)

ВПЛИВ МАРКЕТИНГУ НА СУСПІЛЬСТВО

У сучасному світі все більше організацій усвідомлює свою безпосередню залежність від суспільства і потреб в побудові доброзичливих відносин з представниками широкої громадськості. Перехід економіки на ринкові відносини, поставив нові завдання і зажадав від підприємців нового підходу до принципів ведення бізнесу в цілому, який забезпечував би більш досконалі засоби виробничої і комерційної діяльності, їх здійснення на якісно новому рівні. Саме такий підхід стимулює використання досвіду маркетингу, його адаптацію до конкретних умов регіону і країни в цілому, який працює задля забезпечення задоволення потреб ринку, прискорення товароруху і підвищення дохідності виробництва і торгівлі.

Сучасний розвиток маркетингу як науки відбувається в умовах соціально-економічних змін, що характеризуються динамізмом, високим ступенем невизначеності навколишнього середовища, суттєвими технологічними

перетвореннями, які в значній мірі впливають і на маркетинг. Вказані процеси обумовлюють характер та закономірність його розвитку в усіх галузях народного господарства та економічних структурах країни.

Фактично всі фахівці з маркетингу мають балансувати між виживанням з погляду конкурентної боротьби, задоволенням потреб споживачів, а також дотриманням екологічних та етичних потреб суспільства.

Прикладом може бути вилучення продукції компанією Walker Snack Foods після того, як в партії печива було виявлено розбите скло. Протягом 24 годин після «знахідки» працювала «гаряча лінія» для споживачів. Було вилучено з продажу більше 9 млн. пачок печива хоча реально зіпсувалося лише 2-3 % випущеного обсягу.

Компанія Jonson & Jonson вилучила з продажу всю партію Тайленолу після того, як з'ясувалося, що в декількох аптеках в упаковки потрапили отруєні капсули. Від цих дій компанія зазнала шкоди на 690 млн. дол., але завдяки швидкому реагуванню на загрозу обсяг продажу цих лік поновився вже наприкінці тижня.

Роль маркетингу в житті суспільства на сьогоднішній день кілька недооцінена. Зокрема, маркетинг як діяльність і філософія ведення бізнесу сприяє розвитку і становленню деяких важливих процесів у житті людей, а саме:

• структурування компаній. Маркетинг стає системоутворюючим елементом компаній;

• етика і мораль. Маркетинг як філософія стає морально-етичним цензором в компаніях різних областей і розмірів;

• соціальна орієнтованість. Маркетингова філософія забезпечує соціальну орієнтованість компаній;

• розвага. Маркетинг сприяє розвитку емоційної сторони життя, насичує товари та ринки елементами розваги.

На маркетингові послуги поширюються загальні коригувальні норми. Зокрема, високоприбуткові платники податку на прибуток (із річним доходом понад 20 млн грн) збільшують фінансовий результат до оподаткування:

1) на суму перевищення договірної (контрактної) вартості придбаних товарів (робіт, послуг) над ціною, визначеною за принципом "витягнутої руки", при здійсненні контрольованих операцій;

2) на суму 30 % вартості послуг (крім операцій, визнаних контрольованими), придбаних у:

– неприбуткових організацій, унесених до Реєстру неприбуткових установ і організацій на дату такого придбання, крім випадків, коли сума вартості послуг, придбаних у таких організацій, сукупно протягом звітного (податкового) року не перевищує 25 розмірів мінімальної заробітної плати, установленої законом на 1 січня звітного (податкового) року (80000 грн);

– нерезидентів (у тому числі пов'язаних осіб – нерезидентів), зареєстрованих у державах (на територіях).

Отже, на закінчення доцільно сказати, що у багатьох високо розвинутих країнах світу суспільство формує культура маркетингу, яка, згідно з одною із версій, означає завоювання ринку, тобто ефективне його регулювання, правильна організація та підвищення виробництва і дохідності. Поняття «маркетинг» є дуже складним, тому його використання та запровадження потребує глибоких знань та правильного розуміння суті і явищ, які пов'язані з ним. Суспільство впливає на маркетингову діяльність, що в свою чергу призводить до збитків, якщо не задоволені потреби, чи прибутків, якщо потреби задоволені.

Список літератури:

1. Заривенна Х.Р. Сучасний маркетинг: розвиток, проблеми і перспективи [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://gisap.eu/ru/node/535.

2. Маркетинг II Хмельницький національний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k1017&T=09&lng=1&st=0.

3. Маркетинг Хмельницький національний університет [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dn.khnu.km.ua/dn/k_default.aspx?M=k0707&T=08_3&lng=1&st=0.

4. Маркетинг і суспільство [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://stud.com.ua/48515/marketing/marketing_suspilstvo.

5. Маркетингові послуги: бухгалтерський та податковий облік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ibuh.info/uk/marketingovi-poslugi-buxgalterskij-ta-podatkovij-oblik.

Гордейчук Т.О., (ф-т фінансів, IV курс)

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ

Під фінансовою безпекою банківських установ мається на увазі такий стан банку, за якого він має можливість ефективно протистояти існуючим загрозам його діяльності, прогнозувати й уникати можливих ризиків, при цьому рух його фінансових потоків є безперервним й достатнім для реалізації стратегії стійкого розвитку. [1, с.53] Специфіка загроз фінансовій безпеці банку у тому, що ці явища можуть бути як реальними, що реалізуються з певною вірогідністю, тобто стають ризиком і можуть бути кількісно оцінені, так і потенційними, що не відбуваються в дійсності (наприклад: чутки про злиття, введення державного нагляду до банку або новий жорсткий законопроект), але провокують паніку, коливання на ринку капіталів і призводять до тих самих негативних наслідків, що й реальні. Серед чинників фінансової безпеки комерційного банку виокремлюють: рівень підтримання ліквідності; впровадження фінансових інновацій; охорони інформації; збереження активів; забезпечення прибутковості; пікові виплати із державних боргових зобов’язань у певний період; наявність економічних нормативів, що регламентують банківську діяльність, їх обґрунтованість й безумовне дотримання; рівень обов’язкового резервування; частку прострочених відсотків і пролонгованих кредитів у їх кредитних портфелях; обсяг їх рефінансування НБУ; необачну політику, пов’язану з недостатньо прорахованою підпискою на цінні папери; вкладанням коштів в амбіційні та неефективні проекти; укладанням угод із сумнівними структурами; перенесенням існуючих збитків на новий фінансовий рік; систему розрахунків, яка застосовується; організаційну структуру й рівень заробітної плати [2, с.30].

Основною метою забезпечення фінансової безпеки банку є забезпечення безперервного й стійкого підтримання стану, який характеризується збалансованістю і стійкістю до впливу зовнішніх і внутрішніх загроз.

У «Звіті про фінансову стабільність» НБУ наголошує на тому, що всі зовнішні та внутрішні загрози проявляються в ролі ризиків, а саме через кредитний ризик, обсяг непрацюючих кредитів в українських банках на 1 жовтня 2017 р. склав 588,215 мільярда гривень, або 56,44% загального обсягу виданих кредитів [3].

Дослідження показують, що вітчизняні банки приділяють достатньо уваги питанням безпеки. Так, 78 % діючих банків розробили внутрішні положення, що регламентують управління фінансовою безпекою. Близько 90 % банків

здійснюють діагностику фінансової безпеки, 55 % – ведуть базу даних проявів загроз і ризиків у діяльності, а 34 % – використовують систему індикаторів для оцінки рівня фінансової безпеки. Але спостерігається проблема фрагментарності дій банків, відсутності системності та єдиної методології в процесі управління фінансовою безпекою[4].

Серед потенційних загроз фінансовій безпеці банків перше місце в наукових колах посідає виникнення економічної та/або фінансової кризи в країні (67 %). На другому місці – зміни у законодавчій базі (45 %). На третьому – протиправні дії третіх осіб (44 %). Також, до основних загроз фінансовій безпеці банків відносять появу нових іноземних банків в Україні (35 %) та зміни у політиці НБУ (30 %) [5, с. 18-19].

Враховуючи нинішню економічну та політичну ситуації в Україні є доцільним впровадження в практичну діяльність банків системи превентивного виявлення потенційних загроз та усунення ризиків фінансовій безпеці банків.

Необхідним аспектом вирішення проблеми забезпечення фінансової безпеки банків є врахування сучасних тенденцій змін фінансового середовища: загрози постійно змінюються, розширюються, трансформуються та виникають принципово нові; з'являються нові ризики та спостерігається їх кумулятивний ефект, очікування клієнтів збільшуються в умовах браку ресурсів, з'являються нові технології та аналітичні інструменти. Тому,кожний банк повинен матипрограмувдосконаленнязаходівупізнання, класифікації, прогнозування та знешкодженняпотенційнихзагроз. При цьомуця система повинна мати: повнуавтоматизаціюрішень з мінімальнимручнимвторгненням, вбудованіпередовіаналітичнімоделіврахуваннянспотвореноїінформації, гнучке та пліднеспівробітництво з клієнтами, а такожстійкість до зміни нормативно-правовоїбази та неправомірнихдійконкурентів й злочинців. Передусім в практику українськихбанківслідвводитиєвропейськітрадиції та культуру роботи з ризиками, щопередбачаютьвикористанняаналітичнихталантівокремихфахівців та технічніможливостісучаснихтехнологій. Основним результатом банків у сферіпобудовисистемифінансовоїбезпеки повинно стати формуваннярепутаціїдобропорядного банку, а для Національного банку України – відновленнярівнядовіри до всієїбанківськоїсистеми.

Список літератури

1. ГребенюкН. О. Фінансова безпека банків: система розпізнання загроз та усунення ризиків // Вісник Харківського Національного університету, «Економічна наука» – 2016 – №91– С. 53-64.[Електронний ресурс] // Режим доступу: http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/12/213.pdf

2. ДобрикЛ. О., ЗапорожецьГ. В.. Фінансова безпека банку як основа його стійкості// «Ефективна економіка»– 2014 – №6– С. 27-32.[Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3116

3. Інформаційне агентство «Уніан».[Електронний ресурс] // Режим доступу: https://economics.unian.ua/finance/2219719-chastka-problemnih-kreditiv-v-ukrajinskih-bankah-skorotilasya-do-56.html

4. СпякГ.І., ТкачукВ.О. Інформаційно-аналітичні інструменти фінансової безпеки банків // «Молодий вчений» – 2016 – №12(39)– С. 894-899.[Електронний ресурс] // Режим доступу:**Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.**

5. Аналітичний огляд банківської системи України за 2016 рік. [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_4_kv_2016.pdf

Горшкова О.О. (ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ ЛОГІСТИЧНОГО АУТСОРСИНГУ В ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасні умови функціонування підприємств характеризуються істотним ускладненням, що зумовлює підвищення ризику втрати життєздатності, зниження конкурентних переваг та ефективності діяльності. Підприємства, бажаючи досягти високого рівня конкурентоспроможності, стикаються із потребою використання нових інструментів, які б забезпечували адаптацію до сучасних умов та здійснення своєї діяльності найбільш ефективним шляхом, досягаючи зниження витрат та зменшення кількості виконуваних функцій. На основі цього у світі стрімко розвивається аутсорсинг. Застосування даного методу дає можливість підприємствам сконцентруватися на сильних сторонах власних бізнес-процесів.

Аутсорсинг – передача відповідним посередникам певних внутрішніх операцій, що дозволяє майже миттєво отримати значну економію і підвищити якість продукції [1].

В Україні аутсорсинг з’явився відносно недавно та відстає від бажаного та необхідного рівня. Було проведено дослідження з метою встановлення найбільш популярних видів аутсорсингу в Україні. На першому місці виявились ІТ-послуги (40,5%), на другому місці – послуги в сфері транспорту та логістики (35,1 %),

наступне - ресурсне забезпечення виробничих процесів (27 %), маркетингові послуги (21,6 %), рекрутмент (18,9 %), бухгалтерський облік (13,5 %). На аутсорсинг передають і коректний розрахунок заробітної платні працівників компаній [2,3].

На транспортний або логістичний аутсорсинг найчастіше передаються функції перевезення та зберігання товарів, що допомагає уникнути утримання складів та зменшити цим самим витрати на логістику. Результати досліджень вказують на те, що в основному транспортування, складування і комплектування доручають логістичним фірмам, а більш складні логістичні процеси реалізують самостійно. Хоча з'являється тенденція до повної передачі операторам у майбутньому функцій, що пов'язані напряму з виробництвом та управлінням запасами [4, с. 55].

Важливими чинниками, що визначають попит на комплексні логістичні послуги, є динаміка світової економіки і міжнародного товарообміну, глобалізація вантажопотоків та ускладнення схем доставки, потреби в оптимізації витрат, що пов'язані із перевезенням, зберіганням і дистрибуцією товарів. В структурі світового ринку логістичних послуг близько 55% припадає на транспортні й експедиторські послуги, при цьому їх частка під впливом уповільнення темпів зростання міжнародних вантажоперевезень знижується. Комплексні логістичні рішення забезпечують 27% обороту ринку, зростає частка управлінських послуг – 18% [5].

За даними Світового Банку [6], у 2016 році Україна зайняла 80 місце серед 160 країн світу відповідно до індексу ефективності логістики (LPI – Logistics Performance Index), що являє собою інтерактивний інструмент бенчмаркінгу, створений, щоб допомогти країнам у визначенні проблем і можливостей, з якими вони стикаються у своїй діяльності з організації торгівельної логістики і що вони можуть зробити, щоб покращити їх продуктивність.

Розглянувши логістичний ринок України, стає очевидним, що він знаходиться в стадії формування, але має великий потенціал, для реалізації якого необхідне спрощення процедур торгівлі та вдосконалення транспортного і складського обслуговування. Логістика в Україні розвивається відповідно до світових тенденцій. Не беручи до уваги позитивну динаміку, швидкість розвитку логістичного ринку в Україні нижча, порівняно зі світовими темпами розвитку цієї галузі. На вітчизняному логістичному ринку діє до 40 фірм. Більшість з них – це потужні логістичні оператори світового масштабу, а саме: Kuehne+Nagel Україна, Raben, Фіге, Ekol, Шенкер, UPS, УВК, DHL та ін. Одиничну конкуренцію їм складають вітчизняні підприємства, такі як НВК («Українські

вантажні кур'єри»), «ТБН Логістик Україна», «Рапід», компанії експрес-доставки «Нова Пошта», «Автолюкс», «Гюнсел» та ін. Кон'юнктура ринку переспективна, в той же час спостерігається збільшення конкуренції. Поруч із цим існує нестача якісних і недорогих послуг. В структурі українського транспортно-логістичного ринку найбільшу частку складають транспортно-експедиторські послуги, значно меншу – складування і митно- брокерські послуги та зовсім невеличка частка припадає на управлінську логістику. Розвиток ринку складських послуг призводить до зростання обсягів складських приміщень в Україні, але тільки близько 10% з них є сучасними складськими комплексами.

Раціональність використання логістичного аутсорсингу виокремлюється для організації-замовника в основному наступними основними причинами:

- тісною взаємозалежністю підприємств-виробників і постачальників продукції з підприємствами транспортної галузі у всіх ланках ланцюжка складання доданої вартості;
- змогою для виробника відмовитися від логістичних як непрофільних видів діяльності для нього;
- використанням всіх переваг логістичного підходу до управління власною діяльністю без необхідності розвивати власні компетенції в цій сфері;
- зниженням загальних витрат і зміною структури витрат;
- підвищення якості послуг для кінцевого споживача, що позитивно відбивається на іміджі організації-замовника та ін.

Розвиток логістичного аутсорсингу знаходиться в прямій залежності від наявності адекватної пропозиції на ринку логістичних послуг. Крім того, багато організацій не відмовляються від виконання власними силами окремих логістичних функцій, так як вже мають необхідного складським господарством, транспортом і т.п. Виділення в загальній сумі витрат організації складової логістичних витрат, стає першим кроком на шляху до використання логістичного аутсорсингу.

В Україні аутсорсинг стане ефективним тоді, коли підприємства будуть ставити за мету передачу частини функцій не для зниження витрат, а перш за все для підвищення конкурентоспроможності підприємства в цілому. Пріоритетами в даному випадку мають стати підвищення управління процесів, прозора структура витрат, зменшення непродуктивних витрат.

Список літератури:

1. Аникин Б.А. Аутсорсинг и аутстаффинг: высокие технологии менеджмента: учеб. пособие. / Б.А. Аникин, И.Л. Рудая. – 2-е изд., перераб. и доп – М.: ИНФРА – М, 2009. – 320 с. – (Высшее образование).

2. Смирнова Т. А., Голей Ю. М. Тенденції розвитку українського ринку аутсорсингу ІТ-послуг матеріали V міжнародної науково-практичної конференції молодих вчених і студентів «Стратегія економічного розвитку країн в умовах глобалізації» від 14 лютого 2014 року).
3. Управління ефективністю функціонування і розвитку підприємств: монографія/ [Г.О. Швиданенко, І.М. Рєпіна, В.П. Кукоба та ін.]. – К.:КНЕУ, 2016. – 397 с.
4. Чухрай Н. І. Логістичне обслуговування: Підручник/ Н. І. Чухрай. – Л.: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2006. – 292 с.
5. Trade logistics the global economy [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://wb-lpimedia.s3.amazonaws.com/LPI_Report_2016.pdf
6. International LPI global ranking // The World Bank Website [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lpi.worldbank.org/international/global/2016

Гребеньков Є. В.

(факультет економіки та управління, магістрант)

JUSTIFICATION OF THE DIRECTIONS OF INCREASING THE EFFICIENCY OF USING THE INNOVATIVE POTENTIAL OF ENTERPRISE

Annotation. Theoretical, methodological and applied questions of formation, development of innovative potential of the enterprise and its influence on the activity of the enterprise

The development of the processes of Ukraine's integration into the pan-European economic space means increased competition in the market, one of the key roles in competitiveness is the well-designed innovative activity of the enterprise, which enables to attract the necessary resources for the existence, modernization and development of the economy. The efficiency of an enterprise's activities and development depends on the level of utilization of their innovation potential, which enables them to correctly formulate a strategy of action for gaining, strengthening or maintaining a position on the market. Only an enterprise capable of responding quickly to changes and adapting to them can function effectively in the market.

The term "potential" itself derives from the Latin word "potentia", which in translation means power, opportunity or output. The reproduction potential should be understood as the totality of material, technical, intangible, financial and other capital resources that are at the disposal of the enterprise or may be additionally involved and

used for simple or extended reproduction of factors of production and other components of the potential of the enterprise.

Innovation, according to the classical definition of the famous Austrian economist I. Schumpeter, is not just innovation, but a new function of production, a "new combination", state innovation policy is a complex of economic, organizational, legal and other measures of the state, aimed at introducing the results of scientific and technical progress in the production, stimulation and support of innovation processes in the economy. According to the Law "On Innovation Activity", the main goal of the state innovation policy is to create the socio-economic, organizational and legal conditions for effective reproduction, development and use of the country's scientific and technical potential, ensuring the implementation of modern environmentally friendly, safe, energy saving and resource-saving technologies, production and sales of new types of competitive products [1].

The innovative potential is a set of scientific, technological, financial, economic, industrial, social, cultural and educational opportunities of the country (industry, region, enterprises, etc.) necessary for the provision of innovative economic development [2].

Innovative potential of the enterprise is a set of innovative resources that are interconnected and reasonably providing factors (procedures) that create the necessary conditions for optimal utilization of these resources in order to achieve the appropriate guidelines for innovation and increase the competitiveness of the enterprise as a whole [3].

Innovative potential in the course of its development successively takes place in three stages: the resource associated with the revision of resources, aimed at identifying the degree of staffing of the investigated object resources that are potentially necessary for the implementation of specific innovation activities; a stage of opportunities, the realization of which "signals" the potential suitability of the resources being analyzed to innovation; the stage of readiness for innovation [4].

Strategy of development of innovative potential of production capacities of enterprises plays one of the key roles in the strategy of enterprises, since it covers all its resources, and also has the result for all, without exception, aspects of production and economic activity and social development of society, region, and the state. Thus, an innovative strategy for the development of production capacity should be to obtain the best economic results, that is, maximum efficiency in an unstable environment and, accordingly, a dynamic production system. This new strategy for the development of the innovative potential of a production enterprise can be called a strategy of maximum (or optimal) economic efficiency of the functioning of a dynamic system of production capacities.

The objectives of the innovation strategy are a system of key indicators of long-term innovation activity, in accordance with which an innovative strategy is developed, the most effective ways of its achievement are selected and a portfolio of innovative projects for long-term investment is formed.

The strategy is a comprehensive plan that orientates the organization not to the present, but to the future. The purpose of the strategy is to provide not only the current success, but the accelerated constant development of the organization in a competitive environment, market leadership. There are the following types of innovative strategies: The offensive strategy; The strategy of protection; Simulation strategy; Dependent strategy; Opportunity strategy, or niche strategy [5].

Stimulation of the development of innovative potential of enterprises is dual in nature, since it envisages, on the one hand, the interest of the business entity in certain organizational and economic actions that will have positive consequences for the economy and social sphere in the state, in the region, and on the other - the promotion of specific people , from which the behavior of the economic entity, enterprises, the bank and the like depends. In other words, stimulating enterprises to develop innovative capacity is always the creation of the interest of specific people (senior executives) in certain actions in favor of the interests of the community or the state, while preserving their own interests.

Список літератури:

1. Starostenko G. G. National Economy: Teach. manual / G.G. Starostenko, S.V. Onyshko, T.V. Posnov. - K.: Lira-K, 2011. - 432 pp. 150 p.

2. The Law of Ukraine "On Priority Areas of Innovation Activity in Ukraine"

3. Verba VA, Novikova IV Methodical recommendations for assessing the innovation potential of an enterprise // Problems of science. - 2003. - No. 3. - P. 22.

4. Bachevsky B.Ye. Potential and development of the enterprise: teaching. manual / B. E. Bachevsky, I. V. Zablodskaya, A. O. Reshetnyak. - K.: Center for Educational Literature, 2009. - 400 p.

5. Fedulova L. I. Management of organizations: a textbook for the studio. higher educators shut up / L.I.Fedulova [and others]; comp. Ed. L. I. Fedulova. - K.: Lybid, 2004. - 448 pp. 154 p.

Гречко М. І.,
(ф-т маркетингу, ІІІ курс)
Grechko Maria

NEW WAY FOR UKRAINIAN BUSINESSMAN: BILATERAL TRADE WITH EU UNDER THE DCFTA

НОВИЙ ШЛЯХ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ БІЗНЕСМЕНІВ: ДВОСТОРОННЯ ТОРГІВЛЯ З ЄС В РАМКАХ ПВЗВТ

Association Agreement will open up the EU market by offering reduced tariff access and Ukraine will adopt a vast range of EU legislation that will require business to change and adopt production methods and systems, for example to comply with technical requirements, environmental protection, legal transparency etc. This will align with the rules in the EU and make it easier for business to export.

Classical trade theory suggests that after preferences, trade would increase. However, in 2017, Ukrainian total exports to the EU (measured as total imports to EU from Ukraine) amounted to €12.8 bn, which is 7.56% less than the €13.8 bn in 2015 (prior to application of the ATP or DCFTA [1].

However, this kind of static analysis does not really inform whether or not the preferences have had any effect. Firstly, the EU and indeed global economic conditions may affect demand in the EU. Therefore, a better examination of Ukraine's export performance can be made through market share analysis; that is, the share of Ukraine's exports to the EU in total EU imports. In 2017, Ukraine's share in EU imports was 0.74%, which represented a fall of 9.79%. Even smoothing the data to account for economic volatility in Ukraine which, compares two-year averages with average market shares of Ukraine's exports in EU imports, shows a smaller, but significant decline of 5.1% from 0.82% (2016-17) to 0.78% (2014-15).

Not all products gain a margin of preference from preferential market access, either because there was no tariff in the first place, or no significant or immediate reduction has been offered in the DCFTA.

Therefore, any supply/export response from offering tariff preferences would be seen in sectors which had previously faced tariffs in the EU market that had been subsequently removed by the application of the preferences. In this case, there would be expected Ukraine's exports to the EU would be more diversified as a result. There are 1,465 products classified at a HS 4 digit customs code level, of which Ukraine exported 1,193 items. In 2015, only 8 items accounted for 50% of Ukraine's total export to the EU, 32 items for 75% and 126 for 90%. Therefore, Ukraine's trade with the EU was

highly concentrated with 90% of total exports to the EU from 10.6% of all items exported.

Following the application of preferential market access to the EU, exports would be expected to increase in those areas where a price margin from reduced tariffs occurred and therefore, a diversification of exports and decrease in concentration of exports.

In 2017, 10 items at an HS 4 digit level accounted for 50% of Ukraine's exports to the EU, 45 items accounted for 75% and 152 items for 90%. That is 90% of Ukraine's total exports to the EU are from 12.7% of all items exported.

Whilst not a major shift, this could diversification of exports could indicate a positive impact under the largely negative aggregate results.

Analysing the growth in exports to the EU by product group (98 chapter codes) reveals that 62 of the 98 sectors experienced an increase in exports to the EU and equally interesting, the largest falls in exports between 2013 and 2015 were from mineral fuels, ores and iron and steel totalling €1.6 bn which is larger than the total loss of the period. These loses may be attributable in 2016-17 to both the military conflict and annexation of territories where production dominated combined with declining price trend in world raw materials markets.

On the positive side, 44 chapters of the 98 in the nomenclature enjoyed an increase in exports over the two year period in excess of € 1 billion.

Attribution of these increases to DCFTA would depend upon the tariff preferences over previous regime that Ukraine benefited from (GSP).

	Product Description	**2015**	**2017**	**Absolute Growth**
44	WOOD AND WOOD ARTICLES	547.6	768.6	220.9
15	ANIMAL OR VEGETABLE FATS AND OILS	464.3	649.2	184.9
10	CEREALS	1,516.7	1,685.6	168.9
85	ELECTRIC MACHINERY AND PARTS	907.0	1,029.7	122.7
23	WASTE FROM THE FOOD INDUSTRIES	415.1	496.1	81.1
02	MEAT AND EDIBLE MEAT OFFAL	0.5	65.4	65.0
94	FURNITURE; BEDDING, MATTRESSES	70.6	124.1	53.5
25	SALT; STONE; PLASTERING AND CEMENT	163.7	198.8	35.0
70	GLASS AND GLASSWARE	26.0	60.6	34.6
08	EDIBLE FRUIT AND NUTS	86.5	118.4	32.0
39	PLASTICS AND ARTICLES THEREOF	55.0	86.7	31.7
74	COPPER AND ARTICLES THEREOF	22.5	52.6	30.1
20	PREPARATIONS OF VEGETABLES, FRUIT	35.1	61.9	26.8
19	PREPARATIONS OF CEREALS, FLOUR	17.7	39.1	21.4

Whilst it is clear that preferential market access to the EU under the DCFTA and ATP has largely had limited effect to date on Ukraine's overall exports to the EU, it does not necessary mean that they will, or could not have an impact. Preferences are necessary but not sufficient alone. Competitiveness of the economy and particularly, the ability of Ukrainian producers to comply with EU regulatory requirements (non tariff measures) could have severely constrained growth in exports.

Список літератури:

1. http://epp.eurostat.ec.europa.eu/newxtweb/submitdimselect.do
2. HELLYER, M. NERPI, S. PYATNYTSKIY, V. Encyclopaedia Of Exporting To The EU Under The DCFTA. London CTA Economic & Export Analysts Ltd, 2015
3. BUXTON, N (Ed.). The expected impact of the EU-Ukraine Association Agreement. Amsterdam Transnational Institute, 2016.
4. HELLYER, M. PYATNYTSKIY, V. Selling to the EU under the DCFTA. London CTA Economic & Export Analysts Ltd, 2014

Гречко М.І. та Хоменко М.В., (ф-т маркетингу, ІІІ курс)

БЕНЧМАРКІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ

У зв'язку зі швидким зростанням насиченості ринків та появи нових підприємств постає необхідність застосування нових методів управління, що допоможуть виявити слабкі місця і вказати на сильні сторони підприємства. Тобто, пошук зводиться до таких методів, які зможуть підвищити конкурентоспроможність та розробити ефективне стратегічне планування. Одним з таких методів є бенчмаркінг. За даними відомої консалтингової компанії «Bain&Company» за 2015-2017 роки метод бенчмаркінгу входить до трійки найбільш популярних інструментів управління бізнесом [1].

Вагомий внесок у розвиток теоретичних і практичних засад бенчмаркінгу зробили такі вчені як: Аренков І., Багієв Г., Гончарук А.,Карпенко Н., Козак Н., Маринович В., Михайлова Е., Редер Р., Савельєв Є., Старіков В., Харрінгтон Х.

На сьогодні не існує єдиного визначення бенчмаркінгу. Так, керівник Всесвітньої мережі бенчмаркінгу Р. Кемп стверджує, що це постійний процес вивчення й оцінки товарів, послуг і досвіду виробництва найсерйозніших конкурентів або тих компаній, які є визнаними лідерами у своїх сферах [2, с.15].

У світі існує велика кількість організації, які використовують метод бенчмаркінгу у своїй діяльності, особливо в країнах Європейського Союзу та США. Проте в порівняно з міжнародним досвідом на українських підприємствах даний метод не набув широкого поширення. Проілюструємо технологію проведення бенчмаркінгу на прикладі відомих українських супермаркетів «Сільпо» та «Фуршет» через порівняння індексів лояльності споживачів та визначення слабких і сильних сторін кожного з них. Для виміру лояльності використаємо метод «SERVQUAL», основним принципом якого є розробка анкети з питаннями до споживачів, котрі стосуються основних параметрів якості послуг, а саме: відчутності, надійності, чуйності, впевненості та емпатії.

Використовуємо формулу, як одиничний індекс лояльності $I_{од} = \frac{1}{R}\sum a_i * T_i$ (де: R – кількість респондентів; a_i - кількість балів, привласнених твердженню і; T_i – кількість відповідей на твердження і). Результати проведеного аналізу наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Аналіз лояльності споживачів супермаркетів «Сільпо» та «Фуршет» за методом «SERVQUAL»

К-ї	**Відчутність (матеріальні елементи)**									
	Інтер'єр торгового залу		Зовнішній вигляд персоналу магазину		Чистота торгових площ магазина		Наявність і якість допоміжних матеріалів		Стан обладнання, з яким маєте безпосередній контакт	
	Сільпо	Фур-шет	Сільпо	Фур-шет	Сіль-по	Фур шет	Сіль-по	Фур-шет	Сільпо	Фур-шет
$I_{од}$	4,29	4	4	2,67	4,07	3,74	4,57	4,54	4,07	4,04
	Надійність									
К-ї	Своєчасне виконання замовлення		Належне здійснення процесу купівлі		Швидке і точне виконання пропонованих послуг		Вирішення проблемних ситуацій клієнта		Відсутність помилок і неточностей при виконанні операцій	
	С	Ф	С	Ф	С	Ф	С	Ф	С	Ф

$I_{од}$	4,29	4	4,43	4,33	4,29	4,22	4,43	3,77	4,14	4,07
	Доброзвичливість та чуйність									
К -ї	Доброзичливо і привітно вітають клієнта персонал		Реагують співробітники на претензії і зауваження клієнтів		Прагнення допомогти вирішенню проблем у клієнта				Швидкість реагування на прохання клієнтів	
	С	Ф	С	Ф	С	Ф			С	Ф
$I_{од}$	4	3,77	3,79	3,22	4	3,79			4,07	3,04
	Впевненість									
К -ї	Персонал здатний створити атмосферу довіри з гостями		Персонал демонструють ввічливість по відно-шенню до гостей		Атмосфера в магазині створює комфорт гостям		Співробітники грамотно проводять консульту-вання гостей		Прояв професіоналізму в якості обслуговування	
	С	Ф	С	Ф	С	Ф	С	Ф	С	Ф
$I_{од}$	4,14	3,34	4	3,67	4,14	3,44	4,14	3,66	3,93	2,97
	Емпатія									
К -ї	Прояв індивідуального підходу до покупця		Персонал орієнтуються на вирішення проблеми покупців		Персонал знають потреби своїх клієнтів					
	С	Ф	С	Ф	С	Ф				
$I_{од}$	3,93	2,87	3,86	3,32	4	3,04				

На основі проведеного аналізу індексів лояльності можна зробити висновок щодо однозначного лідерства супермаркету «Сільпо», який випереджає «Фуршет» за всіма критеріями. Найгірші показники стосуються оцінок, які пов'язані з управлінням та професійними навичками персоналу, тобто це і є бенчмаркінгами, на яких необхідно зосередити увагу. Можна зробити висновок, що супермаркету «Фуршет» необхідно змінювати свою стратегію у галузі менеджменту з персоналу, вивчаючи та аналізуючи політику в цій сфері свого конкурента. Адже, створення високоякісного сервісу для клієнтів та випередження своїх конкурентів є головною метою бенчмаркінгу та діяльності підприємства взагалі.

Отже, бенчмаркінг є потужним інструментом стратегічного аналізу для кожного підприємства.

Список літератури

1. Bain & Company [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.bain.com/ consulting-services/customer-strategy-and-marketing/index.aspx.

2. Camp R. C. Benchmarking: The Search for Industry, Best Practices that Lead to Superior Performance / Robert C. Camp // ASQC Quality Press. – 2010.- 75 p.

3. Савельєв Є. Бенчмаркінгові методи управління конкуренцією у світовій економіці / Є. Савельєв, В. Куриляк, Г. Смалюк // Журнал європейської економіки. – 2013. – Т. 12, № 1. – С. 3–27.

4. Energy Efficiency Benchmarking Methodology. – Brussels : CEN, 2011. – P. 5.

Гриліцька В.-О.М., (ф-т міжнародної економіки і менеджменту, ІІ курс)

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ:СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Система формування, розгляду й затвердження в Україні інноваційних програм державного рівня потребує перегляду і удосконалення, зокрема щодо дотримання типових стадій і процедур, основних принципів програмно-цільового управління та відповідного рівня фінансування [1, с. 76]. За роки незалежності кількість дослідників у галузі технічних наук в Україні знизилася у 3,5 рази. Освоєння нових видів техніки зменшилось в 14,3 рази, а частка інноваційно-активних промислових підприємств - у п’ять разів. Отже, проблема активізації інноваційної діяльності досить актуальна для України.

У червні 2017 року в штаб-квартирі ООН презентували щорічний звіт про інноваційний розвиток країн світу «Глобальний інноваційний індекс 2017». Найбільш інноваційними країнами у 2017 році стали: Швейцарія, Швеція, Нідерланди, США, Велика Британія. Показники інноваційної та науково-технічної діяльності України серед інших країн, свідчать про існування в країні науково-технічного потенціалу, хоча і не структурованого (табл. 1) [5].

Таблиця 1

Місце України в рейтингу за показниками інноваційної та науково-технічної діяльності (з 134 країн)

Показники	2007/ 2008	2009/ 2010	2010/ 2011	2011/ 2012	2012/ 2013	2013/ 2014	2014/ 2015	2015/ 2016	2016/ 2017

Інновації	52	62	63	74	93	81	54	53	54
Можливості для інновацій	31	32	37	42	100	82	52	50	51
Витрати компаній на дослідження	52	68	69	75	112	66	54	53	54
Права власності	123	127	135	137	143	135	132	130	135

Недостатній рівень інноваційної активності та низький рівень витрат на наукові дослідження і розробки є стримуючими факторами розвитку економіки України. Зокрема, показник інноваційної активності в Україні складає тільки 20%, а показник країн, що входять до складу Євросоюзу – 44% [5]. За даними Державної служби статистики України, частка підприємств, які займались інноваційною діяльністю, за рекомендованими видами економічної діяльності становила 18,4%, у т.ч. здійснювали технологічні інновації – 11,8% (5,7% – продуктові та 10,3% – процесові), нетехнологічні – 13,4% (8,7% – організаційні та 10,2% – маркетингові) [4].

Проблемами, що стримують розвиток інноваційних процесів в Україні є: неефективне державне управління інноваційною діяльністю, що здійснюється без чітко сформульованої стратегії науково-технологічного та інноваційного розвитку; відсутність дієвої системи пріоритетів розвитку науково-технологічної сфери; недостатня координованість дій суб’єктів інноваційної діяльності; нестача фінансових ресурсів для забезпечення наукових досліджень та впровадження інноваційних розробок; недовершеність нормативно-правової системи регулювання і стимулювання інноваційної діяльності; недостатньо сформована і осучаснена інфраструктура, нерозвиненість системи захисту інтелектуальної власності; повільне формування в Україні сучасного і масштабного ринку інноваційної продукції. Слабкі сторони України - неефективне урядування, високі кредитні ставки, незадовільний стан розробки кластерів, загальна слабкість та повільний розвиток економіки [1; 2].

До основних завдань, що сприятимуть інноваційному розвитку слід віднести: структурну перебудову національної економіки; створення адаптивної інфраструктури інноваційної діяльності; створення ринку інноваційної продукції, на якому буде забезпечений належний рівень захисту інтелектуальної власності; широке застосування в усіх галузях економіки і сферах суспільного життя інформаційно-комунікаційних технологій; удосконалення системи державної

підтримки та регулювання інноваційної діяльності; підвищення інноваційної культури суспільства; підготовка фахівців [3, с. 120].

Ефективність інноваційної діяльності маже бути забезпечена через комплексний і системний характер реалізації інноваційних процесів і охоплювати такі види робити, як пошук талановитих кадрів, продукування нових ідей, отримання патентів, ліцензій, організацію дослідницької роботи, інженерно-технічну діяльність, яка об'єднує винахідництво, раціоналізаторство, конструювання, створення інженерно-технічних об'єктів, інформаційну та маркетингову діяльність. Завдяки цьому можна досягти прогресивних умов для інноваційного розвитку та посилення конкурентних позицій.

Отже, вирішальним фактором перспективного інноваційного розвитку є вміння формувати і ефективно використовувати інноваційний потенціал. Також не менш важливим є стимулювання розробки і реалізації нових проектів, вихід на нові ринки. Успішне управління інноваційним потенціалом – запорука забезпечення конкурентоспроможності національної економіки та інноваційного розвитку бюджетоутворюючих підприємств, а також підприємств малого та середнього бізнесу. Тому, підтримка конкурентоспроможності вітчизняних наукових досліджень на внутрішній і міжнародній арені має стати основним напрямком сучасної політики держави у сфері активізації інноваційної діяльності, що сприятиме зростанню ефективності виробництва. Від цього зараз значною мірою залежать можливості впровадження інноваційних процесів і забезпечення високої ефективності національної економіки.

Список літератури:

1. Горбулін В.П. Державне управління науково-технічними та економічними процесами реалізації Україною стратегічного курсу на європейську і євроатлантичну інтеграцію / В.П. Горбулін – К.: ДП «НВЦ» «Євроатлантикінформ», 2010. – 272 с.

2. Канафоцька Г. Стан і перспективи розвитку інноваційних процесів в Україні [Електронний ресурс] / Г. Канафоцька // Журнал інноваційної палати України. − 2009. − Режим доступу: http://nanoinnovation livejournal.com/2304.htm.

3. Микитюк П.П. Інноваційна діяльність: навч. посіб. / П.П. Микитюк, Б.Г. Сенів. – К.: Центр навч. літ., 2009. – 320 с.

4. Наука, технології та інновації. Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publnauka_u.htm

5. Яковенко Р.В. Інноваційна діяльність в Україні: проблеми і перспективи / Р.В. Яковенко, А.М. Чернега // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки – 2017. – Вип. 22(2). – С. 434-439.

Грищенко Ю. С. (ф-т обліку та податкового менеджменту, IV курс)
Шинкар Ю. С. (ф-т обліку та податкового менеджменту, IV курс)

43 ДИРЕКТИВА ЄС: ДОСВІД ЗАПРОВАДЖЕННЯ В КРАЇНАХ ЄС ТА ПРОБЛЕМИ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ В УКРАЇНІ

Питання реформування аудиторської діяльності в Україні після прийняття Директиви 2006/43/ЄС неодноразово обговорювались як в наукових, так і в експертних колах. Найбільш дискусійними є питання: організації суспільного нагляду за аудиторською діяльністю; створення, функціонування і фінансування відповідних органів суспільного нагляду; реформування АПУ; розвитку самоврядності аудиторської професії; забезпечення умов для вільної конкуренції на ринку аудиторських послуг тощо.

За оцінкою Г.М. Давидова і О.А. Петрик «... в аудиті в Україні існує невідповідна сучасному стану розвитку Європейського співтовариства інституціональна ситуація, яка полягає в браку гармонізованого підходу до обов’язкового аудиту. Ситуація одночасно проста, оскільки орієнтири розвитку визначені, і одночасно складна, адже можна піти шляхом удосконалення того, що удосконалити неможливо». Імплементація змін європейського законодавства в сфері аудиту відповідно до Директиви № 2014/56 / ЄС від 16.04.14 р і Регламенту 537/2014 для країн Євросоюзу обов'язкове стало з 17 червня 2016р (через два роки з моменту прийняття).

Згідно з Угодою про Асоціацію з ЄС, положення глави 13 розділу V «Економічне і галузеве співробітництво» Угоди про Асоціацію, Україна зобов’язується поступово наблизити своє законодавство до законодавства ЄС, зокрема, вимог Директиви 2006/43/ЄС Європейського Парламенту та Ради про обов'язковий аудит річної звітності консолідованої звітності, зі змінами, внесеними Директивою 2014/56/ЄС Європейського Парламенту та Ради. Зміни мають бути впроваджені протягом трьох років з дати набрання чинності цієї Угоди. Згідно Угоди, положення розділу V застосовуються з 01.11.2014 р., а отже норми Директиви 2006/43/ЄС (зі змінами) мають бути впроваджені до 01.11.2017 р. Саме на виконання взятих на себе зобов'язань за ініціативою Міністерства фінансів України 03.02.2017 року було зареєстровано Проект Закону "Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність" №6016, який нині є прийнятим і вступив в силу з 21.12.2017 року, Верховна Рада України ухвалила доопрацьований проект Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську

діяльність», розроблений з метою імплементації положень Директиви 2006/43/ЄС з урахуванням норм Регламенту (ЄС) № 537/2014.

Закон передбачає: підвищення рівня довіри інвесторів до фінансової звітності вітчизняних підприємств, у т. ч. державних компаній, забезпечення її прозорості та зіставності; дерегуляція аудиторської діяльності; можливість виходу аудиторських компаній України на європейські ринки за рахунок визнання еквівалентності систем; розширення ринку аудиторської діяльності; підвищення престижу та довіри до діяльності аудиторів; викорінення корупції; підвищення довіри населення до українських банків, страхових компаній, інших публічних компаній, в т. ч. державних підприємств; створення належних умов для виходу національних компаній на ринки капіталу; підвищення довіри регуляторних органів до фінансової звітності компанії; створення позитивного інвестиційного клімату України.

У законі, над яким працювали Міністерство фінансів України спільно зі Світовим банком, експертами Європейського Союзу та професійними громадськими організаціями і доопрацьованому в Комітеті Верховної Ради України з питань податкової та митної політики, запропоновано збалансовану модель суспільного нагляду та саморегулювання аудиторської діяльності в Україні, підтриману міжнародними організаціями, регуляторами та представниками професії.

Що це дає?

- удосконалення системи регулювання аудиторської діяльності в Україні відповідно до міжнародних стандартів та найкращих світових практик;
- підвищення рівня довіри з боку інвесторів до фінансової звітності вітчизняних підприємств та до діяльності національних аудиторів;
- дотримання передбачених законопроектом положень унеможливлює надання неякісних аудиторських послуг.

Законом приведено норми національного законодавства у сфері аудиторської діяльності у відповідність із законодавством Європейського Союзу, зокрема з положеннями Директиви 2006/43/ЄС та Регламенту 537/2014. При цьому уточнено механізм фінансування органу суспільного нагляду, Аудиторської палати та змінної складової.

Законом також відтерміновано накладення стягнень та зменшено розміри в частині відповідальності аудиторів, а також відтерміновано штрафи в частині відповідальності за неоприлюднення фінансової звітності разом з аудиторським висновком.

Закон набирав чинності з 1 січня 2018 року та вводиться в дію з 1 жовтня 2018 року, крім підпункту 1 пункту 9 розділу X «Прикінцеві та перехідні положення» цього Закону щодо внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, який набирає чинності через 12 місяців з дня набрання чинності цим Законом.

Отже, прийняття європейських правил регулювання аудиту дасть можливість вітчизняним аудиторам вийти на міжнародний ринок, а переваги від аудиторської реформи зможуть відчути і бізнес, і держава.

Список використаних джерел

1. Афанас'єва І.І.Впровадження положень Директив ЄС в Україні / Афанас'єва І. І. - Л: Науковий збірник, СУНУ, 2017. - С. 9 - 11

2. Гура Н. Імплементація Директиви 2013/34/ЄС в Україні з урахуванням міжнародного досвіду / Н. Гура. - К: Науковий збірник, КНУ, 2015. - С. 6 - 10

3. Яцишин С. Р. Досвід країн ЄС у формуванні облікової політики підприємств з врахуванням вимог європейського законодавства / С. Р. Яцишин. - Д: Науковий збірник, ДДАЕУ, 2015. - С. 22-23

Грищенко Ю. С. Шинкар Ю. С.

студентки ф-ту ОПМ, 4курс, спец. 6509 "Облік і оподаткування",

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ БЛОКУВАННЯ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ НА ОПТИМІЗАЦІЮ ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ З ПДВ

З 22 березня 2018 року набула чинності Постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 №117 «Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних». Постановою затверджено:

- Порядок роботи комісій та Порядок розгляду скарг на рішення комісій;
- Критерії ризиковості платника податків, ризиковості здійснення операцій;
- Перелік показників, за якими визначається позитивна податкова історія платника податків [1].

Варто зазначити, що моніторинг - це визначення наявності ризиків порушення норм податкового законодавства, за результатом якого реєстрація ПН/РК може бути зупинена. Кожна ПН/РК перед моніторингом аналізується на приналежність відсікаючим ознакам, а саме:

- постачання товарів (послуг) кінцевому споживачу та/або які звільнені від оподаткування;

- обсяг постачання з урахуванням поточної ПН/РК менше 500 тис. грн. та керівник є директором менше ніж у 3-х платників ПДВ;

- податкове навантаження більше 3% та відсутній значний приріст обсягу постачання.

Важливими є ***критерії ризиковості платника податку, а саме:***

• **Блок критеріїв:** *Податкова міліція:* ознаки фіктивної реєстрації (перереєстрація) платника; наявність обвинувального вироку суду за ст. 205 ККУ щодо посадової особи платника.

• **Блок критеріїв:** *Комісія регіонального рівня:* реєстрація платника на непідконтрольній Україні території; короткий період існування (квартал); відсутність відкритих рахунків у банківських установах (окрім рахунків в органах казначейства); посадові особи або засновники платника є посадові особи або засновниками підприємства- банкрута; не подано фінансову звітність за останній звітній період; наявність інформації про ризикові операції.

Якщо мова йде про критерії ризиковості здійснення операцій, то це наявність одного з критеріїв, а саме таких, як: (лишився тим самим) Невідповідність обсягу постачання товару/послуг у 1,5 рази до залишку такого товару/послуги на складі та перевищення 75 % рівня ризикового товару; визначеного відповідно до переліку ризикових товарів з кодами за УКТ ЗЕД, визначеного ДФС; відсутність ліцензій по підакцизним товарам, що зазначені у податковій накладній, яка реєструється; відсутність актуального запису в Реєстрі платників акцизного податку по суб'єкту господарювання, який реалізує пальне; зупинення реєстрації розрахунків коригування на підміну товару [2].

Наголошуємо на тому, що інформування платника здійснюється автоматично протягом дня за допомогою квитанції. *Рішення Комісії у робочому режимі (з 22.04.2018):* набуває чинності з моменту внесення у Реєстр; якщо Комісією Центрального рівня не прийнято рішення, то діє рішення Комісії Регіонального рівня. Щодо оскаржень рішень то у адміністративному порядку: подається до ДФС протягом 10 календарних днів з дня набрання чинності рішення; у судовому порядку.

Варто розглянути ***ПН/РК, які не підлягають моніторингу, а це саме такі:*** постачання товарів/послуг кінцевому споживачу та/або які звільнені від оподаткування; обсяг постачання з урахуванням поточної ПН/РК за звітний місяць <500 тис. грн. та керівник є директором менше ніж у 3-х платників ПДВ;

податкове навантаження > 3% за останні 12 календарних місяці та відсутній значний приріст обсягу постачання.

Важливим питанням є ***Таблиця даних платника податку та її етапи. Таблиця даних платника податку (ТПП)*** - це інформація про специфіку діяльності платника податку (перелік кодів УКТ ЗЕД, які платник постачає).

Отже, судячи з Критеріїв, за якими податківці відловлюватимуть «ризикові» податкові накладні, та нововведеннями для оптимізації податкового навантаження з ПДВ із «блокуванням» податкових накладних повинна зіткнутися лише невелика кількість платників. Крім того, нові критерії розробляє центральний апарат ДФС, а рішення про блокування у більшості випадків приймаються автоматично. Тобто одна людина на ці процеси наразі впливати не може, а отже, і домовлятися зі співробітниками ДФС про розблокування фіктивних накладних не має сенсу. Дані нововведення сприятимуть прозорості подачі та проходження податкових накладних.

Список використаних джерел

1. Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних: постанова України від 21 лютого 2018 р. .// Кабінет Міністрів України. - 2018.- №117. - ст.13.

2. Про затвердження Критеріїв оцінки ступеня ризиків, достатніх для зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних та Вичерпного переліку документів, достатніх для прийняття рішення про реєстрацію податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних: наказ Міністерства Фінансів України від 13.06.2017р. .//Міністерство Фінансів України. - 2017.- № 567. - ст. 6.

Грінкіна К.А, (ф-т економіки та управління, ІІ курс)

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Малий бізнес у всьому світі є важливою складовою розвитку та стабілізації соціально-економічних процесів. Саме завдяки функціонуванню малих та середніх підприємств зростає кількість робочих місць, виникають нові ринки збуту продукції та послуг, підвищується якість життя суспільства. Тому не викликає сумнівів важливість питанням створення сучасного, якісного та сприятливого бізнес-середовища для малих та середніх підприємств. За даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі (2017 року) даний сектор економіки України забезпечує 79,1% робочих місць і створює 59% доданої вартості[1]. Проте цей сектор економіки є дуже вразливим до різних негативних явищ, у багатьох країнах світу сприяння та розвиток малого бізнесу відбуваються через стратегічно спрямовану політику уряду. За міжнародним рейтингом Doing Businesses 2018[2] Україна займає 76 місце. В порівнянні з минулим роком країна покращила свій результат на 4 позиції. Такий результат було отримано завдяки низці проведених реформ: істотно спростилася процедура отримання дозволів на будівництво – Україна піднялася на 105 позицій (в порівнянні з 2017 роком) і займає 35 сходинку. Варто відмітити, що Україна фігурує в числі тих країн, які покращили показник відповідальності топ-менеджера і легкість виплат акціонерів. Однак є і незадовільні показники – так в пунктах "підключення до електромереж" – Україна посіла 128 місце, "міжнародна торгівля" (119) і "вирішення неплатоспроможності" (149). Покращення умов ведення бізнесу в Україні є своєрідним показником для іноземних інвесторів, що сприятиме збільшенню припливу іноземних інвестицій. За результатами досліджень, покращення результатів в рейтингу Doing Businesses на 1 пункт – дає можливість додатково залучити в економіку країни близько 600 млн доларів інвестицій. Слід також відмітити, що у 2017 році уряд України схвалив нову стратегію, спрямовану на посилення розвитку малих та середніх підприємств та відкриття доступу до фінансування Стратегії розвитку малого та середнього підприємництва в Україні (МСП Стратегія 2020) має на меті збільшити внесок у структурі національного валового внутрішнього продукту до 60,5% до 2020 року. Експерти Bloomberg визнали, що акції українських компаній стали одними з найприбутковіших у світі в 2017 році. Так, протягом минулого року індекс зростання акцій компаній становив 80%[3].

За даними опитування Європейською Бізнес Асоціацією щодо адаптації малого бізнесу до нинішніх умов, економіки України: індекс настрою малого бізнесу складає 3,2 з 5, що свідчить про нейтральний рівень, отже, більшість підприємців мають оптимістичні настрої щодо ведення бізнесу у 2018 році, так, 54,2% планують збільшити кількість робочих місць, 87% планують збільшити свої прибутки [4]. Щодо самої оцінки бізнес-середовища, ситуація є менш оптимістичною, 68,2% опитаних респондентів назвали економічну ситуацію незадовільною для ведення бізнесу. Це не дивно, адже в Україні рівень інфляції сягнув 100,9% за даними Мінфіну[5], також є досить високий податковий тиск, проблеми корупції та нестача кваліфікованих спеціалістів. Але попри це, 50% опитаних підприємців планують вийти на нові ринки збуту, а 39,7% –відкрити новий вид діяльності. Це свідчить, що незважаючи на всі перешкоди на шляху розвитку бізнес-середовища в Україні малий і середній бізнес має прагнення до розвитку та вдосконалення своєї діяльності. За дослідженнями експертів, найкраще у 2018 році інвестувати кошти у сферу роздрібної торгівлі, стартапи та венчурні інвестиції. Високими темпами розвивається сільське господарство, перспективними є також вівчарство та виробництво сирів. Спостерігаючи за тенденціями світової економіки можна відмітити стрімкий розвиток переходу до альтернативних джерел енергії, виробництво та продаж органічних продуктів. В Україні і у світі саме ці сфери діяльності є найпривабливішими для бізнесменів. Регіональний індекс ділового середовища визнав найкращим для ведення і розвитку малого бізнесу місто Київ, на другому місці Дніпро, на третьому Харків, на четвертому Львів і на п’ятому Одеса. Найгірші міста для ведення бізнесу – Луганськ, Житомир, Чернігів, Кропивницький та Рівне[6]. Перспективними галузями для розвитку МСП є «зелена» енергетика, сільське господарство, роздрібна торгівля та IT-стартапи.

Список використаних джерел

1. Інформаційне агенство УНІАН, Стаття «Малий і середній бізнес в Україні забезпечує майже 80% робочих місць» Режим доступу https://www.unian.ua/business/1728091-maliy-i-seredniy-biznes-v-ukrajini-zabezpechue-mayje-80-robochih-mists-minekonomrozvitku.html

2. Рейтинг Doing business 2018 Ukraine Режим доступу: http://www.doingbusiness.org/~/media/wbg/doingbusiness/documents/profiles/country/ukr.pdf

3.Інтернет-журнал «Новое Время» стаття «Бізнес-ідеї на 2018 рік. Куди інвестувати гроші в Україні» Режим доступу: https://biz.nv.ua/ukr/publications/biznes-ideji-na-2018-rik-kudi-krashche-vkladati-hroshi-pid-chas-krizi-2446083.html

4. Онлайн-видання «На часі» стаття «Як малий бізнес адаптувався до економічних умов в Україні» - Режим доступу: https://nachasi.com/2018/04/03/yak-malyj-biznes-adaptuvavsya-do-ekonomichnyh-umov-v-ukrayini/

5. Офіційний сайт Міністерства фінансів України – Режим доступу: https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/

6. Про вимірювання регіонального ділового середовища в Україні – Режим доступу: http://competitiveness.icps.com.ua/

І.Ю. Громницька **(***ф-т фінансів , магістрант)*

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ЕКСКРОУ-РАХУНКІВ В УКРАЇНІ

З прийняттям Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах» [1] раніше невідомий українському праву, але при цьому такий необхідний фінансовий інструмент, як рахунок умовного зберігання (ескроу), що забезпечує проведення розрахунків між сторонами в ході виконання угоди (зокрема в операціях з нерухомістю), став реальністю в нашій країні. Як правило, саме транзакції з нерухомістю відрізняються комплексною і досить складною для аналізу документацією. В операціях з нерухомістю існує ризик для обох сторін: продавець - ризикує можливістю відмови покупця, а покупець - сплатою авансу або завдатку, повернення якого буде супроводжуватися зайвими витратами для покупця.

Ескроу - це спеціальний умовний рахунок, на якому враховуються майно, грошові кошти, документи до настання певних обставин чи виконання зобов'язань. В світовій практиці послуги по відкриттю ескроу-рахунків можуть надавати банки, юр. компанії, спец. фірми або інші ескроу-агенти [2]. Найчастіше ескроу застосовуються в торгових операціях. У США ескроу широко використовуються в операціях з нерухомістю. У такій угоді беруть участь 3 сторони: покупець, продавець і ескроу-агент (стежить за операцією купівлі-продажу нерухомості та видає гроші з ескроу продавцеві в момент підписання всіх документів).

На такому рахунку тимчасово зберігаються кошти із заздалегідь відомим цільовим призначенням. Існує два типи ескроу-рахунків. Перший - для зберігання коштів, що належать покупцеві майна, до того часу, коли до нього фактично перейде право власності, після чого вони будуть виплачені продавцю. Другий – відкривається і обслуговується іпотечним кредитором.

Фактично, ексроу - це умовний депозит грошових коштів, який одна зі сторін угоди передає у тимчасове володіння банку до настання визначених договором умов і пред'явлення банку визначених договором документів. До цього моменту банк зберігає кошти на ескроу, відкритому на ім'я того, хто здійснює переказ коштів. При настанні підстав, передбачених договором і надання банку відповідних документів, фін. установа зобов'язана в установлений договором термін перерахувати суму з ескроу бенефіціару повністю або частинами. У разі якщо певні обставини не настали, банк повертає кошти особі, яка їх депонувала.

Коли покупець робить пропозицію покупки майна, вона зазвичай супроводжується завдатком, який розміщується на ескроу-рахунку до того моменту, поки не буде завершено процес продажу, а сам рахунок закритий. Після купівлі нерухомості новий власник бере на себе зобов'язання сплачувати податок на нерухомість. Крім того, більшість кредиторів вимагають, щоб домовласник мав страховий поліс на придбану нерухомість. Якщо податок не сплачений вчасно, податкова служба може арештувати майно, і зняти арешт після погашення заборгованості по податках, що наражає на небезпеку інтереси кредитора [3].

Для виконання перелічених умов кредитори вимагають, щоб домовласники здійснювали щомісячні платежі на ескроу, для сплати податків і страхових внесків. У момент видачі іпотеки позичальник платить певну суму, яка згодом буде включатися в регулярні щомісячні платежі, що здійснюються для погашення основної суми та відсотків по іпотеці. Коли настає момент сплати податку або внесення страхового внеску, платіж здійснюється іпотечної компанією з ескроу-рахунку. Перевагою є те, що домовласник не повинен відслідковувати ці платежі.

Ескроу-рахунки також можуть відкриватися і з іншими цілями. Наприклад, кошти кредиту на будівництво будинку будуть утримуватися на ескроу-рахунку, і виплачуватися поетапно, у міру завершення чергової фази будівництва. У цьому випадку компанія-забудовник отримує гарантію оплати своїх послуг, а замовник отримує гарантію того, що кошти будуть виплачені за фактом виконання робіт [4].

Отже, до абсолютних переваг використання ескроу можна віднести наступні: більш надійний захист інтересів сторін при здійсненні розрахунків; на рахунки ескроу не можна накладати арешт та вимог стягнення; відносно низька ціна в

порівнянні з аналогічними банківськими продуктами, які захищають торговельні операції, наприклад, гарантіями; підвищення комерційної та фінансової довіри до транзакції, особливо у випадку нових торговельних відносин; виключення затримок і порушень термінів розрахунків, оскільки функція контролю виплати покладається на банківську установу.

У той же час слід визнати і деякі проблеми використання ескроу-рахунків: виведення коштів з обороту підприємства не дозволяє їм працювати на повну, при цьому банку виплачується винагорода за зберігання коштів на такому умовному рахунку, що несе додаткові витрати для однієї зі сторін; некомпетентність персоналу банку, щодо «підводних каменів» окремих транзакцій та особливостей тієї чи іншої галузі; окрім менеджеру банку справи ескроу повинен вести юрист так, як рахунки пов'язані зі складним документообігом; в разі банкрутства банку ФГВФО не повертатиме кошти з рахунків ескроу.

Фактично, щоразу, коли виникають сумніви щодо належного виконання умов договору однією стороною, і здійснення своєчасної оплати іншою, проблема може бути вирішена за допомогою ескроу-рахунку, який відкривається у незацікавленої третьої сторони, котрій довіряють всі інші учасники угоди.

Список літератури

1. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення рівня корпоративного управління в акціонерних товариствах» - 2017 - № 25, ст.289 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1983-19
2. The Economic times – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://economictimes.indiatimes.com/definition/escrow-account
3. Investopedia, LLC, 2018 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.investopedia.com/terms/e/escrow.asp
4. «Escrow», How Does An Escrow Account Work?– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.escrow.com/escrow-account

Громницька І.Ю.(факультет фінансів, магістрант)

СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТІНЬОВОЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ

Розвиток фінансової системи водночас як однієї з найбільш ризикових і інноваційних галузей в умовах циклічного розвитку економіки породжує високий

рівень конкуренції між фінансовими інститутами та вимагає організації ефективного нагляду за їх діяльністю. Внаслідок історичного розвитку, найбільш розвиненими інститутами фінансового ринку є комерційні банки, щозумовлює наявність жорсткого контролю за їх діяльністю, рівень якого в період кризи та рецесії зростає, а в періоди піднесення відбувається дерегуляція банків. В умовах підвищення жорсткості банківського регулювання та нагляду небанківські спеціалізовані кредитно-фінансові інститути, через меншу залежність від регулятивних норм, ніж банки, та внаслідок надання більш ризикових і дохідних фінансових послуг отримують суттєві конкурентні переваги над банками. Отже, в кризові часи світова фінансова система шукаючи нові форми фінансування, звернулася до небанківського фінансування, що стало цінною альтернативою та допомагає підтримувати реальну економічну діяльність.

Такожнебанківське фінансування є привабливим джерелом диверсифікації пропозиції кредитів банківської системи та забезпечує здорову конкуренцію банків. Проте, якщо небанківське фінансування бере участь у банківській діяльності, трансформуючи ліквідність та створюючи важелі, подібно до банків, то це може стати джерелом системного ризику, яксамостійно, так і через його взаємозв'язок з банківською системою. Для моніторингу цих ризиків Рада з питань фінансової стабільності (FSB) проводить з 2011 р. щорічний моніторинг для оцінки глобальних тенденцій та ризиків у тіньовій банківській системі.

Тіньова банківська система (shadowbankingsystem, тіньовий банкінг, парабанківська система) являє собою сукупність фінансових інститутів, які працюють за банківськими схемами, але формально не є банками [1]. Основна відмінність парабанків полягає в тому, що вони не приймають індивідуальні вклади від населення: вони обслуговують не індивідуальних вкладників, а інші банки. Парабанки допомагають згрупувати отриманий капітал у формі похідних цінних паперів і альтернативних фінансових інструментів. Парабанківська система характеризується відносною наявністю високої спекулятивної складової, яка несе в собі значні системні ризики як для розвинених, так і для країн, що розвиваються.

Тіньова банківська система поєднує фінансових посередників, які займаються сприянням створенню кредитів у світовій фінансовій системі, але їх члени не підлягають регуляторному нагляду. Отже тіньовий банкінг складається з посередники, які не підлягають регулюванню, включаючиІСІ, КУА, кредитні спілки, взаємні фонди грошового ринку, хедж-фонди, що використовують невізовані похідні інструменти такі, як кредитно-дефолтні свопи.

Тіньова банківська індустрія відіграє вирішальну роль у задоволенні зростаючого попиту на кредити в США, і хоча банківське посередництво може збільшити економічну ефективність, його діяльність за межами традиційного банківського регулювання викликає занепокоєння з приводу системного ризику для фінансової системи. Реформи, за Законом Додда-Франка 2010р., орієнтовані в першу чергу на банківську галузь, залишаючи тіньовий банківський сектор незмінними. Незважаючи на те, що Закон наклав більшу відповідальність на фінансові компанії, що продають екзотичні фінансові продукти, більшість небанківських операцій залишаються нерегульованими. Рада Федеральної резервної системи запропонувала, щоб парабанки, такі як брокери-дилери, працювали за аналогічними маржинальними вимогами, як банки. Тим часом, за межами США, Китай розпочав видавати в 2017р. директиви, спрямовані на ризиковану фінансову діяльність - надмірне запозичення та спекуляції за акціями.

До основних ризиків тіньового банкінгу відносяться:ймовірність масового пред'явлення вимог про викуп боргових зобов'язань (паїв або акцій), що може викликати ліквідацію інвестиційного портфелю;посилення циклічності процесів на фінансових ринках;зростання взаємозалежності учасників тіньових операцій і традиційного банкінгу.

Тіньові банківські активи, які представляють ризики для фінансової системи, збільшились на 7,6% у 2017р порівняно з 2016р. до 45 трлн. дол. США та становили 13,24% від загальних світових фінансових активів, що склали близько 340 трлн. дол. США. Так, у лідери серед країн з тіньовою фінансовою системою увійшли США - 31% активів від загального обсягу тіньової фінансової системи, другу позицію зайняв Китай - 16% таКайманові острови - 16%, Люксембург - 7% і Японія - 6% (рис.1) [2]. На відміну від США, традиційні банки Китаю є великоюланкою тіньового банкінгу, використовуючи парабанкінг, як засіб для обходу регуляторного контролю кредитування. Вони спричинили стрімкий ріст продуктів у розмірі 4,2 трлн. доларів[3] за допомогою непрозорих інвестицій, які створюють загрози для західних кредиторів у кризовій ситуації в умовах субстандартного ризику.

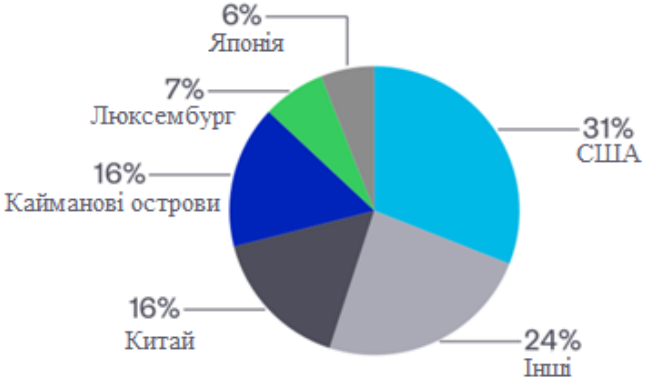

Рис.1. Структура світових активів тіньових банківських установ у 2017 році.

Висновок. Сьогодні глобальні активи парабанків продовжують зростати, стимулюючи інвесторів, які прагнуть більш високих доходів з

низькими процентними ставками, але де стимулюючи компанії та місцеві органи влади, що відмовляються від позик.

Література:

1.Ambrose Evans-PritchardShadowbanking// Bloombergquicktake– 06.03.2018– [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://www.bloomberg.com/feeds/bbiz/sitemap_video_2017_4.xml

2.The Financial Stability Board Global Shadow Banking Monitoring Report – 2018– [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.fsb.org/wp-content/uploads/P050318-1.pdf

3.ABC News Chinese property buyers shift interest from Australia to other parts of the world – 21 August 2017 – [Електроннийресурс]. – Режимдоступу: http://www.abc.net.au/news/2017-08-21/chinese-property-buyers--top-10-countries/8826522

Грубнік А.Р. , (ф-т економіки та управління, магістрант)

СУЧАСНІ МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Динамічність економічних процесів сьогодні змушує підприємства розробляти стратегічні дії, що спрямовані на створення безпечних умов їх діяльності. Питання діагностики економічної безпеки підприємства стало як ніколи актуальним, у зв’язку з необхідністю вирішення проблем на підприємствах, які виникають через фінансову кризу, економічні реформи, використання застарілих технологій та некомпетентність персоналу.

На сучасному етапі розвитку економічних відносин дослідження сутності поняття «економічна безпека підприємства» показало, що серед теоретиків відсутня єдина точка зору щодо його трактування. Узагальнивши погляди окремих вчених можна дати наступне визначення: економічна безпека підприємства – це стан рівноваги підприємства, ступінь його захищеності від несприятливих впливів внутрішнього та зовнішнього середовищ, за якого можливе найефективніше використання наявних ресурсів і стабільне функціонування в теперішньому і майбутньому періодах.

Діагностика економічної безпеки підприємства являє собою аналітичну оцінку всіх функціональних складових безпеки, визначення сукупності звітних показників та порівняння їх фактичних і нормативних значень. Метою діагностики є попередження негативного впливу внутрішніх і зовнішніх факторів на економічну безпеку підприємства за допомогою системи методів та інструментів.

Загалом методи діагностики економічної безпеки підприємств в Україні різняться набором економічних показників та коефіцієнтів, які беруться до уваги. Можна виділити основні вимоги щодо методів діагностики економічної безпеки підприємства:

1. Методи діагностики мають охоплювати основні аспекти оцінки економічного стану підприємства: ділову активність, ліквідність, рентабельність, стійкість.

2. Кожен аспект має оцінюватися не тільки окремо, а й у взаємозв'язку для досягнення наочності у висвітленні динаміки.

3. Метод має виявляти причини, а не лише констатувати наявність і величину змін економічної безпеки. Це виступає необхідною умовою її пристосованості для потреб оперативного управління безпекою підприємства.

До загальновідомих методів діагностики економічної безпеки підприємства відносять:

- Експертні методи (метод «мозкової атаки», метод «Делфі»);
- структурно-аналітичні методи (моделювання, матричний метод, мережевий аналіз, SWOT-аналіз, побудова профілю середовища, складання сценаріїв);
- ресурсно-функціональний метод, визначає рівень економічної безпеки на основі оцінки ступеня використання ресурсів підприємства за кожною функціональною складовою[1];
- методи комплексної оцінки загроз (інтегральна оцінка ризику, оцінка ефективності захисних заходів) [2];
- методи комплексної оцінки економічного потенціалу підприємства (оцінка конкурентного статусу фірми, SWOT-аналіз);
- методи прогнозування банкрутства (багатофакторні дискримінанті моделі та інші методи інтегральної оцінки фінансово-економічного стану підприємства).

Серед сучасних методів діагностики економічної безпеки підприємства виділяють наступні:

- методи теорії штучних нейронних мереж [3, с. 62]
- метод штучного інтелекту
- метод теорії складних систем (мережні міри та ентропія перестановок)

Нейронні мережі являють собою обчислювальні структури, які моделюють прості біологічні процеси, що асоціюються з людським мозком та здатні зберігати та репрезентувати дослідницькі знання.Для діагностування економічної безпеки підприємства метод штучних нейронних мереж почали використовувати за умов відсутності потрібної кількості інформації про досліджуваний процес або

систему. Використання даного методу дозволяє моделювати складні нелінійні залежності. Існує декілька видів нейронних мереж: Карти Кохонена, мережі Карпентера і Гроссберга, Хопфілда, але з позиції моделювання та впливу на них різних чинників, найоптимальнішими є штучні нейронні мережі з радіально-базисними функціями (Radial Basis Function Neural Network –RBFN). Дані мережі мають просту архітектуру і високу швидкість навчання, дозволяють прогнозувати досліджувані процеси. Доцільно було б доповнити даний метод методом діагностики ймовірності банкрутства, методом якості використання грошових потоків, коефіцієнтним методом, що дасть більш точні результати діагностики.

Метод штучного інтелекту використовується для розв'язання задач, для яких не існує розв'язання або ж вони обмеженні в часі. За допомогою штучного інтелекту відбувається моделювання людської нервової діяльності, можна сказати, що це системи, які можуть оперувати зі знаннями, але головною особливістю є здатність до навчання. Недоліком методу є потреба в залученні значної кількості інформації для проникнення штучного інтелекту в різні сфери діяльності та вирішення складних завдань.

Теорія складних мереж (complex networks) вивчає характеристики мереж, їх статистичні властивості, ефект розповсюдження інформації, стійкість і т. ін. Дослідження показали, що даний метод досить достовірно відображає динаміку зміни складності системи як в стані стабільності так і навпаки. Метод дозволяє завчасно передбачити кризові явища, він є простим у використанні, легка доступність баз даних, можливість щоденного моніторингу підприємства та своєчасну реакцію на можливі негативні явища.

В сучасних умовах тільки за умов інтеграції традиційні методів діагностики і методів на основі нових інформаційних технологій можна отримати достовірні результати діагностики економічної безпеки.

Список літератури:

1. Коновалова І.О. Дослідження методів діагностики рівня економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / І.О. Коновалова. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/SND/Economics/10_konovalova.doc.htm.

2. Довбня С.Б. Діагностика економічної безпеки підприємства як інструмент визначення напрямків його інноваційного розвитку / С.Б. Довбня, Н.Ю. Гічова // Економічний вісник Національного гірничого університету. – 2008. – № 3. – С. 36–42.

3. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства : навчальний посібник / укл. І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2012 – 256 с.

Гудзь С.М.
(ф-т фінансів IV курс)

ПОДАТОК НА ВИВЕДЕНИЙ КАПІТАЛ, МОЖЛИВІСТЬ ІНТЕГРУВАННЯ В ПОДАТКОВУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

Оподаткування прибутку підприємств та компаній – це завжди дискусійне питання для обох сторін податкових відносин: держави та платників податків. Кожна зі сторін зацікавлена мати свої вигоди, саме тому вносяться постійні зміни в податкове законодавство в частині оподаткування прибутків юридичних осіб. Суттєве спрощення такого механізму стало відчутним для платників, коли було ліквідовано податковий облік і визначення складу доходів та витрат стало регламентуватися відповідно до П(С)БО, що спростило розрахунок фінансового результату до оподаткування. Характеристика якісних та кількісних змін, спричинена реформуванням податку на прибуток наведена в таблиці.

Таблиця 1

Динаміка зміни основних показників оподаткування та функціонування підприємств

Рік	2013	2014	2015	2016	2017
Надходження від податку на прибуток млн.грн	54993	40201	39053	60223	73396
Частка надходжень податку на прибуток підприємств у податкових надходженнях бюджету %	15,5	10,9	7,6	9,2	8,9
Рівень тіньової економіки %	35	42	40	34	35
Структурна статистика по суб'єктам господарювання					
Кількість великих підприємств	659	497	423	383	-
Кількість середніх підприємств	18859	15905	15203	14832	-
Кількість малих підприємств	373809	324598	327814	291154	-

Складено на базі джерел[1],[2]

Податок на прибуток є мінливим податком та сильно залежним від економічної ситуації країни, впливу внутрішніх і зовнішніх чинників, що стабілізують або дестабілізують економіку країни, кон'юнктурних циклів, кризових явищ, інвестиційного клімату тощо. Все це сприяло зменшенню

показників фіскальної ефективності податку на прибуток підприємств, приховуванню прибутків з боку платників та збільшенню частки ухилень від сплати цього податку, у зв'язку з неефективною податковою політикою, зменшенням кількості підприємств – потенційних платників податку.

Така ситуація посприяла внесенню пропозицій, стосовно вдосконалення механізму оподаткування податку на прибуток підприємств і введенню податку на виведений капітал. Особливістю податку на виведений капітал є те, що оподатковується не прибуток, а виведений капітал і прирівняні до капіталу дивідендні виплати[3]. Таким чином, немає необхідності обрахунку фінансового результату до оподаткування та коригуючих різниць, що ускладнювало механізм нарахування та сплати податку на прибуток підприємств як для платника, так і для фіскальних органів у зв'язку з необхідністю перевірки правильності обрахунку цього податку. Ставки запропоновані ініціатором ідеї податку на виведений капітал становлять 5% - виплати прирівняні до дивідендних пов'язаним особам нерезидентам, 15% - операцій з виведення капіталу, 20% - виплати прирівняні до дивідендних(окрім виплат пов'язаним особам нерезидентам)[3].

В Україні точаться дискусії стосовно законодавчого введення податку на виведений капітал. Це пов'язано з очікуванням вигод у довготривалому періоді, тобто протягом перших 3-5 років бюджет буде зазнавати втрат від податку, однак, представники бізнесу, навпаки, зацікавлені в оподаткуванні саме коштів, що виводяться за межі компанії як прибуткові. Це суттєво спрощує механізм нарахування та адміністрування податку, сприяє створенню сприятливих умов для ведення бізнесу.

Податок на виведений капітал був запроваджений в Грузії, Латвії, Естонії, що дало позитивний результат, призвело до зростання ВВП і додаткових інвестицій[4].

За даними Українського інституту майбутнього введення такого податку дозволить залучити додаткові інвестиції від 64 до 86 мільярдів гривень. Також очікується приріст реального ВВП у розмірі 3,8–3,9%[5]. Але за даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України введення податку матиме негативні наслідки на початковій стадії для держави. Це пов'язано з ризиками втрат в 1,3-1,4% від ВВП[6].

Міжнародний досвід країн, які мають у податковій системі податок на виведений капітал, а також якісна аналітична робота всередині країни та розрахунки з боку фінансових експертів щодо можливих втрат та вигод після

введення такого податку, дозволить отримати позитивні ефекти та підвищити основні економічні показники рівня розвитку держави.

Крім того, введення цього податку призведе до зменшення тінізації, підвищення рівня культури платників податку, створення сприятливого інвестиційного клімату, збільшення підприємств – потенційних платників, що в свою чергу слугуватиме стимулом для економіки країни.

Список літератури

1. Звітність про виконання бюджетів // Казначейська служба України. – 2013-2017рр. – Режим доступу до ресурсу: http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=146477
2. Показники структурної статистики по суб'єктах господарювання з розподілом за їх розмірами / Держ.ком.стат.. – 2013.-206 – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2012/fin/osp/osp_u/osp_u.htm
3. Закон України Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо податку на виведений капітал // Кабінетом Міністрів України – Режим доступу до ресурсу: https://minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B5%D0%BA%D1%82%20%D0%97%D0%B0%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%83.pdf.
4. Якщо завтра запрацює податок на виведений капітал: про наслідки // Економічна правда. – 18.01.2017 – Режим доступу до ресурсу: https://www.epravda.com.ua/publications/2018/01/18/633107/.
5. Податок на виведений капітал — стратегія "швидкої перемоги" // Український інститут майбутнього. – 19.09.2017 – Режим доступу до ресурсу: http://uifuture.org/uk/post/podatok-na-vivedenij-kapital-strategia-svidkoi-peremogi_406
6. Фіскальне ноу-хау: Чому податок на виведений капітал провалився / Колесніченко // Економічна правда. – 15.03.2018 – Режим доступу до ресурсу: https://www.epravda.com.ua/publications/2018/03/15/635009/.

Гудушина К. І. (ф-т МЕіМ, магістрант)

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСВІД ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІКИ: РИНОК ПРАЦІ І СТРАТЕГІЯ ЗАЙНЯТОСТІ

На сучасному етапі в ЄС загострюються проблеми безробіття, внаслідок: по-перше, зниження темпів економічного зростання; по-друге, негативних демографічних і міграційних тенденцій; по-третє, уповільнення структурних змін економіки; по-четверте,міграційних процесів з країн Північної Африки. Саме тому в економічній політиці ЄС пріоритетна увага приділяється питанням

підвищення рівня зайнятості. У ЄС сформовано єдиний регіональний ринок праці, який через свої масштаби набув світового значення.

Структура соціальної політики ЄС є складною і охоплює цілий комплекс інструментів (у тому числі, фінансову допомогу за рахунок спеціальних фондів). Підвищення зайнятості включає дії у сфері освіти, регулювання зовнішньої міграції населення, регіональної і структурної політики. ЄС координує дії країн-членів в області вирішення проблем безробіття, надає фінансову допомогу тим державам, які не в змозі самостійно досягти необхідних результатів. У Європейській стратегії зайнятості – цілі деталізовані; впроваджується «відкритий метод координації» для країн ЄС, що дозволяє обмінюватися інформацією, координувати свою політику в області зайнятості [1, 2].

Найвагомішим напрямом боротьби з безробіттям у країнах – членах ЄС став компроміс між урядом, підприємцями і найманими працівниками: уряд законодавчо закріплює скорочення робочого тижня; підприємці активізують створення нових робочих місць; найманий персонал погоджується на деяке зниження рівня мінімальної заробітної плати. Програми зниження рівня безробіття в ЄС передбачають підвищення рівня зайнятості серед жінок. Задля належної реалізації робочого потенціалу жінок на ринку праці ЄС дотримується таких принципів: (1) зрівняння оплати праці чоловіків та жінок за виконання однакової роботи; (2) підвищення доступності та якості систем догляду за дітьми й літніми особами; (3) забезпечення гнучких графіків роботи, передусім для жінок-матерів; (4) максимально персоналізований підхід до специфічних потреб жінок-інвалідів. Другим основним напрямом зменшення безробіття в ЄС є розвиток людських ресурсів – підвищення рівня знань працюючих, створення програм для швидкої перекваліфікації працівників відповідно до вимог ринку праці, організація навчальних тренінгів [3].

Наслідки глобальної фінансової кризи 2008 р. відчувають всі без виключення країни ЄС. Основним фактором, який спричинив скорочення зайнятості у таких країнах, як, наприклад, Греція, Іспанія, Кіпр, Португалія та Ірландія, є те, що ці країни найбільш гостро відчувають наслідки боргової кризи, починаючи з 2008 р. у них постійно зростає безробіття. Іншою причиною скорочення зайнятості є старіння нації – демографічні чинник. Також у країнах ЄС спостерігається досить низький рівень народжуваності, що означає «старіння» робочої сили, значне підвищення її середнього віку. Працівники похилого віку швидше залишають роботу, виходять на пенсію, стають непрацездатними внаслідок проблем зі здоров’ям. За оцінками ЄС до 2020 р. очікується зростання кількості людей віком

за 65 років на 14 млн. осіб та скорочення людей віком від 20 до 64 років в середньому на 3,5 млн. осіб.

У таких країнах, як Латвія та Литва скорочення зайнятості спричинено тенденціями загальноекономічного спаду та дефіциту бюджету, суттєвого скорочення заробітної плати. До того ж з цих країн емігрує багато громадян працездатного віку. За тими ж причинами падає рівень зайнятості у Болгарії. Загалом у країнах ЄС спостерігається тенденція низького рівня народжуваності, нація продовжує «старіння».

Впродовж 2014-2017 років рівень зайнятості зростає помірно, що обумовлено чітко спланованою стратегією розвитку ринку праці та втіленням в життя наміченого плану. (слайд 4) Рушієм відновлення зайнятості у ЄС є сфера послуг, але процес створення робочих місць посилюється і в промисловості [5]. Як відомо, рівень заробітної плати є показником рівня життя населення та одним із основних орієнтирів, на який звертають увагу при оцінці стану економіки країни, тому варто звернути увагу на таку особливість в ЄС. (слайд 6) Розглянувши рівень заробітної платні у країнах ЄС – стає зрозумілим бажання мігрувати і працевлаштуватися у містах, де є більш високооплачувана робота.

Отже, розвиток спільного ринку праці та зайнятості має величезне значення для майбутнього економічного і соціального процвітання Європи. Зниження кількості робочих рук може призвести до уповільнення темпів зростання, якщо воно не буде компенсовано прискоренням зростання продуктивності праці. Розглянувши і проаналізувавши певні показники, можна зауважити, що ринок праці ЄС знаходиться в стані розвитку і поступово долає наявні проблеми і виклики. Позитивною надією є реалізація стратегії «Європа – 2020», адже вона дає шанси досягти вищого розвитку. Розвиток ринку праці, зростання зайнятості та подолання бідності мають велике значення у покращанні загального соціального і економічного стану Європи, а її досвід вирішення даної проблеми слугує гарним прикладом для інших країн.

Список використаних джерел

1. Офіційний веб-сайт Європейської Комісії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu

2. Офіційний веб-сайт Європейського статистичного агентства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://epp.eurostat.ec.europa.eu

3. Пріоритетні напрями реалізації спільної соціальної політики ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com

4. Дзяд О.В. Ринок праці країн ЄС на шляху всеосяжного зростання / О.В. Дзяд // Економічний простір. – 2014. – № 86. – С. 40–49.

Економічна ситуація у Європейському Союзі [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://ipk-dszu.kiev.ua/upload/ medialibrary.

Гулінський О. В.,(ф-т економіки та управління, III курс)

KEY PERFORMANCE INDICATORS У ДІЯЛЬНОСТІ ЕНЕРГЕТИЧНИХ КОМПАНІЙ І СЛУЖБ

Варто почати з того, що key performance indicators (KPI) є ключовими показниками ефективності діяльності будь-якої організації. Не виділивши їх, практично неможливо визначити, які факти найбільше впливають на виробничий процес, як впоратися із проблемами, що на нього впливають, та взагалі на що компанії потрібно звернути увагу та у якому руслі розвиватися. Саме тому, як ми бачимо, дана тема є дуже актуальною та потребує дослідження кожною компанією, що займається виробничою діяльністю.

KPI за своєю суттю є індикаторами досягнення успіху в певному виді діяльності або досягненні поставлених цілей. Дана система надає досить структурований набір інформації, робить процеси управління результатами діяльності підприємства більш наглядними та об’єктивними, суттєво підвищуючи якість цього самого управління як будь-яких підприємств загалом, так і електроенергетичної галузі зокрема.

Ключові показники ефективності відносяться до методів цільового управління розвитком бізнесу та вихідних методик оцінки ефективності, і є складовою таких концепцій, як управління результативністю, управління за цілями, управління за відхиленнями тощо. [1]

Для вибору KPI та побудови системи управління на їх основі усі показники повинні відповідати наступним критеріям:

1) відображення ключового аспекту господарської діяльності підприємства;
2) відігравання суттєвої ролі в прийнятті управлінських рішень;
3) «керованість», тобто певні відповідальні особи можуть в значній мірі впливати на його величину, звичайно, у межах власних посадових обов'язків;
4) наявність стійкого причинно-наслідкового зв'язку з іншими показниками;
5) відносна простота в розрахунку та при зборі первинної інформації для його визначення;
6) наявність економічного сенсу при консолідації (агрегації) на вищих рівнях відповідальності.

Основна ідея використання системи ключових показників ефективності на підприємствах електроенергетичної галузі полягає в чіткому та формалізованому визначенні основних факторів, що визначають результати цих підприємств.

KPI для оцінки енергоефективності вперше були розглянуті та обговорені вченим М. Паттерсоном. Основна увага приділялася термодинамічним та економічним показникам та їх проблеми на політичному рівні.

Традиційні KPI у виробництві, як правило, підкреслюють критерії, що пов'язані з вартістю, часом або якістю. Зі зростанням же рівня обізнаності щодо пов'язаних з енергією витрат, а також впливу на навколишнє середовище, компанії все більше роблять фокус на показниках, що їх вимірюють зокрема, енергоефективність. Цілями таких дій є: скорочення видобутку та ідентифікація потенціалу щодо зниження використання енергії та інших витрат.

Для будь-яких енергетичних служб промислових підприємств абсолютно очевидним індикатором ефективності є розмір зниження витрат на енергоспоживання одночасно із проведенням процесу забезпечення надійності енергопостачання.

Економісти-практики рекомендують наступні показники ефективності для енергетичних служб промислових підприємств [4].

Таблиця 1

Індикатори KPI для енергетичних служб

Індикатор	Опис
Величина зниження споживання енергоресурсів	Облік проводиться через визначення величини енергоресурсів, зекономлених за заданий період
Величина зекономлених коштів на оплату енергоресурсів	Облік проводиться через визначення вартості зекономлених коштів на оплату енергоресурсів
Кількість запропонованих, що реалізуються і реалізованих проектів скорочення енерговитрат	Облік проводиться на основі кількості проектів, що реалізуються службою за заданий період
Прибутковість і ефект від інвестиційних вкладень в запропоновані проекти підвищення енергоефективності	Облік проводиться на основі економічної ефективності проектів, запропонованих службою
Вартість зекономлених експлуатаційних витрат на матеріали, послуги, трудові ресурси	Облік проводиться на основі визначення величини зекономлених експлуатаційних витрат

та обладнання, отриманий у результаті вжитих заходів	підприємства в результаті впровадження заходів
Точність планування покупки електричної енергії та природного газу	Особливості ціноутворення електричної енергії та природного газу передбачають покупку на підставі планів
Тривалість аварійних, планових і капітальних ремонтів обладнання	Облік проводиться на основі зниження витрат часу на виконання ремонтних операцій
Кількість аварій і зупинок	Облік проводиться на основі зниження кількості аварій

Висновки: Отож, як можна було спостерігати із проведеного нами мінідослідження, key performance indicators – це те, без чого практично неможливо обійтися, тому їх розробка є дуже необхідною і уже, можна сказати, у своєму роді є частиною виробничого процесу. Особливо актуальними KPI є для енергетичних компаній і служб, оскільки тут ми маємо справу із джерелами опалення, освітлення і т. д. Тому можна зрозуміти, що погана оцінка факторів, що впливають на операційну діяльність даних підприємств (або взагалі їх відсутність) може суттєво вплинути на значні реальні або потенційні втрати енергоресурсів, а також, можливо, навіть призвести до непередбачуваних ситуацій, аварій, катастроф.

Список літератури:

1. Клочков А. К. KPI и мотивация персонала. Полный сборник практических инструментов / А. К. Клочков. Эксмо: Москва, 2010.

2. Филимонова А., Лекомцев П. Управление по KPI в многоуровневых компаниях. [Електронний ресурс]. // Корпоративный менеджмент и финансы. Режим доступу до ресурсу: http://www.cfin.ru/management/controlling/kpi.shtml.

3. C. Schmidt Implementing Key Performance Indicators for Energy Efficiency in Manufacturing [Електронний ресурс] / Christopher Schmidt // ScienceDirect. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2212827116312914.

4. Дзюба А. П. Ключевые показатели эффективности для энергетической службы промышленного предприятия [Електронний ресурс] / А. П. Дзюба // Портал "Управление производством". – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://www.abok.ru/for_spec/articles/33/6662/6662.pdf..

5. Управління ефективністю функціонування і розвитку підприємств: монографія/ [Г.О. Швиданенко, І.М. Рєпіна, В.П. Кукоба та ін.]. – К.:КНЕУ, 2016. – 397 с.

Гуляєв М.О. (юридичний інститут, V курс)

МЕДІАЦІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ СПОСІБ ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Актуальність даної теми полягає у тому, що сьогодні інтелектуальна власність пронизує всі сфери життя людини і така власність повинна бути належним чином захищена, має бути розроблений ефективний механізм вирішення спорів, які виникають у цій сфері. З цією метою необхідно розробити процедуру, яка буде швидше за судову і адаптована до сфери інтелектуальної власності.

Актуальність запровадження медіації при вирішенні спорів у сфері інтелектуальної власності в Україні, особливості застосування даного способу вирішення спорів у зарубіжних країнах досліджували у наукових працях такі вчені та дослідники як: М. Я. Поліщук, Г. О. Ульянова, М. Потоцький, Ю. В. Розман, Л. І. Бурова, І. Василенко, Г. Єрьоменко, Н. Л. Бондаренко-Зелінська, Д. В. Смерницький, К. Шкляревська та інші.

Медіація – це альтернативний спосіб вирішення спорів за допомогою посередника, так званого медіатора. Вона здійснюється на принципах: 1) добровільності: 2) конфіденційності; 3) щирості намірів; 4) неупередженості медіатора; 5) неформальності; 6) гнучкості.

Розглянемо міжнародний досвід застосування медіації. При Всесвітній організації інтелектуальної власності, членом якої є Україна, функціонує Центр медіації та арбітражу. На офіційному сайті організації міститься така інформація: у процедурі посередництва нейтральний посередник, який допомагає сторонам досягти взаємно задовільного врегулювання їхнього спору. Досвід показує, що суперечки з питань інтелектуальної власності часто закінчуються розрахунками. Посередництво є ефективним та економічним способом досягнення цього результату, одночасно зберігаючи і іноді навіть посилюючи відносини сторін [2].

На офіційному веб-порталі Верховної Ради України зареєстрований законопроект від 27.03.2015 № 2480, у ст. 2 якого міститься таке визначення “медіації” – це альтернативний (позасудовий) метод вирішення спорів, за допомогою якого дві або більше сторони спору намагаються в рамках структурованого процесу, самостійно, на добровільній основі досягти згоди для вирішення їх спору за допомогою медіатора [1].

Ст. 3 даного законопроекту визначає сферу застосування медіації - будь-які спори, у тому числі цивільні, господарські, адміністративні, а також в кримінальних провадженнях та справах з приводу адміністративних правопорушень, за винятком випадків, передбачених чинними законами України. Дія цього закону поширюється на медіацію як в спорах між резидентами України, так і у спорах за участю резидентів інших країн, якщо сторони медіації погодились, що місце проведення процедури медіації буде на території України [1]. Оскільки, право інтелектуальної власності є підгалуззю цивільного права, ми погоджуємося з даними положеннями.

Вважаємо, що компетенція медіатора має визначатися договором між сторонами і медіатором, але в законодавстві має бути базовий, невичерпний перелік прав та обов’язків медіатора. Вимоги до медіатора містяться в законопроекті, але потрібна перевірка їх ефективності на практиці. Припускаємо, що медіаторами можуть бути як медіатори зі спеціалізованої структури, так і приватні медіатори.

Практика медіації, незважаючи на її відносну новизну, є надзвичайно корисною. Враховуючи дослідження науковців та фахівців Українського центру медіації, можна відмітити, що перевагами медіації над судовим розглядом є:

1) приватність (конфіденційність), неформальність процесу, що вкрай необхідно для інтелектуальної власності – збереження секретів та нерозкриття таємниць, що може мати місце під час судового процесу;

2) швидкість, що також відіграє велику роль у сфері інтелектуальної власності, коли є певний час на подання необхідних документів, наприклад, патентування;

3) невеликі затрати часу та коштів;

4) добровільна згода обох учасників спору;

5) взаємовигідний результат, збереження ділових стосунків;

6) активна участь обох сторін, можливість контролювати процес та вносити певні корективи;

7) можливість припинити процес медіації за ініціативою сторін;

8) можливість учасника вийти з процесу медіації на будь-якому етапі;

9) можливість сторін самостійно приймати рішення тощо [3, 4].

На наш погляд, було би помилкою вважати, що досудове врегулювання спору за участю судді (новела у господарському процесуальному законодавстві України з 15 грудня 2017 року), є аналогом медіації. Адже врегулювання спору за участю судді передбачає справедливе вирішення спору, у той час, коли при медіації вирішення спору може бути несправедливим, але вигідним для сторін, наприклад, для збереження партнерських відносин на даний час і їх посилення у майбутньому.

Таким чином, використання такого позасудового способу вирішення спорів як медіація має переваги перед судовим розглядом, особливо у сфері інтелектуальної власності, виходячи з наступного: в першу чергу, це конфіденційність процесу та невеликі затрати часу. Інститут медіації є необхідним інструментом, який може бути обраний сторонами для вирішення спорів у сфері інтелектуальної власності, однак основною проблемою на даному етапі є відсутність нормативно-правового регулювання медіації як інституту вирішення спорів, відсутність закону, який би визначав правові основи надання послуг медіації на професійних засадах.

Список літератури

1. Законопроект "Про медіацію" від 27 березня 2015 року № 2480 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=54558.
2. Офіційний сайт Всесвітньої організації інтелектуальної власності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.wipo.int/amc/en/mediation/why-mediation.html.
3. Пантюк Н. М., Цирфа Г. О. "Позитивні сторони застосування медіації як способу захисту прав інтелектуальної власності" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tdp.kpi.ua/wp-content/uploads/Пантюк-Н.-М..pdf.
4. Український центр медіації [kmbs]. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrmediation.com.ua/ua/about_center/.

Давиденко Є.В. (ф-т міжнародної економіки і менеджменту, ІІ курс)

НАЦІОНАЛЬНА ІННОВАЦІЙНА СИСТЕМА ТА РОЛЬ ЇЇ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНТІВ У ЕКОНОМІЧНОМУ ЗРОСТАННІ ІНДІЇ

Базовою для побудови ефективної інноваційної системи Індії є система освіти, основними напрямами реформування якої є посилення взаємодії навчальних закладів із підприємницькими структурами, активізація міжнародного співробітництва, запровадження моделі навчання впродовж життя, дотримання

високої якості та забезпечення відповідності між різними рівнями навчання, запровадження новітніх методик та програм навчання [1].

У 2013 році була запущена програма Rashtriya Uchchatar Shiksha Abhiyan (RUSA), в якій передбачалось створення нових університетів і перетворення існуючих коледжів у кластери. Внаслідок проведених реформ, була не тільки збільшена загальна кількість установ вищої освіти і залучена ще більша кількість студентів, також шляхом децентралізації була поліпшена загальна якість освіти.

Обрання країною стратегії розвитку галузей нової економіки, зокрема біотехнології, інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), передбачають необхідність формування в країні базових компонентів моделі економіки, що базується на знаннях. Провідним сектором індійської економіки, який забезпечує експортоорієнтоване зростання, є сектор ІКТ, в якому вона має міжнародні конкурентні переваги.

Також Індія володіє потужною фармацевтичною промисловістю, яка щорічно приносить більш ніж 20 млрд. дол. Фармацевтична промисловість є однією з найбільш інноваційних галузей в Індії за витратами на НДДКР і кількості патентів, виданих у країні та за її кордоном [2].

Зокрема в Індії модель стимулювання інноваційної діяльності формувалася з урахуванням необхідності залучити в країну іноземний капітал. Для цього була реалізована система податкових пільг, що разом з низькою вартістю трудових ресурсів дозволило залучити не тільки ІТ- і бізнес-аутсорсинг, але й виробництво й дослідницькі центри в області хімії й фармацевтики.

Важливою рисою розвитку інноваційного процесу в країні зі слабко розвинутою інфраструктурою стала концентрація високотехнологічних виробництв у технопарках [3].

Класична модель Солоу ґрунтується на виробничій функції Кобба-Дугласа, в якій за умов рівноваги інвестиції дорівнюють вибуттю. У моделі Солоу норма заощаджень – ключовий фактор, що визначає рівень стійкості капіталоозброєності. Без сумніву, ані процес накопичення, ані збільшення норми заощадження не пояснює сам механізм неперервного економічного зростання.

Вони лише показують можливість переходу від одного стану до іншого. Саме тому Солоу ввів у модель фактори зростання населення і технічний прогрес. Для країн, що розвиваються, високі темпи зростаня населення, які призводять до зниження капіталоозброєності є типовими. Тому не дивно, що у «третьому світі» вищі темпи зростання населення зумовлюють установлення стійкого, але більш низького, ніж у розвинутих країнах, рівня капіталоозброєності [4].

Згідно зі звітом «OECD Economic Surveys 2017» економічне зростання в розмірі 7,5% надає статус Індії найбільш швидкозростаючої економіки Великої двадцятки. На основі статистичних даних з 1960-2016 рр., була побудована модель Солоу для моделювання макроекономічних показників країни [5].

$$\ln(\frac{Y}{L}) = -0{,}26 + 2{,}22\ln(s) - 1{,}35\ln(n + g + \delta) + \varepsilon$$

Коефіцієнт детермінації отриманої моделі (тобто, вплив факторів на залежну змінну) становить, 94%, а вплив випадкових факторів – 6%.

А виробнича функція Індії набуває вигляду: $Y(t) = 0{,}77K(t)^{0{,}69}L(t)^{0{,}31}$

При цьому якщо темпи приросту населення та середні частки інвестицій у загальному обсязі ВВП не впливають на ВВП на душу населення, то цей показник зменшується на 0,26. Це може бути пов'язано, насамперед, з негативним дефіцитом поточних операцій.

Отримані результати відповідають класичній моделі Солоу: по-перше, коефіцієнти заощаджень і темпів зростання населення підтверджують прогнозований зв'язок і статистично значимі

Однак не можна сказати, що отримані результати повністю задовольняють усі умови. Зокрема, оцінка впливу заощаджень і темпів зростання дієздатного населення вийшла набагато більшою, ніж передбачалось моделлю. α, що показує частку капіталу в доході = 0,69, а не 0,3-0,35 як передбачалось теоретично.

Відповідно до розрахунків, фактичний рівень капіталу є набагато вищим за рівноважний рівень. А тому, щоб досягти «золотого правила», потрібно збільшити споживання та зменшити інвестиції.

Якщо у Національній інноваційній системі Індії виділити освітню та науково-технічну складові, основна мета першої полягає в тому, що при постійному прирості населення шляхом реформування системи освіти мають бути підвищені його освіченість, професійні навички та здібності. Роль людського фактору у формуванні ВВП має бути підвищена для досягнення рівноважних рівнів економічного зростання та для найбільш повного використання демографічної переваги Індії. Це забезпечить необхідний перехід від екстенсивного до інтенсивного шляху економічного розвитку, що підтверджується розрахунками при побудові моделі Солоу.

Список літератури:

1. Офіційний сайт Міністерства трудових ресурсів і розвитку Індії [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://mhrd.gov.in/.

2. Annual report 2017-2018 [Електронний ресурс] // Ministry of Science & Technology of India. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://drive.google.com/file/d/1IPKUdbSx0Da2Zi_ufzC4u-T3jCFzPred/view.

3. Innovation-driven growth in India [Електронний ресурс] // PwC. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: https://www.pwc.in/assets/pdfs/publications/2015/innovation_driven_growth_in_india_final.pdf.

4. Математичні моделі та методи ринкової економіки: навч. посіб. / В. В. Вітлінський, О. В. Піскунова. – К.: КНЕУ, 2010. – 531 с.

5. Офіційний сайт Світового Банку [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.worldbank.org/

Давидкова К. М. (ф-т ОПМ,ІІІ курс)

ЕКОНОМІКА ЗМІНЮЄТЬСЯ, РИНОК КАПІТАЛУ ЗАЛИШАЄТЬСЯ

Актуальність теми. Серед умов виробництва, що забезпечують функціонування ринкової економіки та її безперервний характер розвитку, одне з перших місць займає ринок капіталів, створення яких є однією із найскладніших завдань для країни, що переходить до ринкової системи господарювання. Ринок капіталу в Україні залишається значною мірою нерозвиненим. Тоді як деякі спостерігачі покладають відповідальність за поточну ситуацію на брак ліквідних активів на ринку, інші відзначають нестачу фінансових ресурсів основним винуватцем цього. Ця тема є важливою як з економічної, так і з соціальної точок зору. Незважаючи на те, що вже є всі економічні передумови для існування активного ринку капіталу в Україні, ринок залишається досить нерозвиненим.

Метою дослідження є визначення ролі ринку капіталу в умовах нестабільної економіки, висвітлення проблем і перспектив його розвитку в Україні.

Ринок капіталів є ключовим компонентом економічної політики держави. Важливою передумовою успіху будь-яких заходів у галузі його розвитку є створення сприятливих умов для підприємництва та надходження інвестицій.

Ринок капіталів - це ринок грошових або речових ресурсів, які необхідні для функціонування виробництва. Ринок капіталів можна назвати частиною загального фінансового ринку, оскільки він формує попит і пропозицію на грошовий капітал. Значна частина західноєвропейських й американських вчених виходить з того, що світовий фінансовий ринок поділяється на ринок капіталів і грошовий ринок. На ринку капіталів торгують «довгими» грошима і він функціонує як ринок грошей. Тут теж діють сили попиту та пропозиції та

формується ціна на гроші як капітал у вигляді %. Процентна ставка як ринковий чинник, по суті, є спільною для обох ринків, що свідчить про їх тісний взаємозв'язок як складових єдиного грошового ринку.

Але ми провели аналіз джерел і виокремили основні показники, за яких ці ринки відрізняються. Грошовий ринок пов'язаний з короткостроковими позиками терміном до одного року. Ринок капіталів обслуговує середньострокові та довгострокові позики. На ринку капіталів попит і пропозиція виступають у формі інвестицій та заощаджень і мають характер грошових потоків. На грошовому попит і пропозиція це залишок грошей у найліквідніших формах. Якщо на ринку грошей переважає попит на гроші, то на ринку капіталів - пропозиція грошей.

Функції ринку капіталів визначаються його сутністю і тією роллю, яку він виконує в системі суспільного господарювання.Проаналізувавши підручники 1-3 ми виокремили три основні функції ринку:

1) обслуговування товарного звернення через кредит;

2) трансформація грошових фондів безпосередньо в позичковий капітал і використання для обслуговування процесу виробництва;

3) прискорення концентрації і централізації капіталу для утворення потужних фінансово-промислових груп.

Загальновідомо, що бізнес середовище тісно співпрацює з ринком капіталів, це ж ринок ресурсів. І ось тут постає питання, як молодій, освіченій особі, яка має ідею, має потужну стратегію і команду, але немає фінансів, увійти на ринок? Йдеться мова про малий-середній бізнес (МСБ). Ми знаємо, якщо брати кредит у банку високий відсоток і ризик. А держава не надає фінансових гарантій з 0%, як у більшості країн за кордоном. Що ж робити, адже подолати так званий ризик ми не зможемо, адже банк -монополіст.Ми знайшли альтернативу – біржа малого-середнього бізнесу, як платформа для швидкого залучення коштів. Суб'єктами на біржі виступатимуть: -інвестор, який ділиться прибутком, з мінімальним %; -бізнес група, яка потребує капіталу для досягнення цілей. Платформа торгівлі для МСБ це:

- ✓ Продаж частки акцій компанії інвесторам;
- ✓ Зрозуміла історія компанії – збільшення довіри до бізнесу;
- ✓ Сприятиме легалізації бізнесу та збільшенню податків.

У даному випадку роль держави має бути високою і забезпечувати чіткі та зрозумілі правила гри (заборона внесення змін до регуляторного законодавства) та гарантування безпечності інвестицій (реформа судової системи, боротьба з корупцією).

Біржа МСБ – це сформована альтернатива банкам, де один економічний суб'єкт може взяти кошти для бізнесу, а інший може інвестувати кошти для заробітку у майбутньому. У той час, як функціональні можливості банку закладаються у надання кредиту та відкриття депозиту. Ми говоримо не про негативне вплив банків, а про створення можливостей для бізнес-початківців, які потребують капітал.

Держава має допомогти бізнесу через ефективне функціонування ринку капіталу,щоб бізнес збагатив державу.

*Висновки.*Ринок капіталів, це ринок ресурсів.Як бачимо, економіка змінюється, а ринок капіталів модифікується та удосконалюється. Важливим чинником регулювання економічних процесів виступає ринок капіталів, який став могутнім фактором прискорення розвитку і модернізації економіки, широкого впровадження інновацій. В Україні вже створено більшість економічних передумов для існування активного ринку капіталу. Але є перешкоди, з якими потрібно боротись, досліджувати, пропонувати ідеї і удосконалювати ринок капіталу.Що і буде темами подальших наших досліджень.

Список використаних джерел

1. Алексєєнко Л. Теоретичні дослідження та еволюція сутності ринку фінансового капіталу //Економіка. Фінанси. Право. - 2013. - № 11. - С. 3-6
2. Гроші та кредит: підруч. [4-ге вид., перероб. і доп.] / М. І. Савлук, А. М. Мороз, І. М. Лазепко [та ін.] - К. КНЕУ, 2006. - 744 с.
3. Краснов В. Український ринок капіталів // Вісник Національного банку України. - 2011. - № 2. - С.35-37
4. Опарін В. М. Фінанси (загальна теорія): Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2002. — 240 с

Данильченко Д.В. (Юридичний інститут, І курс)

ОТТО ФОН БІСМАРК ЯК ПРИКЛАД ДЛЯ СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ

Отто фон Бісмарк - видатна особа не тільки німецької, а й європейської історії, що виявила здатність реалізовувати грандіозні державницькі проекти, формувати напрями внутрішньої і зовнішньої політики з урахуванням найбільш придатних для цього підходів – від жорстких (військових) до поміркованих (дипломатичних), здійснювати політичний курс з урахуванням специфіки геополітичної ситуації, що стає гарантією його (курсу) успішного завершення. В

цьому – особливість цього політика, інтерес до його діяльності, актуальність вивчення його політичного спадку – особливо з урахуванням нестачі високопрофесійних політиків в Україні.

Бісмарк очолив уряд Пруссії 1862 р. в умовах існуючої роздробленості німецьких земель та будучи обмеженим у своїх повноваженнях лише впливами на президента північно-німецького союзу, яким був король Пруссії. Втім грандіозним завданням Бісмарка стало формування потужної, об'єднаної Німецької імперії, причому не на засадах «великонімецького» варіанту (під верховенством Австрії - підходу, який підтримувався південно-німецькими землями), а на засадах малонімецького варіанту (під верховенством Пруссії), до якого схилялися північно-німецькі герцогства.

Вирішення проблеми об'єднання німецьких земель Бісмарк вбачав насамперед в силовій політиці, за допомогою армії - «залізом і кров'ю». Звідси – й сприйняття його діяльності у розрізі названого слогану, як й сприйняття самого Бісмарка як «залізного канцлера». Втім не варто обмежувати підходи Бісмарка до розв'язання державницьких проблем лише військовими засобами. Тут – й дипломатія, маневрування, зміна союзників та поєднання різних підходів досягнення поставленої мети, що виявили себе від початку політичної кар'єри діяча.

Так, розпочинаючи об'єднавчі процеси війною з Данією за Шлезвіг і Гольштейн (1864 р.), Бісмарк діє у союзі з Австрією (Пруссія отримує німецьке герцогство Шлезвіг, а Австрія – Гольштейн). Втім, досягнувши першого успіху та діючи у вимірі розширення території Пруссії на північ, Бісмарк іде на збройний конфлікт із своїм союзником – Австрією. В червні 1866 р. прусська армія захопила Гольштейн. У відповідь Австрія оголосила війну Пруссії, проте зазнала поразки. В серпні 1866 р. було укладено мирний договір. До Прусії відійшла більшість німецьких земель – Гессен, Нассау, Ганновер, Шлезвіг-Гольштейн і Франкфурт, згідно з чим Пруссія перетворилася на найбільшу німецьку державу із територією від Рейну до Німану. Австрія погоджувалась на розпуск Німецького союзу та створення Північнонімецького союзу, в якому вже одноосібно домінувала Пруссія. Для Австрії це була повна поразка в боротьбі за панування в Німеччині.

Об'єднання Німеччини продовжувалося, а Бісмарку задля зміцнення держави, знову потрібні були зовнішні здобутки. Останнім кроком щодо цього стала війна з Францією 1870/71 рр., спровокована прусський прем'єр-міністр. Найбільшими територіальними надбаннями Німеччини в цьому плані стали французькі провінції Ельзас і Лотарингія.

Перемога Пруссії над Францією довершила справу об'єднання Німеччини в єдину державу — Німецьку імперію (18 січня 1871 р.) на чолі з кайзером Вільгельмом І. Бісмарк став першим німецьким рейхсканцлером. Цей процес мав прогресивне явище для самої країни, вплинув на прогрес її подальшого розвитку (вже на початку XX ст. Німеччина випереджала Англію за розвитком промисловості і стала другою промисловою державою у світі).

Так, Бісмарк зосереджується на укріпленні союзних відносин з іншими європейськими державами. Основний метод – таємна дипломатія, яка дозволяла проводити складні дипломатичні переговори, не погіршуючи при цьому офіційних стосунків з іншими державами.

Серед першочергових завдань таємної дипломатії – послаблення Франції: Бісмарк розумів, що поразка у війні 1870 р., та втрата Ельзасу і Лотарингії може привести в майбутньому до нової війни між державами. Особливо непокоїв Бісмарка можливий союз між Росією і Францією та війна на два фронти. Звідси – намагання залучити на сторону Німеччини якомога більше союзників, у тому числі й саму Росію, яка не виключала зближення з Німеччиною за умов територіального суперництва з іншими країнами, зокрема Австро-Угорщиною.

Бісмарку вдалося зменшити напругу сторін та досягти на засадах монархічної єдності політичної угоди Німеччини, Австро-Угорщини, Росії, оформленої 1873 р. як Союз трьох імператорів. Угода проіснувала до 1887 р. і припинила своє існування через загострення австро-російських і російсько-німецьких відносин. Показово, що Бісмарк сам ініціював (шляхом таємної дипломатії) погіршення відносин з Росією, усвідомлюючи, що Росія, хоча й утрималась від союзу з Францією, не погодиться на відверто антифранцузькі дії, тоді як присутність Росії в Союзі трьох імператорів запобігала більш тісному співробітництву Німеччини з Австро-Угорщиною як більш надійного і перспективного союзника. Проте вже 7 жовтня 1879 р. Німеччина та Австро-Угорщина підписали секретний договір (перший з ряду майбутніх союзних договорів) спрямований проти Росії.

Втім, незважаючи на свідоме загострення відносин з Росією, Бісмарк не планував остаточно розривати стосунки з нею. Одразу після укладання союзу між Німеччиною та Австро-Угорщиною Бісмарк спробував встановити ближчі відносини з Росією. Після довгих таємних переговорів, які затягувалися через Австро–Угорщину, 18 червня 1881 р. було підписано новий австро–німецько–російський договір.

Отже маніпулювання союзницькими відносинами і дія за спинами інших гравців європейської політики залишались серед головних методів таємної

дипломатії Бісмарка. Такий курс нагадує тезу прем'єр-міністра Великобританії Генрі Пальмерстона: «У нас немає вічних союзників і у нас немає постійних ворогів; вічні і постійні наші інтереси. Наш обов'язок - захищати ці інтереси». Ця теза визначила надалі напрямок політичного реалізму в міжнародній політиці.

Цей напрямок (з погляду на політику Бісмарка) не можна вважати бездоганним. Втім в його основі – не особисті чи ідейні, а прагматичні інтереси, які відповідають потребам розвитку держави. Показово, що Бісмарку вдалося протягом 20-річного періоду після об'єднання Німеччини зберігати баланс інтересів у Європі, запобігти втягування країни у воєнні дії і більше того – воєнні дії на два фронти, що стало б згубним для Німеччини. Країна досягає високого рівня економічного розвитку і стає провідним гравцем європейської політики.

Отже, Отто фон Бісмарк є прикладом для сучасних українських політиків, серед яких абсолютна більшість не є достатньо компетентними для виконання свої прямих обов'язків. Канцлер Німецької імперії ставив перед собою завдання, спрямовані на розвиток та зміцнення держави, забезпечення благополуччя власного народу та підтримку високого міжнародного статусу країни. Для нього, на відміну від української політичної еліти, в першу чергу були важливими інтереси нації та держави, а не власна фінансова чи політична вигода.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1.Кривонос Р. А. Бісмарк, Отто // Політична енциклопедія — Київ: Парламентське видавництво, 2011.

2. Чайковська О.В. Sторія Шлезвігу та Гольштейну: геополітичні інтереси Отто фон Бісмарка// Науковий вісник Київського міжнародного університету — Київ, 2011

3. Ерусалімський А.С. Бісмарк.Дипломатія і мілітаризм.// Москва,1968.

4. Галкин І. С. Створення німецької імперії. // Москва, 1986.

5. Стейнберг Дж. Бисмарк. Биография. // Москва, 2014.

Дараган Я. О. (юридичний інститут, І курс)

ЕЛЕКТРОННИЙ УРЯД В УКРАЇНІ

Електронний уряд — це уряд, у якому вся сукупність як внутрішніх, так і зовнішніх зв'язків і процесів підтримується й забезпечується відповідними інформаційно-комп'ютерними технологіями. Іншими словами, необхідною умовою переходу до електронного уряду є широка інформатизація всіх процесів у звичайній діяльності міністерств, відомств, місцевих органів виконавчої влади, причому як внутрішніх, так і зовнішніх.

Електронний уряд передбачає три складові: громадяни, бізнес та держава. Всі ці компоненти взаємодіють між собою.

Уряд – громадянам

Дозволяє людям набагато менше стояти в черзі за довідками, формами та іншою інформацією. При цьому бюджет економить ресурси, а громадяни – гроші.

Уряд – бізнесу

Дозволяє автоматизувати податкові виплати, проводити електронні тендери на поставку продукції і т.п. Швеція, заощадивши на електронній системі закупівель 50% коштів, тепер закуповується тільки "у мережі". Грузія також зуміла заощадити близько 200 мільйонів доларів, впровадивши подібну систему.

Уряд – державі

Дозволяє автоматизувати відносини і документообіг між відомствами, управляти роботою держапарату, вести внутрішнє діловодство та координувати діяльність регіональних управлінь та територіальних підрозділів, тобто відмовитися від "папірців", які можуть йти зі столиці в область тиждень.

Також Європейський Союз склав та описав 20 послуг, які повинні бути впроваджені в цифровому вигляді. Це директива ЄС і її повинні дотримуватися всі країни.

Це такі послуги як: податок на прибуток; пошук роботи; соціальні привілеї; особисті документи; реєстрація автомобіля; заявка на дозвіл будівництва; заява в поліцію; громадські бібліотеки; свідоцтва про народження та шлюб; заявки на вступ до ВНЗ; зміна адреси; сервіси охорони здоров'я; соціальні внески співробітників; корпоративний податок; ПДВ; реєстрація нової компанії; подання статистичної інформації ; митні декларації; екологічні дозволи; державні закупівлі .

За різними оцінками, абонентами Інтернету в країїні є від 19 до 24 млн. осіб, 29% з яких постійно відвідують сайти органів влади та місцевого самоврядування.

Способи верифікації користувача на держсайтах

Важлива складова електронного уряду – це державний портал з єдиним входом для громадян і бізнесу, в якому вони роблять державі запит. Та для взаємодії з системою користувачам потрібен якийсь спосіб, щоб підтвердити свою особу і не дати злочинцям змогу підробити верифікацію. Оптимальним для верифікації користувача на державному веб-порталі є водночас простий для використання та безпечний метод. Самостійна реєстрація і введення даних, звісно, не є сладною процедурою, але такий спосіб не гарантує, що користувач – той громадянин, за кого себе видає. Тому при вході на держсайти користувач може верифікуватися трьома способами: використовуючи ЕЦП, BankID або MobileID.

ЕЦП (електронний цифровий підпис) – вид електронного підпису, отриманого за результатом криптографічного перетворення набору електронних даних, який додається до цього набору або логічно з ним поєднується і дає змогу підтвердити його цілісність та ідентифікувати підписувача.

BankID – спосіб верифікації громадян через українські банки для надання адміністративних послуг через Інтернет. Зараз в Україні інтегруються ПриватБанк та Ощадбанк, але згодом список розшириться за рахунок інших великих банків. Ідентифікація через BankID нічим не відрізняється від перевірки документів держслужбовцем в очному режимі. Під час відкриття рахунку банк записує і зберігає П. І. Б., скановані копії паспорта та ІПН, адресу реєстрації тощо.

Mobile ID — це сервіс, який дозволяє абоненту використовувати свій мобільний телефон зі встановленою у ньому SIM-картою як засіб для безпечної електронної ідентифікації. MobileID, окрім доступу до держпослуг в онлайні, дає можливість підписувати будь-які документи, підтверджувати банківські та будь-які інші онлайн-транзакції, вводячи лише PIN свого MobileID, використовувати цей сервіс як інструмент опитування чи звітності. В Україні цей стандарт реалізовано на порталі адміністративних послуг м. Львова, а в 20 країнах світу він уже успішно працює.

Досить важливим у становленні електронного уряду в Україні є розвиток електронних державних сайтів. Офіційним джерелом інформації про надання адміністративних послуг в Україні є Єдиний державний портал адміністративних послуг. В Україні також діють пілотні проекти Державної реєстраційної служби України із запровадження електронної реєстрації юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, спільний проект Державного агентства з питань електронного урядування України, Державної архітектурно-будівельної інспекції України та Координатора проектів ОБСЄ в Україні зі запровадження пілотних електронних адміністративних послуг в будівництві.

Підсумовуючи все вищесказане можна з впевненістю сказати, що для успішного функціонування електронного уряду необхідна наявність чотирьох компонентів:

- Перший – достатній доступ населення до інтернету.
- Другий компонент – наявність баз даних, коректних і добре захищених.
- Третій комплонент – система ідентифікації.

• І, нарешті, четвертий – це система інтероперабельності, завдяки якій необхідні дані могли би передаватися від власників баз даних (тобто тих або інших відомств) споживачам безпечно, швидко і автоматично.

Список літератури:

1. Інтернетресурс https://www.e.gov.ua/database.
2. Інтернетресурс https://24tv.ua/special/egovenrment/.
3. Інтернетресурс https://www.pravda.com.ua/columns/2018/01/9/7167821/.

Дарієнко А. В. (ф-т фінансів, магістрант)

ІННОВАЦІЇ В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ

Банківський сектор є ключовою ланкою економічної системи, оскільки саме він забезпечує переміщення ресурсів між різними суб'єктами економічних відносин.

В епоху інформаційних технологій набирає важливості розвиток інновацій для спрощення та зручності отримання основних банківських послуг. Інновації стали характерною особливістю і сутністю сучасного розвитку в усіх сферах економіки, в тому числі і в банківській. Тобто, інноваційність – основа конкурентоспроможності як для кожного окремого банку, так і взагалі банківської системи серед інших фінансових посередників.

Головним і більш ефективним чинником вдалого функціонування банківської системи є політика впровадження і розвитку інноваційних фінансових продуктів та технологій. Під ними треба розуміти інноваційні технології, які функціонують у фінансовій і банківській сферах та каталізують ефективне виконання комерційними банками своїх функцій. [1, с. 50]

На сьогоднішній день можливість банків виконувати основні банківські операції знаходиться в прямій залежності від ступеня їх інноваційності. Чим простіше банк забезпечує надання послуг для клієнта, тим більше це буде приваблювати нових клієнтів та утримувати старих.

Згідно з дослідженнями закордонних аналітиків найважливішими глобальними тенденціями банківських інновацій на 2017 рік є такі напрямки (рис. 1):

Рис. 1. Глобальні тренди банківських інновацій

Джерело: складено автором на основі [2, с. 6.]

Розглянувши основні тенденції в сфері банківських інновацій, можна виявити відповідність діяльності вітчизняних банків даним тенденціям. По-перше, майже обов'язково кожен банк повинен мати власний сайт, те саме стосується інтернет-банкінгу та мобільного банкінгу. По-друге, банки повинні забезпечувати доступ клієнтів до здійснення операцій 24/7, для цього вони використовують дистанційний банкінг, відділення 24/7 та контакт-центри [3].

Вітчизняні банківські установи забезпечують різні способи зв'язку клієнта зі спеціалістами: Viber, Messenger, Telegram, Whatsapp. Щодо банківництва речей, то яскравим прикладом цього є можливості клієнтів ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» в додатку Privat24 купувати різні продовольчі та господарські товари, замовляти таксі та послуги. Прикладом розважальних транзакцій є знову ж додаток ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» – Копілка, де кожен клієнт грається зі свинкою.

Безконтактні розрахунки забезпечуються як за допомогою карток з PayWave та PayPass, крім цього існують окремі додатки в яких клієнт підключає власну картку і здійснює оплати за допомогою смартфона. Лідерами в цьому напрямі є ПАТ КБ «ПРИВАТБАНК» та АТ «Райффайзен банк Аваль». Також банки надають можливість отримання готівки в банкоматах без карток, через розширенні можливості дистанційного банкінгу.

Не забуваємо і про соціальну цінність, яка активно впроваджена і в банківській системі: збір решти після операцій, перерахування певного відсотка від операцій, монетизація сум операцій до благодійних фондів та повага до екології.

Банк повинен бути на крок попереду свого клієнта, що змушує банки постійно поліпшувати якість і розширювати спектр банківських послуг, пропонуючи клієнтам нові, більш вигідні умови співпраці. Тому розвиток банківських інновацій є актуальним і необхідним в Україні. Хоча все ж тенденції в цьому напрямку в Україні спостерігаються, але все ж не всі установи мають достатньо ресурсів для забезпечення цих необхідних в XXI столітті технологій.

Список літератури:

1. Гетьман Л. Г. Напрями розвитку інноваційної діяльності у банківській сфері/ Л. Г. Гетьман// Международный научный журнал «Интернаука». - 2016. - №12(22). – с. 49-54.
2. Бондаренко Л. П., Політило М. П. Банківські інновації як необхідність ефективного функціонування банківського ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/3_2018/3.pdf
3. Степура А. Т. Банківські інновації: сутність та значення у кредитуванні малого і середнього бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bses.in.ua/journals/2017/14_2017/29.pdf

Дарієнко А.В. (факультет фінансів, магістрант)

ПРУДЕНЦІЙНИЙ БЕЗВИЇЗНИЙ НАГЛЯД НБУ

Законом України «Про Національний банк України» визначено роль та статус НБУ у здійсненні нагляду за банківською діяльністю. Банківський нагляд здійснюється від самого початку заснування банку і до виведення установи з ринку. Крім вступного нагляду та контролю, важливим є попередній нагляд, який ще називається безвиїзний нагляд.

Безвиїзний нагляд використовується як система раннього застереження, що дає змогу наглядовим органам ухвалювати рішення про застосування до банків коригувальних заходів до загострення ситуації або до проведення інспекційної перевірки на місці. Він має на меті дистанційний моніторинг діяльності окремих банків і банківської системи в цілому, а також застосування наглядовими органами певних заходів з метою реагування на проблеми і недоліки, виявлені в діяльності банків.

Дистанційний нагляд належить до компетенції Департаменту банківського нагляду НБУ, постійний доступ до інформації про фінансовий стан банківдопомагає складати статистику по банківській системі та дає загальну картину стану всіє банківської системи.

При здійсненні безвиїзного нагляду важливим є завдання визначення інструментарію його проведення. Так в економічній літературі зустрічається поділ на методиоцінки стійкості банків та банківської системи. В Україні застосовуються наступні інструменти: встановлення економічних нормативів, діагностика банків, стрес-тестування, рейтингова оцінка, коефіцієнтний аналіз.

Системи коефіцієнтного аналізу містять значну кількість коефіцієнтів, що допомагають більш якісно оцінити ризики, на які наражається банк, але вони є трудомісткими, що знижує оперативність проведення дистанційного нагляду.

Постановою Правління НБУ «Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні» №368 від 28.08.2001 р. встановлені всі існуючі економічні нормативи. Постанова містить нормативи капіталу, ліквідності, кредитного ризику та інвестування. Планується внесення змін до оцінки нормативів ліквідності та капіталу з 01.01.2019 р. [1]

Рейтингова оцінка здійснюється за рейтинговою системою CAMELSO. Хоча НБУ зазначає, що дана оцінка визначається в ході інспекційних перевірок, можна все ж віднести її до дистанційного нагляду, оскільки отримання більшого масиву даних можливе без виїзду. За даними на 07.2017 р. було проведено три діагностики банків, які мали на меті перевірку виконання банками складених програм\планів та виявлення існуючих проблем по банкам. Всього було продіагностовано 60 банків, з яких 7 було виведено з ринка.

Нагляд сьогодення значну увагу приділяє ризик-менеджменту в банках, який охоплює всі сфери діяльності установ, а НБУ постійно контролює дотримання банками встановлених вимог. Важливим кроком в цьому напрямі є перехід України на систему європейського пруденційного нагляду Supervisory Review and Evaluation Process (SREP).

Ключовою метою SREP є забезпечення того, щоб установи мали адекватні розпорядження, стратегії, процеси і механізми, як капітал, так і ліквідність для забезпечення раціонального менеджменту та покриття їх ризиків, на які вони наражаються або яких можуть зазнавати вплив, у тому числі тих, які були виявлені через стрес-тестування. [2]

Наближення до європейських стандартів банківського нагляду заплановано в три етапи (рис. 1).

Рис. 1. Етапи переходи до системиSREP

Джерело: складено автором за даними НБУ [3, с. 8.]

Крім вище перелічених інструментів, варто згадати стрес-тестування, яке являє собою метод кількісної оцінки ризику, який полягає у визначенні величини неузгодженої позиції, яка наражає банк на ризик та у визначенні шокової

величини зміни зовнішнього фактора. Після повної імплементації системи SREP зросте роль саме даного інструменту при здійсненні безвиїзного банківського нагляду.

Комплексна оцінка за новою європейською системою складається з наступних елементів(див. рис. 2):

BM	• Аналіз та оцінка бізнес-моделі
CG	• Оцінка корпоративного управління та системи внутрішнього контролю
GAP	• Оцінка ризиків: кредитного, ринкових, проентного, операційного та достаності його для їх покриття
LIQ	• Оцінка ризиків ліквідності та фондування, потреб в ліквідності
NBU know-how	• Оцінка ризиків групи та бенефіціара

Рис. 2. Комплексна оцінка елементів (на базі SREP)

Джерело: складено автором за даними НБУ [3, с. 5.]

Отже, здійснення оперативного нагляду за банками є важливим завданням регулятора. Ефективність та оперативність проведення пруденційного безвиїзного нагляду важко оцінити, але можна зазначити, що без нього ризик для кожного клієнта, партнера та акціонерів втрати власних ресурсів підвищується в декілька разів. Оскільки довіра до кожного окремого банку впливає на загальні настрої суспільства, роль пруденційного нагляду в забезпеченні достатнього рівня цієї довіри є очевидною.

Список літератури:

4. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/

5. Сайт Europeanbankingauthority [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.eba.europa.eu/

6. Робоча нарада з питань актуального стану грошово-кредитного та валютного ринків України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://finclub.net/projects/ 3.

Демиденко А.В., ФФ, 6Ф02, 2 курс

МОДЕЛЮВАННЯ ДИНАМІКИ СТАВКИ КРЕДИТУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ БАНКІВ

У даній роботі проаналізовано динаміку кредитної та депозитної ставок українських банків за період січень 2006р.-лютий 2018р. на існування взаємозв'язку, а також на основі побудованих економетричних моделей часових рядів прогнозовано їх значення на березень 2018 року.

Будь-який банк, визначаючи ставку за кредитами, враховує ставку за депозитами. Якщо ставки за депозитами будуть вищими, ніж ставки за кредитами, то банк не зможе виконати свої зобов'язання перед вкладниками. Можна допустити, що існує певний взаємозв'язок між кредитною та депозитною ставками. На це вказують і дані Національного банку України щодо середньомісячних ставок за кредитами та депозитами (рис. 1):

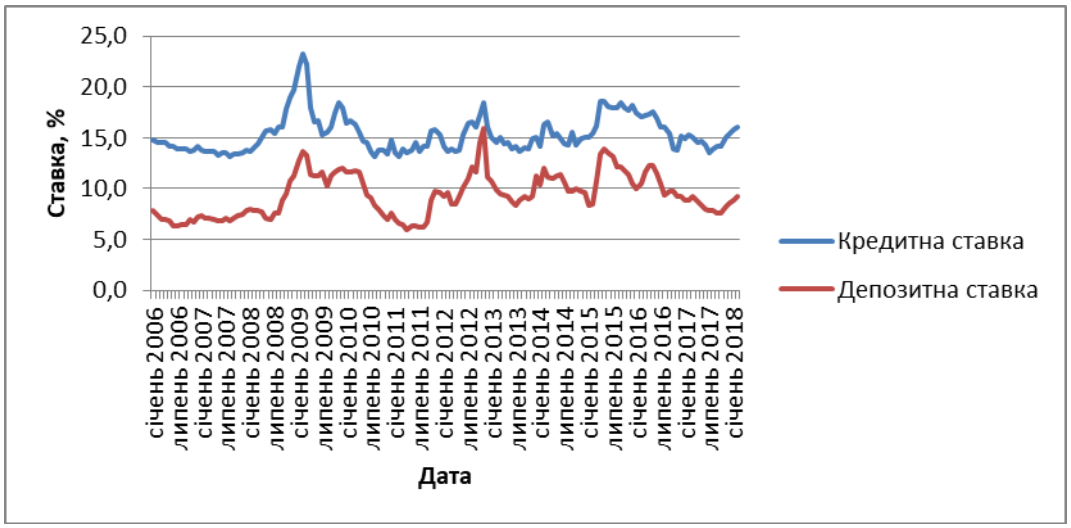

Рис. 1. Динаміка процентних ставок протягом 2006-2018 рр.

Побудову динамічної економетричної моделі залежності кредитної ставки від депозитної можна розбити на декілька кроків.

Перший крок. Для перевірки стаціонарності часових рядів, рівні яких відповідають щомісячним значенням кредитної та депозитної ставок, застосовуємо тест Діккі-Фуллера для різниць другого порядку $\Delta^2 y_t$, для чого визначаємо три види моделей (перевірка за цим тестом для різниць першого порядку Δy_t показала, що стаціонарності не досягнуто, тому здійснюємо перехід до різниць другого порядку):

1) модель випадкового блукання без дрейфу $\Delta^2 y_t = \delta y_{t-1} + \varepsilon_t$;

2) модель випадкового блукання з дрейфом $\Delta^2 y_t = \beta_0 + \delta y_{t-1} + \varepsilon_t$;

3) модель випадкового блукання з дрейфом навколо тренду

$$\Delta^2 y_t = \beta_0 + \beta_1 t + \delta y_{t-1} + \varepsilon_t .$$

За результатами тесту маємо наступні значення статистики τ:

- для кредитної ставки:

1) $\tau = \frac{-0,8294}{0,0824} = -10,0658$; 2) $\tau = \frac{-0,8296}{0,0827} = -10,0321$; 3) $\tau = \frac{-0,8296}{0,0830} = -9,9968$

- для депозитної ставки:

1) $\tau = \frac{-0,8215}{0,0823} = -9,9840$; 2) $\tau = \frac{0,8016}{0,0826} = 9,9512$; 3) $\tau = \frac{0,8223}{0,0829} = -9,9235$

1) $\tau < DF_{(0,05;146)}$; 2) $\tau < DF_{(0,05;146)}$; 3) $\tau < DF_{(0,05;146)}$.

Статистика τ показує, що на основі других різниць ряди є стаціонарними. Вибираємо модель випадкового блукання з дрейфом для описання динаміки кредитної та депозитної ставок.

Другий крок. Співпадіння рівнів диференціювання досліджуваних часових рядів дає підставу для перевірки наявності спільної довгострокової тенденції за допомогою тесту на коінтеграцію Енгеля-Грангера, де кредитна ставка використовується в якості залежної змінної, а депозитна пояснюючої:

$yc_t = 8,954+0,684yd_t+\varepsilon_t$, ($R^2$=0,6062; F=221,658)

t-критерій (20,309) (14,888)

Для тесту беремо різниці між послідовними значеннями залишків $\Delta\varepsilon_i$:

$\Delta\varepsilon_t = 0,00097 - 0,1701\varepsilon_{t-1} + v_t$

t-критерій (0,0179) (3,6347)

Значення *t*-критерію для оцінки параметра при ε_{t-1} становить t_{a1}=3,6347, що перевищує критичне значення статистики Енгеля-Грангера $\tau_{(\alpha=0,05)}$=1,9439, це дозволяє прийняти альтернативну гіпотезу щодо наявності коінтеграції між розглянутими динамічними рядами.

Третій крок. Побудуємо спочатку на основі різниць другого порядку модель динаміки для депозитної ставки yd_t, адже з точки зору економічної теорії регресором у спільній моделі буде депозитна ставка. Для цього розглянемо такі авторегресійні моделі:

- $AR(1)$ - $\Delta^2 yd_t = b_0 + b_1 * \Delta^2 yd_{t-1} + e_t$
- $AR(2)$ - $\Delta^2 yd_t = b_0 + b_1 * \Delta^2 yd_{t-1} + b_2 * \Delta^2 yd_{t-2} + e_t$
- $AR(3)$ - $\Delta^2 yd_t = b_0 + b_1 \Delta^2 yd_{t-1} + b_2 \Delta^2 yd_{t-2} + b_3 \Delta^2 yd_{t-3} + e_t$

Методом найменших квадратів розраховуємо оцінки параметрів кожної з трьох моделей. Вибір кращої моделі здійснюємо за допомогою критеріїв: *F*-критерію, скоригованого коефіцієнта множинної детермінації R_c^2, інформаційних критеріїв Акаіке *AIC*, Шварца *BIC*, Ханнана-Квіна *HQIC*. Кращою є модель *AR*(3).

За цією моделлю розраховуємо прогноз для депозитної ставки на березень 2018 року yd^*_{147} з урахуванням рівнів диференціювання:

- $\Delta^2 yd^*_{147} = b_0 + b_1\Delta^2 yd_{146} + b_2\Delta^2 yd_{145} + b_3\Delta^2 yd_{143} = 0{,}029068$;
- $\Delta yd^*_{147} = \Delta^2 yd^*_{147} + \Delta yd_{146} = 0{,}429068$;
- $yd^*_{147} = \Delta yd^*_{147} + y_{146} = 0{,}0973$.

На основі розрахованого прогнозу депозитної ставки обчислюємо прогнозне значення для кредитної ставки yc^*_{147}, ураховуючи існування між ними причинно-наслідкової залежності:

$yc^*_{147} = 0{,}9541 + 0{,}6843 yd^*_{147}$

Прогнозоване значення для кредитної ставки становить 15,61%, що дозволяє сподіватися на зменшення вартості залучених ресурсів на 0,5%.

Література.

1. Жлуктенко В.І., Водзянова Н.К., Савіна С.С., Колодінська О.В. Економетрія: Навч. посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 552 с.
2. Brook Chris. Introductory Econometrics for Finance / Brook Chris. – Cambridge: Cambridge University Press, 2008. – 674 с.

Денисенко А.Р.,

студентка факультету обліку та податкового менеджменту, 2 курс

СУЧАСНІ ПРИЙОМИ ПРОГНОЗУВАННЯ В АНАЛІЗІ ЗОВНІШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

У сучасній економіці більшість підприємств являють собою відкриту систему, тобто відбувається безперервна взаємодія між компанією і зовнішнім середовищем. З метою ефективного функціонування компанії необхідно оцінювати потенціал, перспективи розвитку та визначати вплив зовнішнього середовища на її діяльність. Зовнішнє середовище компанії приховує в собі як загрози, так і можливості, які відкриваються перед компанією. Саме аналіз факторів зовнішнього середовища і їх прогноз дають змогу швидко адаптуватися до змін і приймати стратегічні рішення щодо подальшого розвитку підприємства. Зростаюча роль інноваційних процесів разом з рівнем залежності підприємств від динаміки зміни зовнішнього середовища різко підвищує роль прогнозування і робить його однією з найважливіших функцій управління. Ігнорування або недооцінення значущості прогнозування виключає можливість розробки якісних планів інноваційно-стратегічного розвитку підприємств, що в умовах наростаючих тенденцій глобалізації економічних процесів і розвитку загальносвітового ринку робить вельми проблематичним їх ефективне функціонування в далекій перспективі. Все вище сказане визначає актуальність дослідження даної теми.

Зовнішнє середовище відноситься до сфер, що в більшій мірі не залежать від дій самого підприємства, проте саме підприємство знаходиться в постійній залежності від зміни факторів зовнішнього сектора впливу. Це призводить до необхідності прогнозування викликів, що можуть виникнути для підприємства в майбутньому, а отже стає ключовим елементом стратегічного аналізу та планування аналітиками підприємства. В свою чергу фактори зовнішнього середовища певною мірою можуть носити непередбачуваний характер, що вимагає від аналітиків вивчати їх з точки зору таких математичних методів, як теорія вірогідності. Просте важливо зазначити, що не всі фактори зовнішнього середовища можна віднести до кількісних, або тих що мають вимірний характер, що в свою чергу обмежує використання математичних прийомів у стратегічному плануванні. А отже, виникає необхідність дослідити, які з існуючих прийомів аналізу, що зможуть в більшій мірі задовольнити вимоги аналітиків стосовно дослідження зовнішнього середовища. Серед найбільш поширених і часто використовуваних визначено наступні:

1. Стратегічний баланс - це певне поєднання факторів, які негативно та позитивно впливають на діяльність підприємства (загроз і можливостей), що об'єктивно існують у зовнішньому середовищі підприємства та суб'єктивно оцінені керівниками, з порівняно сильними та слабкими сторонами у функціонуванні підприємства.
2. Процвітаючі фірми, що ефективно застосовують стратегічне управління, складають стратегічний баланс у вигляді PEST- або SWOT- аналізу за обраним переліком і оцінками факторів. [1]
3. Інтегральними методами, тобто такими які поєднують фактори зовнішнього середовища і економічне становище суб’єкта господарювання є SWOT–аналіз та SPACE–аналіз.
4. Для аналізу зовнішніх факторів безпосереднього оточення застосовується так звана „модель Портера” згідно з якою стан конкуренції та потенційна прибутковість підприємства або галузі залежить від п’яти основних конкурентних сил: вплив з боку нових конкурентів; вплив постачальників та партнерів; вплив споживачів; вплив нових продуктів та характеристик; конкуренція між існуючими підприємствами. [4]

Отже, суть аналізу стану зовнішнього середовища полягає в систематичному вивченні та оцінці контрольованих і неконтрольованих факторів (об’єктів і подій), які в тій чи іншій мірі мають відношення до підприємства. Своєчасне виявлення зовнішніх змін потребує створення на підприємстві системи моніторингу зовнішнього середовища під яким розуміється “комплекс взаємопов’язаних

централізованих заходів, сприятливих на постійний контроль стану факторів оточення підприємства та розробку способів адаптації до їх змін.”

Аналіз зовнішнього середовища свідчить, що економічний механізм виникнення кризового стану підприємства досліджується через постійне спостереження. Складність спостереження за економічними явищами, послідовність яких призводить до кризового стану підприємства, полягає у різноманітності та динамічності елементів зовнішнього і внутрішнього середовища, що піддається спостереженню у кожний конкретний проміжок часу. Отже, існують певні труднощі виявлення таких сигналів у реальному житті. Але складність проблеми не може слугувати підставою для відмови від спроб її вирішення.

Література

1. Строченко Н. І. Планування і контроль на підприємстві: навч. посіб. для студентів екон. напряму підгот. ден. та заоч. форм навчання освіт.- кваліфікац. рівня "Бакалавр" / [Н. Строченко, І. Коблянська]; Сум. нац. аграр. ун-т. - Суми: Сум. нац. аграр. ун-т, 2015. - 271 с.

2. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті: методичні вказівки та завдання для самостійної роботи студентів / уклад.: Н.М. Гаркуша, М.В. Костинська; Харк.держ.ун-т харч. та торгівлі. – Харків: ХДУХТ, 2016. – 79с

3. Методи аналізу та прогнозування середовища підприємства / [Електронний ресурс] / Конспект лекцій - http://konesh.ru/konspekt-lekcij-z-disciplini--strategichne-upravlinnya-dly-stranica-2.html

4. Осовська Г.В., Фіщук О.М., Жалінська І.В. Стратегічний менеджмент: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2003. – 196с.

Денисенко Д.І., (ф-т фінансів, IV курс)

ТРАНСПАРЕНТНІСТЬ БАНКІВСЬКОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Сучасний стан банківської системи України показує, що довіру населення до банківських установ після подій останніх років необхідно відновлювати не лише за допомогою ефективних дій монетарної політики, а й за допомогою поширення правдивої інформації. Популізм та корупція в Україні стає перепоною у інформаційному забезпеченні, тому має бути забезпечена транспарентність у банківському секторі.

Транспарентність (прозорість) означає наявність ефективних комунікацій та взаємодії між керівництвом банку, з одного боку, та акціонерами, кредиторами, засобами масової інформації, іншими ринковими агентами і, навіть, суспільством у цілому [1].

За даними НБУ на 01.01.2014 показник прозорості в банківському секторі складав 56%, а на 01.01.2017 цей же показник досяг 100%[2]. Таким чином, НБУ показує, що банки дотримуються вимог щодо розкриття інформації, однак в більшості випадках даний процес носить формальний характер. Це обумовлено тим, що за основними вимогами НБУ, банки повинні розкривати данні про фінансову звітність, структуру власності, опис пропонованих клієнтам продуктів і послуг тощо. Однак, лише не велика кількість банківнадає розгорнуту інформацію про пов'язані компанії та інсайдерів. В умовах високого рівня тіньової економіки та корупції, така тенденція має лише негативних вплив на розвиток держави.

Перспективою підвищення рівня прозорості банківської системи є вдосконалення законодавчої бази. Одним із таких кроків є «Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо спрощення ведення бізнесу та залучення інвестицій емітентами цінних паперів)».За даними проекту закону, до переліку інформації, яка підлягає обов'язковому оприлюдненню банками, входить: регулярна річна та квартальна інформація, інсайдерська інформація, інформація про власників значних пакетів акцій, починаючи з 5%, звіт менеджменту тощо [3].

Зважаючи на неквапливість законодавчого регулювання та його невисокий рівень його ефективності, впровадження потребують також наступні інструменти:

- створення механізмів та служб у банках та регуляторах, які будуть відповідальні за дотримання норм систематичного розкриття інформації;
- формування комунікаційних каналів між громадськістю, регулятором та банками на засадах надання прозорої, актуальної та інформації через мережу Інтернет (сайти, мобільні додатки), а не тільки у документарній формі;
- формування рейтингу прозорості всіх банківських установ (після остаточної процедури санації банківських установ) через інформаційні блоки, заоцінкою яких, буде чітко видно, який банк здійснює прозору діяльність, а який вдається до прихованих дій[4].

Додатковою проблемою стає процес відмежованості НБУ від економіки держави, коли відповідальність регулятора перед суспільством стає розмитою. У цьому випадку інформація, що відноситься до монетарної політики та має пряме відношення до регулятора, має бути чітко та об'єктивно визначеною. З іншого боку транспарентність інформації забезпечить обмежене кредитування пов'язаних

сторін, таким чином оптимізуючи та прискорюючи процес санації банківського сектору.

Отже. сучасний стан транспарентності з одного боку відповідає нормам, що були встановлені регулятором, однак в той же час ці норми потребують вдосконалення для створення прозорих правил гри в банківському секторі та економіці загалом. Для цього потрібно зробити ряд дій та забезпечити системний характер комунікаційної політики між суб'єктами банківських відносин, паралельно унеможливлюючи корупційні можливості у банківському секторі.

Список літератури

1. Івасів І.Б. Місце і роль відкритості та прозорості у банківській діяльності / Івасів І.Б. // Економічні науки – 8 (29) Ч.1. с 175-177– 2011.

2. Показники банківської системи України. [Електроннийресурс] // Режимдоступу: https://bank.gov.ua/control/uk /publish/article?art_id =34661442&cat_id=34798593

3. Проекту Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України. [Електронний ресурс] // Режим доступу: **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.**

4. Шкодіна І.В. Підвищення транспарентності банківської діяльності як пріоритетний напрямок реформування банківської системи України / Шкодіна І.В. // Сучасне банківництво – проблеми та перспективи розвитку – 2 (21) – 2016. – [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://fkd.org.ua/article /download /91042/86934

Денисюк А.В.,

(ф-т міжнародної економіки та менеджменту, І курс)

ІННОВАЦІЇ В ПОДАТКОВОМУ УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІКОЮ УКРАЇНИ

Податкова система відіграє важливу роль в ефективному управлінні економікою країни. Ухиляння від сплати податків руйнує економічний розвиток країни, стає перешкодою для покращення соціальних стандартів життя людей та розвитку конкурентоспроможності країни. В Україні за статистичними даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України рівень тіньової економіки

за 9 місяців 2017 року склав 33% від ВВП [1]). Тому, актуальним та необхідним є впровадження інновацій в податкове управління українською економік.

В Україні станом на 2017 рік основним податком є ПДВ, на який припадає 42% (рис. 1). Незважаючи на те, що ПДВ вважається найдосконалішим податком сьогодення, саме з цим податком у нас зв'язана найбільша кількість проблем. Одна з них полягає в тому, що ПДВ складний в адмініструванні, що створює багато можливостей для проведення різноманітних маніпуляцій та фальсифікацій з відшкодуваннями.

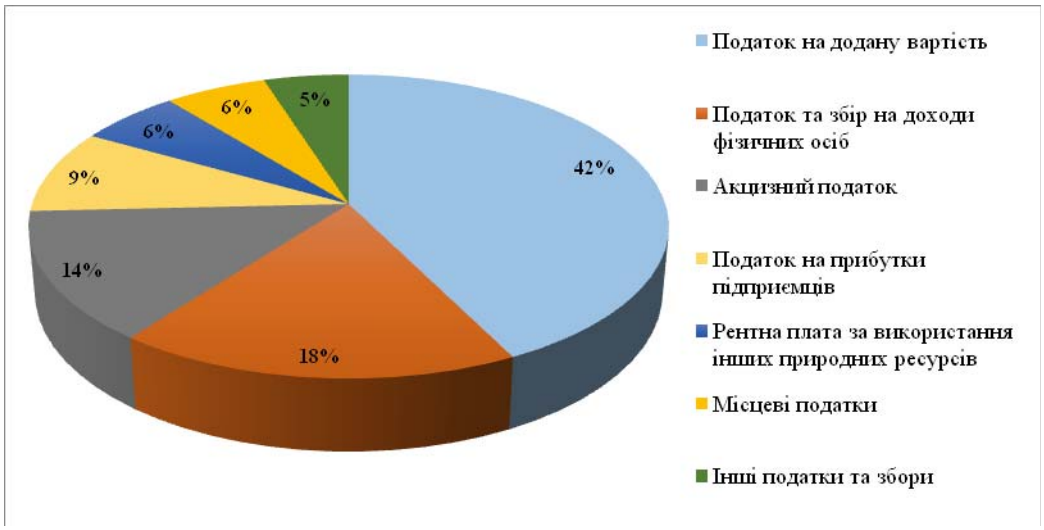

Рис. 1. Структура адміністрування податків до зведеного бюджету (2017 рік) [4].

Ефективність податкової політики може вимірюватись показником рівнем податкового навантаження. Порівняно з іншими країнами, номінальне податкове навантаження в Україні є нижчим, ніж в таких європейських країнах, як Польща, Німеччина, Швейцарія (рис. 2). Наприклад, в Швеції в 2016 році воно становило 44% ВВП, в той час як в Україні – 21,6%. Проте твердження про те, що у нас податкове навантаження менше ніж у Швеції є хибним, оскільки під час перерозподілу бюджету частка податків, що повертається шведам становить приблизно 85%, а українцям – трохи більше 30% [3]. Відповідно реальне податкове навантаження в Україні є значно вищим, ніж у більшості країн ЄС. Зокрема за даними аудиторської компанії PwC Україна посіла 107 місце за рейтингом податкового тягаря (із 189 проаналізованих країн), в той час як Республіка Білорусь зайняла всього 68 [6].

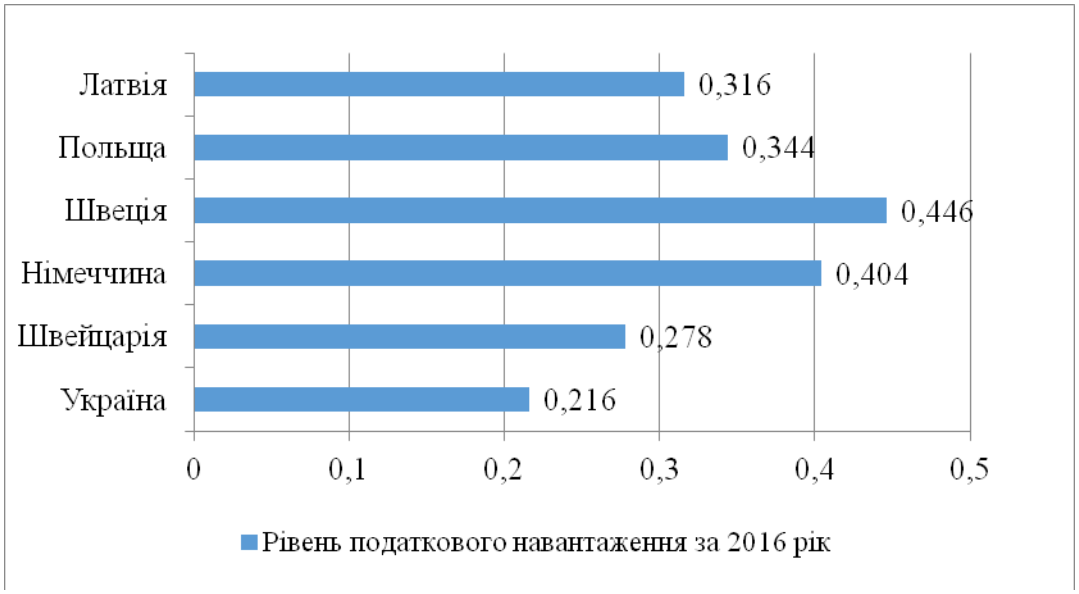

Рис. 2. Рівень податкового навантаження в деяких країнах Європи за 2016 рік [2].

З вище зазначеного випливає, що необхідно вводити інновації в податкову систему України. Розглянемо приклад Сінгапуру, податкова система якого вважається однією з найдосконаліших.

По-перше, у Сінгапурі максимально спрощена система оподаткування: тут всього 5 податків, два з яких стосуються фізичних осіб, які отримують дохід або володіють нерухомістю, а три інші відносяться до юридичних осіб. Інші платежі мають факультативний характер, наприклад податок на утримування казино. Для спрощення податкових процедур та зменшення податкового навантаження пропонуємо в Україні зменшити кількість обов'язкових платежів.

По-друге, в Україні має бути впроваджена однорівнева система оподаткування. Це означає, що акціонер, заплативши податок на дохід компанії, отримує дивіденди, які більше не оподатковуються. Наприклад, в Сінгапурі ставка податку на дохід компанії становить 17%, що не на багато менше ніж в Україні (18%). Проте у нас додатково сплачується 5% податок на дивіденди, що відповідно різко зменшує прибуток акціонерів [5].

По-третє, зменшення контакту платників податків з податківцями можливе за рахунок впровадження електронної системи в адмініструванні податків. Більш того це дозволить зробити податковий контроль більш прозорим, що дозволить зменшити рівень тінізації економіки України.

Отже, запровадження інновацій в податковому управлінні в Україні

дозволить стимулювати її економічний розвиток.

Література:

1. Рівень тіньової економіки України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=11ee7fbd-37c3-49f0-81e8-5c70a931a032&title=RivenTinovoiEkonomikiUkrainiZa9-Misiatsiv2017-Sklav33-VidVvp.

2. Main national accounts tax aggregates [Електронний ресурс] – Режим доступу:http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=gov_10a_taxag&lang=en

3. Романюта Е. Моніторинг рівня податкового навантаження в Україні та країнах ЄС [Електронний ресурс] / Е. Романюта. – 2017. – Режим доступу: http://sf.tneu.edu.ua/index.php/sf/article/viewFile/1003/1011.

4. Модель децентралізації бюджетної системи для розвитку місцевих бюджетів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://publicaudit.com.ua/reports-on-audit/model-decentralizaciyi-byudzhetnoyi-systemy-dlya-rozvytku-miscevyx-byudzhetiv/.

5. Порівняльний аналіз податку на додану вартість у республіці сінгапур, новій зеландії та україні [Електронний ресурс] / З. Калініченко, І. Кліницький, В. Тронєв. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/11/31.pdf.

6. Рейтинг податкового навантаження PWC CORP [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.pwc.com/ua/ru.html.

Депотапчук А.В., Дорошук Н.В.,
(ф-т обліку та податкового менеджменту, ІІІ курс)

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ БАНКІВ УКРАЇНИ

Модернізація обліку фінансових активів банків безпосередньо включає в себе перехід до норм МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». Перехід банками до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» має забезпечити більшу зрозумілість, корисність та прозорість інформації щодо фінансових активів, яка розкривається у фінансовій звітності [1]. Згідно МСФЗ 9, фінансові активи – це будь-який актив, що є: грошовими коштами; інструментом власного капіталу іншого суб’єкта

господарювання; контрактним правом отримувати грошові кошти або інший фінансовий актив, або обмінювати фінансові інструменти з іншим суб'єктом господарювання за умов, які є потенційно сприятливими; контрактом, розрахунки за яким здійснюватимуться або можуть здійснюватися власними акціями (частками) [2].

Модернізація обліку фінансових активів банків включає такі аспекти:

1) оцінка ризиків на основі очікуваних збитків, їх відображення у фінансовій звітності та пов'язане з ними зменшення капіталу банків як мінімум у короткостроковій перспективі;

2) розкриття реальної поточної вартості кредиту, що нерозривно пов'язано з визначенням справедливої вартості кредиту;

3) нова класифікація боргових фінансових активів, що передбачає дві моделі управління на основі справедливої вартості. Перша модель бізнесу ґрунтується на оцінці кредитних активів за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Класифікація кредитних активів у даній категорії оцінки безпосередньо впливає на визначення фінансових результатів від операцій з кредитними активами. Інша модель, що передбачає застосування справедливої вартості, орієнтована в основному на отримання грошових потоків від продажів, і результат за нею формується як сукупність доходів і витрат від переоцінки кредитних активів, скоригованих на прибутки/збитки від курсових різниць при першому визнанні та на суму прибутків та збитків при припиненні визнання (продажу).

4) МСФЗ 9 змінює підходи до формування резервів під знецінення фінансових активів - модель "понесених збитків" замінюється на модель "очікуваних збитків". Основний принцип моделі "очікуваних збитків" полягає в відображенні загальної картини погіршення або покращення кредитної якості фінансових інструментів. Сума очікуваних кредитних збитків, яка визнається у вигляді оціночного резерву, залежить від ступеню погіршення кредитної якості після первісного визнання.

5) розрахунок кредитних збитків згідно з МСФЗ 9 потребує використання історичної, поточної та прогнозної інформації. Для цього потрібно залучення фахівців із різних підрозділів банку, а також накопичення відповідної інформації;

6) нова модель обліку хеджування відповідно до МСФЗ 9 більш тісно пов'язує облік хеджування з діяльністю з управління ризиками. Похідні фінансові інструменти, які вбудовані в фінансові активи, не відокремлюються, замість цього оцінюється весь гібридний інструмент для цілей його класифікації за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки.

Узагальнюючи вище наведене, необхідно підкреслити, що модернізація обліку фінансових активів банків через запровадження положень МСФЗ 9 може призвести до збільшення рівня резервів, що в свою чергу вплине на балансову вартість активів, прибуток, капітал. Водночас даний процес потребує значних витрат на ІТ сферу з метою забезпечити високу якість і доступність до інформації, простоту і зрозумілість її викладення та подальшого використання.

Список літератури:

1. Снігурска Л.П. МСФЗ 9: застосування в банках України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/doccatalog/document;jsessionid=47A856462E5B53FF4C12ED206149275E?id=51347264.

2. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 (МСФЗ 9) «Фінансові інструменти» [Електронний ресурс] / IASB; Міжнародний документ від 01.01.2012. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_016.

Дзензелюк К.В.,

(ф-т економіки та управління, магістрант)

ІНКЛЮЗИВНІ ІННОВАЦІЇ В РЕГУЛЮВАННІ НАЦІОНАЛЬНОГО РИНКУ ПРАЦІ

Сучасний період функціювання економіки та ринку праці зокрема, під впливом глобалізації, інформатизації та розвитку технологічного базису суспільства характеризується постійним зростанням впливу інновацій на соціально-економічний розвиток. Поширення цих процесів та перехід України до постіндустріальної моделі розвитку спричиняє зміну вимог до праці, вимагає пошуку нової моделі державного регулювання національного ринку праці в умовах проявів дискримінаційних обмежень, посилення поляризації суспільства, зростанням рівня неформальної зайнятості, нестабільності трудових відносин, загостренням проблеми «ізоляції» працездатного населення, та стимулює виникнення інклюзивних інновацій — нововведень, спрямованих на вирішення протиріч, викликаних неоднорідністю й нестабільністю суспільства, співіснуванням різних аксіологічних систем, підвищенням рівня трудової інтеграції, зокрема за рахунок зміни традиційних форм і способів трудової

взаємодії.

Концепція інклюзивної інноваційної діяльності та інклюзивних інновацій з'явилася в країнах, що розвиваються, де бідність, з якою стикаються багато жителів, позбавляє їх не тільки переваг науково-технічного прогресу, а й доступу до засобів задоволення їх базових потреб.

Зростання ролі «великих бізнес-корпорацій», розвиток «мережевого суспільства», віддалення центрів прийняття рішень від місця їх реалізації роблять невизначеність і відсутність можливостей впливу характерними ознаками сучасних технологій управління, зокрема й у сфері праці. Процес трансформації стандартної зайнятості в нестандартні й нестабільні форми визначається як її прекаризація (англ. precarious — сумнівний, небезпечний, ризикований, не гарантований, нестабільний). Відбувається відмова від колективного на користь індивідуального, з сфери трудових відносин практично виключається частина економічно активного населення, зайнята в неформальному секторі, існують тіньова зайнятість і приховані трудові відносини. Наймана праця перестає бути безальтернативною об'єктивною необхідністю для працездатних членів сучасного суспільства, оскільки відбувається зростання ролі нетрудових чинників у збільшенні багатства [2]. Це, в свою чергу, ускладнює або взагалі нівелює дію класичних державних інструментів регулювання ринку праці та актуалізує пошук інноваційних рішень, здатних по-новому структурувати дану сферу суспільних відносин.

У міжнародних дослідженнях термін «інклюзивні інновації» означає інновації, створені для різних (як правило, бідних) груп населення й, що передбачає залученість виробників у створення інноваційних продуктів і технологій з врахуванням особливостей ринків бідних країн. Такі інновації спрямовані на подолання роз'єднаності економічного зростання й соціально-економічного розвитку. Світовий банк вкладає в поняття «інклюзивні інновації» «створення знань і зусилля по їхній реалізації у вигляді продуктів і послуг, які найбільш актуальні для потреб бідних» [3]. Такі нові моделі інновацій були задумані як «інновації для груп населення з низьким і середнім рівнями доходів, країн, що розвиваються, країн з перехідною економікою».

Отже, інклюзивні інновації передбачають, насамперед, інтеграцію незахищених та маргінальних груп населення в різні стадії інноваційного процесу.

Модернізація зайнятості вимагає вирішення проблем законодавчого рівня,

адже ж сьогодні українське трудове законодавство практично не відображає еволюцію форм зайнятості та залишається у парадигмі стандартного регулювання трудових відносин. Так, поза увагою держаного регулювання ринку праці залишаються такі інноваційні форми гнучкої зайнятості, як дистанційна зайнятість і різні форми нестабільної зайнятості (зайнятість неповний робочий час та робота на умовах строкового трудового договору), що формують автоматично неформальний ринок праці. Оскільки нестандартна зайнятість апріорі є більш соціально нестабільною та вразливою, трудове законодавство має гарантувати особам, зайнятим на таких умовах, відповідні права, аналогічні правам працівників, зайнятим за стандартними трудовими договорами. Разом з тим, увага до нових форм зайнятості не повинна обмежуватися змінами до законодавства, а має охоплювати весь комплекс інституціональних механізмів.

По-друге, однією з інклюзивних інновацій на ринку праці може бути поява можливостей дистанційного виконання операційних функцій працівниками за допомогою спеціалізованих web-порталів (посередники) у сфері IT-технологій, що формує передумови для існування і розвитку віртуального ринку праці. За експертними оцінками, ємність даного ринку в Україні перевищує 1 млрд. дол. США, а динаміка щорічного приросту оцінюється на рівні 20-30% [1].

Електронний фріланс є перспективною гнучкою формою зайнятості, яка дає можливість дистанціювати працівника від роботодавця. Концепцію віддаленої роботи (remote work) обгрунтував Дж. Ніллес ще на початку 1970-х років, коли він керував першим подібним проектом в університеті Південної Каліфорнії, проте її повноцінна масова реалізація стала можлива пізніше завдяки подальшому розвитку технологій зв’язку, здатних оперативно передавати великі обсяги інформації [5].

В Україні ринок фріланс-бірж, де фрілансери можуть реєструватися та працювати безкоштовно, а за бажання оформити «угоду без ризику», яка дає змогу отримати гарантію оплати та гарантію повернення коштів у разі невиконання угоди, також розвивається. Серед найпопулярніших українських інтернет-бірж слід назвати такі: https://freelancehunt.com, https://freelance.ua, https://www.weblancer.net, https://free-lance.ua, https://kabanchik.ua/freelance, https://globalfreelance.ua. Відповідні інтернет-платформи забезпечують офіційні договори, які дають змогу вести діяльність з фрілансу офіційно.

По-третє, для сприяння підтримці зайнятості на відкритому ринку праці в деяких країнах Європи, наприклад в Чеській Республіці, використовується такий

інструмент як професійна реабілітація (Pracovní rehabilitace). Це безперервна діяльність, спрямована на отримання та підтримання належної зайнятості для людей з інвалідністю. Професійна реабілітація передбачає зайнятість на ринку праці та передбачає заходи, адаптовані до індивідуальних потреб та консультування.

У Фінляндії, на відміну від Чехії, створюються не бюро професійної реабілітації, а функціонує окрема установа – Управління зайнятості та економічного розвитку (TE Office). TE Office – це національна організація, яка надає послуги шукачам роботи, безробітним, роботодавцям та підприємствам на регіональному рівні по всій Фінляндії. Завдяки цій службі так звані «тренери» оцінюють та підтримують кар'єрний шлях людей з обмеженими можливостями. Потім вони шукають відповідні компанії та налаштовують робочі завдання для людей з особливостями разом із роботодавцем.

Окрім того, TE Office пропонує підтримку особам, які вже працюють, щоб вони могли виконувати роботу. Тим не менше, підтримка не є загальнодоступною, і це знову ж таки є надійним з точки зору наявного бюджету. Тренінг для шукачів роботи також пропонується муніципалітетом, але не доступний на загальнодержавному рівні. Практика показала, що найкращі результати дають індивідуалізована та індивідуальна підтримка й наявність робочих тренерів і персональних помічників, які можуть переміщатись від одного муніципалітету до іншого. Вони можуть бути успішно використані для підтримки інклюзивних ринків праці, але наявність такої підтримки залежить від осіб, які приймають рішення, та бюджетів [4].

В Греції одним із інноваційних рішень щодо вирішення питань соціального виключення стало соціальне підприємництво. Спеціалізований державний орган OAED, Організація зайнятості праці «Трудова сила» надає послуги, включаючи в себе орієнтацію на кар'єру, психосоціальну підтримку та направлення до основних програм зайнятості й професійної підготовки. Крім того, програма під назвою ТОРЕКО (Місцеві заходи для соціальної інтеграції уразливих груп), спільно фінансована ESF та Міністерством соціального забезпечення та добробуту праці, намагалася застосувати комплексний підхід до послуг, оскільки вони об'єднують професійне консультування, навчання та стажування в конкретних і відповідних предметів. Проекти ТОПЕКО були засновані на партнерстві між приватним та державним секторами та комплексними зусиллями муніципалітетів, консалтингових компаній та центрів професійного навчання. Метою ТОРЕКО було надання комплексних послуг з підтримки безробітних з

уразливих груп, які були зареєстровані в OAED. З загальної кількості 131 партнерства в галузі розвитку, створені в контексті програми TOPEKO, 36 були включені особи з інвалідністю як цільова група, 8 також були цільовими людьми з проблемами психічного здоров'я та 1 включено особу з різними типами хронічних захворювань. Фінансування адаптації на робочому місці здійснюється через фонди ESF, якими керує OAED, який оголошує про заклик до таких схем фінансування [4].

Таким чином, важливим питанням у здійсненні інклюзивних інновацій є створення відповідних інклюзивних інститутів, які сприяють і заохочують участь маргінальних груп у різних видах економічної діяльності, що приносять найкраще використання їхніх талантів і майстерності й надають можливість індивідам робити той вибір, який вони бажають.

Розвиток інклюзивних ринків в Україні має бути важливим кроком у реалізації цілісної концепції системи соціального захисту населення, акцентованої на зниженні соціальних ризиків для незаможних і уразливих верств населення, на створення умов для скорочення малозабезпеченості, сприяти у формуванні активної політики зайнятості й скорочення безробіття, включаючи: а) організацію суспільних робіт, б) розвиток автоматизованої системи інформації з локальних ринків праці, насамперед по банку вакансій, і організацію обміну інформацією, хоча б в межах сусідніх адміністративних районів, в) професійну підготовку й перепідготовку незайнятих на основі тристоронніх договорів між службами зайнятості, роботодавцями й навчальними закладами та т. ін.

Позитивними ефектами соціальних інновацій у сфері зайнятості для суспільства і держави є підвищення трудової й соціальної мобільності населення, його конкурентоспроможності на ринку праці та, як наслідок, зростання доходів і зменшення нерівності, поліпшення якості життя, пов’язане з розширенням можливостей працівників щодо отримання освіти, виховання дітей, догляду за старшими членами суспільства, забезпечення здорового способу життя тощо. Водночас, недостатня якість зайнятості гальмує соціально-економічний розвиток, формує небезпечні умови життєдіяльності, викривлює ринкову конкуренцію, призводить до втрати працівниками трудових прав і збільшує розшарування суспільства. Для держави й суспільства найбільш важливими є ризики, пов’язані з ускладненням ідентифікації роботодавця й визначенням статусу зайнятості працівників, від яких залежать способи сплати податків та внесків.

Слід також ураховувати важливу роль взаємодії та участі малозабезпечених

громад та інших нетрадиційних зацікавлених сторін, таких як місцеві громади. Крім того, під час розроблення інновацій важливо також залучати бенефіціарів, тобто в даному разі – малозабезпечені верстви населення й інші групи, схильні до ризику соціального відчуження. Програми інклюзивних інновацій повинні також передбачати створення механізмів, які будуть спонукати незаможне населення спільно розробляти й удосконалювати інклюзивні рішення.

Список літератури:

1. Аутсорсинг: бизнес «на вынос» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.prostobiz.ua/biznes/ biznes_start/stati/autsorsing_biznes_na_vynos.
2. Ємельяненко Л.М. Формування та регулювання новітніх форм зайнятості в Україні / Л.М. Ємельяненко // Український соціум - ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАН України", 2015. - № 1(52). – С. 82-91
3. Ємельяненко Л.М., Дзензелюк К.В. Проблеми та перспективи соціально орієнтованого інклюзивного розвитку в Україні / Л.М. Ємельяненко, К.В. Дзензелюк // Соціально-трудові відносини: теорія та практика: Збірник наукових праць. – К.: КНЕУ. – 2017. – №1(13). – С. 125-134
4. Новак І.М. Соціальні інновації на ринку праці: флексибілізація та прекаризація зайнятості в Україні / І. М. Новак // Вісник економічної науки України. - № 1. – 2016. – С. 92 – 97. (С. 93)
5. Федулова Л.І. Інклюзивні інновації в системі соціально-економічного розвитку / Л.І. Федулова // Економіка: реалії часу. – №3(25). – 2016. – С. 56-65. (С. 58).
6. European semester: developing more inclusive labour markets for all? / European Association of Service providers for Persons with Disabilities – EASPD, november 2016. – P. 64.
7. Nilles J. Managing Telework: Strategies for Managing the Virtual Workforce [Електронний ресурс] / J. Nilles. – N. -Y. : Wiley, 1998. – Режим доступу : http://trove.nla.gov.au/work/7769072?q&versionId=8952146

Дзьома І. О. (факультету маркетингу, 4 курс)

ВИКОРИСТАННЯ ФРАКТАЛЬНОСТІ В ЕВОЛЮЦІЇ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ТОВАРУ

Фрактал (fractus – дроблений, зламаний, розбитий) – складна геометрична фігура, що має

властивість самоподібності, тобто складена з декількох частин, кожна з яких подібна до всієї фігури в цілому.

Складна структура може вважатися фрактаьною, якщо має які-небудь із перерахованих нижче властивостей:

- має нетривіальну структуру на всіх масштабах: для фрактала збільшення масштабу не призведе до спрощення структури, на всіх шкалах можна побачити однаково складну структуру;
- є само подібною або приблизно само подібною;
- має дробову метричну розмірність, більшу за топологічну.

У фрактальної структурі будь-яка довільна точка є точкою розгалуження.

Фрактальність – це «міра неправильності»: дробове значення фрактальної розмірності характеризує ступінь заповнення простору об’єктом або часовим рядом, а спосіб заповнення – тими силами, що визначають його формування.

Еволюція товару – послідовна заміна одних товарів іншими, більш досконалими, з метою максималізації прибутку виробника або максимального задоволення потреб споживачів.

Економічна еволюція – розвиток економічних процесів у часі, їх розгалуження, прискорення чи інша зміна властивостей, що відбуваються у відповідності з об’єктовими, притаманними цьому процесу, законами.

Само подібні економічні процеси – циклічні процеси, які мають властивість розгалуження та прискорення. Для моделювання їхньої структури можна застосовувати апарат перед фрактальних графів. Характерною особливістю мережевої структури само подібного економічного процесу є те, що вона являє собою неорієнтований граф –дерево. Така ієрархічна структура із сильними зв’язками має одну вершину, до якої не входить жодна дуга – джерело (центр

дерева), та множину вершин, з яких не виходить жодна дуга – множина стоків (множина «висячих» вершин).

Життєвий цикл товару (ЖЦТ) – період економічно виправданого випуску товару, протягом якого він користується попитом, продається за цінами, що приносять прибуток, зберігає свою конкурентоспроможність. ЖЦТ має такі основні етапи, як: розробка, впровадження, зростання, зрілість та спад.

Для моделювання структури само подібних економічних процесів можна застосовувати перед фрактальні графи-дерева:

- вершини перед фрактального графа – момент появи нового товару,
- ребра характеризують еволюційні зв'язки,
- вага ребра – термін ЖЦТ.

Прискорення технологічного процесу і скорочення ЖЦТ призводить до того, що кожне наступне покоління товару характеризується ребрами меншої довжини. *Визначення числових характеристик перед фрактального графа дозволить прогнозувати час появи на ринку нових поколінь товару.*

Розглянемо процес побудови передфрактального дерева:

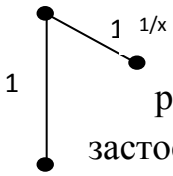

- *«ініціація»* 2-променева зірка з різними вагами ребер;
- *твірне правило*: на кожному етапі заміщення застосовується до «висячої» вершини, інцидентної більш короткому ребру.

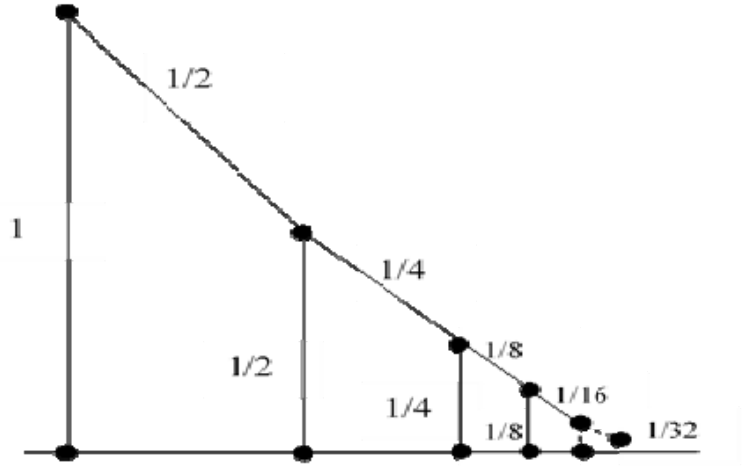

Тоді на 4-му етапі моделювання матимемо передфрактальний граф для коефіцієнта відносної довжини ребер в «ініціації» $x = 2$.

Прикладом фрактальності є структура процесу еволюції наручних чоловічих годинників.

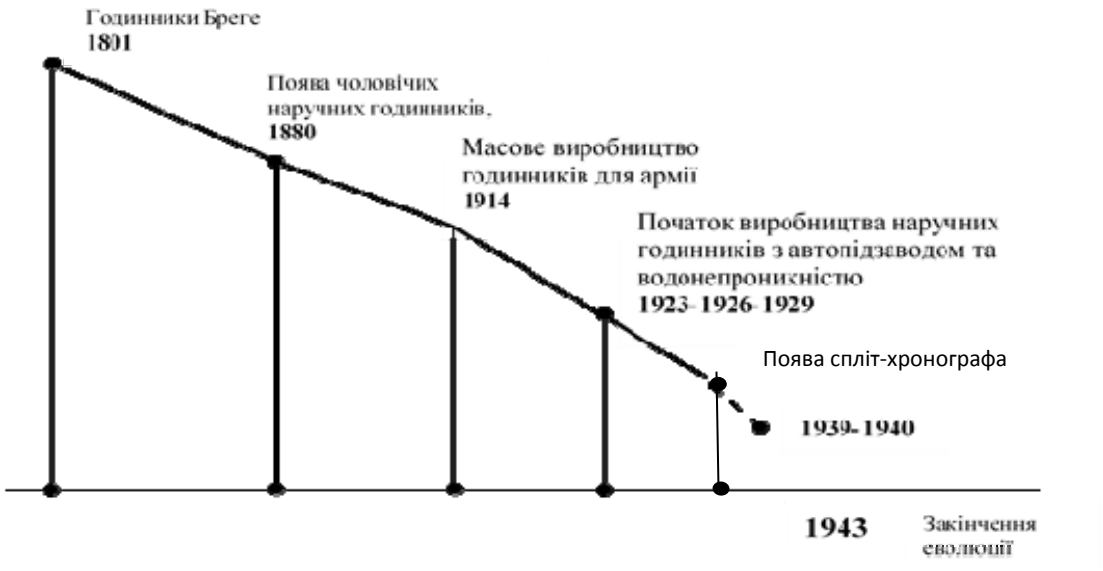

Порівняння малюнків дозволяє зробити припущення, що подані графи мають схожу структуру. Чому буде дорівнювати x для даного графа?

Знайдемо довжини коротких ребер різних поколінь:

1) 1801 – 1800 = 79; 2) 1914 – 1880 = 34; 3) 1929 – 1914 = 15; 4) 1935-1929=6;

Відношення довжини попереднього ребра до наступного:

79/34 = 2,35; 34/15 = 2,27; 15/6 = 2,5;

Середнє цих відношень (2,35 + 2,27 + 2,5)/2 = 2,37.

Якщо це число використовувати для прогнозування, то наступний етап еволюції мав би відбутися 6/2,37 = 2,53.

Повна довжина еволюційного періоду 1943 – 1801 = 142 (р.) Відношення 142/79 = 1,8 ≈ 2.

Тобто моделювання структури процесу еволюції годинників прогнозувало появу нових модифікованих моделей в 1939-1940 рр., але саме в цей період в Європі розпочалася ІІ Світова війна… Закінченням еволюції товару можна вважати 1943 рік.

До 2-ї половини минулого сторіччя всі «годинники» були механічними. У 70-х роках відбулася «кварцева» революція.

У наш час практично у кожної марки годинників є лінійка fashion, багато Будинків моди почали випуск годинників зі своїм логотипом. Так у 2013 р. під маркою Diesel був випущений найбільший наручний хронометр у світі діаметром 66 мм. Новинка відома під назвою Grand Daddy та має в корпусі одразу 4 незалежних кварцевих механізмів, для 4-ох поясів.

Зараз функції наручних годинників перейшли до смартфонів та смарт-годинників, тоді як традиційним наручним годинникам залишились ролі прикрас та показника соціального статуса (соціального маркера).

Фрактали, як моделі, застосовуються в тому випадку, коли реальний об'єкт не можна представити у вигляді класичних моделей – коли досліджуються об'єкти із нелінійними зв'язками та недетермінованою природою даних.

Нелінійність слід розуміти як багатоваріантність шляхів розвитку, наявність вибору з можливих альтернатив і певного темпу еволюції.

Список літератури:

1. Сергєєва Л.Н. Моделювання структури економічних систем і процесів. - Запоріжжя: ЗДУ, 2002. - 88с.

2. Історія годинників. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/ Годинник

Дідусенко О.І. .(ф-т фінансів, IV курс)

ПРОБЛЕМА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ БЮДЖЕТНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ

Беручи до уваги європейський досвід, в Україні делегуються певні фінансові повноваження з центрального до місцевих бюджетів. Тому безумовно дана тема є актуальною для сьогодення.

Щоб вибрати правильне управлінське рішення щодо зменшення негативних виявів децентралізації бюджетних повноважень, необхідно детальніше дослідити рівень децентралізації, обсяг повноважень та межі відповідальності органів місцевого самоврядування, що і є перспективою подальших наукових досліджень.

Аналізуючи праці Матвієнко А.С., Гройсмана В.Б., Романа В.Ф стосовно ризиків впровадження децентралізації, можна згрупувати останні так:

1. Децентралізація може посилити міжрегіональні диспропорції, оскільки більш багаті регіони зможуть задовольнити більше суспільних та

комунальних потреб населення, а бідні регіони не зможуть у повному обсязі профінансувати потреби жителів своєї місцевості, що породжує нерівність між адміністративно-територіальними одиницями.

2. За умов децентралізації існує збільшення ймовірності того, що виконання делегованих державних функцій може стати менш скоординованим як по горизонталі (між адміністративно-територіальними одиницями), так і по вертикалі (між рівнями управління).

3. За умов децентралізації існує загроза виникнення протиріччя та конфлікту між центром та регіонами, пов'язана із намаганням центру зберегти владні повноваження.

Низький рівень свідомості, культури та обізнаності членів громадянського суспільства щодо управління може спричинити неефективне витрачання коштів місцевих бюджетів та корупцію на нижчому рівні влади, та матиме вкрай негативні наслідки для розвитку не лише територіальної одиниці, але й держави загалом.

4. Однією із загроз децентралізації є неконтрольоване здійснення місцевими органами влади запозичень, особливо іноземних, що може погіршити макроекономічне становище всієї країни. Отримання іноземних позик може спричинити зловживання державним гарантуванням погашення боргів, що створює ситуацію, коли місцева влада не зацікавлена в ефективному використанні позичкових коштів.

5. Ще однією загрозою децентралізації є здійснення видатків місцевою владою на соціальні програми, нехтуючи капітальними видатками з метою збільшення свого електорату. У результаті цього у довгостроковій перспективі це може спричинити економічний спад та стагнацію, але оскільки місцеві органи влади обираються на короткий період, то вони не зважають на такі наслідки.

6. В умовах децентралізації ускладнюється процес узгодження потреб адміністративно-територіальних одиниць із макроекономічними цілями розвитку держави.

7. Децентралізація ускладнює прийняття рішень макроекономічного характеру, особливо, якщо ці рішення спрямовані на підвищення податків та скорочення соціальних програм. Особливо це питання загострюється в період економічних криз, коли рішення потрібно приймати швидко і вони не отримують підтримки у населення, оскільки обмежують доступні їм суспільні блага.

Аналізуючи результати реформи децентралізації на даному етапі, розглянемо динаміку власних доходів місцевих бюджетів, млрд. грн.:

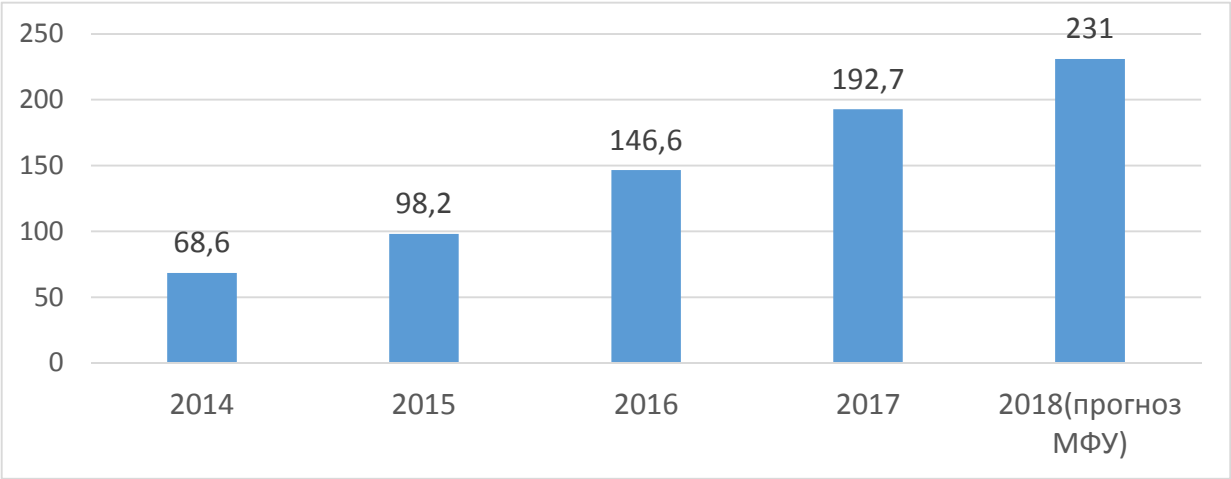

Рис.1. Динаміку власних доходів місцевих бюджетів, млрд.грн.

Відтак враховуючи переваги та недоліки децентралізації, варто зазначити, що проводячи цю політику, потрібно чітко розмежувати повноваження центру та місцевих органів влади на регіональному рівні та окреслити шляхи взаємодії між ними. Це дасть змогу уникнути багатьох непорозумінь у майбутньому та досягти скоординованих дій у разі виникнення економічної кризи.

Список літератури:

1. Матвієнко А. С. Політико-правові засади децентралізації влади в контексті адміністративної реформи в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступення канд. політ. Наук : спец. 23.00.02 / А. С. Матвієнко // Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАН України. – К. : [б. в.], 2010. – 23 с.

2. Гройсман В. Процеси централізації та децентралізації в сучасному державному управлінні [Електронний ресурс] / В. Гройсман // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2015. – Вип. 2. – С. 26-37. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/dums_2015_2_5.pdf.

3. Роман В. Ф. Особливості децентралізації та деконцентрації влади: теоретичний аспект / В. Ф. Роман // Ефективність державного управління. – 2014. – Вип. 38. – С. 92-98. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/efdu_2014_38_11.pdf

4. «Децентралізація в Україні», [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://decentralization.gov.ua/

Дішківська Я.А., Лотоцька К.А.,

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, І курс)

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ ДОСВІДУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ ПІВДЕННОЇ КОРЕЇ ТА СІНГАПУРУ ДЛЯ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОРИВУ УКРАЇНИ

Іноземні інвестиції відіграють важливу роль у стимулюванні економічного розвитку країни. Тому використання досвіду розвинених країн в публічному управлінні іноземного інвестування є важливим і необхідним для вивчення і застосування в економіці України. Цим пояснюється актуальність досліджуваної проблематики.

Метою дослідження є вивчення досвіду публічного управління країн азійського регіону з подальшим застосуванням для зростання України.

Проаналізуємо використання інструментів публічного управління інвестиціями в економіці Сінгапуру та Південної Кореї. Сінгапур є високорозвиненою економікою (посідає 17 місце за розміром). В країну інтенсивно залучаються іноземні інвестиції, що і є тією особливістю «економічного дива». Південна Корея сьогодні займає 11 місце серед економік світу за розміром. Прямі іноземні інвестиції в економіку країни в 2016 р. склали 198 млрд дол. За легкістю ведення бізнесу країна посідає 5 місце у світі (згідно з рейтингом Doing Business).В індексі сприйняття корупції Південна Корея займає досить високе 36 місце з 167 країн.

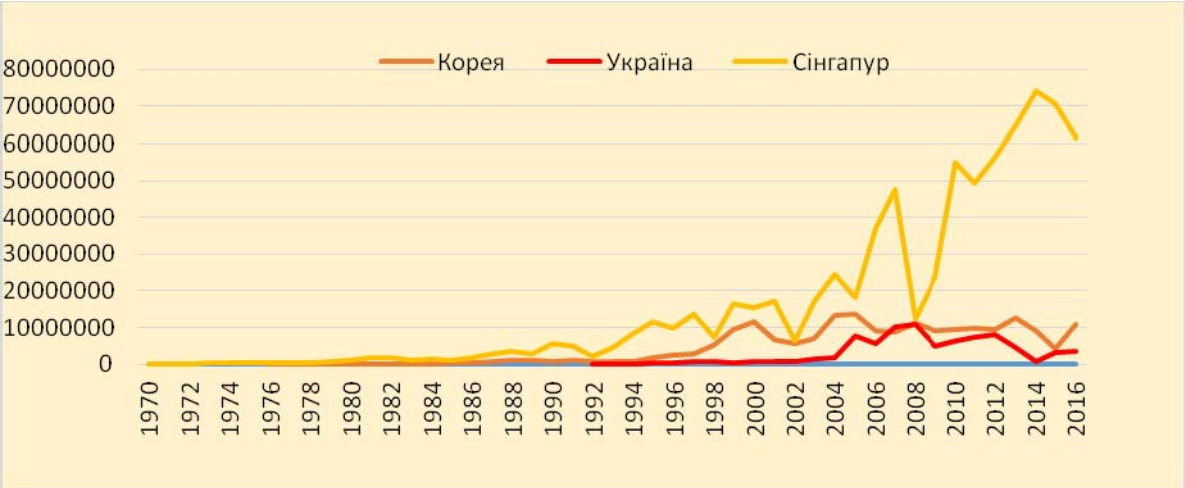

Рис. 1 Порівняння прямих іноземних інвестицій в Сінгапур, Південну Корею та Україну.

Систематизуємо напрямки ефективного публічного управління щодо залучення іноземних інвестицій.

Таблиця 1

Напрямки та інструменти публічного управління в Сінгапурі та Південній Кореї

Реформа	Сінгапур	Південна Корея
Урядова	Спрощення всіх законів.	Закріплення законодавством обшуків державних службовців навіть без рішення суду. Лідерство за кількістю судових процесів над топ-чиновниками.
Податкова	До 1986 року ставка податку на прибутокі становила 40%. Зараз ставка податку на прибуток компаній - 17%. Скасування бар'єрів для вільного залучення іноземного інвестування.	Ставка податків на рекордно низькому рівні до 10%. Звільнення від податків місцевих та іноземних підприємств в пріоритетних галузях. Такі компанії на п'ять років звільняють від мита і прибуткового податку.
Авторське право	Відносини інтелектуальної власності регулюються авторським правом та Патентним законом.	Уряд забезпечував захист і конфіденційність інформації інвесторів для вільного та безпечного капіталовкладення.
Освітня	Високий рівень освіти та кваліфікації працівників, розвиток наукоємних галузей. Витрати на освіту становлять близько 20% національного бюджету.	У травні 1995 р. опублікований Проект реформи в галузі освіти для створення «нової демократичної системи освіти, націленої на органічне включення у відкриту світову інформаційну та освітню систему.

Сьогодні Україна щорічно втрачає 10-15 млрд доларів, які виводяться з економіки країни. В Сінгапурі акціонери не підлягають подальшому оподаткуванню капіталу. В Україні ж бізнес сплачує 18% податку на прибуток, а потім ще 5% податку на дивіденди.

Ще до початку реформ у Сінгапурі був великий рівень корупції та всього за 40 років корумпованість всіх секторів економіки була майже повністю винищена. Інститут розвитку управління, The Institute of Management Development у своєму щорічному огляді конкурентоспроможності країн світу за 1997 рік, ранжував усі країни світу за рівнем корупції в них, використовуючи десятибальну шкалу. Сінгапур виявився найменш корумпованою країною Азії й отримав 9.18 балів. Україна ж має всього 4 бали.

Нами було проведено опитування серед студентів 1-3 курсів щодо того, які зарплати потрібні працівникам держсектору. 39,1% респондентів проголосували

за зарплати, залежні від рівня економічного зростання країни, а 60,9% за високі зарплати без корупції.

Рис.2 Результати опитування залежності доходів від економічного розвитку без корупції.

Наразі в Україна діють інституції забезпечення боротьби з корупцією, а саме: Антикорупційне бюро (НАБУ), Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК), Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП), Державне бюро розслідувань (ДБР) тощо.

Отже, для того щоб забезпечити економічний прорив України потрібно ввести однорівневу систему оподаткування та провести активну боротьбу з корупцією шляхом прискорення створення Антикорупційного суду України та підвищення ефективності праці вже існуючих антикорупційних інституцій.

Література:

1. Статистичні дані Net inflows: https://data.worldbank.org/indicator
2. Савієнко С. Економічне диво за одне покоління: Південна Корея - приклад для України [Електронний ресурс] / Сергій Савієнко // Finance.UA. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://news.finance.ua/ua/news/-/400091/ekonomichne-dyvo-za-odne-pokolinnya-pivdenna-koreya-pryklad-dlya-ukrayiny
3. Кушніренко О. Не знаєте, як зробити податкову реформу? Подивиться на Сінгапур [Електронний ресурс] / Оксана Кушніренко // BusinessViews. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://businessviews.com.ua/ru/economy/id/ne-znajete-jak-zrobiti-podatkovu-reformu-podivitsja-na-singapur-962/.

4. Наталія Л. Чи можна «сінгапурську модель» застосувати в нашій країні? [Електронний ресурс] / Лоссовська Наталія // day.kyiv.ua. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://m.day.kyiv.ua/uk/article/svitovi-dyskusiyi/chy-mozhna-singapursku-model-zastosuvaty-v-nashiy-krayini

5. Лі Куан Ю. Сингапурська історія: із третього світу в перший / Лі Куан Ю., 2000. – (Наш Формат). – (517054)

Довгаль І.Г. (ННІ «Юридичний інститут», ІІІ курс)

ПРОБЛЕМИ ЗАХИСТУ ПАТЕНТНИХ ПРАВ: НОРМИ ЗАКОНОДАВСТВА ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ

Сучасні відносини у сфері захисту патентних прав регулюються Цивільним Кодексом України (далі ЦКУ), Законом України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 р.[4] та Законом України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 р.[5].

Відповідно до ч. 11 ст. 1 Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 р. патент (патент на винахід, деклараційний патент на винахід, деклараційний патент на корисну модель, патент (деклараційний патент) на секретний винахід, деклараційний патент на секретну корисну модель) - охоронний документ, що засвідчує пріоритет, авторство і право власності на винахід (корисну модель).

Первинним суб’єктом винаходу є *винахідник та автор промислового зразка,* тобто фізичні особи, творчою діяльністю яких створено об’єкт інтелектуальної власності.

Якщо об’єкт інтелектуальної власності створено працівником, найнятим за трудовим договором (контрактом), то виникає проблема стосовно розподілу прав на такий об’єкт інтелектуальної власності між цією особою та її роботодавцем.

У ст. 429 ЦКУ встановлено, що зазначене право на об’єкт, створений у зв’язку з виконанням трудового договору, належить працівникові і роботодавцеві спільно, якщо інше не встановлене договором.[1]

Проте у раніше прийнятих Законі України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (ст. 9) та Законі України «Про охорону прав на промислові зразки» (ст. 8) встановлено, що право на одержання патенту на службовий винахід, корисну модель та промисловий зразок має роботодавець, тобто особа, яка найняла працівника за трудовим договором (контрактом). Така невідповідність підлягає усуненню внесенням змін до зазначених законів. Ідеальним є варіант, коли права на об'єкт мають два суб'єкти - працівник і роботодавець.

У суспільній свідомості вже склалося уявлення про те, що патент – це інструмент ринкової економіки, який засвідчує майнові права на винахід. Проте, одержуючи патент на секретний винахід і намагаючись реалізувати права, які з нього випливають, в умовах ринкової економіки власник патенту додатково потрапляє в специфічне поле дії законодавства про державну таємницю. Таким чином держава, з одного боку, через патентне відомство наділяє власника патенту майновими правами, з другого боку, для забезпечення державної безпеки, обмежує їх.

Щодо захисту патентних прав слід зауважити наступне.

Патентна система незалежної України є дуже молодою і поки що знаходиться у стані розвитку. Відповідно у процесі становлення знаходиться й система захисту прав патентовласників, у тому числі така її складова, як захист від злочинів. Слід відзначити, що статті, присвячені захисту прав на об'єкти промислової власності з'явились лише у Кримінальному кодексі України 2001 року. Отже випадки та порядок застосування цих статей викликає багато запитань.

Будь-яка національна патентна система має на меті створення ефективних механізмів захисту прав патентовласників. При цьому повинно бути забезпечено дотримання балансу приватних і публічних інтересів, тобто виключена можливість зловживання правом зі сторони правовласників інтелектуальної власності. На весь світ прославився онлайн-книжковий магазин Amazon, який запатентував клік мишкою [7]. Але, мабуть, найбільш відомим автором різноманітних розробок і патентовласником, що проживає на території СНД, є мер Москви Юрій Лужков. На даний час він разом з іншими особами, наприклад його дружиною, має російські патенти на Московську кільцеву автодорогу (МКАД), кулеб'яку, пиріжок печений напіввідкритий, дах стадіону «Лужники», спосіб закваски, деякі форми вилок, ложок та ін.[8].

Як приклад можна навести патент, що отримала фірма Sightsound, яка заявила про виключні права на будь-яке вивантаження музики або відеозаписів із Інтернет [9]. Інша корпорація Time Warner's America Online у 2002 році запатентувала технологію програми обміну миттєвими повідомленнями, до яких належить відома “ICQ”. Патент покрив фактично усі основні функції “ICQ”, що стало неприємною несподіванкою для конкурентів Microsoft і Yahoo, які мають подібні програми. Наприклад, на просторі СНД існує аналог “ICQ” — “Агент Mail.ru” [9].

В умовах подібного тотального патентування всього, що можливо, вже постає питання про безпеку держави.

Існуюча система кримінальної відповідальності за порушення прав, що випливають з патенту, фактично суперечить природі патентного права, Конституції України і, можливо, дія кримінального законодавства в цій частині може бути припинена шляхом звернення до Конституційного Суду.

Законодавство України передбачає за такі діяння цивільну, адміністративну і кримінальну відповідальність.

Цивільно-правова відповідальність за порушення патентних прав – один із видів цивільної деліктної відповідальності. Підставою її настання є саме правопорушення як юридичний факт.

Адміністративний порядок захисту патентних прав означає подачу заперечень до Апеляційної Палати Патентного відомства України. Заперечення може бути подано у зв’язку з відмовою видачі патенту.[2]

Кримінальна відповідальність за порушення прав на науково-технічні розробки передбачається статтею 177 Кримінального кодексу України.[3]

Отже можна зробити висновок про те, що потрібно більш детально вивчити і врегулювати відносини щодо винаходу працівника (за договором) між працівником і роботодавцем. Враховуючи тенденції розвитку сучасних технологій постає питання патентування таких винаходів, а отже, постає питання про те, чи не застаріле в нашій державі законодавство, яке регулює патентне право. Законодавство України потребує детальнішого дослідження і вдосконалення норм, які регулюють це право.

Список використаних джерел:

1. Цивільний Кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV//Відомості Верховної Ради України – 2003. - №№ 40-44. - ст.356.[Елек. ресурс http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15]
2. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV//Відомості Верховної Ради – 2005. - № 35-36, № 37. - ст.446.[Елек. ресурс http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2747-15]
3. Кримінальний Кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III//Відомості Верховної Ради – 2001. - № 25-26. - ст.131.[Елек. ресурс http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14]
4. Законом України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 № 3687-XII// Відомості Верховної Ради – 1994. - N 7. ст. 32[Елек. ресурс http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3687-12]
5. Законом України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15.12.1993 р. № 3688-XII// Відомості Верховної Ради – 1994. - N 7. ст. 34.[Елек. ресурс http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3688-12]
6. Законом України «Про державну таємницю» від 21.01.1994 № 3855-XII// Відомості Верховної Ради – 1994. - N 16. ст.93.[Елек. ресурс http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3855-12]
7. Кравец Л. Г. Патентные войны на “диком” Западе // Изобретательство. — 2000. — № 3.
8. Лисовский А. В. Восьмая статья и интеллектуальный беспредел в России // Патенты и лицензии. — 2003. — №11.
9. Голодницкий Э. Властью, данною патентом // Власть денег. — 2005. — №42.
10. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої. Цивільне право: навч.посіб 7. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої Том 1 2014р.

Довготелес В.В., (ф-т економіки та управління, III курс)

БЛОКЧЕЙН В УКРАЇНІ : ДОСЯГНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

З огляду на актуальність теми блокчейну для сучасного суспільства, а також з урахуванням аналізу досягнень України та ряду інших країн із впровадження даної технології у різні аспекти людської діяльності, доцільно зосередитись на дослідженні можливостей використання цієї технології в сфері державного регулювання.

Блокчейн – це сучасна система розподільних баз даних,що підтримуєперелік записів, які захищені від підробки та переробки, так як кожен блокмістить свою часову мітку та посилання на попередній блок.Суть та користь цієї технології полягає в забезпеченні децентралізованого функціонування, можливості вилучення посередників, підвищення швидкості транзакцій, прозорості даних, їх захищеності та зменшенні витрат на їх здійснення.

Ряд країн, враховуючи економічний потенціалу блокчейну, почали активно впроваджувати та розвивати дану технологію. Нещодавно у Давосі наВсесвітньому економічному форумі було представлено топ-14 країн світу по впровадженню блокчейн-технологій. До рейтингу лідерів увійшли США,Канада, Бразилія, Австралія, Ізраїль, Дубай, Грузія, Естонія, Велика Британія,Франція, Німеччина, Швеція, Китай та Україна. Повний звіт The Networked Hotbeds of Blockchain обіцяють викласти найближчим часом.[№1]

Зосередившись на дослідженні можливостей використання цієї технології в сфері державного регулювання, слід звернути увагу на наступні українські проекти: впровадження блокчейну на Державному підприємстві Міністерства юстиціїУкраїни «СЕТАМ» (система електронних торгів арештованим майном) [№2], переведення Державного земельного кадастру на блокчейн [№3] та Blockchainpolicypaper. [№4]

Почати варто з «СЕТАМ», адже це по-суті завершений проект разом з компанією BitFuryGroup, метою якого було впровадження інноваційноїдецентралізованої технології на базі Blockchain. Завдяки даному проектутепер кожен користувач матиме змогу перевірити хронологію усіх дій,пов’язаних з діяльністю на аукціоні. Це підвищує рівень прозорості,знижує ймовірність внесення даних заднім числом, підвищує швидкість роботи та унеможливлює корупційні схеми на аукціоні. Проте робота над проектом не завершена і ще доведеться дороблювати певні функції. Так, наприклад, в

майбутньому планується введення функції перевірки усіх учасників торгів, щоб забезпечити максимальну чесність аукціону.

Переведення Державного земельного кадастру на блокчейн заплановано трьома етапами, перший з яких відбувся у кінці 2017 року, а дати двох майбутніх наразі невідомі. На даний момент на технологію Blockchain переведена лише процедура перевірки виписки з земельного кадастру, тому ризики пов'язані з шахрайськими схемами все ще можливі, проте це перший крок подолання рейдерства.

Важливими є нюанси використання технології Blockchain у земельному кадастрі України, на які звернув увагу доктор юридичних наук Руслан Чернолуцький. Він виділяє наступні ризики . [5]:

1. Ризик введення даних. Технологія Blockchainзабезпечує незмінність даних, але не правильність їх вводу. Для переходу державної системи на блокчейн-технологію потрібно розробити комплекс юридичних механізмів, для достовірності введених даних.

2. Ризик керування доступом. Для подолання цього ризику потрібно впровадити використання смарт-контрактів на державному рівні. Смарт-контракт – це комп'ютерний протокол, який забезпечує дотримання виконання договору, забезпечення безпеки та зменшення операційних витрат.

3. Ризик ідентифікації користувачів. Важливо створити зручну систему ідентифікації користувачів, наприклад, на основі біометричних даних про особу.

4. Ризики при глобальної синергії баз даних. Важливо забезпечити одночасність роботи смарт-контрактів всіх реєстрівсистеми, за допомогою існуючих механізмів консенсусу в Blockchain.

Основними ж перевагами даного проекту є: розподілена база даних, пов'язані між собою блоки, доступна історія транзакцій, захист від кібератак та фізичного знищення даних, автоматичне блокування підозрілих маніпуляцій та можливість перевірки даних через QR-код. Крім того, представники Мінагрополітики обіцяють у рамках другого етапу перевести на blockchainбазу даних земельного кадастру та видачу власникам земельних ділянок blockchain-ключі, що унеможливить зміну інформації без участі землевласника. Під час третього етапу планується хешировати усі транзакції земельного кадастру.

Усе це призведе до підвищення якості роботи земельного кадастру, зменшення вартості обслуговування та підвищення безпеки даних.

Третій проект має назву Blockchainpolicypaper і його суть полягає у формуванні системи регулювання криптовалют в Україні. Створена робоча група, до якої може приєднатися кожен охочий та запропонувати свої ідеї, щодо

Blockchainpolicypaper, який в майбутньому буде поданий до Верховної Ради України як законопроект.

Щодо перспектив впровадження системи блокчейн в сфері державного управління, як показує практика західних країн, він може бути використаний:

- як платформа для міграційного контролю;
- як система верифікації товарів та продуктів харчування;
- як система верифікації дорогоцінних металів;
- як єдиний реєстр усіх даних про проходження кваліфікаційний випробувань – від державних екзаменів до вченими ступенями, званнями, нагородами і так далі;
- як єдиний реєстр з медичними картами;
- як електронна система ідентифікації, яка дає доступ до державних, банківських та інших послуг;
- як платформа системного контролю та організації виборчих процесів при проведення державних і місцевих виборів;
- як система обліку на підприємствах.

Таким чином, розвиток та популяризація технології блокчейн призводить до її поширення на різні аспекти людської діяльності: від державного регулювання до поліпшення умов ведення бізнесу. Україна у цьому процесі займає одне з провідних місць, проте є ряд ризиків, які можуть негативно вплинути на майбутній розвиток систем, переведених на блокчейн. Проте, як показує практика закордонних урядів та компаній, впровадження блокчейну є перспективним та рентабельним рішенням, корисність якого вище, ніж ризики.

Список використаної літератури:

1. «Україна увійшла в топ-14 світових блокчейн-лідерів» http://fakty.ua/256520-ukraina-voshla-v-top-14-mirovyh-liderov-blokchejna-kartac
2. «СЕТАМ першими в світі розпочали впроваджувати в електронних торгах технологію Blockchain» http://setam.gov.ua/article/setam-pershimi-v-sviti-rozpochali-vprovadjuvati-v-elektronnih-torgah-tehnologiyu-blockchain
3. «Презентація оновленого Державного земельного кадастру, який відтепер працюватиме на технології Blockchain» http://land.gov.ua/infovideo/prezentatsiia-onovlenoho-derzhavnoho-zemelnoho-kadastru-iakyi-vidteper-pratsiuvatyme-na-tekhnolohii-blockchain/
4. Про презентацію Blockchain policy paper https://forklog.com/v-kieve-prezentovali-chernovik-ukrainskogo-blockchain-policy-paper/

5. «Блокчейн в земельном кадастре Украины: положительные моменты и подводные камни» автор Руслан Чернолуцькийhttps://forklog.com/blokchejn-v-zemelnom-kadastre-ukrainy-polozhitelnye-momenty-i-podvodnye-kamni/
6. «Деякі питання реалізації пілотного проекту із запровадження електронних земельних торгів і забезпечення зберігання та захисту даних під час їх проведення» Постанова Кабінету Міністру від 21 червня 2017 р. №688

Дубенець О.В. (обліково-економічний ф-т, II курс)

ОСОБЛИВОСТІ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Сучасні підприємства – капіталістичні, тому вони мають слідувати основним правилами капіталізму, головним з яких є: працювати для отримання прибутку. Звичайно, деякі фірми можуть також мати безліч інших мотивів, наприклад, збільшення їх частки на ринку, бути лідером галузі, або просто розширити фірму. Самозбагачення є основним мотивом діяльності підприємства, тому що рентабельність фірми – прояв «здоров'я» бізнесу.

Капіталістична ринкова економіка – економіка, що вимагає суперництва, тому прибуток однієї фірми – втрата іншої, звісно, якщо вся система не функціонує так, щоб забезпечити прибуток усім. Проте навіть тоді, одні фірми отримають більше, ніж інші [1, с. 107].

Нестабільність економічної системи, внутрішні конфлікти та невпевненість громадян у завтрашньому дні спричинили зростання рівня тінізації в бізнесі, що намагаються зайняти стійку позицію в конкурентному середовищі. Проте тіньова економіка в бізнесі заважає економічному зростанню та розвитку держави, сприяє посиленню соціальної нерівності, що, в свою чергу, веде до соціальної стратифікації та незадоволеності населення в наявних умовах функціонування країни. Тож необхідно проаналізувати сутність та структуру тіньової економіки в бізнесі для виявлення її впливу на функціонування національної економіки.

За версією Системи Національних Рад (СНР) Організації Об'єднаних Націй (ООН) сутність тіньової економіки полягає в тому, що це нелегальна неврахована, фіктивна, корислива діяльність, спрямована на отримання доходу, приховуваного від офіційної влади будь-яким, навіть кримінальним або протизаконним шляхом. А складовими *елементами тіньової економіки* є:

✓ «Прихована» – законна економічна діяльність, яка приховується або применшується з метою ухилення від сплати податків.

✓ «Неформальна» – діяльність з виробництва продукції в домашніх господарствах, індивідуальними виробниками, яка не реєструється, не підлягає оподаткуванню (приватне перевезення, будівництво, ремонт будинку, дачі тощо).

✓ «Нелегальна» (підпільна) діяльність, заборонена законом (наркобізнес, проституція, контрабанда, торгівля зброєю та людьми) [2, с. 50].

Для визначення масштабів тіньової економіки дослідники враховують лише «прихований» та «неформальний» елемент, тому що саме тут відбувається процес виробництва, тоді як третій елемент («нелегальний») не передбачає вироблення товарів чи надання послуг, а лише перерозподіл їх.

Ковальчук А. та Криштоф А. стверджують: «щоб реально протидіяти тінізації та корупції, необхідно і важливо загальмувати прискорене розшарування та поляризацію суспільства за критеріями економічного захисту та достатку; запустити всі наявні резерви та можливості для недопущення подальшого поглиблення нерівномірного розвитку регіонів, призупинити таким чином наростаючу нерівність у соціально-економічному розвитку областей України» [3, с. 54]. З цим твердженням неможливо не погодитися, адже населенням України страждає від постійних економічних криз та нестабільності в країні. Проте, потрібно намагатися викорінити це з суспільної свідомості, адже, може статися так, що економічне положення громадян покращиться, проте тінізація все одно буде проявлятися в різних сферах життя. Для цього необхідно замінити представників державної влади, які думають не про суспільне благо, а про власну користь. Вони виступають негативним прикладом для громадян та впливають на їх економічну поведінку.

Отже, проблематика тінізації економіки в бізнесі є надзвичайно актуальною темою для досліджень в сучасному суспільстві, адже зачіпає всі сфери суспільного життя та впливає як на ефективний економічний розвиток країни, так і на індивідуальне життя кожного громадянина. Тінізації економіки посилюється в часи економічний криз та нестабільності, коли підприємства намагаються вижити в конкурентному середовищі та зберегти свій бізнес. Основними складовими тіньової економіки є: прихована, неформальна та підпільна економіка. Для вирішення цієї проблеми потрібно, на мою думку, почати з реформування законодавства: створити податкові стимули для забезпечення умов, коли тіньовий бізнес буде не потрібним, рівномірно і справедливо розподілити податкове навантаження, удосконалити систему оподаткування та покращити систему адміністрування податків. Але варто пам’ятати, що позбавитися тіньового складника не вдається жодній державі у світі, навіть у США вона досягає майже 10%, у Китаї – 14%, у країнах ЄС – 17% [3, с. 52].

Список літератури:

1. Dicken P. Global Shift: Mapping the changing contours of the world economy. – New York, London : The Guilford Press. – 625 pp.
2. Баранов С. О. Тіньова економіка: сутність, причини, соціально-економічні наслідки та шляхи подолання в Україні // Механізми державного управління. – 2015. – №3. – С. 47–54.
3. Ковальчук А., Криштоф А. Детінізація економіки як нормативно-правовий імператив // Підприємництво, господарство і право. – 2016. – №1. – С. 51–55.

Д'яков М.О., (юридичний інститут, магістрант)
Дмитренко Е.С. (завідувач кафедри фінансового права, д.ю.н., професор)

ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Актуальність дослідження. Податки є основним джерелом наповнення бюджетів, які використовуються державою та органами місцевого самоврядування для забезпечення важливих та необхідних потреб. Кількість та якість забезпечення суспільних послуг цілком залежить від податкової системи держави, її ефективності та стабільності. Роль податкової системи України надзвичайно велика: податки та збори є фінансовими ресурсами дохідної частини бюджету, за рахунок яких держава, органи місцевого самоврядування здійснюють завдання та функції, реалізують фінансові інтереси суспільства, держави, суб'єктів господарювання, фізичних осіб. Саме тому податкова система України потребує надійного захисту за допомогою механізму правового забезпечення податкової безпеки України.

Виклад основного матеріалу. Податкова безпека держави є однією з найважливіших складових фінансової безпеки, однак це питання, а також проблеми правового забезпечення податкової безпеки ще недостатньо вивчені та потребують подальших досліджень. Також на сьогодні в Україні не створено нормативно-правову основу системи податкової безпеки держави, відсутня система її показників (єдиним показником вважається рівень податкового навантаження на платника податків, що не можна вважати правильним). Тому важливим вбачається розробка системи податкової безпеки держави.

У результаті аналізу законодавства нами встановлено, що правовою основою податкової безпеки держави є Податковий кодекс України (ПК

України), у якому зазначено, що податкове законодавство України складається з Конституції України; ПК України; Митного кодексу України та інших законів з питань митної справи у частині регулювання правовідносин, що виникають у зв'язку з оподаткуванням митом операцій з переміщення товарів через митний кордон України; чинних міжнародних договорів, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України і якими регулюються питання оподаткування; нормативно-правових актів, прийнятих на підставі та на виконання ПК України та законів з питань митної справи; рішень Верховної Ради АРК, органів місцевого самоврядування з питань місцевих податків та зборів, прийнятих за правилами, встановленими ПК України [1, п.3.1 ст. 3].

У Законі України «Про Основи національної безпеки України» визначено, що в дефініцію «національна безпека» входить захищеність податково-бюджетної та митної політики [2, ст. 1].

Науковці звертають увагу на те, що за умови реалізації певної моделі податкової політики досягаються високі темпи зростання ВВП, таку модель вважають ефективною [3], а також, що сучасний світ після кризи ліберальної парадигми економічного розвитку відводить податкам одну з ключових ролей в регулюванні соціально-економічних процесів [4].

На думку вчених, податки і податкова система є одними з основних складових фінансової безпеки, як: ресурси, що знаходяться у володінні держави; інструменти впливу на економічні і соціальні процеси; показник взаємозворотньої залежності функціонування держави від платників податків [5, с. 176].

Окрім того, податки в якості ресурсного фактору можуть бути для держави як засобом забезпечення безпеки (зростання податкового потенціалу), так і причиною посилення загроз та ризиків (втрата податкового потенціалу).

Проаналізувавши ці та інші джерела, вважаємо, що податкова безпека є частиною фінансової безпеки держави, яка визначається наявністю сформованої податкової системи, оптимальним рівнем оподаткування, що забезпечує достатнє наповнення за рахунок податкових надходжень дохідної частини бюджету для виконання державою, органами місцевого самоврядування своїх завдань та функцій.

На нашу думку, податкова безпека передбачає передусім наявність ефективної податкової системи як основного і достатнього джерела бюджетних коштів, які необхідні: для здійснення державою, органами місцевого самоврядування своїх завдань та функцій; для здійснення державної податкової політики; для забезпечення надходжень від обов'язкових платежів до бюджетів.

У наукових працях акцентується увага на взаємозв'язку між розвитком економіки і податковим навантаженням, перевищення якого може мати негативні наслідки для економічної динаміки [6, с. 112] та фінансової безпеки суб'єктів господарювання, фізичних осіб. Зокрема В.Грушко виділяє дві основні можливі цілі податкового впливу на фінансову безпеку суб'єктів господарювання: по-перше, підтримка досягнутого рівня фінансової безпеки суб'єктів господарювання, збереження сформованих рівнів підприємницької діяльності та інвестиційної активності підприємств; по-друге, зміна рівня фінансової безпеки, обсягів накопичення й інвестування капіталів, інтенсивності підприємницької діяльності, реструктуризація економіки [7, с. 53].

Питання податкової безпеки держави мають стати пріоритетним напрямом державної податкової політики, реалізація якої має бути спрямована насамперед на виявлення та нейтралізацію податкових ризиків. Про помилки на недоліки реалізації податкової політики свідчать такі чинники: тіньова економіка; наявність та збільшення суми податкового боргу; незаконне використання податкових пільг; незаконне виготовлення і збут підакцизних товарів; приховування і зниження об'єктів оподаткування; проведення сумнівних зовнішньоекономічних операцій; високий рівень оподаткування суб'єктів господарювання, який заважає зростанню підприємницької активності (особливо у сфері інноваційного виробництва); корумпованість цієї сфери; ухилення від сплати податків; недостатньо ефективна діяльність уповноважених суб'єктів щодо запобігання податковим правопорушенням; недосконале податкове законодавство. Однією із причин зазначених негативних явищ є високий податковий тиск на платників, викликаний високими ставками оподаткування, які лише до певної межі стимулюють збільшення податкових надходжень. А далі зазвичай спостерігається або поступове зниження доходів бюджету, або їх різке падіння через скорочення податкових надходжень до бюджету [7, с. 53].

Саме тому в державі має функціонувати механізм забезпечення податкової безпеки, за допомогою якого податкова система буде функціонувати таким чином, щоб була можливість отримувати фінансові ресурси у обсягах, які необхідні для виконання державою покладених на неї функцій.

Реалізація зазначеного, на нашу думку, залежить від кадрів Державної фіскальної служби України (ДФС України), які мають повноваження щодо забезпечення податкової безпеки. А тому важливою складовою механізму забезпечення податкової безпеки України вважаємо її кадрове забезпечення – як діяльність щодо відбору, підготовки, підвищення кваліфікації, соціального захисту кадрів органів ДФС України. Однак, як свідчить практика діяльності

органів ДФС України, мають місце такі недоліки у кадровому забезпеченні, як: недостатній професійний рівень співробітників; плинність кадрів; низький рівень матеріального забезпечення, соціальних гарантій. А тому необхідно на нормативному рівні встановити процедуру проведення конкурсу на зайняття вакантної посади в органах ДФС України, встановити вимоги до професійної компетентності, передбачити високу оплату праці та соціальні гарантії.

Висновки. Отже, для вирішення зазначених та інших проблем необхідно: створити нормативно-правову основу системи податкової безпеки держави, визначити систему її показників; встановити вимоги до професійної компетентності кадрів органів ДФС України, передбачивши належну оплату їх праці та соціальні гарантії.

Список використаних джерел:

1. Податковий кодекс України, Кодекс від 02.12.2010 № 2755-VI, поточна редакція від 27.02.2018р. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17

2. «Про основи національної безпеки України» Закон України від 19.06.2003 р. № 964-IV [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/964-15

3. Мельник В. М. Використання податкових інструментів в умовах становлення ринкової економіки / В. М. Мельник, Т. В. Кощук // Фінанси України. – 2010. – № 2. – С. 46-57.

4. Загорський В. С. Новітні податкові реформи у країнах Європейського Союзу та орієнтири для податкової політики в Україні / В. С. Загорський, В. М. Мельник, Т. В. Кощук // Наукові праці НДФІ. – 2010. – Випуск 3(52). С. 3-17

5. Экономическая безопасность: Производство–Финансы–Банки / Под ред. В. К. Сенчагова – М. : ЗАО «Финстатинформ», 1998 – 621 с.

6. Фінансово-монітарні важелі економічного розвитку: В 3 т / За ред. А. І. Даніленка / Т. 1: Фінансова політика та податково- бюджеті важелі її реалізації / За ред. А. І. Даніленка. – К. : Фенікс, 2008 – 468 с.

7. Грушко В. Фінансова безпека бізнесу: податковий аспект / В. Грушко, С. Лаптєв, Л. Кошембар. – К. : Університет економіки і права «Крок», 2010. – 256 с.

Жданова Г. В. (ф-т міжнародної економіки та менеджменту, IV курс)
Манукіян І. В. (ф-т міжнародної економіки та менеджменту, IV курс)

СУЧАСНИЙ СТАН КОН'ЮКТУРИ РИНКУ ЗОЛОТА

Анотація. В статті розглянуто питання динаміки попиту на золото у світі і визначено сучасні тенденції зміни попиту на дорогоцінний метал. Акцентується увага на пропозиції золота як товару на світовому ринку, визначено основні країни-виробники золота та динаміку його видобутку, що дає можливість зробити прогнози стосовно зміни пропозиції золота у майбутніх періодах.

В останні роки спостерігається світова тенденція підсилення ролі дорогоцінних металів як відносно надійного засобу накопичення. Золото розширило сферу свого застосування, ставши не тільки товаром, а й фінансовим активом та інструментом. Тому доцільно розглянути попит та пропозицію на даний метал, визначити тенденції на майбутнє.

Відповідно до методології World Gold Council [1], попит на золото поділяється на такі складові: промисловий, ювелірний, інвестиційний та закупівлі центральними банками.

Згідно даних WGC ювелірна промисловість є найбільш ємкою сферою застосування продукції золотодобування, на неї припадає близько 55% світового попиту. У 2017 р. попит на ювелірні прикраси становив 2152т., що на 4% більше ніж у минулому році. Цьому, як повідомили в WGC, сприяли закупівлі які виросли в Індії на 12% (до 562,7 т) і Китаї на 3% (до 646,9 т).

Виробничий попит на золото, як сировинний матеріал, в середньому становить 10% від загального попиту. За останні 7 років, спостерігається спад попиту в цьому секторі через заміну золота на більш дешевий метал. Проте, у минулому році в перше з 2010 року попит на золото для технічних потреб показав позитивну динаміку,а саме збільшення на 4,3 % у порівнянні з 2016 роком.

В сучасних реаліях золото, також, стало надійним інвестиційним інструментом. Проте, аналізуючи останні 5 років, проглядається тенденція щорічного зменшення попиту в інвестиційній сфері. Необхідно, також, зазначити, що 1/5 світових запасів дорогоцінного металу знаходиться у володінні центральних банків, в Міжнародному валютному фонді та в Міжнародному Банку реконструкції і розвитку. Золоті резерви центральних банків в багатьох країнах використовуються для стабілізації і підтримки національної валюти, також

резерви дають конкурентні переваги, особливо під час кризових явищ в світовій економіці. Саме тому через проблеми всередині ЄС, наростаючий конфлікт між Америкою та Китаєм , у 2017 р. попит на золото у цій сфері зріст на 48% (124 т.).

Беручи до уваги тренди споживання золота у різних сферах, показники світового попиту на цей дорогоцінний метал будуть мати позитивну динаміку.

Попит і пропозиція разом формують кон'юктуру ринку, тому доцільно розглянути формування пропозиції. Видобуток золота пов'язують із декількома етапами, перший розпочався напередодні Першої світової війни, другий – на початку Другої світової війни, а третій характеризується процесами демонетизації золота і має свій початок з 70-х XX століття. Традиційними лідерами, як раніше, так і в 2016 році залишаються: Китай, Австралія, Росія, США та Канада [1], обумовлено це перш за все наявністю основних покладів золота в цих країнах.

Пік видобутку золота припадає на 2011 – 2012 роки, що обумовлено перш за все початком виходу із світової кризи 2008 року та підвищенням рівня інвестицій у видобувну галузь. Однак, вже з 2013 року, спостерігалось скорочення видобутку золота в світі. Основне зниження було зафіксовано в Азіатському і Південноамериканському регіонах (зокрема в Китаї, Індонезії та Перу), де показники видобутку золота впали на 5%. Дана динаміка спричинена, світовим трендом вирішення проблем із забрудненням навколишнього середовища, а також застосування жорстких заходів відносно нелегального видобутку золота.

Пропозиція на ринку золота в 2017 році скоротилася на 4%, до 4 409 тис. тонни. Видобуток склав 3 214 тис. тонни, тоді як переробка вторсировини впала на 10%, до 1 226 тис. тонн (хоча багато в чому це пов'язано з високою базою порівняння). Посилення екологічних вимог у Китаї призвело до зниження виробництва золота в країні на 9% [4]. Світовий хедж-портфель скоротився на 30,4 тонни, у 2016 році і має відповідну тенденцію у 2017р., це був перший рік дехеджингу з 2013-го. Хеджування зі свіжого золота носило тактичний характер, в основному, створений для забезпечення фінансування проектів. Незважаючи на те, що протягом 2017 року ціна на золото відносно добре відбивалася в багатьох валютах.

У 2018 році очікується зниження світового видобутку золота. Прогнозується, що обіг потоків ювелірних виробів та відходів також знизиться, що призведе до 2,7% зниження загального обсягу поставок в 2018р., тоді як світовий попит зросте на 2,9%.

Висновки. Розглянувши питання детальніше, авторами було виявлено, що на сучасному етапі розвитку світової економіки, попит та пропозиція на золото як засобу захисту та стабільності зростає, даний дорогоцінний метал є надійною

довгостроковою інвестицією; та центральні банки, усіх країн світу, намагаються підтримувати та збільшувати власні золоті резерви.

Список літератури

1. Офіційний сайт World Gold Council. Режим доступу - https://www.gold.org/
2. Chris Skinner. The future of banking in a globalised world. – Wiley Finance, England, – 2007
3. Савчук Н. Ринок золота: сучасний стан та перспективи розвитку / Савчук Наталія – Київ, 2009. – 19 с.
4. GFMS GOLD SURVEY 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://images.financial-risksolutions.thomsonreuters.info/Web/

Журба Д.Р.
(ф-т економіки та управління, IV курс)

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ START-UP

Актуальність. Підвищення привабливості інвестиційного клімату для країни, можливе за рахунок розвитку start-up, що є важливим аспектом для процвітання всієї економіки.

Постановка проблеми. Метою даної роботи є дослідження проблем та перспектив розвитку start-up в Україні.

Результати дослідження. Start-up є короткостроковою структурою, що знаходиться у пошуку докорінно нової, рентабельної бізнес-моделі [1, с. 24], являється фундаментом інноваційної діяльності для України.

Сьогодні актуальною є проблема створення та розвитку start-up в Україні. Приватні підприємці стикаються з багатьма бар'єрами, які існують в законодавстві, податковій системі та інших аспектах бізнесу. За рейтингом "Ведення бізнесу" Україна перейшла на 152-е місце, втративши три позиції. Це в рейтингу між Ліберією та Венесуелою. Для порівняння з іншими пострадянськими країнами Росія займає 120-е місце, Молдова - 81, Білорусь - 69, Польща - 62. Близько 35% населення працездатного віку займається малим бізнесом. Внесок малого бізнесу до ВВП останніми роками не перевищив 10%, тоді як у більшості країн він становить 50-60% [2].

Перша проблема полягає у запровадженні контрольних органів для українського бізнесу. Податкова система, митниця та інші контрольні органи роблять бізнес все більш і більш складним. Вітчизняні та іноземні підприємці

часто стикаються з такими проблемами, як черги на митниці, бюрократія, що призводить до величезних збитків. Податковий кодекс України, який набрав чинності з 1 січня 2011 року, надав більший тиск на малі підприємства, крім ряду інновацій, які зменшили можливість співпраці між малими та великими підприємствами.

Наступна проблема - корупція. Україна є лідером цього показника в міжнародних рейтингах. Сума хабарів може перевищувати початковий капітал, що спричинить крах бізнесу чи навіть не дозволяє запровадити його. У результаті в Україні малі та середні підприємства були зведені до мінімуму: за даними Державної податкової адміністрації, у 2011 році 245,8 тис. підприємців закрили свої компанії. У той же час було зареєстровано лише 176,7 тис. приватних компаній. Як результат, чистий річний відтік з бізнесу країни становить 70 000 чоловік.

В Україні спостерігається високий рівень рейдів. Атаки - бізнес зростає, а відсутність ефективного механізму захисту сповільнює розвиток бізнесу. В національному законодавстві не згадується ні боротьби проти цього явища, ні самого феномену. Український уряд не бажає усунути розрив у законодавстві, а боротьба з корупцією не є достатньою ефективною, і всі ці фактори - це чудові умови для нальоту, але не популізм, або те, що власники компаній та топ-менеджери ігнорують свою безпеку та бізнесу в цілому.

Підприємці малого бізнесу рідко запозичують початковий капітал у банків, оскільки процентні ставки занадто високі. У свою чергу, банкірам важко оцінити платоспроможність клієнта, особливо коли вони надають кредити для початківців. Банки вимагають стійкої платоспроможності, хороших продажів і високої прибутковості від власників бізнесу, а також потребують компетентного бізнес-плану та обліку всіх поточних рахунків. Позики в гривнях часто не вигідні, і валютні позики заборонені.

Не зважаючи на всі недоліки, українські start-up є досить привабливими для іноземних інвесторів. Одним із прикладів є вибірка угод Forbes між венчурними фондами та найуспішнішими українськими start-up . У сумі вони отримали більше $6 млн., та за оцінкою експертів, тільки у минулому році всі вітчизняні start-up компанії одержали більше $50 млн.

Поява бізнес-інкубаторів створює все більше перспектив для розвитку start-up в Україні, їх налічується 7: Eastlabs (2012 р.), iHUB (2013), HappyFarm (2012), GrowthUp (2010), Wannabiz (2012), Voomy IT-парк (2013) [3] і Polyteco (2013), це є дуже мала кількість порівняно з Європейськми країнами та сфера набирає обертів

з кожним роком, що в майбутньому призведе до покращення зв'язку між інвесторами на стартаперами [3].

Підводячи підсумок можна сказати, що всі ці факти не є новими для нашої країни. Україна є найнижчою у рейтингах розвитку start-up у світі. Головною проблемою є український уряд, законодавство, податкова система. Таким чином, розвиток як малого, так і великого бізнесу уповільнює високий рівень корупції. Та позитивним прогнозом для start-up є швидкий ріст венчурних компаній, це дає нам змогу прогнозувати, що через 5 років успішних вихідців-стартаперів зросте до декілька сотень, що позитивно впливатиме на інвестиційну привабливість для вітчизняних start-up.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бланк С.Стартап. Настольная книга основателя/Бланк С., Дорф Б.–М. : Альпина,2013. –616 с.

2. BDO: TaxFactsRomania 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.bdo.ro/resources/Publicatii/Tax%20Facts%20BDO%20Romania%20%202016.pdf

3. Рінгіс А. Первый раунд. Стартапы и бизнес-инкубаторы–как они находят друг друга в Украине [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://www.investgazeta.net/praktika/pervyj-raund.-startapy-i-biznes-inkubatory-kak-oni-nahodjat-drug-druga-v-ukraine-164157/

Загородній В.С.,
Матюшенко З.А., III курс
ННІ «Юридичний інститут

HOW TO ESTABLISH A COUNTRY: EXPERIENCE OF SEALAND

Sealand is considered to be an unprecedented case, which remains unsolved in the modern-day international law. This research is set to discover the state of Sealand as the world`s most controversial unrecognized country today.

Sealand`s history dates back to the Second World War times, when Rough`s Tower (a platform, which basically forms Sealand) and other platforms were used in order to defend vital shipping lanes against Germany. In the 1960`s the United Kingdom vacated them and made available for a radio deejays in order to meet growing demand for pop and rock music. That is when Roy Bates and Ronan O`Rahilly began occupying Rough`s Tower. However, it was Bates who eventually claimed it as his own

and relocated his family to Rough`s Tower permanently. On the September 2-d 1967 Bates declared independence as an answer to the United Kingdom, who ordered Bates to surrender and vacate the fort, and Sealand was born as a country.

Despite of its own self-proclaimed independence Sealand didn`t get international recognition.

This kind of uncertainty about the legal status of Sealand could be explained by usage of specific rules of international law that regulate the process of establishing an independent country. In this case, we were examining 1933 Montevideo Convention, which comes up with 4 criteria for legitimate nations:

1) permanent population
2) a defined territory
3) a government;
4) capacity to enter into relations with other states.

During the process of the research we were able to establish that Sealand has:

6) permanent population: Sealand`s population consists of nearly 50 citizens, which proves its presence
7) a defined territory: Sealand has Rough`s Tower as a defined territory. Even though it is 4 000 м² square, its territory is defined and doesn`t "invade" jurisdictions of other countries
8) a government: Sealand has a King (Michael Bates), which proves existence of its own government.

Last criterion appeared to be the most controversial. In the Sealand`s history there were four testimonies of its capacity to enter into relations with other states:

A) The Great Britain did not pay Prince Roy a pension during the period when he was in Sealand.
B) The courts of Great Britain refused to consider suits against Sealand in 1968 and 1990.
C) The Netherlands and the FRG have entered into the negotiations with the government of Sealand.
D) Belgian post recognized Sealand stamps for a short period of time.

Even though the first and the last testimonies are not considered that much because of their insignificance in terms of the international law, B and C remain to appear as the possible examples.

In 1968 British Court has made the decision which established that territory of Rough`s Tower platform is not under the jurisdiction of the United Kingdom. This decision is the first historical testimony of the Sealand`s capacity to enter into the relations with other countries.

The second one dates back to 1978, when FRG appealed to Sealand in order to return its citizens back after German mercenaries were captured during the Sealand attack, which was set to overthrow the King (Roy Bates).

It was estimated that Sealand matches all of the criteria in order to be considered as a country. But it still doesn`t get a recognition from any other country in the world. In this case, there is a presence of an incompatibility of the international law and the modern-day interactions (relations) between countries.

In our humble opinion, Montevideo Convention is being disregarded while solving this arguable case. That is why the possible decision to solve this case – amendments to the 1933 Convention, which should provide another (5-th) criterion – recognition from other countries or improve 4-th criterion and provide more precise aspects of the capacity to enter into relations with other states.

Reference list

1. The Montevideo Convention on the Rights and Duties of States, of December 26, 1933;
2. United Nations Convention on the Law of the Sea of December 10, 1982;
3. Sealand official website: https://www.sealandgov.org/
4. Legal Opinion on Sealand Statehood by Jacobo Rios Rodriguez – Senior Lecturer in Public Law at University of Perpignan Via Domitia;
5. Legal opinion on the international status of the State Sealand – Dr Béla Vitányi, Professor of Public International Law;
6. The newspaper "VSVITI", article "Left forts of Maunsell and the smallest state in the world, the Principality of Sealand";
7. Cognitive Internet magazine "CIKAVOSTI", article "Interesting facts about Sealand";
8. Internet channel «MicroNation» Sealand — The World's Smallest Nation?

Загребельний Д.С. (ф-т міжнародної економіки та менеджменту, IV курс)

МЕНЕДЖМЕНТ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ПРИКЛАДІ США ТА ЯПОНІЇ

На сучасному етапі розвитку вітчизняної економіки дуже важливим стало питання підвищення рівня якості та, відповідно, конкурентоспроможності товарів українських виробників. Наша країна експортує значною мірою сировину та напівфабрикати. А тому, для розвитку економічної ситуації, заміщення частки сировини в експорті та зменшення собівартості продукції необхідно застосовувати інновації та нові технології. Відповідно, питання інноваційної діяльності та інноваційного менеджменту є надзвичайно важливим та актуальним.

Отже, інноваційний менеджмент – це окрема галузь управлінської науки та професійної діяльності, що вивчає становлення й забезпечення передумов інноваційного розвитку певної організації. Об'єктом цієї науки є усі інноваційні процеси, що відбуваються в межах економіки. Інноваційний менеджмент підприємства передбачає:

- Постановка завдань для інноваційного розвитку;
- Розробка плану та стратегій відповідно до цілей;
- Оцінка інноваційної перспективи підприємства;
- Аналіз ринкової ситуації;
- Формування нових інноваційних пропозицій, ідей, нововведень;
- Прогнозування можливої ринкової ситуації;
- Дослідження інноваційної діяльності компаній-конкурентів;
- Розробка організаційної форми виготовлення, освоєння й розміщення на ринку нових товарів;
- Аналіз та оцінка ефективності інвестиційно-інноваційного проекту;

Аналізуючи інноваційний менеджмент таких провідних держав світу як Японія та США, зазначимо що, основна відмінність японської інноваційної політики у порівнянні з американською полягає в тому, що головною метою японських компаній є забезпечення постійного довгострокового прогресу. В свою чергу американські підприємства прагнуть отримати високий прибуток у найкоротші терміни. Провідні японські компанії у своїй інноваційній діяльності дотримуються таких принципів:

1. Оригінальність системи виробничого менеджменту та націленість керівництва на взаємодію з персоналом усіх рівнів.

2. Концепція тотальної якості (Total Quality Control).

3. Заохочення до винахідницької та дослідницької діяльності, розширене фінансування такої діяльності.

Концепція тотального контролю полягає в тому, що кожен працівник прикладає максимум зусиль для покращення якості продукції. Крім того, пріоритетом для японських компаній є якість продукції, а не прибуток. Завдяки цьому, репутація японських виробників з точки зору якості є бездоганною.

Особливістю інноваційного менеджменту США є делегування господарських питань, пов'язаних з підвищенням якості певного окремого відділу, що спеціалізується на цьому питанні. Топ-менеджмент американських компаній впроваджює інновації лише з оглядом на можливий прибуток, а тому увага, як правило, приділяється значним інноваціям. В Америці спостерігається така тенденція, що невеликі та середні венчурні фірми є інноваційно успішними, а великі гіганти втрачають свої позиції. Головною перевагою організації інноваційної діяльності США полягає в децентралізації дослідних підрозділів, навіть попри диверсифікованість компанії. Централізовано приймаються лише стратегічно важливі рішення, які не можна делегувати вниз – великий обсяг інвестування, розробка нового проекту, продукту тощо. Однак децентралізація є високоефективною з точки зору мотивації працівників, оскільки відчутна швидка та висока винагорода за досягнення, в іншому випадку персонал залишить компанію.

Відмінності між японським та американським інноваційним менеджментом можна відобразити у табл.1[3]:

Таблиця 1

Американський менеджмент	Японський менеджмент
Орієнтація на результат	Орієнтація на процес
Нововведення	Адаптація й удосконалення
Орієнтація на технології	Орієнтація на людей
Увага тільки значним інноваціям	Увага до деталей
Базується на пошуках нових технологій	Базується на існуючих технологіях
Менеджер – вузький спеціаліст	Менеджер спеціаліст широкого профілю
Закритість інформації	Відкритість інформації для членів компанії
Індивідуалізм	Колективізм
Рішуче, радикальне здійснення змін	Поступове здійснення змін через покращення
Формальні контакти між персоналом і менеджментом	Неформальні контакти між персоналом і менеджментом

Порівнявши інноваційний менеджмент Сполучених Штатів Америки та Японії, можна зробити висновок, що для України більш прийнятна американська модель впровадження інновацій, оскільки, по-перше, стиль ведення господарської діяльності в нашій країні суттєво відрізняється від японської моделі, де кожен працівник сумлінно виконує контроль за якістю; по-друге, стан сучасної економіки потребує саме рішучих змін, орієнтованих на результат. А головне, нашій державі потрібно створювати таке економічне і правове підґрунтя, забезпечувати такою інфраструктурою та умовами, стимулюючи і заохочуючи до інноваційно-дослідницької діяльності, щоб передова молодь мала можливість реалізовувати свій талант і перспективні ідеї саме в Україні, забезпечуючи нашу державу стійким економічним розвитком.

Література:

1. Василенко Б. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. — К.: ЦУЛ. — 440 с.
2. Волков О., Денисенко М., Гречан Л. Економіка та організація інноваційної діяльності. — К.: ЦУЛ, 2007. 662 с.
3. Микитюк П.П. Інноваційний менеджмент: Навчальний посібник. – Тернопіль: Економічна думка, 2006. – 295 с.

Заєць М. М.,
(факультет обліку та податкового менеджменту,
ІІ курс, спеціальність «Облік і оподаткування»,

ФУНКЦІОНАЛЬНО-ВАРТІСНИЙ АНАЛІЗ, ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У сучасних ринкових умовах виникає проблема організації виробничого процесу таким чином, щоб усі понесені на виробництво витрати були ефективними і забезпечували максимізацію прибутку підприємства. Одним з методів, що дозволяє справедливо оцінювати витрати підприємства є функціонально-вартісний аналіз. Досить часто вважається, що ФВА це виключно інженерний аналіз, який може використовуватися лише для конструкторського вдосконалення технічних виробів. Насправді ж, за допомогою ФВА можна вивчати і вдосконалювати не лише будь-які окремі види виробів, але й цілі технологічні процеси, досягаючи таким чином скорочення витрат та, одночасно, отримувати нові властивості об’єктів.

Крім того, ФВА доцільно розглядати в рамках оптимальної величини прибутку не лише шляхами максимізації прибутку або мінімізації витрат, але й довгострокових перспектив при стратегічному чи перспективному аналізі. Оскільки економічна вигода від певних об'єктів обліку може бути більш високою порівняно з короткостроковим періодом. У довгостроковому періоді отриманням деталізованої інформації про вартість функціонування підприємства допомагає приймати важливі управлінські рішення щодо планування обсягів виробництва та напрямів діяльності.

ФВА є предметом дослідження таких вчених як: М. Баканов, О.М.Костенко, В.В. Ровенська, І. Григораш та ін. Однак і на сучасному етапі розвитку підприємств застосування ФВА не втратило своєї актуальності. Якщо раніше цей вид аналізу використовувався при проектуванні окремих виробів, то зараз він покликаний вирішувати більш перспективні завдання: підвищення конкурентоспроможності; вдосконалення якості; підвищення екологічності виробництва та ін. Тобто, за тривалий час свого розвитку ФВА пройшов своєрідну модифікацію від простого конструкторського прийому до ефективного методу зниження собівартості в системі управління виробництвом.

ФВА дозволяє розглянути систему управління або бізнес-процес з двох боків. Один бік – склад і якість виконання функцій, другий – витрати на реалізацію функцій. При цьому обидві сторони розглядаються як одне ціле, тому що існує пряма залежність між розміром витрат на реалізацію функцій та якістю цих функцій. Тому завдання ФВА можна сформулювати як досягнення єдності функціональної та вартісної сторін систем чи процесів шляхом вирішення суперечності між якістю функцій та витратами на їхню реалізацію.

Важливим критерієм, що характеризує бізнеспроцес, є час його виконання. Тому ФВА із застосуванням часових витрат суттєво розширює можливості для правильної оцінки бізнес-процесу та пошуку шляхів його оптимізації. При проведенні ФВА використовують як вартісні, так і часові витрати, які в деяких випадках можуть бути взаємопов'язаними.

Також необхідно зауважити, що методика проведення ФВА для систем управління та бізнес-процесів майже співпадає із методикою ФВА, який застосовується для зниження собівартості продукції та технологічних процесів. З метою проведення ФВА усі види робіт, які виконуються під час основної діяльності підприємства, групуються за такими принципами, як: цільова спрямованість, часовий діапазон впливу на показники ефективності діяльності підприємства, напрям діяльності підприємства, результативність впливу на ефективність діяльності підприємства

Як будь-який інший метод калькулювання, ФВА має свої недоліки, до яких можна віднести: складність переходу від традиційної системи, великі витрати на програмне забезпечення, тривалий та витратний процес збору вихідної інформації для проведення аналізу, отримання в результаті надто деталізованої інформації, що може суттєво ускладнити процес управління.

Серед найбільших компаній світу, що використовують на сучасному етапі методологію ФВА можна виділити: "Boeing", "General Motors Corp.", "Hewlett-Packard", "Mitsubishi", "Motorola", "Nissan Motor", "Northern Telecom", "United Technologies Corporation", "Volkswagen" та ін.

Отже, у сучасних умовах функціонально-вартісний аналіз активно використовується, як метод калькулювання продукції, робіт, послуг. Основне завдання ФВА - вибір оптимального рішення на основі вироблення, зіставлення й аналізу альтернативних варіантів досліджуваного об'єкта. Його застосування в управлінському обліку дає можливість отримати інформацію щодо собівартості виробництва в цілому, а також не тільки за окремим видом продукції, але і окремою функцією, з певного набору яких складається виробничий процес та вплив кожного виду продукції на прибуток. Наявність такої інформації дозволяє ідентифікувати зайві виробничі операції, зробити перерозподіл ресурсів на користь більш прибуткових операцій. Тобто мінімізація та більша конкретизація витрат досягається за рахунок пооопераційного аналізу виробничого процесу, калькулювання кожної операції та усунення непродуктивних операцій із загального технологічного процесу.

Список літератури

1. Функціонально-вартісний аналіз в раціоналізації технологічних й організаційних інноваціях // Вісник НТУ «Харківський політехнічний інститут». – 2017. – С. 170–173.
2. Хремлі Т. К. Використання функціонально-вартісного аналізу в управлінні банківською діяльністю / Т. К. Хремлі, О. В. Гурнак, Т. О. Цибенко // Наукові праці Донецького Державного технічного університету. – 2001. – Вип. 37.
3. Кондрашова Т. М. Застосування функціонально-вартісного аналізу в управлінському обліку [Електронний ресурс] / Т. М. Кондрашова, О. Л. Засядько. – 2012. – Режим доступу до ресурсу: http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/56898/12-Kondrashova.pdf?sequence=1.

4. Притула Н. В. Функціонально-вартісний аналіз у системі проектування конкурентоспроможної експортної продукції / Н. В. Притула // Проблемні питання економіки України та її регіонів №1(23), 2016. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://economics.opu.ua/files/archive/2016/No1/36.pdf.

Заставна Д.Ю., (ф-ту маркетингу, ІІ курс)

ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ CRM-СИСТЕМ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Серед програмного забезпечення, призначеного для автоматизації управління бізнесом, CRM-системи займають особливе місце, тому що сучасні інноваційні рішення в області CRM дозволяють компаніям оптимізувати процес взаємодії з клієнтами в напрямку збільшення їх лояльності і на цій базі створювати зосереджений на клієнтові механізм управління маркетингом. Жоден інший клас програм не викликає стільки питань і не породжує стільки міфів. [1]

Один з міфів пов'язаний з тим, що CRM-система в основному призначена для автоматизації роботи відділів продажів. Спробуємо спростувати цей міф і показати, чим CRM може бути цікава, зокрема, фінансово-економічним службам підприємств.

Під терміном "CRM" в Україні мають на увазі перш за все якусь комп'ютерну програму. Насправді ж, це технологія, що дозволяє збільшити прибуток підприємства при контрольованих витратах.

У чому ж основний сенс CRM-технологій? Часто замість CRM вживається поняття "управління лояльністю клієнтів". Саме в керованій лояльності і полягає сенс CRM. Будь-який клієнт, вибираючи постачальника товару або послуги, пред'являє набір найбільш значущих характеристик, яким повинен відповідати майбутній постачальник. Комусь важливі якість і швидкість обслуговування, комусь – популярність марки, комусь – поєднання асортименту і ціни. Причому, кожній категорії клієнтів відповідає свій набір цінностей. Постачальнику же цікавий не кожен сегмент клієнтів, а саме той, який принесе його бізнесу найбільший прибуток. Отже, для залучення і утримання цього сегмента треба, по-перше, з'ясувати, що для цих клієнтів найцінніше, по-друге, побудувати свій бізнес так, щоб ці цінності могли реалізуватися при мінімальних витратах. В цьому і полягає сенс управління взаєминами з клієнтами.

У секторі B2B (Business-to-Business) на додаток до сказаного можуть бути важливі такі моменти, як пунктуальність менеджерів, своєчасні дзвінки і розсилка

нової інформації про товари, швидке оформлення замовлення клієнта та ін. Сюди ж можна віднести рекламу та інші заходи з просування товару, які необхідні для залучення клієнтів. Але все це вимагає грошей: кожен зайвий дзвінок, кожен лист, не кажучи вже про рекламу. Навіть в "правильну" поведінку персоналу треба вкладати кошти.

Що стосується ролі CRM-систем в підвищенні ефективності діяльності підприємства, то існує кілька основних аспектів.

CRM системи дозволяють збільшити ефективність взаємодії з клієнтами за рахунок персоніфікації взаємовідносин з кожним із них. Це досягається за рахунок збору детальної інформації про клієнтів на всіх стадіях взаємовідносин з ними, її систематизації та аналізу. [2]

CRM-система дозволяє накопичувати, узагальнювати та проводити аналіз даних за результатами здійснення маркетингових акцій, продаж кожному клієнту, операцій по їх сервісному обслуговуванню. Інформація про взаємовідносини з клієнтами виникає та використовується в різних підрозділах підприємства. У зв’язку з цим основним призначенням CRM на підприємстві, перш за все, є управління лояльністю клієнтів, так як саме досягнення максимальної лояльності потрібних клієнтів і є ціллю впровадження CRM-технологій.

CRM-система дозволяє підприємству відслідковувати історію розвитку взаємовідносин з замовниками, координувати багатосторонні зв’язки з постійними клієнтами і централізовано керувати продажами, маркетингом та післяпродажним обслуговуванням, консолідувати всю інформацію про кожного клієнта шляхом обміну даних з іншими інформаційними системами. [3]

На закінчення слід зазначити, що CRM-система дозволяє фінансовому директору контролювати бізнес-процеси не тільки на кінцевому етапі, коли з'являються грошові потоки, але і на попередніх етапах продажів. При цьому ліквідується розрив між економістами і менеджерами з продажу, який історично склався в багатьох вітчизняних підприємствах.

Сучасна CRM-система дозволяє підприємству досягти наступних цілей:

1. Ідентифікувати клієнтів та розподілити їх на групи для виявлення тих, хто в подальшому принесе найбільший дохід підприємству.
2. Визначати продукти та послуги, надаючи які, підприємство отримує (чи отримає) найбільший прибуток.
3. Можливість використання перехресних продаж для клієнтів.
4. Знаходити оптимальні стратегії для зниження операційних затрат.
5. Оптимізувати продуктивність самого підприємства, а також його клієнтів та співробітників.

6. Використовувати CRM-систему в усіх сферах роботи підприємства.

За ефективної реалізації цих цілей стає можливим зменшення витрат, збільшення прибутковості роботи каналів збуту, прискорення сервісного обслуговування. [4]

Отже, впровадження CRM-системи - один із пріоритетних напрямів розвитку будь-якого підприємства, оскільки зможе забезпечити підвищення якості обслуговування клієнтів, зменшити трудовитрати на супроводження й звільнити співробітників від рутинної роботи. CRM-система автоматизує процес спілкування з клієнтом і методи обробки його звернень, що позитивно впливає на реалізацію клієнтоорієнтованої стратегії компанії.

Список літератури:

1. Казакова Анастасія Миколаївна, Файзуліна Айгуль Гінатуловна Концепція CRM і CRM системи на підприємствах / А. М. Казакова, А. Г. Файзуліна // Символ науки. – 2016. – №1-1
2. Назаренко Ірина Сергіївна CRM технології в логістичному процесі сучасного підприємства / І. С. Назаренко // ИВД. – 2012. – №2
3. Терський Олексій Олександрович Роль CRM-систем в підвищенні ефективності діяльності організації / О. О. Терський // Символ науки. – 2015. – №5
4. Титов Сергій Володимирович Етапи впровадження CRM-системи на підприємстві / С. В. Титов // ТІР. – 2011. – №10

Захарчук І.В., Шеремет А.О., (ф-т маркетингу, ІІІ курс)

АНАЛІЗ ЛІКВІДНОСТІ ТА ПЛАТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ ПІДПРИЄМСТВ «СВІТОЧ», «АВК», «ROSHEN»)

Останні роки розвитку ринкової економіки України характеризуються економічною кризою, яка погіршила діяльність багатьох підприємств та їхній фінансовий стан, а деякі із них зазнали значних втрат і опинилися на межі банкрутства. На нашу думку, для забезпечення ефективної діяльності підприємствам необхідно здійснювати оцінку своєї ліквідності і платоспроможності у короткій перспективі.

Питанням методичного забезпечення аналізу ліквідності присвячено праці багатьох вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема, Л. А. Бернстайна, М. І. Білик, І. А. Бланка, В. Т. Д. Косової, Р. О. Костирко, Л. А. Лахтіонової, Є. В.

Мниха, І.М.Парасій-Вергуненко, Г. В. Савицької, В. М. Серединської, М.Г.Чумаченка та інших. Аналіз економічної літератури та нормативних документів свідчить про наявність різних поглядів щодо трактування сутності поняття «платоспроможність» та «ліквідність» підприємства, а також протиріч у методичних підходах до розрахунку показників, що формують їх рівень, та загальній оцінці платоспроможності й ліквідності.

Найбільш точне визначення поняття «ліквідність» наведено в монографії Л.А. Лахтіонової, яка стверджує, що ліквідність суб'єкта господарювання передбачає собою здатність та швидкість перетворення оборотних активів у грошові кошти з метою погашення поточних зобов'язань як у міру надходження термінів їх сплати, так і прострочених боргів [1, с.28]. Загалом платоспроможність підприємств розглядається як здатність погашати свої короткострокові фінансові зобов'язання.

У роботі І.М.Парасій-Вергуненко пропонується розрізняти поняття «ліквідність підприємства», «ліквідність активів», «ліквідність балансу» і надається трактування кожному з них [2, с,84-85].

Вважаємо, що ліквідність підприємства доцільно розглядати як час, необхідний для продажу активів та як суму, одержану від продажу активу. В свою чергу платоспроможність підприємства характеризується його можливістю і здатністю своєчасно й повністю виконувати свої фінансові зобов'язання перед внутрішніми та зовнішніми партнерами, а також державою.

В табл. 1 проведено порівняльний аналіз стану ліквідності та платоспроможності підприємств кондитерської галузі: ПРАТ «АВК», ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» та ПРАТ «Київська кондитерська фабрика «Roshen». Під час аналізу ліквідності та платоспроможності обраних підприємств ми використали 5 показників: коефіцієнт абсолютної ліквідності; коефіцієнт поточної ліквідності; коефіцієнт загальної ліквідності; коефіцієнт ліквідності при мобілізації засобів; коефіцієнт власної платоспроможності.

Таблиця 1

Показники ліквідності та платоспроможності підприємств ПРАТ «АВК», ПАТ «Львівська кондитерська фабрика «Світоч» та ПРАТ «Київська кондитерська фабрика «Roshen»

Коефіцієнти ліквідності	**Норма**	**Roshen**			**Світоч**			**АВК**		
		на поч. зв. пер	**на кін. зв. пер**	**абс. відх.**	**на поч. зв. пер**	**на кін. зв. пер**	**абс. відх.**	**на поч. зв. пер**	**на кін. зв. пер**	**абс. відх.**
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0.15 - 0.2	0,0017	0,0015	-0,0002	0.24	0.03	-0.21	0.0013	0.0002	-0.0011

Коефіцієнт поточної ліквідності	0.5 - 0.8	0,71	0,85	0,14	2.54	1.69	-0.85	0.07	0.02	-0.05
Коефіцієнт загальної ліквідності	1.0 - 2.0	0,77	0,95	0,18	3.59	2.36	-1.23	0.12	0.05	-0.06
Коефіцієнт ліквідності при мобілізації засобів	0.5 - 0.7	0,07	0,10	0,03	1.29	0.7	-0.59	0.05	0.04	-0.02
Коефіцієнт власної платоспроможності	-	-0,22	-0,05	0,17	2.6	1.36	-1.24	-0.88	-0.95	-0.06

Дані розраховані на основі Річної фінансової звітності підприємств [3]

Як видно з наведених даних, по ПрАТ «АВК» по всіх показниках ліквідності не було дотримало нормативного значення і спостерігалась негативна тенденція до їх зниження. Таким чином, ПрАТ «АВК» має великі проблеми з ліквідністю балансу як в короткостроковій, так і довгостроковій перспективі. Аналіз показників ліквідності компанії «Roshen» показали кращі результати, проте всі показники є меншими за норму як на початок, так і кінець року, лише один коефіцієнт (поточної ліквідності) відповідав нормативним значенням, що також свідчить про недостатню ліквідність його балансу.

Якщо говорити про показники платоспроможності ПАТ «Світоч», то на кінець досліджуваного періоду, в порівнянні з початком – вони знизились (за винятком коефіцієнта абсолютної ліквідності). Крім того, розраховані показники не лежать в межах, рекомендованих значень, що свідчить про проблеми з ліквідністю підприємства. Проте, якщо порівнювати ліквідність даного підприємства з досліджуваними, то воно займає першу позицію. Адже, показники ПАТ «Світоч» хоч в деяких моментах і перевищують норму, та, все ж, близькі до неї, що вказує на те, що воно ліквідне, на відміну, від інших двох.

Отже, якщо робити своєрідний рейтинг серед досліджуваних підприємств, то першу позицію займе ПАТ «Світоч», оскільки це єдине платоспроможне підприємство із досліджуваних. Друге місце посяде ПрАТ «Roshen», так як деякі показники близькі, або ж співпадають з нормою, та мають позитивну тенденцію до зростання. Останнє, третє місце, займає ПрАТ «АВК», як абсолютно неліквідне підприємство, що не спроможне швидко реалізовувати активи й одержувати гроші для оплати зобов’язань.

Список літератури

1. Лахтіонова Л. А. Аналіз платоспроможності та ліквідності субєктів підприємницької діяльності: монографія [Текст] / Л. А. Лахтіонова. – К. : КНЕУ, 2010. – 657 с.
2. Парасій-Вергуненко І.М. Статичний і динамічний підходи до аналізу ліквідності та платоспроможності суб'єктів господарювання / І.М.Парасій-Вергуненко // Фінанси україни. – 2017. - №2. – С.81-95.
3. Система розкриття інформації на фондовому ринку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://smida.gov.ua.

Захарчук Д. Д. (ф-т фінансів, IV курс)

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ НА ШЛЯХУ ДО МАКРОФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ

Сьогодні головною проблемою не лише України, але й усього світу є стан навколишнього середовища. За останні роки в Україні спостерігається негативна тенденція забруднення повітря та утворення відходів суб'єктами господарювання. Необхідно пам'ятати, що екологічний податок – це не лише чергове джерело надходжень грошових коштів до бюджету, але й фінансовий інструмент покращення умов життя населення. Екологічний податок у своїх працях розглядали такі вчені, як: Ю. Іванова, В. Шевчук, А. Соколовська, В. Міщенко, О. Василенко, О. Лазора, Л. Мельника та багато інших [5].

15 вересня 2017 року уряд нашої країни представив Цілі сталого розвитку. У доповіді було представлено 17 цілей. Кожна з яких заслуговує своєї уваги і є важливою для нашої країни. Особливо потрібно звернути увагу на такі цілі [2]: "Чиста вода та належні санітарні умови"; "Доступна та чиста енергія"; "Відповідальне споживання та виробництво"; "Пом'якшення наслідків зміни клімату"; "Збереження морських ресурсів"; "Захист та відновлення екосистем суші". Забруднюючи країну кожного дня, суспільство робить її чистішою дуже рідко. На сьогоднішній день багато підприємств викидає забруднюючі речовини, сміття, яке викинули люди майже не проходить жодних переробок і практично немає відновлюючих проектів щодо навколишнього середовища. Тому нам необхідно не лише старанно сплачувати екологічні податки, але й правильно використовувати доходи з цього податку. Відповідно до п.п. 14.1.57 ПКУ [1] екологічний податок (далі — екоподаток) — це загальнодержавний обов'язковий платіж, що справляється з фактичних обсягів викидів у атмосферне повітря,

скидів у водні об'єкти забруднюючих речовин, розміщення відходів, фактичного обсягу радіоактивних відходів, що тимчасово зберігаються їх виробниками, фактичного обсягу утворених радіоактивних відходів та з фактичного обсягу радіоактивних відходів, накопичених до 1 квітня 2009 року.

Платниками екоподатку можуть бути суб'єкти господарювання, юридичні особи, а також фізичні особи (в разі використання ними палива), бюджетні установи, громадські та інші підприємства. Натомість, законодавці Латвійської Республіки вважають, що негативний вплив на стан навколишнього середовища справляють не тільки суб'єкти господарювання, діяльність яких пов'язана з викидами забруднювальних речовин в атмосферне повітря чи водні об'єкти, а й ті, які здійснюють діяльність, пов'язану з роздрібною торгівлею, у результаті якої спричинено забруднення довкілля [6]. Надходження та видатки з Державного бюджету України наведено в Таблицях 1. Найбільші надходження до Загального бюджету України були в 2016 та в 2014 роках майже 4,9 млрд. грн, а найменші у 2012 та 2015 роках – 2,7 млрд грн. [4].

Таблиця 1

Екологічний податок до бюджетів України та видатки на охорону навколишнього природного середовища в Україні та Франції, млрд грн

Рік	Державний	Місцевий	Загальний	Видатки України	Видатки Франції
2012	1,2	1,5	2,7	4,1	2,6
2013	2,3	1,6	3,9	4,6	3,0
2014	3,6	1,2	4,8	2,6	2,9
2015	1,1	1,6	2,7	4,0	3,1
2016	1,6	3,3	4,9	4,8	3,2

Джерело: розраховано автором на основі [3-4].

Так, з таблиці 1 ми бачимо, що видатки України на охорону навколишнього природного середовища зросли у 2016 році порівняно з 2012 роком на 0,7 млрд грн, а у відносному співвідношенні на 17%. Якщо проаналізувати видатки України та Франції, то слід зауважити, що Франція витрачає в 30 разів більше коштів на охорону природного середовища.

Україні потрібно скористатися досвідом інших країн і спрямовувати кошти на такі заходи: забезпечення якісних послуг з постачання води (Італія); зменшення обсягів утворення відходів і збільшення обсягів їх переробки та

повторного використання (Польща); обмежити викиди парникових газів (США); захистити морські та прибережні екосистеми (Франція).

Для забезпечення цих цілей пропонуємо виконати певні завдання: встановити підвищенні податкові ставки для понадлімітних обсягів викидів і скидів забруднюючих речовин; встановити розмір штрафів за забруднення середовища, який буде залежати від екологічного збитку; спрямовувати кошти на інноваційно-відновлювальні проекти навколишнього середовища.

Підсумовуючи вище сказане, слід зазначити, що екологічне оподаткування у змозі зіграти виняткову роль при вирішенні екологічних проблем в умовах виходу України із соціально-економічної кризи, при обмеженості фінансових і матеріальних ресурсів, оскільки за рахунок податків, що сплачуються, та надання пільг і субсидій у сфері екологічного оподаткування уряд впливає на використання коштів і слід їх використовувати раціональніше.

Список літератури

1. Податковий кодекс України: зі змінами від 15.02.2018 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17

2. Цілі сталого розвитку 2016-2030. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku

3. Драган І.В. Формування еколого-економічного механізму регулювання сфери природокористування в Україні / І.В. Драган // Вісник Академії митної служби України. – 2016. – № 1(4). – С. 31–37.

4. Закон “Про Державний бюджет України” 2012-2016 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4282-17

5. Авраменко Н.Л., Олійник Л.В. Вирішення глобальних екологічних проблем: податковий аспект [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/1149/1/1078_IR.pdf

6. Головко І. Ковток свіжого повітря / І. Головко // Вісник подат- кової служби України. – 2012. – № 40. – С. 63–64.

Земляна К.В., (ф-т маркетингу, І курс).

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ: ПОГЛЯД ВІД СЬОГОДЕННЯ

Актуальністю теми є глобальність і стрімкий ріст великомасштабних переміщень між державами та у середині держави населення та людей працездатного віку, спричинених нерівномірним соціально-економічним розвитком країн. Зростаючі обсяги трудової міграції є причиною дисбалансу між попитом і пропозицією на робочу силу на локальном, регіональному та національному ринках праці, а також суттєво впливають на подальший розвиток суспільства. Сьогодні скаладається ситуація, коли трудова міграція зменшує пропозицію робочої сили на українському ринку праці, та на додачу знижує і її якість. Збільшення кількості трудових мігрантів призводить до втрат у багатьох сферах, а саме: економічній, соціальній та демографічній.

Важливістю дослідження міграційних процесів є стрімке зростання їх обсягів, нарощування інтенсивності, та їх значиний вплив на економічний та соціальний розвиток країн. Особливим аспектом міграції робочої сили сьогодні є її динамізм та швидке реагування на зміни у економіці та суспільстві.

Хронологія української еміграції є наступною. Перша хвиля: причина розшарування суспільства, реформа 1862 р.; напрями: українці с західної України - Америка, українці зі східної - Російська імперія; переважаюча кількість емігрантів – селяни; переїхало майже 200 000 українців [1]. Друга хвиля охоплювала період між І і ІІ світовими війнами у ХХ столітті. Причини: поєднання соціально-економічних та політичних проблем; емігрували здебільшого ті українці, які боролися проти радянської влади; виїздили до Польщі, Чехословаччини, США, Канади. Третя хвиля викликана головним чином політичними мотивами і розпочалася наприкінці ІІ світової війни, Здебільшого це репатріанти з англійської, американської, французької окупаційних зон. Більшість емігрантів цієї хвилі залишились у Канаді, США (80 тис.), Великій Британії (35 тис.), Австралії (20 тис.), Бразилії (7 тис.), Аргентині (6 тис.), Франції (10 тис.) та ін.[6].

В середині 90-х років ХХ ст. виникла четверта – новітня хвиля української трудової міграції, яка переростає в еміграцію. Серед причин виїзду фахівців за кордон на першому місці є потреба реалізувати себе професійно. Та переважна більшість освічених людей виконують некваліфіковану, низькооплачувану роботу. Від першої хвилі до четвертої простежується зростання освітнього рівня

еміґрантів. Коли перші еміґранти були переважно неграмотні, й тому виконували некваліфіковану, найважчу роботу в країнах оселення, то друга й третя хвилі «вихлюпнули» за кордон в основному людей освічених.

В цілому серед населення економічно активна частина не досягає 50%. За експертними оцінками, сьогодні за кордоном працюють - від 1,5 млн до 8 млн чоловік. млн українців. Найчастіше працювати за кордон їдуть до Польщі, Чехії і Угорщини. Серед потенційних трудових мігрантів майже половина люди у віці від 18 до 29 років. Головними причинами еміграції в грудні 2016 р. українці назвали пропозицію прибуткової роботи (25%) і збройний конфлікт на Донбасі (24%), економічні проблеми в країні (18%) і сімейні обставини (17%).

Подальший перебіг міграційних процесів буде залежати від економічної ситуації в Україні та рівня життя населення. За даними Державної міграційної служби, упродовж 2001–2015 рр. кількість іноземців, які мали дозвіл на проживання в Україні, коливалася в межах 101–264 тис. осіб [7]. За прогнозами демографів, до 2030 р. населення України зменшиться до 41 млн. чол., до 2050 р. — до 35 млн, а наприкінці століття налічуватиме блтзько 27 млн [4]. Завдяки еміграції темпи депопуляції можуть пришвидшитися, а її економічні наслідки стануть ще важчими. Звичайно, трудова міграція є міжнародним явищем, яке має національний вимір й потребує ефективного регулювання як для запобігання її негативних наслідків, так і для забезпечення економічної безпеки держави. Тому виникає необхідність прийняття концепції міграційної політики України. Ефективність державної політики у сфері трудових міграцій буде досягнута за наявності повної і достовірної інформації, моніторингу міграційних процесів. Важливим є доступ до інформації різних субєктів міграційних процесів. Міграційна політика європейських країн має безпосередній вплив на міграції населення України, частково від них залежить й інтенсивність міграційних потоків з України. Отже виникає потреба у співробітництві між Україною та європейськими країнами у сфері міграції.

Список літератури:

1. Ясь О.В. Еміграція українського населення Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2005.

2. Про іміграцію: Закон України, 7 червня 2001р. // Офіц. вісник України. – 2001. - № 27. – С.1-8.

3. Яворська В., Куделіна С. Історичний огляд міграційних процесів в Україні // Історія української географії. Всеукраїнський науково-теоретичний часопис. -

Тернопіль: Підручники і посібники, 2006. [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ukr-tur.narod.ru/istoukrgeo/allpubl/antropos/istoglmigr.htm
4. Як впливає на Україну трудова міграція [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://tyzhden.ua/Society/206352
5. Чотири хвилі української еміграції [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://weareukrainians.com/ukraine-and-the-world/chotiri-hvili-ukrayinskoyi-emigratsiyi
6. Сайт Всеукраїнська експертна мережа, стаття «Українська діаспора вчора та сьогодні» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=11132
7. Статистика міжнародної міграції. Практичне керівництво для країн Східної Європи та Центральної Азії ООН [Електронний ресурс] – Режим доступу.https://www.unece.org/fileadmin/DAM/stats/publications/RUS_International_Migration_Statistics_Practical_Guide.pdf

Відомості про автора:
Земляна К.В., студентка І курсу, група РТ-103, (факультет маркетингу)
kata1760@gmail.com; м.т. 0980910246

Зіник А.В.,
(ф-т маркетингу, І курс)
Zinyk Anna

VENTURE COMPANIES
РОЗВИТОК ВЕНЧУРНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Venture companies are mostly small businesses in the newest industries (electronics, biochemistry, bioengineering, consumer goods) that are rapidly progressing and undergoing an intense change in generations of products and technologies associated with basic innovations. Small venture companies specialize in areas of research, development, implementation of innovations, whose organization is associated with increased risk. In case of failure, the company is waiting for the inevitable collapse. Competition forces venture companies to minimize the timing of R & D, intensively introduce innovations into production.

According to the assessment of the International Organization for Economic Cooperation and Development, the share of small firms in the industrialized countries accounts for 20-30% of all new products, although the share of small enterprises in the

cost of innovation is 4-5%. In the United States, for example, small firms account for 25-30% of large inventions in recent years. The cost of one entry in small firms is about 87 thousand dollars versus 2 million dollars. in large corporations. The experience of economic development of countries confirms that the evolutionary process in the economy is carried out through innovations. They entail modernization and structural adjustment of the entire economy. It is innovations that are the main criterion for the development of society. Therefore, a country that stands aside from "innovation competitions", takes the last place in the hierarchy of development of the world community. Risk capital is usually given to two categories of small firms - those redeemed from the owners (called "outsourcing"), and new firms founded by employees of well-known knowledge-intensive corporations, aimed at implementing new ideas and developments("spin-offs").

Modern venture companies are flexible and mobile structures characterized by extremely high activity, driven by the involvement of highly skilled, talented professionals and the creation of appropriate incentives for inventive activities.

If you are unwilling to investment your money or resources into your venture, regardless of whether you actually do it, don't expect investors to put in their money either. Because they won't.

Investors are smart people who know what they are doing. They are interested in ensuring whether you know what you're doing, which is why they tend to prefer entrepreneurs who reflect some confidence with cash and are not content with sweat equity.

Master Your Business Plan. The business plan that you present to investors makes or breaks the deal. Therefore, you may want to go beyond superficialities and make it evident that you know your plan inside out. Not only that; demonstrate that you have chalked out a measurable strategy to accomplish your goals. Furnish insightful market information about your competitors and target audience while extrapolating on financial metrics and the overall vision of your startup. In case your venture entails launching a product, talk about a specific date by which you intend to launch it. Going the extra mile while sharing your business plan can make that elusive difference in the end.

Don't Rule Out Other Sources. These sources of money include RFPs, grants, loan programs, etc. While they are easy to overlook and may not work out for all companies, it is not a good idea to say NO without thinking through it. For example, it makes a lot of sense to seek a federal grant for some industries such as renewable power

or biotech. Moreover, many states are initiating grant programs that offer loans at reasonable interest rates to promising business ideas.

Bootstrap. For a startup, every penny counts, literally. Thus, it makes sense to pay while you earn to manage your financial and other resources better. Bootstrapping at every stage to attain a good market validation can make it much easier to raise funds.

Networking and More of It. Often, the best mean to get funding or to access people who can help you get the start-up capital is to network. Remember, networking is an ongoing process and MUST NOT stop anytime. Meet with like-minded professionals on LinkedIn who may want to know more about your startup and take it from there. Sharing office space with those who can help you connect with investors is another great networking strategy. Mistakes are inevitable, so don't be afraid to try out new ideas if you are truly convinced about them. Failures tell you about the things that don't work for you, so learn from them and move on. The most important part is to believe in your ideas and keep your motivation levels high, no matter what.

Among the likely venture firms you can turn to:

European Investment Fund, EIF - We support Europe's SMEs by improving their access to finance through a wide range of selected financial intermediaries. To this end, we design, promote and implement equity and debt financial instruments which specifically target SMEs. In this role, we foster EU objectives in support of entrepreneurship, growth, innovation, research and development, and employment.

European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) - The EBRD provides a comprehensive support package for Ukraine to assist its stabilisation and the anchoring of its reforms. We also focus on strengthening energy efficiency and energy security, unlocking its agricultural and industrial potential, providing quality infrastructure and strengthening the financial sector. As administrator of, and contributor to, the Chernobyl Shelter Fund we are helping Ukraine transform the site of the 1986 accident.

AVentures Capital - AVentures Capital team backs talented Ukrainian entrepreneurs with innovative ideas, global thinking, and solid execution skills. The fund invests in early stage startups as well as advises IT businesses across all stages and other funds on strategy and execution. They split their time between Kyiv and San Francisco, investing in companies that disrupt global markets while using Ukraine-based R&D teams as a leverage in global competition. The fund's investment focus spans across software tech, including such areas as machine learning, big data, AR, VR, SaaS, cloud, storage, enterprise, web, mobile, IoT and others.

TA Ventures is an international early-stage VC, focusing on SaaS, Marketplaces, and DeepTech in FinTech, Healthcare, Mobility and other sectors. We have been supporting tech companies since 2010 and were privileged to invest in Azimo,

Dreamlines, FinanzCheck, SumUp, Wallapop and many other successful startups. So far, we have backed 110+ companies, and have achieved 34 exits. We offer our proactive support, a broad international network and we actively help our portfolio companies and partners with setting up R&D centres in Ukraine & Europe.

Список літератури:

1. How To Get Funding For Your Startup [Електронний ресурс] // Forbes. – 203. – Режим доступу до ресурсу: https://www.forbes.com/sites/mnewlands/2017/03/02/how-to-get-funding-for-your-startup/#6beaf25c1ccb

2. Overview [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://taventures.vc/overview

3. Українські венчурні компанії вигадали, як залучити $500 млн інвестицій в IT [Електронний ресурс]. – 710. – Режим доступу до ресурсу: http://watcher.com.ua/2016/10/07/ukrayinski-venchurni-kompaniyi-vyhadaly-yak-zaluchyty-500-mln-investytsiy-v-it/

4. Розвиток венчурного підприємництва в Україні: проблеми та шляхи їх розв'язання [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://old.niss.gov.ua/Monitor/june2009/6.htm

Зубченко А.І. (факультет економіки та управління, V курс)

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Для реалізації та планування інноваційних проектів, які в якісному вираженні впроваджують зміни в діяльності компанії у соціальній сфері, виробничій, або загалом на ринку, використовують стратегічне управління інноваційною діяльністю.

Стратегічне управління інноваціями формує напрямки інноваційної діяльності, забезпечує визначення інноваційних цілей та стратегії організації, спрямованих на здійснення її загальних стратегічних завдань.

Створення середовища, спрямованого для інноваційного розвитку підприємства, є основною умовою його результативного використання. Одним з головних елементів такого середовища являється інноваційна культура підприємства, яка забезпечує сприйняття працівниками інновацій, їх здатність використовувати, підтримувати та розробляти інновації на власному підприємстві.

Формування інноваційної культури має зв’язок з розвитком творчих здібностей працівників та підтримкою менеджментом організації інноваційних

проектів починаючи від виникнення ідеї, закінчуючи реалізацією інноваційних виробів або послуг.

Основним елементом впровадження інноваційної культури є правильно вибрана система мотивації персоналу. Отже, таким чином, слід визнати мотивацію одним з найважливіших чинників реалізації інновацій. Тоді постає питання про те, як саме мотивувати персонал на інноваційну діяльність.

Якщо мова заходить про мотиви, які лежать в основі поведінки учасників інноваційної діяльності, то в першу чергу вони зводяться до інтересів матеріального характеру.

Створення на підприємстві системи матеріальної мотивації інноваційної діяльності працівників підприємства передбачає впровадження процесу економічного обґрунтування різних матеріальних нагород. Для того, щоб підтримувати високий рівень мотивації, нагороджувати потрібно одразу після виконання роботи або впровадження інновацій. При чому розмір матеріальної винагороди повинен залежати від вагомості інноваційної пропозиції.

Таким чином, японські компанії вирішили збирати ідеї своїх працівників щодо можливого вдосконалення їх діяльності, нагороджуючи всіх, хто вносить інноваційні пропозиції. Матеріальна винагорода пропонується всім, без винятку, хто пропонує яку-небудь ідею. А розмір нагороди відповідає цінності пропозиції. Результатом такої мотивації, у середньому, є 24 інноваційні пропозиції на рік.

Наступним ключовим фактором стимулювання інноваційної діяльності працівників — це комфортні фізичні умови праці.

Основоположник теорії менеджменту людських відносин довів необхідність створення фізичних умов для максимального використання здібностей персоналу та мотивації трудової діяльності, яка впливає на продуктивність праці.

Наприклад, Google подбав про своїх працівників, створивши комфортні умови праці, які стимулюють творчий процес. Центральний офіс обладнаний дуже оригінально. В офісі знаходиться спортивний комплекс, є власна перукарня та хімчистка. З другого поверху на перший можна спуститися з гірки. В офісі є масажні крісла, місця для катання на самокаті та велосипеді. А якщо хтось з працівників не може працювати без домашніх улюбленців, там також є місце, де їх можна розмістити. Працівникам компанії дуже подобається їх робота, тому вони всіляко намагаються бути корисними, та пропонувати інноваційні ідеї, щоб не втратити роботу. Така обстановка допомагає розкрити творчий потенціал співробітників і стимулювати ще більше інноваційних проектів.

Що стосується методів нематеріального стимулювання, то в британських компаніях велике поширення має заохочення у формі путівок за кордон. Так

компанія British Telecom мотивує працівників туристичними путівками. Процес нагородження проходить відповідно досягнутим успіхам: на робочому місці, на публічних заходах та святкуваннях.

Подорож до нової країни дає змогу працівникам подивитися на власні очі, як зарубіжні підприємства-конкуренти справляються зі своєю діяльністю, зрозуміти, які цікаві ідеї використовують, та повернувшись на своє робоче місце, взяти із собою цінний «багаж» у вигляді нововведень та інновацій, які можна буде впровадити на власному підприємстві.

Цей вид нематеріальної мотивації дає великий результат, так як кожен працівник, який повертається з такої відпустки, привозить цінні ідеї, запозичені у закордонних гравців ринку.

Таким чином, можна зробити висновок, що інновації всередині фірми неможливі без участі співробітників компанії. Нові цікаві ідеї можуть приходити як від керівників, так і від звичайних працівників. Головне, дати персоналу можливості, в яких вони будуть використовувати свої здібності, орієнтуючись на підприємства-лідери та добре винагороджувати цікаві інноваційні ідеї.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Білодід А. О. Інноваційні методи розвитку персоналу / А. О. Білодід // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – № 17. – С. 556–561 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://global-national.in.ua/archive/17-2017/116.pdf
2. Ващенко Н.В. Методи мотивації персоналу до інноваційного розвитку підприємства / Н. В. Ващенко // Економічний вісник. – 2015. – № 2. – С. 153–160 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ev.nmu.org.ua/docs/2015/2/EV20152_153-160.pdf
3. Матюшенко Ю. В. Класифікація напрямів та методів стимулювання персоналу до здійснення організаційних змін / Ю. В. Матюшенко // Актуальні проблеми інноваційної економіки. – 2016. – № 3. – С. 54–60 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/apie_2016_3_11.

Ібрагімов Е.Р. (ф-т фінансів, ІІІ курс)

SMM ЯК ФАКТОР УСПІШНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний світ є динамічним, прискореними темпами розвивається людське суспільство, тому цілком закономірною є поява нових еволюційних та інноваційних засобів, які слугують людству для задоволення визначених потреб. Останнім часом велике значення для суспільства має соціалізація оточуючого середовища, яка включає в себе соціальні комунікації між суб'єктами життєдіяльності на планеті. Внаслідок суспільного попиту на комунікації та стрімкий розвиток Інтернету і кібернетики виникла пропозиція для сучасного суспільства – соціальні мережі.

Реалізація продукції, так зване SMM-просування можливо в будь-якій соціальній мережі. Соціальна мережа — соціальна структура утворена індивідами або організаціями, а послуги соціальних мереж — інтерактивний веб-сайт з великою кількістю користувачів, контент якого наповнюється самими учасниками мережі [2, с.86]. Соціальні мережі - це найпопулярніший вид дозвілля. Майже кожен, від малого до великого, проводить час онлайн вдома, під час роботи або навчання, в дорозі.

Діяльність суб'єктів господарювання на теренах соціальних мереж викликала потребу у створенні нового напрямку в комерційній діяльності людства, який отримав назву Social Media Marketing – просування в соціальних медіа, що має офіційно-суспільне скорочене найменування – SMM.

SMM має значну кількість визначень, але оптимальним є наступне:Social media marketing – комплекс заходів, направлений на просування продукту господарської діяльної, а також роботу і комунікації з потенційними та/або існуючими споживачами на інтернет платформах соціальних медіа ресурсів.

Соціальний медіа маркетинг або маркетинг соціальних мереж (англ. social media marketing, SMM) - це комплекс дій щодо використання соціальних медіа в якості каналів просування, розкручування і рекламування брендів, товарів чи послуг, а також вирішенні певних бізнес- завдань.

Особливою цінністю соціальних медіа є в тому, що вони дозволяють підприємствам будувати взаємодію із споживачами безпосередньо, без нав'язування традиційних та вже застарілих маркетингових технологій. Здійснення маркетингу у соціальних мережах може підвищити лояльність вже існуючих та забезпечити довіру нових споживачів.

До переваг SMM варто віднести те, що з мінімальними фінансовими вкладеннями у розвиток даного напряму комунікацій з клієнтами, соціальний медіа маркетинг сприяє розвитку бізнесу, підвищує трафік сайту чи сторінок у соціальних мережах, збільшує кількість переходів на них з пошукових систем чи за посиланнями з інших сайтів. Недоліки, які можуть проявлятись на початку діяльності за умов недостатнього досвіду. Серед них виділяють, в першу чергу, наявність ризику щодо втрати прихильності споживачів через некоректні дії у комунікаціях. Існує ризик нерезультативного витрачання грошових ресурсів та часу.

За результатами досліджень компанії «Factum Group Ukraine», що були проведені на замовлення Інтернет Асоціації України, станом на березень 2016 р. кількість українців віком старше 15 років, що користуються Інтернетом один раз на місяць і частіше, становить 62% або 22,8 млн. чоловік [1]. Найбільша частина з них - це вікові категорії 15-29 та 30-44 років, кожна з яких становить 36% усіх користувачів Інтернету. Саме тому все більше українських компаній виокремлюють у комунікаційному бюджеті активність у соціальних мережах.

Отже, на наш погляд, ефективність використання соціальних мереж цілком і повністю залежить від виду бізнесу, тому що технології SMM – просування не вимагають великих вкладень, але не мають миттєвого ефекту і не гарантують швидкого вирішення завдань. В якомусь випадку витрати на інтернет-маркетинг можуть становити 100% бюджету проекту, а в якихось - тільки 5%. Незважаючи на це, кожному підприємству варто крім традиційних інструментів просування своєї продукції використовувати соціальні платформи.

Таким чином, завдяки технологіям SMM сьогодні стає можливим вирішувати різні завдання з просування бізнесу, такі як брендинг, підвищення лояльності споживачів, і разом з цим збільшення продажів і прибутків підприємства. Однак, маркетинг у соціальних медіа є довгостроковим процесом, що вимагає правильного й украй уважного використання. Технології SMM не вимагають великих вкладень, але при цьому не мають миттєвого ефекту і не гарантують швидкого вирішення поставлених завдань. Неправильний підхід до управління маркетингом у соціальних медіа може призвести до небажаних наслідків: агресивна реклама, зниження зацікавленості споживачів продукції підприємства, зменшення продажів і прибутків.

Список літератури:

1. Дослідження інтернет-аудиторії України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.inau.org.ua/analytics_vuq.phtml.

2. 100 инструментов SMM-продвижения [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.cmsmagazine.ru/library/items/internet-marketing/smm-100-instruments-topromote/.
3. Bernoff J. The POST Method: A systematic approach to social strategy [Електронний ресурс] / J. Bernoff. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://forrester.typepad.com/groundswell/2017/12/the-postmethod.html.
4. Coon M. Social media marketing: successful case studies of businesses using facebook and youtube with an in-depth look into the business use of twitter / M. Coon // Unpublished term project, Stanford University, – 2017.
5. Michaelidou N. Usage, barriers and measurement of social media marketing: an exploratory investigation of small and medium b2b brands / N. Michaelidou, N. Siamagka, G. Christodoulides. // 40. – 2016. – №7. – С. 1153–1159.
6. Moore S. 9 Metrics to Measure Social Media Marketing Success [Електронний ресурс] / S. Moore. – Режим доступу: http://www.evergreensearch.com/9-metrics-to-measure-socialmedia-marketing-success/.

Івановська Анна-Софія Андріївна

Факультет маркетингу, 2 курс

ГРОУЗ ХАКІНГ – НОВА АГРЕСИВНА ВЕРСІЯ МАРКЕТИНГУ

Що таке Гроуз Хакінг? Нова агресивна версія маркетингу? Суміш маркетингу, фінансів та зв'язків з громадськістю? А може, так звані «Гроуз хакери» - це просто нова страшна назву «монстрів», які розбираються в маркетингу стартапів?

Елліс придумав цей термін в 2010 році. Він вважав, що стартап починається з людини і був відомий через системний підхід до вірусного залучення клієнтів при наявності обмеженої кількості ресурсів. По суті, Шон був маркетологом, однак, його план дій відрізнявся від інших. Гроуз хакінг в умовах запуску стартапу не вимагає наявності тих же компетенцій, які необхідні звичайним маркетологам в уже існуючих організаціях. Немає необхідності стежити за функціонуванням самостійних підрозділів компанії або намагатися переконати шефа найняти в наступному році нового графічного дизайнера. У світі стартапів все відбувається дуже швидко. Ваш бюджет може взагалі бути нульовим і в вашому розпорядженні всього кілька тижнів (або навіть днів), щоб отримати якийсь дохід або зробити ще

що-небудь важливе. Чудова продуктивність в умовах пресингу відрізняє хакерів зростання від звичайних маркетологів.

Не дивлячись на те, що явище «гроуз хакінгу» виникло в умовах стартапів, і досить ефективно застосовується саме для них, їм можна користуватися і в контексті вже функціонуючих проектів. Насправді, принципи Гроуз хакінгу можуть виявитися вирішальними в корпоративних умовах. Ставлячи правильний напрямок, цілком реально розкрити весь їхній потенціал. У даній статті ми розглянемо деякі концепти, які здатні змінити маркетингові метрики у великих компаніях.

По суті, деякі маркетологи, що працюють в серйозних організаціях, більше нагадують хакерів зростання, проте, самі про це навіть не здогадуються. Те, як вони діють в умовах кризи зв'язків з громадськістю або галузевих заходів, дуже схоже на стратегію Гроуз хакінгу

Хочу навести кілька ключових ознак успішного Гроуз хакинг:

1. Гроуз хакери ніколи не кажуть «ні». Вони ризикують і наполегливо йдуть вперед.

Прикладом є сервіс знімного житла для мандрівників AirBnB. Його успіх був забезпечений тим, що користувачі могли автоматично переміщати пости на Craigslist відповідно до Quicksprout. Розробити інтеграцію з Craigslist було не так-то просто, оскільки у сайту не було відкритого API. Проте майстерня винахідливість команди AirBnB допомогла їм зробити неможливе.

2. Гроуз хакери – гарні аналітики

Звичайні маркетологи мають репутацію не дуже хороших аналітиків. Багато організацій при запуску стартапу не мають права дозволити собі найняти мало талановиту маркетингову команду, яка не володіє знанням аналітичних методів.

Вільне володіння аналітикою для провідних хакерів зростання полягає в знанні Google-аналітики або HubSpot, показників вартості залучення клієнтів, методів A / B і багатоваріантного тестування, сегментації і можливо навіть аналітичних додатків.

3. Гроуз хакери використовують існуючі сили

Звичайні маркетологи часто вдаються до комплексного підходу для того, щоб залучити клієнтів на різних фронтах. Гроуз хакери використовують існуючі сильні сторони компанії. Наприклад, фінансовий сайт Mint прославився створенням величезної кількості цільових сторінок. Команда Mint розробляла цільові сторінки відповідно фінансовими гугл-запитами покупців. Така тактика спрацювала, хоча і не була пов'язана з агресивною гостьовий стратегією ведення блогу або з жорстким просуванням в соц. мережах.

Маркетологи не завжди можуть користуватися одним єдиним методом, однак, подібну стратегію варто взяти на замітку. Чи завжди вклад в розвиток лише однієї сильної сторони компанії сприяє зростанню?

4. Гроуз хакери - експериментатори

Генеральний директор Yahoo Маріса Мейер вважає, що графічний дизайн має велике значення. Якось раз вона проводила експеримент «50 відтінків синього», суть якого полягала у визначенні впливу 50 різних кольорів посилань на поведінку користувача.

Пекуче бажання виміряти і протестувати все, що на перший погляд взагалі не піддається перевірці і контролю, - це основа Гроуз хакинга. Кращі хакери зростання сприймають весь маркетинг в цілому, як експеримент. У своїх кампаніях вони використовують контрольні групи, гіпотези і визначають ключові показники ефективності.

5. Гроуз хакери - експерти і універсали

Сьогодні багато маркетологів - або фахівці, або універсали. Можливо, у вас всебічні фонові знання і великий досвід, що дозволяє вникнути в контент-менеджмент. Можливо, ви стали керівником відділу по зв'язку з громадськістю завдяки роботі в корпоративному PR.

Гроуз хакери повинні бути дотепними, поінформованими універсалами. Це єдина можливість порахувати всі ходи і виходи. Однак вони також повинні бути фахівцями. Припустимо хакер зростання знає все про методи маркетингової аналітики або про ефективність внутрішніх процесів. Проте, глибока експертиза в поєднанні з великими знаннями - це саме те, що визначає кращих Гроуз хакерів.

Список літератури:

1. Голідей Р. «Маркетинг Майбутнього»: Нью Йорк – 2014
2. http://www.startup-marketing.com/where-are-all-the-growth-hackers

Івановська А.-С.А
(Факультет маркетингу, 2 курс)

ЛОГІСТИКА МАЙБУТНЬОГО. ОПТИМІЗАЦІЯ ДОСТАВКИ ВАНТАЖІВ ЗАВДЯКИ ВИСОКИМ ТЕХНОЛОГІЯМ

«Останнім часом наш світ змінюється все швидше. Передбачити, яким стане життя навколо нас, все складніше - для цього необхідно розширювати горизонти і розглядати альтернативні шляхи розвитку. Розробляти ефективні стратегії і вибирати правильний курс можна тільки з розумінням різних перспектив », - Франк Аппель, генеральний директор компаній Deutsche Post DHL Group [1].

Поява нововведень породжує цілком логічне питання: а чи надовго це? Іноді світ змінюється шкидше, ніж ми можемо це усвідомити. Уданій роботі ми переглянули перспективи логістики, а також проаналізували, які тенденції стали найбільш актуальними в області інновацій логістики за останні кілька років.

В останні роки найбільше ажіотажу викликала ідея використання безпілотного транспорту для доставки вантажів різних видів. Безпілотні автомобілі вже використовуються на складах в робочих процесах. Наступним кроком в інновації автономної логістики буде подолання проблем безпеки для застосування безпілотних транспортних засобів на дорогах загального користування. Що стосується безпілотних літальних апаратів - то вони вимагають трохи більше часу, перш ніж будуть досить ефективно використані. Але всі ми розуміємо, що майбутній потенціал безпілотних літальних апаратів досить великий. Parcelcopter DHL, наприклад, був успішно випробуваний, здійснивши термінове постачання ліків та інших необхідних вантажів у віддалені в Німеччині. Такий досвід сприятиме подальшому удосконаленню технології, прискорить їх використання в найближчому майбутньому.

Високо-функціональні гаджети - ще одна тенденція, яку неможливо не згадати. DHL (Нідерланди) провела експеримент, замінивши ручні сканер і паперові документи на смарт-окуляри. За допомогою цього пристрою можна було побачити маршрути по величезних приміщень, що прискорювало процес пошуку товарів, скануючи штрих-коди. Як результат – на 25% було скорочено час, необхідний для підбору, упаковки та транспортування товарів.

До речі, дещо зі «сфери фантастики» ще десяток років тому і «зовсім звичайний спосіб доставок» вже через 5. Інноваційні вантажівки з 3D-принтером на борту дозволять прискорити доставку товарів. Така вантажівка буде виїжджати за адресою доставки замовлень, і «друкувати» прямо на місці необхідні товари клієнту.

Надрукувати можна буде багато товарів: від запчастин до іграшок. В майбутньому також планується розробка технології для друку складних товарів: ноутбуки і смартфони [2].

До речі, слід пам'ятати про глобальні екологічні проблеми. Багато країн світу, що не байдужі до них, вживають заходів, зокрема: транспортні засоби з низьким викидом CO2 та запуск проектів щодо захисту навколошнього середовища [3].

Звісно, автоматизація процесів, створення роботів- замінників з кожним днем набирає обертів. І це значно полегшує та прискорює робочі процеси. За прогозами вже у 2020 буде великий інноваційний прорив у логістичній сфері, наразі початок модернізації данної сфери. Завдяки новим технологіям буде оптимізовано та вдосконалено логістичні поставки та й усю галузь взагалі.

Список літератури:

1. Логистика будущего. Оптимизация доставки грузов благодаря высоким технологиям. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dhl-logistics.com.ua/ru/62-poslednie-novosti/151-logistika-budushchego-optimizatsiya-dostavki-gruzov-blagodarya-vysokim-tekhnologiyam
2. Исследование логистических трендов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://logist.fm/publications/issledovanie-logisticheskih-trendov
3. ТОП-5 Инноваций рынка логистики и доставки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://efsol.ru/articles/top5-innovations-in-delivery-and-logistics.html

Іваненко А. В. (ФМЕіМ, І курс)

АЛЬТЕРНАТИВНІ ЕНЕРГОРЕСУРСИ ЄС

Незважаючи на те, що традиційні електростанції все ще виробляють більшу частину електроенергії, кількість станцій відновлювальної енергетики стрімко зростає. Виробництво електроенергії за допомогою сонячних і вітрових станцій стало дешевшим.

Протягом 2015 року в світі щоденно встановлювалося близько 500 тисяч сонячних панелей.

- Вітроелектрогенерація

Станом на кінець 2014 року на вітроелектрогенерацію ЄС припадало 128,8 ГВт встановлених потужностей із 134,0 ГВт всього в Європі. Дані потужності забезпечують майже 10% виробництва електроенергії Євросоюзу. В таких країнах як Данія та Шотландіявітрогенерація виробляє більше третини електроенергії.

У Данії в 2015 році вітрогенерація забезпечила 42,1% споживання електроенергії, в порівнянні із 39,1% у попередньому році.

У Португалії в 2014 році вітрогенерація забезпечила 25,7% споживання електроенергії, що практично збіглося з рівнем попереднього року.

В Ірландії в 2015 році вітрогенерація забезпечила 23% споживання електроенергії, в порівнянні із 17,7% у попередньому році.

В Іспанії в 2015 році вітрогенерація забезпечила 19% споживання електроенергії, що дещо менше, ніж в попередньому році, коли її частка склала 21%.

У Німеччині в 2015 році вітрогенерація забезпечила 13,3% виробництва електроенергії, в порівнянні із 8,9% у попередньому році. Наразі в Німеччині відбувається реформа вітроенергетики, яка передбачає перехід до північноамериканської системи тендерів.

У Великій Британії в 2015 році вітрогенерація забезпечила 11% виробництва електроенергії, в порівнянні із 9,5% у попередньому році. Британський уряд планує в рамках реформ, спрямованих на переведення відновлюваної енергетики на самоокупність, припинити субсидіювання наземної вітроенегетики та наголошує на підтримці розвитку оффшорних вітроелектростанцій.

- Енергія приливів і відливів

Нині ПЕС побудовані і вже років 20-25 успішно працюють на трьох континентах: промислова Ране на узбережжі Ла-Маншу (Франція) потужністю 240 МВт. Припливна ГЕС на річці Ранс (Франція) — перша (та одна з найбільших) припливна електростанція, збудована 1966 року на річці Ранс, де різниця між повною і малою водою може сягати 13,5 метрів.

Припливні ГЕС працюють також у Великій Британії (Северн та Мерсей), Франції (Ранс, Монт Сен Мішен, Арженсон — які виробляють найбільше енергії) та в Ірланії (Странгфорд Кок).

- Енергія морських течій

В даний час у ряді країн, і в першу чергу в Англії, ведуться інтенсивні роботи по використанню енергії морських хвиль. Британські острови мають дуже довгу берегову лінію, до в багатьох місцях море залишається бурхливим протягом тривалого часу.

У Шотландії вже запустили в роботу підводну турбіну, яка незабаром стане частиною досить потужної електростанції, що виробляє енергію завдяки використанню морських течій.

- Енергія сонця

Основними споживачами сонячної енергії є Швеція, Данія, Німеччина, Іспанія, Індія та інші країни.

За 2012 рік у всіх країнах Європейського Союзу було встановлено 3,4 мільйони квадратних метрів сонячних панелей. Це дозволило збільшити потужність сонячної енергетики в ЄС до рекордних 29,6 ГВт . В той же час показник нових панелей набагато менший за пікові 4,6 млн квадратних метрів у 2008.

Лідером ринку залишається Німеччина (819 МВт нових потужностей за 2012 рік, загальний обсяг ринку — 11,4 ГВт), на другому місті за обсягом ринку — Австрія (146,2 МВт нових потужностей за 2012 рік, загальний обсяг ринку — 3,45 ГВт), на третьому — Греція (170,1 МВт нових потужностей за 2012 рік, загальний обсяг ринку — 2,88 Гвт).

Важливим показником є також забезпеченість країни сонячною електроенергію у розрахунку на одного жителя. Лідером тут є Кіпр, на другому місці — Австрія, Греція — третя.

Список використаних джерел

1. Альтернативні джерела енергоресурсів в Українському Причорномор'ї : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.niss.gov.ua/articles/232/29

2. Eurogas Statistical Report 2013 : data for year 2012 and 2011 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.eurogas.org/statistics/.

3. «Альтернативна» Німеччина 2050 року – міф чи реальність? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ua-energy.org/post/20004.

4. Касич А. О. Альтернативна енергетика: світовий та вітчизняний досвід [Електронний ресурс] / А. О. Касич, Я. О. Литвиненко, П. С. Мельничук. – Режим доступу : http://ecj.oa.edu.ua/articles/2013/n23/8.pdf.

Івановська А.-С.А.
(ф-т маркетингу, II курс)
Ivanovska Anna-Sofia

UKRAINIAN STARTUP «ECOISME». A SMART GADGET FOR SAVING ENERGY

УКРАЇНСЬКИЙ СТАРТАП «ECOISME». РОЗУМНИЙ ГАДЖЕТ ДЛЯ ЕКОНОМІЇ ЕНЕРГІЇ.

2017 became the richest in the history of Ukrainian start-ups. According to the research committee of the Ukrainian Association of Venture Capital and Private Equity (UVCA), since the beginning of 2017, 35 campaigns have been launched on

Kickstarter and Indiegogo, the world's most popular crowdsfunding platforms. Most of the projects (83%) successfully collected the necessary amounts [1].

Ecoisme is a system of smart homes, allowing you to monitor energy consumption in the house and significantly reduce electricity bills. Special software is supplemented with a gadget, which is integrated into the home network to collect the necessary data on the operation of electrical appliances. As a result, the user receives a detailed cost analysis and energy saving advice.

The service has many advantages, including constant tracking of all activities in the house: push-notification to the smartphone will notify about electrical appliances, and will show which of them is currently consuming electricity. You will be able to access your profile through a mobile application or web platform and view the full statistics of power consumption for each device. Ecoisme can identify all types of household appliances, test their energy efficiency and offer better ways to save electricity.

How it works:

- Power analysis is used to determine simple devices like a kettle or an iron. These devices leave prints in power consumption, which allows Ecoisme to easily identify each of them.

- Spectral analysis recognizes devices such as a TV, laptop or charging for the phone, analyzing the switching power supplies of these devices. By the noise that is generated by power supplies in the network, you can identify each device, up to specific brands of products.

- The terminal is connected to measure current. Voltage is measured when the sensor is plugged into the outlet. Current and voltage are used to measure power.

The start-up attracted 200,000 euros from the European Institute of Innovation and Technology KIC InnoEnergy, and also got access to the network of partners of the institute, among which there are many successful players in the energy market [2].

KIC InnoEnergy is an alliance of European players, which includes more than 30 shareholders and an additional 50 partner companies, research institutes, universities and business schools covering the energy cycle. It is one of the leading investors in the energy business and has already financed more than 200 start-ups from Europe. The Institute supports innovations at all stages of the company's development, and the network of its partners unites inventors and professionals, graduates and employers, researchers and entrepreneurs, businesses and markets throughout Europe.

Earlier in the autumn of 2017 Ecoisme also received a grant for 50,000 from Horizon 2020. This is the largest program of the European Union in financing science and innovation, designed for 2014-2020 [3].

In 2016 Ecoisme received the award for the best innovation in the field of smart houses at the largest consumer electronics exhibition CES in Las Vegas, and also won the competition of the world's largest energy producer EDF and received 100,000 euros.

References:

1. 2017 год стал самым богатым в истории украинских стартапов [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://ubr.ua/market/startup-time/2017-hod-stal-samym-bohatym-v-istorii-ukrainskikh-startapov-3853774 (дата звернення 10/04/2018) – Назва з екрана.
2. Discover your home power [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://ecoisme.com/ (дата звернення 10/04/2018) – Назва з екрана.
3. Украинский стартап Ecoisme создал умный гаджет для экономии энергии [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://ecotechnica.com.ua/products/454-ukrainskij-startap-ecoisme-sozdal-umnyj-gadzhet-dlya-ekonomii-energii.html (дата звернення 10/04/2018) – Назва з екрана.

Івченко Я. Ю. (ф-т міжнародної економіки та менеджменту, VI курс)

ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ БЛОКЧЕЙН У ПРИВАТНИЙ ТА ДЕРЖАВНИЙ СЕКТОР НА ОСНОВІ АУТСОРСИНГУ

Головні завдання, що сприятимуть розвитку українського інноваційного сектору:

- реформування національного законодавства по секторам економіки;
- підготовка сприятливої інфраструктури для інноваційної діяльності;
  підготовка висококваліфікованих кадрів для високотехнологічних галузей, а також менеджерів вищої компетенції;

- впровадження активного ринку для інноваційного сектору економіки, з належним рівнем захисту прав інтелектуальної власності;
- поширення застосування інформаційно-комунікаційних технологій в усіх сферах економічного та суспільного життя;
- оптимізація нормативно-правової бази в питаннях регулювання інноваційної діяльності в Україні;
- підвищення суспільного інтересу до інноваційного розвитку країни.

Сьогодні в Україні не розроблена чітка система формування, розгляду й затвердження інноваційних проектів в органах державної влади та на рівні управління державними програмами. При розробці та імплементації таких програм не приймаються до уваги стандартні правила та стадії, основні принципи проектного управління: цільова спрямованість, комплексність, альтернативність та керованість програм [1]. Проекти, створені більшістю соціально-економічних програм формуються на безальтернативних засадах, без попередніх конкурсів та державної оцінки [2].

Характер взаємовідносин між державою та науковим сектором, що сформувалися в сучасному українському суспільстві, можна класифікувати як "українську модель" співпраці. Питання полягає в тому, що, всупереч світовим тенденція, під час того, як інші країни постійно нарощують свій науковий та інноваційний потенціали, підвищують власну результативність та інвестиційну привабливість, Україна, навпаки, втрачає свою інвестиційну привабливість через відсутність впровадження інновацій [3]. Таким чином, світові інноваційні технології інтегруються в українську економіку досить довгими темпами і неякісними методами. В рамках сучасних міжнародних відносин, технологія блокчейн займає провідне місце в новітніх розробках та залучається компаніями у вигляді найбільш оптимального технологічного інструмента в процесі організаційної діяльності підприємства [4].

В 2017 році в Україні технологія блокчейн була використана для оновленої системи електронних торгів конфіскованим майном СЕТАМ. У жовтні 2017 року із використанням блокчейн була реалізована оновлена версія інформаційної системи державного земельного кадастру [5].

Розглядаючи українське питання щодо впровадження технології блокчейн, можна зіткнутися з великою кількістю недоліків української системи. По-перше, відсутність достатньої кількості кваліфікованих кадрів в сфері блокчейн для інтеграції інструменту в економіку країни. По-друге, відсутність правового визначення для технології та невизначений статус *bitcoin* в українському законодавстві. Що в свою чергу впливає на відсутність нормативно-правового

регулювання та обмеженість в операціях з залученням blockchain у діяльність компанії.

Ще одним важливим фактором в реалізації новітніх технологій на території України є відсутність практичного досвіду у роботі з технологією блокчейн. Українські спеціалісти можуть виключно теоретично розглядати перспективи та переваги блокчейн, а практичне впровадження технологій воліли б перекласти на спеціалістів-практиків.

Оптимальним рішення української ситуації може стати впровадження технології блокчейн у приватний та державний сектор на основі аутсорсингу. Головною перевагою такого методу буде одночасне вирішення існуючих перепон інтеграції новітньої технології блокчейн в українську економіку.

Перспективні сфери застосування:

- банківський сектор, інвестування та біржова діяльність в рамках банківського, фінансового сектору;
- система інвестицій на основі блокчейн-технології, яка прискорює, спрощує і здешевлює процес інвестування за рахунок виключення або скорочення ролі посередників, адвокатів (повірених), аудиторів і клірингових агентів;
- блокчейн-платформа автоматизації торговельних операцій;
- залучення блокчейн в реформування земельного реєстру;
- державні послуги, такі як посвідчення особи, нотаріат і ряд інших;
- блокчейн-система електронного громадянства;
- забезпечений платіжний засіб.

Отже, впровадження технології блокчейн в український приватний та державний сектор на основі аутсорсингу має ряд перспективних переваг, що в результаті сформує попит на ринку та привабить український підприємницький та державний сектор до технологічного реформування компаній. Забезпечення відповідного конкурентоспроможного рівня української економіки на міжнародних ринках тісно пов’язане з активізацією вітчизняної інноваційної діяльності, що сприяє швидким темпам зростання рейтингу країни та її інтеграції в світові економічні процеси.

Список літератури:

1. Гаман М. В. Державне регулювання інноваційного розвитку України / М. В. Гаман. – К. :Видавництво НАДУ, 2008.
2. Інноваційний розвиток в Україні : наявний потенціал і ключові проблеми його реалізації. Аналітична доповідь центру Разумкова // Національна безпека і оборона. – 2009. – № 7.

3. Кукурудза І. І. Інноваційна діяльність в регіоні : стан, проблеми, перспективи / І. І. Кукурудза // Вісник економічної науки України. – 2010. – № 1.
4. Яковенко Р. В. Інноваційна діяльність в Україні: проблеми та перспективи / Р. В. Яковенко // Вісник економічної науки України. – 2012. – № 63.
5. Впровадження технології блокчейн в Україні. Інформаційний ресурс: - [Режим доступу] - https://uk.wikipedia.org/wiki/

Ігнатова Д. О., МЕіМ, 409 група

ІНОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОРИВУ В УКРАЇНІ

Ми живемо у час інноваційного прориву. Вже важко уявити сучасний світ без новітніх технологій, де вони використовуються у різних сферах нашого життя, аби покращити та удосконалити його.

Дуже велике значення інновації мають для економіки кожної країни. Їх застосування є одним з вирішальних факторів економічного розвитку. Новітні технології забезпечують не лише збільшення ВВП, а і його якісне та прогресивне покращення. Таким чином, досягнутий розвиненими країнами технологічний рівень і побудований на його основі промисловий потенціал став основою переходу до постіндустріального суспільства.

Для багатьох країн світу розвиток інноваційних технологій - це складова частина державної політики, де підтримка даної сфери забезпечує свій гармонійний розвиток на основі сучасних знань та наукових досягнень. На сучасному етапі розвинені країни розробляють та вирішують комплекс, переважно, соціально-економічних задач. Це вимагає зміни пріоритетів науково-технічної політики у напрямку інформаційних послуг, медицини, екології та інших сфер сталого забезпечення якості життя.

Для України розвиток інноваційного потенціалу дуже важливе і актуальне питання. Завдяки впровадженню новітніх технологій приріст ВВП становить 0,7%, коли у розвинених країнах цей показник дорівнює 60-90%. У 2017 році у глобальному рейтингу інновацій Global Innovation Index Україна зайняла 50 місце зі 127 країн світу, при чому за окремими компонентами індексу український

бізнес знаходиться на дуже низьких позиціях, а саме: «засвоєння технологій» – 72 місце, «креативні товари та послуги» – 77 місце [2]. Це призводить до того, що у рейтингу глобальної конкурентоспроможності Global Competitiveness Index Україна посіла 81 місце зі 137 країн світу [3].

На ситуацію у сфері інноваційних технологій в нашій країні впливає багато факторів: політика, умови ведення бізнесу тощо. Проте одним з основних є недостатня підтримка з боку держави. В Україні на сьогоднішній день дуже багато стартапів, які дійсно мають великий потенціал. Проте існує тенденція до того, що ідеї спочатку реєструють на території держави, а потім відбувається перереєстрація за кордоном.

Сьогодні дуже багато українських стартапів визнано успішними, які нажаль знайшли інвестування у зарубіжних країнах, а не на вітчизняному ринку. Прикладом є «Petcube», який названо найкращим стартапом Європи у 2014 році [5]. Через недостатнє інвестування все більше і більше цікавих та перспективних розробок змушені реалізовуватися за кордоном. Як би весь інтелектуальний потенціал України, який нині знаходяться в інших країнах, був би реалізований в нашій державі, країна мала б значу кількість новітніх технологій, а це, в свою чергу, вивело б економіку держави на якісно новий рівень в інноваційному прориві, з відповідним покращенням економічних показників, зокрема збільшення приросту ВВП.

Тому, для повноцінного інноваційного прориву країни, доцільно наступне:

- збільшення підтримки з боку держави у сфері НДДКР;
- підвищення рівня культури підприємництва;
- стимулювання наукової діяльності у сфері розробок;
- створення сприятливих умов для залучення іноземного капіталу у стартапи.

Виходячи з усього вище сказаного, зазначимо, що сучасний світ не може існувати без інноваційних технологій. Для більшості розвинутих країн розвиток даної сфери є одним з найбільш пріоритетних. Саме тому для інноваційного прориву нашої держави потрібне стимулювання та підтримка розвитку таких технологій, яке виведе Україну на якісно новий рівень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Роль инноваций и технологий в развитии экономики и общества / Н. И. Комков / Наука и технологии. – 2016. – с. 24-26. – [Електронний ресурс]: https://cyberleninka.ru/article/n/rol-innovatsiy-i-tehnologiy-v-razvitii-ekonomiki-i-obschestva
2. Global Innovation Index / статистичні дані – 2017. – [Електронний ресурс]: https://www.globalinnovationindex.org/analysis-indicator
3. The Global Competitiveness Report / статистичні дані – 2017-2018. – с. 25 – [Електронний ресурс]: http://www3.weforum.org/docs/GCR2017-2018/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2017%E2%80%932018.pdf
4. Инновации или смерть: как бизнесу выжить на тонущем корабле «Украина» / А. Жмеренецкий / Економічна правда. – 16.08.2017. – [Електронний ресурс]: https://news.finance.ua/ru/news/-/408612/innovatsii-ili-smert-kak-biznesu-vyzhit-na-tonushhem-korable-ukraina
5. 24 успешных украинских стартапа, на которых больше всего заработали / Д. Бобрицкий / 24 канал. – 22.08.2015. – [Електронний ресурс]: https://24tv.ua/ru/24_uspeshnyh_ukrainskih_startapa_na_kotoryh_bolshe_vsego_zarabotali_n603818
6. Трудности выживания: какие испытания ожидают стартап в Украине / ЛІГА.Бізнес. – 16.02.2017. – [Електронний ресурс]: http://biz.liga.net/all/all/article/trudnosti-vyzhivaniya-kakie-ispytaniya-ozhidayut-startap-v-ukraine

Іоніцой Є.Ю., Братусьов Д.С.,

(ф-т міжнародної економіки та менеджменту, 1 курс)

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРОПРОМИСЛОВОСТІ

В Європі залишилося кілька країн, спроможних відносно швидко наростити сільгоспвиробництво. До них належить і Україна, яка, посідаючи 45-е місце в світі за площею території, перебуває на 10-й позиції за обсягом орних земель і має третину запасів чорноземів світу. Тому дослідження світового досвіду публічного управління та його імплементація дозволить Україні підвищити конкурентоспроможність і характеризує актуальність теми. Об'єктом дослідження є бурякоцукровий комплекс України.

Україна багато років була одним зі світових лідерів із виробництва бурякового цукру. В 1990 р. зібрали 51 млн. т цукрових буряків і виробили 5,6 млн. т цукру, що становило приблизно 15% усього світового обсягу бурякового цукру.З 1990 року до 2017 кількість цукрових заводів скоротилось з 192 до 46. Таке істотне зменшення працюючих заводів, а отже і сировинної бази є наслідком незахищеності українського ринку і виробника. За такої безгосподарності та непрофесіоналізму країна перетворилася з одного з лідерів виробництва цукрових буряків на аутсайдера.

Так, у 2001 р. висівалось 853 тис.га. цукрових буряків, в 2010 р.– 492 га, в 2013 р. – 270 га. Відповідно змінювався і об'єм виробленого цукру: в 2001 р. – виробили 1,65 млн.т, в 2010 р. – 1,54 млн.т, в 2013 р. – 1,26 млн.т.

У 2017 р. цукрові буряки вирощувались на площі 308 тис. га, працювало 46 заводів і було вироблено 2,2 млн. т. цукру. Урожайність цукрових буряків постійно збільшується. Так, у 2001-2003 рр. урожайність становила 19,1 т/га, у 2010 р. – 27,8 т/га, у 2016 р. – 48,3 т/га, в 2017 р. – 46,6 т/га. Це було досягнуто за рахунок використання високопродуктивних гібридів цукрових буряків іноземної селекції, оптимізації систем захисту і живлення рослин, сучасної сільськогосподарської техніки.

Натомість, середня урожайність цукрових буряків в країнах Євросоюзу становить 80 т/га, в США – 65 т/га, а в Україні – 46 т/га. Збільшення урожайності цукрових буряків в Україні до 60 т/га – це один із факторів підвищення конкурентоспроможності вітчизняного бурякоцукрового комплексу. Це можливо лише за впровадження передової технології вирощування цукрових буряків – для цього необхідні фінансові вкладення.

Втрати цукру на заводі в країнах ЄС склали 0,5%абс., а в Україні - 4,0% абс. Модернізація енергозатратних процесів на цукрових заводах і підвищення якості цукру до вимог Євростандарту також один із факторів підвищення конкурентоспроможності вітчизняного цукру.

Проведемо аналіз аграрного бізнесу в Європі та світі. В Європі основною формою ведення сільського господарства є фермерство, яке давно стало домінуючим двигуном АПК. Уряд Євросоюзу виділяє колосальні кошти на державну підтримку сільгоспвиробників.

Близько 80 % сільськогосподарських підприємств – сімейні ферми, які стали основою, на якій була побудована єдина сільськогосподарська політика в Європі. Вони й досі залишаються надійним генератором конкурентноздатності, розвитку галузі, створення робочих місць, динамічної і стійкої економіки сільських

районів.

Система державної підтримки малих і середніх сільгоспвиробників в Європі почала формуватися ще півстоліття тому і була направлена на усунення бюрократичних перепон для бізнесу. Сьогодні субсидування сільського господарства ЄС – сама витратна стаття бюджету, яка становить приблизно 40%. На сьогоднішній день малий і середній бізнес в Європі являє собою середній клас, який став міцною основою для стабільного розвитку економіки. Сільське господарство становить 10% від загального об'єму ВВП Європейського союзу, займає більшу частину площ і стимулює розвиток сільських територій.

У європейських фермерів також є пільги по кредитам. На закупку нової сільгосптехніки вони можуть залучати кошти під 3-4% річних, на покупку землі – приблизно під 7% річних.

Найбільші одержувачі засобів по лінії ЄСГП – Франція (на неї, за даними ВВС, приходиться біля 17% виплат), Німеччина та Іспанія (приблизно по 13%), Італія (біля 11%) і Великобританія (на рівні 7%). В середньому одне господарство отримує біля 12,2 тис. євро субсидій за рік, але виплати на гектар, угідь які обробляються, різняться від 527 євро в Греції до 89 євро в Латвії (субсидії для нових країн значно менші).

Сільське господарство – одна із важливіших виробничих галузей ЄС. У Франції вона генерує 150 млрд. євро товарообігу, в галузі працює 500 тис. людей. Франція експортує щорічно сільгосппродукції на 40 млрд. євро, зовнішньоторговий баланс по продуктам харчування і сільгоспсировини в країни позитивний – профіцит на рівні 8 млрд. Франція не тільки кредитує своїх виробників (загальний об'єм кредитів, виданий державним сільгоспбанком країни, перевищує 42 млрд. євро), а і допомагає фермерам зі збутом.

У 2010 р. в США на розвиток сільського господарства було виділено більше 172 мільярдів доларів, порівняно з 76 млрд. євро в ЄС, або 422 євро на душу населення США порівняно з 151 євро в ЄС, що майже в три рази більше. Це спостереження спростовує стереотип про те, що європейські фермери отримують найбільшу фінансову підтримку. Крім того, починаючи з 2008 р. цей розрив постійно збільшується.

В Україні державна підтримка сільському господарству надається переважно у вигляді податкових пільг (93% від загального об'єму підтримки у 2014 р.), зокрема через спеціальний режим оподаткування ПДВ і єдиний податок 4-ї групи (до 2015 р. – фіксований сільськогосподарський податок). Варто відмітити, що з 1 січня 2016 р. відбулися зміни в оподаткуванні сільгоспсектора.

Власні кошти підприємств сектору АПК є головним джерелом для

інвестування (69,4% в минулому році), кредитна підтримка від банків за доступною ціною була б вкрай корисною і необхідною. Але банківський кредит по суті припинив виконувати роль ефективного джерела фінансування АПК. Так, частина банківських ресурсів у фінансуванні інвестицій аграрного сектору на протязі 2014-2016 рр. упала з 16,1% до 7,1%, тобто майже у 2 рази. Поряд з цим подібні вкладення переважно не носять довгостроковий характер, необхідний для комплексного здійснення інвестицій. За даними НБУ, у 2016 р. тільки 20% об'єму кредитних засобів, які були залучені підприємствами сільського господарства, були видані на строк більше 5 років.

В бюджеті України на 2018 р. на розвиток агропромислового комплексу передбачено 7,3 млрд. грн, що становить всього 0,74% від витратної частини бюджету, а на підтримку фермерських господарств – 1млрд. грн або 0,1% від витратної частини.

Враховуючи досвід роботи аграрного сектору ЄС, США і країн, що розвиваються (державна підтримка, дотації і т. д), де основою галузі є фермерські господарства і на їх основі спілки і кооперативи (корпорації), ми рекомендуємо:

1) розробити і впровадити державну програму фінансової підтримки фермерських господарств;

2) збільшити фінансову підтримку підприємств агропромислового комплексу через здешевлення кредитів; (частичне погашення кредитної ставки)

3) збільшити фінансову підтримку сільськогосподарських виробників; спец ціни на ПММ, лізинг техніки.

4) прийняти програму підтримки ринкових цін. Викуп державної надлишок цукру.

Література:

1. Фурса А.В. Ціноутворення на цукросировину в умовах формування ринкових відносин // Економіка АПК. - 2000. - № 7. - С. 87-89.

2. Шпичак О.М. Проблеми ціноутворення в АПК // Організаційно-економічні проблеми розвитку АПК. У чотирьох частинах. Частина 4. / За ред. П.Т. Саблука. - К.: ІАЕ. - 2001. - С. 4-9.

3. Іоніцой Ю.С. Невикористані резерви українського поля // «Пропозиція» ст.70-72.

4. Фурса А. Державне регулювання цукробурякового підкомплексу в умовах ринкових відносин // Економіка України. - 2004. - № 10. - С. 58-66.

Ільницька О.І. (юридичний інститут, магістрант)

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПОВНОВАЖЕНЬ СУБ'ЄКТІВ, ЩО ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ

Актуальність дослідження. Фінансова безпека держави є видом національної безпеки, механізм забезпечення якої свідчить про здатність держави протистояти внутрішнім і зовнішнім загрозам у фінансовій сфері.

Слід зазначити, що держава та її інститути (вищі органи державної влади та посадові особи, міністерства, відомства, правоохоронні та контролюючі органи), місцеві органи (місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування) виступають головними суб'єктами забезпечення фінансової безпеки. Саме діяльність представницьких, виконавчих, судових та правоохоронних органів спрямована на виконання основних функцій у цій сфері. Окрім того, у забезпеченні фінансової безпеки держави беруть участь суб'єкти недержавної системи – суб'єкти господарювання, інститути громадянського суспільства (політичні партії, профспілки, громадяни).

Виклад основного матеріалу. У системі суб'єктів забезпечення фінансової безпеки держави особливе місце належить Верховній Раді України, що, виконуючи функцію законотворення, регулює фінансову безпеку в Україні шляхом прийняття законів України. Тому важливою є діяльність парламенту щодо ухвалення законів у сфері національної безпеки, невід'ємною складовою якої є фінансова безпека.

Однак, на наш погляд, діяльність Верховної Ради України щодо законодавчого регулювання відносин фінансової безпеки має несистемний характер і в цілому оцінюється нами як недостатня. Така ситуація щодо ухвалення законів у сфері фінансової безпеки пов'язана переважно із загальними проблемами діяльності парламенту, великою кількістю законопроектів, що чекають на розгляд.

Із урахуванням того, що дія механізму правового регулювання розпочинається з норми права, відсутність якої унеможливлює цивілізований демократичний розвиток нових відносин, що виникли в державі, то з метою врегулювання відносин у сфері фінансової безпеки держави було б доцільно парламенту ухвалити Закон України «Про фінансову безпеку» і таким чином вирішити чисельні проблеми у цій сфері.

Іншим суб'єктом забезпечення фінансової безпеки держави є Президент України, що наділений повноваженнями визначати стратегічні пріоритети національної безпеки, а, відповідно, – й фінансової безпеки через діяльність

керованої ним Ради національної безпеки і оборони України. Цей орган наділений низкою повноважень, які дозволяють аналізувати рівень фінансової безпеки в Україні, подавати на розгляд Президента України пропозиції щодо прийняття нормативних актів у сфері національної та фінансової безпеки банків, а також розробляти комплексні системи захисту законних фінансових інтересів держави.

Особливе місце у системі суб'єктів забезпечення фінансової безпеки держави займають центральні органи виконавчої влади, наділені правами нормотворення у цій сфері. Однак значна кількість міністерств, інших центральних органів виконавчої влади не зосереджують належну увагу на питаннях забезпечення фінансової безпеки держави, хоча й мають для цього і можливості, і відповідну структуру. А Кабінет Міністрів України як вищий орган виконавчої влади недостатньо здійснює управління процесами у сфері фінансової безпеки. Окрім того, не є ефективною і взаємодія та координація органів виконавчої влади у сфері забезпечення фінансової безпеки Україні.

Щодо судових органів як суб'єктів забезпечення фінансової безпеки в Україні, то вони виконують своєрідну роль арбітрів при врегулюванні спорів між учасниками фінансових правовідносин, чим забезпечують захист їх прав і законних інтересів. Їх діяльність, що спрямована на формування практики застосування фінансового законодавства, залежить від професіоналізму та компетенції судді, належної спеціалізації судів щодо розгляду окремих категорій справ у сфері фінансової безпеки. Збільшення кількості спорів між учасниками фінансових правовідносин у період фінансової кризи і специфіка їх розгляду переконливо довели, що такі справи не можуть розглядатись без спеціальної підготовки суддів.

У системі суб'єктів забезпечення фінансової безпеки держави важливе місце посідає Національний банк України, що наділений особливою компетенцією, яка дозволяє мобільно й швидко приймати рішення щодо забезпечення стабільності банківської системи, чим гарантується належний рівень фінансової безпеки в державі. Діяльність НБУ з нормотворення у частині забезпечення фінансової безпеки банків є необхідною умовою такого забезпечення. При цьому важливо, щоб така нормотворча діяльність базувалася на взаємодії та координації НБУ з іншими суб'єктами забезпечення фінансової безпеки в Україні.

Не менш важливі повноваження виконують й інші суб'єкти забезпечення фінансової безпеки держави, однак на сьогодні в Україні фактично відсутній єдиний орган, який функціонально би здійснював функції координації та контролю за діяльністю цих суб'єктів.

Висновки. Отже, враховуючи вище викладене, очевидним є те, що, на сьогодні потребують удосконалення повноваження суб'єктів забезпечення фінансової безпеки держави. А тому було б доцільним створити єдиний орган, який функціонально би здійснював функції координації та контролю за діяльністю цих суб'єктів, а також розробити та прийняти окремий нормативно-правовий акт, яким би регулювалися його повноваження та інших суб'єктів забезпечення фінансової безпеки держави.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 р. // Відомості Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - С. 141.

2. Бандурка О. М. Роль правоохоронних органів у зміцненні безпеки фінансової системи держави / О. М. Бандурка // Актуальні питання фінансової безпеки держави: зб. наук. пр. Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. – Х.: ХНУВС, 2014. – 308 с.

3.Рєзнік О.М. Реформування правоохоронних органів в аспекті забезпечення фінансово-економічної безпеки держави / О.М. Рєзнік // Науковий журнал Право і суспільство. – 2016. – № 2. – С. 145–151.

Ісаєв М.Е. (ф-т МЕіМ І курс),

РОБОТИЗАЦІЯ НІМЕЦЬКОГО ВИРОБНИЦТВА В МЕЖАХ ЗАГАЛЬНОСВІТОВОЇ ТЕНДЕНЦІЇ

XXI століття ознаменувалося початком IV промислової революції, яка характеризується значним збільшенням рівня автоматизації та роботизації виробництва, обміном даних і виробничих технологій та їх інтеграцією в єдину систему. У наш час ми розглядаємо роботизацію скоріше як об'єктивну необхідність, аніж як розкіш.

Про належність Німеччини до країн-лідерів у сфері роботизації свідчить динаміка показників технологічного оснащення та запровадження інновацій у рейтингу глобальної конкурентоспроможності. [1]

Фактором, що стимулює процес роботизації у Німеччині можна вважати зменшення цін на роботів. У 2006 р. всесвітня федерація робототехніки провела дослідження, в якому аналізувала зміну середньої ціни на робототехніку у 6 країнах, в тому числі в Німеччині. Із результатів виходить, що з 1991 по 2005 рр. ціна на робототехніку у Німеччині впала у 5 разів.[2]

Як результат процесу роботизації слід проаналізувати можливість збільшення безробіття.

З результатів дослідження темпів безробіття виходить, що з 1996 по 2017 рр. відсоткова частка безробітного населення Німеччини впала з 10,4% до 5,7%. Згідно з опитуванням серед німецьких промислових компаній, яке провело федеральне об'єднання торговельно-промислових палат Німеччини, 40% підприємств скаржаться на дефіцит кваліфікованих кадрів.

Виходячи з вищезазначеного можна зробити висновок, що процес роботизації виробництва впливає безпосередньо на ринок праці. Йдеться про зміни у формуванні попиту на трудові ресурси. Слід зазначити, що геть не всі прошарки населення ставляться до цих економічних змін позитивно. 15,8 млн осіб з 44,5 млн осіб економічно активного населення Німеччини працюють саме у виробничих галузях. Як було доведено раніше, саме цих людей в першу чергу торкнуться зміни, які обумовлені процесом роботизації. Проте негативні настрої у суспільстві щодо технологічної еволюції не є чимось новим. Ще на початку XIX століття, коли фабричне виробництво витискали мануфактури, в якості кульмінації суспільних невдоволень виникнув рух луддистів. Тоді вперше заговорили про технологічне безробіття. У 30-х роках XX століття також британський економіст Джон Кейнс застерігав про можливі негативні наслідки запровадження машин у виробництво. З цього моменту минуло вже 80 років, але на прикладі Німеччини можна побачити, що ці застереження на практиці не підтвердились.

У фінансовому звіті концерну Siemens за 2008 рік було сформульовано пріоритет для індустріального сегменту. Згідно з цим головною задачею кластеру визначалась розробка технологій автоматизації виробничих процесів та діджиталізація виробничого обладнання.[3] В результаті цього кількість працівників концерну почала знижуватись. З 2008 по 2017 рік робочий штат скоротився на 55 тис. осіб.

На сьогодні спостерігається стійка тенденція до збільшення частки продукції концерну Siemens, яка спрямована на підвищення рівня автоматизації виробництва. За останні 5 років частка сегменту DigitalFactory зросла з 9,2% до 18,8%. Це свідчить про загальносвітову тенденцію останніх років. Продукція концерну Siemens представлена в багатьох країнах, в тому числі і в Україні.

Впровадження нових технологій у сфері промисловості призводить до економічного росту через збільшення ефективності праці. Йдеться про інтенсивний розвиток виробництва. Приклад Німеччини показує, що незважаючи на великі темпи роботизації, спостерігається відсутність проблеми зростаючого

безробіття, існують шляхи створення нових робочих місць в інших галузях економіки. Вимоги до підприємств збільшуються в усіх економічних кластерах. Для того, щоб залишатись конкурентоспроможним необхідно задовольняти потреби IV промислової революції, забезпечувати ефективність виробництва, гнучкість та зниження видатків.

Список використаних джерел

1. The Global Competitiveness Report 2016–2017, 2016.–P. 46-48.
2. Graetz G., G. Michaels Robots at Work, 2015.-25 p.
3. Geschäftsbericht der Siemens AG zum 30. September 2008, 2008.-P. 11-12.

Кабова Г. Г. (ф-т міжнародної економіки та менеджменту, IV курс)
Карпанова Л. С. (ф-т міжнародної економіки та менеджменту, IV курс)
Фалінська Т. І. (ф-т міжнародної економіки та менеджменту, IV курс)

СУЧАСНІ ПРОВІДНІ РИНКИ ЗОЛОТА ТА ЇХ СПЕЦИФІКА

Анотація. В статті виділяються і описуються характерні особливості та тенденції розвитку азійського, американського та африканського ринків золота, аналізуються основні золотодобувні центри даних регіонів, досліджується специфіка попиту та динаміка цін на цей товар.

Останніми роками азійські ринки золота постійно зростають, зокрема завдяки розвиненим ринкам золота в Китаї та Індії. Вирішальну роль в торгівлі золотом не тільки в Азійському регіоні, але й в світі, відіграють Шанхайська біржа золота (SGE) та Шанхайський ринок ф’ючерсів (SHFE). Найбільша частина фізичних спот-обмінів золотом в світі відбувається на Шанхайській біржі золота. Оскільки об’єктом торгівлі є фізичне золото, можливість спекуляцій дуже обмежена, а ціни на унцію золота вищі на 10-15 дол. США ніж на європейських ринках, оскільки транспортування золота з Лондона потребує значних витрат. Усі операції на SGE проводяться під пильним наглядом Народного банку Китаю. Ціна золота в Шанхаї все більше впливає на глобальну ціну золота в усіх валютах і краще відображає фізичну ціну золота. Спотові контракти SGE доповнюються ф'ючерсами на Шанхайському ринку ф'ючерсів та створюють потужний механізм функціонування азійського ринку золота. Також до основних бірж золота в Азії можна віднести Токійську товарну біржу (TOCOM) та Multi Commodity Exchange (MCX) в Індії. Інші важливі ринки включають Дубай, Індію, Японію, Сінгапур і Гонконг. На всіх цих ринках є біржі, що пропонують ряд торгових майданчиків або біржових контрактів, але вони не залучають ту ліквідність, що спостерігається на основних ринках. Найбільшими виробниками золота в азійському регіоні є Китай та Японія.

Китай також є одним зі світових лідерів з видобування золота. Інвестиції держави в золотодобування щорічно зростають, починаючи ще з кінця XX ст.

Що ж стосується лідера у ф'ючерсній торгівлі золотом, то це безумовно є ринок золота США. Основними центрами торгівлі ф'ючерсними контрактами на золото є Нью-Йоркська товарна біржа (Commodity Exchange - COMEX), Міжнародний валютний ринок (International Money Market - IMM), Чиказька товарна біржа (Chicago Mercantile Exchange - CME). Основним джерелом пропозиції золота в США є його видобуток. За даними аналітиків «Business Week» [5], собівартість добування золота становить до 240 дол. за трійську унцію золота (1 трійська — 31,1035 г). Найбільший штат, що виробляє золото, на сьогоднішній день знаходиться в Сполучених Штатах - Невада та Арканзас. Найбільшою штаб-квартирою виробників золота є компанія Newmont Mining. Основі чотири країни, в які США експортує золото це Китай 738 тонн, Швейцарія 588 тонни, Велика Британія 503 тонни та Індія 132 тонни [6]. Основні фактори, які можуть сприяти зростанню котирувань в США є зростання попиту на азіатських ринках після періоду низьких цін, зниження цін у євро, а також погіршення економічної ситуації в США і ослаблення долара.

Коли справа доходить до видобутку золота в Африці, то найбільш активними золотодобувними країнами даного континенту є Південна Африка, Гана та Малі. Ринок золота Африки більше спеціалізується на видобуванні золота та виробництві товарів з нього. Проте майже в усіх шахтах спостерігається спад об'ємів видобування. Це пояснюється зменшенням запасів золота в шахтах Африканських країн та застарілими технологіями. Південна Африка знаходиться на 8 місці в рейтингу найбільших золотодобувних країн світу, зараз її частка в світовому обсязі видобутку - 5%. За даними «GFMS Thomson Reuters» в 2015 році ПАР видобуло 151 тонну золота, у 2014 році було видобуто 163,8 тонни (6-е місце в світі), що на 12,8 тонн менше, ніж роком раніше [2]. Загалом, це відповідає загальній тенденції спаду золотодобувної галузі країни, що спостерігається протягом досить довгого періоду часу. Друга

за об'ємами добування золота на континенті та 10 у світі є Ганна. У золотодобувній промисловості країни працює понад 15 безпосередньо Ганських гірничодобувних компаній, таких як: «Adansi Gold Company», «Discovery Gold Ghana», «Keegan Resources» та понад 10 іноземних , з яких: «AngloGold Ashanti», «Gold Fields», «Golden Star Resources», «Newmont Mining». У 2015 року видобуток знизився на 11% в порівнянні з 2014 р (107,4 т), а у 2016 році – на 0,1% в порівнянні з 2015 р (95,1 т). Це пояснюється зупинкою підземних робіт на великому руднику «Obuasi», а також більш низьким, ніж планувалося, вмістом золота в руді (поширена проблема в Гані) і нестачею електроенергії на «Ahafo». За підсумками 2016 р Малі займає 15-е місце в світі і 3-є в Африці за загальним обсягом видобутку золота - 49,8 т. За прогнозами «BMI Research», в найближчі роки Малі може стати одним з лідерів африканського континенту за темпами зростання гірничодобувної промисловості, а до 2021 р ємність галузі збільшиться на 10% [6]. Загалом, попит та ціна на африканське золото нижчий за світові тенденції, так як на континенті все ще панують застарілі технології та «жовтий метал» тут є нижчої якості. Проте, Африка все ще є перспективним регіоном для золотодобувних компаній, які в планують розвивати дану індустрію та повернути собі колишні позиції на світовому ринку видобутку золота.

Висновки. В сучасних реаліях золото стало надійним інвестиційним інструментом, ефективним засобом диверсифікації інвестиційних портфелів та захисту заощаджень від інфляційного знецінення в періоди економічних і фінансових криз, що дає поштовх для появи на міжнародному ринку золота нових лідерів.

Список використаних джерел:

1. US Global Investors. Режим доступу - http://www.usfunds.com/

2. Thomson Reuters. Режим доступу - https://www.thomsonreuters.com/en.html

3. World Gold Council. Режим доступу - https://www.gold.org/

4. Shanghai Gold Exchange. Режим доступу - http://www.en.sge.com.cn/
5. «Business Week». Режим доступу - http://www.businessweek.com/
6. Gold Statistics and Information. – Режим доступу: https://minerals.usgs.gov/

Кадін Я.І. (Юридичний інститут, І курс)

«ПОЛІТИКА СТРАХУ»: ПОНЯТТЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ.

«Політика страху» є особливим інструментом в руках політиків. Особливістю цієї політики є маніпулювання суспільством за допомогою страху та створення обмежень. Де-факто «політика страху» має такі прояви: популізм, політика ідентичності, політика ізоляції, націоналізм, антисемітизм, політика патріархату та актуалізація. Ця тема у сучасному світі модерних технологій та медіа ця тема є надзвичайно актуальною.

Для визначення основних ознак «політики страху» треба чітко визначити структурні елементи та їх сутність.

Популізм - це політика, спрямована на маніпулювання свідомістю людей. Проявами популізму є пропагування ідей, які є популярними серед широких мас і протиставлення їх інтересами політ верхівки. Прикладами є виступ Дональда Трампа про «Повернення США минулої величі».

Політика ідентичності - спрямована на порівняння явищ. Таким чином відбувається демонизація одного з цих явищ. Зразком є порівняння Петра Порошенка з Януковичем. Так відбувається дискредитація особистості.

Політика ізоляції - один з інструментів політики страха, головним проявом якого є прагнення до ізоляції нації від якоїсь іншої. Політика російських ЗМІ по відношенню до Українського населення (особливо західного)

Націоналізм - ідеологія і напрямок політики, базовим принципом яких є теза про цінність нації як найвищої форми суспільної єдності та її первинності

в державотворчому процесі. Сучасними зразками є радикальні активістські об'єднання.

Антисемітизм та політику патріархату можна об’єднати за одним критерієм – утиски через конкретну унікальну ознаку.

Актуалізація - це політичний інструмент , який допомагає політикам привернути увагу суспільства до чогось незначного з метою прикрити свої прорахунки або помилки в державному управлінні. Відвернення уваги від глобальних проблем на проведення фестивалів і свят.

Спираючись на історичні джерела, можна визначити, що «політика страху» мала місце ще за часів II світової війни як у СРСР, так і в Німеччині. Радянські політики звинувачували в усьому тільки німців, хоча насправді в архів зазначаються десятки прорахунків радянської верхівки. В Німеччині ж створювався нативізм (явище, коли привілеями наділені виключно місцеві жителі) та культ арійців, який не вважав за потрібне де-факто взагалі існування інших рас. Навіть у середньовіччі застосовувався образ Робіна Гуда у якості загрози соціуму. Казали, що такі особи грабують і вбивають усіх і створювали таку собі ізоляцію.

Наприкінці XX ст. праві партії у Європі здобули визнання через те, що ставили під сумніви тогочасну демократію і мультикультурне суспільство (це є проявом лобіювання власних інтересів). Загалом, варто відзначити те, що найбільш відомими проявами такої політики були антисемітизм та расизм, адже утиски у релігії або за расою є найбільш відомими. Відомим проявом антисемітизму є справа Бейліса 1913, а расизму - створення ку клус кланів у США в XX ст.

Фактично, надзвичайно багато прикладів в історії, коли «політика страху» винищувала цілі народи та країни. Це явище вносить розлад та хаос в суспільство. Жодна держава однак не може існувати без часткових ознак даної політики. Серед наслідків можна виділити декілька: розлад в суспільстві, розпад держави, громадянські війни

Також слід наголосити на тому, що «політика страху» є актуальною проблемою для сучасної України. Лише деякі з прикладів це замовчування владою реальних жертв АТО, історії про «найсучасніше обладнання» для армії. Загалом і , не дивлячись на АТО, можна навести сотні прикладів.

Серед висновків треба відзначити, що завжди треба намагатися підвищувати рівень політичної культури в суспільстві. Відомим висловом є «Чим менше люди знають, тим легше ними маніпулювати». І це є прямим доказом того, що в руках розумного політичного діяча страх- це небезпечна зброя. Багато сучасних прикладів, коли люди просто «зомбуються» від телевізора, адже не мають знань ,що можуть дати їм змогу аналізувати, що добре, а що погано.

Список літератури:

1. Водак Р. Политика Страха. Что значит дискурс правых популистов? / Пер. с англ. – Х.: вид-тво «Гуманітарний центр», 2018. – 404 с.
2. Дуткевич П. , Казаринова Д. Б. Страх как политика. – Полис. Политические исследования. 2017. № 4. С. 8-21

Казміренко А.В.
(ф-т МЕіМ, ІІ курс)

КРЕАТИВНІСТЬ І ФРАНЦУЗЬКА МОВА В ІНДУСТРІЇ МОДИ ЯК ФАКТОР ПРОСУВАННЯ УКРАЇНИ В СВІТІ

Мода – це важливий фактор та потужний драйвер економіки, який відіграє величезну роль в економічній системі, стан економіки в країні, в свою чергу, впливає на моду. Водночас, вивчення іноземної мови – це завжди знайомство з новою культурою, однією із складових якої є мода, а володіння французькою мовою відчиняє двері французьких компаній як в Україні, так і у Франції.

Користування іноземною мовою на професійному рівні є необхідною умовою для успішної роботи в умовах глобалізації, в той час як знання французької мови є безперечним «плюсом». Оскільки Франція є засновником індустрії моди, можна стверджувати, що знання саме французької мови спеціалістами цієї галузі може бути для України вагомим економічним чинником.

Наведемо приклад професії у цій галузі, для якої є необхідним знання іноземної мови. Це може бути менеджер у сфері моди, що, на наш погляд, є дуже перспективною і прибутковою діяльністю. Цей фахівець розробляє та реалізує бізнес-стратегію, основне завдання якої перетворити колекцію одягу на впізнаваний та успішний бренд. Також він може управляти фінансами, включаючи ціноутворення та стратегії управління ризиками в індустрії моди. Знання французької мови полегшить спілкування та обмін інформацією з компаніями у франкомовних країнах, що дасть можливість співпрацювати з французькими дизайнерами, спеціалістами з маркетингу чи благодійними проектами.

Додамо, що фахівець у моді також може займати посаду менеджера подій, або івент-менеджер. Якщо він співпрацює з французькою компанією, він повинен мати глибокі знання історії розвитку модної індустрії, її основних тенденцій, правильно розуміти свого французького клієнта або партнера, а також організовувати покази мод у відповідності до всіх сучасних вимог. Хороший спеціаліст ніколи не перестає дивувати аудиторію непередбачуваними ідеями, щоразу перетворюючи модне шоу на витвір мистецтва. Є й інші важливі завдання, які покладаються на такого фахівця, наприклад, розробка концепції та сценарію події, бюджетування, контроль всіх процесів під час події, укладання договорів з партнерами та постачальниками, запрошення спонсорів, журналістів, гостей.

Мода завжди стимулювала виробництво продукції, яка користувалася попитом, і, таким чином, була поштовхом для розвитку економіки. Порівняно з

Францією, ця індустрія в Україні не настільки сильно розвинена. Наприклад, обсяг продажів у цій галузі у 2016 році у Франції сягає 150 млрд євро, а це 2,7% від ВВП країни; в Україні ж – 0.1 млрд євро, що складає 0,11 % ВВП. Експорт у французькій індустрії моди досягає 8,8 млрд євро, в Україні – 597,34 млн євро; імпорт у Франції – 16 млрд євро, а український імпорт – 1,6 млрд євро. Щодо зайнятості у сфері моди, у Франції це 1 млн осіб, а в Україні 400 тисяч осіб. Проте, українці організовують все більше і більше тижнів і днів моди (Ukrainian Fashion Week, Mersedes-Benz Fashion Week), і не лише в столиці, але і в інших містах, таких як Львів та Одеса.

Вважаємо за необхідне зазначити, що заохочення наших дизайнерів одягу, які можуть працювати у Франції, до просування українського продукту та до залучення французьких брендів в Україну, може стати великим поштовхом для прогресу української економіки.

LA CRÉATIVITÉ ET LE FRANÇAIS DANS L'INDUSTRIE DE LA MODE COMME MOTEUR DE PROMOTION DE L'UKRAINE DANS LE MONDE

La mode est un facteur et un moteur économique. Elle joue un rôle énorme dans le système économique, et l'état de l'économie dans le pays influence la mode. Leur lien est cyclique et sa rupture peut entraîner des conséquences négatives. L'apprentissage d'une langue étrangère est toujours accompagné de la connaissance avec une nouvelle civilisation, dont la mode fait une partie intégrante. En plus, la maîtrise du français ouvre les portes des entreprises françaises en Ukraine ainsi qu'en France.

L'exploitation de la langue vivante à un niveau professionnel est une excellente competénce nécessaire pour un futur candidat à un bon poste, tandis que savoir parler français est un « plus» indéniable, surtout dans le domaine de la mode, dont la France est une vraie origine. On peut constater que la connaissance des langues étrangères,

en particulier du français, par les spécialistes de la mode peut apporter un grand effet pour l'Ukraine.

Voici un exemple de profession dans ce domaine, où la connaissance d'une langue étrangère est nécessaire. C'est un gestionnaire de mode, et, à notre avis, c'est une activité très prometteuse et rentable. Ce spésialiste développe la stratégie des grandes entreprises et la met en œuvre, sa tâche principale est de transformer une collection de vêtements en une marque reconnaissable et réussie, il doit être capable de gérer les finances, y compris les stratégies de tarification et de gestion des risques dans l'industrie de la mode. La connaissance de la langue française facilitera la communication et l'échange d'informations avec les entreprises dans les pays francophones. Il est possible des collaborer avec des designers français, des spécialistes du marketing ou des projets caritatifs.

En plus, le spécialiste de la mode peut également prendre la position d'un gestionnaire d'événements. S'il coopère avec une entreprise française il doit avoir une connaissance crédible de l'histoire du développement de l'industrie de la mode, ses principales tendances, comprendre correctement son client français, ainsi qu'organiser un défilé de mode en s'appuyant sur toutes ses exigences.

La mode a toujours stimulé la fabrication des produits qui étaient en demande et, ainsi, le développement de l'économie. Par rapport à la France, cette industrie en Ukraine n'est pas si fortement développée. Par exemple, le chiffres d'affaires dans ce domaine en 2016 en France est de 150 milliards d'euros, soit 2,7% du PIB du pays; en Ukraine – 0,1 milliard d'euros, ce qui représente 0,11% du PIB. L'exportation de l'industrie de la mode française atteint 8,8 milliards d'euros, en Ukraine – 597,34 millions d'euros; l'importations en France – 16 milliards d'euros, et les importations ukrainiennes – 1,6 milliard d'euros. Enfin, comparez le volume d'employés dans le domaine de la mode: en France c'est 1 million de personnes, et en Ukraine – 400 000 personnes. Pourtant, les Ukrainiens organisent actuellement de plus en plus de semaines et de journées de mode (Ukrainian Fashion Week, Mersedes-Benz Fashion

Week) et pas seulement dans la capitale, mais aussi dans d'autres villes comme Lviv et Odessa.

Nous pouvons considérer qu'il est nécessaire de promouvoir nos concepteurs de vêtements, qui pourront travailler en France, faire avancer les produits ukrainiens et attirer ainsi les marques françaises en Ukraine. Cela peut aussi servir d`une grande impulsion pour le progrès de l'économie ukrainienne, comme en France.

Використана література:

1. [Електронний ресурс]: https://www.latribune.fr/economie/france/150-milliards-d-euros-la-mode-cree-plus-de-richesse-que-l-aviation-et-l-automobile-reunis-605060.html
2. [Електронний ресурс]: http://www.lookatme.ru/mag/how-to/jobs/198023-brand-management
3. [Електронний ресурс]: http://fashionstudies.ru/chem-zanimayutsya-brend-menedzhery-modnyx-kompanij/
4. [Електронний ресурс]: http://fashionstudies.ru/chem-zanimayutsya-brend-menedzhery-modnyx-kompanij/
5. [Електронний ресурс]: https://britishdesign.ru/creative-pro/brend_menedzher_fashion_brend/

Калашник Д.І. (ф-т фінансів, III курс)

ВПЛИВ ЗЕЛЕНОГО МАРКЕТИНГУ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК КРАЇН

Інтерес до питань екології став проявлятись ще у 80-х роках минулого століття, а сьогодні це явище набуло масового значення. Питання ефективного використання обмежених ресурсів та сприяння їх відтворенню гостро постає перед кожною країною. Але, нажаль, не всі країни активно займаються просуванням раціонального, а отже, екологічного користування природними ресурсами. Чому про це так мало відомо пересічним громадянам і як може

впровадження політики «зеленої економіки» вплинути на економічне зростання країн – питання досі відкриті.

Зростання уваги до екологічних проблем сприяло розробці компаніями нової концепції «зеленого маркетингу», згідно якої маркетингові зусилля спрямовані на виробництво, реалізацію та споживання продуктів, що не лише не шкодять здоров'ю людини та навколишньому середовищу, але й сприяють очищенню вже забрудненої території. Глобальні заходи щодо розвитку «зеленого маркетингу» розроблено Міжнародною організацією зі стандартизації у Женеві та втілено в ініціативі ISO 14000.

Що стосується розвитку маркетингу екологічно чистого виробництва, то активними провідниками такої стратегії є: Норвегія, Швейцарія, Голландія, Данія, Франція, США, Польща, Німеччина. При чому ці країни є розвинутими та займають передові місця у рейтингу економічно сильних країн, а також, відзначаються високим рівнем добробуту, соціальної захищеності та якістю продукції.

Ці країни наведені не просто так. Діло в тому, що вони багато імпортують сировини. Впровадження «зеленої політики» є дійсно ефективним способом зменшити імпортні витрати на постачання сировини, та використати у виробництві нового продукту вторинну сировину - задовольнити необмежені бажання людей обмеженими ресурсами, але без додаткових витрат.

Щодо зеленого маркетингу – то це те, що робить престижним займитись екологічно-чистою діяльністю та пробуджує свідомість населення різних країн. Сьогодні, купуючи електромобіль, людина показує, що вона дбає про навколишнє середовище, і що вона – відповідальний споживач, який небайдужий до екологічного стану. Тобто, такі дії надають певний еко-статус споживачу. І таких товарів багато: починаючи від мобільних зарядних пристроїв на сонячній батареї, закінчуючи «розумними смітниками» компанії Bigbelly

Ще до цікавого виду «зеленого маркетингу» належить речі новозеландської компанії «Icebreaker», що продає якісний шерстяний одяг. Особливість полягає в тому, що ввівши на сайті промо-код, можливо прослідкувати звідки походить шерсть та як транспортувалась.

Наведу ще один приклад: це компанія «Electro Solar Technologies» - офіційно зареєстрована у Лондоні, в Україні відома як «ElectroUkraine».

Це інноваційний проект, основною місією якого є популяризація і поширення альтернативних джерел електроенергії в усьому світі. Для досягнення такої глобальної мети компанія розвивається згідно з чітким планом, який охоплює такі сфери діяльності, як: продаж електромобілів і формування інфраструктури зарядних станцій для них, просування електро-таксі в усіх країнах світу, установка індивідуальних і промислових сонячних електростанцій, будівництво енергонезалежних міст Сонця, які будуть існувати і функціонувати завдяки електриці власної генерації.

Це унікальна компанія, яка поєднує в собі 2 види бізнесу: 1) звичайний: продаж електрокарів і сонячних батарей; 2) мережевий: маркетингова політика полягає в рекламі продукції компанії «очі в очі» - через представників, які також отримують % за продажі.

Також забудовує 2 містечка у Київській області, жителі яких не будуть платити за комунальні послуги, бо електроенергію буде забезпечено сонячними батареями, що на сьогоднішній день займають гольфове поле. А надлишок «Electro Solar Technologies» буде продавати державі за «зеленим тарифом».

Ще ця компанія встановлює зарядні установки по всій Україні. За статистикою, їх сьогодні налічується по всій території близько 3 000 шт, а заплановано до 2020 р – 11 000шт.

«Electro Solar Technologies» пропонує різні види інвестиційних портфелів, даючи можливість отримати високі відсотки за інвестовані кошти. Вважаю, що ця компанія є достойним прикладом «зеленого» маркетингу в Україні, та за

допомогою її діяльності буде збільшуватись як економічне зростання нашої країни, так і покращуватиметься екологічний стан довкілля.

Висновок: отож, варто сказати, що зелений маркетинг діє на споживачів безвідмовно, але в Україні поки він слабко розвинений, так як фінансове становище багатьох громадян поки не може дозволити купувати екологічні продукти, що зазвичай коштують в рази дорожче звичайних. Але те, що повторна переробка і використання непотрібної продукції здатне значно мінімізувати витрати – а тим самим дати додатковий капітал на розширення виробництва, та підвищити ВВП, і, як результат – активізує підвищення економічного розвитку будь-якої країни.

Список літератури:

1. Колін МакКеррахер. 10 хороших новин: у 2018 році зелена енергетика здивує світ новими рекордами [Електронний ресурс] / Колін МакКеррахер, Том Херріес, Дженні Чейз. – 19. – Режим доступу до ресурсу: https://mind.ua/news/20180754-10-horoshih-novin-u-2018-roci-zelena-energetika-zdivue-svit-novimi-rekordami.

2. Marc Emmer. Social and ecological trends affecting business in 2018 and beyond [Електронний ресурс] / Marc Emmer – Режим доступу до ресурсу: https://www.vistage.com/research-center/growth-strategy/20171228-social-and-ecological-trends-affecting-business-in-2018-and-beyond/.

3. Veena Tewari Nandi. GREEN MARKETING: WAY TO GREEN ECONOMY [Електронний ресурс] / Veena Tewari Nandi // Majan College, Univeristy College, Muscat – Режим доступу до ресурсу: https://www.researchgate.net/publication/308968156_GREEN_MARKETING_WAY_TO_GREEN_ECONOMY.

Камінський Л.Ю., Бернацька А.О., (ф-т фінансів, IV курс)

ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ПОДАТКОВИХ ПРЕФЕРЕНЦІЙ У КРАЇНАХ ЄС ТА УКРАЇНІ

Реформування діючої податкової системи України у контексті євроінтеграції є неможливим без вдосконалення технологій застосування фіскального інструментарію. Вітчизняний досвід нашої країни у використанні вже існуючих методів оподаткування, а саме, податкових преференцій, не є ефективним. Однак, з огляду на світовий досвід, податкові преференції відіграють важливу роль у перспективах сприяння соціально-економічному розвитку суспільства. Саме тому вдосконалення застосування зазначеного фіскального інструменту в Україні є актуальним. З метою врегулювання фінансових диспропорцій у країні між суб'єктами господарювання, громадянами та з метою стимулювання активізації економічної діяльності держава може застосовувати податкові преференції, які реалізуються через запровадження преференційного оподаткування. Податкові преференції – це пільги у сфері оподаткування, які надаються конкретним суб'єктам господарювання, громадянам, територіям, певним видам діяльності тощо для стимулювання економічного зростання, соціального захисту населення, зниження податкового тиску та інші [1].

Аналіз досвіду європейських держав свідчить про активне застосування податкових преференцій. Досить поширеними вони є у сфері оподаткування індивідуальних доходів громадян (пільгові податкові преференції у вигляді нульової ставки податку та знижених податкових ставок). Разом з тим, у країнах ЄС існує можливість оподаткування індивідуальних доходів, за якою базою фіскального навантаження є спільний дохід сім'ї. Диференційований підхід до визначення сукупного сімейного доходу передбачає запровадження

методу оподаткування доходів домогосподарств. На жаль, в Україні практика оподаткування доходів домогосподарств взагалі відсутня, що є досить негативним явищем, оскільки такий прояв соціального захисту малозабезпечених і багатодітних сімей, враховуючи загальний рівень доходів населення, відображає деструктивний вплив податкової політики на сприяння покращенню суспільного добробуту [2].

Особливу увагу в контексті оподаткування доходів фізичних осіб варто звернути на методи, що використовує Польща. У Польщі є два податкових пороги: якщо заробіток протягом року склав менше 85528 злотих, ставка податку 18%; якщо заробіток протягом року склав більше 85528 злотих, податок складе 32%. Прогресивна шкала оподаткування доходів забезпечує стабільну підтримку наймасовішого прошарку населення - середнього класу. Україна може використати досвід Польщі у запровадженні прогресивної шкали оподаткування, оскільки це сприяло б інтенсивнішому формуванню та зміцненню середнього класу в суспільстві. У країнах ЄС використовуються й інші преференції, пов'язані із зменшенням податкового зобов'язання з податку на доходи фізичних осіб. Зокрема, використання будівельно-ремонтної пільги сприяло швидкому ремонту та модернізації об'єктів нерухомості. Уряд Польщі, скориставшись преференцією такого типу, запровадив відшкодування ПДВ фізичним особам, які придбали будівельні товари та скористались послугами будівельно-ремонтних фірм [4].

Податкові преференції застосовуються і для юридичних осіб. Як правило, це стосується платників податків, які реалізують свій виробничий потенціал у сфері малого та середнього бізнесу. Податкова політика держав ЄС позитивно впливає на зростання економічної активності суб'єктів господарювання та поведінку інвесторів завдяки впровадженню спеціальних преференцій таких, як: прискорена амортизація для виробничих інвестицій, податкові кредити для придбання засобів виробництва й обладнання, нижча ставка податку на доходи юридичних осіб певних галузей промисловості, "податкові канікули", пільгове оподаткування прибутку, отриманого в результаті використання патентів,

ліцензій, “ноу-хау” тощо [5]. У контексті зростання економічної активності суб’єктів господарювання Україні слід створити сприятливі умови оподаткування не тільки для суб’єктів інноваційної діяльності, але і для залучення в науку коштів вітчизняних і зарубіжних інвесторів, розширити дії податкових преференцій щодо стимулювання і підтримки інноваційної діяльності, проводити ефективну державну політику у сфері інтелектуальної власності тощо [3].

Отже, впровадження ефективних заходів щодо реформування й удосконалення функціонування фіскального інструментарію в Україні є вкрай необхідним в умовах євроінтеграції. Трансформація вітчизняної податкової системи має передбачати розробку та впровадження стратегічних пріоритетів реалізації преференційного оподаткування, зокрема: визначення теоретичних засад застосування преференційного оподаткування та розуміння його сутності як системи заходів, спрямованих на стимулювання економічного зростання, а також підтримку суспільного добробуту; здійснення моніторингу практики застосування податкових преференцій та аналіз наслідків їх функціонування в Україні; розробка стратегії реалізації преференційного оподаткування з урахуванням соціально-економічної доцільності на перспективу; дослідження світового досвіду застосування податкових преференцій.

Список літератури:

1. Василевська Г. Практика застосування пільгових податкових преференцій в Україні / Г. Василевська. // Вісник ТНЕУ. – 2013. – №1. – с. 108–121.

2. Кізима Т. О. Фінанси домогосподарств: сучасна парадигма та домінанти розвитку: Монографія / Вст. слово С. І. Юрія. – К.: Знання, 2010. – 431 с

3. Крисоватий І. А. Можливості застосування в Україні позитивів міжнародного досвіду податкового регулювання інвестиційно-інноваційної діяльності / І. А. Крисоватий. // Бізнес Інформ. – 2013. – №10. – с. 347–350.

4. Сенчак І. Податкова система Польщі [Текст] / І. Сенчак // Малиновські читання : матеріали І Міжнародної науково–практичної конференції, 16–17

листопада 2012 року. – Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2012. – 316 с.

5. HM Revenue & Customs An Evaluation of Research and Development Tax Credits [Електронний ресурс] / Режим доступу: http://www.hmrc.gov.uk/research/report107.pdf

Карнасюк А.В., (ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ВПРОВАДЖЕННЯ ТРМ ЯК СПОСІБ ПІДВИЩЕННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В умовах сьогодення більшість підприємств мають на меті створення і накопичення таких конкурентних переваг, котрі в майбутньому забезпечать максимальний прибуток та стабільне й успішне існування на конкурентному ринку. Для створення цих конкурентних переваг підприємства в більшості випадків розробляють інноваційні технології, модифікують продукт, застосовують нові підходи в маркетингу і менеджменті, але водночас не приділяють уваги питанню щодо ефективності діяльності всього підприємства.

Операційна діяльність – це основний вид діяльності підприємства, з метою здійснення якої вона створена. Це та діяльність по створенню продукції чи надання послуг, яка приносить підприємству основну виручку та основні потоки грошових коштів. Таким чином, актуальність обраної теми обумовлена необхідністю більшості підприємств скеровувати свої зусилля саме на підвищення ефективності операційної діяльності.

Ефективність операційної діяльності підприємства охоплює ряд факторів: ефективність процесів, ефективність персоналу та ефективність обладнання, як одного з ключових елементів виробництва. Простої, зниження швидкості, необхідність ремонту та переналагодження безпосереднім чином впливають на прибуток підприємства. Однією з сучасних систем, що дозволяє мінімізувати негативний вплив цих факторів, є система загального обслуговування

обладнання, відома в англійському скороченні як TPM (Total Productive Maintenance).

Система TPM являє собою систему експлуатації та обслуговування обладнання, що дає змогу забезпечити найвищу його ефективність протягом усього життєвого циклу за участі всього персоналу. Завданням TPM є мінімізація несподіваного й термінового обслуговування устаткування, усунення або значне зменшення ймовірності зриву робіт внаслідок непередбаченого простою устаткування [3, с.487].

Таким чином, метою TPM є створення підприємства, яке постійно прагне комплексного підвищення ефективності виробничої системи. Для досягнення цієї мети необхідно розробити механізм, котрий буде орієнтуватись на запобігання всіх видів втрат, безпосередньо охоплюючи робочі місця. Такий механізм має не допускати появу браку, нещасних випадків, поломок. Проте недостатньо одного старання не допускати появу цих втрат. Необхідно прагнути до високих економічних показників технічного обслуговування устаткування, що забезпечать створення доданої вартості.

Аналіз існуючих на підприємствах виробничих процесів дозволяє виявити такі групи факторів, що впливають на працездатність устаткування: недотримання технології, конструктивні недоліки, порушення правил охорони праці, не професіоналізм працівників, недотримання правил експлуатації та непрогнозовані фактори. [2, 6]

Більшість із наведених груп факторів виникають безпосередньо з вини обслуговуючого персоналу, що свідчить про те, що результат впровадження TPM залежить від їх зацікавленості й мотивації. Тому власний персонал є певним бар’єром для впровадження TPM на підприємстві. Щоб уникнути цього бар’єру потрібно підвищувати загальну культуру обслуговування обладнання персоналом. Це означає, що в робочому колективі має закріпитись така культура, за якої вони будуть розцінювати обладнання не як засіб виробництва,

а як основу для процвітання підприємства і запоруку їх фінансового благополуччя [6].

Використання системи ТРМ дозволяє трансформувати існуючу систему обслуговування до більш досконалої. Щоб досягти певного рівня досконалості системи обслуговування, необхідно впроваджувати ТРМ за послідовними етапами, кожен з яких має певну мету і відчутний ефект [4]:

1.Оперативний ремонт несправностей – спроба удосконалити існуючу систему обслуговування і знайти її слабкі місця.

2. Обслуговування на основі прогнозів – організація збору відомостей про проблеми устаткування та їх подальшого аналізу.

3. Коригувальне обслуговування – удосконалення обладнання в процесі обслуговування з метою усунення причин систематичних несправностей.

4. Автономне обслуговування – найбільш складний етап у процесі впровадження ТРМ, оскільки пов'язаний з безпосереднім залученням експлуатаційного та ремонтного персоналу в діяльність з обслуговування обладнання.

5. Безперервне поліпшення означає залучення персоналу в діяльність по безперервному пошуку джерел втрат експлуатації та обслуговування, а також пропозицією методів їх усунення .

Дана послідовність етапів є свідченням того, що під час проектування концепції ТРМ підприємство вже орієнтується на високі показники продуктивності обладнання. Оскільки в ході проектування підприємство удосконалює обладнання, робить його надійним, безпечним, легким в експлуатації й обслуговуванні, економічним.

Впровадження системи ТРМ дозволяє підвищити продуктивність праці, покращити якість продукції, знизити матеріальні й тимчасові витрати, скоротити час виконання замовлень, підвищити конкурентоспроможність підприємства. Незважаючи на значні грошові витрати і витрати часу,

результатом впровадження ТРМ є перехід від устаткування, що завжди виходить із ладу, до устаткування, що позапланово ніколи не виходить із ладу.

ТРМ набула поширення в таких галузях, де стан устаткування впливає на рівень продуктивності, якості, травматизму, нещасних випадків, забруднення навколишнього середовища. Сьогодні серед них такі компанії: «Eastman Kodak», «Ford Motor Company», «Procter & Gamble», «Toyota» та багато інших.

Система комплексного обслуговування устаткування ТРМ була розроблена японцями ще в 60-х роках. Це японське ноу-хау першою в Україні використала компанія «Чумак». Впровадження ТРМ для компанії «Чумак» стало основою для створення підприємства, яке постійно прагне до граничного та комплексного підвищення ефективності виробничої системи [4].

Київська фабрика Tetra Pak стала першим і єдиним підприємством в Україні, яке отримало престижний сертифікат TPM Excellence Award від Японського інституту управління виробництвом (JIPM) [4].

Отже, ТРМ – це система загального технічного обслуговування обладнання, котра передбачає безперервне вдосконалення обслуговування, профілактики та ремонту обладнання шляхом залучення всього персоналу. Результат від впровадження системи прямо залежить від ентузіазму, зацікавленості й компетентності персоналу підприємства. Тому якщо підприємство зуміє підвищити зацікавленість працівників, то воно зможе досягти основних цілей ТРМ, а саме запобігти виникненню різних втрат обслуговування, що в свою чергу викличе ланцюгову реакцію підвищення операційної ефективності підприємства.

Список літератури

1. Гімпель В.В. Аналіз впровадження моделі ТРМ на виробництві / Гімпель В.В.. – 2016. – с. 47–48

2. Момот О.І. Total productive maintenance - спосіб інтенсифікації роботи промислових підприємств / Момот О.І., Самойлов П.І.. – 2010. – с.6

3. Піскульова І.В. Використання інструментів ощадного виробництва в управлінні обіговими активами промислових підприємств / Піскульова І.В.. // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – с. 485–489

4. Щепкіна Т.В. Розвиток моделі ТРМ на підприємстві хімічної галузі в умовах становлення ринкових відносин в Україні / Щепкіна Т.В.. – 2010

5. Зубенко В.О. Визначення особливостей впровадження концепції "Ощадливе виробництво" на підприємствах залізничного транспорту / Зубенко В.О., Григорян М.Л.. // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2015. – С. 92–95

6. Управління ефективністю функціонування і розвитку підприємств: монографія/ [Г.О. Швиданенко, І.М. Рєпіна, В.П. Кукоба та ін.]. – К.:КНЕУ, 2016. – 397 с.

Кисіль М.К. (юридичний інститут, ІІІ курс)

ВДОСКОНАЛЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ НА ПРИКЛАДІ ПРИЙНЯТТЯ ЕКОЛОГІЧНОГО КОДЕКСУ ФРАНЦІЄЮ

В «Основних напрямах державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки» затверджених Постановою Верховної Ради України від 5 березня 1998 року вперше офіційно йшлося про підготовку і прийняття кодифікованого законодавчого акту у формі Екологічного кодексу України на перспективу без визначення конкретного терміну його прийняття, що, як показала практика, виявилося вагомою проблемою для нашої держави, хоча проектів такого кодексу не бракувало, але прийнятного варіанту так і не було підготовлено у час для реалізації цього документу. Причин тут декілька. По-перше, не було

створено належної робочої групи для опрацювання такого законопроекту. По-друге, не було вироблено концептуальних ідей щодо проекту кодексу як кодифікованого акту. По-третє, не було єдиного розуміння що це мав би бути саме акт консолідації приписів щодо регулювання трьох блоків правовідносин – щодо забезпечення екологічної безпеки, якості ландшафтів, як життєзабезпечувальних елементів довкілля, та ефективного використання природних ресурсів з чітким правовим режимом кожного із них відповідно до пріоритетів державної екологічної політики попередньо опрацьованих за блоками правового регулювання екологічних правовідносин та інтегрованих у зазначений консолідований законодавчий акт.

До певної міри процес кодифікації щодо підготовки проекту Екологічного Кодексу України проходив паралельно із кодифікацією інших актів екологічного законодавства, зокрема Закону України «Про екологічну мережу», ряду законів у сфері екологічної безпеки та законодавчих актів природноресурсового законодавства – Лісового, Водного кодексів України, Закону України «Про рослинний світ» та інших, які не були скоординовані у часі та конкретних розробниках. Очевидно, що серйозно бракувало фахівців-юристів щодо підготовки таких кодифікованих актів, розуміння системи екологічного законодавства та місця у ньому Екологічного кодексу України. А тому, очевидно, що шанс був втрачений, не виявивши спроможності його реалізації в Україні на що справедливо вказували ще в 2005 році Андрейцев та Фролов у своїй праці «Кодифікація екологічного законодавства: стан і проблеми законотворчого конструктивізму».

Потрібно взяти до уваги і такий аспект, як розуміння екологічних правовідносин значною частиною науковців і практиків виключно як сукупності природноресурсових і природоохоронних правовідносин, без включення до них правовідносин у сфері забезпечення екологічної безпеки.

За означених обставин підготовка проекту Екологічного Кодексу України не могла бути досконалою і завершеною, що суттєво ускладнювало кодифікаційний процес щодо удосконалення екологічного законодавства, а відтак потрібний був ще час для переосмислення предмету правового урегулювання в зазначеному законодавстві, опрацювання методики такої підготовки на сучасних еколого-правових засадах.

Кодифікація екологічного законодавства одне із актуальніших питань сучасної теорії екологічного права, її практичного застосування в реальній життєдіяльності і законотворчості. Це питання не сходить зі шпальт наукових публікацій та дискусій, щодо вдосконалення системи законодавства, його систематизації, формування системи екологічного права і законодавства.

Такий погляд на кодифікацію законодавства є доволі поширеним в теорії права щодо кодифікації, як продукту законотворчості, який є заключним етапом упорядкування законодавства, тобто систематизації.

Однак як слідує із основоположних політико-правових документів України, кодифікації екологічного законодавства досі бракує достатньої чіткості та визначеності. «Основні засади державної екологічної політики України» на період до 2020 року, затверджені законом України віл 21 грудня 2010 року про цю кодифікацію у формі Екологічного кодексу України навіть не згадують, а лише відзначають необхідність приведення екологічного законодавства України у відповідність із положеннями джерел acguis communautaire («доробок спільноти») за відповідними напрямками.

Пошук шляхів вдосконалення екологічного законодавства є предметом дослідження також багатьох європейських вчених.

Як зазначає професор М. Фауер, у багатьох європейських країнах екологічне законодавство спочатку походило з різних частин секторального охоронного законодавства, наприклад водного, земельного, атмосферного

повітря. Це призводило до розбіжностей, оскільки природоохоронні положення законодавства могли бути зовсім різні, одночасно процедури ліцензування та встановлення стандартів також дуже відрізнялись. Така ситуація негативно впливала на процес прийняття рішень у сфері охорони навколишнього середовища, зокрема застосування відокремлених та секторальних частин екологічного законодавства призводило до відсутності координації між різними уповноваженими органами, у результаті чого їх рішення були не узгоджені між собою.

Результатом подібних наукових публікацій стало прийняття в ряді європейських країн екологічних кодексів.

Одним з найбільш вдалих прикладів кодифікації екологічного законодавства є Екологічний кодекс Франції, який був прийнятий у 2000 році. До нього ввійшло 39 законів, які були прийняті до 2000 року. Стаття L. 110-1 цього Кодексу визначає, що природні території, ресурси та місця поширення (ареали), а також ландшафти, якість повітря, види тварин та рослин, біологічне різноманіття та баланс, якому вони сприяють, є частиною загального надбання нації. Захист, збільшення, відновлення, реабілітація та управління всім вищезгаданим має здійснюватися в загальних інтересах та сприяти меті досягнення сталого розвитку.

Правове регулювання кодексу базується на таких принципах, як запобіжний, принцип превентивних та реабілітаційних дій, принцип «забруднювач платить», принцип участі.

Розглянутий досвід Франції як держави-члена ЄС у сфері вдосконалення природоохоронного законодавства свідчить про доцільність одночасного проведення кодифікації екологічного законодавства України та його адаптації до acquis communautaire. Це означає, що норми права, що увійдуть до Екологічного кодексу України мають бути приведені у відповідність до вимог

acquis communautaire згідно з міжнародними зобов'язаннями України та з вимогами національного законодавства України в цій сфері, оскільки здійснення кодифікації екологічного законодавства передбачає його вдосконалення по суті та оновлення застарілих нормативно-правових норм.

Прийняття Екологічного кодексу України у відповідності із вищезазначеними вимогами сприятиме тому, що в подальшому нові закони та підзаконні нормативно-правові акти, які будуть розроблятися на його виконання, будуть апріорі відповідати основним принципам та вимогам acquis communautaire у сфері охорони навколишнього природного середовища.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 40. – Ст. 2021.
2. Закон України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» від 18 березня 2004 р. № 1629-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 29. – Ст. 367.
3. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» від 21 грудня 2010 р. № 2818 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 3. – Ст. 158.
4. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на 2011–2015 роки» від 25 травня 2011 р. № 577-р //

Урядовий кур'єр. – 2011. – 27.07.2011. – № 135.

5. Андрейцев В., Фролов М. Кодифікація екологічного законодавства: стан і проблеми законотворчого конструктивізму // Екологічний кодекс України: міфи та реальність. Матер. міжнар. круглого столу., К., 12-13 травня 2005 року, КНУ. – 2005. – С.3-35.
6. Гетьман А. Методичні засади становлення правових основ охорони довкілля // Право України. – 2011. - №2 – С. 18.
7. Лисенкова О.С. Теоретичні проблеми консолідації, як форми систематизації законодавства // Систематизація законодавства в Україні: проблеми теорії і практики. – К., - 1989. – С. 174.
8. Меленко С.Т. Визначення місця кодифікації та консолідації законодавства відповідно до суспільно-політичних реалій // Систематизація законодавства в Україні: проблеми теорії і практики. – К., - 1999. – С. 178.
9. Попов В., Шульга В, Разметаев С. Нові підходи до кодифікації екологічного законодавства України // Право України. – 1992. - №3 – С. 17-20; Шемшученко Ю. Актуальні проблеми кодифікації національного та міжнародного права // Право України. – 2011. - №2 – С. 5-6.

Кобзева І.І.

(факультет обліку та податкового менеджменту, ІІ курс)

ВИКОРИСТАННЯ МАТРИЧНОГО АНАЛІЗУ В МАРКЕТИНГОВИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

Для оцінки позицій підприємств, функціонуючих у конкурентному середовищі, можуть використовуватися різні методи, але особливий інтерес представляють якісні методи оцінки. Одним із головних інструментів якісного аналізу позиціонування підприємства в конкурентному середовищі є матричні методи.

Значний внесок у дослідження особливостей стратегічного маркетингового планування та формування маркетингових стратегій зробили такі вітчизняні та зарубіжні вчені: І. Ансофф, В. Геєць, В. Герасимчук, Ф. Вірсема, Л. Койк, Ф. Котлер, О. Крайник, Є. Крикавський, Н. Куденко, О. Кузьмін, Ж. Ламбен, М. Мак-Дональд, Г. Мінцберг, А. Павленко, І. Парасій-Вергуненко М. Портер, К. Прахалад, І. Решетнікова, М. Трейсі, С. Скибінський, А. Старостіна, Г. Хамел, Ф. Хміль, та інші.

Як зазначає І.М.Парасій-Вергуненко, «матричний аналіз має ряд переваг порівняно з коефіцієнтним інтегральним підходом до оцінки конкурентоспроможності. Візуалізація конкурентної позиції суб'єкта господарювання з окремих ключових узагальнюючих показників дає змогу не просто констатувати досягнення відповідних результатів, а й визначити сильні та слабкі сторони діяльності суб'єкта та розробити відповідні тактичні заходи щодо посилення своїх конкурентних позицій» [3, с.279].

Розглянемо основні види матриць, що застосовуються у маркетингових дослідженнях:

- Матриця "зростання ринку – частка ринку" BCG.
- Матриця General Electric/McKinsey
- Матриця керованої політики DPM

Матриця BCG "зростання ринку – частка ринку" була розроблена американською консалтинговою фірмою Boston Consulting Group, тому в літературі її скорочено "матриця БКГ". В основі моделі лежать дві концепції: життєвого циклу товару (впливає на темпи зростання ринку) та кривої досвіду (визначає відносну частку ринку). Дія ефекту досвіду виявляється у тому, що *велика частка ринку* автоматично означає наявність на підприємстві конкурентної переваги за витратами. І навпаки, *мала частка ринку* відповідає підвищеним витратам. З цієї гіпотези випливає, що, продаючи продукцію за

ринковими цінами, найбільший конкурент буде демонструвати найвищі показники рентабельності, генеруючи максимальні фінансові потоки[1, с.90].

Матриця General Electric/McKinsey. Матриця БКГ є спрощеною, оскільки не повністю враховує вплив факторів ринкового середовища на підприємство та галузь у цілому. Тому низка корпорацій світу використовує матрицю General Electric/McKinsey (GE) ("три на три"), визначаючи свої позиції на основі ринкової/галузевої привабливості та сили/ конкурентоспроможності підприємства на цьому ринку/в галузі. Матриця GE враховує три можливих значення кожного з цих параметрів: діловий вплив (конкурентоспроможність) підприємства та привабливість ринку / галузі могли бути високими, середніми або низькими[1, с.91]. Головна особливість зазначеної матриці полягає в тому, що її побудовано на основі не єдиного показника, а інтегральних (комплексних, системних) критеріїв.

Матриця керованої політики-DPM. Хімічна компанія *Shell Chemical Company* розробила аналогічну портфельну модель, що отримала назву матриці керованої політики або DPM (від англ. *Direct Policy Matrix).* Основними критеріями оцінки в цій матриці є конкурентні можливості (аналогічно до ділового впливу/конкурентної позиції в матриці GE) та перспективи прибутковості сектора ринку (аналогічно до привабливості галузі в матриці GE) [2, с.312].

Порівнюючи переваги та недоліки розглянутих матриць, слід зазначити, що, матриця General Electric/McKinsey є більш комплексною, ніж матриця БКГ, оскільки оперує з кумулятивними показниками. Наприклад, відносна частка ринку в матриці БКГ є складовою привабливості ринку, а темп зростання ринку – конкурентоспроможності підприємства[1, с.95]. У матриці БКГ критерій стратегічного вибору ґрунтується на потоці готівки – показнику короткострокового планування, а в матриці GE – на оцінках віддачі інвестицій – показнику довгострокового планування. Перевагою матриці GE порівняно з матрицею БКГ є використання інтегральних, комплексних критеріїв, що дає

змогу оцінити вплив багатьох факторів (а не тільки двох, як у матриці БКГ) на стан бізнесу підрозділів, і прийняти обґрунтованіші рішення щодо інвестування в їх розвиток. Недоліком матриці GE порівняно з БКГ є суб'єктивність оцінки позицій бізнес-одиниць[4, с.115].

Основна відмінність між матрицями DPM і GE полягає в тому, що в матриці DPM (порівняно з матрицею GE) зроблено ще більший акцент на кількісних показниках бізнесу. У матриці БКГ критерій стратегічного вибору ґрунтується на потоці готівки – показнику короткострокового планування, а в матриці GE – на оцінках віддачі інвестицій – показнику довгострокового планування. На відміну від матриць GE та БКГ матриця DPM пропонує враховувати обидва ці показники під час прийняття стратегічних рішень.

Основна ідея матриці DPM запозичена з матриці БКГ: загальна стратегія підприємства має забезпечувати підтримку балансу між грошовим надлишком та його дефіцитом шляхом регулярного розвитку нових перспективних видів бізнесу, що ґрунтуються на останніх досягненнях НТП.

Список літератури

1. Коротков А. Стратегические матрицы как объект и инструмент классификации / А. Коротков // Маркетинг. — 2004. — № 4 (77). — С. 89—99.

2. Котлер Ф. Маркетинг-менеджмент: Пер. з англ. / Ф.Котлер— СПб.: Питер, 2001. — 752 с.

3. Парасій-Вергуненко І. М. Стратегічний аналіз у банках: теорія, методологія, практика : монографія / І.М.Парасій-Вергуненко. – К.: КНЕУ, 2007. –360 с.

4. Эванс Дж. Маркетинг: Пер. с англ. / Дж. Эванс, Б.Берман — М.: Экономика, 1990. — 350 с.

Кобринська А.О.,

(ф-т економіки та управління, □ курс)

ПЕРСПЕКТИВИ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ ЗА УМОВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Україна – одна з найбільш перспективних європейських країн, що наділена надзвичайно вагомими ресурсами. Родючі ґрунти, сприятливий клімат, вигідне територіальне розміщення, доступ до морських шляхів – усе це робить Україну вигідним союзником для будь-яких міжнародних організацій. В сучасних умовах дилеми вибору, Україна, за найбільш ймовірним сценарієм вступить до Європейського Союзу.

Чимало українських науковців розглянули тему перспектив вступу України до ЄС у своїх роботах, серед них: С.О. Божко, О.М. Кіндратець, О.В. Козирєва, А.О. Багатаренко, О.Т. Полторацька. Проте, проблема трансформації зовнішньоторговельної політики України за умов євроінтеграції залишається не повністю дослідженою, а тому є дуже актуальною. З огляду на це, метою дослідження є аналіз перспектив зміни зовнішньоторговельної політики України.

Розглядаючи питання вступу України до ЄС, дослідники визнали, що дана асоціація понесе за собою як позитивні, так і негативні наслідки. Зважаючи на те, що Україна має досить багато країн-сусідів і веде активну зовнішньоторговельну політику, дуже актуальним постає питання про те, як же зміниться вектор напрямку зовнішньоторговельної політики і як взагалі буде розвиватися ця сфера.

Якщо звертатись до переваг вступу до ЄС та брати до уваги позитивний вплив на зовнішню торгівлю, то варто зазначити, що в першу чергу євроінтеграція надасть Україні можливість вийти на нові ринки збуту, в тому числі і на один з відкритих світових ринків, що є більшим ніж ринки США та Японії, дозволить зменшити митні тарифи та загалом створить сприятливі умови для експорту українських товарів. Також позитивним наслідком буде слугувати те, що в Україні будуть впроваджуватись європейські технології та стандарти виробництва. Це в свою чергу підвищить конкурентоспроможність вітчизняних виробників на світовому ринку та виведе українські товари на новий рівень якості. Зміни у зовнішній торгівлі допоможуть зменшити ризики для економіки. Україна отримає нові можливості для розвитку туристичної та рекреаційної галузі. А також буде можливим посилення ролі України як енерготранзитної держави.

Згідно прогнозів зарубіжних експертів компанії ECORYS та центру CEPS, згідно з яким, після вступу в ЄС Україна зможе збільшити експорт до Євросоюзу за багатьма товарними групами. Насамперед, мова йде про продукцію важкої та електронної промисловості — на 2,6-7,4 %, чорних металах та виробах з них — на 2,6-6,8 %. Також, за підрахунками Київської школи економіки (KSE), будуть створені умови для того, щоб наростити частку високотехнологічних товарів у загальній структурі експорту до 28-29 %. При цьому вже в перший рік українські експортери зможуть поставити на зовнішній ринок на 9-10 млрд. дол. США більше товарів порівняно з існуючим режимом торгівлі.[2]

Проте, на противагу усім позитивним наслідкам існують інші – негативні. В першу чергу, отримавши доступ до нових ринків збуту, Україна відкриє свої кордони для іноземних виробників, що в свою чергу може не тільки підвищити конкурентоспроможність вітчизняних виробників, а й навпаки – призведе до витіснення їх з українського ринку. Також ліберальна політика у відношенні до

іноземних виробників може призвести до того, що буде відбуватися перенесення шкідливих виробництв в Україну. Ще одним недоліком слугуватиме те, що українському ринку буде важко вийти на європейський рівень цін. Також зважаючи на все вищесказане, можна зробити висновок, що буде ймовірною ситуація, за якої імпорт буде перевищувати експорт. А це в свою чергу, буде негативно впливати на економіку нашої держави.

Як же зрозуміти, як буде розвиватися зовнішньоторговельна політика в Україні і чи варто буде дозволяти запровадження ліберальної політики, чи все ж краще буде зосередитись на політиці протекціонізму? Для дослідження даного питання я пропоную звернутися до показників нашої сусідньої країни – Польщі і проаналізувати, як вони змінились після вступу до ЄС.

За даними державної статистики Польщі, після вступу Польщі до ЄС у 2011 році темп росту ВВП знизився. Якщо у 2006-2007 роках приріст ВВС складав близько 7%, то у 2012-2013 роках він значно знизився до близько 2%. Що стосується експорту та імпорту, то у деяких роках імпорт дійсно був вищим за експорт. Це свідчить про те, що вітчизняні виробники не витримували конкуренцію і поступалися місцем іноземним.

Не можливо зробити однозначний висновок про те, як зміниться зовнішньоторговельна політика України у разі євроінтеграції. Але дослідивши можливі наслідки, можна допустити, що Україні варто буде звертати велику увагу на захист вітчизняних виробників, які скоріш за все не будуть готовими до конкуренції з європейськими виробниками, продукт яких є якіснішим та стійкішим.

Література:

1. Державна статистика Польщі [Електронні ресурси]. — Режим

доступу: http://stat.gov.pl/.

2. Євроінтеграція допоможе диверсифікувати українську зовнішню торгівлю, скоротивши ризики для економіки [Електронні ресурси]. — Режим доступу: http://dt.ua/politika/.

3. Проблеми і перспективи інтеграції України до ЄС [Текст] / В. А. Шинкар, Т. Ю. Ковач // Науковий вісник Ужгородського університету : Серія: Економіка / В.П. Мікловда, М.І. Пітюлич, Н.М. Гапак. – Ужгород: Видавництво УжНУ "Говерла", 2012. – Вип. 3 (37). – С. 111–117. – Бібліогр.: с. 117

4. Стратегічний вектор розвитку зовнішньоекономічних відносин України з Європейським Союзом, Полторацька О.Т., к.е.н., Кириченко А.І., Економічний простір: Збірник наукових праць.- №107 - Дніпропетровськ, ПДАБА, 2016 – с.262.

Коваленко А.М, Зухд К.Р.III курс

ННІ «Юридичний інститут

INTERNATIONAL POLITENESS

Determination of issues regarding the sources of a certain branch of law and international law, in particular, occupies one of the most important places in the theory and practice of international law. Concerning the concept of "source international law" there may be a variety of views and thoughts. It is considered as certain necessary information about the right; as existing in the objective reality of the situation, without medium related to the law, etc.

International politeness is a set of rules of conduct, etiquette, mutual respect of subjects to one another who are involved in international communication and cooperation.

The rules of politeness are not legally valid, they are recognized as behavioral rules of correctness, restraint, respect, cooperation, assistance.

It should be considered in the examples:

-the right of a diplomatic agent not to pay customs duties,

-exemption from inspection of own luggage,

-providing legal assistance in the absence of relevant agreements,

-information about international legal actions to the interested states,

-respect for the national symbols of the state,

-respect for the legal acts of other states,

-establishment of the order of seats at the negotiating table for diplomatic representatives from different countries.

It is important to emphasize that the legal norms of international law and the rules of courtesy are closely intertwined, although the advantage, of course, is given by legal norms. Immediately when creating and implementing the rules of law, the rules of courtesy are taken into account and taken into consideration.

If we talk about examples, then they can be conventionally divided into the greeting and compassion.

Particular attention should be given to the greetings on the occasion of the election and admission of the head of state, the appointment of the head of government and the Minister of Foreign Affairs. In many countries, the inauguration of the head of state takes place with the participation of heads of foreign states and foreign delegations. Sending congratulations to the new head of state, participation in his inauguration is considered as recognition of his authority, high image of the state, the desire to maintain and develop multifaceted bilateral relations, and underestimate the opportunity is not worth it.

It's worth noting that, during the mourning days, diplomatic missions cancels receptions and other cultural and entertainment measures, the state flag is flown over the house, the embassy is visited by the representatives of the receiving state and the diplomatic corps and painted in the Book of Compassion. According to the diplomatic protocol, it is customary to respond to the death of the foreign country's ambassador accredited in the country, taking into account local traditions.

Compassion is also expressed in connection with a natural disaster or catastrophe with human victims. There are also entries in the Book of Compassion, government agencies and community organizations organize the collection of material assistance to the victims (medicines, food, clothing, etc.).

The question of international politeness, its significance, and sometimes, and the provision of its legal obligation were in the practice of international relations.

According to the US Supreme Court, politeness is not absolutely obligatory, but at the same time it is not just politeness and goodwill. Politeness cannot be ignored, except for cases where its application would be contrary to the interests of the state.

A similar position is taken by the courts and some other states, in particular Japan. For a long time, the courts of Great Britain and the United States have practically identified courtesy and international law.

This is evidenced by the fact that in the case of non-fulfillment or neglect of certain requirements of proper treatment of subjects among themselves, even a reaction in the form of protest or retortion (measures of coercive influence in response to unfriendly actions of another state). The decisive feature is its interrelation not only with the norms of law, but also with morality, political rules of treatment.

Conclusion

International courtesy is the oldest institute of international law, known to the right of states of various legal systems.

The concept of "international courtesy" is multifaceted and diplomatic. Protocols include: international etiquette of the state flag - the main symbol of the state, the etiquette of the state emblem and the anthem, the reaction of the members of the international community to the election of the head of state, protocol proceedings in connection with official mourning in the country, connected with the death of the head of state or the head of government, responding to terrorist acts, natural disasters, catastrophes, etc.

Characteristics of courtesy in international law is exactly how auxiliary source due to the fact that it is close to custom, but not so, and non-compliance is the result of conviction actions of one or another subject. At the same time, failure to comply with such requirements can not serve as a basis for bringing to international legal responsibility (as a result of this approach, it is characterized as a manifestation of the norms of morality). Consequently, even without having the force, due to its existence. The multiple use of international politeness is one from auxiliary sources of international law.

Sources:

1. The Charter of the United Nations of June 26, 1945. No. 995-010 [Electronic resource]. Access mode: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_010;
2. Kireev, AP International courtesy [Text]: in 2 hours. Tutorial for high schools / AP Kireev - M .: International courtesy, 2001. - t.1. -416 .
3. Elena Kiyvets. The source of international law as a natural law category // Public law 2011.Pages .76- 81.
4. Repetsky V.M. International Public Law: Textbook. K: Knowledge 2011, 437pages

Uliana Kovalchuk, Anastasiia Kryzhna
(the faculty of finance, 2nd course students)

GREEN FINANCE: RISKS AND OPPORTUNITIES

"Climate change is not just an environmental challenge. It is a fundamental threat to economic development."

- Jim Yong Kim – President, The World Bank

Climate change and reducing natural resources affect all of us. Throughout the world, consumers are turning to environment-friendly companies with more and more organizations opting to "go green".

What is Green Finance?

Green finance is the practice of making investments that have an inherent positive environmental impact, and has gained traction within the financial industry as it allows investors to combine financial return with environmental benefit.

By the way, a green bond is one of the most important financial instrument of green finance.

Hurdles to Going Green

The first risk with green bonds is a lack of liquidity. This is still a small market with a number of issues for the entrants to face and getting in and out of positions will not be easy. If you're looking for a liquid investment, then you should consider avoiding green bonds. This is likely to change in the future since demand for new issuances is high and the market is supposed to keep growing, but for the time being, green bonds should be left for those who don't mind holding to maturity.

Another risk is the lack of a clear definition for a green bond – investors might not know exactly where their money is going, meaning that it could potentially be used for the wrong reasons.

Other risks for green bonds include: low yields ; mispricing ; a lack of sufficient complex research available to make an educated investment decision; and the

existence of some green bond issuers with unscrupulous reputations for money laundering. So make sure you do your research prior to investing.

A final risk to consider: the plunge in oil prices. When oil prices are high, there is heightened interest in alternative energy. While everyone outwardly states that their top priority is the environment, the numbers always prove that the first priority is money. For example, when oil prices go down, sales for SUVs rise. People buy SUVs because the price of gas isn't as high as in the past.

The good news is that the support for green energy around the world is so large that it should offset a decline in the price for oil.

Budding Opportunities

Green Bonds can advance adoption of innovative new technologies, finance projects that provide green jobs, and promote economic and climate resiliency across regions.

- Investor Demand and Diversification

Investors are increasingly demanding socially responsible investment (SRI) opportunities and have expressed a strong appetite for green bonds . As a result, green bond issuances have attracted new investors and new types of investors, providing a potential market for future issuances.

- Leadership

For the foreseeable future, green bond issuers are leaders in developing this space. They can encourage other municipalities to participate and establish a financially innovative reputation. Early adopters will pave the way for the rest of the nation in financing environmental projects.

- Press Coverage & Brand Value

Green Bonds provide governments with a chance to brand themselves as forward thinking, innovative, and sustainable. The press continues to cover green bond issues favorably.

- Green Bonds over other options

Green Bonds offer an exciting opportunity for both investors and issuers to encourage sustainable growth while leading the investment community. Green bonds provide several advantages over other financing options.

Green finance in Ukraine

Green financing is a key enabler of the transition towards a greener economy in Ukraine. Ukraine has a significantly high energy and material intensity and therefore require significant investments in more sustainable resource use, eco-innovation and environmental infrastructure.

Green financing is a precondition for a green economy — that is, an economy that results in greater territorial competitiveness and cohesion in the long term while preventing significant environmental risks and degradation.

Conclusion

The gap between the current funding of green projects and the environmental targets that the international community has committed to achieve is significant. And given that currently only a tiny fraction of global funding — primarily in the form of bonds — is green, further development into this area will allow the financial services industry to help address climate change and other environmental concerns.

References:

1. International Finance Corporation (2017). Green Finance: a Bottom-up Approach to Track Existing Flows. 2121 Pennsylvania Ave. NW Washington DC 20433. www.ifc.org/climatebusiness.

2. Thibaut Millet, Susan McGeachie, Meghan Harris-Ngae, Stéphane Villemain, Christine Rhodes (2016). Green bonds: a fresh look at financing green projects. Ernst & Young LLP. ey.com/ca.

3. https://www.investopedia.com/articles/investing/081115/green-bonds-benefits-and-risks.asp.

4. http://climatemundial.com/whatisgreenfinance.

5. https://www.cbd.int/financial/gcf/definition-greenfinance.pdf

Коваль В.О (факультет економіки та управління, 4-й курс)

ПІДВИЩЕННЯ КОМУНІКАТИВНОГО ВПЛИВУ НА СПОЖИВАЧІВ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ МЕТОДІВ МАРКЕТИНГОВОГО ПРОСУВАННЯ

Сучасний світ являє собою динамічну структуру із швидкими темпами зміни конкурентних засад, підвищення вимог щодо адаптивності організації до тенденцій ринку. Під впливом цього, сфера маркетингу зазнає значних змін, деформуючи основні напрямки розвитку. Методи класичного комунікативного просування стають менш ефективними, потребують все більше затрат, уступаючи сучасним альтернативним способам маркетингового просування. Величезний інформаційний потік, що є невід'ємною частиною сьогодення, створює умови адаптації перенасичених інформацією споживачів до сприймання прямої реклами, стаючи для них зайвим шумом, що ігнорується свідомістю. Як наслідок рекламний посил губиться в загальному потоці. В кінцевому результаті це примушує маркетологів шукати нові шляхи впливу на аудиторію.

Щоб припинити процес рекламного перевантаження потенційних споживачів, потрібно використовувати креативні та нестандартні способи комунікації, направлені на зовсім інше сприйняття споживачів.

З розвитком інформаційних технологій збільшуються і можливості маркетингових комунікацій. Прикладом є інтернет-маркетинг, що із швидкими темпами набуває нових форм: SEO, інтерактивна реклама в соціальних мережах, маркетинг в блог-сфері, мем-маркетинг. Останній вид є однією з форм вірусної реклами, що може приймати форму слів, звуків, малюнків, несучи в собі конкретну ідею та посил. Мем - це одиниця культурної інформації, що являє собою комплексну ідею. Основною перевагою є те, що «меми» досить швидко розповсюджуються в мережі, та схильні до модифікацій під час переходу від однієї людини до іншої. Загалом вірусний маркетинг виник

внаслідок втрати популярності стандартних методів реклами. Головними розповсюджувачами інформації є самі отримувачі інформації, найчастіше, в Інтернет-середовищі. Основна ідея – створити те, що змусить споживачів подивитися по-новому на звичні речі.

Окремим інструментом також можна рахувати Buzz-маркетинг («сарафанне радіо»), що є формою «Прихованого маркетингу». Розповсюдження інформації відбувається обміном думками про продукт між споживачами. Таким чином, інформованність про продукт відбувається безпосередньо між споживачами цього продукту. Основним недоліком є те, що позитивну або негативну тенденцію реклами контролювати важко.

В умовах збільшення затрат на використання стандартних способів реклами набув актуальності такий інструмент, як «партизанський маркетинг», що є відносно малобюджетним та дозволяє просувати продукт не вкладаючи великих коштів. Основними рекламоносіями можуть бути: брендування транспорту, соціальна реклама, роздавальні матеріали. Головним ресурсом є ідеї, тому є доступним та ефективним для реалізації

Методом, що покликаний не на захват аудиторії, а на налагодження якості «емоційного контакту» з клієнтом, є Ембієнт-медіа. Цей спосіб маркетингової комунікації передбачає візуальну рекламу, впроваджену в навколишнє середовище споживача. Рекламним носієм може виступати будь-який предмет, що потенційно потрапляє в поле зору споживача та концентрує його увагу на собі. Основним позитивним ефектом від такого способу просування продукту є те, що розміщення реклами на об’єктах потенційною аудиторією не сприймається як носій рекламної інформації, і як результат, не «фільтрується» їх свідомістю. В цей же час недоліком є досить швидка адаптивність до реклами – через час об’єкт реклами стандартизується та стане загальноприйнятим.

Бренд та репутація несуть в собі основну цінність компанії, що, здебільшого, досягається шляхом ефективного стратегічного комплексу

маркетинових комунікацій. Кожен маркетинговий метод має специфічний інструментарій та вимагає чіткого прорахунку результатів рекламної кампанії. На сучасному етапі розвитку світових тенденцій пошук та подальша реалізація креативних ідей є обов'язковим фактором успішного просування. Ефективне використання альтернативних методів маркетингового впливу дають можливість виділити свій продукт в конкурентному середовищі, залучити нових споживачів та в результаті активізувати збутову діяльність.

Список літератури:

1. Ковальчук С.В.Вірусний маркетинг – ліки від кризи/ Ковальчук С.В., Тябіна О.С. // Вісник Хмельницького національного університету "Економічні науки". – 2009. – № 6, т.3. – С.72–75.
2. Имшинецка И.А .Фабрика клиентов: обучающая модель маркетинга/ Имшинецка И.А .//Ростов н/Д: Феникс, - 2012. - 190с.
3. Marketing_forum. [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.marketch.ru/marketing_forum

Коваленко А. В. (факультет економіки та управління, магістрант)

ОЦІНЮВАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність. Досягнення підприємством високого рівня результативності діяльності в економічних реаліях сьогодення потребує ресурсного забезпечення з урахуванням структури та якості ресурсів і повномасштабного управління його потенціалом. Це зумовлено високим рівнем глобальної конкуренції, стрімким науково-технічним прогресом, скороченням життєвого циклу товарів, засобів виробництва, технологій, в умовах нестабільності та невизначеності. Пріоритетного значення набуває нематеріальна складова у системі створення нових видів продукції та послуг, а саме інтелектуальні ресурси підприємства.

Постановка проблеми. Розвиток глобальної економіки відбувається в умовах жорсткої конкуренції та потребує зростання рівня інтелектуалізації та інноваційності потенціалу підприємництва.

Дослідженням проблем формування, оцінювання та підвищення рівня використання інтелектуальних ресурсів підприємства займалося ряд зарубіжних і вітчизняних вчених, зокрема таких, як Бредлі К., Брукинг Е., Гелбрейта Дж., Едвінссон Л., Мелоун М., Стюарт Т., Бутнік-Сіверський О., Поліщук В., Понікаров В., Друкер П., Давенпорт Т., Прусак Л., Лев Б., Кендюхов О., Швайс Р., Рейлі І., Козирєв А. Н., Швиданенко Г. та ін. Проте, окремі питання, які стосуються процесів формування і використання інтелектуальних ресурсів підприємства враховуючи динамічні зміни економічної реальності вивчені фрагментарно і потребують подальшого дослідження.

Результати дослідження. Сучасна глобальна економіка розвивається в умовах жорсткої конкуренції та потребує формування інтелектуального потенціалу підприємництва, зокрема підвищенням рівня інтелектуалізації бізнес-процесів суб'єктів господарювання. Тривалий успіх підприємств визначається багатьма критеріями, а саме стійкими конкурентними перевагами у задоволенні вимог конкретних ринків із урахуванням стрімких змін як самих потреб споживачів, так і вдосконалення технологічної бази.

Інтелектуальні ресурси – це набір тих компетентностей, навичок, знань, що формують потенційні інтелектуальні можливості. Однією зі складових сукупного потенціалу підприємства являється інтелектуальний потенціал, що показує спроможність потенційно забезпечувати стійкість конкурентних переваг, за рахунок якісно сформованого портфеля ресурсів. Похідною від інтелектуальних ресурсів є інтелектуальний капітал підприємства. Проте тільки за присутності в обороті, при споживанні та створенні інтелектуального продукту за авансовою вартістю інтелектуальних ресурсів набувають форми інтелектуального капіталу. [4; 5].

Можна виокремити основні характеристики інтелектуального капіталу:

1. Він є активним капіталом, адже всі інші в будь-якому випадку неможливо застосувати без участі людини.

2. Інтелектуальний капітал є невіддільним від свого носія та в свою чергу неліквідним.

3. Цей вид капіталу можна тільки орендувати, найнявши працівника, а сама людина не може бути предметом купівлі-продажу.

4. Інтелектуальний капітал не може бути збереженим, а існує тільки в теперішній час, а час, протягом якого він не використовувався є втраченим. [2]

Якщо брати до уваги інтелектуальний потенціал, то він відображає спроможність компанії відтворювати той запас знань і навичок, досягаючи бажаного фінансово-матеріального стану за рахунок взаємодії існуючих інтелектуальних, матеріальних, фінансових та інших ресурсів. Останнім часом інтенсивно формуються та реалізуються все нові бізнес-моделі розвитку компаній, що базуються за пріоритетністю, на сучасних інтелектуальних ресурсах. Значною проблемою підвищення ролі інтелектуальних ресурсів на підприємства є реалізації інноваційних стратегії його розвитку. [3]

Проведене дослідження дозволяє стверджувати те, що головними складовими інтелектуальних ресурсів у зовнішньому середовищі існування підприємства є гудвіл, вартість бренду, споживчі ресурси, компетентності персоналу та володіння інформацією. [1]

Нами зроблена спроба функціонально виразити ефективність використання (ЕВ) у рівнянні, використовуючи ряд компонентів:

$$ЕВ = ВНА * f(ВУП, ВТР, ВФР, ВПР)$$

ВНА - витрати інтелектуальних ресурсів, ВУП - витрати уречевленої праці (матеріальні активи), ВТР - витрати трудових ресурсів, ВФР – витрати фінансових ресурсів, ВПР - витрати природних (земельних) ресурсів.

Висновки. Отже, в сучасній економіці, у вік четвертої промислової революції, коли матеріальний світ зливається з віртуальним, у результаті чого створюються нові комплекси, які поєднані в єдину цифрову екосистему. Роботизоване виробництво та "розумні" заводи — один із компонентів трансформованої галузі, чинником підвищення конкурентоспроможності

підприємства є використання інтелектуальних ресурсів для впровадження інновацій.

Список літератури:

1. Stewart T. A. Intellectual Capital. The New Wealth of Organizations. – New York: Currency Doubleday, 1997. – p. 67
2. Йоран Руус, Стивен Пайк, Лиза Фернстрем. Интеллектуальный капитал. Практика управления. – М.: Высшая школа менеджмента, 2010 – 448 с.
3. Марковская Е.И. О некоторых подходах к проблеме интеллектуальных ресурсов // Вестник Балтийской Педагогической Академии. Вып. 52. — 2003. — С. 81—86.
4. Муртазин А. С. Интеллектуальный капитал как фактор повышения конкурентоспособности малого инновационного бизнеса в современной экономике. / А.С. Муртазин. [Електронний ресурс]. // Известия ПГПУ им. В. Г. Белинского. - 2011. - № 24. - С. 360- 365. // Режим доступу: http://cyberleninka.ru/viewer_images/13916963/p/1.png
5. Норіцина Н.І. Інтелектуальні ресурси підприємства: охороноздатність та оцінювання / Н.І. Норіцина // Вісник МНТУ. — К., 2011. — № 2 (5). — С. 93—102

УДК 330: 341

Коденська Ю.П.

(Факультету економіки та управління,магістрант)

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ КОМПАНІЙ СВІТУ

Народження інновації в фармації – дуже довгий та складний процес, в порівнянні з іншими галузями, що характеризується багато стадійністю,

наявністю підетапів, таких як біофармацевтичні, доклінічні, клінічні дослідження.

В світі великої конкуренції, обставини склалися так, що створювати інноваційні лікарські препарати у великих масштабах можуть лише потужні фармацевтичні компанії, тобто ті, що входять до ТОП-10 «Великої Фарми». **«Велика Фарма» –** це спільнота світових лідерів у сфері виготовлення інноваційних лікарських засобів, таких як: Novartis, Pfizer, AstraZeneca, Merck & Co, Bristol-MyersSquibbCo, EliLilly та інші. Топ-менеджмент корпорацій, які входять до Асоціації виробників фармацевтичної продукції США та Великобританії, котрих вважають серцем «Великої Фарми», безпосередньо має вагомий вплив на розвиток законодавчої бази у галузі фармацевтики та на тенденції її світової гармонізації. Саме вище зазначені гіганти фармацевтики входять до складу робочих комітетів ICH, FDA та беруть участь у створенні та вдосконаленні законодавчої бази Євросоюзу, України, Росії та Казахстану.

Регульована генна терапія – напевно, кожен чув такий вираз. У своїх дослідницьких роботах біотехнологи фармацевтичних компаній вже давно проводять тестування на генах, а саме на заміні дефектного гена – здоровим. В США вже починають проводитися клінічні випробування даних препаратів на пацієнтах, хворих цукровим діабетом, СНІД, хворобою Альцгеймера, Гентінгтона, Паркінсона та навіть депресії.

У вересні 2017 року FDA дала дозвіл на використання препарату-Kymriah. Це була перша ін’єкція Т-клітин для лікування молоді та дітей, лейкемія яких не реагує на вже відомі методи лікування та терапевтичного втручання. Планується затвердження й інших генних технологій. Серед очікуваних препаратів є ліки для лікування сліпоти, спадкових порушень та серповидних клітинних захворювань.

Експертами ВООЗ запускаються пілотні проекти з приводу стимулювання фармацевтичної галузі виробляти біоаналоги низки дороговартісних біотерапевтичних протипухлинних препаратів. Метою цієї

ініціативи є бажання зробити сучасні методи в лікуванні раку доступними для країн з низьким рівнем доходів. Вже у вересні 2017року було запропоновано приватним компаніям подавати заявки на сертифікацію аналога препаратів – ретуксимаба. Даний препарат використовується у лікуванні лімфоми, і тастузумаба – використовується при лікуванні раку молочної залози. Далі на черзі може стати інсулін. Інноваційні біотерапевтичні препарати коштують дорого, так як сировиною для них є не синтетичні матеріали, а органіка, як то кров, клітини, органи тощо. Виробництво аналогів може суттєво знизити ціни, і навіть, створити конкуренцію.

Найсильніший антибіотик, який спроможний пришвидшити загоєння ран, отримали американські біохіміки із крові велетенського варана, котрий проживає на остові Комодо, Індонезія. Так як даний вид відноситься до вимираючих, вчені з Університета Джорджа Мейсона брали зразки крові у рептилії з зоопарку Флориди.

Речовина, яку вчені виділили з крові варана, виявилась надзвичайно ефективною у боротьбі з бактеріальними зараженнями. Також вченим вдалося синтезувати аналог молекули в лабораторії, аналог отримав назву DRGN-1. При тестуваннях на лабораторних мишах виявилось, що ця речовина значно прискорює загоєння ран, ефективне до грампозитивних та грамнегативних бактерій та ще й має здатність розчиняти мембрани бактерій. Даною розробкою зацікавились американські військові, котрі профінансували розробки через Агентство по зниженню військових небезпек.

Українські вчені також не відстають від західних колег. А саме вчені, котрі нині працюють на полярній станції «Академік Вернадський» в Антарктиді, більше 25 років проводили дослідницькі роботи і в 2017 році сповістили про створення ліків проти раку. Даний препарат було створено на основі антарктичних мікроорганізмів. Вчені стверджують, що ліки на основі цих мікроорганізмів мають здатність лікувати хворого на четвертій стадії раку.

Біологічний інститут ім. Т. Шевченко вже отримав ліцензію на препарат під назвою «Меловіт». На сьогоднішній день препарат не є доступним для населення, так як проводяться тестові дослідження на тваринах і згодом будуть проводитися тестування на групі пацієнтів-добровольців.

Світ інновацій найрізноманітніший, як і світ фармацевтики. За даними ВООЗ стійкість вірусів та бактерій до 2050 року значно підвищиться, і лікування теперішніми антибіотичними препаратами буде даремним. Розуміючі всі можливі перспективи, фармацевтичний ринок, як ніколи, активізується та дивує нас неймовірними відкриттями ліків проти хвороб, які здавались невиліковними.

Список літератури

1. Дедишина Л.І. Чи створюються нові оригінальні ліки в Україні? [Електронний ресурс].-Режим доступу: http://fp.com.ua/foto/chy-stvoryuyutsya-novi-oryginalni-liky-v-ukrayini/
2. Пашков В.В. Інноваційна складова ринку лікарських засобів [Електронний ресурс].- Режим доступу: https://www.apteka.ua/article/227597
3. Бондарчук І.О. Фармацевтичні інновації сьогодні — це шанс на здорове майбутнє завтра [Електронний ресурс].- Режим доступу: https://www.umj.com.ua/article/107793/farmatsevtichni-innovatsiyi-sogodni-tse-shans-na-zdorove-majbutnye-zavtra

Козир Ю.М., (ф-т обліку і податкового менеджменту, IV курс)

ЗАСТОСУВАННЯ ПЛАТІЖНОЇ МАТРИЦІ В АНАЛІЗІ ОБСЯГІВ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Основним джерелом доходу для будь-якого підприємства є операційна діяльність. Основу операційної діяльності більшості підприємств становить виробничо-комерційна або торгівельна діяльність, яка доповнюється

здійсненням інвестиційної та фінансової діяльності. Операційна діяльність є головною складовою всієї господарської діяльності підприємства, а також основною метою його функціонування. Ось чому визначення оптимальної кількості виготовленої продукції, що принесе максимальний розмір доходу, відіграє таку важливу роль.

Одним із найефективніших методів в аналізі обсягів виробництва продукції в умовах невизначеності інформації про попит на продукцію є метод платіжної матриці, що дозволяє дати оцінку кожної альтернативи як функції різних можливих результатів реалізації цієї альтернативи.

Основними умовами застосування методу платіжної матриці є:

- наявність кількох альтернатив вирішення проблеми (у досліджуваній ситуації – це кількість виробленої продукції);
- наявність кількох ситуацій, які можуть мати місце при реалізації кожної альтернативи (варіанти обсягів реалізації);
- можливість кількісно виміряти наслідки реалізації альтернатив.

Для апробації методу платіжної матриці необхідно взяти інформацію з декількох підприємств із подібними обсягами виробництва та реалізації з ціллю прийняти рішення про масштаби виробництва продукції. Модель прийняття рішення повинна виглядати наступним чином: Операційний прибуток = Дохід від реалізації – ПДВ – Собівартість реалізації – Адміністративні витрати – Витрати на збут + Інші операційні доходи.

При побудові першої платіжної матриці розглянемо ідеальну ситуацію, коли кількість виробленої продукції абсолютно дорівнює кількості реалізованої продукції, чого в реальності бути не може, адже ринкова кон’юнктура змінюється під впливом великої кількості чинників і врахувати їх взаємодію і наслідки з великою мірою достовірності неможливо, тобто компанії завжди працюють в умовах невизначеності.

Проте для забезпечення вибору кращого варіанту рішення в умовах невизначеності застосуємо різні критерії:

1. Критерій крайнього оптимізму (max/max) орієнтує на максимально можливий операційний прибуток за найсприятливіших умов розвитку економічної ситуації.

2. Критерій Вальда (max/min), що орієнтує на максимально можливий операційний прибуток за найнесприятливіших умов розвитку економічної ситуації.

3. Критерій Севіджа (min/max), що орієнтує на максимально можливий операційний прибуток за умов мінімізації ризиків у несприятливому стані середовища функціонування. Для прийняття рішення за цим критерієм на базі платіжної матриці будується матриця ризиків. Кожний елемент цієї матриці ризиків показує по стовпцям відхилення кожного елемента платіжної матриці від її максимального значення у стовпці.

4. Критерій Гурвіца орієнтує на максимально можливий операційний прибуток за умов коливань впевненості особи, що приймає рішення між оптимізмом та песимізмом. Критерій Гурвіца встановлює баланс між випадками крайнього песимізму та крайнього оптимізму шляхом зважування обох способів поведінки відповідними вагами (1-α) та α , де $1 \leq \alpha \leq 0$. За відсутності яскраво вираженої схильності у особи, що приймає рішення до оптимізму або песимізму використання значення $\alpha = 0{,}5$ є найбільш доцільним.

5. Критерій Байєса орієнтує на максимально можливий операційний прибуток за умов наявності інформації про ймовірність попиту для кожного масштабу діяльності та показує сумарне значення операційного прибутку, зваженого на ймовірності попиту для кожної альтернативи виробництва.

6. Критерій Лапласа орієнтує на максимально можливий операційний прибуток за умов відсутності інформації про ймовірність попиту для кожного масштабу діяльності, а тому передбачається, що ймовірності попиту рівні.

Отже, для прийняття рішення за кожним критерієм на базі платіжної матриці будується розрахункова таблиця, за даними якої визначається оптимальний обсяг виробництва продукції. При прийнятті остаточного рішення

необхідно обрати той варіант обсягу, який був визначений найбільшою кількістю критеріїв.

Платіжна матриця як один із методів статистичної теорії рішень допомагає керівнику обрати одну із декількох альтернатив та допомагає встановити, яка стратегія в найбільшій мірі буде сприяти досягненню цілей підприємства.

Список літератури

1. Віхляєва С. І. Оптимізація управлінських рішень підприємства в умовах ризику та невизначеності / С. І. Віхляєва, В. І. Федяй. - Вісник НТУ „ХШ”. - 2013. - № 67 (1040). - С. 143 – 147

2. Осовська Г. В. Основи менеджменту: Підручник. Видання 3-є, перероблене і доповнене. / Г. В. Осовська, О. А. Осовський - К.: «Кондор», 2006. - 664 с.

3. Цюцюра С. В. Теоретичні основи та сутність управлінських рішень. Моделі прийняття управлінських рішень / С. В. Цюцюра, О. В. Криворучко, М. І. Цюцюра/ Управління проектами. - 2012. - № 2. - С. 50-51.

4. Юкаєва В. С. Управлінські рішення/ В. С. Юкаєва. - М.: Видавничий будинок «Дашков і К», 2009. - 324 с.

5. Обґрунтування рішень в умовах невизначеності. Класифікація методів обґрунтування управлінських рішень.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://vmest.ru/nuda/obruntuvannya-rishene-v-umovah- neviznachenosti- klasifikaciya-m/main.html].хз-жєзд

6. Платіжна матриця та дерево рішень: сутність та цілі застосування.[Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://e-works.com.ua /work/6491_Platijna_ matricya_ta_ derevo_rishen_sytnist_ta_ cili_ zastosyvannya.html].

Козир Ю.М., (ф-т обліку та податкового менеджменту, IV курс)

ПРОГРАМИ АВТОМАТИЗАЦІЇ АУДИТУ НОВОГО ПОКОЛІННЯ

Програмне забезпечення для автоматизації аудиту – це тип програмного забезпечення, що стандартизує процеси управління аудиту в організації, тим самим допомагаючи автоматизувати різні етапи проведення аудиту, дозволяючи підприємствам проводити аудити в єдиній комплексній системі.

Серед програм для автоматизації аудиту нового покоління було розглянуто: Intelex EHS, Form.com, AuditBoard, iAuditor, Pentana, E-Data Now, Arbutus Audit Analytics, Site Docs, GRC Cloud, Jolt.

Умовно виділено три типи програм для аудиту підприємства:

1. Загальні програми – програми, орієнтовні на переважну більшість організацій.

2. Регульовані програми – програми, розроблені під впливом законодавчих актів для підприємств вузької спеціалізації. Прикладом є програми для аудиту лікарень та фармацевтичних компаній.

3. Спеціалізовані програми – програми для аудиту під певний стандарт. Наприклад, стандарт якості: ISO 9001:2015.

Після розгляду окремих програмних продуктів можна виділити найсуттєвіші переваги їх використання для управління аудитом підприємства: стандартизація процесів управління аудитом, зниження ризиків, забезпечення видимості робочих процесів, збирання даних та показників звітів, безпечне зберігання та управління документацією, рекомендаціями та планами виконання в централізованій системі, поліпшення відповідності галузевим стандартам та державним нормам.

Але для того, щоб обрати програмне забезпечення для проведення аудиту підприємства управлінському персоналу необхідно проаналізувати цілий ряд показників:

1. Автоматичне планування аудиту. Системи автоматичного управління аудитом пропонують індивідуальне планування протягом усього року, виходячи з таких факторів як доступність аудиторів та операційна зона.

2. Відповідність стандартам безпеки і якості. Важливе значення має здатність інтегрувати ці два аудиторські процеси. Обидва поділяють кілька загальних функцій, таких як контроль документів та коригувальні дії.

3. Мобільність у процесі аудиту. Процес аудиту вимагає від аудиторів переходу на фізичне розташування кожного процесу для запису даних. Тому, для цього повинен бути розроблений мобільний додаток для можливості вносити дані в режимі реального часу.

4. Автоматичні шаблони контрольних листів. Ця функція прискорює процес аудиту, а аудитори не повинні складати контрольні списки та повторно вводити запити.

5.Інтеграція програми з іншими системами QMS та EHS. Автоматизовані аудиторські рішення, як правило, включаються в системи QMS та EHS, а сучасні системи аудиту автоматично інтегруються з іншими процедурами якості та безпеки для забезпечення повної прозорості інформації.

6. Додаткові корисні функції програмного забезпечення для аудиту підприємства:

- синхронізація даних у хмарі чи наявність online-версії програми;
- регулярні оновлення програмного забезпечення;
- значне коло користувачів і наявність їх підтримки з боку розробника.

Після розгляду можливостей програм з автоматизації аудиту, можна дійти висновку, що їх структура складена згідно з етапами проведення аудиту та полегшує завдання аудиторів по підготовці всіх робочих документів: від плану проведення аудиту до висновку незалежного аудитора.

Результати порівняння програм, що є лідерами на світовому ринку програмних продуктів для автоматизації аудиту показують, що розробники постійно вдосконалюють свою програмну продукцію, намагаючись досягти ідеального співвідношення «ціна-якість». Сучасні програмні продукти дозволяють значно оптимізувати і прискорити підготовку і проведення аудиту будь-якого рівня складності.

Список використаних джерел:

1. Arbutus Audit Analytics – Електронний ресурс: офіційний сайт – Режим доступу: [https://www.arbutussoftware.com/];

2. AuditBoard – Електронний ресурс: офіційний сайт – Режим доступу: [https://www.auditboard.com/];

3. E-Data Now – Електронний ресурс: офіційний сайт – Режим доступу: [http://www.edatanow.com/];

4.. Form.com – Електронний ресурс: офіційний сайт – Режим доступу: [https://form.com/];

5. GRC Cloud – Електронний ресурс: Режим доступу: [https://www.softwareadvice.com/audit/grc-cloud-profile/];

6. iAuditor – Електронний ресурс: офіційний сайт – Режим доступу: [https://safetyculture.com/iauditor/];

7. Intelex EHS – Електронний ресурс: офіційний сайт – Режим доступу: [https://www.intelex.com/];

8. Jolt – Електронний ресурс: офіційний сайт – Режим доступу: [https://joltup.com/];

9. Pentana – Електронний ресурс: офіційний сайт – Режим доступу: [https://www.ideagen.com/products/pentana-audit/];

10. Site Docs – Електронний ресурс: офіційний сайт – Режим доступу: [https://www.sitedocs.com/].

Козир Ю. Г.
(юридичний інститут, магістрант)

ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА ЕЛЕКТРОННОГО БІЗНЕСУ: ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ

Актуальність дослідження. На сьогодні інформаційно-телекомунікаційні технології зайняли чільне місце в нашому повсякденному житті. Зокрема, мережа Інтернет відкриває багато можливостей для розвитку підприємництва за малої кількості фінансових ресурсів, що сприяє розвитку економіки держави у цілому. Проте, актуальними питаннями щодо використання мережі Інтернет залишаються питання безпеки. Окреме місце в даному випадку посідає фінансова безпека бізнесу, який ведеться за допомогою інформаційно-телекомунікаційних технологій.

Виклад основного матеріалу. Фінансова безпека будь-якого підприємства – це такий його фінансовий стан, який характеризується, по-перше, збалансованістю і якістю сукупності фінансових інструментів, технологій і послуг, що використовуються підприємством; по-друге, стійкістю до внутрішніх і зовнішніх загроз; по-третє, здатністю фінансової системи підприємства забезпечувати реалізацію його фінансових інтересів, місії і завдань достатніми обсягами фінансових ресурсів; по-четверте, забезпечувати ефективний і сталий розвиток цієї фінансової системи.

Підприємство, яке має на меті впроваджувати свою діяльність через Інтернет, повинно орієнтуватись не тільки на підтримання високої якості товарів, а й на внутрішні організаційні механізми свого функціонування, які будуть постійно спрямовані на максимальну координацію матеріальних, фінансових та інформаційних потоків.

Слід звернути увагу на те, що «електронна комерція», «електронна торгівля» та «електронний бізнес» – це не тотожні поняття. Під електронною торгівлею розуміють лише відносини купівлі-продажу товарів. Електронна ж

комерція – це явище більш широке за змістом, ніж електронна торгівля і включає в себе не лише купівлю-продаж, а й надання послуг, виконання робіт тощо. Електронний бізнес – це не лише зобов'язальні правовідносини, що виникають між суб'єктами, але й усі супутні бізнесу відносини: маркетингові, інформаційні, адміністративні, господарські. На нашу думку, можна побудувати таке співвідношення: електронна торгівля охоплюється поняттям електронної комерції, а електронна комерція охоплюється поняттям електронний бізнес. Але це зовсім не означає, що вони не можуть існувати окремо. Тобто, можливе здійснення електронної комерції без ведення електронного бізнесу і навпаки. Однак, вести електронну торгівлю – значить вести електронну комерційну діяльність.

На нашу думку, проблемними аспектами забезпечення фінансової безпеки електронного бізнесу є наступні:

- відсутність ефективного нормативно-правового забезпечення функціонування електронного бізнесу, зокрема у сфері безпеки інформації;
- відсутність державної підтримки розвитку такого виду підприємництва;
- неінформованість населення щодо даного явища;
- вдсутність механізмів боротьби з шахраями у даній сфері;
- немає чітких гарантій як для покупця, так і продавця;
- непристосованість державних органів до такого формату ведення бізнесу в аспекті технічного забезпечення;
- проблема підбору кваліфікованих кадрів.

Важливим кроком на шляху забезпечення фінансової безпеки підприємства є розробка концепції його фінансової безпеки. Концепція фінансової безпеки – це певна сукупність поглядів на забезпечення фінансової безпеки, яка передбачає також комплексне визначення загроз і системне розуміння шляхів їх усунення. Різновидом фінансової стратегії є стратегія забезпечення фінансової безпеки підприємства, яка може бути окремою системою, а може входити до складу загальної фінансової стратегії

підприємства, яка, у свою чергу, входить до складу його загальної стратегії. Тоді стратегію забезпечення фінансової безпеки підприємства можна визначити так: це науково-методичний інструмент (технологія), який включає визначення стратегічних фінансових цілей (у вигляді фінансових інтересів), вибір ефективних напрямів, форм і методів їх досягнення й механізм реагування на зміни у зовнішньому середовищі і внутрішньому стані фінансової діяльності.

Висновки. На нашу думку, для вирішення існуючих проблем необхідно по-перше, продумати актуальне та ґрунтовне законодавче врегулювання електронного бізнесу; по-друге, необхідно підвищувати технічні можливості державних органів; по-третє, необхідно підвищувати поінформованість населення у даній сфері, зокрема – в освіті. Вважаємо, що заходи забезпечення фінансової безпеки електронного бізнесу повинні бути багатоаспектними: як з боку держави, так і з боку покупців та продавців у даній сфері, оскільки таке явище як фінансова безпека є різновекторним і потребує багатостороннього розгляду всіма учасниками даних відносин.

Список використаних джерел:

1. Організація торгівлі: [підручник] / [Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М. та ін.,]; за редакцією В.В. Апопія. – [2-е вид., перероб. та доп.] – Київ: Центр навчальної літератури, 2005. – 616 с.

2. Картузов Є. П. Визначення фінансової безпеки підприємства: поняття, зміст, значення і функціональні аспекти / Є. П. Картузов // Економіка та управління підприємствами. – 2012. – № 8 (134) . – С. 172-181.

3. Федишин І.Б. Електронний бізнес та електронна комерція (опорний конспект лекцій для студентів напрямку «Менеджмент» усіх форм навчання) / І.Б. Федишин. – Тернопіль, ТНТУ імені Івана Пулюя, 2016. – 97 с.

Козій В.С. (ф-т економіки та управління ІІІ курс)

КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ГОЛОВНИЙ ФАКТОР УСПІШНОСТІ КОМПАНІЇ

В сучасних умовах, коли можливості придбання засобів виробництва, найму найкращих працівників та організація виробництва більш-менш рівні, то справді успішну, інноваційну компанію серед усіх інших визначає те, яка корпоративна культура існує на даному підприємстві. Тому, на наш погляд, одним з головних завдань для керівника є формування корпоративної культури як засобу управління, який допомагає створенню в очах споживачів сприятливого іміджу, а також підвищує мотивацію працівників та в цілому впливає на конкурентоспроможність компанії.

Корпоративна культура існує в будь-якій компанії - з моменту створення організації, вона випливає із місії, в основі якої знаходяться її цінності, та навколо якої вибудовується певний тип культури. К. Камерон та Р. Куінн[2] виділяють чотири типи корпоративної культури: кланова, адхократична, ієрархічна, ринкова. Оскільки, корпоративна культура буває різних типів – тип культури має обов'язково відповідати цінностям кожної окремої організації, адже вірно підібраний тип допомагає реалізувати стратегію досягнення бізнесових цілей.

Однією із переваг над конкурентами, яку надає корпоративна культура, є узгодженість та послідовність дій персоналу організації, його залучення та зацікавленість у діяльності підприємства. Спільні для працівників організаційні цінності, переконання та звичаї посилюють внутрішню координацію, зацікавленість у спільній діяльності та сприяють самоусвідомленню себе як частини загального результату. Наприклад, залучення до участі в обрядах та звичаях сприятимуть розвитку почуття причетності, що призводить до відданості організації, дотриманню відповідних правил та підвищенню продуктивності праці.

У сучасному світі, для досягнення цілей в процесі управління персоналом підприємства, необхідні такі корпоративні заходи [1]:

- створення атмосфери єдності управлінців та працівників на підприємстві;
- залучення персоналу в спільну діяльність на благо підприємства;
- зміцнення стабільності системи відносин в колективі;
- підтримка індивідуальної ініціативи працівників;
- надання допомоги персоналу в досягненні особистого успіху;
- делегування повноважень та наділення відповідальності, що збільшує відчуття причетності до цілей компанії;

Запровадження вище названих заходів сприяє більш точному розумінню цінності людського капіталу, де в центр уваги ставиться особистість, її потреби та очікування, визнання необхідності активнішого залучення працівників та довіри до них. Сильна корпоративна культура може бути ефективнішою, ніж будь-який формальний структурний контроль. Чим сильніша корпоративна культура організації, тим менше управлінцям потрібно приділяти увагу розвитку формальних правил поведінки, та тим більша ймовірність ефективної діяльності працівників.

Корпоративна культура є стратегічним чинником розвитку підприємства, адже спільне сприйняття цілей допомагає прискорити діяльність у напрямі досягнення спільної мети. Наприклад, один із засновників компанії Virgin Річард Бренсон[4], вважає, що чітко сформована корпоративна культура із найпершого дня існування компанії була головним фактором успішності. В основі корпоративної філософії Річарда Бренсона лежить ідея про те, що люди, це найбагатша та найцінніша акція компанії. За словами Бренсона[3], саме завдяки корпоративній культурі вдалося підвищити якість роботи на 44%, що в свою чергу збільшило прибуток на 22% на рік. У 2017 сукупний дохід концерну Virgin Group становив 24 мільярди доларів, а кількість співробітників компанії перевищувала 50 тисяч [5]. Дані показники говорять про безсумнівний успіх

компанії Virgin Group, яка завдяки сильній корпоративній культурі отримала ту виразну індивідуальність, яка вигідно відрізняє її від конкурентів і робить настільки результативною та ефективною.

Звичайно, сильна корпоративна культура, яка відповідає цілям бізнесу є необхідною складовою для успішної діяльності. В той же час, сильної корпоративної культури недостатньо для високої результативності та ефективності , адже на неї впливають й інші фактори, в тому числі зовнішні. Проте в сучасному світі задля досягнення довгострокової успішності підприємства визначальним чинником є сильна корпоративна культура за якісного управління.

Висновок: Отже, правомірно стверджувати, що при достатній увазі до формування корпоративної культури можна привести компанію до успіху, процвітання, стабільності. Це означає, що за корпоративною культурою потрібно детально відслідковувати, правильно підходити до її формування, постійно вдосконалювати, регулювати ключові її зміни. Таким чином, у XXI ст. культура організації стає визначальним фактором її успішності.

Список використаної літератури:

1. Тарасова О.В. Корпоративна культура як інструмент ефективного менеджменту підприємства / О. В. Тарасова, С. С. Марінова. // Економіка харчової промисловості. – 2013. – №3. – С. 28–32
2. Камерон К., Куинн Р. Диагностика и изменение организационной культуры / Пер. с англ. под ред. И. В. Андреевой. — СП: Питер, 2001. 320 с.
3. Корпоративна культура: сучасна філософія успішного бізнесу [Електронний ресурс]. – 2016 – Режим доступу до ресурсу: http://forbes.net.ua/ua/opinions/1420172-korporativna-kultura-suchasna-filosofiya-uspishnogo-biznesu.

4. Priyansha Mistry. Richard Branson: “Clients do not come first. Employees come first.” [Електронний ресурс] / Priyansha Mistry. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.thehrdigest.com/richard-branson-clients-do-not-come-first-employees-come-first/.
5. Virgin Group [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Virgin_Group.

Козік К. І. (ф-т маркетингу, ІІІ курс)

УКРАЇНСЬКИЙ СТАРТАП PREPLY

Задля економії часу, який ми витрачаємо для пошуку репетитора , Дмитро Волошин створив власну платформу на якій ми можемо знайти репетитора за різноманітними критеріями відбору.

Preply - це онлайн освітня платфотма, яка об'єднує репетиторів і викладачів зі студентами, локально чи віртуально за допомогою Skype. На даній платформі використовується алгоритм ранжування та класифікації репетиторів, який має елементи машинного навчання.

Раунд очолили: ангельський інвестор Артур Костен (екс-керівник з маркетингу в Booking.com), засновник і глава польської компанії DocPlanner.com Маріуш Гралевскі, а також Пшемислав Гацек, керівник проекту Grupa Pracuj. Участь у seed-раунді також взяли польські венчурні компанії, Hedgehod Fund і Xevin Investments і українські Digital Future і SMRK. Про це Forbes повідомив засновник і керівник Preply Кирило Бігай.

Основне завдання Preply – допомога в пошуку репетитора, готового працювати з учнем віддалено. Сфери найрізноманітніші: починаючи від англійської мови і закінчуючи філософією. Уроки проходять по Skype або інших зручних аналогах, сервіс заробляє на комісії, яку учень платить

педагогу за урок. Користь сервісу в тому, що він дає як можливість вчитися безпосередньо в носія мови (вибрати репетитором педагога з США, наприклад), так і брати уроки у викладачів із менш високими цінами за рахунок їх розташування (вартість одного уроку в Києві і, припустимо, в Вінниці буде різною). За три роки Preply налагодив роботу в Україні, Росії, країнах СНД, Польщі, а також запустився в Бразилії та Мексиці. На платформі Preply наразі зареєстровано 47000 викладачів, що пропонують послуги репетиторства із 40 предметів, 27 з яких є мовами, йдеться у статті EuropaWire від лютого 2017. У липні 2017, за статистикою самої компанії, біля 100 000 студентів знайшли свого викладача, використовуючи платформу. Також підраховано, що репетитори викладають близько 30 000 годин уроків на місяць за ціною від 2 до 100 доларів США.

На IDCEE (Internet Technologies & Innovations) 2012, Preply був названий одним с найбільш перспективних українських стартапів. Після цього, даний стартап був відібраний у Eastlabs, та отримавши 175 000 доларів США, запускає сайт preply.com у листопаді 2012. Заснована Сергієм Лук'яновим, Дмитром Волошиним та Кирилом Бігаєм (CEO), компанія вийшла спочатку на український, російський, білоруський та казахстанський ринки. Після отримання 120 000 доларів США від Techstars Берлін компанія вийшла на польський ринок. На початку 2016 року, компанія Preply вийшла на бразильський ринок. Після закриття раунду посівних інвестицій в 1,3 мільйона доларів США у червні 2016, стартап Preply оголосив про наміри вийти на ще три ринки: Велику Британію, Німеччину та Іспанію.

Отримані кошти Бігай планує використовувати в двох напрямках. По-перше, це вихід на нові ринки. По-друге, під міжнародну експансію Preply активно набирає штат співробітників, які займуться маркетингом у нових країнах, а також доопрацюванням маркетплейсу репетиторів. Основне завдання розробників – зробити список педагогів максимально релевантним

під кожного користувача, що тягне за собою покращення й доопрацювання алгоритмів.

Preply - це платформа для вивчення предметів, мов або хобі з репетиторами на ваш вибір. Рекомендації щодо використання платформи:

- Вибір репетитора - можна використовувати фільтри, щоб звузити результати пошуку репетиторів. Обговорення деталей - якщо необхідна додаткова інформація для прийняття рішення стосовно вибору репетитора, то можна скористатися системою особистих повідомлень на платформі..
- Оплата за перше заняття - Після вибору часу і дати уроку потрібно перейти до оплати, обравши один із варіантів:

- Visa/Mastercard
- Paypal

Під час першого уроку можна визначитись чи відповідає репетитор вашим потребам. Якщо репетитор не підійде вам або урок не відбудеться, повертають кошти вам 100% сплаченої суми або оплачують ваш перший урок з іншим репетитором на ваш вибір.

- Пакетна оплата занять- після завершення першого уроку вам буде запропоновано обрати кількість годин і придбати пакет занять, щоб продовжити навчання.
- Підтвердження та оцінювання уроку - після уроку репетитор може змінити тривалість та додати зміст уроку.
- Публікація відгуку про репетитора - через два тижні після оплати першого уроку надсилають вам на електронну пошту пропозицію залишити відгук про репетитора.
- Гарантії платформи та інші правила - можна надіслати запит на повернення коштів протягом 90 днів з моменту здійснення оплати.

Література

1. Офіційний сайт Preply [Електронний ресурс]. – Режим доступу : . https://preply.com

2. Preply [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/Preply

3. Час знань: український стартап Preply отримав $1,3 млн інвестицій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://forbes.net.ua/ua/business/1417501-chas-znan-ukrayinskij-startap-preply-otrimav-13-mln-investicij

4. Український стартап Preply їде в Південну Корею [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://innovationhouse.org.ua/ukrayina/ukraynskyj-startap-preply-uezzhaet-v-yuzhnuyu-koreyu/

Колб О. Б., (ф-т фінансів, IV курс)

КАДРОВА БЕЗПЕКА ЯК СКЛАДОВА БЕЗПЕКИ БАНКУ

В умовах ринкової економіки банківська діяльність піддається впливу цілого ряду загроз, причому постійно змінюється як форма їх реалізації, так і масштаб завданої шкоди. Недосконалість законодавства, що регулює відносини у сфері банківської діяльності, обумовлює існування безлічі факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, які здатні негативно вплинути на стабільність функціонування господарюючого суб’єкта. Практика останнього часу свідчить про те, що різні за значущістю види правопорушень так чи інакше пов’язані з конкретними діями працівників. Тому, в наш час особливого значення набувають питання аналізу стану кадрової безпеки.

Існують різні підходи щодо визначення поняття та розуміння сутності і змісту кадрової безпеки (таблиця 1).

Таблиця 1.

Трактування дефініції «Кадровабезпека»

Автор	Визначення
1	2
О. Кіріченко[1,с.384]	правоветаінформаційнезабезпеченняпроцесууправлінняперсоналом: вирішенняправовихпитаньтрудовихвідносин, підготовканормативнихдокументів, щоїхрегулюють, забезпеченнянеобхідноюінформацієювсіхпідрозділівуправлінняперсоналом
Г. Козаченко, В.Пономарьов, О.Ляшенко[2,с.280]	процесзапобіганнянегативнимдіям на безпекупідприємства за рахунокусуненняризиків та загроз, пов'язаних з інтелектуальнимпотенціалом та трудовимивідносинами в цілому
Н. Швець[3,с. 32]	беззбитковістьтрудовихвідносинпідприємства, метоюякоїєдосягненнямаксимальноїстабільностіфункціонуванняфірми, атакожстворенняосновиіперспективиростузметоювиконанняїїосновнихзавдань
В. Красномовець [4,с.139]	цетакестановище організації як соціальноїспільностійіндивідавній,заякоговпливнанихізбокуприродного, економічного й соціальногосередовищ, а такожвнутрішньогосередовищасамоїлюдининездатнізаподіятишкоди

В банківському секторі додаткова актуальність захисту власного персоналу від негативних зовнішніх впливів пов'язана з дією наступних факторів:

- більша питома вага працівників, які виступають як носії інформації, що становить банківську та комерційну таємницю;
- більш високий ступінь професійної спеціалізації і технологічної відособленості праці банківських службовців, що створює додаткові проблеми

при необхідності оперативного заміщення робочих місць, які раптово звільнилися.

Потенційними внутрішніми та зовнішніми загрозами персоналу банку є:

- пряме переманювання конкурентами провідних керівників і фахівців банку;
- вербування співробітників банку конкуруючими і кримінальними структурами, а в окремих випадках – правоохоронними органами;
- шантаж або прямі погрози на адресу конкретних співробітників з метою схилення їх до порушення довіри з боку роботодавця (тобто до вчинення різних посадових порушень);
- замаху на співробітників (перш за все, вищих керівників банку) і членів їх сімей [2, с. 110].

Ефективна кадрова безпека банку має цілеспрямований вплив на формування здатності банку реалізувати свої можливості щодо досягнення економічного рос ту і стабільності. Це може бути досягнуто насамперед за рахунок високого рівня інтелекту банківських співробітників, дієвої мотивації їхньої праці, формування у них банківського корпоративного мислення, профілактики та попередження загроз, які можуть виникати в банківських колективах, та поведінки окремих робітників, тобто грамотного операційно- го ризик менеджменту [4, с.142].

Іншими словами, кадрова безпека має бути направлена на те, щоб, з одного боку, сприяти мінімізації загроз від персоналу банківської установи, а з іншого – стимулювати прагнення кожного із співробітників до ефективної роботи. Умови для стабільного функціонування банку створюють високопрофесійні і вірні йому співробітники, боротьба за залучення та виховання яких має бути в центрі уваги кадрової безпеки банку. Система контролю кадрової безпеки спрямовується на виявлення загроз кадровій безпеці (ризиків) та мінімізації останніх, наприклад виявлення негативної поведінки, неякісного здійснення обов’язків і технологій банківських операцій, нездорових взаємовідносин у

колективах підрозділів банку, причин та умов, що сприяють цьому та мінімізації й превенції останніх [5, с. 775].

Проаналізувавши вище викладене, можна стверджувати, що кадрова безпека відіграє чи не найважливішу роль у фінансово-економічній безпеці банку. Від неї напряму залежить рівень забезпеченості усіх інших складових безпеки, зокрема фінансової та інформаційної безпеки. Лише за умов загальної ефективної роботи усіх цих складових можливо досягти стабільності та розвитку банківської установи, адже кадри – є основою будь-якої банківської установи, дієве та ефективне управління якими може стати його основною конкурентною перевагою.

Список літератури

1. Кіріченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: навч.посіб. / О.А. Кириченко. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.:Знання-Прес, 2002. –384 с.
2. Козаченко Г.В. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення [Текст]: монографія / Г.В Козаченко, В.П. Пономарьов, О.М. Ляшенко –К.: Лібра, 2003. – 109-280 с.
3. Швець Н. К. Методи виявлення і збереження кадрової безпеки, або як перемогти зловживання персоналу / Н. К. Швець // Персонал. — 2006. — № 5. — 31─36с
4. Красномовець В. А. Методи забезпечення кадрової безпекипідприємства // Вісник Національного університету водного господарства таприродокористування. – 2012. – Випуск 3(59) 2012 р. Серія «Економіка». – 138-143с.
5. Каньшина А. В. Управління персоналом банку як засіб попередження його внутрішніх загроз / А. В. Каньшина, Т. В. Новікова // Молодий вчений. – 2016. – №12.1 (40). – с. 772-776.

Коломієць Т.Є. (ф-т маркетингу, III курс)

РОЛЬ УПРАВЛІННЯ ЗАПАСАМИ У ПІДВИЩЕННІ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В умовах ринкових проблем першорядне значення має забезпечення сталого соціально-економічного розвитку промислових підприємств, що можливо тільки в умовах якісних змін стереотипів господарювання і значною мірою визначаються станом вирішення проблем управління запасами. Це вимагає від керівників промислових підприємств і менеджерів використання як традиційних підходів і методів управління запасами, так і нових, логістичних, що дозволяють включати управління матеріальними ресурсами до складу основних напрямків стратегії розвитку суб'єктів підприємництва.

Загальновідомо, що розглядати питання управління запасами необхідно з урахуванням двох протилежних положень: по-перше, рівень запасів не повинен бути надто високим, бо зайві запаси – це марно витрачені ресурси та додаткові витрати на їх утримання, а по-друге – рівень запасів повинен бути достатнім, щоб задовольнити вимоги виробництва.

Управління запасами являє собою діяльність, спрямовану на забезпечення безперебійного процесу виробництва та реалізації продукції за мінімізацією загальних витрат по створенню та обслуговуванню запасів. В той же час управління запасами – це процес створення, контролю та регулювання рівня запасів у постачанні, виробництві та збуті продукції.

В економічній літературі управління запасами також може розглядатися і як система, тобто сукупність правил і показників, які визначають момент часу й обсягу закупівлі продукції для поповнення запасів, параметрами якої є: точка замовлення; нормативний рівень запасів; обсяг окремої закупівлі; частота здійснення закупівель; поповнювана кількість продукції, за якою досягається

мінімум витрат на зберігання запасу згідно із заданими витратами на поповнення і заданими альтернативними витратами інвестованого капіталу [3].

На даний час ефективною системою управління запасами виступає саме логістика. Залучення логістики до формування загальної стратегії підприємства означає новий рівень його розвитку, насамперед, у напрямі забезпечення економічної стійкості у конкурентному середовищі. Управління запасами в логістиці спрямоване на досягнення наступних основних цілей: по-перше, раціональне розміщення запасів у сфері виробництва і споживання; по-друге, формування оптимального обсягу, структури і рівня запасів; по-третє, оперативний облік і контроль за станом запасів; по-четверте, оперативне регулювання запасів в різних ланках логістичного ланцюга [2].

Призначення логістичного підходу складається у впровадженні на підприємстві системи, за допомогою якої забезпечується потрібний набір послуг при максимально можливому зменшенні витрат, обумовлених виконанням логістичних операцій. У зв’язку з цим логістична політика розробляється з врахуванням двох факторів – бажаного рівня сервісу та мінімальної величини логістичних витрат. Логістична система встановлює між ними баланс, вигідний як споживачу, так і постачальнику.

Ціль логістичної системи управління запасами – забезпечення безперебійного виробництва в потрібній кількості й у встановлений термін і досягнення на основі цього повної реалізації випуску при мінімальних видатках на утримання запасів, знаходження оптимального співвідношення між витратами й вигодами. При проектуванні логістичної системи управління запасами необхідно враховувати ряд факторів: 1) виробничі потужності; 2) обсяг виробленої за певний період часу (день, тиждень, місяць) продукції; 3) поточний рівень запасів; 4) необхідний розмір гарантійного (страхового) запасу; 5) періодичність доставки.

Основними системами управління запасами є система з фіксованим розміром замовлення, система з фіксованим інтервалом часу між замовленнями, MRP-1, MRP-2 та ін. [1].

Система з фіксованим розміром замовлення – це модель управління запасами, в якій основним визначальним фактором є визначення оптимального розміру замовлення, розмір якого згодом не змінюється. Оптимальний розмір замовлення визначається з урахуванням мінімізації сукупних витрат на зберігання і повторення замовлення. Він розраховується за формулою Вільсона:

де ОПТ q – оптимальний розмір замовлення (шт.), S – потреба в ресурсі, шт., і – витрати на зберігання одиниці товару, гр. од.; k – коефіцієнт, що враховує швидкість поповнення запасу на складі, C_0 – витрати на виконання замовлення.

Модель із фіксованим інтервалом часу між замовленнями – система, коли замовлення здійснюються в строго певні моменти часу через рівні інтервали, наприклад раз на місяць, раз у тиждень і т.п. Розмір замовлення в даній системі є величиною розрахунковою (непостійною) і визначається наступним чином:

$$РЗ = МБЗ - ПОЗ + Оп$$

де МБЗ – максимально бажаний запас; ПОЗ – поточний рівень запасу в точці замовлення, ОП – очікуване споживання за час поставки, шт.

Система планування потреби в матеріалах (MRP-1 і MRP-2) це модель управління запасами, в якій виробництво, і, відповідно, запаси плануються виходячи з попиту на кінцеву продукцію. Ці системи відносяться до систем «підштовхуючого» типу. У «підштовхуючій» системі формується перелік матеріалів, необхідних для виробництва певної кількості готової продукції відповідно до прогнозу ринкової кон’юнктури. Після цього постачальник формує замовлення. Теоретично в системі «підштовхуючого» типу неминуче формування поточних та страхових запасів, рівень яких, як свідчить досвід,

може значно перевищувати рівень відповідних запасів при роботі за умов «тяглової» системи [4].

В системі MRP-1 виробляються обробка і коректування інформації про прихід, рух і витрати матеріалів (сировини, комплектуючих), облік запасів за місцем їх зберігання, вибір стратегій поповнення і контролю рівня запасів по кожній позиції номенклатур сировини і матеріалів, контроль швидкості оборотності запасів і т.д.

Система MRP-2 представляє собою вдосконалену систему планування потреб в матеріалах і відрізняється від системи MRP-1 в першу чергу номенклатурою виконуваних функцій. У ній об'єднані виробниче, фінансове планування і логістичні операції. Важливе місце в підсистемі MRP-2 займають алгоритми прогнозування попиту, потреби в матеріальних ресурсах, рівня запасів, а також вирішення комплексу завдань контролю і регулювання рівня запасів матеріальних ресурсів, обсягу незавершеного виробництва і готової продукції.

Таким чином, з урахуванням вищевказаного, можна стверджувати, що управління запасами є певним видом діяльності промислового підприємства, об'єктом якого виступають формування, зберігання й використання запасів. В сучасних умовах господарювання управління запасами на промислових підприємствах повинно бути спрямоване на вирішення таких основних завдань: зниження загальних поточних витрат на утримання запасів до мінімуму; максимізація задоволення потреб споживачів продукції; забезпечення запасами виробничих потреб підприємства тощо.

Література

1. А.Ф. Павленко., В.В.Кривещенко «Складське господарство» - Київ: КНЕУ, 2016. – 395 с.

2. . Кальченко А.Г. Логістика : Навч. посіб. - Київ : КНЕУ, 2006. - 472 с.

3. Контроль складських запасів//Національний університет “Львівська політехніка» Маркетинг та логістика в сфері менеджменту: тези доповідей IX Міжнародної науково-практичної конференції/Львів: видавництво Львівської політехніки, 2012. – 219-221 с.

4. Омельченко И.Н. Логистическая система – основа создания эффективно действующих предприятий / И.Н. Омельченко, А.Б. Саврасов // Вестник машиностроения. – 2005. – № 6. –81-86 с.

Коломієць Т.Є. (ф-т маркетингу, III курс)

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИСТИЧНІЙ ІНДУСТРІЇ

Туристичний бізнес можна справедливо вважати бізнесом XXI століття, оскільки він є одним із найбільш динамічних та вигідних серед усіх галузей світової економіки. За даними статистики Всесвітньої організації туризму, на туризм припадає 10% валового світового продукту, 7% від загального обсягу інвестицій, 5% від усіх податкових надходжень. У 2017 році основними міжнародними туристичними напрямками були Франція (84,7 млн. туристів), США (69,8 млн. осіб), Іспанія (60,7 млн. осіб), КНР (55,7 млн. осіб) і Італія (47, 7 млн. осіб) [1].

Розвиток сучасного туризму багато в чому залежить від розробки та впровадження інноваційних технологій, спрямованих на покращення обслуговування клієнтів та розширення туристичного туризму. Інноваційний менеджмент необхідний для забезпечення ефективності та прибутковості цього сервісного сектора.

В індустрії туризму інноваційна діяльність розвивається в трьох основних областях:

1. Впровадження інноваційних технологій (організаційних інновацій), пов'язаних з розвитком підприємництва та туризму в системі і структурі управління, включаючи реорганізацію, поглинання конкуруючих суб'єктів на основі нових технологій і передових технологій;

2. Маркетингові інновації, які можуть задовольняти потреби цільових споживачів або залучати нових клієнтів;

3. Періодичні інновації (продуктові інновації), спрямовані на зміну споживчих якостей туристичного продукту, його позиціонування на ринку.

Саме на перший напрямок хотілося б звернути увагу, тому що використання нових технологій приносить великий ефект для діяльності підприємств туристичної індустрії. На сьогоднішній день ці технології базуються в основному на комп'ютеризації, глобалізації і переході до електроніки.

На сьогоднішній день в індустрії туризму, набули широкого використання інноваційні технології - електронні програми бронювання і складання турів. Робота з такими програмами дозволяє агентству надавати оперативну та достовірну інформацію про ціни і кількість вільних місць в будь-який момент часу. Існують різні системи резервування, які, мабуть, відрізняються один від одного набором пропонованих послуг і технологією їх роботи. Наприклад, такі найпопулярніші програми в світі, як Amadeus, Galileo, Sabre та ін..

Amadeus є провідним процесором угоди для глобальної індустрії туризму і авіаперевезень. Охоплює майже 30% світового ринку і в основному використовується в Європі та Азії. Обслуговування клієнтів здійснюється в 195 країнах. Ресурсна база Amadeus складається з 250000 готелів по всьому світу [2]. У 2016 році через рішення Amadeus було оброблено більше 94,8 млн. оплачених туристичних транзакцій. На 31 грудня 2016 року дохід компанії склав 2707 млн. євро, а показник EBITDA – 1,039 млн. євро [3].

Система Galileo охоплює 22% світового ринку і в основному використовується в Європі та Північній Америці. Системою користуються

більше 67000 туристичних агентств в 160 країнах світу. Galileo обробляє близько 197 млн. запитів на день, створює більш 2000 млн. розрахунків тарифів на рік, генерує більше 250 млн. квитків на рік. За допомогою системи Galileo користувачі отримують доступ до: 420 авіакомпаній, 90000 готелів; 30000 локацій з оренди автомобілів [4].

Через Sabre пов'язані більш ніж 55000 туристичних агентств, більше 400 авіакомпаній, 86000 готелів, 25 компаній з прокату автомобілів, 12 круїзних компаній [5]. Охоплює 35% світового ринку і в основному використовується в Америці. Такі інноваційні системи дозволяють резервувати всі основні складові туристичної інфраструктури, тобто вони фактично утворюють загальну інформаційну систему, яка пропонує розподільні мережі для всієї туристичної галузі.

До продуктових інновацій слід віднести розробку нових турів, впровадження в туристичну діяльність нової ресурсної бази, яка б могла докорінно змінити окремі види туристичної діяльності, дослідження та введення в функціонування нових перспективних туристичних місць та територій.

Але ні продуктові, ні технологічні інновації не можуть бути доступні всім туристичним підприємствам, на відміну від маркетингових інновацій, впровадження яких можливо як туроператорами, так і турагентами.

Сучасні системи Інтернет-реклами здатні ідентифікувати респондента (користувача, потенційного споживача) за різними характеристиками: стать, вік, регіон проживання і т.д., і транслювати йому лише ті рекламні оголошення, які відповідають його інтересам, і вимогам яким відповідає він.

Беручи до уваги специфіку туристських послуг - неможливість споживання продукту в місці його придбання і високий ризик незадоволення турпродуктом, фахівці в галузях дизайну, Інтернет-технологій і туризму розробили новий спосіб презентації турпродукту - так званий, «Віртуальний Тур».

Існують Інтернет-портали, де користувачам пропонують ознайомитися з об'єктом придбання «віртуально». «Віртуальний тур» демонструє не тільки те, як виглядають номери готелів, пляжі, прилеглі території та пам'ятки туристського регіону, але і дає можливість «зазирнути» в готель, «пройтися» по пляжу і навіть поспілкуватися з адміністратором готелю за допомогою Онлайн відео-зв'язку в режимі «реального часу», це привертає все більшу увагу багатьох клієнтів. Підтвердженням цьому є дослідження компанії «VFM Leonardo Hotel E-Business Survey» [6], результати якого представлені на рисунку 1.

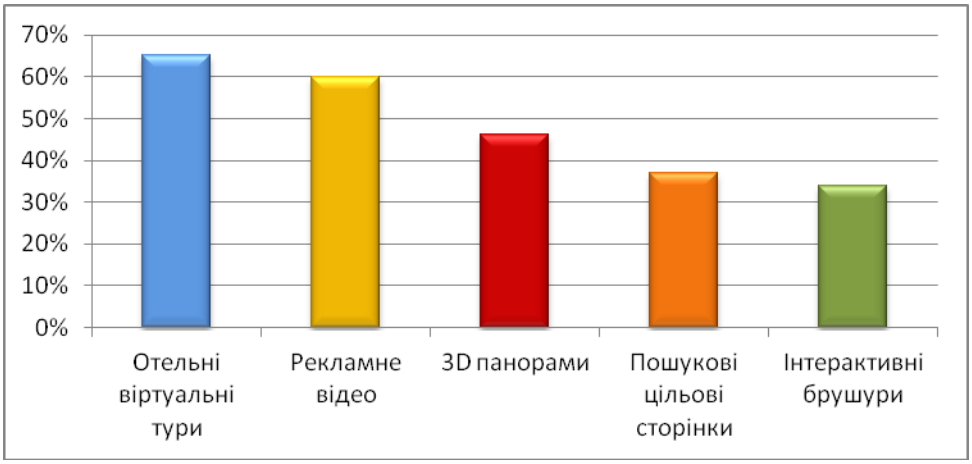

Рис. 1. Найбільш ефективні мультимедійні маркетингові засоби

Дослідження компанії «VFM Leonardo Hotel E-Business Survey» виявило, що 66% топ-менеджерів готелів визнали, що віртуальні тури є найефективнішим способом презентації та стимуляції продаж. Цифри підтверджують, що – онлайн покупці, які бачили тур по готелю лише на фото, на 67% більш схильні забронювати номер або турпоїздку, а онлайн покупці, які бачили віртуальний тур і віртуальну відео-історію про готель, на 115% більш схильні забронювати номер або турпоїздку.

Найбільш популярні інтернет-ресурси України, які містять віртуальні тури: подорож Україною у 3D , подорож Карпатами у 3D, подорож музеями України онлайн та багато інших.

Таким чином було проведено систематизацію інновацій, які мають місце в туристичній діяльності. Саме від їх ефективного впровадження в життя залежить суттєва перебудова туризму як галузі економіки і вхід її до світового економічного простору.

Література

1. World Tourism Organization [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www2.unwto.org/.
2. Муровцев А. Отелей в Amadeus теперь больше / А. Муровцев // Украинский туризм. Приложение «Расширяя горизонты». – Киев : ООО «Издательство «Зеркало мира». – 2012. – № 2 (33). – С. 9.
3. Мельник И. «Исследования Amadeus: Азия – Мекка мирового туризма» / И. Мельник / Независимое бюро новостей. Новости Украины. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://nbnews.com.ua/blogs/46191/
4. О компании Galileo / Официальный сайт Galileo [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.galileo.com.ua/m1/ru/about/o_komp
5. О нас / Официальный сайт Sabre [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.sabretravelnetwork.com.ua/home/about/
6. Спориш О. А., Тягунова Н. М. Використання сучасних інформаційних технологій для просування туристичного продукту Полтавщини [Електронний ресурс] / О. А. Спориш, Н. М. Тягунова. – Режим доступу: http:tourlib.net / statti.ukr/sporysh.htm

Коломієць М.Р., (ф-т обліку та податкового менеджменту, IV курс)

ПРОГРАМНІ РІШЕННЯ CASEWARE ДЛЯ АУДИТУ, БУХГАЛТЕРІЇ ТА АНАЛІТИКИ

В даний період часу економіка нашої країни стрімко розвивається, проводиться її вдосконалення згідно зі зразками міжнародного досвіду. Аудит, фінансова звітність та аналітичні дослідження є невід'ємною частиною ринкової економіки. Для спрощення ведення даних процесів й створені різні програмні продукти, за допомогою яких відбувається спрощення ведення бухгалтерського обліку, проведення аудиту та аналітичних розрахунків. Більше того, завдяки їм забезпечується дотримання усіх вимог законодавства, адже всі ці норми включені до програмних рішень та оновлюються автоматично. Є досить велика кількість програмних продуктів, як добре знайомих, так і нових, не менш ефективних. Тому важливим є вибрати найкорисніший та найзручніший варіант для користувача.

Програмні рішення CaseWare забезпечують універсальні та надійні рішення для бухгалтерів, аудиторів, фінансових директорів також широко використовуються в корпоративному секторі, де часто доводиться працювати з великою кількістю інформації.

Дані програмні рішення зосереджені навколо основного продукту – CaseWare Working Papers, який надає можливість динамічної, миттєвої інтеграції, не вдаючись до необхідності імпорту/експорту даних між програмними модулями. Хмарні технології стали значним кроком вперед для спільної роботи та управління діяльністю. Тут користувачі мають можливість одночасно працювати віддалено з даними в режимі реального часу; перевіряти, коментувати та підписувати файли, передавати та обмінюватися даними в режимі онлайн, при цьому в умовах повного захисту інформації.

В CaseWare є декілька модулів, які забезпечують роботу. Перший – модуль Audit. У поєднанні з CaseWare Working Papers аудит стає більш ефективним та структурованим при менших часових затратах. Програмне забезпечення повністю автоматизоване і не вимагає паперового документообігу, а всі етапи аудиторських процедур повністю прописані згідно з Міжнародними стандартами аудиту.

У Working Papers, в пакеті Audit, міститься бібліотека шаблонів аудиторських процедур, які повністю включають в себе всі етапи перевірки від прийняття клієнта та планування аудиту до формування аудиторського висновку.

Кожен етап аудиту включає обов'язкові процедури згідно з Міжнародними стандартами аудиту. Програма автоматично проводить оновлення згідно з останніми редакціям стандартів. Також можливо створити правила, за якими користувач зможе автоматично формувати звітність за стандартами МСФЗ. Більше того, є можливість контролювати якість роботи аудиторів, а кожному співробітнику, який бере участь в роботі з клієнтом, надаються, залежно від ролі на проекті, певні права доступу до аудиторського файлу та його робочих документів.

Другий модуль – Riskspace (доступ до бібліотеки ризиків та контролів). Він дозволяє швидко завантажувати необхідну інформацію, щоб надати допомогу користувачеві ідентифікувати ризики, пов'язані з ними контролі та шаблони для листа керівництву. Також тут міститься понад 100 стандартизованих ризиків, 200 листів з коментарями, доступні для скачування безкоштовно. Програмне забезпечення дозволяє створювати і оновлювати ризики на будь-якому етапі аудиту та автоматично формувати зведений звіт по ризикам, а також відстежити ланцюжок взаємозв'язку між ідентифікованим ризиком та процедурами для його усунення.

Наступний модуль – CaseWare Connector. Він є швидким та простим рішенням зв'язати інформацію в Working Papers з документами у форматі

Word, Excel. Також завдяки даному модулю є можливість швидко налаштувати баланс (можна вибрати тип періоду, формат чисел, тип округлення, валюту і багато іншого).

Останній модуль – це модуль SmartSync. Завдяки дану модулю члени команди можуть працювати в локальній копії файлу, при цьому отримуючи дані в режимі реального часу, які синхронізуються у фоновому режимі. Якщо користувач перебуває в автономному режимі, то зміни будуть внесені автоматично при наступному підключенні до мережі.

Отже, програмні рішення CaseWare дають змогу автоматизувати та спростити процес складання фінансової звітності та звіту про ризики, проведення аудиту, і все це відбуватиметься згідно з Міжнародними стандартами, які оновлюються автоматично. Більше того, є можливість підібрати лише потрібні для компанії користувача модулі, що заощадить кошти, та отримати демо-версію для тестування. Даний програмний продукт є новим для нашої країни, проте завдяки його великому функціоналу це лише питання часу, вже зовсім скоро його буде запроваджено у багатьох компаніях (як це почала робити компанія Baker Tilly – всесвітньо відома мережа компаній, що надають послуги в сфері аудиту, консалтингу, бухгалтерського та управлінського обліку).

Список літератури:

1. CaseWare – [Електронний ресурс]: офіційний сайт. – Режим доступу: https://www.caseware.com

Комісарчук Ю. А., (Юридичний інститут, І курс)

КРИТЕРІЇ РОЗМЕЖУВАННЯ МІЖ ПОНЯТТЯМИ ПРАВОВИЙ ВПЛИВ ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

У сучасному суспільстві право відіграє провідну роль, адже впорядковує найважливіші відносини між людьми. У зв'язку з дією права на суспільні відносини необхідно розрізняти два явища – «правовий вплив» і «правове регулювання». Вони є близькими за змістом та взаємопов'язаними, але не тотожними.

У сучасній теорії права доцільно максимально чітко встановити й класифікувати ті критерії, які не лише поєднують ці дві поняття, а й свідчать про існування певних розбіжностей між ними.

Першим критерієм можна виділити характер впливу права. За цим критерієм, правовий влив не має системного характеру, а правове регулювання завжди реалізується як складний комплекс взаємодії цілого ряду засобів і методів правового регулювання, які чітко усвідомлюються суб'єктами правового регулювання.

Другий критерій полягає у визначенні кола осіб, на які поширюються ці дві поняття. Правовий вплив взаємодіє із невизначеним колом суб'єктів, так як вони не завжди можуть бути безпосередніми учасниками відносин. На відміну від цього, правове регулювання завжди пов'язане із чітко визначеним колом осіб, тому що саме так можна конкретно встановити та визначити юридичні права, обов'язки та міру юридичної відповідальності.

Третій критерій пов'язаний із природою впливу на суспільні відносини. Правове регулювання завжди забезпечується державним примусом, що визначає його примусову природу. Натомість правовий вплив рідко має обов'язковий характер і часто реалізується поза безпосереднім державним примусом.

Четвертим критерієм є розмежування головного об’єкту правого регулювання та правового впливу. Правовийвпливпов’язаний правовою поведінкою та правовою свідомістю людини, а правове регулювання має справу лише з правовою поведінкою особи, тобто з дією або бездіяльністю, яка відповідає або не відповідає тим конкретним моделям правомірної поведінки, які встановлюються правовими нормами.

П’ятим критерієм є характер цілей та результатів правого впливу та правового регулювання. Правове регулювання передбачає вихідну чіткість у процесі визначення цілей та результатів, у той час як правовий вплив полягає у дії прав на свідомість та поведінку людини. Це розмежування свідчить про те, що правове регулювання цікавить лише зовнішня поведінка людини, а правовий вплив охоплює значно ширшу площину наслідків взаємодії права, людини, суспільства і держави.

Шостим критерієм є відмінність між механізмами правового регулювання та правового впливу. Характеризуючи правовий вплив, необхідно зазначити, що тут задіяні неправові механізми – психологічний, виховний, інформаційний та інші. При здійсненні ж правового регулювання мають місце виключно правові засоби – норми права, правовідносини тощо.

Таким чином, традиційно виділяють шість критеріїв співвідношення правового впливу та правового регулювання: характер впливу права; коло осіб, на який поширюється вплив права; природа впливу на суспільні відносини; характер цілей та результатів; механізм дії. Можна також зробити висновок, що правовий вплив та правове регулювання – це дві категорії, які мають суттєві відмінності, однак вони взаємодіють та збагачують одна одну. Враховуючи критерії розмежування цих двох понять, можна також стверджувати, що правовий вплив – це значно ширша категорія, ніж правове регулювання. Таке верховенство притаманне демократичним державам.

Список використаних джерел:

1. Теорія держави та права : навч. посіб. / [Є. В. Білозьоров, В. П. Власенко, О. Б. Горова, А. М. Завальний, Н. В. Заяць та ін.] ; за заг. ред. С. Д. Гусарєва, О. Д. Тихомирова. – К. : НАВС, Освіта України,2017.– 320 с.
2. І. Іщенко Проблеми співвідношення понять«правове регулювання» і «правовий вплив»у сучасній теорії права // Юридична Україна – 2011
3. Скакун О.Ф. Теорія держави і права: Підручник, Харків, 2001. – 656 с.

Конончук Ю.М.,
(ф-т економіки та управління,4 курс)

РОЛЬ ІНВЕСТИЦІЙ У ФОРМУВАННІ ІННОВАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ЕКОНОМІКИ

Сучасний розвиток країни, як високотехнологічної конкурентоспроможної національної економіки , неможливий без впровадження новітніх технологій. Інноваційний розвиток стає тим фундаментом, який визначає стан економіки країни та її перспективи на світовому ринку. Результатом ефективної інноваційної діяльності стає зміцнення конкурентоспроможності продукції (послуг) суб’єктів господарювання або істотне підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності, адже напрямами інноваційної діяльності виступають створення об’єктів інтелектуальної власності, науково- технічної продукції, розробка та випуск принципово нових видів техніки і технологій, технічне переозброєння, реконструкція, розширення, будівництво нових підприємств тощо [1, с.237].

Будь-який вид економічної діяльності потребує вкладень,від їх обсягу і

структури, у першу чергу, інноваційної спрямованості, залежить конкурентоспроможність як національної економіки,так і кожного господарського суб`єкту. Вкладення коштів у розробку і реалізацію інновацій

вимагає інноваційних інвестицій, тобто вкладень в активи, що забезпечують впровадження наукових і технічних розробок у виробництво. Інновації нерозривно пов`язані з інноваційним інвестуванням. Однак для інвестицій в інновації характерний більш тривалий період окупності; високий ризик, пов'язаний з невизначеністю кінцевого результату реалізації інновацій. Окрім того, інвестиції в інноваційну діяльність підприємств не забезпечують стабільності надходження доходів від їхнього здійснення, а також потребують великих одноразових капітальних вкладень. Водночас можливість одержання значно вищої норми прибутку порівняно з інвестуванням в інші види та сфери діяльності може компенсувати високий ризик інвестицій в інновації [2].

Інноваційні процеси що протікають у всіх країнах світу, і в Україні в тому числі ,вимагають активного залучення внутрішніх і зовнішніх інвестицій. За попередніми оцінками Ukrainian Institute for the Future, у 2017 році внутрішні капітальні інвестиції збільшилися на 25% до $15 млрд. Важливим є розподіл внутрішніх інвестицій за сферами економічної діяльності. Так, зокрема у 2016 р., на промисловість припадало 33,6 % від загального обсягу, сільське господарство – 14,3 %, будівництво – 13,5 %, торгівля – 8,7 %, державне управління й оборона – 3,7 %, охорона здоров'я – 0,8 %, освіта – 0,4 %, наука – 0,1 % (табл. 1).

Табл. 1 Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності в Україні, млн.грн./квартал[1]

Показник	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.
Сільське господарство	4543,7	4597,0	7327,4	9736,6
Промисловість	24393,5	21560,5	21914,0	22874,5
Будівництво	10199,1	9014,2	10865,9	9200,5
Торгівля	5547,6	5043,9	5165,7	5903,1
Транспорт	4618,2	3874,5	4676,0	4817,5
Готельне та ресторанне господарство	369,2	370,5	347,8	300,2
Фінансова та страхова діяльність	1661,7	1553,6	1612,0	1464,2
Операцію з нерухомим майном	3387,6	2807,5	2974,7	4330,2
Наукові дослідження та розробки	149,8	93,9	129,5	106,3
Державне управління й оборона	1864,1	1452,0	3485,6	2525,6
Освіта	257,6	205,2	385,0	298,4
Охорона здоров'я, соціальна допомога	436,5	306,0	591,8	527,9

Відзначимо, що ці величини не є сталими, а упродовж 2013– 2016 рр. мали такі тенденції: приріст інвестицій у сільське господарство (61,2 %) є наслідком

[1]На основі Офіційного сайту Державної служби статистики України[Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/

прагненням України скористатись сприятливою кон'юнктурою світового ринку продовольства й стати "світовою житницею"; натомість зростання інвестицій у оборону (84,8 %) та охорону здоров'я (35,6 %) обумовлені, передусім, проведенням АТО на її теренах. Попри позитивну динаміку (49,5 %), й надалі недостатнім є фінансування освіти. Занепокоєння викликає й скорочення (на 13,5 %) витрат на наукові дослідження та розробки, що в майбутньому не лише може ускладнити використання наявного ресурсного потенціалу реального сектору національної економіки, а й поставити під загрозу економічну безпеку країни загалом.

В умовах світової економічної глобалізації, становлення та розвиток інноваційного типу економічних відносин в Україні залежить не тільки від внутрішніх фінансових потоків, а й від тих фінансових ресурсів, які інвестуються з-за кордону, тобто іноземними інвесторами. За попередніми оцінками Ukrainian Institute for the Future, у 2017 році українська економіка зросла на 2,2% (у 2016 – 2,3%). Однак, обсяг прямих іноземних інвестицій з 2016 по 2017 р.р зменшився на $1 млрд до $2,3 млрд[3]. До того ж спрямовуються у вже розвинені сфери економічної діяльності, які за короткий час можуть забезпечити отримання найбільшого прибутку. Так, у 2016р. на підприємствах промисловості зосереджено 30,6 % загального обсягу прямих іноземних інвестицій в Україну (31,6 % в 2015 р.), в установах фінансової та страхової діяльності – 27,3%(в 2015 р.-25,2%). При цьому збільшився обсяг прямих ін. інвестицій в інформаційну з 7,7% у 2015 р. до 8,1% у 2016 , але одночасно зменшився у професійну, наукову та технічну діяльність з 5,9 до 5%, що негативно впливає на інноваційний розвиток (табл.2).

Табл.2 Прямі іноземні інвестиції з країн світу в економіці України за видами економічної діяльності станом на 2015-2016 р.р[2]

Галузь	**2015 р.**	**2016 р.**
Усього,%	**100**	**100**
Сільське господарство, мисливство, лісове господарство,%	**1,3**	**1,2**
Промисловість,%	**31,6**	**30,6**

[2]На основі Офіційного сайту Державної служби статистики України[Електронний ресурс].– Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/

Будівництво,%	**2,8**	**2,7**
Торгівля; ремонт автотранспортних засобів%	**13,1**	**13,0**
Транспорт, зв'язок, інформація%	**7,7**	**8,1**
Фінансова та страхова діяльність%	**25,2**	**27,3**
Операції з нерухомим майном%	**8,7**	**8,0**
Професійна, наукова та технічна діяльність%	**5,9**	**5,0**
Надання інших видів послуг,%	**3,4**	**4,1**

Інноваційне зростання потребує формування цілісної системи фінансування, що ґрунтуватиметься на залученні та ефективному використанні фінансових ресурсів з різних джерел. Головним джерелом фінансування капітальних інвестицій, як і раніше, залишаються власні кошти підприємств та організацій, за рахунок яких у 2017 р. освоєно 72,2% капіталовкладень. Частка кредитів банків та інших позик у загальних обсягах капіталовкладень становила 8,1%. За рахунок державного та місцевих бюджетів освоєно 3,9% капітальних інвестицій. Частка коштів іноземних інвесторів становила 3,7% усіх капіталовкладень, частка коштів населення на будівництво житла – 10%. Інші джерела фінансування становлять 2,1%. Підтримка підприємств з боку держави сприяла б підвищенню ефективності їх діяльності. Переважне фінансування інноваційних процесів власними фінансовими ресурсами стримує інноваційний розвиток і збільшує відставання вітчизняних підприємств у впровадженні нововведень. Варто зауважити, що світовий досвід фінансування інноваційної діяльності свідчить про переважне використання саме позикових коштів з різних джерел.

Значною перешкодою для інноваційно-інвестиційного розвитку є недосконалість законодавчої та нормативно-правової бази, не сформованість інституційного середовища для зростання економіки. Програми уряду та законодавчі акти, що декларували інноваційну спрямованість розвитку вітчизняної економіки, є досить формальними, фрагментарними, непослідовними, такими, що не виправдали очікувань і прогнозів. Управління інноваційними процесами на державному рівні здійснюється безсистемно, без належної уваги до їх інвестиційного забезпечення та відповідного контролю.

Низька ефективність механізмів державної підтримки та стимулювання інноваційно-інвестиційних процесів в промисловості країни значно гальмують впровадження у виробничий процес нових знань і технологій. Значною

проблемою в напрямку активізації інноваційно-інвестиційних процесів в країні є відсутність налагоджених взаємозв'язків між владою, наукою та бізнесом, що значно ускладнює освоєння результатів науково-дослідних робіт та їх фінансування. Сучасні інтеграційні процеси вимагають формування дієвої державної політики інноваційно-інвестиційного розвитку. Втілення цієї політики має здійснюватися цілеспрямовано, системно та послідовно в комплексі національної інноваційної системи. Потрібно відзначити, що Кабмін вперше заклав в державний бюджет 2018 р Фонд підтримки інновацій. За останній рік створено офіс супроводу інвестицій і цей напрям потрібно розвивати [5].

Список використаних джерел

1. Іляш Н.І. Сутнісно-типологічні характеристики інвестиційно-інноваційного забезпечення економічної безпеки реального сектору економіки/ Н.І Іляш//Сталий розвиток економіки.-2013.-№ 4(21).-С.236-241

2. Задніпрянна Т. Управління інноваційно-інвестиційною діяльністю підприємства / Т. Задніпрянна // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – № 1

(23). – С. 203–205.

3. Український Інститут Майбутнього [Електронний ресурс]. – Режим доступу:https://uifuture.org/uk/post/pidsumki-ma-ugod-2017-ukrainskij-rinok-investicij-pocinae-ozivati_642

4. Державна служба статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу:www.ukrstat.gov.ua

5. Гройсман В.Б: Двигатель национальной экономики – инновации и инвестиции [Електронний ресурс]. –Режим доступу:

http://agroportal.ua/news/vlast/groisman-dvigatel-natsionalnoi-ekonomiki-innovatsii-i-investitsii/

Копан О.В. (ф-т фінансів, IV курс)

КРАУДФАНДИНГ, ЯК НЕТРАДИЦІЙНА ФОРМА ФІНАНСУВАННЯ СТАРТАПІВ

Використання нових способів залучення фінансових ресурсів підприємствами зумовлене підвищенням їх вартості та складності отримання в умовах економіко-соціальної та політичної кризи в Україні. Як наслідок, виникає необхідність застосування інноваційних методів залучення коштів підприємствами, таких як краудфандинг.

Сучасна модель краудфандингу передбачає взаємодію автора-ініціатора, який пропонує ідею чи проект для фінансування і розміщує її на спеціальному інтернет-сайті – краудфандинговій платформі. Ми вважаємо, що основною ціллю краудфандингу повинно бути фінансування розвитку малого бізнесу, а також реалізації різноманітних стартапів.

Першими краудфандинговими платформами були Kickstarter і IndieGoGo, які виникли в 2008-2009 рр. На даному етапі розвиваються не менш популярні компанії громадського фінансування: RocketHub, Peerbackers та Crowdfunder. Всі вони спеціалізуються на таких галузях фінансування як культура, інновації та наука, підприємництво, малий бізнес та соціальні проекти [1].

У 2015 році фінансування проектів за схемою краудфандингу у світі склало $47,5 млрд. і перевищило інвестування приватних венчурних інвесторів, а також до кінця 2018 року має змогу перевершити венчурний капітал. Тобто, середньорічні темпи зростання загальної вартості краудфандингових проектів станом на 2018 рік становлять 65% [2].

Краудфандинг як окремий тип фінансування може проявлятися у різних формах, а саме:

1) Donation-based crowdfunding – це вкладення мінімальної суми для підтримки проекту, що є благодійним внеском. Для прикладу, це може бути 5 доларів чи 50 гривень;

2) Reward-based crowdfunding – це вкладення коштів, що передбачає попередню купівлю продукції, яка буде результатом цього проекту, але за нижчою ціною, ніж в майбутньому на ринку;

3) Hybrid crowdfunding – це вкладення коштів, що перевищують вартість товару. При використанні такого краудфандингу можуть бути два підтипи: вкладення суми вартості товару + пожертвування; вкладення суми вартості товару + вартість за додаткові послуги /можливості/, товари.

4) Royalty-based Crowdfunding – це вкладення коштів, при якому у майбутньому інвестору будуть виплачувати роялті-дивіденди;

5) Equity-based crowdfunding – це вкладення коштів, після яких інвестор стає власником бізнесу чи отримує паї.

6) Lending-based crowdfunding – це пряме кредитування, що здійснюється фізичними особами, які хочуть, щоб проект був запущений, а їхні гроші їм повернули.

При розгляді структури світового краудфандингу за видами фінансування у 2017 році можна зробити такі висновки: найбільшу частку займає Lending-based crowdfunding – 73%; Royalty-based crowd funding, Donation-based crowdfunding та Reward-based crowdfunding – тільки 8% від загальної суми; Hybrid та Equity-based crowdfunding 2% та 1% відповідно [3]. Автори проектів обирають саме Lending-based crowdfunding, оскільки ці кошти не оподатковуються, адже являються позиковим капіталом.

Узагальнюючи відмітимо, що вигоду від краудфандингу можуть отримати не лише підприємства, а й інвестори та кредитори. Це можна пояснити наступним: доходи від їх вкладів (дивіденди) оподатковуються за низькими ставками, а інколи – зовсім не оподатковуються. Як наслідок, це спонукає

вкладників до участі в громадському фінансуванні різноманітних проектів та ідей.

Література:

1.Абакуменко О. В., Куценко Б. І. Краудфандинг як інструмент фінансування інноваційно-технологічних проектів. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Chnch_ekon_2016_1_9

2.Кутузова А. В. Как реализовать проект с помощью краудфандинга? [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://forbes.net.ua/explain/startup_and_business/1371647-kak-realizovat-proekt-s-pomoshchyu-kraudfandinga

3.Отливанская Г. А. Перспективы и возможности применения краудфандинга в инвестиционной деятельности предприятий Украины. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2017-2_0-pages-276_281.pdf

І.В. Копилова, (ф-т управління персоналом,
соціології та психології, ІІІ курс)

ВПЛИВ МЕНТАЛІТЕТУ НА ЯКІСТЬ ТРУДОВОГО ЖИТТЯ

Теорія «якості трудового життя» - одна з теорій трудової мотивації інноваційного типу. Вони базуються на концепції людського капіталу, яка в наш час стала особливо популярною. Відмінність теорії «якості трудового життя» від попередніх «теорій людських відносин» полягає у тому, що вона

спрямована на розвиток людини як особистості і наданні працівнику можливості реалізувати свій потенціал та брати участь в управлінні процесом виробництва. В такому випадку необхідно приділяти значну увагу соціально-психологічним характеристикам особистості, які відіграють важливу роль в аспектах управління персоналом. Однією з таких характеристик і є менталітет.

Дослідженням якості трудового життя займалися А.М. Колот, О.А. Грішнова, Н. Лук'янченко, Н.В. Вецепура, В.А. Ядов, А.Г. Здравомислов, Є.В. Остропольська, Б.К. Злобін, М.А. Горелов, О.В. Зонова, І.В. Жуліна, Л.Г. Міляєва, А.А. Дамбовська та ін.

Постановка завдання. Метою даного дослідження є вивчення впливу менталітету на якість трудового життя та шляхи її підвищення.

Результати дослідження. Менталітет – це сукупність соціально психологічних настанов, автоматизмів та навичок свідомості, які формують способи бачення світу та уявлення людей, що належать до певної культурної спільноти. Менталітет як соціальний феномен мінливий, але зміни у ньому відбуваються повільно і потребують значного впливу.

Для дослідження впливу менталітету на якість трудового життя було проведено порівняння рис національного менталітету трьох країн: Японії, Данії та України і визначення тих факторів, які мають вплив на систему управління персоналом. Країни для порівняння були обрані не випадково, адже Японія та Данія представляють діаметрально протилежні цінності стосовно управління трудовим потенціалом у різних частинах світу, але при цьому є країнами з високим рівнем життя та продуктивністю праці.

Дослідники виділяють наступні риси датського менталітету:

✓ довіра та повага до влади, відчуття безпеки;

✓ філософія "Hygge" - насолода хорошими повсякденними речами та цінування власного комфорту; помірний ритм життя; велокультура;

✓ високий рівень громадянської відповідальності (40 % населення бере участь у волонтерських та соціальних проектах).

Система управління персоналом як на рівні держави, так і на рівні підприємств підпорядковується вищеназваним цінностям, що робить її комфортною для працівників. Важлива увага приділяється результативності праці і відпочинку.

Якщо говорити про Японію, то можна виділити наступні риси:

- ✓ «трудоголізм»; педантичність, охайність та ввічливість;
- ✓ дисциплінованість, відданість авторитетові, почуття “боргу”;
- ✓ етноцентризм та традиціоналізм;
- ✓ естетична насолода від навколишнього середовища, прагнення зробити його досконалим.

Для японців відпочинок та затишок не мають такого важливого значення, як для датчан. З дитинства тут привчають до праці і звикли отримувати від неї задоволення. Це доволі консервативна нація, що не заважає їм займати передове місце у світі.

Для того, щоб об’єктивно охарактеризувати менталітет українців, було проведено опитування з вибіркою 100 респондентів різного віку, професійної та соціальної приналежності. Опитування спрямовувалося на аналіз основних цінностей, які стосуються професійної діяльності.

За даними дослідження 80% учасників опитування не згодні пожертвувати спілкуванням з рідними або піти проти колективу заради кар’єрного успіху. 82% назвали основними недоліками низький рівень заробітної плати та дефіцит часу для особистих потреб. Найбільш надихаючими речами респонденти визнали високу заробітну плату, можливість розвитку і самореалізації. Набагато менше уваги приділяється загальному успіху компанії та суспільному визнанню.

Характерні риси українського менталітету, які впливають на оцінку якості трудового життя такі:

- ✓ недовіра до влади та керівництва;
- ✓ надання переваги матеріальним благам;

- ✓ повага до родинних відносин та цінностей;
- ✓ адаптивність та універсальність;
- ✓ позиція невтручання.

Висновки. Менталітет відіграє важливу роль у формуванні професійних навичок, звичок та в організації діяльності колективу. Формування нової ментальності для українців - важлива умова успіху не лише в соціально-культурній, а й в економічній та політичній сферах. Зважаючи на особливості менталітету українців, копіювання закордонного досвіду для підвищення якості трудового життя є недоречним. Необхідно обрати власний шлях для підвищення якості праці і розробити програму, яка б задовольняла соціально-психологічні потреби населення.

Список літератури

1. Соціально-трудові відносини: теорія і практика регулювання [Електронний ресурс] : монографія / А. М. Колот ; М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т. - Електрон. текстові дані. - К. : КНЕУ, 2004. - 231 с. - Електрон. версія друк. вид. - ISBN 966-574-558-1 : Б. ц.
2. Організаційне забезпечення якості трудової діяльності керівників промислових підприємств: Монографія / О.М. Ястремська, К.В. Яковенко, В.В. Томах. — Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. — 328 с.
3. Рудакова С. Г. Якість трудового життя: історичний аспект [Електронний ресурс] / С. Г. Рудакова, А. А. Панчук. – 2013. – Режим доступу до ресурсу: УДК 331.104(091)

Копосова Д.М.,

(ф-т економіки та управління, І курс)

ФЕНОМЕН ЕЛЕКТРОННИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В РОЗВИТКУ ПУБЛІЧНОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Реформа публічних закупівель в Україні визнана однією з найуспішніших реформ, яка здобула значну підтримку як в українському суспільстві, так і з боку міжнародного товариства.

Феномен електронних закупівель полягає в наступному:

1. Електронна форма системи публічних закупівель ProZorro забезпечила ефективне і прозоре здійснення закупівель та розвиток добросовісної конкуренції; підготувала умови для створення конкурентного середовища у сфері публічних закупівель та длязапобігання проявам корупції у цій сфері.

2. Система ProZorro полегшила доступ учасників до торгів, спростила процес закупівель для замовників, прискорила терміни здійснення закупівель, моніторинг всього процесу закупівель став більш простим і доступним. В результаті було значно збільшено кількість учасників і постачальників, а також залучено і фізичних осіб-підприємців. Середня кількість пропозицій на торги у 2017 р. становила 2,41.

3. У рамках системи ProZorro реалізовано 8 основних закупівельних механізмів, які замовник може використати в залежності від обсягу і характеру його потреб (ще 2 нові процедури заплановано ввести відповідно до виконання зобов’язань України в рамках Угоди про асоціацію з Євросоюзом). [7]

4. Крім того, ProZorro має багато інших переваг: оптимізує процес за рахунок збільшення швидкості операцій (немає потреби бути присутнім під час проведення торгів), зменшує адміністративний тягар (менше документів і часу для підготовки процедури закупівлі), забезпечує більш високий рівень безпеки документів, розміщених через Інтернет.

5. Гібридний підхід в побудові системи ProZorro (інтеграція декількох комерційних торгових майданчиків в електронну систему закупівель)

покликаний не тільки створювати конкуренцію між майданчиками; а й має забезпечити постійне вдосконалення послуг.

6. Запровадження системи ProZorro дозволило зекономити величезну суму державних коштів (розмір економії за 2017 рік дорівнював 27,09 млрд. грн.) [1]. Показник «сума економії державних коштів» є одним із найбільш наглядних ілюстрацій результатів тендерів.

7. Реформа об'єднала всіх замовників, учасників та Колегію з розгляду скарг Антимонопольного комітету в єдиній електронній системі, яка покриває всі типи і етапи процедур. Розмір і всеосяжність покриття системою всіх користувачів відрізняє українську електронну систему від практик застосовування е-підходу індивідуально для кожного етапу в країнах ЄС.

8. Спростився механізм усіх видів державного фінансового контролю у сфері держзакупівель. Державна аудиторська служба України (ДАСУ) проводить свої контрольні заходи без виходу на об'єкт шляхом аналізу розміщеної на веб-порталі уповноваженої особи інформації.

9. Система має чітке законодавче забезпечення (щонайменше 5 основних законів України). При цьому законодавство щодо публічних закупівель постійно вдосконалюється. Це необхідно робити, щоб зберегти всі позитивні напрацювання ProZorro і не давати нікому «обходити» публічну процедуру торгів та дискредитувати систему публічних закупівель. Прикладом тому є Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" та деяких інших законів України щодо здійснення моніторингу закупівель», згідно з яким органам фінансового контролю дозволено здійснювати ефективний моніторинг закупівель з метою попередження порушень. Крім того у Президента України П. Порошенко (повідомлення на сайті Президента за 11.04.2018 р) є плани ініціювати зміни до законодавства щодо ProZorro, а саме: в частині зниження вартості допорогових закупівель та спрощення процедури закупівель на незначні суми, а також щодо підвищення відповідальності тих, хто планує брати участь у тендері, але не планує постачати товар, маючи за мету зірвати конкурс. [5]

10. Постійно вдосконалюється і сама система, як ІТ-продукт. В 2017 р. з'явилися нові інструменти моніторингу*:* 1) Публічний модуль аналітики bi.prozorro.org; 2) Професійний модуль аналітики bipro.prozorro.org; 3) Система ризик індикаторів risk.dozorro.org; 4) Індекс найкращих практик index.dozorro.org; 5) Моніторинговий портал dozorro.org. [2]

11. Щоразу розширюється поле застосування системи ProZorro та впроваджуються значні новації. В цій роботі можна згадати лише деякі новації.

Так, в 3 кварталі 2017 р. заявлено про роботу над інтеграцією електронної системи закупівель ProZorro та Державного реєстру лікарських засобів України. [3]

В 4 кварталі 2017 р. розпочато застосування закупівель за рамковими угодами, що спрощує порядок проведення закупівель для замовників та учасників, а також дозволяє укладати рамкові угоди до 4 років для товарів та послуг, які мають циклічний характер. [1]

Згідно повідомлень ЗМІ від 23.10.2017 р. в системі ProZorro з'явився новий тип процедури - відкриті торги з закупівлі енергосервісу (державні заклади тепер зможуть закуповувати послуги компаній, які займаються підвищенням енергоефективності будівель, он-лайн). Укладання ЕСКО-контрактів через електронну систему - інноваційний досвід України. За методологією це буде найскладніший аукціон, що був реалізований у ProZorro, адже головним критерієм для вибору переможця буде не ціна, а приведена вартість - тобто показник ефективності інвестиційних проектів, які будуть пропонувати ЕСКО. [4]

12. Реформа відкрила для українських замовників можливість долучитись до глобального ринку державних закупівель. Система є інтегрованою процедурою до умов і законодавства Євросоюзу. [6]

13. Проводиться постійна робота щодо імплементації OCDS (Стандартів відкритих даних закупівель) (це зокрема запуск аналітичного BI-модулю), яка надасть розширені можливості використання статистичної інформації у сфері закупівель та можливість формування звітів за допомогою сучасних технологій. [1]

14. Реформа публічних закупівель стала прецедентом взаємодії громадянського суспільства, держави та бізнесу. Завдяки інструментам моніторингу (таким як, наприклад, моніторинговий портал DoZorro) всі оборудки та корупційні схеми окремих недобросовісних держзамовників видно як на долоні.

15. Реформа у сфері державних закупівель підштовхнула зміни і в суміжних до публічних закупівлях сферах. Прикладом таких змін є: а)впровадження прозорих механізмів продажів активів ліквідованих банків,

державного і комунального майна через систему «ProZorro.Продажі» та б)система діджиталізації сфери охорони здоров'я «eHealth».

16. Система публічних закупівель ProZorro не тільки заощаджує мільярди, а й є одним із брендів України. Це приклад того, що Україна може створювати продукт, яким ми можемо пишатися, а й постати перед світом як сильна, продуктивна, креативна нація. Система ProZorro отримала 5 міжнародних нагород. Українська система ProZorro рекомендована ЄБРР як успішний зразок реформи публічних закупівель і як базу для розвитку систем закупівель інших країн. Молдова вже запроваджує її з назвою mTender. Є й інші країни, які зацікавлені в такій системі.

Таким чином, можна зробити висновок, що унікальна українська система ProZorro продемонструвала переконливі результати і щодо прозорості державних закупівель, і як ключовий фактор у боротьбі з корупцією, і стосовно підвищення довіри з боку інвесторів.

Список літератури:

1. МЕРТ. Звіт сфери публічних закупівель. 4 квартал 2017 р. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://doc-04-5s-apps-viewer.googleusercontent.com/viewer/secure/pdf/j79huhpubte8d3g233dqlgca3a0m62rr/np8q9fkc0epf27girkia7g9cqfssain6/1523720175000/d

2. Річний звіт Transparency International Україна 2017 [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2016/10/Richnyi-zvit-TI-Ukraina-2017.pdf

3. «Мінекономрозвитку опубліковало звіт сфери публічних закупівель за III квартал 2017 року» (Новини 10.01.2018) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://prozorro.gov.ua/news/minekonomrozvitku-opublikuvalo-zvit-sferi-publichnih-zakupivel-za-iii-kvartal-2017-roku

4. «Державні установи закуповуватимуть енергосервісні послуги через ProZorro (Новини 23.10.2017) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://prozorro.gov.ua/news/derzhavni-ustanovi-zakupovuvatimut-energoservisni-poslugi-cherez-prozorro

5. «Президент внесе до Верховної Ради законопроект, який вдосконалить сферу публічних закупівель» (Новини 11.04.2018» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://prozorro.gov.ua/news/prezident-vnese-do-verhovnoyi-radi-

zakonoproekt-yakij-vdoskonalit-sferu-publichnih-zakupivel

6. Аналітичний звіт CENTRE OF EXCELLENCE IN PROCUREMENT та Kyiv School of Economics «Вплив ProZorro. Березень 2017» [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://cep.kse.org.ua/assets/img/articles/Prozorro_report_ua.pdf

7. «Система публічних електронних закупівель ProZorro» (Новини 25.03.2018) [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.facebook.com/prozorro/photos/a.1599518793596950.1073741828.1598455800369916/2059961124219379/?type=3

Коркушко О. І., (ф-т фінансів, IV курс)

РОЛЬ КРИПТОВАЛЮТИ В ЛЕГАЛІЗАЦІЇ ДОХОДІВ, ОДЕРЖАНИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ

За стрімкого розвитку науково-технічного прогресу, процесів глобалізації та Інтернет-технологій, використання віртуальних валют стало невід'ємною складовою сучасних економічних відносин практично кожної країни. Актуальність криптовалюти, як нового феномену сучасного світу, полягає у її захищеності, анонімності та відсутності моніторингу з боку держави. Серед науковців існує думка, що з використанням криптовалюти змінюється інституційна складова банків, зникає посередництво, а діджіталізація проникає у всі сфери життя суспільства від бідних до багатих.

На хвилі глобальної зацікавленості з використання криптовалюти, варто розглянути основні підходи щодо визначення даного виду валюти (табл.1).

Таблиця 1

Основні підходи до визначення поняття «криптовалюта»

Автор	Визначення поняття
О. С.	Криптовалюта – цифрова валюта, облік якої можливий з допомогою криптографічних методів, а емісія ґрунтується на принципі доказу виконаної

Гончаренко	роботи комп'ютером (від англ. «proof-of-work»), основними ресурсами якої є електроенергія і робота комп'ютера [1, с.826].
Р. О. Баранов	Криптовалюта – це фідуціарна цифрова валюта, валютний курс якої встановлюється на підставі режиму вільного плавання як результат попиту і пропозиції на валютному ринку з повною відсутністю контролю з боку центральних банків [2, с.30].
В. І. Мазур	Криптовалюта – це швидка і надійна система платежів і грошових переказів, основана на новітніх технологіях і наразі непідконтрольна жодному уряду [3, 56].

Отже, основними перевагами використання криптовалюти є:

1) відсутність контролю з боку держави;

2) високий рівень захисту та анонімності операцій з криптовалютою;

3) одноразове використання валюти та висока швидкість проведення операцій;

4) захист від інфляції та висока ліквідність валюти.

В сучасному світі інноваційні технології надають нові можливості в житті суспільства, але також можуть використовуватись в злочинній діяльності, пов'язаної з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму. За останнійчас вартість криптовалют зросла втричі, досягаючи позначки 20 тисячі доларів за одиницю. Насамперед, дане підвищення цін навіртуальну валюту користується великою популярністюсередорганізованихзлочиннихугруповань, щоприймають оплату за своїпослуги у віртуальнійвалюті, використовуючи "темний" Інтернет – DarkNet. Найбільшвідомим прикладом організації, яка використовувалакриптовалюту в злочиннихцілях з продажу наркотиків та зброї є «Шовковий Шлях». Їївласниківзгодомзвинуватили в спробівідмиваннякоштів, хакерських атаках та наркоторгівлі [3, с. 58].

Таким чином, шахрайство з використаннямкриптовалютиторкаєтьсякожноїкраїнисвіту. Наприклад, у 2016 р. в Нідерландах в рамках міжнародного розслідування по відмиванню коштів через віртуальну валюту Bitcoin було арештовано десять осіб, через те, що банки побачили на депозитних рахунках великі суми коштів, які швидко знімалися клієнтами банку. Банківські регулятори США вважають криптовалюту загрозою національної безпеки держави. ФБР було розкрито

незаконну фінансову піраміду, створену громадянином США Т.Шеверсом, якийвикористав інвестиційну схему BTCSavingsandTrust і витратив на власні потреби викрадені700 млн дол [4, с.148].

Ця проблема не оминула і Україну. У серпні 2017 р. працівники СБУ і Нацполіції виявили незаконну «біткоін-ферму» в Інституті електрозварювання ім. Патона в Києві. У неробочому басейні було 200 процесорів, а отриману криптовалюту міняли на електронні гроші офіційних платіжних систем, підробляючи банківські документи [5, с.150].

Отже, головними особливостями відмивання коштів, за допомогою криптовалюти є:

1) власник віртуальної валюти знаходиться в одній країні, але має поточні рахунки в інших країнах, в яких немає існуючої клієнтської бази;

2) велика кількість банківських рахунків, що належать одному власнику криптовалюти;

3) повна анонімність розрахунків і мінімізація контактів «віч-на-віч»;

4) використання інструментів перешкод для відстеження операцій.

Підсумовуючи, зазначимо, що декілька років тому ніхто не міг передбачити такий швидкий розвиток криптовалюти та її вплив на економіку кожної країни світу. Незважаючи на всі переваги використання віртуальної валюти, більшість країн вважають криптовалюту незаконним «сурогатом» грошової одиниці, через її правову невизначеність. І це не дивно, адже технології завжди випереджають закон. Для того, щоб мінімізувати ризики, пов’язані з криптовалютою, варто забезпечити її використання разом з реальною економікою країни, сприяючи розвитку криптовалюти, а не бути інструментом здійснення спекулятивних операцій з відмивання коштів, як це відбувається в сучасному світі.

Список літератури

1. Гончаренко О. С. Особливості функціонування криптовалют на світових фінансових ринках / О. С. Гончаренко // Глобальні та національні проблеми економіки. – Вип.5. – 2015. – С. 826-830.

2. Баранов Р. О. Протидія легалізації злочинних доходів та фінансуванню тероризму з використанням віртуальних валют / Р. О. Баранов // Державне управління: теорія та практика. - 2015. - № 2. - С. 29-37.

3. Мазур В.І. Особливості використання криптовалюти в світі та в Україні світі / В. І. Мазур // Проблеми інформатизації та управління. – Вип.1. – 2016. – С. 55-59.

4. Шапочка С. В.До питання запобігання окремим видам шахрайства, яке вчиняється з використанням можливостей мережі Інтернет / С. В. Шапочка // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика). - № 1. – 2014. – С. 145-149.

5. Олексюк О.С. Криптовалюта Біткоін / О. С. Олесюк, О. В. Мостіпака // Проблеми системного підходу в економіці. – Вип.4(60). – 2017. – С. 145-153.

Корнійчук Ю. Л., (Інститут інформаційних технологій в економіці, III курс)

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Ринок праці є однією з найважливіших ланок ринкової системи. Він функціонує лише у взаємозв’язку з іншими типами ринків, забезпечує рух товарів і послуг, спрямовуючи та вилучаючи ресурси з галузей економіки відповідно до руху капіталів і товарів [1].

В Україні ринкові реформи щодо ринку праці до цього часу майже не реалізовані, а соціально-економічна криза поглиблюється, про що свідчать

негативні тенденції у демографічних процесах, які призводять до скорочення населення України, а також зростання кількості безробітних на фоні збіднення основної маси населення [4].

Останнім часом ситуація на вітчизняному ринку праці змінювалась несуттєво. Так, за результатами вибіркового обстеження населення (домогосподарств) з питань економічної активності кількість зайнятого населення віком 15–70 років у II кварталі 2017 р. становила 16,4 млн. осіб, а кількість безробітних – 1,6 млн. осіб. Рівень зайнятості населення віком 15–70 років становив 56,8%, що на 0,1 в.п. менше, ніж у II кварталі 2016 р., водночас серед населення працездатного віку цей показник збільшився на 0,4 в.п. і становив 65,1% [2].

У 2017 р. проявилася наступна тенденція – український ринок праці поступово рухається у бік ринку шукача. Масових звільнень не спостерігалося, однак у більшості видів діяльності зростання кількості вакансій сповільнилося (найбільше – у медицині та фармацевтиці, видавничій справі та поліграфії, бухгалтерії тощо) [2]. Водночас, протягом 2017 р. у нашій державі тривало прискорення зростання кількості вакансій в IT – сфері, сферах дизайну, спорту, діловодства, страхування.

Рівень навантаження на одне вільне робоче місце у 2017 році порівняно з минулим роком суттєво знизився (до чотирьох осіб). Найсуттєвіше знизилася кількість претендентів на одну вакансію у фінансовій та страховій діяльності (з 26 до 16 осіб), переважно за рахунок перепрофілювання зареєстрованих безробітних, однак усе-таки залишалася найвищою порівняно з іншими видами діяльності. Водночас відносно помірно знижувався рівень навантаження у сферах освіти, охорони здоров’я і тимчасового розміщування й організації харчування [3].

Відносно новою рисою розвитку українського ринку праці протягом останнього десятиріччя є доволі значна активізація молоді у пошуках роботи. Це свідчить про певну трансформацію психології українців на ринку праці, їх

більш реалістичне ставлення до роботи та націленість на кар'єрне зростання. Причому у І півріччі 2017 р. рівень безробіття серед молоді у віці до 25 років в Україні скоротився до 17,8 % проти 23,1 % у І півріччі 2016 р. До речі у Євросоюзі за цей же період рівень безробіття серед молоді у віці до 25 років знизився з 18,7 % до 16,9 % [4]. Отже, на сьогодні рівень безробіття серед молоді в Україні близький до середньоєвропейського. Однак, все одно він майже у двічі вищий, ніж загальний рівень безробіття в Україні.

У таких областях як Волинська, Кіровоградська, Полтавська і Тернопільська, де висока частка сільського населення, нижчий рівень зайнятості населення і вищий рівень безробіття не лише порівняно із середньоукраїнськими показниками, а й порівняно з аналогічними показниками інших областей України. Водночас у Дніпропетровській, Одеській, Харківській, Київській областях і м. Києві, де наявність великих міст сприяє формуванню потужного та диверсифікованого місцевого ринку праці, ситуація із зайнятістю населення краще, ніж в інших регіонах України. Окремо слід сказати про стан ринку праці у Донецькій та Луганській областях. Через російську агресію навіть у районах контрольованих українською владою, рівень зайнятості населення суттєво нижчий, а рівень безробіття – значно вищий, ніж в інших регіонах України.

Протягом 2017 р. поглибилися галузеві розбіжності у номінальній та реальній заробітній платі. Лідерами за рівнем середньомісячної номінальної заробітної плати в Україні залишались фінансово-страхова та інформаційно-телекомунікаційна діяльність. Поряд з цим в Україні зберігається проблема заборгованості з виплати заробітної плати. Так, станом на 1 вересня 2017р. загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати становила 2335,9 млн. грн., з неї 1230,9 млн. грн. припадало на економічно активні підприємства. Хоча заборгованість працівникам економічно активних підприємств у серпні 2017р. і зменшилась на 6,2%. На початок вересня поточного року більше ніж три чверті суми заборгованості економічно активних підприємств припадало на

промисловість (77,3%). При цьому більше половини боргу утворено в Донецькій (27,4%), Луганській (15,2%) та Сумській (8,4%) областях [2].

Наявність заборгованості з виплати заробітної плати негативно позначилася на функціонуванні української економіки, на її конкурентоспроможності. Саме тому проблеми оплати праці, її галузевої диференціації, а також ліквідації заборгованості з виплати заробітної плати вимагають посилення ролі державного регулювання, а у певних випадках й управління, у цій сфері функціонування українського ринку праці.

Список літератури:

1. Кулицький С. Проблеми розвитку ринку праці в Україні [Електронний ресурс] / С. Кулицький // Україна: події, факти, коментарі. – 2017. – № 21. – С. 56–69. – Режим доступу: http://nbuviap.gov.ua/images/ukraine/2017/ukr21.pdf.

2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua.

3. Державна служба зайнятості України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.dcz.gov.ua.

4. Федоренко В.Г. Євроінтеграція, економіка і ринок праці в Україні / В.Г. Федоренко, Ю.Б. Пінчук // Ринок праці та зайнятість населення. – 2014. – №1. – С. 13–15.

Королюк Д.Г. (ф-т маркетингу V курс)

ЗАСТОСУВАННЯ СТРАТЕГІЇ «БЛАКИТНОГО ОКЕАНУ» В СУЧАСНИХ УМОВАХ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ

Автори, які написали одну з найпопулярніших ділових книжок останніх часів – «Стратегії Блакитного океану», – повернулися на книжкові полиці з

«Синьо-океанським зрушенням: поза конкуренцією, доведені кроки для вдосконалення довіри та завоювання нового зростання».

У своїй оригінальній праці професори стратегії В. Чан Кім та Рене Моубренг навчали бізнесові, як «зробити конкуренцію невідповідною», і втілювати в даний час широко використовуваний маркетинговий термін «блакитний океан», тобто ринок, вільний від «кривавої» конкуренції. (Високо конкурентний ринок називається «червоним океаном».)

Кім і Моуборнн навчали лідерів, як створити безперечні ринкові площі, нові ніші для свого бізнесу. «Єдиний спосіб перемогти конкуренцію, – пояснили вони, – це перестати намагатися перемогти змагання».

Ця освіжаюча концепція перетворила ділові аксіоми на життєві ринкові позиції, інновації та творчість серед підприємців, що лише з'явилися на ринку з новим товаром.

«Зміни тенденції ринку», втілює в життя оригінальну філософію «блакитного океану», а потім переходить до застосування стратегії. Останнє – це місце, де сяє нова технологія на теренах економіки України [1, с. 45].

Завдяки численним натхненним прикладам та детальним практичним крокам «Shift» пояснює «як» існує вихідна «Стратегія Блакитного океану» в будь-якій країні світу.

Щоб зробити синьо-океанську зміну на території нашої країни, автори наводять наступні п'ять кроків:

1. Почніть, вибравши ціль та створивши свою команду.
2. Дізнайтеся про поточний стан гри.
3. Уявіть, де ви могли бути.
4. Знайдіть, на якому рівні ви знаходитеся, як і чому (використовуючи їх надані аналітичні інструменти).
5. Зробіть свій хід.

Суть стратегії блакитного океану як ідеї, чи методу в стратегічному менеджменті полягає в наступному [3]:

– для кожної компанії зовнішнє бізнес-середовище умовно можна поділити на два види океанів – червоні і блакитні;

– ′червоні – це поля традиційної конкуренції, де успіх – у випередженні і перемозі колег;
– ′блакитні – поки ще не займані ділянки ринку, що вимагають сміливого пошуку і опрацювання, та дають можливість рости і отримувати високі прибутки;
– ′кращий спосіб перемогти в конкуренції – працювати там, де її поки що немає.

Зрозуміло, що стратегія блакитного океану лише пояснює ті процесі, які постійно відбуваються в бізнес-середовищі [2, с. 56].

Які можливі шляхи реалізації та запровадження стратегії блакитного океану в України можна на 2018-2020 роки::

Розвиток системи фінансових брокерів та «сімейних фінансових консультантів»;

Розвиток перехресних продажів (продажів одному клієнту двох і більше фінансових продуктів одним аквізитором).

Розвиток клієнтської бази за рахунок покращення сервісу та ексклюзивних гарантій, для чого необхідно впровадити:

– процесний принцип роботи та операційно- вартісний аналіз;
– стратегію лідерства по витратах (по М. Портеру), з метою економії ресурсів, та використання їх для інвестицій у внутрішній розвиток, мотивації персоналу за результатами внутрішньої діагностики обслуговування внутрішніх і зовнішніх клієнтів;
– ексклюзивні гарантії зовнішнім клієнтам, на зразок: «Наша компанія гарантує проведення виплат протягом двох робочих днів після подання всіх документів. В разі, якщо цей термін не буде витримано, – клієнт отримує бонус у розмірі 25% від розміру страхового відшкодування"[3. с. 24].

Висновок. Таким чином «блакитний океан» розкриває перед українським ринком безмежні виробничі і торгівельні можливості, що дасть змогу вийти на діаметрально інший рівень розвитку країни.

Єдиний спосіб перемогти конкуренцію - це перестати намагатися перемогти.

Література

1. R. S. Kaplan and D. P. Norton, «The Balans Scorekard: Measures That Drive Performance», Harvard Business Review, 2015.
2. Ichak Adizes, «Administering for the Arts» in California Management Review 15 (1972), How to Solve The Mismanagement Crisis, Adises Institute, Inc. and Graduate School of Management UCLA, 2016.
3. W. Chan Kim, Renee Mauborgne «Blue Ocean Strategy», How to Create Uncontested Market Space and Make the Competition Irrelevant., Harward Business School Press, Boston, Massachusetts, 2015.

Коротич К. В., Матвійчук Д. Ю.

(ф-т Фінанси, IV курс)

НОВА ДЕРЖАВА СОЦІАЛЬНОЇ РІВНОВАГИ: БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?

Успішна держава – це багата держава – економічно розвинена, з вмілим використанням наявних ресурсів і вигідного географічного положення, ефективною державною політикою, сприятливим інвестиційним кліматом та світовим визнанням, – яка сприяє підвищенню добробуту населення, рівня соціальних стандартів та якості життя своїх громадян.

Останнім часом активного обговорення серед представників міжнародної спільноти набула проблема можливості існування держави соціальної рівноваги. Таку ідею започаткували політичні діячі Франції та Німеччини – Є. Макрон та М. Шульц [1].

Оптимальна модель держави соціальної рівноваги передбачає формування тісного взаємозв`язку між державою та її громадянами на засадах відкритості і

прозорості державних дій, прийняття рішень в частині раціонального формування, розподілу та перерозподілу фінансових ресурсів держави, що сприятиме постійному підвищенню якості життя громадян, їх добробуту, рівня свідомості та формування інтелектуального потенціалу нації.

Держава соціальної рівноваги – це не теоретична конструкція. Яскравим прикладом практики існування такої держави може бути Фінляндія. Про це свідчать якісні та кількісні характеристики фінської моделі, серед яких [2]:

- видатки на соціальний захист в бюджеті – 31,6 % ВВП, видатки на охорону здоров'я – 9,5 % ВВП, видатки на дослідження та розробки – 3,2 % ВВП;

- рівень безробіття – 8,6 % (допомога безробітним – 540 євро в місяць).

З іншого боку, якість життя населення у Фінляндії характеризується такими даними: ВВП на душу населення – 39,05 тис. євро; нерівність доходів – 26,8 %; середня місячна заробітна плата – 3,24 тис. євро; місячний розмір пенсії – 1,6 тис. євро; річні медичні затрати на одну людину – 3,6 тич. євро.

В результаті, Фінляндія займає 3 місце у рейтингу країн за рівнем життя населення (індекс процвітання 78,46; індекс людського розвитку – 0,9; індекс економічної свободи – 74,00)[3].

Прагнення України досягнути рівня держави соціальної рівноваги пов`язане з рядом стримуючих факторів, характерних для сучасного етапу розвитку, таких як великий вплив політичної складової на економічний розвиток країни, розвиток економіки через торгівельний, а не виробничий потенціал, експортна направленість сировинних ресурсів, а не продукції завершеного виробничого циклу, непривабливий інвестиційний клімат - у 2017 р. порівняно із 2016 р. обсяг інвестицій скоротився в 4 рази і становив 5,2 млрд. дол., постійно зростаючий дисбаланс дохідної та видаткової частин бюджету

(дефіцит бюджету у 2017 р. 42,7 млрд. грн..), що призвів до зростання сукупного державного боргу - у 2017 р. борг становив 71,8 % ВВП, високий рівень корумпованості та тіньової економіки – за рейтингом сприйняття корупції Україна у 2017 р. посідає 130 місце (у той час як Фінляндія – 3 місце).

Таким чином, рівень життя населення України наближений до критичного стану: рівень безробіття 9,5%; нерівність доходів громадян – 24 %; ВВП на душу населення – 2,19 тис. дол. (що у 20 разів нижче, ніж у Фінляндії); середня місячна заробітна плата – 221,76 євро (що у 14 разів менша за показник Фінляндії); місячний розмір пенсії – 57 євро (що у 28 разів нижче пенсії громадян Фінляндії)[4].

Така неврівноважена ситуація в Україні між державою та рівнем добробуту її населення передбачає впровадження низки заходів, які наблизять країну до моделі соціальної рівноваги:

- Підвищення ефективності фінансової та бюджетної політики держави через посилення державного контролю, впровадження ефективних методів для подолання корупції та тіньової економіки, зменшення впливу політичного фактору на економічні процеси, зростання рівня політичної відповідальності за прийняті рішення;

- Раціональне використання коштів та збалансованість дохідної і видаткової частин бюджету в такий спосіб, щоб рівень соціальних стандартів і забезпечення населення відповідав європейським нормам;

- Запровадження спеціальних бюджетних програм та створення сприятливих умов для зростання інтелектуального потенціалу, розвитку особистості кожного індивіда і громадян в цілому;

- Створення сприятливих умов для інвесторів;

- Ефективна податкова політика, направлена на підтримку та розвиток бізнесу відповідно до викликів часу;

- Активна підтримка новітніх технологій та сучасних галузей з високим рівнем дохідності.

Отже, основна мета держави соціальної рівноваги – досягнення максимально високого рівня якості життя своїх громадян. З одного боку, держава забезпечує високий рівень добробуту і соціальних стандартів населення, з іншого – у громадян підвищується рівень свідомості та відповідальності за виконання свої робіт, що призводить до зростання загальної корисності їх праці та необхідності сплати податків.

Список використаної літератури

1. Ю. Сколотяний Анатолій Гальчинський: «Діюча модель ЄС відпрацювала свій конструктивний ресурс і потребує заміни» / Ю. Сколотяний // Дзеркало тижня – 2018 - №1176 – Режим доступу до ресурсу: https://dt.ua/article/print/macrolevel/anatoliy-galchinskiy-diyucha-model-yes-vidpracyuvala-sviy-konstruktivniy-resurs-i-potrebuye-zamini-265961_.html

2. Statistic Finland [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://www.stat.fi/tup/suoluk/index_en.html

3. Таблиця рівня життя країн світу 2017 [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: http://gotoroad.ru/best/indexlife

4. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] // Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/

Косянчук М.С., (ф-т фінансів, ІІ курс)

Kosyanchuk Marina(the Faculty of Finance, II year student)

INNOVATIONS IN MEDICAL SERVICE

Introduction.

As the world is developing, the life expectancy is changing. On average, every person visits hospital in every 17 years. According to the Journal of the American Medical Association, nearly 100,000 people die annually in hospitals due to medical negligence. Among them, 80,000 die from hospital-acquired infections.

This topic is extremely relevant, because our life often depends on the quality of health care.

Main body.

There are many forces driving the need for innovation. There are looming shortages of key providers. Costs are too high and rising. These factors, plus additional socioeconomic forces, mandate a focus on innovation. There is a real need for innovation in health care delivery, as well as in medicine, to address related challenges of access, quality, and affordability through new and creative approaches.

Here are top 5 medical innovations:

1). Diabetes drugs that reduce cardiovascular disease and death. Half of patients with Type 2 diabetes will die from complications of cardiovascular disease. In 2016, two new medications began reducing the mortality rates considerably. Empagliflozin modifies the progression of heart disease by working with the kidney while liraglutide has a comprehensive effect on many organs.

2). Fast Healthcare Interoperability Resources.

It has become increasingly difficult to safely and efficiently share patient data between healthcare providers. FHIR (Fast Healthcare Interoperability Resources), a new tool developed according to Health Level Seven (HL7) standards, will act as an interpreter between two healthcare systems or offices. The first release will focus on clinical data, like images and medications, while the second will focus on administrative data, like billing and demographics.

3). 3-D visualization and augmented reality for surgery.

Surgeons rely on microscope oculars or other camera systems to operate. However, they typically depend on their own eyes and interpretations to execute the most precise tasks — with their heads down, peripheral vision limited, and back and neck muscles strained. This past year, two of the most intricate surgical fields, neurosurgery and retinal microsurgery, began experimenting with technology that

keeps surgeons' heads up while immersing them in a high-resolution, 3-D visual representation of their subject.

4). Ketamine for treatment-resistant depression.

With nearly 43,000 suicides a year, the need for effective treatment looms large.

In 2013, ketamine, a drug commonly used for anesthesia. Studies indicated that 70 percent of patients with treatment-resistant depression saw an improvement in symptoms within 24 hours of receiving ketamine.

5). Cellular immunotherapy to treat leukemia and lymphomas. Results have been impressive. This groundbreaking treatment is expected to be presented to the FDA in this year for treatment of ALL.

Innovative technologies in Ukraine

According to the most of scientific experts innovative activities in Ukraine are considered as critical and non-complying with modern level of innovative processes in industrially advanced countries and with needs of innovative development. Ukraine belongs to the group of countries with very low rate of highly technological products in export (5%) while the average world's rate is 21% (Philippines — 65%, Ireland — 41%, USA — 32%, Russia — 13%). Unfortunately, in our country there are no high-quality medical technologies that could help patients. Compared with other countries, we have a very low level of health care, which is the reason for a low life expectancy.

Conclusion: There is a real need for innovation in health care delivery, as well as in medicine. Health is the most important thing in our life. We do not need to keep silent about it. There are a lot of medical innovations abroad. It's important to study this issue and do all the best in order to improve and even change cardinally the difficult situation in Ukraine.

References:

1. Top 10 Medical Innovations: https://consultqd.clevelandclinic.org/top-10-medical-innovations-2017-revealed/

2. The Referral MD Annual Healthcare Technology Report of 2016: https://getreferralmd.com/2016/01/healthcare-technology-2016/

3. Fostering innovation in medicine and health care: what must academic health centers do? https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23969357

4. Importance of Quality in Health Care Sector: A Review: http://journals.sagepub.com/doi/pdf/10.1177/0972063415625527

5. Healthcare in Ukraine: http://www.europecities.com/destinations/ukraine/health/

Кот В. В. факультет фінансів, магістрант

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕНТНИМ РИЗИКОМ В КОМЕРЦІЙНОМУ БАНКУ

Через значну волатильність факторів, які впливають на вартість банківських ресурсів, в національних економічних умовах виникає гостра необхідність контролю за процентних ризиком.

Більшість науковців не дійшли до єдиної згоди класифікації процентного ризику, але Положенням про регулювання Національним банком України ліквідності банків України можна виділити наступні форми процентного ризику:ризик зміни вартості ресурсів, ризик кривої дохідності, базисний ризик та ризик права вибору, який пов'язаний із наявністю права відмови від виконання угоди.[1]

Ризик зміни вартості ресурсів реалізовується за умови незбалансованості строків активів та зобов’язань. Так як активи банку фінансуються залученими коштами, що відображаються в зобов’язанням, найбільш привабливоюситуацією буде узгодженістю активів та пасивів не тільки за термінами (короткострокові активи профінансовані короткостроковими

пасивами, а довгострокові зобов'язання фінансують довгострокові активи), але також за рівнем процентних ставок.

Виходячи з визначення процентного ризику та його форм можна виділяють основні фактори впливу:зміна облікової ставки центральним банком, невідповідність розподілу в часі грошових потоків, зміна в портфелі структури активів та пасивів, мінливість кон'юнктури ринку на якому здійснює свою діяльність банк, макроекономічний розвиток країни, зміна собівартості банківських продуктів/послуг.

Виходячи із сутності та форм процентного ризику, доцільним є розгляд зміни у процентних ставках за кредитами (рис.1.). Даний аналіз показує чутливість процентних ставок на ринку від зовнішніх факторів, такий як, наприклад, економічна криза з 2013 року в Україні.

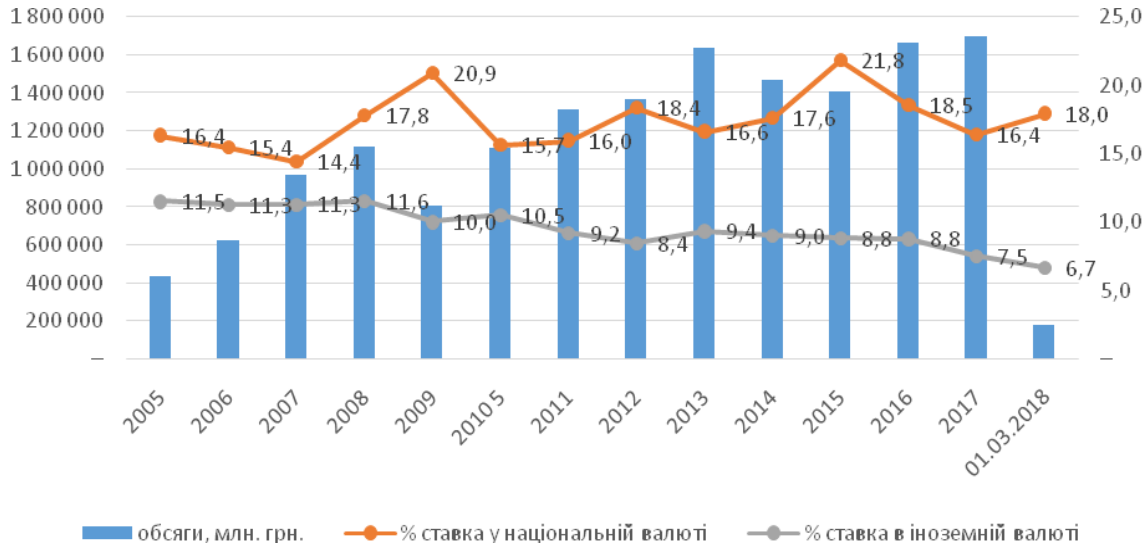

Рисунок 1. Динаміка зміни процентних ставок за новими кредитами

Комерційні банки користуються наступними методами управління процентним ризиком: геп-аналіз, дюрація, хеджування, трансфертне ціноутворення.

Для зменшення ризику зміни вартості ресурсів в країнах з розвиненою економікою найчастіше використовуються похідні фінансові інструменти. Такими інструментами є форварди, ф'ючерси, свопи та опціони. Хоча для

вищезгаданих держав даний метод є давно не новим, в Україні він досі рідко використовується через особливості податкового законодавства, бухгалтерського обліку, високу тінізацію економіки та банківського сектору.

Хеджування (або передача ризику) виконується, переважно, на організованих фінансових ринках чи на двосторонній основі. Але цей метод також має певні недоліки, пов'язані: зі складністю його застосування в довгостроковому періоді (через низьку ліквідність довгострокових похідних фінансових інструментів); з неможливістю врахування додаткових ризиків, що виникають в операціях з похідними фінансовими інструментами; з недостатньою розвиненістю фінансових ринків. [3]

Найпростішим методом аналізу ризику процентної ставки до застосування є геп-аналіз, що дозволяє прослідкувати міру ризику понесення витрат через зміну відсоткових ставок. Але даний метод має суттєві недоліки:

- для застосування методу необхідний точний прогноз зміни ставок,
- висока залежність ефективності методу від часового інтервалу в якому він буде застосовуватись,
- фактична зміна між додатного гепу на від'ємним (або навпаки) не відбувається в той момент часу, коли банк приймає таке рішення.

Метод дюрації є однією зі складових геп-аналізу та передбачає формування структури портфелю фінансових активівза рівнем їх чутливості. Завдяки цьому методу можна провести імунізацію балансу, що дозволяє зробити його нечутливим до коливань процентних ставок на ринку. Отже, цей інструмент спрямований на певний цільовий показник, який залежить від стратегії банку та є найменш чутливим до мінливості процентних ставок. Ефективність методу дюрації залежить від точності аналізу отриманої банком інформації про оптимальну структуру чутливих активів та зобов'язань.

Отже, дюрація та геп-аналіз потребують детального аналізу інформації із зовнішнього та внутрішнього середовища. Наприклад, оцінка та прогноз структури банку здійснюється на основі отриманої інформації, що формується

у платіжних календарях та поточних балансах. Поточні баланси дають змогу зрозуміти, наскільки управління активами було оперативним, як ресурси розподілялися в активи або з яких активів були виведені ресурси. [2]

Ще одним досить поширеним методом в західній економіці для мінімізації ризику є трансфертне ціноутворення.За даним методом передбачається встановлення трансфертної ціни, та дозволяє відділити процентний ризик від інших видів ризику і передати його в так званий центр відповідальності (в західній літературі даний процес називається «фондування»).[1]

Всі вищенаведені методи можна поділити в дві класифікаційні категорії: методи аналізу ризику процентної ставки та методи управління (мінімізації) процентного ризику. Варто зазначити, що банк досягне бажаного рівня ризику за поєднанням методів, при цьому враховуючи оптимальну структуру активів та зобов'язань.

Список літератури:

1. Комар О.Ю., Подчесова В.Ю. «Особливості управління процентними ризиками в банках».Електронний ресурс – [http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2010/eco_2010_4/2010_4/242-247.pdf].
2. Пожар О.М. «Інформаційне забезпечення управління процентним ризиком банку». Електронний ресурс – [http://ven.chdtu.edu.ua/article/viewFile/88395/84228].
3. Жарій Я.В., Грінченко Н.О. «Особливості управління процентними ризиками в сучасних умовах банківської діяльності». Електронний ресурс – [http://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/10827].

Кот Вікторія Вікторівна
факультет фінансів, магістрант

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МОНЕТАРНОЇ ПОЛІТИКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Глобалізація економічних процесів ставить нові виклики перед центральними банками багатьох країн. Ще в попередньому столітті центральні банки розвинутих країн переглянули функції, які вони виконують і відмовились від великої кількості цілей, поставивши перед собою єдине завдання – забезпечення цінової стабільності.

І хоч інфляційне тарґетування залишається монетарним режимом у переважній кількості країн з розвиненою економікою, після фінансової кризи тарґетування інфляції піддалось жорсткій критиці (частка країн-членів МВФ, що надавало перевагу даному режиму зменшилась з 23% до 15,4%). Адже такий режим є допустимий для фіксації інфляційних очікувань в країнах, що розвиваються, де інфляція несе значний збиток для бізнесу та домогосподарств [1, с. 23]. Обмінний курс на кінець 2016 залишався якорем монетарної політики в 42,7% країн-членів МВФ. 39 країн використовували прив'язку до долара США, 9 країн прив’язували свої валюти до групи валют і 25 країн до євро [2, с. 10].

В кризові періоди, монетарна політика повинна сприяти макроекономічній і фінансовій стабільності, зменшувати коливання циклів. Але традиційні інструменти, зокрема відсоткова ставка, яка переважно впливає на вартість короткострокових кредитних коштів на міжбанківському ринку, не завжди може бути прийнятною для управління інфляцією та фінансовою стабільністю. Регулюючі органи, в тому числі й України, почали усвідомлювати, що центральним банкам необхідно дотримуватись багатоцільового режиму з включенням стабільності цін, економічного зростання та фінансової стабільності.

Глобальна криза неплатоспроможності в економіці змусила більшість центральних банків здійснювати політику в напрямку «кількісного пом'якшення», тоді як Національний банк України вибрав зворотну політику, яка негативно вплинула на економіку, зменшивши реальний обсяг ВВП майже на 15%. Погіршення економічної і соціальної ситуація в країні розпочалось не лише через зменшення відсоткового зростання ВВП, а й через те, що умови діяльності банків погіршились і вони були змушені встановлювати вищі обмеження до кредитування суб'єктів господарювання [3, с. 60]. Друге, не менш важливе завдання, що мають центральні банки – це регулювання банківської системи, який використовується задля управління дисбалансами в фінансовій сфері. Але існує питання включення контролю ціни на ринку активів в основу монетарної політики, так як низька інфляція не є так важлива, коли тиск на фінансових ринках постійно зростає й існує висока ймовірність утворення «мильних бульбашок» на ринку [4, с. 26].

Розширений мандат центральних банків, який крім інфляційного таргетування включає сприяння економічному зростанню, прийнятий в Японії та декількох країнах Єврозони, але все ж найчастіше зустрічається в країнах, з ринками що формуються (в т.ч. в Китаї). При чому, відповідальність за фінансову стабільність центральні банки повинні нести разом з органами, що здійснюють бюджетну політику, координація якої з монетарною є важливою умовою оздоровлення економіки.

Варто зазначити, що далеко не всі поділяють думку розширення мандату центральних банків, аргументуючи тим, що фінансова стабільність є необхідною умовою досягнення цільового показника інфляції. При цьому негативним моментом є збільшення навантаження на центральні банки, які відповідають за широкий спектр соціально-економічних цілей разом з управлінням обмінним курсом, що ускладнює проведення монетарної політики. Невиконання вищезгаданих цілей при багатофункціональності центральних банків може підірвати довіру до них, погіршивши ситуацію.

Більшість науковців погоджуються з тим, що центральний банк, який має вузьку і чітко визначену ціль, наприклад підтримання низької та стабільної інфляції, має найбільші шанси стати ефективним і прозорим, та що найголовніше у сучасних реаліях, стати менш піддатливим до політичного втручання [1, с. 24].

Центральні банки не можуть впливати в довгостроковій перспективі на економічний ріст та зайнятість населення, через значний вплив зовнішніх факторів (такі як попит та ціна на сировину), структурних змін, спрямованих на підвищення виробництва і стимулювання занятості. Україні необхідно враховувати сучасний світовий досвід країн, який підтверджує, що для відновлення економіки необхідне проведення реструктуризації реального сектору економіки, відновлення інфраструктури, нарощування виробничого потенціалу, разом з забезпечення стабільного низького рівня інфляції [3, с. 56].

Отже, не зважаючи на те, що більшість центральних банків навіть після кризи будуть продовжувати політику інфляційного таргетування, варто зазначити, що така політика буде ефективною за умови сприяння реального економічного зростання, включаючи стабільність макроекономічних умов за допомогою стабільності цін.

Список використаних джерел:

1. Прасад Есвар. После краха [Електронний ресурс] / Е. Прасад // Финансы и развитие. – 2010. - С. 22-25. Режим доступу: **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.**

2. Annual report on Exchange Arrangements and Exchange Restrictions, 2016 [Електронний ресурс]/ International Monetary Fund. – Режим доступу: https://www.imf.org/~/media/Files/Publications/AREAER/AREAER_2016_Overview.ashx

3. Савлук М.І. Трансформація функціональних завдань НБУ в умовах системної розбалансованості економіки України [Електронний ресурс]/ М. І. Савлук // Фінанси України. - 2016. - № 9. - С. 53-64. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2016_9_5

4. Дуввури Суббарао. Новое определение роли Центрального банка. [Електронний ресурс]/ С. Дуввури // Финансы и развитие. – 2010.—С. 26-27. Режим доступу: https://www.imf.org/external/russian/pubs/ft/fandd/2010/06/pdf/subbarao.pdf

Кот В.В., (ф-т фінансів, магістрант)

БЛОКЧЕЙН В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ

Говорячи про майбутнє банківської системи варто врахувати швидкість розвитку технологій та їх вплив на фінансову сферу. Багато дискусій виникає на підґрунті можливого запровадження системи Блокчейн (block chain). Блокчейн – база даних, що може одночасно зберігатись на багатьох компютерах, з'єднаних один з одним через мережу, Інтернет, при цьому варто мати на увазі розробку, що представляє собою серйозний науково-технічний прорив.[3]

Хоча блокчейн першопочатково був створений для криптовалют, і активно використовується ними, його також впроваджують в різні організації і для різних цілей. Якщо взяти фінансово-кредитну установу, що здійснює переказ коштів, наприклад, в Австралію, - необхідно заповнити значну кількість документів, після чого менеджер банку чи інша уповноважена особа списує кошти з особистого рахунку клієнта, зараховує на єдиний рахунок банку для міжнародних переказів. Інший працівників переводить кошти до банку-агенту, котрий за такою схемою поповнює особистий рахунок клієнта-отримувача. Небезпека полягає в тому, що існує вплив людського фактору, можливий раптовий крах серверу, шахрайство, хакерська атака і прослідкувати гроші, які зникли досить тяжко.

Блокчейн забезпечує прозорість та має високу швидкість. При переказу криптовалюти або будь-якого активу свідоцтво такого надсилання неможливо

змінити чи підробити, оскільки операція буде підтверджена мережею комп'ютерів, де зберігатиметься інформація, що буде доступна в режимі реального часу. Витрати на здійснення такої операції, в грошовому вимірі будуть значно меншими, в тому числі і затрати часу менеджера, що буде здійснювати операцію.

Після запровадження блокчейн-технології варто виділити основні сектори в банківській системі, що зазнають радикальних змін:

1. кліринг та врегулювання платіжних розрахунків;
2. платіжні розрахунки;
3. трейдинг;
4. ідентифікація клієнтів;
5. синдиковані кредити.[1]

Наприклад, у банку основним завданням буде пошук способу для окремих блокчейн-сховищ спілкуватися один з одним, щоб зміни у власності позики могли бути швидко відображені в усіх системах. При цьому залучаються різні агентські банки, кожен з яких надає інформацію про ті кредити, якими вони керують, щоб пізніше інші кредитори мали доступ до них. Однак, як і у випадку з трейдингом, технологія блокчейн не зможе вирішити всю неефективність на ринку синдикованих кредитів.

Основними перевагами повсякденного використання технології блокчейн буде:

1. Спрощення складних процесів. Блокчейн об'єднує всі сторони в загальну оцифровану інфраструктуру, що дозволяє швидше та ефективніше виконувати транзакції та контракти, тоді як сучасна банківська система потребує значних затрат часу на обслуговування паперів. Наприклад, стандартне застосування іпотеки сьогодні передбачає створення паперової доріжки між позичальником, кредитором, андеррайтером та оцінювачем майна та ін. Блокчейн може підключати всі сторони автоматично, оновлювати списки, інформацію автоматично та прозоро.

2. Виключення з транзацій посередників. Платіжні операції традиційно залежать від центрального процесора або посередника, що часто вимагає часу для розрахунків. Блокчейн пропонує зручний спосіб для двох сторін платити один одному, незалежно від існуючої централізованої інфраструктури, такої як SWIFT або інші схеми платежів, тому кошти одержуються миттєво.

3. Виконання транскордонних операцій в режимі реального часу. Відправка грошових переказів включає широкий комплекс процесів, включаючи боротьбу з шахрайством іноземною валютою та очищенням коштів. Блокчейн має потенціал до створення транскордонної мережі, за допомогою якої гроші будуть обмінюватись за швидкістю передачі інформації.

4. Зменшення шахрайства та підвищення прозорості. Дані, що зберігаються на блокчейн-сховищі, - децентралізовані, на відміну від централізованої бази даних, наприклад, традиційних банківських реєстрів. Оскільки інформація не розташована в одному місці, всі сторони, які мають доступ до блокчейну, будуть мати повну прозорість, тому будь-яка шахрайська діяльність або порушення даних буде негайно помітна та простежена.

5. Покращення перевірки клієнтів.

Отже, використання даної технології зробить банківську сферу більш зручною та захищеною, при цьому адміністративні витрати та навантаження на банків зменшиться. Але поки що існує багато перепон для її впровадження, однією з вагомих є створення інфраструктури та узгоджених правил для функціонування системи. [2]

Список літератури:

1. «Five ways banks are using blockchain». Електронний ресурс: https://www.ft.com/content/615b3bd8-97a9-11e7-a652-cde3f882dd7b

2. «Four Blockchain Use Cases for Banks». FinTech network.

3. Дорохов В.В. «Блокчейн-технології: майбутнє фінансової системи». Інститут світової економіки та бізнесу.

4. Шерман А. «Крупнейшие банки распробовали блокчейн». Електронний ресурс: http://bankir.ru/publikacii/20150930/

Котишевська Т. М. , (ф-т фінансів, І курс)

СУЧАСНИЙ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

Економічна конкуренція є важливим компонентом на шляху розвитку сучасної ринкової економіки та ринкових відносин, тому її регулювання повинно базуватися на сучасних удосконалених нормативно-правових актах держави. Хоча, на теперішньому етапі розвитку правового регулювання, дуже мало уваги приділяється боротьбі з монополізацією, та недобросовісністю суб'єктів ринку, незважаючи на досить велику кількість прийнятих законів. Економічна конкуренція — змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибрати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.[1]

Проблемами теоретико-правового регулювання економічної конкуренції займалися такі науковці: З.М. Борисенко, Ю.В. Журик, В.М. Грудницький, І.І. Дахно, І.А. Шумило, С.С. Валітов, Н.М. Корчак, С.Б. Мельник, Т.Г. Удалов та багато інших. Саме вони дали поштовх до подальшого удосконалення правового регулювання у цій сфері.

Починаючи з 2015 року держава почала активно удосконалювати закони, що регулюють економічну конкуренцію та запобігають монополізації економіки. Спираючись на існуючу ситуацію можна стверджувати, що основним законом, який регулює конкуренцію в межах її допустимих норм є Закон України «Про захист економічної конкуренції», яким керується Антимонопольний комітет України під час розгляду тієї чи іншої справи. Відповідно до закону державні органи регулювання визначають правові засади підтримки та захисту економічної конкуренції, обмеження монополізму в господарській діяльності і спрямування зусиль на забезпечення ефективного функціонування економіки України на основі розвитку конкурентних відносин.[2] Державне регулювання економічної конкуренції відбувається за допомогою системи заходів та нормативно-

правових актів, врегульованих уповноваженими органами державної влади, та які спрямовані на запобігання недобросовісній конкуренції та проявам зловживання службовим положенням задля здійснення дій, що провокують виникнення такої конкуренції. На сьогоднішній день досить конкурентною є високоякісна продукція, адже бажання отримати якомога вищий прибуток призводить до того, що виробники починають вдаватися до різноманітних махінацій, наприклад: вказування недостовірної інформації про закінчення терміну придатності, приховування від споживачів дійсного складу продукту, розбавляння рідких напоїв водою і ще багато інших прикладів можна навести.

Отже, наступним законом, на який спираються органи судової й виконавчої влади, у вирішенні питань про порушення економічної конкуренції є Конституція України, а саме ст. 42, в якій зазначено, що держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції [3]. Незважаючи на негативні прояви економічної конкуренції в період 2015-2017 років, варто зауважити, що економічна конкуренціє є невід'ємною частиною функціонування усіх суб'єктів господарювання і економіки вцілому, адже конкуренція стимулює діяльність підприємств і фірм, рухає їх уперед. У той же час економічна конкуренція не повинна ставати на перешкоді якості товару, адже цей аспект конкуренції регулюється ст. 4 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»[4]. Такі питання розглядаються в господарських судах. Якість та безпека медичних препаратів регулюється ст. 10, 14, 21 Закону України «Про лікарські засоби».[5]

Окрім рішень Антимонопольного комітету України, питання правового урегулювання конкурентної стабільності відбувається через укази Президента України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, відомчі акти відповідних міністерств та відомств, зокрема постанова Кабінету Міністрів України «Про реалізацію пілотного проекту щодо організації електронних торгів (аукціонів) з використанням електронної торгової системи ProZorro»[6]. Я вважаю, що створення цього сучасного пілотного проекту є досить впевненим кроком до забезпечення прозорих та недискримінаційних правил торгів при реалізації майна, розвиток добросовісної конкуренції та запобігання проявам корупції.

У США діє американська система антимонопольного регулювання, яка базується на формальній юридичній забороні монополістичної практики, а саме Антитрестове законодавство. Антитрестове законодавство ґрунтується на

законі Шермана, порушення якого навіть у індивідуальному порядку карається штрафом у вигляді 250 тис. доларів, або ув'язненням строком до трьох років.

На території ЄС діє Закон про конкуренцію Європейської спільноти.

Таким чином, проведений аналіз стану державного регулювання економічної конкуренції на сучасному етапі набуває досить великого, не лише практичного, а й теоретичного значення, адже є необхідність удосконалення нормативно-правових актів, що регулюють дану сферу, потребує використання позитивного досвіду провідних європейських країн. Тому ми пропонуємо підвищити стандарти та вимоги до підприємств, що прагнуть вийти на ринок, регулюючи якість та безпечність продукції відповідними законами України. Завдяки цьому держава зможе стабілізувати стрімку монополізацію економіки та покращити конкурентоспроможність вітчизняних підприємств як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках.

Список літератури

1. Стасенко Д. В. теорія конкуренції і особливості формування конкурентного середовища в Україні//Наука й економіка. —2014.— № 3(35). —С. 145-146.
2. Закон України «Про захист економічної конкуренції» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2210-14
3. Конституція України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254
4. України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/771/97
5. Закон України «Про лікарські засоби» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/123/96
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України[Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/ua

Котяш В. І., (ф-т МЕіМ І курс)

ІНФОРМАЦІЙНА ЕКОНОМІКА У КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА ЇЇ РОЗВИТОК В УКРАЇНІ

Кінець 20 століття для більшості розвинутих країн світу знаменувався переходом від індустріального до нового - інформаційного етапу свого розвитку. Головною особливістю цивілізації у третьому тисячолітті стало

значне зростання ролі та значення інформації. Знання й інформація стали фундаментом для розвитку соціально-економічної, політичної та культурної сфер життя. Ключове місце в новому етапі розвитку людства належить інформаційній економіці, під якою розуміють економічну систему, де більша частка ВВП забезпечується виробництвом, обробкою, зберіганням та поширенням інформації і знань. У світі вже накопичений досвід державного регулювання інформаційною економікою на національному рівні. Лідерами у впровадженні е-економіки стали США, Канада, Японія та держави Європейського Союзу.

Шлях Європейського Союзудо впровадження інформаційної економіки розпочався у 2000 році з ініціативи «Електронна Європа» (eEurope), де визначено головні напрямки та конкретні завдання розбудови «нової економіки». Так, в умовах е-економіки основним засобом підвищення ефективності виробництва та конкурентоспроможності є інформаційно-комунікаційні технології – методи і технічні пристрої інформаційних технологій на основі комп'ютерних мереж і приладів передавання інформації. Одним із європейських лідерів у застосуванні цифрових технологій у соціально-економічну сферу країни є Естонія. Проект е-Естонія є одним з найпрогресивніших у світі у сфері електронного урядування. Наразі 99% державних послуг доступні громадянам країни цілодобово в режимі он-лайн. Е-послуги включають е-голосування, електронну податкову раду, е-бізнес, е-банкінг, е-освіту, е-медицину. Завдяки активній роботі он-лайн-сервісів Естонії вдалось досягнути наступних показників:

- 99,6% банківських транзакцій проводиться он-лайн;
- 96,3% доходів декларується в електронному вигляді;
- 95% медичних даних зберігається в електронному вигляді;
- 98% медичних рецептів виписується он-лайн.

Крім того, 820 років робочого часу естонці зекономили за допомогою X-Road – основи цифрової інфраструктури Естонії, створеної для швидкої і

безпечної взаємодії державних установи між собою без повторного введення інформації. Також Естонія стала першою країною, що запропонувала e-Residency - міжнаціональну цифрову ідентифікацію, доступну громадянам будь-якої країни. У 2017 році 20735 підприємців з різних країн, ставши електронними резидентами Естонії, отримали можливість віддалено відкрити компанію, рахунок в банку і керувати своїм бізнесом без необхідності перебування в Естонії.

Естонія не лише активно впроваджує інформаційну економіку в середині своєї країни, а також підтримує ініціативу розбудови е-економіки інших держав, в тому числі України. Щоб покращити взаємодію органів влади з громадянами України, Естонія допоможе реалізувати проект "Підтримки електронного уряду для децентралізації в Україні (EGOV4UKRAINE)", надавши 5,7 млн євро на розвиток е-урядування в нашій державі.

Український уряд визнав необхідність розвитку «нової економіки» в державі ще в 2013 році. Тоді Кабінетом Міністрів України була схвалена стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні в перспективі до 2020 року, де визначено мету, базові принципи, цілі, основні напрями і механізм розбудови інформаційної економіки.

Проведене дослідження стану національної економіки дозволило нам проявити деякі риси е-економіки. Так, 3,4% ВВП України належитьсекторуінформаційно-комунікаційних технологій. У 2017 році галузь посіла третє місце за експортом. Крім того, інформаційні технології активно впроваджуються в соціально-економічну сферу *України*. У державі*запроваджується електронна система охорони здоров'я – eHealth.* А Міністерство освіти і науки України анонсувало експеримент з впровадження електронних підручників та Національної освітньої е-платформи.

Ще одним проявом інформаційної економіки України є швидкий темп росту електронної торгівлі. Тільки за минулий рік ринок е-комерціївиріс на 30% та склав 50 млрд. грн. А ринок мобільного та інтернет-банкінгу в Україні

вже перетнув позначку в 100 млрд. грн. Тож, покупки в інтернет-магазинах та смартфон замість банкомата і банківського клерка — найближча перспектива для українців.

Отже, завдяки застосуванню інформаційних технологій у свою соціально-економічну сферу Естонія стала одним з європейських лідерів у впровадженні е-економіки. Для України фундаментом розвитку інформаційної економіки є активне становлення вітчизняного ринку інформаційно-комунікаційних технологій. Проте низький ступінь інформатизації окремих галузей економіки, застарілі інституції, непрозорі процедури та недостатній розвиток нормативно-правової бази інформаційної сфери зумовлюють погіршення умов для розвитку «нової економіки» в Україні.

Список використаних джерел

1. Формування ринкової економіки [Електронний ресурс] : зб. наук. праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана" ; [відп. ред. О. О. Бєляєв]. - Електрон. текстовідані. - Київ : КНЕУ
2. Електронна Європа [Електронний ресурс] // Wikipedia – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Електронна_Європа.
3. Інформаційно-технологічні технології(ІКТ) [Електронний ресурс] // Progres.in.ua – Режим доступу до ресурсу: http://progres.in.ua/rozvyt/suspil/11-iktvshkoli.html.
4. e-Governance [Електронний ресурс] // e-Estonia – Режим доступу до ресурсу: https://e-estonia.com/solutions/e-governance/.

Котяш В.

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, 1 курс)

ІНФОРМАЦІЙНА ЕКОНОМІКА ТА УКРАЇНА

Кінець 20 століття для більшості розвинутих країн світу знаменувався переходом від індустріального до нового інформаційного етапу свого розвитку. Головною особливістю цивілізації у третьому тисячолітті стало значне зростання ролі та значення інформації. Так званий «інформаційний вибух» став поштовхом для формування нового – інформаційного суспільства [1]. Знання й інформація стали фундаментом для розвитку соціально-економічної, політичної та культурної сфер життя. Ключове місце в новому етапі розвитку людства посіла інформаційна економіка (е-економіка), під якою розуміють економічну систему, де більша частка ВВП забезпечується виробництвом, обробкою, зберіганням та поширенням інформаційних знань [1].

Уряд України визнав необхідність розвитку «нової економіки» в державі: у 2013 році Кабінетом Міністрів України була схвалена стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні в перспективі до 2020 року [6]. У Стратегії визначено мету, базові принципи, цілі, основні напрями і механізм розбудови інформаційної економіки.

Проведене дослідження стану національної економіки дозволило нам проявити деякі риси е-економіки. Так, в умовах е-економіки основним засобом підвищення ефективності виробництва та конкурентоспроможності є інформаційно-комунікаційні технології – методи і технічні пристрої інформаційних технологій на основі комп’ютерних мереж і приладів передавання інформації [2]. Український сектор інформаційно-комунікаційних технологій зростає швидкими темпами. У 2017 році галузь посіла третє місце за

експортом та становить 3,4% ВВП України [2]. До 2025 року сектору прогнозують зростання майже вдвічі.

Сьогодні інформаційні технології активно впроваджуються в соціально-економічну сферу *України*. Так, у державі *запроваджено електронну систему охорони здоров'я – eHealth [9]. Вона передбачає* автоматизацію ведення обліку медичних послуг і управління медичною інформацією в електронному вигляді. *Це дозволить пацієнтам відмовитися від пухких медичних карток, направлень та рецептів, а лікарям відразу отримувати необхідну інформацію для точного діагнозу [9].* До того ж, Міністерство освіти і науки України анонсувало експеримент з впровадження електронних підручників [10]. Пілотування е-підручників починається у 2018-2019 навчальному році та триватиме протягом двох наступних. Ресурсом для вільного доступу до е-підручників стане Національна освітня е-платформа, що в подальшому буде елементом забезпечення якісним освітнім контентом та освітніми послугами для навчання впродовж життя[10].

Ще одним проявом інформаційної економіки України є швидкий темп поширення електронної торгівлі як важливої складової е-економіки. Тільки за минулий рік ринок е-комерції виріс на 30% та склав 50 млрд. грн. [11]. Водночас ринок мобільного та інтернет-банкінгу в Україні вже перетнув позначку в 100 млрд. грн. [12]. Тож, покупки в інтернет-магазинах та смартфон замість банкомата і банківського клерка — найближча перспектива для українців.

Загалом показники комп'ютерної та інформаційної грамотності населення України зростають, проте досі нижче європейських. Сьогодні 63,4% дорослого населення користуються Всесвітньою мережею, а проникнення Інтернету складає 64,8%. На жителів сіл припадає 27% користувачів Інтернету, де проникнення є найнижчим і складає 53%, тому саме за рахунок цієї аудиторії буде можливий ріст проникнення Всесвітньої мережі у подальшому [13].

Отже, активне становлення вітчизняного ринку інформаційно-

комунікаційних технологій стає фундаментом для розвитку інформаційної економіки в Україні. Проте низький ступінь інформатизації окремих галузей, застарілі інституції, непрозорі процедури та недостатній розвиток нормативно-правової бази інформаційної сфери зумовлюють погіршення умов для розвитку «нової економіки» в Україні.

Література:

5. Формування ринкової економіки [Електронний ресурс] : зб. наук. праць / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана" ; [відп. ред. О. О. Бєляєв]. - Електрон. текстові дані. - Київ : КНЕУ

6. Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні [Електронний ресурс] // Офіційний портал Верховної Ради – Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/537-16.

7. Інформаційно-технологічні технології(ІКТ) [Електронний ресурс] // Progres.in.ua – Режим доступу до ресурсу: http://progres.in.ua/rozvyt/suspil/11-iktvshkoli.html.

8. IT-отрасль и телекоммуникации занимают третье место в Украине по экспортуl [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://ru.tsn.ua/groshi/it-otrasl-i-telekommunikacii-zanimayut-trete-mesto-v-ukraine-po-eksportu-kubiv-806043.html.

9. Медицина майбутнього в Україні: як буде працювати система eHealth [Електронний ресурс] // Obozrevatel – Режим доступу до ресурсу: https://www.obozrevatel.com/ukr/health/medical/meditsina-majbutnogo-v-ukraini-yak-bude-pratsyuvati-sistema-ehealth.htm.

10. МОН починає проект з впровадження електронного освітнього контенту [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки – Режим доступу до ресурсу: https://mon.gov.ua/ua/news/mon-pochinaye-proekt-z-vprovadzhennya-elektronnogo-osvitnogo-kontentu.

11. 10 цифр про украинский e-commerce по итогам 2017 года [Електронний ресурс] // ain – Режим доступу до ресурсу: https://ain.ua/2018/01/22/10-cifr-pro-ukrainskij-e-commerce

12. 100 млрд. на рік. Ринок мобільного та інтернет-банкінгу в Україні б'є рекорди [Електронний ресурс] // НВ Бізнес – Режим доступу до ресурсу: https://www.google.com.ua/amp/s/biz.nv.ua/ukr/amp/100-mlrd-na-rik-rinok-mobilnogo-ta-internet-bankingu-v-ukrajini-b-je-rekordi-108675.html.

13. В Україні на початок 2017 року нараховано 21,6 млн користувачів інтернету [Електронний ресурс] // Semantrum – Режим доступу до ресурсу: https://promo.semantrum.net/uk/2017/04/21/v-ukrayini-na-pochatok-2017-roku-narahovano-21-6-mln-koristuvachiv-internetu/.

Кравченко К. О., (ф-т фінансів, IV курс)

ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БАНКУ

Банки, як і інші суб'єкти господарської діяльності, змушені організовувати свою діяльність в умовах невизначеності, непередбачуваності, загроз і небезпек, породжених умовами перехідної ринкової економіки.

На сьогодні банки потребують створення комплексної системи забезпечення економічної безпеки банку, яка в свою чергу, дасть змогу банку не втратити ліквідність і платоспроможність, а також протистояти різноманітним загрозам та ліквідовувати наслідки їх реалізації. При цьому об'єктами захисту такої системи насамперед стають фінанси, матеріальні цінності та інформація банку.Розглянемо більш детально основні підходи щодо визначення економічної безпеки банку (табл.1).

Таблиця 1

Основні підходи щодо визначення економічної безпеки банку

Дослідник	Визначення

С.В. Васильчак [1,с.289]	стан, за якогозабезпечуєтьсястабільністьйогофункціонування, фінансоварівновага і регулярнеодержанняприбутку, можливістьвиконанняпоставленихцілей і завдань, здатність до дальшогорозвитку й удосконалення
В.Ф. Гапоненко, А.А. Безпалько А.С.Власков [2,с.21]	стан банку, щохарактеризуєтьсяйогоздатністю нормально функціонувати для досягненнясвоїхцілей за існуючихзовнішніх умов і їхзмін у визначених межах
Н.В.Зачосова [3,с.14]	такий стан йогофункціональнихможливостей, щоздатнийзабезпечитизбереженняіснуючихактивів установи відймовірних та наявнихнебезпек і загроз і сприятизалученнюновихфінансових і матеріальнихнадходженьвідрізнихвидівдіяльності банку (кредитних, депозитних, валютних, розрахунково-касовихоперацій, операцій з ціннимипаперами)
М.М. Зубок [4,с.56]	це стан, за якимзабезпечуєтьсяекономічнийрозвиток і стабільністьдіяльності банку, гарантованийзахистйогофінансових і матеріальнихресурсів, здатність адекватного і без суттєвихвтратреагувати на змінивнутрішньої і зовнішньоїситуації
К.Р. Тагірбеков [5,с.59]	здатністьпротистоятидеструктивнимдіям на фінансовому ринку і забезпечитивиживання в конкурентнійборотьбібанківськогобізнесу.

Отже, вважаємо, найбільш доцільним визначенням економічної безпеки банку є сукупність умов, за яких потенційно небезпечні для фінансового стану комерційних банків дії чи обставини, попереджені чи зведені до такого рівня, за якого вони нездатні завдати шкоди встановленому порядку функціонування банківської системи, збереженню й відтворенню її майна та інфраструктури і перешкодити досягненням банками статутних цілей [6, с. 13].

Сутність економічної безпеки банку полягає в забезпеченні стану найкращого використання її ресурсів щодо запобігання загрозам комерційних банків і створення умов стабільного, ефективного функціонування й максимізації прибутку. Таким чином, рівень економічної безпеки банку визначається тим, наскільки ефективно підрозділам і службам банків вдається запобігати загрозам та усувати збитки від негативного впливу на банківську систему. Пропонуємо для розрахункуекономічної безпеки використовувати наступні показники: темпи зростання прибутковості та посилення економічної стабільності; рівень матеріального і соціального забезпечення працівників

банку; розмір боргових зобов'язань банку; структура дебіторської заборгованості банку; обсяги використання тіньового капіталу.

Критеріями економічної безпеки банку є: ресурсний потенціал банку і можливості його розвитку; рівень ефективності використання ресурсів; рівень можливостей банку протистояти загрозам його економічній безпеці та самостійно ліквідовувати їх; конкурентоспроможність банку; цілісність і масштаби структури банку; ефективність кадрової політики [7, с. 68].

Отже, в основу економічної безпеки банку має бути покладено інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності банків, яке формується, аналізується та використовується всіма учасниками банківської діяльності та захист інформації на різних рівнях. Тому що в умовах техноглобалізму головним ресурсом стає інформаційний потенціал, а використання цього потенціалу стає інтелектуальним капіталом, що забезпечує конкурентоспроможність функціонування банку у фінансовій системі держави. Виходячи з цих міркувань, економічна безпека банку розглядається як нове синтетичне поняття, в якому поєднуються елементи фінансової, економічної та інтелектуальної безпеки при формуванні інформаційно-аналітичного забезпечення на основі спеціальної компетенції безпеки, побудованих з використанням нових фінансових та управлінських компетенцій.

Список літератури

1. Васильчак С. В., Моцьо Р.Ю. Економічна безпека банків та методи її забезпечення / С. В. Васильчак, Р. Ю. Моцьо. // Вісник НЛТУ. – 2009. – С. 287–293.

2. ГапоненкоВ., БеспалькоА., Власков.А., Экономическаябезопасностьпредприятий. // Видавництво "Ось-89". –2007. – 208 с.

3. Зачосова Н. В. Кадровий менеджмент у системі фінансової та економічної безпеки банку [Електронний ресурс] / Зачосова Н. В. // Сучасна

економіка. Вип. 5. – С.14-25.. – 2011. –[Електронний ресурс] // Режим доступу:http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv.

4. Зубок М. Організаційно – правові основи безпеки банківської діяльності в Україні / Зубок М., Л.Ніколаєва., Видання: "Істина". – 2009. – 55 с.

5. ТагирбековК.Р.Основыбанковскойдеятельности / К.Р. Тагирбеков. – Видання: "ИНФРА-М.". – Москва, 2003. – 720 с.

6. Барановський О. Природа економічної безпеки комерційного банку / О. Барановський // Вісник Національного банку України. - 2014. - № 7. - С. 12-19.[Електронний ресурс] // Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vnbu_2014_7_9

7. Штаєр О.М. Формування універсальної системи оцінки економічної безпеки банку / О.М. Штаєр, О.М. Колодізєв // Проблеми економіки. – 2017. – № 2. – С. 67–75.[Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/9_ukr/188.pdf1

Кравченко М.О.,

(ф-т економіки та управління, бакалавр)

АНТИКОРУПЦІЙНА ЕКСПЕРТИЗА ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ

Проблема корупції в Україні є однією з найбільш актуальних. Згідно з даними міжнародної антикорупційної організації Transparency International рівень корупції в Україні сягає 38%, в той час як у Польщі це 7%, у Німеччині та Іспанії – 3%. Таким чином, за 2016 рік Україна посідає 131 місце у всесвітньому рейтингу сприйняття корупції, розділивши його з Казахстаном, Росією, Іраном і Непалом [1]. Тому важливим завданням для України є

знищення корупції у всіх галузях та на всіх рівнях влади. Виходячи з цього, метою даного дослідження є визначення сутності та завдань антикорупційної експертизи діяльності публічної служби в Україні.

Публічна служба в Україні – це діяльність на державних політичних посадах, професійна діяльність суддів, прокурорів, військова служба, альтернативна служба, дипломатична та інша державна служба, а також служба в органах влади та місцевого самоврядування. Оскільки публічна служба за мету ставить служіння народу країни та діє саме в його інтересах, а також прямо взаємодіє з людьми, то корупція є важливою загрозою для функціонування всього механізму публічної служби.

Антикорупційна експертиза - це діяльність із виявлення в нормативно-правових актах, проектах нормативно-правових актів положень, які самостійно чи у поєднанні з іншими нормами можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією.

Проведення антикорупційної експертизи діяльності публічної служби в Україні проводиться за Методологією проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів, затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 24 квітня 2017 року. Методологія проведення національним агентством з питань запобігання корупції антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів розроблена з метою створення умов для виявлення у нормативно-правових актах чи їх проектах корупційних факторів, ризиків та формулювання рекомендацій щодо усунення чи мінімізації їх негативного впливу [3].

Серед завдань антикорупційної експертизи, основним можна виділити: виявлення корупційних ризиків у проектах нормативно-правових актів, визначення їх ступеню та подальша підготовка рекомендацій для їх усунення.

До об’єктів антикорупційної експертизи відносяться нормативно-правові

акти, що виносяться на розгляд Верховної ради України та Кабінету Міністрів України, а також під час перевірок в державних органах влади, органах місцевого самоврядування тощо.

Загалом проведення експертизи можна поділити на чотири етапи: 1) первинна оцінка нормативно-правового акта; 2) перевірка документа на предмет наявності корупційних факторів; 3) проведення власне самої експертизи; 4) підготовка висновку після проведення експертизи.

У висновку щодо результатів експертизи повинна міститися інформація про наявні корупційні фактори та/або ризики, а також можливі наслідки їх впливу на даний проект, оцінка ступеню корупціогенності ризику (внесення змін до нормативно-правового акту або його відхилення), і рекомендації, що стосуються предмету експертизи.

До корупційних факторів, що можуть бути наявні в документі відносяться: вихід органу-розробника проекту за межі визначених законом повноважень, виявлення конфлікту інтересів при розробці документа, наявність зв'язку розробників нормативно-правового акта з членами політичних партій чи з пов'язаними з ними організаціями, порушення законодавчих норм при створенні нормативно-правового акту.

Як було сказано в нашому дослідженні раніше, під час здійснення експертизи проект нормативно-правового акта може бути повернений для внесення змін розробниками з метою мінімізації корупційного ризику. Ці недоліки можуть бути усунені шляхом видалення корупціогенних норм з проекту, виправлення юридичних помилок, також можуть бути вказані рекомендації щодо усунення конфлікту інтересів, якщо такий виявлено, рекомендації щодо правильного застосування нормативно-правового акту, що виключає можливість корупційних порушень тощо.

Термін проведення антикорупційної експертизи не повинен перевищувати

20 днів з дня надходження нормативно-правового акта до Національного агентства з питань запобігання корупції. Департамент антикорупційної політики Національного агентства розробляє проект висновку експертизи протягом 15 днів. Проект нормативно-правового акта, щодо якого проводиться антикорупційна експертиза, невідкладно передається для надання пропозицій структурним підрозділам Національного агентства та Громадській раді при Національному агентстві, терміни розгляду 10 та 2 дні відповідно. Потім приймається рішення щодо затвердження або доопрацювання висновку нормативно-правового акта (протягом двох днів), затверджений висновок експертизи надсилається до Кабінету Міністрів України або відповідного комітету Верховної Ради України не пізніше наступного робочого дня. Одночасно копія висновку надсилається до комітету Верховної Ради України з питань боротьби з корупцією. Висновок антикорупційної експертизи оприлюднюється протягом семи днів після його затвердження на офіційному веб-сайті Національного агентства [4].

Проаналізувавши порядок та етапи проведення антикорупційної експертизи діяльності публічної служби в Україні, можна визначити певні недоліки в даній методології, а саме – неможливість перевірки всіх наявних нормативно-правових актів на предмет наявності корупційних правопорушень. Оскільки всі нормативно-правові акти та їх проекти не можуть повністю пройти перевірку, тим паче, що повний цикл експертизи триває приблизно 33 дні. Тобто, можемо стверджувати про недостатність даної перевірки для боротьби з проблемою корупції у публічній службі. Для цього необхідно створювати постійні комісії або підрозділи в органах публічної служби.

Література:

1. Звіт Transparency International за 2016 рік [Електронний ресурс] //

Transparency International. - 2016. – С. 19-20. — Режим доступу : https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2016/11/161110_gcb_eca_report_web.pdf

2. Кодекс адміністративного судочинства України : за станом на 7 січ. 2018 р / Верховна Рада України. — Офіц. вид. — К. : Парлам. вид-во, 2006. — 446 с.

3. Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи: від 24 квітня 2017 р № 1395/5 [Електронний ресурс] // Міністерство юстиції України. - 2017. – Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v1395323-17/page

4. Про реалізацію Національним агентством з питань запобігання корупції повноважень щодо проведення антикорупційної експертизи: від 28 липня 2016 р № 1 [Електронний ресурс] // Національне агентство з питань запобігання корупції. – 2016. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1184-16#n18

Кравчук Яна Іванівна, (Ф-т економіки та управління, І курс)

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА НА МУЗИЧНІ ТВОРИ В УКРАЇНІ

Для сучасної України, що знаходиться на шляху становлення як правова та соціальна держава, важливим та ключовим моментом є захист авторського та суміжного прав, в тому числі забезпечення прав автора(авторів). Мета — дослідження музичного твору як об'єкта правової охорони.

Цьому питанню приділяли увагу такі дослідники як: Р. Дюма, С. Козакова, О. Кохановська, Г. Грабовська, О. Жилінкова, В. Калятін, М. Зільберштейн, О. Підопригора, проте питання й досі не вирішене.

Відповідно до ч. 1 ст. 8 Закону України "Про авторське право та суміжні права" до об’єктів авторського права належать різні види музичних творів з текстом або без нього (інструментальні – симфонії, сонати, квартети і вокальні – пісні, романси, тощо), а також музично-драматичні – опери, оперети, балет. Відповідно до ч. 3 ст. 8 "Про авторське право та суміжні права" вони повинні бути виражені у такій формі, яка робить можливим їх правовий захист. Зазначена форма може бути: а) письмовою (нотний запис); б) усною (публічне виконання); в) звукозаписом (механічний, магнітний, цифровий), тому ознакою музичного твору як об’єкта авторського права є можливість його відтворення [2].

Авторське право на твір виникає внаслідок факту його створення і починає діяти від дня створення твору. Воно діє протягом усього життя автора і 70 років після його смерті. Для творів, оприлюднених анонімно або під псевдонімом, строк дії авторського права закінчується через 70 років після того, як твір було оприлюднено. Якщо взятий автором псевдонім не викликає сумніву щодо особи автора або якщо авторство твору, оприлюдненого анонімно або під псевдонімом, розкривається не пізніше ніж через 70 років після оприлюднення твору. Авторське право на твори, створені у співавторстві, діє протягом життя співавторів і 70 років після смерті останнього співавтора [3].

Головними недоліками чинного законодавства є визначення авторських прав, їх захист, умови розповсюдження музичних творів та проблеми колективного володіння авторським правом. Найбільш розповсюдженим варіантом порушення авторського права є плагіат, виключеннями не є музичні твори, де плагіатом вважається запозичення мелодії чи тих елементів композиції, що є оригінальними.

У статті 421 Цивільного Кодексу України зазначається, що суб'єктами права інтелектуальної власності є: творець (творці) об'єкта права інтелектуальної власності (автор, виконавець, винахідник тощо) та інші особи, яким належать особисті немайнові та (або) майнові права інтелектуальної власності відповідно до цього Кодексу, іншого закону чи договору.[4]

Однак, законодавством не регулюються та не визначаються порядок, за яким має відбуватись передача чи продаж авторських прав на музичний твір, якщо він був створений групою осіб (наприклад, якщо не всі творці згодні). Також не встановлено правове регулювання розпорядженням правами даного конкретного музичного твору кожного з учасників гурту чи групи осіб, що є творцями об'єкта авторського права. Особливу увагу варто приділити зберіганню (або ж втраті) авторських прав при виході з гурту чи групи осіб, що спільно володіють авторськими правами на певний музичний твір. Невирішеність цих питань призводить до значної плутанини у визначенні суб'єктів авторського права, що несе собою незахищеність останніх.

Отже, правове забезпечення авторського права на музичні твори має доволі нечіткий характер, а також значні недоліки. Крім того, в Україні відсутня відповідальність за порушення авторських прав на музичні твори. Тому ми пропонуємо внести зміни до Закону України “Про авторське право та суміжні права”, а саме звернути увагу на визначення власника авторських прав та умови їх передачі, продажу, оренди або розділення авторських прав на музичні твори.

Також, пропонуємо внести доповнення до Закону України "Про авторське право та суміжні права" та до Кодексу України про адміністративні правопорушення, щодо притягнення до відповідальності за порушення авторських прав на музичні твори. А також пропонуємо створити контролюючий орган при Міністерстві культури України, що дасть можливість

запобігти такому порушенню авторських прав як плагіат і захистить права власника прав на музичний твір.

Міжнародна практика показує, що адмністративна відповідальність та загальна лояльність у справах інтелектуальної власності (у тому числі й музичних творів) є неприпустимою. Наприклад, у США незаконне використання чужої інтелектуальної власності з метою наживи порушує закони про авторське право і тягне за собою штраф і тюремне ув'язнення. Кримінальні закони про авторське право були частиною законів США з 1897 року, в які був доданий штраф за незаконні використання творів з метою отримання прибутку. Спектр кримінальних покарань був значно розширені в другій половині XX століття, і той, хто визнаний винним у кримінальному порушенні авторських прав, тепер може опинитися за ґратами на десятиліття, і оштрафований на сотні тисяч доларів.

Зважаючи на те, що США одна з найрозвиненіших країн сьогодення, ми вважаєми перейняття таких радикальних методів у захисті авторських прав доцільним, з метою покращення забезпечення правового поля України.

Список літератури:

1Козакова С. В. Музичні твори як об’єкти авторського права / С. В. Козакова. // Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут». – 2012. – С. С. 218.;

2Закон України "Про авторське право та суміжні права" [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12;

3АВТОРСЬКЕ ПРАВО [Електронний ресурс] // Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності». – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://iii.ua/uk/avtorske-pravo;

4Загальні положення про право інтелектуальної власності [Електронний ресурс] // Цивільний кодекс України. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15/page8.

Кравчук Я.І.,
(ф-т економіки та управління, І курс)

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ЕФЕКТИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ ДЕРЖАВНИХ ВИТРАТ НА ОСВІТУ

Останні події в Україні з приводу становлення її як сучасної європейської держави потребують проведення реформ як загальнодержавного характеру, так і конкретно спрямованого. Важливим аспектом, що потребує реформування, є державне фінансування системи освіти. Метою роботи є дослідити ефективність використання коштів, спрямованих на фінансування освіти й науки.

Питання ефективності фінансування освіти та результатів державних видатків досліджувало чимало науковців, серед яких динаміку витрат зведеного бюджету досліджували О.Комарчин та І.Скоропад. Також над проблемою розвитку освіти у сучасних умовах займалися такі вчені як І.Вокарчук, С.Ніколаєнко, а питання щодо вдосконалення системи фінансування розглядались у працях І.Кичка, Т.Тоголіба та В.Буковинського. Незважаючи на це, питання потребує подальших досліджень та модифікацій у пропозиціях щодо вирішення. Метою нашого дослідження є виявлення соціально-економічних ефектів та результатів державних витрат на освіту.

Державні видатки (витрати) — обсяг коштів, що витрачається державою в процесі виконання покладених на неї функцій. Відповідно до впливу державних видатків на процеси розширеного відтворення вони є поточні та видатки розвитку. Видатки розвитку — витрати бюджетів на фінансування інвестиційної

та інноваційної діяльності, зокрема фінансування капітальних вкладень виробничого і невиробничого призначення, а також фінансування структурної перебудови національної економіки. До видатків розвитку можна також віднести витрати на освіту та науку.

Рис. 1. Видатки державного бюджету на освіту і науку в Україні

Джерело: Побудовано на основі даних Аналітичного центру Cedos[1].

Державні видатки на освіту і науку в Україні до 2014 р . мали тенденцію

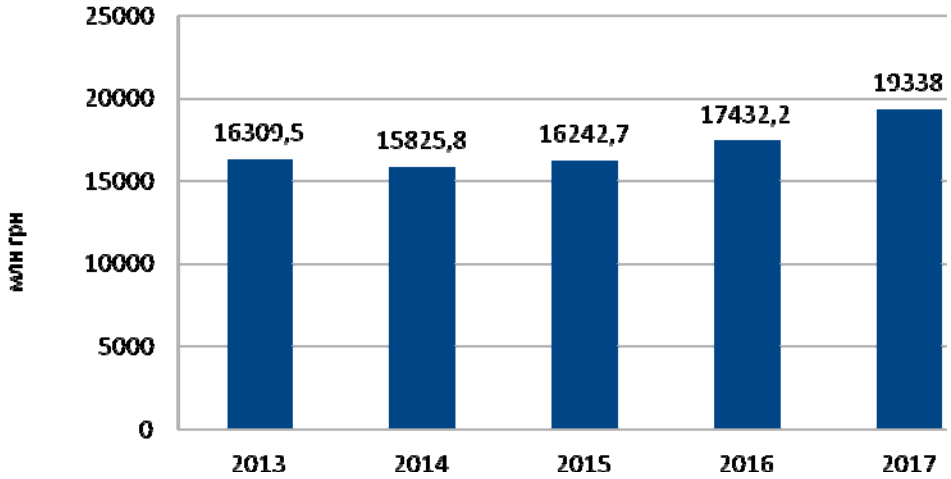

до спаду, проте починаючи з 2015 зростають. З причин необхідності побудови ефективного освітнього простору фінансування ВНЗ збільшується одочасно зі зменшенням кількості вищих навчальних закладів.

У зв'язку з цим, хочемо дослідити вплив та можливу залежність між зміною величини видатків та кількістю студентів, що зможуть отримати освітні послуги.

Таблиця 1

Рівень безробіття серед випущених студентів ВНЗ в Україні

Роки	Загальна к-сть студентів, тис. осіб	К-сть випущених студентів, тис. осіб	К-ть безробітних, після закінчення ВНЗ, тис. осіб
2013	2170,1	576,3	253,75 (44%)
2014	2052,7	484,5	308,55 (63,7%)
2015	1689,3	447,4	271,37 (60,6%)
2016	1605,3	386,7	261,8 (67,7%)
2017	1586,7	421,1	207,16 (49,2%)

Джерело: Побудовано за даними Держстату України [2],[3].

З таблиці видно, що на відміну від збільшення видатків на освіту, кількість студентів зменшилась, також в абсолютному визначенні зменшилась кількість безробітних після закінчення ВНЗ, однак відносні показники свідчать про зростання частки безробітних серед випущених студентів, отже потрібно детальніше дослідити ефекти, що мають стосунок до розміру видатків та до кількості студентів.

Оскільки політика в галузі освіти повинна відповідати також цілям збалансування ринку праці, доцільно було б співставити розмір держвидатків на освіту та кількість непрацевлаштованих після закінчення вишів.

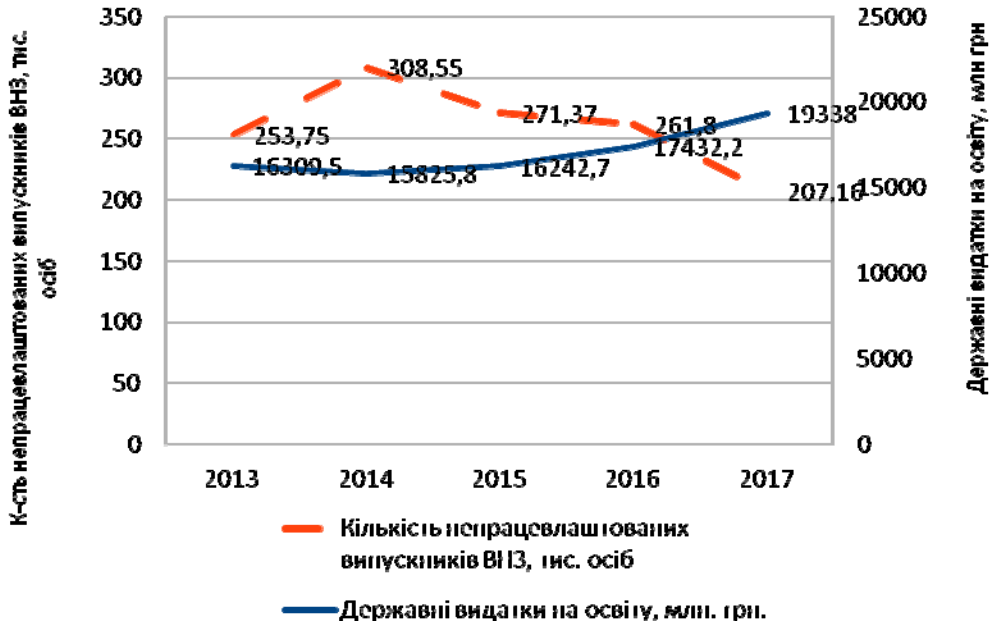

Рис. 2. Зв'язок обсягу держвидатків та к-сті непрацевлаштованих після закінчення ВНЗ.

Джерело: Побудовано на основі даних Держстату України та Аналітичного центру Cedos [1], [2], [3].

Зі збільшенням видатків на освіту й науку рівень безробіття серед випускників вищих навчальних закладів зменшився, що може бути свідченням про ефективність застосування видатків.

Порівнюючи рівень фінансування освіти інших країн з Україною (відносний показник 10% національного доходу, але протягом усього періоду незалежності України показник жодного разу не був досягнутий, пов'язано з

його значним завищенням, адже в світі існує не так багато країн, які витрачають стільки на освіту (Куба (12,9% ВВП) і Лесото (13,1% ВВП))), помітно, що в Україні він найнижчий, проте такий самий як у Польщі та Німеччині, хоча в абсолютному вираженні рівень фінансування вищої освіти в цих країнах значно вищий: 2,71 млрд євро та 3,4 млрд євро відповідно.

Система фінансування вищої освіти в Україні на сьогодні не є гнучкою та не відповідає засадам формування єдиного європейського простору, визначеного в нормативних документах та програмах ЄС і принципах Болонського процесу. У вітчизняній системі вищої освіти спостерігається, з одного боку, надмірна кількість вищих навчальних закладів, а з іншого боку, — недостатність їх фінансування для забезпечення високої якості навчального процесу. Однак, наявні позитивні зрушення, що в перспективі зможуть вивести українську освіту та науку з низів та вивести на європейську арену конкурентоспроможних науковців та фахівців.

Висновок. Вперше з 2013 року в прикінцевих положеннях Бюджету немає норми, яка обмежує фінансування норм освітнього та наукового законодавства та дозволяє зрозуміти, наскільки освітня реформа, яку намагаються здійснити уряд та парламент, буде фінансово забезпечена. Попри намагання уряду виправити минулорічні помилки та усунути розпорошеність видатків в науці та вищій освіті, загалом кошторис освіти та науки все ще не виглядає збалансованим. Результатом збільшення державних витрат на освіту в Україні є зниження рівня безробіття серед випускників вищих навчальних закладів, що тим самим означає підвищення якості наданих освітніх послуг та ефективності проведених реформ освіти, а також одним із соціально-економічних ефектів державних видатків є зменшення кількості студентів, що є прямим наслідком зменшення кількості ВНЗ.

Література:

1. Стадний Є., Когут І. Бюджет освіти та науки 2018: що прийняв

парламент / Єгор Стадний, Ірина Когут. - [Електронний ресурс] // Аналітичний центр Cedos. – 2018. – Режим доступу: https://cedos.org.ua/uk/osvita/biudzhet-osvity-ta-nauky-2018-shcho-pryiniav-parlament.

2. Безробітне населення (за методологією МОП) за причинами незайнятості [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua.

3. Вищі навчальні заклади [Електронний ресурс] // Державна служба статистики України. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/osv_rik/osv_u/vuz_u.html;

4. Державні видатки, їх сутність та класифікація [Електронний ресурс] // Навчальні матеріали онлайн. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://pidruchniki.com/13560615/finansi/derzhavni_vidatki_sutnist_klasifikatsiya.

Крамаренко А.Р.,
(ф-т економіки та управління, II курс)
Kramarenko Anastasiia

WORK CULTURE AND WORK MOTIVATION ON THE WORK MARKET OF UKRAINE

ТРУДОВА КУЛЬТУРА ТА ТРУДОВА МОТИВАЦІЯ НА РИНКУ ПРАЦІ УКРАЇНИ

The impact of the Ukrainian culture on work market is linked with the work motivation of the Ukrainian population. What motivates the Ukrainians to work?

A study by Viktor Bisovetskyi “Job satisfaction and self independence: the case of Ukraine” was conducted to study job satisfaction of the Ukrainians. Using the Ukrainian Longitudinal Monitoring Survey (ULMS) panel data, he identified how satisfied are the Ukrainians with their work:

Women are more likely than men to say that the following work motivators are very important:

- pay,
- the chance to do something that makes them feel good as a person,
- work security,
- receiving respect from co-workers,
- receiving praise from supervisor,
- friendliness of co-workers is very important.

Also there is place to be for highlight a generational difference . According to this younger respondents placed a higher value than did older respondents on opportunity to develop skills and abilities, getting a promotion or better work, and the chance to accomplish something worthwhile. Younger respondents placed a lower value on the amount of pay received, the amount of security associated with the work, the respect received from co-workers, and the friendliness of co-workers than did older respondents. Both generations agreed that pay is the main motivator.

Thus, the Ukrainians are clearly motivated by financial rewards. They also place a premium on certain conditions of their workplace:

- the friendliness and respect of co-workers,
- the ability to develop skills,
- opportunity to make a contribution.

Summary

The impact of the Ukrainian culture on work market is linked with the work motivation of the Ukrainian population. The Ukrainians are clearly motivated by

financial rewards. They also place a premium on certain conditions of their workplace: the friendliness and respect of co-workers, the ability to develop skills, the opportunity to make a contribution

References:

1. Huddleston, P. and Good L. (1999) Job Motivators in Russian and Polish Retail Firms, International Journal of Retail & Distribution Management vol. 27, no 9, 383-392.

2. House, R., Hanges, P., Javidan, M., Dorfman, P., Gupta, V. (2004). Culture, Leadership and Organizations: A Study of 62 Societies. California: Sage Publications, 343-386.

3. Ganguli, I., Terrell, K. (2006) Institutions, Markets and Men's and Women's Wage Inequality: Evidence from Ukraine. Journal of Comparative Economics 34, 200-227.

Красова А.О.

(ф-т обліку та податкового менеджменту,

магістрант)

ВПРОВАДЖЕННЯ НОВОЇ КЛАСИФІКАЦІЇ ФІНАНСОВИХ АКТИВІВ БАНКУ ЯК ОДНІЄЇ ІЗ СКЛАДОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

У світі найбільшу складність впровадження міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності складають саме визначення інструментів (це фінансові активи і пасиви), при оцінці вартості яких використовуються складні фінансові моделі. У більшості наших банків таких моделей доти немає, тому що у нас до 2018 року не змінювався облік фінансових інструментів. Але якщо дивитися на роботу світових банків, то основну складність впровадження нових стандартів мали ті інструменти, які вимагають застосування фінансових моделей.

З 01.01.2018 набирає чинності МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», що докорінно змінить підходи до оцінки і обліку фінансових інструментів. У першу чергу, ці зміни торкнуться банків та фінансових компаній. Національний банк України розробляє нормативні документи щодо впровадження вимог стандарту банківською системою, але значна кількість питань має вирішуватися на рівні кожного банку або компанії.

Стандарт МСФЗ 9 вимагає впровадження в облік нових бізнес-моделей оцінки активів і пасивів. Впровадження МСФЗ 9 вимагає взаємодії між різними департаментами банківської установи, до цього проекту має залучатися велике коло фахівців, включаючи спеціалістів з кредитного ризику, представників аудиторських комітетів и наглядових рад.

У свою чергу, банкам потрібно заздалегідь розпочати підготовку до запровадження МСФЗ 9. З цією метою НБУ пропонує визначити коло підрозділів банку та відповідальних осіб, які будуть задіяні в цьому процесі.

Водночас необхідно переглянути класифікацію фінансових активів відповідно до вимог МСФЗ 9 за визначеними бізнес-моделями, оцінити вплив нового стандарту на розмір оціночних резервів, волатильність доходів, прибуток, капітал тощо.

Роботу по переходу на МСФЗ 9 Рада з МСБО розподілила на три етапи:

1. Класифікація та оцінка фінансових активів та фінансових зобов'язань.

2. Розрахунки розмірів знецінення активів.

3. Облік хеджування.

Класифікація активів ґрунтується на бізнес-моделі, яка використовується для управління фінансовим активом, а також на характеристиках грошових потоків, передбачених договором.

У МСФЗ 9 пропонується використовувати два критерії розмежування активів за цими категоріями: бізнес-модель з управління фінансовими активами та характеристики грошових потоків, передбачені умовами договору (випуску) фінансового активу.

Так, МСФЗ 9 з 2018 року передбачає три категорії фінансових активів залежно від намірів та політики управління активами:

I категорія. Фінансові активи, які оцінюються за амортизованою собівартістю, якщо метою утримання такого активу (тобто бізнес-моделлю) є отримання передбачених договором потоків грошових коштів (виключно основної суми та процентів).

II категорія. Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки в іншому сукупному доході (капіталі), якщо актив утримується у рамках бізнес-моделі, яка має на меті як отримання передбачених договором потоків грошових коштів, так і продаж фінансових активів

III категорія.Фінансові активи, які оцінюються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у складі прибутку/збитку – всі інші активи.

Впровадження нової класифікації вимагає розуміння бізнес-моделі управління фінансовими активами на рівні банку та аналізу економічної суті грошових потоків, обумовлених договором/умовами випуску.

В основі моделі МСФЗ 9, з точки зору впливу на фінансову звітність банку, лежить нова модель знецінення. Основне в цій моделі то, що це революційний для фінансової звітності перехід від обліку понесених збитків до очікуваних збитків. Тепер банки в своїх витратах можуть враховувати очікувані збитки, які розраховані на підставі історичних даних банків, майбутніх макропрогнозів і моделей банків, які вони розробляють.

МСФЗ 9 не пропонує чіткого визначення події суттєвого зростання кредитного ризику. Єдина чітко вказана умова – у клієнта за боргом виникла прострочка понад 30 днів, але банк може її спростувати, якщо обґрунтує, що якість кредиту не змінилася. За аналогією, подія дефолту теж має єдину чітку ознаку, визначену стандартом, – прострочку понад 90 днів, але її також можна спростувати. Повний перелік можливих критеріїв повинен обирати банк із огляду на внутрішні стандарти ризик-менеджменту.

Запровадження МСФЗ 9 за попередньою оцінкою міжнародних експертів може призвести до збільшення рівня резервів, що в свою чергу вплине на балансову вартість активів, прибуток, капітал. Його мета - максимально адекватно оцінити збитки банків, в тому числі збитки на момент визнання активу. Якщо раніше банки могли видавати якісь кредити, не формуючи під них резерви на момент видачі, і далі через два роки у них починалися проблеми, то тепер банк повинен думати про це.

Впровадження МСФЗ 9 у короткостроковій перспективі створить проблеми банківського сектору в плані зменшення його капіталу, необхідності докапіталізації, але в довгостроковій перспективі він дозволить банкам більш обдумано, прагматично підходити до формування свого портфеля активів. Таким чином, зараз банки зробили процес операції нерозривно зв'язаний із розрахунком ризиків, розрахунком резервів, корекції у бухгалтерському обліку і переносом даних у звітність – всі процедури інтегровані один в одну. І без бухгалтерського обліку неможливо визначити доходи, витрати (тобто фінансові результати), прибутки або збитки та зміну капіталу банку.

Список літератури:

1.Міжнародний стандарт фінансової звітності 9. Редакція 2016 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу до документу: https://www.minfin.gov.ua/uploads/redactor/files/IFRS_9_Ukrainian.pdf

2. Снігурська Л.П. МСФЗ 9: застосування в банках України. Презентація Національного банку України. Розробка НБУ.– 279 с.

Кривенко А. І.

(Факультет міжнародної економіки та менеджменту, ІІ курс)

РОЛЬ ВИСТАВКОВО-ЯРМАРКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ ГЛОБАЛЬНОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Починаючи з давніх часів, ярмарки та виставки відігравали важливу роль. Вони були місцем збору народу, де здійснювались акти купівлі-продажу, укладались торгові договори. В умовах стрімкого розвитку технологій та швидких змін в економічному середовищі роль виставково-ярмаркової діяльності починає зростати. На сьогоднішній день, здійснення виставково-ярмаркової діяльності особливо актуальним, оскільки воно є одним з ефективних методів забезпечення розвитку економіки, стимулювання інновацій, структурних змін на користь високотехнологічних виробництв, просування передових вітчизняних технологій, товарів і послуг на внутрішній і зовнішній ринки. Із розвитком інноваційних технологій роль виставкової діяльності значно посилилась та відіграє значну роль для компаній, що прагнуть представити нову інноваційну продукцію.

Виставкова карта світу виглядає таким чином: найбільша частина виставок — 58% від загальної кількості — проводяться у Європі, 19% — Азії, 10% — у Північній Америці і 3% — у Африці, 6% — у Австралії та Південній Америці. На країни СНД доводяться останні 4% [1]. Але у кожній країні склався свій особливий підхід до організації виставкової справи і накопичено цікавий досвід виставкової діяльності.

Тоді як історія виставкової індустрії в Європі йде від Середніх століть, для американської економіки вона залишається ще порівняно новим маркетинговим інструментом. Американська індустрія виставок у багатьох відношеннях зробила крок далеко уперед і сьогодні займає 22-е місце в списку

галузей, що формують ВВП країни. Понад 40% виставок в США вважаються великими — кожна з них в середньому привертає близько 27 тис. відвідувачів. Найбільшу частку серед проведених щорічних міжнародних виставок та ярмарок складають виставки техніки та технологій (33%)[2]. Виставки техніки дозволяють висвітлити і оцінити нові розробки в цій сфері, вивчити пропозиції виробників техніки, а також сферу їх практичного застосування.

Серед представлених виставок технологій найвідомішими є «SEMICON West», «Oracle Open World», «Cisco Live» та інші. Найбільшою та одночасно найстарішою виставкою електроніки є International Consumer Electronics Show (CES) – Міжнародна виставка споживчої електроніки. За 51 років своєї роботи "CES" представив тисячі важливих відкриттів у техніці, що значно полегшили працю людини та став місцем для проведення багатьох переговорів щодо співпраці між компаніями.

Виставка, щорічно проходить в січні в Лас-Вегасі, штаті Невада (США). CES - це місце зустрічі в світі для всіх, хто досягає успіху в бізнесі споживчих технологій, таких світових компаній, як Intel, Microsoft, Motorola, Panasonic, Philips, Samsung, Sony та інші. Виставка послужила випробувальним майданчиком для новаторів і проривних технологій протягом 50 років - глобального етапу, на якому інновації нового покоління впроваджуються на ринок.

Одним із трендів технологічної виставки CES 2018 у Лас-Вегасі стала велика кількість цікавих анонсів немає від технологічних гігантів, а від стартапів і компаній із суміжних галузей. У тому числі - і українських. Українські hardware-проекти беруть участь в CES з 2015 року. З кожним роком українське представництво на виставці зростає. У 2015 році було представлено 2 українських учасника, 2016 році – 5, 2017 році – 8, 2018 році – 10 українських учасників [6]. Організаторами національної секції на CES-2018 є Українська асоціація венчурного і приватного капіталу (UVCA) спільно з фондом Western

NIS Enterprise Fund (WNISEF). У журі конкурсу увійшли інвестори, представники фондів AVentures Capital (Юлія Сичікова), HP Tech Ventures (Віталій Голомб), SMRK VC Fund (Андрій Довженко), CYFRD Investment (Михайло Харенко), а також представники WNISEF. У 2018 році до організації представництва України долучився уряд, що був представлений міністром фінансів України Олександром Данилюком та представником України у Світовому Банку Романом Качуром.

Для стартапів виставка цікава, по суті, всім: це і можливість заявити про себе, подивитися на конкурентів, познайомитися з інвесторами, оперативно зібрати фідбек від експертів галузі та потенційних користувачів, знайти нові контракти.

З словами CEO Kwambio Влад Усова, його компанія отримала замовлення на поставку їх принтерів цього літа, а також уклала контракти з дистрибуторами в семи державах (США, Канада, Німеччина, Італія, Чилі, Туреччина, Індія). За підсумками виставки Kwambio надійшли запити про співробітництво і використанні технологій від таких компаній, як Sony, Lockheed Martin, Tesla.

Дмитро Сурду, засновник і головний виконавчий директор Kray Technologies говорить, що їх продукт зацікавив близько 10 фермерів і 15 інвесторів, а також західні ЗМІ.

"CES, безумовно, є провідною у світі технологічною вітриною та інноваційним каталізатором», - сказав Джон Пенні, EVP, споживчого бізнесу розвитку та партнерства Twenty Century Fox.

Для України “CES” – це хороший шанс заявити про себе, потрапити в ЗМІ, познайомитися з клієнтами, зацікавити інвесторів.

Список літератури:

1. Світовий досвід державного регулювання виставкової діяльності /Економіка та держава № 10/2008 – с. 94
2. https://www.fas.usda.gov/other-2018-trade-shows-potential-interest-us-exporters

3. https://mfa.gov.ua/mediafiles/sites/usa/files/_____2018_.docx
4. https://ain.ua/2017/01/16/zachem-startapam-uchastvovat-v-ces
5. https://www.ces.tech/
6. https://inventure.com.ua/analytics/articles/kak-ukraincy-las-vegas-pokoryali-ukraina-na-ces-2018

Крисюк А.О. (ф-т маркетингу, 2 курс)

ПОТЕНЦІАЛ І ТЕНДЕНЦІЇ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

Кінець XX століття сколихнув світ четвертою інформаційною революцією. Економіка зазнала великих змін, а саме становлення нового економічного ресурсу – інформації. Обсяг знань на планеті збільшується з небаченою, раніше, швидкістю. Частка вартості нематеріальних активів у компаніях розвинених країн зросла за 30 років з 20 % до 79% . Вже сьогодні, не можливо собі уявити економічно зростаючу країну, без прогресивного використання інформаційно-комунікаційних технологій у суспільному виробництві та життєдіяльності населення.

Актуальність даної теми полягає у тому, що в епоху інформаційних технологій, розвиток інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах України безсумнівно призведе до покращення економіки країни в цілому.

Інформаційно-комунікаційні технології є сукупністю технологічних ресурсів та інструментів, які використовуються з ціллю забезпечення процесу комунікації , а також створення, управління, збереження та поширення інформації.

За даними Держстату, за останніх три роки (з 2014 по 2017 роки), частка сфери інформації та телекомунікацій в ВВП країни зросла з 1,42% до 3,71%.

Тобто, можна спостерігати позитивну динаміку за обсягом реалізованої продукції та кількістю підприємств у цій галузі.

Впродовж 2017 року, за даними Держстату України, галузь інформації та телекомунікації є найбільш забезпеченою інформаційно-комунікаційним технологіями, а підприємства у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування відповідно найменше забезпечена (Додаток 1). Тоді як, по кількості підприємств які використовують інформаційно-комунікаційні технології, лідирують галузі переробної промисловості та оптової та роздрібної торгівлі (Додаток 2).

Не дивлячись на позитивну динаміку всередині країни, Україна в 2016-2017 році за складовими підіндексу «Технологічна готовність» індексу глобальної конкурентоспроможності посіла: 93 місце (серед 138 країн) по наявності нових технологій; 74 - по освоєнню технологій на рівні фірм; 115 місце по прямих зовнішніх інвестиціях та передачі технологій; 80 - за часткою інтернеткористувачів; а також 64 місце по використанню широкосмугового доступу до мережі Інтернет на 100 осіб, і хоча ці результати кращі за попередні роки (96, 100, 117, 80, 72 місця відповідно), та все ж країна помітно відстає від провідних країн. Виходячи з цього, можна зробити висновок, що Україна не встигає за середньосвітовими темпами поширення технологій.

Хоча показники України, на глобальному ринку, є незначними (Додаток3)(Додаток4), потенціал ІКТ в Українському бізнесі , як і в інших країнах, величезний, адже, якщо зараз ІТ тільки інтегруються з бізнес-процесами, то, прогнозується, що вже через 2 роки ІТ та бізнес будуть нероздільні, а раніше початий процес цифрової трансформації бізнесу, за прогнозами, призведе до становлення так званої «економіки знань» - етап розвитку технологій в бізнесі, коли доступні всі інструменти, які кожен може використати за потребою (Додаток 5).

За наведеними даними, можна зробити висновок, що в порівняні зі світовими темпами, Україна помітно відстає від розвинутих країн за використанням та поширенням інформаційно-комунікаційних технологій, однак має позитивні тенденції: частка сфери інформації та телекомунікацій в ВВП країни зросла більш як вдвічі за останніх 3 роки, відсоток підприємств в країні, які не використовують інформаційно-комунікаційні технології невпинно скорочується. Вже через декілька років ніхто не зможе уявити собі жодного підприємства, яке не використовує ІКТ тому, що бізнес і економіка будуть одним цілим. Тож, потенціал інформаційно-комунікаційних технологій, в Україні й по світу, не має меж.

Список використаних джерел

1. Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь / за заг. ред.В.М. Гейця та ін. ; НАН України. – К., 2015. – 336 с. : табл., рис.
2. Інфографічний атлас «ІТ – індустрія в україні»
3. The Global Competitiveness Report 2015-2016. URL: http://www3.weforum.org/docs/gcr/2015-2016/Global_Competitiveness_Report_2015-2016.pdf
4. The Global Competitiveness Report 2016-2017. URL: http://www3.weforum.org/docs/GCR2016-2017/05FullReport/TheGlobalCompetitivenessReport2016-2017_FINAL.pdf
5. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах: статистичний бюлетень/ Державна служба статистики України.-К., 2017. -30 с.

Додатки

1.

Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування 7%
Надання інших видів послуг 0%
Професійна, наукова та технічна діяльність 7%
Переробна промисловість 25%
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря 1%
Операції з нерухомим майном 7%
Інформація та телекомунікації 5%
Тимчасове розміщування й організація харчування 3%
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами 3%
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність 8%
Будівництво 10%
Оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів 24%
СТРУКТУРА ПІДПРИЄМСТВ ЗА ГАЛУЗЯМИ, ЯКІ ВИКОРИСТОВУЮТЬ ІКТ В УКРАЇНІ, 2017 РІК

2.

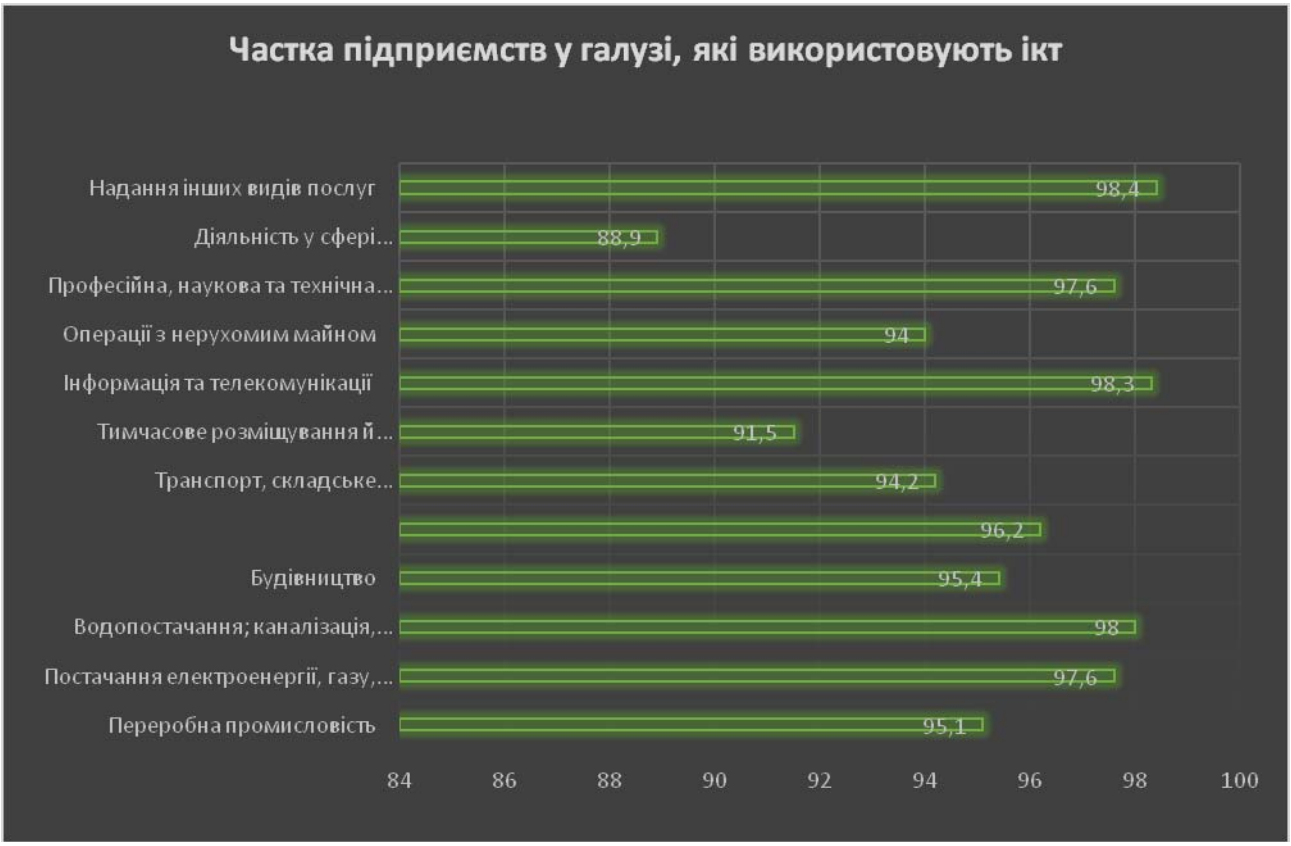
Частка підприємств у галузі, які використовують ікт
Надання інших видів послуг 98,4
Діяльність у сфері... 88,9
Професійна, наукова та технічна... 97,6
Операції з нерухомим майном 94
Інформація та телекомунікації 98,3
Тимчасове розміщування й... 91,5
Транспорт, складське... 94,2
96,2
Будівництво 95,4
Водопостачання; каналізація,... 98
Постачання електроенергії, газу,... 97,6
Переробна промисловість 95,1
84 86 88 90 92 94 96 98 100

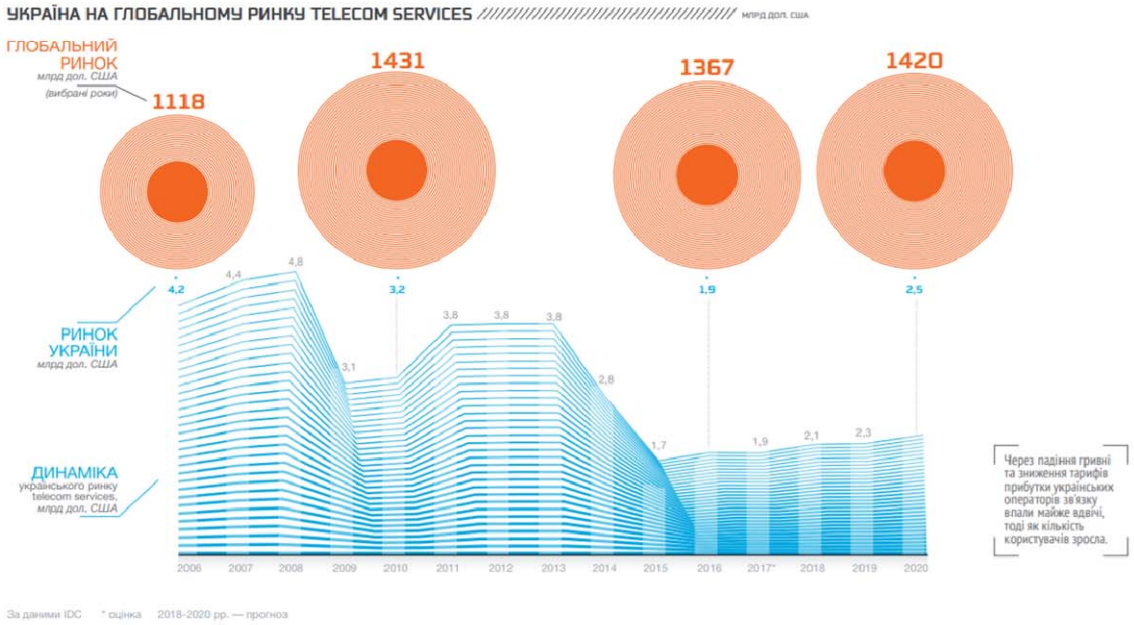
УКРАЇНА НА ГЛОБАЛЬНОМУ РИНКУ TELECOM SERVICES
МЛРД ДОЛ. США
ГЛОБАЛЬНИЙ РИНОК
млрд дол. США
(вибрані роки)
1118
1431
1367
1420
РИНОК УКРАЇНИ
млрд дол. США
4,2
4,4
4,8
3,1
3,2
3,8
3,8
3,8
2,8
1,7
1,9
1,9
2,1
2,3
2,5
ДИНАМІКА
українського ринку telecom services, млрд дол. США
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017*
2018
2019
2020
Через падіння гривні та зниження тарифів прибутки українських операторів зв'язку впали майже вдвічі, тоді як кількість користувачів зросла.
За даними IDC
* оцінка
2018-2020 рр. — прогноз

3.

4.

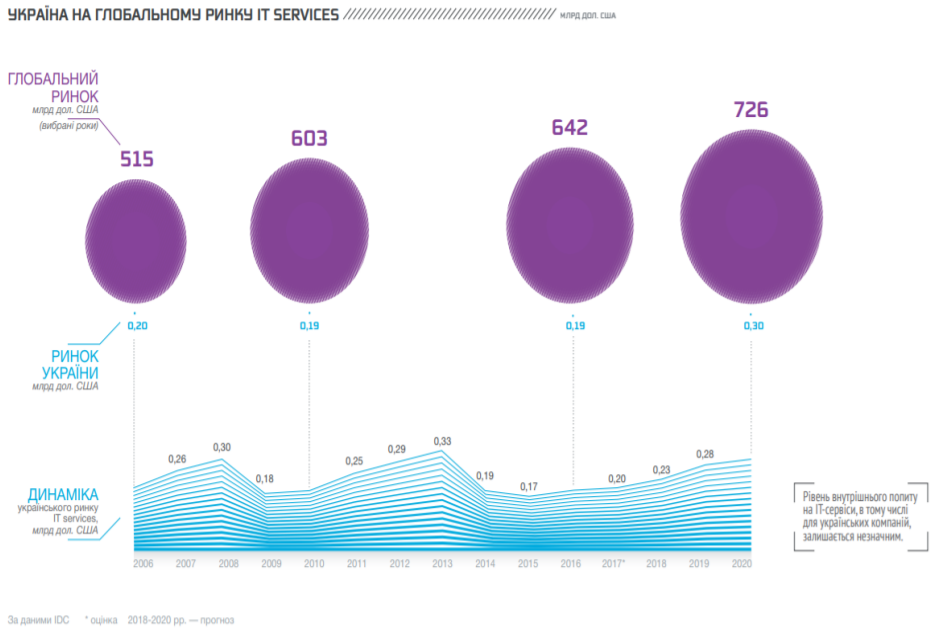
УКРАЇНА НА ГЛОБАЛЬНОМУ РИНКУ IT SERVICES
МЛРД ДОЛ. США
ГЛОБАЛЬНИЙ РИНОК
млрд дол. США
(вибрані роки)
515
603
642
726
РИНОК УКРАЇНИ
млрд дол. США
0,20
0,19
0,19
0,30
ДИНАМІКА
українського ринку IT services, млрд дол. США
0,26
0,30
0,18
0,25
0,29
0,33
0,19
0,17
0,20
0,23
0,28
2006
2007
2008
2009
2010
2011
2012
2013
2014
2015
2016
2017*
2018
2019
2020
Рівень внутрішнього попиту на IT-сервіси, а тому числі для українських компаній, залишається незначним.
За даними IDC
* оцінка
2018-2020 рр. — прогноз

5.

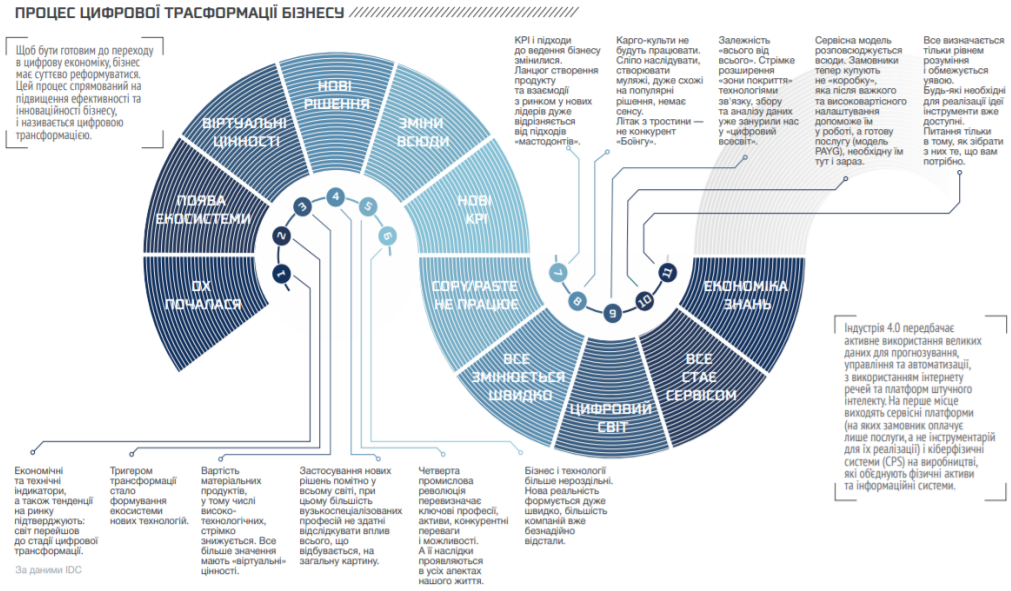
ПРОЦЕС ЦИФРОВОЇ ТРАСФОРМАЦІЇ БІЗНЕСУ
Щоб бути готовим до переходу в цифрову економіку, бізнес має суттєво реформуватися. Цей процес спрямований на підвищення ефективності та інноваційності бізнесу, і називається цифровою трансформацією.
ВІРТУАЛЬНІ ЦІННОСТІ
НОВІ РІШЕННЯ
ЗМІНИ ВСЮДИ
ПОЯВА ЕКОСИСТЕМИ
НОВІ KPI
DX ПОЧАЛАСЯ
СОРУРАСТЕ НЕ ПРАЦЮЄ
ЕКОНОМІКА ЗНАНЬ
ВСЕ ЗМІНЮЄТЬСЯ ШВИДКО
ЦИФРОВИЙ СВІТ
ВСЕ СТАЄ СЕРВІСОМ
KPI і підходи до ведення бізнесу змінилися. Ланцюг створення продукту та взаємодії з ринком у нових лідерів дуже відрізняється від підходів «мастодонтів».
Карго-культи не будуть працювати. Сліпо наслідувати, створювати муляжі, дуже схожі на популярні рішення, немає сенсу. Літак з тростини — не конкурент «Боїнгу».
Залежність «всього від всього». Стрімке розширення «зони покриття» технологіями зв'язку, збору та аналізу даних уже занурили нас у «цифровий всесвіт».
Сервісна модель розповсюджується всюди. Замовники тепер купують не «коробку», яка після важкого та високовартісного налаштування допоможе їм у роботі, а готову послугу (модель PAYG), необхідну їм тут і зараз.
Все визначається тільки рівнем розуміння і обмежується уявою. Будь-які необхідні для реалізації ідеї інструменти вже доступні. Питання тільки в тому, як зібрати з них те, що вам потрібно.
Економічні та технічні індикатори, а також тенденції на ринку підтверджують: світ перейшов до стадії цифрової трансформації.
За даними IDC
Тригером трансформації стало формування екосистеми нових технологій.
Вартість матеріальних продуктів, у тому числі високо-технологічних, стрімко знижується. Все більше значення мають «віртуальні» цінності.
Застосування нових рішень помітно у всьому світі, при цьому більшість вузькоспеціалізованих професій не здатні відслідкувати вплив всього, що відбувається, на загальну картину.
Четверта промислова революція перевизначає ключові професії, активи, конкурентні переваги і можливості. А її наслідки проявляються в усіх апектах нашого життя.
Бізнес і технології більше нероздільні. Нова реальність формується дуже швидко, більшість компаній вже безнадійно відстали.
Індустрія 4.0 передбачає активне використання великих даних для прогнозування, управління та автоматизації, з використанням інтернету речей та платформ штучного інтелекту. На перше місце виходять сервісні платформи (на яких замовник оплачує лише послуги, а не інструментарій для їх реалізації) і кіберфізичні системи (CPS) на виробництві, які об'єднують фізичні активи та інформаційні системи.

Кугай Н.А

(ф-т економіки та управління, 4 курс)

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ

Немає жодної країни з високорозвиненою економікою, яка б усунулася від регулювання ключових соціальних процесів. Зважаючи на це, актуальним є здійснення методологічної характеристики особливостей державної управлінської практики забезпечення стабільного розвитку соціальної сфери в Україні. Держава впливає на розвиток соціальної сфери через забезпечення соціального захисту населення.

Згідно зі ст. 46 Конституції України: «Громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх в разі повної, часткової або тимчасової втрати працездатності, втрати годувальника, безробіття з незалежних від них обставин, в також у старості».[3]

Соціальний захист – це практична діяльність щодо створення сприятливого навколишнього середовища, здійснення допомоги сім'ї, охорони здоров'я громадян, регулювання заробітної плати та доходів населення, забезпечення громадян житлом, та забезпечення осіб, які потребують соціальної підтримки.[4]

Для того, щоб дослідити та оцінити ефективність соціального захисту науковці використовують різноманітні методи, одним з найсучасніших методів

[3] Конституція України [Електронний ресурс] // Верховна Рада Yкраїни. – 1996. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.
[4] Основні напрями оптимізації системи соціального захисту в Yк- раїні : аналіт. доп. / О. О. Кочемировська, О. М. Пищуліна. – К. : НІСД, 2015. – 88 с.

є використання системи ESSPROS.

Допоміжні рахунки соціального захисту у системі ESSPROS – широко визнаний у європейській статистичній практиці метод аналізу фінансування національних систем соціального захисту, який є важливим для оцінки її ефективності.

Актуальність розроблення методології побудови допоміжних рахунків соціального захисту в Україні пов'язана з тим, що розвиток державної статистики передбачає гармонізацію національної системи показників з міжнародними стандартами на рівні, рекомендованому для статистичних служб країн – кандидатів на членство в Європейському Союзі.

ESSPROS є інтегрованою системою статистики соціального захисту, надає послідовне порівняння між європейськими країнами видів соціальної допомоги домогосподарствам та їх фінансування. ESSPROS зосереджена головним чином на соціальній допомозі. Її розбито за функціями та за видами (формами, в якій надається захист). Класифікація соціальної допомоги за видами має два рівні: сукупний рівень, який дозволяє виконувати перехресний аналіз функцій (допомога у грошовій та натуральній формах) та детальний рівень, (пенсії по старості, допомога по безробіттю).

Загальні видатки на соціальний захист в Україні в 2016 році (з урахуванням всіх джерел надходжень і видатків), розраховані за методологією ESSPROS становлять 433 359 010,3 тис грн., це становиь 18% від ВВП, у Франції цей показник становить 32 % від ВВП, у Румунії -14%.

Видатки на соціальний захист за функціями в Україні поділяються таким чином:

Захворювання/медичне обслуговування - 16 %, Інвалідність -1,3 %, Похилий вік- 57,5 %, Утриманці, що пережили годувальників- 0,6%, Сім'я/діти- 9,4%, Безробіття-1,6 %, Житло- 10,9%, соціальна ізоляція- 2,5%.[5]

Також одним з підходів до класифікації типів оцінки соціального захисту населення є метод одного з провідних спеціалістів з оцінювання програм професора Вільяма М.К.Трочім, він виділяє такі типи оцінки:

- оцінка потреб – визначає кому потрібна та чи інша програма, масштаб потреб, і що слід зробити, щоб їх задовольнити;

- оцінка оцінки – визначає наскільки реально здійснити оцінку програми, і яким чином зацікавлені сторони можуть використати результати такої оцінки;

- структурована концептуалізація – допомагає фахівцям визначити програму, цільові групи населення і можливі результати;

- оцінка процесу – досліджує процес і технологію здійснення програми, включаючи альтернативні процедури її реалізації.[6]

Завдання оцінки полягає у виявленні того, якою мірою реалізація соціального захисту населення дає бажані статистично значимі ефекти (напр., зменшення чисельності осіб, залежних від алкоголю). Для отримання найповнішої всебічної інформації щодо результатів, наслідків та ефективності реалізації соціального захисту слід комбінувати кількісні та якісні стратегії дослідження.

У сучасній практиці іншим методом оцінювання соціологічних програм найпоширенішим і найбільш вживаним серед кількісних методів соціології є метод опитування.

---

[5] Національні рахунки соціального захисту (НРСЗ) в Україні. // Державна служба статистики України. – 2018. – С. 4–18.

[6] William M.K. Trochim. Research Methods Knowledge base [електронний ресурс]. – режим доступу: http://www.socialresearchmethods.net/kb/intreval.php

Так, канд.соціол. наук О.Балакірєва на одному з семінарів щодо моніторингу та оцінки соціальних програм представила результати опитування представників цільових груп різних аспектів програм державної соціальної допомоги. Анкетування дало змогу виявити: суб'єтивну оцінку розміру отримуваної допомоги – яке місце вона займає в сукупному доході сім'ї, чи вплинув розмір допомоги на рішення щодо народження дитини ; вплив різних видів допомоги на якість життя населення; ставлення до посилення контролю. [7]

Анкетування та інші види опитування можна також використати як допоміжні при оцінюванні ефективності впровадження соціальних проектів, наприклад таких, як «Про затвердження Державної соціальної програми забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків на період до 2021 року»(від 08.06.2017), «Про активізацію пошуку роботи безробітних та шукачів роботи»(від 07.06.2017), «Проект Стратегії Національного плану дій з питань старіння до 2022 року»(від 17.03.2017).[8]

Проте методичні підходи до оцінки соціального захисту у сфері молодіжної політики, зокрема соціального захисту молоді, визначаються іншим спрямуванням. За твердженням О. В. Макарової, їх оцінка повинна здійснюватися у системі показників ефективності соціальної політики, до яких належать: частка ВВП, яка розподіляється через бюджет; частка видатків соціального спрямування у структурі видатків Зведеного, Державного та місцевих бюджетів України; порівняння податкового навантаження на різні групи населення України залежно від їхніх доходів; субвенції з державного бюджету на фінансування програм соціального захисту населення України.

Також з досліджень праць вітчизняних вчених можемо виокремити такі аспекти ефективності соціального захисту, як інтегральні показники:

---

[7] Риндзак О. Т. Оцінювання ефективності соціальних програм соціологічними методами / О. Т. Риндзак. // Інститут регіональних досліджень НАН України. – 2014. – №1. – С. 89–97.

[8] Проекти нормативно-правових актів [Електронний ресурс] // Міністерство соціальної політики України. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://www.msp.gov.ua/timeline/Proekti-normativnopravovih-aktiv.html.

− бюджетна ефективність, яка відображає наслідки здійснення соціальної програми для державного чи місцевого бюджету;

− економічна ефективність, яка відображає зростання економічних показників: рівня зайнятості, кількості фахівців з певним рівнем освіти тощо;

− соціальна ефективність, яка характеризує соціальні зміни: зростання обсягів народжуваності, підвищення рівня освіченості тощо.[9]

Відповідно до проаналізованої інформації, загальний обсяг видатків на сферу соціального захисту та соціального забезпечення в Україні є доволі значним навіть у порівнянні з розвинутими європейськими країнами. Разом з тим, попри значний обсяг соціальних видатків, якість соціальних послуг та інших заходів соціального захисту в Україні досі залишається відносно низькою порівняно з іншими країнами, а соціальні потреби найбільш вразливих категорій населення не задовольняються достатньою мірою.

З метою створення ефективної системи соціального захисту населення необхідно впровадити такі заходи:

- реформувати державне забезпечення та надання соціальних пільг та послуг окремим категоріям населення за рахунок бюджетних ресурсів;

- регулювати механізм надання соціальної допомоги та соціальної підтримки непрацездатних і малозабезпечених громадян;

- покращувати якість та доступність послуг у сфері соціального захисту населення.

Отже, дослідивши різні методи оцінювання ефективності соціального захисту населення, можна зробити висновок, що для підвищення ефективного

---

[9] Ткачук І. Г. Методичні підходи до оцінки ефективності бюджетних програм соціального захисту молоді / І. Г. Ткачук, Т. В. Солоджук. // Регіональна економіка. – 2015. – №1. – С. 90–97.

захисту населення необхідне удосконалення системи соціального захисту,яке має супроводжуватись інституційним вдосконаленням механізмів державного управління, підвищенням якісного рівня прогнозування соціально-економічного розвитку суспільства на довгострокову перспективу.

Список літератури:

1) Конституція України [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 1996. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр.

2) Основні напрями оптимізації системи соціального захисту в Ук раїні : аналіт. доп. / О. О. Кочемировська, О. М. Пищуліна. – К. : НІСД, 2015. – 88 с.

3) Національні рахунки соціального захисту (НРСЗ) в Україні. // Державна служба статистики України. – 2018. – С. 4–18.

4) William M.K. Trochim. Research Methods Knowledge base [електронний ресурс]. – режим доступу: http://www.socialresearchmethods.net/kb/intreval.php

5) Риндзак О. Т. Оцінювання ефективності соціальних програм соціологічними методами / О. Т. Риндзак. // Інститут регіональних досліджень НАН України. – 2014. – №1. – С. 89–97.

6) Проекти нормативно-правових актів [Електронний ресурс] // Міністерство соціальної політики України. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://www.msp.gov.ua/timeline/Proekti-normativnopravovih-aktiv.html.

7) Ткачук І. Г. Методичні підходи до оцінки ефективності бюджетних програм соціального захисту молоді / І. Г. Ткачук, Т. В. Солоджук. // Регіональна економіка. – 2015. – №1. – С. 90–97.

Кудрявцева Анастасія,

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, магістрант)

ІДЖИТАЛІЗАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Створення дієвої маркетингової стратегії завжди було фундаментом для успішної діяльності багатьох компаній. Світ не стоїть на місці, тому стрімкий технологічний розвиток дає потужний поштовх для впровадження інновацій майже в усіх галузях людської діяльності. Маркетинг не є винятком. Технологічний прорив дав змогу реалізації нової ери маркетингової діяльності – digital-маркетингу. Актуальність дослідження цього поняття полягає у тому, що використання діджитал-маркетингу набуває все більшої популярності та демонструє високі результати після свого впровадження. Адже саме digital-маркетинг є складовою ключових трендів глобальної економіки: соціалізація, екологізація, інтелектуалізація, мережевізація, транснаціоналізація. тощо.

Перш за все, слід відзначити, що багато людей не помічають різниці між digital-маркетингом та інтернет-маркетингом. Більш того, є й ті, хто оттожнюють digital-маркетинг з e-commerce або ж взагалі вважають, що досліджуване у даній роботі явище - звичайна автоматизація бізнес-процесів, в цифровій формі. Отже, digital-маркетинг (діджитал-маркетинг, він же цифровий-маркетинг) має на метіне стільки залучення клієнтів за допомогою мережі Інтернет, скільки використання цифрових технологій для залучення і утримання клієнтів.

Реалізація підходу діджитал-маркетингу була започаткована в 1985-му році компанією SoftAd Group. Зазначена компанія дала рекламу в багатьох відомих виданнях з наступним закликом - читачеві потрібно було вирізати оголошення, вкласти його в конверт і у відповідь отримати мультимедійний диск з

автомобільним контентом і можливістю записатися на ексклюзивні тест-драйви в своєму місті. Саме з тих пір цифровий маркетинг почав активно розвиватися.

Наразі слід також наголосити, у яких напрямах можна успішно впровадити цифровий маркетинг. Всі ці напрями є невід'ємної частиною просування товару або послуги. У самому продукті це – використання технологій та інновацій, для каналів – це і логістичні ноу-хау рішення, використання відстежування товару, тощо, для ціни – це сучасні форми розрахунків, и нарешті комунікації – мають безліч трансформацій з появою цифрового маркетингу. Більш того, розвиток цифрового маркетингу здатен призвести для виникнення нових професій, відкриє нові грани людського розвитку. Саме на комунікації я і хочу звернути вашу увагу додатково, Більш того, все це здатно інтегруватись у цілі нові професії майбутнього.

Наразі відбувається трансформація джерел отримання інформації. Якщо раніше це, традиційно, були газети, радіо, телебачення,то сьогодні це: соціальні мережі, термінали самообслуговування, інтерактивні екрани, POS-термінали, веб сайти, ігрові консолі, оффлайн магазини, комп'ютери та планшети, цифрове телебачення, мобільні додатки, смартфони, локальні мережі, гаджети, тощо. Таким чином, одна з найвагоміших переваг Діджитал бізнесу у контексті міжнародного маркетингу - це не те, що він може використовуватися в онлайн або в оффлайн, а, безпосередньо, - керованість і вимірність.

Використання digital-маркетингу у міжнародний маркетинговій діяльності дозволяє відкривати компаніям нові ринки, приваблювати все більшу кількість потенціальних споживачів. Адже саме інноваційність підходів є тим фактором, який здатен вже на ранніх стадіях запуску продукту сформувати про нього позитивне враження. До позитивних аспектів діджитал-маркетингу слід віднести, що він спрощує, прискорює маркетинговий процес, й таким чином стає - софтом для маркетингу. Сучасні методи реклами, цікаві методи

просування – все це запам'ятовується споживачами й кожен з них буде бажати спробувати цей продукт або ослугу.

У контексті міжнародної маркетингової слід пам'ятати, що в умовах digital - маркетингу особливого значення набуває персоналізація. За своєю суттю - це процес розуміння справжніх намірів, бажань і потреб людини, а також передачі релевантного, цільового і значимого для цієї людини досвіду.

Саме таким чином, всесвітньо відомій компанії "BBC" вдалося це через інтерактивну інфографіку на сайті - «Ваше життя на землі», що була персоніфікована на основі відповідей користувачів. При введенні дати народження і зросту користувачам були показані цікаві факти і цифри про те, як змінився світ протягом їх життя. Зміст цієї стратегії полягає у відчутті присутності споживача в цифровій сфері.

Таким чином, всі ці позитивні аспекти може перейняти і Україна. Якщо ті галузі, які Україна бачить перспективними для експорту будуть супроводжуватись діджитал-маркетингом це лише поширить обізнаність зовнішніх споживачів щодо продукції або ж послуги, особливо якщо це буде підкріплено чинною якістю. Діджиталізація експорту України призведе до налагодження плідної кооперації з іншими країнами. Адже завдяки digital-маркетингу можна бути впевненими, що інформацію буде почуто. Тепер навіть маленька компанія з унікальним і цікавим продуктом, без особливих рекламних бюджетів може за лічені хвилини донести своє повідомлення до мільйонів потенційних споживачів, і стати великою корпорацією.

Список літератури:

1) Definition of digital marketing. Financial Times Lexicon, 2014 [Електронний ресурс]: Режим доступу: http://exicon.ft.com/Term?term-digital-marketing

2) Matthew K. Making digital and traditional marketing work together / K.Matthew // IOSR Journal of вusiness and Management (IOSR-JBM), May 2017, p. 49-53

3) Alexander L. What Is Digital Marketing? [Електронний ресурс]: Режим доступу: https://blog.hubspot.com/marketing/what-is-digital-marketing

Кудря Є.С.,(факультет маркетингу, ІІ курс)

Застосування інтернет-маркетингу в сучасній формі управління підприємством

Сьогодення відзначене серйозними змінами в економіці, системах управління, бізнес-процесах в усіх країнах світу - зникають старі і звичні поняття, з'являються нові принципи і підходи. Споживачі як і раніше довіряють відомим торговим маркам, фірми прагнуть розробити найбільш ефективні маркетингові стратегії. У цих стратегіях компаніям доводиться враховувати зміни, які привели до формування нової економіки.

Змінюється роль інформаційних технологій, які з засобів автоматизації процесів перетворюються в середу розвитку бізнесу і економіки в цілому. Не тільки комерційні процеси спираються на інформаційні технології, але і сама продукція перетворюється в електронну форму. Інтегроване програмне забезпечення та ноу-хау часто створюють більше вартості, ніж сама продукція, і все завершує електронне планування виробництва і електронна поставка.

Розвиток Інтернету прямо впливає на становлення інтернет-маркетингу як окремого і важливого напрямку в маркетинговій діяльності комерційних організацій.

Інтернет-маркетинг включає цілий комплекс дочірніх галузей: банерна реклама і Public relations (PR), методики проведення маркетингових досліджень в Інтернеті, зокрема, вивчення попиту та споживчої аудиторії, освоєння алгоритмів формування і забезпечення високої ефективності

рекламних кампаній, способів правильного позиціонування торгової марки на ринку, а також багато і багато іншого.

Маркетинг в мережі Інтернет (інтернет-маркетинг) відповідає класичній концепції маркетингу в організації і часто його називають електронний маркетинг. Він включає в себе всі складові маркетингової діяльності, а саме: дослідження ринку, покупців і зовнішнього середовища, просування продукції, брендинг, роботу з посередниками , організацію торгово-збутової діяльності. Проте електронний маркетинг має особливу специфіку, яка, в першу чергу, полягає в появі нових інструментів проведення маркетингової кампанії. Таким чином, відбувається об'єднання традиційних методів маркетингу і новітніх інформаційних технологій.

На даний момент в інтернет-маркетингу сформувалися три концепції, які відображають процес еволюції цього явища:

Концепція інтернет-маркетингу 1.0 використовувалася на етапі становлення Інтернету. Основним завданням було присутність в Інтернеті, тобто маркетингова стратегія обмежувалася розробкою і публікацією веб-сайті (в основному обмежувалися створенням сайту-візитки). Головним був підрахунок кількісних показників, таких як кількість відвідувань, кількість переглядів сторінок, середній час, який провели користувачі на сайті і т.п.

Концепція інтернет-маркетингу 2.0 (розвиток інтернет-маркетингу, орієнтованого на взаємодію з існуючими та потенційними клієнтами) зараз використовується більшістю комерційних організацій. На цьому етапі ведеться розробка як простих корпоративних веб-сайтів, так і великих тематичних порталів. Стратегія орієнтована на охоплення аудиторії з метою, наприклад, зайняти перші позиції в пошукових системах по пріоритетним пошуковим запитам, залучаючи максимальну кількість цільової аудиторії.

Концепція інтернет-маркетингу 3.0 (передача влади управління клієнтами в руки власників компаній, топ-менеджменту, маркетологів, а не залучених фахівців або сисадмінів) відрізняється орієнтацією на клієнта. Головна мета - вирішення завдання користувача, з якої він відвідує веб-сайт, а кількісні показники і позиції в рейтингах відходять на другий план. Особливу увагу необхідно звертати на ергономічність інтерфейсу і зручність структури інтернет-ресурсу.

Можна виділити три основних напрямки інтернет-маркетингу , відповідно до яких доцільно розглядати його інструменти та особливості. До цих напрямків відносяться:

• маркетингові дослідження з позиції виробника / продавця продукції;

• проведення кампанії по просуванню;

• організація торгівлі через Інтернет.

На мою думку, однією з проблем інтернет-маркетингу в Україні є законодавча база. Електронна комерція докорінно змінює механізм функціонування економіки і тим самим ставить ряд завдань перед державними службами, в тому числі - створення законів, які сприятимуть електронної комерції. Інша проблема, характерна для України, кадрова. Вона полягає в тому, що люди, які займаються Інтернетом в організаціях, як правило, - фахівці з технічною освітою, їх більше цікавлять технологічні аспекти, але це не має відношення до маркетингу. Таким чином, гостро відчувається нестача кваліфікованих фахівців, а саме інтернет-маркетологів.

Вирішення цих проблем потребує від державних організацій прийняття нової моделі регулювання, більш проробленої, ніж існуюча на сьогоднішній день.

Список використаних джерел:

1. Status Report on European Telework 1997. European Commission Report, 1997..
2. Інтернет-маркетинг. Збірник статей. URL: ischon.net
3. Shultz D., Kitchen P. Communicating globally. NTC Business Books, 2000..
4. Корпоративний менеджмент: Проблеми і перспективи розвитку електронних магазинів.
5. Сухарєв О. С. Функціональний інтернет-маркетинг / О. С. Сухарєв, Н. В. Курманов, К. Р. Мельковская. М .: Курс, ИНФРА-М, 2013. С. 235.

Кузьменко М.А. (ф-т обліку та податкового менеджменту, ІІ курс)

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ АНАЛІЗУ ГРОШОВИХ ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність теми пов’язана з тим що результатом будь-якої підприємницької діяльності є зміни грошових коштів. Аналізуючи грошовий обіг можна зробити висновки стосовно правильності введення бізнесу, та прийняти рішення щодо його покращення. Мета роботи - дослідження теоретичних основ аналізу й оптимізації грошових потоків підприємства. Значний внесок у розвиток методології та методики аналізу грошових потоків внесли такі вчені: Л.А.Бернстайн, А.І.Бланк, І.Г.Баканов, А.Д.Шеремет, М.Г.Чумаченко, Є.В.Мних, Ф.Ф.Бутинець, І.М.Парасій-Вергуненко, С.В.Калабухова. В умовах економічної та політичної нестабільності, особлива увага приділяється поглибленому дослідженню проблеми оптимізації грошових потоків, які обслуговують всі види діяльності організації.

Поняття «грошовий потік» має різне тлумачення серед науковців. Статичний підхід передбачає, що «грошовий потік» - це сума надлишку (нестачі) грошових ресурсів [4], динамічний – що це оборот [2], а прихильники аналітичного підходу вважають – що це індикатор платоспроможності, кредитоспроможності й ліквідності підприємства [3, 6]. Згідно НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» існує лише одне тлумачення поняття грошового потоку, що співпадає зі статичним підходом [1].

Головною метою аналізу руху грошових коштів є оцінка здатності підприємства генерувати грошові потоки в обсягах та за строками здійснення необхідних планових платежів, забезпечення з оптимізації грошового потоку. У процесі аналізу руху грошових коштів використовуються прямий і непрямий методи його здійснення. Прямий метод заснований на обчисленні позитивного грошового потоку (виручки) та негативного грошового потоку (витрат). При прямому методі розрахунку використовуються дані бухгалтерського обліку та звітності. Непрямий метод аналізу грошового потоку підприємства заснований на ідентифікації й обліку операцій, а також на послідовному коригуванні чистого прибутку. Непрямий метод розглядає також статті активів і пасивів, зміна яких впливає на фінансові потоки організації. Непрямий аналіз бере початок з оцінювання стану активів і їх джерел з бухгалтерського балансу, далі йде постатейний аналіз впливу кожної позиції активів та пасивів на стан грошових джерел і чистого прибутку підприємства [1, 5, 6].

Також використовується порівняльний аналіз, та комплексний аналізу. Останній складається з 5 етапів: ознайомчий аналіз, структурний аналіз, коефіцієнтний аналіз, факторний аналіз, комплексний висновок.

Основні показники, які використовуються при аналізі грошових потоків [6]:

*коефіцієнт ліквідності грошових потоків - здатність підприємства покривати витрати грошових коштів позитивним грошовим потоком;

*коефіцієнт кореляції вхідного та вихідного грошових потоків - синхронність позитивного і від'ємного грошових потоків у часі;

*коефіцієнт якості чистого грошового потоку визначає якість чистого грошового потоку за рахунок збільшення питомої ваги чистого прибутку, який отриманий від реалізації продукції і зниження її собівартості;

*коефіцієнт достатності чистого грошового потоку - достатність чистого грошового потоку з позицій його потреб;

*середньоквадратичне відхилення грошових потоків і коефіцієнт варіації- рівномірності формування грошових потоків підприємства;

*коефіцієнт ефективності грошового - результативність управлінських рішень, їх вплив на стан фінансової рівноваги;

*коефіцієнт реінвестування чистого грошового потоку- показує частку грошових інвестицій спрямованих на заміну активів зростання виробництва.

Для прийняття оптимальних і перспективних управлінських рішень, пов'язаних з рухом грошових потоків на підприємстві, з метою досягнення найкращого соціально-економічного ефекту господарської діяльності керівництву підприємства потрібна постійна обізнаність про стан грошових коштів. Щоб забезпечити керівництво даною оперативною інформацією, необхідним є систематичний та детальний аналіз і оцінка грошових потоків підприємства на основі використання якісної та адаптованої до сучасних умов комплексної методики аналізу, що дасть можливість не лише оптимізувати використання грошових коштів, а й забезпечити умови максимізації чистого грошового потоку підприємства, зростання якого гарантує підвищення рівня самофінансування підприємства та знижує залежність від зовнішніх джерел фінансування.

Список літератури

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.nau.kiev.ua.

2. Бочаров В.В. Корпоративні фінанси: навч. посібник / В.В. Бочаров, В.Е Леонтьєв. – СПб, 2004. – 592 с.
3. Бутинець Ф.Ф. Економічний аналіз: навч. посібник / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ПП «Рута», 2004. – 735 с.
4. Бланк І. А. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / І.А. Бланк. – К.: Ніка-Центр: Эльга – Н, 2004. – 655 с.
5. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы: учеб. пособ.: пер. с франц. / Б. Коласс; под ред. проф. Я.В. Соколова. – М.: Финансы; ЮНИТИ, 1997. –135 с.
6. Парасій-Вергуненко І.М.Аналіз господарської діяльності: підручник. / І.М.Парасій-Вергуненко – К. : КНЕУ, 2017. - 689 с. [електронна версія].

Куліш А.І., Чайчевська Ж.В. (ф – т фінансів, IV курс)

ОСОБЛИВОСТІ МЕХАНІЗМУ АДМІНІСТРУВАННЯ ПОДАТКІВ В УКРАЇНІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

Поняття «адміністрування» виникло з появою та розвитком податків та податкової системи держави і передбачає ефективність ведення фіскального менеджменту в частині податкової роботи. Однак, з розвитком держави змінюється та вдосконалюється і механізм оподаткування і адміністрування податків. Саме тому, проблемами розвитку податкового адміністрування займаються і представники фінансової науки, такі як Г. Василевська, А. Дадашев та І. Вакулич. Теоретичне тлумачення поняття «адміністрування» сучасних представників фінансової науки зводиться до того, що адміністрування – це діяльність у сфері податкового контролю, яка забезпечує, координує і регулює роботу органів державної податкової служби і платників податків у сфері організації їх діяльності з моменту реєстрації суб’єкта господарювання як платника податку, включаючи контроль за його діяльністю, аж до моменту зняття його з обліку як платника податку включно.

Процес адміністрування передбачає різні види ведення податкової роботи. Це реєстрація та облік платників податків; обробка податкових декларацій; облік платежів (податкові зобов'язання); обслуговування платників податків; податковий контроль; апеляції платників податків; адміністрування

податковим боргом, якими займаються фіскальні установи держави, зокрема, ДФСУ, ДФС у м. Києві, державні податкові інспекції.

За результатами роботи Державної фіскальної служби України фактичні надходження податків і зборів (обов'язкових платежів)до Зведеного бюджету України за 2017 рік зросли на 21% порівняно з 2016 роком; частка податкових декларацій, які подані із дотриманням вимог законодавства у загальній кількості поданих податкових декларацій за 2017 рік складає 98% із запланованих 98%; частка погашених грошових зобов'язань, до нарахованих за результатами перевірок, у загальній сумі грошових зобов'язань за 2017 рік – 14,2% із запланованих 30%; частка податкових декларацій, поданих за допомогою електронних сервісів ДФС – 59% із запланованих 70%.

Активне впровадження новітніх технологій, програмного забезпечення та електронного документообігу сприяє постійному вдосконаленню механізму адміністрування. Саме тому, починаючи з 2015 року було введено механізм електронного адміністрування ПДВ, відповідно до якого вся звітність подається в електронному вигляді з обов'язковою реєстрацією в ЄРПН податкових накладних. Передбачалося, що цей механізм мінімізує схеми ухилення від сплати ПДВ, що в свою чергу призведе до підвищення фіскальної ефективності цього податку. Однак, кожен новий механізм в процесі його функціонування розкриває якісь нові проблеми. Не виключенням став і механізм електронного адміністрування ПДВ. Так, недосконале програмне забезпечення призвело до збоїв в електронній системі фіскальної служби та технічній неможливості своєчасної реєстрації податкових накладних. Крім того, нечітко визначені критерії блокування податкових накладних спричинили велику кількість заблокованих податкових накладних в усіх регіонах України та неможливості скористатися правом на податковий кредит до моменту їх розблокування.

Крім того, представники фіскальної служби звертають увагу на проблеми відсутності прямої взаємодії з платником щодо визначення суми грошового

зобов'язання; збільшення декларування операцій, що оподатковуються за нульовою ставкою та передбачають бюджетне відшкодування; зміни порядку узгодження податкових зобов'язань (ст. 54 ПК України не дає змоги комплексно розкрити та систематизувати, які ж зобов'язання є узгодженими, а які ні, та який порядок самого узгодження); недоліки роботи самої електронної системи та програмного забезпечення; необхідність введення механізму електронного адміністрування з інших бюджетоутворюючих податків, зокрема податку на прибуток підприємств.

З іншого боку, платники податків теж акцентують увагу на проблеми механізму податкового адміністрування, які забирають час на їх вирішення та призводять до судових втручань. Це проблеми блокування та розблокування податкових накладних з ПДВ; дублювання визначених податкових зобов'язань податковим органом та прийняття рішення, у випадку неузгодження, не на користь платника; відсутність якісних податкових консультацій, щодо прийнятих законодавчих змін; несвоєчасне відшкодування ПДВ через черговий розгляд заяв на відшкодування та інші.

Всі ці проблеми вимагають розгляду та прийняття можливих рішень щодо їх усунення. На нашу думку, шляхами якісних змін в системі адміністрування можуть бути: активна робота по вдосконаленню роботи електронного серверу фіскальної служби, щодо усунення дефектів функціонування електронних систем адміністрування ПДВ; впровадження системи електронного адміністрування для інших бюджетоутворюючих податків, зокрема таких як ППП; повний перехід до електронної форми податкової звітності та закріплення безготівкової форми розрахунків; зниження кількості «умовних» процедур при адмініструванні податків та встановлення чітких часових обмежень щодо подання, обробки та прийняття податкових звітів; застосування штрафних санкцій для фіскальної служби у разі несвоєчасності відшкодування ПДВ; внесення доповнень до ПКУ ст.54 і

конкретизація узгоджених та неузгоджених зобов'язань; затвердження вичерпного переліку документів, які платник має подати до контролюючого органу для реєстрації податкової накладної, реєстрацію якої було зупинено; підвищення рівня відповідальності фіскалів за прийняті фіскальні рішення.

Список літератури

1. Василевська Г. Економічні засади теорії податкового адміністрування в Україні / Г. Василевська // Економічний аналіз. – 2008. – вип. 3 (19). – С. 77.
2. Дадашев А. Налоговое администрирование в Российской Федерации / А. Дадашев // Книжный мир. – 2002. – 173 с.
3. Вакулич І. Податковеадміністрування та ефективністьподаткової системи / І. Вакулич // ФінансиУкраїни. – 2003. – № 2. – С. 54–59.
4. Плани та звітироботи. Офіційний сайтДержавноїфіскальноїслужбиУкраїни. URL: www.sfs.gov.ua.
5. Податковий кодекс України: Верховна Рада України; **Кодекс** України,Закон, **Кодекс** від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція станом на 19.04.**2018**)
6. Беспалова А.О. Правове регулювання адміністрування податків і зборів в Україні: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / А.О. Беспалова // Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». - Одеса, 2015.
7. Рейтинг держав за блоком Paying Taxes-2017.
8. Нечитайло О., Поляничко А. Блокуванняподатковихнакладних: виданнядруге, доповнене. Та чиполіпшене?/Веб-сайт «Юрлига».
9. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: https://minfin.com.ua/ua/

Кумечко А.В., (ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ВІРТУАЛЬНІ ПІДПРИЄМСТВА ЯК НОВІ МОЖЛИВОСТІ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

В умовах сучасного світу, особливо в еру інформаційних технологій та мережі Інтернет, підприємцям необхідно пристосовуватися та вигадувати нові форми ведення бізнесу, адже конкуренція за прихильність споживача зростає та загострюється щодня. Крім якості

продукції споживач вимагає швидкості та якості сервісу, тому обирає продукт тієї компанії, що економить йому час.

Саме тому провідною моделлю побудови бізнесу є концепція віртуальних підприємств - сервісів, що повністю орієнтуються на задоволення потреб споживача на e-commerce ринку.

Концепція віртуальних підприємств дозволяє територіально віддаленим підприємцям об’єднати свої ресурси задля досягнення ефекту синергії та зміцнення позицій на ринку в умовах висококонкурентного середовища.

Створення підприємств у віртуальному просторі є вимогою сучасного ринку, адже на міжнародному рівні інтернет-торгівля складає 10% від усієї роздрібної торгівлі. У США та провідних країнах Європи, таких як Великобританія та Німеччина, частка ринку онлайн-покупців в середньому становить 60% від усіх покупців [1], тому більшість підприємців пропонують свої товари та послуги саме через всесвітню мережу.

В Україні лише 10% споживачів задовольняє власні потреби через Інтернет. З урахуванням того, що лише 58% громадян мають доступ до високошвидкісної мережі [2], можна зробити висновок, що 17,2% інтернет-користувачів є учасниками e-commerce ринку. Також варто зазначити, що за 2017 рік даний тип ринкової діяльності збільшився майже на 30% і наразі є найбільшим ринком електронної комерції, що розвивається, в Європі.

Віртуальні підприємства в Україні, такі як інтернет-магазини, діють на ринку досконалої конкуренції, однак є вузькоспеціалізованими.

Интернет-магазины	Прайс-агрегаторы	Маркетплейсы	Классифайды
Comfy «Алло» «Фокстрот» «Цитрус» F.ua Moyo Stylus Eldorado «Мобиллак» Elmir	Hotline Ek.ua M.ua Pn.com.ua Sravni Price.ua	Prom.ua «Розетка» Bigl.ua «ПриватМаркет»	OLX Besplatka.ua

Рис.1. Основні категорії інтернет-майданчиків в Україні за 2017 рік [3]

Левову частку віртуальних підприємств займають маркетплейси та класифайди. Вони діють в умовах олігополії, представлені підприємствами з вагомою ринковою часткою та встановлюють високі бар'єри входу на даний ринок. Саме за рахунок даних інтернет-майданчиків збільшується ринок електронної комерції, так як вони залучають найбільшу кількість прямих споживачів.

Marketplace	Visits	% Direct
OLX	135,200,000	35.69%
Rozetka	75,200,000	21.45%
Prom.ua	61,900,000	18.05%
«Алло»	15,000,000	16.39%
Bigl.ua	11,400,000	17.47%
modnaKasta	5,300,000	39.12%
Lamoda	3,300,000	34.30%
Crafta	1,300,000	32.02%

Рис.2. Відсоток залучення прямого трафіка на торгові майданчики серед всіх відвідувачів [4]

Таким чином, для розвитку такої концепції бізнес-моделі як віртуальне підприємство, необхідно забезпечити всіх громадян доступом до високошвидкісної мережі Інтернет, вірно обрати ринкову нішу, на якій підприємство здійснюватиме свою діяльність, та зменшити роль маркетплейсів задля розвитку індивідуальних інтернет-магазинів та інших видів віртуальних підприємств. Також перспективним є сектор віртуальної реальності, адже на ринку Україні він майже не представлений. Український споживач готовий до переходу на онлайн-покупки, про що свідчить щорічний розвиток ринку електронної комерції на 20-30%.

Список літератури:

1. Интернет торговля в Украине: 15 слайдов о e-commerce [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://netpeak.net/ru/blog/15-slaydov-o-tom-kak-razvivaetsya-rynok-elektronnoy-kommercii-v-ukraine/
2. Достижения и возможности рынка e-commerce Украины в инфографике [Електронний ресурс] - Режим доступу: http://www.bakertilly.ua/ru/news/id1109
3. Как менялся трафик крупнейших интернет-магазинов, маркетплейсов и агрегаторов Украины — исследование [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://ain.ua/2018/02/19/kak-menyalsya-trafik
4. Почему успешные интернет-магазины заходят в маркетплейсы? Объясняем в цифрах [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://ain.ua/2018/02/20/marketplejsy-v-cifrax

Кушніренко І.В. (факультет маркетингу, 3 курс)

КОМПЛЕКСНИЙ ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ: МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ

У ринкових умовах господарювання особливої важливості набуває об’єктивна оцінка фінансового стану підприємства. Для її визначення розроблено безліч методик поглибленого аналізу та експрес-аналізу, які ґрунтуються на використанні абсолютних та відносних показників. Такі методики надають можливість виявити проблемні напрями в діяльності підприємства і досліджувати причини, які їх зумовили, але не дають можливості зробити обґрунтовані висновки про його фінансовий стан в цілому.

Проблемам комплексного фінансового аналізу присвячено роботи Баканова М.І., Барнгольц С.Б., Бутинця Ф. Ф., Гінзбурга А.І., Ізмайлової К. В., Іоніна Є. Є., Каліни А. В., Ковальчук Т.М., Ковальова В.В., Коробова М. Я., Лахтіонової Л. А., Метьюса М.Р. Мниха Є. В., Парасій-Вергуненко І.М., Рішара Ж., Цал-Цалка Ю. С., Чумаченка М. Г., Шеремета А.Д., Шкарабана С. І.

Солодка А.В. зазначає, що комплексна оцінка фінансового стану підприємства передбачає визначення фінансового потенціалу суб'єкта господарювання, вона дає змогу забезпечити ідентифікацію його місця в економічному середовищі [1].

На думку Олійник О.В зміст фінансового аналізу визначається предметом аналітичного дослідження, його метою і завданнями. Предметом фінансового аналізу є: фінансово-господарські процеси та операції; фінансові результати діяльності підприємства; економічний потенціал і фінансовий стан підприємства; фактори, які обумовлюють результати та ефективність фінансово-господарської діяльності. Метою фінансового аналізу є визначення напрямів і кількісне обчислення резервів збільшення ринкової вартості підприємства на підставі дослідження стану і динаміки показників, які характеризують фінансово- господарську діяльність підприємства, та факторів, які зумовлюють зміну цих показників[2, с.86].

Принципи фінансового аналізу регулюють процедурну сторону його методології і методики. До них належать: державний підхід; науковість; комплексність; системність; об'єктивність; конкретність; точність; дієвість; безперервність; ефективність (економічність); порівнянність; оперативність; демократичність; доступність.

В.Чубай виокремлює 8 основних етапів комплексного фінансового аналізу серед яких: 1. виявлення можливості застосувати конкретні методики аналізу фінансового стану для досліджуваного підприємства; 2. перевірка достовірності та достатності інформації для здійснення аналізу фінансового стану з використанням вибраної методики; 3. здійснення аналізу фінансового стану на основі системи окремих кількісних і якісних показників діяльності підприємства; 4. здійснення аналізу можливого майбутнього впливу на фінансовий стан чинників внутрішнього і зовнішнього середовища; 5. здійснення аналізу фінансового стану підприємства на основі комплексних показників, використовуючи факторні моделі; 6. виявлення узгодженості результатів аналізу на основі одиничних та комплексних показників; 7. перевірка результатів аналізу на коректність і можливість прийняти рішення для якого була потрібна інформація про фінансовий стан; 8. прийняття рішень за результатами здійсненого фінансового аналізу [3, с.316].

Буковська А.В. виокремлює три етапи проведення комплексного фінансового аналізу: 1. Ранжирування фінансових показників і коефіцієнтів; 2. Розрахунок інтегрального показника фінансового стану підприємства; 3. Порівняння розрахункових показників з еталонними величинами [4, с.74].

Для зведення одиничних показників в узагальнюючу оцінку комплексного аналізу підприємства необхідно для початку провести нормування одиничного показника за формулою:

$$Ki = \frac{Pi}{Pi\text{норм}} \qquad (1)$$

де K_i – нормований одиничний показник фінансового стану підприємства; P_i – фактичне значення одиничного показника; $P_{i\ норм}$ – нормативне значення одиничного показника; i – порядковий номер одиничного показника в блочній оцінці.

Ця формула може бути використана, якщо для стійкого фінансового стану фактичне значення має перевищувати нормативне. Якщо ж фактичне значення має бути нижчим за нормативне, формула має інший вигляд:

$$Ki = \frac{Pi\text{норм}}{Pi} \tag{2}$$

Далі необхідно провести підсумкову узагальнюючу оцінку з урахуванням ваги одиничних показників, яка визначається за формулою:

$$Kj = \sum_{i=\alpha}^{n} ai \times Ki \tag{3}$$

де Kj – підсумкова блочна оцінка; α – вагомість одиничного фінансового коефіцієнта в блочній оцінці; n – кількість показників у межах блоку, що характеризує окрему сторону фінансового стану підприємства; j – номер блоку у проведенні комплексної оцінки фінансового стану підприємства.

І на кінець вже проводиться визначення інтегрального показника фінансового стану підприємства. Відбувається це за такою формулою:

$$Kk = \sum_{i=0}^{n} Bj \times Ki \tag{4}$$

де K_K – інтегральний показник фінансового стану підприємства; B_j – вагомість аналітичних блоків фінансового стану в комплексній оцінці; *n* – кількість блоків оціночних показників

Подальші дослідження з даного питання мають бути спрямовані на удосконалення методології комплексної оцінки та також на більш детальне дослідження основних принципів комплексного фінансового аналізу.

Список літератури

1. Солодка А.В. Методологічні основи комплексного аналізу фінансового стану підприємства [Електронний ресурс] / А. В. Солодка // XLVI Науково-технічна конференція факультету менеджменту та інформаційної безпеки (Вінниця, 22-24 березня 2017 р.)– Режим доступу до ресурсу: https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2017/pap
2. Олійник О.В. Розвиток економічного аналізу в умовах трансформаційної економіки / О.В.Олійник, І.Т. Райковська // Вісник ЖДТУ. – 2006. – №35. – С. 85–96.

3. Чубай В. Етапи комплексного аналізу фінансового стану підприємства [Текст] / В. Чубай // Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації : зб. тез доп. дванадцятої міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених [Тернопіль, 26-27 берез. 2015 р.] — Тернопіль : Астон, 2015. — С. 312-314.
4. Бурковська А.В.Комплексний підхід до оцінки фінансового стану підприємства / А.В. Бурковська, О.Ю. Соловйов // Наукові праці Полтавської держ. аграрної академії. – Вип. 1 (4) – Т. 2. – Полтава: ПДАА. – 2012. – С. 73–77.

Кушнерик О. С.
(ф-т економіки та управляння, І курс)

ІСТОРИЧНИЙ РОЗВИТОК ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ XIX - ПОЧАТКУ XX СТОЛІТЬ

Підприємництво є рушієм суспільно-економічного розвитку, адже передбачає впровадження інновацій, технологій згідно вимог часу, сприяє розвитку ринкової економіки, тим самим стимулюючи становлення підприємництва як одного з базових інституційних комплексів. Актуальність теми полягає у тому, що процес розвитку національного господарства, в тому числі підприємницького сектора, є складним і неповністю дослідженим процесом, адже у вказаний період часу українська економіка не була самостійною, а розвивалась згідно з планами Імперії. Саме тому, використовуючи метод емпіричних досліджень, ми розглядаємо даний проміжок часу як підґрунтя становлення та розвитку підприємництва в Україні.

Підприємництво відображає в собі поведінкові, ментально-духовні, соціально-культурні особливості кожної нації, на нього впливають як зовнішні, так і внутрішні фактори. *А.І. Чуткий* (д.і.н., проф. кафедри історії та теорії господарства ДВНЗ "КНЕУ ім. Вадима Гетьмана") вважає, що підприємництво – одна із національних рис українців, розвинутись якій повною мірою заважали історичні перешкоди, адже відомо, що зачатки підприємництва були ще в Київській Русі і вони розвивалось у різних формах і донині.

У період другої половини XIX – початку XX ст. українські вчені-економісти, такі як А. Антонович, В. Вольф, К. Воблий, В. Желєзнов, М. Туган - Барановський, І. Тарасов, М. Цитович, спираючись на наукові дослідження, визначали сутність підприємництва як економічної категорії та його характерні риси. Підприємництво розглядається як явище, що тісно пов'язане з діяльністю людини, яка направлена на виробництво продукції, надання послуг і здійснюється на власний ризик, під особисту майнову відповідальність з метою отримання максимального підприємницького доходу з використанням інновацій у техніці та технології [2]. Аналізуючи праці вчених, з'ясовуємо, що вони здійснили класифікацію підприємств, зокрема акціонерних товариств та монопольних утворень. За видами вони вирізняли 1) за обсягами та характером господарської діяльності власника великі, середні, дрібні, карликові [6]; 2) за чисельністю осіб-власників підприємства: одноосібні та багатоосібні; у свою чергу серед останніх проаналізовано повні і акціонерні товариства, товариства на вірі [7]. Таким чином, можна прослідкувати, що наукова активність сприяла виокремленню та дослідженню підприємництва як окремої господарської діяльності, вчені досліджували явища, які тільки починали зароджуватись. На основі цивілізаційної парадигми, відносин «особистості – суспільства», вчені помітили проблеми і на засадах комплексності, систематичності пропонували шляхи їх вирішення.

В українській економічній думці досліджувався специфічний характер вітчизняної моделі підприємництва, її сутність в системі суспільно-економічного впливу з боку державних структур, робітничих союзів, кооперативних утворень і з'їздів промисловців, при чому останні характеризувалися як інститути захисту, лобіювання та практичного впровадження інтересів підприємців, що сприяло діловій активності [4]. Союзи великих підприємців, які ставили за мету усунення взаємоконкуренції, регулювання виробництва, одержання надприбутків були представлені у формах картелей, трестів, синдикатів. Так, можна визначити, що система

підприємництва була представлена у вигляді взаємодії держави, представницьких об'єднань підприємців, а також великих приватних компаній та монополістичних утворень.

На зламі XIX–XX ст. Україна в межах Російської імперії стає одним з основних центрів промислового виробництва. Необхідно зазначити, що відбувається особливе піднесення важкої, машинобудівної, металургійної, цукрової залізничної та інших галузей промисловості, що було пов'язано з заверешенням промислового перевороту. Саме в цей час спостерігаються активні процеси монополізації виробництва, формується ринок капіталів. При цьому формується клас промислової та торговельної буржуазії, що пов'язано з розвитком капіталізму, не характерне для країн Європи [3]. Після реформи 1861 р.. відбувається зростання промисловості на основі власних капіталів промислових підприємців, що зумовило появу акціонерних товариств, державних інвестицій, особливо у галузі промисловості групи А, та потужного припливу іноземного капіталу у галузі важкої промисловості (французького, німецького), створюючи таким чином особливу модель підприємницьких відносин.

У пореформений період підприємницький стан складався з купецтва, промисловців, фінансистів, біржовиків, поміщиків - підприємців, заможних селян, ремісників, дрібних торговців та іноземних підприємців [5]. Отож, прослідковується зміна позицій та економічної важливості соціальних класів. Якщо протягом першої половини XIX ст. домінуючі позиції в підприємництві утримували дворяни, які користувалися підтримкою уряду, та деякою мірою іноземного капіталу, то в наступному періоді до промислового підприємництва активно залучалися купці, які становили основну за чисельністю і значенням в бізнесі частину підприємців. Вже 1861 р. міські підприємства в Україні, якими володіли гільдійці, становили 72% від їх загальної кількості (1575 з 2201) [1]. На межі XIX-XX ст. відбувається поява підприємців нового типу, які відзначалися високим рівнем освіти, відповідною професійною підготовкою,

необхідними організаційними навичками. У процесі еволюції господарського життя тип підприємця зазнає змін, відбувається відділення функції власності від функції управління.

Яскравим прикладом ґенези національного підприємництва є розвиток підприємницької ініціативи у галузі цукроваріння. Найвідомішими представниками є українські родини Терещенків, Ханенків, Симиренків, які володіли землею, цукровими заводами, торговельними підприємства, що надавало завершеності виробничо-реалізаційному циклу та високі прибутки.

Реформа 1861 р. стала поштовхом до становлення капіталізму на українських землях, оскільки на території нашої країни переважали індивідуальні приватні господарства, які були осередками розвитку підприємницьких відносин у сільському господарстві. Характерною особливістю економічного розвитку на селі в пореформений час було поєднання капіталістичного фермерства з напівфеодальними системами ведення господарства у центральних і східних районах України, що надавало певних прогресивних змін, які сприяли збільшенню товарності у сільському господарстві. Уряд намагався створити прошарок самостійних селян - підприємців, що б призвело до розпаду громади та поступової концентрації землі в руках заможних селян. Такий процес відбувався у зв'язку з активними операціями купівлі-продажу землі. Аналізуючи, можна зазначити, що реформа дала імпульс впровадженню ринкових відносин на селі, чого не було раніше, та розшаруванню селянства на куркулів та пролетарів.

Список літератури

1. Кудласевич О. М. Формування концептуальних засад теорії підприємництва в українській економічній думці другої половини XIX-початку XX ст. : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук : спец. 08.00.01

"Економічна теорія та історія економічної думки" / Кудласевич О. М. – Київ, 2008.- С. 29
2. Кудласевич О.М. Аналіз організаційних форм підприємництва в українській економічній думці другої половини XIX-початку XX ст. // Формування ринкової економіки: Зб. наук. праць. - Вип. 16. - К.: КНЕУ, 2006 - С. 113-122
3. Кудласевич О.М. Становлення та розвиток класу підприємців в Україні: ретроспективний погляд та значення для сьогодення (друга половина XIX-початку XX ст.) // Стратегія економічного розвитку України: Зб. наук. праць. - Вип. 19. - К.: КНЕУ, 2006. - С. 68-73
4. Фещенко В. М. Дослідження з історії економічної думки в Україні (кінець XIX – XX ст.) / відп. ред.. Т.І Дерев'янкін (у співав.) – К.: Наукова думка, 1996. – С. 139
5. Леонтьєв В.В. Економічні есе. -М., Республіка, 1992. – С. 68
6. Воблый К. Г. Начальный курс политической экономии (история, теория и финансы). – Киев, 1918.- С. 112
7. Туган-Барановський М. І. Основи політичної економії. – Львів, 2003.-С. 379

Кушніренко І.В (ф-т маркетингу, III курс)

Мерчандайзинг: інноваційні напрямки на світовому ринку та можливості впровадження в Україні

Мерчандайзинг – фізичне розташування і оформлення товару в місці його продажу, всесторонньо стимулююче покупця до його спонтанної покупки, а також точна вистава і доскональне знання товару [1].

Якщо говорити про перспективи розвитку мерчандайзингу в цілому, то на думку Г. Сенда, провідного спеціаліста в області мерчандайзингу, основний тренд, що впливає на мерчандайзинг - це розвиток сучасної організованої роздрібної торгівлі та закриття невеликих магазинів у зв'язку з нездатністю

конкурувати з великими роздрібними підприємствами. [2]. Незважаючи на перспективи розвитку, відсутність жорстких планограмм торгових мереж і нестабільність асортименту супермаркетів значно ускладнюють використання технологій мерчандайзингу та їх вдосконалення. Як перспективою розвитку мерчандайзингу в Україні може стати створення мерчандайзинг-системи представлення товарів на екранах, що полегшує процес вибору продукції; взаємодія з вітриною, що дозволяє потенційним покупцям розглядати товари в різних ракурсах на полицях реального магазину.

До інноваційних технологій в мерчандайзингу відносять: 3D-вітрини, віртуальні полиці та інтерактивні дисплеї.

3D-вітрини. Дану технологію використовують магазини одягу. Відвідувачам пропонують одягнути 3d-окуляри, які висять на вході до магазину. В місті Сан-Пауло магазин прикрас H.Stern використовував цю технологію для створення ілюзії, що прикраси переміщуються по склу. Іспанський бренд одягу Zara вже в квітні наступного року почне додавати технологію доповненої реальності на вітрини своїх магазинів в Україні. Так, на думку представників бренду, вони привернуть увагу покоління мілленіалів [3].

Віртуальні полиці. (5D-планограмма). Компанія P&G називає віртуальну полицю (Virtual Shelf) інструментом візуалізації нового покоління. Розробляючи 5D-планограмму, вони хотіли створити презентаційний матеріал, що був би наочним, ефективним і реалістичним.

Інтерактивні дисплеї різної складності, починаючи із РК-моніторів, що демонструють, наприклад, товар при використанні кінцевим користувачем або процес виробництва запропонованої продукції, закінчуючи електронними консультантами.

Так, компанія Adidas в одній з точок продажів встановила Virtual Footwear Wall (віртуальна стіну взуття) з сенсорним управлінням на електронному прилавку покупець вибирає вподобану йому модель, задає потрібні параметри (колір і розмір) і керуючи зображенням, може ретельно розглянути її. Інший

приклад. Компанія KPN (Нідерланди) в салонах стільникового зв'язку встановила інтерактивні дисплеї Cell Phone Displays. вони дозволяють споживачам вивчити асортимент продукту і їх характеристики самостійно, що не тільки економить час, а й посилює враження, отримані від шопінгу [3].

Щодо України, то гарним прикладом використання інтерактивних дисплеїв у роздрібній торгівлі є мережа АТБ. Біля при касової зони знаходяться дисплеї, де покупці можуть відповідати на поставленні питання, переглядати акції, що діють в мережі.

Використана література:

1. Таборова Л. Г. Умный мерчандайзинг: практическое пособие / Л. Г. Таборова. — М.: Издательско - торговая корпорация «Дашков и К», 2009. — 160 с.

2. Гладков Д.Е., Горбунова В.В. МЕРЧАНДАЙЗИНГ КАК ИННОВАЦИОННОЕ СРЕДСТВО ОБСЛУЖИВАНИЯ // Материалы VIII Международной студенческой электронной научной конференции «Студенческий научный форум» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.scienceforum.ru/2017/pdf/40811.pdf

3. Ковбаса, З.В. Міжнародний аспект інноваційних маркетингових технологій мерчандайзингу / З.В. Ковбаса, В.А. Омельяненко // Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 24-26 квітня 2013 р. / За заг. ред. О.В. Прокопенко. — Суми : СумДУ, 2013. — Т.3. — С. 257-258.

4. Савенко І. В. Використання інструментів мерчандайзингу в діяльності Інтернет-магазинів / І. В. Савенко, Л. В. Капінус, Н. П. Скригун // Актуальні проблеми економіки. - 2013. - № 5. - С. 125-131. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2013_5_15.

5. Володимир Бондаренко. ТОП-5 трендів e-commerce в Україні в 2018 році [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://rau.ua/uk/novyni/top-5-trendov-e-commerce-2018/.
6. New Technologies Applied to the Fashion Visual Merchandising. // Scientific Research Publishing. – 2017. – С. 412–429.

Лавринович Ю.О., (ф-т економіки та управління, IV курс)

СТАРТАП ЯК ФОРМА ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ

У провідних країнах світу інноваційний шлях розвитку використовується як ефективний засіб подолання кризових явищ, підтримки конкурентоспроможної продукції та формування ринку високих технологій.

Формування інноваційної економіки як обов’язковості досягнення цілей довгострокового соціально-економічного розвитку України обумовлює необхідність активізації інноваційних процесів як на рівні держави, так і на рівні підприємництва.

Практика найбільш інноваційно-активних країн світу переконливо свідчить, що саме малий бізнес є рушійною силою інноваційного підприємництва. Тому в сучасних умовах розвитку економіки найбільш актуальним стає питання створення проектів та бізнес-ідей не професіоналами, а найбільш натхненними та цілеспрямованими молодими підприємцями, що прагнуть реалізувати свій потенціал.

Історичні тенденції, а саме низка економічних криз і стан економіки України у цілому створили в Україні передумови для розвитку стартап- підприємництва. На сьогоднішній день в Україні розробляється достатня кількість стартапів: від інформаційних технологій і гаджетів до фінансових сервісів. Багатьом з них вже вдалося стати відомими та залучити постійних клієнтів.

Стартап зазвичай визначають як нещодавно створену або таку, що знаходиться в процесі створення, компанію, бізнес-модель функціонування якої базується на інноваційній ідеї [3, с. 16; 4, с. 111].

Стартапи реалізуються невеликими компаніями з метою започаткування інноваційного бізнесу, виведення на ринок нових продуктів і подальшого продажу. Традиційно більшість стартапів реалізуються в сфері інформаційних технологій, проте вони можуть відноситись до будь-якої області ринку. Часто їх купують великі корпорації, які є занадто неповороткими для власної ефективної інноваційної діяльності. Завдяки своїй оригінальності, мобільності, гнучкості та неповторності стартапи складають реальну конкуренцію великим корпораціям.

Основою і запорукою успішності стартапу є покладена в його основу інноваційна ідея, що забезпечує або створює нову споживчу цінність. Оригінальна, неповторна ідея з високою цінністю для споживачів і вже опрацьованою бізнес-моделлю, апробована і сприйнята ринком у разі запуску стартапу, стає привабливою для великих корпорацій, і на цьому етапі вони готові заплатити за неї.

Обов’язковою складовою, необхідною для успішного ведення інноваційної підприємницької діяльності є команда стартап проекту. Важливо, щоб один стартапер ефективно доповнював іншого, тобто в команді повинні бути «зібраними» різні риси, які допоможуть зробити компанію успішною і прибутковою.

Характерними особливостями новостворених компаній, якими є стартапи, є наступні:

- створення нового та унікального продукту, який буде задовольняти найважливіші потреби споживачів;

- швидкий розвиток (зазвичай, стартапи створюються за 3-4 місяці за винятком високотехнологічних стартапів, на впровадження яких необхідно більше часу);

- нестача початкових фінансових ресурсів для втілення ідеї в життя (у більшості випадків, початкові інвестиції є стартовим капіталом засновників проекту);

- великі ризики (згідно статистичних даних, близько 70% всіх стартапів не виживають на ринку вже у перший рік існування, а з решти – 40% не доживає до дворіччя компанії) [5].

Будь-який стартап потребує певних фінансових вкладень, але підприємцям-початківцям знайти джерела фінансування для реалізації нових ідей у сучасному економічному середовищі та недостатньо розвиненій інфраструктурі інноваційного ринку виявляється досить складно. Основна проблема зовнішнього фінансування стартапів полягає в тому, що існує великий ризик неповернення засобів, що вкладаються в новий бізнес. Фінансову допомогу надають тільки кращим проектам, саме тому відбуваються різні конкурси, які допомагають людям з інноваційними проектами пробитися на ринок і створити свою компанію.

Існують різні способи залучення інвестицій до фінансування стартапів. Серед основних моделей фінансування стартапів виділяють франшизу; венчурні фонди; бізнес- ангели; конкурси; бізнес-акселератори; краудфандинг; Smart money (розумні гроші); стратегічні інвестори; субсидії держави [6].

Вибір моделі фінансування стартапу є важливим моментом, оскільки від цього залежить подальша доля проекту. Якій з моделей віддати перевагу — це складне рішення, яке приймається виходячи зі специфіки самої ідеї, інвесторів, ресурсів та можливостей. Масштаби бізнесу компанії, її імідж і популярність серед інвесторів, загальноекономічна ситуація в країні і світі, стан ринку — головні чинники вибору моделі фінансування стартапів [4, с. 112].

Ефективний стартап — це не просто реалізований проект, а в першу чергу згрупована команда, яка створює продукт, що задовольняє попит споживачів, яка здатна навчатися на своїх помилках і не зупинятися на шляху розробки свого проекту. Найважливіший принцип стартапу полягає в тому, що провал — це

досвід, який допоможе зробити ідеальний продукт для достатньо великої аудиторії споживачів, щоб бути комерційно вигідним.

На даному етапі розвитку підприємництва спостерігається значне піднесення розвитку українських стартапів, які досить швидко розвиваються і мають багато користувачів. Однак мала зацікавленість держави в сучасних інноваційних проектах змушує молоді компанії співпрацювати насамперед з іноземними інвесторами, які допомагають втілити проекти в життя та стати конкурентоспроможними. Саме тому для успішного розвитку українських підприємств необхідно сприяти ефективному функціонуванню стартапів в Україні, створювати механізми для підвищення результативності їхньої діяльності на вітчизняному ринку та визнання значущості інноваційних технологій.

Список літератури

1. Закон України «Про інститути спільного інвестування» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua

2. Аграрний ринок і IT-симбіоз розумних рішень [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://startupline. com.ua/startups/agricultural-marketit

3. Галасюк К. А. Інновації як інструмент подолання кризових явищ на підприємствах готельного господарства / К. А. Галасюк // Науковий вісник. Одеський національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Одеса, 2013. – № 2(181). – С. 13-21.

4. Економічні проблеми сталого розвитку: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам’яті проф. Балацького О. Ф.: у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми: Сумський державний університет, 2013. – Т. 4. – С. 111-112.

5. Характерні риси стартапів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pro-biznes.com.ua

6. Що таке стартап? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://biznesua.com.ua/shho-take-startap/

Лебедко Н.Р., (ф-т фінансів, ІІІ курс)

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ІНВЕСТОР: ПРОБЛЕМА ВИБОРУ

Сьогодні економіка України є досить нестабільною і кожен сьогодні відчуває різке зростання цін та погіршення купівельної спроможності при незмінних доходах. Отже, постає питання – «Як зберегти вартість своїх коштів?», а ще краще – «Як їх примножити?». Тому в 2018 році слід вкладати кошти з великою розважливістю. Аби примножити їх, потрібно уважно проаналізувати найактуальніші варіанти інвестування, тобто дослідити їх переваги та недоліки.

Актуальні інвестиції 2018 року розглянемо за такими активами:

1) Золото – особливий актив, оскільки воно навіть під час економічних криз завжди залишається в ціні. Його вартість поступово зростає, проте дуже повільно і тому, на мою думку, золото є беззаперечним активом збереження вартості, але не примноження коштів, оскільки такі довгі інвестиції можуть не всі собі дозволити, бо очікувати реальний ефект можна 5-10 років. Зате дорогоцінні метали є надійним довгостроковим інструментом захисту від інфляції. У 2018 році вартість дорогоцінних металів прогнозовано зросте на 10 – 20%. Отже, є сенс інвестувати кошти у золото цього року.

2) Іноземна валюта. Якщо обирати збереження вартості в іноземній валюті, то я б радила зберігати кошти у різних валютах, щоб не втратити все, у разі сильного падіння курсу однієї з валют [2].

Долар США та Євро є досить стійкими та стабільними валютами. По відношенню до гривні вони поступово щороку зростають. Долар має менші коливання курсу, тому його частіше використовують для збереження та примноження вартості. Ризиковою при використанні цього активу є зміна курсу валют. Також не слід забувати про ризик валютного шахрайства в обмінних касах. Щоб мінімізувати цей ризик, я раджу здійснювати обмін у банках.

3) Акції. Перед купівлею акцій треба провести детальне вивчення кон'юктури ринку, його секторів та компаній, зробити їх фінансовий аналіз, та проаналізувати обрані цінні папери. Ефективно підходити до цієї справи з допомогою професіонала – брокера. Для інвестування коштів у акції краще обирати велику компанію, яка є лідером свого сектору, динамічно розвивається, конкурентна. Останнім часом великої популярності набирають компанії, що пов'язані з інноваційною діяльністю, IT-технологіями, космос, компанія Тесла, та ін. Я впевнена, що у цьому році акції компаній будуть дорожчати, тому якщо інвестувати у цінні папери, то обирати компанію бажано такого напрямку. Не слід забувати про податок на прибуток. В Україні при отриманні прибутку від операцій з акціями інвестор повинен сплатити податок у розмірі 18%.

4) Bitcoin – криптовалюта майбутнього, яке вже настало.

Віртуальна валюта відносно нещодавно отримала значний ажіотаж серед молодих інвесторів і багато сміливців розглядають її як можливість заробітку. Але криптовалюта Bitcoin дуже нестабільна. Щодня в середньому її курс може коливатись в інтервалі 200$. Тому здійснювати операції доводиться, тільки ґрунтуючись на власній інтуїції, попри досить значні ризики. Крім того, у біткоіна погана платіжна система: високі комісії при платежах, які постійно ростуть і низька швидкість переказу до 4-5 годин. З іншого боку, у криптовалюти є плюси і більше шансів на ріст. На сьогодні ми можемо помітити, що зміна тренду від падіння до росту сталась впродовж березня цього року [1].

5) Придбання нерухомості – завжди є одним з найпопулярніших активів інвестування, адже житло практично ніколи не падає в ціні. За прогнозами експертів ринку, в найближчі кілька років вартість нерухомості буде тільки зростати, тому купівля нерухомості – це виграшний варіант. Наступна перевага – житло можна здавати в оренду. Тоді ця інвестиція приноситиме пасивний дохід, але на повну окупність квартири піде близько 12 років, тому цей інвестиційний варіант як є на довгу перспективу. Також є сенс такої інвестиції

у тому, щоб залишити житло у спадок нащадкам. При інвестуванні в нерухомість потрібно пам'ятати про ліквідність житла. [1].

6) Депозит. Сьогодні вітчизняній банківській системі характерне зростання банкрутства комерційних банків. Люди частіше забирають свої вклади з поточних рахунків через недовіру до банківського сектору. Але, попри все, депозит є одним із досить поширених методів інвестування коштів, тому для мінімізації ризику, найкраще відкривати депозитний рахунок у великому банку з іноземним капіталом. Такі банки більш стійкі і рідше стають банкрутами, тому в них гроші будуть у більшій безпеці. При виборі банку слід бути уважним: вища ставка депозиту, ніж середньоринкова, може означати, що банку не вистачає резервів, тому він прагне залучити нові кошти, обіцяючи високі відсотки. Тому потрібно уважно вивчати ринок і довіряти гроші банкам з середньоринковою ставкою, а також при виборі банку звертати увагу на рейтинги Мінфіну.

Отже, серед наведених актуальних активів 2018 року продемонстровано переваги та ризики кожного. Для кожного індивідуального інвестора у певній ситуації вигідніше використовувати різні активи. Отже, щоб успішно інвестувати свої кошти в 2018 році і отримати прибуток, треба починати з раціонального розподілу своїх коштів, вивчати ринки, складати свій інвестиційний портфель, інвестувати з розумом у декілька активів.

Список використаних джерел:

1. Коваль А. Куди вкласти гроші в 2018 році: поради експерта з інвестування / А. Коваль // WestNews. - 5.03.2018. - Режим доступу: https://westnews.com.ua/kudi-vklasti-groshi-v-2018-rotsi-poradi-eksperta-z-investuvannya/

2. Інвестиційний портфель 2018: у що вигідно вкласти гроші // Сьогодні. - 4.02.2018. - Режим доступу: https://ukr.segodnya.ua/economics/finance/investicionnyy-portfel-2018-vo-chto-vygodno-vlozhit-dengi-1109478.html

Левенко М.М. (ф-т економіки та управління, магістрант)

ІСО ЯК ДЕМОКРАТИЧНИЙ АНАЛОГ ІРО НА РИНКУ СТАРТАПІВ

В наш час все більше стартапів вважають за доцільніше залучення коштів за допомогою ІСО на крипторинку, як більш демократичний аналог ІРО в традиційному розумінні.

Формі ІСО надають перевагу, в основному, стартапи, в яких саме повноцінний продукт на даний момент існує лише на папері, або, максимум, має MVP (Minimum viable product) – мінімально життєдійсний продукт .

Оскільки ІСО пов'язане з випуском токенів, то проект повинен працювати на технології блокчейн. Але серед проблем росту і розвитку нової технології існують такі як: шахрайство і не добропорядність деяких стартаперів.

Кожному емітенту необхідно передбачити все можливі сценарії виникнення спорів і потурбуватися про виключення шахрайських схем у випуску і реалізації токенів. Частіше за все проблеми трапляються в випадках неоднозначності ключових пунктів, коли за межами зазначених умов залишилися істотні особливості, або в випадку, коли виник дисонанс між очікуваними результатами і реальністю.

Повертаючись до поняття ІРО: всім гравцям на ринку відома абревіатура ІРО (Initial Public Offering), тобто первинне публічне розміщення, при якому компанії отримують кошти від продажу акцій. Нещодавно, в середовищі криптовалют отримала популярність схожа за інструментарієм модель ІСО (Initial Coin Offering) – первинне розміщення монет, але для загального розуміння доречніше використовувати термін ІТО (Initial Token Offering), так як випускаються саме токени, а не монети в традиційному їх розумінні.

Якщо акцентувати увагу на ключових особливостях між респектабельним IPO, яке доступне для інвесторів при умові високого порогу входу і ICO, як інструменту по залученню коштів на розвиток стартапів, то існує ряд відмінностей.

Однією с головних особливостей є модель власності: в технології блокчейн інвестори отримують функціональні токени, які можна використовувати в рамках конкретного сервісу, під який вони були випущені, але вартість токенів, в такому випадку, буде варіюватися і збільшуватися при умові збільшення популярності відповідного сервісу.

Якщо говорити про бізнес-модель, то проекти, які використовують блокчейн – переводять бізнес на децентралізованний формат, тому в даному випадку не існує спеціальних вимог до геолокації, віку, соціального статусу інвесторів.

Функціонування проектів на блокчейн є гарантією довіри за рахунок використання ресурсів своїх учасників. Даний формат передбачає створення протоколів поверх вже існуючих та забезпечує безперервний потік інвестицій при достатньо великій аудиторії крипто-інвесторів.

Як вже зазначалося, форма IPO використовується зазвичай все функціонуючими компаніями, які потребують коштів з метою розширення бізнесу в той момент як ICO в 90 % випадках – це стартапи, які мають лише мінімальний функціонуючий прототип майбутнього проекту.

На сьогоднішньому етапі розвитку технології блокчейн і формату ICO немає регуляторного чіткого поля, але існують основні документи, які відображають відносини між емітентами токенів і зацікавленими інвесторами: white paper, terms and conditions. Зараз ця документація представлена в форматі публічної оферти, яка описує основні точки взаємовідносин, які можуть виникати між власниками інтернет-сервісів і потенційними інвесторами.

В зв'язку з тим, що ринок ICO знаходиться тільки на етапі становлення існують як і перспективні проекти так і шахрайські схеми. Тому з метою перевірки блокчейн-стартапів на реальність в світі набирають популярність рейтингові агенства, які оцінюють перспективи розвитку проектів під ICO. Одним з таких агенств є ICORating, яке має змогу авторитетно оцінити технічні характеристики платформи, бізнес-модель, ризики і можливості майбутнього бізнесу.

Таким чином, обираючи модель ICO стартапери і інвестори повинні розуміти весь масштаб ризиків, однак високі ризики нівелюються можливістю за достатньо короткий період (1–2 роки) отримати віддачу на вкладений капітал та подальшої перспективи отримання прибутків за допомогою новітніх технологій.

Список літератури:

1. Crypto ICO vs. Stock IPO: What's the Difference [Electronic resource]. – Mode of access: https://masterthecrypto.com/crypto-ico-vs-stock-ipo/
2. Initial Coin Offering (ICO) vs. Initial Public Offering (IPO) [Electronic resource]. – Mode of access: https://www.feedough.com/initial-coin-offering-ico-vs-initial-public-offering-ipo/
3. ICO vs. IPO: основні відмінності [Electronic resource]. – Mode of access: http://legal-it.club/ico-vs-ipo-osnovnye-razlichiya/
4. ICO vs. IPO: Everything you Need to Know [Electronic resource]. – Mode of access: https://edgylabs.com/startups-are-looking-ico-not-ipo

Левченко А. І.,(ф-т економіки та управління, IV курс)

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ КЛЮЧОВИХ ПОКАЗНИКІВ ЕФЕКТИВНОСТІ

Актуальність. Актуальним завданням для підприємств за сучасних високотурбулетних умов господарювання є створення методичного підґрунтя і відповідного інструментарію, які допомогли б осучаснити організаційну та інформаційну структуру бізнесу для забезпечення високого рівня результативності не лише в сьогоденні, а в майбутньому. Стійкий розвиток

підприємств різних галузей, зростання масштабів їх діяльності, неможливі без розробки й реалізації ефективної стратегії, підсиленої системою аналітичної підтримки розвитку, зокрема на основі концепції ключових показників ефективності (KPI). Широке розповсюдження й застосування KPI в діяльності різних організацій, а також їх використання для аналізу результатів і мотивації персоналу та в рамках управління окремими сферами діяльності й бізнес-процесами для розвитку аналітичної функції на підприємстві, є актуальним у всьому світі.

Постановка проблеми. Сучасна високотехнологічна економіка не може ефективно функціонувати без використання нових систем управління. У зв'язку з цим в практику управління вітчизняними підприємствами повинні впроваджуватися нові інноваційні підходи, одними з яких є застосування системи ключових показників ефективності на основі збалансованої системи показників (BSC), яка дозволяє суттєво покращити якість управління процесами компанії, особливо за наявності інноваційних проектів.

Результати дослідження. У поточній економічній реальності до системи управління підприємством пред'являються особливі вимоги щодо досягнення запланованого рівня ефективності, вдосконалення систем управління, що обумовлене, насамперед, збільшенням клієнтоорієнтованості бізнесу, підвищенням ролі інтелектуального капіталу та інформаційних ресурсів, зокрема масовим використанням інтернет-технологій та автоматизованих систем управління, що в умовах конкурентного тиску з боку інтегрованих бізнес-структур потребують негайних рішень і чітко спланованої стратегії. Серед сучасних моделей стратегічного управління найкращим чином для відображення особливостей інноваційної діяльності, що є реальним втіленням інноваційного процесу як довгого ланцюга створення цінності підприємства на основі нового продукту, можна визначити такі: збалансована система показників Д.Нортона та Р.Каплана та ключові показники ефективності Д.Парментера [1].

Основна ідея KPI полягає в тому, що з їх допомогою можна однозначно і предметно оцінити роботу та ефективність будь-якого співробітника, групи людей, підрозділу, проекту і компанії в цілому та забезпечити аналітичну підтримку підприємства. Інтеграція системи KPI в управління розвитком дозволяє забезпечити досягнення цільових результатів, значно масштабувати бізнес компанії, суттєво збільшити ринкову частку тощо. При цьому необхідно коректно визначити набір вирішальних чинників ефективного ведення бізнесу. Тому показники повинні мати цифровий формат, їх число має бути оптимізованим відповідно до потреб організації, а також необхідно, щоб індикатори ефективності діяльності були реальними і досяжними одночасно об'єднуючи цілі і завдання всієї організації [2].

Традиційні способи оцінювання інноваційних проектів, які засновані в основному на аналізі фінансових і економічних показників, не в повній мірі дозволяють оперативно і всебічно оцінювати хід реалізації діяльності підприємства та швидко реагувати на мінливе ринкове середовище. Як відповідь на потребу в механізмах випереджаючого управління з'явився інструмент стратегічного менеджменту - збалансована система показників (BSC). KPI і BSC мають непрямий зв’язок, у якому BSC описує перспективу «бізнес-процесів», на якій знаходяться цілі, пов’язані з ними. А для досягнення цих цілей можна використовувати ключові показники ефективності цих бізнес-процесів. Збалансована система показників надає керівництву компанії зовсім новий інструмент управління, що переводить стратегію компанії до набору взаємопов’язаних ключових показників, які оцінюють критичні фактори не тільки поточного, але й майбутнього її розвитку.

Розробка і впровадження моделі KPI на основі BSC дозволить організації підвищити якість управління, швидше реагувати на зміни навколишнього середовища, забезпечити результативний розвиток організації на стратегічному рівні, а універсальність і легкість інтеграції цих систем впровадить реалізацію інноваційного підходу в стратегічне управління.BSC є найкращим

інструментом оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства, що базується на основі бізнес-моделі і відображає інноваційну діяльність підприємства.

Висновки. В результаті дослідження моделі ключових показників ефективності на основі збалансованої системи показників, можна зробити висновки, що дана концепція є багатогранним та складним процесом при впровадженні на підприємстві і вимагає знання предметної області, досвіду, творчого підходу і неординарних ідей, вміння взаємодіяти зі співробітниками компанії. KPI сприяє досягненню цілей будь-якої організації, а саме в підвищенні ефективності бізнесу та роботи персоналу. Основна перевага даних показників в тому, що процес прийняття рішень зводиться до аналізу даних, які доступні в будь-який момент і подані в заздалегідь затвердженому форматі.

Список літератури

1. ParmenterD. Key Performance Indicators Developing, Implementing, and Using Winning KPIs. / ParmenterD. –2007. – P. 136.
2. Клочков А.К. KPI и мотивація персонала. Полный сборник практических инструментов. — Эксмо, 2010. — 160 с.

Левченко Я.Ю., (Юридичний інститут, ІІ курс)

ТЕНДЕНЦІЇ ГАРМОНІЗАЦІЇ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

На сучасному етапі розвитку суспільства створення різноманітних творів відбувається з блискавичною швидкістю і потребує такого ж швидкого та всебічного регулювання на законодавчому рівні, що забезпечується різноманітними нормативно-правовими актами. Цивільним кодексом України та Законом України «Про авторське право і суміжні права» поняття авторського права не визначається, однак, відповідно до роз’яснення Всесвітньої організації інтелектуальної власності (далі – ВОІВ) під авторським правом зазвичай розуміють «надане законом право автора твору оголосити себе його творцем,

відтворювати цей твір, розповсюджувати його або доводити до загального відома публіки будь-якими способами і засобами, а також виключне право надавати дозвіл іншим особам використовувати твір визначеним способом» [4].

Враховуючи процес наближення вітчизняного законодавства до законодавства ЄС, у сфері авторського права склалися певні тенденції гармонізації, адже наразі Україна є однією з держав, де значного поширення набула проблема захисту прав авторів, яка має бути вирішена шляхом гармонізації норм чинного законодавства до стандартів ЄС.

Гармонізація авторського права у ЄС була започаткована виданням Європейською Комісією Зеленої книги «Про авторське право і виклик технологій», а згодом продовжена такими актами як Зелена книга «Про авторське право і суміжні права в інформаційному суспільстві» 1995 р. та «Продовження Зеленої книги про авторське право і суміжні права в інформаційному суспільстві» 1996 р. Як наслідок, у 2001 р. Європейський Парламент і Рада прийняли Директиву 2001/29/ЄС про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві, метою якої була адаптація законодавства про авторське і суміжні права до технологічних новацій. Аналізуючи acquis communautaire у авторсько – правовій площині необхідно вказати на його прямий взаємозв’язок із авторським правом України, адже Угода про партнерство та співробітництво між Європейськими співтовариствами і Україною, підписана в 1994 р., містить пряме зобов’язання до кінця п’ятого року після набуття Угодою чинності забезпечити рівень захисту прав на інтелектуальну власність, аналогічний існуючому в Співтоваристві, включаючи ефективні засоби забезпечення дотримання таких прав [3].

Положення щодо розвитку авторського України та його гармонізації із загальними стандартами ЄС містить і Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. В тексті угоди

нормам, що стосуються авторського права, відведено підрозділ 1 частини 2 глави 9, що охоплює статті 161-192. Серед основних особливостей цих статей можна виокремити:

1) визначення переліку міжнародних договорів, зобов'язання дотримуватись які підтверджені Угодою. До них належать: а) Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм та організацій мовлення від 1961 р.; б) Бернська конвенція про охорону літературних та художніх творів від 1886 р. зі змінами станом на 1979 р.; в) Договір ВОІВ про авторське право від 1996 р. ; 4). Договір ВОІВ про виконання і фонограми від 1996 р.;

2) встановлення терміну охорони прав автора літературного або художнього твору, рівного часу життя автора і 70 р. після його смерті. Таким же є строк охорони прав автора і у Законі України « Про авторське право та суміжна права», однак, в Угоді вказано, що даний строк встановлюється незалежно від того коли твір був правомірно оприлюднений. У Законі України «Про авторське право та суміжні права» залежність охорони прав автора від часу оприлюднення встановлюється лише для творів оприлюднених анонімно чи під псевдонімом і відсутність залежності між часом оприлюднення та початком охорони прав автора для всіх інших творів не прописується, а є загально зрозумілим;

3) встановлення терміну охорони прав автора кінематографічного або аудіовізуального твору, рівного не менше, ніж 70 р. з дати смерті останньої особи з групи авторів такого твору, які визначені за життя, незалежно від того чи визначені вони як співавтори. До групи авторів на обов'язковій основі відносять режисера-постановника твору, надаючи сторонам свободу у визначенні інших співавторів, однак угодою встановлюється щонайменший склад групи авторів, від дати смерті одного яких і буде відраховуватись строк.

4) Окреме визначення терміну дії авторських прав на критичні та наукові публікації (не більше 30 років із дати публікації) та на оригінальні фотографії

(протягом життя автора та 70 років після його смерті). Таким чином буде запроваджено особливий режим захисту авторських прав на такі об'єкти. А охорона інших фотографій, можливість встановлення якої зазначена в Угоді також значним чином розширить межі захисту авторських прав;

5) до терміну «комп'ютерні програми» згідно з Угодою включаються попередні дослідні матеріали. В той час коли в чинному законодавстві такі матеріали не входять до об'єкта авторських прав та можуть бути використані незаконно. Якщо дане положення буде внесене до поняття «комп'ютерна програма» у чинному законодавстві – це допоможе врегулювати та захистити права автора на такі дослідні програми та уникнути зловживань.

Загалом, проаналізувавши деякі статті Угоди про асоціацію з ЄС та Закону України «Про авторське право і суміжні права» варто зазначити, що більшість положень вітчизняного законодавства відповідає стандартам законодавства ЄС та не суперечить їм, однак, наближення норм авторського права нашої держави до європейських відбувається у напрямках розширення та уточнення деяких понять та строків, які охоплюються законодавством про авторські права, долучення нових положень, що не врегульовані українським законодавством та цілковите удосконалення авторського права України відповідно до сучасних міжнародних стандартів.

Список літератури

1. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64.

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Міжнародний документ від 27 червня 2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page

3. Європейський Союз та Україна: перспективи трансформації двосторонніх відносин: Зб. матеріалів III щорічної Міжнародної науково-практичної

конференції «Акутальні проблеми міжнародних відносин:політичні, економічні та правові аспекти» (м. Львів, 25.10.2013 р.) / Редкол: І.С. Бик, М.М. Микієвич, Н.В. Антонюк, І.М. Грабинський. – Львів.: DPI, 2013. – 429 с.
4. Цивільне право України. Загальна частина / за ред.: О. В. Дзера, Н. С. Кузнєцова, Р. А. Майданик. – К. : Юрінком Інтер, 2017. – 967 с.

Лисенко О.О.

«Міжнародна економіка та менеджмент», 2 курс

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ З ЄВРОПЕЙСЬКОЮ АСОЦІАЦІЄЮ ВІЛЬНОЇ ТОРГІВЛІ

Європейська асоціація вільної торгівлі була заснована в результаті Стокгольмської угоди [1], що була підписана 4 січня 1960 р. й набула чинності після обміну ратифікаційними грамотами [2]. Країни-засновники: Австрія, Данія, Великобританія (була ініціатором), Норвегія, Португалія, Швеція і Швейцарія для сприяння більш тісному економічному співробітництву та вільній торгівлі в Європі [3].

На сучасному етапі ЄАВТ об’єднує митні території чотирьох європейських країн, які не вступили до Європейського Союзу: Республіки Ісландія, Князівства Ліхтенштейн, Королівства Норвегії та Швейцарської Конфедерації. На сьогодні ЄАВТ підписала Спільні декларації про співробітництво та уклало угоди про вільну торгівлю з низкою країн, що розвиваються.

ЄАВТ є третім за величиною торгівельним партнером з торгівлі товарами Європейського Союзу (з часткою 11,1%), а другим за кількістю послуг (16,5%) [7]. Загалом існує тенденція до збільшення обсягів торгівлі серед країн-учасниць ЄАВТ: середній темп зростання експорту за останні п'ять років становить 0,8%, імпорту 3.4%.

Загалом, усі країни-учасниці ЄАВТ відзначають сьогодні позитивний ефект, який зробило на них членство в Європейській асоціації вільної торгівлі. Але зупинимося більш детально саме на співпраці України з країнами ЄАВТ. Співробітництво ЄАВТ з Україною здійснювалося поступово, проходячи два рівні. Перший рівень співробітництва розпочався з підписанням Декларації між країнами ЄАВТ та Україною про співробітництво (19 червня 2000 р.). Другий рівень співробітництва характеризується укладанням Угоди про зону вільної

торгівлі, яка була підписана 24 червня 2010 р. у м. Рейк'явіку. Варто особливо відзначити, що ця угода є першою підписаною преференційною угодою після вступу України до СОТ.

На сучасному етапі, для України ЄАВТ це потенційний ринок з понад 14 млн. споживачів з високою купівельною спроможністю і сукупним ВВП у 1 056,65 млрд. євро (2016 р.). Щодо перших підсумків дії Угоди про вільну торгівлю з ЄАВТ, то одразу після набуття чинності Угоди про зону вільної торгівлі одразу помітно збільшення обсягів торгівлі у наступні роки, зовнішньоторговельний обіг (товарів та послуг) між Україною та країнами ЄАВТ у 2012 році зріс на 1,8%, порівняно з попереднім. Але вже у січні-березні 2013 року він сягнув 706,7 млн. дол., що більше січня-березня 2012 року в 1,4 раза. Експорт товарів та послуг до країн-членів ЄАВТ у 2012 році становив 822,3 млн. дол., у січні-березні 2013 року - 304,5 млн. дол. (збільшився, порівнюючи з січнем-березнем 2012 року в 1,8 раза). Імпорт товарів та послуг з цих країн у 2012 році склав 1 млрд. 474,1 млн. дол., що більше 2011 року на 10,7%; у січні-березні 2013 року склав 402,2 млн. дол., що більше січня-березня 2012 року на 21,9% [6]. Товарообіг (торгівля товарами та послугами) між Україною та державами ЄАВТ у 2016 році становив 2 млрд 285 млн. дол. США, негативне для України сальдо складає 622 млн. дол. США, такий стан зумовлений тенденціями до скорочення загального експорту [6].

Можна із впевненістю констатувати той факт, що після набуття чинності Угодою торгівля між Україною та ЄАВТ пожвавилась, адже до цього країни ЄАВТ не відігравали вагомого значення в зовнішній торгівлі України. У середньому торгівля з цими країнами становила 0,3% від загального експорту, та 2% від загального імпорту (за останні п'ять років до набуття чинності Угоди). Проте через гібридну війну Росії проти України динаміка торгівлі в 2014–2015 роках сповільнилась і незважаючи на покращення цієї ситуації в останні роки і створення ЗВТ, торгівля між Україною та ЄАВТ ще не вийшла на докризовий рівень (2008 р.).

Оцінюючи ефект Угоди, зазначимо зростаючу з кожним роком частку перлів природних або культивованих, дорогоцінного або напівдорогоцінного каміння у структурі експорту товарів України до країн ЄАВТ (64% від загального експорту у 2017 році), що майже в повному обсязі йде до Швейцарії. Очевидно, що Україна залучена до ланцюжка створення вартості, поставляючи сировинні матеріали для виготовлення ювелірної продукції, що, свою чергу, продається торговими домами в інших країнах, роблячи цей ланцюжок глобальним. Безумовно через таку торгівлю наша держава втрачає величезний прибуток та можливості розширення сфер торгівлі, Україні необхідно брати безпосередню участь у переробці даної сировини та виготовленні готової продукції на своїй території. Імпорт із країн ЄАВТ є більш диверсифікованим та постійним за період спостереження, ніж експорт. Основними товарними групами імпорту є риба й ракоподібні, перли природні або культивовані, дорогоцінне або напівдорогоцінне каміння, палива мінеральні; нафта і продукти її перегонки, фармацевтична продукція, реактори ядерні, котли, машини.

Отже, проаналізувавши ситуацію, що склалася на етапі європейської інтеграції, а саме на прикладі ЄАВТ, ми дійшли до висновку, що, незважаючи на високий рівень розвитку країн та потужні економічні зв’язки, ЄАВТ так і не стала повноцінним інтеграційним угрупованням. Це відбулося через те, що країни, які увійшли до Асоціації, виявилися слабо пов'язані між собою економічними зв’язками, а ЄАВТ не змогла просуватися до шляху європейської інтеграції настільки ж ефективно, як інші Європейські Співтовариства.

Аналіз показав, що уряду нашої країни необхідно мобілізувати сили для того, щоб торгівля між Україною та ЄАВТ вийшла на докризовий рівень, адже одразу після набуття чинності Угоди, експорт у країни ЄАВТ збільшився вдвічі, у той час як імпорт зріс на 25%. На основі проведених досліджень виявлено, що створення зони вільної торгівлі з країнами ЄАВТ для України стало першим кроком у процесі європейської економічної інтеграції, адже

дослідження правових форм співробітництва України з іншими країнами на основі зон вільної торгівлі стало актуальним з огляду на підписання Угоди про Асоціацію з ЄС у 2014 році, основу якої складає поглиблена зона вільної торгівлі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Convention establishing the European Free Trade Association [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://wits.worldbank.org/GPTAD/PDF/archive/EFTA%28StockholmConvention%29.pdf. *У наведеному тексті Конвенції подано список країн-членів на момент її підписання, пізніше більшість країн, вказаних у Преамбулі, залишили ЄАВТ.
2. EFTA Legal documents [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.efta.int/Legal-documents-502508.
3. EFTA through the years [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.efta.int/about-efta/history.
4. Iceland's Foreign Minister: EFTA countries are champions of free trade [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.efta.int/About-EFTA/news/Icelands-Foreign-Minister-EFTA-countries-are-champions-free-trade-507641.
5. Чим Україна може зацікавити швейцарський бізнес і навпаки? [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://wto.in.ua/index.php?lang=ua&&page=5&get=34&id=2604.
6. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://meold.kmu.gov.ua/minec/.
7. Annual-Report-2017 [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.efta.int/sites/default/files/publications/annual-report/Annual-Report-2017.pdf.

УДК 330.341.1

Д. В. Лисенко

(ф-т економіки та управління, магістрант)

КОРПОРАТИВНЕ ЗРОСТАННЯ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Зростання - це завжди важкий процес, але в часи турбулентних змін і невизначеності навіть успішні компанії можуть зіткнутися з перешкодами свого вдалого функціонування. Надійні бізнес-моделі виходять з-під контролю і все частіше з'являються стартапи нізвідки. Суб'єкти ринкових відносин які вже досягнули, стикаються з «*дилемою новатора*» - та стають жертвами їх власного успіху. Лідируючі команди занадто зайняті, щоб стратегічно мислити або займаються діяльністю поза межами своїх компетентностей.

Разом з тим, традиційні підходи щодо корпоративного зростання, ґрунтуються на минулих знаннях, що дає змогу передбачити майбутнє. Враховуючи дані постулати, на нашу думку – це не вірний вектор розвитку, адже потрібно створювати абсолютно нові шляхи для зростання які ще не були представлені в науковій літературі та практиці. Значний внесок у дослідження даної проблематики було здійснено такими науковцями, як: Д. Бек, Т. Коупленд, А. Котов, Б. Лессер, Г. Швиданенко, Н. Шевчук та інші, досліджували вплив корпоративного зростання на показники діяльності підприємства, таких як: інвестиційна привабливість, ринкова вартість, репутація, тощо. Однак малодослідженим залишається питання систематизації чинників, зростання значень яких залежить від рівня корпоративного зростання підприємства.

Незалежно від того, чи компанія функціонує на динамічному чи зрілому ринку, корпоративне зростання є необхідним для того, щоб підприємство залишалось конкурентоспроможним. Підприємства, які конкурують на зростаючому ринку, повинні розвиватись, щоб зберегти свою частку на ринку. Лише за умов конкурентної діагностики ринкового середовища, можливим усвідомленням переваг зростання, такі як: економія на масштабі та здатність залучати талановитих менеджерів та працівників. Економія на масштабі, особливо на світових ринках, дозволяє зростаючим компаніям робити значні інвестиції в дослідження та розробки та в маркетинг.

Корпоративний ріст може бути визначений багатьма способами та досягнутий у кількох стратегічних формах. Взагалі, питання про те, як і з якою швидкістю розвивається суб'єкт господарювання, є неоднозначним. Компанія може відчувати серйозний ріст продажів, але одночасно втрачає свою частку ринку та зазнає фінансових втрат. Тобто, відповідна ситуація не є показником успішності, або прибутковості, оскільки конкурент може мати тотожній рівень продажу максимізувавши свій прибуток. Також, компанія може отримати частку ринку, але втрачає обсяг продажів і гроші, що говорить про те, що обсяги падають у всій галузі, але для цієї компанії вони є меншими. У будь-якому випадку він все одно втрачає гроші на свої операції. [2]

Слід зазначити, що першим етапом формування стратегії корпоративного зростання є аналіз доступних ресурсів та умов господарської діяльності. Для компаній, які функціонують на існуючому ринку, важливим є ефективне ресурсозабезпечення та наявність умов для комерціалізації виробленої продукції (*ноу-хау, ринків збуту, каналів просування*). Хоча, ідея корпоративного росту полягає в пошуку шляхів мобілізації доступних ресурсів і їх ефективного та раціонального використання для зростання вартості корпоративного бізнесу. Отже, зростання бізнесу може бути представлене по-різному, але більшість корпорацій, як і раніше зосереджуються на найбільш

традиційних способах: продажах, нових продуктах, нових ринках, нових брендах, злиттях і поглинаннях та інше. Багато корпорацій, схоже, не цінують або не розуміють, що сила в обміні знаннями. Відповідна тенденція спонукає суб'єктів господарюванню до управління змінами у всіх аспектах свого бізнесу.

Таким чином, сучасні підприємства мають унікальну можливість обирати необхідні знання, щоб забезпечити зростання та інновації завдяки, спираючись на силу розумового лідерства. Насамперед, зазначимо, що «*розумне лідерство*» - це інноваційний тип стратегічного зростання бізнесу [4]. Корпорації повинні оцінювати та ділитися своєю власною передовою практикою, наборами знань, тематичними дослідженнями і висококваліфікованими та талановитими лідерами, щоб формувати додану цінність , яка в свою чергу дозволить стимулювати зростання бізнесу. Виявлено, що розвиток національної економіки та галузей промисловості значною мірою зумовлений діючими моделями та стратегіями росту корпорацій. Тобто, ключова ідея корпоративного росту полягає в пошуку шляхів мобілізації доступних ресурсів та їх використання для зростання вартості корпоративного бізнесу.

Список літератури:

1. Бек Д., Кован К. Спиральная динамика. Управляя ценностями, лидерством и изменения- ми в XXI веке / Пер. с англ. – 2-е изд. – Брест: Бизнес Букс, 2012. – 419 с.

2. Назарова Г.В. Організаційні структури управління корпораціями: Монографія. – 3-тє вид., допов. і переробл. / Г. В. Назарова – Харків: ІНЖЕК, 2008. – 426 с

3. Томпсон-мл. А.А., Стрикленд-III А.Дж. Стратегический менеджмент. Концепции и ситуации для анализа / Пер. с англ. – 13-е изд. – М.: Вильямс, 2012. – 928 с

4. Carson, J.B., Tesluk, P.E., Marrone, J.A. (2009). Shared leadership in teams: An investigation of antecedent conditions and performance. Academy of Management Journal, 50: 1217–1234.

Лисенко О.О.

ф-т міжнародної економіки та менеджменту, 4 курс

НАСЛІДКИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІТИКИ ВІД'ЄМНИХ ВІДСОТКОВИХ СТАВОК

Зниження відсоткових ставок є важливим інструментом монетарної політики, що базується на кейнсіанській моделі економічного зростання. Стандартна залежність між відсотковою ставкою та рівнем економічної активності передбачає, що висока ставка повинна стримувати економічне зростання, а низька - надати імпульс економіці, відповідно до моделі IS-LM. Така залежність прослідковується для позитивних номінальних ставок. Ця та інші моделі процентних ставок виключали можливість їх входження у від'ємне значення, а Дж. Хікс допускав, що за виключних обставин лише найменш короткостровка ставка може знаходитись на рівні близько нуля [1, с 155]. Однак, від'ємні ставки стали реальністю, а наслідки проведення такого експерименту залишаються не до кінця зрозумілими. В їх дослідженні і полягає мета данної роботи.

Мотивація впровадження від'ємних відсоткових ставок різниться від країни. Наприклад, у Данії на сьогодні діє ставка у -0,65% ціллю встановлення якої є, захищення довгострокового курсу крони до євро, разом з валютними інтервенціями [2]. Ставка у -0,75% в Швейцарії встановлена для боротьби з укріпленням валюти та досягненням стабільності цін. Для таких країн як: Японія (-0,1%), Швеція (-0,5%) та Єврозона (-0,4%) основним мотивом є

боротьба з дефляцією для закріплення інфляційних очікувань на бажаному рівні 2% та поборення екомічної стагнації [3].

Механізм монетарної трасмісії починається на міжбанківському рівні, після чого знижується реальна ставка позичання, що в теорії збільшить попит на кредити, підніме інфляцію до бажаного рівня, спричинить зростання платоспроможного попиту, що надалі призведе до економічного зростання. Це і є основною метою від'ємних ставок - змусити банківський сектор направляти більшу частину активів на видання кредитів. За період дії такої політики обсяг виданих кредитів нефінансовому сектору по відношенню до ВВП у більшості країн зменшився: Данія -14,1%; Швеція -2,7%; Єврозона -2,5%. Наростити обсяг змогла лише Швейцарія (на 5,8%) основна мотивація якої заключалась не в цьому та Японія на 1,1% [4]. Однак в Японії виникла проблема, що полягає у конфронтації поглядів на кінцеву ціль використання дешевих кредитів між Банком Японії та їх отримувачами. Річний обсяг зростання інвестицій у будівництво квартир збільшилось з -1% у 2016р (період до ПВВС) до +15% у 2017р [5]. Замість спрямування коштів на збільшення продуктивності виробництва та зростання реального сектору економіки, дешеві кредити використовувались спекулянтами, для придбання квартир в очікуванні підвищені ціни на них, з метою подальшого перепродажу.

Державні облігації також є важливим джерелом отримання безризикового прибутку, особливо для комерційних банків, в умовах зменшення маржинальності інших джерел. Однак в умовах проведення політики кількісного пом'якшення та ПВВС урядами цих країн дохідність облігацій також стала від'ємною. Дохід державних облігацій Японії стає позитивним лише строком погашення від 9 р, Швейцарії - віл 10р, Данії та Швеції - від 5р, Єврозони від 6р [6]. В Японії був період коли дохідність 15-ти річних облігацій була від'ємною, що зумовило значне скорочення обсягу інвестицій в економіку Японії зі сторони банків, пенсійних фондів та страхових компаній, а найбільшим тримачем державних облігацій Японії став Центральний Банк

Японії (33%) [7]. Особливо ця ситуація зачіпає інтереси інституційних інвесторів: пенсійних фондів та страхових компаній, які зазвичай виступають покупцями саме таких облігацій, з метою отримання безризикового прибутку. Компаніям доводиться шукати більш дохідні інвестиції, що супроводжується підвищенням ризику та з часом може ввести економіку у надзвичайно нестабільне становище.

Отже, ПВВС показала досить суперечливі результати у країнах, що її застосовують та навіть за наявності позитивних зрушень у напрямку досягнення поставлених ЦБ цілей, продовження її використання є досить ризикованим. Основними недоліками, що у довгостроковій перспективі можуть значно затьмарити вигоди є: ризик проведення комерційними банками агресивної політики видання кредитів, що значно знизить рівень вимог до позичальників та зумовить виникнення нових субстандартних іпотек; можливість появи бульбашок на ринку житла Данії та Японії; висока волатильність фінансового ринку; збільшення кількості інвестицій у ризикові активи; відповідне зниження банками ставки за депозитними договорами до від'ємного значення та інші. Проблеми, що є справжною причиною рецесії не можуть бути вирішені за допомогою таких заходів.

Список літератури:

1. J. R. Hicks. Mr. Keynes and the "Classics"; A Suggested Interpretation/ J. R. Hicks // Econometrica, Vol. 5, No. 2. – 1937.

2. Report of the Board of Governors on the activities of Danmarks Nationalbank. // Danmarks National Bank Annual Report 2017/ 2018. – С. 10–18

3. Negative Interest Rate Policy (NIRP): Implications for Monetary Transmission and Bank Profitability in the Euro Area / Jobst Andreas. // International Monetary Fund. – 2016.

4. Credit to the non-financial sector [Електронний ресурс] // Bank for International Settlements. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://www.bis.org/statistics/totcredit.htm?m=6%7C380%7C669

5. BOJ's negative rate policy has not worked as hoped [Електронний ресурс] / Takami Kosuke // Nikkei Asian Review. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://asia.nikkei.com/Politics-Economy/Policy-Politics/BOJ-s-negative-rate-policy-has-not-worked-as-hoped

6. Euro area yield curves [Електронний ресурс] // European Central Bank – Режим доступу до ресурсу: https://www.ecb.europa.eu/stats/financial_markets_and_interest_rates/euro_area_yield_curves/html/index.en.html.

7. The Effectiveness Of Japan's Negative Interest Rate Policy / Yoshino Naoyuki. // Asian Development Bank Institute. – 2017.

Литвиненко К.А. (ф-т обліку та податкового менеджменту, I курс)

БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ: АНАЛІ ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ

Безробіття і зайнятість - найважливіші показники використання людських ресурсів у виробничому процесі. На сьогоднішній день однією з корінних соціально-економічних проблем в економіці країни є безробіття. Під безробіттям розуміють таке соціально-економічне явище, коли частина економічно-активного населення не може знайти застосування своїй робочій силі, і вважається, з одного боку, важливим стимулятором активності працюючого населення, а з іншого - великим суспільним лихом.

Актуальність теми полягає в тому, що проблема безробіття сьогодні є дуже важливим питанням, що відображає рівень зайнятого населення та аналіз рівнів безробіття з метою ефективного використання робочої сили. Безробіття є не тільки економічною, але й серйозною соціальною проблемою. Причому соціальні аспекти даної проблеми є більш суттєвими для суспільства.

Постановка проблеми. Безробіття є невід'ємною складовою ринкової економіки, одним із негативних наслідків самої природи ринку, результатом дії його головного закону – попиту і пропозиції. Усі країни світу прикладають

багато зусиль для подолання даного явища, але жодній ще не вдалося ліквідувати його повністю. Тому безробіття є центральною соціальною проблемою сучасного суспільства. Загалом, феномен безробіття – найбільш гостра проблема, з якою стикається населення України. Причиною такого розповсюдженого явища є неефективність використання робочої сили у минулому і відсутність економічних умов, які б дали змогу людям застосовувати свої навички у продуктивній роботі за пристойну плату. Саме тому це явище являється як економічною, так і соціальною проблемою. Безробіття у нашій країні набуло масового характеру і складає реальну загрозу для державного та суспільного благополуччя.

У порівнянні з 2013 роком рівень безробіття в Україні знизився на 0,3 відсотка. На одне робоче місце сьогодні претендують 4 безробітних.

Майже 190 тисячне працевлаштованих українців проживають у містах, 165 тисяч – у селах. Разом із тим рівень безробіття в містах скорочується швидше – майже на 10% за рік.

За останні 4 роки рівень безробіття в Україні знизився на 0,3 відсотка. Такі дані в жовтні оприлюднила Державна служба статистики. Якщо у вересні 2013 року в Україні безробітні становили 1,5% від загальної кількості працездатного населення, то зараз вони складають всього 1,2%. Найвищим рівень безробіття за останні 4 роки був у 2014-му: тоді без роботи офіційно залишалися 1,6% громадян України працездатного віку. Починаючи з 2015-го відсоток непрацевлаштованих почав демонструвати динаміку до зниження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сутність процесів безробіття активно досліджуються в працях як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Серед вітчизняних учених, які зробили свій вклад у дослідження даної тематики стали: А. Бабаскін, Я. Безугла, П. Василенко, В. Венедиктов, С. Дріжчана, В. Жернаков, С. Іванов, Г. Кондратьєв, О. Магницька та ін.

Висновки. Отже, високий рівень безробіття — це проблема, яку потрібно вирішувати і яка потребує глибокого наукового аналізу та вироблення на цій основі практичних рекомендацій, які можуть використовуватися для розробки і реалізації ефективної соціально-економічної політики, направленої на забезпечення продуктивної зайнятості економічно активного населення країни, зменшення рівня безробіття до мінімального соціально-допустимого рівня. Незважаючи на те, що рівень безробіття поступово зменшується, це не означає, що цій проблемі слід приділяти менше уваги, а навпаки слід звернути увагу на постійне збільшення його тривалості, а також на приховане й циклічне безробіття, адже вони є домінуючими формами безробіття в Україні.

ЛІТЕРАТУРА

I. Радіонова І. О. Соціально-економічні проблеми безробіття / І. О. Радіонова // Економіст. – 2016. №1. с. 49 – 51

II. Полуяктова О. В. Проблеми безробіття в Україні / О. В. Полуяктова. // Економіка і суспільство. – 2016. – №2. – С. 31–35.

III. Фінансові новини України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://news.finance.ua/ua/news

IV. Державна служба статистики [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua

Лівшун Ю. О.

(ф-т маркетингу, II курс)

РОЛЬ МАЛОГО БІЗНЕСУ В РОЗВИТКУ АГРАРНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Аграрний сектор має принципове значення для України, оскільки його розвиток значною мірою впливає на рівень життя українців. Нині в цьому

секторі виробляється 12-14% валового внутрішнього продукту країни та працюють близько 20% зайнятого населення.

Наразі аграрний сектор переживає не найкращі часи, і все ще залишається «обділеним» інвестиціями, фінансовими ресурсами, державною підтримкою. Також однією з основних проблем в аграрному комплексі України на сьогодні є прогресуюче скорочення кількості малих підприємств.

Роль малого бізнесу в розвитку аграрного комплексу України досліджували: В. І. Борейко, О. М. Онищенко, В. П. Галушко, К. О. Прокопенко, В. С. Дієсперов, О. А. Шульга, М. Ф. Кропивко, Д. О. Мельничук, В. Я. Месель-Веселяк, М. О. Бєсєдін.

Розвиток малого підприємництва на сьогодні є одним з найважливіших чинників розвитку аграрного комплексу, формування конкурентних відносин на вітчизняному аграрному ринку.

Для економіки в цілому діяльність малого бізнесу є важливим фактором підвищення її гнучкості. За рівнем розвитку малого підприємництва можна зробити висновок про здатність країни пристосовуватись до економічної ситуації, що постійно змінюється.

Розвиток малого бізнесу формує конкурентні ринкові відносини, що сприяють кращому задоволенню потреб споживачів, вдосконаленню виробництва, впровадженню інноваційних технологій.

Підприємства малого бізнесу значно легше адаптуються до змін на ринку збуту, оскільки є більш мобільними.

Малі підприємства можуть використовувати місцеві джерела сировини, а також враховувати регіональні потреби споживачів, до того ж , маючи невеликі розміри виробництва, вони сприяють нормалізації екологічної ситуації в регіонах на відміну від великих агропромислових комплексів.

Значення малих підприємств в українському аграрному секторі за останнє десятиріччя відчутно зросло. Незважаючи на існування серйозних проблем,

вони поки що є важливими товаровиробниками сільськогосподарської продукції в Україні.

Щорічно питома вага малого бізнесу у виробництві сільськогосподарської продукції зростає: у 2000 році малі підприємства виробляли 5,6% від загального обсягу продукції, виробленої в сільському господарстві, мисливстві та лісовому господарстві, у 2010 році цей показник зріс до 22,7%, а 2016 році – до 35,7% (*Таблиця 1*)

Таблиця 1

Обсяг реалізованої продукції малих підприємств у сільському господарстві, мисливстві,лісовому господарстві

Показники	Роки					
	2000	2005	2010	2012	2013	2016
Обсяг, млн. грн.	1087	3560	22675	49109	48999	144018
Частка у загальному обсязі реалізованої продукції,%	5,6	9,9	22,7	30,2	30,3	35,7

* Складено за даними [1]

Розвиток малого підприємництва сприяє створенню додаткових робочих місць, а отже зменшенню рівня безробіття, залученню до трудової діяльності окремих груп населення.

Щорічно кількість найманих робітників малого бізнесу в аграрному секторі України зростає. Так, частка найманих працівників малих підприємств у сільському господарстві, мисливстві та лісовому господарстві у 2000 році становила 4,4% від загальної кількості працівників, що задіяні у аграрному секторі, у 2010 році цей показник збільшився до 24,4%, а в 2016 році – до 32,0% (*Таблиця 2*).

Таблиця 2

Кількість найманих працівників малих підприємств у сільському господарстві, мисливстві,лісовому господарстві

Показники	Роки					
	2000	2005	2010	2012	2013	2016
Кількість, тис. чол.	111	162	177	207	204	186,6
Частка у загальній кількості найманих працівників,%	4,4	13,5	24,4	29,6	30,9	32,0

* Складено за даними [1]

Проте сьогодні гостро постає проблема зменшення частки малого бізнесу в аграрному секторі України. Це явище спричинене тим, що малі підприємства мають гірший доступ до кредитних та інших фінансових ресурсів, вони позбавлені суттєвих пільг в оподаткуванні тощо.

Наразі основними шляхами покращення стану розвитку малого підприємництва в Україні є створення нормативно-правової бази зі сприятливими умовами, а також вдосконалення податкової політики держави та забезпечення раціонального функціонування спрощеної системи оподаткування.

Отже, можна зробити висновок, що попри активний розвиток великих аграрних холдингів в Україні, мале підприємництво з кожним роком відіграє все важливішу роль у виробництві сільськогосподарської продукції, створенні робочих місць в аграрному комплексі України, а отже і в розвитку аграрно-промислового комплексу України.

Список використаних джерел:

1. Сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstst. gov.ua

2. Прокопенко К. О. Малі аграрні підприємства в аграрному секторі України / К. О. Прокопенко // Економі- ка АПК. – 2012. – № 4. – С. 99–105.
3. Месель-Веселяк В. Я. Форми господарювання в сільському господарстві України (результати, проблеми, вирішення) / В. Я. Месель-Веселяк // Економіка АПК. – 2012. – № 1. – С. 13–23.

Лозко Вікторія Іванівна
(факультет маркетингу, 2 курс, Рм-201)

РОЛЬ ВІЗУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В SMM-ПРОСУВАННІ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасній ері інформаційних технологій соціальні мережі користуються все більшою популярністю як серед підприємців, так і серед їх потенційних клієнтів. SMM – важлива складова кожної сучасної провідної компанії світу. Роль візуальної комунікації в соціальному медіа маркетингу має вагоме значення, адже правильно підібраний візуальний контент в поєднанні з ефективним текстом привертає до бренду цільову аудиторію, впливає на швидкість прийняття рішення щодо купівлі товару та збільшує лояльність бренду в цілому. Тому візуальна сторона SMM-просування потребує дослідження для виявлення сильних та слабких сторін, щоб зрозуміти коли і як її доречно використовувати.

Важливу роль в ефективному SMM-просуванні відіграє візуальне сприйняття інформації. Яким би ідеальним з точки зору SMM не був контент, але без гарної візуалізації, що привертає увагу, отримати ефективний пост в соціальних мережах неможливо. Ми живемо в вік перенасичення інформацією і робимо все в швидкому темпі. Так навіщо ж нам читати великі тексти, якщо на кольоровій картинці зображено все в доступному нам форматі?

SMM(social media marketing) – ефективний спосіб залучення цільової аудиторії через соціальні мережі, блоги, мікроблоги, веб-форуми. Соціальні медіа, як спосіб просування бренду, мають власні особливості, що відрізняють їх від традиційних, тому інструменти просування в них також відрізняються. [1]

Візуальний контент – це ключовий фактор, без якого жоден відвідувач сторінки надовго на ній не затримається, навіть якщо він супроводжується ефективним текстом з описом продукту. Тому важливою умовою в SMM-просуванні бренду є взаємодія між автором публікації та дизайнером.

Текст і дизайн – ці два ключових фактори ідеально доповнюють один одного, адже якщо пост з акцентом на візуальну складову буде «працювати» самостійно, то текст без іміджевого оформлення, картинки, загубиться в стрічці новин, не привернувши уваги. Візуалізація контенту допомагає користувачам швидше та чіткіше сприймати ключову інформацію, а також легше запам’ятовувати її великий обсяг.

Майже кожна сучасна людина використовує соціальні мережі такі як facebook, twitter, linkedIn, pinterest, instagram. Останні дві є візуально-орієнтованими й останнім часом найпопулярнішими серед брендів та компаній. Це працює, тому що споживачі втомлюються від великої кількості текстової інформації. Малому бізнесу давно варто звернути увагу на просування в Instagram та Pinterest. Тим паче сьогодні існують можливості детального та швидкого аналізу соціальних мереж. Також варто зазначити, що в зв’язку з забороною деяких сайтів в Україні аудиторія Instagram значно збільшилася. Але не варто відкидати інші соціальні мережі. Згідно зі статистикою, в Facebook публікації з зображеннями привертають уваги в 2,3 рази більше ніж текстові.

Одним із правил ефективного маркетингу в соціальних мережах є гарне якісне зображення. Зображення повинно викликати в аудиторії інтерес та емоціональний відгук. Головню функцією зображень та відео є провокування реакції на пост (лайки, шери, коментарі). Також важливою частиною успішного SMM-просування є ведення профілю в одній постійній стилістиці. Кольорова

гамма, тема, та настрій фотографій повинні відповідати загальній концепції бренду. Ще одним ключовим аспектом є використання в просуванні користувацького контенту (UGC). 63% користувачів вірять візуальному UGC більше, ніж традиційним зображенням компанії.

Три чверті SMM-спеціалістів вже використовують візуальні елементи, але традиційні пошукові інструменти все ще здатні працювати лише з текстом. Тільки зараз проявляються можливості бачити та оцінювати те, що зображено на ілюстрації. Зовсім скоро маркетологи почнуть використовувати технології розпізнавання для візуального пошуку на зображеннях місць, об'єктів. Коли це станеться, SMM-спеціалістам відкриється ще одне джерело інформації про своїх клієнтів.

Отже, було розглянуто позитивні та негативні сторони візуальної комунікації в SMM-просуванні підприємства. Можна зробити висновок, що вдале просування це коктейль з гарного дизайну та правильного контенту. Візуалізація повинна бути яскравою, наповненою смисловими акцентами, які надовго залишаються в пам'яті потенційних клієнтів. При виборі фотографій та ілюстрацій варто звертати увагу на візуальний стиль бренду. Часто вибір провідних компаній світу падає на користувацькі зображення (UGC). Найкращими візуально-орієнтованими платформами є Pinterest та Instagram.

ЛІТЕРАТУРА

1. Грищенко О. Ф, Нєшева А. Д. Соціальний медіа маркетинг як інструмент просування продукту підприємства[Електронний ресурс] /Маркетинг і менеджмент інновацій –2013– № 4. – с.86-98 – Режим доступу: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2013_4_86_98.pdf

Лозко В.І.,
(ф-т маркетингу, ІІ курс)
Lozko Viktoria

UKRAINIAN STARTUP «GRAMMARLY» — FREE WRITING ASSISTANT
УКРАЇНСЬКИЙ СТАРТАП «GRAMMARLY» — БЕЗКОШТОВНИЙ ПОМІЧНИК З НАПИСАННЯ ТЕКСТІВ

Today, the high-tech industry is the world's fastest growing manufacturing industry. Modern technologies have changed our lives. It has speeded uo work in all kinds of business and industries. Created by Alexey Shevchenko and Maxim Litvin, the service of checking English spelling Grammarly is well-known abroad. Western publications include it in the list of the most successful technology companies in Ukraine. Inside the country, the project's activities are not very visible. Meanwhile, today the service is used by about 4 million people on the planet. The founders of the company consider their product as the best web-based service of verifying texts for grammatical mistakes. The service allows you to create texts according to all the rules of the English language, check them for plagiarism and correct wrongly constructed turns of speech.

The founders of Grammarly met during a study at the International Christian University. It was one of the first universities in Ukraine, where the study was conducted entirely in English, and the professors were Native Americans. Shevchenko and Litvin saw that students download essays and summaries from the Internet. It was the 2000th year, and the Internet in Ukraine was just gaining popularity and the teachers did not even guess that the student's homework could be trivially "written off".

In 2004, Alexey Shevchenko moved to Toronto for a master's program. Already there he created a service called My Dropbox. My Dropbox checked the works for plagiarism and immediately attracted the attention of many world universities - they were ready to pay for such a service. Since then, all the works of students in

universities, who became clients of Shevchenko and Lytvyn, were "driven" through this program and checked for originality. In 2007, the founders decided to sell the project to the Blackboard, which at that time was the world leader among educational platforms.

One of the conditions of the Blackboard was that Maxim Litvin spent two years in the company to ensure the full integration of the two systems, and the second project founder at that time would not engage in similar business. After 2 years Maxim returned from Washington to Toronto and within a few days, the friends founded a new project - Grammarly. Initially, it was planned that this will also be technology for universities, which will help to teach students English.

Soon, friends saw that sales were slow and decided to leave the enterprise model and sell the program directly to the user. To create the company, the founders of Grammarly used the money left after the sale of the previous project - they decided not to attract outside investors. They wanted to focus on solving the problem, and not on finding money and investing.

Grammarly is a free web service that allows you to create texts according to all the language rules. The program is able to track grammatical and syntactic mistakes, as well as improperly constructed turns of speech. In addition, the program explains why this turn is better not to use and recommends a correct option. Grammarly products are very easy to use: you just need to copy any English text into an online form on the site or install a plug-in for your browser and the spelling check will work in Gmail, Facebook, and other services. The algorithm will highlight potential mistakes in the text and propose fixes so that users can make an informed choice - whether to correct the mistake and how.

There was a difficult task for Grammarly - the best minds of Google and Microsoft were trying to solve a similar problem for many years while having at the same time unlimited funding and human resources. It was incredibly difficult to solve the problem in a technical way, so the main idea of Grammarly was to understand how user feedback and cloud technologies can be used to check the grammar. Alex

explains that Microsoft's mistake was that they could not solve the imperfect system problem. For example, the grammar checker in Microsoft Office does not always catch typos and often shows mistakes where there are none.

The first six months the guys did not actively involve new users and were engaged in creating and ending the product. The main emphasis was placed on making the program for the widest possible range of users, not just students. Potential customers of the service can be about two billion people - that's how many people in the world speak or learn English. The rules of the language that the service uses are universal for the English language and its American and other dialects.

Now guys are working on attracting new users and uniting the American and Ukrainian offices, letting them feel like one team. In Ukraine, Grammarly is also well-known as the organizer of meetings of frontend developers. In addition, the founders of the project are reflecting on the possibility of a partnership with large corporations. Experts do not exclude that soon the financial successes and stable growth of Grammarly will be noticed by the giants of the global IT market, interested in the development of language technologies. Grammarly is not unique, but very useful in practical terms, and in the future, the company can be absorbed by developers of office apps - for examples, such as Google or Microsoft.

References:

1. Как двое киевлян создали сервис проверки английского правописания Grammarly стоимостью $100 млн // ain.ua URL: https://ain.ua/2014/11/28/kak-dvoe-kievlyan-sozdali-servis-proverki-anglijskogo-pravopisaniya-stoimostyu-100-mln (дата обращения: 15.04.2018).

Лук’яненко А.Р., Мазаєва Д.Ю.

(ф-т міжнародної економіки та менеджменту, І курс)

ОЦІНКА ФАКТОРІВ ФОРМУВАННЯ ВАЛЮТНОГО КУРСУ В УКРАЇНІ

Серед підходів до визначення паритету купівельної спроможності набрав популярності індекс БігМака, що визначає реальну вартість національної валюти “гривня”. "Індекс Біг-Мака" був розроблений The Economist у 1986 році [2]. Методологія розрахунку індексу основана на теорії паритету купівельної спроможності, згідно з якою валютний курс повинен зрівнювати вартість кошика товарів (у даному випадку бургера) в різних країнах. В індексі, як в умовній абстрактної величини, важливо його поведінка в динаміці, яка показує стан економіки на даному етапі розвитку галузі чи цілої країни [3]. В економіці використовуються індекси споживчих цін, індекс доходів населення, індекс оптових цін, територіальні індекси.

Актуальність нашого дослідження зумовлена необхідністю системного аналізу причин визнання української гривні найбільш недооціненою валютою.

Постановка проблеми. Важливість індексу – це насамперед його об’єктивність, незалежність від будь-яких політичних складових. Щоб визначити об’єктивний курс гривні нам необхідно критично підійти до розгляду даного індексу. Тому потрібно враховувати ряд особливостей, які характерні для економіки нашої країни.

Результати дослідження. Під час роботи нами було виявленно фактори, які впливають на врівноваження вартості споживчого кошику на прикладі бургеру,

як універсальним узагальненням продукту народного господарства; надано характеристику індексу Біг Мака, з'ясовано як і для чого можна використовувати цей індекс; проаналізовано отриманні данні; розглянуто різні підходи до визначення поняття «Паритету купівельної спроможності», теорії, згідно з якою номінальний валютний курс відображає різницю у рівні цін між країнами; висвітлено роль національно-економічних факторів, що впливають на формування національного валютного курсу, а саме загальний економічний стан країни, стан платіжного балансу, рівень інфляції, стан заборгованості держави, її політична ситуація, зовнішній курс та авторитет [4]; системно представлено офіційні дані індексу БігМака,; наведено способи розрахунку показника; визначено індекс Біг Мака для України та сформовано йому достовірну оцінку.

У січні 2018 року середня вартість Біг-Мака в американському "Макдональдсі" становила 5,28 долару, цю ціну беруть за основу. В Китаї Біг-Мак коштує 3,17 долару, тобто є недооціненим на 40%. В Україні Біг-Мак коштує 1,64 долара. Слід зауважити, що гривня потрапила до списку найбільш недооцінених валют чотири роки тому. Біг-Мак в українському "Макдональдсі" 2,27 долара коштував, тоді як в США - 4,62 долара. Тобто гривня була недооцінена на 51% і долар тоді повинен був коштувати 4,11 грн, а не 8,38 грн [1]. Крім цього, індекс Біг-Мака також вказує на те, що валюти трьох країн - Швеції, Швейцарії та Норвегії - переоцінені.

"Біг Мак" взятий за основу, оскільки, за невеликим винятком, цей бутерброд практично ідентичний незалежно від того, в якій країні ви його купили. Іншими словами, оскільки в "Біг Маку" використовується стандартний набір продуктів в стандартній кількості, то він служить певним, хоча і приблизним показником того, скільки коштує продуктовий кошик в тій чи іншій країні, а як вона співвідноситься з вартістю того ж кошика в США.

Методологія підрахунку індексу "Біг Мак" проста: береться вартість

бутерброда "Біг Мак" в США - 5,28 долара, і порівнюється з вартістю такого ж бутерброда в Україні - 47 гривень або 1,64 долара. Потім підраховується, яким повинен бути курс гривні до долара, щоб "Біг Мак" в Україні коштував стільки ж, скільки й в США. В результаті отримуємо 8,9 гривні за долар - саме при такому курсі "Біг Мак" за 47 гривень буде коштувати як в США - 5,28 долара [2].

Якщо бутерброд в будь-якій країні коштує дорожче, ніж в США, то валюта цієї країни вважається переоціненою, а якщо дешевше - то недооціненою. Публікація чергового індексу "Біг Мака" може спровокувати розмови про те, що українська валюта занадто недооцінена, і пора прийняти заходи, щоб повернути той старий курс 8 гривень за долар - мовляв, навіть індекс "Біг Мака" це підтверджує.

Висновок. Отже, матеріали та результати дослідження можуть бути корисними для оцінки довготривалої тенденції коливання курсу валют; а також в порівняльних дослідженнях, зокрема при зіставленні ВВП, національного доходу, рівня життя населення різних країн. Індекс дає змогу спрогнозувати розвиток будь-якої сфери економіки країни економіки; може бути показником інфляції. В Україні в 2018 році індекс показав, що гривня недооцінена до долару на 69%. Тобто, курс долару в Україні повинен складати 8,9 грн, що втричі менше за теперішню вартість [1]. Перспективним напрямом подальшої роботи є створення нових індексів задля оцінки та прогнозування курсу валют різних країн світу. Подібні "продуктові індекси" можуть використовуватися не тільки для розрахунку купівельної спроможності національних валют, але і для більш наочної передачі інформації про достаток жителів якої-небудь країни.

Література:

1. [Електронний ресурс] https://www.economist.com/content/big-mac-index

2. [Електронний ресурс] https://bigmacindex.in.ua

3. Про систему валютного регулювання і валютного контролю [Текст] : декрет / Україна. Кабінет Міністрів. - [Б. м. : б. и.], 1993. - Б. ц.

4. Савченко А. Г., Пасічник О. В. Макроекономіка: навч.-матод. посіб. для самост. вивч.- Вид. 2, без змін- К.:КНЕУ, 2009.- 135 с.

Лук'янова В.О.,

(ф-т економіки і управління, III курс)

МІЖНАРОДНІ РЕЙТИНГОВІ ОЦІНКИ КОРУПЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ

Корупція в Україні є досить поширеним суспільним явищем, яке має негативний вплив на економічний та соціальний розвиток держави. Саме тому на даному етапі розвитку держави актуальним питанням є визначення рівня корумпованості у всіх сферах, а також визначення шляхів її подолання.

Корупція негативне суспільне явище, яке проявляється в злочинному використанні службовими особами, громадськими і політичними діячами їх прав і посадових можливостей з метою особистого збагачення. Саме через корупцію в країні виникають проблеми з запровадженням справедливої правової бази, залученні іноземних інвестицій, адже саме нестабільність всередині країни є найбільш несприятливим фактором для її розвитку. Також це явище породжує низку несправедливостей під час ведення бізнесу, вирішенні бюрократичних питань тощо.

Результати досліджень. Найбільш відомими методами оцінки корупції є

розрахунок індексу сприйняття корупції, показник контролю корупції, барометр глобальної корупції, індекс економічної свободи, індекс непрозорості та інші.

Індекс сприйняття корупції (Corruption Perceptions Index) — рейтинг країн світу, що складається щорічно організацією Transparency International, який відобраєає стан щодо корупції у країні від 100 (немає корупції) до 0 (сильна корупція) [6].

Україна у 2017 році посіла 130 місце зі 180 можливих, при цьому набравши 30 балів. Це ще на одну позицію та один бал більше ніж попереднього року. У 2013 році Україна набрала 25 балів і зайняла 144 місце, у 2014 році – 26 балів і 142 місце, у 2015 році – 27 балів і 130 місце, 2016 році – 29 балів і 131 місце. І справді, ми бачимо позитивну динаміку зміни місця нашої держави у цьому рейтингу. Проте, у 2017 динаміка змін все ж знизилася, так як було здобуто лише 1 бал, а для країни, де проголошено боротьбу з корупцією це надто низький показник [1].

У 2017 році перші позиції зайняли Нова Зеландія (89 балів), Данія (88 балів), Норвегія, Фінляндія та Швейцарія (86 балів). Щодо наших сусідів, то вони займають значно кращі позиції, а саме Польща – 60 , Словаччина – 50, Румунія – 48, Угорщина – 45, Білорусь – 44, Молдова – 31. Проте, минулого року Україна вперше з 2010 року зайняла вищу позицію, аніж Росія, яка не покращила свій минулорічний результат у 29 балів [1].

Цих невеликих змін в Україні було досягнуто саме завдяки створенню антикорупційних органів САП/НАБУ, їх активній роботі щодо викриття корумпованих чиновників і слідчої діяльності, запровадженні електронного декларування доходів державних службовців, а також проведення тендерної діяльності через систему ProZorro.

Важливим визначником корупції у країнах також уважають Барометр

глобальної корупції (Global Corruption Barometer), який з 2003 року розраховується Transparency International. Цей показник базується саме на опитуванні громадян і їх думки про стан справ у різних сферах суспільного життя, зокрема в економіці, політиці, мас-медіа, освіті, законодавчих, судових та правоохоронних органах, дозвільній системі тощо [7].

Дані дослідження 2013 року підтвердили бажання 68% українців боротися із корупцією, при цьому вийти на вулиці задля бажаного були готові – 36%. Це було спричинено різким зростанням корупції напередодні 2013 року та переконаннями 74% опитаних, що саме державний сектор є найбільш корумпованим. Під час цього опитування найбільш корумпованими сферами населення назвало судову (66%), за нею слідують: правоохоронні органи (64%), державна служба (56%), сфера охорони здоров'я (54%), парламент (53%), політичні партії (45%), освітня система (43%), бізнес (36%), військова сфера (28%), ЗМІ (22%), релігійні інституції (21%), громадські організації (20%) [7].

У 2016 році було оприлюднено результати наступного дослідження, які засвідчили, що населення змінило своє ставлення до цього питання, адже 29% опитаних стверджує, що готові відмовити у сплаті хабаря, 9% населення готові повідомити про корупцію у відповідні органи нагляду, 6% змінили свої погляди на політичну сферу і обирають чесних депутатів і партії, 7% виявили бажання відкрито спілкуватися на тему корупції, 2% зацікавлені вступом до організацій щодо боротьби з корупцією, а 1% бойкотують корумпований бізнес [7].

Проте, 56% опитаних засвідчило, що питання боротьби з корупцією і досі є одним із найактуальнішим на даний момент. У 2016 році до найбільш корумпованих сфер українці віднесли: державних службовців (65%), парламент (64%), працівників податкової сфери (62%), суддів (61%), президента та прем'єр-міністра (60%), представників місцевих органів влади (55%), поліцію (54%), керівників бізнесу (46%), релігійних лідерів (32%) [5].

Згідно з опитуванням, 38% наших співгромадян протягом 2015 року давали хабар при взаємодії з органами влади. При цьому, вважають за непотрібне повідомляти про корупцію 42% опитаних, адже 16% – переконані, що це нічого не змінить, а 14% бояться наслідків такого викриття [5].

Індекс економічної свободи — показник, який щорічно розраховується Wall Street Journal і Heritage Foundation для більшості країн світу з 1995 року. Економічна свобода — це беззаперечне право будь-якої людини управляти її власною працею та майном, тобто наявність права обирати місце роботи, товари, здійснювати особисті витрати чи інвестиційні дії. В економічно вільних суспільствах, також, уряд дозволяє праці, капіталу і товарам вільно пересуватися і утримується від примусу і тиску на свободи, втручається лише у разі необхідності збереження і функціонування самого себе [3].

Індекс економічної свободи базується на 10-ти індексах (свобода бізнесу, свобода торгівлі, податкова свобода, державні витрати, грошова свобода, свобода інвестицій, фінансова свобода, захист прав власності, свобода від корупції та свобода трудових ресурсів), які оцінюються за шкалою від 0 до 100, (100 відповідає максимальній свободі).

В Рейтингу економічних свобод 2017 Україна посіла 166-е місце зі 180 країн світу. Індекс економічної свободи України становить 48,1 бал зі 100 можливих. Це підгрупа "депресивних" країн з точки зору комфорту економічного розвитку. На першому місці у рейтингу знаходиться Гонконг. До лідерів із найвільнішими економіками традиційно потрапили Сінгапур, Нова Зеландія, Швейцарія, Австралія, а також Естонія [4].

У 2018 році Україна зайняла 150-ту позицію з 180 у рейтингу, покращивши свій показник порівняно з попереднім роком на 16 сходинок. Індекс оцінили у 51,9 балів зі 100, що на 3,8 бала більше попереднього року. Проте, згідно

оцінки стан економічної свободи України визначили як «переважно невільний», а нашими сусідами по позиціях стали Камерун та Сьєрра-Леоне [4].

Висновки. Україна з 2013 року розпочала активну боротьбу з корупцією, проте і досі вона займає значне місце у житті суспільства. До 2018 року було зроблено багато кроків, що сприяють покращенню ситуації, а саме зменшення рівня корупції в поліції, створення і робота нових антикорупційних органів та реєстру е-декларацій, реформи ринку газу, державних закупівель та фінансування партій, дерегуляція. Але для більш ґрунтовних змін в цій сфері в майбутньому слід запустити антикорупційний суд та продовжити судову реформу, посилити спроможність слідчих органів, покращити роботу НАЗК, продовжити впровадження нових електронних державних інформаційних систем, покращити роботу правоохоронних органів.

Література:

1. Презентація результатів CPI 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2018/02/3.-Prezentatsiia-rezultativ-CPI-2017.pdf

2. Рекомендації Transparency International Ukraine. Україна на 2018 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2018/02/4.-Rekomendatsii-na-2018-rik.pdf

3. Index of Economic Freedom 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.heritage.org/index/ranking

4. Index of Economic Freedom 2018. Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.heritage.org/index/country/ukraine

5. People and corruption: Europe and Central Asia. Global Corruption Barometer [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ti-ukraine.org/wp-content/uploads/2016/11/161110_gcb_eca_report_web.pdf

6. Transparency International Ukraine. Corruption Perceptions Index [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ti-ukraine.org/cpi/

7. Transparency International Ukraine. Global Corruption Barometer [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ti-ukraine.org/gc-barometer/

Ляшенко Ю. М. (факультет обліку та
податкового менеджменту, II курс)

АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА ТА АНАЛІЗ ІННОВАЦІЙНОГО ФАКТОРА В ЙОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННІ

Останні десятиріччя XX століття та початок XXI століття характеризуються суттєвими змінами у світовій економіці. Основна особливість світового розвитку – прискорена глобалізація, що проявляється у зростанні міжнародних потоків товарів, послуг і фінансів. Це, у свою чергу, стало наслідком дії багатьох чинників, зокрема і дій урядів щодо лібералізації торгівлі і ринків капіталу, приватизації та дерегуляції економічної діяльності.

Економіка нашої держави на сьогоднішньому етапі національного розвитку характеризується суттєвими змінами. Це визначається тим, що в процесі всесвітньої економічної, політичної та культурної інтеграції в сучасних умовах головним фактором стає саме якісний розвиток людини та внески в його потенціал.

Глобальні виклики сьогодення потребують забезпечення сталого розвитку організацій на всіх рівнях управління та у всіх сферах економічної діяльності [1, ст. 51–52]. Реалізація реформ і програм розвитку України передбачає наявність потужної інноваційної системи управління, в тому числі і на рівні суб’єктів господарювання.

Забезпечення сталого розвитку потребує нових поглядів на управління і стає очевидним, що процес управління набирає нової якості, характерною

особливістю якого є системність та збалансованість розвитку економічних суб'єктів. Системне управління є необхідною умовою забезпечення ефективного управління, спрямованого на позитивну результативність діяльності організації.

Парасій-Вергуненко І.М. пропонує здійснювати аналіз стійкого зростання економічних суб'єктів за допомогою динамічних показників його діяльності, зокрема порівняння темпів зростання доходів, прибутку, активів, власного капіталу [3, с.469]. Головна ідея такого підходу полягає в тому, що оцінка зміни динамічних показників, що характеризують ресурсний потенціал та кінцевий результат, здійснюється в послідовному порівнянні темпів їх зростання, для чого використовується таке співвідношення (золоте правило економіки):

$$T_{пр} \geq T_{дох} \geq T_{а} \geq 100\%, \text{ де}$$

$T_{пр}$ – темп зміни прибутку;

$T_{дох}$ - темп зміни доходу від реалізації продукції;

$T_{а}$ - темп зміни активів.

Після виходу з кризового стану національної економіки основним завданням стає забезпечення її відтворювального інноваційного циклу на новій технологічній основі в умовах ринкової економіки та забезпечення максимально ефективного використання інноваційного потенціалу країни [4, ст. 8]. Розвиваючи на своїй території інноваційну діяльність і всіляко сприяючи розвитку наявних сил і засобів її здійснення, регіони, які володіють відносно скромним за кількісними параметрами і технічним потенціалом, реально зможуть вирішувати два принципово важливі завдання.

Посилення уваги до інноваційної складової економічного розвитку є дуже важливим для економіки нашої держави в цілому, так і для окремих суб'єктів господарювання. Розробка стратегії інноваційного розвитку на регіональному рівні сприятиме збереженню конкурентоспроможності в довгостроковій перспективі.

Зміст поняття «система» як важливого елемента системної парадигми управління, разом з її інваріантними властивостями доповнюється важливою

категорією - «структура» [2, ст. 57–58]. Таким чином, тільки системний підхід в управлінні дозволяє відобразити якісну результативність функціонування та сталого розвитку організації. У першу чергу, це пояснюється тим, що саме організація є соціально-економічною системою.

Розробка системи заходів щодо підвищення соціально-економічної активності є однією з найбільш значущих детермінант інноваційного механізму регіонального розвитку, що вимагають фундаментального аналізу сучасного економічного становища регіону й виявлення існуючих проблем [5, ст. 214–216]. Для досягнення стабільних темпів економічного зростання в Україні необхідно, щоб її економічна політика, в першу чергу, була спрямована на розвиток виробничого сектора, його збалансованість і ефективність. Методи й механізми регулювання економіки зводяться більше до політики виживання і мають в основному розрізнений характер.

Таким чином, тільки системний підхід в управлінні дозволяє відобразити якісну результативність функціонування та сталого розвитку організації. Системний підхід до управління також враховує взаємодію організації з її зовнішнім середовищем, що є дуже важливим в умовах глобалізації економічних процесів. Тому для забезпечення ефективного функціонування та сталого розвитку організації її потрібно розуміти як частину загальної соціально-економічної системи, по-перше, на регіональному рівні, по-друге, на національному рівні, по-третє, на світовому рівні, та оцінювати стан складових соціально-економічної системи організації та перспективи їх розвитку з цих позицій. В загальній теорії систем сформульований принцип, який свідчить про те, що якість функціонування будь-якої соціально-економічної системи можна оцінити тільки виходячи з визначення її місця в порівнянні з системами вищого порядку.

Список літератури:

1. Гаврилов А. И. Региональная экономика и управление: учеб. пособ. для вузов/ А. И. Гаврилов. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2012. –239 с.

2. Лук'янихін В. О. Потенціал системи управління та персонал сучасної організації/ В. О. Лук'янихін // Вісник Сумського державного університету: Серія економіка. – 2004. – №9 (68). – 64 с.
3. Парасій-Вергуненко І.М.Аналіз господарської діяльності: підручник. – К. : КНЕУ, 2017. - 689 с. [електронна версія].
4. Стеченко Д. М. Управління регіональним розвитком[Текст]: навч. посіб. / Д. М. Стеченко. –К. : Вища школа, 2015. – 223 с.
5. Угланова Л. И. Роль инновационной составляющей в стратегическом управлении социально-экономическим развитием региона // Инновационные процессы в области образования, науки и производства: Матер. науч. практ. конф. – К., 2014. – 289 с.

Майборода К. Я.,
(ф-т управління персоналом, соціології та психології, I курс)
Maiboroda Kateryna

PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF INCREASING PRODUCTIVITY AT WORK

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ

We all have 24 hours per day to work with. But in the modern world we need to be able to manage everything - at work, school, family etc. And sometimes it becomes difficult for us to cope with all these obligations. If you wonder, how to work faster, better, longer, there are some psychological principles that will help to improve your productivity at work and efficiency of your employees.

What are the causes of low level of productivity?

1. Employee personal problems.

In fact, employees who are experiencing personal problems are less productive than those who are not experiencing such problems.

In addition, a person's way of life, preferences and habits can affect on productivity at work. For example, addiction to alcohol, smoking or even drugs,

malnutrition, passive lifestyle and lack of physical activity have a negative impact on employee's efficiency.

2. Poor Management.

Ineffective management practices, inability to motivate their employees, outdated systems decrease a company's productivity.

How to increase your productivity at work?

1. Healthy lifestyle and rejection of bad habits.

Proper nutrition and some physical activities will help you get rid of bad habits and increase your efficiency.

2. Read books instead of watching TV.

Reading develops the imagination and increases concentration.

3. Ability to manage and control your energy.

✓ Take frequent breaks.

✓ Sleep more.

✓ Manage what you eat.

4. Control Your Work Environment.

Your work environment affects your productivity.

✓ Choose a comfortable workplace for yourself.

✓ Observe order in the workplace.

✓ Listen to music that improves productivity, but doesn't distract you from working process.

5. Encourage yourself.

6. Find the job you like (or try to love your job).

"Choose a job you love, and you will never have to work a day in your life." – Confucius.

How to improve your company's efficiency?

The most important thing - motivation of employees.

✓ Using material incentives, such as salary increases, social benefits and services.

✓ Using intangible incentives such as:

1. talking with employees – not at them:

keeping open lines of communication is vital to employee motivation,

2. good relations in the work team,
3. favorable working conditions,
4. organization of professional development of employees,
5. participation of employees in the decision making process.

How Ukrainian Companies Motivate Their Employees?

In our time, the direction of IT is becoming very popular. On the example of one company of this sphere, I propose to consider how Ukrainian companies motivate their employees.

Adtelligent (formerly known as VertaMedia) is an innovative company in the advertising technology market that provides comprehensive Internet media solutions for managing audience monetization. Adtelligent is recognized as one of the fastest growing independent technology companies according to the rating Inc. 5000 and Deloitte Technology Fast 500 in 2016 and 2017.

About the gaming of the workflow

In their company actively operates an internal project of gamification «Campaign to gain!», which is aimed to encourage initiative of employees. This is a special type of bonuses that can be obtained through interaction, communication and involvement in various activities of the company and by solving certain corporate tasks. For participation, employees receive bonus points, which they exchange for corporate products.

About the support of employees

They know that the non-material motivation of employees is a very important element for the harmonious and productive work of the whole team. So they have a number of different programs. Depending on the level of position and work experience in the company, each employee receives a certain number of points – «chips», which he/she can exchange for various types of benefits: get a ticket to the

gym, order a certificate for a product or service (for example, a subscription to a massage), replenish a mobile account or order a fuel card. Wellness program "Live Intelligent" is a program for improving the health of employees. It is aimed at caring for physical, psychological health, beauty and ecology. They choose only healthy and natural products: dried fruits, fruits and nuts. Recently, they have also launched a specific program «Step Up - Do not Stop!», which aims - the development of habits to lead a more sedentary life. Recently, they have also launched a specific program «Step Up -! Do not Stop ", which aims - the development of habits to lead a more sedentary life.

Summarizing, the tips, listed above, can help to improve efficiency at work. As Paul J. Mayer (a writer of books on personal development) said, *"Productivity is never an accident. It is always the result of a commitment to excellence, intelligent planning, and focused effort."*

Список літератури:

1. Чарлз Дахігг «Кмітливіші, швидші, кращі. Секрети продуктивності в житті та бізнесі». – 2017. – 432 с.

2. Девід Аллен «Як упорядкувати справи. Мистецтво продуктивності без стресу» (доповнене видання). – 2015. – 430 с.

Майборода Є.С., (ф-т економіки та управління, магістрант)

УПРАВЛІННЯ ВАРТІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

В сучасних ринкових умовах, коли рівень конкуренції постійно зростає, для підприємств все більш актуальним стає питання забезпечення довгострокового зростання, узгодження інтересів стейкхолдерів (інвесторів, постачальників, органів державної влади і працівників) та використання інструментів інноваційного розвитку. Стабільне функціонування підприємства

досягається при нарощуванні його вартості з виконанням матеріальних, екологічних та соціальних цілей.

Управління вартістю підприємства – це концепція менеджменту, призначена для трансформації вартісних цілей власників суб'єкта господарювання в конкретні заходи менеджерів усіх ланок, які повинні мати уявлення про власну роль і, відповідно, своє завдання у збільшенні вартості компанії [1]. Варто зазначити, що компанія не працює безпосередньо з вартістю. Вона оперує інструментами її формування, на які можна здійснювати прямий вплив: велична продажу товарів та послуг, рівень задоволення клієнтів, собівартість продукції, капітальні вкладення, вартість нематеріальних активів тощо.

Аналізуючи роботи зарубіжних та вітчизняних вчених у сфері вартісно-орієнтованого управління (VBM), можна відмітити, що погляди авторів стосовно елементів системи управління вартістю організацій суттєво відрізняються, однак в цілому всі вони погоджуються, що універсальними компонентами даної системи є: керування інвестиціями, CF (Cash Flow), чистим фінансовим результатом, нематеріальними активами, контроль за структурою капіталу, управління цінними паперами, формування дивідендної політики, маневрування основними засобами та оборотними активами [6].

Однією з найважливіших проблем фінансів підприємства є оцінка його вартості як цілісного майнового комплексу. Необхідність оцінки майна підприємства виникає у випадках його реорганізації, продажу, визначення доцільності капіталовкладень та розрахунку величини кредитного забезпечення.

Виокремлюють три методичні підходи до визначення вартості суб'єкта господарювання: дохідний, майновий (витратний), ринковий. Кожен з них передбачає використання окремих методів оцінки [3].

Дохідний (прибутковий) підхід – визначення вартості підприємства на підставі перерахунку очікуваних доходів. В рамках даного підходу

використовують методи дисконтування грошових потоків і визначення капіталізованої вартості доходів.

Майновий (витратний) підхід – за яким вартість бізнесу розраховується як сукупність вартостей усіх активів підприємства, які в загальній величині складають цілісний майновий комплекс, за виключенням зобов'язань. Основне джерело інформації для використання даного підходу – баланс підприємства. Найпопулярнішими методичними інструментами цього підходу є розрахунок чистих активів, оцінка за відновною вартістю активів (витратний підхід) та розрахунок ліквідаційної вартості.

Ринковий підхід – при розрахунку вартості компанії відбувається її порівняння з іншими бізнес-аналогами. Найбільш уживаними методами є зіставлення мультиплікаторів та порівняння продажів (транзакцій).

На нашу думку, в Україні існує певна проблематика використання ринкового підходу для оцінювання вартості бізнесу. Це пояснюється тим, що актуальні та реальні ціни купівлі-продажу суб'єктів господарювання досить рідко відображаються в офіційній статистиці, а рівень розвитку та активності фондового ринку знаходиться на низькому рівні.

У фінансовому менеджменті досить часто для оцінки бізнесу використовують наступні показники: відносні (RONA, CFROI, ROIC, ROI та інші) і абсолютні (MVA, SVA, EVA та інші). Можливість і доцільність їх практичного використання зумовлюється наявною фінансовою інформацією та завданнями, які стоять перед керівництвом компанії [6].

Кожне підприємство зацікавлене у збільшенні своєї вартості, ефективне підвищення якої можливе за рахунок трьох груп заходів: підвищення вартості в результаті зовнішніх перетворень, розвитку внутрішнього потенціалу та використання інструментів фінансового інжинірингу (зменшення вартості капіталу) [4].

Сьогодні все більш актуальним напрямом зростання вартості підприємства є впровадження фінансового інжинірингу. Його сутність полягає

в поступовій оптимізації структури капіталу. Так, в компанії на основі існуючої структури капіталу, вартості кожної її складової та виходячи з бажаних чинників фінансової залежності й автономії, визначають оптимальне співвідношення між власним та позиковим капіталом. Відповідно обраній структурі приймаються рішення щодо обсягу залучення джерел формування капіталу.

Отже, система управління вартістю підприємства є дієвим інструментом підвищення його інвестиційної привабливості, зміцнення ринкової позиції, зростання ефективності господарської діяльності та генерування додаткових грошових потоків. На сучасному етапі розвитку економічної системи нагальним залишається питання розробки єдиної науково-обгрунтованої методики визначення вартості бізнесу.

Список використаної літератури

1. Воронін А.В. Системний підхід до управління вартістю підприємства / А. В. Воронін // Економіка і організація управління. – 2016. – № 3 (23). – С. 148-155.

2. Лойко В., Калабухова А. Бібліографічний опис для цитування: Лойко В. В. Оцінка бізнесу як інструмент управління вартістю підприємства / В. В. Лойко, А. В. Калабухова // International scientific journal. - 2015. - № 8. - С. 126-130

3. Міокова Г.І. Вартість підприємства та її оцінка / Г. І. Міокова // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. - 2015. - Вип. 22(2). - С. 149-156.

4. Міценко Н.Г., Міщук І.П., Боднарюк В.А. Управління витратами в системі управління вартістю підприємства // Ефективна економіка : Електронне наукове фахове видання. - 2016. - №11. – Режим доступу : http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1 &z=5711

5. Н.В.Васюк. Оцінка бізнесу як інструмент управління вартістю підприємства //.Ефективне управління : електронне наукове фахове видання. – 2014. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3185

6. Ровний Я.А. Основні елементи механізму управління вартістю підприємства / Я. А. Ровний // Економіка та держава. - 2015. - № 2. - С. 89-92

Малицька Н.Ю., (ф-т маркетингу, магістрант)
Вдовиченко А.В., (ф-т маркетингу, магістрант)

ДОСЛІДЖЕННЯ СПОЖИВЧОГО СПРИЙНЯТТЯ СЕРВІСІВ ДОСТАВКИ ЗДОРОВОГО ХАРЧУВАННЯ

Правильне (або, здорове) харчування – це сучасний споживчий тренд, під який підлаштовуються виробники харчових продуктів, аби бути відповідними вимогам споживачів, які дбають про здоров'я свого організму, прагнуть до гарної фізичної форми. Одночасно, під впливом цієї тенденції, з'явилися компанії, що пропонують послуги доставки максимально корисної, насиченої вітамінами та мікроелементами, збалансованої та різноманітної їжі для людей, які, з ряду причин, не мають змоги самостійно регулярно готувати собі таку їжу.

Серед споживачів існує потреба в здоровій їжі, яка буде не тільки смачною, але й корисною, наповненою вітамінами і корисними речовинами. Але, сучасній людині з її активним ритмом життя, постійною нестачею часу, ненормованим робочим днем, складно кожен день вигадувати собі меню. Тому виникла ціла низка компаній, які займаються доставкою корисної й здорової їжі, допомагають харчуватися правильно і корисно.[1]

Мета роботи – визначити особливості споживчого сприйняття, а також проблеми в обслуговуванні сервісів доставки здорового харчування та розробити рекомендації щодо їхнього усунення.

Ми опитали 654 респондента протягом 3 тижнів (з 05.02.18 по 25.02.18) завдяки розміщенню посилань на анкету в Google Формах у соціальних мережах, а саме у групах, які пов'язані зі спортом та здоровим харчуванням, Києва та Київської області. Ми використали два питання-фільтри, щоб отримати вибірку з респондентів, які одночасно дотримуються здорового / спортивного харчування та користувалися / користуються послугами сервісів доставки здорового харчування міста Києва.

Отже, відповідно до результатів опитування, можна зробити наступні висновки:

Більшість з тих респондентів, що дотримуються здорового / спортивного харчування, не користувалися послугами сервісів доставки здорового харчування міста Києва.

Серед тих респондентів, які не користувалися послугами сервісів доставки здорового харчування, більшість вказує як причину відмови від послуг даних сервісів те, що вони готують вдома самостійно (42%).

Більшість респондентів з тих, хто користуються чи користувалися послугами сервісів доставки здорового харчування - це жінки (64%), що прагнуть схуднути чи тримати себе у формі.

Більшість респондентів з тих, хто користуються чи користувалися послугами сервісів доставки здорового харчування - це активна і спортивна молодь віком від 26 до 35 років (50%).

Особистий місячний дохід переважної частини респондентів (41%) з тих, хто користуються чи користувалися послугами сервісів доставки здорового харчування, складає від 7000 до 15000 грн. При цьому, хочемо зазначити, що частка осіб, що мають дохід від 15000 до 25000 грн., є лише трохи меншою і складає 37%.

Серед тих респондентів, які користувалися послугами сервісів доставки здорового харчування, більшість вказує як причину звернення до даних сервісів

те, що вони просто не хочуть витрачати свій вільний час на приготування їжі (38%).

З усіх респондентів, які будь-коли користувалися послугами сервісів доставки здорового харчування, лише 28% змогли назвати три сервіси, а 44% назвали два сервіси.

Більшість респондентів дізналися про сервіс доставки здорового харчування в місті Києві, послугами якого найчастіше користувалися, з соціальних мереж (39%).

Більшість респондентів вважають ключовим фактором вибору конкретного сервісу доставки здорового харчування наявність індивідуального підходу (34%).

Більша частка респондентів (92%) виставила оцінки від 7 до 10 балів, що свідчить про високий ступінь задоволеності роботою даних сервісів.

Більшість респондентів (а саме 87%) вказали, що нічого не хотіли б змінювати в роботі сервісу доставки здорової їжі в місті Києві, до якого вони зверталися крайній раз.

Рекомендації для підприємств, що надають послуги з доставки здорового харчування в місті Києві:

– більшу увагу сервіси мають приділити застосуванню стратегії кастомізації, коли меню враховуватиме всі побажання та особливості клієнта, а не буде стандартизованим;

– компаніям слід й надалі використовувати SMM та рекламу і Інтернеті як одні з найефективніших для цих сервісів канали комунікації зі споживачами;

– запровадити систему знижок на меню наступного дня за запізнення кур’єра;

– ретельніше слідкувати за індивідуальними перевагами та побажаннями клієнта, аби кожна страва меню була ним схвалена;

– співпрацювати лише з перевіреними постачальниками органічної продукції та сертифікованими виробниками харчових контейнерів, надавати клієнтам не лише саму послугу доставки здорової їжі, але й пропонувати додаткові послуги консультації тренера;

– краще керувати логістичними процесами;

Література:

1. Готовимся к пляжному сезону: сервисы доставки здорового питания в Киеве [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://posteat.ua/obzory/gotovimsya-k-plyazhnomu-sezonu-servisy-dostavki-zdorovogo-pitaniya-v-kieve/

Малиця К. О., (ф-т фінансів, IV курс)

БЛОКЧЕЙН В БАНКАХ СВІТУ

Актуальність теми полягає в тому, щотехнологіяблокчейн набагато досконаліша, ніж застосовувані раніше технології при створенні банківських додатків.В умовах постійної конкуренції за підвищенням прибутковості, інновації на кшталт блокчейн можуть стати рятувальним кругом для інвестиційних банків.Перед банками відкривається нова перспектива перенесення головних операційних і фінансових систем, а також систем оцінки ризиків на нову платформу колективної роботи з даними на базі блокчейн.

Блокчейн - це база даних, яка працює без централізованого керівництва. Це означає, що реєстр або більша його частина не зберігаються в одному місці, а розподілені між сотнями тисяч комп'ютерів по всьому світу, і будь-який користувач має вільний доступ до актуальної версії реєстру. Сфер застосування технології дуже багато, але головною умовою є існування угоди, будь-то транзакція або звичайний договір [1].

Технологіяблокчейн дозволяє:реєструвати всі транзакції з використанням криптовалюти, відстежувати грошові потоки з будь-якого комп'ютера.Банки цікавлять можливості впровадження технології блокчейн, так як це дозволить: обробляти операції швидше, знизити адміністративні витрати, можливість укладати нескладні договори автоматизовано [2].

КомпаніїAccentureта IBM проводили опитування серед банків про використання блокчейну і отримали наступні результати: дев'ять з десяти найбільших банків США, Канади та Європи займаються вивченням технології блокчейнщодо її використання в платіжній галузі [3].

Консалтинговою компанією Accenture було проведене опитування під назвою «Технологія блокчейн: як банки створюють інтерактивну глобальну платіжну мережу», в якому взяли участь 32 спеціаліста найбільших комерційних банків. Основна увага приділялася еволюційному потенціалу технології блокчейна в платіжному секторі.Важливим результатом опитування стало те, що 30% опитуваних великих банків вже беруть участь у розробці, або проводять перевірку правильності концепції рішення розподіленого реєстру для платіжної галузі. Ще 13% банків займаються реалізацією заснованих на блокчейні продуктів. 17% банків можна назвати «флагманами революцій». За результатами опитування, вони вже застосовують інноваційні рішення в практиці[3].

В опитуванні IBM брали участь 200 банків, і 15% з них повідомили, що в 2017 році вони будуть працювати з основаними на блокчейні рішеннями. Після розробки рішень блокчейну, найважливішим кроком у популяризації технології розподіленого реєстру для банківської галузі є стандартизація технології[3].

Найбільш ефективним використанням блокчейну стали наступні приклади:

1) Про розробки та плани використання технології блокчейн заявили платіжні системи VISA, Mastercard, Unionpay і SWIFT.У липні 2017 року S7 Airlines і Альфа Банк запустили в експлуатацію блокчейн-платформу

автоматизації торговельних операцій з агентами на базі приватної мережі Ethereum.

2) ПАТ «ПриватБанк» з 2015 року використовує технологію для шифрування трафіку в додатках Приват24 і sender і електронного підпису транзакцій, відкрив для клієнтів 1,5 млн гаманців bitcoin і не збирається зупинятися [4].

3) У Blockchain є ще одна потенційна сфера застосування, яку сьогодні активно обговорюють, а саме: створення національної криптовалюти. Відразу кілька країн світу розробляють проекти по їх запуску, з них найдалі просунувся Банк Англії, який вже розглядає різні сценарії з управління монетарною політикою на основі технології. Вивчають Blockchain і можливості національної криптовалюти і в НБУ.

За результатами дослідження зроблені наступні висновки:

1) експерти американського банку GoldmanSachsприйшли до наступного висновку, що впровадження технології блокчейнв деяких видах операцій заощадить світовим банкам близько 6 млрд доларів США на рік [5].

2) За допомогою технології блокчейнможна усунути дублюючі один одного елементи, торгові помилки, а також скоротити цикл розрахунків і знизити ризики. Це в свою чергу дозволить банкам зменшити витрати на персонал і IT.

3) Технологія блокчейнпідвищить прозорість угод і спростить відстеження підозрілих транзакцій по відмиванню грошей.

4) Використання технології блокчейнв банках застосовують для проведення внутрішніх взаєморозрахунків, а також в здійсненні міжбанківських транзакцій.

5) Технологія блокчейн допоможе банкам знайти реальну альтернативу досить дорогий системі SWIFT.

Список літератури

1. Блокчейн[Електронний ресурс] // Режим доступу: https://uip.me.com

2. ICO - что это такое и как на этом заработать? [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://sdg-trade.com

3. Bitcoin форумBitsMedia[Електронний ресурс] // Режим доступу: https://bits.media

4. Блокчейн-проектыживут не болееполутора лет — исследование. [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://ain.ua/2018/05/30/zhizn-blokchejn-proektov

5. Blockchain: The NewTechnologyofTrust[Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.goldmansachs.com/

Малова А.Є., (ф-т обліку та податкового менеджменту, III курс)

CVP-АНАЛІЗ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ

У зарубіжній практиці досить широко застосовується аналіз співвідношення «витрати—випуск—прибуток» (Cost-Volume-Profit Relationships, або CVP). Через оперативність та ефективність цього методу його популярність зростає і в Україні, особливо в останні роки. За своєю сутністю CVP-аналіз є досить простим, базується на легко обчислюваних показниках і дає змогу оперативно оцінити вплив величини та структури витрат, обсягу продажу продукції на прибуток, аналізувати його залежність від рівня цін і структури виробництва, обґрунтовувати маркетингову стратегію.

Базові елементи CVP аналізу: ціна продукції (prices of products); обсяг продажу продукції (unit volume); змінні витрати на одиницю продукції (per unit

variable costs); постійні витрати за певний проміжок часу (total fixed cost). Ця формула управління вимагає наявності інформації щодо витрат, нормативів, відхилень від стандартних норм і кошторисів, даних калькуляції собівартості окремих видів продукції, обліку результатів реалізації за видами виробів.

Підприємства використовують CVP-аналіз, щоб визначити, як впливають зміни відпускної ціни і витрат та який вплив будуть мати зміни обсягу на прибуток у короткостроковій перспективі. Ретельний і точний CVP-аналіз вимагає знання структури витрат та поведінки їхньої фіксованої й змінної складових залежно від обсягу. CVP-аналіз є потужним інструментом для планування та прийняття рішень. Оскільки CVP-аналіз підкреслює взаємозв'язок витрат, обсягу продажу і ціни, він об'єднує в собі основні фінансові дані фірми.

CVP-аналіз може бути цінним інструментом для визначення ступеня і масштабів економічних негараздів, з якими стикається підприємство, і допомагає обґрунтувати необхідні рішення. Це аналітичний інструмент, що використовується фахівцями з управлінського обліку. Він сумує вплив змін обсягу діяльності на витрати, виручку та прибуток. CVP-аналіз може бути розвинутий до визначення впливу на прибуток змін у цінах продажу, у витратах, в оподаткуванні й асортименті продукції.

Цей інструмент доречно застосовувати не тільки в приватному секторі, але й у неприбуткових організаціях: державних установах, вищих навчальних закладах, медичних установах, адже застосування CVP-аналізу уможливлюється за умови прирівнювання результату операційної діяльності до нуля. А це є характерною особливістю діяльності неприбуткових організацій. Результатом некомерційної діяльності є нефінансові вигоди для суспільства. Для некомерційної організації розрахунок точки беззбитковості є особливо важливим, тому що собівартість в точці беззбитковості - це сума всіх витрат на цільову бюджетну програму.

Необхідно підкреслити, що критерієм застосування CVP-аналізу в управлінні діяльністю суб'єктів державного сектору є вимір обсягу їх діяльності. Відтак, одиницею виміру обсягів діяльності медичних закладів буде кількість пацієнтів у день, у вищих навчальних закладах – кількість студентів у день [2]. Рівнем постійних витрат суб'єктів державного сектору необхідно визнавати суму бюджетних асигнувань.

CVP-аналіз може вирішити багато завдань управління суб'єктами державного сектору, таких як визначення обсягу послуг, що має бути надано для досягнення рівня беззбитковості, визначення впливу скорочення постійних витрат на точку беззбитковості, а також впливу змін у собівартості послуг на результат діяльності неприбуткових організацій.

Список літератури:

1. Хорнгрен Ч. Управленческий учет / Хорнгрен Ч., Фостер Дж., Датар Ш.; пер. с англ.. – 10-е изд. – Спб: Питер, 2005. – 1008 с.

Мальована Т.А. (ф-т економіки та управління, IV курс)

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Формування витрат є основоположною частиною процесу управління виробництвом. Результат виробництва та спроможність підприємства до конкуренції в умовах ринку значно обумовлені тим, яким чином вирішуються питання, пов'язані з формуванням та управлінням витратами. Багато науковців, як вітчизняних, так і зарубіжних досліджували проблему удосконалення системи управління витратами та розглядали шляхи оптимізації та зниження рівня

поточних витрат підприємства. На підприємствах українського бізнесу досі існує проблема управління витратами і вона потребує додаткового вивчення.

Ефективне управління витратами на підприємстві є важливою умовою забезпечення максимізації прибутку і підвищення ефективності виробництва. Інформація про ефективність використання ресурсів є необхідною для економічної зацікавленості суб'єктів господарювання в кінцевих результатах. Сьогодні дії підприємств в цій сфері зводяться до перевірки таких показників, як рівень фактичних витрат виробництва, рентабельність продукції. За даних обставин високої актуальності набуває розробка шляхів та напрямків вдосконалення системи управління витратами.

На основі розглянутих публікацій можна виокремити значну кількість напрямів економії витрат підприємства. Так, наприклад, пооопераційно-орієнтований облік витрат є потужним інструментом аналізу витрат, який здійснюється у декілька етапів: підприємство шукає способи оптимізації своїх внутрішніх процесів, пов'язаних з виконанням замовлень, та резерви їх здешевлення; підприємство реформує продуктовий асортимент та портфель клієнтів з метою переорієнтації своїх ресурсів на найбільш вигідні напрямки діяльності; управлінці з'ясовують величину не використовуваних ресурсів, які авансуються, але не використовуються внаслідок або підвищення ефективності внутрішніх операцій, або зміни структури попиту.

Застосування АВВ аналізу дозволяє посилити інформаційно-аналітичну цінність пооопераційно-орієнтованого обліку витрат. АВВ – це система аналізу потужностей ресурсів, оцінки ефективності їх використання, відокремлення не завантажених потужностей та управління ними – або збільшення потреби в операціях, які виконуються цими ресурсами, або скорочення наявного рівня ресурсу.

Іншим напрямком формування організаційно-економічних умов зниження витрат є вдосконалення інформаційного забезпечення управління процесу виробництва. Основною рисою цієї стратегії мінімізації витрат є розглядання ієрархії конкретних цілей загального завдання мінімізації витрат на її певних функціональних рівнях, а також скорочення сукупних витрат підприємства в залежності від повноти і достовірності інформації на кожному рівні її реалізації.

Однією з умов зниження витрат є оцінка оптимального співвідношення обсягу виробництва, витрат і прибутку. Суть полягає в необхідності здійснення поетапного аналізу залежності одного з параметрів моделі. Це дає можливість одержати точні оцінки, які враховують сукупність факторів вирішення завдання зменшення витрат.

Ще одним напрямом оптимізації витрат є резерви збільшення обсягів виробництва і реалізації продукції, за рахунок покращення якості продукції, за рахунок зниження витрат на виробництво і реалізацію продукції, за рахунок економії і раціонального використання коштів на оплату праці.

Розробка ефективної системи управління витратами виробництва знижує можливість негативного впливу непрогнозованих явищ на діяльність підприємства, дозволяє вчасно передбачити дію негативних заходів та надає підприємству наступні переваги: прийняття управлінських рішень з урахуванням їхніх економічних наслідків; контроль витрат у зіставленні з нормами; формування економічної стратегії; оцінка формування собівартості та прибутку протягом виробничого періоду; оцінка витрат в розрізі структурних підрозділів підприємства; прийняття рішень стосовно доцільності здійснення окремих виробництв, ефективності використання.

Список літератури:

1. Бондаренко Н. М. Сутність та класифікація витрат підприємства / Н. М. Бондаренко, О. Д. Безкоморна // Вісник Дніпропетровського університету. – 2014. – Т. 22, вип. 8(2). – С. 111–116.

2. Голубовський Л. Аналіз сучасних методів управління витратами / Л.Голубовський // Галицький економічний вісник. – 2016. – № 1(26). – С. 187-192.

3. Золотарьова А.М. Напрями підвищення ефективності управління виробничими витратами на вітчизняних підприємствах, ХНЕУ – 2012. – С.2

4. Ткаліч О.В. Удосконалення управління витратами в дослідних господарствах: автореф. дис. канд.. екон. наук. /Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет – Дніпро, 2017 – С.178

Мальковська Ю.Б.,

(ф-т економіки та управління, магістрант)

ОЦІНЮВАННЯ СТАБІЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Публічний сектор як елемент національної економіки у процесі діяльності може набувати нестабільних станів, що створює загрозу економічній системі країни в цілому. Антикризова політика уряду має на меті подолання таких загроз безпеці, для чого стабільний стан публічного сектору має бути оцінений. *Актуальним* дослідження оцінки стабільності публічного сектору є тому, що на даний час його безпека не аналізується об’єктивно, що зменшує ефективність дій уряду з регулювання економіки.

Для розв’язання проблеми оцінки стабільності публічного сектору

необхідно визначити категорію «публічний сектор» й переліку публічних сервісів. Такі питання *аналізувались* Atkinson A., Stiglitz J. [1], S. van Thiel, R. Bouwman [2] та інших. Фінансова криза 2008-2010 років спрямувала увагу дослідників на формування алгоритмів оцінки макроекономічних дисбалансів.

Тези мають *на меті* обґрунтувати алгоритм оцінки стабільності публічного сектору, що заснований на базі офіційної методики обчислення рівня економічної безпеки в Україні [3]. Рівень стабільності, як припускаємо, буде відображенням дисбалансів (балансів) його складових, що представлені показниками. Однак, інформативним його відображенням буде інтегральний індекс, складники якого мають відображати певний набір публічних сервісів.

Публічний сектор вміщує підсектори загальнодержавного управління (центральна, регіональна та місцева влада), публічних корпорацій (фінансових та нефінансових) й недержавних некомерційних самоврядних організації. Всі зазначені елементи беруть участь у створенні публічних сервісів, які можна згрупувати у 5 категорій: інфраструктурні (у виробничій та фінансово-грошовій сфері), соціальної справедливості, безпеки життя, освіти, охорони здоров'я. В Україні класифікатор інституційних секторів економіки не містить визначення публічного сектору, а термін «державний сектор» включає органи загальнодержавного управління та державні корпорації.

Для проведення розрахунків інтегрального індексу як інструмент використано методичні рекомендації [3]. Було обрано 12 показників, які логічно пов'язані із групами публічних сервісів та визначені у статті [4].

Інтегральний індекс для оцінювання рівня стабільності публічного сектору може бути поданий у такий спосіб:

$$I_{PSS} = \sum_{i=1}^{5} k_i y_i ,$$

де I_{PSS} - інтегральний індекс стабільності публічного сектору; k_i - вагові

коефіцієнти; y_i - нормовані значення показників. Вагові коефіцієнти отримано шляхом експертного оцінювання**

Результати проведених розрахунків представлені на рис. 2.:

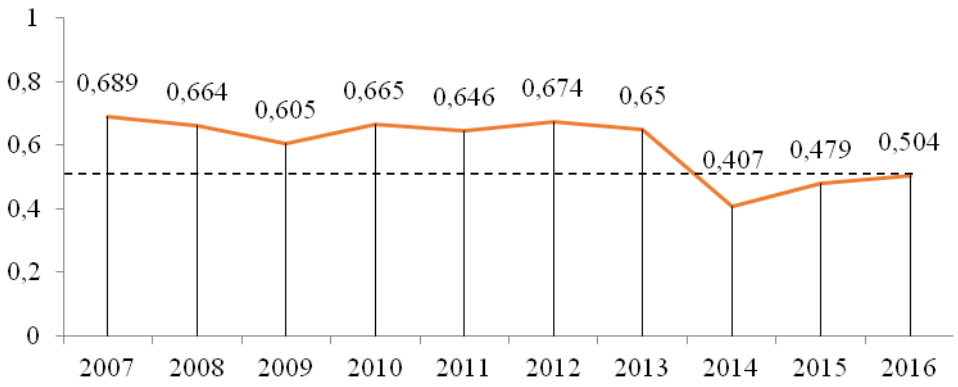

Рис. 2. Динаміка інтегрального індексу безпеки публічного сектору[10]

Інтегральний індекс за аналізовані 10 років не перетинав значення у 0,7. Найсуттєвіше погіршення стану безпеки публічного сектору спостерігалось у 2014 році. Станом на 2016 рік найгірших показників індексу попередніх років досі досягнуто не було. За складовими індексу маємо висновки: у виробничій сфері на падіння рівня безпеки у 2009 році вплинуло поступове зростання ступеню зносу основних засобів на підприємствах транспорту та зв'язку із 2007 року, а у 2014 році додалось зменшення відношення витрат на наукові та науково-технічні роботи за рахунок держбюджету; у фінансово-грошовій сфері за аналізований період до 2009 року суттєво збільшилось відношення обсягу державного та гарантованого державою боргу до ВВП та погіршився стан середньозваженої дохідності ОВДП на первинному ринку, відповідною реакцією стало зростання індексу зміни валютного курсу, а у 2014 році ще додалась проблема поступового зменшення обсягу валових міжнародних резервів у місяцях імпорту; у соціальній сфері коливання були незначними у порівнянні із рештою сфер, хоча у 2014 році разом із загальним спадом стрімко зросла частка населення із середньодушовими еквівалентними загальними

**Експертиза вагових коефіцієнтів була здійснена вісьмома викладачами кафедри Макроекономіки та державного управління КНЕУ імені Вадима Гетьмана. Зазначене є гарантією якості експертизи

[10] Створено самостійно авторами

доходами у місяць, нижчими 75 % медіанного рівня загальних доходів; безпека життя до 2009 року не мала дисбалансів, а до 2014 року відбувся спад; показник освіти перебував у задовільному стані; сфера охорони здоров'я натомість мала небезпечні стани. Тож, інтегральний індекс дозволяє врахувати погіршення (покращення) у сферах публічних сервісів при їх створенні. Проведене дослідження потребує у майбутньому розширення в аспекті перегляду значень вагових коефіцієнтів складників індексу та вдосконалення самих складників, що здатне підвищити ефективність антикризової політики уряду.

Література:

1. Atkinson A., Stiglitz J. Lectures on Public Economics. Princeton University Press. 1980. - 568 p.
2. S. van Thiel, Bouwman R. 30 years of IJPSM publications: an analysis - International Journal of Public Sector Management. 2017, № 8. - P. 524-531.
3. Методичні рекомендації щодо розрахунку рівня економічної безпеки України. Затверджено Наказом Міністерства економічного розвитку та торгівлі України 29.10.2013 N 1277. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/ME131588.html
4. Радіонова І.Ф., Мальковська Ю.Б. Стабільність публічного сектору національної економіки: зміст та оцінювання // Науково-практичний журнал «Економіка та держава». - №12, 2017 рік. – С. 38-42.

Матвієнко М. М. (ФЕтаУ, 4 курс)

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УПРАВЛІННІ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Для розвитку людського суспільства необхідні матеріальні, інструментальні, енергетичні та інші ресурси, в тому числі і інформаційні. Теперішній час характеризується зростанням обсягу інформаційних потоків. Це

відноситься практично до будь-якої сфери діяльності людини. Найбільше зростання обсягу інформації спостерігається в промисловості, торгівлі, фінансово-банківській, маркетинговій сферах та сфері надання різноманітних послуг. Інформація являє собою один з основних, вирішальних чинників, який визначає розвиток технології та ресурсів в цілому. Тому, актуальним в сьогоднішніх умовах для успішного ведення бізнесу є необхідність впровадження інформаційних технологій

Термін «Інформаційні технології» або «ІТ» означає різні процеси, пов'язані з обчислювальними технологіями, такими як мережі, апаратні засоби, програмне забезпечення, Інтернет, або людей, які працюють з цими технологіями. Сучасні компанії мають ІТ-відділи для управління своєю обчислювальною технікою, мережами та іншими технічними областями свого бізнесу. Робота в даному відділі включає в себе комп'ютерне програмування, адміністрування мереж та комп'ютерної техніки, розробка сайтів, технічну підтримку тощо.

Впровадження в діяльність підприємства інформаційних технологій - це шлях до успіху в бізнесі. Інформаційні технології сприяють інноваціям в бізнесі, завдяки яким розробляються більш розумні додатки, поліпшується зберігання даних, збільшується швидкість обробки, а також можливості широкого поширення даних. Науково-технічна революція допомогла удосконалити діяльність підприємства в деяких аспектах, а саме:

1. Інформаційні технології забезпечили бізнес інструментами для вирішення складних завдань.

Поліпшення апаратних засобів (більший обсяг пам'яті, більш швидкий процесор, більш чіткі візуальні дисплеї тощо) в поєднанні з більш розумними програмами спростили дослідження даних, їх аналіз, і планування. Багато інструментів, стали доступними для вирішення складних завдань.

2. Інформаційні технології дозволяють компаніям приймати більш обґрунтовані рішення.

Для того щоб приймати правильні рішення в бізнесі необхідно спиратися на дослідження ринку. Це може бути реалізовано шляхом залучення інших компаній, що спеціалізуються на дослідженнях ринку за допомогою відео конференцій. Аналіз громадської думки можна проводити, використовуючи різні форуми і соціальні мережі, для того що б отримати зворотній зв'язок з клієнтом. Так само для аналізу ринку можна використовувати такі інструменти як: Google Analytics, Microsoft Dynamics CRM та ін.

3. Інформаційні технології удосконалили маркетинг.

Інтернет-маркетинг за допомогою онлайн реклами (SEO, Instagram, PPC, Facebook Ads) здатний набагато більш точно, на відміну від традиційного, виконати пошук цільової аудиторії, виявити їх потреби, і будувати маркетингову кампанію, так щоб переконати їх купити.

Також фахівці з маркетингу на постійній основі використовують такі інтернет ресурси як:

Ведення блогу: багато фахівців з маркетингу беруть участь у створенні та управлінні блогу для своєї компанії.

Робота з клієнтами: компанії часто використовують складні додатки, такі як CRM для відстеження всіх типів контактів з клієнтами, в тому числі продажу, презентацій, покупок, скарг та багато іншого.

Соціальні медіа: Фахівці повинні використовувати популярні соціальні медіа - технології як інструмент для залучення нових клієнтів. Маркетологи часто несуть відповідальність за створення і управління сторінками Facebook і Twitter для своїх компаній, публікації відео контенту на YouTube.

4. Інформаційні технології слугують поліпшенням підтримки клієнтів.

Клієнти в будь-який час можу звернутися в компанію, щоб отримати будь-яку інформацію за допомогою таких каналів зв'язку як телефон, електронна пошта,

соціальні медіа-платформи, вебінари тощо. Крім того, системи управління взаємовідносинами з клієнтами допомагають компаніям зрозуміти їх поведінку.

5. Інформаційні технології поліпшили управління ресурсами.

Хмарні обчислення пропонують бізнесу безліч переваг. Дозволяє встановити віртуальний офіс на будь-який пристрій, що дає можливість отримання доступу до їх програмного забезпечення корпоративного рівня, в будь-якому місці, в будь-який час. Перехід на хмарні обчислення можуть знизити витрати на управління і обслуговування IT-систем.

Отже, підсумовуючи, можна стверджувати, що впровадження нового чи удосконалення існуючого інформаційного забезпечення операційної діяльності підприємства є одним з найголовніших завдань підвищення її ефективності. Вирішення цього актуального завдання може дозволити створити необхідні умови для підвищення прибутковості діяльності підприємства.

Список використаних джерел:

1. *Верба В.А.* Інформаційне забезпечення управління розвитком компанії // Формування ринкової економіки : Зб. наук. праць. — Вип. 22. — К.: КНЕУ, 2009.

2. *С. О. Крайчук.* Стан запровадження інформаційних технологій в управлінні сучасними підприємствами [Електронний ресурс] – режим доступу - http://www.economy.nayka.com.ua

3. Information Technology Is A Key To Business Success Information [Електронний ресурс]– 2015. – Режим доступу до ресурсу: https://www.ukessays.com/essays/information-technology

Мансілья Альварес В. О. М , Мєльник В. В (факультет фінансів, ІІ курс)
Manilla Alvarez Victor Oleksandr, Mielnyk Valeria
(the Faculty of Finance, II year student)

ARTIFICIAL INTELLIGENCE AS THE MOST SIGNIFICANT INNOVATION OF DECADES

For more than 250 years the fundamental drivers of economic growth have been technological innovations. The most important general-purpose technology of our era is artificial intelligence, particularly machine learning. Artificial Intelligence is the broader concept of machines being able to carry out tasks in a way that we would consider "smart".

Why is this such a big deal? Two reasons. First, we humans know more than we can tell: we can't explain exactly how we're able to do a lot of things. Prior to AI, this inability to articulate our own knowledge meant that we couldn't automate many tasks. Now we can.

Second, AI systems are often excellent learners. They can achieve superhuman performance in a wide range of activities, including detecting fraud and diagnosing disease. Excellent digital learners are being deployed across the economy, and their impact is profound.

Here are some examples of how AI is used nowadays:

AI in banking

The financial industry has drastically changed. Digital banking has become wildly popular, customers have gained more insights into the way bankers handle their personal data. Famous examples of usage of AI are online banking apps for smartphones, emotionally intelligent robots that deal with customer questions and requests in real time, and tools that analyze banking behavior to personalize services and offers. On a larger scale, AI can be deployed to conduct better stock analyses and predictions.

Nevertheless, if banks and credit card firms adopt machine learning to improve their services, so hackers will do. Criminals could also create chat bots that would communicate with the victims of ransomware attacks, in which criminals hold people's computers hostage until they receive payment. By using software hackers could conceivably target more people at once without having to actually personally communicate with them and demand payments.

AI in recruitment

Sectors like IT suffer from understaffing, as specific skills are needed for specific jobs. A smart computer is able to analyze a huge amount of data on company details, culture codes, hiring trends and job offers so the right person can be matched with the right company. Second, smart computers can analyze job descriptions that have been successful in the past and use this information to create the ultimate job offer.

But, as the writing skills of computers leave something to be desired, a human eye is still needed for the final touch, taking away worries on employment. In addition, due to the reduced need to use their intelligence, lateral thinking and multitasking abilities of humans may diminish. With the heavy application of artificial intelligence, humans may become overly dependent on machines, losing their mental capacities.

AI in agriculture

With artificial intelligence, farmers are now able to grow better crops and look after their animals while saving time and energy. Drones monitor the condition of the soil and determine whether it needs watering or seeding, while sensors in and around cows check their health and nutrition. Cameras monitor vegetables and fruit and are being taught to recognize irregularities or problems such as dehydration and unwelcome insects. All of this data can be used to predict information, which, in turn, help farmers to save out on costs for energy, cattle feed, lighting and water.

On the contrary, machines may be able to store enormous amounts of data, but the storage, access, and retrieval is not as effective as in case of the human brain.

They are not able to act any different from what they are programmed to do. Machines may not be as efficient as humans in altering their responses depending on the changing situations.

AI in healthcare

When it comes to AI, the healthcare sector has proven to be a forerunner. This is not surprising, as the people working in this sector are expected to save lives as fast and as efficient as possible. Thanks to the Electronic Patient Record and machine learning, caregivers are now able to predict disease outcomes based on information about symptoms, patterns and lifestyle. Second, AI can be found in more and more devices such as heart rate monitors and insulin pumps. Not to mention the many medical apps that offer health assistance to clients without the interference of a doctor.

But is the idea of healthcare led by AI really so exciting? Imagine robots working in hospitals. Do we picture them showing the care and concern that humans would? Do online assistants can give the kind of service that a human being would? Concepts such as care, understanding, and togetherness cannot be understood by machines, which is why, how much ever intelligent they become, they will always lack the human touch.

AI in transit

Some of the cleverest applications of artificial intelligence can be found here. Transit providers attach sensors to their trains, trams and buses to predict wear and tear and to avoid accidents. They notify travelers of free seats, wheelchair accessibility and alternative routes in case of a roadblock. In the car, AI is deployed to provide the driver with real time information on traffic jams, accidents, weather conditions and estimated time of arrival. And what about the most obvious application of AI: the self-driving car? Soon, drivers will turn into passengers of their own cars, thanks to smart computers that take them everywhere they want- safe, comfortable and in time.

If robots begin to replace humans in every field, it will eventually lead to unemployment. People will be left with nothing to do. So much leisure time may result in its destructive use. Thinking machines will govern all the fields and populate the positions that humans occupy, leaving thousands of people jobless. And is it ethically correct to create replicas of human beings? Do our moral values allow us to recreate intelligence? Intelligence is a gift of nature. It may not be right to install it into a machine to make it work for our benefit.

In conclusion, AI has its benefits and drawbacks, opportunities and threats. Identifying and studying the risk of artificial intelligence is a very important task at hand. This can help in resolving many issues. Based on our research it will be fair to say that AI is truly the most significant innovation of decades.

References:

1. https://www.forbes.com/sites/bernardmarr/2016/12/06/what-is-the-difference-between-artificial-intelligence-and-machine-learning/#32efe4f72742
2. https://www.forbes.com/sites/robertadams/2017/01/10/10-powerful-examples-of-artificial-intelligence-in-use-today/2/#1d94159d3c8b
3. https://www.yenlo.com/blog/5-applications-of-artificial-intelligence-that-are-used-and-useful
4. https://techspirited.com/pros-cons-of-artificial-intelligence
5. http://fortune.com/2018/02/21/artificial-intelligence-oxford-cambridge-report/
6. https://content.wisestep.com/advantages-disadvantages-artificial-intelligence/

Марченко О.М. (ф-т обліку та податкового менеджменту)

ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМТСВА

У ринковій економіці діяльність суб’єктів господарювання орієнтується на отримання максимально можливої економічної вигоди, що проявляється у фінансових результатах. На сьогодні велике значення має дослідження

причинно-наслідкових зв'язків, пов'язаних з процесом створення фінансових результатів, оцінкою, прогнозуванням та забезпеченням прибутку, який є одним з основних власних джерел формування фінансових ресурсів підприємств, необхідних для забезпечення їх поточної діяльності та подальшого розвитку. Збільшення прибутку підприємства впливає на темпи економічного розвитку країни, її адміністративно-територіальних одиниць, зростання суспільного багатства та підвищення життєвого рівня населення [1, с. 146].

Надаючи важливе значення дослідженням вітчизняних і зарубіжних вчених, слід зазначити, що в питаннях аналізу фінансових результатів залишається чимало невирішених проблем, котрі потребують детального дослідження. Щодо інформаційної бази забезпечення аналізу фінансових результатів, то слід відзначити, що на сьогоднішній день залишаються нез'ясованими питання обліку витрат, доходів і фінансових результатів, має місце неузгодженість фінансового, управлінського та податкового обліку на галузевому рівні.

Метою даних тез є розробка науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення методики аналізу фінансових результатів.

Фінансова діяльність підприємства має бути спрямована на забезпечення систематичного надходження й ефективного використання фінансових ресурсів, дотримання розрахункової і кредитної дисципліни, досягнення раціонального співвідношення власних і залучених коштів, фінансової стійкості з метою ефективного функціонування підприємства.

Методика фінансового аналізу включає три взаємозв'язаних блоки: аналіз фінансових результатів діяльності підприємства; аналіз фінансового стану підприємства; аналіз ефективності фінансово-господарської діяльності підприємства [2, с. 193].

Алгоритм проведення аналізу фінансових результатів доречно представити наступним чином:

1. Структурно-динамічний аналіз фінансових результатів за видами діяльності (операційна, фінансова, інвестиційна): якщо підприємство за результатами звітного періоду має збиток від операційної діяльності, потрібно проаналізувати структуру операційних витрат за економічними елементами. [3, с. 76];

2. Проведення факторного аналізу валового прибутку (збитку): важливим є вивчення змін валового прибутку, який залежить від співвідношення цін, обсягу продажів і собівартості проданої продукції. При проведенні розрахунків потрібно враховувати, що всі складові моделі за поточний рік у порівнянні з попереднім містять інфляційну складову;

3. Структурно-динамічний аналіз операційних витрат: за економічними елементами, з характеристикою динаміки їх змін за звітний період проти попереднього, та виявленням елементів, які значно вплинули на зростання витрат операційної діяльності на одну гривню реалізованої продукції;

4. Структурно-динамічний аналіз доходів;

5. Оцінка коефіцієнтів росту доходів, витрат, активів, зобов'язань, власного капіталу в динаміці: проводиться за сукупністю коефіцієнтів, що характеризують прибутковість активів, продажу, власного капіталу тощо. [4, с. 153];

6. Аналіз показників рентабельності: зменшення показника рентабельності активів може свідчити про затримання темпів економічного зростання та розвитку підприємства; в процесі аналізу доцільно вивчити динаміку показників рентабельності і провести їх порівняльний аналіз відносно їх рівня по галузі, а також порівняти з показниками конкурентів [5, с. 92];

7. Інтегральний аналіз: в процесі оцінки показників рентабельності доцільно провести їх інтегральний аналіз. Розширюючи модель рентабельності власного капіталу, який характеризує інвестиційну привабливість підприємства, шляхом проведення її факторного аналізу, можна визначити

залежність рентабельності власного капіталу від чистої рентабельності продажу, ресурсовіддачі і структури джерел, інвестованих в підприємство.

Значимість факторів впливу пояснюється тим, що вони узагальнюють всі сторони фінансово-господарської діяльності, сприяють зростанню інформованості адміністрації підприємства та інших користувачів щодо стану об'єктів, що їх цікавлять. Запропонований алгоритм проведення аналізу фінансових результатів доцільний для підприємств, незалежно від їх галузевої належності і він є нескладний в застосуванні. Реалізація наданих рекомендацій дасть можливість забезпечення прозорості процесу формування фінансових результатів підприємств, активізуватиме дію мотиваційних важелів і сприятиме своєчасному прийняттю обґрунтованих управлінських рішень у процесі діяльності суб'єктів господарювання.

Список використаної літератури:

1. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навч. посіб. / Г. В. Савицька. – К.: Знання, 2004. – 302 с.

2. Мец В. О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства / В. О. Мец. – К.: Вища школа, 2005. – 246 с.

3. Шеремет А. Д. Методика финансового анализа / А. Д. Шеремет, Р. С. Сайфулин, Е. В. Негашев. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: ИНФРА – М, 2001. – 208 с.

4. Лахтіонова Л. А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання / Л. А. Лахтіонова. – К., 2007. – 387 с.

5. Ковалев В. В. Управление денежными потоками, прибылью и рентабельностью / В. В. Ковалев. – М.: Проспект, ТК Велби, 2007. – 336 с.

6. Бланк И. А. Финансовый менеджмент / И. А. Бланк. – К.: Эльга Ника-Центр, 2004. – 653 с.

7. Калина А. В. Современный экономический анализ и прогнозирование (микро и макро уровень): [учеб. пособ.] / А. В. Калина, М. И. Конева, В. А. Ященко. – К.: МАУП, 1998. – 272 с.

Матвієнко Л.Р., (ф-т фінансів, магістрант)

УПРАВЛІННЯ КРЕДИТНИМ РИЗИКОМ БАНКУ

Для банків, як і для будь-яких підприємницьких структур, властива ризикованість при здійсненні активних операцій. Відомо, що найприбутковішими для банків є операції, які пов’язані з високим рівнем ризику. До таких операцій належать кредитні операції банків. Оскільки надання кредитів – основне джерело прибутку для банку, а їх неповернення завдає банку великих збитків, кредитні ризики є визначальними у діяльності банків.

Відповідно до принципів управління кредитними ризиками Базельського комітету з банківського нагляду найпростішим визначенням кредитного ризику є визначення його як можливості невиконання позичальником або протилежною стороною взятих на себе зобов'язань відповідно до встановлених умов [1].

Для забезпечення повної та своєчасної оцінки банками величини кредитного ризику, що посилить фінансову стабільність банківського сектора, Національний банк України Постановою № 351 “Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями” від 30.06.2016 р. затвердив нове Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями.

Підходи, визначені цим Положенням, ґрунтуються на принципах і рекомендаціях Базельського комітету з банківського нагляду, включаючи застосування *компонентів кредитного ризику*:

- Експозиція під ризиком (EAD; Exposure At Default) — компонент розрахунку розміру кредитного ризику, що відповідає боргу за активом, який перебуває під ризиком дефолту боржника/контрагента. Банк визначає розмір EAD, виходячи з суми боргу за активом, збільшеного на суму

сформованого за ним резерву, а також збільшена/зменшена на суму дисконту та/або уцінки/премії.

- Імовірність дефолту (PD; Probability of Default) – компонент (коефіцієнт) розрахунку розміру кредитного ризику, що відображає ймовірність припинення виконання боржником своїх зобов'язань. Банк установлює значення коефіцієнта PD виходячи з класу боржника/контрагента (для боржника-юридичної особи за одним із 10 класів, для боржника-фізичної особи за одним із 5 класів та для боржника-бюджетної установи також за одним із 5 класів,) на підставі оцінки своєчасності сплати боргу:
- Втрати в разі дефолту (LGD; Loss Given Default) — компонент (коефіцієнт) розрахунку розміру кредитного ризику, що відображає рівень втрат (збитків) унаслідок дефолту боржника/контрагента. Банк, який здійснює банківську діяльність установлює значення коефіцієнтів LGD, виходячи з виду застави та рівня покриття боргу заставою, ґрунтуючись на судженні банку.

Банк здійснює розрахунок розміру кредитного ризику за активними операціями *на індивідуальній основі* за такою формулою:

$$CR_{інд} = PD_{інд} \times LGD_{інд} \times EAD_{інд}$$

де $CR_{інд}$– розмір кредитного ризику за активом на індивідуальній основі;

$PD_{інд}$ – коефіцієнт імовірності дефолту боржника/контрагента за активом,

$LGD_{інд} = 1 - RR_{інд}$ ($RR_{інд}$ – коефіцієнт, що відображає рівень повернення боргу за активом за рахунок реалізації забезпечення та ін. надходжень)

$EAD_{інд}$ – експозиція під ризиком за активом на дату оцінки.

Банк здійснює розрахунок розміру кредитного ризику за активами на *груповій основі* за такою формулою:

$$CR_{груп} = \sum_{m=1}^{n} EAD_m \times PD_{груп} \times LGD_{груп}$$

$CR_{груп}$ – розмір кредитного ризику за групою фінансових активів;

n – загальна кількість кредитів у групі фінансових активів;

m –- порядковий номер кредиту в групі фінансових активів;

EAD – експозиція під ризиком на дату оцінки;

$PD_{груп}$ – коефіцієнт імовірності дефолту боржників/контрагентів, включених до групи фінансових активів, визначений;

$LGD_{групп}$ – коефіцієнт, що відповідає рівню збитків за групою фінансових активів у разі дефолту [2].

Важлива роль під час оцінки рівня кредитного ризику належить нормативам (норматив максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7); норматив великих кредитних ризиків (Н8); норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9)), які його оцінюють та мають на меті не допустити надмірну концентрацію кредитного ризику в банках. Економічні нормативи діяльності банків, які доводить НБУ, є основою системи лімітів, що встановлюються для обмеження та мінімізації кредитного ризику банку

За офіційними даними, протягом аналізованого періоду простежується дотримання банківськими установами України всіх нормативів кредитного ризику (табл. 1).

Таблиця 1

Аналіз дотримання банками України нормативів кредитного ризику,% [3].

Норматив	***01.01.11***	***01.01.12***	***01.01.13***	***01.01.14***	***01.01.15***	***01.01.16***	***01.01.17***	***01.01.18***
Н7	21,04	20,76	22,10	22,33	22,01	22,78	21,48	20,29
Н8	161,20	164,46	172,91	172,05	250,04	364,14	308,27	208,31
Н9	–	–	–	–	–	31,19	36,72	17,89

Проведений аналіз дотримання банками України нормативів кредитного ризику вказує, що фактичні значення нормативів нижчі від оптимальних. Так, станом на 01.01.2018 р. норматив Н7 при оптимальному значенні не більше 25% становив 20,29%; норматив Н8 при нормативному значенні 800% становив 208,31%. При оптимальному значенні показника не більше 25%, норматив максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов’язаними з

банком особами на початок 2018 року становив 17,89 %, що не перевищує нормативного значення, як ми бачили у попередніх роках.

Кредитним ризиком, як і будь-яким іншим видом банківських ризиків, можна управляти. Саме успішна діяльність банку значною мірою залежить від обраної системи управління ризиками.

Основною метою управління кредитним ризиком банку є формування такої структури кредитного портфеля, яка була б оптимальною за показниками ризику та прибутку та забезпечила ефективне функціонування банку через продуману кредитну діяльність. Зазначена ціль конкретизується у *завданнях*, до яких слід віднести: вдосконалення структури кредитного портфеля через визначення найбільш прийнятних та пріоритетних напрямів кредитування, що дозволить обмежити потік кредитних ресурсів в ті галузі чи об'єкти, які є найбільш ризиковими для банку; визначення чіткого алгоритму моніторингу кредитного ризику та роботи із проблемними кредитами; вдосконалення оцінки кредитоспроможності позичальника банку із врахуванням факторів його зовнішнього та внутрішнього функціонування; формування якісної організаційної структури банку із управління кредитним ризиком з відповідним розподілом повноважень між учасниками, що повинна забезпечити можливість оперативного прийняття вірних управлінських рішень.

Формування та успішна реалізація зазначених завдань дозволить охопити організаційні й економічні складові системи управління та підвищити ефективність функціонування банків й якість їх кредитної політики. [4].

Список літератури:

1. Принципи управління кредитними ризиками. Базельський комітет з банківського нагляду. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996_035
2. Постанова НБУ № 351 "Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями". – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16
3. Сайт Національного банку України // Показники банківської системи. –

Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593
4. О. А. Криклій, Н. Г. Маслак // Управління кредитним ризиком банку. – Суми. – 2008. – 86 с. – С.12-13.

Матвієнко М.А., (ф-т економіки та управління, III курс)

ВПЛИВ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ НА ЕКОНОМІКУ ТА СУСПІЛЬСТВО

З кожним роком вплив нових технологій на суспільство та економіку все зростає. Згідно з даними компанії «Narrative Science», 62% світових фірм і організацій вже використовують технології штучного інтелекту. А загальна вартість «роботів-помічників» - пристроїв, які застосовують штучний інтелект для задоволення потреб користувачів, зможе досягти 17,4 млрд до 2020 року.Згідно з оцінками, протягом наступних п'яти років штучний інтелект зможе обігнати такі найважливіші галузі бізнесу як маркетинг, сфера обслуговування клієнтів і продажу. За даними «Venture Scanner» за перші шість місяців 2016 року капітал, зібраний завдяки технологіям штучного інтелекту склав 974 млн доларів. Французький соціолог − Жак Еллюль – розробив концепцію «технологічного суспільства». Він говорив про те, що техніка панує над суспільством та людиною. Вона автономна щодо економіки та політики [1, с. 134].

Американський політолог Збігнєв Бжезінський, стверджував, що постіндустріальне суспільство стає технотронним - суспільством, яке в культурному, соціальному та економічному відношеннях формується під впливом техніки і електроніки, особливо розвиненою в області комп’ютерів і комунікацій [2, с. 15].

Штучний інтелект –це теорія і реалізація комп'ютерних систем, здатних виконувати завдання, які зазвичай вимагають людського інтелекту, такі як візуальне сприйняття, розпізнавання мови, прийняття рішень і переклад з однієї

мови на іншу.В сфері штучного інтелекту існує декілька концепцій. Є так звана загальна концепція штучного інтелекту – Generalintelligence, і галузева – Domainintelligence. Основну проблему складає саме Generalintelligence. Справа в тому, що він зможе сам приймати рішення і навчатися.

Нік Бостром, автор книги «Штучний інтелект: Етапи. Загрози. Стратегії» розглядає три типии сценаріїв, як швидко машина, що володіє інтелектом людського рівня, повністю перетвориться на надрозумну:

- **Повільний зліт.** Якщо події будуть розвиватися таким чином, то перехід до надрозуму займе від десятків до сотень років.
- **Швидкий зліт** – зміни настануть протягом дуже короткого часу: хвилин, годин абоднів. У такому випадку люди не встигнуть практично нічого зробити, і якщо дивитися на появу надрозуму як на боротьбу - то людство її програє.
- **Помірний зліт.** Цей сценарій може тривати від декількох місяців до декількох років. У цьому випадку часу на розробку і тестування теорій не буде, але люди ще зможуть вплинути напевні дії.

Англійський економіст Мейнард Кейнс в 1930-му вперше застосував термін «технологічне безробіття», передбачивши, що до 2030 будуть вирішеними існуючі проблеми виробництва, але доступ до ресурсів (а саме - робочих місць) буде обмежений. Хоча 2030 й ще не настав, більшість дослідників вважає, що світ досяг «точки Кейнса»[4, с.- 3].

Ілон Маск, Стівен Гокінг, Білл Гейтс, а також інші дослідники світового рівня називають штучний інтелект однією з найбільших загроз, з якою людство як цивілізація зіткнеться у найближчому майбутньому. Вчені наголошують, що при тотальній роботизації у майбутньому людство зіткнеться із масовим безробіттям та економічним колапсом у разі ігнорування таких необхідних гарантій, як базова заробітна плата або гарантований дохід [5].

Розглянемо економічний ефект і вплив на ринок праці. За оцінками дослідницької організації McKinseyGlobalInstitute, в найближчі десять років нові технології радикально змінять ринок праці на планеті, що дозволить

заощадити близько 50 трильйонів доларів.Зміни торкнуться сотень мільйонів робочих місць. Люди все більше і більше будуть перекладати частину своїх службових і багато рутинних завдань на машину, що дозволить їм зосередитися на творчій роботі.Але разом з автоматизацією неминуче постраждають менш кваліфіковані кадри, і вже зараз необхідно замислитися над тим, як їх захистити, перевчити і підготувати до нового життя.Серед варіантів вирішення проблеми витіснення людини машиною на ринку праці, як вказує Аллісон Дютман, координатор програм ForesightInstitute - є введення поняття "універсальний базовий дохід", який би отримував кожен житель незалежно від рівня доходу і зайнятості. Подібний дохід фінансувався б за рахунок так званого інноваційного податку LandValueTax, введення якого зараз активно обговорюється в Силіконовій долині.

Порівняно з кількома роками тому, ринок штучного інтелекту починає зміцнюватися навколо реальних застосувань, коли швидкість змін відбувається потужніше, ніж це було раніше. Згідно з новим звітом Tractica, зростаючий приплив використання штучного інтелекту в кількох галузях економіки призведе до значного зростання протягом найближчого десятиліття, і ринкові аналітики прогнозують, що щорічний дохід від програмного забезпечення штучного інтелекту збільшиться з $ 3 млрд. в 2016 році до $ 90 млрд. у 2025 році. В Україні є декілька компаній, що створюють свої продукти або послуги на базі тих чи інших технологій штучного інтелекту. Компанія Grammarly, яка створила відомий сервіс для перевірки орфографії і граматики, а також пошуку плагіату, в якому використовуються технології NaturalLanguage**Processing**. Ще один приклад - харківська компанія Scorto, яка створює продукти для управління рішеннями та політичними ризиками, а також скорингові системи для банків, страхових та телекомунікаційних компаній. Усередині продуктів Scorto закладено багато MachineLearning.У порівнянні з США і Японією робототехніка в Україні поки знаходиться на початковому рівні. Але тим не менше вже проводяться фестивалі, хакатони і змагання з робототехніки. Є

кілька активних спільнот, наприклад, Boteon в Харкові, Асоціація робототехніки.

Наведені вище приклади говорять про те, що практично не існує галузі діяльності, в якій людство принаймні не спробує використовувати штучний інтелект. Багато людей негативно ставиться до прогресу штучного інтелекту через острах, що врешті машини позбавлять людей роботи. Так, штучний інтелект напевне замінить мільйони людей на робочих місцях. Цілком ймовірно, що традиційні авто повністю замінять автономні, більшість фабричних позицій займуть роботи, і навіть у творчих сферах штучний інтелект конкуруватиме з людиною.Але, водночас, штучний інтелект стане поштовхом для розвитку нових, більш цікавих професій.

Список використаної літератури:

1. Ellul J. The Technological Society. / Ellul J. − N.-Y., 1965. − P. 134.

2. Brzezinski Zb. Between Two Ages. America's Role in the Technetronic Era. /Brzezinski Zb. − N.Y: 1970. P. - 354

3. Ник Бостром Искусственный интеллект. Этапы. Угрозы. Стратегии. / Ник Бостром. - Издательство «Манн, Иванов и Фербер»: 2016, с.- 496

4. Keynes J. M. Economic Possibilities for our Grandchildren/ Keynes J. M..– 1930, P. - 7

5. Інформаційний портал Newsyou.info [Електронний ресурс] :[Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: https://newsyou.info.

6. «ЧтопроизойдетприЧетвертойпромышленнойреволюции».Информационно -аналитическийпортал«Хвиля»[Електронний ресурс] :[Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу: http://hvylya.net.

Мачушинець В.В., (ф-т обліку та податкового менеджменту, IV курс)

РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ПІД ЧАС АУДИТУ В КОМП'ЮТЕРНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Сьогодні без автоматизованого робочого місця не обходиться жодна фінансова операція. Автоматизація та комп’ютеризація є одними з найважливіших стадій інноваційних технологій. Широке використання прикладних бухгалтерських програм має значний вплив і на ефективність аудиту. Оскільки існує можливість не тільки розрахунку, але й перевірки показників фінансової стійкості підприємства, що показують за рахунок яких фінансових ресурсів здійснюється господарська діяльність підприємства. Таким чином, автоматизація аудиторських процедур оцінки фінансової стійкості є актуальним питанням дослідження.

Вдосконалення аудиторської роботи багато в чому залежить від комп'ютерних програм, що використовуються під час аудиту. Незважаючи на досить високий рівень дослідження проблем аудиторської оцінки фінансового стану, недостатньо розкритими залишаються окремі питання інформаційно-методичного забезпечення аудиторської оцінки фінансової стійкості підприємства як важливої складової ефективності прийняття управлінських рішень.

Фінансова стійкість є однією з найважливіших характеристик фінансового стану підприємства. Фінансова стійкість – це рівновага між власними та залученими засобами, надійно гарантована платоспроможність, незалежність від випадковостей ринкової кон’юнктури та партнерів, довіра кредиторів та інвесторів, а також рівень залежності від них.

Основне завдання аналізу фінансової стійкості під час аудиту полягає у визначенні спроможності підприємства протистояти негативній дії різних факторів, що впливають на його фінансовий стан.

Показники фінансової стійкості поділяються на абсолютні та відносні. Їх розрахунок дозволяє розрізняти тип фінансової стійкості на підприємстві.

Найпоширенішими програмами при проведенні аудиту є: PrimeExpert, AuditExpert, ProjectExpert, AuditXP, AuditPRO, «ІНЕК:АФСП».

Аналіз технічних можливостей вказаних програмних продуктів засвідчує пріоритетність використання спеціалізованих аудиторських програм Audit Expert, Audit XP «Комплекс Аудит» зважаючи на те, що вони враховують специфіку аудиторської діяльності, дозволяють отримати всю необхідну інформацію та виконати необхідні розрахунки для ефективної аудиторської перевірки.

На прикладі програмного забезпечення Audit Expert нижче наведено методику здійснення розрахунку та аудиту фінансових показників:

І етап: Заповнюються вихідні дані, на основі яких буде проводитися подальший аналіз фінансової стійкості підприємства (для розрахунку показників фінансової стійкості під час аудиту потрібні в основному ф. № 1 «Баланс» та ф. № 4 «Звіт про власний капітал»). Вихідні дані, на основі яких буде відбуватись подальший аналіз, зберігаються у таблицях.

ІІ етап: У вікні «Фінансові показники» програма, за допомогою вмонтованих формул, самостійно розраховує наступні коефіцієнти фінансової стійкості:

- Коефіцієнт фінансової автономії;
- Коефіцієнт фінансової залежності;
- Коефіцієнт фінансового ризику;
- Коефіцієнт маневреності власного капіталу;

ІІІ етап: Після розрахунку показників, варто звернути увагу на кольорову гаму отриманих результатів. Якщо комірка з отриманим результатом зеленого кольору – це говорить про ідеальне значення показника; якщо жовтого кольору – задовільне значення показника; якщо ж отриманий результат

виділено червоним кольором – це означає, що значення показника не попадає у нормативне значення.

IV етап: Корисним у даному програмному забезпеченні є також можливість відображення отриманих результатів у графічному вигляді за допомогою діаграм та графіків. Це, безумовно, важливо, оскільки можна прослідкувати значення певного показника за певний проміжок часу та легко порівняти отримані результати з попереднім періодом.

Сучасний аудит дуже тісно пов'язаний з інформаційними технологіями. Можна стверджувати, що ефективність аудиторських перевірок помітно зростає із застосуванням аудиторами спеціалізованих програмних продуктів. Проведення аудиту фінансового стану є надзвичайно важливим та необхідним процесом, оскільки є невід'ємною частиною економічного аналізу діяльності підприємства. Безумовно, аудиторська оцінка забезпечує більшу достовірність аналізу фінансового стану, та надає керівництву інформацію про стан підприємства для прийняття ефективних управлінських рішень.

Список літератури:

1. Expert Systems – [Електронний ресурс]: офіційний сайт. – Режим доступу: https://www.expert-systems.com.

Машина Ю.В. (ф-т маркетингу, III курс)

ВНУТРІШНІЙ МАРКЕТИНГ І ТАЛАНТ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК КЛЮЧОВІ ПРІОРИТЕТИ БРЕНДИНГУ РОБОТОДАВЦІВ

Умови, які створюють роботодавці та реалії ринку праці, спонукають талановиті кадри частіше змінювати місце роботи, а також шукати можливостей для працевлаштування за кордоном. Таким чином, знижується ефективність і продуктивність роботи на корпоративному рівні, що стає одним

із чинників, який гальмує зростання ВВП країни та розвиток економіки в цілому. Аналізуючи статистику, дійсно стає зрозумілим, що переважна кількість професійних трудових мігрантів керується зовнішніми економічними факторами, тому українські компанії не вважають за потрібне витрачати свої зусилля на побудову сильного бренду роботодавця.

В літературі можна знайти безліч визначень із бренду роботодавця. Перш за все, це імідж підприємства на ринку праці; уявлення зацікавлених осіб про підприємство, що визначає їх поведінку при виборі місця роботи. Відповідно брендинг роботодавця – це сукупність зусиль компанії по взаємодії з зацікавленими особами, спрямованих на формування позитивного іміджу компанії, цільова довгострокова стратегія управління інформованістю та сприйняттям співробітників, потенційних претендентів, інших зацікавлених осіб.

Процес брендингу роботодавця визначається як всі дії, які були прийняті організацією і спрямовані на сьогоденних та потенційних співробітників, з метою забезпечення підтримки стратегічних бізнес-цілей [1] в широкої перспективі. Згідно теорії брендинг роботодавця має на меті: створення адекватного іміджу організації для залучення талановитих кандидатів; зробити всіх співробітників, націленими на місію, цілі підприємства та забезпечити організацію послугами, що приведуть до прогнозованих результатів [2]. Це також впливає на процес створення зовнішнього зображення організації – не тільки серед ключових кандидатів, але й серед клієнтів та інших зацікавлених сторін [3].

Брендинг роботодавця є концепцією, яка вимагає зусиль і планування від всіх підрозділів організації, при цьому стратегія повинна бути отримана з зовнішніх стратегій, які є результатом загальної стратегії маркетингу, організації. Таким чином, може бути вказана важлива роль внутрішнього маркетингу в процесі впровадження брендингу роботодавця, при цьому маркетингова стратегія будується на припущеннях про сприйняття

співробітників як перших клієнтів організації, та їх задоволення визначає зовнішню маркетингову ефективність.

Внутрішній бренд компанії як роботодавця орієнтований на підвищення лояльності співробітників, задоволеності роботою, гордості за компанію, в якій вони працюють, і реалізується на основі розвитку організаційної культури, яка базується на концепції розділених цінностей компанії. Основу зовнішнього бренду компанії як роботодавця складає створення привабливого образу компанії на ринку праці, як інструменту досягнення успіху в конкуренції за талановитих працівників.

У сучасних умовах для процвітання організації найважливішим фактором виявляється залучення цінних для них людей, і це змушує їх розширювати мережу джерел, до яких вдаються при пошуку фахівців, пропонувати їм ще більш сприятливі умови для розвитку кар'єри, оплати праці та інші чинники мотивації.

Підприємства все більшої значущості надають співробітникам, то і, відповідно, підвищується цінність такого явища, як талант. Звідси випливає, що тепер однією з головних завдань в менеджменті стає виявлення особливо корисних для фірми талановитих, обдарованих і видатних працівників. Перш за все, наявність таких працівників і вміле управління ними може стати для компанії величезною додатковою конкурентною перевагою, а також ці співробітники можуть стати основою підтримки цілісності людського потенціалу фірми і якості товару. Також необхідним стає не тільки пошук і наявність, а й утримання талановитих працівників в організації.

"PR починається вдома", так створення позитивного образу роботодавця та передумов для утримання професіоналів також треба починати з дій зосереджених на внутрішніх частинах організації. Співробітники організації повинні розглядатися як перші клієнти організації. Рівень їх задоволеності від дій роботодавця повинні бути базою впровадження стратегії зовні. Таке

ставлення, піклування за співробітниками як за першими клієнтами організації, називається внутрішній маркетинг.

Ключем до успішного залучення та підтримки професіоналів є ефективне будівництво корпоративної культури та атмосфери в компанії, спілкування та розвиток разом із ринком та потенційними конкурентами. Бренд роботодавця складається з багатьох атрибутів, включаючи репутацію, робоче середовище та зв'язок [4]. Орієнтація сучасного роботодавця змушує роботодавця використовувати максимальні можливості, керуючись зовнішніми змінами та факторами [3]. Серед інструментів, які західні вчені називають тенденцією створення міцного бренду роботодавця та якісного управління талантами:

1. соціальна активність та присутність засобів масової інформації (роботодавець, який має активні соціальні канали для спілкування з власною аудиторією, має великі шанси отримати підтримку з вимог персонал);
2. освіта «юристів» бренду від старожилів компанії (найбільш затребувані на ринку таланти повинні формувати картину ідеального роботодавця, завдяки можливості кар'єрного зростання, історії успіху) ;
3. мотивація для спілкування поточних працівників з професійною взаємодією з компанією в мережі (встановлення контактів з потенційними кандидатами є більш імовірною, коли вони бачать насильницьке ставлення персоналу до ініціатив компанії, підтримують їх та залучають їх середовище) ;
4. трансформація інструментів (оптимізація процесів повинна здійснюватися паралельно на всіх рівнях від якості обслуговування клієнтів до HR-процесів);
5. мобільні технології змінюють світ (якщо компанія позиціонує себе як сучасну технологічну організацію, вона повинна створювати умови для мобільного забезпечення свого існуючого та майбутнього персоналу);
6. руйнування знайомих поглядів на робочому місці (сучасний офіс не забезпечує дорогий дизайн меблів, але потребує місця для творчості,

інноваційних технологій та можливостей для власний вибір, де, коли і як працювати) [4];

7. підтримка відкритого спілкування між керівниками та працівниками (очевидно, цей інструмент є найдешевшим, найбільш корисним та найбільш чесним методом формування міцного корпоративного іміджу);
8. ідентифікація та унікальність бренду роботодавця (не існує ідентичних організацій, тому добре сформовані зовнішні та внутрішні повідомлення дозволять якісно диференціювати компанію на ринку) [5].

Брендинг роботодавця є інноваційною концепцією, яка пов'язує маркетинг, брендинг та управління персоналом. Бренд роботодавця підтримує корпоративний бренд і допомагає роботодавцям у створенні привабливого іміджу організації для кваліфікованих працівників. Сутність концепції полягає в тому, що люди працюють в компанії, яка є роботодавцем вибору, набагато більш схильні забезпечувати потрібний рівень якості та сервісу, що вимагається, щоб зробити компанію вибором номер один для клієнті. Коли компанія символізує краще місце для роботи, вона володіє реальною конкурентною перевагою в найманні та утриманні кращих фахівців, відрізняється від конкурентів у пропозиції робочих можливостей, соціальними пакетами, корпоративною культурою та іншими складовими бренду роботодавця. Тільки добре спланована і єдина стратегія концепції брендингу роботодавця, реалізована у зазначених областях, може підтримувати бренд роботодавця і надавати конкурентну перевагу підприємству в довгостроковій перспективі.

Література

1. Bach, S. Managing Human Resources / S. Bach. - Maiden: Blackwell Publishing, 2005. -45 2 p.

2. Barrow, S. The Employer Brand: Bringing the Best of Brand Management to People at Work / Barrow S., Mosley R. - Chichester: John Wiley&Sons, 2005. - 207 p.

4. Katoen R. J., Macioschek A., Employer Branding &Talent Relationship Management. Improving the Organizational Recruitment Approach. URL: http://www.bbh.ro/site/imagini/1023226514.pdf . – 2008.

5. Кучеров Д. Г., Бренд роботодавця: область маркетингу чи управління людськими ресурсами? / Д. Г. Кучеров // Вісник СПбГУ. – 2009. – Сер.8. – Вип.3.

Машина Ю.В. (ф-т маркетингу, ІІІ курс)

КРОС-ДЕВАЙС КОМЕРЦІЯ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Тенденції розвитку електронної комерції стали найбільш обговорюваними в інвестиційному співтоваристві. Це пов’язано з тим, що не зважаючи на кризові явища в країні та швидку девальвацію національної валюти, ринок електронної комерції в Україні продовжує зростати. Порівняно з 2015 роком у 2016 – зростання електронних замовлень та платежів відбулося на 20%, у 2017 – близько 35 % росту, і багато експертів прогнозують зростання частки електронної комерції у 2018 році аж до 50%[1]. Глобальні тенденції розвитку електронної комерції та її поширення у глобальній мережі спонукає вітчизняний бізнес до реструктуризації та реінжинірингу основної діяльності та переходу до нових форм електронної торгівлі. Якщо наводити дані у грошовому вимірі, то обсяг продажів та замовлень в інтернеті на 2016 рік складав 25,5 млрд. грн, у 2017 – 34,2 млрд. грн..

У останні роки значної популярності отримала m-commerce. Основною причиною збільшення мобільних продажів є зростаюча популярність планшетних комп'ютерів, тим більше що вже зараз на ринку присутні доступні

моделі дешевше 100 дол. США. До того ж розвивається і сам мобільний Інтернет, проникнення якого лише збільшується [1].

Згідно з прогнозом Business Insider, мобільна комерція до 2020 року перевищить 45% глобального ринку e-commerce. Ця цифра реальна вже сьогодні. Нове покоління користувачів – “мілленіали” – практично повністю інтегрувало своє життя в смартфони – з ними прокидаються, засинають, шукають відповіді на життєво важливі питання та вирішують щоденні завдання. В Україні майже 40% трафіку сьогодні припадає на мобільні пристрої [2].

Мобільна революція призвела до того, що смартфони та планшети відіграють все більш важливу роль у процесі покупки. У той же час кожна третя транзакція включає два або більше пристроїв між першим відвідуванням сайту та остаточною покупкою. Інтернет-магазини стикаються з завданням зв'язати їх, щоб не втрачати уваги користувача та запропонувати йому бездоганний та послідовний досвід роботи з клієнтами.

Оптимізаційний шлях до транзакції необхідно реалізовувати за допомогою орієнтованості на користувача, а не на пристрій. Орієнтованість на пристрій полягає в тому, що традиційна аналітика дає неповну і спрощену картину[3]. Адже споживачі використовують відразу декілька пристроїв на всіх етапах шляху здійснення покупки - від пошуку і перегляду товару до його придбання. У випадку з орієнтованістю на користувача передова аналітика крос-девайс здатна точно ідентифікувати покупця серед пристроїв.

Крос-девайс комерція- це використання більше одного пристрою в процесі здійснення покупки. Це явище стає все більш популярним, так як в сучасному світі, крім стаціонарного комп'ютера, середньостатистичні користувачі володіють також смартфонами, планшетами та іншим.

Відповідно до статистичних досліджень компанії EVO , 48% українських користувачів використовують кілька пристроїв при здійсненні покупки. Поки що використання домашніх комп'ютерів лідирує, однак мобільна комерція

стрімко набирає популярність. Для того щоб вибудувати комунікацію найбільш точно, потрібно аналізувати весь шлях покупки – від першого візиту в онлайн-магазин до моменту оплати. Крос-девайс – продажі збільшуються, тому варто уважно оцінювати кожен пристрій, що використовується для здійснення покупки [4].

При використанні крос-девайс вимірювання середньостатистичний шлях до здійснення покупки на 41% довше визначеного із застосуванням «часткового» підходу. Тренди мобільної комерції в Україні (рис.1) визначають, що близько чверті онлайн-покупок в країні відбувається з мобільних пристроїв. У той час як показники по смартфонам ростуть, по планшета- знижуються.

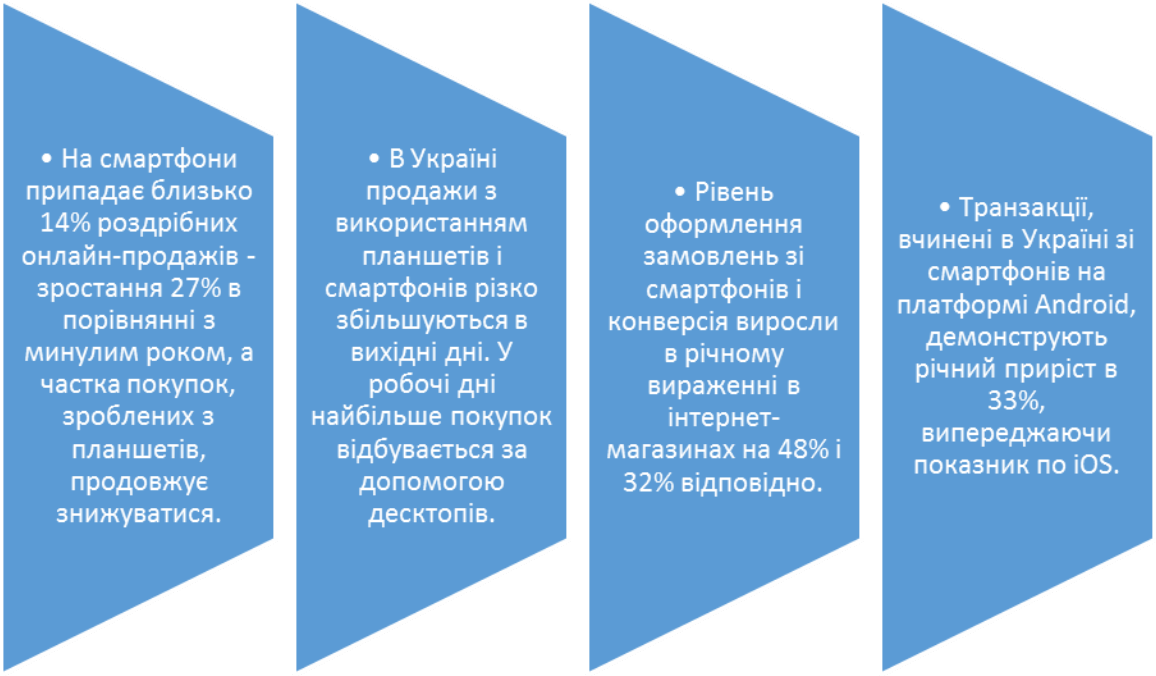

Рисунок 1. Основні тренди електронної комерції в Україні

За експертними оцінками, частка електронної торгівлі України сьогодні становить близько 3% всього рітейлу. У свою чергу, в більшості розвинених країн світу цей показник досягає 10-15%. Тому потенціал для росту - колосальний. У 2018 році очікується продовження зростання - його темпи збережуться і товарообіг фізичних товарів і послуг в e-commerce складе 65 млрд. грн. [1].

На сьогоднішній день, крос-девайс комерція дає інструменти, необхідні для упорядкування даних на кількох пристроях, для об'єднання аналізу, щоб краще зрозуміти, як пов'язані, здається, незв'язані точки дотику, сеанси та взаємодії [5]. Вона вирішує проблеми використання маркетингу в напрямі Інтернет-бізнесу в мобільній електронній торгівлі та визначається використанням орієнтації на користувача, що дозволяє підприємству ідентифікувати власних клієнтів серед декількох пристроїв та забезпечити максимальну концентрацію їх запитах.

Література

1. Моліцкі М. «5 найбільш важливих напрямків у e-commerce у 2018 р» [Електронний ресурс] Gemius Global, 2017 [Режим доступу] http://www.gemius.com.ua/e-commerce-novosti/cee-5-samyx-vazhnyxnapravlenij-e-commerce-v-2018.html
2. Eastern Europe B2C E-commerce Report 2017, E-commerce Fundation [Електронний ресурс] [Режим доступу] https://www.ecommerce-europe.eu/
3. Ткаченко В.В. Маркетингова збутова політика підприємства / В.В. Ткаченко // Проблеми формування ринкової економіки. Міжвідомчий науковий збірник. - К. : КНЕУ. - 2001. - № 9. - С. 245-252.
4. Управління комерційною діяльністю підприємства зі збуту продукції на засадах маркетингу: монографія / наук.ред. д.е.н., проф., акад.АПН України А.Ф.Павленка.-К:КНЕУ,- 2005.- С.321-340
5. Кривещенко В.В., Єременко М.К.Загрози конкурентного середовища у системі економічної безпеки підприємства / Кривещенко В.В., Єременко М.К. //Маркетинг в Україні . Фахове видання - К. : КНЕУ. - 2014. - №4(85) –С. 56-62

Махненко М.В., (ф-т економіки та управління, 2-й курс)

ІННОВАЦІЇ ЯК ОСНОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Актуальність дослідження зумовлена тим, що в сучасних умовах загострення конкуренції призводить до збільшення вимог до діяльності бізнесу, що об'єктивно призводить до активізації напрямків інноваційної діяльності бізнесу.

Інноваційна діяльність бізнесу забезпечує поступальний розвиток бізнесу в функціональному та органічному вимірі, особливо з урахуванням важливості інновацій для посилення конкурентного профілю підприємств різних галузей та напрямків діяльності в Україні.

Дану тематику досліджувала значна кількість науковців, зокрема, наступні: Антощенкова В. В., Бицюра Ю. В., Боронос В. Г., Бояринова К. О., Вакім В. Е., Ванькович Л. Я., Великий Ю. В., Вишнівська Б. В., Вовк С., Гудзь О. Є., Доуртмес П. О., Єрмак С. О., Колодяжна І. В., Котельбан С. В., Курмаєв П. Ю., Лабунська С. В., Лагутін В. Л., Лисюк Т. В., Левицька С. О., Луцій О. П., Луциків І. В., Мамонтова Н. А., Мельник О. Г., Осадча Н. В., Паєнтко Т. В., Подцерковний О. П., Пунько Ю. М., Сизоненко В. О., Скиба М., Скрильник І. І., Соколовський С. А., Сусіденко Ю. В., Табачок Ю. С., Тімонін О. М., Тужилкіна О. В., Уткіна Ю. М., Федірко О. А., Шенгерій Т. О. та інші.

Розподіл підприємств у 2014-2016 роках за типами інновацій та кількістю працюючих (відсотків до загальної кількості обстежених підприємств) наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл підприємств у 2014-2016 роках за типами інновацій та кількістю працюючих, %[56]

	Інноваційно активні підприємства	У тому числі запроваджували		
		технологічні інновації	технологічні та нетехнологічні інновації	нетехнологічні інновації

Усього	**18,4**	**5,0**	**6,8**	**6,6**
у т. ч. з кількістю працюючих				
до 49 осіб	14,8	3,8	4,9	6,1
50–249 осіб	24,7	7,3	9,8	7,6
250 осіб і більше	39,6	11,5	19,9	8,2

Упродовж 2014–2016рр. питома вага інноваційно активних підприємств становила 18,4%. Із загальної кількості обстежених підприємств 5,0% займалися технологічними інноваціями (продуктові та/або процесові), 6,6% – нетехнологічними (організаційні та/або маркетингові), 6,8% – технологічними та нетехнологічними інноваціями.

Графічно розподіл інноваційно активних підприємств за кількістю працюючих, % (за результатами обстеження 2012-2014рр. та 2014-2016рр.) відображено на рис. 1.

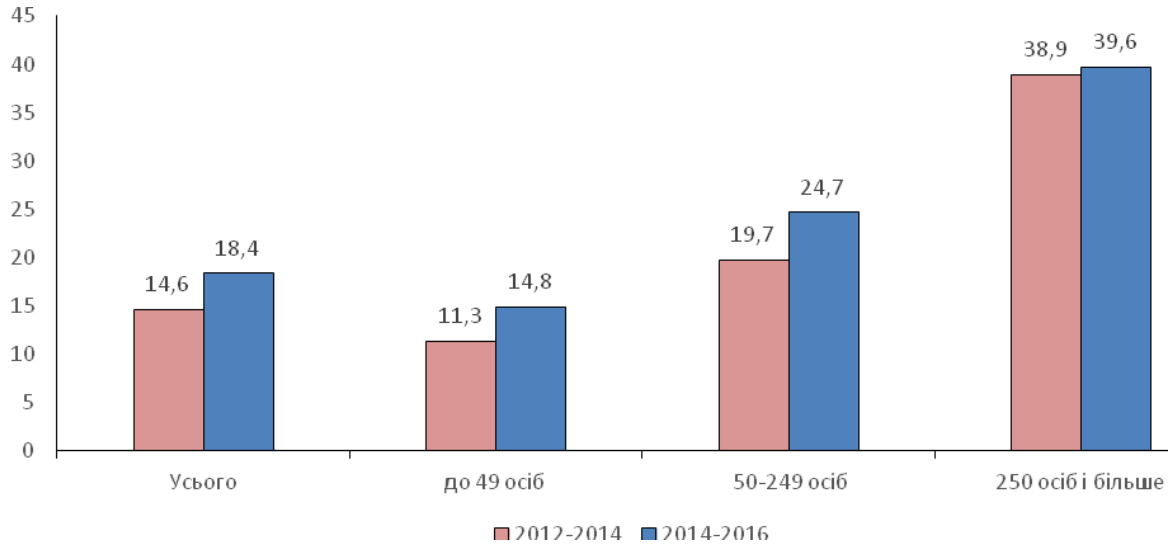

Рис. 1. Розподіл інноваційно активних підприємств за кількістю працюючих, % (за результатами обстеження 2012-2014рр. та 2014-2016рр.) [56]

За даними обстеження 2014-2016рр., найвищий рівень інноваційної активності спостерігався серед підприємств у сфері інформації та телекомунікації (22,1%) і переробної промисловості (22,0%). Частка витрат на виконання НДР у ВВП наведена на рис. 2.

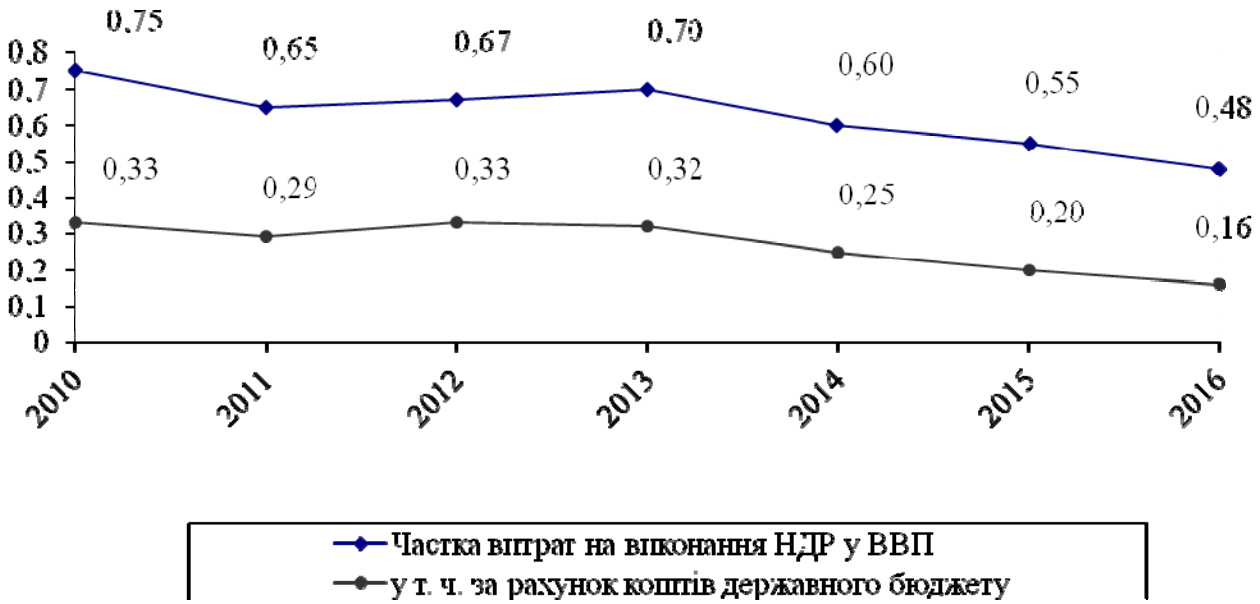

Рис. 2. Частка витрат на виконання НДР у ВВП, % [1]

Більшість інноваційно активних промислових підприємств поряд з технологічними запроваджували нетехнологічні інновації. У 2016р. загальний обсяг витрат на виконання наукових досліджень і розробок (далі − НДР) власними силами організацій становив 11530,7 млн. грн, з якого 49,9% − витрати на оплату праці. Частка фінансування витрат на виконання НДР за рахунок державного бюджету становила 32,1% (у 2015р. − 35,6%). Упродовж 2016р. на підприємствах та в організаціях, які здійснювали НДР, кількість виконавців таких робіт становила 97,9 тис. працівників (з урахуванням сумісників та осіб, які працюють за договорами цивільно-правового характеру). За 2016 рік Україна піднялася з 56-го на 50-е місце в рейтингу Global Innovation Index. Рейтинг складається з безлічі показників, кожен з яких також має свій індекс. У підсумку, Україна отримала індекс 37,6. У минулому році цей індекс становив 35,6. Що цікаво, в 2015 році рейтинг України падав до 64 місця, а в 2013 році країна була на 71 місці. Перше ж місце серед найбільш інноваційних країн, як і рік тому, займає Швейцарія. До першої трійки також входять Швеція та Нідерланди.

Польща знаходиться на на 38-й позиції, Росія - 45-й, Молдова - на 54-й, Білорусь - на 88-й. Global Innovation Index складається на основі аналізу десятків показників, так чи інакше стосуються інноваційної діяльності.

Розподіл підприємств у 2014-2016 роках за типами інновацій та видами економічної діяльності (відсотків до загальної кількості обстежених підприємств) наведений в таблиці 2.

Таблиця 2

Розподіл підприємств у 2014-2016 роках за типами інновацій та видами економічної діяльності (відсотків до загальної кількості обстежених підприємств) [1]

	Код за КВЕД-2010	Інноваційно активні підприємства	У тому числі запроваджували		
			технологічні інновації	технологічні та нетехнологічні інновації	нетехнологічні інновації
Усього		**18,4**	**5,0**	**6,8**	**6,6**
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	B	14,2	5,1	3,8	5,3
Переробна промисловість	C	22,0	6,6	9,0	6,4
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	D	15,4	8,7	3, 9	2,8
Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	E	9,8	5,3	2,5	2,0
Оптова торгівля, крім торгівлі автотранспортними засобами та мотоциклами	46	17,3	3,2	5,7	8,4
Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	H	9,7	2,7	3,3	3,7
Інформація та телекомунікації	J	22,1	4,8	8,3	9,0
Фінансова та страхова діяльність	K	21,7	3,7	8,6	9,4
Діяльність у сферах архітектури та	71-73	20,1	5,7	7,5	6,9

інжинірингу; технічні випробування та дослідження, наукові дослідження і розробки, рекламна діяльність і дослідження кон'юнктури ринку					

Отже, інноваційна діяльність є важливим вектором забезпечення конкурентного статусу підприємств та цілих галузей.

Список літератури

1. Державна служба статистики // ukrstat.gov.ua

Медведчук Дмитро Миколайович (юридичний інститут, IIкурс)

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВАПРОТИДІЯ ЗЛОЧИНАМ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ

Злочини, передбачені розділом I Особливої частини Кримінального кодексу України (далі – КК) є найбільш небезпечними посяганнями, родовим об’єктом яких виступаютьсуспільні відносини з охорони основ національної безпеки України: її конституційного ладу, суверенітету, територіальної недоторканності, обороноздатності. Вчинення цих діянь створює загрозу нормальномуіснуванню держави, її органів, що призводить до неможливості протидії злочинності та функціонування певних інститутів, крім того, факультативно створює загрозу життю і здоров’ю особи, власності, громадській безпеці тощо.

Нині Україна знаходиться в умовах агресивної політики та ведення гібридної війни зі сторони Російської Федерації. Остання є сучасною війною нового типу, що поєднує в собі класичну війну, тероризм, війну в

інформаційній сфері і пропаганду. Вона відбувається щонайменше у чотирьох сферах – відкритого збройного протистояння, ворожому тилу, серед власного народу та серед міжнародної спільноти й активно використовується у сьогоднішньому світі[1, с. 390].

Метою роботи є проведення аналізу кримінально-правових механізмів протидії злочинам проти основ національної безпеки України в умовах гібридної війни і визначення перспектив удосконалення законодавства задля ефективної протидії цим злочинам.

Дослідженню питань державної безпеки, гібридної війни, протидії злочинам проти основ національної безпеки за умов гібридної війни, змісту, форм і характеристики відповідних злочинів займалися такі фахівці-науковці, як С.І. Афанасенко,Ю. Безсусідня, А. Близнюк, А.М. Притула, І.М. Стоїков, С.В. Хомич,Б.М. Юськів,А.О. Янчукта інші.

У боротьбі з таким складним явищем як гібридна війна гостро постало питання захисту основ національної безпеки України від злочинних посягань.І хоча кількість злочинів проти основ національної безпеки України порівняно із загальною кількістю злочинів, вчинених на території України, невелика, їх потенційна загроза не може залишатися без уваги законодавця.Тому останніми рокамидо КК були внесенізміни, які вдосконалили кримінально-правову протидію досліджуваним злочинам.

По-перше, було скасовано строки давностіщодо злочинів проти основ національної безпеки України, у зв’язку з чим тепердавністьуразі вчинення злочинів, передбачених у статтях 109-114-1КК, не застосовується.По-друге, посилено відповідальність за дані злочини, у тому числі визначено можливість застосування додаткового покарання у виді конфіскації майна за злочини проти основ національної безпеки України.По-третє, розділІ Особливої частини КК було доповненоновимикатегоріями злочинів: ст. 110-2 «Фінансування дій, вчинених з метою насильницькоїзміни чи поваленняконституційного ладу або захоплення державної влади, зміни меж території або державного кордону

України» та ст. 114-1 «Перешкоджання законній діяльності Збройних Сил України та інших військовихформувань».

Із самого початку ведення гібридної війни з боку РФ проти України можна знайти багато прикладів пропагандизі ЗМІ, яка, крім порушення прав людини, становить також загрозу основам національної безпеки України.Зокрема, мали місце безпідставне ототожнення влади України з фашистським режимом; нікчемна героїка так званого визволення Донбасу; неправдива інформація про те, що українські війська готують великий наступ на Донбас; заклики до вступу у так звані збройні сили ДНР, ЛНР [2].

Таким чином, йде вираження суб'єктами пропаганди ідей сепаратизму і формування ворожого настрою проти України. Основою сепаратизму є прагнення населення тієї чи іншої території, тих чи інших окремих етнічних спільнот, які не мають за загальним визнанням права на самовизначення, до відокремлення від держави, сам процес відділення або відокремлення зі ставкою на повне автономне існування або приєднання до іншої держави [3,с. 100].

Стаття 34 Конституції України наголошує, що кожному гарантується право на свободу думки і слова, на вільневираження своїх поглядів і переконань. Кожен має право вільнозбирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію усно, письмово або в інший спосіб – на свійвибір.Здійснення цих прав може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, територіальної цілісності або громадського порядку з метою запобігання заворушенням чи злочинам, для охорони здоров'я населення, для захисту репутації або прав інших людей, для запобігання розголошенню інформації, одержаної конфіденційно, або для підтримання авторитету і неупередженості правосуддя [4].У такий спосіб Українська держава протидієпропаганді та поширенню відомостей, що загрожують її національним інтересам державі [3,с. 99].

У зв’язку вищезазначеними деструктивними чинниками, вважаємо, що необхідно криміналізувати таке діяння як пропаганда. Слід погодитись з науковцем А.М. Притулою, який запропонував доповнити КК статтею 109-1, де б встановлювалася відповідальність за поширення інформації чи відомостей, що становлять загрозу національним інтересам України, а саме: пропаганду«іноземної держави, яка направлена на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або захоплення державної влади, а також поширення інформації чи відомостей, що становлять загрозу національним інтересам України» [3,с.102].

Ще однією загрозою безпеці держави в усіх її сферах виступають кібернетичні атаки. Характер та ступінь суспільної небезпечності таких атак є значний. У 2017 році відбуласянаймасштабніша кібератака вісторії України, яка паралізувала роботу практично всіх установ, підприємств, організацій, містила значну загрозу основам національної безпеки України.

Наразі кібернетичні атакиу багатьох країнах визнані кримінальним законодавством як суспільно небезпечні діяння, що посягають на основи національної безпеки держави. У зв’язку з цим вважаємо за доцільне впровадити таку практикуй в Україні, тобто криміналізувати кібератаки як злочинні діяння проти основ національної безпеки України.

У зв’язку з цим ми приєднуємося до позиції дослідниці Ю.Безсусідньої, яка,ґрунтуючись на досвіді західних країн,пропонує розглядати кібернетичну атаку як посягання на безпеку держави та віднести дане діяння до складу злочину – диверсії [5, с. 152].

Вважаємо, що пропозиції авторів, які розглядали питання удосконалення законодавства для ефективної протидії злочинам проти основ національної безпеки України в умовах гібридної війни, є слушними. Необхідно й надалі вивчати зарубіжний і міжнародний досвід з досліджуваних питань.

Список використаних джерел.

1. Близнюк А. Гібридна війна XXI століття. Пропаганда як основна складова у політичних, соціальних та етнічних протистояннях // INTERMARUM: історія, політика, культура. – 2015. – Вип. 2. – С. 390-399.
2. Інформаційний супротив [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sprotyv.info/ru/tags/propaganda-dnr
3. ПритулаА.М. Пропаганда – компонент гібридної війни: шляхи протидії засобами кримінального права // Юридична наука. 2015. – №3. – С. 99-104.
4. Конституція України від 28 червня 1996 р.
5. БезсусідняЮ. Соціальна зумовленість криміналізації кібернетичних атак як суспільно небезпечного діяння проти національної безпеки України // Підприємництво, господарство і право. – 2017. – № 8. – С. 149-153.

Мельохін С.П. (ф-т МЕіМ, магістрант)

ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ СУБ'ЄКТІВ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В КРАЇНАХ ЄС

Малі та середні підприємства є основними складовими економік більшості розвинутих країн світу. В країнах ЄС, малі та середні підприємства складають приблизно 90 % від загальної кількості підприємств. У 2016 році МСП згенерували €4 трлн. доданої вартості, і створили майже 93 млн.робочих місць [2;6]. В середньому приблизно 70% усіх МСП це інноваційні підприємства. Частка зайнятих на інноваційних підприємствах приблизно складає 62 % від загальної кількості працюючих. Більшість зайняті в середньому підприємництві – 37%, на малі підприємства припадає 26 % працюючих [7].

Підприємці Європи завжди були на передньому плані інновацій та винаходів. Людський капітал, глибока наукова культура та міцна технологічна база мають величезний потенціал для досягнення значного прогресу у сферах суспільної та економічної актуальності. Використання цього потенціалу стало складнішим, ніж будь-коли, особливо для багатьох МСП. Глобалізація, високий ступінь взаємозв'язків та нові технологічні досягнення змусили багато малих і середніх підприємств винаходити не лише свої продукти та послуги, а й свої бізнес та організаційні моделі, зважаючи на збереження конкурентоспроможності в умовах швидко розвиваючої економіки.

В останні роки «Горизонт 2020» допомогла розробити більш ефективну екосистему інноваційної діяльності МСП через ряд заходів з нарощування потенціалу, мережевих та інших заходів підтримки. Багато МСП продовжують боротьбу за прийняття правильної стратегії, бізнес-процесів, навичок та інших ресурсів.

З цих причин багато заходів «Горизонт 2020», спрямовані на посилення динамічності та стійкості інноваційної екосистеми малого та середнього бізнесу, будуть продовжені в 2018-2020 роках у рамках діяльності «Інновації в малих та середніх підприємствах». І вони будуть зміцнюватися через нові ініціативи щодо надання консультацій щодо захисту прав інтелектуальної власності, а також щодо ключових технологій надання та розподілу реєстрів. Разом з МСП, також інноваційні агенції, які працюють з ними, будуть підтримуватися для інновацій та розвитку.

Мережа Enterprise Europe Network (EEN) продовжуватиме допомагати МСП у підвищенні потенціалу їх управління. Допомога МСП у прийнятті правильної інноваційної стратегії, кращого управління інноваційними процесами та підвищення ефективності інноваційних витрат призведе до збільшення прибутковості.

Крім того, ця частина робочої програми також продовжує фінансово підтримувати Спільну програму EUREKA / Eurostars-2, яка має на меті

допомогти малим та середнім підприємствам, які працюють у сфері НДДКР, підвищувати свої знання та інтенсивність досліджень, щоб розширити свою ділову діяльність на більші ринки, включаючи на міжнародному рівні. Завдяки своєму внескові в Eurostars-2, ЄС підтримує транснаціональні проекти, керовані МСП, спрямовані на розвиток інновацій, готових до комерційної експлуатації протягом двох років після завершення проекту.

В ЄС найвищі частки інноваційно активних МСП проглядаються в таких країнах як Люксембург (79,2 %) Німеччина (68,5 %), Швеція (68,1 %), Фінляндія (59,9 %), а також Великобританія (50,6 %) й Данія (41,7 %) [4]. За сукупним показником інноваційної активності, який включає в тому числі й такі індикатори, як рівень освіти населення, частка наукових та освітніх установ, котрі беруть участь у розробці і впровадженні інновацій, стан фінансування інновацій та частка венчурного капіталу та інше, ці країни також посідають лідируючі позиції. Загалом, більше половини від загальної кількості підприємств на території ЄС характеризуються як інноваційні.

Щодо галузевої структури європейських малих і середніх інноваційних підприємств, пріоритетними для їх розвитку сьогодні визнані такі галузі: індустрія наносистем і матеріалів, інформаційно-телекомунікаційні системи, раціональне природокористування, транспортні, авіаційні і космічні системи, енергетика та енергозбереження.

В середньому лише 11,1 % усіх інноваційно активних підприємств пов’язують свою діяльність з високотехнологічним сектором, 42,0 % – з середньо-високотехнологічним сектором, тобто це такі галузі промисловості, як машинобудування, хімічна промисловість, і 46,9 % –з середньо-низькотехнологічним і низькотехнологічним сектор ,це легка та харчова промисловість, сільськогосподарські виробництва, сфера послуг [3].

Отже, можна зробити такий висновок, що підтримка та розвиток МСП які пов’язують свою діяльність з інноваційною галуззю для Європейського Союзу є дуже важливі. Саме інноваційна активність МСП допомагає економіці ЄС

ставати більш конкурентоспроможною. Для цього Європейський Союз використовую різноманітні інструменти, це і різноманітні програми підтримки та розвитку, різноманітні тренінги для молодих підприємців які хочуть пов'язати свій з інноваційною діяльністю.

Список використаних джерел

1. Horizon 2020 Work Programme 2018-2020 [Електронний ресурс] // European Commission. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/research/participants/data/ref/h2020/wp/2018-2020/main/h2020-wp1820-sme_en.pdf.

2. Малий бізнес: зарубіжний досвід [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.remzavod.biz/e9.html.

3. Бочарова Н. В. Сучасна стратегія інноваційного розвитку Європейського союзу / Н. В. Бочарова // Бюлетень міжнародного Нобелівського економічного форуму. – 2015. – № 1 (3). – Т. 2. – С. 43–50.

4. Innovation statistics [Електронний ресурс] // Eurostat. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Innovation_statistics.

5. European Innovation Scoreboard 2017 [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.rvo.nl/sites/default/files/2017/06/European_Innovation_Scoreboard_2017.pdf.

6. ANNUAL REPORT ON EUROPEAN SMEs 2016/2017 [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: file:///C:/Users/Asus/Downloads/Annual%20Report%20-%20EU%20SMEs%202016-2017.pdf.

7. Шелюбская Н. Политика ЕС по стимулированию инновационной деятельности частого бизнеса / Н. Шелюбская // Наука. Инновации. Образование. – 2010. – № 9. – С. 120–130

Мельник О. О.,
(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, магістрант)

ТЕХНОЛОГІЇ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ЕКСПОРТУВАННЯ

На сьогоднішній день однією з ключових тенденцій міжнародної торгівлі є її лібералізація. Спрощуючи доступ до світових товарних ринків національним компаніям, лібералізація мотивує їх до започаткування й розширення експортної діяльності. Саме це актуалізує дослідження експортного потенціалу підприємства (ЕПП) як одного з основних інструментів оцінки перспектив зовнішньоторговельної діяльності компаній на світовому ринку.

В науковій літературі загалом виділяють 4 основні підходи до оцінки експортного потенціалу підприємства: компаративний, ресурсний, системно-структурний і функціональний. Компаративний підхід базується на теорії конкурентних переваг М. Портера, згідно з якою експортний потенціал компанії забезпечується її конкурентоспроможністю в межах групи фірм однієї галузі.

Згідно з ресурсним підходом експортний потенціал підприємства визначається шляхом оцінки наявних в нього ресурсів та ефективності їх використання. Системно-структурний підхід передбачає аналіз оцінки експортного потенціалу підприємства як складової частини економічного потенціалу підприємства, що перебуває у взаємодії та взаємозалежності з іншими видами потенціалу, якими володіє підприємство. Відповідно до функціонального підходу експортний потенціал оцінюється, виходячи зі здатності підприємства виконувати функцію суб'єкта міжнародної економічної діяльності, задовольняючи потреби зовнішніх ринків, природа яких пов'язана із експортною діяльністю підприємства [1].

Недоліком розглянутих підходів є те, що вони розкривають сутність експортного потенціалу лише однобічно. Так, компаративний та ресурсний підходи до оцінки внутрішніх можливостей підприємства не враховують вплив на компанію зовнішніх факторів та здатності підприємства адаптуватися до умов динамічного зовнішнього середовища. Системно-структурний та функціональний підходи зосереджують увагу на внутрішніх процесах та їх взаємозв'язку з зовнішнім середовищем, а саме, переважно оцінюються вимоги ринку та здатність підприємств їх задовольняти і при цьому не досліджуються умови, за яких відбувається ця взаємодія.

Аналіз зазначених вище переваг та недоліків кожного підходу дозволив зробити висновок, що для більш ґрунтовного розкриття сутності експортного потенціалу підприємства доцільно застосовувати комплексний підхід, який би об'єднував оцінку внутрішніх та зовнішніх факторів, що впливають на здатність підприємства виробляти конкурентоспроможну продукцію та реалізовувати її на зовнішніх ринках в коротко- та довгостроковій перспективі [2]. До внутрішніх факторів можна віднести ресурсне забезпечення компаній, методи управління, конкурентоспроможність компанії та продукції на світових товарних ринках, до зовнішніх - підтримку підприємств-експортерів національним урядом, ринковий потенціал та конкурентне середовище країн-імпортерів та зовнішньоторговельну політику країн-імпортерів.

Враховуючи вищезазначене, ЕПП можна розглядати як максимальну спроможність підприємства за умов впливу на нього внутрішніх (виробничих, техніко-технологічних, кадрових, управлінських і фінансових ресурсів) та зовнішніх (національних та міжнародних) факторів ефективно виробляти та реалізовувати конкурентоспроможну на міжнародному ринку продукцію. Чим вищий рівень ЕПП, тим більші обсяги продукції зможе компанія продати на зарубіжних ринках.

На нашу думку, алгоритм визначення ЕПП має включати 4 етапи:

1. Оцінка внутрішнього потенціалу фірми.

Внутрішній потенціал досліджується як сукупність факторів ресурсного (інформаційні, техніко-технологічні, кадрові, фінансові ресурси) та управлінського характеру (система маркетингу, менеджменту та досвід ЗЕД), які є визначальними у формуванні конкурентоспроможності компанії та її продукції.

2. Оцінка потенціалу зовнішнього середовища.

До уваги беруться фактори національного та закордонного середовища. Оцінка факторів національного середовища полягає у визначенні напрямків і масштабів підтримки підприємств-експортерів національним урядом (фінансова, правова, інформаційно-консультаційна тощо). Оцінка факторів закордонного середовища передбачає дослідження зовнішньоторговельної політики країн-імпортерів (тарифні, нетарифні обмеження), ринкового потенціалу, конкурентного середовища, існуючої системи каналів розподілу, просування та сервісу країн-імпортерів.

3. Оцінка відповідності пропозиції (товарів, послуг) компанії вимогам ринку і потенціалу закордонного середовища.

4. Формулювання висновку щодо потенційних можливостей експортування.

Використання запропонованого підходу дозволить комплексно та системно підійти до оцінки ЕПП, дозволить підвищити обґрунтованість управлінських рішень і мінімізувати ризики щодо експортування продукції на закордонні ринки.

Список літератури:

1. Експортний потенціал підприємства в системі менеджменту природоохоронної діяльності / С. В. Князь, Н. М. Байдала, Р. Б. Вільгуцька// Ефективна економіка. – 2013. - № 8. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2222.

2. Циганкова Т. М. Управління міжнародним маркетингом [навч. посіб.] - К. : КНЕУ, 2001. - 132 с.

Мельник Т.О.

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, магістрант)

ГРОУЗ-ХАКІНГ У РОЗВИТКУ СТАРТАПІВ: МОЖЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНІ

Поняття «гроуз-хакінгу» є порівняно новим. Тому існує декілька визначень даного поняття і поняття «гроуз-хакера». Шон Еліс, засновник гроуз хакінгу (ввів це поняття у 2010 році), вказує, що гроуз-хакер – це людина, для якої термінальною цінністю є зростання. Аарон Джин, гроуз-хакер, директор зі зростання у StumbleUpon, стверджує, що гроуз-хакер це той, що зосереджує свою увагу на зростанні маркетингової метрики за допомогою тестувальної і варіативної методології розвитку. Ендрю Чен, гроуз-хакер, колишній керівник команди з гроуз-хакінгу в Uber, впевнений, що гроуз-хакер – це новий віце-президент маркетингу. На думку колишнього директора з маркетингу American Apparel, а тепер вже гроуз-хакера Раяна Голідея, гроуз-хакінг – це бізнес-стратегія, що відкидає схеми традиційного маркетингу і замінює їх такими техніками набуття клієнтів, які можна протестувати, відстежити та виміряти; гроуз-хакери це аналітики плюс дизайнери плюс маркетологи; його інструменти – e-mail, PPC (pay for click), інтернет-реклама, блоги та програмні платформи, а не ЗМІ, слава і гроші.

На основі даних визначень нами було сформоване власне бачення гроуз-хакінгу як процесу, бізнес-стратегії та сфери компетенції фахівця. Як процес, гроуз-хакінг – це інноваційна діяльність з розвитку компанії, що інтегрує аналітику, дизайн і маркетинг. Як бізнес-стратегія, гроуз-хакінг – це технологія створення/залучення клієнтів, що ґрунтується на кількісних управлінських методах (тестування, моніторинг, вимірювання, порівняння тощо). Як сфера

компетенції фахівця, гроуз-хакінг інтегрує кваліфікації аналітики, дизайн-мислення та маркетингу.

Запропоновано такі принципи гроуз-хакінгу: креативність, вимірюваність, цільова варіативна адаптивність, оптимальність, оптимістичність.

Для оцінки можливості застосування гроуз-хакінгу в Україні нами було обрано такі критерії оцінювання: розвиненість сектору стартапів, наявність кваліфікованого персоналу, адекватність законодавства і рівень поширення ідеї.

1) Розвиненість сектору стартапів: 181 український стартап входить до ТОП Startup Ranking, серед ТОП-100 нових стартапів Startup Ranking є 4 українських стартапи, з яких 2 входять у першу 20-ку списку; в Україні більше 2000 стартапів, понад 1000 IT-сервісних компаній та 100 R&D центрів, а українська IT-екосистема охоплює 9 кластерів в різних регіонах країни.

2) Наявність кваліфікованого персоналу: 90 000 IT-спеціалістів, які займають перші місця за кваліфікацією у Східній і Центральній Європі, 12 ТОП-технічних університетів в Україні, 39% спеціалістів володіють англійською мовою на середньому рівні, а 30% – на вище середнього.

3) Адекватність законодавства: чинне законодавство неефективно захищає інтереси стартапера, що є причиною реєстрації українських ідей, українських стартапів закордоном; більше того, досі відсутній закон про стартапи (табл.1).

Таблиця 1

Законодавчі акти, що регулюють діяльність стартапів

	Акти загального характеру	**Спеціальні законодавчі акти**
1	Закони України «Про підприємництво» від 7 лютого 1991 р.№ 698-XII	Закон України «Про наукові парки» від 25.06.2009 р. №1563-VI
2	Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. №1560-XII	Закон України «Про авторське право та суміжні права» від 23.12.1993 р. №3792-XII
3	Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 р. №93/96-	Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15.12.1993 р.

	ВР	№3687-XII
4	Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р.№40-IV	Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993 р. №3689-XII

Джерело: сформовано автором на основі [8]

4) Рівень поширення ідеї: в Україні досі немає ґрунтовних наукових досліджень, лише у 2013 український бізнес-ресурс UBR розмістив статтю «Кто такие Growth Hackers и почему они нужны стартапам»; у березні 2018 року вийшла книга в українському перекладі про гроуз-хакінг, «Маркетинг майбутнього» (видавництво «Наш формат»); нечисленні заходи і лекції, зокрема IT Arena 2017, Introduction to growth hacking (Coworking Platforma).

Проаналізувавши кожен критерій, у підсумку були отримані такі результати (табл. 2).

Таблиця 2

Оцінка можливості застосування гроуз-хакінгу в Україні

Критерій оцінювання	Бали (0-10)
Розвиненість сектору стартапів	9
Наявність кваліфікованого персоналу	10
Адекватність законодавства	4
Рівень поширення ідеї	2
Загалом/Макс.	25/40

Джерело: розробка автора.

Отже, рівень готовності українського середовища до застосування методів гроуз-хакінгу є середнім. Необхідно вдосконалити законодавчу базу і механізм інформування населення про сутність гроуз-хакінгу.

Список літератури

1. 5 причин, почему Маркетологи боятся Гроуз хакеров. – Режим доступу: http://growthhackers.ru/marketologi-vs-growth-hackers/
2. Краткий очерк о том, что такое гроуз хакинг и кто такие хакеры роста. – Режим доступу: http://growthhackers.ru/growth-hacking-and-growth-hackers/

3. Growth Hacker is the new VP Marketing. – Way of access: http://andrewchen.co/how-to-be-a-growth-hacker-an-airbnbcraigslist-case-study/
4. Раян Голідей. Маркетинг майбутнього. Як гроуз-хакери змінюють правила гри / пер. З англ. Олександра Асташова. – К. : Наш формат, 2018. – 104 с.
5. Ukraine Top Startups/ Startup Ranking. – Way of access: https://www.startupranking.com/top/ukraine
6. New startups/ Startup Ranking. – Way of access: https://www.startupranking.com/startup/new
7. Джерело: Звіт IT UKRAINE FROM A TO Z 2016. – Режим доступу: http://www.uadn.net/files/ukraine_it.pdf
8. Бояринова К. О., Копішинська К. О. Особливості законодавчого регулювання діяльності стартап-компаній в Україні / Економічний вісник НТУУ "КПІ" – Режим доступу: http://ev.fmm.kpi.ua/issue/view/6460
9. Кто такие Growth Hackers и почему они нужны стартапам/ UBR. – Режим доступу: https://ubr.ua/market/startup-time/kto-takie-growth-hackers-i-pochemu-oni-nujny-startapam-216018
10. IT Arena 2017: Growth hacking, Технологічні Тренди і Нетворкінг . – Режим доступу: https://itcluster.lviv.ua/arena-2017-growth-hacking-tech-trends-networking/
11. Семінар: "Введення в Growth Hacking" від Eastlabs. – Режим доступу: https://platfor.ma/business/52f23e1d54632/

Мидель А.М.

(юридичний факультет КНУ ім. Тараса Шевченка, IV курс)

ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ДИРЕКТИВНИХ ПОВНОВАЖЕНЬ РОБОТОДАВЦЯ

Директивні повноваження роботодавця полягають в можливості давати працівникам укази і доручення, які конкретизують їх договірні обов’язки, тобто повноваження роботодавця визначати, яку саме роботу має здійснювати працівник. [5, с. 28-29] Вони, таким чином, «заповнюють» укладений з працівником трудовий договір, вкладаючи в нього більш конкретний зміст.

Розуміння правової природи таких повноважень не є однозначним. Згідно з німецькою доктриною трудового права всі директивні повноваження роботодавця є потестативними (секундарними) правами – відносними суб’єктивними правами, за допомогою яких можна в односторонньому порядку утворити нове право або змінити існуюче правовідношення. [6, с. 191] Цей же підхід відстоює В.М. Коншаков, який визначає потестативне право як повноваження, змістом якого є можливість встановити (перетворити) конкретне юридичне відношення за допомогою одностороннього правочину. [3, с. 103] При цьому, послідовно проводячи зазначену позицію, ми неодмінно прийдемо до того висновку, що з трудового договору виникає не трудове правовідношення, а виникають права роботодавця встановлювати обов'язки (потестативні права) і зв'язаність працівника можливістю реалізації роботодавцем своїх прав. І цей договір, відтак, не породжує взаємні права та обов’язки сторін, а відкладає їх до моменту реалізації стороною свого потестативного права. Вчений і приходить до цього висновку, вказуючи «укладення трудового договору є юридичним фактом для виникнення потестативного правовідношення, на основі якого роботодавець може в односторонньому порядку зробити правові зміни, що зв'язують працівника, давши йому конкретне доручення». [3, с. 106] Видається, що таке відношення

взагалі не можна назвати трудовим, адже в трудовому відношенні на стороні працівника завжди утворюється обов'язок реалізувати свою здатність до праці на користь роботодавця. [4, с. 33-34,38] А відповідно до вищезазначеного підходу внаслідок трудового договору формується лише можливість виникнення такого обов'язку. Таким чином, директивні повноваження роботодавця не можуть бути однозначно (повністю) зведені до сукупності його потестативних прав.

З трудового договору виникає індивідуально визначений зв’язок управомоченої особи з зобов’язаною, що виражається в конкретних кореспондуючих прав та обов’язках. [4, с. 19] Працівник зобов’язується виконувати певну трудову функцію, а роботодавець має кореспондуюче право вимагати від працівника реалізації його обов’язку. При цьому, те, що в трудовому договорі неможливо передбачити всіх конкретних можливих проявів обумовленої трудової функції працівника, дозволяє роботодавцю уточнювати і конкретизувати обов’язки працівника в межах його трудової функції. Роботодавець, уточнюючи і встановлюючи конкретну діяльність працівника в межах визначеної трудової функції, не утворює нове право чи обов’язок і не змінює існуючого трудового правовідношення. Він всього лиш використовує вже наявне право вимоги до працівника, на стороні якого існує аналогічний кореспондуючий обов’язок.

Проте, на нашу думку, суб’єктивним правом вимоги до працівника не можна охопити всі директивні правомочності роботодавця. Мова йде про ситуації, коли роботодавець не конкретизує зміст трудової функції, а виходить за її рамки – вимагає від працівника виконання роботи, не обумовленої трудовим договором. В таких випадках роботодавець вимагає від працівника виконання непередбаченого обов’язку, а, отже, своїми односторонніми діями встановлює додаткові обов’язки на стороні працівника і, відповідно, змінює правовідношення. Така правомочність відповідає суттєвим ознакам

потестативного права: суб'єкт в односторонньому порядку перетворює конкретне правовідношення; його праву не кореспондує визначений обов'язок, а має місце підпорядкування (зв'язаність) іншої особи, яка позбавлена можливості уникнути зміни власного правового становища. [1, с. 174-175] Право роботодавця перевести працівника всупереч його волі на іншу роботу (jus variandi) має все більше застосування у трудовому праві країн з ринковою економікою в умовах науково-технічного прогресу та структурних змін у виробництві. [2, с. 482]

Тут слід зауважити, що ми маємо справу з суб'єктивним правом роботодавця, для якого трудовий договір не становить єдину достатню умову; для виникнення в роботодавця таких потестативних прав потрібен фактичний склад: договір та інший юридичний факт (стихійне лихо, епідемії, епізоотії, виробничі аварії).

Таким чином, директивні повноваження роботодавця – це повноваження «розпоряджатись» здатністю до праці працівника в рамках обумовленої трудової функції (такі повноваження за своєю природою є правами вимоги, які виникають безпосередньо з трудового договору), а також, за певних обставин, повноваження вимагати виконання необумовленої роботи (ці повноваження є потестативними (секундарними) правами і породжуються фактичним складом).

Список використаної літератури

1. Вавженчук С.Я. Охорона та захист трудових прав працівників : підручник / С.Я. Вавженчук. – Х. : Право, 2016. -560 с.
2. Курс порівняльного трудового права : підручник / Іншин М.І., Мацюк А.Р., Соцький А.М., Щербина В.І. / за ред. акад. А.Р. Мацюка. – Х. : НікаНова, 2011. – 980 с.
3. Коншаков Виктор Михайлович Использование потестативных прав для правового регулирования трудовых отношений // Вестник СПбГУ. Серия 14. Право. 2015. №1. – С. 101 – 111.
4. Процевский А.И. Предмет советского трудового права. – М. : Юрид. лит., 1979. – 224 с.

5. Таль Л.С. Очерки промышленного рабочего права / Проф. Л.С. Таль. – Изд. 2-е, знач. Доп. – М. : Моск. Науч. Изд-во, 1918. – 225 с.
6. Wolfgang Hromadka, Frank Maschmann. Arbeitsrecht Band 1: Individualarbeitsrecht. 5. überarbeitete und aktualisierte Auflage. – Springer-Verlag. – 532 s.

Миндзя Є.О, (ф-т економіки підприємства, III курс)

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО МЕХАНІЗМУ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

В наш час, все більше та більше підприємств приділяють увагу мотиваційним аспектам, оскільки успіх компанії напряму залежить від самореалізації персоналу. Люди є найважливішим ресурсом підприємства, оскільки їхня праця, знання, інтелект, потенціал напряму пов'язані з його прибутками. Особливу актуальність мотивація набуває сьогодні, в умовах світової економічної нестабільності. Кризові ситуації сприяють переманюванню найбільш кваліфікованих працівників за кордон. Тому постає гостро питання як утримання ключових співробітників на етапі кризи. Ефективно сформований мотиваційний механізм праці персоналу підприємства вирішує цю проблему[1].

Серед українських вчених механізми мотивації персоналу досліджували такі вчені як А. В. Круглянко [6], Б. Б. Ракитський, В.Д. Ракота [7] та інші, серед зарубіжних - А.Маслоу [1], Г. Беккер [8], П. Самуельсон.

Сучасні методи мотивації недосконалі та зазвичай направлені на матеріальне винагородження працівника. Вони не враховують внутрішні стимули персоналу та його індивідуальність.

Мотивація являє собою процес спонукання, стимулювання себе чи інших людей до цілеспрямованої поведінки або виконання певних дій, спрямованих на досягнення власної мети або мети організації [2].

Мотивація та продуктивність праці персоналу нерозривно пов'язані між собою, яскраво це демонструє табл. 1. Згідно неї внутрішня мотивація створює найсуттєвіший вплив на приріст продуктивності. Внутрішня мотивація виражається в ціннісних орієнтирах працівників, їх побажаннях, індивідуальності і т.д. [3].

Таблиця 1

Вплив факторів мотивації на продуктивність праці[4]

Фактори мотивації	Ріст продуктивності, %
Внутрішня мотивація	70-80
Високий рівень освіти та інтелекту	20-30
Професійно-кваліфікаційний рівень	15-20
Умови праці та побуту	5-30
Дисципліна творче ставлення до праці	10-15

На українських підприємствах мотиваційні механізми зазвичай зводяться до оплати праці: підвищення рівня заробітної плати, премії, доплати, пільги тощо. Так в Україні співвідношення між основною та додатковою заробітною платою 70 % до 30 % вважається оптимальним, а на Заході хорошою вважається премія у розмірі 5 % від окладу. Премію у розмірі 20–30 % від окладу там виплачують лише у разі серйозних досягнень, основна увага на заході приділяється нематеріальним методам мотивації [5].

Так як внутрішня праця стимулює найбільш ріст продуктивності персоналу, пропонуємо 5 типів персоналу, кожному з яких відповідає своя мотивація (рис.1).

Відповідно до 5 вище описаних типів особистості підприємство має побудувати ефективний мотиваційний механізм, що сприятиме не лише

підвищенню продуктивності праці персоналу, а й його високому рівню оптимізму, натхненню, ентузіазму, прагненню до росту.

Побудований мотиваційний механізм на індивідуальних особливостях персоналу компанії приведе її до успіху, сприятиме росту, розвитку та в кризових умовах не створить проблему «відтік розумів».

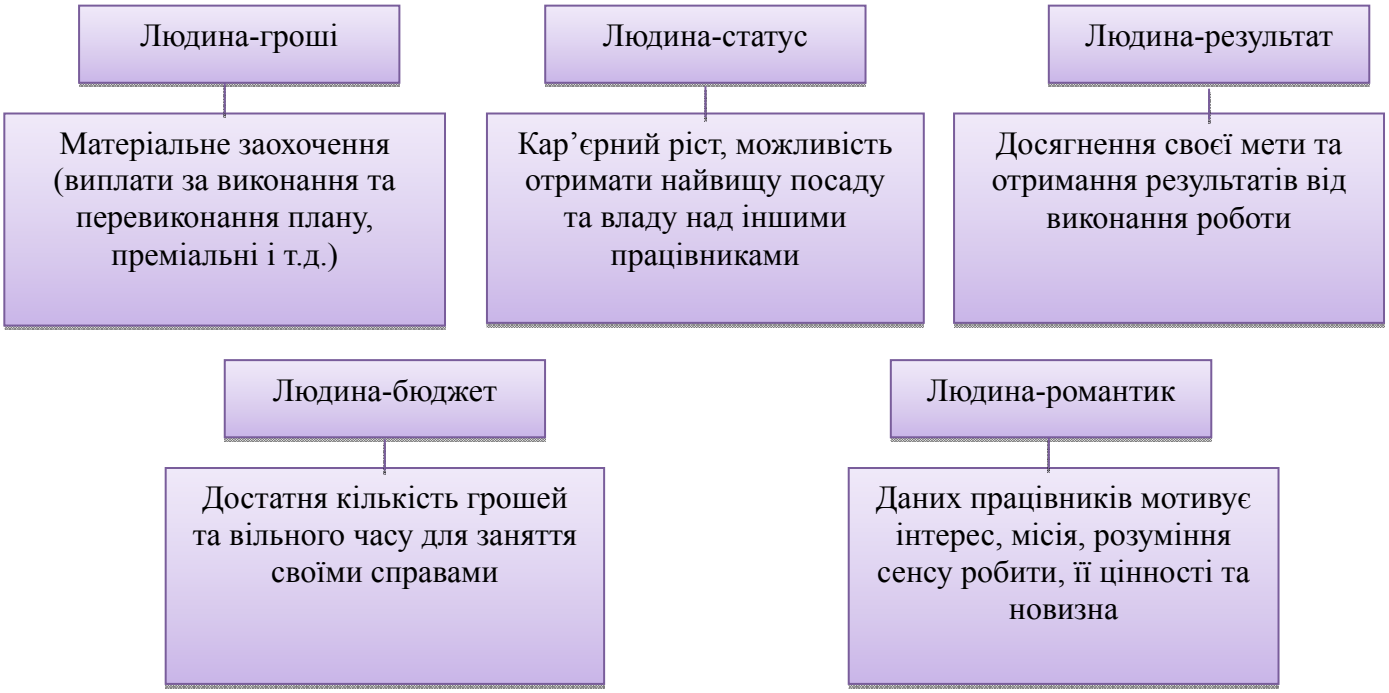

Рис. 1. Взаємозв'язок типів особистості з відповідним видом мотивації

Отже, потрібно застосувати ефективні методи мотивації, які сприятимуть розвитку персоналу та враховуватимуть його індивідуалізм. Персональний підхід до кожного працівника допомагає розкрити його потенціал та підвищити кількісні характеристики праці. Наведений нами метод розподілу працівників на 5 типів та підбір відповідно до їхніх стимулів методу мотивації призводить до відданості персоналу компанії та підвищення його продуктивності.

Список використаних джерел:

1. Абрахам Маслоу, Мотивація і особистість // В.Данченко К.: PSYLIB, 2004
2. Дудар Т.Г. Інноваційний менеджмент : Навч. посіб. / Дудар Т.Г., Мельниченко В.В. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.

3. Мотивація персоналу [Електронний ресурс] : практикум / А. М. Колот, С. О. Цимбалюк : КНЕУ, 2013. - 348
4. Шаповал О.А. Теоретичні аспекти системи мотивації праці персоналу підприємста/Молодий вчений – квітень, 2016 - №4(31) – С. 220-224
5. Зарплата і кадри − [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://uteka.ua/ua/publication/Ura-Premiya
6. Полянко В.В. Основи підприємництва: Навчальний посібник (з грифом МОН України) / А.В. Круглянко, В.В. Полянко. - К. : Дакор, КНТ, 2014.
7. Ракота, В. Д. Заробітна плата і підприємницький дохід / В. Д. Ракота. - М.: Фінанси і статистика, 2013.. - 224 с. - ISBN 5-279-02344-2.
8. Беккер Г.С. Человеческое поведение: экономический подход. — М.: ГУ ВШЭ, 2003.-676 с.

Мисюк І.В.,
(факультет маркетингу, ІІ курс)

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Малий і середній бізнес є фундаментом для сучасної держави. Він підвищує ефективність економіки, забезпечує зайнятість населення і соціальну стабільність. Тому рівень розвитку малих і середніх підприємств використовується в якості показника стійкого економічного розвитку держави.

Україна має досить високий потенціал для розвитку підприємництва. Наявність природних ресурсів, також рівень освіти в нашій країні досить високий. Але чомусь товари і послуги дуже часто нам надають зарубіжні компанії. Та й українські фахівці за кордоном цінуються набагато більше, ніж в рідній країні.

В Україні в даний час рівень розвитку малого і середнього бізнесу не відповідає ні потребам економіки країни, ні, тим більше, завтрашнім вимогам світового ринку.

Причини, які гальмують розвиток малого бізнесу в нашому регіоні – складна соціально-економічна обстановка, розрив господарських зв'язків, погіршення платіжної дисципліни, високий рівень процентних ставок та багато інших.

Однією з найбільш гострих проблем діяльності малого бізнесу є проблема пошуку та отримання фінансових ресурсів. Сьогодні основним способом фінансової підтримки малого бізнесу є банківський кредит, адже держава майже не надає фінансової підтримки малому бізнесу. Однак банківські установи не хочуть мати справу з таким клієнтом, як малий бізнес. Причин для цього є декілька: відсутність застави, занадто малий розмір позики і на короткий термін, значний ризик, і незначний прибуток в порівнянні з серйозними клієнтами. Разом з тим, ставки кредитних ресурсів занадто високі для малих підприємств.

Ще однією проблемою для українського бізнесу є низький рівень конкуренції на внутрішніх ринках. У багатьох сферах спостерігається висока концентрація великих підприємств, а показники виходу на ринок нових фірм залишаються низькими. У такій ситуації новим гравцям на ринку виробництва товарів і послуг важко зміцнити свої позиції, та й взагалі вижити.

Ще однією проблемою розвитку малого бізнесу є висока вага особистісного чинника в управлінні та виробництві, що створює сприятливі умови для “тінізації” та криміналізації підприємств. Усе це через занадто дорогий та складний процес узаконення та реєстрації бізнесу в Україні. Це також стосується і отримання ліцензій.

У діяльності підприємств виникають труднощі внаслідок внутрішньої неузгодженості системи контрою над бізнесом, які створюють необґрунтовані ризики та бар’єри на шляху здійснення підприємницької діяльності.

Нестабільність законодавства, бюрократизм у прийнятті рішень, невизначеність прав і обов'язків держави та суб'єктів підприємницької діяльності, неврегульованість нормативних актів, які видаються різними відомствами, все ще обумовлюють неефективність регуляторного середовища для суб'єктів господарювання [1, с. 2-4].

До проблем малого бізнесу також варто віднести недостатню компетентність підприємців, низький управлінський рівень, брак досвіду. Обмеженість інформаційного та консультативного забезпечення, недосконалість системи навчання та перепідготовки кадрів для підприємницької діяльності, що значно гальмує розвиток малого бізнесу.

На наш погляд, основними заходами для покращення перспектив розвитку малого бізнесу є в першу чергу державна фінансова підтримка, покращення підприємницького клімату в Україні, а також залучення іноземних інвестицій та фінансової допомоги малому бізнесу. Покращення інформаційної забезпеченості підприємців та професійна підготовка кадрів. Необхідно створити механізм ефективної взаємодії між державою та підприємницьким сектором для ефективного розвитку малого підприємництва в Україні.

В даний час є велика кількість перешкод, що заважають розвитку малого підприємництва в Україні, незважаючи на великий потенціал розвитку малого бізнесу. Тому цей сектор не може нормально функціонувати та розвиватись в сучасних умовах господарювання. Роль малого та середнього бізнесу у вирішенні економічних і соціальних проблем важко переоцінити, тому заходи, спрямовані на його підтримку повинні стати в Україні одним з першочергових напрямків регіональної та державної політики. Таким чином, основними шляхами покращення малого підприємництва в Україні є створення нормативно-правової бази сприятливими умовами, а також вдосконалення податкової політики та забезпечення раціонального функціонування спрощеної системи оподаткування.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ЖДРЕЛ

1. Малий бізнес : стан і тенденції //Підприємництво в Україні : події, проблеми, перспективи. - 2001. - № 6-7. - С. 2-4.
2. Клочко Ю. Проблеми малого бізнесу в Україні //Економіка України. - 1998. - № 1. - С. 57-64.
3. Іваницький Д. Фінансова безпека і малий бізнес //Фінанси України. - 2003. - № 8. - С.41-44.
4. Тимченко О.І. Проблеми та перспективи розвитку малого підприємництва в регіонах України / О.І. Тимченко // Ефективна економіка No 6, 2015.
5. Фещенко С.С. Сучасні проблеми розвитку бізнесу в Україні / С.С. Фещенко // Управління розвитком, No 2, 2014.

Міджак О.М., (ф-т економіки та управління, III курс)

БЛОКЧЕЙН ЯК БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЯ МАЙБУТНЬОГО

Протягом сотень років науковці досліджують поведінку людей: як приймаються рішення, як відбувається обмін цінностями, як діємо у групах чи індивідуально. Вони вивчали інституції, які роблять легшою нашу торгівлю, організації, корпорації. Але з’явилась нова технологічна структура, яка може докорінно змінить наш спосіб обміну цінностями - блокчейн. Ніхто не сперечається, що технологія блокчейн є відносно новою, проте вона є продовженням людської історії, а історія полягає у пошуку шляхів збільшення довіри один до одного, щоб ми могти обмінюватися цінностями.

Технологія блокчейн - це децентралізована база даних, що зберігає реєстр активів та транзакцій через однорангову мережу. Це, фактично, загальнодоступний реєстр того, хто чим володіє та хто що робить. Варто зазначити, що транзакції захищені за допомогою криптографії, і з часом історія транзакцій накопичується в блоках даних, які є криптографічно пов'язані між

собою та захищені. Це дає змогу для виникнення незмінного, непідробного запису усіх транзакцій у даній мережі. Цей запис дублюється на кожному комп'ютері, який використовує мережу. Саме тому дана технологія володіє максимальним захистом, і зламати її дуже складно, майже неможливо [1].

Це не додаток. Це не компанія. Це комплексна сутність, яка постійно змінюється та оновлюється. Люди також можуть відслідковувати дані зміни протягом часу та можуть створити свої власні. Блокчейн - це відкрита інфраструктура, яка зберігає багато видів активів. Вона зберігає історію володіння, переміщення та місцезнаходження для таких активів, як цифрова валюта Біткоїн та інші цифрові цінності, як права власності на IP. Це може бути будь-що: реальні об'єкти, сертифікати, контракти, навіть особиста інформація. Звичайно, існують певні технічні деталі стосовно блокчейну, але загалом, це працює так: це публічний реєстр, який зберігає транзакції в мережі та копіюється, таким чином, він є дуже безпечним та захищеним від втручань. Це робить актуальне використання блокчейну і в державному секторі, зокрема.[3]

Блокчейни дозволяють винайти відкриту глобальну платформу, на якій можна тримати будь-які свідчення про будь-яку особу з будь-якого джерела. Це дає змогу нам створити портативну ідентичність, що управляється споживачем. Це щось більше, ніж профіль, це означає, що ви зможете вибірково розкривати різні дані про вас, що сприяють торгівлі або взаємодії, розкриваючи криптографічні докази того, що ці деталі існують і вони підписані. Наявність такої портативної ідентичності у фізичному та цифровому світі означає, що ми можемо займатись будь-яким видом торгівлі абсолютно по-новому.

Багато компаній, особливо тих, що виробляють щось складне мають проблему, що полягає в тому, що вони керують усіма постачальниками у горизонтальному ланцюжку постачання. А всі ці люди, які беруть участь у створенні продукту, не мають однієї бази даних. Тобто не має однакової

інфраструктури, і тому дуже важко побачити, як продукт розвивається з часом. За допомогою блокчейн можна створити спільну реальність для суб'єктів, які не довіряють один одному. Всі ці вузли в мережі не повинні знати один одного або довіряти, адже кожен з них має можливість проглядати і контролювати ланцюг для себе [1].

Вагомим є те, можемо створити децентралізовану базу даних, з ефективністю монополії, без фактичного створення цього центрального органу влади. Це означає, що всі ці постачальники та компанії можуть взаємодіяти за допомогою однієї бази даних, навіть не довіряючи та знаючи одне одного. Для нас, споживачів, це дає змогу отримати трохи більше відкритості. Коли реальний об'єкт переміщується кудись, ми можемо побачити рух його цифрового сертифікату або маркера на блокчейні, і зміну його значення під час руху. Це цілком новий світ з точки зору видимості.

Блокчейни дозволяють нам писати код, пов'язуючи контракти між особами, а далі гарантувати, що ці контракти будуть підтверджені без участі сторонніх арбітрів. В деякій мірі це означає, що ми людство знову має шанс зруйнувати традиційні методи діяльності. Це означає, що значна частина економічної діяльності може бути захищена і автоматизована, зводячи втручання людини до межі,де інформація переміщується з реального світу до блокчейну. Ще одне питання, яке можна вирішити за допомогою блокчейну, це питання права власності на землю [2].

Наскрізним каменем того, завдяки чому все працює та підтримує безпеку блокчейну, є наша взаємна недовіра. Та замість того, щоб уповільнитись через свою невизначеність,та вимагати установ, таких як банки, наші уряди, корпорації, ми можемо використати цю колективну невпевненість для співпраці та обміну, більш швидкого та відкритого [1].

Блокчейни надають нам технологічну можливість створити запис торгових відносин,обміну валюти, всіх видів цифрових та фізичних активів, навіть наших особистих якостей, абсолютно по-новому. Отже, певним чином, вони

стають технологічною установою, яка має багато переваг традиційних установ, до яких ми звикли, але робить це децентралізованим способом. І робить це шляхом перетворення багатьох наших невизначеностей у беззаперечні факти.

Варто зазначити, що глобально світ не знав про блокчейн як технічне рішення до середини 2012-го — до того часу, поки не з'явилась критична маса зацікавлених у новій технології. Наприкінці 2013-го відбувається сплеск інтересу до Bitcoin — і тут же усі починають говорити і про блокчейн. Саме у цей час відбувався потужний «інфошторм» на тему загальнодоступності криптовалют. Хоча вперше говорити про них почали у вузькому колі ще наприкінці 2008 року. В заключній декаді 2015 року відбувається зростання інтересу в Інтернеті — і далі вже про цю технологію стабільно говорять. На початку 2016 року відбувається «бум» інвестиційної активності. Хоча до того широкі маси користувачів та інвесторів нічого практично не знали про цю технологію. Перші інституційні інвестори почали заходити в нішу блокчейну ще 2011-го. Пік активності припав на 2016 рік [2].

На початку вересня в Україні технологію блокчейн впровадили в OpenMarket, систему електронних торгів арештованого майна. У листопаді на неї перевели земельний кадастр. Нещодавно наш уряд затвердив Концепцію розвитку цифрової економіки, де блокчейн також відіграє дуже важливу роль. Мабуть, саме завдяки цьому ми потрапили до рейтингу, де фігурують США, Канада, Бразилія, Австралія, Ізраїль, ОАЕ, Грузія, Естонія, Великобританія, Франція, Німеччина, Швеція і Китай [1].

Один із актуальних для України прикладів — реєстр права власності. Якщо його побудувати із залученням публічного блокчейну, отримаємо найстійкіший цифровий реєстр планети при низькій вартості реалізації. Більше того — для забезпечення цілісності реєстру це є безальтернативним технічним рішенням. Це рішення доступне будь-кому і практично нічого не коштуватиме. І це — в той час як корпорації та держави вкидають мільярдні бюджети на забезпечення цілісності даних різного рівня [2].

Основна перевага крім вартості — непідконтрольність баз даних публічних блокчейнів жодній окремій організації, нації чи державі. Разом із цим активне впровадження блокчейн знімає потребу в технічних посередниках та інституціях для регулювання. Перспектива значна, і недаремно Стенфорд, Гарвард, MIT почали вивчення можливостей блокчейн із 2016 року.

Список літератури:

1.Bettina Warburg, Blockchain entrepreneur and researcher - Як блокчейн може радикально трансформувати економіку (TEDsummit). Режим доступу: https://www.ted.com/talks/bettina_warburg_how_the_blockchain_will_radically_transform_the_economy?language=uk

2. Що таке blockchain і для чого він потрібен - Na chasi. Режим доступу: https://nachasi.com/2017/06/02/blockchain-faq/

3. Перспективи використання технології блокчейн у мережі інтернет речей / Н. Г. Яцків, С. В. Яцків // Науковий вісник НЛТУ України. - 2016. - Вип. 26.8. - С. 381-387. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu_2016_26.8_59

Мілевська А.Ю., Сівта І.М.,

(ф-т обліку та податкового менеджменту, IV курс)

БАГАТОВИМІРНЕ ПОРІВНЯННЯ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРЕЗ СИСТЕМУ ПОКАЗНИКІВ ОДНОФАКТОРНОГО ДИСКРИМІНАНТНОГО АНАЛІЗУ

Багатовимірне порівняння показників, засноване на методі таксономічних відстаней, дозволяє враховувати не тільки абсолютні величини показників кожного підприємства, а й ступінь їх близькості (дальності) до показників

підприємства-еталона, а тому є доречним для рейтингового порівняння результатів господарювання декількох підприємств [1, с.72-76]. Однофакторний дискримінантний аналіз уявляє собою відособлене дослідження окремих показників та класифікацію підприємств за принципом дихотомії. Така класифікація уможливлює поділ досліджуваної сукупності підприємств на дві підсукупності залежно від значення обраного показника: «хворі» або «здорові». До категорії «хворих» чи «здорових» підприємства відносять в розрізі окремих показників відповідно до емпірично побудованої шкали граничних значень досліджуваного показника.

Однією з найвідоміших моделей однофакторного дискримінантного аналізу є система показників В.Бівера [2]. Основною проблемою однофакторного аналізу є те, що значення окремих показників може свідчити про позитивний розвиток підприємства, а інших — про незадовільний. Тому для здійснення більш об'єктивного прогнозування банкрутства конкретного підприємства пропонується проводити багатовимірне порівняння за показниками діяльності, включеними у систему показників Бівера, з найближчими підприємствами-конкурентами у галузі функціонування.

Вихідна інформація для проведення багатовимірного порівняння підприємств через систему показників однофакторного дискримінантного аналізу наведена у табл.1.

Таблиця 1

Показники В.Бівера для 5 українських підприємств у галузі перероблення молока та виробництво сиру

Підприємство	Бершадь-молоко	Вапняр-ський молоко-завод	Могилів-Поділь-ський молоко-завод	Хмільниць-кий завод сухого знежирен-ого молока	Бахмач-консерв-молоко

Показники					
Коефіцієнт Бівера	1,41	0,38	1,1	-0,17	0,043
Коефіцієнт рентабельності активів, *ROA, %*	0,23	0,015	0,001	-0,22	-0,033
Коефіцієнт заборгованості	0,24	0,11	0,004	0,88	0,78
Частка робочого капіталу в активах	0,55	0,69	0,8	-4,07	0,14
Коефіцієнт поточної ліквідності	3,31	7,25	182,42	0,54	1,18

З табл.1 видно, що у звітному періоді за шкалою граничних значень В.Бівера підприємство «Могилів-Подільський молокозавод» за всіма підрахованими коефіцієнтами відноситься до стійкої компанії, що не можливо сказати про підприємство «Хмільницький завод сухого знежиреного молока» - яке може збанкрутувати через 1 рік.

Проведемо багатовимірне порівняння п’яти підприємств галузі за показниками В.Бівера та надамо їм рейтингову оцінку (табл.2, 3).

Таблиця 2

Побудова матриці стандартизованих коефіцієнтів

Підприємство / ***Показники***	Бершадь-молоко	Вапняр-ський молоко-завод	Могилів-Поділь-ський молоко-завод	Хмільниць-кий завод сухого знежирен-ого молока	Бахмач-консерв-молоко
Коефіцієнт Бівера	1	0,27	0,78	-0,12	0,03
Коефіцієнт рентабельності активів, *ROA, %*	1	0,07	0,0,0043	-0,96	-0,14
Коефіцієнт заборгованості	0,27	0,125	0,004	1	0,89
Частка робочого капіталу в активах	0,79	1	1,16	-5,89	0,20

Коефіцієнт поточної ліквідності	0,018	0,0397	1	0,003	0,0065

Таблиця 3

Побудова матриці квадратів, рейтингова оцінка та визначення місця у рейтингу

Підприємство / ***Показники***	Бершадь-молоко	Вапняр-ський молоко-завод	Могилів-Подільський молоко-завод	Хмільницький завод сухого знежиреного молока	Бахмач-консерв-молоко
Коефіцієнт Бівера	1	0,0729	0,6084	0,0144	0,0009
Коефіцієнт рентабельності активів, *ROA, %*	1	0,0049	0,00001849	0,9216	0,0196
Коефіцієнт заборгованості	0,0729	0,015625	0,000016	1	0,7921
Частка робочого капіталу в активах	0,6241	1	1,3456	34,6921	0,04
Коефіцієнт поточної ліквідності	0,000324	0,00157609	1	0,000009	0,00004225
Рейтингова оцінка $R_{ij}=\sqrt{\sum x_{ij}^2}$	1,642	1,046	0,719	6,0521	0,9233862
Місце підприємства (ранг)	2	3	5	1	4

З табл.3 видно, що при здійсненні багатовимірного порівняння п’яти підприємств однієї галузі функціонування за п’ятьма коефіцієнтами системи показників В.Бівера найвищий рейтинг має «Хмільницький завод сухого знежиреного молока», найнижчий – «Могилів-Подільський молокозавод».

Список літератури:

1. Яровий А.Т. Багатовимірний статистичний аналіз: навч.-метод. посібник / А. Т. Яровий, Є. М. Страхов. – Одеса: Астропринт, 2015. – 132 с.

2. Beaver W. Financial Ratios as Predictors of Failure / Beaver W. // Journal of Accounting Research. - 1966. – Vol. 4. - P. 71-111.

Мірко І.О.,
(факультет обліку та податкового менеджменту, ІІ курс)

МЕТОД БЕНЧМАРКІНГУ: СУТНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Бенчмаркінг можна розглядати як напрямок маркетингових досліджень [4, с. 352]. В маркетингові дослідження традиційно включаються дослідження зовнішнього підприємницького середовища, ринків збуту, споживачів і конкурентів, а бенчмаркінг спрямований, головним чином, на вивчення кращих технологій, виробничих процесів і методів організації виробництва та збуту продукції [2, с. 150]. Отже, бенчмаркінг – це мистецтво й практика виявлення і вивчення найкращих із відомих методів ведення бізнесу. Цей метод допомагає відносно швидко і з найменшими витратами удосконалювати бізнес-процеси й власну діяльність взагалі. В основу бенчмаркінгу покладено ідею порівняння діяльності не тільки підприємств-конкурентів, але і передових фірм інших галузей. Технологія бенчмаркінгу об'єднує в єдину систему розробку стратегії, галузевий аналіз і аналіз конкурентів [1, с. 187]. Практика показує, що грамотне використання досвіду конкурентів та успішних компаній дозволяє скоротити витрати, підвищити прибуток і оптимізувати вибір стратегії діяльності вашої організації. По суті – це процес еталонного зіставлення.

Дослідженням питань, присвячених бенчмаркінгу займалися закордонні та вітчизняні вчені: Р.Кемп, Ф.Котлер, Г.Азоєв, Г.Багієв, Е.Голубков, О.Михайлова, Н.Козак, Л.Савицька, В.Сліпенький, Л.Місюра, А.Ашуєв, Н.Хананова, О.Ареф’єва та ін.

Термін «бенчмаркінг» вперше з’явився в 1972 році в Інституті стратегічного планування в Кембриджі (США). Тоді консалтингова компанія

«PIMS» встановила, що для того, щоб знайти ефективне рішення в області конкуренції, необхідно знати кращий досвід інших підприємств, які є успішними в схожих умовах функціонування. В 1979 році компанія «Xerox» приступила до реалізації проекту «Бенчмаркінг конкурентоспроможності» покликаного порівняти якість власної продукції із продукцією японських компаній. Даний проект був направлений на аналіз витрат, а також якості власних продуктів у порівнянні з японськими аналогами, і мав великий успіх. Відтоді бенчмаркінг є частиною бізнес стратегії компанії «Xerox». З часом бенчмаркінг довів свою спроможність у виробничій сфері. Його філософія використовується в багатьох фірмах, в тому числі «Kodak», «Dupont», «Motorolla», «IBM», «Ford», «General Electric», «Shell».

Мета бенчмаркінгу – підвищення ефективності власної діяльності та завоювання переваг у конкурентній боротьбі, визначення і застосування кращих методів в основних бізнес-процесах.

Основні завдання бенчмаркінгу: аналіз власної діяльності компанії, пошук конкурентів і лідерів галузі, підключення до проведення процесу кращих із кращих, досягнення переваги.

Більшість фахівців дотримується думки, що бенчмаркінг – це не окремий одноразовий захід, а стратегія послідовного поліпшення та безперервний процес управління змінами [5]. Започаткувавши одного разу бенчмаркінгову діяльність, підприємство повинно продовжувати порівнювати себе з "найкращою практикою", якщо воно прагне до постійного вдосконалення й розвитку.

Бенчмаркінг – це, по-перше, порівняння своїх показників з показниками інших організацій: конкурентами й організаціями-лідерами і, по-друге, вивчення й застосування успішного досвіду інших у себе в організації.

Реальною причиною здійснення бенчмаркінгу і проведення досліджень у цій сфері завжди було прагнення підприємств до досягнення конкурентоздатності. Бенчмаркінг довів свою ефективність як діючий процес,

що дозволяє перетворити неефективне виробництво на виробництво успішне та прибуткове [3, с. 392]. Тому головною умовою ведення успішної підприємницької діяльності є проведення бенчмаркінгу.

Для українських підприємств застосування бенчмаркінгу є ще досить новим напрямком удосконалення діяльності. Хоча, звичайно, елементи бенчмаркінгу зустрічаються в багатьох проектах з удосконалення методів роботи українських підприємств. Одним із прикладів – упровадження сертифікації системи якості підприємства відповідно до стандартів Міжнародної організації зі стандартизації (ISO), що сприяє підвищенню конкурентоспроможності української продукції, яка виходить на міжнародний ринок. Процес сертифікації, по суті, є бенчмаркінговим процесом. Найвідомішими успішними прикладами сертифікації українських компаній за системою ISO є пивзавод "Оболонь", Луцький підшипниковий завод, ТДП Міжнародний аеропорт "Бориспіль" і фірма Ambulance [6]. Сертифікація цих підприємств була проведена за участю закордонних консультантів.

Таким чином, бенчмаркінг можна розглядати як один з найважливіших напрямків стратегічно орієнтованих маркетингових досліджень, який являє собою безупинний, систематичний пошук кращої практики конкурентів та підприємств із суміжних галузей, а також постійне порівняння бажаних змін і результатів бізнесу зі створеною еталонною моделлю власної організації бізнесу. Встановлення критеріїв ефективності через бенчмаркінг є дійовим засобом ідентифікації організацій, що володіють більш високим рівнем і які можуть володіти кращими методами. Втім, дійсна перевага бенчмаркінгу полягає в розумінні таких методів, які дозволяють організації перейняти досвід.

Список літератури

1. Кузнєцов Б. Л. Синергетичний бенчмаркінг / Б. Л. Кузнєцов, М. М. Шарамко. Набережні Челни: изд. КамПИ. – 2006. - 187 с.
2. Багієв Г. Л. Benchmarking в розробці стратегій маркетингу / Г. Л. Багієв, І. А. Арєнков, М. В. Мартинова // Маркетинг в системі управління підприємництвом.- Київ. – 1996.- № 3 – с. 28-35.

3. Ларичєв О. І. Теорія і методи прийняття рішень, а також Хроніка подій в Чарівних країнах / О. І. Ларичєв. Гриф МО РФ М.: Логос . - 2008.- 392 с.
4. Светуньков С. Г. Методи маркетингових досліджень / С. Г. Светуньков. СПб.: В-цтво «ДНК».- 2003.- 352 с.
5. Поняття та сутність бенчмаркінгу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/11800408/politologiya/ponyattya_sutnist_benchmarkingu.
6. Приклади сертифікації українських компаній [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.management.com.ua/ct/ct003.html.

Мірко І.О.,
(ф-т обліку та податкового менеджменту)

ГРОМАДСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ТА ГРОМАДСЬКА ЕКСПЕРТИЗА В СФЕРІ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УКРАЇНІ

Сучасне українське суспільство досить часто стикається з необхідністю подолання кризових явищ. Однією з головних умов їх подолання є підвищення ефективності державного управління в країні, що має відбуватися за умов запровадження принципів прозорості та відкритості в діяльність усіх секторів суспільного життя, зокрема в діяльність органів державного управління та місцевого самоврядування [4, с. 496]. У демократичному суспільстві існує значна кількість інструментів та механізмів для досягнення цієї мети, й одним з найбільш результативних можна вважати громадський контроль за діяльністю органів влади.

У практиці державного управління з’явилося таке поняття як громадська експертиза. Постановою Кабінету Міністрів України 5 листопада 2008 р. був затверджений Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади [6]. Оскільки дана процедура є новою у вітчизняній практиці, у тому числі й науковій, вона потребує ретельного аналізу та дослідження.

Основна мета теми - з'ясувати співвідношення термінів «громадський контроль» та «громадська експертиза», а також розробити підходи до визначення поняття «громадський моніторинг» та «громадський експерт».

Громадський контроль – це одна з функцій громадянського суспільства, проявом якої є публічна перевірка діяльності органів влади з боку громадян та їх об'єднань на відповідність цілей, які влада проголошує, спрямована на корегування як цієї діяльності, так і самих цілей [1, с. 790].

З позиції наукового підходу громадський контроль розглядається як інструмент громадської оцінки ступеня виконання органами влади та іншими підконтрольними об'єктами їх соціальних завдань. Тобто характерні відмінності громадського контролю від будь-якого іншого виду контролю знаходяться в суб'єктно-об'єктній сфері й полягають у тому, що, по-перше, громадський контроль здійснюється саме громадськістю і, по-друге, у процесі здійснення громадського контролю контролюється виконання саме соціальних завдань, безпосередньо пов'язаних із захистом та реалізацією прав і свобод громадян, задоволенням та узгодженням соціальних потреб та інтересів населення.

Громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади є складовою механізму демократичного управління державою, який передбачає проведення інститутами громадянського суспільства оцінки діяльності органів виконавчої влади, ефективності прийняття і виконання такими органами рішень, підготовку пропозицій щодо вирішення суспільно значущих проблем для їх урахування органами виконавчої влади у своїй роботі (розглядається як одна з форм громадського контролю) [5, с. 180].

Громадський моніторинг - системне та комплексне дослідження діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування інститутами громадянського суспільства (проводиться постійно з визначеною періодичністю). Його дія спрямована на вивчення, спостереження, збирання та накопичення суспільно важливої інформації, опитування, моніторинг ЗМІ,

відстеження результатів діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування; створення картини динамічного стану справ у різних галузях економіки та суспільного життя, порівняння його в історичному розрізі та виявлення тенденцій (також розглядається як одна із форм громадського контролю) [2, с. 686].

Для здійснення громадського моніторингу влади необхідно постійно системно працювати інститутам громадянського суспільства, організовувати збирання інформації про діяльність влади у конкретних галузях, аналізувати та систематизувати інформацію, оприлюднювати її.

Громадський експерт – фахівець у будь-якій галузі, що проводить громадську експертизу діяльності органу влади, бездоганно володіє методикою проведення громадської експертизи, знає нормативну базу, яка регламентує дану процедуру, та, спираючись на власний досвід і професіоналізм, керуючись принципами неупередженості й відповідальності, здатний надавати кваліфікований експертний висновок, розробляти конкретні рекомендації щодо підвищення ефективності й результативності діяльності органу влади [3, с.1736].

В 2009 році інформаційно-правовий центр «НАШЕ ПРАВО» написав скаргу про бездіяльність Львівської обласної державної адміністрації та перешкоджання у проведенні громадської експертизи. В цьому ж році ДОГО «Дніпропетровський координаційно-експертний центр з питань регуляторної політики» написав скаргу на бездіяльність посадових осіб Дніпропетровської райдержадміністрації.

З огляду на розглянуті в даній роботі визначення, можна зауважити, що поняття *«контроль»* є більш ширшим, ніж поняття *«експертиза», «моніторинг».* Тобто, *громадська експертиза та громадський моніторинг є складовими громадського контролю.* Всі ці три поняття є обов’язковими умовами демократичного суспільства як запорука народовладдя, прозорості й відкритості державного управління.

Література:

1. Андрійко О. Громадський контроль // Юрид. енцикл. : в 6 т. / редкол. : Ю.С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. – К. : Укр. енцикл., 2001. – Т. 3. – 790 с.

2. Большой энциклопедический словарь : в 2 т. / редкол. : А. М. Прохоров (гл. ред.) – М. : Сов. энцикл., 1991. –Т. 2 – 1991. – С. 686.

3. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод., допов. Та CD) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К. ; Ірпінь : Перун, 2007. – 1736 с.

4. Государственное и муниципальное управление : справочник / Н. И. Глазунова [и др.] ; под ред. Н. И. Глазуновой. – М. : Магистр, 1997. – 496 с.

5. Громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади в Україні: організація та проведення : практ. посіб. / О. В. Літвінов, Н. М. Літвінова,

І. В. Шумік [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Літвінова. – Д. : Моноліт, 2010. – 180 с.

6. Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади : постанова Кабінету міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 976. – Режим доступу : zakon1.rada.gov.ua.

Місюра О. В. (ф-т економіки та управління, 2-й курс)

ФРАНЧАЙЗИНГ НА РИНКУ ІННОВАЦІЙ

Рівень науково-технічного прогресу в сучасному світі є одним із важливих показників не лише соціально-економічного, технологічного розвитку країни, але й основним ресурсом її економічного зростання та визначає місце країни в світовій економіці. Економічне зростання розглядається як необхідна складова частина й одна з найважливіших характеристик сталого

економічного розвитку та як одна з головних макроекономічних цілей держави, досягнення якої зумовлене необхідністю випереджаючого зростання національного доходу в порівнянні із зростанням чисельності населення для підвищення рівня життя і матеріального добробуту

Тож можна сказати, що саме впровадження у виробництво новітніх досягнень науки і техніки, що підтримуються державою та визнаються суспільством, є характерною ознакою розвитку сучасних економічних систем. Стан та перспективи інноваційних технологій за останні роки в світі та в Україні зокрема, займає чільне місце серед економічних досліджень. Реалії 2015-2017 років показали, що потенціал українських інноваційних проектів достатній для конкурентної боротьби.[3, с.189]

У промислово розвинутих країнах впровадження інноваційних технологій забезпечує до 90 відсотків приросту ВВП. В Україні ж більшість підприємств й надалі використовує старі технології, що свого часу забезпечували надприбутки, однак зараз вони є неприйнятними у світових економічно розвинутих устроях.

Дані низькотехнологічні виробництва є занадто ресурсо- та енерговитратними, і в умовах стрімкого зростання світових цін на енергоносії призводить до того, що економіка стає приреченою на збитковість. Якщо звернутися до Державної статистики, то можемо побачити, що все більше підприємств впроваджує інновації у свою діяльність, та все одно їх частка є досить невеликою. Тому поширення інновацій на українському ринку є актуальною проблемою сьогодення, адже інноваційні технології відіграють провідну роль у вдосконаленні виробничого процесу, оновленні асортименту і номенклатури продукції, зниженні собівартості продукції, введення нових прогресивних принципів управління, тобто створюють основні конкурентні переваги.

Можливо такі результати є причиною того, що здійснення інноваційної діяльності вітчизняними підприємствами в значній мірі залежить від можливостей фінансування. Незважаючи на те, що потенційних джерел отримання коштів є достатньо багато, найбільше труднощів при здійсненні інноваційної діяльності виникає через відсутність чи недостатність фінансування. Фінансові ресурси більшості інноваційних проектів в українських реаліях й досі представляють собою власні фінансові ресурси їх засновників. Безперечно це зумовлено економічною та банківською кризою останніх років, низькою якістю кредитних портфелів банків та відсутністю вільних ресурсів для інвестування. [3, с.190]

Сьогодні в Україні досить важко отримати фінансову допомогу на розвиток та просунення інновації на ринок від держави, тому джерелами фінансування інноваційної діяльності вітчизняних підприємств можуть також бути залучені кошти (від емісії цінних паперів, від продажу акцій або одержані у вигляді пайових та інших внесків), позикові кошти (банківський кредит та лізинг, форфейтинг, франчайзинг, венчурне фінансування, реалізація облігацій підприємств).

На мою думку, франчайзинг є найповнішою фінансовою схемою залучення інвестиційних ресурсів у процес тиражування інноваційних проектів. Найбільш успішні технологічні компанії досить швидко зрозуміли переваги франчайзингу для продажу інноваційних продуктів і швидкого їх просування по території. Взагалі франчайзинг тісно пов'язаний саме з інноваціями, так як дозволяє новій технології швидко забезпечити масовий попит і використання.

Франчайзинг — це така організація бізнесу, за якою компанія (франчайзер) передає певній людині чи компанії (франчайзі) право на продаж продукту і послуг цієї компанії. [4,с.150]Франчайзі одержує дозвіл використовувати ім’я компанії, її репутацію (гудвіл), продукт та послуги, маркетингові технології, експертизу, і механізми підтримки Щоб одержати такі

права, франчайзі робить первісний внесок франчайзеру, а потім виплачує щомісячні внески. Франчайзінговий пакет (повна система ведення бізнесу, передана франчайзі) дозволяє відповідному підприємцю вести свій бізнес успішно, навіть не маючи попереднього досвіду, чи знань навчання в даній галузі. Отже, власник запатентованої інноваційної ідеї, що є основою його бізнесу, за договором франшизи передає право на її використання іншій організації, водночас беручи на себе фінансові витрати на становлення бізнесу на новому ринку, його консалтинговий і маркетинговий супровід. Франчайзинг поєднує переваги кредиту і лізингу, мінімізуючи стратегічний ризик для франчайзі. [2,с 55]. Проте все одно в Україні, франчайзинг- це ще не дуже поширена система ведення бізнесу. Пов'язано це з тим, що тільки в 2015 році були прийняті поправки до Господарського кодексу, які закріпили поняття договору комерційної концесії - основного для франчайзингу. Згідно з чинним законодавством, за договором комерційної концесії одна сторона (правоволоділець) зобов'язується надати другій стороні (користувачеві) за плату право користування відповідно до її вимог комплексом належних цій стороні прав з метою виготовлення та (або) продажу певного виду товару та (або) надання послуг. [1, с.134]

Використовувати франчайзинг для просування інновацій- це гарна ідея, адже такий метод має ряд своїх переваг. По-перше, використання вже існуючої репутації товаровиробника-франчайзера дозволяє більш легко продати інноваційний товар ринкові під вже відомою маркою (брендом). По-друге, якщо брати до уваги ціну, то можна зазначити, що у разі просування брендової інновації на ринок через мережу франчайзингових одиниць немає потреби «проникати» на ринок: бренд вже відомий і має авторитет; ціна встановлюється франчайзером з огляду на компенсацію його витрат та одержання роялті. Все це свідчить на користь застосування франчайзингової форми використання бренда у процесі маркетингу інновації на ринку та обґрунтовує доцільність такого

формату ведення бізнесу за зазначених умов. Ще одним плюсом є те, що інноваційний товар може легко поширюватися по тереторії держави та набирати популярність саме завдяки франшизам. Також з'являється можливість використання сторонніх ресурсів (як фінансових, так і трудових), що значно прискорює розвиток бренду.[4, с.146]

Висновок. Отже, у наші дні впровадження інновацій у виробництво є важливою умовою для ведення успішної підприємницької діяльності. По-перше, інновації впливають на якість продукції, тобо з'являються абсолютно нові або вдосконалені продукти, які здатні найбільш повно задовольнити потреби людини. По-друге, вони сприяють економічному зростанню, адже створюються нові галузі економіки, єдиний ринок. По-третє, збільшується частка компетентних фахівців. Наступним пунктом є вплив інновацій на рівень життя людей, бо вони покращують умови життя людини. Також інновації сприяють зниженню витрат виробництва. Наприклад, коли винаходяться нові технології, які дозволяють зменшити обсяги витрачання електроенергії, води і т. д.

А саме франчайзинг дає можливість поширити використання інновацій на теориторії держави. Сьогодні успішні франчайзі використовують потужність своїх великих систем, щоб ризикувати та шукати нові інновації, фінансувати іх, заради того щоб залищатися конкурентоспроможними на ринку. Адже купуючи франшизу на нові технології або товари, підприємці отримують шанс створювати для місцевого ринку цікаві нові ніші. Все, що раніше було просто фантастикою або здавалося неможливим, зараз активно втілюється на світовому ринку в форматі інноваційних продуктів або оригінальних бізнес-проектів. Це шанс бути учасником сучасних неординарних бізнесів, розділяючи з ними частину популярності і при цьому отримуючи від таких бізнес-підприємств гідну оплату праці.

Список літератури:

1. Господарський кодекс України. Від 16 січня 2003 р. № 436-IV. З подальшими змінами // Відомості Верховної Ради (ВВР). - 2003. - № 18, № 19-20, № 21-22. - Ст. 144.

2. Особливості франчайзингу в Україні і за кордоном // Джерело доступу: [www.rcci.rivne.com]/ Полінкевич О.М. Джерела фінансування інноваційних процесів на промислових підприємстваз // Економічний форум. - №3.- 2011. - С. 52-57

3. Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні: X Міжнародний бізнес-форум (Київ, 21 березня 2017р.) / відп. ред. Мазаракі А.А. – Київ:Київ.нац.торг.- екон. ун-т, 2017.- 198 с.- Укр., рос. та англ. мовами.

4. Гринько Т.В. Франчайзинг як інструмент формування організаційної культури туристичних підприємств / Т.В. Гринько, О.П. Крупський // Актуальні проблеми економіки. – 2015. - № 1. – С. 145 – 154.

FRANCHISING ON THE MARKET OF INNOVATIONS

The level of scientific and technological progress in the modern world is one of the most important indicators of not only economic, technological development of the country, but also it’s the main resource of its economic growth and it determines the country's place in the world economy. Economic growth is considered as a necessary component and as one of the main macroeconomic goals of the state, the achievement of which is conditioned by the need for a faster growth of national income.

So, we can say that it is precisely the introduction of the latest achievements of science and technology is a characteristic feature of the development of modern economic systems. The state and perspectives of innovative technologies in the world and in Ukraine are among the key issues among economic research. The realities of 2015-2017 years have shown that the potential of Ukrainian innovation projects is sufficient to compete. [3]

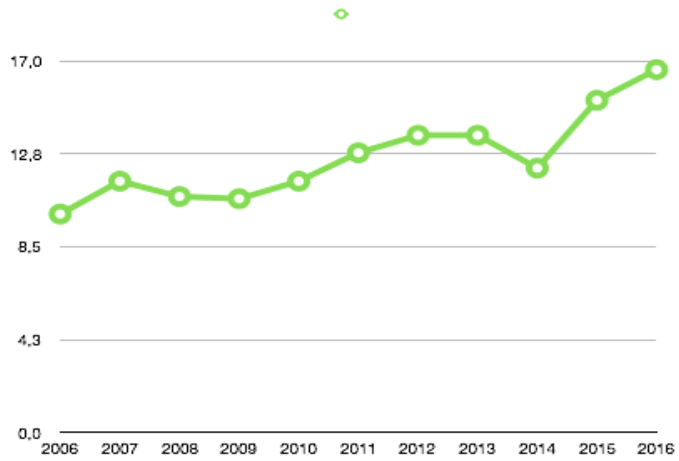

In industrialized countries, the introduction of innovative technologies provides up to 90 percent of GDP growth. In Ukraine, the majority of enterprises continue to use old technologies that at one time provided a profit, but now they are unacceptable in the world's most economically developed systems.

Turning to the State Statistics Department, we can see that more and more enterprises are introducing innovations into their activities, but their share is still rather small. Therefore, the spread of innovations in the Ukrainian market is an actual problem of the present, because innovative technologies play a leading role in improving the production process, updating the product range, reducing production costs, introducing new progressive principles of management, that is, creating the main competitive advantages.

Perhaps such results are the reason that the implementation of innovation by domestic enterprises to a large extent depends on the possibilities of funding. Despite the fact that there are plenty of potential sources of funding, the greatest difficulty in innovating is due to the lack or lack of funding. The financial resources of most innovative projects in Ukrainian realities still represent the financial resources of their founders. Undoubtedly, this is due to the economic crisis of recent years and the lack of available resources for investing. [3]

In my opinion, franchising is the most complete financial scheme for attracting investment resources. Franchising is the kind of business organization in

which a franchisor transfers a right to sell a product or services to a particular person or company (franchisee). [4] The most successful technology companies quickly realized the benefits of franchising for the sale of innovative products and their rapid promotion across the territory. In general, franchising is closely linked with innovation, as it allows new technology to quickly provide mass demand and use.

Using franchising to promote innovation is a good idea, since this method has a number of advantages. First, the use of the already existing reputation of the franchisor-producer makes it easier to sell an innovative product market under the already well-known brand (brand). Secondly, if we take into account the price, then it can be noted that in the case of brand innovation promotion on the market through the network of franchise units there is no need to "penetrate" the market: the brand is already known and has authority. Another plus is that an innovative product can easily spread across the country and gain popularity precisely through franchize. Also, there is the possibility of using third-party resources (both financial and labor), which greatly accelerates the development of the brand. [4]

Conclusion. Consequently, the introduction of innovations into production today is an important condition for successful business activity. First, innovations have an impact on the quality of products, and there are completely new or improved products that are most capable of meeting human needs. Secondly, they contribute to economic growth, as new branches of the economy, a single market are created. Thirdly, the share of competent specialists increases. The next point is the impact of innovation on the standard of living of people, because they improve the living conditions of a person. Also, innovations contribute to reducing production costs.

Namely franchising makes it possible to extend the use of innovations on the theory of the state. Today, successful franchisees use the power of their large systems to seek new innovations, to finance them, in order to remain competitive on the market. After buying a franchise for new technologies or products, entrepreneurs get a chance to create new niches for the local market.

References:

- Economic Code of Ukraine. From January 16, 2003 № 436-IV. With further changes // Bulletin of the Verkhovna Rada (BP). - 2003. - No. 18, No. 19-20, No. 21-22. - Art. 144
- Features of franchising in Ukraine and abroad // Source of access: [www.rssi.rivne.com] / Polinkevich O.M. Sources of financing for innovation processes in industrial enterprises / / Economic Forum. - No. 3.-2011.- S. 52-57
- Problems and Prospects for the Development of Innovation in Ukraine: X International Business Forum (Kyiv, March 21, 2017) / rec. Ed. Mazaraki AA - Kyiv: Kiev.nats.torg.- ekon. Unt., 2017.- 198 pp. - Ukr., Russian. and English in languages.
- Grin'ko T.V. Franchising as an instrument for forming the organizational culture of tourism enterprises / T.V. Grin'ko, O.P. Krupsky // Current problems of the economy. - 2015. - No. 1. - P. 145 - 154.

Міщенко Д.С.,
(і-т інформаційних технологій в економіці, I курс)
Mishchenko Diana

CRYPTOCURRENCY AND UKRAINE
КРИПТОВАЛЮТА І УКРАЇНА

Crypto currency is a digital (virtual) currency, a coin which is protected against counterfeiting. Nowadays in the world the number of types of cripples is already approaching a thousand and the market continues to grow. Bitcoin is the first and most famous of many other virtual e-currencies. It has open source code; nobody owns or controls bitcoins, but everyone can become a member of the network. The

bitcoin network is based on the so-called "blockade" (chain of blocks) and is a public register that stores data about all system transactions. All transactions are protected by electronic signatures of users who are network members and mine bitcoins and/or conduct any transactions with it. It operates without any control bodies or a central bank. Transaction processing and emission are carried out collectively by network participants allowing them to carry out any operations anonymously without user identification.

The attitude towards it is ambiguous and in many countries the status of cryptocurrency is still not defined. Last year in April the Japanese government officially recognized Bitcoin to be legal tender which serves as a currency. Another country – South Korea – has announced its intention to legalize cybercurrencies.

The National Bank of Ukraine (NBU) has still not clearly defined what to do with it. But recently the head of the cyberpolice of Ukraine has called to recognize its status [4].

In Ukraine the crippling market is planned to be taken under the state control. It is stated in the message of the National Security and Defense Council of Ukraine (NSDC) [3]. The lack of external and internal control over the turnover of cryptocurrency and the anonymity of money transfer create potential prerequisites for their use for the purpose of legalizing the proceeds of crime and provides an opportunity to finance terrorism, especially in the occupied territories of Ukraine. Besides, it has been arranged to create a mechanism for ensuring access of law enforcement agencies to the data of cryptocurrency exchanges with the obligation of these entities to store information about all transactions within the time period established by law for financial organizations and disclosure of customer information on a motivated request [2].

Property rights will be extended to the cryptocurrency. But, unfortunately, if bitcoin collapses, there won't be any compensation.

The general provisions of cryptocurrency transactions will be regulated by the Constitution of Ukraine, the Civil Code of Ukraine, the Economic Code of Ukraine,

the Tax Code of Ukraine, the Law of Ukraine "On Information", regulatory acts of the National Bank of Ukraine, and of course the Law "On the circulation of the cryptocurrency in Ukraine" [1].

In our country the first cryptomats have been installed – special terminals for the sale of cryptocurrency, in Ukraine such machines are used for bitcoins. It is also possible to exchange virtual coins for money, but not through cryptomats. This is because the issuance of cash through such devices requires a banking license.

It is also worth noting that cryptocurrency is the property of a miner and it is subject to taxation. The procedure for imposing taxes on mining and cryptocurrency exchange is regulated by the current legislation of Ukraine [5]. The latter can be done through specialized services such as cryptocurrency exchanges, where you need to register, specify a bank card number, enter the cryptographic currency that you want to sell and withdraw money to a bank card. Violation of the legislation of Ukraine on the use and turnover of cryptocurrencies entails civil, administrative or criminal liability in accordance with the legislation of Ukraine. But at the moment there is nothing specified about the measures of punishment in the draft law.

So, Ukrainian economists consider cryptocurrencies to be money of the future. But we have to be aware of the fact that virtual and uncontrolled currency is unreliable. And there is also a worrying concern: can the cryptographic currency disappear in a few moments and a person will be left with nothing? The experts say that as for bitcoins, it is unlikely to happen at all [6]. Other cryptocurrencies are more risky, so prior to getting involved into any digital currency transactions, you should explore the subject. It is personal responsibility of every individual taking part in this process.

References:

1. Биткойн в Украине : когда и как легализуют криптовалюту [Электронный ресурс] // Телеканал новостей «24». — Режим доступа :

https://24tv.ua/ru/legalizacija_bitkoina_v_ukraine_kak_zarabotaet_kriptovaljuta_v_ukraine_n875501

2. В Україні ринок крипто валюти візьмуть під державний контроль [Електронний ресурс] // Телеканал новин «112.ua». – Режим доступу : https://ua.112.ua/suspilstvo/v-ukraini-rynok-kryptovaliut-vizmut-pid-derzhavnyi-kontrol--rnbo-428454.html

3. Глава кіберполіції України закликав визначити статус криптовалюти [Електронний ресурс] // Клуб читачів «Гордон». – Режим доступу : http://gordonua.com/ukr/news/money/glava-kiberpolitsiji-ukrajini-zaklikav-viznachiti-status-kriptovaljuti-229317.html

4. Криптовалюта в Україні. Все, що треба знати [Електронний ресурс] // Радіо «Новое Время». – Режим доступу : https://nv.ua/ukr/techno/it-industry/kriptovaljuta-bitcoin-v-ukrajini-vse-shcho-treba-znati-1918518.html

5. Нацполиция считает необходимым запретить криптовалюты в Украине [Электронный ресурс] // Газета «ZN,UA». – Режим доступу : https://zn.ua/ECONOMICS/nacpoliciya-schitaet-neobhodimym-zapretit-kriptovalyuty-v-ukraine-273615_.html

6. Що таке крипто валюта ? [Електронний ресурс] // Радіо «Свобода». – Режим доступу : https://www.radiosvoboda.org/a/details/28742278.html

Міхневич Б.О., (ф-т МЕіМ, IV курс)

E-COMMERCE РИНОК УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Виникнення нових засобів комунікації, наприклад Інтернету, призвело до значних змін в області створення та управління господарською діяльністю, що пов'язані з появою електронної торгівлі. Електронна торгівля являє собою будь-які види комерційних угод, за яких кооперація контрагентів відбувається

замість фізичного обміну або безпосереднього фізичного контакту, саме електронним способом. Можна виділити декілька причин, які відбиваються на розвитку електронної комерції в Україні: низький ступінь розвитку інфраструктури телекомунікації; слабкий рівень впровадження інформаційних технологій в організаціях, на підприємствах і структурах державної влади; мала частка легітимних і надійних засобів автентифікації, сертифікатів, цифрових підписів і шифрування; нерозвинені способи оплати; низький рівень безпеки при оплаті кредитними картками. Встановлено, що вирішення проблем щодо ліквідації перешкод розвитку електронної комерції в Україні призведе до скорочення розриву у темпах зростання ваги інтернет-торгівлі у світі та Україні.

У 2017 році український e-commerce ринок зріс на 30% і досяг, за даними групи компаній EVO, 50 млрд грн. Частка електронної комерції складає 3,5% від всього роздрібного товарообігу в Україні. Логісти вносять свою лепту в розвиток ринку електронної комерції України. “Нова Пошта” в минулому році доставила близько 33 млн посилок для e-commerce, що на 30% більше, ніж у 2016, при цьому загальне число доставлених посилок склало 145,8 млн одиниць. Близько 20% українців роблять покупки через інтернет. Згідно з результатами дослідження GfK, 60% мешканців країни користуються інтернетом, але лише 34% з них роблять покупки в інтернеті. За даними GfK, найчастіше українці купують через інтернет одяг 45% і електроніку 52%, косметику і парфумерію 34% [1]. Частка електронної торгівлі України становить близько 3% всього рітейлу. У свою чергу в більшості розвинених країн цей показник становить 10-15% [3].

У дослідженні економіста з африканського департаменту МВФ Леандро Медіни і Фрідріха Шнейдера з Університету Кеплера зазначено, що МВФ визначив розмір тіньової економіки України на рівні 44,8%. Дослідження включає період з 1991 по 2015 рік і показує, як змінювався показник з року в рік. Тому, згідно з розрахунками, в середньому, розмір тіньового сектору

економіки України з 1991 року по 2015 рік складає в 44,8% від ВВП, а в 2015 році - 42,9% [2].

У січні - вересні 2017 року кількість операцій з використанням платіжних карт українських банків склало 2,22 млрд, а обсяг цих операцій - 1 458 млрд грн. Частка безготівкових розрахунків за обсягом серед усіх операцій з використанням платіжних карт склала 39,3%. Згідно зі статистикою Нацбанку, за три квартали 2017 року українці за допомогою банківських карт купили товарів і провели операції в інтернеті на 215,5 млрд грн. Обсяг розрахунків за допомогою карт в торгових мережах склав 187,2 млрд грн. Обсяги переказів коштів з картки на картку, згідно зі статистикою Нацбанку, склали 144,6 млрд грн, а операції в пристроях самообслуговування - 16 млрд грн [4].

Оплата кур'єру або продавцю при отриманні замовлення - 23%. При цьому відслідковується така тенденція, що кількість людей, які оплатили замовлення грошовим переказом знизилося на декілька відсотків. З вищесказаного, можна зробити висновок про зменшення довіри до продавців на ринку і формування подібного тренду [5].

На інші 37,7% припадає доставка внутрішніми кур'єрськими службами, самостійним забором з інтернет магазинів, а також оплата через електронні платіжні системи, такі як Webmoney і Qiwi.

До цього варто додати, що існує велика кількість сервісів послуг і бірж фріланса в мережі Інтернет, які крім того, що відносяться до тіньового сектору економіки, є небезпечними як для клієнтів так і для постачальників послуг з огляду на недосконалість способу оплати послуг.

У зв'язку з кон'єктурою, що склалася, на електронному ринку присутня величезна частка тіньової економіки, покупки є не завжди безпечними, а отже, права споживачів порушуються. Ще однією проблемою є ухилення від оподаткування приблизно 40% суб'єктів тіньової економіки. Це також призводить до гальмування зростання електронної комерції та економіки в цілому. Отже, необхідністю є досягнення ряду цілей: а) удосконалення способів

оплати в Інтернеті; б) забезпечення безпеку покупок і угод в мережі інтернет; в) оподаткування тіньової електронної комерції.

Інноваційним рішенням є створення трастової платіжної системи "SafePay", розробленої студентами КНЕУ в рамках курсу "Венчурний бізнес". Платіжна система являє собою онлайн-платформу для створення виконавчих договорів, як між фізичними, так і юридичними особами, зберігання коштів до моменту отримання послуги чи товару споживачем, а також контролю за виконанням умов договорів. Проект має на увазі також створення спрощеного інтегрованого формату для впровадження безпосередньо в сайти інтернет-магазинів і бірж фріланса, по типу еквайринг-систем. Супутнім сервісом є розгляд диспутів між постачальниками та споживачами. Для можливості функціонування платформи в рамках правового поля передбачено спрощення сплати податків, шляхом делегування даного завдання платформі, що є її інноваційною перевагою. Платіжна система характеризується низькою комісією в розмірі 1%.

Підсумовуючи зазначимо, що система "SafePay" є адаптованою та перспективною моделлю для українського ринку, яка за допомогою зручного сервісу для ринку електронної комерції зможе надати вирішення проблем безпеки угод, простоти оплати товарів послуг, а також простоти та ефективності оподаткування.

Список використаної літератури:

1. “Ecommerce-ринок України: тенденції, які визначатимуть розвиток в 2018 році” - Retailers.ua - онлайн ЗМІ про бізнес роздрібної та інтернет-торгівлі. Режим доступу: http://retailers.ua/news/menedjment/7094-e-commerce-ryinok-ukrainyi-tendentsii-kotoryie-budut-opredelyat-razvitie-v-2018-godu
2. IMF Working Paper Shadow Economies Around the World: What Did We Learn Over the Last 20 Years? – Січень 2018 - с. 75.

3. Що очікує український ринок e-commerce в 2017 році - прогнози EVO Режим доступу: https://ain.ua/2016/12/16/e-commerce-v-2017-evo
4. “Безготівкові розрахунки в Україні зростають: найчастіше українці розраховуються безготівково у торговельних мережах” Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=58370337&cat_id=5583
5. “Чому зручна оплата при одержанні потрібна всім - PaySpace Magazine - PSM7.COM - експертне видання. Режим доступу: https://psm7.com/blogs/pochemu-udobnyj-nalozhennyj-platezh-nuzhen-vsem.html 15.08.2017

Моргунова Д. Ю., (ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АДИТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНСЬКІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ

З кінця XX століття перехід до ринкової моделі господарювання в Україні спричинив активне формування і розвиток різних галузей промисловості. Вітчизняна промисловість є одним з провідних секторів національної економіки, що безпосередньо впливає на економічне зростання країни. Однак поширення в світі цифрових технологій виробництва вимагає від сучасної промисловості пошук інноваційних шляхів розвитку та запровадження новітніх технологій виробництва.

Залучення 3D-технологій в українську промисловість зменшить кількість відходів та прискорить створення конструкцій, які доволі складно або неможливо виробляти звичайними технологічними процесами. Зараз адитивні технології можуть запропонувати створення нових форм і характеристик деталей для різних галузей промисловості: аерокосмічної, автомобільної, важкої промисловості тощо.

Сьогодні в Україні поступово збільшується кількість промислових підприємств, які впроваджують 3D-технології у традиційне виробництво. Це

такі провідні вітчизняні підприємства, як ДП “Антонов”, ПАТ “Укрзалізниця”, “Укравтодор”, корпорація “Рошен”, Банкнотно-монетний двір Національного банку.

Державне підприємство “Антонов” активно застосовує 3D-технології для будування вітчизняних літаків. Дані технології вже використовують під час проектування безпілотних літальних апаратів та таких моделей літаків, як Ан-132, Ан-178 та Ан-188. Державному підприємству “Антонов” для впровадження даних технологій довелося перенавчати більше 1,5 тисячі співробітників, але сучасні технології значно знизять витрати при будівництві літаків, скоротять терміни будівництва і підвищать його якість та надійність.

Варто відзначити і українські стартап Kwambio, який зацікавив світові промислові корпорації General Electric та Tesla. У 2017 році стартап створив перший в світі швидкісний 3D-принтер - Ceramo One, на якому можна надрукувати як предмети домашнього вжитку, так і промислові зразки. Перевагами Ceramo One від зарубіжних аналогів є висока швидкість та точність друку, а також широкий вибір вітчизняних витратних матеріалів, за рахунок яких значно здешевлюється адитивне виробництво.

Ще одна українська компанія Червона Хвиля розробила інноваційну технологію xBeam 3D Metal Printing для друку металів. Дана технологія використовує 3D-друк для створення легких та міцних титанових деталей, шляхом розплавлення витратного матеріалу за допомогою порожнистого конічного електронного променя та поетапного його нанесення на підкладку з утворенням тривимірних металевих деталей. Сьогодні компанія вже створює силові елементи крил та хвостової частини літаків, деталі, на які кріпиться двигун та шасі, тобто вітчизняне адитивне виробництво сконцентровано на аерокосмічну промисловість.

Перевагами технології xBeam 3D Metal Printing є креативність та краса технічної ідеї, використання дешевого і доступного витратного матеріалу – звичайний промисловий дріт, за рахунок якого можна створювати досить тонкі

металеві конструкції з високою точністю наплавлення. Дані переваги дають можливість знизити витрати адитивного виробництва та зробити використання технології доступною для широких промислових кіл.

Сьогодні світова промисловість швидкими темпами переходить на новий високотехнічний рівень. Однак, вітчизняна промисловість поступово втрачає передові позиції світового виробництва, переважно за рахунок відсутності масового впровадження інноваційних технологій виробництва. Проаналізувавши галузі промисловості можна дійти висновку, що більшість розробок 3D-технологій відбувається для аерокосмічної промисловості, яка може стати флагманом української промисловості на світовій арені. Виробництво та модифікація легких та економічно вигідних деталей зі складною структурою та формою – є пріоритетним напрямком впровадження адитивного виробництва у вітчизняну промисловість. Адже саме адитивні технології – є одним з головних трендів, які сьогодні створюють нову промислову революцію.

Список літератури

1. Майбутнє за 3D. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://msb.aval.ua/news/?id=27354
2. Як 3D-друк в Україні втілює в життя найбожевільніші ідеї. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://24tv.ua/yak_3ddruk_v_ukrayini_vtilyuye_v_zhittya_naybozhevilnishi_ideyi_n733112
3. Сосніна І. Українські літаки тепер будують за допомогою 3D-технологій. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://kp.ua/life/508059-ukraynskye-samolety-teper-stroiat-s-pomoschui-3D-tekhnolohyi
4. Стартап Kwambio представив перший український 3D-принтер для кераміки. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.epravda.com.ua/news/2017/12/26/632524

5. Москалу В. Український технологічний старт-ап xBeam 3D Metal Printing розробив унікальну технологію та обладнання для 3D друку титаном та іншими металами. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://global-ukraine.com/2018/01/ukrayinskyj-tehnologichnyj-start-ap-xbeam-3d-metal-printing-rozrobyv-unikalnu-tehnologiyu-ta-obladnannya-dlya-3d-druku-tytanom-ta-inshymy-metalamy

Морясова Г.О., (ф-т фінансів, IV курс)

ЗАГРОЗИ ТЕХНОЛОГІЇ BLOCKCHAIN

Актуальність теми дослідження полягає у тому, що у сучасному світі біткойн та криптовалюти в цілому стають все більш поширеними та популярними серед інвесторів, паралельно з цим зростає цінність валюти, а також загрози інвестування в дану криптовалюту. Безпосередньо важливим є дослідження функціональності системи Blockchain та загроз, пов’язаних з цим.

Blockchain — це децентралізована система зберігання даних або цифровий реєстр транзакцій, угод, контрактів. Складається з набору записів. Головна відмінність і незаперечна перевага — те, що цей реєстр не зберігається в одному місці. Він розподілений серед кількох сотень і навіть тисяч комп'ютеріву всьому світі. Будь який користувач цієї мережі може мати вільний доступ до актуальної версії реєстру, що робить його прозорим абсолютно для всіх учасників [1].

Blockchain працює наступним чином: усі транзакції за допомогою складних математичних алгоритмів об'єднуються в "блоки", які потім зв'язуються криптографічно і хронологічно в "ланцюг" та мають певний геш (цифровий пароль) попереднього блоку. Транзакція при цьому здійснюється лише тоді, коли вважається підтвердженою [2].

Нові технології завжди пов’язані за новими загрозами. Загрози інвестування в криптовалюту Bitcoin пов'язані з особливостями самого Bitcoin та технології Blockchain. Розглянемо їх більш детально.

1. Загрози в сфері інформаційної безпеки. Якщо говорити про технології Blockchain, то новим ризиком тут є атака бічною гілкою, або атака «51 відсоток». Злочинець, контролюючи більше п'ятдесяти відсотків підтверджуючих ресурсів Blockchain-мережі, може надрукувати свій ланцюжок блоків, котрий «обжує» основний ланцюжок Blockchain і в результаті стане основним. При цьому він скасує деякі транзакції, зроблені в відкинутих блоках. Яскравим прикладом даної загрози можуть виступати транзакції про грошові перекази. Для проведення такої атаки на систему, що використовує метод «proof-of-work» – підтвердження блоків обчислювальної потужністю потрібно контролювати «51 відсоток» задіяних у всій системі обчислювальних потужностей. А тим, хто використовує метод «proof-of-stake», необхідно мати 51 відсоток монет, що знаходяться в системі. Майнінг подібний перебору лотерейних квитків з різною ймовірністю виграшу. Для успішної атаки можна мати навіть менше 51 відсотка потужностей. Імовірність успіху при цьому буде падати, але злочинець може сподіватися, що йому пощастить [3].

2. Велика кількість людей не усвідомлює, що таке Bitcoin, інвестуючи в нього. Приклад таких наслідків — волатильність Bitcoin, яку ми спостерігаємо зараз. З початку року вартість монети зросла в 17 разів, а капіталізація кріптовалюти збільшилася з $15 млрд до 272 млрд. доларів США. У таблиці 1 представлено коливання курсу Bitcoin за період 12.11.2017-10.12.2017[4].

Таблиця 1

Коливання курсу Bitcoin за період 12.11.2017-10.12.2017 роки

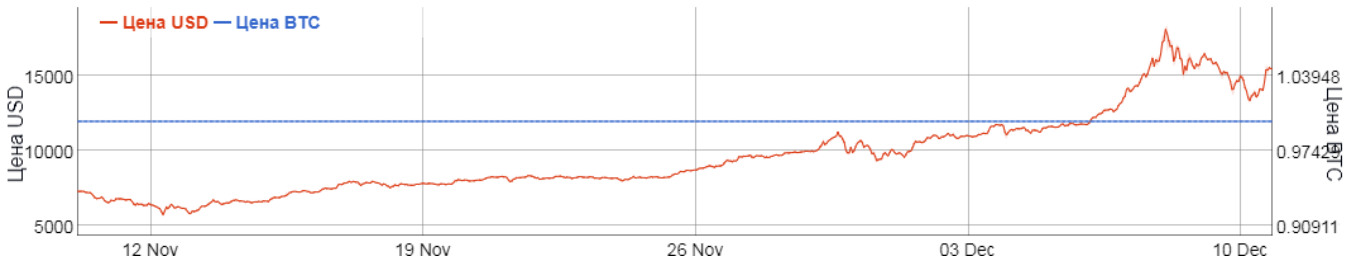

3. Не існує прийнятних «безпечних» способів інвестувати в Bitcoin. Якщо інвестувати анонімно, то є ризик втратити вкладення через низьку ліквідність або хакерів.

4. Усі операції з Bitcoin є відкритими. Тому, в разі придбання великої кількості Bitcoin можуть бути випадки маніпулювання з ціною криптовалюти.

5. Анонімність угод з використанням Bitcoin створює ризик відмивання грошей та відсутністю державного контролю над оборотом Bitcoin.

Отже, криптовалюта в цілому і біткоіни зокрема створюють нові завдання, які вже мають вирішувати законотворці, регулятор та правоохоронні органи. Прогрес, крім позитивних змін, приносить і нові загрози, тобто, і криптовалюта не є винятком.

Завершуючи розгляд питання, можемо зазначити, що загрози стабільності економіці країни з боку криптовалюти поки не є зрозумілими. Було б доречним рішення регулятора про збір статистики, аналітики та регулювання, щоб бізнес міг розуміти як він може працювати з новими технологіями, не порушуючи закон і мінімізуючи власні ризики.

Список літератури

1. WhatisBlockchainTechnology? A StepbyStepGuideForBeginners.[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://blockgeeks.com/guides/what isblockchaintechnology/

2. WhatisBlockchainTechnology? [Електроннийресурс] // Режимдоступу:http://www.coindesk.com/information/what isblockchaintechnology/

3. Безопасность технологи блокчейн: мифы и реальность.[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://www.iemag.ru/analitics/detail.php?ID=38358

4. Інформаційний портал «Bitinfo». [Електронний ресурс] // Режим доступу:https://bitinfocharts.com/ru/

Мосейчук А.Л., (ф-т Міжнародної економіки і менеджменту, III курс)

Вплив індустріального розвитку на динаміку викидів у повітря в Україні

Актуальність теми. Протягом останніх 20 років Україна долучилася до двох основних кліматичних угод про скорочення викидів - Кіотського протоколу та Паризької угоди. Обидві закликають весь світ знизити кількість парникових газів, а також викидів вуглекислого газу (CO2). Проведений аналіз в першу чергу актуальний для українського уряду та галузей промисловості. Визначення головних джерел викидів допоможе Україні знизити їх вплив та рухатися шляхом екологічно стійкого розвитку.

Мета дослідження полягає в тому, щоб визначити можливі зв'язки між виробництвом промисловості та рівнем забрудненості повітря. У дослідженні використаний **метод** кореляційного аналізу.

Парникові гази (ПГ) заявляються в атмосфері Землі в основному через діяльність людини. За даними Світового банку у 2012 році загальний об'єм викидів парникових газів в Україні був представлений найпоширенішими газами, такими як вуглекислий газ (76%), метан (18%), оксид азоту (NO2, 6%) та фтористими газами (HFC, PFC, SF6 менше ніж 1%). Бачимо, що існує відносно невеликий відсоток метану та NO2 порівняно з вуглекислим газом, який становить майже три чверті усіх газів (від 295791 до 377341 тис. т). Хоча пропорції залишалися незмінними протягом 20 років, загальна кількість викидів суттєво скоротилася. У 1992 р. Загальний обсяг викидів парникових газів склав майже 804260 тис. т., а в 2012 р. – 404900 тис. т. Ці зміни були викликані різким падінням метану, CO2 та NO2 в атмосфері. За даними Державної служби статистики можна також помітити тенденцію до зниження викидів у період між 2012 та 2015 роками. CO2 у 2015 році різко скоротився до

162 млн. т., тобто на 46% порівняно з 2012 роком. Стаціонарні джерела забруднення (промисловість, електростанції) складали майже 85,7% загального обсягу викидів CO2, а транспортні засоби – 14,3%.

Щоб з'ясувати, які джерела мали найбільший вплив на обсяги викидів, ми використаємо метод кореляційного аналізу. Це допоможе нам пояснити зв'язки (кореляцію) між різними економічними та виробничими факторами, а також динаміку зміни викидів. Кореляційний аналіз допомагає нам виміряти тісноту зв'язку між двома змінними (наприклад, потужністю теплових електростанцій та обсягом вуглекислого газу в атмосфері). Результатом цього аналізу є масив даних. У ньому є три показники: коефіцієнт кореляції Пірсона (показує зв'язок між значеннями, негативні значення показують зворотне співвідношення; чим ближче до 1, тим тісніший зв'язок), significance (вказує на важливість значення; чим ближче до 0, тим надійнішою є кореляція) та N (показує кількість рядків у кожному значенні). Досліджувана змінна – "Загальний обсяг викидів парникових газів". Ми дослідили 74 чинники, які могли впливати на головну змінну протягом останніх 20 років. Найбільш виражені з них представлені у табл.1.

Чинник	Показник	Заг. обсяг викидів ПГ	Чинник	Заг. обсяг викидів ПГ
Викиди метану у сільському господарстві (тис.т. еквівалента CO2)	Кореляція Пірсона	,940**	Електроенергія вироблена атомними електростанціями (% від заг. кільк.)	-,949**
	Significance	,000		,000
	N	17		21
Викиди метану в енергетичному секторі, тис.т. еквівалента CO2	Кореляція Пірсона	,718**	Споживання викопного палива (% від заг. кільк.)	,921**
	Significance	,001		,000
	N	17		21
Викиди оксиду азоту в сільському господарстві, тис.т.	Кореляція Пірсона	,979**	Споживання відновлюваної електроенергії (% від заг. кінцевого споживання)	-,689**
	Significance	,000		,001

еквівалента CO2	N	17		21
Викиди оксиду азоту в енергетичному секторі, тис.т. еквівалента CO2	Кореляція Пірсона	,920**	Використання альтернативної та атомної електроенергії (% від заг. кільк.)	-,944**
	Significance	,000		,000
	N	17		21

Таблиця 1. Таблиця кореляції між обсягом викидів ПГ та чинниками.

Помітно, що обсяги викидів метану та оксиду азоту в енергетичному та сільськогосподарському секторах суттєво впливають на досліджувану змінну. Спостерігаємо високу кореляцію, значущі зв'язки та пряму залежність між величинами. Якщо обсяги викидів метану та NO2 в енергетичному та сільському господарстві хоч трохи зростуть, це негайно вплине на збільшення загального обсягу викидів ПГ.

За офіційною статистикою, видобуток корисних копалин постійно спадає з 2007 року. Як наслідок, їх споживання також зменшується. Кореляційний аналіз між споживанням викопного палива та викидами ПГ показує тісний зв'язок, пряму залежність та значну кореляцію. З огляду на цю інформацію, можемо стверджувати, що падіння загального обсягу викидів ПГ було спричинене зменшенням споживання викопного палива тепловими електростанціями, коксовими печами та чорною металургією, оскільки вони є основними споживачами горючих корисних копалин в Україні. Ситуація є дещо іншою у виробництві і споживанні альтернативної, ядерної та відновлюваної електроенергії. Існує тісна кореляція між кожним з цих чинників і викидами ПГ. Помітною рисою є обернений зв'язок між ними. Поки ядерні та альтернативні джерела виробництва електроенергії в Україні витісняють монополію теплових електростанцій, сума загальних викидів парникових газів суттєво знижується.

В результаті дослідження виявлено, що існує значущий зв'язок між загальним обсягом викидів парникових газів в Україні та споживанням викопного палива тепловими електростанціями, коксовими печами та чорною

металургією. Вони залишалися найбільшими його споживачами протягом останніх 20 років. Тим не менш, обернений зв'язок між відновлюваними джерелами енергії та викидами парникових газів створює перспективи для впровадження, розвитку та розповсюдження таких джерел енергії та транспортних засобів, які не містять викидів. Рух такими темпами неминуче створить умови для поліпшення екологічної складової сталого розвитку в Україні.

Список використаної літератури:

• The World Bank, DataBank, May 2018. Link: https://data.worldbank.org

• Ukrainian Statistics Service, May 2018. Link: http://www.ukrstat.gov.ua

• The Economist, Nov 2017. What they don't tell you about climate change. Retrieved from: https://www.economist.com/news/leaders/

Мостович Юлія Анатоліївна (ФЕтаУ, 4 курс)

ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЯК ІНДИКАТОР РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Для сучасної національної економіки характерна висока динамічність зовнішнього середовища - загострення конкуренції, актуалізація процесів глобалізації та євроінтеграції, переорінтація на нові ринки збуту продукції та послуг. Всі ці фактори зумовлюють формування нових, більш гнучких, ефективних видів взаємовідносин між учасниками ринку, один з основних яких є кредитна політика підприємства- продавця.

Дана політика направлена на збільшення обсягів реалізації товарів, робіт та послуг, вихід на нові ринкові горизонти, залучення нових, більш вигідних

контрагентів в своїй діяльності та формування довгострокових взаємовідносин з ними. Але разом з тим вона породжує додаткові ризики у вигляді простроченної або неповерненої дебіторської заборгованості, що може призвезти до отримання збитків підприємством- продавцем.

Стратегічна роль дебіторської заборгованості у розвитку вітчизняного бізнесу полягає у впливі на процеси формування доходів підприємств, визначенні бази їх оподаткування, ліквідність, платоспроможність та фінансову стійкості підприємства. Відображаючи результати діяльності підприємства за певний період дебіторська заборгованість виступає індикатором стану його розвитку.

У широкому розумінні, дебіторська заборгованість – це показник фінансового стану підприємства, який являє собою суму заборгованості на користь підприємства на певну дату за наданий комерційний або споживчий кредит покупцям, а також авансування постачальників, щодо яких у підприємства з'являється майнове право вимоги оплати боргу.

Виникнення дебіторської заборгованості - нормальна характеристика виробничо-господарської та фінансової діяльності підприємства. Кожен суб'єкт господарювання зацікавлений в оптимізації її обсягу, оскільки це дає змогу знизити потребу в оборотних коштах підприємства та підвищити швидкість їх обертання, активізувати високоліквідні активи в господарському обороті, зменшити розмір зовнішніх джерел фінансування господарської діяльності, за рахунок чого зменшуються витрати підприємтва на фінансування відсотків за тимчасове користування позиковим капіталом, підвищити платоспроможність та рівень економічної безпеки підприємства. Позитивне скорочення дебіторської заборгованості відбувається за рахунок скорочення періоду її погашення, якщо ж дебіторська заборгованість зменшується за рахунок зменшення відвантаження продукції, то це свідчить про зниження ділової активності підприємства.

Взагалі, розмір дебіторської заборгованості залежить від обсягу продажів, умов опалти з покупцями (передоплати, наступної оплати), періоду відстрочки платежу, платіжної дисципліни покупців, організації контролю за станом дебіторської роботи і претензійної роботи на підприємстві.

Зростання дебіторської заборгованості не завжди оцінюється негативно, а зниження – позитивно. Виділяють нормальну і прострочену заборгованість. Наявність простроченої спричиняє нестачу у фінансових ресурсах, необхідних для організації ефективного виробничого процесу: придбання виробничих запасів, виплата заробітної плати, уповільнення оборотності капіталу. Прострочена дебіторська заборгованість підвищує ризик непогашення боргів і зменшує розмір прибутку. Тому кожен суб'єкт господарювання зацікавлений у скороченні термінів погашення належних йому платежів.

Ймовірність повернення боргів у Західній Європі становить 85—95%, особливо короткострокових. На території СНД можливість повернення боргу легальними методами значно нижча і на практиці не перевищує 60%. У 2016 році частка дебіторської заборгованості у структурі оборотних активів українських підприємств вже склала 3945631,4 млн. грн. Найбільший її розмір спостерігається на підприємствах професійної, наукової та технічної діяльності, оптової і роздрібної торгівлі, сільське, лісове та рибне господарство. Серед суб'єктів простроченої дебіторської заборгованості найбільшу вагу займають підприємства та установи України. Рівень простроченої дебіторської заборгованості для них складає понад 93 % на початок 2017 р. у структурі дебіторської заборгованості загалом. Дана ситуація вимагає необхідність здійснення ефективного управління дебіторською заборгованістю.

Широкого розповсюдження в управлінні дебіторською заборгованістю на підприємстві, як основного індикатору забезпечення фінансвої стабільності та економічної безпеки підприємств, розвитку бізнесу в цілому, набули такі управлінські заходи: акредитив, лізинг, банківський кредит, банківська

гарантія, застава, поручительство, факторинг, досудове та судове вирішення спору.

Суть активної дебіторської політики полягає в максимізації прибутку підприємства, тобто в його капіталізації шляхом оперативного управління процесами формування та інкасації дебіторської заборгованості.

Список літератури:

1.Боровик О.А. Дебіторська та кредиторська заборгованість і прогнозування її структури за системним підходом// Формування ринкових відносин в Україні. - 2007. - №8 (75). - С. 3-8.

2.Дані державного комітету статистики України щодо частки дебіторської заборгованості у структурі оборотних активів підприємств України, за 2016 рік [Електронний ресурс]. Режим доступу до джерела: http://www.ukrstat.gov.ua

3. Черненко Л.В. Контроль у системі управління дебіторською заборгованістю// Економіка АПК. – 2006. - №6. - С. 85-90.

4. Шевченко Б.О. Теоретичні аспекти поняття «дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com

Музика В.С.,
(факультет обліку та податкового менеджменту, ІІ курс, спеціальність «Облік і оподаткування»,

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ У СФЕРІ МЕДИЦИНИ

Соціальна медицина й організація охорони здоров'я передбачає розробку та наукове обґрунтування органічного поєднання соціальних, медичних і

економічних заходів щодо забезпечення оптимального рівня здоров'я населення. Роль економічного аналізу особливо посилюється в період економічно-соціальних перетворень і є невід'ємною частиною при прийняті важливих управлінських рішень. Лише при всебічному і системному аналізі підприємства можна визначити факти марнотратства і безгосподарності. Така важливість використання економічного аналізу поширюється не лише на підприємства і економічну сферу, але і на інші галузі наук, зокрема на медицину. Тому важливо особливості використання методів економічного аналізу у сфері медицини.

Ефективність та якість роботи медичних установ підвищується в результаті систематичного й глибокого аналізу використання трудових, матеріальних і фінансових ресурсів установ. Особливість економічного аналізу полягає в тому, що він притаманний усім управлінським функціям медичних установ (організації, плануванню, обліку, аудиту). Застосування методів аналітичних досліджень сприяє удосконаленню й підвищенню рівня управління медичними установами, поліпшенню їх економіки, підвищенню фінансової стійкості і взагалі рентабельній життєдіяльності . Цікавість у економічному аналізі сфери медицини є насамперед зростання медичної галузі, необхідність ефективного використання матеріальних, фінансових і трудових ресурсів. Збільшення цін на медичну допомогу, поява нових лікарських засобів і технологій, а також підвищення системи управління медичними закладами, покращення їхньої стійкості і взагалі здатності до життя та конкурування. Проблема економічної оцінки ефективності лікування набуває важливого значення, бо зростання вартості медичної допомоги, поява новітніх сучасних лікарських засобів і медичних технологій, альтернативних методів лікування з різною клінічною ефективністю вимагають оптимального розподілу і використання фінансових ресурсів та економічно обґрунтованого підходу до вибору терапевтичної стратегії і тактики. Економічні розрахунки необхідні також для розробки

державних, регіональних і локальних програм лікування і формування бюджетів.

В результаті необхідності поєднання медицини і економічного аналізу, виникає окрема дисципліна фармакоекономічний аналіз. Фармакоекономічний аналіз (ФА) − комплексний багатоступеневий процес дослідження, ідентифікації і порівняння клінічних результатів медичних технологій (МТ) і фінансових витрат на їх виконання з метою визначення їх переваг для окремої людини, системи охорони здоров'я і суспільства в цілому. При ФА у порівняльному аспекті вивчають фінансові ресурси, медичні технології та їх результати тобто *так звана тріада Донабедіана*. Основні методи ФА:

1. Аналіз загальної вартості захворювання (cost of illness) — базується на визначенні витрат (прямих медичних і немедичних, непрямих), які несе лікувальний заклад при діагностиці та лікуванні певного захворювання.

2. Аналіз «мінімізації витрат» (cost minimization analysis) — передбачає зіставлення як вартості (у грошовому вираженні), так і ефективності (прямі та опосередковані клінічні ефекти) методів лікування; визначається не найбільш дешевий метод лікування захворювання, а оптимальний за ефективністю та витратністю.

3. Аналіз «витрати–ефективність» (cost–effectiveness analysis) — у випадку, коли жоден з методів лікування не є чітко домінантним, проводиться визначення коефіцієнта приросту ефективності витрат — incremental cost–effectiveness ratio (ICER), тобто додаткової суми, яку необхідно витратити для одержання додаткової одиниці ефективності при використанні більш ефективного і більш витратного методу лікування замість іншого

4. Аналіз «витрати–корисність (утилітарність)» (cost utility analysis) — різновид аналізу «витрати–ефективність», в якому проводиться порівняння вартості лікування в грошовому вираженні та його ефективності в показниках

корисності (утилітарності) — результатів лікування, виражених у показниках якості життя.

5. Аналіз «витрати–вигода (користь)» (cost–benefit analysis) — дозволяє порівнювати різні медичні технології, бо оцінює і витрати, і результати лікування в грошовому еквіваленті (вартість методів лікування враховується на момент оцінювання результатів).

Кожен аналіз виконується з певною метою, за наявності певних умов дослідження, має свою сферу застосування, порівняно з іншими фармакоекономічними методами аналізу має свої недоліки та переваги.

Економічний аналіз є невід'ємною складовою медицини, допомагаючи та вдосконалюючи медицину на усіх її рівнях починаючи від прогнозування діагнозу, та визначення способів лікування пацієнта, і завершуючи покращенням ефективності функціонування і дієздатності фармації, розглядаючи її як окрему аптеку, так і на міждержавному рівні. Цим самим покращуючи добробут, здоров'я і економіку суспільства. Однак слід зазначити, що в Україні відчувається значний дефіцит спеціальних досліджень, які стосуються безпосередньо економіки і сфери охорони здоров'я. В багатьох закладах охорони здоров'я дані методи взагалі не використовуються, їм не приділяють значної уваги, через відсутність освітньої бази для підготовки працівників медичної сфери, працівники не розуміють всієї важливості використання цих методів, і нехтують ними. Проте є необхідність їхнього використання для покращення надання медичної допомоги населенню.

Мурга Т.І (ф-т маркетингу ІІ курс)

СУЧАСНІ МЕТОДИ ПІДВИЩЕННЯ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективне функціонування підприємства можливе за умови його прибутковості, оскільки прибуток є головним джерелом подальшого розвитку, а отже, забезпечує можливість успішної адаптації до мінливих умов середовища, підвищує фінансову стійкість і інвестиційну привабливість. Чим вищий прибуток, тим реальнішим є досягнення цілей, котрі стоять перед підприємством. Прибуток забезпечує безперервність діяльності, що в нинішніх умовах є одним із пріоритетних напрямків стратегічного та оперативного управління. Проблема підвищення прибутковості особливо актуальна в умовах економічної нестабільності ринкових відносин в Україні. Тому, приймаючи до уваги Сучасні проблеми економіки і підприємництво. Варто відзначити, що наразі завдання максимізації прибутку є першорядною необхідністю для підприємств.

Багато видатних вчених займались питанням підвищення прибутковості, а саме:У. Петті, Ф. Кене, А. Тюрго, А. Сміта, Д. Рікардо, К. Маркса, А. Пігу, А. Маршалла, Е. Бем-Баверка, Ф. Найта, П. Самуельсона, І. Шумпетера. Серед українських науковців проблемами прибутковості, в тому числі ідентифікацією факторів впливу та пошуком резервів підвищення прибутку на підприємствах різних видів діяльності, займалися: С. Гавалешко (дослідження шляхів підвищення рентабельності підприємства), І. Кайтанський, В. Самофатова, В. Олійник (аналіз факторів і резервів підвищення прибутковості на хлібопекарських підприємствах), А. Макеєнко (дослідження впливу інновацій на підвищення показників прибутку, конкурентоспроможності й ефективності діяльності підприємств), С. Стецюк (аналіз факторів впливу на прибуток м’ясопереробних підприємств залежно від характеру дії на економічний ефект), Л. Шендерівська (кількісна оцінка факторів впливу на прибуток поліграфічних підприємств), В. Щука, Я.

Щипанова (вивчення впливу факторів на чистий прибуток енергопостачального підприємства) та ін.

Однак, у зв'язку зі змінами умов розвитку економіки і функціонування бізнесу з'являються нові проблеми і нові можливості, що, в свою чергу, вимагає проведення додаткових досліджень і виявлення нових поглядів на чинники, котрі впливають на прибуток підприємств , а відповідно і формування нових підходів до управління цими факторами.

Для того, щоб рівень прибутковості покращувався на підприємстві повинні проводитися заходи тільки в наступному порядку: організаційні (удосконалення виробничої та організаційної структури управління, диверсифікація виробництва, реструктуризація виробництва); технічні (оновлення техніко-технологічної бази, переозброєння виробництва, вдосконалення виробів, що виробляється); економічні важелі та стимули (удосконалення тарифної системи, форми і системи оплати праці, прискорення обігу оборотних коштів). Якщо почати проводити зміни не в такому порядку, то позитивні зрушення у ефективності діяльності будуть малопомітними або майже відсутніми взагалі. Для того щоб збільшити прибутковість, необхідно у той же самий час збільшити і заробіток або одночасно збільшувати заробіток і зменшувати витрати.

Для збільшення прибутковості необхідно звертати увагу та усувати порушення:

– в організації виробництва і умовах праці (неоптимальна організація виробництва та умови праці, які не відповідають нормам, призводять до спаду як обсягів виробництва, так і якості продукції);

– в рівні технічного оснащення (застаріле обладнання сповільнює виробництво, що стає причиною недостатньої конкурентоспроможності компанії на ринку, що в результаті веде до зниження прибутковості) та ін.

Резерви, тобто невикористані можливості є дуже важливими, реалізація яких призведе до збільшення прибутку. До них відносять:

– зростання обсягу виробництва продукції за рахунок вдосконалення технологічного процесу і технічного переозброєння;

– збільшення обсягу продажів продукції за рахунок створення сприятливих умов продажу та мотивації клієнтів, виходу на нові ринки, вдосконалення розрахунково-платіжних відносин і різних маркетингових прийомів;

– адаптація цін до чутливості ринку (мова йде про використання стратегії гнучких цін);

– оптимізація структури виробленої і реалізованої продукції за рахунок диверсифікації виробництва і збільшення частки рентабельних продажів;

– зниження собівартості виробництва і реалізація продукції за рахунок підвищення ефективності використання матеріальних, фінансових і трудових ресурсів;

– підвищення якості та конкурентоспроможності продукції;

– збільшення доходів від іншої діяльності підприємства (продажу основних фондів та іншого майна, цінних паперів тощо).

Резерв – це кількісна величина. Резерви виявляються на стадіях планування та безпосереднього виробництва продукції і її реалізації. Резерви підвищення прибутку можна поділити на дві групи – тактичні (поелементні) і стратегічні (комплексні).

Перспективами подальших наукових досліджень у даному напрямку є розробка більш розвиненого плану заходів щодо підвищення прибутковості на підприємстві, враховуючи те, що прибуткове функціонування підприємств є

результатом грамотного та коректного управління всім комплексом факторів, які безпосередньо впливають на результати виробничо-господарської діяльності.

Список використаної літератури

1. Кайтанський І. С. Аналіз шляхів і резервів підвищення прибутковості хлібопекарської галузі України / І. С. Кайтанський, В. А. Самофатова, В. В. Олійник // Економіка харчової промисловості. – 2015. – № 1. – С. 33-37.
2. Макеєнко А. Г. Інноваційна діяльность як один із факторів впливу на прибуток суб'єктів господарювання в Україні / А. Г. Макеєнко // Інвестиції: практика та досвід. – 2013. – № 13. – С. 62-65.
3. Стецюк С. С. Фактори впливу на прибуток м'ясопереробних підприємств Черкаської області / С. С. Стецюк // Вісник аграрної науки Причорномор'я. – 2013. – Вип. 1. – С. 72-81.
4. Щука В. Г. Обгрунтування вибору факторів, які чинять вплив на чистий прибуток енергопостачального підприємства ПАТ «Хмельницькобленерго» для його моделювання / В. Г. Щука, Я. І. Щипанова // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2015. – № 1. – С. 105-108.
5. Шендерівська Л. П. Фактори впливу на прибуток поліграфічного підприємства / Л. П. Шендерівська // Економічний аналіз. – 2014. – Т. 16 (2). – С. 203-209

Муханова Діана Сергіївна

НАЙКРАЩІ ІДЕЇ ДЛЯ ІНВЕСТИЦІЙ НА УКРАЇНСЬКОМУ РИНКУ

У 2017 році світ бізнесу відчув і різкі злети, і серйозні падіння.

Експерти Bloomberg визнали, що акції українських компаній стали одними з найприбутковіших у світі в 2017 році, так індекс зростання акцій компаній становив 80%.

Є в 2017 році й неприємні моменти. Обшуки силовиків у великих компаніях, зростання долара та нестабільна економічна ситуація в Україні створили страх в очах недосвідчених інвесторів. Однак, попри економічну нестабільність, гроші повинні працювати.

Так у що краще інвестувати заощадження сьогодні ?

Напрямок інвестування в першу чергу визначається сумою, яку підприємець готовий вкласти.

Отже, якщо ви маєте $100 тис., варто звернути увагу на роздрібну торгівлю. Експерти упевнені, що у 2018 році цей сектор буде зростати через зростання купівельної спроможності, на яку вплине підвищення мінімальної зарплатні, пенсій. Таку ж суму можна вкласти в IT-стартапи, венчурні угоди.

Якщо грошей в інвестора більше – від $1 млн, то варто дивитися у бік сільського господарства. В такому разі, цікавіше було б інвестувати у нішеві культури, в яких дуже висока частка доданої вартості. Це може бути ягідництво, вівчарство, виробництво сирів або м'ясних делікатесів.

У свою чергу підприємцям рекомендовано інвестувати $1 млн в який-небудь малий і середній бізнес. Наприклад, у сферу обслуговування.

Якщо йдеться про ще більші інвестиції, наприклад, $20 млн, то тут безпрограшним варіантом буде сонячна енергетика, в цій сфері постійні та накладні витрати на одиницю потужності будуть меншими.

Таким чином, за кіловат альтернативної електроенергії виробник в Україні отримає в 5-10 разів більше, ніж за звичайну. Однак розраховувати виключно на "зелений тариф" не варто. У разі його зміни весь проект може втратити прибутковість.

Будь-які інвестиції - це ризик, і від втрати вкладень ніхто не застрахований. Якщо Вам обіцяють «100% гарантію», «без ризику», «без втрат» і подібне, краще такі варіанти обходити стороною, тому що обман вже почався. Завдання будь-якого інвестора якраз і полягає в тому, щоб ці ризики знизити.

Для цього потрібно користуватися золотим правилом «не зберігати всі засоби в одному місці» (диверсифікація). Таким чином, в залежності від ступеня ризику, можна розглядати такі варіанти:

1. Консервативні варіанти (до 20% річних).

a. Банківський депозит

Найпопулярніший спосіб вкладення коштів. Відкриваємо депозитний рахунок в банку, поповнюємо і чекаємо нарахування відсотків.

b. Дорогоцінні метали

Дуже надійний спосіб вкладення своїх заощаджень. Недоліки: можливість придбання підробки, низька прибутковість, інвестування на тривалий термін.

c. Нерухомість

Ви купуєте нерухомість (квартиру, магазин, офіс) яку можете здавати в оренду або через час продати за вищою ціною. Недоліки: спочатку висока вартість, ціни на нерухомість можуть впасти, вразливість під час політичної нестабільності в країні (революція, війна і т.д.), низька ліквідність (терміновий продаж квартири за ринковою вартість буде утруднена).

d. Антикваріат (картини, монети, старовинні речі)

Початкові суми інвестицій сильно розрізняються, наприклад, картина маловідомого художника може коштувати десятки / сотні доларів, в той час як шедеври світового мистецтва обчислюються мільйонами. Недоліки: Прибутковість сильно залежить від Вашої компетентності, можна задешево

знайти раритетні речі і продати в кілька разів дорожче, а може статися й навпаки.

e. Освіта

Не можна недооцінювати такий вид інвестування, як інвестування в освіту (людський капітал). Часом в сучасному світі, щоб не відстати, доводиться постійно вкладати кошти і сили в самоосвіту.

2. Ризиковані варіанти (до 50% річних)

a. Акції

b. ПІФи (пайовий інвестиційний фонд)

Непогане співвідношення ризики / прибутковість. Схожі на банківські депозити, тільки тут Ви вкладаєте свої гроші в фонд керуючої компанії (КК), працівники якої самі складають інвестиційні портфелі та інвестує кошти в різні активи (акції, нерухомість і т.д.). Дані фонди є у багатьох банків - Ощадбанк, Райффайзен і т.д.

c. Інтернет-проекти

Непоганий вид інвестування, а часом і дуже прибутковий. Наприклад, можна купити готовий сайт, заплатити за нього чималі гроші, а через час він потрапить під фільтри пошукових систем (ПС) і з очікуваним доходом можна

3. Небезпечні варіанти (до 100% річних і більше).

a. Торгівля на валютному ринку. Форекс

b. Кредитування, біржа кредитів

Почати можна з біржі кредитів, подібні є у популярних платіжних систем, наприклад, Webmoney.

c. Стартапи

Під стартапом часто розуміється проект, в основі якого лежать новаторські ідеї, інноваційні та технологічні рішення. Вкласти гроші в криптовалюта

d. Криптовалюта

Вид цифровий валюти, створення і облік якої базується на шифруванні(Bitcoin, Litecoin, Ripple і ін.).

Проаналізувавши дану тему, можна сказати відверто, що мало просто обзавестися заощадженнями, мало працювати з ранку до ночі, щоб добре заробляти. Заробити великі статки можна, тільки якщо знати, куди вкладати гроші.

Список літератури

1. Економіка України - 2017: більше зростання і менше інфляції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://news.finance.ua/ua/news/-/392088/ekonomika-ukrayiny-2017-bilshe-zrostannya-i-menshe-inflyatsiyi

2. Куда вложить 100000 рублей (100 тысяч) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minideposit.com/%d0%ba%d1%83%d0%b4%d0%b0-%d0%b2%d0%bb%d0%be%d0%b6%d0%b8%d1%82%d1%8c-100000-%d1%80%d1%83%d0%b1%d0%bb%d0%b5%d0%b9/

Нагорна Н.В., *ФФ, 6Ф02, 2 курс*

МОДЕЛЮВАННЯ ДИНАМІКИ КУРСУ ДОЛАРА НА МІЖБАНКУ УКРАЇНИ

Будь-які коливання валютного курсу в Україні – привід для занепокоєння. В Україні всі ціни «прив’язані» до долара — на будь-що, не важливо, вітчизняний товар чи імпортований. Навіть про підвищення ціни пучка кропу від бабусі на базарі можна почути сакральне: «Так долар же зріс!». Крім того, курс долара впливає на виробництво, аграріїв, інвестування, вкладників банків, і цей список далеко не вичерпний. Саме тому актуально буде змоделювати динаміку курсу долара на міжбанку в Україні на основі його «історичних» значень.

У науковій роботі розглянуто дані про щоденний міжбанківський курс продажу долара США за три роки, на основі яких складено часовий ряд. Часові ряди бувають двох типів – стаціонарні та нестаціонарні.

Основними властивостями стаціонарних часових рядів є те, що рівні ряду коливаються навколо деякого середнього значення, причому середнє значення та дисперсія є постійними величинами, які не залежать від часу.

Аналіз економічних явищ і процесів показує, що на практиці частіше зустрічаються нестаціонарні часові ряди, для яких не виконуються зазначені умови. Це вказує на те, що перед побудовою моделі необхідно визначити тип ряду динаміки – стаціонарний чи нестаціонарний.

Перші висновки можна отримати на основі візуального аналізу графіка часового ряду. Якщо явно прослідковується тенденція до збільшення (зменшення) рівнів ряду, то необхідно перевірити гіпотезу про наявність тренду, та скоріше за все досліджуваний ряд буде нестаціонарним.

Для перевірки часового ряду на стаціонарність використано тест Діккі-Фуллера. За тестом визначаються три види моделей, в яких у якості залежної змінної виступають спершу різниці першого порядку Δy_t для перевірки наступних процесів:

1) випадкового блукання без дрейфу:

$$\Delta y_t = \delta y_{t-1} + \varepsilon_t; \tag{1}$$

2) випадкового блукання з дрейфом:

$$\Delta y_t = \beta_0 + \delta y_{t-1} + \varepsilon_t; \tag{2}$$

3) випадкового блукання з дрейфом навколо тренду:

$$\Delta y_t = \beta_0 + \beta_1 t + \delta y_{t-1} + \varepsilon_t, \tag{3}$$

Тест Діккі-Фуллера передбачає, що параметри кожної з трьох моделей можуть бути оціненими методом найменших квадратів. Для перевірки значущості оцінки при лаговій змінній Y_{t-1} висуваємо нульову гіпотезу H_0: $\delta=0$ проти альтернативної H_1: $\delta<0$. За значенням оцінки δ та її середньоквадратичною (стандартною) похибкою обчислюється подібно до t-статистики відношення τ. Розраховане значення τ порівнюється з критичним значенням статистики Діккі-Фуллера $DF_{(\alpha,n)}$.

Критичні значення статистики $DF_{(\alpha,n)}$ при рівні значущості α=0,05 та кількості спостережень $n=\infty$ для першої моделі $DF_{(0,05;\infty)} = -1{,}95$; для другої $-DF_{(0,05;\infty)} = -2{,}86$; для третьої $-DF_{(0,05;\infty)} = -3{,}41$. Порівняємо відповідні значення τ з критичними значеннями статистики $DF_{(\alpha,n)}$, де хоча б одне розраховане значення τ має бути меншим за $DF_{(0,05;\infty)}$.

Для перших різниць Δy_t умови на стаціонарність не виконуються, бо всі розраховані значення τ менші за відповідні критичні значення статистики $DF_{(\alpha,n)}$. Стаціонарним буде часовий ряд для різниць другого порядку $\Delta^2 Y$, де найкращою моделлю виявилася модель випадкового блукання з дрейфом:

$$\Delta^2 y_t = 0{,}004 + 1{,}153\Delta y_{t-1} + \varepsilon_t \ . \qquad (4)$$

Наступним кроком тесту було обчислення залишків ε_t і перевірка їх на наявність автокореляції за критерієм Дарбіна-Уотсона. Критерій DW для залишків моделі (4) дорівнює:

$$DW = \frac{105.388}{52.083} = 2{,}0235 \ .$$

Так як розраховане значення DW потрапляє в інтервал $2 < DW < DW'_U$, то приймаємо гіпотезу про відсутність від'ємної автокореляції залишків.

Для стаціонарного ряду других різниць були побудовані авторегресійні моделі ковзного середнього *ARMA(p,q)* та здійснено вибір найкращої з них, на основі якої буде виконуватися прогнозування. Оцінювання кожної з *ARMA(p,q)*-моделей здійснювалося методом максимальної правдоподібності за допомогою економетричного пакету програм «EVIEWS5.0». За *F*-критерієм Фішера та інформаційними критеріями *AIC* і *BIC* кращою моделлю виявилася *ARMA(1,2)* (в дужках зазначено *t*-критерії для оцінок параметрів):

$$\Delta^2 y_t = \underset{(0{,}2475)}{-0{,}000009} + \underset{(3{,}879)}{0{,}499}\Delta^2 y_{t-1} + \varepsilon_t \underset{(14{,}955)}{-1{,}661}\varepsilon_{t-1} + \underset{(5{,}981)}{0{,}662}\varepsilon_{t-2} . \qquad (5)$$

На основі моделі (5) розраховано прогнозні значення курсу продажу долара США на міжбанку України на три наступні робочі дні (табл.1).

Таблиця 1. Прогнозні значення курсу продажу долара США на міжбанку

Дата	Прогнозоване значення, грн.	Реальний курс, грн.	Абсолютна похибка, грн.	Відносна похибка
02.04.2018	26,53	26,19	+0,34	0.013
03.04.2018	26,51	26,29	+0,22	0.008
04.04.2018	26,51	26,27	+0,24	0.009

Найбільша відносна похибка прогнозу становить приблизно 1,3%, що характеризує можливість використання цієї моделі для прогнозування.

Література.

1. Жлуктенко В.І., Водзянова Н.К., Савіна С.С., Колодінська О.В. Економетрія: Навч. посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 552 с.

2. Brook Chris. Introductory Econometrics for Finance / Brook Chris. – Cambridge: Cambridge University Press, 2008. – 674 с.

Назаров О.І, Пузан М.М.

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, магістранти)

ЦИФРОВА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КРАЇН

Нині основним фактором який впливає на дипломатію є інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ). Ці технології відкрили нові можливості для менш розвинутих країн і перетворили їх на економіки, які з легкістю можуть конкурувати на світовому ринку інформацій з розвинутими країнами [1]. ІКТ стали основою виникнення та розвитку цифрової дипломатії. Термін цифрова дипломатія має декілька синонімів, які використовувалися на різних етапах

розвитку цифрових технологій. Дефініції та синоніми цифрової дипломатії наведені в Таблиці 1.

Таблиця 1

Дефініції та синоніми цифрової дипломатії

Цифрова дипломатія - зростаюче використання цифрових платформ країнами для досягання цілей зовнішньої політики та створення відповідного іміджу та репутації країн (І. Манор та С. Сегев, 2015 р.) [2]. **Цифрова дипломатія** - використання цифрових засобів комунікацій дипломатами для спілкування між собою та громадськістю (Д.Левіс, 2014 р.) [3].	
Кібер-дипломатія	Норберт Вайнер, «Кібернетика»: використання префіксу «**кібер-**» у відношенню до уряду, драйвером якого є інформація.
е-дипломатія	Абревіатура до слова електронна. Первинно застосовувалось до електронної комерції, згодом знайшло застосування і в інших галузях.
Віртуальна дипломатія	Відноситься до нематеріальної природи Інтернету, представляє двозначність його існування як нематеріальну та потенціально неіснуючу. Науковці і першопрохідці Інтернету використовували цей термін щоб позначити новизну мережі Інтернет і появу нового світу. [4]

Джерело: побудовано авторами на основі [2-4].

Основними інструментами цифрової дипломатії є соціальні мережі (Twitter, Facebook, YouTube, FlickR, LinkedIn, Pinterest, Instagram та інші) а також інформаційні платформи (наприклад, wiki). Про популярність використання цих інструментів свідчить той факт, що 11,7 млн. чол. слідкують за інформацією, яку викладає на своєму Twitter – акаунті Міністр закордонних справ Індії. В світі близько 84% міністерств закордонних справ використовують соціальні мережі у своїй повсякденній діяльності. Перше місце серед використовуваних соціальних мереж посідає Twitter, друге – Facebook, третє – YouTube [5]. В середньому Twitter має активну аудиторію в 320 млн. чол. щомісяця.

Також слід зазначити, попри свою високу популярність, соціальні мережі мають приховані ризики. Особливо вони проявляються на дипломатичному рівні. Основні переваги та ризики цифрової дипломатії наведені в Таблиці 2.

Таблиця 2

Переваги і ризики цифрової дипломатії

Переваги	**Ризики**
Можливість звернутись до населення інших країн (та інших дипломатів)	*Витік інформації* (Wikileaks – оприлюднення секретного листування між Державним департаментом США та його дипломатичними представництвами по цілому світу розпочалось 28 листопада 2010).
Можливість звернення у режимі реального часу	*Хакерство* (злам баз даних у вересні 2017 р.) Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку США) [8].
Легкість у використанні та економія [6].	*Анонімність* – будь-хто може зв'язатись з ким завгодно, робити вигляд що є іншою особою і навмисно вчиняти помилки від їх імені.
Створення позитивного іміджу держави та залучення підтримки населення [7].	*Контроверсійність*. (висловлення дипломатами своєї думки через соціальні мережі, може викликати негативну реакцію [7].
Зникає необхідність у посередниках (звернення безпосередньо до громадян)	*Суб'єктивність* (інколи думка дипломата або іншої високопоставленої людини може негативно позначитись на іміджі та дипломатичних зв'язках країни.

Джерело: побудовано авторами на основі [6-7].

Не зважаючи на можливі ризики, основною перевагою цифрової дипломатії залишається її можливість *вирішувати геополітичні проблеми*. Так, Каталонія, яка є автономією Іспанії, не тільки має свої представництва у 30-ти найбільших містах світу, а й активно використовує Twitter для залучень інвестицій в регіон. Головний орган публічної дипломатії – Diplocat, крім офіційного аккаунта має ще додатковий - @CatalanVoices, в якому міститься інформація про життя та бізнес в Каталонії. Ще однією проблемою є *закритість деяких країн* – Китай. Тому дипломатичне представництво ЄС створило свій профіль у китайських аналогах Twitter та Facebook – Weibo та We

Chat, де розміщує інформацію переважно китайською мовою і у нейтральній формі. Також, деякі країни, щоб посилити свій вплив на міжнародній арені, створюють неофіційні альянси, зокрема і узгоджують свої висловлювання у соціальних мережах – наприклад, країни Вишеградської групи, які дотримувались однакової позиції під час Брексіту, розподіл квот біженців між країнами ЄС та інших політичних питання [9-11].

На основі досвіду застосування інструментів цифрової дипломатії в світі, було розроблено такі рекомендації для України: 1) створення відділу при Міністерстві закордонних справ України, призначеного для просування та підвищення ефективності цифрової дипломатії; 2) заохочення дипломатів до використання у повсякденній діяльності соціальних мереж; 3) використання досвіду Вишеградської групи, та створення союзу в соціальних мережах; 4) розміщення інформації в соціальних мережах двома мовами – українською та англійською. Для міністерств закордонних справ – трьома; 5) заохочення неурядових організацій для донесення своїх ініціатив через соціальні мережі; 6) створення акаунтів про українську культуру; 7) врахування крос-культурних особливостей при використанні дипломатами соціальних мереж; 8) вихід на локальні соціальні мережі (We Chat, Weibo – Китай).

Можна зробити висновок, що цифрова дипломатія відіграє головну роль у підтримці іміджу країни на міжнародній арені. Правильне використання інструментів цифрової дипломатії дозволяє урядам навіть малих країн розв’язувати свої геополітичні проблеми, звертатись до своїх громадян та залучатись підтримкою інших держав. Для України саме розумна цифрова дипломатія є гарантією захисту національних інтересів.

Список літератури:

1. Faye M. Developing national information and communication infrastructure (NICI) policies and plans in Africa. [Електронний ресурс] / Faye. – 2000. – Режим доступу до ресурсу: https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/23311886.2017.1297175

2. Manor I. America's selfie: How the US portrays itself on its social media accounts. In C. Bjola & M. Holmes (Eds.), Digital diplomacy: Theory and practice [Електронний ресурс] / I. Manor, S. Segev. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/23311886.2017.1297175

3. Lewis D. Digital diplomacy [Електронний ресурс] / Lewis. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: http://www.gatewayhouse.in/digital-diplomacy-2/

4. Dr Jovan Kurbalija I. An Introduction to Internet Governance, Kurbalija DiploFoundation [Електронний ресурс] / . Dr Jovan Kurbalija – Режим доступу до ресурсу: https://www.diplomacy.edu/e-diplomacy

5. Digital Diplomacy | E-diplomacy | Cyber diplomacy [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.diplomacy.edu/e-diplomacy

6. POLITICS & INTERNATIONAL RELATIONS | RESEARCH ARTICLE Foreign policy in an era of digital diplomacy [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/23311886.2017.1297175

7. Manor I. What is Digital Diplomacy, and how is it Practiced around the World? A brief introduction [Електронний ресурс] / Ilan Manor. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://digdipblog.files.wordpress.com/2014/02/dig-dip-intro-diplomatist.pdf

8. SEC's Hacking Increases Worries About Vulnerabilities Across U.S. Government [Електронний ресурс] // 2017 – Режим доступу до ресурсу: http://fortune.com/2017/09/21/sec-hacking-vulnerabilities-u-s-government/

9. Balasz G. Sub-State public diplomacy: The Catalan case [Електронний ресурс] / Gyimesi Balasz // Nouvelle Europe dossier - Digital Diplomacy in Europe. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://issuu.com/nouvelleeurope/docs/nouvelle_europe_dossier_digital_dip

10. Bellen M. Where does Europe stand in the Chinese digital environment [Електронний ресурс] / Manon Bellen // Nouvelle Europe dossier - Digital Diplomacy in Europe. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://issuu.com/nouvelleeurope/docs/nouvelle_europe_dossier_digital_dip

11. Pacher A. The discursive case of #Visegrad [Електронний ресурс] / Andreas Pacher // Nouvelle Europe dossier - Digital Diplomacy in Europe. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://issuu.com/nouvelleeurope/docs/nouvelle_europe_dossier_digital_dip

Науменко Р. (ф-т МЕіМ, магістрант)

БЛОКЧЕЙН ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМОК ЄС ДЛЯ ЛІКВІДАЦІЇ КОРУПЦІЇ І МОЖЛИВОГО СТВОРЕННЯ ЄДИНОЇ СВІТОВОЇ ВАЛЮТИ

У лютому 2018 року Єврокомісія запустила «Лабораторію фінансових технологій», покликану просувати нові технології, в тому числі блокчейн. В проекти, що підтримують використання блокчейна в технологічній області і в соціальній сфері, вже було інвестовано понад 80 млн. євро. До 2020 року на блокчейн-проекти буде виділено приблизно 300 млн. євро. Нещодавно, 9 квітня, понад 20 держав ЄС підписали декларацію про створення Європейського партнерства в сфері блокчейн-технологій.

Учасники проекту мають намір обмінюватися досвідом і знаннями в технічній і нормативній сфері, готувати запуск єдиних для ЄС додатків з

використанням технології розподілених реєстрів для державного і приватного секторів.

Технологія «блокчейн» була створена в 2009 році. По суті вона являє собою систему, яка складається з пов'язаних між собою цифрових блоків, кожен з яких містить в собі інформацію про певні транзакції і інформацію про попередній блок. Кожен з цих блоків має свій унікальний код. Процес кодування блоків називається «майнінгом». Результатом «майнінгу» є генерування неповторного шифру «хешу». Особливістю такої технології є те, що кожен блок, як вже було зазначено, містить в собі інформацію про попередній блок, який, в свою чергу, містить інформацію про блок, що передує йому і будь-яка зміна в одному з блоків передбачає необхідність зміни «хешу» усіх наступних за ним блоків. Однак, навіть наявність достатніх потужностей для зміни «хешу» усіх блоків не дає змогу внести будь-яких змін, оскільки інформація про кожен блок знаходиться на мільйонах комп'ютерів-учасників такої системи по всьому світу, тому така зміна буде оголошена недійсною.

Вперше технологія «блокчейну» була реалізована у вигляді крипто валюти «біткоїн». Перевагою такої крипто валюти є те, що транзакції проводяться в повній анонімності без можливості змінити будь-що після їх закриття, оскільки інформація про їх здійснення зберігається у всіх власників «біткоїн-гаманців».

На мою думку, незважаючи на повну децентралізацію і неможливість будь-як змінювати інформацію про транзакції всередині блоків, сам «біткоїн» не може виступати світовою валютою, оскільки процес створення «біткоїна» («майнінг») вимагає наявність спеціальних потужностей у вигляді мікропроцесорів, які б «хешували» інформацію про транзакції в блоках (тобто, генерували код кожного з блоків). Створення таких потужностей передбачає нерівномірний розподіл валюти між людьми, які не можуть собі дозволити витрати на купівлю обладнання і електроенергію для «майнінгу» і людьми, які вкладають величезні суми навіть на створення заводів по «майнінгу» крипто валюти (наприклад, 80% всіх «біткоїнів» належать китайцям).

На даний момент «блокчейн» є ідеальним інструментом для ведення документації, наприклад, коли будь-який уповноважений чиновник не буде мати змоги скористатися своїм службовим становищем для внесення змін в державні реєстри, що, в свою чергу, кардинально змінить становище з корупційною ситуацією в Україні і в будь-якій іншій державі.

Також, останнім часом все більше топових світових банків об'єднуються для створення єдиної світової банківської системи, що базується на технології «блокчейн», це дозволяє стверджувати, що за такою технологією стоїть майбутнє.

Між тим, нещодавно, відвідавши презентацію від BlockChainLab, мене здивували фото з журналу «The economist», який належить сім'ї Ротшильдів за 1988 рік. На фото була зображена монета під назвою «Phoenix 2018» і підпис «Приготуйтесь до світової валюти». Звісно, що все це може бути співпадінням і ідея створення світової валюти на основі технології «блокчейн» є доволі сирою.

Тим не менш, сама технологія «блокчейн» ще повністю не розкрита і я вважаю, що з часом буде створена єдина світова валюта, яка замінить той самий долар і буде базуватися вона саме на даній технології. Мова йде не про «біткоїн», який розподілений асиметрично і передбачає повну анонімність транзакцій, що здійснюються за його участі. Я маю на увазі зовсім нову крипто валюту. Емісія такої валюти буде здійснюватися конкретним централізованим органом, початковий розподіл валюти між державами буде здійснюватися у відношенні до обсягів ВВП за паритетом купівельної спроможності.

Чим буде підкріплюватися така валюта? На рахунок даного питання можу сказати, що цінність крипто валюти (припустимо, «біткоїна») закладена в обмеженому випуску. Наприклад, блоків «біткоїна» може бути максимально 21 млн., тоді як емісія того самого долара по суті є необмеженою, а СПЗ взагалі не можна вважати валютою, а хіба що як посередника. Нова світова валюта, про яку йдеться, також буде обмеженою, тобто даний ресурс буде мати ліміт і підкріплювати його, наприклад, якимись золотом чи нафтою немає сенсу.

Щодо анонімності, то сама система «блокчейн» не передбачає повної анонімності, це вже особливість «біткоїна», створеного на базі «блокчейну», де кожен власник гаманця має свою адресу, не прив'язану до особистості (це до речі спричиняє багато випадків втрати біткоїнів із системи через те, що власники своїх гаманців забувають дані для входу до них). Тому повна анонімність буде обмежена або зовсім ліквідована для можливості державного регулювання легальності здійснюваних операцій.

Основною проблемою використання системи «блокчейн» – це витрати часу. Так, якщо ви хочете здійснити певну операцію з використанням крипто валюти, наприклад, купівлю кави в якісь продвинутій кав'ярні, то вам прийдеться стояти близько години, поки транзакція не буде записаною в блок. Для цього існує спеціальне програмне забезпечення, яке створює так званий «тунель», який відкривається між гаманцями покупця і продавця на певний час або до того моменту, поки не буде вичерпаний ліміт коштів, які можуть бути витрачені в межах даного «тунелю», або до того часу, поки у покупця не закінчаться кошти на рахунку. Тільки після закриття «тунелю» транзакція вважається закритою і кошти від покупця переходять до продавця.

Встановлення і налаштування такої програми є надзвичайно складним і непідсильним для людей, які не мають нічого спільного з програмуванням, а послуги їх налаштування в подальшому передбачають зняття комісії на користь спеціаліста, який налаштовував дане програмне забезпечення.

Тому сьогодні дуже багато компаній, зокрема BlockChainLab, займається розробкою спеціальних програм і додатків для смартфонів, які б дозволили будь-якій пересічній людині використовувати крипто валюту для здійснення розрахунків у повсякденному житті.

Після створення цієї програми, на мою думку, використання технології «блокчейн» нічим не буде поступатися схемі використання звичайної валюти, що стосується безготівкових розрахунків.

Отже, підсумовуючи вищенаведені думки, «біткоїн» це лише початок використання технології «блокчейн» і без відповідних змін, «біткоїн» не закріпиться ні як окрема повноцінна валюта, ні, тим більше, як світова валюта. Однак, сама технологія «блокчейну» є дуже прогресивною і незабаром буде застосовуватися в усіх сферах суспільного життя: економіці, юриспруденції, бухгалтерії, державному діловодстві тощо. І як було зазначено, ЄС не знаходиться осторонь – інвестує в дану галузь і створив Європейське партнерство в сфері блокчейн-технологій.

Список використаних джерел

1. Recent evolutions of the Social Economy in the European Union – [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: http://www.sklad05.si/download/datoteka.datoteka.aee7f610949982da.4349524945432d454553432046494e414c20535455445920312e362e32303137202831292e706466.pdf

2. Social Innovation in Europe – [Електронний ресурс] Режим доступу до ресурсу: http://www.sd-network.eu/quarterly%20reports/report%20files/pdf/2015-April-Social_Innovation_in_Europe.pdf

Ніколенко Г.С.,

Юридичний інститут, магістрант

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КРИПТОВАЛЮТИ В УКРАЇНІ: ПЕРСПЕКТИВИ ТА РИЗИКИ

Останнім часом істотно пожвавився інтерес до віртуальних валют. Цьому сприяє криза сучасної банківської системи, нестабільність гривні, мінливий курс валют і інші складності, з якими зіткнувся бізнес.

Метою даного дослідження є визначення перспектив вироблення уніфікованого підходу для правового регулювання криптовалют в Україні та

можливих, пов'язаних з цим ризиків. Перше, що варто відзначити: криптовалюта, з точки зору національного законодавства, не є грошима. Відповідно до Листа НБУ № 29-208/72889 від 08.12.2014 р. [9], НБУ розглядає «віртуальну валюту» біткойн як «грошовий сурогат, який не забезпечений реальною вартістю». На сьогодні, основною проблемою, яку слід розглянути, є відсутність відповідних законодавчих норм, що можуть бути застосовані до криптовалют. Іншою проблемою є неоднозначне правове регулювання криптовалют у світі. Країни з сильною економікою запроваджують криптовалюту як засіб платежу або як фінансовий актив. Країни зі слабкою економікою - намагаються підтримати національну валюту, обмеживши криптовалюти як засіб платежу, проте дозволяючи криптовалюту як засіб обміну. Наприклад, у деяких штатах США криптовалюта є предметом грошових переказів у платіжній системі. В Німеччині біткоїни визнані розрахунковою одиницею. В Європі криптовалюта здебільшого прирівнюється до електронних грошей. Прямі заборони на використання криптовалюти існують у Болівії, Еквадорі, Тайланді та В'єтнамі. З цього можна зробити висновок, що в Україні необхідно виробити власний підхід до правового регулювання криптовалют, надавши їм особливого правового статусу, виходячи з економічного розвитку та розвитку законодавства країни.

Станом на сьогодні (відповідно до ч. 1 ст. 99 Конституції України [1], грошовою одиницею України є гривня. Також, відповідно до п.1 ст.5 Проекту Закону України «Про валюту» № 8152 від 19.03.2018 року [8] - гривня визначається єдиним законним платіжним засобом в Україні. Згідно зі ст. 32 Закону України «Про Національний банк України» [2] - випуск та обіг на території України інших грошових одиниць і використання грошових сурогатів як засобу платежу забороняється. Криптовалюта, в розумінні українського законодавства, не може бути прирівняна ні до засобу платежу, ні до валютної цінності. Дане твердження ґрунтується також на нормах п. 3.3 ст. 3 Закону України від 05.04.2001 р. № 2346-III «Про платіжні системи та переказ коштів в

Україні» [3], ч. 1 ст. 3 Декрету Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» № 15-93 від 19.02.1993 р. [4], в яких гривню як грошову одиницю України (національну валюту) визначають як єдиний законний платіжний засіб в Україні, що приймається усіма фізичними та юридичними особами без будь-яких обмежень на всій території держави для проведення переказів та пп. 14.1.93 Податкового кодексу України [5], де під коштами розуміється гривня або іноземна валюта. На прикладі нещодавно зареєстрованих законопроектів [6, 7], метою яких є спроба врегулювати питання криптовалюти на законодавчому рівні, серед позитивних рис, насамперед, варто виділити введення 2 % збору на обов'язкове державне пенсійне страхування з кожної криптообмінної операції, що призведе до додаткових надходжень до Пенсійного фонду України.

Ризики використання цифрових грошей, пов'язані не стільки з самою криптовалютою, скільки з відсутністю конкретних норм права, що регулюють її обіг. На нашу думку, найбільш важливими є такі потенційні ризики: 1) можливе зниження довіри до національної грошової одиниці; 2) ймовірність обслуговування криптовалютами тіньової економіки; 3) загроза використання криптовалют під час проведення нелегальних фінансових операцій; 4) не виключається можливість фінансування за допомогою криптовалют контрабандних та нелегальних операцій.

Узагальнюючи вищезазначене, можна сформулювати такі основні висновки щодо перспектив та ризиків правового регулювання криптовалюти в Україні: - у першу чергу, слід внести до законопроекту визначення основних понять і термінів, а саме – «криптовалюта», «віртуальна валюта» тощо, провести класифікацію валют для відповідного регулювання; - для системного розуміння потрібно визначити правовий статус біткойну та інших криптовалют; - з метою попередження можливого відмивання коштів, слід розробити фінансові заходи боротьби з шахрайськими схемами і кіберзлочинністю. Також, на нашу думку, варто розглянути можливість дотримання позиції

Європейського суду, який відніс транзакції з біткойнами до платіжних операцій з валютами, монетами і банкнотами і постановив, що вони не підлягають оподаткуванню ПДВ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України від 28.06.1996 р.;
2. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. № 679-XIV;
3. Закон України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» від 05.04.2001 р. №2346-III;
4. Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» №15-93 від 19.02.1993 р.;
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р.;
6. Законопроект № 7183 від 06.10.2017 р. «Про обіг криптовалюти в Україні»;
7. Законопроект № 7183-1 від 10.10.2017 р. «Про стимулювання ринку криптовалют та їх похідних в Україні»;
8. Законопроект № 8152 від 19.03.2018 р. «Про валюту»;
9. Лист НБУ «Щодо віднесення операцій з віртуальною валютою/криптовалютою «Bitcoin» до операцій з торгівлі іноземною валютою, а також наявності підстав для зарахування на поточний рахунок в іноземній валюті фізичної особи іноземної валюти, отриманої від продажу Bitcoin» №29-208/72889 08.12.2014 р.

Ніколаєнко Є.О. (ф-т МЕіМ, магістрант)

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ: ДОСВІД ЄС

Для успішного та сталого розвитку України та її конкурентоспроможності у сучасному світі необхідні докорінні зміни в соціально-економічній політиці нашої держави. Якщо Україна хоче досягти рівня розвинутої європейської держави, передусім потрібно змінювати суспільні відносини, які відбуваються всередині країни, акцентувати свою увагу на проблемах освіти, здоров'я, подоланні бідності. Шлях до повноправного членства ЄС пролягає не лише не лише через економічну чи політичну складову, а й через соціальну, котра є вирішальною для населення. І соціальні інновації (на прикладі Європейського Союзу) повинні повністю бути використаними для того, щоб поліпшити такі показники як соціальні гарантії, рівні з/п та пенсій, доступність до закладів освіти, здоров'я та науки, загальний добробут населення, формування принципів соціально-справедливого суспільства.

Щодо існуючої ситуації в Україні, то соціальна система потребує принципово нових підходів, ідей, політичних та управлінських рішень, засобів і механізмів її модернізації, здатних забезпечити високий рівень соціальної безпеки та добробуту. Загалом, запровадження інновацій та інноваційних методик сприяє ефективнішому розподілу та використанню матеріальних, фінансових і трудових ресурсів. Проте, до об'єктивних обмежень введення інновацій у соціально-економічній сфері України належать: недостатнє сприйняття суб'єктами державного управління потреб у змінах; низький потенціал цих змін в органах державної влади та органах місцевого самоврядування, а також відсутність механізмів громадського контролю на всіх стадіях реалізації державної політики.

Україні також необхідно застосувати таку модель соціального розвитку як «держава – бізнес – громада». Розвиток партнерства в такому трикутнику, шляхом об'єднання зусиль і ресурсів держави, бізнесу та суспільства, призведе до процесу децентралізації соціальних послуг, територільної доступності важливих центрів та інституцій, диверсифікації послуг, зручного соціального обслуговування населення.

До вже існуючих інновацій можна віднести посилення регіональних соціальних служб, що покликане забезпечити дотримання стандартів якості соціальних послуг (наприклад, створення зручної інфраструктури соціальних центрів). Також в Україні втілюються проекти як на національному, так і на місцевому рівнях (багато з них за допомоги ЄС та Світового Банку). Такі проекти, створюють своєрідний форум для українських та європейських фахівців, залучаючи до діалогу державні, громадські та потенційні комерційні організації (наприклад, проект ДТЕК «Енергоефективні школи» - виховання в учнів шкіл енергетично та екологічно грамотної поведінки і стилю життя, актуалізація проблеми раціонального використання енергетичних та інших ресурсів).

Переходячи до питання досвіду ЄС, можна сказати, що європейська соціальна модель заснована на соціальній справедливості та солідарності, де економічне та соціальне просування стають однаковими за рівністю пріоритетами, а забезпечення гідною працею та соціальним захистом дають бій бідності та соціальній ізоляції. Саме тому успіх Європи є настільки важливим для створення справедливих систем і в Україні. У ЄС визначено 5 головних елементів інноваційного соціального розвитку, які необхідно застосувати в нашій державі : - основою є соціальні права (справедливі умови праці, рівність); - соціальний захист (втілено через універсальні системи та заходи щодо перерозподілу майна, прогресивне оподаткування); - соціальний діалог (справедливі колективні договори); - соціальне регулювання та зайнятість

(охорону здоров'я, безпека, захист праці); - відповідальність держави за повну зайнятість (забезпечення роботою, економічна та соціальна єдність).

Також у розвитку інноваційної соціальної сфери ЄС виділено наступні 3 підходи : **а)** соціальний вимір доповнює економічний та діловий аспект (необхідне забезпечення постійного захисту тих, хто є найбільш вразливим до змін; запобігання дискримінації та одночасної реалізації потенціалу усього населення; інтеграція соціально незахищених груп - безробітної молоді, мігрантів, осіб похилого віку; нові способи надання соціальних, медичних та освітніх послуг, відродження міст); **б)** інновації у соціальному секторі породжують продуктивність та економічну цінність для всього суспільства (усі соціальні групи є невід'ємною частиною економічного розвитку; тут інновації розглядаються як процес, який має вирішувати "суспільні проблеми" через нові форми відносин між соціальними суб'єктами); **в)** кінцева мета соціальних інновацій - стійкі системні зміни (які повинні бути досягнуті шляхом процесу організаційного розвитку та змін у відносинах між установами та зацікавленими сторонами (особами); організація lifelong learning, альтернативні форми допомоги) розширення можливостей / навчання / мережевого процесу є центральними, а результати - поліпшення способу життя та роботи людей.)

Як висновок можна сказати, що для досягення успіху Україні необхідно чітко визначити пріоритетні напрями (або програми) соціального розвитку, які фінансуватимуться і контролюватимуться на центральному рівні. Проблемою є те, що впровадження інновацій у сферу соціальних послуг проходить досить складно як для держави, так і для користувачів і не має завершеного характеру. В Україні спостерігається розвиток соціальних проектів, в тому числі за підтримки ЄС, які підвищують добробут населення, але вони створюються здебільшого за рахунок приватних компаній. У Європейському Союзі ж цим у більшості займається держава, що й потрібно переймати Україні.

Список використаних джерел

1. Горемикіна Ю.В. Україна на шляху до європейського союзу: інновації у сфері соціальних послуг // Вісник Хмельницького національного університету, 2009 – № 5, Т. 1 – С.101-104

2. Recent evolutions of the Social Economy in the European Union // [Electronic resource] – Access mode: http://www.sklad05.si/download/datoteka.datoteka.aee7f610949982da.4349524945432d454553432046494e414c2053545544592031 2e362e32303137202831292e706466.pdf

3. Social Innovation in Europe // [Electronic resource] – Access mode: http://www.sd-network.eu/quarterly%20reports/report%20files/pdf/2015-April-Social_Innovation_in_Europe.pdf

Ніщимний В.О., (Юридичний інститут, IV курс)

ЕЛЕКТРОННЕ СУДОЧИНСТВО В УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Життя не стоїть на місці і в епоху інформаційних технологій усе більше послуг для громадян переходить в електронний режим. Судова система також не бажає відставати від технічного прогресу і прагне зробити спілкування громадян із судами більш зручним і комфортним. Судова реформа по запровадженню елементів Е-суду розпочалася за довго до набрання чинності Закону України № 2147–VIII (далі – Закон), але з кінця 2017 р. її формування перебуває на вирішальній стадії.

На виконання вищезазначеного Закону, Наказом Державної судової адміністрації України від 22.12.2017 р. № 1126 затверджено відповідний план заходів. Так, ДСА до 28.02.2018 р. планувало розробити проект положення про ЄСІТС, провести консультації з цього приводу з Радою суддів України та подати документ на затвердження до Вищої ради правосуддя. Однак станом на

квітень 2018 р. на офіційних веб-сторінках ДСА України та Вищої ради правосуддя досі не опубліковано проекту Положення про ЄСІТС. Можливо, воно буде створене коли всі суди країни матимуть технічну готовність до таких сміливих нововведень та після того, як всі суди доукомплектують штатом суддів? Будемо сподіватися, що скоро дізнаємося відповідь на це запитання.

Варто додати, що пунктом 10 параграфу 2 Перехідних положень Закону ДСА України рекомендовано до 31.12.2018 р. забезпечити створення та належне функціонування Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи [2].

Створення ЄСІТС відповідає всесвітньо визнаним міжнародним стандартам, зокрема, Комітет міністрів Ради Європи в Рекомендації № R (84) 5 від 28.02.1984 р. в принципі № 9 закріпив наступне: «Судові органи повинні мати у своєму розпорядженні найсучасніші технічні засоби, щоб вони могли здійснювати правосуддя найбільш ефективним способом, зокрема шляхом полегшення доступу до різноманітних джерел права, а також шляхом прискорення відправлення правосуддя» [1].

Практика електронного судочинства поширена й у межах судових систем зарубіжних країн: США, Канада, Китай, Великобританія, Італія, Німеччина.

Так, у США успішно функціонує електронна судова система з вільним доступом – PACER. За допомогою цієї системи можна отримувати інформацію про судовий документ, ознайомлюватися з реєстром прийнятих заяв, вивчати перебіг розгляду справи та історію ухвалених рішень, а також переглядати календар призначених засідань. Для подання документів до судів використовується додаток CM/ECF у вигляді особистого кабінету, доступ до якого надається за виданим державою паролем.

У Канаді за заявою сторони процесу суд може ухвалити рішення про проведення електронного судочинства. При цьому самі сторони повинні зазначати, як краще провести засідання та які при цьому використовувати технології.

У Німеччині подання документів, їх оброблення та навіть винесення рішення відбуваються в електронному форматі. Крім того, за допомогою платного особистого кабінету є можливість у письмовій формі вступати в дискусії з опонентом і оспорювати надані ним документи [4].

До набрання чинності Закону вже діяли окремі елементи системи «Електронного суду». Зокрема, це сплата судового збору online, отримання інформації про етапи проходження справи в суді за допомогою офіційного веб-порталу «Судова влада України», можливість одержання судових повісток за допомогою SMS-інформування, а копій судових рішень – електронною поштою, доступ до текстів судових рішень через Єдиний державний реєстр судових рішень, online-трансляція судових засідань, проведення відеоконференцій між судами. Новелою чинного Закону є розгляд справи в електронній формі. При цьому процесуальні та інші документи і докази у паперовій формі протягом 3 днів мають бути переведені у електронну форму, матеріали справ будуть зберігатися, як правило, в електронному вигляді. Іншою новелою є запровадження поняття електронних доказів (текстові файли, графічні зображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо) [2].

Досвід показує, що «електронний суд» має право на існування та є доцільним, прогресивним кроком на шляху удосконалення судового процесу. Однак є певні проблеми з якими зіткнеться дане нововведення. По-перше, має бути значне фінансове забезпечення збоку держави щодо організації технічної можливості для переходу до такого судочинства. По-друге, «електронний суд» вимагає високого рівня захищеності інформації. По-третє, не усім категоріям громадян може бути доступний такий суд (вікові, майнові особливості). По-четверте, перешкодою для деяких категорій громадян може стати наявність електронного підпису.

Отже, запровадження Е-суду має як свої переваги, так і певні недоліки (принаймні, нині). Міжнародний досвід показує, що застосування електронних технологій у судочинстві сприяє оперативнішій діяльності судових органів,

спрощує обмін інформацією між судами, учасниками процесу, а також іншими органами. Наразі найбільш активно розвивається проект електронного суду в Київському районному суді м. Одеси, який діє на підставі Тимчасового регламенту [3]. Таким чином, будемо сподіватися, що до 2019 р., як заплановано, запрацює на повну ЄСІТС.

Список використаної літератури

1. Рекомендація № R (84)5 Комітету міністрів Ради Європи стосовно принципів цивільного судочинства, направлених на вдосконалення судової системи – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_126
2. Закон України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України...» від 03.10.2017 р. № 2147-VIII – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2147-19
3. Наказ Державної судової адміністрації України про Тимчасовий регламент [...] від 07.11.2016 р. № 227 – Режим доступу: https://dsa.court.gov.ua/dsa/inshe/14/227
4. Електронний ресурс: http://loyer.com.ua/uk/elektronne-pravosuddya-ukrayina-i-svitovij-dosvid-vprovadzhenny

Несен О.В. (ф-т обліку та податкового менеджменту, ІІІ курс)

СТРУКТУРА АНАЛІТИЧНОГО ДОКУМЕНТУ "ЗВІТ ПРО УПРАВЛІННЯ"

Ефективність управлінського рішення, яке буде прийнято, ґрунтуючись на висновках та рекомендаціях документу, залежить передусім від його якості. Аналітичний документ є потужним інструментом та може слугувати багатьом цілям, впливаючи на будь-який або відразу на всі етапи циклу політики підприємства. По суті, метою аналітичного документу, є надання повної та переконливої аргументації, що підтверджує викладені в документі рекомендації а, отже, використання як інструменту вироблення й ухвалення рішення та

закликом цільової аудиторії до дії [4, с.10]. Крім того, він є своєрідним інструментом комунікації, заснованим на цінностях і націленим на проблему.

Актуальність дослідження полягає в тому, що аналітичний документ містить важливе повідомлення, яке охоплює інформацію у фіксованому вигляді та призначене для її обов'язкового практичного застосування. А звіт про управління є результатом аналізу, синтезу та оцінювання змісту значної кількості документів за певний проміжок часу — все це зумовлює необхідність складання структури звіту про управління.

Проблемним питанням специфіки, методики та практики складання аналітичних документів як інструменту підготовки ефективних управлінських рішень приділяють значну увагу відомі науковці, серед яких слід відмітити: Еойн Янг, Курносов Ю.В., Кушнаренко Н.М., Ліза Куінн, Рейтерович І.В., Ситник С.В. Проте більш глибокого дослідження потребує питання визначення особливостей, вимог до складання та структури звіту про управління.

Згідно статті 1 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" "звіт про управління — документ, що містить фінансову та нефінансову інформацію, яка характеризує стан і перспективи розвитку підприємства та розкриває основні ризики і невизначеності його діяльності" [1].

Слід відмітити те, що звіт про управління подається разом з фінансовою звітністю та консолідованою фінансовою звітністю в порядку та строки, встановлені законом. У разі подання підприємством консолідованої фінансової звітності подається консолідований звіт про управління. Від подання звіту про управління звільняються мікропідприємства та малі підприємства. Середні підприємства мають право не відображати у звіті про управління нефінансову інформацію.

Варто звернути увагу на те, що аналітичний документ відрізняється від наукового простотою та доступністю викладу. Тому він повинен бути написаний правильною літературною мовою. Досягти ясності та стислості викладу інформації в аналітичному документі, зберігаючи при цьому наукову

аргументованість можна лише тоді, коли аналітик чітко розуміє поставлене перед ним завдання [2].

Інформаційний розділ Звіту про управління повинен включати: опис основних характеристик господарської діяльності; статистику результатів господарських операцій; фактологію виникнення управлінських проблем. Зокрема, необхідно виділити ряд послідовних складових, які доцільно використовувати при складанні звіту про управління: мета провадження діяльності установи; факти дотримання/недотримання принципів чи кодексу корпоративного управління (з посиланням на джерело розміщення їх тексту), відхилення та причини такого відхилення протягом року; значні фактори ризику, що впливали на діяльність установи протягом року; наявність у підприємства системи управління ризиками та її ключові характеристики; результати функціонування протягом року системи внутрішнього аудиту (контролю), а також дані, зазначені в примітках до фінансової та консолідованої фінансової звітності відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Аналітичний розділ Звіту про управління повинен включати: висновки аналітика про причино-наслідкові взаємозв'язки господарських фактів; логічні міркування аналітика про можливі варіанти рішень управлінської проблеми; формулювання прогнозів розвитку економічної ситуації. Зокрема, розділ повинен включати експрес-аналіз фінансових пропорцій балансу, горизонтально-вертикальний аналіз балансу, коефіцієнтний аналіз майнового стану та фінансової стійкості, коефіцієнтний аналіз ліквідності, прибутковості, ділової активності, ринкової активності, бальної оцінка ефективності управління фінансовим станом, факторний аналіз ліквідності, оцінку ефекту фінансового левериджу, інтегральну оцінка інвестиційної привабливості підприємства, інтегральну оцінка кредитоспроможності підприємства, ідентифікацію ризику ліквідності та кредитного ризику.

Отже, при складанні структури звіту про управління варто враховувати, що його метою є надання переконливої аргументації для обґрунтування рекомендацій щодо розв'язання тієї чи іншої проблеми, розробка відповідного інструментарію для вироблення та ухвалення рішень. При цьому до розробки структури звіту про управління можна висунути наступні вимоги: актуальність та достовірність наведених у них відомостей, вичерпна повнота використаних джерел, компактність викладу.

Список використаної літератури:

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні [Електронний ресурс] / Закон України від 16.07.1999 р., № 996-XIV (із змінами). – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14.
2. Рейтерович І.В. Аналітичний документ як інструмент підготовки управлінських рішень: навч.-метод. матеріали / І.В. Рейтерович, С.В. Ситник; уклад. В. М. Гаврилюк. – К.: НАДУ, 2013. – 56 с.

Нестринюк Г.Я. (факультет фінансів, магістрант)

ОСНОВНІ НАПРЯМИ ПРОЦЕСУ КАПІТАЛІЗАЦІЇ БАНКІВ УКРАЇНИ

Стабільність та розвиненість банківської системиє необхідною умовою розвитку вітчизняної економіки, оскільки вона є однією з найважливіших складових фінансового ринку. Ще з часів здобуття незалежності розглядається питання достатнього рівня капіталізації банківської системи України, як показнику надійності та платоспроможності банків, а протягом останніх років актуальність даного питання лише зростає.

В Україні діють декілька нормативно-правових актів, які наголошують на необхідності дотримання певного рівня регулятивного та статутного капіталу, а також інших показників, які визначають капіталізацію банків, серед яких:

Інструкція Національного банку України «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні» від 28.08.2001 № 368, Положення «Про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів», затверджене Постановою Правління НБУ від 08.09.2011 № 306, а також в рамках реалізації Угоди про асоціацію з ЄС та імплементації Основних принципів ефективного банківського нагляду (ВСР) Національним банком України у січні 2018 року було розроблено «Концепцію вдосконалення вимог до капіталу».

Показниками достатності капіталу банків є нормативи капіталу, згідно з методикою НБУ.Національний банк прийняв рішення змінити графік досягнення мінімального розміру статутного та регулятивного капіталу для банків, оскільки аналіз ризиків банківської діяльності показав, що наразі ситуація у фінансовій системі стабілізувалась, а динаміка показників банків України є позитивною.Відтак, об’єктивні фактори дозволили без створення додаткових ризиків для фінансової стабільності пом’якшити графік приведення банками мінімального розміру статутного та регулятивного капіталу до встановлених вимог.Мінімальний розмір регулятивного капіталу банку (Н1), що отримав банківську ліцензію до 11 липня 2014 року, згідно зі змінами внесеними до Інструкції НБУ №368, має становити: станом на сьогодні повинен становити 200 мільйонів гривень;300 мільйонів гривень - з 11 липня 2020 року;400 мільйонів гривень - з 11 липня 2022 року;500 мільйонів гривень - з 11 липня 2024 року.[1]

За 2017 рік статутний капітал банківського сектору збільшився на 84 млрдгрн або на 20.4%. Основний чинник – докапіталізація держбанків. Регулятивний капітал банківської системи зріс на 16.4 млрд. грн. або 15.3%. Рівень адекватності капіталу в цілому по системі виріс і станом на 01.04.2018 року становив 16,49%.

Згідно з даними НБУ станом на 01.04.2018 р. найвищий рівень регулятивного капіталу банку мають:ПАТ КБ «Приватбанк», АТ «Ощадбанк», АТ "Укрексімбанк" та АТ "Райффайзен Банк Аваль". [2]

Сьогодні проблемою капіталізації, перш за все, є недостатня адекватність капіталу банків до розміру сформованих ними активів, а також проблема загальної фінансової стабільності та автономності банківської системи, а отже проблема належного обслуговування банками прийнятих на себе зобов'язань. Розмір капіталу банківських установ України є замалим для об`єднання вітчизняної банківської системи зі світовим фінансовим простором. [3, с. 141]

Для підвищення рівня капіталізації банківської системи доцільно використовувати наступні напрями:

1) зростання статутного та додаткового капіталу банків за рахунок розміщення акцій власного випуску та внесення допоміжних коштів акціонерів;

2) збільшення капіталу за рахунок субординованого боргу (за рахунок капітальних інструментів, удосконалення механізму акумулювання боргу);

3) підвищення прибутків від здійснення банківської діяльності та подальше його реінвестування;

4) зростання капіталу за рахунок залучення іноземного капіталу в банківську систему;

5) вихід на первинний і вторинний ринки цінних паперів;

6) стимулювання процесів злиття та поглинання банків, що призводить до перетворення проблемних банків на фінансово-стійкі та сильні;[3, с. 144]

7) зниженнячастки активів, що мають високий ступінь ризику.

Такий спосіб, якзалучення іноземного капіталу в банківську систему України означає додаткові фінансові можливості для здійснення кредитно-інвестиційної діяльності, впровадження нових технологій, продуктівта новітнього досвіду управління, проте з'являється й загроза витіснення українських банків із ринку більш капіталізованими конкурентами[4, с. 480].Тому цей захід потрібно застосовувати з обережністю, щоб мінімізувати загрозу економічній залежності національної банківської системи.

Процеси злиття та поглинання, як спосіб підвищення капіталізації банків часто використовується у США та є одним із багатообіцяючих напрямків для

України, адже він дасть змогу вийти на нові ринки та посилити позиції на вже існуючих, підвищити репутацію банку, поєднати взаємодоповнюючі ресурси та залучити кваліфікованих робітників.

Таким чином, оскільки рівень капіталізації вітчизняної банківської системи не повною мірою забезпечує вимоги зростаючої економіки України і є недостатнім для інтеграції національної банківської системи із фінансовим простором світу, доцільно запроваджувати запропоновані заходи для підвищення капіталізації банків України.

Список літератури:

1.Інструкція Національного банку України «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні» від 28.08.2001 № 368 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01/.

2. Офіційний веб-сайт Національного банку України. Показники банківської системи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=34661442&cat_id=34798593.

3. Нєізвєстна О.В., Верич Г.О. Проблеми капіталізації банківської системи України та рекомендації щодо їх вирішення / О.В. Нєізвєстна, Г.О. Верич // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету: Зб. наук. праць. – Одеса – 2016. – № 22. – С. 141-144.

4. Возна Л.Б. Юнко О.М.Капіталізація вітчизняних банків: стан та перспективи зміцнення / Л. Б. Возна, О.М. Юнко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Випуск 19. – с. 476-482.

Никитенко У.А. (ф-т фінансів, магістрант)

НОВИЙ ПІДХІД ДО БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ – SREP

Національний банк України активно здійснює нагляд за банками з метою забезпечення стабільності банківської системи та захисту інтересів вкладників та кредиторів банку.На даний момент, процедура інспектування банків має деякі недоліки, у зв'язку з чим НБУ здійснює активну роботу щодо вдосконалення процесу нагляду за банками. Національний банк прагне застосовувати кращий досвід європейських країн та реорганізовує наглядовийпроцес відповідно до рекомендацій Європейської банківської наглядової організації. Саме тому вінвпроваджує комплексний ризик-орієнтованийнагляд за банками SupervisoryReviewandEvaluationProcess (SREP)[1].

Варто зазначити, що концепція SREP була вперше представлена в 2004 році Базельським комітетом з банківського нагляду.Оновлені правила були запроваджені у всьому Європейському Союзі у 2006 році, і до цього часу їх дотримуються національні наглядові органи різних країн. З 2014 року Європейський центральний банк (ЄЦБ) здійснює процес нагляду та оцінки для безпосередньо контрольованих банків. На сьогодні ЄЦБ завершив SREP у 2015, 2016 та 2017 роках, застосовуючи єдиний підхід до всіх банків[6]. В Україні ж базові елементи нового підходу SREP НБУ має намір впровадити з середини 2018р.[3].

За результатами SREP, що впроваджується в Україні, буде визначатися[2]: стратегія нагляду за банком, в тому числі потреба в заходах раннього втручання; життєздатність банку на подальші 12 місяців і стійкість його стратегії на 3 роки; достатність капіталу і ліквідності для покриття ризиків; потреба в проведенні інспектування.

Загальна оцінка SREP враховує наявну в НБУ інформацію про банк: звітність, результати перевірок та моніторингу, самооцінку банку за якістю корпоративного управління та зовнішнього контролю (опитувальник).

Загалом, методологія базується на результатах оцінки чотирьох основнихелементів:

- Аналіз і оцінка бізнес-моделі банку;
- Оцінка корпоративного управління і системи внутрішнього контролю;
- Оцінка ризиків капіталу (кредитного, ринкового, процентного, операційного) і його достатність для їх покриття;
- Оцінка ризиків ліквідності і фінансування і достатності ліквідності.

Варто сказати, що НБУ має здійснити поділ існуючих банків відповідно до їх бізнес-моделей [2], якихнаразі п’ять: універсальна, роздрібна, корпоративна, корпоративна з роздрібним фінансуванням та обмежене кредитне посередництво.

Ступінь виконання банками вимог по кожному з напрямків буде оцінюватися за бальною системою, які і будуть складати загальну (комплексну) оцінкуSREP. За її результатами НБУ або видасть рекомендації для виправлення положення, або вживе заходів впливу [1].

В процесі наглядової перевірки окремі оцінки, що надаються кожному елементу SREP, складаються до загальної оцінки та переводяться на бали[5].Для кожного з елементів присвоюється оцінка за шкалою від одного до чотирьох, де одиниця є найкращою оцінкою.

Якщо звернути увагу, на результати оцінки банків у Європейському союзі, то варто сказати, що більшість банків мають загальну оцінку SREP «2» та «3».Більш цікавим, однак, є зміна розподілу протягом останніх трьох років – частка банків з загальною оцінкою SREP «2» збільшилася, тоді як частка зі загальним показником SREP «3» знизилася, що свідчить про поліпшення банками стану управління ризиками [4].

Варто сказати, що в європейській практиці SREP базується на гармонізованій методології, яка гарантує, що банки оцінюються за загальними критеріями у цілісному та перспективному плані, враховуючи їх індивідуальні характеристики.Таким чином, головною особливістю нового підходу до банківського нагляду є його індивідуальність. Незважаючи на використання однієї загальної методології для забезпечення чесного та послідовного нагляду, відмінності між різними банками відображаються в обсязі, інтенсивності та періодичності процесу індивідуального наглядуза кожним банком [6].

Отже, впровадження нового європейського комплексного підходу до банківського нагляду дозволить не тільки наблизити Україну до наглядового процесу відповідно до рекомендацій Європейської банківської наглядової організації, а також запровадити кращий досвід європейських країн та підвищити ефективність наглядового процесу за банками.

Список літератури:

1.Заукраинскимибанкаминачнутпо-новомуследить[Електроннийресурс] – Режимдоступу:https://ubr.ua/finances/banking-sector/za-ukrainskimi-bankami-nachnut-po-novomu-sledit-453800

2.Новыйнадзорот НБУ: отбанкировмогуттребоватькапиталов и назначитькураторов [Електроннийресурс] – Режимдоступу:https://ubr.ua/finances/banking-sector/novyj-nadzor-ot-nbu-ot-bankirov-mohut-trebovat-kapitalov-i-naznachit-kuratorov-3867851

3. Річнийзвіт НБУ за 2016 рік / Офіційний сайт Національного банку України //[Електроннийресурс] – Режимдоступу:https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=49064031

4.SREP Capital Requirements: Further Consistency and Improvementin Risk [Електронний ресурс] – Режим доступу:https://www.scoperatings.com/ScopeRatingsApi/api/downloadstudy?id=73e4caad-be7b-4b84-9ded-8e56e6d2fdce

5.SREP – the supervisory review and evaluation process[Електроннийресурс] – Режим доступу:https://www.oenb.at/en/financial-market/banking-supervision/srep.html

6. What is the SREP? / Офіційний сайт Європейського центрального банку //[Електроннийресурс] – Режимдоступу:https://www.bankingsupervision.europa.eu/about/ssmexplained/html/srep.en.html

Новосад Ю.Р., (ф-т міжнародної економіки і менеджменту, IV курс)

АЛЬТЕРНАТИВНА ЕНЕРГЕТИКА США В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

На сучасному етапі розвитку світового господарства все більшої актуалізації набуває забезпеченість ресурсами національних економік, що є запорукою не лише стабільного розвитку країни, а й одним із факторів її національної безпеки та суверенітету в цілому.

Варто зауважити, що сучасному ринку енергоресурсів притаманна міжнародна конкуренція внаслідок негативного впливу енергетичної кризи та нерівномірності розподілу енергоресурсів. Загалом понад 85% споживання енергії у світі припадає на нафту, газ, вугілля та гідроенергетику. При чому за рівнем виробництва лідирують країни Близького Сходу, США та країни БРІКС, а за споживанням – Індія та Китай [1, с.14].

Однак в умовах енергетичної кризи гарантією підтримки рівня енергетичної безпеки є не наявність значних запасів нафти і газу, а рівень розвитку енергетичних ринків. Таким чином, уряди США, країн ЄС та інших країн вдаються до жорсткого регулювання ПЕК та реалізації проектів з поступового переходу на відновлювальні джерела енергії.

Проаналізувавши енергетичну модель США, було з'ясовано, що основними джерелами енергії є газ і нафта (45% – сланцева), видобуток і споживання котрих зростає. На фоні падіння цін на нафту і газ спостерігається також зростання ролі відновлювальних джерел енергії, про що свідчить їх значна частка в сукупному обсязі виробництва електроенергії (15%).

Упродовж останніх 10 років імпортна залежність США впала на 60% і наразі вони є найбільшим експортером очищених нафтопродуктів, а у 2016-2017 рр. стали чистим експортером природного газу. За умови, що заборону на експорт нафти знімуть, ВВП зросте майже на 600 млн. дол. США [2].

Під час дослідження ролі альтернативної енергетики у функціонуванні економіки США було з'ясовано, що вона є досить інвестиційно привабливою та заохочується урядом, а її частка в енергетичному балансі країни перевищує 15%. За оцінками експертів, США вийшли в лідери світової вітроенергетики - 20% обсягу використання всіх ВДЕ. При цьому зростання обсягів виробництва альтернативної енергії на 2015-2020 рр. очікується в межах 24-35% [3].

Проаналізувавши енергетичну модель США, було виділено основні причини розвитку альтернативної енергетики, котрі включають досягнення енергетичної незалежності; створення нових робочих місць; конкуренція із Китаєм; прагнення зменшити політичну та економічну залежність від країн-експортерів енергоносіїв; підтримка курсу долара за рахунок збільшення експорту нафти та газу внаслідок їх заміщення альтернативними енергоносіями.

Одним із інструментів підтримки курсу долара є пропозиція щодо податкової реформи: введенні корпоративного податку, що коригується на кордоні, на основі країни-призначення і полягає у відсутності податку на експорт і введенні 20%

податку на імпортні товари та послуги. Підвищення курсу долара, що має зрости на 25% в результаті, компенсує 20% податок, який платять імпортери [2].

Дослідивши Індекс енергетичної безпеки США, розроблений Глобальним інститутом енергетики при Торговельній палаті США, можна зробити висновок щодо поступового зниження його рівня, особливо починаючи з 2011 р. Основними причинами даного тренду стали зниження експортних цін на нафту, зростання обсягів імпорту нафти і природного газу, високі енерговитрати домогосподарств, а також викиди вуглекислого газу в атмосферу [4, с.12].

Було виявлено такий парадокс: паралельно зі зменшенням енергетичної безпеки, США стали нетто-експортером газу, а також є одними із лідерів із виробництва та експорту нафтопродуктів. При цьому виробництво та споживання ВДЕ сягнуло 10%. Проаналізувавши методику розрахунку Індексу енергетичної безпеки США, було з'ясовано, що він є комплексним, однак не включає виробництво та споживання ВДЕ, оскільки це не передбачено методикою, що вимагає наявність архіву даних із 1970 року.

Коефіцієнт кореляції між споживанням альтернативної енергетики та станом енергетичної безпеки зі значенням -0,71 показав, що між даними явищами існує істотний обернений зв'язок. Однак, даний результат може бути наслідком ще одного недоліка досліджуваної методики, оскільки вона враховує лише загальний імпорт енергоресурсів, ігноруючи їх експорт. Також коефіцієнт кореляції між цими явищами показує, що існує тісна обернена залежність (-0,73) з одночасною прямою залежність між споживанням ВДЕ та експортом енергоресурсів із коефіцієнтом кореляції 0,96.

Відомо, що США є не лише одним із головних споживачів нафти і газу, а й експортерів очищених нафтопродуктів. Можна зробити висновок, що значна частка імпорту нафти призначена для переробки та подальшого перепродажу за кордон для підтримки курсу долара. Про це також свідчить кореляційний зв'язок між курсом долара США до євро та обсягами експорту енергоносіїв (0,74).

Майбутнє альтернативної енергетики США визначатиметься взаємодією ряду чинників: зміни вектору енергетичної політики; темпів науково-технічного прогресу; динаміки цін на нафту і газ; досягнень у сфері енергозбереження.

В цілому в альтернативної енергетики є надзвичайно потужний потенціал розвитку в США. Адже в умовах обмеженості ресурсів, проведення ефективної енергетичної політики, котра передбачає підтримку розвитку альтернативної енергетики дозволить США не лише зберегти енергетичну незалежність, а й підвищити рівень енергетичної безпеки та втримати лідерські позиції.

Список літератури:

1. BP Energy Outlook 2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: http://www.bp.com/
2. U.S. Oil in the Global Economy [Електронний ресурс] / A.Sieminski, S. Ladislaw, F. Verrastro, A. Stanley // Center for Strategic and International Studies. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.csis.org/features/us-oil-global-economy.
3. Горюнов Д. Александр Пилипенко: США на пороге эры изобилия энергии [Електронний ресурс] / Д. Горюнов // Укррудпром. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http:// www.ukrrudprom.com/digest/Aleksandr_Pilipenko_SSHA_na_poroge_eri_izobiliya_energii.html
4. U.S. Energy Security Risk Index [Електронний ресурс] // Global Energy Institute. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.globalenergyinstitute.org/energy-security-risk-index.

Нотевський Є. В. (ф-т економіки та управління, II курс)

ВЕНЧУРНЕ ІНВЕСТУВАННЯ ЯК МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ

У сучасних умовах первинною ланкою розвитку економіки будь-якої країни світу виступають технологічні переваги та спроможність створювати й впроваджувати інновації. Одним із найбільш важливих механізмів, що забезпечує інноваційні процеси ресурсами для їх розвитку, виступає саме венчурне інвестування, яке водночас сприяє підвищенню рівня конкуренції,

стимулює ріст рівня професіоналізму персоналу і підвищує науковий та виробничо-технічний рівень.

Економіка України потребує розвитку венчурного інвестування задля забезпечення повного розкриття інноваційного потенціалу та досягнення інноваційних цілей.

В Україні створення венчурних підприємств стає все більш актуальним процесом. Ці підприємства відрізняються від інших надзвичайно високою та цілеспрямованою активністю, яка пояснюється високим рівнем особистої зацікавленості як працівників підприємства, так і самих інвесторів в отриманні якнайшвидшого успіху комерційної реалізації ідеї. Саме поняття «венчурних підприємств», як і категорій «венчурний капітал» та «венчурне інвестування» сьогодні не визначено й на міжнародному рівні. Первинне значення даних термінів пов'язане із значенням слова «венчур» (англ. «venture»), що, з однієї сторони, означає підприємство, а з іншої – ризик [1]. Ознаками венчурної діяльності є велика прибутковість, наявність високого ризику та використання нових технологій. До основних принципів венчурного інвестування відносимо: наявність стадійності фінансування, поділ та розподіл ризику, здійснення грошового внеску партнерів та визначення правил захисту їх інтересів.

Механізм венчурного інвестування включає в себе чотири етапи [2]:

I. Пошук та добір компаній, які потребують венчурних інвестицій.

II. Здійснення експертизи стану бізнесу та компанії.

III. Здійснення фінансування, що спрямоване на управління підприємством та подальші розробки.

IV. Вихід з компанії.

Узагальнюючи вищезазначену етапність можемо спроектувати спрощену схему механізму венчурного інвестування. Так, венчурний фонд отримує пакет акцій за мінімальну вартість у тільки-но створеній компанії, що швидко розвивається, і водночас вводить в управління своїх представників – кваліфікованих менеджерів. Вони в свою чергу активно регулюють

інноваційний процес та контролюють витрати коштів. Одночасно таким способом забезпечується блокування пакету інвестора та збереження свободи ініціативи самих власників підприємства.

В Україні, незважаючи на функціонування інноваційних центрів, науково дослідних інститутів та чималої кількості інноваційних бізнес-інкубаторів, інноваційний потенціал повною мірою ще не використаний.

Механізм венчурного інвестування сьогодні в Україні здійснюється інститутами спільного інвестування (ІСІ). Саме венчурні ІСІ займають визначальне місце серед інвестиційних фондів, адже вони є найбільш ризикованими. Управління усіма ІСІ здійснюють компанії з управління активами (КУА). Кількість інститутів спільного інвестування станом на 22.01.2018 р. складає 2 337 в Україні [3].

Здійснивши аналіз активів венчурних інститутів, можна стверджувати, що вони невпинно зростають. Так, активи визнаних ІСІ в управлінні в 2010 році склали 105 867 млн. грн, а на початок 2016 року вони вже становили 230 188 млн. грн, що більше ніж у 2 рази більше [3]. З іншої сторони задля виходу на світовий рівень цього недостатньо. Згідно з деклараціями управління активами венчурних фондів основними сферами інвестування в Україні сьогодні є: галузь з переробки сільськогосподарської продукції, готельна та туристична справи, будівництво, торгівля, страхування й інформатизація [3]. За експертними оцінками, приватний інвестиційний капітал, а точніше потреба в ньому сьогодні задоволена менш ніж на 10 %.

Згідно з офіційними даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України на сьогодні ринок венчурного капіталу в Україні складає приблизно 500 млн. дол. (рівень потенційного досягає 800 млрд. дол.) та складається з більше 70 формально зареєстрованих компаній, проте насправді працюють одиниці, серед яких: фонд прямих інвестицій «Україна» (22,5 млн. дол.), SigmaBlazer (розмір капіталу 150 млн. дол.) і найпотужніший Western NIS Enterprise Fund (розмір капіталу 200 млн. дол., який виділяється США задля

вкладень у харчову промисловість, сільське господарство, виробництво будматеріалів і фінансовий сектор України) [4].

Незважаючи на те, що венчурне інвестування сьогодні перебуває на початковій стадії свого розвитку, воно є одним з найактуальніших механізмів ефективного розвитку інноваційного потенціалу України. Для розвитку венчурних фондів у першу чергу необхідний відкритий доступ до джерел фінансування інвестицій. Венчурним підприємствам в Україні потрібна потужна підтримки зі сторони держави, створення такої системи, яка б здійснювала активну підтримку венчурного бізнесу та сприяла його розвитку; удосконалення системи страхування ризиків вкладень в інноваційні процеси; законодавче забезпечення діяльності венчурного бізнесу; надання більшої кількості податкових мотивів щодо фінансування в інноваційні проекти.

Список літератури:

1. Бутко М., Попело О. Венчурне фінансування як механізм задіяння інноваційного потенціалу підприємницького середовища регіону / М. Бутко, О. Попело // Економіст. - 2014. - № 3. - С. 20-22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econ_2014_3_7.

2. Фурсіна О.В. Венчурне інвестування та механізми його активізації : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2013/23_15/259_Fur.pdf.

3. Українська асоціація інвестиційного бізнесу. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.uaib.com.ua/index.html.

4. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA.

Олівінська І.В.
(ф-т економіки та управління, магістрант)

УПРАВЛІННЯ ПРОДУКТИВНІСТЮ В ПУБЛІЧНІЙ СЛУЖБІ: ДОСВІД КНР

У 2015 році в Китаї було проведено дослідження чисельності персоналу публічної служби, за результатами якого зокрема з'ясувалося, що 1 чиновник в країні обслуговує приблизно 19 громадян[1]. На противагу КНР, наприклад, в Україні на 1 чиновника припадає приблизно 165-170 громадян, яких він має забезпечувати суспільними послугами.

Хоча зовні Китай виглядає як країна з непомірним розміром бюрократичного апарату, в той же час він виступає вдалим прикладом для побудови та ухвалення управлінських рішень, який, між іншим, націлений на забезпечення поступового переходу до публічного управління на принципах «демократичного врядування».

Взаємозв'язок понять «демократія» та «врядування» можна пояснити за допомогою формули: влада народу та її реалізація дорівнює демократичному врядуванню. Ця формула стала основою багатьох теоретичних узагальнень та політичних позицій в західних країнах. В даному аспекті необхідно визначити основні принципи демократичного врядування:

- ідея народного суверенітету, тобто визнання народу єдиним джерелом і верховним носієм влади в суспільстві;
- участь народу у здійсненні державної влади;
- ідея представництва, згідно з якою народ, як єдине джерело і верховний носій влади в суспільстві, передає (делегує) частку владних повноважень виборним представникам;
- поділ державної влади (один із найважливіших принципів демократії);
- правління більшості (політичні рішення, особливо ті, що мають суспільне значення, приймаються більшістю або з її згоди);
- громадянський консенсус, тобто принципова згода основної маси

[1] 10 країн: державні службовці VS громадяни [Електронний ресурс] // Ukrinform. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.ukrinform.ru/rubric-other_news/2158177-10-stran-gossluzasie-vs-grazdane-infografika.html.

громадян дотримувати встановленого правопорядку («правил гри»);

- гармонійне поєднання свободи та рівності, політичний та ідейний плюралізм.[2]

Таким чином, якщо демократія - це «влада народу», то «демократичне врядування» - це реалізація зазначеного висхідного принципу. Крім того, демократичне врядування неможливе поза функціонуванням загальнонародного представницького, законодавчого органу.

Китай явно не вписується в модель «демократичного врядування». Його лідери обираються не «демократично» народом, а через внутрішній партійний процес, який не є «прозорим», оскільки лідер обирається партією.

Децентралізація це одна з ключових особливостей реформ, які проводились для вдосконалення державної служби. Однак децентралізація немає повного спектру функцій які притаманні традиційній моделі делегування політичних, адміністративних і фінансові повноважень і функцій. Китайська модель децентралізації - це гібрид централізованого управління державою щодо збільшення доходів, розробки політики та управління державними кадрами у поєднанні з високим рівнем податкової та адміністративної децентралізації, що дозволяє приймати тактичні рішення на місцевому рівні для впровадження національної політики. Політична влада залишається щільно прив'язаною до партії. Партія, в свою чергу, активно втручається у призначення всіх урядових виконавців.[3]

В Україні також втілюють гібридну модель, але це стосується взагалі всієї організації державної служби. Гібридна модель державної служби в різноманітних варіаціях формується переважно в суспільствах, які завмерли на етапі трансформації дивергентної моделі взаємозв’язку суспільства та держави в конвергентну. Для конвергентної моделі притаманний більш взаємозв’язок між суспільством та державою, практична реалізація концепції суспільного договору. Дивергентні форми взаємодії у всьому їх спектрі характеризуються розходженням

[2] Багмет М.О. Історія та практика державного управління і місцевого самоврядування в Україні / М.О. Багмет, В.М. Ємельянов – ІІ том. –2006. – 292 с.

[3] Xiaoyun Li. Lessons in public sector reform from China [Електронний ресурс] / Xiaoyun Li, Sanjeev Ahluwalia, Dong Qiang, – Режим доступу до ресурсу: http://siteresources.worldbank.org/EXTGOVANTICORR/Resources/3035863-1289428746337/Lessons_PSR_China.pdf.

громадянського суспільства та держави, передусім на інституційному та телеологічному рівнях.[4] Суспільні перетворення за умов використання гібридної моделі (у тому числі і в Україні) відбуваються відповідно до моделі циклічної кризи та хаосу одночасної конвергенції в одних аспектах взаємодії та дивергенції в інших, що залежить від політичної ситуації, специфіки зовнішнього впливу та відповідного етапу внутрішніх циклічних перетворень. Таким чином, гібридна державна служба поєднує як елементи архаїчної дивергентної моделі, так і безсистемно поєднані елементи різних конвергентних моделей, що в цілому негативно впливає на її ефективність.[5]

В Китаї, на нашу думку, чіткіше виражений перехід до конвергентної моделі державної служби з всіма наслідками і змінами, які несе ця модель. Уряд країни вжив значні кроки для реформування системи державної служби країни, яка все ще розвивається. Центральні міністерства укомплектовані багатьма висококваліфікованими співробітниками. Однак якість державної служби значно варіюється: більше розвинені частини країни, здатні підтримувати більшу ефективність державної служби. У менш розвинених частинах країни, де державна служба розглядається як роботодавець останньої інстанції, якість і можливості державної служби значно нижче.

Комуністична партія грає величезну роль в управлінні, включаючи державну службу, у всіх громадських організаціях. Перший принцип управління персоналом в Китаї полягає в тому, що «партія керує кадрами (Ganbu)»[6], частиною яких є державні службовці.

Реформи зі зміни підходу функціонування державної служби включали політику, спрямовану на вдосконалення державної служби та прагнення зробити її більш конкурентоспроможною. По суті, спочатку всі набрані державні службовці повинні бути запрошені на основі відкритого конкурсу, як правило, через екзаменаційний процес і обмежується здебільшого випускниками університету.

---

[4] Класифікація форм взаємодії держави і громадянського суспільства у контексті науки державного управління: пошуки нових підходів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://e-pidruchniki.com/content/811_Klasifikaciya_form_vzaemodii_derjavi_i_gromadyanskogo_syspilstva_y_konteksti_nayki_derjavnogo_ypravlinnya_poshyki_novih_pidhodiv.html.

[5] Онуфрієнко О. Підходи до класифікації моделей організації державної служби:порівняльний аналіз / Олексій Онуфрієнко. // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2016. – №2. – С. 155–160.

[6] Бернс Д. Реформа державної служби в Китаї / Джон П. Бернс. // OECD Journal on Budgeting. – 2007. – №1. – С. 1–25.

По-друге, державним службовцям повинно бути забезпечене кар'єрне зростання і стабільність зайнятості. По-третє, системи управління персоналом повинна бути орієнтована на продуктивність. По-четверте, заробітна плата службовців очікується така, що вона буде конкурентоспроможна зі ставками, що виплачуються в приватному секторі. По-п'яте, державні службовці, як очікується, демонструватимуть високу самодисципліну, відповідальність та чесність при виконанні своїх завдань перед народом.

Реформа державного управління в Китаї відбувається з урахуванням п'яти підходів: відкритість влади; участь населення; залучення кращих інтелектуальних сил; контроль діяльності апарату КПК, у тому числі й з боку зацікавлених представників суспільства; покрокове проведення реформ.

Як в Україні, так і в КНР, юридичною підставою для просування по службі, заохочення або покарання, навчання та перепідготовки, а також упорядкування посад і посадових окладів державних службовців, є щорічне оцінювання.[7]

Рівень задоволеності населення Китаю якістю державного управління загалом є високим. Проте якщо аналізувати відповіді жителів КНР на опитування щодо задоволеності державним управлінням за місцем проживання респондентів, то міські жителі більш задоволені, ніж сільські.

Якісним досягненням КНР у сфері розвитку системи державної служби є суворе дотримання принципу поступовості проходження державної служби, тобто послідовного переходу службовця на наступний щабель у системі категорій та рангів за результатами атестації (кар'єрна модель). Чіткі, законом визначені процедури проходження державної служби, обов'язкова необхідність проходження спеціальної підготовки і навчання при підвищенні посади, системи заохочень, адміністративних стягнень, обмежень і покарань забезпечують планомірність і поступовість розвитку кар'єри державних службовців. В Україні, з нинішньою функціонуючою моделлю державної служби, система переходу з однієї категорії (посади) в іншу повинна трансформуватися, стати послідовною і відбуватися тільки за результатами позитивного, системного та періодичного

[7] Іжа М. М. Державна служба України і Китаю: порівняльна характеристика двох систем / М. М. Іжа, Л. В. Курносенко, А. В. Заболотний. // Вісник НАДУ при Президентові України. – 2016. – №2. – С. 127–138.

оцінювання професійної діяльності державного службовця. Дотримання цього принципу унеможливлює призначення на керівні посади “випадкових” осіб, які не мають достатніх професійних компетентностей для виконання складних управлінських завдань, а також належних морально-етичних якостей та практичного досвіду на державній службі.

Для України перейняття досвіду КНР було б значним кроком до розвитку державної служби. На жаль, залишається актуальним питання корупції і шляхи вирішення цього питання не викликають довіри у народу. З цього приводу Китай демонструє здебільшого жорстокі та радикальні дії, щоб припинити корупційні дії. З 2000 року в Китаї розстріляні за корупцію близько 10 тисяч чиновників, ще 120 тисяч отримали по 10-20 років ув’язнення[8]. Якщо в Україні демонструвати діючим чиновникам подібну статистику та посилити контроль за сферами, яким найбільше притаманні корупційні схеми, то можливо це трохи змінить погляди чиновників на корупцію.

Література::

1. 10 країн: державні службовці VS громадяни [Електронний ресурс] // Ukrinform. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.ukrinform.ru/rubric-other_news/2158177-10-stran-gossluzasie-vs-grazdane-infografika.html.

2. Xiaoyun Li. Lessons in public sector reform from China [Електронний ресурс] / Xiaoyun Li, Sanjeev Ahluwalia, Dong Qiang, – Режим доступу до ресурсу: http://siteresources.worldbank.org/EXTGOVANTICORR/Resources/3035863-1289428746337/Lessons_PSR_China.pdf.

3. Багмет М.О. Історія та практика державного управління і місцевого самоврядування в Україні / М.О. Багмет, В.М. Ємельянов – ІІ том. –2006. – 292 с.

4. Бернс Д. Реформа державної служби в Китаї / Джон П. Бернс. // OECD Journal on Budgeting. – 2007. – №1. – С. 1–25.

5. Іжа М. М. Державна служба України і Китаю: порівняльна характеристика двох систем / М. М. Іжа, Л. В. Курносенко, А. В. Заболотний. //

[8] [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://zik.ua/news/2016/06/17/z_2000_roku_v_kytai_za_koruptsiyu_rozstrilyaly_10_tysyach_chynovnykiv_709070.

Вісник НАДУ при Президентові України. – 2016. – №2. – С. 127–138.

6. Класифікація форм взаємодії держави і громадянського суспільства у контексті науки державного управління: пошуки нових підходів [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу:http://e-pidruchniki.com/content/811_Klasifikaciya_form_vzaemodii_derjavi_i_gromadyanskogo_syspilstva_y_konteksti_nayki_derjavnogo_ypravlinnya_poshyki_novih_pidhodiv.html.

7. Онуфрієнко О. Підходи до класифікації моделей організації державної служби:порівняльний аналіз / Олексій Онуфрієнко. // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2016. – №2. – С. 155–160.

Олійник В.В., (юридичний інститут, II курс)

THE NOTARIAL PROFESSION IN UKRAINE

Why do we want to be lawyers?

In any country lawyers play an important role. This profession is one of the most popular, prestigious and highly paid.

Most part of the adult life is connected with work. It's ideal, when it brings pleasure, not disappointment. It wasn't easy to choose what I want to become. After all I have many other interests, such as playing the guitar, filming, sport, photography, but in future I'm going to be… Can you guess what?

What do you think is the oldest legal profession?

One of the oldest legal professions is the profession of notary.

How do you imagine the work of a notary?

Notaries represent the oldest and the smallest branch of the legal profession. The major function of a notary is to apply the law is specific, practical cases. This function is one of the most important in legal practice.

The legal basis of activities of notariate is the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine "About notariate", and other legal acts of Ukraine

Requirements for the Notarial Profession in Ukraine.

The notary can be the citizen of Ukraine who has a complete higher legal education, knows state language, has at least six years' working experience at least six years in the sphere of law, passed qualification examination and received the certificate giving the right to conduct notarial activities.

Is there anybody who cannot be a notary? What do you think? The answer is – definitely.

The person who has criminal record, limited in capacity to act or recognized incapacitated by a court decision cannot be notary. The notary cannot be engaged in business, be founder of lawyer associations, be in public service or serve in local government bodies of other legal entities, and also to perform other paid work, except for teaching, scientific and creative activities.

Do you agree that notarial profession is only paperwork?

Actually, there are a lot of activities of a notary: property conveyancing and registration, contract drafting, commercial transaction, successions, and other estate related matters, drafting wills, conducting inheritance cases by dividing the assets between heirs according to the will or law, they also certify some kind of documents and contract.

So, as you have guessed, in future I'm going to be a notary. I think, a good notary should be resolute, attentive, even-minded, confident, serious, highly disciplined, logical and so on. This profession requires negotiating skills, strong analytical and good interpersonal skills, ability to work with details etc.

Список використаних джерел:

1. The Constitution of Ukraine
2. Law of Ukraine «About notariate» of September 2, 1993 No. 3425-XII

Олійник І.С.
(факультет міжнародної економіки і менеджменту, 4 курс)

AGRARHANDEL ZWISCHEN DER UKRAINE UND DEUTSCHLAND IN DEN PRODUKTGRUPPEN: BEEREN, GEMÜSE, NÜSSE, BIOPRODUKTE – WICHTIGE TATSACHEN UND ZUKUNFTSAUSSICHTEN

Dank den günstigen klimatischen und geographischen Bedingungen ist der landwirtschaftliche Sektor der Ukraine eine ungewöhnlich vitale wirtschaftliche Stärke des Landes. Im Zuge des Assoziierungsabkommens zwischen der Ukraine und der EU hat die ukrainische Regierung gerade im Agrarsektor bemerkenswerte Fortschritte erzielt. Heutzutage nimmt die Ukraine weltweit den ersten Platz im Bereich der Sonnenblumenölausfuhr ein, aber eine hohe Produktivität erreichen auch Produktgruppen Beeren, Gemüse und Nüsse.

Der internationale Ruf der Ukraine ist, was Bürokratie und Qualität anbelangt, bis heute nicht ganz positiv. Deutsche Einkäufer vermeiden also, wenn sie zum Beispiel bei polnischen oder anderen Zwischenhändlern kaufen, nicht nur Probleme bei der Abwicklung, sie haben auch eine bestimmte Garantie, was die Qualität angeht. Die Ukraine hat leider immer noch Lieferschwierigkeiten und kann aufgrund verschiedenster Bedingungen nicht gewährleisten, kontinuierlich bestimmte Produktmengen zu liefern, was den Aufbau von langfristigen Geschäftsbeziehungen mit westlichen Partnern dementsprechend schwierig macht.

Hauptsächlich werden ukrainische Beeren in gefrorenem Zustand in die EU und nach Deutschland exportiert. Der Frischwarenanteil ist gering, da es keine große Nachfrage nach diesen zu beobachten ist. Das Exportvolumen von frischen Erdbeeren vergrößerte sich innerhalb der letzten fünf Jahre beträchtlich. Voriges Jahr gab es allerdings Ernteausfälle, wodurch die Preise rapide anstiegen und Rekordhöhen erreichten: 30-40 UAH/kg (1,5 EUR/kg). In Deutschland wurden im Vergleichszeitraum 2017 Großhandelspreise zwischen 2 und 14 EUR/kg gezahlt. Nach Deutschland werden Erdbeeren bislang nur im verarbeiteten Zustand ausgeführt. Im Zeitraum Januar - Juli 2017 sind 3,5 Tsd. t gefrorene Himbeeren exportiert worden. Fast alle gefrorenen Himbeeren wurden in die EU geliefert (60% nach Polen), weil es dort im vorigen Jahr große Ernteausfälle gab, und da die Binnennachfrage zu schwach war. Nach

Deutschland wurden allerdings weder frische noch gefrorene Himbeeren, sondern nur solche im weiterverarbeiteten Zustand exportiert. Große Verarbeiter kaufen derzeit für 25 UAH/kg (0,80 EUR/kg), kleinere Unternehmen für 19 UAH/kg (0,65 EUR/kg). Bemerkenswert ist, dass ukrainische Blaubeererzeuger ihre Preise trotz einer saisonalen Zunahme des Angebots beibehielten. Diese Preise bewegen sich zwischen 4 und 6 EUR/kg. Allerdings sind die Blaubeeren trotz höherer Preise sowohl auf dem ukrainischen Binnenmarkt bei Großhändlern als auch bei Exporteuren sehr gefragt. Die Großhandelspreise in Deutschland bewegten sich zwischen 4 und 16 EUR/kg. Die Ausfuhr von Johannisbeeren wuchs im Jahr 2017 auch ganz stark. Im Jahr 2016 sind zwar nur 80 Tonnen verkauft worden, aber im Zeitraum Juni - Juli des vorigen Jahres waren es bereits knapp 200 Tonnen. Frische Johannisbeeren werden hauptsächlich nach Weißrussland geliefert, während gefrorene Johannisbeeren hauptsächlich nach Österreich ausgeführt werden. Nach Deutschland werden nur verarbeitete Johannisbeeren exportiert. Die Großhandelspreise für frische Johannisbeeren lagen in Deutschland bei 5 EUR/kg.

In der Ukraine ist für das Handelsjahr 2018 eine Walnussproduktion von 113.000 Tonnen prognostiziert worden. Es ist festzustellen, dass die Hälfte der Produktion ausgeführt wird (ca. 73.000 Tonnen, was um 8% mehr als in der vorigen Saison ist). Der wichtigste Markt ist die EU. Die Ukraine hat in den ersten sieben Monaten 2017 fast 62 Tonnen nach Deutschland exportiert. Die Großhandelspreise lagen in der Ukraine bei 160-250 UAH/kg (5,05-7,89 EUR/kg) und in Deutschland bei 4,50-5 EUR/kg.

Produktion und Exporte von Gemüse steigen an, allerdings werden immer noch durchschnittlich 80% in den so genannten Hauswirtschaften produziert. Die Anbauflächen schrumpfen aufgrund von ungenügenden Lagermöglichkeiten, finanziellen Mitteln und abnehmender Landbevölkerung. Die Erlöse der Hauswirtschaften waren im letzten Jahr aufgrund niedrigerer Preise zu gering. Hinzu kamen im Frühjahr widrige Witterungsbedingungen. Das führte zu geringeren und qualitativ schlechteren Produktionsmengen und in der Folge zu steigenden Preisen. Die Statistik zeugt davon, dass in Deutschland die Großhandelspreise für Gemüsesorten

Gurken, Paprika, Zwiebeln, Knoblauch durchschnittlich um 2 Euro mehr als in der Ukraine ausmachten. (Gurken kosteten 8,5-23 UAH/kg (0,27-0,73 EUR/kg), Paprika 9-30 UAH/kg (0,28-0,95 EUR/kg), Zwiebeln 3,80-5,80 UAH/kg (0,12-0,18 EUR/kg), Knoblauch 50-85 UAH/kg (1,58-2,68 EUR/kg). Die deutschen Großhandelspreise für Gurken betrugen 0,82-2,03 EUR/kg, für Paprika 0,65-2,93 EUR/kg, für Zwiebeln 0,28-0,96 EUR/kg und für Knoblauch 4-5,30 EUR/kg. Die Großhandelspreise für Tomaten bewegten sich zwischen 4 und 27 UAH/kg, also weniger als 1 Euro (0,14-0,85 EUR/kg). In Deutschland wurden die Preise zwischen 1 und 2 EUR/kg gezahlt. Nach Deutschland wurden nur verarbeitete Tomaten, Saft und Ketchup geliefert. Nach der Meinung von Experten, haben die oben genannten Produktgruppen die höchsten Exportaussichten für die Zukunft.

Was Bioprodukte anbelangt, könnte man sagen, dass diese weder in der ukrainischen noch der deutschen Statistik separat ausgewiesen werden. Insofern ist es schwer, hier genaue Angaben zu machen. Um sich ein Bild zu verschaffen, wie viel aus der Ukraine nach Deutschland exportiert wird, müsste man die einzelnen Zertifizierten, die in der Ukraine tätig sind, darum bitten, dass sie ihre Zahlen zur Verfügung stellen. Ähnlich müsste man dann mit deutschen Großabnehmern verfahren, um einen Überblick zu bekommen, welche Mengen diese aus der Ukraine beziehen.

Es ist deutlich betont worden, dass die Ukraine in den oben angeführten Branchen über ein riesiges Exportpotenzial verfügt. Zur Außenhandelsverbesserung besteht die Hauptaufgabe für die nächsten Jahre darin, dass Unternehmer, die mit ausländischen Firmen eng zusammenarbeiten möchten, über Qualitätsnormen, Verpackung, Anforderungen der europäischen Firmen und europäischen Geschäftspraktiken wesentlich besser informiert werden müssen. Eines der größten Probleme liegt darin, dass unsere Händler nur eine oder sogar keine Fremdsprache beherrschen und deswegen Schwierigkeiten haben. In Deutschland sagt man so: «Wenn Sie bei uns etwas kaufen möchten, „we speak English“, und wenn Sie uns was verkaufen möchten, dann sprechen wir Deutsch.» Hinzu lässt sich ergänzend eine Schlussfolgerung ziehen: Qualität muss verbessert, Liefermengen müssen vergrößert werden. Deutsche Einkäufer müssen zudem davon überzeugt werden, dass es sich echt lohnt, direkt in der Ukraine zu kaufen. Dabei können zweisprachige Standardlieferverträge, zweisprachige Firmenwebseiten

mit englischen oder deutschsprachigen Ansprechpartnern sehr behilflich sein. Zusammenfassend kann gesagt werden, dass wenn wir uns in diese Richtung mit Rücksicht auf die oben genannten Empfehlungen bewegen, könnten wir in Zukunft zu einem der wichtigsten Handelspartner nicht nur Deutschlands, sondern auch sogar der ganzen Welt im Bereich der Agrarwirtschaft werden.

Verwendete Quellen:

1. BLE Marktberichte Obst und Gemüse. Internetzugang: http://www.ble.de.

2. Deutsche Informationsportale. Internetzugang: https://www.fruchtportal.de, http://fruchtnews.de, www.gtai.de.

3. Onlinedatenbank des Statistischen Bundesamtes. Internetzugang: https://www-genesis.destatis.de.

4. Staatlicher Dienst für Statistik der Ukraine. Internetzugang: http://www.ukrstat.gov.ua.

5. Ukrainische Informationsagentur. Internetzugang: http://apk-inform.com.ua.

Олійник Ю.М., (ф-т фінансів, магістрант)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВ З ІНОЗЕМНИМ КАПІТАЛОМ В УКРАЇНІ

В умовах глобалізації проникнення іноземного капіталу в національну банківську систему стало переважаючою тенденцією в розвитку світової економіки. Розвиток банківської системи України тісно пов’язаний з інтеграційними процесами, що відбуваються у світовій економіці, тому проблеми доступу іноземного капіталу та його впливу на діяльність вітчизняних банків набувають особливої актуальності.

Іноземний капітал займає дедалі більше місце в банківській системі України. Підвищення його ролі в цілому позитивно впливає на розвиток банківської системи, однак присутність іноземного капіталу у вітчизняній банківській системі має низку негативних моментів.

Станом на 01.04.2018 із 82 діючих в Україні банків 39 установ – з іноземним капіталом, у тому числі 20 – зі 100-відсотковим іноземним капіталом. Протягом 2013-2018 рр. у банківському секторі України спостерігається тенденція до зменшення кількості банків з іноземним капіталом: якщо станом на 01.01.2013 р. їх кількість становила 53, то вже у квітні 2018 р. – 39 [2]. У подальшому можливе продовження тенденції щодо скорочення кількості банків з іноземним капіталом внаслідок виходу банківських установ з російським капіталом з українського ринку. Як відомо у березні 2017 р. Нацбанком було запропоновано застосування санкцій щодо ПАТ «Сбербанк»; ПАТ «ВіЕс Банк»; ПАТ «Промінвестбанк»; ПАТ «ВТБ Банк»; ПАТ «БМ Банк» [4, с.183].

Традиційним показником, який характеризує участь іноземного капіталу в банківській системі країни, є наявність у статутному капіталі банку частки, яка належить нерезиденту. Динаміка зміни частки іноземного капіталу у статутному капіталі банків України за період 2013–2017 рр. наведена на рис. 1[1, с.671].

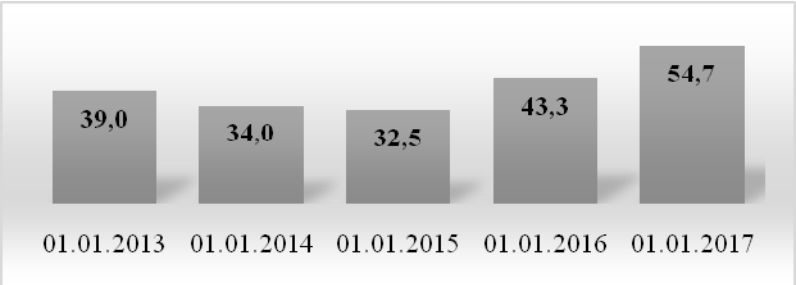

Рис.1. Динаміка частки іноземного капіталу у статутному капіталі банків України за період 2013–2017 рр.,%

За даними діаграми бачимо, що частка іноземного капіталу в банківській системі України за останні п’ять років постійно змінювалася і станом 01.01.2017 становила 54,7%, що є найбільшим показником за останні 5 років.

Станом на 01.04.2018 у банківській системі України присутній та функціонує капітал таких банківських груп: шведської SEB Group (ПАТ «СЕБ Корпоративний Банк»); американського холдингу Citigroup (ПАТ «Сітібанк»); французьких груп CreditAgricoleGroup (ПАТ «КредіАгріколь Банк») та BNP Paribas (АТ «Укрсиббанк»); італійської групи Unicredit (ПАТ «Укрсоцбанк»); німецького банку DeutscheBank (ПАТ «Дойче Банк ДРУ»); польського банку PKO BankPolski (ПАТ «Кредобанк»); російського банку «Сбербанк» та ін.[2].

Варто зазначити, що загалом уся група досліджуваних банків пришвидшено нарощувала обсяг активів упродовж 2014–2017 рр., які на початок 2017 р. становили 434 544 млн. грн. та зросли на 107,1% порівняно з 2014 р. Частка активів банків іноземних банківських груп у загальному обсязі активів банків України на кінець 2015 р. становила 34,7%, а на початок 2017 р. вже була на рівні 35% [1, с.672].

Провідні позиції за обсягом сукупних активів з-поміж банків іноземних банківських груп у 2014–2017 рр. займали ПАТ «Дойче Банк ДБУ», АТ «Прокредит банк», АТ «УкрСиббанк», ПАТ «Сітібанк», АТ «Райффайзен Банк Аваль» постійно замінюючи один одного на місці лідера.

За даними Національного банку, фінансовий результат діяльності банків іноземних банківських груп в Україні станом на 01.01.2015 був на рівні збитку в розмірі 8 576 млн. грн., станом на 01.01.2016 – збиток 42 259 млн. грн. та станом на 01.01.2017 – збиток 22 374 млн. грн. [2].

Таким чином, проведений аналіз діяльності банків іноземних банківських груп в Україні в 2014–2017 рр. засвідчив посилення їх позицій за відповідними показниками. Поточна фінансова криза серйозно похитнула фінансову стійкість, кредитоспроможність та платоспроможність вітчизняних банків, чим скористалися дочірні банки іноземних материнських компаній, посиливши свою конкурентоспроможність шляхом додаткової капіталізації.

Отже, ми пересвідчились, що нині банки з іноземним капіталом є активними учасниками конкурентної боротьби на вітчизняному фінансовому ринку, які продовжують нарощувати масштаби своєї діяльності через збільшення обсягу загальних активів та капіталу. Для подальшого підвищення інвестиційного потенціалу банківської системи України потрібен системний підхід до регулювання доступу іноземного капіталу до вітчизняного банківського сектору. Україні необхідно покращити економічний та політичний стан, забезпечити відповідність усім стандартам ЄС, забезпечити стабільність банківського сектору.

Список літератури:

1. Гірченко Т.Д., Стороженко О.О. Аналіз сучасного стану та перспективи розвитку банків іноземних банківських груп в Україні/ Т.Д. Гірченко, О.О.

Стороженко, О.П. Шейко // Глобальні та національні проблеми економіки – 2017. – Вип. №16. – С.670-675.
2. Офіційний сайт НБУ - [Електронний ресурс]. Режим доступу:https://bank.gov.ua/control/uk/index
3. Черничко С.Ф. Банківський сектор економіки України: огляд основних тенденцій і перспектив розвитку/С.Ф.Черниченко// Науковий вісник Мукачівського державного університету – 2017. – Вип.№2(8). – С.182-189.
4. Акімова Л.М., Калетник О.В. Вплив іноземного капіталу на фінансову стійкість банківської системи/Л.М.Акімова, О.В. Калетник//Стратегія розвитку України – 2017. – Вип.№2. – С.98-102.

Ольховик О.О., (ф-т фінансів, IV курс)

ЗАХИСТ БАНКІВСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ КЛІЄНТІВ

Формування інформаційного суспільства в будь-якій країні будується на основі права, в Україні – на основі Конституції і законів України. У центрі особливої уваги державних органів як України, так інших країн, завжди знаходиться банківський сектор, який на сьогодні щоденно потребує значної фінансової інформації. Зацікавленість в доступі до банківської інформації як державних органів влади так і інших осіб ставить під загрозу належного захисту банківської таємниці.

Банківська таємниця – інформація щодо діяльності та фінансового стану клієнта, яка стала відомою банку в процесі обслуговування клієнта та взаємовідносин з ним чи третім особам при наданні послуг банку і розголошення якої може завдати матеріальної чи моральної шкоди клієнту[1].

При визначенні банківської таємниці слід враховувати те, що, по-перше, банки прагнуть приховати відомості про свої операції з метою одержання високих прибутків; по-друге, установи банків зберігають у таємниці відомості про клієнтів та про операції банків, а працівники банківських установ в інтересах клієнтів не

мають права розголошувати відомості про стан їх рахунків і здійснюваних ними операцій тощо.

Відповідно до Закону України "Про банки і банківську діяльність" до банківської таємниці відносять відомості та інформацію:

1. про банківські рахунки клієнтів, у тому числі кореспондентські рахунки банків у Національному банку України;
2. про операції, проведені на користь чи за дорученням клієнта, та здійснені ним угоди;
3. про фінансово-економічний стан клієнтів;
4. про системи охорони банку та клієнтів;
5. щодо звітності банку, за винятком тієї,що підлягає опублікуванню;
6. про коди банків для захисту інформації [2].

Таким чином, захист банківської комерційної таємниці передбачає як захист прав клієнта, так і прав банка. Значення такого захисту полягає у тому, щоб уникнути збитків, заподіяних банку чи його клієнту внаслідок витоку інформації, та забезпечити нормальне функціонування комерційних банків та його клієнтів.

Банки зобов’язані забезпечити збереження банківської таємниці шляхом:

1. обмеження кола осіб, що мають доступ до інформації, яка становить банківську таємницю;
2. організації спеціального діловодства з документами, що містять банківську таємницю;
3. використання технічних засобів для запобігання несанкціонованому доступу до електронних та інших носіїв інформації;
4. застосування застережень щодо збереження банківської таємниці та відповідальності за її розголошення у договорах та угодах між банком і клієнтом[2].

Важливим є те, що службовці банку при вступі на посаду підписують зобов’язання щодо збереження банківської таємниці. Керівники та службовці банків зобов’язані не розголошувати та не використовувати з вигодою для себе чи для третіх осіб конфіденційну інформацію, яка стала відома їм при виконанні своїх службових обов’язків.

За розкриття банківської таємниці передбачена кримінальна, адміністративна, цивільна та дисциплінарна відповідальність. Кримінальна відповідальність настає за дії передбачені статтями 231 (“Незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну таємницю”) і 232 (“Розголошення комерційної таємниці”) Кримінального кодексу України.

Наприклад, відповідно до ст. 231 КК України умисні дії, спрямовані на отримання відомостей, що становлять комерційну таємницю, з метою розголошення чи іншого використання цих відомостей (комерційне шпигунство), а також незаконне використання таких відомостей, якщо це спричинило істотну шкоду суб’єкту господарської діяльності, караються штрафом від 200 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або обмеженням волі на строк до 5 років, або позбавленням волі на строк до 3 років [3].

Співвідношення важливості порядку використання інформації, що становить комерційну таємницю, та відповідальності за її незаконне збирання, використання та розголошення не відображає повною мірою цінність цієї інформації. Тому, вкрай важливо для демократичної та правової держави налагодити правові інструменти захисту, збереження інформації, що становить комерційну таємницю, та відповідальності за її незаконне збирання, використання та розголошення.

Дотримання зазначених вище заходів щодо організації захисту комерційної таємниці не тільки буде запорукою спокою суб’єктів господарської діяльності, але й стане підґрунтям у разі розгляду спору в судовому порядку, оскільки перевірка охороно-здатності комерційної таємниці здійснюється лише, коли права на комерційну таємницю порушуються і потрібно встановити, чи існували вони взагалі.

Список літератури

1. Глосарій банківської термінології Національного банку України.[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123139

2. Закон України «Про банки та банківську діяльність» від 10 червня 2017 року № 1736-VIII.//Верховна Рада України.[Електронний ресурс] // Режим доступу:http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2121-14

3. Цивільний кодекс України : закон України : від 16.01.2003 р. № 435-IV. [Електронний ресурс] // Режим доступу:http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/

Оргіш Є.Б., (ф-т фінансів, IV курс)

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕХАНІЗМІВ МОТИВАЦІЇ БАНКІВСЬКИХ ПРАЦІВНИКІВ З МЕТОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ БАНКУ

Мотивація праці є однією з головних складових системи забезпечення безпеки банку. Соціально-економічною основою поведінки та активізації зусиль персоналу банку, які спрямовані на підвищення результативності діяльності, завжди є мотивація праці. Система мотивації характеризує сукупність взаємозв'язаних заходів, які стимулюють окремого працівника або трудовий колектив у цілому на досягнення індивідуальних і спільних цілей діяльності установи.

У сучасних умовах діяльності банківської системи гостро постають питання щодо мотивації праці. Постійні зміни у конкурентному середовищіна ринку праці, в законодавчій базі та інтеграція у міжнародний простір обумовлюють необхідність переосмислення проблем трудової мотивації, яка могла б не тільки забезпечувати стійкий фінансовий стан банківських установ, а й позитивно впливати на формування інноваційного-творчого підходу до їх розвитку[1].

На жаль, у працівників українських банків немає достатньої мотивації для ефективної роботи. Персонал банку є швидше групою фахівців, ніж єдиною організованою системою [2]. Саме тому керівництво повинно звернути увагу на формування ефективних механізмів мотивації працівників українських банків.

На сучасному етапі розвитку українським банкам рекомендуємо використовувати наступні мотиваційнімеханізми для забезпечення безпеки банку[3,4, 5]:

1. Метод самооцінки своєї роботи. Кожен працівник банку повинен вміти реально оцінити результат своєї роботи, а також значимість цієї роботи для діяльності усього банку. Самоаналіз дасть змогу кожному працівнику відчути себе частинкою цього банку, який працює як злагодженийм механізм;

2. Реалізація якісних програм підвищення кваліфікації. Якщо банк зацікавлений в самореалізації та самовдосконаленні персоналу і кожен працівник бачить цю зацікавленість в конкретних кроках,в конкретній допомозі,топозитивнірезультати такого вдосконалення відчують на собі обидвісторони;

3. Скорочення розриву між розмірами мінімальної та максимальної заробітної плати. Цей метод є надзвичайно важким для виконання на теренах України. В рамках цієї політики, банк повинен взяти курс на посилене стимулювання персоналу нематеріальними способамимотивації;

4. Індивідуалізація оплати праці. В українських банках існує така ситуація, коли дві різні особистості, які займають однакову посаду в банку, але в той же час в них різний рівень кваліфікації і, як наслідок, вони виконують свою роботу на якісно різних рівнях, мають однаковий рівень заробітної плати. Тому, активне впровадження такого механізму стимулювання праці, як індивідуалізація заробітної плати є потужним поштовхом активності персоналу, що призведе до підвищення ефективності їхньої праці;

5. Участь у прибутках банку. Сьогодні рівень капіталізації українських банків стрімко скорочується, через що скорочується і кількість банківських установ. Правильне та ефективне використання даного механізму стимулювання праці робітників за допомогою купівлі акцій банку працівниками призведе до різкої зміни її результативності на краще.

6. Підвищення рівня ініціативності серед працівників. В багатьох українських банках рівень ініціативності працівників є досить низьким. Це пов’язано з «придушенням» ініціативності працівниківкерівництвом, небажанням персоналу брати на себе певну відповідальність, відсутністю матеріальної складової тощо. Використовуючи метод підвищення рівня ініціативності серед працівників можна досягти зростання зацікавленості персоналу в діяльності

банку, зростання кількості певних ідей, які можуть бути корисними і ефективними для впровадження в діяльність банківськоїустанови.

Отже, мотивація праці є невід'ємною частиною забезпечення безпеки банку, так як вона охоплює всі ланки починаючи з фінансової закінчуючи кадровою політикою, яка зараз є найактуальнішою, незважаючи на невизначеність на фінансовому та валютному ринках України.

Список літератури

1. Данилевич Н.С. Особливості мотивації працівників банку / Н.С. Данилевич, Н.П. Желтова // Соціально-трудові відносини: теорія та практика. – 2013. – №1(5). – С.80-86.

2. Байда О. Мотивація праці як складова успіху організації /О.Байда // Вісник національного Хмельницького університету. –2015. – № 14. – С.55-57.

3. Гавриленко А.В. Менеджмент: монографія //А.В. Гавриленко – К., 2010. – 305 с.

4. Досвід мотивації праці у розвинутих країнах світу.[Електронний ресурс] // Режим доступу: http://agroua.net/economics/documents/category-82/doc-242.

5. Іванов С.Л. Роль нематеріальних чинників мотивації праці у формуванні людського капіталу сучасного підприємства в Україні / С.Л.Іванов // Наукові праці НДФІ. – 2014. – № 5. – С. 34-38.

Орел Вікторія
Спец. 6508/1 ФЕФ
3 курс, КРД-301

УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ НА ОСНОВІ СТАНДАРТІВ IDEF3

Під впливом глобалізаційних процесів у економічній, політичній та соціально-культурній сферах сформувалась стійка тенденція до розширення світового виробництва.

Питання управління інноваційним процесом задля формування стійкої й конкурентоспроможної позиції на світовому ринку набуває особливої актуальності. Водночас головною перешкодою, що стримує розвиток інновацій на підприємстві є обмеженість підходів до управління цим процесом. Розробка моделі управління інноваційним процесом дасть можливість систематизувати даний вид діяльності та спростити управління ним. В свою чергу спрощення управління інноваційним процесом призведе до покращення ефективності даного процесу, що в результаті вплине на конкурентоспроможність окремого підприємства на світовому ринку.

У сучасному світі невід'ємною складовою розвитку суспільства є створення та впровадження інновацій. Їх поява тісно пов'язана з таким явищем, як інноваційний процес.

Тісний зв'язок між виробничою діяльністю та інноваційним процесом на підприємстві зумовлений тим фактом, що результатом обох є певна продукція. Відповідно до Статті 1 Закону України «Про інноваційну діяльність» інноваційна продукція – це нові конкурентоздатні товари чи послуги, що відповідають вимогам, встановленим законодавством [1].

На сьогоднішній день виділяють лише три основні підходи до управління інноваційним процесом і, враховуючи, що кожен з них має свої переваги і недоліки, актуальним постає питання щодо розробки такого підходу, що підвищить ефективність інноваційної діяльності на підприємстві та мінімізує

наявні негативні ефекти. Вирішення даної проблеми ми вбачаємо у застосуванні альтернативних підходів, запозичених з інших дисциплін (сфер або напрямків діяльності). Таким методом є застосування стандартів IDEF3 для управління інноваційним процесом на підприємстві.

Власне, стандарт IDEF3 – це спосіб опису бізнес-процесів із використанням структурованого методу, що дозволяє експерту в предметній області уявити стан речей як упорядковану послідовність подій з одночасним описом об'єктів, що мають безпосереднє відношення до процесу.

При цьому IDEF3 є технологією, що добре пристосована для збору даних, необхідних для проведення структурного аналізу системи. На відміну від більшості технологій моделювання бізнес-процесів, IDEF3 не має жорстких синтаксичних або семантичних обмежень, які роблять незручним опис неповних або нецілісність систем.

Основою моделі IDEF3 служить так званий сценарій бізнес-процесу, який виділяє послідовність дій або підпроцесів аналізованої системи.

Сценарій для більшості моделей повинен бути задокументований. Зазвичай, це назва набору посадових обов'язків людини, що є джерелом інформації про процес, що моделюється. Також важливим для нас є розуміння: мети моделювання – набору питань, відповідями на які буде служити модель; кордонів моделювання – які частини системи увійдуть, а які не будуть відображені в моделі; цільової аудиторії – для кого розробляється модель.

Головною організаційною одиницею моделі IDEF3 є діаграма. Існують два типи діаграм в стандарті IDEF3, що представляють опис одного і того ж сценарію технологічного процесу в різних ракурсах. Перший тип діаграм – «Стани об'єкту в його трансформаційному процесі» (Object State Transition Network, OSTN), другий – «Описи послідовності етапів процесу» (Process Flow Description Diagrams, PFDD).

Якщо діаграми PFDD відображають технологічний процес «з точки зору спостерігача», то інший клас діаграм IDEF3, OSTN, дозволяє розглядати той же самий процес «з точки зору об'єкта».

IDEF3 добре пристосований для збору даних, необхідних для проведення структурного аналізу системи. Дані стандарти є універсальними і тому ми зможемо використовувати їх для моделювання інноваційного процесу на підприємстві з метою поглиблення його розуміння та ефективного управління ним.

Модель, яка створена за стандартами IDEF3 суттєво полегшує управління інноваційним процесом та контроль за ним з боку керівників будь-якої ланки. Завдання безпосередніх керівників – переміщення інновації від одного етапу її розробки до іншого, з найменшими витратами ресурсів та найбільш ефективним результатом. Для керівників вищих ланок зручність використання даного методу полягає у легкості відслідковування розробки інновації. Це є досить актуальним, оскільки в епоху глобалізації та жорсткої конкурентної боротьби ефективність інноваційної діяльності підприємства часто визначає конкурентоспроможність даного підприємства на національному та світовому ринках.

Також дана модель дає змогу визначити строки впровадження інновації, що необхідні для поетапного виводу на ринок інноваційної продукцію, задля досягнення максимального економічного ефекту для підприємства.

Отже, основними перевагами моделювання інноваційного процесу на основі стандартів IDEF3, є спрощення управління даним процесом для керівників усіх ланок та можливість комплексного відображення окремих складових у єдиний інноваційний процес підприємства.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про інноваційну діяльність» [Електронний ресурс]. – 2002. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15.

2. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність / Т. В. Майорова. – Київ: КНЕУ, 2008. – 585 с.

3. Мальцева С. В. Инновационный менеджмент [Електронний ресурс] / С. В. Мальцева // Юрайт. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: https://www.biblio-online.ru/viewer/732F3747-46BE-4053-BA70-12C1E262A86C#page/1.

Орел В.С., (ф-т фінансів, ІІІ курс)

ДОЛАРИЗАЦІЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІСТЬ, ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Доларизація – це економічне явище, за якого економічні суб'єкти використовують іноземну валюту поряд із національною. Варто зазначити, що назва явища «доларизація» не означає, що країни поряд із національною валютою (або замість неї) використовують саме долари США. Дане поняття характеризує використання будь-якої іноземної валюти для внутрішніх розрахунків та інших операцій.

Вплив доларизацію на економіку залежить від масштабів цього явища. Існує декілька способів вимірювання рівня доларизації: 1) рівень доларизації за методикою МВФ; 2) доларизація депозитів (заміщення функції засобу заощадження); 3) доларизація кредитів; 4) позабанківська доларизація (заміщення валют).

За методикою МВФ рівень доларизації розраховується як співвідношення депозитів у іноземній валюті до грошової маси (агрегат М3) [1, с. 357]:

$$S_m = \frac{D_f}{M_3}, \tag{2.1}$$

де S_m – рівень доларизації за методикою розрахунку МВФ; D_f – депозити в іноземній валюті; M_3 – грошова маса.

Для кількісного виміру рівня доларизації депозитів використовується показник рівня їх заміщення, який розраховується як відношення інвалютних депозитів до валових депозитів за формулою [3, 355]:

$$S_d = \frac{D_f}{D} = \frac{D_f}{D_n + D_f}, \tag{2.2}$$

де S_d – рівень доларизації депозитів; D – валові депозити; D_n – депозити в національній валюті; D_f – депозити в іноземній валюті.

Показник доларизації кредитів визначається як співвідношення обсягу кредитів в іноземній валюті до загального обсягу наданих кредитів [3, с.360]:

$$S_l = \frac{L_f}{L} = \frac{L_f}{L_n + L_f}, \quad (2.3)$$

де S_l – рівень доларизації кредитів; L – валові кредити; L_f – кредити в іноземній валюті; L_n – кредити в національній валюті.

Рівень доларизації в Україні перевищує 30%, що за класифікацією МВФ визначається як країна з високодоларизованою економікою. Як відомо, у 2008-09 роках відбулася економічна криза, яка позначилась стрімкою девальвацією гривні, відтоком капіталу з Україні та врешті зростанням негативних очікувань суб’єктів ринку. У 2008 році доларизація економіки зросла до 25%. Зростання доларизації експерти пов'язують із прискоренням інфляції в Україні. Однією з причин зростання валютних депозитів стало також зміцнення євро – тільки офіційний курс європейської валюти до гривні виріс за три місяці на 7,6%.

Сьогоднішній рівень доларизації економіки України, який поки залишається на позначці 33%, пояснюється тим, що через високу волатильність інфляції, дестабілізацію банківської сфери та нестабільний валютний курс населенню значно спокійніше зберігати свої заощадження у валюті, тому, крім визначення рівня доларизації економіки за методикою МВФ ми також маємо проаналізувати рівень доларизації депозитів і визначити чому населення більш схильне заощаджувати в іноземній валюті, ніж у національній.

Тенденція рівня доларизації депозитів дуже схожа до тої, що була розрахована за методикою МВФ. На жаль, нескінченні катаклізми на фінансовому України призвели до того, що українці більш схильні до доларів та іншої іноземної валюти. Тому немає нічого дивного в тому, що частка валютних депозитів у загальній структурі депозитів фізичних осіб понад 50%.

При аналізі даних помітно зростання рівня доларизації, в той час, коли НБУ трохи зміцнює курс гривні, але така тенденція проіснувала недовго і з початку 2009 року по січень 2014 прослідковується спад рівня доларизації кредитів. Варто зазначити, що і доларизація депозитів, і доларизація кредитів прямо залежать від валютного курсу. Також, можна помітити, що рівень доларизації депозитів та кредитів є значно вищим, ніж рівень, розрахований за методикою МВФ. Тому, на

нашу думку, підхід Міжнародного валютного фонду до розрахунку рівня доларизації потребує певного коригування.

До середини 2015 р. сума коштів поступово збільшувалась, а зараз прослідковується тенденція до зниження обсягів готівкової іноземної валюти. Але це не означає, що рівень доларизації знижується. Через зниження купівельної спроможності гривні населення збідніло і змушене витрачати заощаджені кошти. Такий рівень доларизації економіки, підтверджує те, що основні причини цього явища досі не усунені, тому боротьба з доларизацією повинна бути пріоритетним напрямом національної грошово-кредитної політики. Основним засобом боротьби з доларизацією, є забезпечення макроекономічної стабілізації. Це означає, що основними напрямами проведення грошово-кредитної політики повинні бути: зниження темпів інфляції; зменшення темпів зовнішнього знецінення національної валюти; збільшення процентних ставок по інструментах в національній валюті; зменшення державних запозичень і залежності від іноземних кредитів.

Діагностика доларизації як економічного явища, на нашу думку має відбуватися у наступній послідовності: 1) визначення причин та форм прояву доларизації; 2) обрахунок рівня доларизації за зазначеними вище показниками; 3) оцінювання отриманих показників та визначення виду доларизації; 4) діагностика рівня та стану доларизації за певною шкалою (незначний, помірний, значний, загрозливий, критичний); 5) визначення шляхів зниження рівня доларизації та відновлення довіри до національної валюти.

Список літератури

1. Ластовецька Р. О. Взаємовплив обсягу неофіційних грошових переказів та рівня доларизації економіки України / Р. О. Ластовецька // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 6 – С. 355–362.
2. Офіційний сайт Національного Банку України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua
3. Гусейнов Д. А. Неофициальная долларизация экономики / Д. А. Гусейнов // Аудит и финансовый анализ. – 2012. – С. 355–363.

УДК 338.2 **Орєхов С.А.**
(ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ РЕСУРСНІ АСИМЕТРІЇ В ІННОВАЦІЙНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ

У сучасних умовах функціонування та динамічного розвитку бізнес-середовище характеризується залученням інтелектуальних ресурсів, які є основою конкурентного розвитку підприємства. Забезпечення економічної стійкості, безпосередньо пов'язане з ефективністю використання інтелектуальних елементів ресурсного портфеля. Проблематика сьогодення, насамперед, пов'язана із визначенням вагомості кожного ресурсного компонента та ідентифікації найбільш значущої частки інтелектуального компонента, яка в свою чергу і дозволяє сформувати асиметричність ресурсного дерева. Разом з тим, дана тематика розглядається, як у вітчизняній так і у зарубіжній науковій літературі, а саме в працях: Е. Брукінг, Д. Коллінза, С. Монтгомері, В. Марченко, О. Бутнік-Сіверського, В. Лаврененко, Л.Петренко, І.Рєпіної, Є.Смирнова, М. Теплюк, О.Шаманської, Г.Швиданенко, Н. Шевчук та інших [1].

Тобто, можна зазначити, що враховуючи динамічні умови розвитку інноваційного бізнес-середовища ключовим орієнтиром сьогодення є формування конкурентних переваг за рахунок ідентифікації вагових коефіцієнтів інтелектуальних ресурсів підприємства.

Вході дослідження нами було виявлено ряд характерних властивостей, притаманних інтелектуальним ресурсам підприємства, які формують асиметричність та дозволяють забезпечити надійні конкурентні переваги, а саме:

- ✓ *унікальність* – захищеність від імітації конкурентами;
- ✓ *обмеженість* – стримуючий фактор;
- ✓ *незамінність* - цінність ресурсу та відсутність субституту, що змушує суб'єктів господарювання створювати нові комбінації, які матимуть рівноцінний спектр забезпечення;
- ✓ *результативність* - сприяють створенню доданої вартості та забезпечують пролонгований ефект від їх використання;

✓ *гнучкість* – здатність використання динамічних можливостей інноваційного бізнес-середовища та забезпечення альтернативного розвитку підприємства.

На сьогоднішній день, в науковій спільноті не існує єдиної думки, щодо визначення сутності поняття «інтелектуальні ресурсні асиметрії», насамперед Й.Руус, С.Пайк та Л.Фернстрем, зазначають, що це нематеріальні ресурси підприємства, які є унікальними, в своєму роді, та дозволить забезпечити потужні конкурентні переваги в довгостроковій перспективі. З позиції теорії транснаціональних витрат інтелектуальні ресурси характеризуються, як специфічні активи, які не можуть бути використані альтернативним шляхом без суттєвих втрат потенціалу. Сучасне бачення використання інтелектуальних ресурсів відображено в працях Д.Коллінза та С.Монтгомері, які пропонують здійснювати поділ відповідних ресурсів за типами ефективності їх використання, на ті що можна використати в будь-який час, і ті що неможливо залучити до діяльності. Дж. Тіммонс та С. Спінеллі, наголошують на необхідності виділення лише тих інтелектуальних ресурсів, які безпосередньо впливають на процес створення та функціонування бізнесу, а саме: *управлінська команда, репутація, бренд, знання, інформація*, *бізнес-план* та тощо [2].

Розглядаючи асиметрію під призмою інноваційного розвитку, найбільш важливою, в даному аспекті є *інтелектуальна* складова. Перш за все, - це стосується продуктів інтелектуальної діяльності, нематеріальних активів, які виражанні в формах індивідуального об’єктивованого знання та людського капіталу, що формують сукупність елементів інтелектуального характеру, які, в свою чергу, є відображенням інтелектуальної ресурсної асиметрії.

Отже, поняття «*інтелектуальні ресурси асиметрії*», на нашу думку, можна трактувати як неврівноваженість інтелектуальних гілок ресурсного дерева (*специфічні знання, унікальний досвід, компетенції, можливості, прогресивні інформаційні канали*), які сформовані всередині компанії, є унікальними та дозволяють забезпечити стійкі конкурентні переваги.

Економічна наука сьогодення, спрямована на інтелектуалізацію сутності ресурсів, безперечно в інноваційно-інформаційній діяльності відбувається зміна

управлінських пріоритетів, що сприяло розширенню класифікаційних ознак ресурсів, оскільки їх ідентифікацією необхідно здійснювати з позиції трактувань ресурсів, як організаційної здатності перетворювати динамічні можливості на асиметричні ресурси. За сучасних ринкових умов більшість підприємств функціонують в межах підвищеної динамічності зовнішнього середовища, що зумовлено посиленням конкуренції, зростання запитів споживачів та швидкістю прискорення наукового-технічного прогресу тощо. Тому, в умовах турбулентного ринкового середовища підприємства, необхідною передумовою досягнення підприємницького успіху є інтелектуальні ресурси, оскільки саме вони є драйверами інноваційного розвитку суб'єктів ринкових відносин.

Список літератури:

1. Марченко В.М. Ефективність використання ресурсів в процесі злиття та поглинання корпорації/ В. М. Марченко, В. П. Башилова // Формування ринкових відносин в України. – 2017. – № 1. – С. 83–89.

2. Швиданенко Г.О., Теплюк М. А., Декрет І.І. Забезпечення конкурентних переваг у контексті формування ресурсного портфеля підприємства / М. А. Теплюк, Г. О. Швиданенко, І. І. Декрет // Молодий вчений – 2016. – № 12.1 (40). – С. 1001–1006.

УДК 330.341

Орлова К. Б.
(ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ІМПЕРАТИВИ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНИМ РОЗВИТКОМ ПІДПРИЄМСТВА

Сучасний етап розвитку ринкових відносин в Україні вимагає від вітчизняних підприємств активних дій з підвищення ефективності їх функціонування. З початку розвитку економічної науки проблема результативного та ефективного функціонування підприємств вийшла на перший план і залишається актуальною й сьогодні. Загалом, процес оцінювання ефективності виробничої діяльності, управлінських рішень, витрат економічних ресурсів, а також конкретні технології та засоби забезпечення ефективного

функціонування підприємств становлять особливий інтерес як для вчених, так і для економістів-практиків, що безперечно актуалізує проблематику нашого дослідження.

В стратегічному управління інноваційним розвитком підприємств, важливими та актуальними залишається моделі стратагем. Використання стратагеми корпоративних цінностей на підприємстві є досить актуальним. Оскільки тільки тоді компанія та її персонал може концентруватися на реалізації власної місії, оскільки буде керуватися спільними переконаннями та ідеями. Також, слід зазначити, що формування даних цінностей не може бути лише збоку керівництва, оскільки існує велика загроза несприйняття їх працівниками [1]. Тому, слід залучати персонал підприємства, що в свою чергу, зумовить виникнення відчуття його причетності до спільної справи. Загалом, зазначимо, що корпоративні цінності організації базуються на загальнолюдських цінностях, але все ж, для кожної компанії даний набір є власним та створюється шляхом пошуку, відбору та аналізу не тільки керівництвом компанії, але й персоналом.

Разом з тим, обґрунтування змістовності стратегічного управління інноваційним розвитком підприємства з'ясуємо сутність даних понять, а саме:

- ✓ *стратегічне управління* – це багатогранний процес менеджменту, що забезпечує формування та виконання ефективних стратегій, які сприяють збалансованості та врівноваженню відносин між всіма стейкхолдерами, та сприяють досягненню встановлених цілей;
- ✓ *інноваційний розвиток* - це перенесенням акценту на використання принципово нових прогресивних технологій, переходом до випуску високотехнологічної продукції, прогресивними організаційними й управлінськими рішеннями в інноваційній діяльності щодо ринкових процесів розвитку [2].

В ході дослідження, було визначено, що стратегія суб’єктів ринкових відносин має кілька рівнів декомпонування, кожному з яких відповідає стратегія певного рангу, що доводить ієрархічну будову. Загалом, у мультибізнесовому підприємстві акцентують увагу на використання 4-х рівевої стратегії, яка складається із:

1. *Корпоративної стратегії*, яка є найвищою в стратегічній ієрархії та визначає загальний вектор діяльності підприємства;

2. *Конкурентної стратегії*, які підпорядковуються корпоративній, та обґрунтовує шляхи досягнення загального вектора по кожній стратегічній одиниці бізнесу, та разом тим, є планом завоювання сильних довгострокових конкурентних переваг.

3. *Функціональної стратегії,* розробляється для кожного функціонального напрямку діяльності суб'єкту господарювання *(виробництва, маркетингу, фінансова, управління персоналом тощо).*

4. *Операційної стратегії*, яка є ключовою для структурних підрозділів підприємства (*заводів, що входять до складу підприємства, цехів, бригад, відділів, дилерів тощо*).

Отже, стратегічне управління інноваційним розвитком є багатоплановим процесом сучасного менеджменту щодо досягнення бажаного рівня інноваційного розвитку суб'єктів господарювання відповідно до його можливостей. Вході дослідження було визначено, що стратегічне управління може здійснюватися за різними напрямами відповідно до видів інноваційної діяльності. Разом з тим, доцільно відзначити, що інноваційна стратегія має враховуватись під час формування загальної стратегії бізнесу, визначаючи напрями її інноваційного розвитку. Відповідна тенденція сприятиме створенню системи визначення та досягнення цілей, набуття інноваційною діяльністю підприємства стану упорядкованого чітко визначеного процесу. Тому, для підвищення ефективності стратегії розвитку підприємства та в загальному результативності компанії, по-перше, у працівника повинно бути чітке уявлення про те, як працювати «добре» і що саме для компанії означає це поняття; по-друге, для його реалізації, мають існувати інструкції та відповідні приклади для наслідування. Під час її реалізації забезпечується становлення та розвиток інноваційної культури підприємства, системність розроблення та реалізації новацій та інших супутніх процесів в цілому, розвиток працівників, формується інноваційний клімат.

Список літератури:

1. Міхньова С. Г. Інтелектуалізація економіки: інноваційне виробництво та людський капітал [Електронний ресурс] С. Г. Міхньова- Режим доступу: http://www.aratta-ukraine.com/prn_text_ua.php?id=2216

2. Коллинз Дж. От хорошего к великому. Почему одни компании совершают прорыв, а другие нет...: Пер. с англ. — М., 2001.

Орлюк В. П., Ковальчук Ю. О.

Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана (м. Київ)

СИСТЕМА СКОРИНГУ ФІНАНСОВОЇ ТА ЮРИДИЧНОЇ ОЦІНКИ КОНТРАГЕНТІВ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦТВА

На сучасному етапі розвитку економіки України для багатьох компаній є доволі поширеним явищем зростання обсягу дебіторської заборгованості. Така ситуація зумовлена погіршенням стану ліквідності підприємства, що тягне за собою погіршенням його кредитного рейтингу.

Існує безліч методів зменшення дебіторської заборгованості, проте, для того, щоб не виникало потреби здійснювати такі заходи в більшості країн світу використовують систему скорингу, що дає можливість оцінити стан контрагента перед початком роботи з ним.

Поняття та механізми скорингу активно використовуються банківськими установами для аналізу кредиторської спроможності підприємства, але для підприємств, що розробляє систему співпраці з контрагентами для мінімізації можливих ризиків така система також є прийнятною та зручною.

У банківській сфері скоринг базується на припущенні, що позичальники зі схожими соціальними показниками будуть поводити себе однаково, тобто, спираючись на дані про клієнтів, підприємство зможе визначити ймовірність того, чи новий клієнт розрахується за своїми зобов'язанням перед ним чи ризик неповернення буде все ж таки існувати [1].

Більшість науковців стверджує про необхідність запровадження системи скорингу на підприємствах, зокрема здійснення рейтингової оцінки для перевірки надійності контрагента, яка включає в себе 3 розділи. Згрупуємо їх у таблиці 1.

Таблиця 1

Основні етапи скорингової оцінки контрагентів

№ з/п	Назва розділу	Сутність перевірки
1.	**Загальна характеристика контрагента**	- здійснення аналізу первинних документів щодо реєстрації клієнта як суб'єкта господарювання та платника податків; - визначення досвіду роботи клієнта на ринку, оцінка рівня оприлюднення загальнодоступної інформації, перевірка даних про попередній досвід роботи; - оцінка динаміки зростання активів підприємства та його платіжну дисципліну; - аналіз інформації щодо залучення керівників підприємства до судових процесів (за допомогою інформації з офіційного сайту Міністерства юстиції);
2.	**Визначення операційних ризиків**	- аналіз організаційної структури компанії (наприклад, якщо в контрагента функціонує лінійна організаційна структура з формуванням структурних підрозділів за продуктовою ознакою це сприяє досягненню мети високоякісної продукції, однак для такої структури властивий високий ризик великої собівартості продукції);
3.	**Аналіз динаміки фінансових коефіцієнтів для оцінки фінансової спроможності**	- розрахунок єдиного інтегрального коефіцієнта, який враховує два попередні розділи. - обчислення середньозважених нормативних величин показників, характерні для даного типу контрагента.

Проте, збір інформації про кожного контрагента займає багато часу та професійної підготовки кадрів щодо аналізу скорингової оцінки, тому на практиці використовують програмні модулі, що значно полегшують діяльність підприємства щодо скорингової оцінки контрагентів.

Для демонстрації процесу обробки даних потенційного позичальника, візьмемо програмний модуль Deductor Credit Scorecard Modeler, який на нашу думку найбільш повно відповідає вимогам сучасного застосування скорингової системи. І при всій своїй складності робить прийняття рішення що

кредитоспроможності підприємств простим і кваліфікованим навіть для працівників з базовою підготовкою [2].

Програмний модуль Credit Scorecard Modeler включає 5 модулів, які систематизовані у таблиці 2.

Таблиця 2

Програмний модуль Credit Scorecard Modeler [3]

№ з/п	Модулі	Основні блоки	Особливості
1.	**Введення і зберігання даних**	- сховище і завантаження даних; - попередня обробка даних - імпорт/експорт облікових систем;	Шаблони завантаження даних висувають тверді вимоги до структури даних.
2.	**Аналіз фінансових показників**	- фільтрація, сортування й перерозподіл фінансових даних; - вантажний аналіз; - маркування поганий /добрий	Сортування та маркування контрагентів відповідно показників їх діяльності.
3.	**Аналіз відбір характеристик**	- сегментація; - автоматичне квантування (Pooling); - розрахунок інтегрального показника для кожного контрагента;	В структурі СД закладено розділення на сегменти. Слід побудувати додаткові сценарії, в т.ч. з алгоритмами Data Mining
4.	**Розробка скорингової карти**	- логістична регресія; - розрахунок індексу Gini и KS; - інтеграція скоркарти в IT–інфраструктуру; - статистика по вибірках;	Масиви інформації про кредитні прецеденти (погашена і непогашена дебіторська заборгованість).
5.	**Графіки і звіти**	- кумулятивний розподіл; - розподіл скорингового бала; - сегменти ризику; - матриця класифікації;	Аналітичне забезпечення у вигляді графічних звітів щодо кожного та у сукупності контрагентів.

На думку експертів, на створення ефективної скорингової системи в середньому йде не менше трьох місяців. Добре побудована скорингова модель відсіває до 90% неплатоспроможних клієнтів однак при цьому заважає в одержанні кредиту 10% якісних позичальників. [1]

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тищенко О. І. Дослідження методів оцінки ризиків споживчого кредитування в банку – 2016 – [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://cyberleninka.ru/article/v/doslidzhennya-metodiv-otsinki-rizikiv-spozhivchogo-kredituvannya-v-banku

2. Поляруш І.М. Скоринг, як вдосконалений механізм оцінки потенційного позичальника банком - демонстрація процесу обробк даних – 2015 – [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4510

3. Технології аналізу даних BaseGroup Labs. – [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://basegroup.ru/

Осіпова Т.О., (ф-т економіки та управління, магістрант)

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНЮВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ТУРИСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Конкурентоспроможність підприємства – це комплексна інтегральна характеристика діяльності підприємства, що повністю відображає ефективність його діяльності [4, с.50].

Оцінювання конкурентоспроможності підприємства проводиться з використанням певного інструментарію, що включає в себе сукупність підходів та методів оцінки. В наш час існує безліч різних методів та підходів щодо оцінювання конкурентоспроможність підприємств. Самі відомі методи для використання це, SWOT-аналіз, PEST-аналіз, матриця БКГ, матриця McKinsey. Але визначити тільки один метод для оцінки підприємства неможливо, тому що використання кожного із цих методів обумовлено специфікою діяльності компанії, галузевими особливостями тощо.

В таблиці 1 детально виокремлено методи оцінювання конкурентоспроможності підприємства.

Таблиця 1.1.

Класифікація методів оцінювання конкурентоспроможності підприємства

Класифікаційна ознака: етап дослідження	Методи
Оцінювання конкурентного середовища	PEST-аналіз, SWOT-аналіз, теорія конкурентних переваг М. Портера, 5 конкурентних сил за Портером, побудова конкурентної карти ринку
Оцінювання позиції підприємства відносно конкурентів	метод набору конкурентоспроможних елементів, індексний метод, ранговий метод, бенчмаркінг, бальний метод
Оцінювання конкурентоспроможності продукту	Інтегральний показник конкурентоспроможності товару, побудова профілю об’єкта

Розробка конкурентної стратегії	Матриця McKinsey, матриця БКГ, аналіз конкурентоспроможності фірм Ж.-Ж. Ламбена, матриця Shell, модель Артура Д. Літла (ADL), матриця І. Ансоффа, SPACE-аналіз, Матриця А. Томпсона і А. Дж. Стрікленда

Джерело: узагальнено автором

Як ми бачимо із таблиці, що усі методи оцінювання конкурентоспроможності різняться між собою за способом проведення оцінки . Тому для кожного підприємства слід обирати той метод, який буде найкращим в даному випадку. Також слід зазначити, що використання тільки одного методу для оцінки не може точно стан підприємства та його можливості.

В туристичних компаніях також використовуються вище наведені методи, але і існують свої специфічні, які можуть більш детально виявити в якому стані воно знаходиться.

Найбільш популярний метод в туристичній галузі є параметричний метод оцінки. Цей метод дає змогу більш детально визначити конкурентів за ознакою ідентичності, асортимент послуг, обчислення параметричних індексів. Визначається за формулою [5] :

$$Ккп=Оп+Кп+Еп+Фп , \quad (1.1)$$

де Ккп – узагальнюючий рівень конкурентоспроможності підприємства;

Оп – відносний показник оцінки конкурентоспроможності обслуговування;

Кп - відносний показник конкурентоспроможності туристичного продукту;

Еп - відносний показник ефективності туристичної діяльності;

Фп - відносний показник оцінки фінансового стану підприємства.

Науковець Сидоренко І.О пропонує оцінювати конкурентоспроможність туристичного продукту за наступним алгоритмом: збір даних про конкурентів; запити споживачів; визначення переліку параметрів, аналіз ціни тур продукту, розрахунок інтегрального показника, розробка заходів, які будуть підвищувати конкурентоспроможність підприємства. Це не є простим процесом оцінювання, це вже готовий порядок дій управління конкурентоспроможністю, в основі якого лежить її оцінка [6].

Волинець Т. Г. запропонувала загальну інтегральну оцінку привабливості туристичного продукту [1], яку можна розрахувати за формулою:

,

$$I_m = \frac{\sum_{i=1}^{n} Sij\, dij}{\sum_{i=1}^{n} dij} \quad (1.2)$$

де *i* – соціальні групи споживачів;

j – компоненти туристичного продукту;

dij – кількісні оцінки значущості конкретного показника;

Sij – ступінь досягнення конкретним показником його максимального значення усередині діапазону шкали пріоритетності споживчих переваг, яка обчислюється за формулою:

$$Sij = S_{ij\max} - S_{ij\text{пот}}, \quad (1.3)$$

де $Sij\max$ Sijпот – максимальне та поточне значення параметра туристичного продукту всередині діапазону шкали пріоритетності.

Ще одним методом оцінки конкурентоспроможності туристичного підприємства можна розглядати метод запропонований О.О. Градінаровой. Його використовують на основі рефлексивного підходу. Він дозволить оцінити рівень підприємства не тільки як суб'єкта ринку, але і позицію компанії з точки зору споживача послуг [3].

Проаналізувавши сучасну практику та враховуючи особливості діяльності підприємств туристичної сфери, запропоновано алгоритм оцінка конкурентоспроможності туристичних компаній

Таблиця 1.2.

Алгоритм оцінювання конкурентоспроможності туристичних компаній

Етапи	*Назва етапу*
1 етап	Вибір конкурентів для аналізу
2 етап	Отримання інформації про конкурентів;
3 етап	Розробка системи оцінних показників
4 етап	Розрахунок одиничних показників конкурентоспроможності досліджуваного турпідприємства та конкурентів
5 етап	Складання порівняльних таблиць, визначення та оцінювання рівня конкурентоспроможності підприємства за найбільш прийнятним методом.

**джерело: побудовано автором*

Підсумувавши вище наведений матеріал, можна сказати наступне, що для оцінки конкурентоспроможності туристичних підприємств існує багато методів та підходів. Впровадження їх на підприємствах, дозволить збільшити достовірність та

комплексність оцінки конкурентних позицій підприємств та визначити переваги та недоліки прийнятої підприємством конкурентної стратегії. Але вибір методів для кожного підприємства є індивідуальним.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1) Гольдштейн Г. Я. Стратегический инновационный менеджмент : учеб. пособ. / Г. Я. Гольдштейн. — Таганрог : ТРТУ, 2004. — 267 с.
2) Гончаров В. Аналіз існуючих підходів і методів оцінки конкурентоспроможності промислового підприємства [Електронний ресурс] / В. Гончаров, О. Ларін // Журнал «Схід», 2006. – №5(77). – Режим доступу: http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=11254.
3) Градінарова О. О. Рефлексивне управління конкурентоспроможністю туристичних підприємств : автореф.дис.на здобуття наук.ступеня канд.економ. наук : спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємства-ми» / О. О. Градінарова. – Донецьк, 2007. – 20 с.).
4) Конопліцький В. А. Економічний словник. Тлумачно- термінологічний / В. А. Конопліцький, Г. І. Філіна. – К.: КНТ, 2007. – 580 с.
5) Пуцентайло П.Р. Конкуренція як економічна категорія // Економіка АПК. –2007. – С.122-126
6) Сидоренко І. О. Конкурентоспроможність туристичних підприємств в Україні / І. О. Сидоренко // Економіка. Управління. Інновації [Електронний ресурс], 2012. - №1. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j- pdf/eui_2012_1_51.pdf.

Остапова С.А.,

(ф-т економіки та управління, III курс)

Ostapova Serafima

50 IDEAS FOR THE DEVELOPMENT OF UKRAINIAN CITIES

50 ІДЕЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ МІСТ УКРАЇНИ

The world is developing, and we are developing too. We are going to meet Europe, but we have lack of cleanliness, problems with garbage, bad attitude to animals... There are dirty streets, terrible children's playgrounds, never-ending bazaars. From this point of view, our country is more like Asia than Europe. So, I offer to your attention a list of 50 ideas that will be useful to any Ukrainian city taking into account the best experience of the implemented projects in Ukraine, Russia, Europe and the USA. So, let`s start:

1. Free digital library. Old libraries are no longer in fashion. Here you can download the book directly to your gadget;

2. Bicycle rental service. Gradually, but confidently, the point where you can rent for an hour, two, or a day a bike, appear on the territory of the countries of the former USSR;

3. Outdoor advertising in the historic center of the city. The beautiful facades are hidden behind the miserable advertising on billboards, which in recent times has become so much that the brain simply, does not pay attention to it. So, we need to remove it;

4. Rules for registering store signs. 20 different fonts, 30 different colors - and before the beautiful street turns into the average Shanghai;

5. Lanterns-pointers with the Wi-Fi. This simple idea will be useful not only to visitors, but also to local residents of the city;

6. Free public Wi-Fi. It will help newcomers do not get lost;

7. The only online center for citizens' appeals. It is necessary to create a single online system where a person can register his problem and send it to the appropriate department;

8. Interactive sculptures. It's more interesting than the usual sculptures, and they also ennoble the city;

9. Green plantations and flower beds. A quick and cheap way of planting a street is to plant vegetation in special casks / pots / flower beds;

10. Public restroom. When you are "called" by a natural need, our cities are completely unconcerned with this;

11. Scoreboard with a graph of movement. In Ukraine you never know when the bus will come, where it goes and whether it will come at all. We can fix it;

12. Social containers. This will help the poor, because we have a lot of things that we do not need anymore, but it can help someone;

13. Painted walls. It will decorate our multi-items, which were built during Zhdanov's reign;

14. Provoke creativity. Festivals, cultural events, all this brings inspiration to creativity;

15. Wall "Before I Die": passers-by are invited to write their own dreams and desires, which they want to realize during their lifetime;

16. Navigation for buses. The transport system should be viable not only for city residents, but also for its guests;

17. Interactive museums. The time of boring exhibitions is passing: the world is actively using new technologies to encourage visitors to museums;

18. Exchange of people. Each city has its own advantages. And the residents know these pluses. The exchange of people and experience will help to realize these advantages in other cities. Perhaps Kiev could learn from Lviv and share own experience with Kropyvnyckij;

19. The device wasteland. In each city there are unoccupied plots that for years attract stray dogs, garbage, and, in fact, do not do any good;

20. Bicycle paths and bicycle parks. Thanks to this people will be easier to move around;

21. Brand and a logo of the city. It is interesting and creative when every city has its own brand;

22. City navigation system;

23. Limiting the use of TCs (Temporary construction);

24. Arranging street markets;

25. Night public transport;

26. Inventory of all property and lands. It seems that nobody in the Ukrainian city knows exactly what, where, and in whose property is located;

27. Energy-saving lighting;

28. Sorting of garbage. In order for garbage not to be accumulated, but to be recycled, you need to sort it at first;

29. Safe playgrounds. In Ukrainian cities, old iron playgrounds are still functioning, called children's roundabouts, and from which children suffer every year;

30. Free sports grounds;

31. Urns. The more a person needs time to find a dump, the less chance that the garbage will hit the target;

32. «Lying policemen»: a simple, but very effective way to protect pedestrians on traffic-laden streets;

33. Adoption of the general plan of the city;

34. CCTV Cameras (closed circuit television);

35. Program of greening the city;

36. New public spaces. For example, squares, squares, etc;

37. Separate lanes for public transport. We need to understand the key idea: a city for people, not cars;

38. Tourist information centers;

39. Solar panels on the roof of the stops. Make energetically independent public transport stops that would be lit at night;

40. Elimination of central heating in favor of mini-boiler houses;

41. Transferring old factories and premises for co-working and creative centers;

42. Demolition of overpasses in favor of urban transport;

43. Reconstruction of streets to improve security. The ideal street contains a bike path, a sidewalk and much more;

44. The program for the elimination of dilapidated housing;

45. Elimination of heat losses. We lose a lot of heat, which should heat the house, but heats the roads;

46. Underground parking. Instead of allocating such necessary and expensive land plots for parking, it is better to use the underground space;

47. Locating business centers in separate quarters. To withdraw large business centers outside the historical center. This allows unloading the transport hubs and concentrating the business activity of the city in a certain place;

48. Reconstruction of water supply systems. Make a round-the-clock water supply and filter the drains;

49. Restoration of facades. It is necessary to engage in the preservation of historical facades;

50. Completely pedestrian streets. Pedestrian streets make the city attractive.

To sum up, some of these ideas are already embodied in Ukraine, but not everywhere. Some of these projects are concerned to improve cities. But a number of ideas will really help the infrastructure of Ukraine. Now we need to strive to implement them. But we must remember that everything begins with a person. Therefore, the best personal idea for all cities of Ukraine is to educate people to be self-motivated and appreciate the world around us.

References:

1. Освітнянко А.П. Планування розвитку міста: Монографія – К. КНУБА; 2001. – 460 с.;

2. Загальнодержавна програма реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2009-2014 роки. Документ 1869-15, остання редакція від 11.07.2009. [Електронний ресурс].- Режим доступу:http://zakon.rada.gov.ua

3. Шутенко Л.М., Семенов В.Т., Ковалевський Г.В., та ін. Концепція комплексного соціально-економічного розвитку м. Харкова до 2010 р. // Коммунальное хозяйство городов: Научн. техн. сб. Вып.24. – К.: Техніка, 2002. – С.3-43.

4. Карлова Е.А. Интегральные параметры моделирования социальной инфраструктуры. Київ//Міжнародний науково-практичний журнал «Економіка і держава», № 9. 2006 С. 32-37.

5. Клюшниченко Є.Є., Управління містом:Навч. Посіб./-.К.:КНУБА, 2002.- 102 стор.

6. Дж. Форрестер. Динамика развития города. М.: Прогресс, 1974.286 с.

7. О.М. Тищенко, М.О. Кизим, Т.П.Юрьєва та інш. Реформування ЖКГ: теорія, практика, перспективи: Монографія. ─ Х.:ВД»ІНЖЕК».- 2008. ─ 368 с.

Острова Г.В.,
(ф-т економіки та управління, II курс)
Ostrovaya Anna

THE PERSPECTIVES OF MARKETING DEVELOPMENT IN UKRAINE

ПЕРСПЕКТИВИ МАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ

When enterprises confronted with economic independence in practice, need to use a marketing concept for building successful strategies for the future growth. Despite the significant progress achieved by the Ukrainian in the implementation of the marketing concept for the last three years. Many of them not yet overcome the barriers on the path of awareness of the importance of a marketing idea and its practical organization.

Today the development of the concept of marketing at Ukrainian enterprises can be defined as the movement of marketing orientation at the side of the consumer orientation. Analysis of the functions of marketing, practiced by the Ukrainian enterprises, showed that the support and stimulation of sales, are considered as the most important aspects of marketing activities, while the demands of the customer is given by for lower values.

Now a careful analysis of the history and practice of development of marketing in Ukraine shows that while the basic tools are mastered. Marketing as a system and the philosophy of management of the company have not reached that level, which in market economies of the developed countries of Europe and America . Marketing helps in identifying the best opportunities for growth in defining the ways of the structural transformation of the economy in the specific social, political and cultural conditions of the country. Marketing contributes to economic development and stimulate the

transformation of social and economic systems, helping to ensure the monitoring of changes in the level of production and market demand.

Creation of an effective marketing system and, accordingly, a high level of marketing development - socio-ethical marketing relations presupposes, on the one hand the presence of a large number of consumers of the developed system of needs, which requires enterprises unconventional and variety of actions, on the other hand - the development of civil society and its institutions, with a third party - mastering the control over the enterprises of tools of marketing and understanding of its importance for the creation and maintenance of competitive advantages and development of the economy as a whole.

Thus, at the present time marketing in Ukraine is at the stage of transition from the sales orientation to the proper marketing, closer to the latter. Including this, marketing is on the way from the marketing of transactions to the marketing relations.

Development of marketing in Ukraine indicates that one only of economic development is not enough for the qualitative evolution of marketing. For the development of marketing system is necessary to require the social changes, which aren't need for the development of consumption, but also to change the structure of economy, the dominant model of business development and overcoming corruption.

The movement towards the development of effective marketing, which must be followed by professionally trained managers who are able to coordinate the activities of the enterprise, orienting it towards satisfying consumer needs in small, medium and large enterprises, connected with the training of such managers. The solution of this problem involves the development of a higher education system in the field of management and marketing that can educate Ukrainian managers in accordance with the standards of developed countries of Western Europe, which simultaneously possess knowledge and skills in specific conditions of the transformational economy.

References:

- http://gisap.eu/ru/node/535
- http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=69949

- http://www.rusnauka.com/14_APSN_2008/Economics/32278.doc.htm

Падалка М.Л. (факультет економіки та управління, III курс)

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ ОПЕРАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Ключовою рисою, яка відрізняє успішні підприємства від менш успішних є ефективність і результативність операційної діяльності. Операційна діяльність – це діяльність, здійснення якої відбувається в рамках операційної системи, щоб створити корисність шляхом перетворення ресурсів усіх видів (входів) у готову продукцію та послуги (виходи) [4].

Для того щоб підприємство змогло успішно конкурувати, необхідно не тільки володіти новітніми технологіями, мати вдалу локацію, прогресивну стратегію, але і втілювати найсучасніші підходи до управління операційною діяльністю. Історія знає достатню кількість компаній, коли менеджмент спромігся як розкрити потенціал компанії, так і зруйнувати, на перший погляд прогресивну ідею. Найяскравішим прикладом успіху є компанія Toyota. Застосовуючи підхід Кайдзен, суть якого полягає в постійному покращенню процесів виробництва, вони змогли досягти кращих результатів, ніж велика кількість конкурентів. За останні десятиліття тисячі компаній намагалися повторити досвід японської компанії Toyota. Однак ефект успішного застосування принципів TPS виявився менше в порівнянні з невдалими спробами запозичити практику японського менеджменту [2].

Існує низка інших підходів, застосування яких може значно покращити результативність операційної діяльності.

Принцип «точно-вчасно», сутність полягає в доставці необхідних матеріалів без затримки задля збереження ритмічності виробництва, він реалізується з використанням системи канбан, яка дає змогу дізнатися, коли працівником були використані всі деталі і він потребує поповнення запасів.

Принцип «дзідока», який означає використання спеціальних пристроїв, які зупиняють роботу обладнання у разі виявлення браку або збоїв в технологічному

процесі. Вперше був застосований компанією «Тойота» і допомагав уникнути переходу бракованого виробу на іншу стадію виробництва.

Принцип «збагачення робіт», сутність полягає в тому, що кожен робітник сам має право обирати діяльність в якій він буде приносити користь компанії. Вперше був застосований компанією IBM.

Принцип «рівності», означає рівність між всіма робітниками, незалежно від сутності виконуваної ними роботи. Принцип застосовується Ілоном Маском в SpaceX, де роботи над збиранням ракет і над кресленням двигунів проводяться в одній локації.

Принцип 5S - система раціоналізації робочого місця. 5 S — це ідея з японської концепції виробництва, згідно з якою порядок і чистота є основними вимогам щодо поліпшення роботи процесів, запущених на них. Чистота і підтримання порядку розглядається як основа якісної роботи. 5S використовуються у всіх сферах організації, як у виробництві, так і у сфері послуг та управління. Заохочується безпосередня участь всіх працівників. Відхилення можуть бути виявлені сторонніми особами, а також керівниками процесів.

Принцип «скорочення витрат» полягає в тому, що не варто робити нічого, що не допомагає збільшити цінність продукту. Будь-яке гальмування виробничого процесу, це втрати компанії. Уникнення втрат – вірний шлях до успіху компанії.

Принцип «каракурі» означає використання стелажів з нахиленими полицями задля зменшення навантаження на робітників і покращення ефективності виробничого процесу.

Але успіх компанії визначають не лише перераховані принципи. Все може залежати від філософії організації, готовності робітників до змін і здатності лідера вплинути на втілення цих принципів в організації. Сучасний світ вимагає майстерного поєднання основ управління операційною діяльністю, технологій і власного бачення. Необхідно розуміти, що успіх залежить в першу чергу від інтелектуального капіталу компанії, від людей, які здатні не просто реалізовувати ваше бачення, а й рухатися з вами в одному напрямку та ділитися своїми ідеями. Вірно підібраний персонал, це основа успіху компанії. Як говорив Джордж

Паттон «Не кажи людям, як робити речі. Скажи їм, що робити, і вони здивують вас своєю винахідливістю».

Список літератури:

1. Принципи менеджменту IBM [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www-03.ibm.com/ibm/history/documents/pdf/management.pdf
2. Лайкер Дж. Дао Toyota. 14 принципів менеджмента провідної компанії світу. —К., 2015. — 400 с.
3. Ванс А. Ілон Маск: SpaceX, Tesla і шлях в майбутнє. –К., 2016. – 416 с.
4. Серединська В. М. Економічний аналіз: навчальний посібник [Текст] / В. М. Серединська, О.М. Загородна, Р. В. Федорович – К.: Астон, 2010. – 592 с.
5. Управління ефективністю функціонування і розвитку підприємств: монографія/ [Г.О. Швиданенко, І.М. Рєпіна, В.П. Кукоба та ін.]. – К.:КНЕУ, 2016. – 397 с.

Панчук О.А.,

(ф-т економіки та управління, 1 курс)

Panchuk Oleksii

WHY SHOULD UKRAINE PAY ATTENTION TO SMALL SUCCESSFUL COUNTRIES?

ЧОМУ УКРАЇНІ ВАРТО ЗВЕРНУТИ УВАГУ НА МАЛЕНЬКІ УСПІШНІ КРАЇНИ?

As we all know, Ukraine is situated in the center of Europe. We have enough raw materials; our territory is huge. Furthermore, we have an outlet to two seas. So, in brief Ukraine has a perfect location. It seems we must be successful, unfortunately we are not. We have decided to figure out what the key to success is, analyzing the phenomenon of small countries. We want to consider the Netherlands and Denmark .Both of them have a high level of economic, political and social lives.

So, let’s start with the Netherlands .This country is situated in Western Europe, it is almost ten times smaller than Ukraine. It is located next to Germany and Belgium. The Netherlands is surrounded by the North Sea. The country combines agriculture with production.[4] For example, Dutch cheese is famous around the whole world and the same is true for Dutch flowers. The country ranks №1 in export of flowers and is the second largest food exporting country[2] As the analysis shows, the most developed and strong industries are electronics, machine building and chemical production. The government supports businesses and startups. It is one of the best country to set up and do business, because of absence of bureaucracy and corruption. The country actively tries to implement as many new technologies as it is possible [5]. For example, even in the most ancient industry –agriculture , modern technologies are applied in crop harvesting. The government spends huge sums of money on social benefits. The main policy is to get a balance between production and services. There are a lot of research centers and scientists constantly working on creating something new and innovative.

Let`s now consider Denmark .It is quite a comfortable and suitable country to live in, because Denmark has the best levels of social and political lives. [3] It heads different world ratings such as “The corruption Perceptions Index” or “The Rule of law Index“ or even “The world average salaries” [6]. The country is situated next to Germany. Denmark has an intermediate position between Central Europe and Scandinavia. So, this is a perfect location. Furthermore, there are oil and gas reserves and it is used for domestic consumption and for export. It has an outlet to two seas, facilitating the international trade. The government tries to encourage new technologies and innovations [1]. The country has a low inflation rate .Denmark tries to successfully combine agriculture with industry and is largely successful in this. About 40% of national income is generated by industry. There is an enormous export of oil, food and machinery. The social system is at a high level, for instance, there is free health care. Denmark is a leader in application of renewable energy sources. It is has a lot of pros, such as it is cheaper and safer and it is a part of new technologies.

Ukraine has a great chance to become a developed and rich country. We have analyzed two different states. Each of them has it is own key to success, but also something in common. For example:

1. Favourable geographical location.

2. Absence of corruption. Each of the analyzed countries has rooted out corruption and Ukraine has to do the same; otherwise we won't be able to attract foreign capital.

3. Startups and strong corporations. It is very important to create perfect conditions for startups in every country. It is certainly necessary to support them financially.

4. New technologies and science. Beyond all doubt, Ukraine must facilitate introduction of new technologies in our lives, making our research centers more competitive.

5. A simple rule is: sell more, buy less. Each of the analyzed countries has a large export exceeding import.

So, the main idea of our paper is to identify best practice following which it is possible for Ukraine to improve the economic situation in the country and the living conditions for the masses using the available potential.

References:

1.Економіка Данії [Електронний ресурс] // Вікіпедія. – Режим доступу : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0_%D0%94%D0%B0%D0%BD%D1%96%D1%97

2.Економіка Нідерландів [Електронний ресурс] // Вікіпедія – Режим доступу: : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%95%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D1%96%D0%BA%D0%B0_%D0%9D%D1%96%D0%B4%D0%B5%D1%80%D0%BB%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%96%D0%B2

3. Индекс верховенства закона в странах мира [Електронний ресурс] // Гуманитарные технологии.Аналитический портал. – Режим доступа : http://gtmarket.ru/research/rule-of-law-index/info

4.Нідерланди встановили рекорд з експорту АПК-інновацій [Електронний ресурс] // Журнал Пропозиція. – Режим доступу : http://propozitsiya.com/ua/niderlandy-vstanovyly- rekord-z- eksportu-apk- innovaciy

5. Почему в Нидерландах хорошо : о технологиях в самой свободной стране Европы [Електронний ресурс] // Журнал про інтернет-бізнес AIN.UA. – Режим

доступа : https://ain.ua/2016/09/18/pochemu-v- niderlandax-xorosho-o- texnologiyax-v- samoj-svobodnoj- strane-evropy

6. Чому Копенгаген такий зручний ? [Електронний ресурс] // BBC news Україна. – Режим доступу : https://www.bbc.com/ukrainian/vert_tra/2016/03/160328_vert_tra_copenhagen

Папенко О.М. (ф-т маркетингу, IV курс)

МАРКЕТИНГОВА ТОВАРНА ПОЛІТИКА ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ ЇЇ ВДОСКОНАЛЕННЯ

Головна мета формування асортименту - найбільш повне задоволення купівельного попиту. Методи стимулювання збуту та формування попиту, зокрема рекламна підтримка товарів, в умовах насиченого ринку також впливають на формування торгового асортименту [1]. Добре продумана асортиментна політика не тільки дозволяє оптимізувати процес оновлення товарного асортименту, але і служить для керівництва підприємства свого роду показником загальної спрямованості.

Для створення оптимального асортименту, який би задовольнив найбільше число споживачів необхідний постійний аналіз портфелю продуктів конкурентів та цінових сегментів, які кожна категорія продукту займає. Звісно не менш важливим є врахування очікувань покупців щодо асортименту бренду та вимог до якості товарів. На рис.1 показаний аналіз портфеля продуктів для макіяжу відомого бренду Bourjois Paris в розрізі цінових сегментів на ринку.

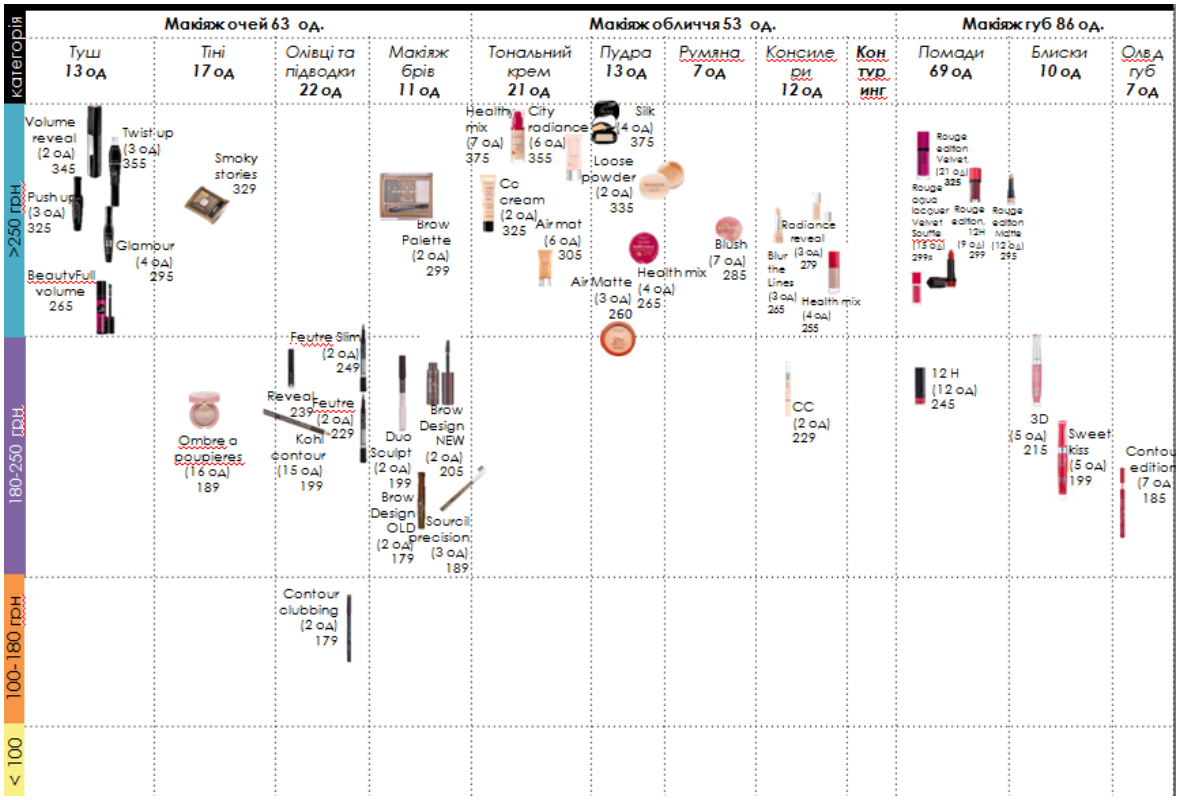

Рис.1. Карта товарного асортименту по ціновим сегментам бренду Bourjois Paris за 2018 рік.

Отже, можемо бачити, що даний бренд займає на ринку нішу середнього та вище середнього цінового сегменту. Насиченість товарної номенклатури складає 202 товарні одиниці, ширина - 11, при цьому асортиментні групи можна об’єднати в 3 категорії: макіяж очей, макіяж обличчя та макіяж губ. Найбільше одиниць в асортиментних групах «Помада для губ», «Олівці та підводки для повік» та «Тональний крем для обличчя». Якщо порівняти ці дані з конкурентами, то насиченість портфеля бренда Eveline 227 од., Color Me 344 од., Rimmel 119 од., Lamel 188 од. Отже, Bourjois Paris має середньоринкову кількість одиниць продукції.

Базуючись на аналізі товарного асортименту конкурентів та дослідженні особливостей потреб споживачів при покупці косметики (опитування було проведено автором), можна виділити наступні напрями покращення товарної політики бренду Bourjois Paris:

1. Збільшити кількість палітр тіней для повік. Також, створити універсальну палітру з різних відтінків, яку можна використати для макіяжу обличчя, очей та губ.

2. Додати в портфель праймери, ББ та СС креми, які будуть базою для нанесення макіяжу.

3. Розширити асортимент товарів для групи «Румяна», оскільки зараз знову починає набирати популярність техніка макіяжу дрейпінг.

4. Критичним є відсутність продуктів в сегменті «Контуринг обличчя» хайлайтерів, скульпторів, тощо. Адже за опитуванням (проведено автором) було виявлено, що споживачі вважають трендом використання хайлайтерів, румян та бронзрерів.

Не менш важливим є постійне оновлення та розширення асортименту декоративної косметики за рахунок новинок по реалізованим торговим маркам.

Створення сайту з інформацією про нові види продукції дозволить проводити дослідження ринку (вивчати купівельний попит) і одночасно формувати інтерес покупця до новинок. Тут же може бути детальна інформація про участь підприємства у підготовлюваних виставках - продажах, ярмарках, форумах та інших торгово-виставкових заходах і характеристика продукції, представленої на них. Це дозволить охопити ще більше аудиторії, збільшивши одночасно дієвість рекламного носія у багато разів (реклама на сайті постійна). Планування процесу вилучення з виробничої й (або) збутової програми товарів, що втрачають ринкові позиції.

Таким чином, асортимент косметичних засобів, як і інших товарів, необхідно постійно розширювати і модифікувати, щоб встояти на ринку в умовах жорсткої конкуренції. Для цього потрібно досліджувати ринок, його насиченість, тренди та вимоги споживачів.

Список використаних джерел

1. Калужский М. Л. Стаття: Товарна політика в маркетингу: що, для кого і як виробляти, 2016– [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.elitarium.ru/tovarnaja-politika-tovar-rynok-assortiment-prodazhipribyl-marketing/

2. Український ринок парфумерно-косметичної продукції // Асоціація «Парфумерія та косметика України [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://apcu.ua/rinkovidoslidzhennya-ta-statistichni-dani/parfumerno-kosmetichnijrinok-ukraini.htm.

3. Пріоритети при створенні нового продукту в стислі терміни [Електронний ресурс] // Nielsen. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://www.nielsen.com/ua/uk/insights/news/2018/four-priorities-when-creating-a-new-product-in-a-short-time.html.

4. Офіційний сайт магазину Ватсонс [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://www.watsons.ua/.

5. Офіційний сайт магазину Ева [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://eva.ua/

Парасина В.В. (ф-т економіки та управління, магістрант)

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ МЕБЛЕВИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ

Виробництво меблів є однією з галузей, яка буде цікава найближчим часом іноземним інвесторам в Україні, це одна з сфер найбільш чуттєвих до зовнішньоекономічного впливу. Вже зараз багато вітчизняних виробників запроваджують європейські стандарти на підприємствах, так як для західних партнерів основною умовою співпраці є не ціна товару, а відповідність продукції європейським стандартам.

Сьогодні на українському меблевому ринку існує безліч пропозицій у різних сегментах, як з імпортних виробників, так і з українських. Однак, одним із суттєвих чинників, які впливають на розвиток меблевого виробництва, є також рівень платоспроможності населення.

Впродовж декількох останніх років вітчизняні виробники зосередили свої дії на оновленні устаткування, адаптації до нових технологій виробництва та використання новітніх матеріалів. Як результат, якість українських меблів помітно зросла і вони стали конкурентоспроможними на міжнародному ринку. Великої уваги почали приділяти додатковим послугам та товарам

доповнювачам, скороченню термінів доставки готових меблів та ін. Меблеві компанії України досі проводять стрімку модернізацію виробничих потужностей.

В даний час ринок виробництва меблевої продукції в Україні невеликий, але в повній мірі відкритий для міжнародної торгівлі. Наразі загальна кількість підприємств з виробництва меблів в Україні біля 8 тисяч, однак з них діючі підприємства - 3 тис.; великі і середні - майже 2 тис.

Пріоритет розвитку меблевої промисловості прямо пов'язаний з розвитком прогресивних конструкційних матеріалів, зокрема, деревноволокнистих плит середньої щільності (MDF), застосування яких у якості конструкційного матеріалу дозволить значно знизити матеріаломісткість і собівартість меблів та, відповідно, підвищити ефективність їх виробництва та конкурентоспроможність продукції.

Виробництво меблевої продукції в Україні проявляє активне і стабільне зростання. Виробники готуються до розвитку та входу на нові ринки, незважаючи на складну політичну та економічну ситуацію в країні. Фахівці прогнозують збільшення виробництва і реалізації продукції в найближчі роки. Зростання обсягів очікується у розмірі 10-15% на рік у таких секторах, як: домашні меблі, офісні меблі, меблі для спеціальних цілей. Продовжується тенденція до зниження частки ринку сегменту дешевих меблів та збільшення частки меблів з середньо цінового сегменту. Також прогнозується, що вказані тенденції призведуть до зростання частки ринку імпортованих меблів та активного перерозподілу ринку.

Головними країнами - покупцями української меблів є країни СНД та країни Західної Європи. Експорт меблів забезпечує здійснює біля чверті компаній, що займаються його виробництвом (в основному – великі меблеві компанії).

Разом з тим недоліком європейських меблів для нашого споживача є висока ціна і тривалий термін виробництва, тому вітчизняні виробники витісняють імпортні меблі з низького і середнього цінових сегментів, залишаючи імпортну продукцію в сегменті дорогих меблів. Так, більшість імпорту на нашому ринку зосереджено в еліт і бізнес-класі для дому та офісів. Лідером серед імпортованої продукції є меблі з Італії. Крім того, значна частка імпорту припадає на

білоруські, литовські, німецькі, польські, румунські, французькі, фінські й чеські меблі.

У найближчі кілька років експерти очікують продовження зростання меблевого ринку. Українська асоціація виробників меблів об'єднує зусилля виробників меблів з метою захисту та розширення своїх прав та інтересів, а також сприяння національному виробництву меблів.

Висновки. На сьогоднішній день меблевий ринок України є досить прибутковим, і тому з кожним роком з'являється все більше нових фірм, що виробляють та реалізують меблеву продукцію. При детальному аналізі зовнішнього середовища, та своєчасній реакції на зміни в ньому, існують реальні можливості щодо експорту продукції та розвитку підприємницької діяльності на ринку меблів України. Для покращення та активізації діяльності підприємств необхідно модернізувати обладнання, використовувати європейські стандарти виготовлення та якісну сировину, залучувати іноземні інвестиції.

Список використаних джерел

1. Kiev International Furniture Forum Kiff [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.kiff.kiev.ua/en/news_categories/kiff-exhibition-furniture-market-in-ukraine-is-developing.html.

2. Розвиток підприємницької діяльності на ринку меблів України [електронний ресурс] // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". – 2013. – Режим доступу до ресурсу: http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2616.

Паращенюк О.І.,
(ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ІННОВАЦІЇ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ЯК УМОВА РОЗБУДОВИ СЕРВІСНОЇ ДЕРЖАВИ

Сучасне управління у публічному секторі України потребує вдосконалення у наданні публічних послуг на основі втілення концепції сервісної держави. Концепція сервісної держави передбачає зміну підходу до управління в публічному секторі,головним призначенням держави стає служіння людині, а ключовою функцією публічних установ – надання якісних послуг громадянам.

Основний зміст і соціальне значення сервісної держави пов’язано з процесом надання публічних послуг. Сервісна ідея розвитку публічного управління ґрунтується на класичній економічній схемі “виробник послуг – споживач”, де стійкість і легітимність публічних інститутів пов’язано з ефективністю виявлення, моделювання й реалізації індивідуальних і групових інтересів і потреб [1].

Нині в Україні існує проблема децентралізації, є ризик втрати контролю з боку виборців за діяльністю місцевої влади, посилення політичних монополій, у процесі втілення реформи виникає питання соціально-економічної диференціації на заможні і бідніші громади. Децентралізація тягне за собою і проблему в наданні публічних послуг. Система влади і державного управління, що була сформована в Україні за часи незалежності, має суттєві недоліки, головним з яких є надмірна централізація влади та відсутність реальної самостійності територіальних громад у вирішенні проблем місцевого значення. Багато звичайних громадян України, які проживають у маленьких містах та селах, не можуть отримувати якісні публічні послуги.

Проведені опитування свідчать про наявність низки проблем при наданні публічних послуг, а саме: великі черги (про це заявили 42 %

респондентів), відсутність чітких пояснень щодо потрібних документів і необхідність відвідувати установи кілька разів (30 %), тяганина із розглядом справи (28 %), необхідність ходити до інших інстанцій (20 %), а також купувати бланки і сплачувати за якісь «додаткові послуги» (19 %) [4].

З подібними проблемами свого часу зіштовхувалися майже всі країни світу. І, як засвідчив час, найкращим способом їх розв'язання є створення сервісної моделі публічного управління. Концепція «сервісної держави» в 1980-1990 роках отримала масштабне розповсюдження і практичне впровадження в діяльність державних і самоврядних органів управління в США та в багатьох країнах Західної Європи [3].

Сервісну модель модернізації публічного управління, тобто модель модернізації відносин між органами публічної влади та громадянами, побудовано на низці ключових принципів:

1) *Принцип клієнтських відносин між громадянами і органами влади:* роль чиновника зводиться до технічного обслуговування потреб громадян.

2) *Принцип конкурентності публічних послуг*: передача низки публічних функцій приватним компаніям, які отримали можливість надання публічних послуг поряд із публічними органами влади.

3) *Принцип мережевої побудови системи управління:* мережева організація публічної влади, що заснована на інформаційно-комунікаційних технологіях, дозволяє виконувати державні функції з найменшими ресурсними і часовими витратами.

4) *Принцип незалежного оцінювання якості публічних послуг* : упровадження системи соціального оцінювання й рейтинги, за якими оцінюється ефективність публічних органів влади, що дозволяє здійснювати об'єктивний моніторинг ефективності публічних структур.

5) *Принцип оптимізації технологічного ланцюжка надання публічних послуг*: дозволяє, не передаючи приватним корпораціям суто публічних функцій, винести виконання окремих технологічних операцій з малоефективних бюрократичних структур у приватний сектор економіки,

прискоривши тим самим процес отримання публічних послуг у цілому [2].

В Україні, на жаль, до цього часу зберігаються та діють застарілі функціональні моделі, які дісталися у спадок ще з Радянських часів, з притаманними їм жорсткою централізацією управління, низькою ефективністю й інертністю державного апарату, неспроможністю адаптації до сучасних технологічних платформ.

Пріоритетними напрями реалізації концепції «сервісної держави» в України, на нашу думку, мають стати:

1. Підвищення ефективності публічних послуг та зниження витрат на їх надання.
2. Відкритість та прозорість діяльності державних установ.
3. Впровадження “електронного уряду”.
4. Проведення зовнішніх аудитів для забезпечення дієвості створеної системи та її постійне вдосконалення.
5. Забезпечення регулярного висвітлення результатів моніторингу надання публічних послуг у ЗМІ.

Саме впровадження сервісної моделі управління здатне забезпечити виконання поставлених завдань, завдяки кардинальному перегляду виконуваних державою функцій з максимальною їх деконцентрацією та децентралізацією.

Література:

1. Коженко Я. В. Концепции “сильного” и “сервисного” государства в контексте модернизации государственного управления в России: общее и отличное // Фундаментальные исследования. 2012. No 3. – С. 744–748.
2. Концепція сервісно орієнтованої держави в контексті модернізації публічного управління [Електронний ресурс] / П. С. Клімушин, Д. В. Спасібов // Теорія та практика державного управління – Режим доступу до ресурсу: http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2017-2/doc/1/03.pdf
3. Лис А. Б. Світовий досвід надання послуг населенню державними і самоврядними органами влади [Електронний ресурс] / А. Б. Лис // Аспекти публічного управління. – 2015. – Режим доступу до ресурсу:

http://nbuv.gov.ua/UJRN/aplup_2015_9_8

4. Якість надання адміністративних послуг:оцінка населення. Оцінки діяльності центрів надання послуг у 10 містах України [Електронний ресурс] // Прес-конференція фонду «Демократичні ініціативи їм.Ілька Кучеріва». – 2013. – Режим доступу до ресурсу: http://www.dif.org.ua/ua/publications/press-relizy/jakist-nadaistah-ukraini.htm

Паращенюк О.І.,
(ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

АКТИВІЗАЦІЯ АНТИКОРУПЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Надзвичайно високий рівень корупції в Україні визначається вітчизняними та закордонними фахівцями. Корупція в Україні набула ознак системного явища, яке поширює свій негативний вплив на всі сфери суспільного життя, все глибше проникає у повсякденне житті як основний, швидкий та найбільш дієвий протиправний засіб розв'язання питань, досягнення певних цілей. Масштаби поширення корупції загрожують національній безпеці України. У зовнішньому глобальному середовищі негативними наслідками корупції можуть бути: втрата країною політичних та економічних позицій на міжнародній арені; перешкоди у вступі в авторитетні та престижні міжнародні організації або виключення з них; міжнародна ізоляція та застосування міжнародних санкцій; повне припинення іноземних інвестицій [3].

Одним із показників визначення рівня корупції в країні є "Індекс сприйняття корупції". Для його виявлення використовують міжнародну рейтингову оцінку "Національної системи доброчесності"(НСД), яка проводиться організацією Transparency International Україна у співпраці з провідними антикорупційними експертами Центру протидії корупції, Центру політико-правових реформ та ін. Головним завданням НСД є оцінювання, що охоплює

основні сфери діяльності держави, що відповідають за боротьбу із корупцією. До них входять не тільки державні органи, але й політичні партії, громадянське суспільство, ЗМІ та бізнес.

За оцінкою НСД у 2018 році корупція залишається системною проблемою, яка існує на всіх рівнях державної влади. Україна здобула 30 балів (менше третини) зі 100 можливих (максимум, що показує відсутність корупції у країні) за показником "Індексу сприйняття корупції" 2017 року і посіла 130 місце (зі 180 країн) [4].

Антикорупційна активність населення може мати різні форми: від уникнення корупційно небезпечних ситуацій до блокування руху на автошляхах. У 2010 році "Інститутом гуманітарних прикладних досліджень" було проведено загальнонаціональне опитування населення України. Під час дослідження респонденти повинні були визначити, який тип протидії корупції є найбільш поширеним в Україні. Більшість опитаних (76%) вважають, що це «пасивне очікування змін, не втручання в ситуацію»; 66% респондентів вважають, що для більшості населення властиво «невдоволення ситуацією, але водночас відчуття неспроможності її змінити». Третина респондентів вважає, що звичайним людям корупція вигідна [1].

В Україні важливо активізувати суспільну протидію корупції, але для цього необхідно активізувати антикорупційний потенціал громадян. Саме антикорупційний потенціал зможе пробудити бажання у людей боротися з корупцією. Індикаторами антикорупційного потенціалу громадянського суспільства в міжнародних дослідженнях виступають: рівень громадського супротиву корупції (невдоволення); антикорупційна активність ЗМІ та громадських організацій.

На наш погляд, доцільно оцінювати індикатори антикорупційного потенціалу. Засоби масової інформації є одним з головних суб'єктів антикорупційної боротьби. Водночас ефективність їхньої діяльності досить сильно залежить від їх прозорості та незалежності. До показників антикорупційного потенціалу засобів масової інформації головним чином

відносять поширеність журналістських розслідувань корупційних злочинів та ефект інформаційних повідомлень про них. Оскільки “корупція не любить розголосу”, найбільший антикорупційний ефект має співпраця журналістів з правоохоронними органами, а саме, оприлюднення звітів з корупційних зловживань держслужбовців, відкриття проваджень за результатами журналістських розслідувань тощо. До основних перешкод журналісти відносять залежність від власників (63%), проблему доступу до інформації, закритість влади (43%), тиск з боку влади (37%). Серйозною проблемою є проблема безпеки журналістів (59%) [1].

Громадянське суспільство утворюють різноманітні громадянські структури – неурядові, некомерційні організації, які можуть існувати в різних організаційно-правових формах, зокрема, в формі громадських об’єднань, політичних партій, професійних спілок, фундацій, а також релігійних організацій. Саме недержавні організації і складають суспільну, громадську підсистему забезпечення соціальної безпеки, а відтак і боротьби з корупцією, яка функціонує в тісній взаємодії з державними структурами.

«Спеціалізація» певних організацій на антикорупційній тематиці загалом є позитивним моментом, однак в українських реаліях це може створювати певні ризики. Не рідко антикорупційні організації часто самі стають ланкою неформальних структур кримінальної спрямованості, де вони виконують функцію «громадського прикриття», активно використовуючи маніпуляцію громадською думкою для дискредитації органів, що протидіють таким формам злочинної діяльності.

Сьогодні в Україні існує ще одна проблема-використання антикорупційного потенціалу «людського фактора». Люди будують ілюзії щодо тих засобів, які мають застосовуватися у протидії корупції. Саме «антикорупційні» ілюзії є сьогодні тією перешкодою, яка заважає нам ефективно протидіяти корупції. Зокрема, поширеною є «народна» ілюзія, що полягає у неправильному тлумаченні того факту, який описується з допомогою приказки «Риба гниє з голови!». Ця приказка правильно відображає одну із властивостей корупції. Але вона залишає

відкритим питання: «А чому ця голова загниває?». Кримінологічні дослідження сьогодні дають достатньо підстав для відповіді на це корінне питання: «риба гниє з голови тому, що хвороба уразила інші органи риби». Під цими «іншими органами риби», як це випливає з тлумачення приказки, слід розуміти саме громадян, які утворюють «громадянське суспільство» [2].

Виходячи з цього, слід зазначити, що корупційне гниття «голови» має місце тоді, коли певна «хвороба» уражає «людський фактор», тобто волю й свідомість громадян, від яких залежить стан здоров'я «голови». Існує наступна закономірність – яке соціальне «здоров'я» громадян, таке «здоров'я» й «голови» суспільної «риби» [2].

Досвід країн, яким вдалася декорумпізація, свідчить, що протидія корупції може бути успішною тоді, коли злочинності, у тому числі корупційній злочинності, буде оголошена «моральна війна», у поєднанні із застосуванням антикорупційного законодавства. Тому в Україні слід спиратися на концепцію «морально-правової протидії корупції». Відповідно до цієї концепції формула протидії корупції має бути наступною: «формування антикорупційної моральності у суспільстві плюс застосування антикорупційного законодавства» [2].

Найбільшою перешкодою на шляху до розв'язання цього завдання є закоренілий моральний нігілізм, тобто зневажання ролі моральності як неодмінної складової «людського фактора» у суспільстві: аморальні люди не можуть бути справжніми громадянами, спроможними розбудовувати "нову" Україну.

Отже, на нашу думку, корупція впливає на весь "організм" функціонування нашої держави. Звичайні громадяни поодинці невзмозі зробити переворот. Лише об'єднавшись разом ми зможемо побороти корупцію та знайти шляхи для розвитку. Українці-розумний народ, з гарним менталітетом, витримкою та потенціалом. Нам потрібно активізувати нашу націю та виступити проти олігархії та бюрократизму, проти хабарництва та корупції. Низький антикорупційний потенціал громадянського суспільства в Україні виявляється в тому, що на сьогодні ураженими корупцією вважаються навіть ті інститути громадянського

суспільства, які традиційно вважалися спроможними контролювати і впливати на її рівень, – ЗМІ та громадські організації. Українці зможуть побороти корупцію за методами гласності, відкритості та доступності інформації.

Літераратура:

1. Волянська О.В. /Антикорупційний потенціал громадянського суспільства в Україні та чинники,що його зумовлюють/Олена Волянська.-[Електронний ресурс]. Режим доступу: http://periodicals.karazin.ua/index.php/mtpsocio/article/viewFile/4307/3882

2. Індекс корупції CPI [Електронний ресурс] // Transparency International Ukraine. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://ti-ukraine.org/research/indeks-koruptsiyi-cpi-2017/

3. Корупція як фактор загрози національній безпеці та суспільному ладу України [Електронний ресурс] /М.Нинюк,І.Нинюк//Конституційне, адміністративне, інформаційне та фінансове право-С.72-Режим доступу: http://esnuir.eenu.edu.ua/bitstream/123456789/8384/1/нинюк.pdf

4. Костенко О.М./ "Людський фактор"-основний антикорупційний засіб/Олександр Костенко//Часопис Київського університету права-2014.-№4.-С.8-12.-Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2014_4_3

Пасічник І. (ф-т обліку та податкового менеджменту, ІІ курс)

МАЛЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Малий бізнес є важливим елементом ринкової економіки будь-якої країни світу. Саме мале підприємництво неабияк впливає на загальну економічну ситуацію держави та визначає основні напрями її розвитку. Тому аналіз та дослідження цієї проблеми є актуальним на сьогоднішній день.

Станом на 2016 рік, за даними Державної Служби Статистики України, налічувалось 291154 малих підприємств, що становить близько 95% від загальної кількості підприємств[9].

За кількістю зайнятих працівників на підприємствах, на малий бізнес припадає майже 30% від загальної кількості, і він випереджає в цьому сенсі велике підприємництво. Тобто мале підприємництво надає чималу частку робочих місць українцям, і саме розвиток цього виду бізнесу допоможе вирішити проблему зайнятості в Україні.

Обсяг реалізованої продукції малих підприємств становить близько 20% загального обсягу, що у грошовому вимірі дорівнює 1177385,2 млн. грн[10]. Найбільша частка належить сільському, лісовому та рибному господарству (приблизно 35%), будівництву (майже 49%), операціям з нерухомим майном (55.9%) та освітній діяльності (60,1%).

Порівняно із 2012 роком, у 2016 обсяг виробленої продукції, товарів та послуг малими підприємствами зріс майже вдвічі (у 2012 році він становив 347167,9 млн. грн., а у 2016 - 690054,9 млн. грн.).

Загалом прибутковими в Україні станом на 2016 рік виявились 73% малих підприємств (їх загальний прибуток дорівнює 107312,5 млн. грн.), решта ж – зазнала збитків.

Нормативно-правовими актами, що регулюють діяльність малих підприємств, в Україні є: Господарський кодекс України, Закон про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні, стаття 4 Закону про підприємництво та ін.

Значення малого бізнесу в економічній системі України, як і в системах інших розвинених країн світу, важко переоцінити. Розвиток малого бізнесу дійсно сприяє розвитку економіки в цілому. В першу чергу, мале підприємництво створює конкурентне середовище та гальмує процеси монополізації, що безсумнівно позначається на національній економіці.

---

[9] Державна Служба Статистики України: https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2013/fin/kp_ed/kp_ed_u/kp_ed_u_2016.htm

[10] https://ukrstat.org/uk/operativ/operativ2013/fin/kp_ed/kp_ed_u/orp_ed_u_2016.htm

Окрім цього, малий бізнес є двигуном науково-технічного прогресу, адже аби зайняти нішу на ринку, підприємці повинні якось зацікавити споживача, тобто запропонувати йому щось нове. Таким чином і відбувається розвиток, впровадження нового продукту, нових технологій та ін.

Як вже зазначалось раніше, малий бізнес розв'язує проблему безробіття в країні, адже велика кількість фірм створює велику кількість робочих місць, підвищуючи зайнятість населення[11].

На жаль, в Україні існує велика кількість чинників, що гальмують розвиток малого бізнесу. До таких чинників можна віднести:

- недосконалість механізму реалізації державної підтримки малого бізнесу;
- високі податки;
- неефективне нормативно-правове забезпечення;
- обмеженість фінансових ресурсів[12].

Для того, щоб мале підприємництво перейшло на новий етап свого розвитку, необхідно вирішити низку проблем. Потрібно впровадити ефективну, менш обтяжливу податкову систему, забезпечити «дешеві» кредити для тих, хто хоче почати бізнес, стимулюючи підприємницьку діяльність таким чином. Необхідна реформація в нормативно-правовій законодавчій сфері та стимулювання інноваційних ідей[13].

Отже, загалом Україна має величезний потенціал для розвитку малого бізнесу. Проаналізувавши динаміку деяких показників, можемо зробити висновок, що мале підприємництво має тенденції до зростання та розвитку. Але все ж

---

[11] Д.В. Васильєва. Актуальні проблеми розвитку малого бізнесу в Україні, 2011: http://mer.fem.sumdu.edu.ua/content/acticles/issue_14/D_V_VasilyevaTopical_Problems_of_Small_Business_Development_in_Ukraine.pdf

[12] Фещенко С.С. Сучасні проблеми розвитку бізнесу в Україні / С.С. Фещенко // Управління розвитком, № 2, 2014.

[13] Проект розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії розвитку малого і середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року": http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=6b237e21-1d83-41af-a03a-9fe25be93530&title=ProektRozporiadzhenniaKabinetuMinistrivUkrainiproSkhvalenniaStrategiiRozvitkuMalogoISerednogoPidprimnitstvaVUkrainiNaPeriodDo2020-Roku

існують певні, досить важливі проблеми, вирішення яких не можна ігнорувати. Тому держава повинна поставити перед собою ще одне завдання – створення сприятливого «клімату» для малого бізнесу.

Пастернак О.С., Губень А.С., Темченко В.В., студенти III курсу
ННІ «Юридичний інститут

JUVENILE JUSTICE SYSTEMS

The Concept and functions of juvenile justice. Juvenile justice is the area of criminal law applicable to persons not old enough to be held responsible for criminal acts. Juvenile law is mainly governed by state law and most states have enacted a juvenile code. The main goal of the juvenile justice system is rehabilitation rather than punishment.

There are six main functions of the juvenile justice system:

- ✓ skill development
- ✓ habilitation
- ✓ rehabilitation
- ✓ addressing treatment needs
- ✓ successful reintegration of youth into the community
- ✓ educational function.

The Juvenile justice systems in Europe. The juvenile justice system in Europe provides for sanctions that combine educational and other measures aimed at improving compliance with the norm violated by the juvenile offender. For example: mediation, victim-offender reconciliation of family group conferences.

Across Europe educational and other measures have been developed, such as social training courses and cognitive-behavioral training and therapy.

The 2003 recommendation of the Council of Europe main aim of juvenile justice is to prevent the individual from reoffending.

The juvenile prosecutors, courts, social workers and youth welfare agencies and projects such as mediation schemes continue to operate in a reasonably moderate way

and thus to resist penal populism. Deprivation of liberty remains the truly last resort in Scandinawia and indeed most other regions and countries.

Factors that effect police decision making in the context of juveniles. There are the following factors that influence decision making by the police in the context of juveniles: seriousness of the offense; prior record; demanor; social class. Among basic demographic indicators the following can be found: age; race; gender.

Causes of criminality. The most common causes of crime are:

a) Lack of legitimate roles;
b) Non-conformity;
c) Peer pressure;
d) Lack of self control/hedonism;
e) Biological factors;
f) Educational disparity;
g) Blank time issues;
h) Entertainment exposure;
i) Poverty.

Steps to resolve the Juvenile Justice Policies. There are three areas in which policies are still unresolved, also at the international and European level:

1) to raise the age of criminal responsibility to at least the European average of 14 or 15;

2) to increase the maximum age at which young offenders can be treated as if they were juveniles;

3) to resist the tendency to treat juveniles as adults.

Juvenile Justice Reforms in Europe. To improve the juvenile justice system in Europe is necessary to make the following reforms:

• to eliminate the entire juvenile justice sub-system and try kids in adult court;
• to abolish status offenses;
• to abolish juvenile court;
• to adopt the Blended Sentencing model;
• to transform juvenile prisons into education and training centers with an employment focus.

Juvenile justice systems in Ukraine. During 2001, the Verkhovna Rada of Ukraine adopted laws: On April 26, 2001 "About the Protection of Childhood", dated June 21, 2001 "About Social Work with Children and Youth", dated November 15, 2001 "About Prevention of Violence in the Family", and in 1995 the Law "About the bodies and services for juvenile and special institutions for minors" was adopted on January 24, 1995, which provides for the creation at the courts of the institute of court tutors, the provisions of which are approved by the Supreme Court of Ukraine, the Ministry of Justice of Ukraine, Ministry of Education of Ukraine.

Juvenile Justice Models in Ukraine:

1. School Police Officer Model
2. The Pre-Sentence Reports model
3. Juvenile Probation: Attendance Centre Model.

Ukraine is a young country, which needs to reform existing institutions and introduce new, engaging non-governmental organizations.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Про охорону дитинства: закон України від 26.04.2001 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 30. – Ст. 142.
2. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: закон України від 21.06.2011 р.// Відомості Верховної Ради України. – 2001. - № 42. – Ст. 213.
3. Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей: закон України від 24.01.1995 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1995. - № 6. – Ст. 35.
4. https://www.vkksu.gov.ua/ua/about/visnik-vishoi-kvalifikatsiynoi-komisii-suddiv-ukraini/creation-of-juvenile-justice-system-in-light-of-the-new-criminal-procedure-code-of-ukraine/
5. http://www.zurnalai.vu.lt/files/journals/196/articles/3676/public/31-76.pdf

Перепелиця І. В. (ф-т маркетингу, III курс)

ВПЛИВ НЕЙРОМАРКЕТИНГУ НА ПОВЕДІНКУ СПОЖИВАЧІВ

Сьогодні маркетингові інновації посідають важливе місце в загальній системі інновацій. Нейромаркетинг є новим та недостатньо дослідженим видом маркетингу, пов'язаним з дослідженням поведінки споживача із застосуванням інструментарію нейронаук. Це важливо, оскільки за різними оцінками, близько 85% кінцевих споживачів роблять покупки, керуючись підсвідомими поривами.

При проведенні традиційних маркетингових досліджень у вигляді опитувань існує велика ймовірність того, що маркетологи отримають недостовірні або неточні дані. А предметом нейромаркетингу є вивчення неусвідомлених реакцій людини на певні подразники, для реєстрації яких використовують спеціалізовану апаратуру. При проведенні нейромаркетингових досліджень фіксують частоту пульсу, дихання, рух зіниць, потовиділення. Метою нейромаркетингових досліджень є оцінка нейрофізіологічних проявів реакцій респондентів, що дозволяє розширити розуміння того, як покупець приймає рішення. [1]

Найпопулярнішу технологію нейромаркетингу почали використовувати ще в кінці XIX ст. Професор Гарвардського університету Джері Залтман заявив про вплив графічних елементів на підсвідомість людини. Правильно підібрана картинка активує в мозку приховані позитивні асоціації і аналогії, які спонукають його зробити покупку. Наразі цим прийомом користуються майже всі бренди. Автомобільні компанії, наприклад, замість реклами технічних характеристик авто говорять про сімейні цінності, статусність, можливості пізнавати світ. [2]

Нейромаркетинг базується на розумінні того, що в процесі прийняття рішення про покупку споживач керується всіма п'ятьма почуттями.

Одним з головних інструментів нейромаркетингу є зоровий канал. Правильно підібране кольорове рішення інтер’єру сприяє збільшенню активності покупців у магазині. Кожен колір несе свою психологію і викликає певні асоціації. 66 % нашої уваги ми приділяємо саме кольору, тому його вплив можна ефективно використовувати у створенні фірмового стилю компанії. Фахівці стверджують, що глибокі «оксамитові» тони краще застосовувати при оформленні товарів вищої категорії, а легкі світлі – недорогих товарів. [3]

Вчені Берлінського університету фізіології довели, що правильно підібраний колір упаковки або вітрини здатний збільшувати попит на товар на 30 %, не зважаючи на те, наскільки продукт подобається покупцю або, навпаки, знизити попит при неправильному використанні кольору. Також поліпшити настрій покупців можна за допомогою приємного освітлення, створення зручних проходів, комфортного температурного режиму тощо. [3]

Концерн Uniliver замовив тестування упаковки продукту бренду AXE. Фахівці застосували айтрекінг, що дозволяє оцінити, куди найдовше дивиться покупець. Внаслідок було рекомендовано розмістити продукти AXE на похилих полицях, щоб виникав ефект зісковзування вперед в руки покупця. В результаті реалізація AXE у США в 2015 році збільшилася на 1,2%. [2]

Щодо аромамаркетингу, то вчені вважають, що необхідно лише підібрати відповідний аромат, і продажі підуть вгору. Однак є і небезпека неправильно підібраного запаху, що за лічені хвилини може налаштувати покупців негативно, і продажі одразу впадуть.

У ході компанії Business Chemistry австрійського психолога Абрама Рамеса було виявлено, що запахи можуть підвищувати обсяги продажів на 25%. Дослідження фірми довели, що торгівлі ювелірними виробами сприяють пахощі квітів, одягом – запах м’яти та базиліку. В продуктових магазинах споживчий попит стимулюють запахи огірка та кавуна, підкреслюючи свіжість харчів, а у меблевих – хвої. Також стверджується, що запах троянд треба використовувати в елітних магазинах, а горіхів – у автомобільних салонах.

У штаті Північна Кароліна в 2010 році встановили білборд із зображенням біфштекса, який виділяє запах смаженого м'яса. Рекламну акцію проводила мережа продовольчих магазинів Bloom. На білборді, розташованому в місті Мурсвіль, рекламщики зобразили шматок стейка на вилці. Однак проїжджаючих повз водіїв приваблював саме запах. [6]

Не менш ефективно можна використовувати звуковий дизайн. Музика впливає на настрій покупців не гірше за колір. Тому у більшості великих магазинів створюється м’який музичний фон. Навіть винайдено відповідний стиль такої музики, іменованої «muzak». Американські фахівці стверджують, що він сприяє збільшенню товарообігу на 46 %. [3] Зазвичай, якщо хочуть активізувати товарообіг, застосовують жваву музику, і навпаки, у той момент, коли покупців мало застосовують спокійну мелодію. Це яскраво спостерігається у супермаркетах «Сільпо», «Колос».

Список завдань нейромаркетингових досліджень надалі буде лише збільшуватися. Загальний напрямок розвитку в цій сфері – технологізація та

об'єктивізація процесу збору інформації. Це не тільки вивчення сприйняття рекламних образів, але й дослідження в рамках дегустації продуктів, дизайну їх самих та упаковок, дослідження цінової чутливості та механізму мотивації при виборі того або іншого продукту, дослідження сприйняття кінофільмів, відеоігор тощо.

Таким чином, зазначений науковий напрям дає відповідь на питання, чого очікує покупець, що вигідно не лише виробникам, а й споживачам, оскільки часто люди не усвідомлюють свої потреби та бажання, а нейромаркетингові дослідження можуть забезпечувати об’єктивність інформації.

Список використаної літератури:

1. Гугул О. Я., Зінчук Д. М. Нейромаркетинг як інструмент дослідження поведінки споживачів у системі маркетингових інновацій підприємства [Електронний ресурс] / О. Я. Гугул, Д. М. Зінчук // Бізнесінформ: економічний журнал. – 2014. - №4. – с. 437-440. Режим доступу: http://business-inform.net/export_pdf/business-inform-2014-4_0-pages-437_440.pdf
2. Інновації. Нейромаркетинг. [Електронний ресурс] Режим доступу: https://msb.aval.ua/news/?id=26781
3. Окландер М., Губарєва Ю. Нейромаркетинг – теорія та практика впливу на підсвідомість споживача [Електронний ресурс] / М. Окландер, Ю. Губарєва // Економіст. Функціональна економіка: економічний журнал. – 2014. - №11. – с. 59-62. Режим доступу: http://ua-ekonomist.com/archive/2014/11/Oklander.pdf
4. Босак О. В. Дослідження впливу інструментів нейромаркетингу на поведінку споживачів [Електронний ресурс] / О. В. Босак // Фінансовий простір: економічний журнал. – 2013. - №4. – с. 76-80. Режим доступу: https://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1304/13bovdvi.pdf
5. Фігун Н. В., Бабанова І. Ю. Дослідження впливу факторів нейромаркетингу на поведінку споживача [Електронний ресурс] / Н.В. Фігач, І. Ю. Бабанова // НауковийвісникНЛТУУкраїни. – 2015. – Вип. 25.4 – с. 372-379. Режим доступу: http://nltu.edu.ua/nv/Archive/2015/25_4/62.pdf
6. В США появился "пахучий" билборд [Електронний ресурс] Режим доступу: https://ubr.ua/leisure/it-is-interesting/v-ssha-poiavilsia-pahuchii-bilbord-48635

Перепелиця І. В. (ф-т маркетингу, ІІІ курс)

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ «МАРКОН» ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ АСОРТИМЕНТУ

Головною метою діяльності комерційної організації є отримання прибутку. Для того щоб він став максимальним, необхідно провести роботу по оптимізації витрат в усіх сферах діяльності підприємства. В основному це мають бути аналіз витрат на виробництво і реалізацію продукції, а також аналіз асортиментної політики. В ідеалі, асортимент повинні складати різноманітні товари, які будуть не лише користуватися попитом у споживачів, але і вигідні для виробництва [1, с.28].

Відомо багато методів формування асортименту, що різняться за прийомами аналізу (маржинальний підхід, статистичний підхід, підхід на основі видів діяльності підприємства). Маржинальний підхід особливо корисний у тому випадку, якщо на підприємстві випускають кілька видів продукції і необхідно порівняти, який вид продукції дає більший внесок в загальний дохід. Цей підхід ефективно використовується в методі, який розроблений італійською консалтинговою фірмою «Маркон» [2, с.53].

У класичній матриці «Маркон» використовуються такі параметри: «вирішальні»- кількість проданого товару (Q), ціна продажу (P), змінні витрати на виробництво одиниці продукції (C); і «контрольні» - розраховується загальна валова маржа (MCA), валова маржа на одиницю продукції (MCU) і відсоток валової маржі (MCI). Для всіх груп параметрів знаходяться загальні середні значення, і з ними порівнюють показники по кожному товару. В результаті порівняння кожному значенню присвоюються двійкові коди - «0» в разі, якщо показник по товару гірше середнього значення і «1», якщо показник кращий за середній. Так виходить певний шифр кожного продукту (Q P C - MCA MCU MCI). У підсумку, товар займає своє місце в матриці, де по вертикалі позначені різні коди Q, P, C, а по горизонталі MCA, MCU, MCI [2, с.54]

Як зазначає Парасій-Вергуненко І.М., до недоліків класичного методу «Маркон» можна віднести часткове дублювання інформації в окремих показниках. Наприклад, паралельно з показниками «ціна» та «змінні витрати на одиницю

продукції» використовується показник маржинального доходу на одиницю продукції, який є похідним попередніх двох показників. Аналогічно показник загальної маржі є функцією показників обсягу виробництва (продажу) та маржинального доходу з одиниці продукції [3, с.402].

Враховуючи це, вченою запропоновано удосконалений варіант матричного аналізу шляхом зменшення кількості контрольних показників і виключення з матриці дублюючих показників. Оптимізація асортименту може здійснюватись на основі спрощеного варіанту матриці, де ключовими індикаторами будуть два показники: маржа на одиницю продукції та обсяг реалізації [3, с.403].

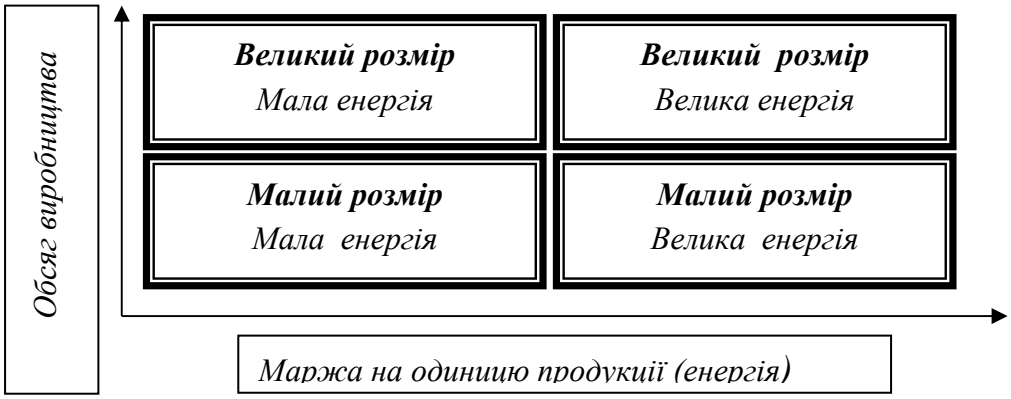

Рис.1. Спрощений варіант матриці «Маркон» (“розмір” та “енергія”)[3, с.404]

Залежно від розташування в матриці можна дати характеристику будь-якій одиниці асортименту. Розглядаючи зони докладно, їх можна охарактеризувати наступним чином:

- в лівому верхньому кутку матриці розташовуються товари, які приносять основну частку прибутку підприємству. Ця продукція затребувана у покупців і добре продається. Прибуток від таких товарів може використовуватися для покриття збитків від інших одиниць асортименту;
- в правому верхньому кутку знаходиться продукція, яку можна вважати елітною. Це пов'язано з тим, що на товари в осередках цієї зони високі ціни, в зв'язку з високими змінними витратами, але попит на ринку невисокий;
- в нижньому правому куті займають місце товари, які не приносять високих прибутків, але й не продаються у великих обсягах. Така продукція потрібна для різноманітності асортименту підприємства;

- в нижньому лівому кутку розташовуються товари, які не виправдовують своїх витрат на виробництво. Необхідно переглянути місце такої продукції в структурі асортименту і вжити заходів щодо виключення її з товарного асортименту [2, с.55].

В сучасних умовах метод «Маркон» - один з найефективніших методів дослідження асортименту. Його перевага в порівнянні з популярним АВС-аналізом очевидна. «Маркон» дозволяє вивчити відразу шість груп показників, що охоплюють і виробничу сферу і сферу продажу. В результаті створюється повна картина стану товарних одиниць асортименту підприємства. Але від точності поділу витрат на постійні та змінні залежить результат дослідження - це основний недолік методу [4, с.20].

Матриця «Маркон» може успішно використовуватися на підприємствах легкої та харчової промисловості. Застосування цього методу дозволяє досліджувати одночасно цілі асортиментні групи. Результат аналізу показує значення кожного продукту в асортименті і його положення щодо інших аналізованих товарів. Ці висновки істотно допомагають при прийнятті управлінських рішень по оптимізації асортименту підприємства.

Список літератури

1. Корнилов Д.А. Методика определения стоимости на основе анализа потребительских характеристик / Д.А.Корнилов, Г.А.Морозова, Н.Ф.Поляков // Управление экономическими системами: электронный научный журнал. - 2012.- № 3 (39).- С. 28.

2. Одинцова Е.В. Метод Маркон как эффективный инструмент формирования ассортимента на основе финансовых показателей / Е.В.Одинцова // Известия высших учебных заведений.- Серия: Экономика, финансы и управление производством.- 2014.- № 4 (22).- С. 52-56.

3. Парасій-Вергуненко І.М.Аналіз господарської діяльності: підручник / І.М.Парасій-Вергуненко – К. : КНЕУ, 2017. - 689 с. [електронна версія].

4. Артамонова Н.С. Внедрение современных методов управления затратами для обеспечения конкурентных преимуществ / Н.С.Артамонова, Н.М.Доба // Экономика: реалии времени.- 2013.- № 3 (8).- С. 16-21.

Петлюк К.А.(ф-т фінансів, IV курс)

ФІСКАЛЬНІ АСПЕКТИ МАКРОФІНАНСОВОЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Основою для запровадження інновацій, що спрямовані на розвиток України є стабільність її економіки. Актуальність теми полягає в тому, що інструменти фіскальної політики є найбільш ефективними для досягнення стабільності економіко-фінансового стану країни, як в короткостроковій перспективі, так і закріплення її на довгостроковій основі. Між макроекономічною і макрофінансовою стабільністю існує тісний взаємозв'язок. Загальна стабільність країни передбачає збалансованість і результативне функціонування обох складових. Недоцільно досягати економічного зростання за рахунок виснаження фінансової системи, оскільки це рано, чи пізно спричинить кризу. Про розділення стабілізації на макроекономічну та макрофінансову, важливість їх поєднання в своїх дослідженнях стверджували С.В. Льовочкін [2] та О.М. Сущенко [3].

Для розкриття питання в аспекті макрофінансової стабілізації необхідно спиратися на показники, які репрезентують стабільність бюджету, що виступає не лише як фактор розвитку держави, але і як основа ефективного і адекватного функціонування самої держави.

В цьому напрямі необхідно спиратись на дослідження показників збалансованості зведеного бюджету (Рис.1). Основу для аналізу складає динаміка доходів бюджету, та структура саме податкових надходжень в ній.

З досліджень аналізованого періоду 2013-2017 роки, можна спостерігати, що податкові надходження в середньому складали 80% відсотків в загальній структурі доходів, з них стаття "внутрішні податки на товари та послуги" є найбільшою і за аналізовані роки не становила не нижче 47%. Також суттєвою є частка статті «податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості», так як вона є другою по величині, але не менш важливим надходженням до доходів, адже вона не становила нижче 27% у структурі.

Рис.1. Показники збалансованості Зведеного бюджету України, %
Джерело: сформовано на основі даних [1]

На основі досліджених показників можна розглянути динаміку покриття видатків доходами бюджету загалом та яку частину з них складають саме податкові надходження. Згідно даних ми можемо прослідкувати тенденцію до зростання покриття видатків доходами, які становили 88-96%, та зростання частки саме податкових надходжень, з 70% до 78%. На основі цього лише можна підтвердити значимість податкових надходжень до бюджету та формування видаткової частини.

Аналізуючи показники збалансованості бюджету, необхідно зазначити про дефіцитний стан Державного Бюджету України в аналізований період. Така тенденція зростання дефіциту бюджету свідчить про макрофінансовий дисбаланс в країні, що в свою чергу проявляється в зростанні державного боргу. Така ситуація формується коли держава витрачає кошти, сподіваючись отримати їх і компенсувати витрати по мірі податкових надходжень. Але якщо податкові платежі надходять у менших розмірах порівняно з надіями і сподіваннями уряду, то в країні утворюється бюджетний дефіцит.

Основними причинами є нестабільна ситуація в країні, війни та депресії виробництва. Доходи падають, а отже і податкові надходження. В таких умовах

зростає безробіття та витрати на виплати допомоги з безробіття, що лише посилює дефіцит бюджету. Є декілька шляхів покриття дефіциту, серед яких скорочення витрат державного бюджету, збільшення податкового тягаря та перетворення дефіциту бюджету в державний борг.

З огляду на поточні процеси децентралізації, необхідно продовжувати впроваджувати делегування повноважень зі збору податків з державного бюджету до місцевих. Зокрема, це може бути здійснено у вигляді надані права до встановлення місцевих податків та зборів, які є притаманними для специфіки окремих регіонів.

Список літератури:

1. Звіт про виконання Державного Бюджету Ел. Доступ- http://www.treasury.gov.ua

2. Льовочкін С. В. Взаємозв'язок і параметри макроекономічної і макрофінансової стабілізації // Економіст. — 2001. — № 2.

3. Сущенко О. М. Сутність, принципи та пріорітети макрофінансової стабілізації України

Пийвода К.І., ФФ, 6Ф02, 2 курс

ПРОГНОЗУВАННЯ КУРСУ БАНКІВСЬКИХ МЕТАЛІВ

У сучасному світі, коли економіка країни є не дуже стійкою, кожен з нас прагне знати у які активи краще вкладати свої кошти, щоб зберегти їх вартість, а можливо і збільшити. Кожному з нас є відомим той факт, що банківські метали довгий час є одними із незмінних активів для збереження капіталу з метою зменшення втрат, а також запобіганням ризиків ліквідності, тому прогнозування та дослідження їх вартості є надзвичайно актуальним питанням.

Метою даної роботи є за допомогою побудови економетричних моделей динаміки спрогнозувати курс цін на золото та платину.

На основі даних НБУ про обліковий курс на дорогоцінні метали було сформовано вибірку періодом 30.03.2016-10.03.2018. Використовуючи цю

інформацію, було побудовано ряд моделей та на основі кращої з них виконано прогнозування курсу.

Першим кроком у дослідженні була перевірка вибраних часових рядів на стаціонарність за допомогою тесту Діккі-Фуллера, відповідно до якого визначають три моделі: 1) випадкового блукання без дрейфу $\Delta y_t = \delta y_{t-1} + \varepsilon_t$; 2) випадкового блукання з дрейфом $\Delta y_t = \beta_0 + \delta y_{t-1} + \varepsilon_t$; 3) випадкового блукання з дрейфом навколо тренду $\Delta y_t = \beta_0 + \beta_1 t + \delta y_{t-1} + \varepsilon_t$, де t –змінна, що визначає проміжок часу. Було встановлено, що перші та другі різниці не дають змоги для визначення стаціонарними обраних часових рядів, тому лише для різниць третього порядку $\Delta^3 y_t$ методом найменших квадратів було обчислено оцінки параметрів моделей тесту Діккі-Фуллера (під оцінками параметрів у дужках зазначено їх середньоквадратичні похибки):

1) $\Delta^3 y_t = -1{,}494603\ \Delta^2 y_{t-1} + \varepsilon_t$
(0,038947)

2) $\Delta^3 y_t = -2{,}297 - 1{,}494603\ \Delta^2 y_{t-1} + \varepsilon_t$
(155,93) (0,038986)

3) $\Delta^3 y_t = 3{,}355 - 0{,}023t - 1{,}494604\ \Delta^2 y_{t-1} + \varepsilon_t$
(312,64) (1,08) (0,039016)

Для перевірки значущості оцінки параметра при $\Delta^2 y_{t-1}$ висуваємо гіпотезу H_0: $\delta=0$ проти альтернативної H_1: $\delta<0$. Розрахунок значення статистики τ для кожної з моделей дав наступні результати:

1) $\tau = \frac{-1{,}494603}{0{,}038947} = -38{,}38$ 2) $\tau = \frac{-1{,}494603}{0{,}038986} = -38{,}34$ 3) $\tau = \frac{-1{,}494604}{0{,}039016} = -38{,}30$

Критичні значення статистики $DF_{(\alpha,n)}$ при рівні значущості α=0,05 та кількості спостережень n=502 для першої моделі $DF_{(0,05;502)}$ = -1,95 для другої – $DF_{(0,05;502)}$ = -2,86 ; для третьої – $DF_{(0,05;502)}$ = -3,41. Порівняємо відповідні значення τ з критичними значеннями статистики $DF_{(\alpha,n)}$:

1) $\tau < DF_{(0,05;502)}$ 2) $\tau < DF_{(0,05;502)}$ 3) $\tau < DF_{(0,05;502)}$

До уваги приймемо другу модель випадкового блукання з дрейфом (тренд відсутній). Аналогічний алгоритм розрахунків для перевірки стаціонарності часового ряду платини також визначив рівень диференціювання на базі різниць третього порядку, по результатах тесту також було обрано модель випадкового блукання з дрейфом.

На другому кроці внаслідок встановленої рівності рівнів диференціювання обох часових рядів було здійснено допущення про наявність у динаміці спільної довгострокової тенденції та виконано перевірку на коінтеграцію за допомогою критерію τ тесту Енгеля-Грангера, в якому курс платини використовувався в якості пояснюючої змінної, а курс золота результативної:

$$yz_t = \underset{(11643,91)}{157238,397} + \underset{(0,045)}{0,691} yp_t + \varepsilon_t$$

Обчислимо різниці між послідовними значеннями залишків $\Delta\varepsilon_i$ і побудуємо рівняння регресії за тестом Енгеля-Грангера:

$$\Delta\varepsilon_t = \underset{(143,953)}{58,529} - \underset{(0,010269)}{0,02445}\varepsilon_{t-1} + v_t$$

Визначимо t-критерій для оцінки параметра при ε_{t-1}:

$$t = \left|\frac{-0,02445}{0,010269}\right| = 2,38.$$

При рівні значущості α=0,05 критичне значення статистики Енгеля-Грангера $\tau_{(\alpha=0,05)}$=1,9439, $t > \tau_{(a=0,05)}$, то приймаємо альтернативну гіпотезу щодо наявності коінтеграції між розглянутими динамічними рядами.

Наявність коінтеграції дозволяє спільне використання часових рядів для визначення взаємного впливу. Тому на третьому кроці було досліджено вплив ціни золота на ціну платини, та навпаки. Для цього було побудовано декілька авторегресійних моделей та вибрано кращу. Вибір найкращої моделі здійснювався на основі тесту Чоу, що дозволяє оцінити приріст коефіцієнта множинної детермінації при включенні в модель додаткових регресорів, в якості яких були лагові змінні цін на золото та платину.

Для описання динаміки ціни на золото yz_t було вибрано авторегресійну модель, де пояснюючою змінною залишилася тільки лагова змінна yz_{t-1}, що визначає ціну на золото в попередній період часу (у дужках зазначено t-критерії для оцінок параметрів):

$$yz_t = \underset{(1,86)}{4774,85} + \underset{(128,43)}{0,9859} yz_{t-1} + \varepsilon_t \quad (R^2 = 0,9706)$$

Для описання динаміки ціни на платину yp_t пропонується авторегресійна модель, регресорами якої є лагова змінна ціни на платину yp_{t-1} та лагові змінні ціни на золото yz_{t-1} і yz_{t-2}:

$$yp_t = 5539{,}844 + 0{,}971yp_{t-1} + 0{,}615yz_{t-1} - 0{,}609yz_{t-2} + \varepsilon_t \quad (R^2 = 0{,}962)$$
$$(2{,}11) \quad (91{,}46) \quad (14{,}61) \quad (14{,}79)$$

Далі ці моделі було використано для прогнозування цін на золото та платину. Прогнозне значення на 02.04.2018 ціни на золото yz^*_{t+1} становить 324340,12 грн., реальне значення дорівнює 348265,83 грн., відносна похибка прогнозу складає 6,87%; для ціни на платину прогнозне значення –248668,21грн., при реальному значенні 246233,95 грн., відносна похибка прогнозу – 0,99%, що дозволяє використовувати ці моделі для прогнозування.

Література.

1. Жлуктенко В.І., Водзянова Н.К., Савіна С.С., Колодінська О.В. Економетрія: Навч. посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 552 с.
2. Brook Chris. Introductory Econometrics for Finance / Brook Chris. – Cambridge: Cambridge University Press, 2008. – 674 с.

Пінчук В. О., Троян Ю. І.

(ф-т управління персоналом,

соціології та психології, 3 курс)

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНИХ ФАКТОРІВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В XXI столітті роботодавці якнайкраще розуміють, що на бажання людини працювати, в першу чергу, впливають не матеріальні фактори, а саме соціальні. За статистичними даними різних джерел відсоток людей, котрі звільняються з робочого місця через конфлікти у колективі, недостатні можливості для саморозвитку, невизнання керівництвом визначного внеску у розвиток компанії, з кожним разом зростає. Якщо підприємство буде стояти на місці та не задовольняти вимоги власних працівників, у людей не буде бажання працювати задля благ підприємства. Як наслідок це спровокує зниження ефективності діяльності підприємства через недостатнє використання його внутрішніх сил.

Аналіз економічної ефективності діяльності підприємства та вплив на неї соціальних факторів є метою нашої роботи.

Ефективність виробництва відноситься до числа ключових категорій ринкової економіки, яка безпосередньо пов'язана з досягненням кінцевої мети розвитку суспільного виробництва в цілому і кожного підприємства окремо. Соціальні фактори впливають на неї опосередковано, а саме на ефективність праці кожного робітника, що буде тягнути за собою підвищення норм виробітку. *Соціальні фактори* трактують по різному, в узагальненому вигляді – це створення належного морально-психологічного клімату, нематеріальне заохочення, поліпшення системи підготовки та перепідготовки персоналу [1].

Найважливішими факторами підвищення ефективності виробництва підприємства в глобальному сенсі виступають:

- прискорення науково-технічного прогресу, підвищення технічного рівня виробництва, виробленої і освоюваної продукції, інноваційна політика;

- структурна перебудова економіки, її орієнтація на виробництво товарів народного поспоживання;

- вдосконалення розвитку диверсифікації [2].

Необхідно зазначити, що без сумніву соціальні фактори є рушійною силою розвитку відносин на підприємстві та дуже впливають на збільшення ефективності його діяльності. Можна стверджувати, що на них базується один з головних чинників людської праці – особиста мотивація. До соціальних факторів, професор Гриненко А.М., який досліджував ці питання, відносить: пенсійне страхування; страхування по безробіттю; страхування на випадок хвороби; загальні відрахування, які використовуються на пільгове харчування працівників, оплати на комунальні послуги, медичне забезпечення, допомога родині, організація дозвілля [3].

На основі соціальних досліджень та опитувань українців на продуктивну роботу мотивують наявність наступних факторів [4]:

1. Заробітна плата та додаткові бонуси (премії, бонуси за понаднормову роботу тощо).

2. Наявність компенсаційного пакета.

3. Цікаві професійні завдання і можливість кар'єрного росту.

4. Хороша команда і відносини в колективі.

5. Визнання особистого внеску в спільну справу з боку керівників і колег.

Тобто, чотири з п'яти мотивуючих факторів є соціальними: вони здійснюють найбільший мотиваційний вплив на працівників, а це в свою чергу, сприяє покращенню відносин у колективі, реалізацію працівниками цілей підприємства, а в майбутньому - підвищення ефективності діяльності підприємства. Наведені фактори, які за дослідженнями дійсно впливають на ефективність діяльності підприємства через підвищення продуктивності праці кожного працівника, дають підстави для розгляду їх як якісних одиниць, що здійснюють вплив на діяльність підприємства в цілому. Соціальні фактори в даному аспекті виступають детермінантами для з'ясування причин та наслідків високої чи низької продуктивності праці.

Визначивши кожен фактор як фіктивний та підставивши в економетричну модель, ми отримали рівняння, що показує залежність ефективності діяльності підприємства від зміни соціальних факторів. Дослідження даної моделі було проведено на прикладі посади як соціального фактору та заробітної плати як результату виробітку. Економетрична модель має наступний вигляд:

$$Y=3421,745+0,0855584*X1+1,423766*X2+1,738184*X3-1048,48 *D1260,781*D2-1798,95629*D3 \quad (1)$$

Коефіцієнт кореляції визначає, що рівняння на 93% показує зміну фонду саме цими показниками, що є на 1% точнішим від перевірки даної моделі без фіктивних змін. На нашу думку, дану методику можна застосовувати для визначення тих соціальних факторів, що стимулюють працівників найбільше.

Отже, можна зробити висновок, соціальні фактори виступають тими мотиваторами, які спонукають працівників до ефективнішої роботи, що в результаті має впливати на ефективність їхньої праці та стимулювати до підвищення показників підприємства.

Аналіз впливу соціальних факторів на продуктивність праці допомогло б зрозуміти, які саме соціальні фактори є найважливішими, за яких обставин вони впливають найбільше, чи здійснюють одні й ті ж фактори однаковий вплив на різних людей. За таких умов підприємці швидше змогли віднайти «ключ» до пробудження потенціалу своїх працівників.

Список літератури:

1. Батракова Т. І. Сутність поняття "економічна ефективність" діяльності підприємства в ринкових умовах / Т. І. Батракова // Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія : Економічні науки. - 2015. - № 1(1). - С. 172-178. - Режим доступу: https://revolution.allbest.ru/economy/00816795_0.html
2. Гриненко А. М. Соціальні фактори мотиваційного механізму персоналу підприємства [Електронний ресурс] / А. М. Гриненко, Ю. О. Джурбій. – 2011.
3. Лисина Ю.Ю. Пути повышения эффективности деятельности предприятия / Ю.Ю. Лисина// Новые технологии. – 2011. - № 1. – Режим доступа: https://cyberleninka.ru/article/n/puti-povysheniya-effektivnosti-deyatelnosti-predpriyatiya
4. Танасієнко Т. Методика вимірювання соціальних факторів і резервів підвищення продуктивності праці на підприємстві / Україна: аспекти праці. - 2014. - № 7. - С. 40-43. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uap_2014_7_8
5. Що мотивує українців на продуктивну роботу? [Електронний ресурс] / PowerPact HR Consulting. – 2017.

Пінчук А.С.,

(ф-т економіки та управління, 1 курс)

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ КРИПТОВАЛЮТ: СВІТОВИЙ ДОСВІД ТА ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ

Особливо недавня поява таких собі віртуальних валют як можливої альтернативи вже існуючим електронним грошам досить відчутно турбує економічну спільноту та й звичайних громадян, які є активними користувачами саме цих фінансових вже сучасних послуг в умовах функціонування глобальної мережі Інтернет. Нині, увесь фінансовий світ характеризується певним відношенням до новаторського продукту - криптовалюти або так званих віртуальних грошей. Центральні банки та уряди різноманітних країн виражають протилежні думки про застосування такої новизни. Деякі науковці та вчені вважають віртуальні гроші (криптовалюти) як злочин, а інші вважають- як прогрес. Дехто налаштовані досить радикально й висувають в світ таку ідею , щоб ввести кримінальну відповідальність за розповсюдження та застосування

криптовалют, в той же час інші — наголошують на їх поширення та розвитку. Часткове дослідження криптовалюти вже розпочалося у 1980-ті роки. Питання функціонування криптовалют входять до низки наукових досліджень: зокрема вітчизняних і зарубіжних вчених, таких як: М. Абрамовича, Б. Бернанка, Д. Алена, М. Швайка, А. Грінспена, Ф. Журавка, М. Єпіфанова, А. Колдовського, О. Рогач, О. Сльозко та ін. Однак проблематика дослідження розвитку криптовалют в Україні залишається досить недостатньо вивченою різними вченими, що й зумовлює актуальність наукових робіт. Світ у зв'язку з постійним та швидким розвитком змінюється кожну секунду та в результаті вимагає від його учасників пристосування до цих змін. Насамперед, це стосується змін у сфері розрахунків й платежів. Серед цієї валюти найбільш популярним є Bitcoin, однак існують й інші аналоги, такі як Litecoint, Ripple, OneCoint та інші. «Віртуальна валюта – це один з видів нерегульованих цифрових грошей, які створюються й звичайно контролюються їхніми розроблювачами, використовуються й приймаються серед членів певного віртуального співтовариства»[1]. Нині, існує більше ніж 300 схем обігу віртуальних валют у всьому світі, частина з яких ідосі розвивається. Такі собі, Біткоіни можна одержати кількома шляхами, тож одним з яких є їх купівля на спеціальних платформах шляхом обміну на інші валюти, чи наприклад шляхом «майнингу» («mining» – добувати, від англ.). Біткоін був створений у 2009 р. як альтернатива фіатним грошам. Їх створив досі невідомий програміст, який взяв псевдонім Сатоші Накамото (Satoshi Nakamoto). Отже, метою роботи криптовалют є створення незалежної альтернативної платформи, в якій усі перекази, порівняно з альтернативними напрямами, здійснюються швидше та з мінімальними транзакційними витратами, а також не існує потреба зазначення персональних даних. Існують істотні аргументи , що грають на користь використання криптовалют. Серед них виділяють наступні :

- децентралізація;
- не піддається дії інфляції;
- анонімність (певною мірою);
- прозорість, неможливість скасування транзакцій.

Мережа Bitcoin не контролюється якою-небудь установою, щось на кшталт

Центрального Банку країни. Значить, кожен комп'ютер, що приймає участь в «майнингу» біткоінів та обробці транзакцій, являється частиною цієї великої мережі. Тож на відміну від звичайних грошей, які можна імітувати шляхом збільшення грошової маси, система Bitcoin розроблена таким чином, щоб максимальна кількість біткоін-монет була обмежена, в результаті користувачі можуть мати кілька таких собі біткоін-адрес, які, однак, не прив'язані до їх імен, фактичних адрес або іншої важливої інформації. Якщо говорити про аспекти регулювання криптовалют, то у США регулюючі органи різко звернули увагу на зростання використання біткоінів. Всім відомий американський орган по боротьбі з фінансовими злочинами (FinCEN) опублікував настанови про такі обставини, при яких особи, що активно користуються віртуальними валютами, можуть бути визнані «підприємствами з переказу грошей»[2]. Проте відсутність правового статусу й стабільності внутрішньої цінності розрахункової одиниці — криптовалюти, не завадили подальшому становленню цього ринку, й інвестуванню багатьох мільярдів доларів у розвиток цієї системи. Отже, підприємства щодо переказів підлягають певного контролю.Доволі підвищує ризик використання біткоіну нестабільність щодо його курсу, бо криптовалюта не прив'язана до жодної з реальних валют, тому її цінність визначається попитом й пропозицією, але також й довірою до цієї системи. Відомо, що здійснена транзакція з криптовалютами не підлягає скасуванню, тому як не дивно користувачі ставали жертвами жорстокого шахрайства або підозрювали про це. Відповідно, будь-яка особа позбавлена правових засобів захисту. У таких країнах, як США, Японія, Норвегія та ін., податковими органами чітко окреслено й визначено, що криптовалюти не є платіжними засобами, але в накопиченій формі вони є багатством їх власників та відповідно , вони повинні оподатковуватися податком на власність. У Китаї заборонено використовувати такі віртуальні валюти, а у Тайланді - визнано нелегальними. У Франції всім банкам дозволено здійснювати платежі клієнтів у криптовалютах. В Угорщині використання криптовалют не заборонене, але всі знають про її велики ризики використання. Тож як зрозуміло, органи державного регулювання країн світу, у т. ч. України, приділяють особливо підвищену увагу функціонуванню криптовалют.

Національний банк України (НБУ) аналізує та розглядає криптовалюту як грошовий сурогат, що не має забезпечення реальною вартістю, який в цілому не може використовуватися фізичними та юридичними особами на території України як засіб платежу, оскільки суперечить нормам українського законодавства. Як вже було сказано,при використанні криптовалюти існує такий фактор як підвищений ризик. Водночас поширення міжнародних таких платежів робить цю категорію послуг досить привабливою для протиправних дій, в тому числі відмивання коштів, отриманих злочинним шляхом, або фінансування тероризму[5].

Висновок. В цілому, функціонування криптовалют є новітнім «викликом» для органів державного. Але не слід забувати, що сучасний стрімкий розвиток фінансових послуг у 21 столітті віддячує створенню цих електронних грошей, у результаті чого люди, які раніше не були забезпечені фінансовими послугами, різко потрапили у сферу охоплення офіційної фінансової системи. Тому звичайно, що регуляторним і директивним органам потрібно намагатися не плутати електронні гроші з віртуальними валютами. В той же час їм не треба відмовлятися від будь-яких досягнень у сфері регулювання, що забезпечили процвітання всім системам, що стосуються електронних грошей, але при врахуванні ризиків та можливо, трактувати ці досягнення для криптовалют. Незважаючи на це все , Національний банк України активно вивчає досвід зарубіжних країн з метою врегулювання цих відносин в європейському та загальносвітовому контексті. Але поки єдиного рішення щодо подальшого розвитку криптовалюти в світі не існує, а сам розвиток і становлення криптовалюти в різних країнах світу не стоїть на одному місці і з кожним днем все більше впроваджується та розширює свої можливості по всьому світу.

Література:

1.European Central Bank. «Virtual Currency Schemes». [Електронний ресурс]. – 2012

2. Application of FinCEN’s Regulations to Persons Administering, Exchanging, or Using Virtual Currencies [Електронний ресурс]

3. Бачо Р.Й. Державне регулювання ринків фінансових послуг в умовах

функціонування віртуальних валют (криптовалют) / Бачо Р.Й.. – 2015.

4. Ліхута В.І.. Правове регулювання криптовалютного бізнесу / Ліхута В.І. – 2017.

5.НБУ. Роз'яснення щодо правомірності використання в Україні «віртуальної валюти/криптовалюти» [Електронний ресурс] / НБУ – Режим доступу до ресурсу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/ publish/article?art_id=11879608.

Плевич С. О., (Інститут інформаційних
технологій в економіці, IV курс)

СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Діяльність будь-якого підприємства пов'язана з постійними ризиками, адже невизначеність – одна з основних складових кон'юнктурної ситуації на кожному ринку будь-якої держави. Стабільне функціонування усіх галузей національної економіки забезпечується завдяки страховому ринку, який є невід'ємною складовою фінансового ринку України. Існування проблем на страховому ринку України гальмує розвиток страхової галузі і не забезпечує розкриття його повноцінного потенціалу для розвитку економіки. Це обумовлює актуальність статистичного дослідження страхового ринку, який в останні роки динамічно розвивається, а страхування життя громадян стає дедалі популярнішим.

Страхування в Україні знаходиться під впливом процесів європейської інтеграції та посилення конкуренції, як між самими страховими компаніями за потенційних споживачів страхових послуг, так і за фінансові результати. Страховий ринок України має чималий потенціал в порівнянні з іншими ринками фінансових послуг, оскільки рівень проникнення страхування – його частка у ВВП знаходиться на рівні 1% [1]. Незначною залишається частка охоплення страховими послугами фізичних та юридичних осіб.

Страхові компанії бувають двох типів: «life» – страхові компанії, що здійснюють страхування життя та «non-life» – страхові компанії, що здійснюють страхування видів, відмінних від страхування життя.

Кількість страхових компаній (СК) в Україні є досить значною, станом на 30.06.2017 року становила 300, з яких 36 – СК зі страхування життя та 264 – СК, що здійснювали види страхування інші, ніж страхування життя. За І півріччя 2017 року в порівнянні з аналогічним періодом 2016 року кількість страхових компаній зменшилась на 43 СК [3].

Аналізуючи ступінь концентрації страхового ринку, слід зазначити, що незважаючи на значну кількість страховиків лише 20 СК «Life» акумулюють 99,8% надходжень усіх страхових премій, і близько 66,4% – страхування «non-life». Основними ринками страхування в Україні здебільшого є великі промислові центри центральної та східної України, такі як Київ, Харків, Дніпро, Одеса, Запоріжжя. В свою чергу, низька кількість страховиків у західному регіоні держави пов'язана з відсутністю там великих промислових підприємств та низькою платоспроможністю населення.

Найпопулярнішими видами страхування у І півріччі 2017 року залишаються автострахування (КАСКО, ОСЦПВ, «Зелена картка»); страхування майна; медичне страхування; страхування фінансових ризиків; страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ; страхування відповідальності перед третіми особами; авіаційне страхування; страхування вантажів та багажу страхування від нещасних випадків.

Структура чистих страхових виплат у І півріччі 2017 року порівняно з попереднім періодом перерозподілилася на користь автострахування (з 45,6% до 49,6%), страхування фінансових ризиків (з 11,0% до 14,6%), страхування майна (з 1,6% до 2,5%), медичного страхування (з 17,0% до 17,9%), за рахунок зменшення частки страхування кредитів (з 10,0% до 1,7%), страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) (з 2,4% до 0,6%) [4].

Рівень чистих страхових виплат (відношення чистих страхових виплат до чистих страхових премій) станом на 30.06.2017 року становив 34,2% (станом на 30.06.2016 року – 29,1%). Високий рівень чистих страхових виплат станом на 30.06.2017 року спостерігався за видами добровільного особистого страхування – 45,1%, з обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників

транспортних засобів – 47,2%, за видами добровільного майнового страхування – 35,8% (в тому числі зі страхування фінансових ризиків – 73,4%).

Рівень чистих страхових виплат із страхування фінансових ризиків у I півріччі 2017 року порівняно з попереднім періодом збільшився на 26,0 в.п. до рівня 73,4%; рівень чистих страхових виплат із страхування кредитів зменшився на 48,2 в.п. до рівня 55,9%; страхування наземного транспорту (КАСКО) збільшився на 4,7 в. п. до рівня 51,8%; рівень чистих страхових виплат з обов'язкового страхування цивільно-правової 14 відповідальності власників наземних транспортних засобів (ОСЦПВ) збільшився на 12,3 в.п. до рівня 50,9%; рівень чистих страхових виплат зі страхування цивільної відповідальності власників транспортних засобів («Зелена картка») збільшився на 4,1 в.п. до рівня 33,4%; рівень чистих страхових виплат зі страхування медичних витрат збільшився на 0,6 в.п. до рівня 32,4%; рівень чистих страхових виплат із страхування життя збільшився на 6,3 в.п. до рівня 21,4% [2].

Отже, на сьогодні страхова індустрія України розвивається досить стрімко, тож страховий ринок об'єктивно має великий шанс для подальшого розвитку. Завдання полягає в тому, щоб за допомогою набуття через освіту і науку знань максимально скористатися вигодами страхового бізнесу для задоволення інтересів підприємців і населення у надійному захисті від матеріальних втрат за ризикових обставин. Суттєвою передумовою стабільності системи страхування є здорова макроекономічна і структурна політика. Також має існувати достатній політичний і суспільний консенсус стосовно заходів, необхідних для встановлення та підтримки здорових ринків страхових послуг.

Список літератури:

1. Васечко Л.І. Актуальні питання розвитку страхового ринку України / Л.І. Васечко // Економічний простір. – 2016. – № 109. – С. 146–154.

2. Інформація про стан і розвиток страхового ринку України / Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://nfp.gov.ua/ content/informaciya-pro-stan-i-rozvitok.html.

3. Статистична інформація [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ukrstat.gov.ua/.

4. Підсумки діяльності страхових компаній за І півріччя 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://forinsurer.com/.

Подоляк Н. О. (ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ В УМОВАХ НЕОЕКОНОМІКИ

Поняття організації праці можна визначити як систему заходів, яка сприяє ефективному використання робочих кадрів, що до свого складу включає відповідне розміщення людей у виробничому процесі, розподіл на ланки, специфіку виконання роботи, нормування та стимулювання праці, організацію робочих місць, їх обслуговування й необхідні умови праці. В звичному розумінні організація праці знаходиться в межах самого підприємства [3].

Проте, зі зміною та трансформацією економіки, змінюється і сама система організації праці на підприємстві. Так, розглядаючи дане питання за сучасних умов можна цілком впевнено сказати, що економіка сучасного розвинутого суспільства визначається як "неоекономіка". Вона характеризується новими якісними показниками всіє виробничої діяльності підприємства або організації.

В сучасних умовах в сфері використання інформаційних технологій відбулися ґрунтовні зміни, що не тільки принесли істотні переваги, але й звернули більше уваги до сфери організації праці на підприємствах.

Тобто, можна прийти до висновку, що неоекономіка принесла за собою в систему організації праці на виробництві нові знання, інформаційні технології, нові бізнес-процеси, які дають можливість підприємству відійти від базових принципів раціональної організації праці та сформувати нові, більш інноваційні.

Інформаційне суспільство формує у працівників високий рівень задоволеності роботою, що в свою чергу сприяє високій продуктивності та якості праці. Організація праці в даному суспільстві характеризується відкритістю, адже стає можливою автономна праця, можливість ефективно використовувати робочий час, економити його і витрати на переїзд «робота-дім». Виходячи з цього,

і оплата праці здійснюється не за кількістю відпрацьованих годин, а саме за результатами роботи.

Неоекономіка, як економіка нових інформаційних технологій та знань, за умови наявності необхідного технічного забезпечення, внесла в організацію ефективної праці креативність та інноваційність, наприклад, можливість самостійно обирати місце і режим роботи, сприяла формуванню гідних умов праці (рівень шуму, освітленість та температура повітря в приміщенні, зручність робочого місця тощо), надала можливість неформально спілкуватися в процесі вирішення поставлених завдань, враховувати індивідуальні особливості кожного співробітника, поширює спільну діяльність (шерінгова зайнятість, краудсорсинг, коворкінг) [5].

Отже, виходячи з цього, можна прийти до висновку, що основними принципами організації праці в умовах неоекономіки є:

- гнучкості (можливість самостійного обрання графіка роботи, місця роботи);
- формування сприятливих умов як для фізичного, так і для морального здоров'я працівника (врахування індивідуальних особливостей кожного працівника, наприклад, розміри столу, або висота стільця) ;
- безпечності (забезпечення спокійного середовища для праці, наприклад, система охорони);
- екологічності (дотримання всіх норм освітленості, температури повітря і т.п.);
- оптимальної інтенсивності (забезпечення оптимального рівня інтенсивності праці для забезпечення високої продуктивності, за оптимального фізичного чи морального напруження);
- перехресно-функціональної взаємодії (надання простору для взаємодії працівників різних підрозділів та вирішення спільних завдань);
- відкритості (впровадження та сприйняття інновацій);
- стандартизації;
- чистоти та порядку;
- безперервного вдосконалення.

Прикладом компанії, яка впроваджує дані принципи є Robert Bosch Ukraine, яка в 2017 році відкрила новий офіс і зарекомендувала себе як компанія, яка організовує працю своїх співробітників за сучасними та новітніми інформаційними методами [1].

Отже, особливості організації праці в умовах неоекономіки базуються на інноваційності, відкритості, інформаційності та раціональності, з врахуванням індивідуальних особливостей кожного працівника з метою формування комфортного робочого середовища, для підвищення продуктивності праці.

Список літератури:

1. В Києві відбулося відкриття ультрасучасного головного офісу компанії Robert Bosch Ukraine. [Електронний ресурс]: https://vido.com.ua/article/19024/v-kiievi-vidbulosia-vidkrittia-ultrasuchasnogho-gholovnogho-ofisu-kompaniyi-robert-bosch-ukraine/
2. Дзюбенко Л.М. Удосконалення організації роботи сучасного офісу на основі інструментів "ощадливого виробництва" // Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти: Матеріали третьої міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 травня 2017 р.. - Одеса , 2017. - С. 46-50
3. Іванова Л. В. Нові підходи до організації праці / Л. В. Іванова. – 2014.
4. Медік А. О. Удосконаленні організації та стимулювання праці / А. О. Медік, Р. М. Федоряк. // Технології та дизайн. – 2014. – №2. – С. 1–9.
5. Управління ефективністю функціонування і розвитку підприємств: монографія/ [Г.О. Швиданенко, І.М. Рєпіна, В.П. Кукоба та ін.]. – К.:КНЕУ, 2016. – 397 с.

Подолян Т. (ФЕтаУ, ІІ курс)

СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ: СУТНІСТЬ, ПРІОРИТЕТИ ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

У сучасних глобальних умовах розвитку економіки впровадження та активне використання корпоративної соціальної відповідальності є одним із найважливіших пріоритетів у підприємницькій діяльності. На сьогодні, соціальна відповідальність є стимулом, який впливає на розвиток економіки кожної країни, а також ресурсом для розв'язання проблем конкуренції між різними виробниками товарів та послуг.

Соціальна відповідальність у підприємницькій діяльності полягає у пошуку результативного співробітництва між підприємствами та суспільством, у якому вони працюють, адже підприємство не може процвітати, якщо суспільство, в якому воно працює, не готове до взаємодії. Тобто соціальна відповідальність – це дії, що вживаються комерційними організаціями для покращення відносин із суспільством.

Розвиток та запровадження соціальної відповідальності українськими підприємствами є першочерговим завданням, адже, на жаль, лише маленька частина українських підприємств використовують інструменти соціальної відповідальності для досягнення успіху. Слід зауважити, що активне запровадження соціальної відповідальності у діяльності підприємств є однією із вимог для інтеграції України до світової економіки.

Соціальна відповідальність у підприємницькій діяльності є основною умовою стабільності у суспільстві, адже суспільству, владі та бізнесу необхідна така система відносин, у якій усі елементи відповідатимуть за якісне виконання своїх соціальних обов'язків та вирішуватимуть певні проблеми, пов'язані з суспільством. Підприємницька діяльність та суспільство - взаємопов'язані елементи, тобто виконуючи свою функції підприємство певним чином впливає на інтереси суспільства. Тобто соціальна відповідальність у підприємницькій діяльності вимагає розвитку таких

взаємовідносин, які найбільш позитивно впливатимуть на суспільство, та не шкодитимуть успішності бізнесу.

У літературних дослідженнях велика увага приділяється соціальній відповідальності. Це поняття відрізняється багатогранністю і особливою складністю. Соціальну відповідальність досліджували такі іноземні вчені: Е.Карнегі, Г.Алоні, Д.Берштейн, А.Керол, М.Фрідмен, вчені М.Крамер та М.Портер, А.Керолл та інші. Вагомий внесок у прозвиток соціальної відповідальності зробили Н.Супрун, В.Новіков, О.Зінченко та А.Харченко.

Соціальна відповідальність у підприємницькій діяльності має надзвичайно важливе значення. До переваг, які спонукають до використання соціальної відповідальності на будь-якому підприємстві можна віднести [1]: зменшення плинності персоналу; можливість залучення найкращих фахівців; збільшення продуктивності праці персоналу; підвищення іміджу та реклама продукції підприємства; стабільний та стійкий розвиток; збільшення інвестицій у підприємства; підвищення стабільності у суспільстві, на користь якого діє саме підприємство; отримання переваг підприємства перед суспільством тощо.

У сучасній науковій практиці виокремлюють три моделі впровадження та функціонування концепцій соціальної відповідальності у підприємницькій діяльності. Ці моделі – американська, європейська та японська, різняться розвитком економіки, демографічними особливостями та політичним становищем у країні.

Інтеграція України у світову економічну систему вимагає від українських підприємств запровадження соціальної відповідальності як на рівні держави , так і на рівні підприємства. Соціальна відповідальність у підприємницькій діяльності в українських реаліях полягає у відповідальності перед частиною населення, з якою підприємство безпосередньо взаємодіє, та загалом перед усім населенням країни.

Підприємства в Україні, які використовують принципи соціальної відповідальності, повинні дотримуватися правил, викладених у відповідному Меморандумі, який створено відповідно до принципів Глобального Договору

ООН [2]. Станом на 2016 рік в Україні зареєстровано 266 учасників Глобального договору ООН [3].

На жаль, лише великі підприємства мають змогу запроваджувати соціальну відповідальність у себе на підприємстві. До причин, через які підприємства не мають змоги запроваджувати соціальну відповідальність, можна віднести недосконалу нормативно-правову базу, відсутність системи стимулювання з боку державної влади, нерозуміння сутності соціальної відповідальності у підприємницькій діяльності, нерозвинений механізм використання соціальної відповідальності у діяльності підприємства тощо[4].

За останні декілька років, впровадження принципів соціальної відповідальності дещо збільшилося, попри те, що існують значні бар'єри, такі як недостатня обізнаність, необхідність використовувати певні кошти та відсутність легкого доступу до інформації, необхідної для прийняття інформованого вибору.

Отже, впровадження соціальної відповідальності у підприємницькій діяльності зумовлене прогресивним розвитком економіки, яка орієнтується на суспільство. У соціально-орієнтованій економіці підприємства орієнтуються не тільки на розмір прибутку, а й на діяльність, якою дане підприємство займається у суспільстві для покращення добробуту суспільства тощо. Тепер стратегія підприємства, на якому діють принципи соціальної відповідальності, полягає не в досягненні успіху у короткостроковому періоді, а у забезпеченні сталого розвитку у довгостроковій перспективі.

В Україні існує організація, мета якої поширення соціальної відповідальності для системних та якісних змін в України. Цією організацією є Центр “Розвиток корпоративної соціальної відповідальності”. Починаючи із 2011 року, Центр створює Індекс прозорості українських підприємств, який моніторить ставлення підприємств до соціальної відповідальності[5].

Якщо соціальна відповідальність охоплюватиме більшість підприємств в Україні, економіка країни буде стабільною, а суспільні настрої стабільними.

Література

1. Сучков А. В. Соціальна відповідальність бізнесу як складова його конкурентоспроможності / Сучков А. В. // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності [Текст]. — 2013. — Вип. 1. — Т. 3. — С. 187.

2. Global'nyj dogovir OON [Electronic resource]. – Mode of access:: http://www.globalcompact.org.ua [in Ukrainian]

3. Official web-site Global Compact UN [Electronic resource]. – Mode of access: https://www.unglobalcompact.org (accessed 25 July 2016).

4. Аналітичний звіт «Корпоративна соціальна відповідальність 2005-2010: стан та перспективи розвитку» [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://csr-ukraine.org/wp-content/uploads/2014/04/ksv-2005-2010-analitychnyy-zvit.pdf

5. Індекс прозорості українських підприємств [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://csr-ukraine.org/wp-content/uploads/2017/05/Transparency-Index-ppt-final.pdf

Поливана Ю.М. , Євтушок А.В. (ф-т фінансів, ІІІ курс)

МАРКЕТИНГОВИЙ МІКС ЕКОПРОДУКТІВ НА ПРИКЛАДІ НОВОГО ПІДПРИЄМСТВА «GREENME»

Турбота про своє здоров'я в наш час стала актуальна як ніколи. Щодня на нас впливає безліч чинників - екологія, стрес, ненатуральні продукти харчування і безмежна кількість хімічних речовин у препаратах щоденного догляду. І зараз ніхто, крім нас самих, не в змозі допомогти собі уберегти і зберегти своє здоров'я, а значить поліпшити самопочуття, зовнішній вигляд і якість життя.

Як ми знаємо, що ЗДОРОВ'Я починається з повноцінного сну, позитивного настрою і, саме головне, звичайно, з правильного харчування! Але шлях до правильного харчування має свої перепони: брак часу, некомпетентність у питаннях культури харчування, темп сучасного життя — все це призводить до нерозбірливості у виборі продуктів. Ми пропонуємо Вам вихід! GreenMe це не лише швидко та зручно, а головне смачно!

Маркетингова політика продукту

Ми готуємо виключно корисні страви/цукерки/напої/десерти з натуральних рослинних компонентів Без додавання : цукру, лактози, консервантів, барвників, підсилювачів смаку.

Що за продукцію ми представляємо?

- 10 видів цукерок та печива, без глютену , цукру та пшеничного борошна
- 2 види шоколаду, без підсолоджувачів, цукру, лактози та глютену
- фірменний бургер та 2 види фреш-ролів, з нашим особливим продуктом – сейтаном
- 10 видів смузі, зі свіжих фруктів та овочів, горіхів та рослинного або горіхового молока
- 5 видів основних сироїдних страв та десертів на основі мигдалевого молока

Маркетингова політика цін

В силу того, що наша компанія використовує унікальні продукти, що є досить не характерними та не широкодоступними, цінова політика є вище середнього.(Таблиця 1)

Таблиця 1 Прейскурант

Продукція	**Ціна**	
Асорті цукерок (250 грам)	180 грн	
Цукерки по штучно	28,99 грн	
Печиво	24,99 грн за 200 грамм	
Шоколад	109,79 грн за плитку	
Бургер з сейтаном	179,79 грн	
Фреш-роли	від 89,79 грн	до 129,79 грн
Чіа пудінги	від 89, 99грн	до 179,99 грн
Молоко мигдалеве (500 мл)	109 грн	
Смузі	від 89,99 грн	до 279,99 грн
Конопляне молоко (300 мл)	89,79 грн	
Лавандове молоко (300 мл)	99,79 грн	

Маркетингова політика збуту та розподілу

Структура каналів збуту: канали прямого маркетингу (безпосередніх каналів збуту), каналів непрямого маркетингу (опосередкованих каналів збуту).

Якщо говорити про прямий маркетинг, то варто зазначити, що буде використовуватися: персональний маркетинг (рекламні листівки), маркетинг за каталогами, телевізійний маркетинг, електронна торгівля.

Щодо непрямого маркетингу, то наша компанія буде співпрацювати з відомими дистриб'юторами такі як мережа магазинів Сільпо та Таврія, GoodWine. У кожному з цих торговельних центрів буде розташований стенд з продукцією нашої компанії.

У майбутній перспективі ми плануємо відчинити смарт-кафе. Чому саме старт-кафе?

Як ми вже зазначали сучасний світ диктує свої правила, тому ми пропонуємо чудовий варіант швидкого, а головне корисного харчування.

Організація перевезення буде у вигляді децентралізованого перевезення. Вид транспорту — автомобільний.

Не менш важливим є забезпечення свіжості та зручності локації продуктів, тому складське господарство відіграє важливу роль для нашої компанії. Складське господарство: овочесховища, фруктосховища, склад-холодильники з машинним охолоджуванням.

Маркетингова політика просування

Для ефективного проведення даної політики є виявлення цільової аудиторії. Варто зазначити, що для нашої продукції нею є молоді люди старше 25 років (частка 60%).

Для стимулювання збуту будуть передбачені акційні програми (знижки або подарунки).

Буде також проведена активна рекламна кампанія: по TV, по радіо, в газетах, в соціальних мережах, на виставках. Першу презентацію нашої продукції ми плануємо провести на спеціалізованій міжнародні виставці еко-товарів для всієї сім'ї.

Отже, Ринок екологічно чистої продукції в Україні набуває все більшої популярності. Зважаючи на екологічну ситуацію в країні, люди стараються всілякими способами покращити стан свого здоров'я. Тому наша компанія готова допомогти у даному прагненні.

∞ *Все що потрібно організму – це бути здоровим та легким*

Література

1. Маркетинговий менеджмент. Підручник. / Ф. Котлер, К.Л. Келлер, А.Ф. Павленко та ін. – К.: Видавництво «Хімджест» 2008 – 720 с.

2. Define the expanded model of the marketing mix [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.12manage.com/methods_booms_bitner_7Ps.html

Поліщук В.В.

(ф-т маркетингу, III курс)

АНАЛІЗ БІЗНЕС- ПРОЦЕСІВ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

В умовах високої конкуренції та міжнародної інтеграції економічний аналіз перетворився у креативний вид управлінської діяльності, який є необхідною умовою цивілізованих відносин в бізнесі та слугує обґрунтуванням виважених стратегічних управлінських рішень на всіх рівнях управляння. Його функції розповсюдились на такі сфери і бізнес-процеси як маркетинг, систему управління якістю, управління персоналом, виробничий, інвестиційний та фінансовий менеджмент, асортиментні програми, інноваційну діяльність суб'єктів господарювання [1, с.220].

Кожен бізнес-процес складається із функціональних потоків, які носять матеріальний та інформаційний характер.

Управлінський аналіз здійснюється всіма службами підприємства з метою отримання інформації, необхідної для планування, контроля, прийняття оптимальних управлінських рішень, розроблення стратегії і тактики з питань фінансової політики, маркетингової діяльності, удосконалення технологічних процесів, процесів матерально-технічного постачання та організації виробничого процесу.

Найпоширенішим науковим підходом до класифікації та диференціації показників оцінювання процесів є підхід, запропонований В.В. Рєпіним та В.Г. Єліферовим, в основу якого покладено поділ аналізу процесів на якісний та кількісний, що представлено в роботі. [5]

Підприємство як відкрита соціально-економічна система складається з багатьох підсистем та їх елементів, ефективна взаємодія яких має забезпечуватися системою управління організації.

Отже, сумніву не викликає, що перелічені бізнес-процеси є основними об'єктами аналітичного дослідження, проте обмежувати спектр завдань аналізу операційної діяльності лише аналізом бізнес-процесів недоцільно. Не менш важлим для цілей управління є дослідження ефективності використання ресурсів, які є визначальними для виробничого процесу. Ефективність використання ресурсного потенціалу впливає на рівень виробничих витрат а, відтак, і на прибуток підприємства. Тому аналіз витрат, ресурсозабезпечення і ресурсовикористання є логічним продовженням спектру завдань операційного аналізу. Практично, всі ці питання традиційно розглядаються в усіх підручниках з економічного аналізу.

Управління вітчизняними промисловими підприємствами виявилось непридатним до швидкоплинних змін, тому потребує суттєвих перетворень та раціональних управлінських рішень .

На даний момент на вітчизняних підприємствах не сформовано чіткого розуміння необхідності врахування та управління ризиками, як наслідок, часто виникають проблеми із відсутністю методологічних та інформаційно-технологічних засобів ідентифікації, контролю та моніторингу ризиків під час реінжинірингу.

При функціональному підході до організації та управління основних бізнес-процесів промислового підприємства (нині діюча система в багатьох вітчизняних підприємствах) за кожною структурною одиницею закріплений ряд функцій та окреслена область відповідальності, сформульовані критерії успішної діяльності.

Показники бізнес-процесів є незамінним інструментом для контролю досягнення цілей, для порівняння із нормативами, стандартами та досягненнями

конкурентів, для контролю задоволеності споживачів. Використання якісно розробленої системи показників бізнес-процесів є запорукою успішного запровадження процесного підходу в діяльність будь-якого підприємства чи організації.

Запропонована С.М. Ковальовим та В.М. Ковальовим [6] методика аналізу бізнес-процесів за критичними факторами успіху є достатньо простою і зрозумілою з точки зору вибору пріоритетних бізнес-процесів, але потребують уточнення поняття сила проблеми, проблемність бізнес-процесу, або необхідно уточнювати ці поняття і розробляти критерії їх оцінювання для кожного підприємства індивідуально.

Список літератури

1. Парасій-Вергуненко І.М. Аналіз бізнес-процесів підприємства: методологічні аспекти / І.М.Парасій-Вергуненко // Зб. Матеріалів Міжнар. наук. інтернет-конф. «Сучасні тенденції розвитку обліку, оподаткування, аналізу і аудиту», 17 листоп. 2017 р. [Електронний ресурс]. – Київ : КНЕУ, 2017. — 241 с. - С.220-221

2. Ареф'єва О.В. Бізнес-процеси підприємств сфери послуг: фактори, формування, конкурентноспроможність: [монографія] / О.В. Ареф'єва, Т.В. Луцька; Європейський ун-т. – К.: Вид. Європейського ун-ту, 2009. – 96с.

3. Ковалев С. М. оптимизация бизнес-процессов [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.betec.ru/index.php?id=06&sid=55.

4. Реінжиніринг бізнес-процесів – шлях до становлення вітчизняних підприємств / В. В. Давиденко, Н. О. Шевченко [Електронний ресурс] – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/PSPE/2011_1/Davydenko_111.htm

5. Репин В.В., Елиферов В.Г. Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес- процессов. – М.: РИА «Стандарты и качество», 2004. – 408 с.

6. Ковалев С.М., Ковалев В.М. Выбор бизнес- процессов для оптимизации // Консультант директо- ра. – 2005. – №6. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.betec.ru/index.php?id=6&sid=39

7. Шемаєва Л.Г. Управління якістю бізнес-процесів на підприємстві: [монографія / Л.Г. Шемаєва, К.С. Безгін та ін.]; Харківський національний економічний ун-т. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. – 240с.

Полоз В.О., Педько М.П.
(факультет маркетингу, III курс)

МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ: СУТНІСТЬ ТА ЗАВДАННЯ

Маркетинговий аналіз – це аналіз даних в маркетингу, які зібрані в результаті проведення маркетингових досліджень, в рамках виконання завдань комплексного маркетингу, їх перетворенні, інтерпретації і моделювання.

У сучасних умовах української економіки, що постійно змінювалися, кожне підприємство намагається не тільки максимізувати прибуток, а й сприяти ефективній маркетинговій діяльності. Тому дуже важливим є вибір маркетингової стратегії, яка б відповідала всім вимогам самого підприємства, забезпечувала ефективну та рентабельну роботу, приносила прибуток та сприяла подальшому його розвитку. Грамотний, обґрунтований маркетинговий аналіз щодо вибору стратегії допоможе підприємству вижити в несприятливому зовнішньому середовищі.

Мета маркетингового аналізу - сприяння прийняття обґрунтованих управлінських рішень в умовах невизначеності ринкової ситуації.

Завдання маркетингового аналізу:

- вивчення ринку і обґрунтування ринкових тенденцій;
- аналіз основних факторів, які впливають на попит;
- аналіз і обгрунтування цінової стратегії;
- виявлення потенційних конкурентів підприємства;
- вивчення ефективності реалізації продукції та доцільності вибору каналів збуту;
- оцінка слабких і сильних сторін діяльності;
- оцінка конкурентоспроможності в цілому, виявлення способів підвищення конкурентоспроможності [2, 378].

Вагомий науковий внесок у дослідження проблем формування маркетингового аналізу зробили такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як І. Ансофф, Н. Бутенко, С. Гаркавенко, В. Герасимчук, О. Гудзинський, Г. Мінцберг, А. Павленко, М. Портер, М. Сахацький, С. Чеботар та ін.

У маркетингу виділяють два основних напрямки аналізу: оперативний аналіз і стратегічний аналіз.

Оперативний аналіз в маркетингу - виявляє комплекс взаємозв'язків підпримства з навколишнім середовищем, оцінку реакції ринку на маркетингові заходи, аналіз і моделювання купівельної поведінки на ринку, вивчення думок і переваг споживачів, аналіз потенціалу підприємства, конкурентний аналіз.

Стратегічний аналіз в маркетингу - оцінка стану ринку (збалансованість, масштаб, ємність, пропорційність розвитку, тенденції розвитку, стійкість розвитку, циклічність розвитку), аналіз і прогноз купівельного попиту. Стратегічний аналіз виявляє комплекс взаємозв'язків підпримства з навколишнім середовищем [3, ст. 2].

Маркетинговий аналіз проводиться з застосуванням статистичних, економетричних, матричних та інших методів аналізу. Приклад використання SWOT-аналізу наведено в табл. 1.

Таблиця 1

SWOT-аналіз кондитерської фабрики «Roshen»

Сильні сторони	Слабкі сторони
1. Висока цінова конкурентоспроможність. 2. Сприятлива економічна і соціально - економічна ситуація для виходу на нові ринки. 3. Висококваліфікований менеджмент. 4. Замкнений цикл виробництва солодощів 5. Виробничі потреби забезпечуються земельними та виробничими площами на 100%. 6. Зручне розташування підприємства в транскордонному регіоні, в промисловій зоні індустріального міста з розвинутою інженерною та транспортною інфраструктурою.	Велика залежність від закордонних постачальників обладнання та матеріалів. Залежність від коливань вартості валюти.
Можливості	Загрози
1. Розширення ринків збуту за рахунок зростання ринку 2. Зниження цін на ресурси 3. Збільшення кількості споживачів за рахунок рекламних та маркетингових заходів. 4. Надходження великих замовлень 5. Вихід конкурентів із галузі	Нестабільність збуту Поява у конкурентів нових технологій Збої у поставках сировини та матеріалів Політична нестабільність Негативні зміни валютного курсу Відмова банків у наданні довгострокових кредитів Нестабільна законодавча база.

Статистичні методи аналізу в маркетингу - це аналіз абсолютних, середніх і відносних величин, угрупування, індексні, трендові і регресивні факторні моделі, методи варіаційного, дисперсійного, кореляційного та циклічного аналізу, методи багатовимірного аналізу: факторного, кластерного та ін. Всі ці різновиди аналізу можуть використовуватися як окремо, так і в комбінації. Вони слугують основною силою вивчення масових, повторюваних явищ і широко використовуються в прогнозуванні поведінки ринку [1, ст. 203].

Математичне моделювання в маркетингу - це розрахунки системи ціноутворення, розрахунку ціни, методики вибору місця розташування, складання комплексу засобів реклами і рекламного бюджету.

Є різниця між маркетинговим дослідженням і маркетинговим аналізом. Маркетингове дослідження включає збір, обробку, зберігання і систематизацію інформації. Маркетинговий аналіз передбачає висновки - оцінку, пояснення, моделювання та прогноз процесів і явищ.

Підсумувавши можна сказати, що маркетинговий аналіз – один з інструментів маркетингу, який спрямований на досягнення маркетингових цілей за допомогою порівняння сильних і слабких сторін внутрішнього середовища з можливостями та загрозами ринку. Вдало підібрана й уміло реалізована стратегія не тільки дає змогу підприємству досягти конкурентних переваг, а й задовольнити потреби споживача. Тобто маркетингова стратегія виконує важливу як економічну роль у діяльності будь-якого суб'єкта господарювання, так і соціальну.

Список літератури

1. Мошенський С.З., Олійник О.В. Економічний аналіз: Підруч. для студ. екон. спеціальн. ВНЗ. / За ред. Бутинця Ф.Ф. – Житомир: ПП “Рута”, 2007. – 704 с.
2. Парасій-Вергуненко І.М.Аналіз господарської діяльності: підручник / І.М.Парасій-Вергуненко – К. : КНЕУ, 2017. - 689 с. [електронна версія].
3. Ткаченко С.А. Стратегічний аналіз маркетингової діяльності підприємств / С.А. Ткаченко. [Електронний ресурс]. – Доступний з http://www.management.com.ua.

Польова В.І.
(ф-т економіки та управління, 1 курс)

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ

Житлово-комунальна інфраструктура це надзвичайно важливий об'єкт кожної країни соціального значення, адже він створює необхідний продукт для усіх верств населення. Тому якщо не відбувається підвищення якості таких послуг, хвиля негативного впливу охоплює всі складові національної системи: економіку, екологію, здоров'я, культуру тощо. Ця сфера повинна розвиватись масштабно та невідкладно завдяки публічному управлінню, тому дослідження нашої теми є актуальною.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Протягом останніх років значний внесок у теоретичні та прикладні засади публічного управління цієї сфери зробили Бережна А.Ю., Витрищук К.О., Головчак Г.В., Жук М.М., Ковтун О.А., Махортов Ю.О., Осененко С.П., та інші. Проте все ж таки, сфера житлово-комунальної інфраструктури потребує нових наукових досліджень щодо проблематики публічного управління розвитком. Метою нашого дослідження є визначення результатів та перспектив публічного управління розвитком житлово-комунальної інфраструктури.

Житлово-комунальне господарство – це важлива соціально-орієнтована ланка економіки країни, багатогалузевий господарський комплекс, призначення якого полягає в наданні житлових та комунальних послуг населенню, бюджетним установам та комерційним підприємствам, що забезпечують реалізацію відповідних прав і захист здоров'я громадян, сприяє соціально-економічному розвитку та зміцненню безпеки держави [1, с. 207].

Проаналізувавши житловий фонд України за 2010-2015 роки, бачимо, що його площа поступово зменшується, а рівень аварійних житлових будівель збільшується. Також існує кризовий рівень зносу, що досягає майже 60% через несвоєчасні обсяги проведення капітальних ремонтів. Далекою від ідеалу є

ситуація в даній галузі. Багато підприємств мають збитковий фінансовий стан, а якість надання їх послуг низька [2, с. 111-114]

Основними цілями публічного управління житлово-комунальної інфраструктури є підвищення ефективності проведених реформ, підвищення якості та надійності надання житлово-комунальних послуг, залучення інвестицій в дану сферу, соціальний захист малозабезпеченого населення.

Основними проблемами, що заважають проведенню ефективних реформ є слабо розвинена конкуренція на ринку, відсутність прозорості фінансувань коштів з держбюджету, нераціональність використання наявних ресурсів, різниця між цінами на тарифи послуг та рівнем соціально-економічного розвитку, відсутність контролю природних монополій, недотримання стандартів щодо якості житлово-комунальних послуг, незацікавленість громадян у самостійному управлінні своїм майном.

Успішне публічне управління може відбутися за умови відповідності таким принципам як наскрізний характер, дієвість, ефективність та керованість. В ієрархії реалізації будь-якої програми після державної програми є обласна, що має розширити положення загальнодержавної програми, визначити особливості умов області і надати розробці подальших програм адміністративного поштовху, особливо в частині організації моніторингу і контролю. У свою чергу вони мають спиратися на розроблені районні й міські програми, що охоплюють конкретні стратегії розвитку і реформування підприємств по підгалузях. Самі стратегії ж є системою заходів технічного і організаційно-фінансового характеру.

Джерелами фінансування (інвестування) житлово-комунальної інфраструктури слід управляти з держбюджету – фінансувати неприбуткові програми і загальнопроектні розробки, іноземні інвестиції спрямовувати на модернізаційні проекти; з іноземних фондів допомоги – на формування корпоративної культури відносин; з малого бізнесу – у локальні, дрібні проекти з коротким строком окупності; з великого бізнесу – на енергозбереження, кошти самих підприємств житлово-комунальної сфери направляти на капітальний ремонт споруд та устаткування. Для підтримки таких реформ буде виправданим сформувати і задіяти національну цільову систему кредитування підприємств цієї

галузі (інститут кредитування) та Державний інвестиційний фонд розвитку ЖКГ, що зміцнить віру інвесторів у реальність позитивних змін у країні на життєво-важливому напрямі діяльності [3, с.44].

Одним з найефективніших джерел інвестування в житлово-комунальну інфраструктуру є венчурні інвестиції. За визначенням Європейської Асоціації венчурного фінансування венчурний капітал це акціонерний капітал, що надається професійними фірмами, які інвестують кошти в приватні підприємства, демонструють значний потенціал зростання на їх початковому етапі розвитку у процесі розширення і трансформації, одночасно керуючи цими підприємствами. Хоча сам обсяг венчурних інвестицій не великий, проте він є важливим для успішного розвитку інновацій.

Проведений аналіз потенційних венчурних інвесторів показав, що населення України є зацікавленим у відновленні якості житлово-комунальної інфраструктури. [4, с.27]. За кордоном венчурний бізнес регулюється законами, згідно з якими ці компанії мають бути стабільними та гнучкими, не суперечити один одному, сприяти розвитку венчурної діяльності і в той же час забезпечувати інноваційний розвиток економіки. Проте український венчурний ринок не орієнтований на сферу житлово-комунальної інфраструктури. Якщо цей ринок розширить своє направлення на ЖКГ, це допоможе забезпечити фінансовими ресурсами розвиток індустрії інноваційних технологій з виробництва послуг ЖКГ і активізувати інноваційну діяльність підприємств галузі для більш якісного задоволення запитів споживачів [5, с.90].

Висновки. З урахуванням усього вищесказаного можна сказати, що Україні необхідний розвиток в сфері житлово-комунальної інфраструктури. На сьогодні існують великі перспективи для розвитку ЖКГ в нашій країні, проте розвиток залежить напряму від фінансування. Перш за все, необхідно розпочати державне фінансування цієї сфери в достатній кількості не тільки для усунення аварійного стану багатьох житлових будівель, а й для інвестицій в цю сферу. Також необхідно залучати іноземних та вітчизняних інвесторів. Шляхом запровадження системи кредитування підприємств цієї галузі та Державного інвестиційного фонду ЖКГ можна показати реальність до позитивних змін інвесторам. Крім

цього, перспективним є вітчизняний венчурний ринок, який може профінансувати розвиток інновацій в житлово-комунальній інфраструктурі, чим підвищить якість надання послуг у цій сфері.

Література:

1. Ніколаєва О. М. Місцеві фінанси: навч. посіб. / О. М. Ніколаєва, А. С. Маглаперідзе. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 354 с.

2. Статистичний щорічник України за 2015 рік, 2016. – (Державна служба статистики України).

3. Максименко О. С. Реформування житлово-комунального господарства україни: орієнтація на енергозбереження / О.С. Максименко. // Економіка і регіон. – 2015. – №1. – С. 43–49.

4. Горчакова І. А. Інвестування інноваційного розвитку підприємств житловокомунального господарства / І. А. Горчакова, О. С. Чепурко // Бізнес Інформ. -2012. - №8. – С. 26-28.

5. Перспективи інвестиційно-інноваційного розвитку житлово-комунального господарства України. // Вісник соціально-економічних досліджень. – 2014. – №2. – С. 82–91.

Польова Владислава

(факультет економіки та управління, 1 курс)

Правові аспекти використання відомих брендів в Україні

Сьогодні у світі існує безліч різних брендів. Без перебільшення можна сказати, що популярність бренду та його репутація на ринку спонукає більшість споживачів придбати той чи інший товар або скористатись певними послугами. Споживачі брендів сплачують додаткові кошти не тільки за реальні якості даного товару, а за «міф брендів», основне покликання якого – визначення джерела товару. Через це існує проблема нелегітимного використання різних елементів популярних брендів, що допомагає виробникам у реалізації своєї продукції.

90% споживачів при виборі товару або послуги звертають увагу на той чи інший товарний знак, пов’язуючи цей товар з його якістю, а решта 10% – не звертають жодної уваги. Тобто вдало підібране найменування товару чи послуги є важливим засобом для стимулювання його продажу.

Правову основу захисту об’єкта інтелектуального права – торговельної марки – становлять Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс, Господарсько-процесуальний кодекс України, Кодекс про адміністративні правопорушення України, Кримінальний кодекс України, Кримінальний процесуальний кодекс України та Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» тощо [1, с.119].

У нашому законодавстві повністю відсутня чітко сформульована нормативно-правова бази для захисту прав інтелектуальної власності. Також існує актуальна проблема використання термінів в українському науковому обороті. Зокрема у вітчизняних законах відсутнє поняття «бренд». Вивчивши суть даного поняття можна зробити висновок, що на практиці під брендом розуміється «товарний знак», «торговий знак», «торгова марка». Ці поняття є тотожними між собою, але у випадку виникнення проблем і вирішення їх у судовому порядку відсутність затвердженого у законодавстві терміну дає можливість юристам варіювати термінологією. Тому безліч недоброчесних власників підприємств користуються цим. Як наслідок, власник бренда втрачає прибуток, репутацію та частку ринку. Можна зрозуміти, що загроза цього виду інтелектуального піратства постійно збільшується разом з ростом популярності тих чи інших брендів. Тому потрібно обов'язково доповнити законодавство ефективними нормативно-правовими актами для захисту репутації брендів на ринку товарів та послуг.

В Україні цивільний захист інтелектуальної власності проводиться в двох формах: самозахист та судовий захист. Так, відповідно до ст. 19 ЦК України, кожна особа має право на самозахист свого цивільного права та права іншої особи від порушень і протиправних посягань. Але способи самозахисту мають відповідати змісту права, яке порушене, характеру дій, якими воно порушене, наслідкам, що спричинені цим порушенням. Отже, право самозахисту особа може

реалізувати шляхом надіслання повідомлення про неправомірне використання торговельної марки, вимоги відшкодувати завдані збитки, вимоги припинити неправомірне використання торговельної марки тощо. Згідно із загальними засадами цивільного законодавства України, визначеними у ст. 16 ЦК України, кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого особистого немайнового або майнового права та інтересу. Окрім того, згідно зі ст. 432 ЦК України кожна особа має право звернутися до суду за захистом свого права інтелектуальної власності. Про визначення форм захисту також йдеться у Законі України про охорону знаків.

Так, у п. 2 ст. 2 вказаного Закону на вимогу власника свідоцтва порушення його права повинно бути припинено, а порушник зобов'язаний відшкодувати власнику свідоцтва завдані збитки. Проте у статті не наведено переліку дій, які призводять до порушення прав на торговельну марку, натомість визначено, що порушення прав власника свідоцтва є посяганням на права, перелік яких міститься в ст. 16 Закону України про охорону знаків.

На нашу думку, в зазначеному Законі необхідно закріпити те, які саме дії вважаються порушенням прав на торговельну марку. Адже слід поступово приводити норми вітчизняного законодавства у відповідність із міжнародними стандартами стосовно торговельних марок. Наприклад, у законодавствах багатьох розвинутих держав визначено, які саме дії призводять до порушення прав на торговельні марки. Відповідно до закону США про товарні знаки, будь-яка особа, яка без дозволу власника виробляє, копіює або імітує зареєстрований товарний знак і використовує таке виробництво, підробку, копії чи імітації на етикетках, написах, відбитках, упаковці, обгортці, сумках або у зв'язку з продажем, пропозицією продажу, розповсюдженням чи рекламою товарних послуг, або коли таке використання може призвести до помилки, плутанини чи ввести в оману, – може бути притягнута до цивільно-правової відповідальності [1, с.120].

Отже, можемо зробити висновок, що проблема нелегітимного використання різних елементів популярних брендів дійсно допомагає виробникам у реалізації своєї продукції. Зрозуміло, що існує проблема використання термінів, також відсутня чітко сформульована нормативно-правова база. Ми дізналися про

наслідки такого виду інтелектуального піратства для власників брендів. Крім цього, на прикладі США ми бачимо недостатню кількість закріплених дій, здійснення яких могло б означати порушення прав інтелектуальної власності.

Список використаних джерел.

1. Родюкова Є. Правові аспекти захисту від неправомірного використання торговельної марки / Є. Родюкова, Д. Лотюк // Вісник Національної академії прокуратури України. – 2015. – № 1. – С. 118-123.

2. Цивільний кодекс України від 18.01.2018 // Відомості Верховної Ради, 2018, - ст.19

Полякова І.М., (Юридичний інститут, магістрант)

ПРАВОВІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ВРЕГУЛЮВАННЯ ПИТАННЯ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ В УКРАЇНІ

За роки незалежності Україна вперше зіштовхнулася з проблемою переселенців – ***трагічним наслідком подій, що відбулися в окупованому Криму і наразі відбуваються на території Донецької та Луганської областей. Для Української держави такі події є важким випробуванням,*** оскільки вона має забезпечити правові, організаційні, матеріальні та інші необхідні умови для належної реалізації своїх прав і свобод тими громадянами України, які стали вимушеними переселенцями.

Національне законодавство розрізняє такі поняття як «біженці» та «внутрішньо переміщені особи». Відповідно до Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» від 20 жовтня 2014 р. внутрішньо переміщеною особою, тобто переселенцем, є «громадянин України, який постійно проживає на її території, і якого змусили або який самостійно покинув своє місце проживання у результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, масових порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру» (ст. 1) [1].

Основними проблемами переселенців, як свідчить практика, є такі: забезпечення житлом, проблеми із працевлаштуванням, відсутність у більшості з

них фінансових ресурсів, неможливість влаштування дітей у дошкільні навчальні заклади через відсутність вільних місць у них. Не менш важливою проблемою для вимушених переселенців є необхідність надання різного роду довідок, необхідних для їх працевлаштування, отримання грошової допомоги, поновлення навчання у закладах вищої освіти та інші.

Держава наразі докладає чимало зусиль для вирішення наведених та інших проблем вимушених переселенців, зокрема організовує адресну, медичну, грошову, пенсійну допомогу тощо.

Кабінет Міністрів України прийняв постанову «Про надання щомісячної адресної допомоги особам, які переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції, для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг» від 1 жовтня 2014 р., № 505 якою встановив, що грошова допомога надається громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають на території України і переміщуються з тимчасово окупованої території України та районів проведення антитерористичної операції з дня звернення та виплачується на період не більше шести місяців у розмірі: для непрацездатних осіб (пенсіонери, інваліди, діти) – 884 гривні на одну особу (члена сім'ї), для працездатних осіб – 442 гривні на одну особу (члена сім'ї). Загальна сума допомоги на сім'ю розраховується як сума розмірів допомоги на кожного члена сім'ї та не може перевищувати 2 400 гривень [2].

Такий підхід держави в аспекті виплат адресної допомоги є не тільки недосконалим, а й несправедливим, оскільки не враховується кількість членів сім'ї. Так, наприклад, сім'я із трьох і шести осіб має право на адресну допомогу в однаковому грошовому еквіваленті. Це порушує конституційний принцип рівності громадян України перед законом та на соціальну допомогу від держави.

Держава наразі намагається шляхом внесення законодавчих пропозицій покращити матеріальне забезпечення вимушених переселенців. Так, Кабінет Міністрів України у червні 2017 року вніс відповідні зміни до наведеної вище постанови № 505, завдяки чому грошова допомога внутрішньо переміщеним

особам з обмеженими можливостями відтепер розподіляється у таких розмірах: для осіб з інвалідністю I групи та дітей з інвалідністю — 130 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність; для осіб з інвалідністю II групи — 115 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність; для осіб з інвалідністю III групи — прожитковий мінімум для осіб. Таким, чином загальний розмір адресної допомоги, у складі якої є особа з інвалідністю або діти з інвалідністю, становить не 2 400 грн., а 3 400 грн. Проте такі виплати є вкрай мізерними і практично не покривають щоденних витрат сім'ї.

Наступною важливою проблемою є строк надання матеріальної допомоги. Важливо зазначити, що особам працездатного віку допомога призначається на два місяці. Для одержання допомоги, у встановлених розмірах на наступний період, особи працездатного віку мають працевлаштуватися, в тому числі за сприянням державної служби зайнятості. Якщо працездатний член сім'ї протягом двох місяців не працевлаштувався, або перебуває у трудових відносинах з роботодавцями на тимчасово окупованій території України чи в районах проведення антитерористичної операції і фактично не працює, розмір допомоги для цих осіб на наступні два місяці зменшується на 50%, а на наступний період – припиняється. Станом на січень 2018 р. в Україні нараховується понад 1 млн 600 тис. переселенців, тому навіть відносно невеликі соціальні виплати є відчутним тягарем для державного бюджету України.

Держава, на жаль, практично усунулася від вирішення проблем, пов'язаних із забезпеченням житлом тих осіб, які стали вимушеними переселенцями. Наразі Житловий кодекс України регламентує можливість надання безкоштовного житла окремим категоріям осіб, проте вимушених переселенців у цьому списку немає. Функції держави, пов'язані із житловим забезпеченням переселенців, фактично взяли на себе волонтери.

Таким чином, права вимушених переселенців в Україні є практично незахищеними і такими, що не відповідають міжнародно-правовим стандартам прав людини, а існуючий Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» не закріплює правового механізму нібито гарантованих прав і потребує подальшого удосконалення.

Список використаної літератури:
1. Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб: Закон України від 20.10.2014 р. № 1706-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – №1. – Ст.1.
2. Про надання щомісячної адресної допомоги внутрішньо переміщеним особам для покриття витрат на проживання, в тому числі на оплату житлово-комунальних послуг: Постанова Кабінету Міністрів від 01.10.2014 р. № 505 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 80. – Ст. 2271.

Пономарьова Ксенія Сергіївна, (Факультет фінансів, І курс)

РОЛЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В СТАНОВЛЕННІ РИНКУ ЗЕМЛІ

Україну виділяють в світі як країну, яка має вагомий аграрний потенціал через найбільші запаси чорноземів. Земля є унікальним продуктом природи, який одночасно виступає найважливішим засобом виробництва. Визнання землі товаром зумовлює необхідність формування ринку землі. Жодна із структурних реформ України, не має такого потенціалу і не може вплинути на економічну ситуацію в країні так, як ринок землі. Саме тому для переважної частини наших західних партнерів основним маркером просування реформ в нашій країні є саме земельна реформа та масштабна приватизація.

Питанням формування та розвитку земельних відносин в Україні присвячено роботи відомих вчених: В.П. Галушки, А.С. Даниленка, Д.С. Добряка, А.Г. Тихонова, А.Г. Тихонова, М.М. Федорова та інших. [2, 3]. У статті 14 Конституції визнано, що земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави. [1] Зазначена норма Основного закону відтворена у статті 1 Земельного кодексу України та статті 373 Цивільного кодексу України. Визнання землі основним національним багатством держави обумовлює існування для землі спеціального правового режиму, який передбачає встановлення обмежень для права власності на землю. Необхідність обмеження права власності на землю випливає із статті 41 Конституції України, згідно з якою використання власності не може завдавати шкоди правам, свободам та гідності громадян, інтересам суспільства, погіршувати екологічну ситуацію і природні якості землі. Державне регулювання являє собою реальний механізм адміністративного впливу на процес використання землі і господарювання на ній.

Це зумовлено: потребою формуванням широкого правового поля, зокрема прийняття низки законодавчих актів. Діяльність держави в рамках впливу на становлення вільного ринку земель в Україні розглядається через державне управління та державне регулювання. Фактично ж держава виступає як найбільший власник землі та суб'єкт політичної влади і самостійно визначає зміст своїх правомочностей, напрями земельної політики, законотворчої діяльності тощо. Основною задачею держави є ефективне регулювання та контроль становлення ринку земель в Україні. Провідним напрямом управління має бути організація ринку землі на основі чинного законодавства та підзаконних актів. Загальновідомо, що в основу формування ринку землі покладено право приватної власності на землю. На сьогодні, в умовах дії мораторію на відчуження земель сільськогосподарського призначення, власники земельних ділянок обмежені у праві їх розпорядження, зокрема її купівлі-продажу. Таким чином земля як засіб виробництва частково вилучена з економічного обороту. Верховна Рада продовжила мораторій на продаж сільськогосподарської землі до 1 січня 2019 року. Документ передбачає, що купівля-продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності не допускається, крім вилучення (викупу) їх для суспільних потреб. Запровадження повноцінного ринку землі є одним із зобов’язань України перед МВФ, але Україна досі не має законодавчої бази для повноцінного функціонування ринку землі. Треба усвідомлювати, що від думки МВФ щодо успішності реформ в Україні залежить взагалі вся зовнішня допомога нашій державі. Тож вирішення цього питання не можна відкладати на довгий строк. Головна дискусія зараз точиться не щодо доцільності чи недоцільності припинення дії мораторію на продаж сільгоспземель, а з приводу того, хто повинен отримати право на їх купівлю-продаж. Свою думку висловив Прем’єр-міністр України В. Гройсман. Він заявив, що законопроект про ринок землі буде дозволяти купівлю-продаж тільки фізичним особам з українським громадянством та наголосив, що не підтримає ідею земельної реформи, яка буде проводитися в інтересах агрохолдингів або іноземних громадян. Зарубіжний досвід розвитку відносин власності на землю свідчить, що в законодавстві цих країн обрано

орієнтацію на довічне користування або право на довгострокову оренду. Практика розвинутих країн показує, що вільний ринок не означає нерегульований ринок. Тож, той значний досвід державного регулювання процесу оренди землі з використанням законодавчих, та адміністративних важелів, який накопичено в інших країнах світу, може бути використаним при врегулюванні земельно-орендних відносин в нашій державі.

Отже, після того, як Україна стала незалежною державою, було проголошено плюралізм форм власності на земельні ресурси, що фактично створило передумови для відкриття вільного ринку земель в Україні. Роль держави у даному процесі є основною, оскільки вона, є як найбільшим власником землі так і суб'єктом політичної влади, що визначає форми та методи адміністративно- правового впливу на процес формування вільного ринку земель. На етапі підготовки до відкриття ринку земель держава повинна здійснити комплекс владних заходів, спрямованих на законодавче врегулювання процесу вільного ринкового обороту земель та мінімізувати можливі негативні наслідки від його впровадження на даному перехідному періоді. Політика держави під час запровадження земельно-ринкових відносин має відобразити баланс публічних та приватних інтересів, що дасть змогу не лише запровадити ефективну національну модель ринку земельних ресурсів, а й мінімізувати існуючу наразі суспільну напругу. Отже, питання необхідності проведення земельної реформи є на порядку денному. Блокування та ігнорування цього питання може призвести до гальмування або ж взагалі повної зупинки співпраці з усіма зовнішніми партерами України.

Список літератури:

1. Конституція України : закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. / Верховна Рада України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80

2. Формування ринку землі в Україні. – 2-ге видання, переробл. та доповн. / В.П. Галушко, Ю.Д. Білик, А.С. Даниленко та ін. За ред. А.С. Даниленка, Ю.Д. Білика. – К.: Урожай, 2006. – 280 с.

3. Добряк Д.С., Тихонов А.Г., Паламарчук Л.В. Економічні обороти землі в Україні: теорії, методології і практика. – К.: Урожай, 2004. – 136 с.

Пономарьова К.С.,
(фінансово-економічний факультет, І курс)

РИНОК ЗЕМЛІ ТА ЙОГО РОЛЬ В СУЧАСНІ ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Україну виділяють в світі як країну, яка має вагомий аграрний потенціал через найбільші запаси чорноземів. Зарубіжний досвід свідчить, що в розвинутих країнах сільське господарство не є провідною складовою економіки. Цю групу країн відрізняє переважання галузей обробної промисловості, сфери послуг та інформації. Проте сільське господарство - єдина галузь в Україні, яка демонструє зростання протягом останніх 17 років, а агропромисловий комплекс забезпечує понад 14% обсягу ВВП України. Теоретичні аспекти розвитку земельних відносин досліджували вчені економісти-аграрники: П.Т. Саблук, С.М. Кваша, В.Я. Месель-Веселяк, Б.Й. Пасхавер, М.М. Федоров, В.В. Юрчишин та інші. Проте складність і багатогранність проблеми реформування земельних відносин, необхідність обґрунтування стратегії розвитку аграрного сектору, проблема відтворення села як соціальної ланки держави вимагають продовження і поглиблення наукових пошуків у цій сфері.

Процес становлення приватної власності на землю в Україні набув затяжного, невизначеного і скритого характеру. Належні умови для формування цивілізованого ринку землі в Україні поки що відсутні. Чергове запровадження мораторію на купівлю-продаж земель сільськогосподарського призначення зумовлено неврегульованістю багатьох питань земельних відносин і несформованістю ринкової інфраструктури. Верховна рада прийняла в цілому законопроект щодо продовження мораторію на продаж сільськогосподарських земель до 1 січня 2019 року. Згідно з законодавством України власникам паїв дозволяється здавати паї в оренду, обмінювати на іншу земельну ділянку, залишати пай у спадок. Однак їм забороняється продавати ділянки, змінювати їх

цільове призначення, вносити права на земельну частку до статутних капіталів господарських товариств та віддавати у заставу. Законом України заборонено обмежувати зміст та обсяг існуючих прав і свобод при прийнятті нових законів або внесенні змін в існуючі. Проте саме таке зменшення прав і відбулося при введенні мораторію на обіг земель сільськогосподарського призначення, в результаті чого власники сільськогосподарських угідь, на відміну від власників земель інших категорій, не можуть повноцінно розпоряджатися своєю власністю. Жодна із структурних реформ України, не має такого потенціалу і не може вплинути на економічну ситуацію в країні так, як ринок землі. На думку президента Європейської бізнес асоціації Томаша Фіала, відкриття ринку землі в Україні дасть можливість зростати економіці на 5% в рік. Після запровадження ринку землі, він впевнений, що економіка країни буде зростати, тому що це дуже ємний ринок, який подвоїть, потроїть іноземні інвестиції в Україну і значно збільшить приплив внутрішніх інвестицій. [1] Має запрацювати ефективна система кредитування українських аграріїв. Це надасть можливість вітчизняному бізнесу самостійно виходити на світові фінансові ринки. Слід зазначити, що для вирівнювання можливостей українських підприємців та іноземців як мінімум на першому етапі впровадження ринку землі варто обмежити право іноземних громадян і компаній на придбання земель сільськогосподарського призначення. Відкриття ринку землі забезпечить зростання економіки України. Приклади сусідніх країн показують, що вартість землі після відкриття ринку зросте мінімум в 3-6 разів за перші 2-3 роки. Окремі фахівці вважають, що держава може регулювати ситуацію на ринку землі з допомогою податків. [2] Продавши землю, все залишається тут. Покупець землю нікуди не понесе, а навпаки буде робити все щоб захистити свої інвестиції як в Україні, так і за кордоном. Є прогнози, що ВВП України буде рости мінімум на 1,5% щорічно додатково після відкриття ринку землі. [3] На сьогодні Україна страждає від неефективного використання власних ресурсів. Таким чином скасування мораторію на продаж землі в Україні – це об’єктивний шанс, що здатний принести додатковий дохід землевласникам, збільшити ефективність використання українських земель, підвищити позиції України в міжнародних рейтингах та створити підґрунтя для динамічного

економічного зростання. На сьогоднішній день ціна на українську землю не досягла європейської, проте, якість українського чорнозему набагато вища, ніж, наприклад, у Франції чи Німеччині. Однак не весь великий агробізнес одразу почне купувати землі. Їм вигідніше сплачувати 700-800 грн. орендної плати на рік, ніж за десятки тисяч купувати землю, хоча прибуток будуть отримувати такий самий, як і до купівлі. Не слід забувати і про способи нелегального продажу землі, який однозначно буде застосовуватись для уникнення сплати податків, а це в свою чергу негативно відобразиться на економіці держави. Ситуація у сфері орендних земельних відносин значно погіршилася з прийняттям у квітні 2015 року Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення умов ведення бізнесу (дерегуляція)» № 191-VIII, яким дозволено передавати землі особистих селянських господарств в оренду агрохолдингам, встановлено мінімальні строки оренди в сім років та скасовано еколого-економічні обґрунтування сівозмін. Це призводить до вирощування товаровиробниками високомаржинальних культур, які виснажують землі, позбавляючи ґрунт поживних речовин. У країнах Західної Європи частка власного землеволодіння в загальній площі фермерського землекористування сягає 65%, орендного користування – 33%. Розбіг цих показників по країнах дуже високий: від майже повної відсутності оренди (Ірландія) до здачі в оренду більше половини площ (Франція, Бельгія). Найефективніше використовуються землі, що здані в оренду на середньостроковий та довгостроковий термін. Мінімальний термін оренди складає від 6 до 15 років. Досвід розвинутих країн показує, що вільний ринок не означає нерегульований ринок. Таким чином, той значний досвід державного регулювання процесу оренди землі з використанням законодавчих, економічних та адміністративних важелів, який накопичено в інших країнах світу, може бути використаним при врегулюванні земельно-орендних відносинах в нашій державі.[4]

Отже, загальний вплив земельної реформи є дуже значним. Переваги реформи відчують всі сторони цього процесу. Перш за все відкриття ринку землі призведе до зростання продуктивності та врожайність у секторі, за підрахунками, на 60-70% за рахунок переходу землі від менш до більш продуктивних виробників

(більш високу оренду зможуть платити тільки ті, хто мають більшу урожайність). Ринок відкриє додаткові можливості для залучення кредитних ресурсів для поповнення обігових коштів та інвестиційних проектів. Наразі у власності виробників знаходиться близько півтора мільйона гектарів землі. З врахуванням чинного коефіцієнту ліквідності це дозволить залучити приблизно 500 мільйонів доларів кредитних ресурсів. Збільшення орендної плати вплине безпосередньо на збільшення попиту населення на товари і послуги, а відповідно, і на збільшення робочих місці у неаграрному секторі. Крім того, можливість отримання кредитів під заставу землі створить умови для індивідуальних власників для фінансування власного малого бізнесу. Важливим фактором є те, що ринок дозволить розпочати консолідацію приватних земель, що в свою чергу призведе до зменшення витрат виробників на обслуговування орендованих земельних банків кампаній та збільшить конкурентоспроможність аграрного сектору.

Список літератури:

1. Олександр Ярощук. Земля дійшла до Конституційного суду: 5 головних міфів про земельний мораторій. [Електронний ресурс].- режим доступу: https://voxukraine.org/uk/zemelnij-moratorij-ua/

2. Вероника Злацкая. Открытие рынка земли - почетный президент KAN Никонов. [Електронний ресурс].- режим доступу: http://www.legeasiviata.in.ua/archive/2015/1-3/26.pdf

3. Андрей Яницкий, Борис Давиденко. Интервью с Денисом Низаловым. [Електронний ресурс].- режим доступу: https://voxukraine.org/ru/ekonomika-139-denis-nizalov-zemelnaya-reforma-nevygodna-tem-kto-rabotaet-po-tenevym-shemam/

4. О.О. Прутська. Формування ринку землі в україні: реалії та перспективи // Збірник наукових праць ВНАУ.-2010.- №4.- С. 16-17.

Потапова А.С.
(факультет маркетингу, II курс)

ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОСНОВА РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ

Інноваційна діяльність підприємства є одним з найвпливовіших рушіїв прогресу на підприємстві. В умовах сьогодення інновації відіграють величезну роль у становленні будь-якого підприємства та підтримки його конкурентоспроможного стану.

Надзвичайно актуальним завданням для України є створення свого єдиного, скоординованого інноваційного простору для поліпшення економічного становища. У цьому неабияку роль відведено підприємствам українського суспільства.

В тих умовах господарювання, що постали сьогодні, більшість підприємств України не здатні витримувати натиску конкуренції іноземних підприємств. Розумовий потенціал поступово перехоплюється закордонними інвесторами через більш сприятливі умови та вигоди. Та навіть за цих умов дуже мало уваги приділяється саме стимулюванню та розвитку інноваційної діяльності. [1, с.26]

Так, у 2017 році був створений Дім інновацій, що говорить про те, що Україна готова до прориву. Але в реальності ми маємо багато бар’єрів, що, в основному, пов’язані з нестачею коштів на введення інновацій на вітчизняні підприємства, особливо це стосується підприємств державного сектору.

Що ж стосується приватних підприємств, то ситуація з інноваціями трохи ліпша, якщо сам підприємець займається цим питанням.

Джерело інновацій – наука та креативне мислення. Тому підприємці зацікавлені у тому, щоб відбувалися прогресивні зміни на краще у власних технологіях виробництва чи стратегіях, що дозволять підприємству займати перші позиції, а підприємцю – отримувати найбільший дохід.

Але сьогодні ми маємо таку картину, що поки ніяких радикальних інновацій немає, ми лише на початку довгого шляху до інноваційного прориву. Тому

важливо приділяти даному питанню якнайбільше уваги як з боку держави, так і з боку підприємців. [2, с. 22-23]

Вітчизняна наука не націлена на пошук нових технологій та ідей, і тому як результат ми маємо низький рівень інноваційних зрушень, що перешкоджає збільшенню експорту та ВВП країни. Україні вцілому та кожному підприємству зокрема потрібен новий вектор інноваційного розвитку на основі високотехнологічних ідей, що послугує поштовхом до економічного зростання.

Підприємства у сучасній економіці залучають нові ідеї для створення нового продукту і виходу з ним на ринок як за рахунок власних розробок, так і за рахунок співпраці з партнерами.

Україна повинна стати активним учасником ринку трансферу технологій за рахунок переходу до інноваційної моделі розвитку, в основу якої буде покладена концепція відкритих інновацій за рахунок формування нової інноваційної культури, підтримки наукомістких та високотехнологічних галузей, сприяння розвитку сучасної інноваційної інфраструктури та створення умов для активної участі суб’єктів інноваційного процесу у міжнародному трансфері технологій. [3, с. 13-15]

Тому, курс на розвиток інновацій має забезпечити підприємців як новими технологіями, так і новими креативними працівниками, що рухатимуть підприємство на шляху до найвищої точки його ефективності та прибутковості. Підприємства, що зможуть в умовах сьогодення виділити достатню кількість коштів на інноваційні розробки та власний розвиток, не збанкрутують, а вийдуть на міжнародну арену як конкурентоспроможні, потужні та прибуткові підприємства-лідери.

Не варто забувати і про малі підприємства, що просто фізично не можуть робити дослідження. Вони мають отримувати допомогу від державного сектору чи від більших компаній-партнерів.

Інноваційний розвиток підприємств буде можливим лише за ініціативи уряду України, ініціативи підприємств, їх робітників, керівників. Якщо інвестувати достатню кількість коштів для впровадження інновацій на підприємство, це не тільки покращить стан технологій підприємства, а і зробить продукцію більш

конкурентоспроможною та більш прибутковою, що в свою чергу, буде мотивувати як підприємця, так і державу, отримувати більше коштів (у випадку держави, більший обсяг експорту та більша кількість надходжень податків з прибутку; у випадку підприємця - прибуток).

Список використаної літератури:

1. Інноваційна діяльність та венчурний капітал в системній модернізації національної економіки: Монографія. – Полтава: "Дивосвіт", 2013. – 183 с.
2. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України : монографія / В. В. Зянько, І. Ю. Єпіфанова, В. В. Зянько – Вінниця : ВНТУ, 2015. – 172 с.
3. Інноваційна діяльність та економічна безпека підприємств: колективна монографія/за заг. ред. Л. М. Савчук, Daniel Fic. – Дніпро: Пороги, 2017. – 480 с.

Потапова А.С.,

(факультет маркетингу, II курс)

ПРОДАЖ В INSTAGRAM: ТРЕНДИ ТА ОСНОВНІ АСПЕКТИ

Instagram – одна з найвідоміших соціальних мереж світу. Сьогодні кожен день даною мережею користуються майже мільярд людей. Тому Instagram є дуже перспективною платформою для здійснення різноманітних продажів.

У Instagram можна знайти товари, і такі товари, які рідко зустрічаються в соціальних мережах, проте, приносять великий дохід, і ті товари, які користується значним попитом – те, що потрібно багатьом, наприклад, інформаційні курси, цікаві та корисні речі, послуги. В одному випадку потрібно правильно подати продукт з точки зору інформаційного наповнення, в інших випадках - вигідно представити зовнішній вигляд товару [1].

Так як продаж в Instagram вже не є новим явищем, варто розглянути тренди продажу в Instagram, які будуть характерні в поточному 2018 році.

Тренд 1. Платне просування постів в Instagram стане масовим і розповсюдженим. Трафік в Instagram став досить великим через збільшення користувачів соціальної мережі. Саме тому, без будь-якої платної підтримки або складної стратегії партнерства досягти максимальної кількості переглядів майже неможливо. В результаті багато фізичних осіб, активістів Instagram, вже почали просувати за гроші свої власні пости, намагаючись зберегти свою актуальність. Тому, платні пости є ключем збільшення охоплення аудиторії для отримання більшої кількості клієнтів.

Тренд 2. У комерційних профілів Instagram формується послідовно продумана естетика. Естетика – гармонія кольорової гами, форм та розташування об'єктів в просторі (в даному випадку – фотографій). Все більше і більше людей починають шукати бренди на Instagram раніше, ніж в Google. Відповідно, формування власної Instagram-естетики – підбір розташування фото в профілі для більшої гармонії та кращого сприйняття - дуже важливо для росту продажів в 2018 році.

Тренд 3. Instagram Stories Ads - це секрет успіху продуктивних продажів. Не можна заперечувати, що 2017 рік був роком Instagram Stories. Вони швидко завоювали популярність і отримали понад 300 мільйонів активних щоденних користувачів. Рекламна платформа Instagram Stories Ads - відносно нова, випущена лише в березні 2017 року. Її новизна і стартова дешевизна дає можливість як завгодно експериментувати і дізнаватися, що працює для вашого бренду, а що ні - поки витрати на цю рекламу в Instagram Stories відносно малі.

З тією кількістю людей, яка кожен день підключається до Instagram Stories, в 2018 році можна бачити безліч постів з рекламою в Instagram Stories, орієнтованих на конверсію.

Тренд 4. Стрімкий розвиток Micro-Influencer Marketing. Micro-influencer Marketing - офіційно визнаний великий тренд в комерції. Цей тренд передбачає співпрацю з користувачами Instagram, які мають багато фоловерів. Це пов’язано з тим, що користувачі більше довіряють звичайним користувачам з кількома тисячами фоловерів, аніж компаніям. Тому, у 2018 році можна буде спостерігати

таке явище: ваші звичайні друзі теж почнуть робити #spon (#spon означає «спонсорований пост» - пер.)

Тренд 5. Покращення Instagram-аналітики. Алгоритм Instagram постійно зменшує охоплення аудиторії, тому бренди та впливові особи повинні постійно оптимізувати свій профіль. А тому інструменти аналітики стають все більше потрібними для того, щоб отримати більше потенційних та не втратити постійних клієнтів.

Також варто зазначити важливу новину: в 2018 році з'явиться робоча повноцінна версія офіційного інструменту інстаграм-аналітики - Instagram Stories Analytics, що дозволить досліджувати охоплення аудиторії рекламою в Instagram Stories.

Перелічені тренди не тільки здатні підвищити рівень продажів, а й збільшити кількість потенційних клієнтів [2]. Зважаючи на вище сказане, можна вивести Instagram профіль не тільки компанії, а й звичайного користувача, що мають за мету збільшення переглядів та «лайків», а у випадку компанії – потенційних покупців.

Список використаних джерел:

1. Електронний ресурс. Режим доступу: https://lifehacker.ru/2018/01/12/instagram-business/
2. Електронний ресурс. Режим доступу: https://evo.business/top-7-trendov-instagram-marketinga-2018-goda/

Потапчук А.В., Бутенко К.С.,

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, 1 курс)

ТЕХНОЛОГІЯ BLOCKCHAIN ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ВАЖІЛЬ УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМ СЕКТОРОМ

За опитуванням учасників останнього Всесвітнього економічного форуму вже до 2023 року технологія Blockchain буде активно використовуватися в сфері

державних послуг провідними світовими державами. Більше того, близько 10% світового ВВП (за прогнозами ОЕСР) буде створюватися при безпосередньому використанні Blockchain. Основними перспективами у зв'язку з впровадженням технології є скорочення операційних витрат (73% опитаних) та часу розрахунків (69% опитаних), мінімізація ризиків (57% опитаних) та зростання можливості отримання додаткових доходів (51% опитаних) [1]. В Україні ця технологія дозволить кожному з нас, як на машині часу, перейти від неефективної бюрократичної державної системи до сучасної, необтяжливої, практичної, надійної взаємодії з публічним сектором. У зв'язку з цим, доцільним є детальний розгляд особливостей технології Blockchain, міжнародного досвіду та можливі шляхи її застосування в управлінні публічним сектором нашої держави.

Blockchain– це нова технологія зберігання записів, в основі якої лежить децентралізоване (розподілене) зберігання інформації. Вважається, що це дозволяє безпечно зберігати важливу інформацію одночасно на багатьох серверах у всіх учасників мережі. [2] Поява і розвиток Blockchain-технології змусила задуматися про принципово нові можливості реалізації e-Government. За результатами звіту «Зміцнення довіри до уряду» (2017, січень), підготовленого IBM Institute for Business Value (IBV), «дев'ять з десяти керівників країн планують в 2018 році інвестувати в розробку Blockchain-рішень в області фінансових операцій, управління активами, управління контрактами і дотримання нормативних вимог»[3]. *Перша* очевидна і найбільш важлива для e-Government перевага Blockchain, порівняно зі стандартними базами даних - це гранична захищеність інформації від фальсифікації. Це означає, що дані про громадян, нерухомість, компанії, сертифікати, дипломи, права на власність та інше після занесення в державні Blockchain-реєстри змінити практично неможливо. Найголовнішим наслідком існування такої граничної надійності є можливість використовувати дані реєстрів в якості повноцінних юридично значущих документів: запис у Blockchain-реєстрі стає надійнішим за будь-який документ з підписом і печаткою та, до того ж, даний запис доступний завжди і всюди. *Другою* найважливішою перевагою Blockchain-платформ для побудови e-Government є можливість використання механізму смарт-контрактів для

автоматизації операцій з даними. Виходить, що використання цієї технології може перевести саму ідею електронного уряду на новий рівень. Слід вести мову вже не просто про зручний сервіс для громадян і бізнесу, а про принципове переформатування самої діяльності держави, повне занурення її в цифрову екосистему Blockchain.

Основні характеристики Blockchain - доступність і незмінність інформації, які дозволяють впровадити її в сферу освіти. Вона допоможе підтверджувати фактичну кваліфікацію випускників шкіл або студентів. Якщо навчальні заклади будуть реєструвати видані дипломи про освіту або сертифікати про навчання в Blockchain, то потенційному роботодавцю не важко переконатися в тому, що диплом не підробка. [4]

Технологія Blockchain може допомогти в боротьбі з корупцією та значно вплинути на проведення державних закупівель й аукціонів. У деяких країнах її вже почали використовувати в тестовому режимі на державному рівні (табл.).

Якщо ж вести мову за нашу Батьківщину, то Україна також не пасе задніх у тому, що стосується даної технології. У вересні 2017 року Система електронних торгів арештованим майном (СЕТАМ) першою в світі перевела свою базу на Blockchain. І однією з перших в світі в жовтні 2017 року почала переводити на Blockchain Державний земельний кадастр. З часом будуть переведені збереження даних і транзакцій. Більше того, на сьогоднішній день існують навіть проекти по впровадженню Blockchain Міністерством юстиції.

Таблиця

Світовий досвід застосування технології Blockchain в управлінні публічним сектором

Країна	Особливості використання технології Blockchain
Естонія	використання у програмі електронного громадянства, охорони здоров'я, боротьби з корупцією
Грузія	земельний кадастровий облік
Швеція	використання у функціонуванні земельного кадастру
Росія	використання у центральному депозитарії цінних паперів
США	переміщення державних архівних записів у відкритому реєстрі
Великобританія	для управління розподілом видатків

Джерело: складено авторами на основі: [5; 6; 7; 8]

На окрему увагу органів державної влади заслуговує вивчення можливостей використання технології блокчейн в антикорупційній політиці, розвитку Smart City, Smart Contracts тощо [9].

Отже, Blockchain та децентралізовані платформи можуть бути політичними інструментами, здатними ефективно регулювати суспільні відносини у великих масштабах та частково замінити традиційні функції централізованих управлінських органів. Завданням держави є підготовка до впровадження технології, яка в перспективі трансформує сервіси публічного адміністрування. Blockchain підвищує довіру до інформації, і на це є великий попит у громадян та світової спільноти. Але реальні результати, як і більше відомостей для їх оцінки, Blockchain принесе по мірі поглиблення інтеграції технології та розповсюдження її на сфери публічного управління.

Література

1. “Realizing the Potential of Blockchain: a Multistakeholder Approach to the Stewardship of Blockchain and Cryptocurrencies ” /World Economic Forum ,Don Tapscott and Alex Tapscott [Electronic resource]. – Available at: https://www.weforum.org/whitepapers/realizing-the-potential-of-blockchain

2. Майбутнє банкінгу: сучасні виклики та перспективи розвитку: зб. матеріалів II Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 15 черв. 2017 р. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Ін-т фінанс.-банк. аналітики ДВНЗ "КНЕУ ім. Вадима Гетьмана" [та ін.].- Київ : КНЕУ, 2017. - 95 с.

3. IBM Institute for Business Value Executive Report, “Fast forward: Rethinking enterprises, ecosystems and economies with blockchains” [Electronic resource]. – Available at: https://www-935.ibm.com/services/us/gbs/thoughtleadership/blockchain/

4. “Blockchain: Why tax and accounting professionals must get on board” [Electronic resource]. – Available at: https://blogs.thomsonreuters.com/answerson/blockchain-impact-tax-and-accounting-industry/

5. “Грузия и BitFury запустят пилотную версию земельного кадастра на основе блокчейна” [Электронный ресурс]. - Режим доступа: https://bitnovosti.com/2016/10/01/georgia-and-bitfury-start-blockchain-project/

6. “We have built a digital society and so can you” [Electronic resource]. – Available at: https://e-estonia.com/

7. “Countries Leading the Blockchain Innovation Movement ” [Electronic resource]. – Available at: https://tokentarget.com/countries-leading-the-blockchain-innovation-movement/

8. “Swedish Government Land Registry Soon To Conduct First Blockchain Property Transaction ” [Electronic resource]. – Available at: https://cointelegraph.com/news/swedish-government-land-registry-soon-to-conduct-first-blockchain-property-transaction

9. Королюк Т.О. Криптовалюта як продукт інформаційно-мережевої економіки: необхідність нормативно-правового регулювання / Т.О. Королюк, Власенко М.М. // Модернізація управління національною економікою: зб. матеріалів IV міжнародної наук.-практ. конференції (м. Київ, 24-25 листопада 2016 р.). – К.: КНЕУ, 2016. – С. 229-233.

Пржевальський М.М.,
(ф-т управління персоналом,
соціології та психології, II курс)

ДЕМОГРАФІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Одним із основних чинників існування будь-якої держави є її населення. Україна має ряд значних перешкод на шляху розвитку, однак особливо гостро протягом декількох останніх років постає питання відтворення населення й демографічної політики в цілому. Ми не можемо ігнорувати ситуацію, що склалася, оскільки необхідно вказати на дану проблему в суспільстві й запропонувати шляхи її вирішення. Окремі аспекти демографії актуальні нині в багатьох країнах, як правило, з розвиненою економікою й високим рівнем життя населення.

Слід виділити три основні чинники, які впливають на демографічну ситуацію в усьому світі, і зокрема, у нашій країні: це народжуваність, смертність та міграція населення. Розглянемо кожен аспект окремо.

Для того, щоб більш детально розібратися в питанні природного приросту населення, звернемося до історії. Перша світова, громадянська і Друга світова війни, під час яких Україна була полем для бойових дій, а також голодомори 1933-34 і 1946-47 років негативно позначилися на демографічній ситуації, проте в період з 1947 по 1992 рік населення збільшилося на 20 мільйонів і досягло свого піку – близько 52,2 млн. осіб. Наведені дані свідчать про те, що не дивлячись на всі недоліки радянського режиму, його демографічна політика виявилася цілком вдалою. У період 90-х років, коли наша країна була охоплена глибокою соціальною, економічною й політичною кризою, набув свого негативного значення й показник природного приросту населення, і тут варто звернути увагу на те, що не дивлячись на демографічну політику держави, ця тенденція, за винятком «буму нульових», зберігається донині. За даними оцінки Всесвітньої книги фактів ООН 2018 року, що підтверджені міжнародним дослідженнями, Україна займає сто вісімдесят шосте місце з 226 країн і територій світу за рівнем народжуваності (10,5 народжених на 1000 чоловік), а також четверте місце в світі і 3-є місце в Європі за рівнем смертності (14,4 померлих на 1000 осіб), займаючи одну з перших позицій у рейтингу «найбільш вимираючих країн» [1]. І, судячи з тих подій, що відбуваються, поліпшень у цій сфері чекати не слід. Згідно даних державної служби статистики, населення України складає близько 42 200 000 осіб на 1 січня 2018 року [2], проте реальні цифри можуть значно відрізняться від тих, що пропонуються нашій увазі.

Слід зазначити, що на сьогодні найбільш ефективним засобом контролю демографічної ситуації на території країни є перепис її населення. Однак органи влади в Україні не дослухаються до соціологів і демографів, що перманентно заявляють про необхідність проведення перепису. Остання така процедура була проведена в 2001 році, а після було прийнято рішення призначити наступний її етап на 2016 рік, однак плани не були реалізовані. Посилаючись на брак, серед іншого, фінансових ресурсів, проведення перепису хоч і призначалося, але

постійно відтерміновувалося. «Безумовно, світова практика визначає необхідність проведення перепису кожні 10 років. І мова йде не тільки про демографічну ситуацію, а про значно ширше поле соціально-економічних показників », - зазначав віце-прем'єр-міністр Павло Розенко [3].

Якщо розібратися в деяких тонкощах формування та затвердження Держбюджету, то зробимо вельми цікаві висновки. Бюджет розраховується згідно з даними Держкомстату на певну кількість людей. Наприклад, за даними пенсійного фонду, пенсію в Україні отримують приблизно 11,9 мільйонів осіб. Але чи так це насправді? Якщо припустити, що населення України насправді менше зазначеного і кількість людей пенсійного віку, відповідно, менше, то виникає питання: куди діваються невикористані гроші? Таким чином, можна припустити, що це і є одна з імовірних причин відмови у проведенні перепису населення.

Одним із найбільш принципових у контексті демографії є міграційне питання. За даними соціологічних організацій, які проводили опитування в 2017 році (соц. група «Рейтинг», КМІС) серед молоді (населення віком 16-30 років) близько 74% респондентів відповіли, що при нагоді скористаються можливістю покинути Україну, сподіваючись реалізувати себе за кордоном (як правило, у країнах ЄС і США). Звичайно, це не означає, що всі ці люди зможуть втілити свої мрії в життя, проте сам факт того, що переважна більшість «цвіту нації» має намір покинути свою країну, змушує задуматися про наше майбутнє.

Таким чином, основними проблемними питаннями демографічної ситуації в Україні є:

• значне зменшення народжуваності;

• старіння нації в цілому, і зокрема, працездатного населення;

• еміграція молоді;

• відносно висока смертність серед населення.

Дані проблеми вимагають негайного реагування з боку держави, а саме: розробки та впровадження ефективних державних програм соціального, економічного, правового, культурного, інформаційного й освітнього характеру, які могли б позитивно вплинути на ситуацію.

Список літератури:

1. Міжнародне рейтингове агенство TheWorldFactBook,2018. URL: https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/rankorder/2054rank.html (11.04.2018).

2. Державний комітет статистики України, 2018, URL:http://ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2017/ds/kn/kn_e/kn1217_e.html (11.04.2018);

3. Павло Розенко, новинне агенство «Страна.юа», URL: https: //strana.ua/news/67497-rozenko-rasskazal-pri-kakih-usloviyah-v-ukraine-provedut-perepis-naseleniya.html (11.04 .2018).

Потапенко Я. А., Придатко А. В. (ф-т економіки та управління, І курс)

НЕГАТИВНИЙ ВПЛИВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА ЛІДЕРСТВО В БІЗНЕСІ

Актуальність дослідження. Сьогодні глобалізація безсумнівно стала надважливим процесом. Неможливо не помічати його як і не можливо закривати очі на негативні впливи глобалізаційних явищ на економічне положення суб’єктів економічних процесів у світі, на життя людства в цілому та кожного з нас зокрема. Не дивно, що глобалізація поширилася і на сферу бізнесу. Світові лідери, які стоять у керма глобалізації, намагаються не допускати до найвищих позицій конкурентів.

Тому, глобалізація безперечно впливає на лідерство у світовому бізнесі. Той факт, що 80% усіх новітніх технологій та інформації належать ТНК, свідчить про зосередження влади та ресурсів у великих компаній, стримування конкуренції, а також вказує на тенденції укрупнення корпорацій в бізнесі.

Постановка завдання. Лідерство у сучасному бізнесі багато в чому залежить від процесу глобалізації. Фактично останній найбільше впливає на сучасний бізнес. Проте питання лідерства більше не постає, адже ті компанії, які

займають лідируючі позиції майже не змінюються. Фактично, це олігополія, яка більш менш є сталою і не змінюється досить довгий час і не допускає появи нових, сильніших конкурентів. Тому важливим є розуміння напрямів негативних впливів глобалізаційних явищ на стан бізнесу та його лідерські позиції з метою удосконалення підходів до управління компаніями.

Результати дослідження. За результатами проведеного дослідження ми виділили наступні дестабілізуючі фактори впливу глобалізації на лідерство у бізнесі:

- *Монополізація світового ринку ТНК.* Глобалізація сприяє зростанню доходів транснаціональних корпорацій, які в деяких сферах бізнесу практично тримають світовий ринок під своїм контролем. У 2013 р. з 500 найпотужніших міжнародних ТНК 85 контролюють 70% всіх закордонних інвестицій. ТНК функціонують не в усіх галузях. Ці 500 найпотужніших ТНК реалізують 95% фармацевтики, 80% всієї виробничої електроніки і хімії та 76% продукції машино-будування (виробнича сфера). Більше половини, а саме 60% міжнародних компаній зайнято у сфері виробництва, 37% – у сфері послуг і 3% – у видобувній промисловості і сільському господарстві [3]. Економічний вплив цих корпорацій часто значніший ніж влада урядів деяких країн.

- *Зростання впливу тіньової економіки.* На жаль, знаряддя торгівлі і комерції з легкістю можуть бути звернені в знаряддя злочину. «Як міжнародні корпорації доклали зусиль для створення глобальної світової економіки, так і «міжнародні злочинці» - організовані злочинні синдикати - швидко скористалися глобалізацією», - йдеться в «Доповіді про розвиток людини».

- *Впровадження масової культури; втрата самобутності та суверенності країн.* Глобалізація змушує країни на перший план ставити не національні інтереси, а світові потреби глобалізації. Тільки країни-лідери можуть якимось чином впливати на неї. Усі інші підпорядковуються цьому процесу.

- *Необхідність постійної перекваліфікації кадрів, безробіття.* Деіндустріалізація та постійний розвиток технологій призводить до того, що людей звільняють з роботи, а на нову роботу не беруть, через недостатню або відсутню кваліфікацію.

- *Відтік вкладеного капіталу з країн, які не виправдали сподівань на економічний розвиток призводить до криз.* Глобалізація фінансових ринків створила ще один дестабілізуючий фактор. Міжнародні інвестори вкладають величезні суми в країни, що розвиваються, але з погіршенням економічної перспективи в будь-який момент вони можуть вилучити свої капітали. Такий значний відтік капіталів затягує в економічну кризу одну країну за іншою. Валютна криза 1998 року в Східній Азії призвела до втрати 13 мільйонів робочих місць. В Індонезії навіть ті працівники, які уникли звільнення, відчули, що їх реальна зарплата скоротилася вдвічі.

- *Збільшення розриву в соціально-економічному розвитку між країнами.* Згідно з даними Світового банку, дохід на душу населення в найбагатших країнах світу в 1820 році перевищував аналогічний показник найбідніших країн в 4,5 рази. У 1913 році цей показник стало становити 15: 1, в 1950 році - 26: 1, в 1973 - 42: 1 і в 2000 - 71: 1. За період 1960-1990рр. середній світовий дохід на душу населення зріс приблизно в три рази. У той же час, приблизно в 100 країнах з 80-х рр. XX століття він скорочується. Глобальна нерівність між країнами є досить значним і в деяких регіонах зростає. На даний момент США, Європа і Японія в 100 разів багатшими Ефіопії, Гаїті або Непалу.

Згідно з даними ООН близько 17% відсотків населення світу, а це більше ніж 1 мільярд людей, живуть на суму меншу, або ж рівну 1,25 доларів на день. Приблизно половина населення Землі живе майже на 2 долари США в день. Неналежні умови праці часто співвідносяться з бідністю, нерівністю та дискримінацією. До 2019 року, більше 212 млн. людей будуть безробітними, тоді як вже сьогодні їх число становить 201 млн. Нерівність в розмірі доходів та матеріальних цінностей є високою, і ця проблема продовжує глобально збільшуватися. Зараз 1% найбагатших людей світу контролює до 40% глобальних активів, тоді як половині найбіднішого населення належить лише один процент [5].

- *Зростання масштабів міграції.* Інтелектуальні та технологічні центри є пунктом призначення для людей, які виїжджають за кордон працювати. То ж країни третього світу залишаються нерозвиненими. Конкуренція породжує велику

прірву між кваліфікованими і некваліфікованими працівниками. Зарплата перших істотно зростає, в той час як останні отримують копійки або взагалі втрачають джерело доходу. Це знову-таки породжує безробіття, яка розхитує глобалізацію. Але також це хороший стимул для того, щоб люди навчалися, розвивалися і набували кваліфікацію.

- *Загострення екологічних глобальних проблем.* Ще одне серйозне занепокоєння викликає стан навколишнього середовища. Глобалізація економіки ведеться в згоді з інтересами ринку, стурбованого більше прибутком, ніж захистом планети. Агус Пурномо, глава фонду дикої природи в Індонезії, говорить про суть проблеми: «Ми постійно женемося за прогресом. Я боюся, що через десять років ми будемо більше знати про навколишнє середовище, але нам вже нічого буде захищати».

Висновки. Сьогодні глобалізація безперервно набирає обертів та поширюється на всі напрями як економічної діяльності, так і розвитку світу в цілому. Як ми бачимо, глобалізаційні процеси призводять до негативних наслідків. Повністю подолати впливи таких процесів не можливо, як і не можливо зупинити ці процеси, і тому важливо володіти інформацією про глобалізаційні чинники та прояви і вміти адаптуватися до них. Адже глобалізація - це процес незворотній і ми вимушені брати в ньому участь задля продовження життя.

Література

1. Переваги та недоліки інформаційного суспільства [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://stud.com.ua/43295/informatika/perevagi_nedoliki_informatsiynogo_suspilstva.
2. Переваги і недоліки фінансової глобалізації на міжнародних ринках цінних паперів / Є. В. Редзюк // Науково-технічна інформація [Електронний ресурс] - 2015. - № 1. - С. 47-56. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NTI_2015_1_10
3. Попова А. В. Транснациональные корпорации как субъект международных экономических отношений [Електронний ресурс]: VIII Международная

студенческая электронная научная конференция. – Режим доступу: http://www.scienceforum.ru/2015/pdf/9917.pdf
4. Прушківський В. Г. Вплив глобалізації на формування споживчого ринку в країнах із трансформаційною економікою [Електронний ресурс] / В. Г. Прушківський. – 2014. – Режим доступу: http://www.problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2014-3_0-pages-32_37.pdf.
5. SDG Compass. The guide for business action on the SDGs // United Nations, 2015. – 30 p. – Electronic resource. – The way of access: https://sdgcompass.org/wp-content/uploads/2016/05/019104_SDG_Compass_Guide_2015_v29.pdf

Примачик А.Р. (факультет фінансів, магістрант)

СТРЕС-ТЕСТУВАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ ДІАГНОСТИЧНОГО ОБСТЕЖЕННЯ БАНКІВ

Протягом останніх років значення проведення стрес-тестувань банків істотно зросло, причинами чого стали погіршення економічної ситуації в країні та підвищення регулятивних вимог. При цьому, стандартні підходи до оцінки фінансової стабільності банків дедалі менше заслуговують довіри й на сучасному етапі оцінка стійкості банківської системи вимагає побудови чітких сценаріїв, параметри яких спроможні чітко змоделювати поведінку банків і розвиток ситуації в банківській системі. Це досягається за допомогою стрес-тестування, яке надає змогу вірно визначати та регулювати розмір банківського капіталу, достатнього для витримки банками можливих надзвичайних подій чи потрясінь задля забезпечення стабільності банківської системи у кризовий період.

Оскільки стабільна банківська система є необхідною умовою нормального функціонування економіки, в Україні виникла гостра необхідність проведення стрес-тестування банків, для визначення їх стійкості в умовах загострення кризових ситуацій, та достатності наявних ресурсів для покриття можливих збитків і відновлення фінансової стабільності.

Широку координацію у проведенні стрес-тестування банків на міжнародному рівні здійснює Базельський комітет з питань банківського нагляду, відповідно до рекомендацій якого в Україні було ухвалено Постанову Національного банку України «Про схвалення Методичних рекомендацій щодо порядку проведення стрес-тестування в банках України». У ній надано рекомендації щодо проведення стрес-тестувань, з метою побудови та вдосконалення в банках України системи ризик-менеджменту.

Метою стрес-тестування є виявлення основних видів ризиків, оцінка можливих втрат за їх реалізації та визначення спроможності протистояти потрясінням, які виникають на фінансовому ринку, як в цілому банківською системою, так і окремим банком [1, с.189].

За допомогою стрес-тестування здійснюється кількісна оцінка ризику, зокрема визначається величина неузгодженої позиції, яка наражає банк на ризик, а також величина зміни зовнішнього фактора – валютного курсу, процентної ставки тощо. Поєднання цих величин дає уявлення про те, яку суму збитків чи доходів отримає банк, якщо події розвиватимуться за закладеними припущеннями.

Відповідно до визначення НБУ, стрес-тестування є методом кількісної оцінки ризику, який полягає у визначенні величини неузгодженої позиції, яка наражає банк на ризик та у визначенні шокової величини зміни зовнішнього фактора – валютного курсу, процентної ставки тощо. Поєднання цих величин дає уявлення про те, яку суму збитків чи доходів отримає банк, якщо події розвиватимуться за закладеними припущеннями [2].

В Україні проведення стрес-тестування та докапіталізація банків проводиться в рамках співпраці з Міжнародним валютним фондом. За результатами стрес-тестів здійснюється поступове приведення адекватності капіталу кожного банку до нормативних значень.

Проведення діагностичного обстеження українських банків відбулося з метою оцінки якості портфелів активів та потенційних потреб банків у капіталі протягом трирічного періоду. Перший етап обстеження відбувся у 2015 році та

складався з аналізу якості активів (AQR), що слугувало основою для другого етапу – стрес-тесту в період 2016-2017 років.

У 2015 році етап діагностичного обстеження охоплював 20 найбільших українських банків, результати якого, отримані регулятором за підсумками дослідження очікуваної зміни якості кредитів великих позичальників, а також інших кредитів, за винятком позик державних установ були не досить втішними для України. Так, з двадцяти перевірених банків лише чотири не потребували докапіталізації, п’ять – достроково виконали збільшення капіталу в повному обсязі, п’ять – виконали програму докапіталізації на 2016 рік та мають намір виконати низку зобов'язань до 2018 року. Ще чотири банки мали узгоджений поетапний графік, розрахований на три роки, а два з найбільших двадцяти банків, які проходи діагностику були визнані неплатоспроможними та виведені з ринку.

Варто зазначити, що за результатами діагностичного обстеження топ-20 банків, проведеного НБУ у 2015 р., банки на 01.09. 2016 здійснили заходи на виконання програми докапіталізації сукупним обсягом 108 млрд. грн.

Протягом 2016-2017 років Національним банком України була проведена діагностика 60 банків, на які припадає 1 518 млрд грн. активів, що становить 97% активів банківської системи. За результатами стрес-тестування, 34 банки потребували докапіталізації, 21 банк не потребували докапіталізації та 5 банків визнано неплатоспроможними. Станом на 11.04.2017 року було виконано вимоги по докапіталізації у розмірі 258 млрд грн та ще 9 млрд грн. було заплановано на 2017-2018 роки.

Останній етап оцінки стійкості банків запланований на 2018 рік для проведення стрес-тестування 25 банків, які є найбільшими за середнім значенням двох показників: зважених на ризик активів та депозитів фізичних осіб. Результати останнього етапу стрес-тестування банків будуть оприлюднені у серпні 2018 року.

Таким чином, стрес-тестування як окремих банків, так і банківської системи в цілому дозволяє з’ясувати, які збитки може понести банк чи система загалом при настанні неочікуваних подій, що в свою чергу дає змогу розроблення шляхів

уникнення негативних наслідків при настанні таких подій та можливостей управління у відповідних стресових умовах.

Список літератури:

1. Манжос С.Б. Стрес-тестування банків: огляд методологій / Б. С. Манжос. // Финансы, учет, банки. – 2014. – №1. – С. 188–195.

2. Національний банк України. Офіційне інтернет-представництво [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123675

Прозур Н.О.(Юридичний інститут, 1 курс)

ПРОГРЕСИВНИЙ ТА ІДЕЙНИЙ ВПЛИВ ВЕЛИКОЇ ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ НА РОЗВИТОК ПРАВА

Велика французька революція – одна з найважливіших подій в історії Франції. Протягом цього часу республіканський устрій замінив абсолютну монархію у Франції і спричинив радикальні зміни у французькому суспільстві. Французька революція вважається головним переломним моментом в історії західної демократії – як епоха переходу від віку абсолютизму і аристократії, до віку демократії і участі широких верств населення в житті країни [1, с. 210–212].

В історіографії триває дискусія щодо хронологічних меж та періодизації Французької революції. Тому фактично існує декілька підходів до визначення хронологічних меж революції, а саме її закінчення: 1) 1789–1794 рр. (прихід до влади Директорії); 2) 1789–1799 рр. (прихід до влади Наполеона); 1789–1804 рр. (проголошення імперії).

Протягом революційного періоду було прийнято низку нормативно-правових актів, що заслуговують на увагу дотепер, адже вони сприяли утвердження демократичних поглядів у правовій думці Європи. Найперший і найпомітніший документ – це Декларація прав людини і громадянина – історичний французький документ, прийнятий постановою Французьких Національних зборів 26 серпня 1789, визначна документальна пам’ятка Великої французької революції.

Декларація включає загальні колективні та індивідуальні права всіх громадян Франції, вона досі носить фундаментальний характер для французького

конституційного права. І хоча цей документ має невеликий обсяг (преамбула і 17 статей), проте кожне положення має надзвичайно важливе змістовне навантаження. Зокрема було проголошено наступне:

- люди народжуються і вмирають вільними;
- скасовано поділ суспільства на стани;
- принцип народного суверенітету – джерело влади є лише народ;
- свобода слова, думки, друку, віросповідання;
- проголошувалися природні і невід'ємні права людини і громадянина, до яких було віднесено свободу, власність, опір пригнобленню та безпеку. Під свободою розумілася можливість робити все, що не заборонено законом, що не приносить шкоду іншому індивідууму чи суспільству;
- принцип законності, спрямований проти свавілля абсолютистського режиму;
- презумпція невинуватості особи в кримінальному процесі;
- принцип святості права на приватну власність і її недоторканості.
- обов'язок сплачувати загальний внесок усіма станами для «підтримки спільної сили» [2, с. 112].

На підтвердження ідейного впливу Декларації на подальший розвиток правової традиції Франції свідчить ще той факт, що відповідно до преамбули чинної Конституції П'ятої французької республіки від 4 жовтня 1958 р. принципи, викладені у Декларації, мають конституційну силу.

Наступним важливим революційним документом стала Конституція Франції від 3 вересня 1791 р., яка була підготовлена ще наприкінці 1789 р.

Конституція підтвердила принципи, зазначені у Декларація прав людини і громадянина 1789 р., оскільки вона стала преамбулою цієї Конституції. Крім того, вона закріплювала конституційну монархію як форму державного правління, адміністративно-територіальний поділ, порядок формування найвищих державних органів та розподіл їх повноважень, підтверджувала природні права громадян, частково регламентувала податкові та виборчі питання тощо.

Перебування при владі якобінців мало суперечливий характер: з однієї сторони правові документи, що були видані у цей період, направлені на подальше розширення та гарантування прав людини, проте були спрямовані проти певних

верств населення, передусім аристократії на «інакодумців»; з іншої сторони політичні та правові перетворення відбувалися за рахунок карально-деспотичних заходів (масові арешти, страти і т.д.). Тому цей період в історії Франції часто називають революційно-демократична диктатура.

Серед правових документів, які були прийняті за якобінців, такі: Закон про продаж землі селянам; Декларація прав людини і громадянина 1793р.; Конституція 1793р. (проголошено республіку); Акт про ліквідацію всіх феодальних повинностей. Проте Декларація і Конституція так і не були втілені в життя, залишилися пам'ятками права Франції.

Після поразки якобінців і приходу до влади термідоріанців була прийнята Конституція 1795 року, яка суттєво видозмінила республіканську форму правління. Встановлено, що виконавча влада належала Директорії, а найвищий орган законодавчої влади – Законодавчий корпус. Після передачі влади трьом консулам закінчилася Велика французька революція.

Ідеї французьких революціонерів сприяли піднесенню націоналізму в Західній Європі та посиленню тенденції створення національних держав, революційний дух поширювався всією Європою, що проявилося наприкінці XVIII століття, а в майбутньому мало продовження у «Весні народів» 1848-1849 рр.

Нормативно-правові акти, прийняті під час революційних подій лягли в основу європейських правових документів, що мало наслідком знищення кріпосного права та його пережитків і обмеження самодержавної королівської влади. А ідеї революційних конституцій знайшли свій подальший розвиток у правових документах Франції та інших європейських держав (Іспанії, Італії, Польщі тощо).

Список літератури:

1. Трофанчук Г.І. Історія держави і права зарубіжних країн: Навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2006. – 400 с.

2. Документы истории Великой французской революции: в 2 т. Т. 1 / отв. ред. А.В.Адо. – М.: издательство МГУ, 1990. – 528 с.

Пузенко Д. А.
(ф-т Управління персоналом, соціології
та психології 3 курс)

АНАЛІЗ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ РОБОТИ ПЕРСОНАЛУ

Ефективність діяльності підприємства в значній мірі залежить від ефективності праці персоналу. Саме через зацікавленість працівника у результатах його роботи при створенні належних умов праці можна домогтися підвищення продуктивності праці. Підприємство може досягти економічного зростання лише за умов ефективної мотивації персоналу, тоді як недостатня мотивація може виступати стримуючим фактором до зростання показників ефективності його діяльності.

Для підвищення ефективності праці персоналу застосовують різні методи її мотивації та стимулювання. В науковій літературі існує велика кількість класифікацій, моделей і теорій мотивації: ієрархія потреб Маслоу; теорія потреб Альдерфера, теорія мотивації Мак-Клелланда; теорії «X» і «Y» Мак-Грегора та інші, які потребують більш детального аналізу з метою зацікавленості персоналу в досягненні найкращих результатів в роботі. Аналіз сучасних методів мотивації і використання їх в практичній діяльності сприятиме досягненню цілей підприємства.

Кожна людина має свої особисті потреби, інтереси, цінності у задоволенні яких полягає головний зміст людської праці, тому найбільш ефективною буде така система мотивації персоналу, яка побудована на індивідуальному підході щодо кожного працівника. Особливо доцільно використовувати таку систему для мотивації праці управлінського персоналу. Для продуктивної роботи матеріальну мотивацію потрібно поєднувати з нематеріальною. Адже на тлі зростаючої інфляції далеко не завжди стандартне підвищення зарплати, квартальні бонуси або премії будуть оцінені достойно, а не сприйняті як належне.

Для практичної діяльності підприємств пропонується широке коло заходів нематеріальної мотивації праці втілення яких не потребує значних фінансових затрат, а результати їх застосування можуть бути достатньо високими. Завдяки

використанню прийомів нематеріальної мотивації значно підвищується лояльність працівників, формується почуття гідності, поваги до підприємства, до його цінностей. Складовими нематеріальної мотивації можуть бути: усна подяка за виконану роботу; привселюдне визнання особистого внеску працівника; присвоєння звання «кращий працівник»; надання більших повноважень на робочому місці; можливість брати участь в управлінні підприємством; запрошення на обід з ТОП-менеджментом; гнучкий графік роботи; лист з подякою батькам, навчальному закладу, в школу дітей; додаткове навчання за рахунок підприємства та ін

При прийомі робітника дуже важливо визначити, який вид мотивації для нього пріоритетний. Людина, для якої головною є матеріальна мотивація, буде проявляти меншу ініціативу у нововведеннях, творчих розробках, навчанні, ніж особа, для якої гроші не є основним фактором, щоб працювати професійно та якісно. Також на вибір засобів мотивації впливає стать та вік робітників.

У результаті проведеного дослідження шляхом опитування були отримані такі висновки: 47% респондентів відповіли, що в їхній компанії використовується матеріальний вид мотивації, тобто преміювання; 17 % обрали безкоштовне харчування, 11% - компенсація затрат на курси та 10% - знижки на продукцію;
54% респондентів мотивує заробітна платня; 20% - кар'єрне зростання; 11%- гнучкий графік роботи; 6% віддалена робота та 3% - корпоративи, досвід та власний інтерес.

Щодо результатів опитування жінок, то 47% із них відповіли, що їх мотивує заробітна платня, 21%- гнучкий графік роботи, 16% - кар'єрне зростання, 11%- віддалена робота. Натомість 57% чоловіків мотивує заробітна платня, 25%- кар'єрне зростання,6% - гнучкий графік, досвід, корпоративи.

Проаналізувавши вплив мотивації працівників на ефективність роботи персоналу, можна зробити висновки, що система мотивації повинна дозволити раціонально збалансовувати рівні стимулювання для різних посад, охоплювати всі посади і мати єдині принципи побудови, та, безумовно, підтримувати стратегію і цілі підприємства. Тому, необхідно пам'ятати, що мотивація – дуже тонкий

інструмент, але його важливо враховувати при аналізі впливу факторів на зміну продуктивності праці

Список літератури:

1. ***Пересипкіна Н.*** **Мотивація персоналу: чому негативні стимули не працюють/ Н. Пересипкіна//** ***Кадровик України. – 2016. - № 7.- Режим доступу:*** **https://prohr.rabota.ua/motivatsiya-personalu-chomu-negativni-timuli-ne-pratsyuyut/**
2. **Богацька Н. М.,Іванець О. Мотивація як засіб підвищення ефективності праці /Н.М. Богацька, О. Іванець// Економічні науки. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/2_KAND_2012/Economics/10_97559.doc.htm**
3. Козлова В. Як мотивувати співробітників: пять ефективних способів / В.Козлова // НВ Новое время. – Режим доступу: https://nv.ua/ukr/style/blogs/jak-motivuvati-spivrobitnikiv-pjat-efektivnikh-sposobiv-2461030.html

Пушкарь Ольга
ф-т міжнародної економіки та менеджменту, 4 курс
науковий керівник старший викладач кафедри міжнародних фінансів
Прісняк Сергій Олександрович

АГРОСТАРТАПИ ЯК ОБ'ЄКТ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

В умовах сучасних ринкових відносин не викликає сумніву той факт, що інвестування в розробку інновацій перспективних сфер діяльності є дуже вигідним. Перш за все, це створює надійне підґрунтя для розвитку науково-технічного потенціалу та підтриманні його на високому рівні, що, в свою чергу, забезпечує стабільну конкурентоспроможність країни серед інших у світі.

Роль венчурного бізнесу в національному інноваційному процесі обумовлена його перевагами, найважливішими з яких є: стимулювання мобілізації та ефективного використання ресурсів[1]; гнучкість та здатність переорієнтації в пошуках та реалізації ідей; ефективна мотивація та стимулювання економічних агентів; урегулювання питань інтелектуальної власності. У такому розумінні венчурне інвестування може впроваджуватись в АПК. Таким чином, аграрний

сектор економіки України перетворюється на стратегічну сферу національного розвитку та інвестування.

Хоча ми не маємо статистики по венчурному фінансуванню в Україні, бо вона відсутня як така, ми можемо проаналізувати дані по капітальних інвестиціях у АПК країни (рис.1):

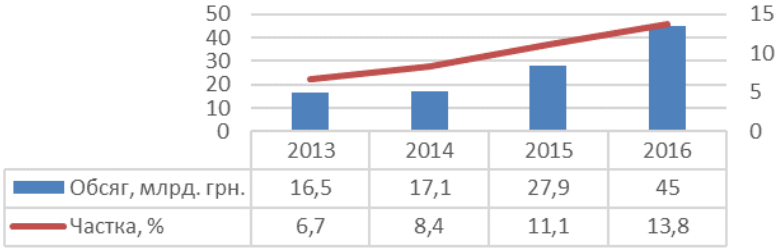

Рис.1 Обсяг інвестицій у АПК України за 2013-2016 рр. [2]

Така позитивна динаміка дозволяє дійти до висновку, що при істотному внеску двох вітчизняних галузей - IT та агросектору в формування експортного потенціалу країни зростає актуальність необхідності впровадження IT технологій в аграрних корпораціях і фермерських господарствах з метою підвищення ефективності АПК України. Дієвим кроком до цього можуть стати так звані «стартапи», або «стартап-компанії», тобто компанії або ідеї, які знаходиться на стадії розвитку і впроваджується на основі інноваційних ідей, або на основі технологій, які нещодавно з'явилися [3]. Ключові елементи успіху стартапу – ідея, команда інноваторів, ресурси та маркетинг інновацій [4].

Стартапи в сфері агрогосподарства називаються **агростартапами** і пропонують революційні ідеї в сфері сільського господарства, починаючи від новітніх технологій, закінчуючи програмним забезпеченням для контролю фермерської діяльності.

На сучасному етапі найпопулярнішими зарубіжними агростартапами є:

- FarmersBusinessNetwork. Сервіс дає можливість фермерам приймати більш обґрунтовані і виважені рішення щодо вирощування зернових культур, використовуючи дані про погоду і грунти, отримані за допомогою сенсорних сільськогосподарських датчиків. На основі аналізу даних, компанія надає

рекомендації фермерам по використанню необхідних ресурсів: насіння, добрив або хімікатів.

- FarmLogs. Платформа дозволяє фермерам отримувати доступ зі смартфонів до інформації про своїх господарствах і відстежувати стан угідь, і приймати рішення щодо того, які поля необхідно зорати, засадити, полити, удобрити або де зібрати врожай. Сервіс також відстежує погодинні погодні умови, ціни на сировинні товари і навіть надає графіки з технічного обслуговування сільськогосподарської техніки.

- VitalFields. Надає революційні рішення для управління фермерськими господарствами, використовуючи прості і доступні онлайн-сервіси. Програмний продукт включає наступний функціонал: щорічне бюджетування, управління полями, точний прогноз погоди, прогнозування хвороб рослин, управління складом, а також фінансова звітність.

- Granular. Надає програмне забезпечення з управління фермами і супутні аналітичні інструменти [5].

- Роботизована ферма. В Японії (м. Кіото) у 2017 р. запрацювала повністю роботизована ферма, на якій салат вирощуватимуть роботи без участі людей. Компанія Spread, виробляючи салат-латук (популярний овоч у Японії), запустила проект роботизованої ферми «Овочева фабрика», на якій виробляють 30 тис. головок салату за день. Організація виробничого процесу на «Овочевій фабриці» є за типом вертикальної ферми: овочі на таких фермах ростуть у кілька поверхів під світлом світлодіодних ламп. Роботи сіють й поливають салат, а також зрізають головки. Втручання людей знадобиться лише тоді, коли датчики, які встановлені в теплиці, зафіксують певні відхилення від виробничого плану [6].

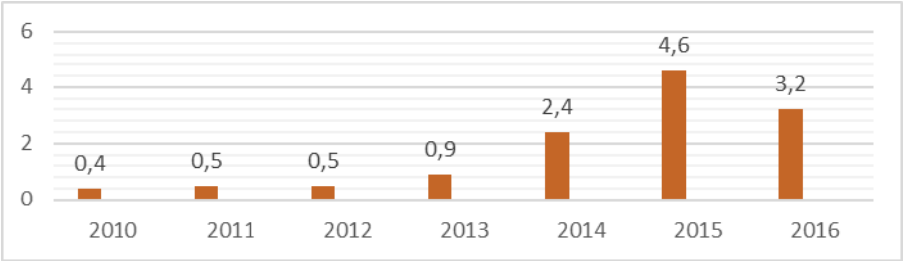

Рисунок 2 – Інвестиції у агростартапи, млрд. дол.

У 2016 році венчурне інвестування сфери агротехнологій скоротилася на 30 % – вперше за останні три роки. Причиною падіння стали рекордні показники

2015 року ($4,6 млрд.) і обережність інвесторів у зв'язку з політичною невизначеністю в Європі і США. На це вказує також збільшення на 10% кількості угод. Це говорить про те, що хоча венчурні фонди зацікавлені у сфері агротехнологій, але вони все одно перестраховуються за рахунок зменшення суми інвестицій. Згідно з даними AgFunder, зростання числа угод також пов'язаний з більш ефективною роботою бізнес-акселераторів [7].

Агростартап – це рушійна сила розвитку сільського господарства. На сучасному етапі розвитку агростартапів у світі спостерігаються позитивні тенденції, які характеризуються не лише великою кількістю розробок, а й значними інвестиційними вкладеннями, які збільшуються з року в рік і в подальшому, сприятимуть активізації процесу впровадження інвестиційно-інноваційних проектів в агробізнесі та підвищенню ефективності підприємств.

Щодо України, то АПК з кожним роком стає все більш привабливим об’єктом для венчурних інвестицій. У цьому світлі добре рекомендують себе агростартапи, які за належної фінансової підтримки зможуть перетворити цю галузь на одну з найперспективніших видів економічної діяльності. Ефективний стартап – це не це не просто реалізований проект, а в першу чергу згрупована команда, яка створює продукт, що задовольняє попит споживачів і яка здатна навчатися на своїх помилках і не зупинятися на шляху розробки свого проекту. Найважливіший принцип стартапу вказує на те, що провал — це досвід, який допоможе зробити ідеальний продукт, для достатньо великої аудиторії споживачів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лупенко А.Ю. Сучасні технології венчурного фінансування аграрного бізнесу // Облік і фінанси. – 2015. – №1.

2. Держкомстат [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua

3. Пікуль В. С. Що таке стартап?. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://3222.ua/article/scho_take_startap.htm

4. Ковальова А. Ю. Підходи до створення успішного стартапу: світовий досвід. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://confcontact.com/ 2014_02_meshko/ 37_Kovalyova.htm

5. Перспективи венчурного фінансування технологічних проектів в АПК. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://agronews.ua/node/62559

6. У Японії працює повністю роботизована ферма. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kurkul.com/news/8059-yaponiyatsogorich-zapratsyuye-povnistyu-robotizovana-ferma.

7. Главный обзор рынка AgTech 2016 года. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://aggeek.net/ru/markets/id/glavnyj-obzor-rynka-agtech-2016-goda-274/

Радченко В.Є. (ЮІ, І курс)

ПРАВОВИЙ ПРЕЦЕДЕНТ ЯК ДЖЕРЕЛО ПРАВА В УКРАЇНІ: НАУКОВА ДИСКУСІЯ

У радянському, а потім в українському правознавстві, довгий час панувала точка зору, згідно з якою судовий прецедент не відносився до джерел права. Хоча правовий прецедент офіційно не є джерелом права на території України, але рішення судів різних інстанцій вже використовуються у вітчизняному праві. У розвинутих державах Європи: Німеччині, Франції, Нідерландах, Швейцарії та інших,не заперечується правотворча роль суду,тож використання державами романо-германської правової родини прецеденту для розвитку національного права є поширеним явищем.

Аналіз змісту ряду підписаних Україною міжнародно-правих документів вказує на визнання в якості джерел права прецедентів, створених Європейським судом з прав людини. Згідно зі ст. 46 Європейської конвенції про захист прав людини і основних свободвід 4 листопада 1950 року рішення Європейського суду є обов’язковими для держав-учасниць Конвенції.

При цьому Україна офіційно визнала юрисдикцію Європейського суду з питань тлумачення і застосування Конвенції та протоколів до неї. В ст. 17, ст. 19 Закон України “Про виконання рішень та застосування практики Європейського

суду з прав людини” зазначено, що суди застосовують при розгляді справ Конвенцію та практику Суду як джерело права. Міністерства та відомства забезпечують систематичний контроль за додержанням у рамках відомчого підпорядкування адміністративної практики, що відповідає Конвенції та практиці Суду.

Також рішення Апеляційних судів мають певну правову силу надану Кодексами України. У результаті розгляду справи апеляційний суд вправі за наявності підстав, передбачених ЦПК, КПК, ГПК, скасувати, змінити судове рішення, постановити нове судове рішення або залишити судове рішення без змін.

Щодо науковців, можливо виділити основні думки відносно ролі правового прецеденту в джерелах права України.

Наталія Покасова вважає, що українська система права вже має значну кількість прогалин та суперечностей, що в багатьох випадках ускладнює, а інколи робить неможливим застосування тієї чи іншої норми права. Якщо визнати правовий прецедент джерелом права, то законодавець просто неспроможний вчасно усувати прогалини та забезпечувати відповідність між станом суспільства та правовою системою. Натомість на її думку потрібно приділяти увагу усуненню колізій.

Олександр Друг вважає найбільшою проблемою визнання прецеденту офіційним джерелом права України, відсутність системи підпорядкованості судів нижчого рівня рішенням судів вищого рівня. Автор зазначає:“Формулювання «введення права судового прецеденту в Україні» є достатньо суперечливим, адже в жодному законодавчому акті країн системи загального права не встановлено, що суди нижчого рівня мають обов’язково слідувати рішенням, а також, що останні зазвичай не повинні відступати від своїх попередніх рішень”.

Денис Ковшє представником думки, що Правовий прецедент є повноцінним джерелом права. На користь цього він зазначає:” Насамперед треба зауважити, що на сьогодні судовий прецедент як джерело права в Україні де-факто вже використовується. Адже, виходячи з положень всіх процесуальних кодексів (крім Кримінального), підставою для касаційного перегляду рішення є неоднакове застосування судами одного і того ж положення закону. Це підтверджує існування

в Україні судового прецеденту та посилання на нього. Крім того, у судовій практиці юристи досить часто використовують судовий прецедент як доказ своєї правої позиції під час вирішення тієї чи іншої справи”.

Віталій Василик підтримує думку Дениса Ковша та наводить такий аргумент:”Стаття11 ЗУ «Про судоустрій в Україні» передбачає, що обов’язковість урахування (преюдиціальність) судових рішень для інших судів, органів прокуратури, слідства, дізнання визначається процесуальним законом. Право «судового прецеденту» на сьогодні фактично існує і посідає дедалі впевненіші позиції в українському судочинстві, юридичною основою для прецеденту є положення процесуальних законів, зокрема їх розділів, що стосуються касаційного оскарження судових рішень прав касаційних інстанцій, порядку касаційного розгляду та виникнення підстав для касаційного оскарження.”

Євген Шмароввважає що прецедент може використовуватись лише у певних галузях, оскільки існує можливість зловживання владою:“Попри те що право судового прецеденту в Україні офіційно не існує, судді, приймаючи рішення по складних справах, звертаються до раніше прийнятих рішень чи до роз’яснень судів вищих інстанцій. Тому стверджувати, що судовий прецедент не працює в Україні, було б неправильно. Проте почасти з одного питання можна знайти протилежні рішення суддів. І в такому випадку такі рішення стають інструментом для обґрунтування «необхідної» позиції.”

Отже, визнання правового прецеденту як джерела права в Україні є достатньо спірним питанням. Зараз велика кількість науковців погоджується, що судові рішення мають певний вплив на правову систему України.Але майже всі учасники дискусії погоджуються,що визнання правового прецеденту приведе до появи величезної кількості колізій. Тож його введення у класичній формів Україні є неможливим.

Список літератури:

1. Закон України «Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини» від 23 лютого 2006 року № 3477-IV;

2. Закон України «Про судоустрій і статус суддів» від 7 липня 2010 року № 2453-VI;

3. Демченко Г.В. Судебный прецедент / Г.В. Демченко // Журнал Министерства Юстиции. — 1903. — № 3. — С. 79—142;

4. Скакун О.Ф. Судова правотворчість у країнах континентальної Європи / О.Ф. Скакун // Державне будівництво та місцеве самоврядування. — 2001. — Випуск 1. — С. 124—136.

Ракарчук А.Д.,
(факультет обліку та податкового менеджменту, II курс)

МЕТОД ЕКСПЕРТНИХ ОЦІНОК: СУТНІСТЬ, ОСОБЛИВОСТІ, НЕДОЛІКИ

Сучасна економічна система ставить все більш нові і більш високі вимоги до управління. Удосконалення методів управління має велике значення для зростання ефективності економіки країни. Для прийняття ефективних управлінських рішень найчастіше використовується результати аналітичних досліджень, що розраховані математичними методами; але не всі фактори можна у повній мірі оцінити за допомогою розрахунків. У такому випадку актуальним аналітичним інструментом стає метод експертних оцінок.

На даний час метод широко застосовується для вирішення проблем соціальної роботи державних служб, громадських фонди та організації тощо. Експертну оцінку проводять спеціальні центри експертизи, наукові інформаційно-аналітичні центри, лабораторії експертів, експертні групи і окремі експерти; експертні організації створюються при державних установах і службах, а також на громадських засадах, в комерційних структурах, навчальних центрах. Проте не зважаючи на широку популярність використання даного методу виникає ключова проблема стосовно якої завжди ведуться суперечки – суб’єктивізм погляду експерта.

Методи експертних оцінок – це спосіб прогнозування та оцінки майбутніх результатів дій на основі прогнозів фахівців. При його застосуванні проводиться опитування спеціальної групи експертів (не менше ніж 5-7 осіб) з метою визначення певних змінних величин, необхідних для оцінки досліджуваного питання [2]. Залучені експерти можуть висловити свою думку щодо найкращих способів або оптимальних варіантів рішення, проблеми, задачі тощо.

Необхідною умовою ефективного застосування методів експертної оцінки є достатня обізнаність експерта з досліджуваної проблеми, високий рівень ерудиції, здатність його давати чіткі вичерпні відповіді. Крім того, експерт не повинен бути зацікавленим в тому чи іншому варіанті вирішення поставленої перед ним проблеми. До складу експертів мають включатися люди з різними типами мислення – образне і словесно-логічне, що сприяє успішному розв'язанню проблеми.

Аналіз, що ґрунтується на методах експертних оцінок, складається з таких етапів: визначення мети дослідження; визначення необхідного кількісного та якісного складу групи експертів; створення групи експертів; визначення способу опитування; складання програми обстеження і анкети (листка) опитування; проведення опитування; зведення, групування та аналіз отриманої від експертів інформації; узагальнення результатів експертизи і розробка можливих варіантів рішень для досягнення поставленої мети.

Завдяки застосуванню методу експертних оцінок отримують два види інформації, на підставі якої вирішуються два види завдань різної значимості і на різних рівнях управління: інформація про поодинокі причинно-наслідкові зв'язки в конкретних умовах місця і часу; інформація про типові взаємозв'язки досліджуваних економічних явищ і процесів.

Всі експертні методи поділяються на дві групи – індивідуальні і колективні.

Індивідуальні експертні методи – це використання думок експертів, які сформульовані особисто кожним із них самостійно без врахування думок інших експертів. До індивідуальних експертних методів належать *інтерв'ю* (співбесіда аналітика з експертом, в ході якої експерт дає відповіді на запитання аналітика) та *анкетування* (надання експертом письмових відповідей на запитання анкети).

Колективні експертні методи – це методи, які забезпечують формування єдиної спільної думки в результаті взаємодії залучених фахівців-експертів. Серед колективних методів експертної оцінки виділяють: *метод комісії* (вироблення експертами кращого варіанта досягнення поставленої мети), *метод відстороненого оцінювання* (вибір оптимального незалежного рішення із числа висловлених експертами на нараді), *методи Дельфі* (проведення експертного

опитування серед групи спеціалістів у кілька турів (частіше у 3–4 тури) для вибору найкращого з рішень), *конференція ідей (*подібна до мозкового штурму, але відрізняється від нього темпом проведення нарад та дозволеною короткою доброзичливою критикою ідей у формі реплік і коментарів) [2].

Перевагою експертних методів є простота організації обстеження, можливість їх використання для прогнозування практично будь-яких ситуацій, у тому числі в умовах неповної інформації, можливість охоплення великих груп.

Стосовно недоліків експертних методів можна виділити: неповнота відповідей; суб'єктивність думок експертів; наявні стереотипи мислення, що склалися в експертів та можливість неправильного розуміння питань [3].

До особливостей методу експертних оцінок можна віднести: підвищення об'єктивності результатів доцільно при обробці оцінок виявляти суперечливі і "рідкісні" думки і піддавати їх більш ретельному аналізу; експерт-лідер при організації експертного опитування у формі "Дельфі" - процедури з усним обговоренням результатів оцінки між турами опитування може поступово "відвести" групу експертів в бажаному напрямку та використання класичного частотного підходу до оцінки ймовірності при проведенні експертних опитувань буває утруднено, а іноді й неможливо.

Розглянуті особливості експертних оцінок призводять до необхідності розробки методів організації складних експертиз, які допомагають, розчленовуючи більшу невизначеність на частини, вводячи критерії оцінки та застосовуючи різні форми опитування, отримувати більш об'єктивні і достовірні оцінки.

Експертні оцінки – важливий інструмент у підвищенні якості управління на всіх рівнях. Але при цьому цей метод не може собою замінити ні адміністративні, ні планових рішень, а здатний надати лише необхідну інформацію.

Список літератури

1. Орлов А. И. Экспертные оценки: Учебное пособие /А. И. Орлов. – М. : ИВСТЭ, 2002. – 31 с.
2. Грабовецький Б.Є. Методи експертних оцінок: теорія, методологія, напрями використання: монографія / Б.Є. Грабовецький. – Вінниця: ВНТУ, 2010 . – 171с.

3. Поняття та сутність методу експертних оцінок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/19650323/ekonomika/metodi_ekspertnih_otsinok
4. Переваги та недоліки методу експертних оцінок [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://marketing-helping.com/konspekti-lekcz/17-konspekt-lekczj-discziplna-qmarketingq/241-metod-ekspertnix-ocznok.html

Регент С. В.

(ф-т економіки та управління, магістрант)

РЕІНЖИНІРИНГ СИСТЕМИ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ КОМПАНІЇ

Реінжиніринг – це фундаментальне переосмислення і радикальне перепроектування бізнес-процесів для досягнення істотних покращень в ключових показниках результативності. Використовуючи даний метод, ми зможемо подивитися на мету бізнес-процесу з іншого боку, цілком ігноруючи наявний бізнес-процес і структуру підприємства. [1]

Реінжиніринг завжди супроводжується досить великим ризиком. Але цьому передує не тільки неосмисленість поняття, а й недотримання основних правил його проведення. Американські дослідники М. Хаммер і Дж. Чампі зазначають, що потенційний результат неможливо гарантувати. Основою стратегії управління реінжинірингом є уникнення глобальних помилок. Під час проведення реінжинірингу часто зустрічається ряд характерних недоліків.

1. Компанія не планує глобальних перетворень, а просто намагається покращити окремі існуючі процеси на підприємстві.

2. Компанії зосереджуються лише на перетворенні бізнес-процесів окремих підрозділів, не враховуючи об'єктивну необхідність зміни організаційної структури, а також системи управління. Можемо констатувати це як несистемний підхід до відновлення.

3. Неефективна мотивація персоналу, нерозуміння співробітниками доцільності основних змін у компанії та їх впливу на мережу цінностей.

Коли в компанії Ford провели реінжиніринг способів розрахунків з постачальниками, необхідно було змінити відношення менеджерів до постачальників, з метою сприйняття їх як партнерів компанії по даному бізнес-процесу, а не як конкурентів.

4. Завершення процесів реінжинірингу без врахування досягнення поставлених цілей і завдань.

5. Спроби виконати реінжиніринг не «зверху-вниз», а «знизу-вверх».

6. Недообґрунтоване комплексне ресурсне забезпечення інноваційної моделі розвитку.

7. Складнощі під час впровадження змін. Компанія відступає, коли зустрічає опір менеджерів, не задоволених результативністю процесів реінжинірингу.

Основною особливістю реінжинірингу бізнес-процесів є орієнтація на радикальну перебудову всієї діяльності підприємства, а не на часткові фрагментарні зміни в тій або іншій сфері.

Розглянувши світовий досвід впровадження реінжинірингу, не можемо не згадати окремі випадки: реінжиніринг бізнес-процесів в компанії IBM Credit призвів до зростання продуктивності праці в 100 разів і зменшення тривалості бізнес-процесів у 10 разів. Під час проведення реінжинірингу бізнес-процесів в компанії Ford кількість працівників відділу, який займався проведенням рахунків постачальників скоротилась з 500 осіб до 125, тобто їх продуктивність зросла в 4 рази.

Після проведення реінжинірингу бізнес-процесів проектування нової моделі фотокамери в компанії Kodak було досягнуто скорочення тривалості процесу вдвічі. [2] В результаті успішно проведеного, протягом одного року, реінжинірингу свого бізнес-процесу типу "виконання замовлень" компанія Bell Atlantic Corporation досягла скорочення часу реалізації цього бізнес-процесу (виконання замовлень на підключення корпоративних клієнтів до каналів зв'язку, які забезпечують високошвидкісну передачу даних і відео комунікації) з 30 до 3 днів і змогла таким чином зберегти існуючих клієнтів і залучити багато нових, а також значно розширити масштаби свого бізнесу. [3]

Таким чином, за отриманими результатами дослідження та наявним досвідом світових компаній, проведення дієвого реінжинірингу бізнес-процесів може мати надзвичайно кардинально вплив на ефективність функціонування і розвитку суб'єктів господарювання. Проте, як показує світовий досвід, необхідно ретельно дослідити даний аспект, а також всебічно обґрунтувати доцільність впровадження, аби уникнути ряду помилок. Саме цілеспрямованість проведення реінжинірингу бізнес-процесів дозволяє забезпечити здатність підприємства успішно адаптовуватися до змін зовнішнього середовища та потреб ринку.

Список використаної літератури:

1. Робсон М., Уллах Ф. Практическое руководство по реінжинірінгу бизнес- процессов: Пер. с англ.- М.:ЮНИТИ, 1997

2. Hammer M. Reengeneering the Corporation: A Manifesto for Business Revolution. / M. Hammer, J. Champy. – London : Nicholas Brealey Publishing, 1993

3. Реинжиниринг бизнес-процессов: модное лекарство? Інтернет- портал для управлінців Management [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.management.com.ua/bpr/bpr013.html

4. О. Гончарова. Реінжиніринг бізнес-процесів як метод процесного управління: ВІСНИК Київського національного університету імені Тараса Шевченка – м. Київ, 2013р.

Репецька М.П.
(ф-т фінансів, магістрант)

ВПЛИВ ІНОЗЕМНОГО КАПІТАЛУ НА БАНКІСЬКУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ

Банківська система України є досить різноманітною, протягом останніх років банки з іноземним капіталом дедалі більше зміцнюють свої позиції на вітчизняному ринку, це перш за все пов'язано з тим, що саме банки з іноземним капіталом найчастіше є більш стійкішими до впливу негативних зовнішніх чинників.

Таблиця 1

Динаміка зміни банків з іноземним капіталом в період 2012-2018 рр.[5]

Показник	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Кількістьдіючихбанків	176	176	180	163	117	96	82
Кількістьбанківзіноземнимкапіталом	53	53	49	51	41	38	38

Протягом років, що аналізуються банківська система суттєво скоротилась (табл. 1), але це скорочення відбувалось в основному за рахунок ліквідації банків з приватним капіталом. Якщо говорити про банки з іноземним капіталом, то їх кількість практично не змінилась. Це свідчить про відновлення довіри до вітчизняної банківської системи з боку інвесторів.

Таблиця 2

Показникидіяльностібанків в розрізіджерелпоходженнякапіталу станом на 01.01.2018 р[5]

№	Банки	Активи, тис. грн	%	Статутний капітал, тис.грн	%	Чистийприбуток/ збиток, тис. грн.	%
1	Зі 100% іноземним капіталом	237459512	12,85	42206600	8,70	1914026	7,86
2	З частково іноземним капіталом	365602378	19,78	126042693	25,99	-6714589	27,56
3	З вітчизняним капіталом	1238669801	67,37	316793163	65,31	-17343283	64,58
Банківська система		1848332692	100	485042456	100	-25971898	100

Поряд із кількісним зменшенням банків загалом по банківській системі, досить істотним є вплив банків з іноземним капіталом на розвиток вітчизняного банківського сектору, оскільки дані банки концентрують 32,63 % статутного капіталу, більше 34,69 % активів (табл. 2). Банки з іноземним капіталом в основному формують свої зобов’язання переважно за рахунок строкових вкладів інших банків і кредитів, що отримані в інших банках (переважно в материнських). Пріоритетними напрямами активної діяльності є кредитування суб’єктів господарювання та фізичних осіб, а також строкові вклади в інших банках.

Згідно зі статтею 24 Закону України “Про банки і банківську діяльність” іноземні банки мають право відкривати філії та представництва на території

України.Так як представництвам заборонене здійснення банківських операцій, а філії не набули значного поширення, в Україні здійснюють свою діяльність банки з іноземним капіталом, у яких “частка капіталу, що належить хоча б одному інвестору, становить не менше 10 відсотків”[1]

Вчені виявляють чимало як позитивних, так і негативних аспектів присутності іноземних банків у банківських системах приймаючих країн[3].

До позитивних відносять такі аспекти як:

• запровадження сучасних банківських та фінансових інновацій;

• удосконалення ринкової інфраструктури;

• посилення конкуренції на ринку банківських послуг;

• сприяння припливу та диверсифікації капіталу.

Проти присутності іноземних банків науковці наводять такі аргументи:

• можливість іноземного контролю над банківською системою, так як контроль над розподілом кредитних ресурсів у економічній системі є важелем економічної влади;

• іноземні банки можуть переслідувати цілі, які можуть суперечити основним завданнями економічної політики приймаючої країни;

• у період банківських криз іноземні банки можуть перенести нестабільність з іноземних країн в банківську систему приймаючої сторони;

Для державних органів влади приплив капіталу з-за кордону, з одного боку – вирішення проблеми з додатковими інвестиційними ресурсами, а з другого – загострення проблеми економічного суверенітету держави. Тому необхідно враховувати іноземний досвід, адже зарубіжний досвід регулювання іноземного банківського капіталу має певні особливості, а саме [4]:

•процес лібералізації доступу іноземного капіталу на національні ринки банківських послуг у більшості країн світу мав поступовий характер;

•в основі прийняття рішень про активну лібералізацію зазвичай був намір підтримати розвиток національного банківського сектору шляхом;

•у багатьох країнах процес здійснення іноземних інвестицій у національний банківський сектор перебуває під контролем державних структур, які активно

використовують законодавчі обмеження, квоти на участь нерезидентів у капіталі місцевих банків;

•у процесі лібералізації доступу іноземного капіталу на національні ринки банківських послуг обмеження переліку операцій, дозволених дочірнім структурам та філіям іноземних банків, є одним з ефективних методів державного регулювання їх діяльності.

Впроваджуючи в Україні зарубіжний досвід щодо регулювання іноземного капіталу, слід враховувати такі аспекти:

•в основі механізму регулювання іноземного банківського капіталу повинна лежати гармонізація нормативно-правової бази України з міжнародними стандартами;

•зміцнення та подальший розвиток сегмента банків, які спеціалізуються на реалізації стратегічних завдань економічних пріоритетів країни;

•обґрунтування стратегії встановлення певних обмежень щодо створення та подальшої діяльності філій іноземних банків в Україні;

•створення нормативно-правової бази для обмеження доступу банків з офшорних зон;

•уникнення відпливу капіталу за кордон у разі виникнення кризових явищ.

Список використаних джерел:

1.Закон України “Про банки і банківську діяльність” від 07.12.2000 р. № 2121-III. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.zakon.rada.gov.ua

2.Дмитренко М. Вплив іноземного капіталу на розвиток банківської сектору України [Текст] / М. Дмитренко // Фінансовий простір. – 2015. – № 2. – С. 14–21.

3.Івасів І. Вплив іноземних банків на банківську систему України [Текст] / І. Івасів, Р. Корнилюк // Вісник Національного банку України. – 2011. – № 10. – С. 84–91.

4.Онищенко В. Регулювання іноземного капіталу в банківській системі: зарубіжний досвід та імплементація його в Україні [Текст] / В. Онищенко, С. Манжос // Вісник Національного банку України. – 2013. – № 11. – С. 16–21.

5.Офіційний сайт НБУ— [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://bank.gov.ua

Решетняк Н.В. (юридичний інститут, ІІ курс)

КІБЕР ЗЛОЧИННІСТЬ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА НАПРЯМИ ПРОТИДІЇ

Стрімкий розвитокінформаційних технологій, що почав впроваджуватися в усі сфери життєдіяльності людей, призвів до використання сучасних персональних комп'ютерів, інформаційно-обчислюваних мереж і комп'ютерізованих комунікаційних мереж.Це забезпечило швидкий доступ до інформації. Поряд з перевагами, комп'ютерізація має ряд негативних наслідків, серед яких є поява якісно нового виду злочинності – кіберзлочинності. Наслідки цієї злочинності зачіпають не тільки інтереси окремих осіб, що стали жертвами, але й компанії, організації, уряди і суспільство в цілому.

Метою роботиє з'ясування природи злочинів у сфері комп'ютерної інформації, вивчення основних напрямків кіберзлочинівта загальну статистику за останні роки, а також проведення аналізу рекомендацій щодо протидіїтаким злочинам шляхом виділення пріоритетних напрямів їх розвиткудля міжнародного співтовариства.

Дана проблема розглядається багатьма вітчизняними науковцями. Серед них:В.Гавловський, В. Цимбалюк, С.Бражнік, С. Битко, Д.Зикова та інші.

Поняття «кіберзлочинність» часто вживається поряд з поняттями «комп'ютерна злочинність», «злочинність у сфері високих (інформаційних) технологій», «високотехнологічна злочинність» [1].

На сьогодні найбільш розповсюдженою є *класифікація кіберзлочинів* на 1) агресивні (кібертероризм, погроза фізичної розправи, кіберпереслідування) 2) неагресивні (кіберкрадіжка, кібервандалізм, кібершахрайство).

Якщо проаналізувати статистику, то рівень злочинності в 2017 році становив: 705 зареєстрованих злочинів, порівняно з 1018 зареєстрованими злочинами в 2016 році. З них 185 направлено до суду у 2017 році і 501 у 2016 році. Ми можемо спостерігати зниження рівня кіберзлочинності в 2017 році на 30 %, але в той же

час розкриття злочинів зменшилося з 49 % в 2016 році до 26 % в 2017.Однак, зазначені вище статистичні показники, на жаль, не відбивають реальний стан кіберзлочинності, оскільки цей різновид злочинів має *високий рівень латентності*. За експертними оцінками, рівень латентності кіберзлочинів становить 90-95%. Кіберзлочинність характеризується високим рівнем природної латентності [3].

За *статтю* кіберзлочини в Україні переважно вчиняють чоловіки і за останні 2 роки питома вага жінок значно зменшилась з 24 % в 2016 р. до 5% в 2017. Залежно від *віку,* виділяють групи кіберзлочинців: до 18 років за 2016-2017 роки не було вчинено кіберзлочинів. від 18 до 28 років 29 злочинів в 2016 році і 14 в 2017, від 29 до 39 років було найбільше вчинено злочинів в цій сфері (34 у 2016 році і 18 в 2017) і старші вікові групи. Діяння осіб понад 18 років, як правило, мають усвідомлений корисливий характер. Дослідження показують, що злочинці цієї групи, як правило, є членами добре організованих злочинних груп і співтовариств [3].

Специфіка використання комп'ютерної техніки передбачає доволі високий рівень *освітньогорівня.* Тому серед осіб, що вчиняють кіберзлочини, найчастіше зустрічається вища або середня спеціальна освіта. Багато часу затраченого на отримання досвіду роботи з високими технологіями заважає особистому життю. Таким чином, *сімейний стан* більшості кіберзлочинців – переважно неодружені.

Зарубіжні вчені виділяють також п'ять найпоширеніших *мотивів* скоєння комп'ютерних злочинів: корисливий мотив – 66%, політичні мотиви – 17%, дослідницький інтерес – 7%; хуліганські мотиви – 5%, помста – 3%.

Актуальні проблеми кіберзлочинності обговорювалися на 10, 11, 12 Конгресах ООН по запобіганню злочинності та кримінальному правосуддю (10-17 квітня 2000 року, 18-25 квітня 2005 року, 12-19 квітня 2010 року відповідно). Серед пропозицій стосовно протидії цьому різновиду злочинності слід виділити наступні найбільш значимі:

1. Необхідний постійний розвиток внутрішньодержавної правової бази у сфері обігу комп'ютерної інформації, яка повинна відповідати вимогам сучасності та бути адаптованою до норм міжнародного права.

2. Важливе значення має високопрофесійна підготовка відповідних фахівців підрозділів боротьби з кіберзлочинністю, спеціалістів та експертів у галузі комп'ютерних технологій, а також впровадження постійної системи підвищення їх кваліфікації з питань виявлення кіберзлочинів.

3. Слід удосконалити координацію правоохоронних органів у галузі протидії кіберзлочинності та посилити співробітництво з суб'єктами інформаційного обороту.

4. Необхідно виключити можливості протиправного використання комп'ютерної інформації і техніки. При цьому передбачається належне державно-правове регулювання систем захисту, з метою недопущення обмеження прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб.

5. Одним з важливих кроків є підвищення обізнаності правоохоронних органів, представників приватного сектору і потенційних жертв про кіберзлочинність та надання відповідних консультацій відносно зменшення їх віктимності.

6. Важливіст ьефективного міжнародного співробітництва в галузіправоохоронної діяльност [2].

В цьому напрямку, Україною 7 квітня 2005 року було ратифіковано Конвенцію про кіберзлочинність.

Список використаної літератури:

1. *Голіна* В. В. *Кримінологія* : *Загальна* та *Особлива частини* : *Навчальний посібник* / В. В. *Голіна*, *Б. М. Головкін*. *– Х.* : *Право*, *2014*. *–. 513 с*.

2. Конвенція про кіберзлочинність від 23.11.2001 р. [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/994_575

3. Статистичні дані від Генеральної прокуратури України щодо статистики злочинів у сфері використання електронно-обчислювальних машин, систем та комп'ютерних мереж електрозв'язку в 2016-2017рр.. від 11.05.2017 р. №19/4-681вих-17

Решетняк Наталія, Годована Софія (Юридичний інститут, ІІ курс)

ПРАВОВІ АСПЕКТИ СУРОГАТНОГО МАТЕРИНСТВА В УКРАЇНІ

В Україні сурогатне материнство – відносно нова допоміжна репродуктивна технологія. Її суть полягає в тому, що сурогатна матір добровільно погоджується виносити чужу дитину, яка після народження буде передана своїм генетичним батькам. Ця репродуктивна технологія є складною не лише з медичного та етичного, але й з юридичного погляду. Це питання з кожним днем дедалі більше стає предметом дискусії в наукових колах та суспільстві.

Вперше дефініція «сурогатної матері» з'явилась у доповіді Ради Європи у 1989 році, де сурогатна мати визначалась як жінка, яка виношує і народжує дитину для іншої особи. При цьому зазначалось, що вона погодилась перед заплідненням після її народження передати дитину цій особі. Тобто увага акцентується на згоді сурогатної матері передати дитину саме перед заплідненням особі (особам), які вирішили скористатись її послугами [1].

Зазвичай науковці нового покоління жорстко критикують радянські правові норми, однак щодо репродуктивних прав все ж їх варто вважати прийнятними. Право на репродукцію при безплідді визначалися з 1987 р., відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я СРСР "Про розширення досвіду із застосування методу штучної інсемінації спермою донора за медичними показаннями" № 669. Побічна згадка про репродукційні права є і в сімейному законодавстві, де ч. 2 ст. 56 Кодексу про шлюб та сім'ю, визначала, що чоловік, котрий дав письмову згоду на запліднення своєї дружини за допомогою донора, записується батьком народженої нею дитини й не має права оспорювати проведений запис. Практичне використання сурогатного материнства в Україні почалося з 1995 року [3].

Сурогатне материнство – це договір між особами, що бажають стати батьками та жінкою (сурогатною матір'ю), що згідна на перенесення в її організм ембріона людини в умовах акредитованого закладу охорони здоров'я, виносити, народити дитину з подальшою її передачею іншій стороні, за винагороду або без неї [1].

В Україні сурогатне материнство за своєю правовою природою слід віднести до галузі сімейного права, але через брак нормативно-правого підґрунтя зарано виокремлювати в самостійний інститут права.

Отже, можна зробити висновок, що сурогатне материнство дозволене в Україні на законодавчому рівні і наявні певні умови, при яких дозволене його застосування. А саме: чіткий перелік показань, при яких жінка може звернутися до послуг сурогатної матері. Також встановлені вимоги і до самої сурогатної матері: вона повинна бути повнолітньою та дієздатною та мати власну здорову дитину.

Таким чином, можна з впевненістю стверджувати, що на сьогоднішній день сурогатне материнство є одним з ефективних способів подолання проблеми безпліддя та продовження роду. Сурогатне материнство дозволяє «народити» власну дитину, забувши про діагноз «безпліддя». Звісно, такий метод передбачає залучення до процесу третьої особи – сурогатної матері, проте такий крок абсолютно виправданий, адже на світ з'являється генетично рідна вам дитина, всупереч усім медичним прогнозам [4].

І хоча в законодавстві закріплене сурогатне материнство, проте ми вважаємо, що в ньому наявні деякі недоліки та прогалини. А саме: неврегульовані умови договору, що укладається між генетичними батьками та сурогатною матір'ю.

Все ж таки, ми дотримуємося думки, що сурогатне материнство – це крок вперед у науці і його потрібно застосовувати. Відповідно до статистики, кожна 5 пара в Україні – безплідна. Це величезний відсоток і якщо у людей є бажання та фінансова можливість, а у жінки є фізична можливість виносити цю дитину, то чому це має бути заборонено? Звісно, українське законодавство у даній сфері є дуже недосконалим, зважаючи на те, що дана процедура не є дуже популярною. Проте , якщо процедура сурогатного материнства буде більш чітко регламентована на законодавчому рівні, безплідним родинам буде простіше вдатися до даної маніпуляції, адже вони знатимуть власні права, обов'язки та процедуру. Ми не вважаємо, що з морально-етичної точки зору це є неправильно, адже сурогатна матір добровільно погоджується на дану процедуру і чітко

усвідомлює, що після народження дитини вона повинна буде її віддати і не матиме права заявляти про своє існування цій дитині.

Звісно, існують різні альтернативи для безплідних пар, наприклад, взяти дитину із дитячого будинку. Проте, застосовуючи процедуру сурогатного материнства, ця дитина буде їхня генетично, адже сурогатна матір виношує дитину, яка запліднена з яйцеклітини та сперматозоїда генетичних батьків. Тому даний метод буде більш прийнятним для батьків.

Отже, аналізуючи вищезазначене, можна дійти висновку, що сурогатне материнство в Україні займає належне місце серед репродуктивних технологій у лікуванні безплідності, але породжує значну кількість юридичних та морально-етичних проблем, професійне та своєчасне вирішення яких безпосередньо пов'язане з його результативністю та подальшими перспективами застосування.

Список використаної літератури

1. Коренга Ю. В. Аналіз основних понять сурогатного материнства Часопис Академії адвокатури України – #15 (2’2012) Електронний ресурс – режим доступу: http://e-pub.aau.edu.ua/index.php/chasopys/article/viewFile/316/337.

2. Н. В. Хараджа // Наук. вісн. Київ. нац. ун-ту внутр. справ. – 2010. – № 2. – С. 145–152.

3. Я.Р. Марко// Вісник Національного університету «Львівська Політехніка» Право на сурогатне материнство: проблеми розширеного розуміння – 2016. – №850. - С. 245-249.

4. О. В. Оніщенко, П. Ю. Козіна, Сурогатне материнство в Україні та за кордоном: порівняльно-правовий аспект Електронний ресурс – Режим доступу: http://www.law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2015/statji_n3_36_2015/20.pdf.

Рибаченко А.Я., (ф-т фінансів, IV курс)

ЧИ НЕОБХІДНІ ЗМІНИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК ПІДПРИЄМСТВ?

За умов глобалізації інвестиційних процесів для України немає іншого вибору як розробляти модель інноваційного розвитку економіки, розвивати інноваційне підприємництво, посилювати інноваційний характер виробничої діяльності. Підприємництво закономірно виступає одним з наймогутніших факторів інноваційного розвитку, проте з існуючою системою оподаткування цієї діяльності, підприємствам досить складно реалізувати свій потенціал в повній мірі.

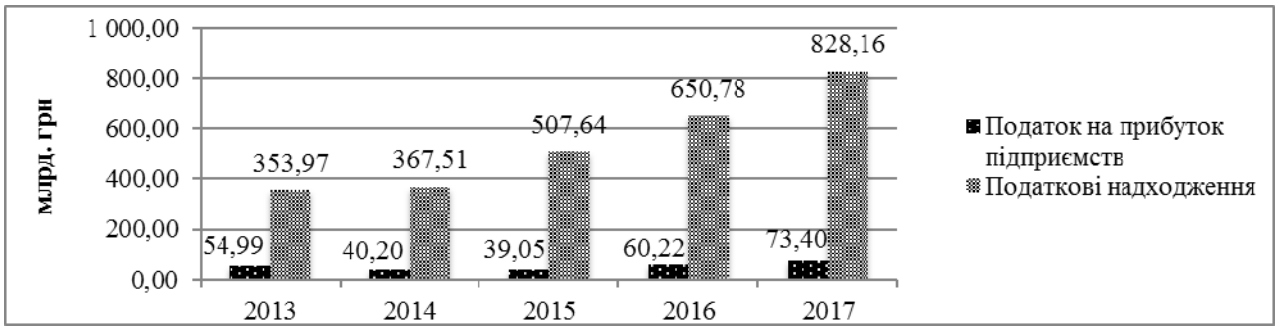

Рис.1. Обсяг податкових надходжень та податку на прибуток ЗБУ
Джерело: розраховано автором на основі даних Міністерства фінансів.

Як свідчать наведені дані, при загальній тенденції збільшення податкових надходжень до Зведеного бюджету України (з 353,97 млрд грн у 2013 році до 828,16 млрд грн у 2017 році) податок на прибуток підприємств в абсолютному виражені зменшувався з 2013 до 2015 року, проте потім показав зростання (з 54,99 млрд грн до 39,05 млрд грн протягом 2013-2015 років і до 2017 року складав уже 73,40 млрд грн). Дещо інша ситуація з часткою податку на прибуток підприємств у податкових надходженях до ЗБУ. Незважаючи на абсолютні показники, частка ППП у податкових надходженях скоротилась, що пов’язано з низкою недоліків у діючій системі справляння даного податку. Також варто зауважити, що таке просідання в показниках у 2015 році пов’язано з переходом до класичної європейської моделі оподаткування прибутку підприємств, яка сама по собі є застарілою. В результаті правила оподаткування прибутку підприємств згідно із цією моделлю стали дедалі складнішими, адміністрування цього податку також

ускладнюється, а контроль з боку держави посилюється. Тому в українських реаліях класична модель оподаткування прибутку містить вже системні проблеми, частина з яких обумовлена виключно специфікою України. Умовно їх можна згрупувати наступним чином: проблема розрахунку об'єкта оподаткування; проблема адміністрування податку та вчинення фіскального тиску на платників податку; низька фіскальна ефективність податку на прибуток [3].

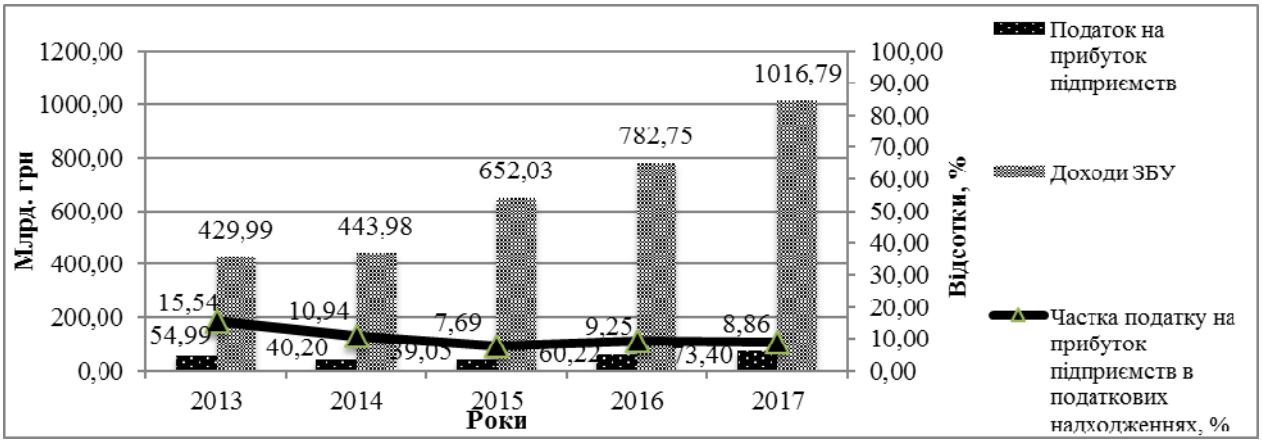

Рис.2. Частка надходжень від податку на прибуток підприємтсв у податкових надходженнях ЗБУ

Джерело: розраховано автором на основі даних Міністерства фінансів.

Щодо існуючих альтернатив реформування ППП однією із найперспективніших є введення так званого податку на виведений капітал. Успішний іноземний досвід кардинальної зміни моделі податку на прибуток показала Естонія, де такий податок існує з 2000 року. За 17 років з часу свого впровадження така модель продемонструвала високу ефективність. Згідно з дослідженнями Податкового Фонду − провідної незалежної організації США з дослідження податкової політики, на даний час саме Естонія має найбільш конкурентоспроможну податкову систему в ОЕСР. Зокрема, Естонія у 2014 та 2015 роках займає перше місце як в загальному рейтингу Індексу конкурентоспроможності податкових систем (International Tax Competitiveness Index), так і в частині оподаткування прибутку підприємств. Тобто, замість того, щоб вимагати від підприємств розрахунку оподатковуваного доходу з використанням складних правил і графіків амортизації щороку, в Естонії податок на прибуток підприємств стягується тільки тоді, коли бізнес виплачує (розподіляє) прибуток своїм акціонерам (власникам). Такий податок не лише значно спрощує розрахунок оподатковуваного прибутку, він також забезпечує

додаткові переваги, в тому числі повне покриття витрат на капітальні інвестиції. Проте, деякі економісти, видіялють такі значні недоліки у нового податку, як: негативний вплив на конкурентне середовище в Україні (оскільки податок на виведений капітал будуть змушені платити навіть «збиткові» підприємтва); оподаткування відсотків, що виплачуються пов'язаній особі – нерезиденту та проблеми з адмініструванням податку на виведений капітал (хоча насправді воно є набагато простішим і менш корумпованим, ніж адміністрування ППП) [2]. Отже, проблему з оподаткуванням прибутку підприємств необхідно вирішувати шляхом переходу до моделі оподатування виведеного каптілу, згідно з якою оподатковується лише те, що виводиться із бізнесу (у вигляді дивідендів та іншого розподілу прибутку, операцій та платежів, що використовуються з метою оптимізації цього податку). Проте, обов'язковим є умова підлаштування нової системи під реалії української економіки, а не сліпе копіювання іноземного досвіду. Нова модель допоможе вирішити зазначені раніше системні проблеми оподаткування підприємств.

Список літератури

1. Міністерство фінансів України [Офіційний сайт]. Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/ua/catalog/ministerstvo-finansiv-ukraini.

2. Дискусія Mind: «за» і «проти» податку на виведений капітал – Електрон. дан. – 2017. − Режим доступу: https://mind.ua/publications/20180018-diskusiya-mind-za-i-proti-podatku-na-vivedenij-kapital.

3. Таптунова І.Л. Трансформація податку на прибуток підприємств у податок на виведений капітал. − [Електронний ресурс] – 2016. − Режим доступу: http://radaprogram.org/sites/default/files/infocenter/piblications/corporate_income_tax_transformation_into_distributed_profit_tax.pdf.

Робський В.Т., (ф-т фінансів, IV курс)

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА В БАНКІВСЬКОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ

Швидкі темпи розвитку і поширення інформаційних технологій, загострення конкурентної боротьби вимагає створення цілісної системи інформаційної безпеки. Інформаційна безпека — стан збереження інформаційних ресурсів і захищеності законних прав особистості та суспільства в інформаційній сфері [1, с. 135]. Формування інформаційної безпеки банківських установ та забезпечення ефективного захисту інформації є надзвичайно актуальним, оскільки щоденно обробляється великий обсяг інформації різного рівня конфіденційності.

Основним принципом інформаційної безпеки, якого доцільно дотримуватися банку, є підтримання таких властивостей інформації, як: конфіденційність – захист від несанкціонованого ознайомлення; цілісність – захист від несанкціонованого спотворення, руйнування або знищення; доступність – захист від несанкціонованого блокування [2, с. 121].

Особливим напрямом забезпечення інформаційної безпеки в банках є захист банківських інформаційних систем. Тому, при розробленні архітектури та створенні інфраструктури банківської інформаційної системи слід забезпечити її захищеність від загроз. Вирішення цієї проблеми полягає в детальному аналізі таких взаємопов’язаних видів робіт, як проектування та впровадження банківської інформаційної системи, її атестація, аудит та обстеження на предмет безпеки.

У структурі злочинів переважають різноманітні випадки шахрайств, основною жертвою яких є банківсько-фінансовий сектор та його клієнти. Так, у 2016 році кіберзлочинці намагалися привласнити з банківських рахунків 87млн грн, «вдалими» стали шахрайства на 10млн грн. В Україні спостерігаються доволі високі показники розкриття кіберзлочинів у банківській сфері— до 80 % вкрадених коштів повертається господарям. Але, при оцінюванні рівня розкриваності фінансових кіберзлочинів варто зважати на високий рівень їх латентності— банківським установам переважно вигідніше приховати факт зламу інформаційної системи, ніж заявляти про це у правоохоронні органи [2, с.120].

Підтримка управління інформаційної безпекою банківської діяльності сучасними засобами інформаційно-комунікаційних технологій дозволять банкам адекватно реагувати на різні типи загроз і нові виклики сьогодення. У довгостроковій перспективі поліпшення інформаційної та ІТ-безпеки банківської діяльності забезпечить сталий розвиток банківського сектору та загалом економіки країни.

Формування системи управління інформаційної безпекою та її ІТ-підтримка в банківській сфері є важливою складовою забезпечення ефективності процесів функціонування як окремих банків, так і банківської системи в цілому. При цьому стратегія управління інформаційною безпекою повинна органічно входити не лише до складу системи управління банком, а й задовольняти загальну стратегію розвитку банківської системи відповідно до критеріїв системності та комплексності. Узагальнено інформаційна безпека в банківському секторі є комплексним завданням, спрямованим на забезпечення безпеки його інформаційних ресурсів, що передбачає встановлення загроз і зниження ризиків банківської діяльності, організацію ефективної інформаційної та технічної підтримки управління цими процесами на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій і технічних засобів.

Необхідність впровадження в банках України стандартів з управління інформаційною безпекою продиктована вимогами Базельського комітету Basel II з управління та зменшення операційних ризиків банків. Тому, система управління інформаційною безпекою, яка покликана забезпечити безпеку інформаційних ресурсів банків і банківського сектору в цілому, повинна спиратись на національні законодавчі норми та стандарти з управління інформаційною безпекою, а також використовувати досвід кращих світових практик і міжнародних стандартів і рекомендацій.

Отже, процес формування системи інформаційної безпеки в банківському секторі України та затвердження відповідних стандартів зумовлений викликами сьогодення й активно розвивається, тому питання формування системи інформаційної безпеки як на рівні банків, так і на державному рівні є актуальними й потребують подальших досліджень.

Список літератури

1. Информационнаябезопасность / [под ред. Д. Н. Шакина]. — М. : Оружие и технологии, 2009. — с. 256.

2. Кібальник Л.О, Напора І.Ю/ Впровадження політики інформаційної безпеки банківських установ// Кібальник Л.О, Напора І.Ю//Причорноморські економічні студіїСерія: Економічні науки. – 2016. – № 12-2. – С. 119-122.

Рогова А.О.,

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, 1 курс)

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Інноваційна діяльність (від англ. innovation — нововведення) — діяльність, метою якої є використання і комерціалізація результатів наукових розробок і досліджень [1]. Інноваційна діяльність зумовлює випуск на ринок нових конкурентоспроможних товарів і послуг.

У науковій літературі проблемам розвитку інновацій, теоретичним і практичним аспектам активізації інноваційної діяльності приділяли увагу такі відомі вітчизняні економісти, як О. Амоша, В. Геєць, А. Гальчинський, С. Онишко, М. Крупка, Л. Антонюк, В. Осецький, Л. Федулова, С. Юрій та багато інших. Незважаючи на численні наукові праці, присвячені міжнародному досвіду стимулювання інноваційної діяльності, окремі аспекти у сучасній вітчизняній науці залишилися не дослідженими або розкритими не повним обсягом. Виходячи з цього, аналіз досвіду стимулювання та підтримання інноваційної діяльності розвинених країн світу й можливостей використання такої практики в українській економіці є й досі актуальним напрямком наукових досліджень

Активна інноваційна діяльність є необхідним інструментом розвитку національної економіки. Інновації мають швидко впроваджуватись у виробництво й сприяти підвищенню рівня задоволеності споживачів товарами та послугами.

Ефективність інноваційних процесів залежить від результативності функціонування національних інноваційних систем, які охоплюють: сферу науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР), освіту та професійну підготовку, інфраструктуру; виробництво й інституції фінансового, правового, соціального характеру; нормативно-правову базу та законодавство.

З 2008 року Корнельський університет, бізнес-школа INSEAD і Всесвітня організація інтелектуальної власності випускають щорічний Глобальний інноваційний індекс – рейтинг найбільш інноваційних країн у світі. Лідери визначаються у семи загальних категоріях: дослідження, інфраструктура, інститути, рівень розвитку бізнесу та ринкових відносин і зобов'язання щодо розвитку знань та креативності у системі освіти. Найбільш інноваційні країни навчають творчо, забезпечують дотримання прогресивного законодавства, розумно ведуть бізнес та живуть сучасно [2].

Охарактеризуємо топ-5 країн 2017 року. Відзначимо, що Швейцарія очолює Глобальний інноваційний індекс з 2011 року завдяки економіці, заснованій на наукових знаннях та здатності перетворювати інноваційні ідеї в прибуткові проекти. Прекрасна система освіти, успішно розроблені університети та їх випускники з високим рівнем кваліфікації зберігають Швецію у першій трійці останніх шести років. З великим обсягом зареєстрованих патентів, Нідерланди мають один з найвищих показників рівня розвитку бізнесу, знань та технологічних результатів, а саме винаходів та торгових марок. З 2016 р. США посідають чітку позицію на четвертому місці завдяки силі своїх глобальних ринків, вартості біржових торгів та широкому застосуванню інтернет-технологій. На думку експертів, приблизно 80 % усіх інноваційних продуктів світу створюються саме в Америці [3]. Це пояснюється тим, що витрати на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи є дуже значними і становлять понад половину витрат на НДДКР розвинених країн. Великобританія завдячує своїм успіхом у сфері інноваційної діяльності добре розвиненій інфраструктурі транспортних й цифрових технологій (акцент на 5G-технології) та інвестиціям у дослідження.

Окрім п’ятірки лідерів, інноваційна діяльність вважається ефективною та

результативною у Данії, Сингапурі, Фінляндії, Німеччині, Ірландії, Південній Кореї, Люксембурзі, Ісландії, Японії, Гонконзі та Китаї. У 2017 році Україна посіла найвищу позицію за останні 7 років – 50 місце, випередивши Тайланд та опинившись позаду Чорногорії та Катару. Наразі основою інноваційної конкурентоспроможності держави вважається ефективна реалізація людського капіталу, велика кількість талановитих науковців та молодих стартаперів [4].

Проаналізувавши Глобальний інноваційний індекс можна виділити три основних групи факторів впливу на стимулювання інноваційної діяльності: економічні, організаційні та законодавчі.

Отже, враховуючи досвід іноземних країн у сфері впровадження інновацій, Україні необхідне створення живильного середовища не лише для формування, але і впровадження інновацій. Виходячи із визначеної системи факторів впливу, то першочерговими у економічній сфері є створення високотехнологічних зон, розвиток галузевих національних інноваційних систем у всіх секторах економіки та високотехнологічних кластерів; в організаційній - розвиток демократії та децентралізація; у законодавчій - розробка стратегічного плану інноваційного розвитку, в якому передбачити та реалізувати збільшення витрат на НДДКР до 2,5% ВВП.

Література:

1. Інноваційна діяльність [Електронний ресурс] // Вікіпедія – Режим доступу до ресурсу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0_%D0%B4%D1%96%D1%8F%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C.

2. Гвоздю С. Ю. Зарубіжний досвід активізації інноваційної діяльності на підприємствах [Електронний ресурс] / С. Ю. Гвоздю – Режим доступу до ресурсу: http://investycii.org/investuvanya/konferentsiji/problemy-formuvanya-ta-rozvytku-inovatsijnoji-infrastruktury/zarubizhnyj-dosvid-aktyvizatsiji-inovatsijnoji-diyalnosti-na-pidpryjemstvah.html.

3. Weller C. The 16 most innovative countries in the world [Електронний

ресурс] / Chris Weller // Business Insider. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://www.businessinsider.com/most-innovative-countries-in-the-world-2017-6#6-denmark-denmark-leads-for-its-efficient-system-of-government-large-quantity-of-researchers-and-quality-of-education-its-moved-up-two-spots-since-2016-11.

4. Україна піднялася на 6 позицій у Глобальному інноваційному індексі [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://uifuture.org/uk/post/ukraina-pidnalasa-na-6-pozicij-u-globalnomu-innovacijnomu-indeksi_305.

5. Антонюк Л.Л. Інновації: теорія, механізм розробки та комерціалізації: Монографія / Л.Л. Антонюк, А.М. Поручник, В.С. Савчук. – К.: КНЕУ, 2003. – 330-332 с.

Родченко Д.А. (Юридичний інститут, ІІІ курс)

ОБРАЗ ВЕДУЧОГО ТЕЛЕШОУ ЯК ОБ'ЄКТ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ

В умовах сьогодення персонажі зазнали широкого використання в повсякденному житті. Наприклад, візуальні зображення персонажів нерідко перетворюються на логотипи відомих брендів та компаній. Яскравим прикладом може слугувати торгова марка «Gapchinska», «Nesquik» та ін. Тож питання правової охорони персонажів є актуальним у наш час.

Перш за все доцільно розглянути засади правової охорони персонажів за українським законодавством. Слід зазначити, що герой чи персонаж – це досить широке поняття, яке використовується не тільки в контексті персонажа літературного твору, а й стосується аудіовізуальних творів, комп'ютерних ігор і навіть ТВ-шоу.

Ані в Цивільному кодексі України, ані в Законі України «Про авторське право та суміжні права» не згадується про охорону персонажів творів, проте про охорону авторських прав на них згадується в Законі України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг». У ч. 4 ст. 6 цього Закону міститься перелік підстав для відмови в реєстрації позначення як знаку для товарів і послуг – подання на

реєстрацію назв відомих в Україні творів науки, літератури та мистецтва або цитати й персонажі з них, твори мистецтва та їх фрагменти без згоди власників авторського права або їх правонаступників.

В Академічному тлумачному словнику «персонаж» визначається як «дійова особа в художньому творі» [5].

Доповіддю Всесвітньої організації інтелектуальної власності про комерційне використання персонажів (CHARACTER MERCHANDISING) визначається, що термін «персонаж» охоплює вигаданих людей (Tarzan, james Bond), інших вигаданих істот (Donald Duck, Bugs Bunny) та реальних людей (відомі персони в області кіно, спортсмени) [4].

В судовій практиці України, нажаль, відсутні чіткі критерії для визначення персонажа самостійним об’єктом правової охорони. Вона захищає володільця прав, якщо персонаж є самостійною оригінальною частиною твору.

У Законі про авторське право США (Copyright Act 1976) також не міститься поняття «character», що дозволяє судам вільно підходити до визначення його змісту і ознак, необхідних для визнання персонажа самостійним об'єктом авторсько-правової охорони.

У вересні 2015 року в США розглядалася справа DC Comics v. Towle, 802 F.3d 1012 (9th Cir. 2015) про виготовлення однією особою Бетмобіля на продаж, в якому суд застосував триступеневий тест:

(1) персонаж повинен володіти «фізичними і смисловими (conceptual) якостями»;

(2) персонаж повинен бути «істотно вираженим», для того, щоб бути впізнаваним як один і той же персонаж при кожному його появі, тобто демонструвати постійні, які визначаються властивості і атрибути цього персонажа. Проте, персонаж не повинен мати постійну зовнішність.

(3) персонаж повинен «утримувати деякі оригінальні елементи вираження» [6].

Ці критерії доцільно було б запозичити і нашій судовій практиці при вирішенні питання щодо охороноздатності персонажу.

Ще одним цікавим питанням є можливість охорони персонажу, яким виступає образ ведучого телешоу. У створенні образу ведучого телешоу також наявна творча праця автора. Саме тому його можна вважати персонажем твору. Для прикладу пропоную розглянути кейс «Ревізор» проти «Інспектор Фреймут» і оцінити роль та місце самої Ольги Фреймут в даних телешоу.

В зазначеній страві позивач заявив вимоги як правовласник сценарію передачі і готових аудіовізуальних творів, головною дійовою особою яких була ведуча передачі. У сценарію є автори, творчою працею яких міг бути створений образ ведучої, немов персонаж, наділений оригінальними і відмітними ознаками в силу його зовнішнього вигляду, рухів, голосу, міміки.

Виникає таке питання: яка роль людини, що втілює в кадрі образ ведучої та які права в неї виникають?

Перший варіант: Ольгу Фреймут можна розглядати як виконавця ролі, створеної авторами сценарію телешоу «Ревізор». Відповідно до ст. 38 ЗУ «Про авторське право та суміжні права» у неї виникають такі особисті немайнові права:

а) вимагати визнання того, що він є виконавцем твору;

б) вимагати, щоб його ім'я або псевдонім зазначалися чи повідомлялися у зв'язку з кожним його виступом, записом чи виконанням (у разі, якщо це можливо);

в) вимагати забезпечення належної якості запису його виконання і протидіяти будь-якому перекрученню, спотворенню чи іншій суттєвій зміні, що може завдати шкоди його честі і репутації.

Другий варіант: Ольгу Фреймут можна розглядати як персонаж твору. В такому випадку виникає питання щодо місця зовнішності, голосу, поведінкових особливостей даної особи? Очевидно, що творча праця автора при їх створенні не застосовувалася, тому вважати їх індивідуальними особливостями персонажа було б неправильно.

У випадку «Ревізора» образ ведучої складається з манери говорити з глядачем, з іншими учасниками програми, характерні слова і жести, елемент одягу (біла рукавичка) і манера проводити саму перевірку. Саме ці ознаки були створені із застосуванням творчої праці авторів сценарію.

В той час, як особисті особливості фізичної особи (голос, зовнішність..) можуть вільно використовуватися нею в інших ТВ-шоу. Підтвердженням цього є участь Ольги Фреймут в ролі ведучої в телешоу «Від пацанки до панянки», де вона має інший образ.

Проте, жоден із зазначених варіантів не надає всебічної правової охорони образу ведучого телешоу як такого. Отже, українське законодавство потребує перегляду в бік легалізації комерційного використання таких об'єктів, як ім'я та зображенні фізичної особи.

Список літератури

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV
2. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792-XII в редакції Закону N 2627-III від 11.07.2001.
3. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15.12.1993 № 3689-XII.
4. World Intellectual Property Organization Report «CHARACTER MERCHANDISING» // Режим доступу: www.wipo.int/copyright/en/activities/pdf/wo_inf_108.pdf.
5. Словник української мови: в 11 томах. — Том 6, Київ: Наукова думка,1975. — Стор. 331.
6. Заніна Т. А., Копитько А. П. «Персонаж як самостійний об'єкт авторського права» // Теорія та практика судової експертизи і криміналістики : збірник наукових праць. Вип. 16 / ред. кол. : О. М. Клюєв, В. Ю. Шепітько та ін. — Х. : Право, 2016. — С. 376-382.

Розум М.І.,
(ф-т економіки та управління, 4 курс)

АНАЛІЗ ДИНАМІКИ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЧИННИКІВ ВАЛЮТНОГО КУРСУ В УКРАЇНІ ТА ЇХ ВРАХУВАННЯ У ПРОГНОЗАХ

Аналіз інституційних чинників валютного курсу передбачає дослідження впливу політики, в тому числі економічної, менталітету, культури, звичаїв, рівнів інформованості та наукових знань на прийняття рішень суб'єктів господарювання щодо валютних операцій. Інституціоналізація валютної політики – наразі один з найважливіших напрямів зовнішньоекономічних відносин, на якому в сучасній перехідній економіці має бути акцентована особлива увага. Економіку XX ст. характеризують процеси глобалізації та активізація грошових відносин в однаковій мірі. В умовах активної міжнародної взаємодії, відносна вартість грошової одиниці стала визначальним чинником розвитку економіки будь-якої країни. Як зазначає Маргарет Тетчер у своїй книзі «Мистецтво управління державою: стратегії для світу, що змінюється», – «В ответ тем, кто твердит, что им нужна общая валюта, легко доступная во всех концах света, скажу, что такая валюта уже есть, она называется американский доллар.»

Розвиток теорій валютного регулювання дозволяє простежити за взаємозалежністю інституційних чинників та ефективності валютної політики. Сучасну ситуацію в Україні найкраще ілюструє нормативна теорія валютних курсів. Тобто валютний курс виступає додатковим інструментом регулювання економіки, рекомендованим є режим гнучкого курсу, контрольованого державою.14 Її прихильники стверджують, що валютний курс повинен грунтуватися на паритетах і угодах, встановлених МВФ.

Виокремлення чинників, що визначають динаміку валютного курсу є важливим об'єктом економічної науки. До того ж немає сенсу розглядати інституційні чинники окремо, оскільки всі події як всередені країни, так і на міжнародному рівні впливають на свідомість громадян, що в свою чергу

[14] Закон України «Про Національний банк України» від 20 травня 1999 р.

призводить до змін на дежравному рівні. Наприклад, останні опитування Національного Банку України показали, що знецінення гривні очікують не 89%, а 86% респондентів.15 Причиною тому є поступове зростання довіри до НБУ та позитивні зрушення в антикорупційній діяльності, що, за словами міністра фінансів України О. Данилюка, наблизить Україну до чергового траншу МВФ в сумі 2 млрд. дол. Основні чинники валютного курсу та їх інституційну складову подано в Таблиці 1.

Коливання валютного курсу лише частково залежить від інструментів грошово-кредитної політики. Кожен фактор знаходиться під впливом категорій, які не піддаються математичному обчисленню. Необхідно звернути увагу на дослідження, які перебувають на стику дисциплін. На мою думку, доцільно буде звернутися до праць Д. Норта та В. Паркера, засновників науки кліометрики16 Застосування цього методу дозволить прослідкувати частоту зміни влади та валютних режимів, перепису законів, співвідношення політичних сил та партій насамперед з економічної точки зору. У пострадянських країнах перехідного типу головним фактором інституційних змін є чинник випадковості й виконує функцію «соціальної пам’яті» як орієнтиру господарської поведінки. В своїх дослідженнях Козловський С.В. робить висновок, що побудова економіко-математичних моделей, придатних для прогнозування складних економічних, процесів практично неможлива через відсутність достовірних аналітичних залежностей.

Таблиця 1

Чинники валютного курсу

Чинник	Вплив	Інституційна складова
Темп інфляції	Чим вище темп інфляції в країні, тим нижчий курс її валюти, якщо не протидіють інші чинники.	Підприємства четвертого технологічного укладу, монополізм та ін.глибинні інституційні чинники визначають неспроможність оперативно подолати інфляцію
Стан платіжного балансу	Активний ПБ сприяєтиме підвищенню курсу нац. валюти, оскільки збільшить попит на неї з боку іноз.боржників.	Складність у досягненні прибуткового рівня через необхідність обслуговувати старі борги
Різниця процентних ставок в різних країнах	Зміна процентних ставок впливає на міжнародний рух капіталів, на операції валютних ринків і ринків позикових капіталів.	В Україні спостерігається непослідовна грошово-кредитна політика при нормуванні резервів та встановленні ставки рефінансування.
Діяльність	Якщо курс якої-небудь валюти має	Брак «прозорих» правил для суб’єктів

[15] Офіційний сайт НБУ / [режим доступу]: https://bank.gov.ua/

16 Кліометрика - напрям в економічних, істор., демографічних, соціологічних та політологічних дослідженнях, пов'язаний з аналізом за допомогою мат. методів, інформаційних технологій та відповідних інструментів різного роду емпіричних щодо цих досліджень джерел історичних, переважно нової та новітньої історії.

валютних ринків і спекулятивні валютні операції	тенденцію до зниження, то фірми і банки завчасно продають її на стійкіші валюти, що погіршує позиції ослабленої валюти.	ринкових відносин у процесі регулювання госп. відносин між державними інституціями, фірмами і домогосподарствами;
Прискорення або затримка міжнародних платежів	В очікуванні зниження курсу національної валюти імпортери прагнуть прискорити платежі контрагентам в іноземній валюті.	Звичка контрагентів робити платежі заздалегідь і брати до уваги лише негативний сценарій обумовлена революціями та економічними кризами
Ступінь довіри до валюти на національному і світових ринках	Визначається станом економіки і політики в країні, а також її міжнародним становищем.	Люди з обережністю ставляться до збережень у гривнях та надають перевагу кредитам/депозитам в іноземній валюті
Валютна політика	Співвідношення ринкового і державного регулювання валютного курсу впливає на його динаміку.	«слабкі» інститути систем прав власності та контрактних зобов'язань, недосконалість законодавства загалом
Ступінь використання валюти на євроринку і в міжнародних розрахунках	Наприклад, той факт, що 60% операцій євробанків доларові, визначає масштаби попиту і пропозиції цієї валюти.	Надмірний податковий тиск змушує підприємців виходити в офшор та використовувати іноземну валюту для опрацій з банками.

Джерело: Розроблено автором на основі Навч.посіб.за заг.ред. О.В. Боришкевич «Валютне регулювання та контроль» – К.: КНЕУ, 2008. – 400 с.

Натомість вхідні дані кліометричного аналізу можна описати завдяки теорії нечіткої логіки. Створена таким чином база має враховувати інституційні чинники валютного курсу на основі опитувань та експертних оцінок. Розглядається причинно-наслідковий зв'язок, наприклад: між двома параметрами «Якщо А, тоді Б», що використовують нечіткі множини. Тоді нечіткий логічний висновок наступний: А ->Б , А* -> Б*. якщо з факту А виходить факт Б, тоді з факту А* буде виходити факт Б*. (Операція складання бази знань.) З цього випливає нечіткий логічний висновок, який в поєднанні з статистичними даними дасть найбільш точну модель валютного курсу.

Отже, в країнах із «розвиненою» інституційною структурою дестабілізуючий вплив валютної політики держави є не таким суттєвим. Саме інституційні зміни, що безпосередньо впливають на технологічний прогрес і управління, докорінно трансформують економічні відносини, визначають конструкцію економічного розвитку і зростання. Було розглянуто інституційну складову чинників валютного курсу України та запропоновано підхід до їх виміру. Результати дослідження можуть бути використані в моделюванні валютного курсу.

Література:

1. Збірка доповідей 3-ї наук. конф. студентів КНЕУ 25-27 квіт. 2016 р.

Морозюк, А. М. Валютно-курсова політика НБУ та рівноважність платіжного балансу / А. М. Морозюк.

2. Антикризове управління національною економікою: монографія / [І.Малий та ін.],С.23-28.

3. Офіційний сайт НБУ / [режим доступу]: https://bank.gov.ua/

4. Валютне регулювання та контроль: навч. посіб. / [О. В. Боришкевич та ін.] ; за заг. ред. О. В. Боришкевич.- КНЕУ, 2008. - 400 с.

5. Макроекономічне моделювання та прогнозування валютного курсу в Україні: монографія / [Козловський С.В., Козловський О.В.]; Вінниця, 2010 – 240 С.

Рожко О.М.. (ф-т економіки та управління, IV курс)

“ДОМІНУЮЧІ БІЗНЕС-МОДЕЛІ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ”

У сучасних концепціях підприємництва та стратегічного управління все частіше став виокремлюватися термін бізнес-модель. Так як вчення про цю категорію було сформовано не так давно, на даний момент не існує єдиного підходу до визначення, методології побудови та діагностики бізнес-моделі. Але для сучасних підприємств бізнес-модель є джерелом формування та шляхом забезпечення конкурентних переваг, саме тому формування наукової бази з трактування категорії бізнес-модель, методології її створення та діагностики є надзвичайно важливою темою, але і нелегкою задачею.

Бізнес моделювання являє собою створення бізнес-моделі фірми. А що ми маємо розуміти під терміном бізнес-модель? Не зважаючи на зростаючий інтерес до теми, єдиного підходу до трактування категорії «бізнес-модель» до сьогодення не існує. Різні вчені трактували це поняття по-різному. Узагальнюючи та аналізуючи визначення, що надаються різними авторами, ми визначили, що бізнес-модель - це це логічне відображення того, як компанія функціонує на всіх своїх рівнях, які використовує для цього ресурси, яким чином задовольняє свої внутрішні потреби та потреби стейкхолдерів, і, що найголовніше, – яку ціннісну пропозицію надає своїм клієнтам.

Після створення та запуску в дію бізнес-моделі, важливим етапом є її

діагностика та оцінювання ефективності, які полягають у всебічному аналізі бізнес-моделі за допомогою монетарних та немонетарних методів.

Дієвим та досі актуальним інструментом бізнес-моделювання є як шаблон або канва бізнес-моделі, що був розроблений Олександром Остервальдером у співавторстві з Івом Пінье. Але ця канва описує бізнес-модель лише на словах, або графічно, а як відомо, важко оцінити те, що не можна кількісно виміряти. Досліджуючи дану проблему, ми дійшли висновку, що для вимірювання блоків канви доцільно підібрати відповідні монетарні показники, що дозволить оцінювати бізнес-моделі як монетарним так і немонетарним методами.

У бізнес-просторі постійно виникають нові зміни. Саме тому бізнес-модель може бути домінуючою лише у певний проміжок часу.

Домінуючі бізнес-моделі сучасності мають свою відповідну специфіку. Щоб роздивитися її, пропонуємо висвітлити ці особливості крізь призму канви Остервальдера:

1. Ціннісна пропозиція. Багато сучасних бізнес-моделей створюють цінність за рахунок “зменшення” свого продукту у розмірах (навіть існує таке поняття як “зменшуючі інновації”). Це робиться з огляду на те, що сучасний покупець дуже зважає на компактність продукту, що купує. Також цінність створюється за рахунок чогось проривного, досі нечуваного (вакуумний потяг, штучний інтелект, підземні автобани).

2. Споживчі сегменти. Стратегічна сегментація вже давно є важливим напрямком маркетингової діяльності бізнесу. Використовуються не лише стандартні критерії сегментування споживачів (вік, стать, доходи, місце проживання…), а й такі, як готовність споживачів прийняти новий товар, наявність стереотипів тощо. Велика увага також приділяється вивченню трьох ярусів неклієнтів: перший ярус: «майбутні» неклієнти, перебувають на межі ринку, готові покинути борт; другий ярус: «відмовні» неклієнти, свідомо обрали не заданий ринок; третій ярус: «невивчені» неклієнти, що перебувають на далеких від заданого ринку.

3. Канали збуту. В даний час найбільш розвиненими взаємовідносинами суб'єктів є B2B (бізнес до бізнесу) і B2C (бізнес до споживача). Із розвитком інтернет-технологій кількість каналів збуту значно розширилася.

4. Відносини з клієнтами. Клієнт – джерело прибутку підприємства. Тому дуже важливо не лише не втратити своїх клієнтів, а й підтримувати з ними гарні стосунки. Все більш популярним стає використання SRM-технологій.
5. Потоки надходження доходів. Сучасні підприємства орієнтуються на розширення потоків надходження доходів шляхом вдалої диференціації та диверсифікації діяльності.
6. Ключові ресурси. Наразі вважається, що ключовим ресурсом є саме людина. Адже мислення кожної людини є неповторним, здатним генерувати найрізноманітніші ідеї.
7. Ключові види діяльності. Ключові види діяльності сучасних підприємств є різними в залежності від їх спеціалізації.
8. Ключові партнери. Наразі, щоб досягти успіху, потенційні конкуренти об'єднують свої потужності і стають партнерами, щоб збільшити свої можливості. Також використовуються стратегічні альянси, бенчмаркінг тощо.
9. Структура витрат. На сьогодні підприємства намагаються не підвищувати ціну на свою продукцію, а скоротити витрати на неї. Для цього застосовуються різноманітні системи калькулювання собівартості.

Вже сьогодні ми спостерігаємо великий ажіотаж навколо системи блокчейну та криптовалют. Ми вважаємо, що розвиток можливостей застосування цієї системи призведе в майбутньому до появи абсолютно нових, унікальних бізнес-моделей, що не мають аналогів на сьогодні.

Отже, бізнес-модель - це своєрідний спрощений погляд на бізнес, це компактне і зрозуміле представлення бізнесу у вигляді моделі, яка об'єднує усі процеси і структурні елементи підприємства. Ця концепція є живою, тобто постійно розвивається. Саме тому при бізнес-моделюванні варто враховувати специфіку саме сучасності, з оглядом на майбутнє.

Список використаних джерел

1. Майкл Льюіс. Найновіша новинка. Історія Силиконової долини = The New New Thing: A Silicon Valley Story. — М.: Олімп-Бізнес, 2004. — 384 с
2. Олександр Остервальдер, Ів Пиньє. Побудова бізнес-моделі: Настільна книга

стратега і новатора / Ю. Н. Караулов, В. В. Лєдєнєва. — М.: Альпіна Паблішер, 2012. — 288 с.
3. Еяль Н. На гачку. Як створити продукт, що чіпляє / Н. Еяль, Р. Гувер., 2017. – 192 с.
4. Мамонтова Н.А. Управління вартістю компанії: теоретико-методологічні аспекти // Актуальні проблеми економіки.– 2010.– №8. – С. 135–139.

Романчук Д.П., Сівка Д.М. (ф-т фінансів, II курс)
Romanchyk Daryna? Sivka daria (the Faculty of Finance, II year student)

DESIGN THINKING AS A FRAMEWORK FOR INNOVATIONS

Most of the 20th century analytical thinking dominated organizational management. This led to companies focusing more closely on production and answering more immediate. As technology and globalization increasingly changed the business landscape, corporations recognized that the old way was leading to stagnation and was causing some of the biggest name to lose market share. For example, Kodak had dominated the photography market in previous years but lacked the foresight to provide a product to compete with smaller cameras that allowed users to produce images almost instantly. For a company to drive innovation and become an industry leader, new approaches must be implemented.

Nowadays one of the most effective is design thinking. In its simplest form, design thinking is a process of creating new and innovative ideas and solving problems. So, through design thinking, humans replace process as the center of innovation. It is not limited to a specific industry or area of expertise. Innovation and the thinking that influences innovation — design thinking — are two increasingly studied subjects for corporations and business leaders. We don’t know if consumers know what they want. But we can learn from them. It means paying much greater attention to the entire user experience, visual, tactile, taste and more, requiring the company to rethink and redesign shape, packaging, form, and function. There is a famous quotation: “Design leads to innovation and innovation demands design”.

Nobel Prize laureate Herbert Simon outlined one of the first formal models of the Design Thinking process. Simon's model consists of 5 major stages. The first stage of the Design Thinking process is to gain an empathic understanding of the problem you are trying to solve. This involves consulting experts, engaging and empathizing with people to understand their experiences and motivations. Empathy is crucial to a human-centered design process such as Design Thinking, and empathy allows design thinkers to set aside his or her own assumptions about the world in order to gain insight into users and their needs.

The second stage is Define. You put together the information you have gathered during the Empathies stage, analyze it and synthesize them in order to define the core problems. To illustrate, instead of defining the problem as your own wish or a need of the company such as, “We need to increase our food-product market share among young teenage girls by 5%,” a much better way to define the problem would be, “Teenage girls need to eat nutritious food in order to be healthy and grow.”

During the third stage of the Design Thinking process, designers are ready to start generating ideas. With your background you and your team members can start to 'think outside the box' to identify new solutions to the problem statement you’ve created, and you can start to look for alternative ways of viewing the problem. There are hundreds of Ideation techniques such as Brainstorm, Brainwrite, Worst Possible Idea and so on. The fourth stage is Prototype. The design team produces a number of inexpensive, scaled down versions of the product or specific features found within the product, so they can investigate the problem solutions generated in the previous stage. Prototypes may be shared and tested within the team itself, in other departments, or on a small group of people outside the design team. This is an experimental phase, and the aim is to identify the best possible solution for each of the problems identified during the first three stages.

And the last stage is Testing. Designers test the complete product using the best solutions identified during the prototyping phase. This is the final stage of the 5 stage-model. But in practice the results generated during the testing phase are often used to redefine one or more problems and inform the understanding of the users, the conditions of use, how people think, behave, and feel, and to empathize.

The advantages are clear:

1. You aren't designing something because it looks good or uses a cool trend or technique; you are doing it to make users happy.
2. Design thinking is rooted in teamwork, where every person brings a level of expertise to the conversation.
3. Design thinking considers the human nature of empathy and emotion, and how these things can be powerful elements in the design.

Managers often face the difficulties with starting to change the structure of management that was stable and quite another. But there is the rule that you'd reinvent yourself once every seven to 10 years. Now it's every two to three years. There's constant reinvention: how you do business, how you deal with the customer. In fact, employees understand that society is changing, changing radically in the way you build brands because of social media and technologies.

References:

1. https://www.forbes.com/sites/imperialinsights/2018/02/14/design-thinking-the-key-to-successful-innovation/#2eb5e600301e
2. https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=14&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiLw8u-ja3bAhUkEpoKHXS-CuQ4ChAWCDYwAw&url=https%3A%2F%2Fuxplanet.org%2Fwhy-large-organisations-go-crazy-for-design-thinking-35ebc2b36b52&usg=AOvVaw1mRR8qBuctSPLvzrcdDsMS
3. https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=14&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiH4KXNja3bAhUkEpoKHXS-CuQQFgiJATAN&url=https%3A%2F%2Fdesignthinkingforeducators.com%2F&usg=AOvVaw1LsCBZZlW2juTR1a5QyddM
4. https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=12&cad=rja&uact=8&ved=0ahUKEwiH4KXNja3bAhUkEpoKHXS-CuQQFgh7MAs&url=https%3A%2F%2Fdschool.stanford.edu%2Fresources-collections%2Fa-virtual-crash-course-in-design-thinking&usg=AOvVaw0ORDggSDk91NaIrfqX9rz5

5. https://www.dpmc.govt.nz/our-programmes/policy-project/policy-methods-toolbox/design-thinking

Рубінківська С. О.
(ф-т економіки та управління, III курс)

ІННОВАЦІЙНІ ІДЕЇ ТЕОРІЇ ЕКОНОМІЧНИХ КРИЗ М. І. ТУГАН-БАРАНОВСЬКОГО

В умовах глобальних перетворень різних сфер суспільних відносин в світі та Україні важливими проблемами є повернення сучасним поколінням цінної спадщини видатних особистостей минулого, помітне місце серед яких займає постать Михайла Туган-Барановського. Про його наукові здобутки добре обізнані в країнах Заходу, однак недостатньо про нього було відомо в Україні, особливо за період існування Радянського Союзу. Проте професор М.І.Туган-Барановський був, за словами видатного вченого XX-го ст. Й.Шумпетера, «самим визначним російським економістом того періоду» [1]. А відомий представник світової економічної теорії Д.Кейнс відзначав, що він був «першим і найбільш оригінальним» [2, с. 8].

Розвиток економічної думки у сучасній Україні пов'язаний з відновленням зв'язку сучасності та спадкоємності ідей попередніх століть, їх поступовою реінтеграцією у світову економічну науку на основі ідейно-теоретичного переосмислення та методологічного оновлення. Саме новаторські здобутки та М. І. Туган-Барановського сприяли подоланню відриву вітчизняної економічної теорії від західноєвропейської, а у деяких напрямах дослідження проблем розвитку ринкового господарства випереджали зарубіжні розробки. Його теорії ринку, економічних криз та економічної кон’юнктури повністю підтвердились впродовж XX-го ст. Подальше дослідження та аналіз спадщини Туган-Барановського може значною мірою сприяти пошуку правильних відповідей на деякі гострі питання, які постають перед українською економікою. [3, 4]

Як відомо, перша криза відбулась в 1825 році і відтоді стала негативним атрибутом економічного розвитку країн світу. Наша країна не є винятком. Кризові

явища в економіці України мають місце протягом всього її існування як незалежної держави. Ефективність державної антикризової політики значною мірою залежить від глибини науково-теоретичного підґрунтя дослідження сутності криз надвиробництва. І тут можуть бути корисними праці вченого, зокрема: «Промышленные кризисы в современной Англии, их причины и влияние на народную жизнь» (1894). Праця неодноразово перевидавалася: в 1907, 1914 та в 1924 роках. Ідеї, висунуті вченим в цій праці, звучать актуально, а отже, потребують детального аналізу з позицій сучасності[5].

Застосування передових методів аналізу дозволило М. Туган-Барановському з математичною точністю і логічністю довести можливість і необхідність прогнозування криз. Вчений передбачив економічні кризи Німеччини (1901 р.) та США (1907 р.), а його концепція допомогла в прогнозуванні ринкової кон'юнктури, проведенні ефективної економічної політики [6].

У передмові до вказаної вище праці М. Туган-Барановський зазначав, що вона присвячена дослідженню найзагадковішого й найнезрозумілішого явища господарського ладу нашого часу, – явища, досі ще остаточно не з'ясованого в науці, – періодичним промисловим кризам». Вчений пише: «При побудові теорії криз – головна трудність полягає не у виявленні умов, котрі можуть викликати кризу, а в поясненні саме того факту, що кризи відбуваються не в кожен момент, а через певні проміжки часу, періодично. Проблема криз може бути задовільно розв'язана лише на основі правильної теорії ринку, а оскільки сучасна економічна наука стоїть на неправильній теорії ринку, то зовсім не дивно, що і проблема криз виявилась їй не під силу» [7].

Туган-Барановський звертався до ідей своїх попередників, знаходячи немало раціональних елементів, головне – в теорії відтворювання суспільного капіталу Карла Маркса. Провівши аналіз за допомогою схем відтворення Маркса, Михайло Іванович показав, що «при пропорційному розподілі суспільного виробництва суспільний попит і суспільна пропозиція залишаються в рівновазі, к би не скорочувався споживчий попит суспільства» [8]. Той факт, що капіталізм нездатний забезпечити належну пропорційність суспільного відтворювання і є безпосередньою причиною промислових криз. Залишається з'ясувати

періодичність настання криз перевиробництва, їх причини, а також характер чергування фаз капіталістичного циклу.

Періодичне чергування пожвавлення і застою в капіталістичному господарстві неминуче, на його думку, при наявності двох умов: неорганізованості виробництва і швидкому накопиченні вільного капіталу. «Кризи спричиняються тим, що у фазі підйому споживання капіталу йде швидше, ніж його утворення. Тому, чим меншим капіталом володіє країна для підтримання своєї промисловості, тим швидше повинен закінчитися підйом» [8], що зараз спостерігається в Україні. Чим багатша країна, чим більше в ній нагромаджується капіталу, тим яскравіше в ній повинні бути виражені промислові припливи і відпливи.

Кризи випливають з трьох особливостей капіталістичного господарства, а саме: капіталістичне господарство є антагоністичним,має тенденцію до необмеженого виробництва, в цілому є господарством неорганізованим. Саме з цих засад виходив Михайло Іванович при розкритті причин промислових криз, що періодично повторюються, і які можна спостерігати в Україні зараз. Тому з'ясування сутності криз та причин їхньої періодичності є важливим науковим і практичним питанням.

Головною заслугою М. Туган-Барановського є те, що у своїх дослідженнях він показав закономірність не тільки виявлення криз, але і їхнього подолання завдяки активізації інвестиційної та соціальної політик. Для залучення інвестицій він пропонував створювати сприятливий клімат їхнього стимулювання в реальному секторі економіки. Теорія циклу пояснює, чому існують окремі періоди, протягом яких спочатку нагромаджуються великі маси позичкового капіталу, які не знаходять собі застосування, а потім відбувається бурхливе їх інвестування. Відповіді на це запитання і призвели до виникнення інноваційних теорій розвитку. В основу свого економічного вчення Туган-Барановський поклав ідею про взаємозв'язок коливань виробництва з періодичним зростанням основного капіталу. Збільшення інвестицій у сферу виробництва викликає самовільне зростання усіх елементів економічної активності. [9] У Михайла Івановича вперше цінність інвестиційних товарів обумовлювалася не витратами

на освоєння їхнього виробництва, а попитом на ринку основного капіталу. Ці ідеї українського вченого мали широкий міжнародний резонанс.

Теорія М. І. Туган-Барановського була використана Дж. Кейнсом та його послідовниками у їхніх пропозиціях щодо державного регулювання економічних процесів. Вона і сьогодні поряд з дослідженнями інших українських вчених була б корисною при розробці шляхів виходу України з економічної кризи [5].

Своєю теорією криз Туган-Барановський заклав основи інноваційно-інвестиційної моделі економічного розвитку, обґрунтував роль держави у керуванні економікою. Пропозиції вченого, сформульовані в кінці XIX – на початку XX століття, не втратили актуальності і сьогодні. Вони можуть бути корисними для нинішнього уряду України у виборі шляхів для подолання періоду стагнації, забезпечення динамічного поступального розвитку національної економіки та підвищення рівня життя населення. З цією метою Україні необхідно творчо переосмислити теоретичні та практичні рекомендації вченого, які успішно застосовують інші країни світу. Потрібно забезпечити вільний обмін національної грошової одиниці на тверду валюту, посилити державне регулювання монопольних структур, здешевити кредитні ресурси, створити пільгові умові для інвесторів та стимулювати внутрішній попит, зменшити витрати на утримання управлінського апарату, знизити навантаження на платників податків та сприяти зовнішньоекономічній діяльності підприємств.

Список використаних джерел

1. Шумпетер Й. История экономического анализа. Т.3 - СПб.: Экономическая школа, 2001 – 2004. – Т. 1-3. – 1664 с.

2. М.І. Туган-Барановський та Г.С. Сковорода: науково-пізнавальна проща до місць життя видатних видатних українців. Матеріали мобільного семінару факультету економічних наук НаУКМА / Упорядник Ю.М. Бажал. – К., 2007. – 60 с.

3. Шендеровський В. Нехай не гасне світ науки: Економіст світового виміру – Михайло Туган-Барановський / За ред. Е. Бабчук. Книга перша. 3-тє вид. – К.: «Простір», 2009. – 416 с.

4. Злупко С. М. Михайло Туган-Барановський (український економіст світової слави) / С. М. Злупко. – Львів: Каменяр, 1993. – 192 с.

5. Фещенко В. М. Деякі питання еволюції капіталізму в наукових працях економістів України на рубежі XIX – XX ст. // Дослідження з історії економічної думки в Україні (кінець XIX – XX ст.). – К.: Наук. Думка. – 138с.

6. Вдовиченко А. Н. История экономики и экономической мысли: учеб.пособ. / О. В. Калинчак, А. Н. Вдовиченко, Т. В. Небога. – Одесса: ОНАС им. А. С. Попова, 2012. – 112 с.

7. Туган-Барановський М. И. Промышленные кризисы в современной Англии, их причины и влияние на народную жизнь / М. И. Туган-Барановский. – СПБ., 1984. - 390 с.

8. Туган-Барановський М. І. Основи політичної економії / М. І. Туган-Барановський; автор пер. і вступ. статті С.М. Злупко. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2003. – 628 с.

9. Бажал Ю. М. Актуальність ідей М. І. Туган-Барановського для теорії економічного розвитку. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://iee.org.ua/ru/publication/109/.

Рудик К.А., (ф-т маркетингу, III курс)

ПЛАНУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В СУЧАСНИХ УМОВАХ

У сучасних умовах розвиток ринкових відносин супроводжується різноманітними проблемами соціально-економічного характеру, тому успішна виробнича діяльність вимагає знань специфіки ринку, здібності вчасно і правильно управляти ситуаціями за допомогою сучасних методів і прийомів, а також зумовлювати ефективні дії компаній, споживачів і посередників. Актуальність планування маркетингової діяльності в компанії визначається тим, що в умовах ринкової конкуренції виробник повинен бути інформаційно забезпечений, уміти аналізувати ринкову ситуацію, зіставляти і планувати свою діяльність з конкурентами, розробляти заходи щодо її вдосконалення, тобто володіти теорією і практикою маркетингу з урахуванням особливостей галузі[1].

Проблеми планування маркетингової діяльності в умовах нестабільної економіки є вельми актуальними, оскільки більшість державних і приватних підприємств не мають оптимальної системи організації планування маркетингу або взагалі не мають в своєму складі служби маркетингу.

Маркетингове планування складає фундаментальну основу підприємницької і управлінської діяльності в будь-якій сфері при виконанні будь-якій з властивих функцій. Воно дозволяє забезпечити постійну ефективність діяльності підприємства і понизити ризик схвалюваних рішень. Метою маркетингового планування є ідеальний результат діяльності в майбутньому.

У склавшийся в даний час в Україні ситуації, планування маркетингової діяльності відповідає підходам, використовуваним в антикризовому управлінні, і проводиться в умовах браку часу і ресурсів (особливо фінансових), погіршення чинників внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства, зміни його положення на ринку. Відповідно, метою такого планування є фінансове оздоровлення підприємства, тобто вирішення проблем фінансового характеру, недовикористання наявних ресурсів, неякісного управління, відставання в технологіях і так далі. Маркетингове планування направлене або на попередження наступаючої кризи, або на його обмеження (пом'якшення), або на вихід з кризи[2].

Універсальних підходів в плануванні маркетингу в умовах нестабільної економіки теорія і практика до теперішнього часу ще не виробила. У кожному окремому випадку, для кожного підприємства способи збереження об'ємів продажів і виходу на нові сегменти ринку, стратегії ціноутворення і інструменти оптимізації діяльності індивідуальні. Разом з тим можна виділити загальні інструменти планування маркетингу на підприємстві якими потрібно користуватися в сучасних умовах.

На етапі планування маркетингової діяльності розробляються критерії, по яких надалі, за наслідками закінчення певного періоду, передбачається оцінювати ефективність використання обраних стратегій в цілому і маркетингових інструментів зокрема. Вибір критеріїв оцінки ефективності залежатиме від сфери діяльності підприємства, від специфіки пропонованих товарів і послуг, а також від конкретних інструментів маркетингових комунікацій, вибраних в рамках

розробленої стратегії. У числі можливих критеріїв можуть бути наступні: зміна частки ринку у відсотках; кількість укладених договорів з клієнтами; прибуток; об'єм продажів; кількість клієнтів, що повторно звертаються; кількість звернень за консультаціями. Щодо бюджету маркетингового плану необхідно відзначити, що для підприємства в умовах кризи характерна ситуація, при якій керівництво виділяє обмежену суму. В рамках цієї суми виконавець, що здійснює реалізацію маркетингової стратегії, розподіляє кошти на оплату запланованих заходів. Примітно, що ціна як маркетинговий інструмент надає підприємствам в сучасних умовах достатньо можливостей для збереження і навіть залучення нових клієнтів. В умовах кризи, визначаємої загальною негативною ситуацією в зовнішньому середовищі, можуть бути рекомендовані дві різні стратегії ціноутворення для ряду підприємств . Перша стратегія робить акцент на збереженні якості пропонованих товарів, що визначає необхідність встановлення нормальних цін на продукцію вищої якості. Друга стратегія покликана допомогти підприємству утримувати або навіть збільшувати свою частку на ринку за рахунок низьких цін на нормальні товари.

Мережа Інтернет надає велику кількість можливостей підприємствам. До найбільш перспективних в сучасності безкоштовних можливостей можна віднести SMM [Social media marketing (SMM) — процес залучення трафіку або уваги до бренду або продукту через соціальні платформи]. Це комплекс заходів щодо використання соціальних медіа в якості каналів для просування компаній і вирішення інших бізнес-задач. Основний упор в SMM робиться на створенні контенту, який люди поширюватимуть через соціальні мережі самостійно, вже без участі організатора. Вважається, що повідомлення, передані по соціальних мережах, викликають більше довіри у потенційних споживачів товару або послуги.

Просування в соціальних мережах дозволяє точково впливати на цільову аудиторію, вибирати майданчики, де ця аудиторія більшою мірою представлена, і найбільш відповідні способи комунікації з нею, при цьому в найменшій мірі зачіпаючи не зацікавлених в цій рекламі людей.

Важливо відзначити, що SMM застосовується не тільки на товарах і послугах. Активно використовують SMM-технологію засоби масової інформації. Вони створюють свої аккаунти у соціальних мережах, розміщують свій контент і тим самим збирають підписчиків (читачів свого продукту).

Підводячи підсумок розгляду окремих питань планування маркетингової діяльності в управлінні, виділимо ряд вимог до сучасного плану маркетингу. Він повинен:

– бути конкретним, містити чіткі і вимірні цілі, а також дії і заходи, терміни для кожного виду діяльності і конкретних осіб;

– бути реалістичним, інакше немає сенсу його розробляти. План мінятиметься з урахуванням змінної ринкової ситуації і попиту, але щоб зрозуміти, наскільки хороший і дієвий план, його потрібно підготувати;

– бути простим і зрозумілим кожному членові команди, що дозволить їй діяти і працювати як єдине ціле для досягнення намічених цілей;

– припускати винагороду співробітників;

– передбачати перебудову функціональних обов'язків відділу маркетингу з упором на моніторинг і аналіз ринку, бенчмаркінг з основними конкурентами;

– оптимізувати вироблення управлінських рішень в маркетингу (якщо дозволяє розмір компанії, створити спеціальну групу);

– формувати вибір стратегії ціноутворення відповідно до реальних погроз фінансовому і ринковому положенню підприємства;

– містити заходи маркетингу в сучасних умовах, що охоплюють всі етапи і зони функціонування компанії;

– передбачати систему індикаторів оцінки реалізації складових маркетингового плану і моніторинг ефективності реалізації запланованих заходів.

В цілому сучасний план маркетингу покликаний направити підприємство на ефективні дії, орієнтовані на довгострокові і корисні в даний момент цілі. Ключовими областями економії при цьому повинні стати інструменти і заходи, що дають підприємству лише середньостроковий ефект.

Список літератури

1. Алексунин В.А. Маркетинг в отраслях и сферах деятельности: учебник / под ред. проф. В.А. Алексунина. 4-е изд., перераб. и доп. М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и Ко», 2006. 716 с.

2. Сорочайкин А.Н. Методика оценки информационно-знаниевого потенциала предприятия // Вопросы экономики и права. 2012. № 12 (54). С. 130—135.

3. Крейчман Ф. С. Эффективная организация управления акционерными предприятиями в условиях рынка. — М.: ЗАО «Фин- статинформ», 2000. 113 с.

4. Business Planning in Turbulent Times: New Methods for Applying Scenarios / ed. by R. Ramirez, J.W. Selsky, K. van der Heijden. 2nd ed. London, 2010.

5. Ferrell O.C., Hartline M.D. Marketing Strategy. 4th ed. Mason, 2002.

Рудик К.А.,
(ф-т маркетингу, III курс),
Rudyk Kateryna

INNOVATION ADOPTION AND THE PRODUCT LIFECYCLE
ПРИЙНЯТТЯ ІННОВАЦІЙ ТА ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ПРОДУКТУ

Causal and consequential connections of subjects in socioeconomic systems are mediated by the dynamics of human needs and the possibilities of their satisfaction at one or another stage of economic development. In marketing, the curve of the product life cycle is used to characterize the change in the level of demand for a product.

Life cycle of the product characterizes the specific laws of the development of turnover and profits of the firm in a specific market in time, that is, the dynamics of the behavior of competitive products in the market. That is why he acts as an ideal model of the market reaction to the company's product offerings.

When considering investing in research, development and design, a business should always be aware of the product life cycle (PLC) associated with the products in its portfolio. The life of a product is the stages that relate to the pattern of sales.

The time period associated with the product life cycle will vary according to the product and other influences. For some, the whole life cycle could be a matter of days or weeks, for instance a piece of fruit. Others may be months, for instance seasonal items like fashion garments. It is important to adapt the marketing mix in order to respond to changes in the market. Marketing strategies such as seeking new markets, promotion, pricing and developments that add value can extend the PLC.

Depending on where the product is in the life cycle, different marketing strategies will be used. The key is to recognise how sales are changing and the effects of competition on sales and profits. Most businesses will seek to develop new products to launch so that the growth period coincides with the saturation stage of existing products. This enables a smooth transition and enables profits to be maintained. The profits from products in the maturity stage tend to finance the development of new innovations.

Product innovation involves coming up with something new (or sufficiently different). Successful startup companies begin with product innovation; they either come up with a significantly better product or a new product altogether (like the first Web browser). Small nimble companies find it much easier to do this in part because they are willing to take risks (and because they have less to lose). Organisations at this stage are often characterised by what has been called the 'handcraft syndrome': everything is done by hand with few systems in place to automate things (in part because everything is new and being developed 'on the fly').

Scientist points out that sometimes it is necessary for multiple innovations to be adopted at the same time. As an example, it is not possible to introduce cars that use hydrogen as a fuel without providing a way to refuel such cars and an infrastructure to support such refuelling. Hahn and Schoch call this an innovation cluster - adopters of an innovation do not have to adopt all members of the cluster but if they adopt one it is more likely that they will adopt others.

Utterback argues that innovation with respect to processes is at least as important as product innovation . Process innovation involves changing the way the company does things to do them better (but without necessarily changing the product). Once a product is established the company needs to transition to process innovation to bring the price down and/or raise the quality. Making this transition from product to process innovation

is critical to moving from a high technology product to a consumer commodity product. This has sometimes been characterised as moving from handcraft to the Industrial Revolution - automation is used more and more to ensure consistency and to reduce costs. At about the same time that companies move into process innovation, their products usually move past the transition point where the underlying technology satisfies the users' basic needs [3].

References:

1)Environmental Life Cycle Assessment of Goods and Services: An Input-output Approach // Chris T. Hendrickson,Lester B. Lave,H. Scott Matthews

2) О.Ляхта. Життєвий цикл товару / О.Ляхта // Галицький економічний вісник. — 2010. — № 1(26). — С. 79-84. — (проблеми мікро- та макроекономіки України)

3) http://productlifecyclestages.com/- [Інтернет ресурс]

Рудик К. А., (факультет маркетингу, III курс)

СУТНІСТЬ ТА МЕТОДИ МАРКЕТИНГОВОГО АНАЛІЗУ

В ринкових умовах успіх чи невдача господарюючих суб'єктів визначається мірою використання в їх діяльності принципів маркетингу. Він представляє собою процес планування і здійснення розробки, встановлення ціни, просунення і розподілу ідей, товарів і послуг для створення ситуацій обміну, які задовольняють цілі людей і організацій [2, с.166].

Вихідним елементом в управлінні маркетинговою діяльністю підприємства є маркетинговий аналіз. Це відносно нова наука. Ряд питань маркетингового аналізу остаточно ще не вирішений.

Дослідженням теоретичних та практичних аспектів маркетингового аналізу цікавилися такі зарубіжні та вітчизняні вчені, як Д. Аакер, Н. А. Агеєва, І. К. Беляєвський, І. С. Березін, Є. П. Голубков, О. Л. Каніщенко, А. І. Ковальов, В. В.Липчук, П. Я. Попович, Г. В.Савицька, В. О. Шаповалов, Д. А. Штефанич та інші.

Маркетинговий аналіз – це один із напрямів аналітичної роботи підприємства, який передбачає комплексну оцінку його маркетингової діяльності за минулий період з метою вироблення ефективної маркетингової політики на майбутнє. За формою проведення маркетинговий аналіз не відрізняється від інших видів аналізу (аналізу виробничої діяльності підприємства, фінансового аналізу і т.д.). Маркетинговий аналіз повинен проводитись за будь-яких ситуацій, в яких знаходиться фірма, зокрема, при зміні оточуючого середовища, досягненні позитивних кінцевих результатів, наявності упущень тощо.

Проведення маркетингового аналізу є необхідним, незалежно від того, чи підприємство досягло запланованого прибутку чи ні. Позитивні результати в маркетинговій діяльності є наслідком тих рішень, які були прийняті фірмою у минулому (звітному) періоді[3, с.78].

Центральним в маркетинговому аналізі є аналіз елементів комплексу маркетингу, зокрема, товарної і цінової політики, дистрибуції та системи комунікацій. Він повинен проводитись у їхвзаємозв'язку, оскільки зміна одного із елементів маркетингу-мікс викликає кількісні або якісні зміни інших його складових. Маркетингова діяльність в кінцевому підсумку спрямована на досягнення високих виробничих і фінансових результатів (обсягу продажу, прибутку, рентабельності). Тому ці питання теж відносяться до сфери предмету маркетингового аналізу. Зокрема, ним можуть бути абсолютні та відносні рівні зазначених вище показників в цілому фірми чи окремих її підрозділів, які торкаються минулих періодів або майбутніх років (прогнозів).

Проведення маркетингового аналізу повинно починатися з чіткого окреслення його мети, яка виражається очікуваним кінцевим результатом. Вона залежить, першою чергою, від виду аналізу. Так, основна мета повного аналізу – оцінити в цілому маркетингову діяльність підприємства; тематичний аналіз має на меті оцінку окремих елементів маркетингової діяльності. Маркетинговий аналіз дає змогу оцінити перспективи розвитку підприємства та уточнити заплановані розміри торговельного обороту і оптимізувати програму продажів. Крім того, маркетинговий аналіз дає змогу визначити ефективність збутової політики підприємства, її відповідність потребам ринку[4, с.378].

Аналогічно, різною буде мета проведення стратегічного та операційного маркетингового аналізу та інших його видів. Крім того, здійснюючи аналіз товарної політики, підприємство може ставити за мету, наприклад, з'ясувати, чи є вигідним існуючий товарний асортимент для підприємства, для покупців та інших суб'єктів ринку. Правильно визначена мета аналізу сприятиме зменшенню ризику отримання невірного результату, запобігатиме непродуктивному витрачанню коштів. Стародавня мудрість говорить: «Вірно визначена мета – це вже половина шляху до її вирішення.» Тому чітке визначення мети є вихідним пунктом здійснення аналізу. Вибір мети аналізу зумовлює його об'єкт та предмет, вид необхідної інформації.

Варто зазначити, що в сучасних умовах господарювання, перш ніж обрати стратегію розвитку, підприємствам необхідно провести маркетинговий аналіз, котрий є засобом, що забезпечує керівництво підприємств інформацією про зміни маркетингового середовища з метою удосконалення системи управління, а також сприяє розширенню можливостей дії усіх важелів підвищення результативності діяльності підприємств, гнучкості виробництва та орієнтації на задоволення потреб споживачів. Отже, маркетинговий аналіз є методологічною основою для прийняття стратегічних та оперативних маркетингових рішень у діяльності будь-якого підприємства.

Список літератури

1. Герасимчук, З. В. Комплексний маркетинговий аналіз діяльності підприємств-виробників продукції сільськогосподарського машинобудування [Текст] / З. В. Герасимчук, О. В. Бойко // Зб. наук. праць «Економічні науки. Серія «Економіка та менеджмент» 60 (Випуск 4/14). – Луцьк: РВВ ЛНТУ, 2007. – С. 51-66.

2. Ковалев, А. И. Маркетинговый анализ [Текст] / А. И. Ковалев, В. В. Войленко. – М.: Центр экономики и маркетинга, 1996. – 312 с.

3. Маркетинговийаналіз [Текст] : навч. посіб. / [за ред. д.е.н., проф. В. В. Липчука]. – К: Академвидав, 2008. – 216 с.

4. Парасій-Вергуненко І.М.Аналіз господарської діяльності: підручник / І.М.Парасій-Вергуненко – К. : КНЕУ, 2017. - 689 с. [електронна версія].

Руденко М. В., (ф-т МЕіМ, І курс)

ШВЕЦІЯ – ПРОВІДНА КРАЇНА У СФЕРІ DOINGBUSINESS

Актуальність «DoingBusiness» полягає у виробленні суб'єктивних та кількісних даних для створення зрозумілих показників. Обмежуючи загальну кількість вивчених показників та виробляючи чіткі критерії, допомагає розробникам визначати свої цілі та підвищити ефективність регулювання у важливих сферах. На прикладі впливу «Doingbusiness» розглянемо Швецію.

На постійно зростаючому світовому ринку, в Швеції розташована одна з найбільш інтегрованих економік світу. Приділяючи увагу до комерційно керованої технології - значні торгові та іноземні інвестиції Швеції є лише кількома ознаками конкурентоспроможного бізнесу країни. Вперше за останніх кілька років країна піднялася на декілька місць в рейтингу Ведення легкості ведення бізнесу. За даними 2016 року, Швеція зайняла 1 місце згарною репутацією економіки.

Як показує статистика, Швеція не є країною звичайною або нормальною. Замість цього вона показує себе за кордоном як досить особливу - і привабливу. Глобальні дослідження показують, що Швеція пов'язана з такими якостями, як високий рівень технічних навичок, інноваційний та зручний дизайн, якість та професіоналізм, поглиблене екологічне мислення та соціальна відповідальність. Країна на даний час є найкращою у світі, яка відповідає цілям ООН щодо сталого розвитку.

Згідно з останньою редакцією звіту Світового банку у сфері "Легкості ведення бізнесу", Швеція цього року стає одним з найпростіших місць для ведення бізнесу за 11 критеріями: податковий клімат, рівень корупції, захищеність прав власності та інвестицій, розвиток технологій, впровадження інновацій, свобода торгівлі, монетарна політика, особисті свободи громадян, бюрократичні перепони бізнесу і стан фондового ринку.

Протягом останніх 20 років Швеція зазнала значних структурних реформ, побудованих на дерегуляції та бюджетному самообмежуванні, з деякими скороченнями до державності добробуту Швеції. Аби на сьогоднішній день займати такі провідні місця, в Швеції кожного року проводилися значні реформи в сфері Doingbusiness. Та не всі вони були вдалими. 2013 рік був не найкращим для Швеції, майже за кожним критерієм країна опустилася на декілька місць в рейтингу. В 2013 році була проведена реформа RegisteringProperty: у Швеції передача майна стала більш трудомісткою при впровадженні нової системи інформаційних технологій у земельний реєстр. У 2014 році була проведена реформа щодо PayingTaxes: Швеція зробила платні податки менш дорогими для компаній, зменшивши ставку податку на прибуток підприємств. Зрозумівши, що реформа RegisteringProperty 2013 року лише ускладнила ведення бізнесу, у 2015 році країна запроваджує цю ж реформу, але вже легше зареєструвавши власність, повністю запровадивши нову систему реєстрації майна. У 2016 році вводиться реформа Starting a Business: Швеція почала полегшувати ведення бізнесу, за рахунок вимог від реєстру компанії зареєструвати компанію протягом п'яти днів. У 2017 році знову вводиться поновлена реформа RegisteringProperty, але тут вже Швеція полегшує передачу майна шляхом підвищення адміністративної ефективності та впровадження незалежного та окремого механізму повідомлення про помилки на картах.

На сьогодні, завидні стандарти життя Швеції випливають з оптимістичної економіки через регуляторну ефективність та політику відкритого ринку, що підвищує гнучкість, конкурентоспроможність та великі потоки торгівлі та інвестицій в сферу бізнесу. Прозорий регуляторний режим заохочує активну підприємницьку діяльність. Банківські регламенти є розумними, і практика кредитування обережною. Правова система забезпечує надійний захист прав власності, підтримуючи ефективність судової влади та цілісність уряду.

У Швеції показник довіри до бізнес-сектору призначений для швидкого та якісного визначення фактичних результатів, поточної ситуації та майбутніх очікувань шведських компаній.

Сектор бізнесу Швеції є унікальним для своєї великої кількості транснаціональних корпорацій щодо відносного розміру національної економіки. Швеція також відома своїм інноваційним кліматом, кваліфікованою та продуктивною робочою силою, а також своєю відкритістю та готовністю працювати на глобальному рівні. Країна пройшла через трансформації, побудовані на дерегуляції та бюджетному самообмежуванні з скороченнями до державного добробуту. Це дозволило знизити податки, стимулювати зайнятість та успішно зробило Швецію одну з найбільш конкурентоспроможних економік у світі.

Список літератури:

1. GulfTimes[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gulf-times.com/story/352846/The-importance-of-Doing-Business

2. AlfredBerg [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.alfredberg.com/sweden-is-the-best-country-for-doing-business-in-2017-according-to-forbes/

3. TheWordBank [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.doingbusiness.org/Reforms/Overview/Economy/sweden

4. TradingEconomics [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tradingeconomics.com/sweden/ease-of-doing-business

5. TheLocal [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.thelocal.se/20161028/sweden-one-of-the-worlds-easiest-places-to-do-business-report

Самилюк А. В. (Юридичний інститут, 2 курс)

ІНСТИТУТ СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ОМБУДСМЕНУ: РЕАЛЬНІСТЬ ЧИ МІФ У СФЕРІ ПРАВ ЛЮДИНИ?

Омбудсмен (від швед. ombudsman «представник») – посадова особа, на яку покладаються функції контролю за дотриманням законних прав та інтересів громадян в діяльності органів виконавчої влади і посадових осіб. Офіційні назви посади в різних країнах розрізняються. На сучасному етапі посада омбудсмена існує в понад 100 країнах світу.

В Україні посада Омбудсмена існує з 1998 року і називається «Уповноважений Верховної Ради України з прав людини» [1].

При розробці української моделі Уповноваженого з прав людини враховувались національні правові та культурні традиції, особливості системи державної влади в Україні, а також досвід функціонування інституції омбудсмана в інших країнах, зокрема скандинавських, а також тих, що стали на шлях реформ: Польщі, Угорщині, Росії.

Але існує таке поняття як спеціалізований омбудсмен. Поняття «спеціалізований омбудсмен» можна визначити таким чином: це незалежна авторитетна особа, головна мета якої полягає в тому, щоб діяти як посередник між певною групою населення й державними органами чи органами місцевого самоврядування, а також в цій якості проводити моніторинг законодавства й діяльності органів управління на основі повноважень, які дозволяють звертатися із запитами та мати доступ до необхідної інформації, подавати рекомендації щодо усунення порушень прав людини.

Що ж сама ідея запровадження в Україні спеціалізованого омбудсмена є дуже позитивним явищем, так як Україна є унітарна держава із середньою кількістю населення, де контроль за місцевими органами можливий, більше того, він необхідний, адже права людини здебільшого порушуються саме на місцях, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, їх посадовими і службовими особами. Тому ідея введення представників уповноваженого на місцях і спеціалізованих омбудсменів є привабливою.

Можна сказати, що таке поняття як спеціалізований омбудсмен в Україні існує, так як в нас існують конкретні напрямки діяльності, такі як: захист прав моряків; дотримання та захист прав громадян України за кордоном; захист прав шахтарів; захист прав дитини; бізнес омбудсмен; податковий омбудсмен;

Серед спеціалізованих омбудсменів можна виділити декілька найбільш поширених: омбудсмен з прав дитини; (найпоширеніший в країнах Європейського союзу, Латинській Америці, у Польщі має конституційний статус), омбудсмен з прав літніх людей; (США), військовий омбудсмен;(Нідерланди,

Чехія, Німеччина), омбудсмен з питань меншин; (Угорщина, Фінляндія, Швеція)[2].

Дуже поширеними омбудсменами є: із захисту прав споживачів (Данія, Норвегія, Фінляндія); із захисту особистих даних (Угорщина, Чехія); із захисту житлових прав, банківські та страхові омбудсмени, університетські омбудсмени (в університетах Західної Європи, США, Канади), омбудсмен з питань малого бізнесу(США) [4] .

Взагалі запровадження Спеціалізованого інституту омбудсмена є дуже складним для кожної держави. Це все залежить від розвитку, та саме проблемної сфери населення окремої держави.

Але ми повинні розуміти, що інститут омбудсмена є ключовим інститутом демократичного суспільства. І чим краще він розвивається, тим менша вірогідність порушення прав.

В Україні ми часто стикаємося з проблемою порушення прав людини. На сьогодні, незважаючи на існуючу комплексну правову регламентацію, уповноважений Верховної Ради України з прав людини має досить мало активних прав, за допомогою яких він міг би впливати на діяльність конкретних державних органів та посадових осіб з метою відновлення порушених прав громадян. Особливо його «слабкість» відчувається тоді, коли скарга має яскраво виражену спеціалізовану проблематику : військова служба; охорона здоров'я; порушення прав дитини; порушення прав літніх людей; національні меншини в України, і т.д.

Зарубіжний досвід показує, що створення додаткового типу омбудсмена «спеціалізованого» - є прикладом прояву гнучкості, лояльності, демократичності, прогресивності, ефективності державного управління у сфері захисту прав людини. Щодо молодої держави такої як Україна, практика інших країн (яка є позитивною) дасть можливість покращити становище в країні. Бо те, що переживає наша держава на даному етапі – це порушення прав людей, корупція, зловживання посадовим становищем, події на Сході України на окупованій території, складне економічне становище українців, а разом з тим і соціальне, бо ми знаємо що починає відбуватися з суспільством коли є такі проблеми в країні. То такий вид як спеціалізований омбудсмен в Україні просто необхідний. В

Законі України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» в ст. 13 чітко прописані права Уповноважено, та були внесені зміни щодо національного превентивного механізму 05 листопада 2012 року 31) вносити в установленому порядку пропозиції щодо вдосконалення законодавства України у сфері захисту прав і свобод людини і громадянина. Тобто така пропозиція, як створення додаткового інституту спеціалізованого омбудсмена в Україні як покращення захисту прав є дуже реальною і не суперечить закону.

Я вірю в те, що в найближчі роки створення спеціалізованого омбудсмена, стане реальним для нашої держави. І зіграє лише позитивну роль для України.

Список використаної літератури:

1. Закон України «Про Уповноваження Верховної Ради України з прав людини».
2. Палєєва Ю.С. Спеціалізовані омбудсмени в зарубіжних країнах: досвід для України.
3. Пружанська Т.П. Деякі питання становлення спеціалізованих омбудсменів в україні
4. Рудік Олександр, Лазарєва Леся Інститут спеціалізованого і місцевого омбудсмена як механізм захисту прав людини: зарубіжний досвід.

Свідерська С.О. (ф-т обліку та оподаткування, ІІ курс)

ОСОБЛИВОСТІ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ

Венчурний фонд – це інвестиційний фонд, що орієнтується на роботу з підприємствами, що займаються інвестиційною діяльністю та проектами типу «стартап» Венчурні фонди займаються інвестиціями в цінні папери чи частки підприємств, що мають високий рівень ризику в очікуванні надзвичайно високого прибутку. Спостерігається, що більше 60% проектів не приносять додаткового доходу, проте інша частина цілком окупає всі збитки.

Особливість даних фондів полягає у тому, що їм законодавчо дозволено проводити ризковану діяльність. Є лише виключення щодо вкладення грошових коштів в банківську, страхову, інвестиційну галузі.

Розрізняють венчурний інвестиційний фонд – це один із різновидів венчурних фондів, активи якого більше чим на половину складаються із корпоративних прав і цінних паперів, які не котируються на фондових біржах. Вони здійснюють розміщення лише емітованих ними цінних паперів та інвестують у надто ризиковані інноваційні проекти.

Законодавче регулювання венчурних фондів здійснюється за допомогою ЗУ «Про інститути спільного інвестування». Відповідного до чинного закону розрізняють 2 види: корпоративні та майнові.

Перевагами створення венчурного фонду зі сторони інвестора є:

- можливість перерозподіляти кошти між проектами без створення штучних заборгованостей;
- збільшення обігу вкладених коштів, за рахунок уникнення оподаткування проектів на певних етапах;
- здійснювати кредитування проектів за рахунок активів, що є у розпорядженні фонду;
- для реалізації проектів залучати інших інвесторів;
- контролювати всю операційну діяльність фонду та на власний розсуд обирати проекти для інвестицій;
- можливість використання спрощених юридичних процедур при державній реєстрації інвестицій;
- можливість створення анонімності, якщо фонд є номінальним власником акцій.

Відсутність обмежень у діяльності венчурних фондів позиціонує їх як ефективні інвестиційні інструменти для інноваційної діяльності.

Діяльність венчурних фондів, не складається з очікування бізнес-планів та інноваційних ідей, для виписування чеків. Вони функціонують за допомогою політики «висижування» для виявлення виняткових новаторів з відповідними технічними знаннями, щоб домогтися комерціалізації перспективних технологій. Вони також об'єднуються з інноваторами та підприємцями, щоб створити «ефект прискорення» проте насправді зменшують проміжок часу, і збільшуючи

швидкість, з якою нові технології доведені до комерційної зрілості і соціальної корисності.

Успішне інвестування венчурного капіталу в технологічно інноваційних фірмах вимагає більше, ніж просто ризикувати на гроші. Винахідливі підприємці шукають венчурні фонди з солідною репутацією, де їх приймуть без грошей, за високі внески на додану вартість від винаходу. Венчурні фонди, можуть відігравати досить конструктивну роль в нових фірмах, тобто можуть стимулювати більш високу ефективність діяльності підприємств.

Для інвестування в інноваційну діяльність венчурні фонди обирають компанії, що можуть не лише швидко вийти на ринок та зайняти там рейтингові позиції, але й при необхідності швидко вийти із нього без додаткових втрат. Лише за умов такої стратегії є можність отримувати високий дохід при великих ризиках.

В Україні найбільша кількість інвестицій в інновації з венчурних фондів припадає на інформаційний сектор. Також, значна частка у структурі є для сільського господарства (на даний час відбувається широке запровадження інновацій у АПК, наприклад, оренда дронів для інформації щодо стану посіву та землі, запровадження роботизованих доїльних систем, впровадження систем біоконтролю за життям корів тощо) та будівництво.

Для того аби здійснити венчурне фінансування у інноваційну діяльність необхідно здійснювати покрокову систему. Вона складається із 4 кроків. По-перше, необхідно виділити кошти для доопрацювання ідеї, створення безпосереднього самого підприємства, проведення аналізу кон’юктури ринку та розроблення бізнес-плану. Далі необхідно відвести кошти на організаційні витрати. На третьому кроці займають місце витрати у процесі виробництва та рекламу, а саме створення нового продукту, впровадження бренду на ринку. На останньому кроці інвестори отримують перший дохід від вкладень.

За рахунок того, що цінні папери венчурних фондів не оподатковуються, таке явище сприяє максимізації їхнього прибутку. Таким, чином, інвестори накопичують свій дохід для майбутній періодів.

Діяльність венчурних фондів є досить специфічною за рахунок того, що вони можуть отримати більший відсоток провальних проектів, але за рахунок

малої кількості вдалих у три рази перевищити витрати та максимізувати всій дохід. Така ситуація спостерігається за рахунок того, що вони інвестують свої гроші у цінні папери та майже не мають обмежень у своїй діяльності через високий відсоток ризику

В Україні спостерігається збільшення кількості венчурних фондів із роками, а отже їх стрімкий розвиток. Проте найбільша частка інвесторів українських венчурних фондів складається із іноземного капіталу.

Фінансування стартапів є вигідним в Україні за рахунок того, що в нас є достатня наукова база для створення нових ідей. Проте, проблема їх впровадження є досить поширеною. Адже, багато проектів купляють на етапі розробки інші країні та розробляють, цим саме збагачуючи економіку.

Тому при фінансуванні українськими венчурними фондами інноваційних проектів явище міграції ідей призупиняється та дає місце для збільшення шляхів збагачення економіки.

Сезоненко А. В.,
(ф-т економіки та управління, IV курс)

РЕФОРМА ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ ВЛАДИ ТА РОЗВИТОК МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Місцеве самоврядування є основною частиною кожної демократичної держави, адже дає змогу громадянам на реалізацію своїх прав, самоорганізацію та участь в управлінні публічними справами.

Децентралізація – це передача значних повноважень та бюджетів органам місцевого самоврядування від державних органів та як результат - процес ефективного територіального розвитку, підвищення рівня вимог людини до різноманітності та якості отримування послуг, збільшення її впливу на владу.

Головну проблему виходу на новий рівень в соціально-економічному та культурному розвитку громад і регіонів необхідно вирішувати підвищенням рівня та якості життя громадян України за допомогою реформ органів місцевого

самоврядування та здійснення процесів децентралізації. Різні аспекти аналізу цієї проблематики описували вітчизняні науковці такі як: Н.Г. Пігуль, Ю. Глущенко, А.П. Лелеченко, . Відповідно метою дослідження є процес децентралізації, перерозподіл повноважень між органами державної влади й органами місцевого самоврядування, за для зміцнення діяльності місцевого самоврядування та задоволення місцевих потреб на сучасному етапі в Україні.

Повноваження гілок влади щодо розвитку території та її планування підтверджені законодавчо і розподілені відповідно до адміністративного статусу. Адже планування території відбувається в межах адміністративно-територіальних одиниць різного рівня. Реалізовуючи реформу децентралізації одним з найважливіших аспектів управління розвитком територій є перерозподіл повноважень між державними, регіональними та місцевими органами. Державний рівень координує загальнодержавну політику, в свою чергу регіональний та місцевий рівні стають провідними. Активна позиція керівництва місцевого рівня щодо розвитку власних територій, у межах сформульованих стратегічних завдань регіональної політики, стає основою досягнення результатів регіонального розвитку. Перерозподіл повноважень схильний до більш гнучкої системи управління, більш швидкого реагування. Надання послуг населенню надаватимуться тими органами влади, які є більш наближені до нього, залучатиметься населення до процесів управління та прийняття управлінських рішень.

Основними завданнями реформи децентралізації є :

- створення ефективної і збалансованої системи органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади, які мають необхідні повноваження, достатньо ресурсів і є відповідальними перед суспільством і державою;
- визначення оптимальної для України системи адміністративно-територіального устрою;
- розподіл повноважень у системі органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади на місцях за принципом субсидіарності;
- розподіл повноважень між місцевими органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування на основах децентралізації влади;

•створення необхідних матеріальних, фінансових (фінансова децентралізація) та організаційних умов для забезпечення виконання органами місцевого самоврядування власних і делегованих повноважень;

•забезпечення прогнозного фінансування регіонального розвитку.[1]

Територіальна організація влади на засадах децентралізації, розпочала реалізовуватися у 2015 році, опинившись серед найрезультативніших і найпомітніших із проголошених стратегічних реформ. Головна роль об'єднаних територіальних громад (ОТГ) у забезпеченні інтересів громадян в усіх сферах життєдіяльності на відповідній території. Станом на початок квітня 2018 року створено вже 728 об'єднаних територіальних громад (ОТГ). До складу цих ОТГ увійшли 3378 колишніх місцевих ради. Зараз 6,3 млн людей проживають в ОТГ. Такі темпи міжмуніципальної консолідації міжнародні експерти називають дуже високими. Пакет законів щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг дозволяє делегувати органам місцевого самоврядування відповідного рівня повноваження з надання базових адміністративних послуг: реєстрацію місця проживання, видачу паспортних документів, державну реєстрація юридичних та фізичних осіб, підприємців, об'єднань громадян, реєстрацію актів цивільного стану, речових прав, вирішення земельних питань тощо. [1]

Фінансове забезпечення об'єднаних територіальних громад за 2017 рік демонструє, що результати виконання місцевих бюджетів за 4 місяці 2017 року підтверджують тенденції зростання надходжень до місцевих бюджетів. За січень-квітень до загального фонду місцевих бюджетів (без урахування трансфертів) надійшло 56,2 млрд грн, що складає 34,9 % від річного обсягу надходжень, затвердженого місцевими радами. Приріст надходжень до загального фонду проти січня-квітня 2016 р. склав 14,5 млрд грн, або 34,9%24. При цьому темпи росту доходів бюджетів ОТГ є вищими, ніж у цілому по місцевих бюджетах. Так, доходи загального фонду 366 бюджетів ОТГ у січні-квітні 2017 р. в порівняльних умовах зросли на 0,8 млрд грн, або 47,1 %. При цьому, по єдиному податку темп росту складає 63,0 %, по податку на доходи фізичних осіб – 52,8 %, акцизному податку з роздрібної торгівлі – 41,3 %.[2]

Такий стан виконання місцевих бюджетів дає можливість місцевим органам влади забезпечувати функціонування закладів бюджетної сфери та самостійно вирішувати питання розвитку громад.

Однак, існує низка невирішених проблем, як стратегічного, так і оперативного характеру, що формують ризики для успішної подальшої реалізації реформи: децентралізації повноважень та передачі ресурсів органам місцевого самоврядування, високі корупційні ризики щодо використання бюджетних коштів, запровадження механізмів контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування, як з боку державних органів, так і з боку громадськості. [3]

Дослідження реалізації реформи децентралізації різних країн Європи свідчать, що досвід кожної з них є унікальним та своєрідним, який відображає специфіку розвитку окремої країни. Тому є недоцільним запозичення зарубіжного досвіду без урахування особливостей економічного та політичного розвитку конкретної країни. [4]

Децентралізація – одна з небагатьох реформ, яку сміливо можна назвати успішною, але не дивлячись на це, існування недоліків та переваг дає змогу правильно оцінити ефективність впровадження реформи. Головними перевагами є: ефективний розподіл бюджетних ресурсів з метою вирішення нагальних потреб територіальної громади, забезпечення прозорості і гласності прийняття рішень на місцях, підвищення якості надання послуг. Водночас, ряд недоліків такий: зниження скоординованості виконання делегованих повноважень, неузгодженість делегованих повноважень і обов’язків із ресурсами для їх виконання. [5]

Як результат ефективно проведеної реформи децентралізації буде підтримка належного життєвого середовища громадян, надання якісних послуг, задоволення потреб і інтересів громадян по всім сферам життєзабезпечення на відповідні території, узгодити інтереси держави та територіальних громад.

Висновки. За рахунок децентралізації повноваження та ресурси органів місцевого самоврядування надали більші можливості для розвитку територій, оновлення медичної, освітньої, транспортної та житлово-комунальної інфраструктури. Відповідно, залучення інвестицій на території дає можливість до соціально-економічного розвитку, можливість поліпшити життя у кожному

населеному пункті та Україні в цілому і дозволяє громадянам самостійно господарювати на своїй території, де вони проживають.

Література:

1. Децентралізація дає можливості [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://decentralization.gov.ua .

2. Місцеві бюджети за підсумками 4-х місяців 2017 року [Електронний ресурс]. – Джерело інформації: http://reforms.in.ua/ua/novyna/miscevi-byudzhety-za-pidsumkamy-4-h-misyaciv-2017-roku

3. Павлюк А.П. Формування об'єднаних територіальних громад: стан, проблемні питання та шляхи їх вирішення [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/terutor_gromad-86ead.pdf

4. Пігуль Н.Г . Зарубіжний досвід проведення децентралізаційних реформ/ Н.Г. Пігуль / / Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. - №9. – С. 684-688.

5. Лелеченко А. П., Васильєва О. І., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцеве самоврядування в умовах децентралізації повноважень: навч. посіб. / [А. П. Лелеченко, О. І. Васильєва, В. С. Куйбіда, А. Ф. Ткачук] – К. : – 2017. – 110 с.

Семко В.В., (ф-т економіки та управління, магістрант)

ВПЛИВ ЗНИЖЕННЯ КУПІВЕЛЬНОЇ СПРОМОЖНОСТІ В УКРАЇНІ НА ПІДПРИЄМНИЦТВО

Купівельною спроможністю населення, згідно зі «Словником економічних термінів», називають той об'єм товарів та послуг, котру населення має змогу купити у відповідності з існуючими у них грошовими ресурсами та за того рівня цін на товари і тарифів на послуги, які сформовані в державі [1]. Купівельна спроможність залежить від рівня доходів населення і тієї частки, яку можна виділити на покупки, але не в меншій мірі зумовлена й величиною цін і тарифів на послуги. Показники купівельної спроможності визначаються на основі балансу

грошових доходів і витрат населення. На їх підставі формується попит на товари, що має вплив на всю галузь виробництва.

Важке економічне становище України не могло не відбитися і на змозі громадян задовольняти власні потреби. За офіційними даними, витрати українців на продукти харчування складають близько 50% щомісячних доходів. Цей показник набагато вищий за показники інших європейських країн, де, наприклад, у Румунії він становить 27,5%, у Литві – 25,4%, у Болгарії – 19,7%, Естонії – 19%, а результати таких держав, як Данія, Ірландія, Австрія, Велика Британія і Люксембург взагалі коливаються в межах 8-11%.

Безперечно, подібна тенденція поступового збільшення частки витрат на продовольчі товари не йде на користь жодному бізнесу, в тому числі харчовому, оскільки в цьому випадку більше – не означає краще. У грошовому еквіваленті понад 20 мільйонів українців витрачають в день менше 49 гривень. За цим показником Україна займає сьоме місце у міжнародному рейтингу бідності країн від видання Bloomberg.

Попри це існує ілюзія щодо зростання доходів, що пояснюється 80% інфляцією 2014-2015 років. Та в той же час, за деякими оцінками ми можемо спостерігати, що загальний об’єм продажів по країні скоротився на чверть. Окрім того, індекс поточної економічної спроможності, який визначає не тільки звично досліджувану купівельну спроможність населення, але й економічну стійкість – схильність середнього домогосподарства до життя у випадку позбавлення джерел поточного доходу протягом деякого періоду часу, у листопаді 2017 року в порівняні з жовтнем помітно зменшився – на 4,5 пункти до 92,9 балів. Таку інформацію надає Український центр економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова [2].

У виданні наголошується, що такий спад означає погіршення нинішньої економічної спроможності українців, а ключовими причинами зменшення індексу є:

- ріст інфляції, в результаті чого знизився індекс реальної заробітної плати на 0,8% попри ріст середньої номінальної зарплати (з 7352 грн до 7377 грн, тобто на 0,4%);

- високий рівень заборгованості з виплат заробітної плати;

- погіршення можливості повної оплати житлово-комунальних послуг через значне подорожчання рахунків;

- незмінне співвідношення обсягів депозитів населення;

- відсутність доступу населення до нових кредитів;

- висока вартість кредитів для населення і низька ставка депозитів;

- негативна стала ситуація на ринку праці.

В сучасних ринкових умовах зменшення купівельної спроможності населення є сигналом для підприємств до зменшення виробництва, і насамперед дорогих високоякісних товарів. Це відбувається у зв'язку з тим, що купівельна спроможність населення корелює з доходами і може стимулювати рівень споживання.

Як показує міжнародний досвід, підприємництво для національної економіки є ключовим елементом конкурентоспроможності. Розвиток підприємництва в Україні у переважній більшості залежить від зовнішнього середовища, в якому останніми роками відбуваються значні зрушення:

- індивідуальна споживацька поведінка, яка проявляється у диференціації попиту;

- розвиток інформаційних, комунікаційних та інших технологій;

- глобалізація конкуренції [3].

Отож, невід'ємною, хоч і не єдиною складовою, яка сприяє розвитку підприємництва, є належний рівень купівельної спроможності населення. Тому лише у випадку відповідних комплексних заходів можна перевести підприємництво в Україні з розряду «перспективне» у розряд «дієве». А успіхи сусідніх держав можуть послугувати для цього вдалим прикладом.

Список літератури

1. Словник економічних термінів. Буква П, 2013 [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://epi.cc.ua/slovar-ekonomicheskih-terminov248.html
2. Центр Разумкова. Індекс поточної економічної спроможності – листопад 2017р. [Електронний ресурс] – Режим доступу:

http://razumkov.org.ua/novyny-tsentru/indeks-potochnoi-ekonomichnoi-spromozhnosti-lystopad-2017r
3. Гой І. В. Підприємництво: навч. посіб. / І. В. Гой, Т. П. Смелянська – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 112 с.

Семенова В.А. (ф-т обліку та податкового менеджменту, 2 курс)

КОНТРОЛІНГ ЯК СУЧАСНИЙ ПІДХІД В ЕКОНОМІЧНОМУ АНАЛІЗІ

Виокремлення соціально-економічних цілей структури перенаправляє стратегічне бачення та рух її кількісно-якісного розвитку на подолання конкретних завдань, які пов'язані із виготовленням продукції та результатами функціонування підприємства. Можливість вводити необхідний інструментарій для вдосконалення фінансового результату за допомогою максимізації прибутків та цінності капіталів структури при безперечній ліквідності є чи не найголовнішим критерієм для функціонування фірми в ринковому типі економіки. Концепція контролінгу виокремлюється як множина економічних цілей, інструментарію та завдань, суб'єктів та організаційних елементів підприємства. Інша інтерпретація контролінгу вказує на інформаційне забезпечення процесів планування, регуляції та контролювання витрат на фірмі.

Термін «контролінг» етимологічно бере свій початок від англ. «to control», яке відповідно до економічного розуміння означає управління і спостереження. Головною причиною виникнення контролінгу в науковій літературі називають, найперше, промисловий ріст у США в кінці XIX ст. – на поч. XX, яке, в свою чергу, сприяло ускладненню процесів планування та викликало виникнення модерних підходів до економічного керівництва функціонуванням підприємства, що спрямоване на зменшення ризиків підприємницької діяльності та збереження поточної платоспроможності. Однак, слід згадати, що в західних джерелах сьогодні поняття «контролінг» майже не застосовується, а більш популярним є категорія «управлінський облік» (managerial accounting, management accounting).

Суб'єктів, які виконують функції здійснення управлінського обліку визначають контролерами (controller). В Українській науковій літературі дуже часто термін контролінгу і управлінського обліку застосовуються як синоніми [1, с.313-314].

Сучасний підхід контролінгу в економічному аналізі пропонує будь-яку структуру аналізувати як систему пануючих постулатів, що визначаються соціально-економічними стратегічними і тактичними цілями. До економічних відносимо фінансові, виробничі та результативні цілі. Важливо, що виробничі і фінансові цілі відтворюють реальні особливості господарських операцій компанії і належать до матеріальних економічних цілей, результативні ж цілі є формальними, вони показують рівень економічної доцільності у ході реалізації матеріальних економічних цілей [2, с. 77-78].

Метою сучасного стратегічного контролінгу є забезпечення ефективного функціонування компанії у довгостроковій перспективі. Тому, основним принципом управління є орієнтація на творення економічної потужності у середньострокових та довгострокових перспективах, в ході постійного розвитку компанії при допустимому рівні ділових ризиків. Ринкова привабливість будь-якої бізнес-частини окреслюється часткою ринку, що обіймає відповідна бізнес-одиниця. Технологічна привабливість сфери бізнесу визначається із позиції ефективності технології виробу та його виготовлення. Екологічна привабливість, згідно із концепцією контролінгу, стратегічного виробу компанії, аналізується із позиції рівня забруднення природного середовища при виготовленні виробу, його застосуванні та утилізації [3, с.35].

Отже, сучасний економічний аналіз розглядає контролінг як комплексну міжфункціональну концепцію управління, мета якої – координація систем планування, контролю та інформаційного забезпечення для підвищення ціни компанії. Цей підхід, на відміну від інших, бере до уваги глобальні цілі власника, що окреслюються у примноженні капіталу.

Список літератури

1. Скоробогатова Н. Є. Особливості контролінгу в сучасних умовах господарювання / Н. Є. Скоробогатова // Економічний вісник Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут". - 2015. - № 12. - С. 311-317.

2. Хорнгрен Ч. Управленческий учет, изд. 10-е / Ч. Хорнгрен, Дж. Фостер, Ш. Датар; Пер. с англ. – Спб.: Питер, 2005. – 1008 с.

3. Дайле А. Практика контроллинга: Пер. с нем. / Под ред. и с предисл. М. Л. Лукашевича, Е. Н. Тихоненковой. – М.: Финансы и статистика, 2001. – 342 с.

Семенюк І.О., (ф-т обліку та податкового менеджменту, ІІІ курс)

АНАЛІЗ ВПЛИВУ ОПОДАТКУВАННЯ НА ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗАМІНУ МОРАЛЬНО ЗАСТАРІЛОГО ОБЛАДНАННЯ

Для прийняття управлінського рішення щодо заміни устаткування, термін експлуатації якого ще не закінчився і амортизаційні відрахування ще не списані на собівартість реалізації повністю, використовують таку математичну модель: ВВ = ПМВВ+АОЗ+ЗВВ-ДРОЗ, де ВВ — витрати виробництва; ПМВВ — прямі матеріальні виробничі витрати; АОЗ — амортизація основних засобів; ЗВВ — загальновиробничі витрати; ДРОЗ — доходи від реалізації основних засобів. За допомогою даної формули можна визначити те, який варіант дій краще - залишити старе обладнання до закінчення терміну експлуатації чи замінити його новим, більш технологічним [2].

При прийнятті рішення про заміну такого старого виробничого обладнання, зважаючи на його високу вартість, слід також зважати на суму податку на додану вартість, що сплачуватиметься при придбанні нового, більш технологічного обладнання. Оскільки сплата податкових зобов’язань, у випадку, якщо балансова вартість (справедлива вартість) старого виробничого обладнання була вища за придбане виробниче обладнання, це потребуватиме додаткових грошових коштів (табл. 1).

Таблиця 1

ВПЛИВ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ПРИ ПРИЙНЯТТІ РІШЕННЯ ПРО ЗАМІНУ МОРАЛЬНО ЗАСТАРІЛОГО ОБЛАДНАННЯ

№ п/п	*Показник*	*Фактична ситуація, грн.*	*Альтернативна ситуація, грн.*
1	2	3	4

Умова			
1.	**Верстат для виробництва:**		
1.1.	Первісна вартість	2 620 000,00	800 000,00
1.2.	Нарахований знос (прямолінійний метод нарахування амортизації)	1 528 333,33	—
1.3.	Залишкова вартість	1 091 666,67	800 000,00
1.4.	Ліквідаційна вартість	—	—
1.5.	Справедлива вартість:		
1.5.1.	*варіант 1*	*200 000,00*	*800 000,00*
1.5.2.	*варіант 2*	*320 000,00*	*800 000,00*
1.5.3.	*варіант 3*	*120 000,00*	*800 000,00*
1.6.	Термін експлуатації, роки	12	5
1.7.	Знаходження в експлуатації, роки	7	—
1.8.	Змінні витрати на одиницю продукції при використанні верстату	15	11
1.9.	Випуск продукції в рік, од.	30 000	30 000
2.	**Розрахунок витрат:**		
2.1.1.	Прямі матеріальні витати за 5 років (15(11)*30 000*5)	2 250 000,00	1 650 000,00
2.1.2.	Амортизація за 5 років	1 091 666,67	1 091 666,67
2.1.3.	Витрати на купівлю нового верстату	—	800 000,00
2.1.4.	Надходження від реалізації старого верстату		
2.1.4.1.	*варіант 1*	—	*-200 000,00*
2.1.4.2.	*варіант 2*	—	*-320 000,00*
2.1.4.3.	*варіант 3*	—	*-120 000,00*
2.1.	**Витрати за 5 років:**		
2.1.1.	***варіант 1***	***3 341 666,67***	***3 341 666,67***
2.1.2.	***варіант 2***	***3 341 666,67***	***3 221 666,67***
2.1.3.	***варіант 3***	***3 341 666,67***	***3 421 666,67***
2.2.1.	ПЗ з ПДВ при списанні верстату:	—	218 333,34
2.2.2.	ПК з ПДВ при придбанні верстату:	—	-160 000,00
2.2.	**Витрати з податок на додану вартість (ПДВ):**	—	**58 333,33**
3.	**Порівняльне значення:**		
3.1.	***варіант 1***	***3 341 666,67***	***3 400 000,00***

3.2.	***варіант 2***	***3 341 666,67***	***3 280 000,00***
3.3.	***варіант 3***	***3 341 666,67***	***3 480 000,00***

У випадку, коли виникає зворотна ситуація і балансова вартість (справедлива вартість) старого виробничого обладнання буде нижча за вартість нового устаткування, це спричинить виникнення податкового кредиту з податку на додану вартість, що також є не добрим, оскільки відповідно до підпункту 78.1.8 пункту 78.1 статті 78 Податкового кодексу України [1] податковий кредит більше 100 000 грн за завершенням періоду є підставою для проведення позапланової документальної перевірки, щодо законності декларування податкового кредиту.

Отже, податок на додану вартість може значно вплинути на прийняття рішення про заміну морально застарілого обладнання, термін експлуатації якого ще не закінчився, за умови, якщо податок на додану вартість за результатами звітного періоду від іншої діяльності буде нульовим.

Список використаних джерел

1. Податковий кодекс України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page.

2. Моделі і методи прийняття рішень в аналізі та аудиті. Навчальний посібник для студентів спец. 7.050106 «Облік і аудит». / За ред. д. е. н., проф. Ф.Ф. Бутинця, к. е. н., М.М. Шигун. – Житомир: ЖДТУ, 2004. – 352 с.

Семенюк Я.А., ФФ, 6Ф02, 2 курс

АНАЛІЗ ВПЛИВУ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА РІВЕНЬ ЗОЛОТОВАЛЮТНИХ РЕЗЕРВІВ УКРАЇНИ

Наразі золотовалютні резерви (ЗВР) витрачаються на здійснення платежів за зовнішнім державним боргом, а також використовуються НБУ для проведення інтервенцій на валютному міжбанку. Принаймні про це свідчать численні повідомлення в пресі. А от питання ефективного розміщення цих значних коштів і визначення їх оптимальної структури залишається закритим для публічного обговорення. Що впливає на структуру золотовалютних резервів України, чи діє

економічна теорія, що пов'язує їх величину з основними макроекономічними показниками, у нас на Батьківщині? Ефективне управління ЗВР дозволяє встановити їх оптимальний рівень у залежності від основних макроекономічних показників, обгрунтувати зовнішньоекономічне запозичення коштів і пов'язане з цим обслуговування боргу, зменшити обсяги «непрацюючих» коштів, їх акумулювання без потрібної на те причини. Саме це стало темою дослідження в даній роботі, метою – з'ясування впливу на рівень ЗВР таких показників, як зовнішньоторговельний оборот, інвестиції в Україну та закордон, курс іноземної валюти, зовнішній борг України на основі щорічних даних за 2000-20017рр.

Для порівняння ефективності управління золотовалютними резервами України було вирішено взяти ряд країн, які за історичними, демографічними, територіальними умовами схожі, але мають на сучасному етапі більш високий рівень розвитку економіки та досвід яких може бути корисним на шляху виходу України з затяжного кризового становища – Францію, Польщу та Угорщину.

За теоретичними посиланнями на величину ЗВР (Y_t) впливає ряд факторів – зовнішньоторговий оборот (X_1), динаміка руху капіталів (X_2), величина зовнішнього боргу (X_3). Ці чинники було включено в побудовані моделі в якості регресорів, причому розглядалися відносні значення цих показників на одиницю ВВП. Крім цього, з огляду на те, що в Україні основним призначенням ЗВР є зменшення нестабільності національної грошової одиниці, спричинене активністю спекулянтів і нерівномірністю зовнішньоекономічної діяльності господарюючих суб'єктів, у відповідну Україні модель було включено курс долара США (X_4).

У результаті побудови моделі для України було отримано наступне регресійне рівняння (в дужках зазначено t-критерії оцінок параметрів):

$$Y_t^* = 0{,}1572 - 0{,}1178X_{1t} + 0{,}1217X_{2t} - 0{,}0465X_{3t} + 0{,}0003X_{4t},\ R^2 = 0{,}0854;\ F = 0{,}303. \quad (1)$$
$$(3{,}8112)\quad (0{,}9823)\quad (0{,}2016)\quad (0{,}2084)\quad (0{,}0535)$$

Через те, що модель (1) недостовірна, тобто включені пояснюючі фактори несуттєво впливають на золотовалютні резерви, переходимо до побудови авторегресійної моделі, до складу якої включаємо лагову змінну Y_{t-1}, але виключаємо фактори X_3 і X_4 через наявність мультиколінеарності:

$$Y_t^* = 0{,}0622 + 0{,}6884Y_{t-1} + 0{,}0407X_{1t} - 0{,}0239X_{2t},\ R^2 = 0{,}5073;\ F = 4{,}461. \quad (2)$$
$$(1{,}4245)\quad (3{,}2948)\quad (0{,}4588)\quad (0{,}1984)$$

Статистична перевірка моделі за F-критерієм вказує на її достовірність, тестування значущості оцінок параметрів за t-критерієм визначає суттєву відмінність від нуля лише оцінки при лаговій змінній Y_{t-1}. Це дає підставу зробити висновок, що в Україні стан золотовалютних резервів залежить від рівня попереднього року, інші макроекономічні показники при визначенні рівня ЗВР не враховуються.

Для порівняння ефективності управління ЗВР були побудовані моделі для ряду інших країн.

Модель для Франції включає всі ті ж самі регресори, що й для України, окрім зовнішнього боргу та курсу долара:

$$Y_t^* = -0{,}0008 - 0{,}2562X_{1t} + 0{,}0642X_{2t},\qquad R^2 = 0{,}8284;\ F = 33{,}786. \quad (3)$$
$$(0{,}1486)\quad (1{,}7052)\quad (3{,}0473)$$

Модель достовірна, зовнішньоторговельний оборот (X_1) значно пливає на золотовалютні резерви Франції, і до того ж цей вплив негативний, притік капіталу (X_2) має значну позитивну дію.

Побудована для Франції авторегресійна модель за F-критерієм гірша, оцінка параметра при лаговій змінній Y_{t-1} незначуща:

$$Y_t^* = -0{,}0003 + 0{,}3182Y_{t-1} - 0{,}1666X_{1t} + 0{,}0450X_{2t},\ R^2 = 0{,}8354;\ F = 20{,}296. \quad (4)$$
$$(0{,}0567)\quad (1{,}3425)\quad (1{,}0029)\quad (1{,}7558)$$

Аналогічні лінійна та авторегресійна моделі для Польщі мають вигляд:

$$Y_t^* = 0{,}0017 - 0{,}0325X_{1t} + 0{,}1079X_{2t},\qquad R^2 = 0{,}8057;\ F = 29{,}023. \quad (5)$$
$$(1{,}2658)\quad (1{,}6604)\quad (5{,}6067)$$

$$Y_t^* = 0{,}0820 + 0{,}2765Y_{t-1} - 0{,}0311X_{1t} + 0{,}0820X_{2t},\ R^2 = 0{,}8139;\ F = 17{,}4998. \quad (6)$$
$$(0{,}6438)\quad (1{,}1870)\quad (1{,}4808)\quad (2{,}7794)$$

Так само, перевагу за F-критерієм має лінійна модель (5), що відображає вплив макроекономічних показників на ЗВР Польщі, в авторегресійній моделі (6) оцінка при лаговій змінній Y_{t-1} незначуща, тобто вплив попереднього стану ЗВР відсутній, як і в моделі (4) на відміну від відповідної моделі (2) для України.

Розглянемо тепер моделі для Угорщини:

$$Y_t^* = 0{,}005 - 0{,}0077X_{1t} + 0{,}0002X_{2t}, \qquad R^2 = 0{,}9933;\ F = 958{,}144. \quad (7)$$
$$(6{,}0307) \quad (4{,}2368) \quad (1{,}3614)$$

$$Y_t^* = 0{,}0008 - 0{,}4473Y_{t-1} + 0{,}0110X_{1t} - 0{,}00003X_{2t},\ R^2 = 0{,}9966;\ F = 1080{,}625. \quad (8)$$
$$(6{,}0495) \quad (2{,}8913) \quad (6{,}3613) \quad (0{,}3077)$$

Перевіривши достовірність моделей за *F*-критерієм, визначаємо за кращу авторегресійну модель (8). Можна побачити, що на золотовалютні резерви Угорщини значно впливає зовнішньоторговельний оборот, притік-відтік капіталу не впливає. І так само, як і у випадку України, попередній стан ЗВР відіграє суттєву роль, але веде не до накопичення резервів, а навпаки, до зниження їх рівня.

Враховуючи одержані результати можна зробити висновок, що політика НБУ щодо встановлення рівня ЗВР не є конструктивною, управління здійснюється в ручному режимі без врахування макроекономічних показників, що призводить до залежності від кредитування із зовнішніх джерел, зокрема МВФ, та до завищених витрат по обслуговуванню зовнішнього боргу.

Література.

1. Вітлінський В. В. Економіко математичне моделювання: навч. посібник/ В. В. Вітлінський, С. І. Наконечний, О. Д. Шарапов; за заг. ред. В. В. Вітлінського. – К.: КНЕУ, 2008. – 536 с.

2. Жлуктенко В.І., Водзянова Н.К., Савіна С.С., Колодінська О.В. Економетрія: Навч. посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 552 с.

Середа С.В., (ф-т фінансів, магістрант)

ІННОВАЦІЙНІ СПОСОБИ АУТЕНТИФІКАЦІЇ КЛІЄНТІВ БАНКУ

Зростання кількості кібератак, обсягів шахрайських операцій з рахунками клієнтів банків спричиняють зміни у способах оплати та здійснення банківських операцій. Паролі не є надійним способом аутентифікації: по-перше, люди їх забувають; по-друге, вони не є безпечними. Виникає необхідність розширення

можливих способів аутентифікації клієнтів банків задля захисту їх даних та коштів.

На сьогодні існують різноманітні технології, що застосовуються при банківській аутентифікації. Серед них: використання географічного розташування особи, що здійснює трансакцію; використання токенів; аутентифікація по внутрішньому каналу (Out of band authentication), аутентифікація на основі ризиків (Risk based authentication) та інші [1]. Проте все більшої популярності останнім часом набуває біометрична автентифікація.

Широкомасштабне впровадження біометричної автентифікації є провідним банківським трендом не лише на 2018 рік. У звіті Global Market Insights передбачається, що використання цієї технології при наданні фінансових послуг зросте на 22% з 2017 до 2024 рр. [2].

Біометрична аутентифікація може використовувати відбитки пальців,долоні, вени (на кісті руки чи пальці), серцебиття, сітківку ока, розпізнавання обличчя, голосу.

Автентифікація за допомогою відбитків пальців є найбільш поширеною. Ця технологія вперше почала використовуватися в мобільному банкінгу після того, як у 2013 р. Apple представила Touch ID. Так, наприклад Bank of America запустив аутентифікацію через відбитки пальців у 2015 р. і вже до середини 2017 р. більше половини клієнтів банку користувались цією технологією.

За даними Fortune, десятки банків світу та кредитних спілок вже дозволяють входити в систему за допомогою розпізнавання очей. Wells Fargo пропонує корпоративним клієнтам можливість автентифікації через сканування очей, і має наміром розширити функцію для всіх клієнтів найближчим часом. А Bank of America минулого року співпрацював з Samsung, щоб розпочати тестування цієї технології [2].

Клієнти Citibank мають можливість входити в мобільний додаток з використанням таких способів автентифікації як розпізнавання обличчя, голосу, відбитку пальця [3]. А клієнти U.S. Bank можуть використовувати Touch ID (для iPhone та iPad, Android) та Face ID (для iPhone X) [2].

Платіжні системи Visa та MasterCard також впроваджують біометричну автентифікацію. Так, Visa приступила до випуску пластикових карт нового типу, в яких буде інтегрований сканер відбитків пальців. Система повністю автономна: відбиток зберігається на самій карті, а чіп при необхідності підзарядиться прямо від POS-терміналу. Малюнок відбитка буде зберігатися в зашифрованому вигляді тільки на карті і не буде передаватися за її межі - ні на сервера банку, ні в тимчасові сховища [4]. Компанія Mastercard анонсувала, що з квітня 2019 року її користувачі матимуть можливість використовувати біометричні дані, такі як відбитки пальців чи розпізнавання обличчя, для ідентифікації під час покупок і оплат. З таким способом підтвердження платежу клієнти будуть значно активніше користуватись послугами системи [5].

Нещодавнє дослідження Оксфордського університету, проведене спільно з компанією, виявило, що 92% професіоналів у банківському секторі планують запроваджувати біометричні рішення. Банки також зазначають, що з використанням біометричної аутентифікації їхні клієнти більш охоче завершуватимуть процес купівлі товарів. Частота відмов може скоротитись на 70%, порівняно з іншими методами аутентифікації, такими як одноразовий пароль, надісланий через SMS. В результаті це значно поліпшить взаємодію банків з користувачами [5].

Головною перевагою біометричних технологій, порівняно із паролем чи токеном, є те, що відбиток пальця чи оболонку сітківки ока неможливо загубити чи забути. Крім того, біометричні дані завжди знаходяться там же, де і їх власник, тому немає потреби у створенні додаткового місця як, наприклад, для зберігання токена. Методи біометричної аутентифікації використовують унікальні біологічні або поведінкові ознаки для перевірки ідентичності клієнта, що може забезпечити додаткову безпеку та зменшити ризики краще, ніж звичайні системи безпеки.

Проте біометрична автентифікація має і недоліки. Сучасні прилади, що використовують біометричні технології (наприклад, смартфони) обладнані датчиками, які не завжди можуть розпізнати підробку біометричного оригіналу – відбитка пальця чи фото обличчя. В такому випадку одноразова крадіжка біометричних даних призведе до їх втрати назавжди: замінити, як пароль, їх не

вдасться. Ще одним недоліком є досить висока загальна вартість технології та її реалізації.

Проте, незважаючи на деякі недоліки, біометрична автентифікація може стати найближчим часом «mainstream», оскільки технологія є досить простою у застосуванні для клієнта, а загальна вартість її реалізації падає. До того ж, технологія дозволяє забезпечити вищий рівень безпеки для клієнтів, що дає можливість підвищувати рівень обслуговування клієнтів, та веде до підвищення рівня довіри.

Список літератури:

1. Future of Authentication in Banking. UL Transaction Security Blog. 2016. URL: https://blog.ul-ts.com/posts/future-of-authentication-in-banking/

2. How Will Biometrics Affect the Future of Banking Security? Biz Tech. 2018. URL: https://biztechmagazine.com/article/2018/03/How-Will-Biometrics-Affect-the-Future-of-Banking-Security

3.FinTech at your Fingertips. Citi Bank. URL: https://banking.citibank.com/cbol/2016/Citigold/MobileApp/default.htm?BT_TX=1&ProspectID=CC3F4F47DB9541E2A15A0E6C1F908A54

4. Fingerprint authentication moves from phones to payment cards. VISA https://usa.visa.com/visa-everywhere/security/biometric-payment-card.html

5. Mastercard вводить оплату за відбитком пальця. UA News. 2018. URL: https://ua.news/ua/mastercard-vvodyt-oplatu-za-vidbytkom-paltsya/

Сєрікова А.І. (ф-т Маркетингу, ІІ курс)

ІННОВАЦІЇ В УКРАЇНІ НА ОСНОВІ ДОСВІДУ ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇН

Інновації – це запроваджене нововведення, що забезпечує якісний приріст ефективності процесів та продукції, які є затребуваними на ринку. Інновації можна вважати кумулятивним процесом, адже навіть нові ідеї у значній мірі спираються на досвід та знання, що вже існують.

В останній час, для підприємств запровадження інновацій є переходом на якісно новий рівень розвитку та фактором їх економічного зростання.

Постановка проблеми

За 25 років в умовах незалежності, маючи достатньо великий на той час інтелектуальний потенціал та можливості для його реалізації задля покращення економічної ситуації, Україні не вдалось створити стійку платформу для інноваційного розвитку.

Сьогодні, на жаль, наша країна знаходиться лише на етапі становлення та належить до індустріального суспільства з елементами постіндустріального та є майже не конкурентоспроможною на світовому ринку. Інновації значно впливають на соціально-економічний розвиток країни і в довгостроковій перспективі є найбільш важливим фактором для стійкого економічного зростання.

Результати дослідження

Впровадження інновацій та інноваційна діяльність підприємства регулюється законом України «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності в Україні».

Досвід України став основою для класифікації компаній на три категорії:

1. Компанії-гусениці.

Це компанії, що бояться вводити щось нове, щоб не втратити те, чого вже досягли.

2. Компанії-лялечки.

Вони багато розмовляють, але мало діють. Вони вводять інновації, але тільки якщо мають впевненість у тому, що дане нововведення спрацює.

3. Компанії-метелики.

Це компанії, що активно впроваджують інновації у свою діяльність.

Більшість компаній України знаходяться на рівні між «гусеницями» та «лялечками», тобто рівень впровадження інновацій досить незначний. Цей процес має свої переваги і недоліки.

Недоліки інноваційного процесу:

- Інновації потребують значних фінансових інвестицій.

Особливо це помітно на сфері інформаційних технологій, де доводиться постійно змінювати обладнання та програмне забезпечення, а також витрачати час на його освоєння.

- Інновації витісняють те, що було до них.

  Як приклад – неможливість нового програмного забезпечення працювати зі старими програмами.

Переваги введення інновацій:

- Комерційні переваги.

  Вони призводять до економії витрат та виробництву (винаходу) нової продукції.

Інноваційна діяльність України знаходиться на низькому рівні, а основною проблемою є відсутність попиту на інноваційну продукцію. Спираючись на досвід європейських країн-лідерів, розглянемо декілька шляхів успішного інноваційного розвитку економіки України.

- Сприяння держави для переходу підприємств від парадигми «закритих інновацій» до парадигми «відкритих інновацій».

Тобто від парадигми концентрації уваги тільки на захист прав на свої технології (патенти, авторські права) до парадигми комбінації своїх технологій з досвідом та напрацюваннями інших країн.

- Розвиток сфери ІТ-технологій.

Світова практика показує, що існує взаємозалежність між рівнем інформатизації країни та її конкурентоспроможністю на світовому ринку.

- Держава повинна максимально сприяти знищенню корупції.

Неспроможність подолати це явище протягом тривалого часу вже призвело до критичної ситуації в багатьох галузях економіки, у тому числі – інформаційної.

Висновки Отже, підсумувавши усе вищесказане, я дійшла висновку, що інноваційна діяльність в Україні знаходиться на дуже низькому рівні. Вона є необхідною в діяльності підприємства та розвитку країни в цілому. При дотриманні шляхів виходу з цього скрутного становища, що спираються на досвід країн ЄС, Україна має всі шанси на вихід на новий рівень інноваційного розвитку.

ЛІТЕРАТУРА

1) ЗАКОН УКРАЇНИ «Про пріоритетні напрямки інноваційної діяльності Україні» від 08.09.2011 року [електронний ресурс] - http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3715-17

2) Доповідь компанії Ernst&Young «How can you be both the disruptor and the disrupted?» [електронний ресурс] - http://www.ey.com/Publication/vwLUAssets/ey-how-can-you-be-both-the-disruptor-and-the-disrupted/$FILE/ey-how-can-you-be-both-the-disruptor-and-the-disrupted.pdf
3) Науковий журнал «Економіка України» №9 за 2015 рік, стаття «Инновационная Украина – 2020»: Основные положения национального доклада.
4) «Огляд інноваційного розвитку України» комісією ООН [електронний ресурс] - http://www.kt.kharkov.ua/_upload/file/-/innovation_performance_review_of_ukraine-russian_copy.pdf

Сивак Є.І.,
(ф-т економіки та управління, 4 курс)

ВИКОРИСТАННЯ ІТ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНУ ВИКОНАВЧОЇ ВЛАДИ

Актуальність використання ІТ в діяльності органів виконавчої влади зумовлена не лише пріорітетністю реформ децентралізації, зазначених у стратегії “Україна – 2020”, результатом яких має стати прозорість та відкритість інформації, а також ефективність та гнучкість структури із застосуванням новітніх інформаційних технологій таких, як е-урядування. Також, використання ІТ дає змогу підвищити якість та швидкість обробки та передачі інформації, потік якої постійно зростає.

Метою даної роботи є дослідження алгоритму впровадження ІТ в діяльність ограну виконавчої влади та підвищення результативності кінцевих результатів.

Результати дослідження. Основним механізмом організації взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування, громадян і суб‘єктів господарювання повинен бути електронний документообіг з використанням електронного цифрового підпису (ЕЦП) [1], які є юридично значущою формою взаємодії.

Також, державні органи виконавчої влади використовують поняття електронного уряду, в основі якого лежить комплексне використання електронного документообігу та ЕЦП.

В Україні впровадження електронного документообігу було довірено Державному центру інформаційних ресурсів України, і проект називається “система електронної взаємодії органів виконавчої влади” (далі – СЕВ ОВВ). Призначенням СЕВ ОВВ виступають: створення єдиного інформаційного простору для оперативного прийняття, обробки та передачі електронних документів, завірених ЕЦП; Організація швидкого процесу погодження проектів документів в електронному вигляді та оперативний контроль за цим процесом; постановка та контроль виконання доручень; оперативне отримання інформаційних аналітичних звітів за результатами роботи з документами в системі; можливість підготовки електронних документів або електронних копій паперових документів до архівного зберігання для їх подальшої передачі в електронний архів.[2]

Якщо прослідкувати процес впровадження СЕВ ОВВ безпосередньо в діяльність ограну виконавчої влади, то можна виділити наступні етапи:

1. Організаційна та підготовча робота системи електронного документообігу (далі - СЕД): створення робочої групи, визначення плану заходів; тестування ПЗ, доопрацювання. 2. Впровадження СЕД на базі АСКОД: налаштування АСКОД web та АРМ Керівника у Центральний апарат; проведення навчання.

3. Гармонізація роботи програмного забезпечення: створення Порталу Комітетів на базі SharePoint; замовлення переговорних кімнат засобами Outlook. 4. Старт роботи “єдиного вікна”(надання усіх адміністративних послуг у регіонах України, обумовлених законодавством): початок роботи функції “єдиного вікна” у всіх регіонах України. 5. Отримання ЕЦП від АЦСК Міністерства юстиції. 6. Методолгічне забезпечення: затвердження e-mail як офіційного способу комунікації; нова інструкція з діловодства. 7. Централізація архіву: повна централізація архіву на базі Центрального апарату.

Оскільки система електронної взаємодії впроваджується на основі Інтернет-зв’язків, вона напряму пов’язана зі швидкістю інтернету. Згідно з дослідженням Ендрю Шомахія, головного директора Ericsson в Україні, швидкість інтернету можна пов’язати із рівнем зростання ВВП. Грунтуючись на зібрааних ними даних, були зроблені висновки, що зростання швидкості Інтернету позитивно впливає на ріст ВВП, а саме, зростання доступу до швидшого Інтернету на 10% призводить до зростання ВВП на 0,6-2,8%. Сумарно по світу в грошовому еквіваленті це дорівнює $ 500-2000 млрд[3].

За прогнозами Кабміну, до 2020 року 70-80% території України буде покрито широкосмуговим доступом до Інтернету. Таким чином уряд планує підвищити рівень

ВВП на 6%, а саме в 2019р. зростання ВВП очікується на 2%, 2020р. – на 3% та в 2021р. ріст ВВП очікується +6%. Також цифрова трансформація призведе до створення нових робочих місць, оскільки цифрові проекти будуть потребувати значної кількості фахівців; 95% закладів обслуговування громадськості будуть працювати за безготівковими розрахунками, що призведе до зниження рівня тіньової економіки; а також, 97% громадян матимуть цифрову ідентифікацію (citizen-card, Mobile ID) [4]. (рис. 1)

Рис. 1 Вплив цифрової трансформації на економіку

Висновки. Основним завданням СЕВ ОВВ є перехід від паперового документообігу до електронного, що в свою чергу дасть можливість колосальної економії бюджетних коштів, котрі витрачаються на придбання паперу та засобів друкування, а також пришвидшить прийняття рішень, адже електронне пересилання документа займає долю секунди, що суттєво економить час, таким чином це спростить процес взаємодії державних органів , установ між собою та громадянами.

Також, від 11 квітня 2018 року, Кабмін затвердив завдання та ключові показники результативності, ефективності та якості службової діяльності державних службовців. Відповідно до даного розпорядження одними із ключових показників результативності, та якості ефективної організації роботи апарату центрального органу виконавчої влади виступають впровадження системи електронного документообігу та на базі цього, підвищення рівня прозорості та підзвітності в управлінні державними фінансами.

Література:

1. Про схвалення Концепції розвитку е-урядування в Україні [Електронний ресурс]:Розпорядження від 13.12.2010 No2250-р/ Кабінет Міністрів України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2250-2010-%D1%80

2. Держінформресурс. Інформаційно-телекомунікаційна система СЕВ ОВВ

3. Эндрю Шомахия. Пилюля для роста: как 3G и 4G влияет на ВВП страны. [Електронний ресурс]: https://delo.ua/business/piljulja-dlja-rosta-kak-3g-i-4g-vlijaet-na-vvp-strany-337126/
4. Офіційна Twitter сторінка Мінекономрозвитку. [Електронний ресурс] : https://twitter.com/mineconomdev

Сидоришина Ю.В.,
(ф-т економіки та управління, 2 курс)

СТАНДАРТИ В ОСВІТІ: ДОСВІД УКРАЇНИ

Проблема освітнього процесу завжди була і є актуальною. Пошуку відповідей на питання щодо ефективного регулювання стандартів освіти, встановлення цілей розвитку, порівняння їх з реальними можливостями, та забезпечення їх реалізації зумовлює подальший розвиток стандартів освіти, у процесі якого виробляються спільні рішення для досягнення поставлених цілей і завдань майбутнього. Інноваційний прорив забезпечується завдяки розвиненій науці, тому до неї значно посилюється увага. Якісна освіта здатна забезпечити високі шанси у пошуку роботи, підвищити конкурентоспроможність підприємств завдяки висококваліфікованим працівникам, вивести нашу країну на новий високорозвинений рівень, що сьогодні є досить актуальним та важливим.

Освітні стандарти вимагають удосконалення та переходу на новий рівень, адже світ не стоїть на місці. На сьогоднішній день болючим є те, що надто вже велику частку займають теоретичні матеріали, що ускладнює перехід від навчання до бізнесу. Відсутність практичних вмінь та навичок змушує навчатися на місці роботи з самого початку, що тільки підтверджує недосконалість освіти. Багато спеціальностей є застарілими, глобалізаційні тенденції, що відбуваються в Світовій економіці, вимагають створення спеціальностей не сумісних наук (фізики та біології, інформатики і економіки, медицини та інженерної справи, тощо) [6, с.34-35].

Студенти все менше зацікавлені в процесі навчання, тому що надто вже застарілою та неактуальною є програма, багато часу витрачається на непотрібні

дисципліни, студенти сьогодення працюють не для отримання знань, а для отримання стипендії (списують, шахраюють), незабезпеченість аудиторій відповідним обладнанням ускладнює доступ до знань.

Результати дослідження. Державні стандарти освіти – це вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувача освіти відповідного рівня [1].

До класифікації стандартів вищої освіти входять державний стандарт вищої освіти (перелік кваліфікацій за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, перелік напрямів та спеціальностей, за якими проводиться підготовка фахівців у вищих навчальних закладах за відповідними освітньо-кваліфікаційними рівнями, вимоги до освітніх рівнів вищої освіти), галузеві стандарти вищої освіти (освітньо-кваліфікаційні характеристики випускників вищих навчальних закладів, освітньо-професійні програми підготовки, засоби діагностики рівня вищої освіти) та стандарти вищої освіти вищих навчальних закладів (перелік спеціалізацій за спеціальностями, варіативні частини освітньо-кваліфікаційних характеристик випускників вищих навчальних закладів, варіативні частини освітньо-професійних програм підготовки, навчальні плани, програми навчальних дисциплін) [2].

Україна у травні 2005 року приєднується до Болонського процесу, що надало нам доступ до Європейського простору вищої освіти. Для переходу до нової системи потрібно було здійснити такі кроки:

- Чітко уніфікувати документи студентів, які підтверджують якість і рівень засвоєних знань, для порівняння вищої освіти в різних країнах;
- Розділити система вищої освіти на два рівні;
- Коженому студенту потрібно надати можливість навчатися і стажуватися за кордоном;
- Привести вищу освіту (навчальні плани, тренінги, дослідження) в різних країнах до єдиних стандартів.
- Працевлаштовувати випускників, що є важливою складовою Болонського процесу, адже головним є кінцевий результат [3].

Важливим кроком було також підписання у 2016 році наказу щодо введення

в дію Методичних рекомендацій розроблення стандартів вищої освіти. Ці стандарти використовуватимуться для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності вищих навчальних закладів [5].

Якщо порівнювати рівні української та європейської освіти, то можна виділити те, що виші України приймають майже всіх випускників (70%), у той час як у європейських країнах вища освіта доступна одному з десяти учнів. Наші дипломи не приймаються на європейському ринку праці, працедавців не задовільняє наш рівень знань. Європейські стандарти враховують надання робочого місця після закінчення навчання, а диплом надає гарантію високого рівня підготовки [4].

Що стосується перспектив покращення якості освіти, то можна виділити те, що пріоритетом Кабінету Міністрів на 2017-2020 роки є покращення якості вищої освіти. Для цього у бюджеті закладено 32,2 млн грн. Збільшать також виплати на наукову діяльність, 3,6 млрд нададуть для здійснення досліджень та виконання цільових програм. Це майже на 1 млрд більше, ніж теперішнього року.

А от для університетської науки в Держбюджеті-2018 особливих зрушень не буде. Так на таку статтю як "дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами та державним замовленням, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка преси, розвитку наукової інфраструктури, наукових об'єктів, що становлять національне надбання, забезпечення діяльності Державного фонду фундаментальних досліджень" закладено 926 млн грн. І це лише на 7,18% (або на 62 млн) більше, ніж у 2017 році.

Великим недоліком є зменшення академічних стипендій з 3,98 до 3,16 млрд грн, адже це значно знизить мотивацію студентів до навчання, які і так ледь виборюють місце під сонцем [7].

Висновки. Якість освіти переходить на новий рівень. Уряд вже поставив собі на меті підвищення рівня освіти, проте значних зрушень поки не спостерігається. Ми досі не можемо повноцінно конкурувати на Європейському ринку праці, наша освіта не дає очікуваних результатів, вмінь та навичок, після закінчення вишу дуже багато студентів не можуть знайти роботу за спеціальністю. Тому, стандарти

освіти досі потребують удосконалення.

Література:

1. Державні стандарти [Електронний ресурс] // Міністерство освіти і науки України – Режим доступу до ресурсу: https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti.

2. Закон України "Про вищу освіту" [Електронний ресурс] // Освітній портал. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: http://www.osvita.org.ua/pravo/law_05/part_03.html.

3. Козак О. М. До питання стандартизації у сфері вищої освіти [Електронний ресурс] / О. М. Козак // WEB-ресурс научно-практических конференций. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: http://www.confcontact.com/2010spec_tezi/ec_kozak.php.

4. Проблеми модернізації освіти України в контексті Болонського процесу : матеріали Першої Всеукр. наук.-практ. конф., м. Київ, 20-21 лютого 2004 р. / [Редкол. : І.І. Тимошенко (голова) та інші]. – К. : Вид-во Європи. ін-ту, 2004. – 197 с.

5. Проблеми та перспективи вищої освіти в Україні. Освіта майбутнього [Електронний ресурс] // Укрінформ. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://www.ukrinform.ua/rubric-presshall/2111532-problemi-ta-perspektivi-visoi-osviti-v-ukraini-osvita-majbutnogo.html.

6. Проблеми управління якістю підготовки фахівців з економічних спеціальностей в системі вищої освіти України. // Сумський державний університет. – 2010. – С. 34–35. – Режим доступу до ресурсу:https://core.ac.uk/download/pdf/14041192.pdf

7. Що очікує на українську освіту в 2018-му році [Електронний ресурс] // Українська правда. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://life.pravda.com.ua/society/2017/12/18/228015/.

Сидоришина Ю. В.

(факультет економіки та управління, II курс)
Sydoryshyna Yliia

ECOLOGICAL UNMANNED TRANSPORT - A DREAM OR A FUTURE FOR UKRAINE?
ЕКОЛОГІЧНИЙ БЕЗПІЛОТНИЙ ТРАНСПОРТ – МРІЯ ЧИ МАЙБУТНЄ УКРАЇНИ?

Topicality. It is a common knowledge that the invention of unmanned ecological vehicles is not only interested by automakers, but also by technological giants like Google. Global companies are aware that the one who is the first to propose an effective solution in this area will achieve a lot.

Eco-unmanned transport will help us to reduce environmental pollution; to reduce the social inequality associated with the lack of access to transport; will lead to economic growth due to reduce time on logistics; will significantly reduce the cost of budget funds for road infrastructure; will improve the quality of life by improving the mobility of those who do not have access to transport; it is more profitable and more comfortable than modern public transport [5].

Formulation of the problem. In Ukraine, in 2008, 29.8 tons of greenhouse gases, 24.0 tons of carbon dioxide were received from transports air pollution. Of the total, the main share of emissions comes from privately owned cars. These numbers are increasing every year and so this issue needs to be addressed.

Fuel-fueled vehicles very pollute the atmosphere. According to the World Health Organization, dirty air leads to the death of 7 million people every year. In addition, atmospheric pollution is a major cause of oncological diseases [4].

Research results. In an effort to reduce CO□ emissions to the atmosphere, this year, four countries announced plans for the phasing out of cars and light commercial vehicles with internal combustion engines and the complete switch to electric cars. So, the UK intends to ban the sale of cars with gasoline, diesel and even hybrid motors since 2040. Norway wants to completely switch to zero-emission vehicles since 2025, and the authorities of India have stated that since 2030 only electric vehicles will be

allowed in the country, and by 2032 it will refuse cars with an internal combustion engine [3].

Fully unmanned vehicles will appear in most of the largest cities in the world by 2040. This is stated in a study by PwC devoted to the development of artificial intelligence. According to PwC analysts, the first unmanned cars should appear on the roads already in 2021. However, they will require some driver intervention in certain situations. The full transition of vehicles to the highest level of autonomy will occur in 10 years [2].

Service Lyft showed how the unmanned taxi will work. The BMW 540i unmanned technology from the British company Aptiv could be called up through the app and tested right on the exhibition. According to the journalist who conducted the text-drive, the car in motion gives a huge amount of information on the state of the road.

At CES 2018, the first flying drones are ready. The most famous model at the moment - Volocopter, created by a German company in partnership with Intel. This is a two-seat unmanned cab, which moves at speeds up to 100 km/h.

Uber promises to introduce an unmanned flying taxi by 2020, with the involvement of NASA.

In the United States, where many drone development comes from, Amazon's service synonymous with convenient shopping. At the right time, in the right place, always fresh products - such an idea is laid in the Robomart - an unmanned wagon shop. In the near future, California will begin testing it. However, this is not the only unmanned ground for food delivery.

Toyota introduced the concept of electric self-propelled transport, which can be used in taxi, caressering or delivery of goods. Developments were conducted in collaboration with Amazon, Didi, Pizza Hut, Uber and Mazda [1].

Conclusions. Consequently, in 10 years the world market of electric cars can grow very much. This is confirmed by the recent forecasts of J. P. Morgan, according to which by 2030 electric cars will occupy 48% of the world car market. And in 20 years, most developed countries of the world may introduce a new environmental standard for cars, due to the transition to electric cars.

The most significant obstacle to the purchase of a new electric car for Ukraine is its price, which today is about 40 thousand dollars. USA. Instead, according to Bloomberg, as a result of a radical reduction in the cost of batteries by 2025, electric vehicles may already cost up to $ 28,000 already in 2030. USA. But even taking into account inflationary processes, in a decade, a car worth about 30 thousand will remain a luxury for ordinary Ukrainians [3].

In addition, this process will take a lot of time, since most people must go through the term psychological adaptation. Not everyone will be ready to entrust their lives to the new technology. Therefore, it is precisely to be said that new environmental unmanned transport, either a dream or a future, is not possible.

References:

1. Без керма. 5 речей, які потрібно знати про безпілотний транспорт [Електронний ресурс] // новое время. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://nv.ua/ukr/techno/innovations/bez-kerma-5-rechej-jaki-potribno-znati-pro-bezpilotnij-transporti-2446629.html.
2. Безпілотний транспорт з'явиться в найбільших містах світу до 2040, - дослідження [Електронний ресурс] // РБК - Україна. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://www.rbc.ua/ukr/news/bespilotnyy-transport-poyavitsya-krupneyshih-1517212617.html.
3. Екологічно чистий транспорт в Україні: Реалії, перспективи та ілюзії [Електронний ресурс] // 112.ua. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://ua.112.ua/mnenie/ekolohichno-chystyi-transport-v-ukraini-realii-perspektyvy-ta-iliuzii-415464.html.
4. Электрический транспорт [Електронний ресурс] // nencom – Режим доступу до ресурсу: https://ru.nencom.com/produkciya/elektrotransport.
5. Як безпілотний транспорт змінить наше життя [Електронний ресурс] // 04141.com.ua Сайт міста Новограда-Волинського. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.04141.com.ua/news/1702352.

Синькевич С.О.,
(ф-т економіки та управління, І курс)

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ЖІНОЧОЇ ЗЛОЧИННОСТІ В УКРАЇНІ

Проблема жіночої злочинності сьогодні є однією з провідних і найбільш обговорюваних. Насамперед тому, що за останні роки частка скоєння злочинів жінками значно зросла у порівнянні з попередніми роками.[1] Вважається, що показник злочинності серед жінок є своєрідним індикатором здоров'я суспільства. Актуальність теми полягає у визначенні причин, мотивів, наслідків злочинності, а також методів їх запобігання.

Жіноча злочинність – це сукупність злочинів, що вчиняються особами жіночої статі на певній території за певний проміжок часу. Деякі дослідники однойменного питання вважають дане явище своєрідним виключенням із загальної злочинності.[2] Співвідношення жіночої і чоловічої злочинності нині складає 1:6 .Питома вага жінок серед осіб, які вчиняють окремі види злочинів, така: крадіжка — 80%; шахрайство — 41%; вбивство — 12%; грабіж — 8%;заподіяння тяжких тілесних ушкоджень — 7%;розбій — 6%; необережні злочини — 5%[5]. В порівнянні з іншими країнами світу кількісні показники жіночої злочинності відрізняються в залежності від види скоєного злочину. Наприклад, на Американському континенті грабежі становлять — 12%, вбивства — 6%, угони автотранспорту — 9% й необережні злочини —2%. В Європі зафіксовано такі тенденції : угони автотранспорту — 5%, крадіжки —10%, грабежі — 7% , вбивства — 4%. В Азії крадіжки серед жінок становлять 15% ,угон автотранспорту— 14%, грабежі — 16%.[6]

Скоєння злочинності жінками має свої особливості в порівнянні із загальною. Перш за все більша стабільність її кількісно-якісних показників, структурна одноманітність, менша агресивність, жорстокість, вандалізм. Перед визначенням запобігчих заходів, слід з'ясувати причини і мотиви, що їм передували. Можна виокремити три основні групи: економічні, соціальні і психологічні. До економічних детермінантів жіночої злочинності належать

матеріальне становище жінки, рівень життя, макроекономічні процеси пов’язані з економічним зростанням країни, зайнятістю та безробіттям. Соціальні передумови пов'язані з соціальними процесами, що відбуваються в суспільстві в цілому.[4] Психологічні причини пов’язані з психологічним станом особи, яка вчинила злочин, рівнем її самоусвідомлення. Розглядаючи сфери жіночої кримінальної активності необхідно відзначити побутову сферу, тут найпоширенішим злочином є вбивство своєї новонародженої дитини.

Одним із найважливіших видів запобігання злочинності є профілактика злочинів. Профілактика антигромадської поведінки і злочинів жінок має велике моральне значення. Виправні роботи по запобіганню жіночої злочинності повинні проводитись в першу чергу на місцях найчастішого їх виникнення, це сфера побуту та виробництва. Забезпечення жінки роботою і достатньою заробітною платою, підвищення її освіти і кваліфікації, допомога сім’ям з дітьми, окрім фінансової і матеріальної, сім'ї повинні отримувати істотнішу допомогу по догляду за дітьми (медичну наприклад), термінову допомогу в кризовій ситуації, захист моральності, гідності і честі жінки, соціально-виховних заходів—все це допоможе знизити рівень жіночої злочинності.

Велике значення мають проблеми злочинності, пов'язані з трудовою діяльністю жінок. В першу чергу слід відмітити, що такі проблеми в повному об'ємі можуть бути вирішені при підйомі економіки усієї країни, зростанні реальних прибутків населення, заробітної плати не лише жінок, але й чоловіків, професійно-кваліфікаційної підготовленості жінок, скороченні робочого дня або тижня ,збільшення заробітної плати передусім тим, хто має дітей, поліпшення умов праці. Важливим заходом стало б скорочення числа жінок, зайнятих на важких і шкідливих роботах. Особливу увагу по «перевихованню» жінок, які вчинили злочин, попередженню жіночої злочинності слід приділити в установах виконання покарань (УВП). Адміністрація яких має реальну можливість ефективно впливати на процес нейтралізації, блокування, усунення, злочинності загалом. Запровадження спеціальних програм типу Державна програма боротьби з жіночою злочинністю в Україні, програм підтримки сім‘ї, створення спеціальних фондів стало б успішним методом боротьби.

Отож, причинами жіночої злочинності є відповідні явища в суспільстві. Це і низький рівень життя, безробіття, соціальний, моральний та психологічний тиск, напруженість у відносинах, наростання конфліктів та суперечностей. У чисельних випадках прояву жіночої злочинності, поштовхом вчинення відповідного злочину був алкоголізм, який є більш поширеним серед жінок, ніж наркоманія, оскільки алкоголь у несприятливих психотравматичних ситуаціях стає засобом зниження рівня невпевненості, тривоги, туги, покращення настрою, налагодження та поліпшення соціальних стосунків, проте створює несвідоме бачення дійсності і є невиліковним.

Ще одним із засобів зменшення жіночої злочинності є надання соціальної та психологічної допомоги жінкам звільненим з місць позбавлення молі. Адже, як правило, сім'ї таких жінок розпадаються, їм тяжко влаштуватися на роботу, у зв’язку з чим жінка втрачає самоконтроль, втрачає впевненість в завтрашньому дні, починає вживати алкоголь, наркотики й під дією цих факторів зростає ймовірність повторного вчинення злочину.[3] Виховна робота щодо запобігання жіночій злочинності повинна охоплювати всі сфери життєдіяльності жінок, які формують їх негативні риси і найчастіше викликають намір вчинити злочин. Це сім'я, побут, робота. Зрозуміло, що для ефективності здійснення запобіжних заходів необхідний високий рівень професіоналізму правоохоронних органів і громадських формувань, тому що проблема жіночої злочинності є болючим питанням всього українського суспільства.

Список використаних джерел

1. Антонян Ю.М. Преступность среди женщин. — 256 с.
2. Джужа О. М. Кримінологія / [О. М. Джужа, В. В. Василевич та ін.]. – К. : Прецедент, 2006.– 286 с.
3. І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. – Кримінологія ,2016. - 288 с.
4. Чаплик М.М - Тенденції жіночої злочинності в Україні. [Електронний ресурс].- Режим доступу: http://lib.chdu.edu.ua/pdf/naukpraci/sociology/2015/201-189-22.pdf.

5. Кримінальний кодекс України від 18.01.2018 // Відомості Верховної Ради, 2018, ст 185,190,115,186,121,187,23,25 - ст. 447
6. М. Колодяжний, В. Голіна. «Світова злочинність»//Питання кримінально-правових наук,-2016.

Синюченко К.О., Бєдніна Д. Р. (ф-т економіки та управління, І курс)

ЩО ТАКЕ ПОВЕДІНКОВА ЕКОНОМІКА І ДЛЯ ЧОГО ВОНА ПОТРІБНА

У сучасному світі люди кожного дня приймають рішення, які здаються нам раціональними, але через це ми стаємо жертвами поведінкових упереджень. Такі наслідки викривлюють наші бажання та очікування. І навіть знаючи, що ми здійснюємо ірраціональні рішення, в нас немає бажання змінюватись тому, що ми не вміємо вчитись на своїх помилках. Таким чином поведінкова економіка нам дає зрозуміти, що є й інша сторона медалі.

Правила, що існували до цього починають втрачати своє значення, а новостворені лише набирають обертів. Тому ми потребуємо проводити дослідження поведінкової економіки як науки, що дозволяю стратегічно підходити до розвитку підприємств. Для цього необхідно визначити сутність поведінкової економіки, з'ясувати її значення для розвитку підприємства, а також проаналізувати основні чинники впливу.

Розглянемо детальніше такий напрям економічної теорії як поведінкова економіка. *Поведінковою називають галузь економіки*, яка вивчає вплив соціальних, когнітивних та емоційних чинників на прийняття економічних рішень окремими особами та установами, а також наслідки цього впливу на ринкові складові (ціни, прибуток, розміщення ресурсів). Економічна поведінка – один із видів соціальної поведінки, мотивацією якої є бажання задовольнити потреби суспільства [1].

Під час класичного періоду вчені, зокрема Адам Сміт, пов'язували економіку з психологією, що пояснювала індивідуальну поведінку людини. Але неокласики визначили економіку як природничу науку, що описувала людину як

«homo economicus» – людину економічну, яка приймає раціональні рішення. Наслідком цього стала велика кількість неочікуваних помилок. Поведінкова економіка виникла у XX столітті. Вона зустрічалась у роботах Габріеля Тарда, Джорджа Катона та Ласло Гараї [2].

Хто ж є *суб'єктом поведінкової економіки*? Це споживачі, покупки яких залежать від почуттів та емоцій. Поведінка споживача формується під впливом пізнання, емоцій, необхідності діяти. Кожного дня ми приймаємо економічні рішення і тому важливо розуміти особливості поведінки як для споживачів (щоб здійснювати правильний економічний вибір), так і для виробників, компаній (щоб ефективно будувати свою поведінку на ринку і добиватися лояльності споживачів).

Одного разу в маленькому американському магазинчику провели експеримент. Спочатку цілий тиждень на цінниках була вказана ціна без урахування податку, який треба було доплачувати на касі, а на другому тижні продавці вказали ціну з урахуванням податку. Проаналізувавши поведінку покупців, магазин виявив, що попит на товари на другому тижні знизився у зв'язку з тим, що на людей вплинули емоції, вони побачили повну ціну і вирішили зменшити обсяг покупок. А тому можна сміливо зробити висновок, що *від раціональності людської поведінки залежить як і споживання, так і виробництво та продаж продуктів чи послуг*.

Можна привести ще один приклад: коли ірраціональна людина підкидує монетку і кілька разів поспіль випала «решка», то вона думає, що наступного разу стовідсотково має випасти «орел», хоча ці випадки між собою ніяк не залежать.

При дослідженні поведінкової економіки вчені приписують велику значущість *інформації*, яка легко запам'ятовується, вважаючи, що вона керує людиною. Людина відштовхується від інформації, навіть якщо остання не має ніякого значення до представленого вибору.

Правильність рішень дуже сильно залежить від *планування*. Дослідники проаналізували поведінку людей і дійшли до висновку, що якщо вони планують на довгий період, то вони матимуть перевагу над тими, хто планує на короткий період або приймає свої рішення швидко, не роздумуючи. Також великий вплив

на ірраціональну поведінку мають дорогі речі або ті що не можна як слід перевірити – вони підштовхують людей до неправильних рішень [3].

Отже, наведені приклади ілюструють нам, яким є специфічним людське судження і що *реальна поведінка людини порушує закони раціональності*.

Висновки. Дослідивши що таке поведінкова економіка і як люди приймають рішення у реальному житті під впливом емоцій, можна відзначити, що ця наука дає змогу прогнозувати поведінку людей на ринку в умовах невизначеності. Це можна використовувати для створення безпрограшних стратегій розвитку підприємств і для обізнаності споживачів. Сьогодні економічні дослідження базуються на поєднанні класичної економічної теорії та психології, що отримало значну увагу вчених, які тепер доводять, що психологічний напрямок досліджень є найважливішою складовою сучасних економічних досліджень. Навіть не зважаючи на те, що з цими теоріями є дискусії й суперечки, висновки щодо впливу поведінки та значення психології в економіці часто підтверджуються на практиці. І це є потужною мотивацією для подальших досліджень у царині питання поведінкової економіки.

Література

1. Капелюшников Р.И. Поведенческая экономика и «новый» патернализм // Вопросы экономики. 2013. №10.

2. Агапова І.І. Історія економічних навчань: учеб. пособ / І.І.Агапова.- М.: Экономист, 2014. - 285 с.

3. Історія економічних навчань (сучасний етап) : підручник/ Під загальною ред. О.Г.Худокормова. - М.:ИНФРА-М, 2017.- 733

Сирота Б.В. (ф-т економіки та управління, магістрант)

МОЖЛИВОСТІ BIG DATA В РІЗНИХ СФЕРАХ ВИКОРИСТАННЯ, СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТЕХНОЛОГІЇ В УКРАЇНІ

Нині в просторах інтернету можна знайти безліч визначень терміну «Big Data». Коротко кажучи, поняття великих даних – це робота з інформацією великого обсягу, а також різноманітного складу, що часто оновлюється, знаходиться в різних джерелах для збільшення ефективності роботи, постійного створення нових продуктів і для підвищення конкурентоспроможності.

Тепер компанії мусять використовувати дуже багато різноманітних джерел інформації, для того щоб покращити результати свого бізнесу, а також якість послуг і продуктів, які отримують клієнти.

«Big Data» використовується в найрізноманітніших сферах:
- *в медицині* :

Реалізація технологій «Big Data» в цій сфері дозволяє лікарям більш ретельно дослідити хворобу і підібрати ефективний курс лікування для кожного окремого випадку. Завдяки аналізу інформації, лікарям стає простіше передбачати рецидиви і вчасно вжити запобіжних заходів.
В результаті - більш точне встановлення діагнозу і вдосконалені методи лікування.

Дана методика дозволяє глянути на проблеми пацієнтів ще й з іншого боку, що спричинило до відкриття раніше незнаних джерел проблеми. Наприклад, деякі раси є генетично більш схильні до хвороб серця, ніж інші етнічні групи. Тому, тепер, коли пацієнт скаржиться на якесь захворювання, лікарі звертають увагу на дані про представників його раси, що також скаржилися на подібну проблему. Збір та аналіз даних дозволяє вивідати про хворих набагато більше: починаючи від переваг в їжі, стилю життя і закінчуючи генетичною структурою ДНК і метаболітах клітин, органів, тканин.
Центр дитячої геномної медицини, що знаходиться в Канзас-сіті використовує такі технології аналізу даних для того, щоб швидко розшифрувати ДНК їх пацієнтів та аналіз мутацій генетичного коду, що можуть викликати рак.

Персональний підхід до кожного пацієнта , враховуючи його ДНК зможе підняти ефективність лікування на зовсім інший якісний рівень.

Свою роль відіграють і пристрої, які допомагають виявляти проблеми зі здоров'ям, навіть якщо у людини немає явних симптомів тієї чи іншої хвороби. Замість того, щоб оцінювати стан пацієнта шляхом тривалого курсу обстежень, лікар може робити висновки на підставі зібраної фітнес-трекером або «розумним» годинником інформації.

- *в правоохоронних структурах*:

За останні кілька років правоохоронним структурам вдалося з'ясувати, як і коли використовувати «Великі Дані». Загальновідомим фактом є те, що Агентство національної безпеки застосовує технології «Великих Даних», щоб запобігти терористичним актам. Інші відомства задіюють прогресивну методологію, щоб запобігати більш дрібним злочинам.

Департамент поліції Лос-Анджелеса застосовує власну аналітичну систему. Вона займається тим, що зазвичай називають проактивною охороною правопорядку. Використовуючи звіти про злочини за певний період часу, алгоритм визначає райони, де ймовірність скоєння правопорушень є найбільшою. Система відзначає такі ділянки на карті міста невеликими червоними квадратами й ці дані тут же передаються в патрульні машини.

- *в сфері маркетингу та продаж:*

У маркетингу інструменти «Big Data» дозволяють виявити, просування яких ідей на тому чи іншому етапі циклу продажів є найбільш ефективним. За допомогою аналізу даних визначається, як інвестиції здатні поліпшити систему управління взаємовідносинами з клієнтами, яку стратегію слід вибрати для підвищення коефіцієнта конверсії і як оптимізувати життєвий цикл клієнта. У бізнесі, пов'язаному з хмарними технологіями, алгоритми «Великих Даних» застосовують для з'ясування того, як мінімізувати ціну залучення клієнта і збільшити його життєвий цикл.

Варто зазначити, що реалізація технологій «Big Data» простежується в пошуковій оптимізації (SEO), e-mail- і мобільному маркетингу, де аналіз даних відіграє найбільш значиму роль у формуванні маркетингових програм.

Щодо ситуації в Україні, то аналітичні компанії звіти по дослідженню українського ринку «Big Data» ще не публікують. Проте опитування підтверджують, що впровадження цієї технології в Україні вже відбувається. Зокрема, введення в виробничі та страхові компанії, на IT-ринку, в ігровій промисловості і навіть в державному секторі.

Хоча технології «Big Data» в Україні використовуються в невеликих обсягах, підприємствам, особливо великому бізнесу, в найближчому майбутньому доведеться освоїти їх, включаючи і методи складної аналітики. Головним стимулом впровадження буде жорсткіша конкуренція. І щоб вижити, а тим більше розвиватися, вітчизняному бізнесу треба стати більш гнучким, адаптивним.

Для іноземних компаній сукупність інструментів «Big Data» вже перестала бути інноваційним явищем. Використання даної технології є не конкурентною перевагою, а необхідною умовою для забезпечення конкурентоспроможності. Перехід вітчизняного бізнес-середовища до управління на основі інтелектуального аналізу даних потребуватиме ще певного часу. Основними причинами затримки у впровадженні «Big Data» українськими організаціями є висока вартість програмного забезпечення, час, необхідний для адаптації спеціалістів до користування ним та рядом технічних проблем, що пов’язані з недосконалістю використовуваних в інструментах «Big Data» алгоритмів.

Підводячи підсумок, можна стверджувати, що дані все швидше і швидше стають найціннішою валютою в сучасній економіці. «Big Data» для компанії - це:

- використання всіх даних, безпосередньо пов'язаних з вирішенням бізнес-задач, без обмежень;
- відкриття для компанії нових клієнтів, джерел доходів і поліпшення способів ведення бізнесу.

Оперуючи даними, компанія може стати більш гнучкою.

Незважаючи на серйозні зрушення у сфері машинної обробки інформації до теперішнього часу і в перспективі, неможливо обійтися без фахівців, які будуть інтенсивно досліджувати дані і зможуть формулювати завдання, зрозумілі з погляду алгоритму аналізу. Пошук і усунення помилок у масиві даних – очевидна і нагальна проблема, яку вирішують такі професіонали. Перехід до збору та

обробки інформації в обсягах, що перевищують традиційні, може стати хорошим приводом для спеціалізованого або широкого реінжинірингу бізнес- процесів (і залучених у них бізнес-об'єктів). При цьому доведеться визнати пріоритет за моделлю інтегрування Великих даних у бізнес-модель по всій структурі й усіх напрямах.

Список літератури:

1. Маленька історія Великих Даних [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://theukrainians.org/malenka-istoriya-velykykh-danykh/
2. 8 сфер и 19 самых интересных применений Big Data [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://ru.datasides.com/big-data-use-cases/
3. Як Vodafone для експерименту розкрив Big Data - і що з цього вийшло [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://nachasi.com/2018/04/11/vodafone-big-data/

Сич А.І.
(факультет фінансів, 4 курс)

ПРОБЛЕМНІ КРЕДИТИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ДІЯЛЬНІСТЬ БАНКІВ

Важливою складовою розвитку як банківської системи в цілому, так і окремого банку є формування якісного кредитного портфеля. Актуальність теми дослідження зумовлена сучасними реаліями стану банківського кредитування, яке характеризується значною часткою проблемних кредитів у портфелях банків, їх частка виявилася найбільша у світовій практиці за всю історію спостережень [1]. Проблемні кредити створюють ризики фінансової нестабільності та стримують зростання кредитування, саме тому аналіз проблемної кредитів є актуальним завданням, від вирішення якого залежить фінансовий стан, конкурентоспроможність та довіра не тільки до банків, а й до всієї банківської системи, яка є однією з основних ланок економіки України.

Для врегулювання та покращення ситуації у сфері проблемних кредитів від початку 2017 року було ухвалено Постанову НБУ №351, яка встановила правила розрахунку кредитного ризику для банків, визначення непрацюючих активів, яка

наближена до поширеного в міжнародній практиці терміну non-performing exposures/loans (NPE/NPL) [2]. Також було створено «Кредитний реєстр Національного банку», який повинний забезпечити ефективне функціонування системи обміну інформацією, яка є необхідною під час здійснення кредитування.

Доцільно, на нашу думку, проводити аналіз частки непрацюючих кредитів з моменту введення Постанови НБУ №351, яка зумовила адекватне відображення непрацюючих активів у банках. Згідно з даними Таблиці 1, банківська система України характеризується значною часткою непрацюючих кредитів у загальному обсязі кредитів банків [3]. У зарубіжній практиці виділяють дві групи факторів, які чинять вплив на рівень проблемних кредитів, такі як макроекономічні умови та специфічні фактори банку. Зокрема підтверджено, що рівень NPL зростає, коли зростає безробіття, відбуваються коливання курсу національної валюти та зростає рівень інфляції. Проблемні кредити чутливі до факторів банківського рівня. Вищий рівень якості управління банку, яке вимірюється у рентабельності попереднього періоду, призводить до зменшення показника NPL, тоді як моральні ризики (moral hazards), як правило, погіршують значення показника NPL. Крім того, надмірне ризикування сприятиме збільшенню непрацюючих кредитів у наступні періоди [4].

Ключовими викликами для банківського сектору лишається висока частка непрацюючих кредитів, переважно, у державних банках. Така висока часта непрацюючих кредитів є одним із найважливіших факторів, які стримують відновлення кредитування.

Таблиця 1

Обсяги наданих кредитів та частка непрацюючих кредитів банків України

Показник	01.09.2017	01.10.2017	01.11.2017	01.12.2017	01.01.2018	01.02.2018
Всі кредити у т.ч:	**1 022 649**	**1 042 276**	**1 055 464**	**1 057 547**	**1 090 914**	**1 129 104**
Банки з державною власністю без ПАТ «Приватбанк»	260 365	266 150	275 186	277 383	289 442	304 200
Іноземних банківських груп	378 483	386 361	389 010	385 698	382 417	401 794
Частка непрацюючих кредитів, %, у т.ч.:	**56,94**	**56,44**	**55,75**	**54,90**	**54,54**	**56,60**
Банки з державною власністю без ПАТ «Приватбанк»	57,96	58,24	56,47	56,22	55,75	58,98
Іноземних банківських груп	47,06	45,98	45,30	43,42	41,01	44,69

Така ситуація вкрай негативно позначається на результатах фінансової діяльності банків. Зростання проблемної заборгованості в першу чергу, спричинює збільшення обсягу втрат, пов'язаних із неповерненням суми основного боргу та процентів за кредитом. По-друге, призводить до появи додаткових операційних витрат, пов'язаних із поверненням проблемного кредиту, замороженням коштів у неприбуткових активах, що зумовлює зменшення прибутковості банку, погіршення стану ліквідності та зниження якості його активів. По-третє, негативно відображається на репутації банку, його рейтингах, що спричинює зниження рівня довіри з боку вкладників та інвесторів [5, с. 198]. Крім того, збиток, завданий банку, може бути пов'язаний із збільшенням адміністративних витрат, оскільки непрацюючі кредити вимагають особливої уваги кредитного персоналу, непродуктивної витрати часу на підтримку структури балансу. Підвищується загроза відтоку кваліфікованих кадрів через зниження можливостей їхнього стимулювання в умовах падіння прибутковості операцій.

На сучасному етапі стану банківського кредитування, для зменшення рівня проблемних кредитів, варто застосовувати такий спосіб захисту від кредитних ризиків як реструктуризація. Хоча реструктуризація кредитних зобов'язань належить до традиційних, при цьому важливо, щоб з боку банку така реструктуризація не була примусовою, а позичальник добровільно та свідомо погоджувався на нові умови виконання своїх зобов'язань.

У світовій практиці виділяють декілька шляхів з боротьбою з проблемними кредитами**.** Зокрема пропонується створення загального банку з проблемними активами або компанії з управління активами. В контексті системної фінансової кризи є комбінація реструктуризації балансу та використання компаній з управління активами для боротьби з значенням показника NPL. Докази, щодо даних пропозицій є підтверджено країнами, які раніше впроваджували такі заходи, як Іспанія, Ірландія чи Китай [6].

Отже, банківська система України характеризується значною часткою непрацюючих кредитів, які негативно впливають на функціонування та

платоспроможність банків, внаслідок зростання кредитного та інших похідних ризиків. Тому в сучасних умовах важливого значення набуває підвищення ефективності управління проблемними кредитами, для відновлення у перспективі повноцінного кредитування економіки та забезпечення макроекономічного зростання.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт НБУ– Режим доступу : https://bank.gov.ua
2. Постанова Правління НБУ "Про затвердження Положення «Про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 03.01. 2017 №351
3. Огляд банківського сектору НБУ – Вип. 6 – 2018. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=64628171
4. Nir Klein Non-Performing Loans in CESEE: Determinants and Impact on Macroeconomic Performance. доступу : http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2013/wp1372.pdf
5. Дзюблюк О. В. Фінансова стійкість банків як основа ефективного функціонування кредитної системи / О. В. Дзюблюк, Р. В. Михайлюк. – Режим доступу : http://www.library.tane.edu.ua/files/EVD/finansova_stiyk_ bankiv_ dzublyck.pdf
6. Non-Performing Loan Europen economy Banks, regulation, and the real sector – Режим доступу: file://C:/Users/admin/Downloads/European_Economy_2017_1_v1.pdf

Сич А.І., (ф-т фінансів, IV курс)

ВПЛИВ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ НА ЕКОНОМІЧНУ БЕЗПЕКУ БАНКІВ

Метою будь-якої комерційної банківської установи, в контексті загальної стратегічної мети, в сучасній фінансовій теорії та практиці визнано зростання ринкової вартості підприємницької структури. Досягнення цієї мети можливе за двох варіантів управління активами: максимізації дохідності за допустимого рівня ризиків або мінімізації ризиків за умови отримання прийнятного для власників банку рівня дохідності [1]. Основним видом активних операцій банків є кредитні

операції, які характеризуються значним рівнем кредитного ризику у сучасних умовах.

Кредитний ризик – це імовірність негативної зміни вартості активів, внаслідок неспроможності позичальників виконувати свої зобов'язання,щодо виплати процентів і основної суми боргу, відповідно до термінів і умов кредитної угоди[1]. Це, в свою чергу, може призвести до проблем в потоках грошових коштів і негативно відобразитися на ліквідності банку, а й від так на економічній безпеці банку.

Українська банківська система тільки з початку 2017 року перейшла на нові правила оцінки розміру кредитного ризику та визнання непрацюючих активів, зокрема кредитів, ухваливши регулятором постанову, яка нормативно встановила правила розрахунку кредитного ризику для банків [2]. До цього банки не прозоро відображали якість кредитного портфеля та активів, тому нормативні зміни які відбулись вважаємо позитивним зрушенням у підвищення рівня відкритості та достовірності даних, а від так сприятимуть підвищенню економічної безпеки банку.

З огляду на це, доцільно проаналізувати стан економічної безпеки банків, охарактеризувавши рівень кредитних ризиків по банківській системі в цілому.Як бачимо з таблиці 1 відбувається різке зростання рівня непрацюючих кредитів. Це свідчить про високий рівень кредитного ризику у банківській системі України, який тим самим чинить негативний вплив на економічну безпеку банку. Одними з причин зростання рівня кредитного ризику можна вважати зміну методології визначення непрацюючих кредитів, виключення позабалансових активів із розрахунку, та визнання реальної якості кредитів ПАТ «Приватбанком» після процесу націоналізації.

Таблиця 1

Динаміка кредитів і частки непрацюючих кредитів в активах банківської системи України, тис. грн. [3]

Показник	Станом на					
	01.02.2017	01.04.2017	01.06.2017	01.08.2017	01.10.2017	01.11.2017
Всі кредити,	823614	1032221	1016962	1020015	1042276	1055464

тис. грн.						
Непрацюючі кредити, тис. грн.	444 667	568816	573479	591530	588215	588466
Частка непрацюючих кредитів, %	53,99	55,11	56,39	57,99	56,44	55,75

Для підвищення рівня економічної безпеки банків пропонуємо:

1. впровадження банками цілісної діагностики кредитоспроможності позичальника, економічно доцільне структурування кредиту;
2. застосовування комплексного підходу до управління кредитними ризиками через диверсифікацію методів та інструментів (страхування, лімітування, забезпечення);
3. формування резервів на рівні окремого банку.

Отже, банківська система України характеризуються високим рівнем кредитного ризику, що негативно відображається на економічній безпеці банку, тому актуальною на сьогодні є розробка пропозицій та рекомендацій по поліпшенню засобів мінімізації кредитного ризику, широке практичне використання яких допоможе підвищити ефективність роботи банківських установ в Україні.

Список літератури

1. Іванова, Т. Г.Управління банківським портфелем активів: автореф. дис. канд. економ. наук : /Іванова Тетяна Георгіївна; Державний вищий навчальний заклад "Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана".– К.: [Б. В.], 2008.– 11.
2. Постанова НБУ №351 «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями» від 30.06.2016 року.[Електронний ресурс] // Режим доступу:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/PB16098.html

3. Показники банківської системи.[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article;jsessionid=8C8423E0B3FB0EE52F6A98FB6230FCBB?art_id=34661442&cat_id=34798593

Сичова А. О., (юридичний інститут, І курс)

ЗВИЧАЙ ЯК ДЖЕРЕЛО ПРАВА В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄС

ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ПРАВОВОГО ЗВИЧАЮ

Першою історичною формою права (джерелом) права є правовий звичай, під яким розуміється санкціоноване державою правило поведінки, яке утвердилось у суспільстві як простий звичай у результаті багаторазового повторення впродовж тривалого часу і яке стало традицією, тобто правило, яке передавалось від покоління до покоління до того часу, поки не потрапило в орбіту державних інтересів. Проте не кожний звичай стає правовим, а тільки той, який відповідає інтересам певної групи людей, тієї чи іншої соціальної спільноти або суспільства в цілому.

Поява соціальної нерівності, протилежних інтересів призводить до порушення звичаєвих правил поведінки окремими індивідами. Тому досягти обов’язкового виконання звичаїв можна було тільки шляхом надання їм захисту з боку держави методом санкціонування (визнання). Крім того, в результаті санкціонування державою звичай набуває загальнообов’язкового характеру щодо його виконання, що означає можливість не лише їх поширення на всіх суб’єктів, а й гарантування їх виконання з боку держави.

КОНЦЕПЦІЇ ТРАКТУВАННЯ ПРАВОВОГО ЗВИЧАЮ

Принципові розбіжності у трактуванні терміна звичаєве право перш за все зумовлено відмінністю уживання та розуміння цього терміна з етнографічної та юридичної сторін.

Перший тип визначень: звичаєве право – це сукупність історично вироблених і прийнятних суспільством неписаних норм, правил поведінки і взаємовідносин людей у різних галузях виробничого, громадсього і сімейного життя. Звичаєве право, як одна з форм суспільної свідомості, формувалася на основі звичаїв, які існували у певному суспільстві. З виникненням держави правлячі кола

пристосували звичаєве право до конкретних економічних і політичних умов, але визнавали тільки ті звичаї, які не суперечили інтересам і волі пануючих кіл. Розповсюдженим способом санкціонування норм звичаєвого права з боку держави був вибірковий метод дозволу або заборони керуватися при вирішенні різних справ тим чи іншим звичаєм. Як наслідок, багато норм правових звичаїв поступово втрачали свої позиції. Подібне бачення звичаєвого права мають українські етнографи, воно зустрічається у працях культурологів. Таку думку висловлювали і юристи в XIX ст.

Другий тип визначень: звичаєве право – система санкціонованих державою звичаїв правових, які є джерелом права у певній державі, місцевості або певної етнічної чи соціальної групи. Утворюється шляхом постійного дотримання упродовж тривалого періоду звичаїв нормативного характеру, відображає правову культуру і правову свідомість народу, а водночас й інтереси панівних верств суспільства. Подібну думку висловлюють дослідники нормативної етнографії.

Отже, принципова відмінність полягає у таких аспектах: писані чи неписані закони, санкціоновані державою чи несанкціоновані, чи принципове розрізнення звичаю і правового звичаю.

РОЛЬ ТА МІСЦЕ ПРАВОВОГО ЗВИЧАЮ У РІЗНИХ ПРАВОВИХ СИСТЕМАХ СВІТУ

У правових системах більшості сучасних країн правовий звичай відіграє незначну роль, здебільшого він служить врахуванню особливостей відносин в конкретних місцевостях чи в конкретних галузях діяльності.

В сучасний період звичаєве право більше поширене у країнах з релігійно-традиційною правовою сім’єю (країни Південно-Східної Азії, Африки, арабські країни). У латиноамериканських країнах правові звичаї використовуються як додаткове джерело права (Уругвай, Венесуела, Аргентина, Бразилія). У країнах романо-германської правової сім’ї правовий звичай застосовується у випадках, передбачених законом. Однак державно-нормативним регулюванням не охоплюються всі суспільні відносини, тому звичай зберігає своє значення в окремих сферах приватного, і навіть публічного права. Звичай міститься і серед

джерел англійського права. Проте у англосаксонській правовій системі він відіграє другорядне значення щодо прецеденту і законів.

ВТІЛЕННЯ ЗВИЧАЮ У ЗАКОНОДАВСТВІ УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄС

В Україні правовий звичай має статус субсидіарного (додаткового) джерела права.У Конституції України роль правового звичаю прямо не прописана, проте згідно зі ст. 11 КУ обов'язком держави є сприяння розвитку історичної свідомості, традицій української нації. Посилання на звичаї містяться в Цивільному кодексі України (ст. 7, 333, 526, 527, 529, 531, 538, 539, 613, 627, 630, 654 тощо). У Кодексі торговельного мореплавства України (ст. 6, 293, 295 тощо). В Сімейному кодексі України (ст. 11 тощо). У Господарському кодексі України (ст.32, 265, 344 тощо). Та інших нормативно-правових актах України.

Серед законодавчих актів Франції звичай знаходить своє відображення у «кутюмах» (найбільш відомими результатами кодифікації звичаєвого права стали збірники кутюмівБовезі, Орверні, Мена, Парижа, Бургундії, Бретані, Шампані, Нормандії, Орлеана тощо). У Німеччині звичаї містилися у нормативно-правових актах як «Саксонське зерцало», «Швабське зерцало», «Франконськезерцало» та ін. А також у окремих параграфах Німецького цивільного уложення. В Іспанії звичай міститься в Цивільному кодексі Іспанії.

Список літератури:

1. Загальна теорія держави і права : підруч. / М. С. Кельман, О. Г. Мурашин. - К. : Кондор, 2006. - 476 с. - ISBN 966-7982-99-8

2. Загальна теорія держави і права : підруч. / [М. В. Цвік, О. В. Петришин, Л. В. Авраменко та ін.] ; за ред. М. В. Цвіка, О. В. Петришина ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого. - Харків : Право, 2011. - 583 с. - Бібліогр.: с. 575-577. - ISBN 978-966-458-095-0

3. Загальна теорія держави і права: (основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції) : навч. посіб. / [О. Л. Копиленко, О. В. Зайчук, А. П. Заєць та ін. ; відп. ред. О. В. Зайчук, наук. ред. Н. М. Оніщенко] ; М-во освіти і науки України. - Вид. 2-ге, стер. - Київ : Юрінком Інтер, 2016. - 397 с. : табл. -

Авт. зазначено на звороті тит. арк. - Бібліогр.: с. 376-387. - Термінол. покажч.: с. 388-396. - Алф. покажч.: с. 397. - ISBN 978-966-667-662-0

4. Історія держави і права зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. М. Бостан, С. К. Бостан ; Запоріз. юрид. ін-т. - К. : Центр навчальної літератури, 2004. - 672 с. - ISBN 966-8365-07-0

Сідлецька К. А., (ф-т економіки та управління, магістрант)

МІЖНАРОДНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЦЕНТРІВ

Проаналізуємо питання системного протиріччя між наявністю в Україні потужного науково-дослідницького потенціалу і фахівців, здатних продукувати результати світового рівня, та недостатністю попиту на розробки наших науковців з боку власне вітчизняної економіки [1]. Зростання ролі суб'єктів створення нових знань зумовлено кількома причинами. Одна з них диктується логікою розвитку сучасної науки, яка породжує дедалі більше синтетичних напрямів, що включають як фундаментальні, так і прикладні дослідження і розробки. Процес посилення ролі дослідницьких центрів супроводжується активізацією співпраці з державою і бізнесом; інноваційна діяльність стає результатом цієї тісної взаємодії та праці інститутів, а не наслідком ініціативи з боку державних установ чи промисловості. Одним із свідчень перспективності розвитку науково-дослідних центрів в Україні є швидкий розвиток експортної сфери інформаційних технологій, обсяг якого міжнародними експертами оцінюється в 1 млрд доларів на рік, що випереджає аналогічні показники сусідніх країн-членів ЄС – Румунії, Польщі й Угорщини [2].

Наразі спробуємо зрозуміти, яких реальних результатів досягло для прикладу Управління міжнародного співробітництва та європейської інтеграції МОН України, яке займається програмою «Горизонт 2020». Що стосується чіткої участі у програмі українських учених, то вона - мізерна. Українськими організаціями було подано на розгляд 72 проекти, з них лише 3 відібрані для фінансування. Вони відхиляються. Згідно з висновками західних експертів, вони не актуальні

[3]. Науково-дослідні інститути для України – це terra incognita, незвідана територія, де не видно горизонту. Нині Україна продукує у 5 разів менше наукових праць, ніж Іран чи Туреччина. Бюджет дає «копійки» на дослідження, яких ледь вистачає на покриття мінімальних потреб вчених. При цьому таке важливе питання, як аудит та патентування нових технологій і розробок відкладається на завтрашній день. У реальному житті програма «Горизонт 2020» сприяє витоку наукових мізків України на Захід. Єдиний же спосіб зупинити еміграцію - це позбутися корупції, лібералізувати економіку і створити умови для роботи у себе в країні.

Окремо слід сказати про багаторічні заклинання представників наукової знаті про легендарні 1,7% ВВП на науку, яких жоден уряд не забезпечив. Справді, цю цифру закладено у відповідному законі, проте вона включає і небюджетне фінансування [5]. Реалізація міжнародної співпраці, інший приклад, установ НААН відбувалася за схемою формування спільних науково-технічних програм на базі науково-дослідницьких центрів, здобуття грантів, комерціалізації наукових розробок і, зокрема, технологій. Основою співробітництва є договірна практика (2015р.): 77 укладених угод, 26 грантів, підписантами документів контрактації є партнери з більш як 50 країн світу [6].

На території України до іноземних інвесторів застосовується національний режим інвестиційної діяльності, тобто надано рівні умови діяльності з вітчизняними інвесторами. Іноземні інвестиції в Україні не підлягають націоналізації. Буквально інкубатором для стартапів став київський Інститут кібернетики в КПІ, де працює один з провідних у світі фахівців професор Михайло Шлезінгер. На основі напрацювань Інституту був запущений стартап Viewdle, який згодом продали компанії Google за $40 млн.

В Україні високотехнологічний сектор в роки незалежності практично загинув і на перший план вийшли виробництва сировинного спрямування з низьким рівнем переробки ресурсів. У результаті не міг не знизитись попит на наукові дослідження та розробки, який наразі росте з-поза меж країни. При цьому питомі витрати на одного науковця у нас незрівнянно менші, ніж середньосвітові і дуже далекі від європейських стандартів.

Потрібне стимулювання технологічного розвитку та інвестицій у науку з боку держави, адже лишень коштами іноземних інвесторів не підняти наукоємність ВВП України до світових стандартів. У ряді європейських держав, навіть обкладають додатковими податками тих, хто не оновлює технологій або допускає надто низький рівень переробки сировинних ресурсів [4]. Значну користь як зміцненню обороноздатності країни, так і самій науково-дослідницькій діяльності могло б принести повніше використання її можливостей у військовій сфері (зауважимо, що в розвинених країнах до 20% оборонного бюджету інвестується в наукові дослідження та розробки). Також перспективними руслами для нашої країни є агро та IT-сектор. Відтак, продовжуємо надалі тенденцію брати приклад із західно-європейських, американських партнерів та колег із далекого сходу.

Список використаних джерел

1. Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2013 році: Щорічне послання Президента України до Верховної Ради України – К.: НІСД, 2013

2. Іщенко А.Ю. Інноваційні дослідницькі університети як чинник модернізації освітньо-наукової сфери та розбудови суспільства знань. / Іщенко А.Ю. // Вісник національного інституту стратегічних досліджень – 2016

3. Лопатіна І.С. Мізки на вивіз: куди і за скільки продають свій інтелект українці / Лопатіна І.С. // DAILY– 2016

4. Малицький Б.Г., Попович О.О. Наслідки політики «урізання» / Малицький Б.Г., Попович О.О. // Українська наука – 2016

5. Мейша С.А. Горизонт 2020 сприяє витоку мізків з України. Як цьому запобігти? // Інтернет-видання «Українська правда» – 2017

6. Черніга Р. С. Особливий шлях розвитку чи глибокий занепад? / Черніга Р.С. // Наука в Україні – 2015

Сіренко Я.С.,
(ф-т економіки та управління, магістрант)

ПІДВИЩЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ З УРАХУВАННЯМ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ

В умовах гібридної війни та започаткованих Урядом реформ формування спроможних територіальних громад є одним із головних завдань реформи децентралізації управління в Україні. Очевидно, що гібридна війна принесла не тільки військову агресію, а й значну агресію у фінансовій системі, яка спрямовується на знищення фінансової та банківської систем, руйнування промислових та соціальних об'єктів, а також інфраструктури. Насамперед, Україна зазнала втрат державного майна, що опинилося на непідконтрольній українській владі території і було націоналізоване країною-агресором РФ. Окрім того, за офіційними даними суттєво постраждали органи місцевого самоврядування у районах Луганської та Донецької областей, підконтрольних українській владі. Крім інфраструктури, криза також вплинула на кадрові ресурси – значним зменшенням кількості держслужбовців. Фахівці наголошують, що конфлікт 2014 року розпочався тоді, коли економіка Донбасу вже прийшла в занепад через тривалу системну неефективність та інституційні вади, тому загальні потреби за компонентом економічного відновлення оцінюються на рівні 135,5 млн. дол. США (табл.1).

Таблиця 1

Оцінка сукупних потреб у відновленні (млн. дол. США) [17]

Компонент відновлення	млн. дол. США	Компонент відновлення	млн. дол. США
Інфраструктура та соціальні послуги	**1257,7**	**Економічне відновлення**	**135,5**
Охорона здоров'я	184,2	Зайнятість	40,0
Освіта	9,7	Продуктивні сили та засоби існування	33,0
Соціальна допомога	329,4	Економічне планування на місцевому рівні	7,5
Енергетика	78,9	МСП та приватний сектор	30,0
Транспорт	558,2	Фінансові послуги	25,0
Водопостачання та водовідведення	40,1	**Соціальна стійкість, розбудова миру**	**126,8**
Довкілля	30,0		
Громадські будівлі та житло	27,2		

17 Панькова О. В. Концептуальні підходи до соціальної політики України за умов нестабільності / О. В. Панькова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// konceptualni_pidkhodi_do_socialnoji_politiki_ukrajini_za_umov_nestabilnosti/5-1-0-30

	Разом 1520,0

Окупація частини території Донецької та Луганської областей призвела до скорочення податкової бази та зростання видатків. В цей період пріоритетом фінансування були лише захищені статті видатків; збалансованість місцевих бюджетів забезпечувалась трансфертними коштами з державного бюджету, що обумовило посилення навантаження на центральний бюджетний фонд в умовах дефіциту фінансових ресурсів та дисбалансу державних фінансів.

Слід констатувати, що соціально-економічне відновлення територій вже розпочалося й відбувається нині в умовах бюджетної децентралізації, яка насамперед потребує розширення прав місцевих органів влади, зміцнення їх бюджетної самостійності й визначення відповідальності. Саме створені ОТГ на цих територіях взяли на себе відповідальність в цих складних умовах за реалізацію завдань й нині вже одержані перші результати щодо підвищення фінансової спроможності громад (табл. 2).

Таблиця 2

Порівняльні характеристики місцевих фінансів підконтрольних територій Донецької та Луганської областей[18]

	Донецька область.	Луганська область.
Доходи місцевих бюджетів без урахування трансфертів	Зменшилися з 12,5 млрд грн у 2013 р. до 9,7 у 2014 р. та 7,1 млрд грн у 2015 р.	Зменшилися з 4,5 млрд грн. у 2013 р. до 3,3 у 2014 р. та 2,2 млрд грн у 2015 р.
Податкові надходження до місцевих бюджетів	Скоротилися на -5,1 млрд грн (на -2,3 у 2014 р. та -2,7 у 2015 р.), в т.ч. надходження ПДФО скоротилися на -4,4 млрд грн. Видатки скоротилися з 20,1 млрд грн у 2013 р. до 13,7 млрд грн у 2015 р.	Скоротилися на -2,2 млрд грн (на -0,9 у 2014 р. та -1,3 у 2015 р.), в т.ч. надходження ПДФО – на -1,9 млрд грн. Видатки скоротилися з 9,3 млрд грн у 2013 р. до 4,5 млрд грн у 2015 р. (табл. 2.4., рис. 2.5.).
К-сть створених ОТГ	3 ОТГ – Лиманська, Октябрська та Черкаська – утворилися внаслідок об'єднання 20 місцевих рад (65 населених пунктів).	2 ОТГ – Білокуракинська та Новопсковська – утворилися внаслідок об'єднання 10 місцевих рад (30 населених пунктів).
Надходження власних доходів місцевих бюджетів (**ОТГ)**	За 9 місяців 2016 р. зросли у 1,4 рази (на 1,5 млрд грн) порівняно з аналогічним періодом минулого року (з 3,3 млрд грн до 4,8 млрд грн).	За 9 місяців 2016 р. зросли у 1,4 рази (на 0,4 млрд грн) порівняно з аналогічним періодом минулого року (з 1 млрд грн до 1,4 млрд грн).
Надходження доходів загального фонду місцевих бюджетів(**ОТГ)**	Зокрема 3-х ОТГ області (з урахуванням трансфертів з державного бюджету) склали 246 млн грн, що більше у 2 рази порівняно з надходженнями аналогічного періоду 2015 року до бюджетів місцевих рад, які увійшли до складу ОТГ.	Зокрема 2-х ОТГ області (з урахуванням трансфертів з державного бюджету) склали 77 млн грн, що більше в 7 разів порівняно з надходженнями аналогічного періоду 2015 року до бюджетів місцевих рад, які увійшли до складу ОТГ.
Надходження власних доходів місцевих бюджетів ОТГ	Зросли більше ніж у 2 рази (на 83 млн грн) порівняно з 9 місяцями 2015 року (з 60 млн грн до 143 млн грн).	Зросли більше ніж у 3 рази (на 28 млн грн) порівняно з 9 місяцями 2015 року (з 11 млн грн до 39 млн грн).

На наш погляд, ключову роль в усуненні прогалин, відновленні місцевої економіки та соціальної довіри має відігравати співробітництво між органами місцевого самоврядування, громадянським суспільством та приватним сектором.

18 Складено автором на основі аналітичної доповіді Національного інституту стратегічних досліджень «Фіскальна безпека україни в умовах гібридної війни: виклики, ризики, загрози та напрями реагування» - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http: niss.gov.ua

В даному контексті звертає на себе увагу досвід країн з високим рівнем бюджетної децентралізації, де органи місцевого самоврядування використовують додаткові можливості для зростання економіки відповідно до пріоритетів місцевого розвитку, що відображені у стратегіях регіонального розвитку та відповідних державних (національних) програмах (див. табл. 3)

Таблиця 3

Досвід зарубіжних країн [19]

	Досвід Іспанії	Досвід Великої Британії	**Досвід Португалії**
Основа децентралізації (рівень, розподіл повноважень)	Країна з високим рівнем фіскальної децентралізації. Це стосується головним чином сфери охорони здоров'я, освіти та соціальних послуг.	- Регіони, вже зараз мають певну фінансову автономію. - Витрати регіонального рівня поділяються на: ***децентралізовані витрати*** та ***недецентралізовані витрати.***	П'ять регіонів на материкові частині Португалії знаходяться у підпорядкуванні комісій з координації та регіонального розвитку. Вони залежать від національних дотацій та субсидій ЄС і не мають самостійного податкового органу.
Поділ податкової бази	Автономні громади несуть відповідальність за близько 35% консолідованих загальних державних витрат, Крім того, значна частка податкових надходжень і зборів передаються субнаціональним урядам: автономним громадам – близько 29% від загального обсягу консолідованих державних доходів, місцевому самоврядуванню - 15%. Відповідно решта 56% залишається в руках центрального уряду (2012 р.).	- Всі регіональні видатки, покриваються за рахунок податків та кредитів з боку уряду Об'єднаного королівства. -Місцеві податки, як правило, не перевищують 20% доходів місцевих бюджетів. Базою для оподаткування і в першому, і в другому випадку є нерухомість. - ***Всі інші податки*** переважно ***збираються централізовано.***	Регіональні уряди мають право витрачати 95% власних доходів[20]. Доходи автономних регіонів складаються з усіх податків, зборів, штрафів, пені та доплат, зібраних або створених на їхній території, у тому числі мита, митних зборів та інших зборів, що стягуються митними органами, такі як податки на бензин та інші нафтопродукти; товари; ПДВ і податки від продажу транспортних засобів.[21]
Податкові режими	**Для автономних громад (comunidades auto´nomas) в Іспанії діють податкові режими двох типів:** - Загальний режим для автономних громад («common regime»). - Спеціальний податковий режим («foral regime») для Наварри і Країни Басків.	Фіскальна система Об'єднаного королівства має два рівні: центральний та регіональний.	З 1980 р. Португалія має вільні економічні зони (ВЕЗ) - на Мадейрі і на Азорських островах. Підприємства, зареєстровані у цих зонах, користуються цілим рядом пільгових умов, зокрема: спрощення всіх митних процедур; вільний ввіз і вивіз товарів; вільне переміщення капіталу іноземних підприємств; пільгові ставки на корпоративні податки; звільнення від оподаткування доходів від видачі патентів, товарних знаків тощо.
Переваги та недоліки системи децентралізації	Оцінюючи переваги фіскальної децентралізації та її позитивних наслідків для стимулювання економічного розвитку в Іспанії, необхідно враховувати політичний та електоральний контекст протистояння по лінії «центр-регіони» (Каталонія). Оцінка викликів, що постали перед Іспанією у цьому зв'язку, - предмет окремого грунтовного дослідження та експертної дискусії.	***- Більшість регіонів мають суттєвий фіскальний дефіцит, який компенсується з центрального бюджету***. - Регіональна влада має повноваження щодо законодавчої ініціативи та у сфері витрат державних фондів. Дуже обмеженими є повноваження у частині отримання доходів від податків та залучення кредитних фінансових ресурсів.	Принцип національної солідарності зобов'язує державу брати на себе витрати для вирівнювання нерівномірного розвитку.

Аналіз досвіду стимулювання економічного розвитку європейських муніципалітетів дозволяє виокремити пакет ініціатив, потенційно релевантних

19 Fiscal decentralisation in the EU – main characteristics and implications for fiscal outcomes - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/economy_finance/events/2012/2012-11-27-workshop/pdf/fiscal_decentralisation_en.pdf

20 Territorial autonomy as a means of minority protection and conflict solution in the European experience - An overview and schematic comparison - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gfbv.it/3dossier/eu-min/autonomy.html

21 Inspiration Guide for Regional Decision-makers - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://aream.pt/files/2016/06/ENNEREG_RAM.pdf

для української перспективи та мають бути результативними і в умовах гібридних загроз: залучення бізнесу до надання комунальних послуг та модернізації об'єктів інфраструктури; розвиток міжмуніципального співробітництва; налагодження транскордонного співробітництва муніципалітетів; заохочення розвитку комунальних банків, кредитних спілок та будівельних товариств; використання ринкових інструментів залучення коштів у розвиток територій; управління місцевим боргом; податкові стимули для розвитку сільського та зеленого туризму.

Світовий досвід засвідчує, що загальна ефективність системи фінансового вирівнювання та бюджетного регулювання визначається не лише ступенем централізації або децентралізації бюджетної системи, наявністю чи відсутністю регулюючих податків, частками доходів і витрат центрального уряду, обсягом і способами надання фінансової допомоги, а насамперед збалансованою системою нормативно-правового забезпечення бюджетного процесу.

Отже, відновлення регіонів на сході, постраждалих від конфлікту, надає можливість зміцнення єдності країни. Надскладна фінансова ситуація, яка склалася в Україні, є першочерговою проблемою, яку потрібно вирішити передусім. Забезпечення перемоги на фінансовому полі у гібридній війні переліченими заходами не обмежується, але вони спроможні надати основний позитивний ефект. Утвердження основних європейських цінностей – верховенства права, демократичних процедур прийняття рішень, свободи та поваги до особистості, рівності та справедливості – у державній фіскальній (і не тільки) політиці стане найкращою протидією гібридних загроз від північного сусіда-агресора, а також основою розбудови фінансово спроможних територіальних громад у стратегічній перспективі.

Література:

1. Fiscal decentralisation in the EU – main characteristics and implications for fiscal outcomes - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/economy_finance/events/2012/2012-11-27-workshop/pdf/fiscal_decentralisation_en.pdf
2. Inspiration Guide for Regional Decision-makers - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://aream.pt/files/2016/06/ENNEREG_RAM.pdf

3. Territorial autonomy as a means of minority protection and conflict solution in the European experience - An overview and schematic comparison - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.gfbv.it/3dossier/eu-min/autonomy.html
4. Аналітична доповідь Національного інституту стратегічних досліджень «Фіскальна безпека україни в умовах гібридної війни: виклики, ризики, загрози та напрями реагування» - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http: niss.gov.ua
5. Панькова О. В. Концептуальні підходи до соціальної політики України за умов нестабільності / О. В. Панькова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http:// konceptualni_pidkhodi_do_socialnoji_politiki_ukrajini_ za_umov_nestabilnosti/5-1-0-30

Сітало М.В., (ф-т маркетингу, ІІІ курс)

АНАЛІЗ РОЗВИТКУ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ

Майже всі країни світу сьогодні мають тенденцію до глобалізації, яскравим прикладом чого є широке застосування блокчейну. Ця технологія об’єднує комп’ютерну мережу всього світу заради ідеї створення безпечної, альтернативної сучасній фінансовій системі, надійнішої та простішої - системи розрахунків та ведення господарської діяльності.

Історичний розвиток технології блокчейну розпочався в 2008 році, коли банківська система привела до кризи весь світ. Тоді, невідомий і до нині, Сатоши Накамото придумав технологію блокчейн, яка використовує елементи криптографії, для максимальної надійності його функціонування. Коротко описуючи цю технологію, можна сказати, «що кожен знає про кожного». Наприклад, коли Аня, Юля, Максим кладуть в банк на депозит гроші, то тільки банк знає в кого скільки і обіцяє виплатити кожному всю суму. Коли ж Аня, Юля і Максим вирішують застосувати до їхніх активів технологію блокчейн, то вони мають один загальний баланс, в якому написано у кого який вклад. І тому будь-яка крадіжка чи підробка неможлива, тому що нізвідки баланс не може

поповнитись. І Аня, Юля і Максим стоять перед вибором, зберігати активи в банку який обіцяє виплатити, чи в блокчейні, який просто не може не виплатити.

Для того щоб баланси у чомусь вимірювались 3 січня 2009 року була придумана перша криптовалюта, яка отримала назву Біткоін. Сьогодні вже існує 1568 видів криптовалют [1], з яких важливими, на мій погляд, є близько 20. Великий внесок в розвиток криптоекономіки зробив Ефіріум, який дозволив реальному бізнесу заключати старт-контракти, які вирішують проблему довіри між партнерами і допомагає їм в цьому "велика четвірка" аудиторських компаній. Компанія Ріппл, вже заключила перші договори з банками Японії, Австралії, США, Англії на предмет міжбанківських операцій за допомогою блокчейну. Японська криптовалюта НЕМ, використовує свою потужну мережу користувачів, які підтримують її безпеку та надійність для надання такої же безпеки малому та середньому бізнесу, який хоче мати свій блокчейн для корпаративних цілей, але не має можливості побудувати його. Російська розробка Вейвс дозволяє кожному бажаючому створити власні токени (криптовалюта на базі іншої криптовалюти), абсолютно для будь-яких цілей. Наприклад, Сергій – художник. І він випускає свої Сергійкоіни, цінність яких він закладає сам, це може бути або година його малювання, або картина, або квиток на відвідування галереї. І купуючи один Сергійкоін, покупець отримує ту цінність, яку заклав автор. Тільки блокчейн дозволяє це робити відкрито, чесно і без махінацій.

Кількість користувачів криптовалютою важко визначити, тому що практично неможливо дізнатися володіє людина криптовалютой чи ні. Приблизно можна порахувати їх, порахувавши кількість криптовалютних гаманців. За даними Кембриджського університету, станом на 2016 рік їх близько 35 мільйонів [2]. Для порівняння в 2013 році їх було 8 мільйонів. І ця кількість невпинно зростає разом ціною на Біткоін (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка зміни ціни на Біткоін за 2012-2018 рр., дол. США

Рік	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ціна на Біткоін	6	122	656	250	575	2500	7800

Складно на основі даних coinmarketcap.com[1]

Держави також слідують тренду - і країни ЄС, США, Канада, Японія, Великобританія повністю легалізували всі операції з криптовалютою. А Німеччина, Філіппіни та Японія взагалі визнали Біткоін законним платіжним засобом і регулюють їх як звичайні фіатні валюти.

Проаналізувавши криповалютний ринок півроку назад і продовжуючи його моніторити, можу сказати що це явище гідне уваги і рано чи пізно воно займе своє місце у світовій економіці. Його по праву називають новим Інтернетом.

Список літератури

1. https://coinmarketcap.com
2. Michel Rauchs and Dr Garrick Hileman "Global Cryptocurrency Benchmarking Study"

Скрипченко К.Г (ф-т фінансів, магістрант)

ЕКОНОМІЧНІ НОРМАТИВИ ТА ЇХ ДОТРИМАННЯ КОМЕРЦІЙНИМИ БАНКАМИ УКРАЇНИ

Банківська діяльність впливає на формування пропозиції грошей і може впливати на ринкову кон'юнктуру в цілому. Тому стабільність банківської системи є важливим елементом у забезпеченні економічного зростання країни. Важливу роль у забезпечені стабільності відіграє НБУ, який через систему заходів та методів здійснює регулювання та нагляд за банківською діяльністю. Одним з інструментів банківського нагляду є встановлення економічних нормативів, дотримання яких банками є обов'язковим. Не дотримання банками економічних нормативів діяльності належить до суттєвих порушень, що потребують відповідного втручання з боку органів банківського нагляду.

Економічні нормативи діяльності банків – показники, встановлені Національним банком України з метою регулювання банківської діяльності на основі безвиїзного нагляду для здійснення моніторингу діяльності окремих банків і банківської системи в цілому [1].

Національний банк України встановлює наступні економічні нормативи, що є обов'язковими до виконання всіма банками [1]:

1. Нормативи капіталу:

• Мінімального розміру регулятивного капіталу (Н1) – 500 мільйонів гривень

• достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2)–не менше ніж 10%

• достатності основного капіталу (Н3)– не менше ніж 7%

2. Нормативи ліквідності:

• миттєва ліквідність(Н4) – не менше ніж 20%

• поточна ліквідність(Н5)– не менше ніж 40 %

• короткострокова ліквідність(Н6) – не менше ніж 60 %

• коефіцієнт покриття ліквідністю (LCR)

3. Нормативи кредитного ризику:

• максимального розміру кредитного ризику на одного контрагента (Н7)– не має перевищувати 25 %

• великих кредитних ризиків (Н8) – не має перевищувати 8-кратний розмір регулятивного капіталу

• максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов'язаними з банком особами (Н9) –не має перевищувати 25 %

4. Нормативи інвестування:

• інвестування в цінні папери окремо за кожною установою (Н11) – не має перевищувати 15%

• загальної суми інвестування – Н12– не має перевищувати 60%.

Порядок розрахунку економічних нормативів регулюється Положенням НБУ N315 «Про схвалення Методики розрахунку економічних нормативів регулювання діяльності банків в Україні».

Згідно статистичних даних НБУ, банки дотримуються значень економічних нормативів. Але у 2016 році виникла проблема порушення граничного значення Н9, який було введено 08.06.2015. Це відображає одну з негативних особливостей української банківської системи – надання «партнерських кредитів». Такі кредити зазвичай не повертаються, а списуються як безнадійні. Це в свою чергу погіршує якість кредитного портфеля та активів загалом. Такі кредити є одним із каналів

реалізації стратегії «легалізації доходів». Також варто звернути увагу на групу нормативів інвестування, фактичні значення яких не тільки не перевищують нормативні, але і перебувають на низькому рівні. Це свідчить про те, що банки України не є активними інвесторами на ринку цінних паперів.

Проведений аналіз дотримання банками економічних нормативів свідчить, що в основному банки їх дотримуються. Спостерігається порушення дотримання нормативу максимального розміру кредитного ризику за операціями з пов’язаними з банком особами. Не зважаючи на те, що банки в основному виконують економічні нормативи, банківська система України перебуває у кризовому стані. Отже, можна говорити про те, що дотримання економічних нормативів не є ознакою надійності банку. Поясненням цього можуть бути ряд чинників. Так, звітність по виконанню нормативів подається до НБУ комерційними банками на певну дату. Це дає змогу останнім здійснювати або затримувати проведення певних операцій для підтримання активів або пасивів на певному значені. НБУ здійснює контроль за дотриманням економічних нормативів шляхом здійснення безвиїзного нагляду, тобто на основі аналізу звітів комерційних банків і в цьому випадку існує ймовірність отримання недостовірної інформації. За порушення економічних нормативів НБУ може застосовувати до банків такі заходи впливу: накладати на банк штраф у сумі не більше 1% від зареєстрованого статутного капіталу і застосовуватися письмове застереження або укладення письмової угоди з банком, за якою банк зобов'язується вжити заходів для усунення порушень. Ці заходи впливу, що застосовуються до банку-порушника не впливають або несуть незначний вплив на фінансовий стан банку. Порогові значення економічних нормативів є або дуже високими, або навпаки низькими, а тому можуть бути виконані навіть проблемними банками, що свідчить про їх низьку ефективність.

Отже, для дотримання економічних нормативів комерційні банки України використовуються різні методи. Виявлено, що дотримання економічних нормативів не відображає реального стану справ у банку, а в кризових ситуаціях банк використовує їх для приховування реальних масштабів втрат. Тому підхід НБУ до їх визначення та перевірки повинен бути кардинально змінений.

Список літератури:

1. Інструкція НБУ про порядок регулювання діяльності банків в Україні від 28.08.2001 № 368 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01/page

Слівінський В.В. (ф-т фінансів, IV курс)

ПРОБЛЕМАТИКА БЛОКУВАННЯ ПОДАТКОВИХ НАКЛАДНИХ В УКРАЇНІ

Систему блокування податкових накладних було запроваджено у липні 2017 року з метою припинення зловживань щодо формування незаконного податкового кредиту недобросовісними платниками податків. Блокування лишало змоги реєструвати податкові накладні в тому випадку, якщо постачальник господарську операцію, зазначену у відповідній накладній, не здійснював, оскільки така схема стала проблемою.

Однак, перша версія блокування замість подолання зловживань здебільшого лише спричинила появу нових. По-перше, проблема із фіктивними операціями лишилась невирішеною. Недобросовісні платники швидко адаптувались до затверджених Кабміном критеріїв оцінки ризиків реєстрації накладних і користувались прогалинами механізму. По-друге, у підрозділах Державної фіскальної служби України фізично не встигали розглядати матеріли, які надходили від платників податків, що фактично зупиняло господарську діяльність останніх. По-третє, у квитанції зазвичай не зазначали конкретні критерії, на підставі яких реєстрацію накладної було зупинено. У підсумку платник не розумів, які ж саме документи необхідно подати у Державну фіскальну службу для успішної реєстрації. По-четверте, такий механізм не дав змоги розмежувати сумлінних платників податків та шахраїв, внаслідок чого помилково зупинили реєстрацію багатьох суб’єктів господарювання, - навіть тих, чиї операції були прозорими. Більше того, моніторинг ризикових операцій було побудовано так, що до нього не потрапляли великі платники податків. Отже,

основний тягар від наслідків роботи системи випав саме на долю дрібного й середнього бізнесу.

І найголовніше - держава так і не забезпечила на практиці обіцяну сумлінним платникам ПДВ перевагу, в обмін на жорсткі заходи щодо зупинення реєстрації податкових накладних, а саме безумовне підтвердження права на податковий кредит для платника податку. Тобто якщо відповідну податкову накладну було заблоковано, то покупець по суті не мав права нарахувати собі відповідний податковий кредит.

Таблиця 1

Кількість заблокованих Державною фіскальною службою податкових накладних за період 01.07 – 30.09.17 [4]

Всього податкових накладних / розрахунків коригування, поданих на реєстрацію в ЄРПН та які стали об'єктом автоматизованого моніторингу Системи моніторингу критеріїв оцінки ризику		**Реєстрацію ПН/РК зупинено**			
		Всього зупинені, з них:	по яких подані письмові пояснення та копії документів	знаходяться на розгляді комісії ДФС	комісією ДФС прийнято рішення про реєстрацію ПН/РК в ЄРПН
Кількість платників податку	185035	14710	6146	2032	6740
Кількість ПН/РК	62866581	372674	125146	10238	105751
Сума ПДВ, тис. грн	354159871,2	7606464,7	2759490,4	380541,5	2000844,7

Згідно із даними Табл. 1, після впровадження нового механізму Державна фіскальна служба за 3 місяці встигла прийняти рішення про розблокування лише 28,4% всіх заблокованих податкових накладних, у той час як 33,6% від цього числа податкових накладних очікували на розблокування, і лише 8,9% з них отримали відмову після надання копій документів. Також фізично комісія Державної фіскальної служби встигала розглядати лише 2,7% від заблокованих накладних, кількість яких збільшувалась.

При цьому, кажуть самі платники податків, розблокування накладних відбувалось швидше, якщо у суб’єкта господарювання була довірена особа у органі ДФСУ, що дає змогу припустити про поширення корупції у службі.

Також було проведено опитування серед платників податків. Кількість опитуваних дорівнює 203 особи. Опитування показало, що у 44,3% випадків накладні не блокуються, у 23,6% - блокуються частково, у 3,4 та 16,3% - блокуються повністю та більшість накладних відповідно. Із кількості заблокованих накладних, 52,3% платників займаються торгівлею, 21,2% - працюють у сфері промисловості, 7,6% - будівництва. [5]

Через проблеми, наведені вище, Верховна Рада України прийняла Закон № 2245-VIII від 07.12.2017 р., яким застосування процедури зупинення реєстрації податкових накладних було переведено в тестовий режим до 1 березня 2018 року. [1]

Кабінет Міністрів України прийняв Постанову від 21 лютого 2018 р. № 117, якою оголосив про втрату чинності Постанов №190 від 29.03.2017 р. та № 485 від 04.07.2017 р.; та початком дії оновленого механізму від 18.03.2018 р. [2]

Про ефективність прийнятих рішень Кабміну та Верховної Ради можна буде говорити лише через деякий час. Варто зазначити, що кількість помилково заблокованих податкових накладних поки що невелика, тому повертатись до попередньої системи 2016 року немає сенсу. Іншою альтернативою є прийняття законопроекту № 7115, який не передбачає відмови у блокування податкових накладних, а передає її у руки керівників обласних управлінь Державної фіскальної служби. [3]

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2018 році» від 07.12.2017 р. № 2245 – VIII. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2245-19

2. Постанова «Про затвердження порядків з питань зупинення реєстрації податкової накладної / розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних» від 21.03.2018 р. № 117. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/117-2018-%D0%BF#n18

3. Законопроект від 15.09.2017 р. № 7115. Електронний ресурс. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62549

4. Лист від ДФСУ від 09.10.2017 р. N 13296/Д/99-99-07-05-02-14 // Електронний ресурс. - Режим доступу: https://www.profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/11298-13296-17.html

5. Опитування платників податків. Електронний ресурс. – Режим доступу: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeBN5oHPez13nGAceJzgI7gwnkc_i3iKXhF7fiq0cXjA9h-Hw/viewanalytics

Сліпенька А.Ю., (ф-т обліку та податкового менеджменту, III курс)

УПРАВЛІНСЬКИЙ АНАЛІЗ ЯК ТЕХНОЛОГІЯ ОБҐРУНТУВАННЯ РІШЕНЬ ТА МАКСИМІЗАЦІЇ ПРИБУТКУ

Управлінський аналіз – це комплексний аналіз внутрішніх ресурсів і зовнішніх можливостей підприємства, спрямований на оцінку поточного стану бізнесу, його сильних і слабких сторін, виявлення стратегічних проблем [1, с.12]; це аналіз діяльності підприємства, який здійснюється з метою прийняття оптимальних управлінських рішень [2]. Метою управлінського аналізу є надання інформації власникам і іншим зацікавленим особам для прийняття управлінських рішень, вибору варіантів розвитку, визначення стратегічних пріоритетів діяльності суб’єкта господарювання [3].

Управлінський аналіз допомагає приймати різні види рішень, такі як: збутові, адміністративні, цінові, виробничі, фінансові тощо. Завдяки йому підприємства можуть мінімізувати свої витрати на різні види діяльності та максимізувати свій прибуток. Головними складовими механізму розробки управлінських рішень є: збір, опрацювання й аналіз інформації; виявлення і чітке формулювання проблем (невідповідності, протиріччя, диспропорції), всебічна й оперативна їхня оцінка; обґрунтування напрямків впливу, постановка конкретних цілей і задач, виявлення реальних можливостей їх досягнення; цілеспрямована розробка варіантів рішення, відсів явно нераціональних; визначення кількісних значень показників, що

характеризують варіанти в залежності від прогнозованих ситуацій; порівняння альтернатив (варіантів) по показниках, добір найкращих; аналіз обґрунтувань варіантів з урахуванням якості інформації; вивчення очікуваних результатів і можливих наслідків реалізації альтернатив; вибір альтернативи, що найбільшою мірою відповідає поставленим задачам і цілям.

Визначення можливих варіантів ухвалення рішення, як правило, - це творчий етап. Але є один варіант, який майже завжди є в будь-якому списку: не ухвалювати рішення взагалі. Іноді оптимальним варіантом буде відкладення ухвалення рішення, щоб отримати більше часу для накопичення нових матеріалів. Для того, щоб розібратися в важливості управлінського аналізу ми розглянемо деякі види рішень.

Сутність виробничого рішення полягає у мінімізації витрат. Виробничі рішення можуть прийматися щодо: вибору постачальника; при заготівлі виробничих запасів; обсягу виготовленої продукції; про доцільність отримання знижки тощо. Виробниче рішення може прийматися при умовах: наявності достовірної інформації та невизначеності інформації. Асортиментні рішення приймаються щодо: скорочення (збільшення) обсягу асортименту або скорочення (збільшення) кількості номенклатури, зняття їх з виробництва з метою максимізувати прибуток і мінімізувати витрати. Прийняття цінових рішень включає: аналіз цінової еластичності попиту покупців; порівняльний аналіз цінової пропозиції конкурентів. На прийняття цінових рішень впливають форми цінової поведінки: цінові лідери (унікальна продукція), цінові послідовники (продукція масового виробництва).

Прийняття збутових рішень включає: аналіз територіальної структури ринку збуту; аналіз процесу транспортування готової продукції; аналіз договірних взаємовідносин з покупцями. Адміністративні рішення приймаються щодо: управління персоналом, кадрової політики тощо. Прийняття рішення у сфері управління персоналом включає: аналіз кадрової політики; аналіз соціальної політики; аналіз компенсаційної політики. Прийняття рішення щодо реалізації кадрової політики включає: аналіз структури та руху персоналу; аналіз використання робочого часу; аналіз навчання і розвитку персоналу.

Внутрішні користувачі, проводячи аналіз або контролюючи його проведення, можуть в міру своїх повноважень одержувати будь-яку інформацію, що стосується поточної діяльності і перспектив підприємства. Тому проведення управлінського аналізу дозволяє більш чітко управляти ресурсами організації, орієнтуючи їх на кінцеві результати. У процесі такого аналізу необхідно виявити відповідність внутрішніх ресурсів і можливостей бізнесу стратегічним завданням.

Список літератури:

1. Вахрушина М.А. Управленческий анализ: учеб.пособ. / М.А.Вахрушина. - М.: Омега-Л, 2010. – 399 с.
2. Тринка Л. И. Управленческий анализ как самостоятельный элемент управленческого учета / Л. И.Тринка, И. И. Голотина // Научный вестник ЮИМ. - 2013. – №4. - С.43-45.
3. Шапорова О.А. Управленческий анализ в системе комплексного анализа деятельности предприятия / О.А. Шапорова, Е.А. Тюхова // Российское предпринимательство. – 2011. - № 6 (1). – С.70 -76.

Смакула Я. Р. (ф-т фінансів, IV курс)

ОЦІНКА РУШІЙНИХ СИЛ ТА ГАЛЬМІВНИХ ФАКТОРІВ НА ШЛЯХУ ДО СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Розвиток України, як держави, залежить від багатьох факторів, не лише внутрішніх, а й зовнішніх, так як характер взаємовідносин зі всіма учасниками ринку є відображенням реалій в державі.

15 вересня 2017 року - Уряд України представив Національну доповідь “Цілі сталого розвитку: Україна”, яка визначає базові показники для досягнення Цілей сталого розвитку (ЦСР). У доповіді представлені результати адаптації 17 глобальних ЦСР з урахуванням специфіки національного розвитку.

Глобальні Цілі сталого розвитку були затверджені у 2015 році на саміті ООН з питань сталого розвитку. За ініціативи Уряду України та за сприяння системи ООН в Україні протягом року тривав відкритий та інклюзивний процес адаптації ЦСР. Беручи до уваги принцип “нікого не залишити осторонь” та використовуючи широкий спектр інформаційних, статистичних та аналітичних матеріалів, була розроблена національна система ЦСР (86 завдань розвитку та 172 показники для моніторингу їх виконання) [1].

Виходячи з сучасних реалій української економіки, дані цілі можуть бути корисними, та визначити вектор дій на найближчий період, а саме простимулювати до конкретних законопроектів. На шляху до сталого розвитку існує ряд як рушійних сил, так і гальмівних, що можуть повернути очікувані результати в інше русло. Для прикладу, було проведено порівняльний аналіз трьох цілей, де чітко можна прослідкувати проблематику даного питання (див. табл.1).

Таблиця 1

Порівняльний аналіз трьох цілей ЦСР 2016-2020 рр.

Ціль	Рушійні фактори	Гальмівні фактори
Якісна освіта	- Бажання вчитись сучасної молоді; - Викладачі-модернізатори; - Вільний доступ до ресурсів; - Орієнтир практиків на світові тенденції; - Гнучкість студентів, дітей до змін в навчальних програмах тощо.	- В більшості випадків, застаріла база; - Викладачі-консерватори; - Не конкурента заробітна плата для викладача та його позиція на ринку праці; - Недостатність ресурсів для модернізації навчального простору тощо.
Промисловість, інновації, інфраструктура	- Підприємці-інноватори; - Відкритість до нововведень; - Можливості для підвищення рівня кваліфікації тощо.	- Значний тіньовий сектор; - Застаріле обладнання; - Низька конкурентноспро-можність; - Нестабільність економіки тощо
Сталий розвиток міст та громад	- Активне населення; - Збільшення кількості громад; - Запровадження самофінансування для досягнення цілей; - Ресурсна база для розвитку рекреаційного сектору; - Розбудова великих міст тощо.	- Недостатність коштів для фінансування проектів; - Викривлення застосування програмно-цільового методу; - Агресивна поведінка деяких прошарків населення; - Висока ціна житла та інноваційних технологій тощо.

Джерело: складено автором на основі досліджених джерел [1].

З огляду на деякі з цілей, такі як пом'якшення наслідків зміни клімату, захист та відновлення екосистем чи ціль щодо збереження морських ресурсів, виникає питання реальних дій стосовно даних проблем в Україні протягом 26 років і чи можливо це змінити за короткий проміжок часу. До того ж даний вектор є проблемним з точки зору фінансування, адже в короткостроковій перспективі, ймовірність фінансування на високому рівні даних цілей є мізерною. Тобто, поставлені цілі не повністю відповідають тим ресурсам та можливостям, які має держава, що дещо змінює сутність даної програми.

Проте, найбільша проблема у тому, що більшість чинних стратегічних документів не мають планів реалізації, як наприклад Стратегія національної безпеки України та Стратегія розвитку інформаційного суспільства в Україні, тому ті завдання, що закладені у них – під загрозою невиконання.

На сьогодні, відсутні стратегічні документи за такими напрямами: заохочення інвестицій, протидія корупції, легалізація доходів, протидія насильству, подолання конфлікту та відбудова Донбасу тощо. Програмні документи у цих сферах існували, проте у 2017 р. термін їхньої дії завершився, а нових прийнято так і не було. Тому реалізація Цілей по цих напрямках може бути зірвана.

Для моніторингу виконання завдань ЦСР потрібно створити відповідні профільні органи за участю усіх зацікавлених осіб, які б контролювали впровадження Цілей сталого розвитку. Необхідно щорічно проводити форум для обговорення досягнутих за рік результатів. І для того, щоб мати чітке явлення про реальні результати виконання завдань ЦСР треба удосконалити систему національної статистики, зробивши її більш точною і запровадивши передові технології обробки даних [2].

Але з іншої точки зору, конкретизація напрямків, полегшує роботу уряду загалом, адже інколи простіше вводити нововведення, при цьому оминувши ряд тих етапів, що були пройдені іншими країнами, це дає можливість перш за все зменшити витрати та збільшити очікуваний ефект. Тому вдале використання рушійних сил та максимальна мінімізація гальмівних може призвести до позитивного результату загалом.

Список літератури

1. Цілі сталого розвитку 2016-2030 [Електронний ресурс] // United Nations Ukraine. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku.

2. Чи досягне Україна Цілей сталого розвитку? [Електронний ресурс] // Інститут суспільно-економічних досліджень. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://iser.org.ua/analitika/chi-dosiagne-ukrayina-tsilei-stalogo-rozvitku.

Соболь Д.О.,

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, I курс)

ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РОЗБУДОВИ «ЗЕЛЕНОЇ ЕКОНОМІКИ» В УКРАЇНІ

Термін «зелена економіка» вперше був введений в обіг у 1989 році у доводі, представленій групою економістів-екологів (Девід Пірс, Аніл Марканді, Едвард Барбье) для уряду Об‘єднаного Королівства в рамках консультацій з приводу забезпечення сталого розвитку та його вимірювання. Сьогодні концепція «зеленої економіки» уособлює економічне зростання у поєднанні з екологічною стійкістю, а саме ефективним використанням природних ресурсів,що дозволить максимально задовольнити інтереси суспільства. Не дивлячись на більш ніж 20-річну історію концепції, вона залишається відкритою для дискусій і продовжує розвиватись. Тому дослідження досвіду високорозвинутих країн з публічного управління для розбудови «зеленої економіки» в Україні є актуальним.

Метою дослідження є визначення найкращих механізмів публічного управління країн з ринковою економікою для запровадження розбудови «зеленої економіки» в Україні.

Сьогодні багато країн світу в своїй національній політиці і стратегії розвитку все більше використовують інструменти саме «зеленої економіки». Візьмемо для прикладу США, що входять в топ-5 країн світу за обсягами інвестицій у

відновлювану енергетику, у 2016 році країна залучила 46 млрд. доларів у «зелені» проекти.

Крім того, США посідає 2-ге місце у світі після Китаю за загальною потужністю відновлюваної енергетики. Щодо країн Європи,то практично всі країни ЄС розробили нові «зелені» заходи у сфері енергетики, розвитку громадського транспорту та інфраструктури, будівництва екоміст, а також розробки систем утилізації автомобілів. Екологічний сектор економіки ЄС складає близько 300 млдр євро на рік (2,5% ВВП). 25% всіх інвестицій ЄС направлені на розвиток «зелених» технологій. Стратегія ЄС до 2020 року передбачає інтеграцію елементів «зеленої» економіки в стратегії розвитку економіки і зайнятості. Важливим кроком до «озеленення економіки» є переробка відходів. Серед таких країн-лідерів по утилізації сміття як Німмеччина ,Швейцарія та Норвегія , почесне місце займає Швеція . 99% сміття всієї країни використовується або як паливо, або як сировину для виробництва.

Зосередившись на аналізі механізму розбудови «зеленої економіки» в Україні, можна сказати, що питання переходу України на засади зеленої економіки залишається відкритим - головними та беззаперечними фактами тут можуть стати наступні дані: сьогодні Україна займає 87 місце серед країн світу за Індексом якості навколишнього середовища. На території країни знаходиться 1,2 млн тонн відходів, із яких близько 75% належить до 3 класу небезпеки. За рівнем раціонального використання водних ресурсів Україна знаходиться на 95 місці серед 122 країн світу, відповідно до звіту ЮНЕСКО. Рівень техногенного навантаження в цілому по країні в 4-5 разів перевищує аналогічні показники інших країн.

Підготовка проекту Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 року» базувалась на прийнятті пропозицій, спрямованих на «екологізацію» усіх галузей економіки та упровадження таких інструментів «зеленої» економіки, як органічне сільськогосподарське виробництво, «зелене» будівництво, технології чистішого виробництва, «зелені» закупівлі у приватному та державному секторах. Починає впроваджуватись концепція «зеленої економіки» і в окремих регіонах, зокрема, в

Дніпропетровській області.

Проте, однією з найбільших перешкод на шляху до сталого розвитку є великі підприємства-забруднювачі, які використовують олігархічне лоббі для протидії впровадженню енергозберігаючих технологій і розвитку відновлюваних джерел енергії. Україна сьогодні потребує змін економічної моделі – від поступової модернізації або закриття великих підприємств-забруднювачів до підтримки малого і середнього бізнесу, який зазвичай є більш “зеленим”.

Одним з таких важливих кроків до впровадження «зеленої економіки» є проект закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку сфери виробництва рідкого палива з біомаси та впровадження критеріїв сталості рідкого палива з біомаси та біогазу, призначеного для використання в галузі транспорту» від 20.03.2018 року.

Отже, трансформація промисловості у більш «зелену» та ресурсоефективну з низькими викидами і відходами є ключовим компонентом «озеленення» економіки країни. Прийняття обґрунтованих управлінських рішень щодо розвитку зеленої економіки на всіх рівнях потребує відповідної статистичної інформації, адже існуючі класифікації лише частково відображають стан та розвиток «зеленої економіки».

Тому необхідною є розробка та впровадження системи індикаторів для підтримки прийняття управлінських рішень щодо стану та розвитку «зеленої економіки» в Україні.

Література:

1. Стан і перспективи розвитку зеленої економіки та зеленого бізнесу в Україні. Аналітична доповідь. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.cci.donbass.com/images/stories/file/Static/ecology/Otchet_zelenyj_biz.doc

2. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку сфери виробництва рідкого палива..» від 20.03.2018 № 2351-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62987

3. UNIDO. Green Industry Initiative. United Nations Industrial Development

Organisation [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.unido.org/what-we-do/environment/ resource-efficient-and-low-carbon-industrial-production/greenindustry/green-industry-initiative.html

4. The Environmental Performance Index 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://epi.envirocenter.yale.edu/

Собченко А.В., (ф-т маркетингу, ІІІ курс)

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ФІРМИ

Для того, щоб успішно виживати в довгостроковій перспективі, підприємство повинно вміти передбачати які труднощі можуть виникнути на його шляху в майбутньому і які нові можливості можуть відкритися для нього. Адекватна інформаційно-методична база є необхідною умовою якісного проведення аналізу фінансового стану. Ці питання є об’єктом уваги як спеціалістів-практиків, так і теоретиків. Так, вагомий внесок у розвиток теорії та методології економічного аналізу та удосконалення його інформаційного забезпечення внесли такі вчені як: М.І.Баканов, С.Б.Барнгольц, Л. А. Бернстайн, І. А. Бланк, Ф.Ф.Бутинець, А.І.Гінзбург, Є.Є.Іонін, Т. Д. Косова, Р. О. Костирко, І.Д.Лазаришина, Л. А. Лахтіонова, Є. В. Мних, І.М.Парасій-Вергуненко, Г. В. Савицька, В.І.Самборський В. М. Серединська, М.Г.Чумаченко, А.Д.Шеремет, С.І. Шкарабан та ін.

Саме аналітична підсистема являє собою основу для вироблення оптимальних економічних рішень для управління. Як зазначає Парасій-Вергуненко І.М., «ціль економічного аналізу, передусім, визначається ціллю даної системи управління, функцією якою він є»[1, с.329]. Вона дає змогу вчасно побачити тенденції розвитку як негативних, так і прогресивних явищ.

Водночас, необхідно зазначити, що розгляд аналізу фінансового стану в контексті системи управління підприємством досліджено недостатньо. Усе це привело до потреби вдосконалення за такими напрямками: розвиток теоретичної бази, спрямований на вдосконалення складових елементів забезпечення аналізу (зокрема інформаційного та методичного забезпечення); поширення його

практичного використання стає можливим завдяки підвищенню ефективності управлінських рішень на підставі їх наукового обґрунтування [2, с.198].

Метою оцінки фінансового стану підприємства є аналіз фінансової спроможності підприємства, а також розробка і реалізація заходів, спрямованих на швидке відновлення платоспроможності, відновлення достатнього рівня фінансової стійкості підприємства, встановлення можливості підприємства продовжувати свою господарську діяльність, можливості подальшого розвитку, забезпечення прибутковості і зростання виробничого потенціалу і ухвалення відповідних рішень

На основі різних методик аналізу розробляються варіанти управлінських рішень, які дозволяють загальмувати розвиток негативних тенденцій і створити сприятливі умови для прогресивного розвитку. В результаті формулюються висновки і пропозиції, спрямовані на усунення виявлених недоліків, використання резервів і підвищення ефективності господарювання, які мають бути належним чином оформлені і передані користувачам аналізу [3, с.35].

На сьогоднішній день основними джерелами інформації для визначення фінансового стану підприємства та його фінансових результатів є фінансова звітність підприємства, а саме: Баланс (Звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід), Звіт про рух грошових коштів та Звіт про власний капітал. Баланс є основою для проведення аналізу фінансового стану підприємства, а Звіт про фінансові результати дає змогу проаналізувати структуру доходів і витрат підприємства та визначити основний фінансовий результат його діяльності — прибуток. Кількісний аналіз ефективності передбачає оцінку ефективності використання майна підприємства — основних та оборотних засобів, визначення рівня рентабельності виробничої діяльності, оцінку ділової активності підприємства на ринку тощо [3, с.67].

Проблемою є інтерпретація результатів аналізу. Правильна інтерпретація потребує від аналітика знання та розуміння найважливіших концепцій і принципів, які покладено в основу фінансової звітності та використовують для обчислення фінансових показників. Необхідно вміти правильно визначати стратегії, які має реалізувати фірма, щоб утримувати відповідну конкурентну

позицію на ринку. Крім того, важливим є розуміння економічного середовища на галузевому, регіональному та міжнародному рівнях. Іншими словами, для ефективної інтерпретації результатів фінансового аналізу фінансовий аналітик повинен знати не тільки методи фінансового аналізу, а й основи економічної теорії, стратегію та тактику ведення бізнесу, а також основні принципи фінансового обліку.

У зв'язку з цим необхідно покращити інформаційне і методичне забезпечення аналізу фінансового стану підприємств, а їх використання в практичній діяльності забезпечить підвищення якісного рівня управління підприємством, наслідком чого є створення необхідних умов для досягнення мети діяльності суб'єкта господарювання.

Щоб вирішити дану проблему нам необхідні спеціалісти та знавці своєї справи не лише в відділі аналітики, а й в бухгалтерії, менеджери, фінансисти і тд., без вірних даних неможливо отримати коректні цифри, а й отже провести аналіз. З впевненість можна сказати, що через декілька років в Україні не будуть проблеми з браком спеціалістів аналітиків, і підприємства зможуть працювати більш ефективніше, адже наведений приклад це лише один з багатьох можливих варіантів поліпшення стану підприємства.

Список літератури

1. Парасій-Вергуненко І.М. Еволюція розвитку економічного аналізу в стратегічно-орієнтованій системі управління. / І. М. Парасій-Вергуненко // Фінанси, облік і аудит. – 2011 – випуск 18. – С.328-335.

2. Лівченко Л.В. Аналіз фінансового стану підприємств: інформаційне та методичне забезпечення // Л.В. Лівченко та О.Є Федорченко // Фінанси, облік і аудит. -2015. Випуск 1 [ст 198-199, ст 203-204, ст 207]- [Електронний ресурс]- file:///Users/a1/Downloads/Foa_2015_1_17%20(2).pdf

3. Мних Є.В.Стратегічний аналіз підприємства // Підручник «Економічний аналіз» // Є.В. Мних, [Електронний ресурс]- Режим доступу: **Ошибка! Недопустимый объект гиперссылки.**

4. Гай О.М.Інформаційне забезпечення аналізу фінансового стану підприємства в рамках бухгалтерського обліку // О.М. Гай // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки, випуск 16 ч. II // [Електронний ресурс]- Режим доступу: http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/bitstream/ 123456789/498/1/14.pdf

Собченко А.В., (ф-т маркетингу, III курс)

ЛОГІСТИКА В СФЕРІ ПОСЛУГ

Логістичний сервіс — комплекс нематеріальних логістичних послуг, спрямованих на максимальне задоволення потреб споживачів в процесі управління матеріальними, фінансовими та інформаційними потоками. [1]

Предметом логістичного сервісу є певний набір логістичних послуг.

Об'єктом логістичного сервісу виступають різноманітні споживачі матеріального потоку.

Логістичний сервіс може надаватися як, власне, фірмою—виробником продукції, так і спеціалізованим логістичним провайдером.

Щоб бути успішним при наданні логістичних послуг необхідно слідувати наступним принципам:

- ✓ Максимальна відповідність запитам і очікуванням споживачів
- ✓ Нерозривний зв’язок з основними принципами і задачами маркетингу
- ✓ Ринкова орієнтація сервісу, його гнучкість
- ✓ Постійне підвищення якості послуг, що надаються, їх оптимізація [2]

Щоб краще зрозуміти дану концепцію, приведу приклад роботи закладу антикафе. Антикафе (також вільний простір, тайм-клуб, тайм-кафе) - тип громадських закладів соціального спрямування, основною характеристикою є оплата в першу чергу проведеного часу, до вартості якого входять різні частування, розваги і заходи.

Читаючи статтю одного з власників такого кафе хочу зробити короткі висновки, щодо функціонуванні й рентабельності даного бізнесу.

Щодо основних витрат:

- ✓ Меблі та ігри.
- ✓ Оренда приміщення.
- ✓ Зарплата персоналу.
- ✓ Матеріали (солодощі, молоко, посуд).
- ✓ Охорона, вивіз сміття та інша комуналка.
- ✓ Реклама та інше.

Далі вирізка з інтерв'ю: «На відміну від клубу настільних ігор, ми мали можливість окупності. На відміну від кафе - був чіткий привід завітати. На відміну від інших антикафе, які намагаються охопити все можливе - тільки одна причина зайти. Чітка і зрозуміла, що служить критерієм вибору. Позитив, настолки.

Дуже швидко стало зрозуміло, що нам потрібно займатися навіть не стільки пошуком компаній, а стати чимось на зразок IaaS для днів народження. Коли я просік цю фішку, то майже відразу дав спочатку контекст в Яндексі, а потім націлив медійну рекламу Вконтакте на тих, у кого завтра день народження….

… У якийсь момент стало зрозуміло, що вся ця історія може окупатися, але дуже болісно, складно і з малою рентабельністю. Як експеримент і бізнес-освіта - це було чарівно. Як «а давай повторимо» - мабуть, ні, простіше, швидше і вигідніше відкривати магазини.» [3].

Щодо логістики в такій сфері: «Столи треба було збирати, стільці розставляти, упаковка літала практично скрізь, всі вільні поверхні були заставлені коробками ... Спочатку зібрали меблі силами друзів, потім розставили гри (їх було куди більше, ніж ми думали спочатку - спасибі божевільному комірникові ігротечного фонду). Зі збором ігор вписалися багато знайомих: так у нас з'явилася пара німецьких хітів і фінська гра, яку ніхто не розуміє.

Перший кулер з водою, природно, протікав, перша кава-машина, природно, зламалася, блок сигналізації довелося міняти на новий, касу до відкриття не встигли (і працювали перший день безкоштовно) - в загальному, жах. Підрядники кілька разів намагалися включити в рахунок зайве обладнання, але базові знання в сфері та вміння ставити запитання по кожній незрозумілою рядку зменшували чеки відсотків на 15 мінімум.» [4].

Тобто власник розповідає, що навіть з правильним підходом до сегментації, до виявлення головних потреб, пошук варіантів щоб їх задовольнити через сферу надання послуг, через ігри, через безліч тематичних вечорів і тд., в сфері послуг важко везти рентабельний бізнес.

Дуже важливий персонал для такого бізнесу, витяг з іншої статті: «шукали тільки через мережу і тільки оголошеннями про вакансії. Принцип дуже простий: на банальну вакансію відгукуються звичайні люди, на позитивну - позитивні. Відповідно, якщо ви шукаєте незвичайних людей, ніколи не можна довіряти писати вакансію HR-фахівця: він зробить звичайний текст з вимогами. Ми написали як лист другові, якого хочемо бачити у нас в гостях.» [4].

Як висновок, бізнес перспективний, й тільки дуже велика робота й правильний розподіл ресурсів допоможе бути нам ефективними, якщо знати, що робити. Потрібна розумна реклама, ефект новизни і правильна атмосфера на місці. В остаточному підсумку, на мою думку, модель антикафе в ідеалі буде нагадувати модель звичайного кафе - а у другого куди більше потенційних можливостей для розвитку.

Література:

1. Логістика; Навчально-методичне видання // Навч. посібник – К.Кнеу., 2006 – 472 с.; Розділ 3, 4, 5, 6, 7., с 104-266.

2. А.Ф. Павленко. В.В. Кривещенко «Складське господарство», К.КНЕУ 2016 С 395.

3. Как мы открыли и потом закрыли антикафе, ориентированное на людей из сети, Харбахарб [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://habrahabr.ru/company/mosigra/blog/221509/

4. Как мы делали кафе-клуб с полным расчётом на посетителей из сети, Хабрахарб [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://habrahabr.ru/company/mosigra/blog/151228/

Собченко А.В., (ф-т маркетингу, III курс)

ІННОВАЦІЙНІ МОЖЛИВОСТІ РЕКЛАМУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ

Рекламна індустрія набула статусу однієї з найбільш прибуткових та перспективних складових світової економіки. Сьогодні методи реклами та інноваційні технології представляють єдину творчу стратегію, яка розгортається в часі, включає сучасні рекламні інструменти, ноу-хау і технології рекламного менеджменту.

На сьогоднішній момент, для підприємців реклама дає можливості взаємодії з аудиторією. Наприклад, 3D-реклама. Її вже використовують: Coca Cola, Adidas, Dolce&Gabanna, Ferrero, Hineken, McDonalds, Nike, Nivea, Ermenegildo Zegna, Cavalli, Gucci, Motorola Garmin і багато інших. Але ціни на таку рекламу відповідні, вони коливалися від 500 тис. доларів до 1 млн доларів, що на 30-40% більше, ніж за звичайну рекламу. [1]

Й цих грошей вона вартує, адже реклами з використанням інноваційних технологій – вона концентрує увагу понад 90% потенційних покупців.

Надсучасні рекламні технології успішно використовуються у США, Японії, Китаї, країнах західної Європи. Такі як:

InDoor TV - Відеореклама в місцях масового скупчення людей.

Ground FX - Проекція об’ємного зображення на плоску поверхню, з можливістю інтерактивної зміни об’єкту.

Just Touch - Інтерактивні вітрини.

Free Format Projection - Проекція на будь-яку поверхню зображення об‘єктів у натуральну величину, що створює відчуття їх присутності.

Їх застосовують в магазинах комп’ютерної техніки, елітного одягу, мережі супермаркетів, клуби, розважальні торговельні центри, для проведення BTL-акцій, а також на event-заходах, ярмарках, виставках, презентаціях продукції.

На жаль, в Україні технології Ground FX та Free Format Projection зустрічаються рідко. Це зумовлюється їх високою вартістю та невеликою кількістю рекламних агентств, які б надавали такі послуги. Виключенням є технологія Just Touch, її можна зустріти в магазинах комп'ютерної техніки та мобільного зв'язку.

Технологія InDoor TV – найбільш доступна на українському ринку, оскільки є найдешевшою серед перелічених. Використання даної технології у рекламі – це прекрасна можливість ефектного і незабутнього впливу на споживача, адже креативність важлива на кожному етапі рекламної комунікації – від ідеї до її візуального втілення. [3]

При просуванні на вітчизняному ринку нового товару, варто зазначити про ще одну інновацію сучасної реклами – технологія інтерактивної взаємодії Just Touch, яка дозволяє відстежувати рухи рук споживача та за їхньою допомогою управляти функціями меню інформаційного табло, що для України є величезний крок вперед й гарантія привернення уваги потенційних покупців. Цей інноваційний підхід надає можливість користувачеві легко знайти потрібну інформацію, наприклад, перевірити наявність товару, його вартість та споживчі характеристики, ознайомитися з програмою закладу, режимом його роботи. Тож, завдяки системі, будь-яка вітрина може набути функцій повноцінного каналу продажів, що зробить бізнес більш ефективним і привабливим для покупців. [4] Потужний вплив має ще одна інновація – технологія Ground FX.

Це надсучасна інтерактивна проекція, що дозволяє користувачеві не лише споглядати рекламний сюжет, а й брати в ньому участь. Ефект досягається шляхом проекції об'ємного зображення на плоску поверхню. Наприклад, проходи між рядами виставкової зали можна перетворити у віртуальне морське дно або нічне зоряне небо. Особливості та переваги технології забезпечили її широке використання в рекламних акціях по всьому світу – на церемоніях у Голівуді та MTV Europe Music Awards, на книжкових виставках в Манхетені та Франкфурті, на фестивалях в Монте-Карло та Пуерто-Ріко, в роботі потужних європейських супермаркетів. [2]

Яскравим прикладом інноваційної реклами, що здатна вразити уяву людину і привернути її увагу – японська технологія Free Format Projection, котра створює ефект присутності персонажів або інших об'єктів у натуральну величину засобами обробки зображення та подальшої їхньої проекції на поверхню. Застосування цієї технології забезпечує безмежні можливості для фантазії рекламістів: віртуальні моделі, котрі приміряють одяг у вітрині магазину або салону, велика яскрава цукерка, яка гуляє між рядами супермаркету, коктейлі та пляшки з напоями, що весело танцюють біля входу в розважальний центр і вітаються з відвідувачами тощо.

В умовах глобального ринку для ефективного просування товару та утримання лідерських позицій, підприємства використовують нові ідеї, технології у товарах, послугах та процесах. Враховуючи настрій споживачів, які втомилися від одноманітності, і дефіцит рекламних площ, швидше за все, традиційній рекламі доведеться серйозно потіснитися. Тому що інноваційні рекламні технології більш захоплюючі, легко засвоювані й ефективні. За підрахунками фахівців, їх використання здатне збільшити обсяг продажів продукції на 20-45 %. Виробники погодяться, що це серйозний аргумент на користь інноваційної реклами.

На мою думку, іноваційні технології – це майбутнє успішної рекламної політики й фірма, яка раніше маштабно почне їх використовувати – досягне лідерства на своєму сегменті ринку.

Література:

1 Іноваційні технології в системі маркетингових комунікацій, Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" [Електронний ресурс]– Режим доступу : http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2839

2. Іноваційні технології у рекламі [Електронний ресурс]- Режим доступу : http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=76749

3. Indoor TV [Електронний ресурс]- Режим доступу : https://ru.wikipedia.org/wiki/Indoor_TV

4. Технология интерактивного взаимодействия Just Touch TV [Електронний ресурс] "Агентство инноваций и развития экономических и социальных проектов", Режим доступу : https://www.innoros.ru/innovation-idea8/12/07/tekhnologiya-interaktivnogo-vzaimodeistviya-just-touch

5. Реклама на будинках: 11 яскравих прикладів [Електронний ресурс]- Режим доступу :

https://inspired.com.ua/creative/advertising/ad-on-buldings/

Стасенко Ю.Л. (факультет економіки та управління, 4 курс)

ІНТЕРНЕТ-ТОРГІВЛЯ ЯК ЗАСІБ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

На сучасному ринку торгівлі, як світовому, так і України, збільшується популярність ведення бізнесу в Інтернеті. Це спровоковано різким збільшенням користувачів даної мережі та прагненням компаній зберегти власну конкурентоспроможність. Тому передові компанії світу спираються не тільки на offline-бізнес-процеси, але й на online, де активно створюють та розвивають нові методи ведення бізнесу.

Використання Інтернету, як ресурсу просування та продажу товарів дозволяє робити це швидко та з меншими затратами (за рахунок відсутності витрат на приміщення та меншої кількості штату), ніж при «класичних» offline-методах. Також дозволяє простіше виходити на іноземні ринки. Для компанії це означає залучення нових інвестицій, сучасних технологій, більш якісну та дешеву сировину, збільшення кількості бізнес-партнерів та зв’язків.

До конкурентних переваг Інтернет-торгівлі вчені [1-2] відносять:

- підвищення конкурентоспроможності. Досягається за рахунок зниження операційних витрат підприємства;

- вихід на нові ринки, їх розширення та глобалізація;

- зменшення кількості робітників, споруд та будівель підприємства, співпраця із клієнтами напряму або з меншою кількістю посередників;

На даний момент в Україні веде діяльність приблизно 8000 онлайн-магазинів, серед яких 300 магазинів займають 80% ринку . Близько 12 % з усієї сукупності українських підприємств продають свою продукцію через Інтернет. З початку року обсяг Інтернет-торгівлі склав 47,5 млрд. грн., що складає близько 7,5 % всього роздрібного товарообігу в Україні [1]. Щодо загальної частки інтернет-торгівлі, на рис. 1 зображено її частка у роздрібній торгівлі у світі за період 2008-2016рр.

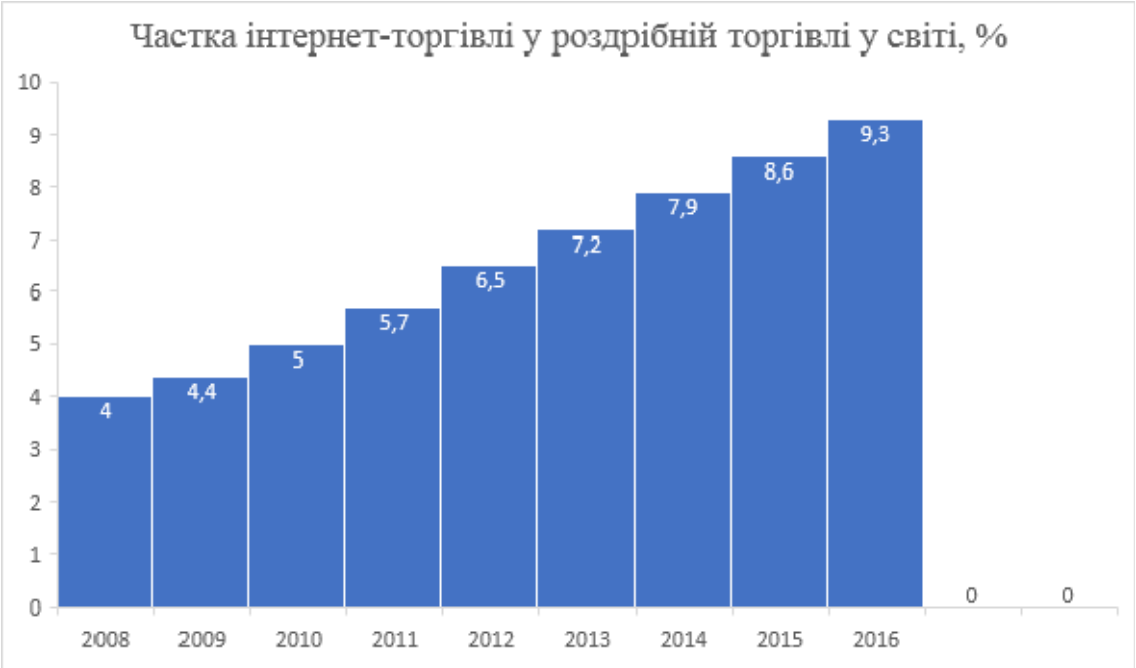

Рис. 1. Частка інтернет-торгівлі в роздрібній торгівлі у світі, % [3]

Варто зазначити, що Україна є лідером серед європейських країн щодо зростання продажів в мережі Інтернет, а саме 35% на рік. Це відбувається через поширення інтернет-торгівлі у великих містах та в сільській місцевості. Нещодавно в Україні запрацював в тестовому режимі 4G зв'язок [4], що також є позитивною новиною для підприємств, що ведуть online-бізнес. Компанії із розвитком даної технології в Україні отримають притік нових потенційних клієнтів. За даними 2016 року 60% населення України мало доступ до інтернет-ресурсів [5]. Вважається, що після введення 4G зв'язку цей показник зросте.

В Україні розвиток Інтернет-торгівлі має всі можливості для розвитку, проте існують стримуючі фактори, що можуть стати перепоною для подальшого розвитку даного виду торгівлі. Необхідно забезпечити податкові, реєстраційні, ліцензійні та інші умови контролю та регулювання цієї діяльності. Дані зміни

повинні створити більш комфортні умови для підвищення потенціалу українського Інтернет-ринку та досягнення українськими підприємствами конкурентноспроможності світового рівня.

Конкурентне середовище у сфері торгівлі постійно підштовхує підприємства до застосування новітніх технологій, методів управління та розробки інновацій. Можна стверджувати, що online-торгівля є необхідним інструментом для підтримки конкурентоспроможності, оскільки цей ресурс не обмежений часом, місцем та територією для здійснення.

Список літератури:

1. Пирог О. В. Тенденції розвитку Інтернет-торгівлі в умовах європейської інтеграції України / О. В. Пирог, А. І. Горячка // Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2015. – С. 27.

2. Одарченко А. М. Особливості електронної комерції та перспективи її розвитку в Україні / А. М. Одарченко, К. В. Сподар // Бізнес Інформ, 2015. – №1. – С. 342-346.

3. Полоник В. 15 слайдов о том, как развивается рынок электронной коммерции в Украине [Электронный ресурс]. – Режим доступу: https://netpeak.net/ru/blog/15-slaydov-o-tom-kak-razvivaetsya-rynok-elektronnoy-kommercii-v-ukraine/

4. «Київстар» та Vodafone отримали ліцензії на право запускати мобільний інтернет 4G в Україні в діапазоні 1800 МГц [Електронний ресурс] // mind.ua. – 2018. – Режим доступу: https://mind.ua/news/20183844-kiyivstar-ta-vodafone-otrimali-licenziyi-na-pravo-zapuskati-mobilnij-internet-4g-v-ukrayini-v-diapaz.

5. Романчук О.І. Перспективи розвитку Інтернет-торгівлі в Україні / Романчук О.І. // ЖДТУ. –Т.2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/6829/1/131.pdf

Стасенко Є.В., (ф-т МЕІМ, І курс)

«КЛАСТЕРНА ПОЛІТИКА В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ»

В останні десятиліття ідея кластерів як засіб забезпечення конкурентоспроможності економічного розвитку регіонів отримала широкий розвиток практично в усьому світі. Сьогодні кластерна модель економіки упроваджується майже в усіх країнах світу, кластери функціонують у багатьох (і найчастіше в інноваційних) галузях економіки. Позитивний вплив кластерів на економічний розвиток країн і регіонів світу зумовив актуальність питання їх діяльності. Тому дослідження кластерної моделі економіки має важливе наукове і практичне значення. Транснаціональні корпорації, потужні фінансово-промислові групи та, частково, вертикально–інтегровані національні компанії, переважно володіють можливостями для інноваційного розвитку та розумінням гострої необхідності цього процесу. Органи державної влади, як правило, промислово розвинених країн вибудовують механізми підтримки інноваційного розвитку бізнесу, включно з фінансовою мотивацією його учасників. Системні дії влади, які супроводжують трансформаційні процеси у реальному секторі економіки, і є промисловою політикою держави.

Найбільш поширеною у світі формою концентрації інновацій стали кластери, які відкрили нам нові можливості для розвитку традиційних і найновітніших секторів національної економіки, сприяли зростання конкуренції між ТНК, відстоювання позицій малого та середнього бізнесу і численні наукові відкриття. Враховувалися також податкові пільги для впровадження інновацій, політика заохочення створення нових робочих місць, а також рівень розвитку інфраструктури.

Політика кластерів в ЄС:

У межах Європейського Союзу, як великого інтеграційного угруповання надзвичайно важливим стало здійснення цільової кластерної політики, яка б мала ефективні інструменти та механізми реалізації і в кінцевому результаті сприяла підвищенню конкурентоспроможності європейської економіки.

Серед численних підходів до організації та функціонування кластерів домінуючими завжди вважалися процеси взаємодії бізнесу і влади. На місцеві органи управління покладається місія вдосконалення інфраструктури для потреб інноваційного бізнесу та координації взаємодії в межах створюваного інноваційного формування. В умовах посилення процесів інтеграції в ЄС надзвичайно важливим став розподіл ризиків між ними та інвесторами, які в разі швидкої зміни світової кон'юнктури вироблених ними товарів і послуг можуть або отримувати суттєві переваги, або зазнавати нищівних втрат. Розуміючи важливість підтримки інноваційної діяльності компаній, які не входять до складу транснаціональних корпорацій та фінансово–промислових груп, і, таким чином, позбавлені потужної корпоративної системи забезпечення, центральні та регіональні органи влади ЄС все більше зусиль скеровують на розв'язання цього завдання через кластеризацію економіки. Перш з все, кластерна промислова політика фокусується на підвищенні конкурентоспроможності та впровадження інновацій. Зростання популярності виробничих кластерів в ЄС унаочнюється постійним ростом кількості організацій та ініціатив у їх підтримку.

Сьогодні кластерні стратегії економічного розвитку широко використовуються у всьому світі. Формуючи кластерну політику, державні органи розвинутих країнах світу виступають за широку класифікацію кластерів з метою включення до них максимально більшої кількості фірм.

Отже, разом з тим кластеризація європейської економіки в цілому є доволі специфічним напрямом подальшого розвитку ЄС. Але з іншої сторони кластерна політика дає змогу розвиватися малому та середньому бізнесу та відстоювати їх позиції, підвищувати конкуренцію між ТНК та розвивати власні вітчизняні компанії, і надихати нові компанії на численні наукові відкриття. І таким чином економіка ЄС стане більш конкурентноспроможною не тільки на рівні держави, а й в цілому світі. Кластери забезпечують експорт вироблюваної продукції, а також сприяють активізації підприємницької діяльності у економічно відсталих регіонах.Розвиток кластерів пріоритетний для підйому високотехнологічних галузей.

Список використаних джерел

1.Кластерна політика Європейського Союзу / В. І. Чужиков, О. Д. Лук'яненко.

Ямчук А.В. Деякі питання побудови інноваційно-інформаційних кластерів / А.В. Ямчук // Проблеми науки. – 2012. – № 4. – С. 10 – 15.

2. Бондарчук Н.В. Функціонування кластерів: світовий і вітчизняний досвід / Н.В. Бондарчук // Економіка та держава. – 2010. – № 9. – С. 107 – 109.

3. Адаманова З.О. Інноваційні кластери в національних економічних системах (НЕС): світовий досвід і можливості його адаптації в умовах України / З.О. Адаманова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – № 5/1. – С. 162 – 163.

4. Пушкар Т.А. Світовий досвід формування й розвитку мережевих і кластер них об’єднань / Т.А. Пушкар, В.Г. Федорова // Економічний часопис-XXI. – 2011. – № 11-12. – С. 68 – 71.

5. Європейська кластерна обсерваторія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.klasterobservatory.eu

6. Комар Н. Концепція формування та державної підтримки кластерних структур в Європі / Н. Комар // Вісник Тернопільського національного технічного економічного університету. – 2014. – № 2. – С. 53 – 64.

7. Швецов А. Пространственный кластер как инструмент активизации инновационного развития / А. Швецов // Проблемы теории и практики управления.– 2014. – № 4. – С. 51 – 61.

Стеценко Д.А., (факультет фінансів, магістрант)

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОГО НАГЛЯДУ В УКРАЇНІ

Нагляд за банками є обов'язковою функцією Національного банку України. Банківський нагляд включає моніторинг діяльності банків на стадії їх створення, діяльності та ліквідації чи реорганізації.

Для того, щоб система нагляду працювала ефективно, необхідним є безперебійний контроль над діяльністю банківських установ, постійний аналіз наявних та потенційних чинників-загроз функціонування, перевірка за дотриманням вимог їх діяльності, застосування ефективних санкцій щодо порушників.

Національний банк є головним, але не єдиним органом забезпечення стабільності фінансової системи, адже існують ще міністерства фінансів, органи фінансового нагляду та регулювання, які мають добросовісно виконувати свої функції.

Національний банк має більше уваги приділяти системно важливим банкам, а з проблемними банками проводити програму кураторства. У сьогоднішніх умовах кризи банківський нагляд має концентруватися на знаходженні нових і збільшенні результативності існуючих методів оцінювання стану банківських установ і їх систем керування ризиками.

Для того, щоб Національний банк міг ефективно балансувати між своїми функціями, у 2015 році наказом Президента України утворено міжвідомчу Раду з фінансової стабільності високого рівня за участю керівників ключових регуляторів фінансового ринку. Дана організація була необхідна для створення, адже діяльність Центрального банку необхідно контролювати. У своєму звіті за 2016 рік Національний банк України вказує, що була покращена система раннього реагування, яка дозволила виділяти банки, яким необхідна підвищена увага для виправлення негативних тенденцій їх діяльності. Запроваджено було використання інструментів банківського нагляду на основі оцінки ризиків, що збільшило якість аналізу банківської діяльності. Ризик-орієнтований підхід до

нагляду має такі переваги над традиційним підходом: наглядовий орган більше приділяє уваги саме значимим банкам, процедури залежать від профілю ризиків, вивчаються прогнозні показники по кожному банку та банківській системі.

Національний банк вирішив використовувати у своїй діяльності рекомендації Європейської банківської наглядової організації, поступово запроваджуючи підхід SREP. Такий підхід передбачає розподіл банків за їх значимістю для системи і ризиковістю, аналіз їх бізнес-моделей, перевірку ключових показників діяльності, оцінку корпоративного управління та оцінку ризиків. Усі елементи даного підходу будуть в повній мірі запроваджені у середині 2018 року.

Банківський нагляд України має зазнати таких змін у стандартах та нормативних актах: необхідне розроблення методики скорингової оцінки впливу окремих банківських груп на економіку України, розширення інструментів консолідованого нагляду через системні антикризові заходи (з участю банківських груп), наприклад відзив ліцензій, злиття та поглинання, участь країни у викупі частки банківської групи, використання жорсткіших вимог щодо діяльності державних банківських груп та системно важливих банків.

Основними завданнями удосконалення системи регулювання та нагляду діяльності банків має стати створення нових установ та розроблення нових правил і норм, що вирішували б проблему вчасної ідентифікації системних ризиків та ймовірності їх збільшення. У той же час важливо створити помірне адміністративне регулювання і не створювати перешкод для впровадження банківських інновацій.

Таким чином у нинішніх умовах створення належного контролю та нагляду за діяльністю банківських груп та банків є непростою задачею і потребує розв’язання багатьох проблемних питань, а саме: створення цілісної системи нагляду, розробка більш специфічних підходів організації нагляду, принципів його здійснення і, можливо, додаткових інструментів, направлених на підвищення його ефективності.

Список використаної літератури

1. Вовчак О.Д. Банківське регулювання і банківський нагляд як складові системи державного регулювання банківської діяльності / О.Д. Вовчак, В.М. Бедненко // Вісник університету банківської справи. – 2016. – №2 (29). – С.21-26.
2. Новікова Т.В. Основні тенденції вдосконалення системи банківського регулювання і нагляду в Україні / Т.В. Новікова, Т.С. Кузнецова // Вісник університету банківської справи. – 2015. – №2 (23). – С.98-102.
3. Бобиль В.В. Трансформація банківського нагляду в умовах фінансової кризи / В.В. Бобиль, М.А. Дронь // Банківська справа. — 2016. — № 3 (140). — С. 99—110.
4. Шестак Л.В. Умови банкрутства банківських установ // Шестак Л.В. // Актуальні проблеми юридичної науки та практики. – 2015. - №1 (1). – 2015.
5. Савченко Т.Г. Розвиток консолідованого банківського нагляду на основі імплементації міжнародного досвіду визначення системно важливих банків / Т. Г. Савченко, Л. М. Миненко // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. - 2016. - Вип. 18. - С. 128-131.
6. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Київ. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/index .

Столяр І. С.,
(ф-т Міжнародної економіки та менеджменту, ІІІ курс),

МІЖНАРОДНА ВИСТАВКОВО-ЯРМАРКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Харчова промисловість є однією із провідних галузей вітчизняної економіки, яка створює 8% ВВП та задіяна в забезпечення продовольчої безпеки, формування експортного потенціалу та здатна знайти «нішу» на світовому ринку, сприяючи розв'язанню глобальної продовольчої проблеми.

Виставково-ярмаркова діяльність (ВЯД) зародилася у XII-XIII ст. За часи існування вона набула сучасних функцій (інформаційна, маркетингова, міжнародна, інфраструктурна), структури та досягла рекордної кількості проведення, що становить приблизно 31 тис. заходів на рік. Міжнародні виставки та ярмарки надають можливості налагодження контактів з іноземними покупцями, оцінки ринкових тенденцій, порівняння цін та якості, проектування нових ідей, що сприяють продажам. Світові виставкові площі становлять 36,8 млн. $м^2$ та налічують 1212 тис. приміщень [4]. Топ-5 країн з найбільшою площею виставок - США, Китай, Німеччина, Італія, Франція також входять до десятки найбільших країн за обсягом ВВП, що вказує на існування взаємозалежності цих показників. Світовий досвід засвідчує позитивний вплив застосування ВЯД для розвитку харчової промисловості, особливо через ефективність поєднання виставок з іншими заходами (конференції, тематичні вистави, майстер-класи), об'єднання структур з організації та розширення спеціалізації. На 1$ інвестовані компанією в експонат припадає 2 під час проведення виставки та 8 на кожний заключений контракт після заходу.

Україна займає 85 місце в світі за розміром ВВП, що відповідає 0,29% його обсягу. Площа виставок-ярмарок становить 202 тис. $м^2$ (0,5% від світової площі) та налічує 21 спеціальне приміщення, 18 з яких мають площу менше 20 тис. $м^2$ і лише 3 - велику [2]. Таким чином, можна зробити висновок про відносно меншу ефективність ВЯД вітчизняних підприємств, у порівнянні з середнім у світі. Як

засвідчує світова практика 51% експонентів, здійснюють комерційні операції з міжнародними клієнтами, що могло б стати позитивним поштовхом для українських підприємств.

Найбільшими міжнародними виставками харчової промисловості в світі є «Gastro», «Food Industry Exhibition», «Sandwich an Snack Show». В свою чергу, в Україні можна виділити, такі міжнародні заходи, як «World Food Ukraine», «Ukrainian Food Expo», «Prodmash&Prodpack», «АГРО», «Sweets Ukraine» та інші [1]. Перші 2 із них є всеохоплюючими, а останні 3 - спеціалізованими.

В Україні найпопулярніші сфери проведення виставок-ярмарок є: кондитерські вироби, мед, цукор, сухофрукти, горіхи (22%); обладнання, упаковка, інгредієнти (21%); бакалія, снеки, спеції, олії (15); фрукти, ягоди, овочі, салати (12%); кава, чай (7%). Щодо світової спеціалізації виставок харчової промисловості, то найбільшу увагу звертають на упаковку та обладнання, гастрономічні та органічні продукти, солодощі та снеки. Особливістю експонатів є поєднання незвичайних смаків та дотримання стандартів якості. Це товари, які мають високу додану вартість, унікальні властивості та характеристики.

Українські підприємства харчової промисловості ще недостатньо обізнані з усіма можливостями міжнародної ВЯД, порівняно з іншими країнами, тому за мету участі у виставках більшість підприємств ставить: підтримка контакту з існуючими партнерами (47%), збір інформації про ринок/продукцію (16%), пошук нових постачальників та партнерів (3%), відвідування конференцій, семінарів (31%), ознайомлення з виставковим майданчиком для майбутньої участі (3%) [3]. Окрім споживачів, зацікавлених в новій продукції, відвідувачами виставок є представники компаній, які шукають нових партнерів та бажають скласти договори про майбутню співпрацю: менеджери з продажу, шеф-повари, категорійні менеджери, директори.

В Україні ВЯД має нижчі темпи розвитку та ефективність порівняно з іншими країнами. Це пов`язано з рядом факторів, як на мікро-, так і на макрорівнях. По-перше, в Україні політико-правова база стримує розвиток міжнародної виставково-ярмаркової діяльності. По-друге, економічні фактори негативно впливають на величину та структуру витрат учасників та відвідувачів.

По-третє, слабка організація виставок, відсутність великих приміщень, технічного оснащення недостатня розвиненість виставково-ярмаркової інфраструктури. По-четверте, непрозорість виставкового ринку, призводить до недобросовісної конкуренції, неможливості виваженого вибору виставок їх учасниками і відвідувачами, ускладнює дослідження ринку [1]. Ці фактори стримують розвиток ВЯД підприємств харчової промисловості.

На основі вивчення іноземного досвіду для підтримки та стимулювання ВЯД можна рекомендувати шляхи покращення державної політики. До основних напрямків та інструментів стимулювання ВЯД підприємств харчової промисловості України можна віднести: пільгове оподаткування; розроблення рекомендацій з підвищення ефективності та порядку проведення виставок і ярмарків в Україні та за кордоном, стимулювання участі в них; інформаційне та організаційне сприяння проведення виставок і ярмарків; удосконалення механізму державного статистичного спостереження; забезпечення прозорості виставкової діяльності; розвиток професійної освіти і підвищення компетентності фахівців з ВЯД.

Впровадження цих заходів, що стимулюватимуть розвиток ВЯД підприємств харчової промисловості, дозволить підвищити імідж на світовому ринку та навіть стати лідером в харчовій галузі, оскільки в нашій країні є значний потенціал та ключові необхідні для цього умови.

Список використаних джерел

1. Семененко О. Г. Аналіз розвитку харчової промисловості України. - Економічний вісник університету. - Переяслав-Хмельниць. держ. пед. ун-т ім. Г. Сковороди. – 2017. – Випуск 33/1. – С. 168–182.

2. П’ятницька Г. Т. Вплив виставкової діяльності на соціально-економічний розвиток регіону // П’ятницька Г. Т., Сініціна О. В. // Полтавський НТУ – Економіка і регіон. – 2011. - №3(30) - С. 26-33.

3. Звіт Ukrainian food expo 2017. - [Електронний ресурс] UKRAINIAN FOOD EXPO. – 2017. – Режим доступу: http://ufexpo.com.ua/wp-content/uploads/2017/05/%D0%97%D0%92%D0%86%D0%A2-Ukrainian-Food-Expo-2017.pdf.

4. Global Exhibition Industry Statistics 2017. – [Електронний ресурс] UFI. – Режим доступу: http://www.ufi.org/wpcontent/uploads/2016/01/2014_exhibiton_industry_statistics_b.pdf

Сукур А.О., (ф-т економіки та управління, ІІ курс)

РЕІНЖИНІРИНГ ЯК СУЧАСНИЙ ІНСТРУМЕНТ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

В сучасному бізнес середовищі дуже важливо швидко виявляти зміни і вміти скористатися ними, щоб задовольнити нові потреби споживачів та отримати прибуток. Для якнайшвидшого виявлення змін і їх характеристик, необхідно проводити постійний моніторинг та аналіз бізнес-середовища. Світ надзвичайно динамічний і підприємство потребує нових методів та інструментів, які б допомагали бізнесу зживатися з новим і зміненим середовищем для подальшого розвитку і розкриття своїх можливостей на конкурентному ринку.

Реінжиніринг бізнес процесів – метод, який грунтується на докорінній змінні бізнес-процесів для того, щоб підприємство стало більш ефективнішим, а саме підвищення конкурентних переваг, зростання прибутковості, мінімізація витрат, а також покращення якості продукту [1]. Унікальність і перевага цього методу в тому, що він відразу докорінно змінює бізнес-процеси, а не поетапно.

Реінжиніринг доцільно використовувати для підприємств, які потрапили в кризове становище, які не мають перспектив у майбутньому і прагнуть змінити свою діяльність, а також для підприємств лідерів ринку, які прагнуть збільшити свої можливості за допомогою унікального товару. Отже згідно вище сказаному, метод реінжиринг є актуальним для будь-якої ситуації у бізнесі.

Проте реінжиніринг бізнес-процесів є складним і багатоетапним процесем, що може відпугнути підприємців його застосування.

Реінжиніринг бізнес-процесів є складним і багатоетапним процесом. Відбувається за простою схемою, проте кожний етап містить великий обсяг робіт, який потребує поєднання різного роду роботи, збільшення варіативності виконання робіт, поруч з цим, зменшується непотрібний контроль, який лише збільшував витрати та інші [2]. Першим етапом є розгляд існуючої моделі на підприємстві та її аналізування, за ним йде розробка нової моделі, яку організація прагне досягти та останнім етапом є реалізація реконструктивних бізнес-процесів.

Всі провідні фірми прагнуть розвивати інноваційну діяльність, оскільки вона забезпечує розвиток підприємства та позиції на ринку [3]. Цей процес потребує

від підприємства постійного вдосконалення. Реінжиніринг є той метод, який збільшує інноваційну активність підприємств, за допомогою реінжерингу відбувається впровадження новітніх технологічних процесів, закупівля і поширення ресурсозберігаючих технологій, розробка інноваційних видів продукції, упровадження мотиваційних систем для співробітників, введення товароорієнтованої структури управління.

Прикладом успішного реінжинірингу в історії є компанія IBM Credit, яка працює в сфері фінансування продажу ПК та послуг, які виготовляє IBM. Ця компанія провела реінжеринг, оскільки мала проблему з довготривалим розглядом заявок по кредиту. В результаті, дана процедура скоротилась з семи днів до чотирьох годин, тобто витрати на час скоротилися на 97% (тобто із 100% минулих тепер лише 3% витрачається на розгляд заявок) , що показало ефективність методу. Під час реінжерингу на IBM кількість працівників не зросла, а зменшилася. Прибуток зріс, бо попит на їхню послугу зріс у сто разів. В цьому випадку реінжиніринг виконав своє завдання як метода, який скорочує витрати та значно покращує результати підприємства, а також компанія звернула увагу на клієнтоорієнтованість[4].

За допомогою реінжинірингу бізнес-процесів:

• Зменшується ієрархія керування, а отже спрощення у відносинах та контролюванні[5];

• Зростає самовідповідальність співробітників та мотивація, оскільки робітник відчуває себе важливим у життєвому циклі бізнеса;

• Відбувається зміна неефективних керівників на більш прогресивних, які справді хочуть покращити економічний стан підприємства.

Застосування даного методу довготривале, потребує певного часу, зміна бізнес-процесів потребує великих витрат, а також залучення багатьох співробітників. Важлива закономірність реінжинірингу - чим більший розмір компаній, то тим довше процес реконструкції бізнес-процесів буде тривати.

Список літератури

1. Hammer M. and Champy J/ Reengineering the Corporation: A Manifesto for Business Revolution. New York: HarperCollins, 1993. – 27 p.

2. Андієнко В. Н. Методи планування в реінжинірингу систем управління/В. Н. Андрієнко,Ю. Г. Лисенко// Економічна кібернетика. - №1-2(13-14). – 2002.- ст. 71-82.
3. Чернобай Л. Інноваційна діяльність підприємств: сутнісна характеристика та проблеми її активізування / Л. Чорнобай, С. Стоцько, Демократичне врядування. – 2012.- №10. – ст. 3.
4. Посадський А. П., Мілованов А. В. Аналітичні дані по методології реінжинірингу бізнес-процесів // Управлінське консультування. – 2002. - №9.- ст. 23-29.
5. Мельник І.Є. Агрегована методика реінжинірінгу на основі методу аналізу ієрархій / І.Є. Мельник (Актуальні проблеми гуманізації та гармонізації управління та регулювання економікою) // Вісник Харківського національного університету ім. В.Н. Каразіна. Серія економічна. – Вип. №612. – Харків: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2003.- ст. 179-185.

Тамразян Г.Г., (ф-т МЕІМ, І курс)

«РОЗВИТОК АВТОМОБІЛЬНОЇ ГАЛУЗІ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ»

Останнім часом ми можемо бачити тенденцію до зміни моди з дизельних чи бензинових двигунів на альтернативні види палива. Європейський союз та інші розвинені країни рухаються у напрямку світлого та зеленого майбутнього, в них є вектори розвитку за для забезпечення здорового та сприятливого існування громадян у їх країнах. Саме це спричинило різкі зміни у автомобільній промисловості. Ще 15 років тому, у часи, коли дизельний двигун був символом найбільш раціонального використання грошей для європейця, ніхто не міг подумати, що такі компанії як Фольксваген, Тойота, Ауді будуть відмовлятися від інвестиції у проекти, які займаються розробкою дизельних двигунів для європейського регіону, адже користуватися саме таким видом транспорту буде ставати невигідно для громадян «здорових» країн. За останні неймовірна кількість протестів була підтримана виконавчою владую найбільш розвинених європейський країн: Німеччина, Голландія, Франція, Люксембург, Швейцарія,

Англія. Англія першою встановила офіційні штрафи за використання цього типу палива, піднявши ціну за літр Дизелю. Тим часом Німеччина вирішила забирати гроші не з людей а з виробників автомобілів. Німецький преміум-бренд Porsche також зупинив випуск дизельних моделей кросовера Macan і спортивного універсала Panamera. Причинами цього стали не лише посилення норм шкідливих викидів, але й зростання популярності гібридних автомобілів у Європі. Підбиваючи підсумки, варто підкреслити, що вже сьогодні від дизеля відхрещуються як великі автоконцерни, так і дорогі компанії преміум класу. Не настільки важливо, роблять вони це під тиском влади чи зі світлими думками про екологічно чисте майбутнє. Дійсно важливо лише те, що ера двигуна внутрішнього згоряння поступово переноситься в музей технічного прогресу, і проблема обмеженої кількості нафти здається все менш і менш актуальною.

Добре відомим фактом є те, що Європейський Союз веде активну роботу по зміні свого законодавства на користь громадян. Не виключенням є й автомобільна промисловість, де заради забезпечення безпеки пішохода або водія було прийнято цілий ряд законів, який передбачував певні зміни у технології розробки та побудування автомобіля щоб зменшити кількість летальних випадків у разі дтп. Гарним прикладом може слугувати посилення стандартів сертифікації Європейського автомобіля. На початку 90-х років минулого століття уряди європейських країн почали розробляти систему заходів для поліпшення екологічної безпеки. Виробників автомобілів і автомобільних двигунів зобов’язали поетапно вдосконалювати свою продукцію з метою зменшення шкідливих викидів із вихлопними газами. Встановлені вимоги до максимальних викидів двигунів внутрішнього згоряння отримали назву «Євро» і, залежно від ступеня жорсткості вимог, носять назву: «Євро-1», «Євро-2», «Євро-3», «Євро-4», «Євро-5». «Євро-6»

Будь-яка компанія виробник обов’язково має дотримуватись зазначених норм при побудові платформи свого продукту. У разі невиконання цих речей, компаніям – порушникам загрожують дуже великі штрафи. Це є гарним прикладом для нашої держави. Але шлях до досягнення такої цілі є дуже непростим, адже корупція є великою перешкодою до цього.

У 2008 році після падіння акції на Волк Стріт внаслідок чого великі автоконцерни потерпіли великих втрат. Попит зменшився до рівня попиту на авто у 80-х роках. Але дуже вражаючим фактом є те, що не без підтримки держави станом на 2018 рік великі компанії повернули свої показники з виробництва та продажів 2007 року.

Отже, ми бачимо дуже гарні показники збільшення обсягів продажу гібридних двигунів та електро у порівнянні з 2016 роком, але якщо дивитися на сукупну кількість, а не на темпи росту – все не є дуже добрим. Хоча Європа і є еталоном чистого світу, 5% електродвигунів є невеликим показником. Можливо, це питання часу, адже людство може бути ще неготовим до повного переходу на «чисті» двигуни.

Навіть в Україні інфраструктура готова до переходу на електромобіль у межах великого міста. Проаналізувавши ми можемо побачити проблему для нашої держави після переходу ЄС на альтернативні види палива, адже як показує статистика - старі автомобілі продаються європейськими власниками до більш бідних країн. Такою країною є і ми, навіть зараз кожне 4 авто на литовських чи польських номерах, тож без великих зусиль можна сказати, що після повного переходу ЄС на електро автомобілі, ціни на дизельні та бензинові двигуни впадуть и через заборону у ЄС ці машини будуть продані в великих кількостях в Україну. Тож чистота в ЄС не означає чистоту в Україні.

Список використаних джерел*:*

1. Річний звіт Європейськох Асоціації автомобілебудування 2017.(Цуйцхген Р.)[http://www.acea.be/uploads/statistic_documents/Economic_and_Market_Report_Q4_2017.pdf] : (orig.ACEA **s** Economic and Market Report for the fourth quarter of 2017)

Танчик К.А. (ЮІ ,І курс)

ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЮРИДИЧНИХ ОСІБ

Запровадження інституту кримінальної відповідальності юридичних осіб у державах світу з кожним роком поширюється. Це зумовлено насамперед тим, що розвинуті держави зробили закономірну спробу посилити контроль за негативними наслідками ділової активності великих корпорацій. Адже в економіці спостерігається тенденція до великого бізнесу і монополізації, до ігнорування у багатьох випадках інтересів споживача і суспільства загалом. Цивільно-правових та адміністративних санкцій виявляється недостатньо. Така тенденція, крім того, спричинена необхідністю підвищення правового захисту добросовісної, вільної конкуренції, прав споживачів, довкілля, охорони здоров'я, техніки безпеки праці, безпеки на транспорті тощо.

Не зважаючи на те, що інститут кримінальної відповідальності юридичних осіб введений в українське кримінальне законодавство ще в 2013 році, а почав діяти у вересні 2014 року, практика показує, що велика кількість підприємців про нього навіть не чула.

Відповідні зміни до Кримінального та Кримінально-процесуальних кодексів України внесені Верховною Радою України шляхом прийняття Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб» від 23 травня 2013 року № 314-VII.

Багато вчених та правників України, які спеціалізуються на кримінальному праві, неоднозначно сприйняли такі зміни, адже, з одного боку, введення в Україні кримінальної відповідальності юридичної особи продиктовано необхідністю гармонізації національного та європейського кримінального законодавства та підвищенням ефективності боротьби із корупцією і відмиванням доходів, отриманих злочинним шляхом, а з іншого боку – такий інститут не зовсім узгоджується з національною системою кримінального права.

Ззаконодавець вирішив не робити юридичних осіб суб'єктом злочину. Суб'єктом злочину як і раніше залишаються виключно фізичні особи. Отже, якщо

юридична особа не є суб'єктом злочину, вона не може нести кримінальну відповідальність.

У зв'язку з цим законодавець взагалі відмовився від терміну «кримінальна відповідальність юридичних осіб», натомість до норм загальної частини Кримінального кодексу України додано окремий розділ XIV-1 «Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб».

Якщо виходити із пояснювальної записки до проекту вищезазначеного закону, в Україні запроваджено ***квазі-кримінальну*** відповідальність юридичних осіб – застосування адміністративних за своїм характером санкцій (штрафи, конфіскація майна та ліквідація юридичної особи), але за правилами кримінального провадження.

Так, Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції» від 08 жовтня 2015 року № 731-VIII шляхом внесення змін до ч. 1 ст. 963 Кримінального кодексу України до підстав застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру додано таку підставу як незабезпечення виконання покладених на уповноважену особу законом або установчими документами обов'язків щодо вжиття заходів із запобігання корупції, що призвело до вчинення будь-якого із корупційних злочинів, передбачених ч. 1 ст. 963 цього Кодексу.

Тобто, у цьому випадку суб'єктом злочину може бути будь-яка особа, а не лише уповноважена особа юридичної особи, а сама юридична особа не обов'язково має бути виконувачем такого злочину.

Уповноваженою особою юридичної особи вважаються службові особи юридичної особи, а також інші особи, які відповідно до закону, установчих документів юридичної особи чи договору мають право діяти від імені такої юридичної особи.

Заходи кримінально-правового характеру у випадку вчинення корупційних злочинів можуть бути застосовані до будь-яких юридичних осіб, крім органів державної влади та місцевого самоврядування та організацій, створених ними, які повністю фінансуються та утримуються за рахунок бюджету, фондів

загальнообов'язкового державного соціального страхування, Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, а також міжнародних організацій.

У випадку вчинення інших злочинів, передбачених ч. 1 ст. 963 КК України, такі заходи можуть бути застосовані практично до будь-яких юридичних осіб, у тому числі й нерезидентів.

Види заходів кримінального-правового характеру

До юридичних осіб можуть бути застосовані такі заходи кримінально-правового характеру як штраф, конфіскація майна та ліквідація. При цьому штраф та ліквідація застосовуються як основні види заходів, а конфіскація лише як додатковий.

Розмір штрафу визначається судом з розрахунку подвійного розміру отриманої юридичною особою неправомірної вигоди, а якщо така вигода відсутня – виходячи з тяжкості вчиненого злочину:

Аналізуючи Єдиний державний реєстр судових рішень не містив жодного вироку суду, яким би до юридичної особи було застосовано заходи кримінально-правового характеру. Перш за все це пов'язано з тим, що з моменту введення в дію відповідних норм кримінального законодавство, є дуже малим строком для проведення досудового розслідування кримінального правопорушення та здійснення судового розгляду справи.

Однак спроби правоохоронних органів застосування таких заходів до юридичних осіб таки є, про що свідчать ухвали слідчих суддів стосовно накладення арешту на майно юридичних осіб, щодо яких можуть бути застосовані заходи кримінально-правового характеру (справи №757/16367/16-к,№757/14643/16-к, № 757/13189/16-к).

Таким чином, найближчим часом ми отримаємо перші вироки судів, на підставі яких можна буде детально проаналізувати судову практику у таких справах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Закон України* «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно відповідальності юридичних осіб».

2. *Закон України* «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції».

3. Кримінальний кодекс України.

4. Кримінальний процесуальний кодекс України.

5. Єдиний державний реєстр судових рішень

6. Грищук В. К., Пасєка О. Ф. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: порівняльно-правове дослідження: монографія. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. - 248 с.

7. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб в системі Кримінального законодавства України Харитонов С. О.

8. МВС України Харківський Національний Університет Внутрішніх Справ Особливості кримінального впровадження щодо юридичної особи Науково-методичні рекомендації.

Твардовська Я.О. (Юридичний інститут, III курс)

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ПРАВА НА АВТОРСЬКЕ ІМ'Я

Права автора вимагати зазначення імені, забороняти зазначення імені та обирати псевдонім в теорії авторського права охоплюються особистим немайновим правом на авторське ім'я і називаються способами його реалізації[3].

Відповідно до пп. 2, 3 ч. 1 ст. 14 Закону України "Про авторське право і суміжні права" в редакції Закону N 2627-III від 11.07.2001автор має право обирати спосіб вказівки свого імені під час використання твору. За бажанням автора твір повинен використовуватися або з вказівкою дійсного імені автора, або під псевдонімом, або взагалі без позначення імені автора. Крім того, ніхто не може внести зміни в таке позначення імені автора.

Відповідно до Закону України "Про авторське право і суміжні права" ім'я автора - це сукупність слів чи знаків, що ідентифікують автора: прізвище та ім'я

автора; прізвище, ім'я та по-батькові автора; ініціали автора; псевдонім автора; прийнятий автором знак (сукупність знаків) тощо.

При відсутності особливих вказівок літературний твір позначається прізвищем, ім’ям і по-батькові автора, або його прізвищем та ініціалами. Якщо автор вимагає, щоб ці позначення були змінені (наприклад, щоб по-батькові не вказувалось, щоб власне ім’я було вказано повністю), то такі вимоги повинні бути задоволені, оскільки вони є виявом права автора на псевдонім.

Відповідно до Закону України “Про авторське право і суміжні права” псевдонім – це вигадане ім'я, вибране автором чи виконавцем для позначення свого авторства. Якщо говорити про сценічне ім’я, то сценічне ім’я – це різновидність псевдоніма, який використовується різними артистами, музикантами, комедіантами, клоунами[5]. На практиці часто зустрічається питання про можливість застосування неблагозвучного або такого, що вводить в оману, псевдоніма (наприклад, співпадаючого з дійсним іменем іншої відомої особи).

Як зазначено в п. 2 ч. 1 ст. 14 названого вище Закону, твір може бути використаний і без вказівки імені автора (анонімно). Окремий випадок такого використання - публікація редакційних матеріалів у газетах і журналах. З іншого боку, публікація матеріалу в газеті чи журналі, який не підписаний автором, може скласти враження про те, що цей матеріал виходить від редакції і що висловлені у ньому погляди поділяються редакцією, тому, якщо автор не бажає вказувати свого справжнього імені, то такий матеріал звичайно публікується під псевдонімом, але не анонімно.

В юридичній літературі існує і інша думка про те, що публікація статей без підпису автора, а також відмова у розміщенні в журналі чи газеті статей без зазначення імені автора є виключенням із правила про можливість вибору автором способу вказівки свого імені. Слід враховувати, що в обох цих випадках спосіб позначення імені автора визначається при укладенні авторського договору. Право автора вибирати той чи інший спосіб вказівки свого імені обмежується у випадку створення літературного твору у порядку виконання службового завдання. Зокрема, вказівка імені відповідального виконавця і виконавців роботи

є обов'язковою у науковій роботі. У цьому випадку ні псевдонім, ні анонім не можуть бути проставлені. Автор може застосовувати псевдонім для всіх або лише для деяких своїх літературних творів, для всіх або лише окремих способів їх використання. Він має право у будь-який момент розкрити або змінити свій псевдонім. І навпаки, розкриття псевдоніму без згоди автора є порушенням його особистих немайнових прав [4].

Але право вибору способу вказівки імені не обмежується розглянутими вище можливостями. Зокрема, порядок зазначення імен співавторів також є одним з виявів права на ім'я. Одним із способів реалізації права на авторське ім'я є видання твору образотворчого мистецтва лише з підписом (автографом) автора. Підпис автора не вважається псевдонімом, оскільки його приналежність певній особі можна визначити за допомогою почеркознавчої експертизи, крім того підпис закріплений у паспорті та не призначений для приховування особи[6].

Для прикладу, відомий французький художник карикатур Жан Эффель свої роботи підписував символом у вигляді квіточки. Підпис Жана Эффеля складається із круглих букв, які можна написати одним розчерком пера. Будучи написана в колі, вона нагадує квітку і стає одним з елементів малюнка. Іноді художник свій підпис перетворював в маргаритки.

Також доцільно розглянути можливість застосування до авторського імені режиму засобів індивідуалізації. Засоби індивідуалізації, функцією яких, на відміну від об'єктів авторського права та об'єктів патентного права, є індивідуалізація товару (послуги) або виробника, до яких традиційно відносять торговельні марки (знаки для товарів і послуг), комерційні найменування та зазначення місця походження товару. Ряд вчених, зокрема А. О. Кодинець, вважає, що до засобів індивідуалізації також можливо віднести й інші позначення, що застосовуються для ідентифікації у сфері цивільних правовідносин, зокрема, ім'я фізичної особи, псевдонім, назву підприємства, найменування держави або регіону, доменне ім'я тощо [2].

Крім того, на сьогоднішній день судова практика в Україні та багатьох західних державах формується, виходячи з того, що право на ім'я (псевдонім) фізичної особи може бути захищено нормами права інтелектуальної власності.

Захищати своє ім'я в судовому порядку довелося таким відомим представникам шоу-бізнесу, як Світлана Лобода, Віра Брежнєва, Міка Ньютон, Таїсія Повалій, Діма Білан та інші. Означені особи намагалися заборонити використовувати їхні імена (сценічні імена) на підставі права на авторське (виконавське) ім'я так як воно є особистим немайновим правом. Але означена правомочність не в повній мірі може захистити творця (виконавця) від використання його імені з комерційною метою [1].

Для прикладу у 2012 році Віра Брежнєва подала до суду на російську програму «Дом2» з твердженням, що керівництво програмою використовує її ім'я в якості бренду без її згоди на те та в комерційних цілях. Брежнєва підкреслила, що згадування її імені у проекті «Дом2» значно погіршило її репутацію.

Таким чином, з метою унеможливити використання імені автора або його псевдоніму іншим особам, доцільно реєструвати його як торговельну марку, що надасть можливість перешкоджати неправомірному використанню імені (псевдоніма) та надавати дозволи на використання за бажанням автора.

Список літератури:

1. Сліпченко С. О. Щодо абсолютності права на ім'я фізичної особи [Текст] / С. О. Сліпченко // Юрист України, 2012. – № 1–2 (18–19). – С. 41–45.

2. Кодинець А. О. Право на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів та послуг. Монографія – К., ВПЦ Київський університет, 2011. – 312 с.

3. Цивільне право України: Підручник: У 2-х кн. / О. В. Дзера (кер. авт. кол.), Д. В. Боброва, А. С. Довгерт та ін.; За ред. О. В. Дзери, Н. С. Кузнєцової. – 3-е вид., допов. і перероб. – К.: Юрінком Інтер, 2010. – Кн. 1. – 976 с.

4. Мороз В.П. Право на ім'я фізичної особи (псевдонім) як об'єкт права інтелектуальної власності / В. П. Мороз // Часопис Київського університету права. - 2014. - № 1. - С. 243-246. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Chkup_2014_1_57

5. https://dic.academic.ru/dic.nsf/ruwiki/327595.

6. Чурпіта Г.В. Авторське право та право власності на твір образотворчого мистецтва // Підприємництво, господарство і право. – 2003. – № 4. – С. 61– 64.

Терно П.А., (ф-т економіки та управління, І курс)

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НЕВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ: КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

На сучасному етапі розвитку нашої держави досить гострим є питання ефективного виконання судових рішень, зокрема рішень Європейського Суду з прав людини (далі за текстом – ЄСПЛ).

Відповідно до ст. 129-1 Конституції України судові рішення ухвалюються судами іменем України і є обов’язковими до виконання [1, ст. 129-1]. Враховуючи факт обрання нашою державою проєвропейського вектору розвитку, що підтверджується підписанням 27 червня 2014 року Угоди про Асоціацію між Україною з однією сторони, та Європейським Союзом і його Державами-членами, з іншої сторони, ще більшої актуальності набуває питання виконання взятих на себе Україною зобов’язань щодо виконання рішень ЄСПЛ.

Рішення, що приймаються судом, є обов’язковими для виконання юридичними та фізичними особами. Ця гарантія реалізована в нормі ст. 382 Кримінального кодексу (КК) України, що передбачає відповідальність за невиконання вироку, рішення, ухвали, постанови суду [2, ст. 382].

Однак, практика свідчить, що існуюча система виконання судових рішень є малоефективною, а іноді й взагалі недієвою. Насамперед, це стосується виконання рішень ЄСПЛ. Свідченням невиконання таких судових рішень є оприлюднення ЄСПЛ інформації про невиконання Україною 95% прийнятих ним за позовами українців рішень [3].

Це призводить не тільки до порушення гарантованих Конвенцією прав і свобод, але й свідчать про невиконання Україною взятих міжнародних зобов’язань, підриває авторитет органів державної влади та держави в цілому,

виключає відшкодування завданої шкоди та відновлення порушених прав і свобод тощо. Наразі, Рада Європи може застосувати до України санкції через систематичне невиконання рішень Європейського суду з прав людини. В своїй сукупності це може призвести до політичної відповідальності України – виключення її з членів Ради Європи [4].

Також слід враховувати, що у рішенні ЄСПЛ констатується порушення не просто будь-яких прав і свобод, а найбільш важливих, найнеобхідніших – право на життя, право на свободу і особисту недоторканість, право на справедливий суд, право власності тощо.

Саме ці причини стали підставою внесення змін до ст. 382 КК України, якими введено кримінальну відповідальність за умисне невиконання службовою особою рішення Європейського суду з прав людини.

Дослідження законодавства про кримінальну відповідальність за невиконання рішень ЄСПЛ було б не повним без розгляду правого регулювання кримінальної відповідальності за невиконання судового рішення в зарубіжному кримінальному законодавстві.

Зазначимо, що у жодному законі про кримінальну відповідальність пострадянських держав не передбачено вказівки на відповідальність за невиконання рішення ЄСПЛ.

Слід також зазначити, що ряд держав (Польша, ФРН, Швеція, Швейцарія, Японія) також не містять норм, які передбачають кримінальну відповідальність за вчинення діянь, аналогічних невиконанню судового рішення. Натомість у кримінальних кодексах деяких європейських країн існують норми, подібні до розглянутих. Разом із тим також відсутні норми, присвячені кримінальній відповідальності за невиконання рішень ЄСПЛ. Так, у ст. 407 КК Іспанії встановлено відповідальність посадових осіб або державних службовців, які присвоюють судові повноваження або перешкоджають виконанню рішення, виданого компетентним судовим органом [5]. Разом із тим ця норма стосується лише невиконання чи перешкоджання виконанню судових рішень у кримінальних справах.

Кримінальний кодекс ФРН хоч і не містить норми, що стосується кримінальної відповідальності за невиконання рішень ЄСПЛ, однак у рішенні Федерального Конституційного суду Німеччини від 14 жовтня 2004 року зазначається, що заявники можуть звертатися до нього з конституційними скаргами, посилаючись на порушення Європейської Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод або на невиконання рішень ЄСПЛ з боку органів публічної влади Німеччини [6].

Отже, вибірковий аналіз зарубіжного досвіду регулювання кримінальної відповідальності за невиконання судових рішень дає підстави стверджувати, що норма про кримінальну відповідальність за невиконання рішень ЄСПЛ є тільки у вітчизняному КК 2001 року.

Тому, дослідивши дану проблему, можливо дійти наступних висновків:

- Україна є єдиною країною на пострадянському просторі, яка на законодавчому рівні забезпечила кримінально-правовими засобами механізм виконання рішень ЄСПЛ;
- кримінальна відповідальність за невиконання рішень ЄСПЛ зумовлена, передусім, значною суспільною небезпечністю таких діянь, передусім, відносна поширеність діяння, про що свідчить велика кількість звернень до ЄСПЛ за захистом прав і основоположних свобод і, як наслідок, велика кількість прийнятих рішень та низький рівень їх виконання;
- зважаючи на запровадження в Україні європейських стандартів захисту прав людини, наявність кримінальної відповідальності за невиконання рішень ЄСПЛ є необхідною на даному етапі розвитку нашої держави, та такою що відповідає принципам міжнародно-правової необхідності.

У зв’язку з вищерозглянутим, вважаємо, що слід удосконалити організаційно-правовий механізм відповідальності за невиконання рішень ЄСПЛ, а саме, конкретизувати суб’єкта злочину, передбаченого ч.4 ст. 382 КК України. З цією метою пропонуємо внести зміни до ч.4 ст. 382 КК України, визначивши спеціального суб’єкта «невиконання рішення ЄСПЛ» – службова особи органів Державної виконавчої служби, Державної казначейської служби, Міністерства

юстиції України, на яку покладено обов'язки по виконанню рішень ЄСПЛ або ж самого такого органу.

1. Конституція України : Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР/ Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/paran4761#n4761

2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III в ред. від 09.02.2010 р. / Верховна Рада України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14

3. Analysis of statistic 2012 European Court of Human Rights [Електронний ресрус]. – Режим доступу: http://www.echr.coe.int/Documents/Stats_analysis_2012_ENG.pdf

4. Про перспективи санкцій РЄ до України говоритимуть у ВР //Закон і бізнес, - 27.03.2018,http://zib.com.ua/ua/132392-pro_perspektivi_sankciy_re_do_ukraini_govoritimut_u_verhovni.html

5. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть: учеб. пос. [Текст] / под ред. и с предисл. И.Д. Козочкина. – М. : Издательский дом «Камерон», 2004. – 528 с.

6. Блажівська Н.Є. Виконання рішень Європейського суду з прав людини. Порівняльний аспект [Текст] / Н.Є. Блажівська // Вісник Вищої Ради юстиції. – 2010. – № 2. – С. 83-89.

Тертиця К. Л., (ф-т маркетингу, магістрант)

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ РЕКЛАМИ НА КІНЦЕВОГО СПОЖИВАЧА

В сучасному світі нових технологій та комерційних відносин реклама проникає в кожну сферу нашого життя. Не дивно, що люди все частіше намагаються не помічати яскравих зображень в пресі, оголошення на транспорті

та вуличних афішах, в Інтернеті та на телебаченні. Втім реклама настільки щільно увійшла в наше життя, що важко уявити сучасний світ без неї.

Сучасна реклама впливає на поведінку споживача за допомогою різних психологічних аспектів. Поєднуючи свою інформативність з переконливістю і навіюванням, реклама робить на людину емоційно-психічний вплив.

Звідси надзвичайно важливе значення набуває вивчення психологічних аспектів рекламної діяльності. За висловом класика вітчизняної реклами О.А. Феофанова, саме «психологія дає основні параметри для розробки рекламних концепцій ..., які включають психологічні аспекти мотивації поведінки потенційного покупця, психологію сприйняття слова або зорового образу, закономірності формування цілеспрямованих асоціацій тощо» [3]

У структурі соціально-психологічного впливу реклами на споживача зазвичай виділяють три аспекти:

- когнітивний (пізнавальний);
- емоційний (афективний);
- поведінковий.

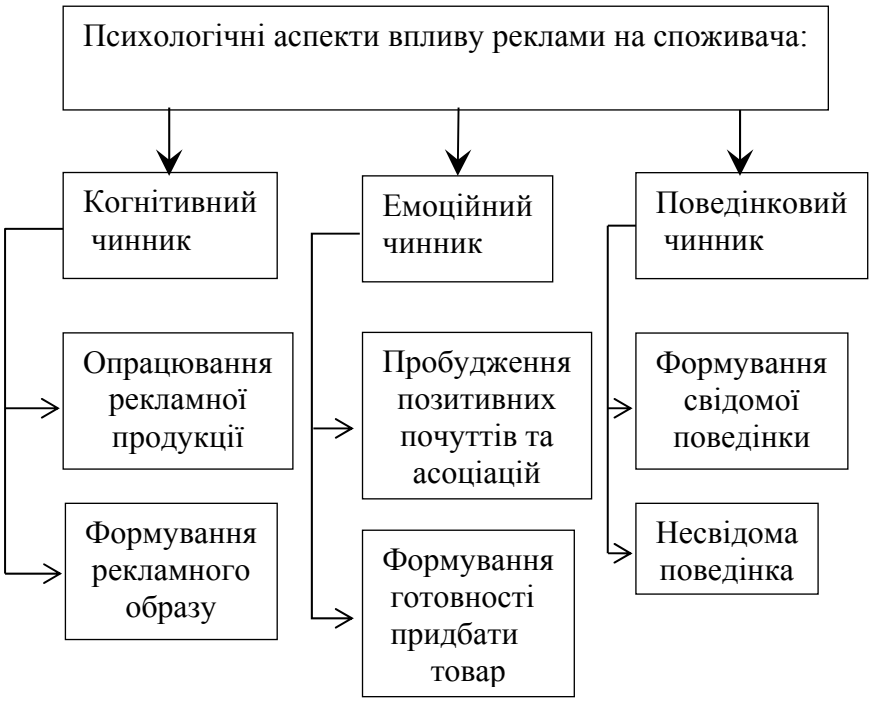

Рис. 1 Психологічні аспекти впливу реклами на споживача

Когнітивний компонент пов'язаний з тим, як рекламна інформація сприймається людиною. Вивчення когнітивного компонента передбачає аналіз ряду процесів переробки інформації, таких, як відчуття і сприйняття, пам'ять, уявлення та уяву, мислення і мова, і інше [2].

Існує безліч видів розумових операцій, таких, як порівняння, абстрагування (відволікання), конкретизація, аналіз, синтез, узагальнення, встановлення аналогій, асоціювання, судження, умовивід та інші. Всі вони активно використовуються в рекламі, особливо асоціації. Великий вплив на сприйняття інформації та на купівельну поведінку має об'єм або кількість інформації.

Афективний (емоційний) компонент рекламного впливу визначає емоційне сприйняття об'єкта рекламної кампанії. Емоціями є певні психічні процеси, в яких людина переживає своє ставлення до тих чи інших явищ навколишнього дійсності. Психологи вважають, що більшість людських емоцій можна описати кількома базовими складовими: любов, радість, щастя, здивування, сум, страждання, страх, гнів, лють, відраза, презирство, вина та інші. Якісна реклама емоційно повинна залучати людей, а не відштовхувати [4].

Поведінковий компонент рекламного впливу передбачає аналіз вчинків споживача, визначених його купівельною поведінкою під впливом реклами. Поведінковий аспект спрямований відразу й на несвідоме, і свідоме, тобто і на думки, і почуття, і на відносини, і на поведінку людини. Такий підхід змінює ставлення, видозмінюючи поведінку. Він непомітно переконує, змушує, приваблює, в'ється, наказує виконувати побажання продавця [1].

Отже, реклама є соціально-психологічним явищем, яке в світі бізнесу обрушує на споживача величезну кількість інформації. Психологічний вплив рекламної кампанії проявляється у процесах переробки рекламних повідомлень - емоціях, думках, майбутніх рішеннях, що обумовлюють конкретну поведінку покупця.

Кожен день споживач стикається з безліччю рекламних оголошень, переглядає рекламні ролики, комунікаційних повідомлень в Інтернеті та просто на вулицях свого міста. Через це психіка споживачів ігнорує деякі повідомлення, щоб уникнути перенасичення непотрібною інформацією. Лише невелика частина

реклами привертає увагу, і ще менша - досягає поставленої мети: викликає у споживача бажання придбати рекламований товар. Саме тому при розробці рекламної кампанії необхідно приділяти особливу увагу психологічним аспектам сприйняття реклами споживачем.

ЛІТЕРАТУРА

1. Алешина И. В. Поведение потребителей : учебник / И. В. Алешина. – М. : Экономистъ, 2006. – 525 с
2. Мокшанцев Р.И. Психология рекламы: Учеб. пособие. – М.: ИНФРА-М.-Новосибирск: Сибирское соглашение, 2001. – 230 с.
3. Феофанов О. А. Реклама. Новые технологии в России: Психология рекламы. Формирование имиджа. Политическая реклама : Учебное пособие для подготовки профессионалов в сфере рекламы. — СПб.: Издательство «Питер», 2000. — 377 с.
4. Шуванов, В.И. Психология рекламы : учебное пособие для вузов / В.И. Шуванов. – Ростов на Дону: Феникс ; Москва: Московский государственный торгово-экономический университет, 2005 . – 315 с.
5. Городюк А.Б. Психологічний вплив реклами на споживача [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/15_APSN_2010/Economics/67524.doc.htm
6. Денис Богуш. Украинец видит и слышит 30-40 тысяч рекламных сообщений в день [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://inpress.ua/ru/society/18941-ukrainets-vidit-i-slyshit-3040-tysyach-reklamnykh-soobscheniy-v-den-denis-bogush

Тищенко М.С.,
(ф-т економіки та управління, II курс)
Tyshchenko Marharyta

THE IMPACT OF LEADERSHIP IN STRENGTHENING ORGANIZATIONAL INNOVATION IN THE COMPANY IN UKRAINE
ВПЛИВ ЛІДЕРСТВА В ЗМІЦНЕННІ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ ІННОВАЦІЇ В КОМПАНІЇ В УКРАЇНІ

In today's globalized economic environment, customers' vastly increased access to information has empowered them to demand higher quality, better service, and favorable price/cost ratios.

These realities of the marketplace have put tremendous pressures on companies to increase their efficiency and effectiveness and, even more fundamentally, the creativity that they bring to product/process improvements and development.

Factors that can stimulate creative behaviors in groups and organizations:

— individuals' intellectual capability (creative thinking skills);
— expertise based on past experience;
— a creativity supportive work environment;
— creativity related personal attributes. [1]

Features of the organizational context like job difficulty, supportive management, and controlling regulation.

Leaders can affect followers' innovativeness in both direct and indirect ways.

An example of a direct effect is leaders providing to followers' inner motivation and higher level needs, which are known to be essential sources of creativity.

Indirectly, leaders can support creativeness by forming a work environment that inspires employees to try out different approaches without disturbing about being punished just because results are negative.

A more important concern for organizations is how to activate creativity among employees for the growth and production of product.

The top managers of an organization can impact employee creativity and organizational

innovation in several different ways. [2]

Firstly, they outline and shape the work settings within which employees cooperate to define goals, problems, and solutions.

Secondly, by expressing a vision that underlines long-term over short-term business outcomes, chiefs can direct employees' individual and put together efforts towards innovative work processes and outcomes.

By creating and supporting an organizational climate and culture that brings up creative efforts and simplicities distribution of learning, leaders can significantly strengthen organizational creativity.

Finally, leaders can improve and maintain a system that values and rewards creative performance.

To sum up this item, we should to preserve the idea that when a company offers inner and external rewards for efforts to get new skills, employees' desire to work in creative attempt to achieve a goal will be constantly strengthened.

The next item concerns on the relationship between particular leader behaviors or leadership styles and creativity in organizations.

We can see positive associations between democratic, considerate, and participative leader behaviors and subordinates' creativity.

When leaders supported constructive problem solving and employee' self-effectiveness, they demonstrated higher levels of creativity.

Employees produced more creative work when they were supervised in a supportive, noncontrolling manner.

Leadership is being composed of four unique but related behavioral components as:

inspirational motivation,

intellectual stimulation (promoting creativity and innovation),

idealized influence (charismatic role modeling),

Individualized attention (coaching and mentoring).

Leaders who display these four behaviors are able to manipulate their followers' values and norms, encourage both personal and organizational changes, and support followers to outdo their initial performance expectations.

Several reasons support the expectation that right policy of leadership would increase

employee creativity and innovation.

First, leaders go beyond exchanging agreements for desired performance by actively inviting followers' personal value systems.

They provide ideological explanations that link followers' uniqueness to the collective identity of their organization, so by increasing followers' basic motivation (rather than just providing extrinsic motivation) they can better perform their job.

By tying an important vision and mission for the organization, leaders increase followers' understanding of the importance and values associated with desired outcomes, educate their performance expectations, and increase their preparedness to outdo their self-interests for the sake of the collective entity.

Second, by providing intellectual stimulation, leaders inspire followers to think ''out of the box'' and to adopt generative and exploratory thinking processes.

Real leaders stimulate their followers to think about old problems in new ways and encourage them to challenge their own values, traditions, and beliefs.

By showing high expectations and confidence in followers' capabilities, real leaders also help to develop followers' engagement to long-term goals, missions, and vision and to transfer their focus from short-term and urgent solutions and objectives to long-term.

Right policy of leadership is related to organizational innovation.

Real leaders create a work environment where followers feel authorized to seek innovative approaches to perform their job.

Autonomy or freedom is an important qualifier of organizational creativity because individuals produce more creative work when they feel more personal control over how to achieve given tasks. People who are authorized also are more likely to be inner motivated, which in turn inspires creative intentions.

Also individuals generated the most creative ideas when they worked in a high task autonomy work environment.

Organizational innovation also depends on whether the organization has a climate that supports innovation.

For example, even when individuals have established the capability for innovation, their willingness to launch productive efforts may be caused by beliefs concerning the consequences of such actions in a given environment.

When an organization's culture underlines reliable operations without making any mistakes or is not highly worried about innovation, employees will not be interested in taking initiative in their work even if they are given enough freedom and autonomy. However, when an organizational culture values initiative and innovative approaches, employees are more likely to take risks, accept challenging missions, and get inner enjoyment from their work.

Leaders play a major role in establishing an innovative organizational culture and facilitating creativity in organizations. In addition, the role of creativity and innovation in determining organizational performance has been well established. [3]

Regarding Ukrainian reality to implement organizational innovation is to run processes that contribute to changes of internal developments to improve efficiency and quality of activity, and finding solutions to existing problems involving the intellectual resource of staff. [4]

The ways of updating and building up the necessary intellectual resources may be: firstly, external sources, which include different retraining courses, trainings, etc. (in this case, it is possible to speak about training). Secondly, employees can formulate the problems that arise in the course of their work, and independently seek ways to solve them (self-education and self-organization).

One more important organizational point is the priorities of the regional innovation policy, which need to be focused on concentration of the scientific potential, turning it into the necessary needs of integrated development and self-provision of business, the formation of a network of technopolises and clusters. [5] Ukraine cannot stay away from scientific world and technological progress. It is necessary to actively participate in the world scientific community and the world technological market, to find out new methods and approaches and successfully use them, to change the priorities and specifics of foreign economic relations.

To sum up, we should admit the evidence of a general need for real leaders to maintain a balance between letting people feel empowered and providing guidance throughout defining goals and agenda. Creative work processes often involve a complicated process of pulling available resources together to recognize current market trends, focus on the important messages and strategies, and develop people in line with the strategy.

But nevertheless we also indicate that right policy of leadership should have significant and positive relations with both empowerment and an innovation-supporting organizational climate.

References:

1. Osborn, R. N., Hunt, G. G., & Jauch, F. R. (2002). Toward a contextual theory of leadership. Leadership Quarterly, 13, 797–837.
2. Карамушка Л.М. Психологія управління: навч. посіб. / Л.М.Карамушка. — К.: Міленіум, 2003. — 344 с.
3. Коновалова М. Лідерство в державному управлінні як чинник формування інноваційної організаційної культури. [Електронний ресурс] / М. Коновалова. – Режим доступу: http://www.sworld.com.ua/konfer29/1254.pdf
4. Нагорняк Г. Вплив трансферу технологій на інноваційні процеси: український та зарубіжний досвід [Електронний ресурс] / Г. Нагорняк, І. Нагорняк, Ю. Вовк // Соціально-економічні проблеми і держава. — 2013. — Вип. 2 (9). — С. 117-127. — Режим доступу до журн. http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2013/13nhstzd.pdf
5. В.А. Верба, О.М. Гребешкова. Аналітична оцінка управлінських технологій розвитку українських підприємств. / В.А. Верба, О.М. Гребешкова. — Актуальні проблеми економіки №5(107), 2010.

Тищик К. В. (факультет маркетингу, IV курс)

ЦИФРОВИЙ МАРКЕТИНГ В УКРАЇНІ: СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

У сучасному світі цифровий маркетинг виходить на передній план, залишаючи позаду традиційний маркетинг. Тому, першочерговим завданням для українських маркетологів постає необхідність дослідження рівня Інтернет-

проникнення, смаків споживачів при здійсненні покупок онлайн, ефективних онлайн-платформ тощо.

То що ж таке цифровий маркетинг?

Цифровий маркетинг або digital marketing – це комплексне поняття, яке означає використання всіх можливих форм цифрових каналів для просування фірми та її товару. Телебачення, радіо, Інтернет, соціальні медіа – усе це є інструментами цифрового маркетингу.

Як і будь-який інший вид маркетингу, цифровий маркетинг допомагає підприємствам досягти максимального комерційного результату при використанні нових високоефективних методів впливу на споживачів та уникненні зайвих неефективних витрат.

В Україні цифровий маркетинг не використовується на всі 100%, що зв'язано з низьким рівнем діджиталізації суспільства. Так, за даними «Ecommerce Foundation» Україна має найнижчий рівень Інтернет проникнення (49%) серед європейських країн, коли ж середній рівень 12 найрозвиненіших країн становить 92%.

Це призводить до того, що лише 58% населення України віком від 15 років є активними користувачами Інтернету і тільки з них 10% здійснюють покупки онлайн.

Така ситуація справляє негативний вплив на розвиток електронної комерції, про що свідчить відсоткове співвідношення кількості покупок, здійснених онлайн, до загальної кількості покупок, яке з 2013 до 2017 року мало тенденцію до зниження.

Це й не дивно, якщо дослідити теми, які цікавлять українців найбільше на просторах Інтернету. Зокрема, на першому місці знаходяться світові новини, на другому – туризм, а на третьому – місцеві новини. Що стосується запитів на здійснення покупок онлайн, то вони не попали навіть в ТОП-10 і знаходяться після пошуку інформації про життя знаменитостей.

Цифровий маркетинг має багато переваг, серед яких варто виділити:

- ✓ активне залучення споживачів до взаємодії з брендом;
- ✓ відсутність територіальних обмежень;

- ✓ легка доступність до ресурсу;
- ✓ активне залучення цільової аудиторії;
- ✓ можливість оперативної оцінки та управління подіями в режимі реального часу.

Сучасним та ефективним інструментом цифрової реклами є соціальні мережі. Дійсно, де ще можна так просто знайти інформацію про споживача, який вас цікавить. Та й кількість користувачів таких мереж перевищує кілька десятків, іноді й сотень мільйонів. Зокрема, про результативність цього інструменту свідчить і те, що в Україні станом на 2017 рік соціальна мережа як Facebook охоплює 52% активних користувачів Інтернету і займає третє місце в рейтингу після Google (85%) і Youtube (73%).

Не менш популярним є створення та використання мобільних додатків як одного із способів збільшення цільової аудиторії. Наприклад, додаток «Приват 24» охоплює 46% Інтернет-активного населення України, що, у свою чергу дає компанії можливість підвищувати лояльність клієнтів без зайвих витрат.

Що стосується онлайн платформ та магазинів, то одним із найулюбленіших для українців є olx.ua. Трохи поступається йому rozetka.ua та prom.ua. Саме їхня реклама є виявилась ефективнішою за інші, оскільки вона була розроблена за наступними принципами:

- digital – це не канал, digital – це технологія;
- люди говорять не про рекламу, а про те, що їм цікаво;
- необхідно зробити участь клієнтів легкою;
- вимірювати результати не лише після закінчення кампанії, а й в процесі та за необхідності вносити зміни.

Проте, не лише ці принципи впливають на ефективність реклами в Інтернеті, а й її тематика. Необхідно пам’ятати, що найбільше онлайн-покупців цікавить реклама одягу та взуття, косметики та туризму.

На завершення, хотілось би зазначити, що цифровий маркетинг лише вступив в еру свого активного розвитку в Україні, проте вже можна оцінити його значні перспективи.

Література

1. Офіційний сайт Інтернет Асоціації України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://inau.ua/
2. Логінова Ю. Е. Цифровий маркетинг як інноваційний інструмент комунікацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://core.ac.uk/download/pdf/14060413.pdf
3. Ecommerce Foundation [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ecommercefoundation.org/
4. TNS MMI Ukraine [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://tns-ua.com/cases/mmi

Ткаченко А.О.,
(ф-т економіки та управління, I курс)
Tkachenko Anastasiia

AN INNOVATIVE PARK UNIT.CITY
ІННОВАЦІЙНИЙ ПАРК UNIT.CITY

Organizations who see and act upon the opportunities and possibilities for change through innovation in the current volatile and uncertain business environment will not only survive; they will successfully compete and even flourish in the face of the range of emerging adverse and fluctuating business and economic conditions.

UNIT.City is a small town , which was founded in 2017 in Kyiv , that should become a concentration of innovations and a place where the business will get new ideas and resources for their realization. UNIT.City is located on the territory of the former motorcycle factory on Dorogozhytska Street, its total area is 25 hectares,which are planned to build up completely. Now UNIT.City is similar to the famous campuses of such IT-giants as Google or Facebook.. The UNIT Factory's innovative educational project, a cafe, a business campus and a sports hall have already built. There are 4,000 square meters of public space. A large hub for the events, coworking and another 30 000 sq. m business-campuses will be built in the near future (by the end of 2018) .

Construction of dwelling houses, cafes, medical centers, kindergartens, schools, squares and recreation areas are also planned.

UNIT.City in the world is usually called innovative parks. But it is created to do something more in Ukraine - an entire innovative town that will become a unique ecosystem for companies working in the sphere of high technologies and creative industries. Founders plan to invest in UNIT.City to $ 200 million for four years . The opening of Unit City was visited by the Prime Minister of Ukraine Vladimir Groysman. He noted that because of the absence of such technoparks, Ukraine is losing intellectual youth and the potential of innovative development every day.

One of the main advantages of Ukraine – it`s human potential . UNIT Factory aims to give the opportunity to young people of getting well-paid jobs and help Ukraine to develop an innovative and competitive economy.

Another important idea, which dominates in UNIT.City, is sharing. This means that the residents of the town give each other access to their laboratories and facilities. For example, Sensorama, specializing in virtual and augmented reality, entered the town, and it gives access to other residents to its laboratory of virtual and augmented reality.

It is assumed that the opportunities and needs of residents will overlap, they will immediately enter the network of contacts, so they will be able to help each other grow and develop.

A key element of the innovation park is Technology Companies' Development Center. This is an infrastructure project, which activities are aimed to technological transformation of companies using tools to search for innovative ideas, talent management, the formation of teams for technology centers. The partners of the project are Kyiv-Mohyla Business School and Hi-Tech Office Ukraine. The main task of TCDC is working with talents. They transform the existing human capital in the leaders of technology companies . TCDC provides an infrastructural, expert and technological base to 25 high-tech companies that are housed in a separate building on the territory of UNIT.City. Among them are Concepter, Forland, SmartFarming, Hi-Tech Office Ukraine, two laboratories: virtual reality (VR First) and 3D prototyping (FabLab Fabricator).

UNIT.City offers high-tech businesses an ultramodern infrastructure, access to knowledge in order to create a creative atmosphere of the community of creative like-minded people. Potential residents of the park are technology companies, high-tech entrepreneurs and start-ups, R & D centers, digital media, incubators and accelerators, educational initiatives in the fields of technology and design, cultural projects, etc. Managinп partners of UNIT.City were Max Yakover and Maxim Bakhmatov, who successfully reformed the Kiev complex VDNH before.

Another important resident of the park is the unique programming factory UNIT Factory, which was opened last year in partnership with the French School 42. It prepares IT specialists on an innovative methodology according to all the requirements of the digital economy. Here you can learn how to code, enhance your team working skills and advance your creativity by looking for unique solutions. Such schools you can find only in France , USA , Romania , South Africa and now in Ukraine . Anyone can study at this school, regardless of programming skills or grades. There is only a restriction on age - from 18 to 30 years. This takes into account the ability of candidates and motivation, which are manifested during the introductory testing and testing period. There are no teachers, lessons and synopses. Students work on projects at a time when they wish, pump skills and move to the next level. The program includes the development of personal effectiveness and communication skills and working with people. Now 280 people is studying there , while the candidates were more than 13 thousand. Recently, the school has announced a second set, which will result in the number of students increasing to 800.

I believe that UNIT.City is the most ambitious innovative project in our country. It is a city for business growth, creation of new products, jobs and whole industries. It is important that intellectuals do not emigrate abroad, but stay at home and develop new technologies here.

UNIT.City is a catalyst for growth, an energy impulse for all industries, an engine for great ideas and new products, an innovative environment, a creative atmosphere, access to knowledge.

To become a real player in the world market - it is not necessary to build a factory, as before. It is enough to open a laptop. But in order to compete with others, you need a

better product, a creative approach, a knowledge of technology. And UNIT.City is striving to create an environment that will accelerate the development of Ukrainian business.

References :

1.Один з найбільших інноваційних парків Європи [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://unit.city/.

2.UNIT.City [Електронний ресурс] // ITCua. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://itc.ua/tag/unit-city/.

3.UNIT.City. Будет ли у Киева своя кремниевая долина? [Електронний ресурс] // Уикенд. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://project.weekend.today/unit-city

4.В КИЕВЕ ОТКРОЕТСЯ ИННОВАЦИОННЫЙ ПАРК UNIT.CITY СТОИМОСТЬЮ $200 МЛН [Електронний ресурс] // TCDC. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://kfund.ua/v-kieve-otkroetsya-innovatsionnyj-park-unit-city-stoimostyu-200-mln/.

5.Как выглядит инновационный парк UNIT.City (фото) [Електронний ресурс] // Наш Киев. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://nashkiev.ua/zhournal/mesta/kak-vyglyadit-innovatsionnyy-park-unit-city-foto.html.

6.Первый в Украине инновационный парк Unit City открылся в Киеве [Електронний ресурс] // 24канал. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://24tv.ua/ru/pervyj_v_ukraine_innovacionnyj_park_unit_city_otkrylsja_v_kieve_n803361.

Товстенко І. І., (ф-т економіки та управління, магістрант)

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ АУТСОРСИНГУ НА ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Розвиток сучасної економіки супроводжується переглядом способів ведення бізнесу і організаційних структур управління шляхом переходу на різні форми партнерства, що дозволяють адаптуватися до умов виробництва і збуту, що динамічно розвиваються. Однією з ефективних форм організації бізнесу став аутсорсинг, який передбачає вирішення проблем функціонування підприємств в умовах ринкової економіки через передачу частини функцій партнерам по бізнесу для скорочення витрат, збільшення гнучкості при зміні умов зовнішнього середовища, поліпшення якості продукції та послуг, зменшення ризику.

На рис.1 відображені чотири види аутсорсингу в сучасному розумінні.

Рис. 1. Види аутсорсингу в сучасному розумінні [1]

1. Виробничий (промисловий) аутсорсинг. Це такий вид аутсорсингу, коли певні завдання з виробництва продукції передаються стороннім компаніям.

2. IT-аутсорсинг. Це делегування обов'язків по виконанню тих завдань, які пов'язані з програмуванням, обслуговуванням техніки, розробкою програмного забезпечення, підтримкою хостингів та іншого.

3. Аутсорсинг бізнес-процесів. Це різновид аутсорсингу, який передбачає передачу аутсорсеру для виконання будь-якого бізнес-процесу.

4. Аутсорсинг управління знаннями. Аутсорсинг управління знаннями пов'язаний з тими видами діяльності, які передбачають глибокий аналіз і специфічну обробку процесів, які суттєво впливають на прийняття управлінських рішень. [1]

Аутсорсинг в Україні має свої особливості щодо популярності окремих його видів. Структуру вітчизняного ринку аутсорсингу зображено на рис. 2.

Рис. 2. Структура видів аутсорсингу в Україні станом на 2017 рік [2]

У всьому світі аутсорсинг набув найбільшого поширення саме в IT-сфері, і Україна не стала вийнятком. IT-аутсорсинг в Україні, та його розвиток - одне з найвагоміших досягнень країни за останні кілька років .

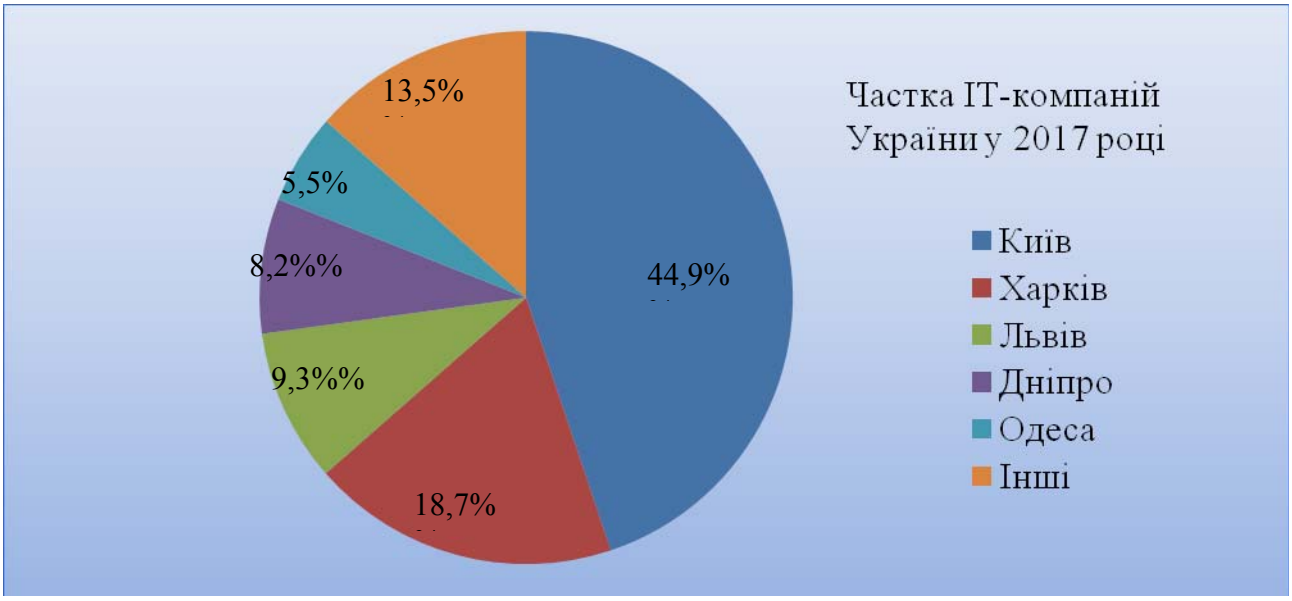

Рис. 4. Частка IT-компаній України по містам [3]

Україна, як країна, орієнтована на експорт своїх послуг, поставляє свої послуги переважно в США, країни Євросоюзу та Ізраїль (рис. 5).

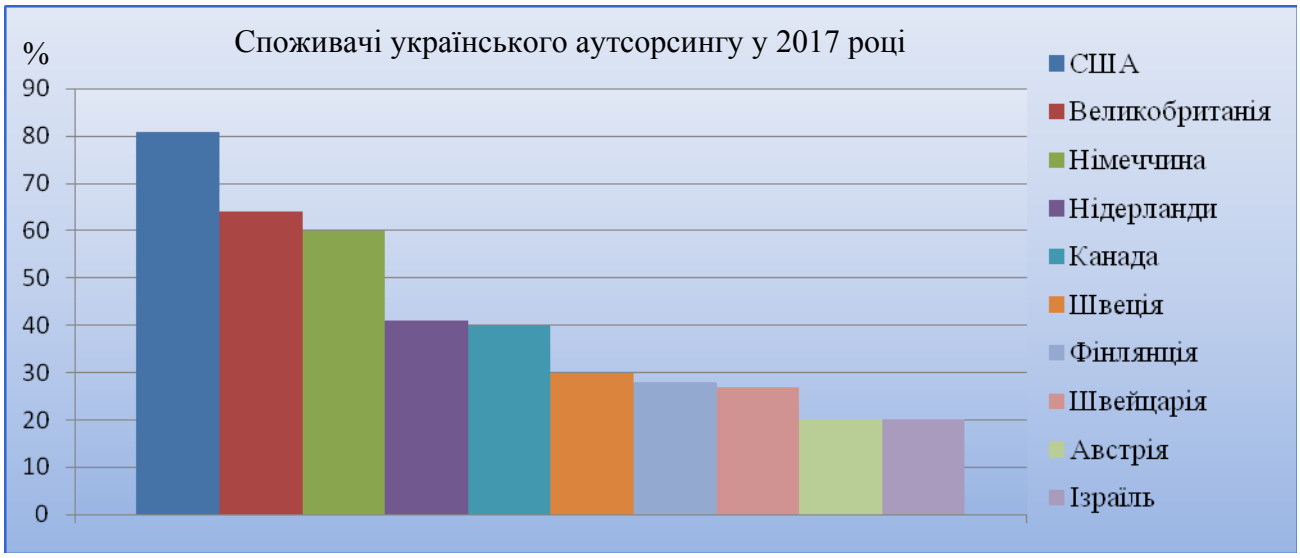

Рис. 5. Основні споживачі українського аутсорсингу [2]

На початку 2018 року, 18 українських аутсорсингових компаній (SoftServe, Ciklum, Infopulse, Luxoft, Sigma Software та ін.) потрапили до щорічного рейтингу кращих аутсорсерів - «The 2018 Global Outsourcing 100». [4]

У всьому світі аутсорсинг бізнес-процесів, а особливо у фінансовій сфері, активно розвивається. Світова фінансова криза 2007-2008 років дещо сповільнила цей процес, але не зупинила. Глобальні корпорації вже давно відновилися від наслідків давньої кризи і, незважаючи на те, що світ очікуює нової хвилі, більш активно укладають маштабні аутсорсингові угоди.

В українських реаліях, на нашу думку, вирішальним фактором при виборі аутсорсингу є звісно ж, економія витрат, але тут можна зауважити, що переваги від роботи з аутсорсером включають в себе набагато більше, ніж може здатися на перший погляд, а саме:

- ✓ отримання необхідної гнучкості для підтримки зміни масштабів бізнесу, незалежність від власного штату;
- ✓ скорочення ризиків за рахунок поділу відповідальності між провайдером і замовником;
- ✓ переваги віддаленого обслуговування, особливо для територіально розподілених компаній з великою філіальною структурою.

Було виявлено, що на вітчизняних підприємствах невиробничого характеру, як правило, більш розвинений фінансовий аутсорсинг, а саме: розрахунок заробітної плати, податковий консалтинг, аутсорсинг бухгалтерського обліку.

В той же час, аутсорсинг за рахунок передачі функцій в регіони з більш низькими зарплатами поки не розвинений в Україні.

Отже, можна зробити висновок, що вітчизняні підприємства набагато менше співпрацюють з аутсорсерами ніж західні країни, у яких понад 80% підприємців користуються їхніми послугами.

Перспективи аутсорсингу в нашій країні колосальні, а скромний обсяг ринку пояснюється тим, що він поки перебуває в стадії формування, потенційні користувачі мало поінформовані про переваги даного сервісу. Вивчивши світовий досвід, можна прийти до висновку, що в Україні ситуація незабаром зміниться в напрямку, схожому зі світовим.

Список використаних джерел:

1. Широкова А.В. Развитие социально-экономических отношений в аутсорсинге в условиях глобализации : диссертация кандидата экономических наук : 08.00.01 / Широкова Анастасия Васильевна; [Место защиты: Рос. гос. социал. ун-т].- Москва, 2009.- 170 с.: ил. РГБ ОД, 61 09-8/1663

2. Огляд аналітики ринку аутсорсингу Західної Європи [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://dou.ua/columns/obzor-analitiki-rynka-autorsinga-po-vostochnoj-evrope/

3. IT-аутсорсинг в Украине - был, есть и будет [Електронний ресурс]:/ О. Бабина.- Режим доступу: http://softsource.org/articles/it-autsorsing-v-ukraine-byl-est-i-budet

4. The 2018 Global Outsourcing 100 [Електронний ресурс] - Режим доступу: https://www.iaop.org/GlobalOutsourcing100

5. Світові тренди аутсорсингу бізнес-процесів [Електронний ресурс]:/ М. Макаренко.- Режим доступу: http://director.com.ua/upravlenie/mirovye-trendy-autsorsinga-biznes-protsessov

Olena Tokarieva
FIN-302

MEASURING INTANGIBLE ASSETS

Financial experts say that the number of companies whose value lies with their intellectual capital has essentially increased for the past 40 years. Moreover, the current corporate value associates at average with 80 percent of intangibles assets and only 20 percent with tangibles.

Intangible assets can be grouped into three large categories, and namely:

1. Rights (among which are employment contracts, supply contracts, licences, certifications, franchises etc).

2 Relationships which mostly mean trained and assembled workforce.

3 Intellectual property, which includes patents, copyrights, trademarks, various studies and test results. Besides, business knowledge — such as cost and pricing data, trade secrets and knowhow – makes an essential part of intellectual property.

Globally, intangible value continues to increase rapidly, rising from $19.8 trillion in 2001 to $47.6 trillion in 2016, despite a drop of over 50% during the financial crisis of 2008. It is assumed that, with effective reporting, disclosed intangible growth ought to have outstripped enterprise value.

According to International Financial Reporting Standards passed in 2001 for US companies and in 2004 as a global requirement, intangible assets should be separately disclosed on the acquiring company's consolidated balance sheet.

But at the same time, internally generated intangibles cannot be disclosed on the balance sheet, which means that many highly valuable intangible assets will not appear unless there is a proper purchase price for the asset.

In fact, the beginning of 21st century shows the huge black hole in current accounting and financial reporting. Changes in the nature of the world economy over the last 20 years, and the growth in the number of intangibles based enterprises, means that the need for better reporting is now stronger than ever.

For example, the value of Cadbury's brands was not apparent in its balance sheet and probably not reflected in the share price unless in 2009 Kraft made a multi-billion takeover of that once great British company.

Thus, the disclosure of intangibles still leaves a lot to be desired and it is high time for a new form of financial reporting. And indeed, it is hard in the modern age of accounting to ignore the reporting for intangibles, simply because these issues fell into the 'too difficult' box.

Clearly, therefore, whatever the requirements of accounting standards, companies should regularly measure all their intangible assets (including internally-generated intangibles such as brands and patents) and liabilities, not just those that have to be reported on the balance sheet. And the higher the proportion of 'undisclosed value' on balance sheets, the more critical that robust valuation becomes.

Focusing on traditional financial statements without understanding the underlying impact of intangibles and the capabilities they generate, can drive poor decisions for investors, investment analysts, and internal managers.

For example, early in the 21st century the vehicle brand Jaguar suffered a strategic loss of competitiveness. Jaguar and then-parent company Ford created the Jaguar X-Type sedan, which combined elements and hardware of the upscale and regular brands. Some drivers liked the car, but many Jaguar enthusiasts didn't like the combination car because they thought it devalued the Jaguar brand. The Jaguar X-Type was discontinued in 2008.

So, how to help the companies to understand the value of intangibles as well as their linkage to both economic and financial value and to operational impact? There are ways to start creating supplemental information that can support companies.

For example, workforce or intellectual capital which means the sum of everything everybody in a company knows that gives it competitive edge. Let consider that intangible assets are created by investing in the same way as other assets. For regulatory financial accounting purposes, many of these expenditures aren't capitalized in the balance sheet and are written off directly as expense against the income statement. These incurred expenses, including both internal and external investments, can be identified and calculated as assets, not as expenses. Then a calculation can be made of the approximate depreciation of such "assets" to assess how quickly these assets will be depleted with no ongoing investment. Finally, the amount can be adjusted upward or

downward based on incidents or events—the same way that tangible assets might be adjusted.

Let's take a closer look at the relationship capital. This typically would include the "outcome value" demonstrated by an organization's brand and reputation. Brand value is of key importance to managers. From a strategic and operational planning perspective, a value should be understood, sustained, and improved wherever possible. If management doesn't have this knowledge, it can make decisions that may deplete brand value.

For example, the Chrysler/Daimler-Benz merger (DaimlerChrysler) that destroyed billions of dollars in brand value through efforts to integrate two very different business cultures—where each company had a markedly different business model with different approaches to the creation of intangibles. One of the most expensive and one of the least successful mergers in auto industry history, it lasted nine years. The companies broke up and became Daimler and Chrysler.

For many organizations that have been involved in mergers and acquisitions, the composite value of intangibles—including brand—is a great part of the price the acquiring company paid. This is a significant "asset" for which the shareholders have exchanged cash or depleted their share value to acquire and would expect to see it earn a return. Yet significant write-offs of goodwill balances still occur because management believes there has been an impairment of the intangible asset.

For determination and measurement of a brand value, the accounting policies propose to use "Brand valuation— Requirements for monetary brand valuation," published by the International Organization for Standardization and recognized internationally.

But while accounting rules recognize the acquired intangible assets on the balance sheet of a company, the internally generating brands, as usual, are not being shown as assets. The current accounting standards, however, have been wary of allowing internally generated brands to be shown – their main concern being the reliability of the valuations.

For example, WhatsApp acquired by Facebook. Its 600 million acquired users were valued at $2bn in 2014. The number of users has doubled by 2017, so one might

expect a value for this asset category alone of at least $4bn. Yet accounts reveal only $3bn of disclosed intangible value, which also includes other assets such as the WhatsApp brand. This again illustrates the clear discrepancy between intangible value creation and disclosure in financial statements.

Thus, there is ultimately little logic in allowing only purchased assets being shown in the financial statements and banning internally generated brands to be reflected as the company's value.

More, however, could be done - as illustrated by WhatsAp case - showing only purchased intangibles does not reveal the whole story – a challenge awaits the valuation profession to convince the standard setters that the valuations of internally generated brands are sensible and that purchasers would offer similar prices to the values.

The value of intangibles attributed to an organization in the free market increasingly exceeds the value as presented on a financial balance sheet. The reason - the capacity and capabilities of a company to create such intangibles that don't appear in the financial records as assets. External financial reporting provides a limited insight to investors and other users about the value, condition, and sustainability of these nonfinancial factors.

Not surprisingly, among the world's top 10 most intangible companies in absolute terms are some of the largest Technology and Telecommunications giants such as Apple (with intangibles worth $455 bn in 2017), Microsoft ($442bn), and Amazon ($410bn). The vast majority of these companies' intangible value is related to technological patents, customer relationships and brands, which are not reported in the financial statements, unless an acquisition takes place. For that reason, Apple, Amazon, Alphabet (the owner of Google), and Facebook – all in top 10 of the world's most intangible companies – do not even make the top 100 by disclosed intangible value.

For investors, board members, or management, intangible assets must become part of what's measured and managed. If the accounting profession fails to embrace this emerging aspect of value creation and decision making, then the accountant can only report a minor role of assets that focuses only on the 20% of an organization's value and neglects the 80%.

REFERENCES

1. Vipal Mo, 2016 “Accounting’s 21st Century Challenge: How to Value Intangible Assets”, *CFO Journal*, March 21, 2016.
2. Arnold Kling, 2018, “Economics when Value Is Intangible”, *Library of Economics and Liberty*, January 1, 2018.
3. Kang Cheng, 2016, “The Tangle of Intangible Assets and Business Combinations”, *the CPA Journal*, January 2016.
4. Gary Cokins and Nick Shepherd, 2017, “The Power of Intangibles”, *SF Magazine*, May 1, 2017.
5. Christopher P. Skroupa, 2017 “How Intangible Assets Are Affecting Company Value In The Stock Market”, *Forbes*, November 1, 2017
6. Phil McKinney, 2017, “The Economics of Innovation: Valuing Innovation as an Intangible Asset”, *The Economist*, February 21, 2017.
7. Iann Mann, 2018, “Book Review: The Economics of Intangibles”, *FIN-24 Business and Finance News*, February 8, 2018.

Токарчук Євдокія

ФЕтаУ, 4 курс, ЕЕТ-401, tokarchuchka@gmail.com

(науковий керівник: Азьмук Л.А., к.е.н., доцент)

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЯК НОВІТНІЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ

Актуальність. Штучний інтелект та інноваційні технології поступово розвиваються та стають необхідними для компаній, які прагнуть покращити свій бізнес та його конкурентні переваги. Замість того, щоб служити замінником людських знань та винахідливості, штучний інтелект зазвичай розглядається як допоміжний інструмент. Він є новітньою версією програмного забезпечення, яка самостійно приймає рішення, здатна діяти у ситуаціях не передбачених програмістами. Забезпечення штучного інтелекту має набагато ширші можливості для прийняття рішень, ніж застарілі традиційні програми.

Постановка проблеми. Визначення переваг від застосування штучного інтелекту в умовах сучасного бізнесу.

Результати дослідження. Сьогодні актуальним стає питання створення гібридних інтелектуальних систем, які передбачають об'єднання додаткових можливостей людського пізнання з найкращими методами штучного інтелекту. Інакше кажучи, існують можливості побудувати мережі людей та машин, які можуть відчувати, думати і спільно діяти з більшою ефективністю, ніж сама людина чи окремі системи штучного інтелекту. Саме тут постає питання, як управляти можливими ризиками та як використовувати наступні переваги задля прогресу людства.

Згідно з дослідженням Global Tend Research 2017 року, понад 83% підприємств вважають, що використання штучного інтелекту є ефективним для забезпечення конкурентоспроможності. Щодо іншого дослідження Boston Consulting Group та MIT Sloan Management Review 83% підприємств вважають, що штучний інтелект є стратегічним пріоритетом для бізнесу сьогодні. Опитування базувалося на інтерв'ю з більш ніж 3000 керівників підприємств та аналітиків в 112 країнах та 21 промисловості [1].

Які проблеми в бізнесі може вирішити штучний інтелект?

1. Позбавить працівників від рутинних завдань. Заповнення статистичних даних в таблиці, розшифровування різних інтерв'ю, та виконання простих примітивних розрахунків. Тепер можна буде доручити ці завдання штучного інтелекту і технологій машинного навчання. Siri, Cortana і Google Assistant вже взяли на себе деякі базові функції і навчилися спілкуватися з користувачами звичною нам мовою. Також на базі штучного інтелекту можливе написання діалогових інтерфейсів, які допоможуть великим торгівельним мережам дізнаватися, що потрібно покупцям, і взаємодіяти з ними за допомогою віртуальних помічників.

2. Дозволить сфокусуватися на багатьох питаннях одночасно. У наш час дані навіть самих невеликих організацій зберігаються в електронному вигляді. Сайти, соцмережі, канали в месенджерах - встежити за всім і відразу буває

непросто. Цю проблему може вирішити штучний інтелект, який буде аналізувати, синтезувати і оновлювати відомості відразу у всіх джерелах, коли це необхідно.

3. Допоможе класифікувати дані. Одні дані потрібно розміщувати онлайн, а інші - ховати і захищати від хакерів. І найчастіше досить непросто розмежувати дві категорії інформації. Штучний інтелект від “Vectra Networks” спеціалізується якраз на цьому. Програма дозволяє автоматизувати процес відображення кібератак, оскільки люди часто не встигають устежити за таким величезним обсягом інформації [2].

4. Виправить помилки людей. Стартап “GitPrime” використовує дані коду для визначення найбільш продуктивних робочих шаблонів при розробці програмного забезпечення. Пошук людського фактора (помилок з вини людей), та й просто розбір в мільйонах рядків коду раніше був неможливий. Але завдяки технології машинного навчання і штучного інтелекту це стало можливо. Комплекс патернів дозволяє працювати компаніям дуже швидко і гнучко, підлаштовуючись під потреби, що виникають [3].

5. Допоможе запобігти небезпечним ситуаціям. Люди на виробництві зможуть просто доглядати за роботою роботів і ці системи допоможуть не тільки заощадити мільярди доларів, але і врятувати життя. Адже тепер машини виконують найнебезпечніші для здоров'я завдання, беруть на себе фізично нездійсненну роботу і дозволяють уникати людських жертв в разі аварії на заводі.

Також , провідні експерти PWC виділи основні моменти, які слід очікувати:

- Штучний інтелект може трансформувати продуктивність та потенціал ВВП світової економіки. Щоб це відбулось, потрібно стратегічні інвестиції в різні типи технологій штучного інтелекту;
- покращення продуктивності праці призведе до росту ВВП, оскільки компанії прагнуть "підвищити свою продуктивність з допомогою інструментів штучного інтелекту та автоматизувати деякі завдання та програмні забезпечення";
- дослідження PwC показують, що 45% загального економічного приросту до 2030 року будуть пов’язані з покращенням продукту, стимулюючи споживчий попит. Це пояснюється тим, що штучний інтелект буде стимулювати більший

асортимент продукції, з часом збільшуючи персоналізацію, привабливість та доступність.

Згідно з результатами їхнього аналізу, впровадження технологій з використанням штучного інтелекту дозволить досягти не менших, а можливо, і більших показників нарощування і поліпшення ресурсів і потужностей підприємств, ніж автоматизація. В ході дослідження вони прийшли до висновку про те, що штучний інтелект, ймовірно, кардинальним чином змінить правила гри, істотно змінивши життя споживачів, підприємств і суспільства в цілому [4].

Також штучний інтелект все частіше використовується у стартапах для впровадження економічних систем та процесів, допомагаючи їм заощаджувати ресурси та отримувати конкурентні переваги. Після чого вони зможуть швидко вирішувати конкретні проблеми, з якими стикаються в бізнесі. Відтак, використання штучного інтелекту покращує створення надійної клієнтської бази, розуміння величезної кількості даних і досягнення прогнозованих цілей продажу та продуктивності .

Штучний інтелект буде мати серйозний вплив на бізнес до 2020 року, згідно з дослідженням Tata Consultancy Services, 84 % опитаних керівників TCS, з Північної Америки, Європи, Азіатсько-Тихоокеанського регіону та Латинської Америки. Вони стверджують, що їх компанії бачать використання штучного інтелекту як "необхідне" для забезпечення конкурентоспроможності. Цей звіт показує, що використання поширюється практично у всіх галузях компаній. Найбільш широкомасштабними прикладами технології сьогодні є IT-відділи, але і близько двох третин опитаних респондентів використовують штучний інтелект для забезпечення інформаційної безпеки [5].

Українські компанії, що застосовують та створюють продукт на базі штучного інтелекту:

- Стартап Grammarly
- Компанія Scorto
- Компанія ARTELLENCE
- Компанія SoftElegance
- Компанія SoftServe

Як ми бачимо, впровадження штучного інтелекту набирає все більшого масштабу, з кожним днем інструменти штучного інтелекту стають більш привабливими для бізнесу в усьому світі, але які наслідки це може спричинити? До прикладу, у доповіді Американської асоціації сприяння розвитку науки зазначається, що через досить швидкий успіх у галузі розвитку штучного інтелекту та роботизованої техніки найближчим часом по всьому світу людству буде грозити масове безробіття. Також, Засновник SpaceX і Tesla Motors Ілон Маск та фізик-теоретик Стівен Хокінг підтримали принципи, які мають захистити людство від штучного інтелекту. Їх розробили на конференції, присвяченій розвитку інтелектуальних машин, на початку 2017 року [6].

За інформацією “Future of Life”, Ілон Маск вважає, що штучний інтелект потенційно несе більшу загрозу, ніж ядерна зброя. Хокінг схиляється до думки, що технології можуть погубити людство. Однак обидва науковці впевнені, що штучний інтелект здатен вирішити чимало проблем [7].

Висновки. Зростаючий вплив систем штучного інтелекту на компанії призводить до таких переваг: зниження витрат; підвищення продуктивності; можливості прийняття кращого управлінського рішення; оперативність та здатність швидко реагувати на зміни ринку; можливість краще задовольнити вимоги замовників та клієнтів; підвищення ефективності продажів та операційних процесів.

Яким би не було наше майбутнє, штучний інтелект стане його частиною. З'явиться більше стартапів і мобільних додатків на базі машинного навчання, одні робочі місця зникнуть, виникнуть інші - абсолютно нові. Штучний інтелект змінить світ, як це одного разу зробив інтернет. Тим важливіше для бізнесу навчитися застосовувати можливості штучного інтелекту для себе і своїх клієнтів.

Список використаних джерел

1. Reshaping Business With Artificial Intelligence 2017 [Електронний ресурс] / S.Ransbotham, D. Kiron, P. Gerbert, M. Reeves // MIT SMR. – 2017. – Режим

доступу до ресурсу: https://sloanreview.mit.edu/projects/reshaping-business-with-artificial-intelligence/.

2. VECTRA [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://vectra.ai/.

3. GitPrime [Електронний ресурс]. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://www.gitprime.com/.

4. Verweij G. PwC's Global Artificial Intelligence Study: Exploiting the AI Revolution [Електронний ресурс] / G. Verweij, A. Rao // PwC US. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://www.pwc.com/gx/en/issues/data-and-analytics/publications/artificial-intelligence-study.html.

5. Columbus L. McKinsey's State Of Machine Learning And AI, 2017 [Електронний ресурс] / Louis Columbus // Forbes. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.forbes.com/sites/louiscolumbus/2017/07/09/mckinseys-state-of-machine-learning-and-ai-2017/478d842075b6.

6. Taming the monsters of tomorrow [Електронний ресурс] // american association for the advancement of science. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://www.aaas.org/.

7. Annual Report [Електронний ресурс] // Future of Life INSTITUTE. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://futureoflife.org/wp-content/uploads/2018/02/FLI-2017-Annual-Report.pdf?x20046.

Трофімов Ігор,
Студент 4 курсу, спеціальності 6504,
ЕЕП-406
trofimov.ihor16@gmail.com

МОДЕЛІ ДИВІДЕНДНОЇ ПОЛІТИКИ НАФТОГАЗОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Trofimov Ihor

MODELS OF DIVIDEND POLICY OF OIL & GAS ENTERPRISES

Актуальність: В сучасному світі основним показником успішної діяльності є не розмір прибутку, а вартість компанії. Саме за рахунок її збільшення акціонери отримують основні доходи. Іншим джерелом доходів акціонерів та

одним із джерел збільшення вартості компанії є дивіденди. Розуміючи їх роль, топ-менеджмент компаній дуже уважно відноситься до них та контролює.

Постановка проблеми: Нафтогазовий сектор в усіх країнах світу відіграє колосальну роль. Відповідно підприємства які у ньому працюють є одними із найбільших компаній світу, як за прибутками так і за вартістю самих підприємств.

Але останніми роками після значного падіння ціни на нафту, в компаніях значно знизилися фінансові результати і відповідно їх капіталізація. Тому компанії шукають шляхи підвищення своєї вартості і повернення довіри акціонерів. Цим шляхом і є дивідендна політика. Але, на жаль, в Україні все трохи не так.

Результати досліджень: Наше визначення дивідендної політики – це механізм формування та розподілу прибутку між акціонерами відповідно до їх частки в капіталі підприємства. Головним завданням дивідендної політики є пошук оптимального поєднання інтересів акціонерів з потребою в достатньому фінансуванні розвитку і укрупнення підприємства.

Але насправді на дивідендну політику впливають дуже багато факторів, як внутрішніх так і зовнішніх. Тому утворилося є 5 методів дивідендних виплат:

- виплати дивідендів за залишковим принципом;
- фіксованих дивідендних виплат;
- постійного процентного розподілу прибутку;
- виплати гарантованого мінімуму та екстра-дивідендів;
- постійного зростання розміру дивідендів

Фактично це стратегії виплат дивідендів. Вони мають суттєві відмінності один від одного, а тому цілі та мета їх використання буде значно відрізнятися при різних обставинах.

Для аналізу дивідендної політики підприємств нафтогазової промисловості ми обрали найбільшу компанію цієї галузі – ПАТ «Укрнафта». Вона найбільша нафтовидобувна компанія України. Частка товариства у загальному видобутку нафти з газовим конденсатом в Україні в 2016 році складає 68%, частка у загальному видобутку газу – 6,6%.

Акції «Укрнафти» котируються на «Українській біржі» (Київ). В компанії є багато акціонерів - НАК «Нафтогаз України» (50% + 1 акція); група компаній "Приват" (близько 42% акцій); інші акції належать фізичним особам, банку Unicredit та інвесткомпанії Dragon Capital.

Щодо дивідендної політики, то компанія опинилася в центрі скандалу. Вона протягом 2006-2014 рр. не проводила виплати дивідендів і відповідно накопичила великий борг. Особливо він був великим перед державою. І тільки в 2014 р. Загальні збори акціонерів прийняли рішення про сплату 99.9% чистого прибутку на дивіденди державі. Таким чином, близько 2,4 млрд грн, держава отримала в жовтні і грудні 2015 року після скандалу і зміни керівництва "Укрнафти". Інші акціонери тоді не отримали нічого. У першому півріччі 2017 року добровільно виплатила 2,305 мільярда гривень заборгованості перед групою Приват. Але для інших акціонерів було вирішено не виплачувати дивіденди. Фізичні особи, банк Unicredit та інвесткомпанія Dragon Capital домагалися виплати дивідендів через суди. Значна частина позовів як і раніше розглядається. В результаті, протягом 2016 року, за даними "Укрнафти", акціонерам було виплачено всього 23,3 млн грн.

Як бачимо непродумана дивідендна політика компанії спричинила великі втрати, суди та конфлікти. Але якби топ-менеджмент діяв ефективніше, якби він застосував якийсь із моделей виплати дивідендної політики, а не бездумно не виплачував нічого, то всіх втрат можна було уникнути. Більше того, компанія могла значно збільшити свої потужності та свою вартість за рахунок цього.

На нашу думку, компанії потрібно застосувати модель постійних виплат дивідендів із екстрадивідендами. Це буде найбільш компромісний варіант. Адже між акціонерами та менеджментом йде дуже гостра боротьба про рівень дивідендів. З однієї сторони, компанії потрібні великі кошти на оновлення обладнання та розробку нових свердловин та відповідно збільшенню видобутку. З іншої сторони, це постійна потреба в коштах акціонерів. Тому компанія повинна виплачувати постійно дивіденди. З минулого розділу ми дізналися, що ціни на продукцію визначаються на світових біржах, і, відповідно, компанія не має на них ринкової влади. А так як вони не є стабільними, і в різні періоди можуть

створювати як мінімальні так і надприбутки. Від компанії тільки залежить скільки вона видобуває. Через це повинен бути добавленні до постійних дивідендів і екстрадивіденди. Щоб частина надприбутків перетікала і до акціонерів. Таким чином, ми одержимо найбільш прийнятні умови для всіх сторін.

Література:

1) Уолш К. Ключевые показатели менеджмента. Как анализировать и контролировать данные, определяющие стоимость компании / Пер. С англ. — М.: Дело, 2000. — 360 с.
2) Мендрул О.Г. Управління вартістю підприємства : монографія / О.Г. Мендрул. – К. : Вид-во КНЕУ, 2002. – 272 с.
3) "Залишковий" принцип в дивідендній політиці в контексті стратегічного управління фінансами корпорацій Б. Стеценко // Ринок цінних паперів України. - 2012. - № 8. - С. 45-49.

Трощенко Інна, спец. 6508/1 ФЕФ

3 курс, КРД-301

ФОРМУВАННЯ БІЗНЕС-МОДЕЛІ START-UP

Кожен start-up на початку свого становлення та розвитку повинен обрати певну бізнес-модель на основі якої він буде функціонувати. Проте у процесі розвитку бізнес-модель може змінюватись відповідно до різних змін як внутрішніх, так і зовнішніх, адже початкова бізнес-модель може бути неефективною для подальшої стабільної прибутковості компанії.

Загалом бізнес-модель є наочною схемою. Вона відображає всі складові та процеси, які представлені в єдиній системі, яка створюється для отримання прибутку [1]. Компонентами бізнес-моделі є: економіка, фінанси, стратегія, маркетинг, ринкові сегменти, бізнес-одиниці. Завданням бізнес-моделі є цілісний аналіз та опис всіх процесів, які пов’язують між собою компоненти. Створення

своєї бізнес-моделі для start-up є основою для цілісного зображення ідеї проекту та всіх процесів, які будуть відбуватися для отримання прибутку.

На думку Ч. Баден-Фюллера, значення бізнес-моделі проявляється з таких сторін [2]:

- Є чітким описом роботи start-up, тому може стати основою для відповідності стратегії та напрямами діяльності;
- Визначає місце start-up та роль серед інших учасників ринку, тому може використовуватись для розуміння їхньої взаємодії;
- Показує візуально як start-up потенційно буде отримувати прибуток та представляти цінність для споживача.

Як визначають науковці, для start-up набір функцій бізнес-моделі є більш розгорнутим, ніж для традиційного бізнесу. Для start-up можна визначати такі функції бізнес-моделі [3]:

- Ідентифікація основних компетенцій;
- Ідентифікація структури доходів та витрат, а також аналіз руху фінансових ресурсів;
- Ідентифікація цінності для споживача;
- Виокремлення ринку та цілі використання продукту, виробленого проектом;
- Визначення взаємовідносин start-up з іншими суб'єктами господарювання;
- Визначення конкурентних переваг start-up проекту.

Бізнес-модель є інструментом візуалізації механізму формування економічного ефекту від функціонування start-up. Схематично це можна зобразити так (Рис. 1.) [4]:

Рис. 1. Схематичне зображення бізнес-моделі

Славнозвісна «канва» І. Пін'є та О.Остервальдера є також зручною для використання при плануванні start-up [5]. Така модель має 9 блоків, котрі і складають її структуру. Автори цієї моделі вважають, що саме ці блоки містять в собі найважливіші елементи, котрі потрібні для побудови бізнес-моделі. Така «канва» є дуже простою для уявлення, тому саме вона є поширеною серед функціонуючих бізнес-моделей багатьох компаній (Рис. 2.).

Цікаву бізнес-модель запропонував М. Джонсон, яка має назву «захоплення чистого простору». Проте, ця модель мала за основу модель «проривних інновацій», котра була заснована К. Крістенсеном. Науковець в її основу поклав такі складові, як: формула отримання доходу, ціннісна пропозиція, ключові процеси та ресурси компанії. В свою чергу ключові процеси включають в себе: розробка та випуск продукції, плани, бюджети, навчання співробітників та сервіс. Ресурси компанії включають: матеріальні цінності, технології, грошові засоби, канали комунікації, люди та інше. Саме М. Джонсоном була доопрацьована ця модель та представлена у простому і зрозумілому вигляді. Ця модель набула назву «трикутник захоплення» (Рис. 3.) [6].

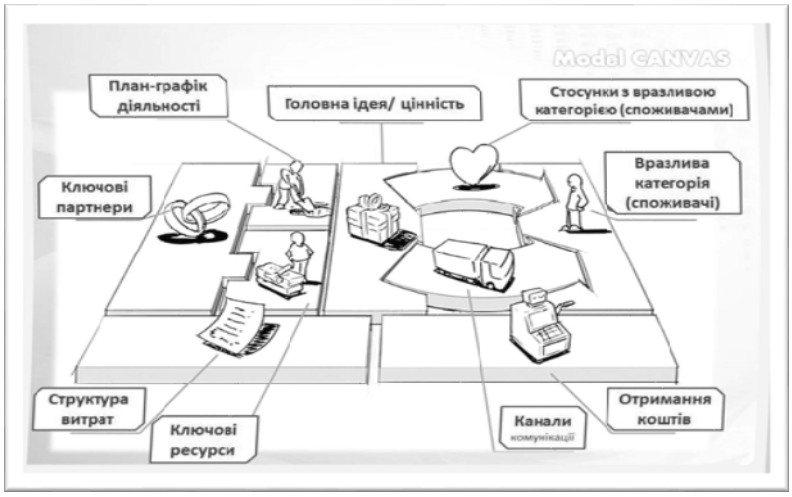

Рис. 2. «Канва» І. Пін'є та О.Остервальдера

Рис. 3. Бізнес-модель за М. Джонсоном

Отже, економістами немає єдиного визначення бізнес-моделі та методу її побудови. В економічній літературі можна знайти багато дефініцій, типів, концепцій та підходів. Проте, моделі можна вирізнити і за специфікою start-up проекту. Для успішного розвитку start-up проекту має бути правильно підібрана та побудована бізнес-модель, на основі якої буде надалі функціонувати start-up. Модель, яка буде враховувати новітні інформаційно-комунікаційні технології, ідеї, швидку зміну ринкового середовища, призведе start-up проект до становлення та успішного розвитку. Варто зазначити, що вдало побудована бізнес-модель не тільки буде корисною для самого проекту, проте стане основою і для приваблення інвесторів, споживачів, постачальників і посередників. Проте, слід пам'ятати, що бізнес-модель не є сталою, адже швидка зміна різних сфер зовнішнього середовища призводять до необхідності постійного реагування та коригування бізнес-моделі відповідно до потреб.

Список використаних джерел:

1. Чеславский О. Основные бизнес-модели монетизации стартапа [Электронный ресурс] / О. Чеславский // NewsOne [Информационно-аналитический сайт]. — Режим доступа: http://newsone.ws/technology/osnovnye-biznes-modeli-monetizatsii-staratapa-08-05-2015.
2. Baden-Fuller Ch. Business Models and Technological Innovation / Ch. Baden-Fuller, S. Haefliger // Long Range Planning. — 2013. — Vol. 46. — Is. 8.—Pp. 419-426.
3. Основы построения бизнес-моделей [Электронный ресурс] // Business Analysisin Russia [База знаний по бизнес-анализу]. — Режим доступа: http://iiba.ru/business-model-design.
4. Котельников В. Бизнес модель и ее 1 + 6 компонентов [Электронный ресурс] / В. Котельников // Центр предпринимательского творчества и системных инноваций[Сайт].—Режим доступа: http://www.cecsi.ru/coach/business_model.html.
5. Остервальдер А. Построение бизнес-моделей: настольная книга стратега и новатора / А. Остервальдер, И. Пинье. — М.: Альпина Паблишер, 2011. — 288 с.

6. Стартап с нуля: лучшие бизнес-модели [Электронный ресурс] / SaaS.ru: все об облачных технологиях [Сайт]. — Режим доступа: http://saas.ru/articles/~startap-s-nulia-luchshiiebiznies-modieli~4109.

Троян Ю. І., Пінчук В.О.,
(ф-т ФУПСтаП, ІІІ курс)

ПОТЕНЦІАЛ КЛАСТЕРІВ ЯК ФОРМИ КОНКУРЕНТНИХ ВІДНОСИН

Актуальність. Ефективна інвестиційна політика є рушієм розвитку виробництва, рівня технічної забезпеченості основних фондів підприємств народного господарства, можливостей структурної перебудови економіки, вирішення соціальних і екологічних проблем. Інвестиції є основою для розвитку конкурентоспроможних підприємств, окремих галузей і економіки в цілому. Тому виникає необхідність пошуку шляхів активізації інвестиційної діяльності в Україні.

Одним з таких засобів може бути використання кластерів задля залучення інвестицій, адже економіка, що формуються на основі кластерів, - це модель конкурентоздатної та інвестиційно привабливої економіки, що забезпечує високий рівень та якість життя населення [1].

Постановка завдання. Метою дослідження є встановлення сутності поняття «кластер» та можливостей застосування кластерної моделі в Україні.

Результати дослідження. Першим, дослідником кластерів був А. Маршал, де у своїй праці “Принципи економіки” (1890 р.), розкриває питання зовнішнього спеціалізованого територіального розподілу та наводить тлумачення поняття кластеру (від англ. cluster – група, скупчення) – як сконцентровані за географічною ознакою групи взаємопов’язаних між собою компаній у відповідних галузях, спеціалізованих постачальників, а також причетних до їх діяльності організацій (університетів, торгових об’єднання, агентства із стандартизації), що конкуруючи між собою, водночас проводять спільну роботу [2].

Американський вчений М.Портер, визначає кластери, як зосередження в географічному регіоні взаємозалежних підприємств та установ у границях окремої області. В подальшому, доповнює визначення тим, що кластери охоплюють значну кількість різного роду підприємницьких структур, важливих для конкурентної боротьби, а саме: постачальників спеціального оснащення, нових технологій, послуг, інфраструктури, сировини, додаткових продуктів і т.п. Крім того, "...багато кластерів включають органи влади та інші установи - такі, як університети, центри стандартизації, торговельні асоціації, які забезпечують утворення, спеціалізоване перенавчання, інформацію, дослідження та технічну підтримку" [3].

Отже, кластери – це сконцентровані за географічною ознакою групи взаємозалежних компаній, спеціалізованих постачальників, постачальників послуг, фірм у споріднених галузях, а також пов'язаних з їх діяльністю організацій (наприклад, університетів, агентств по стандартизації, торговельних об'єднань) у певних областях, що конкурують, але при цьому ведуть спільну роботу [3]. Рамка М.Портера, розроблена ним в праці "Конкурентні переваги націй", пов'язує поведінку фірми та економічну політику на мікро - та макроекономічному рівні, звертаючись до питання, чому окремі країни виробляють, у відносному значенні, набагато більше конкурентних фірм [3].

При цьому, конкурентоздатність країни варто розглядати через призму міжнародної конкурентоздатності не окремих її фірм, а кластерів, що ефективно використовують внутрішні ресурси. Найбільше конкурентоздатні транснаціональні компанії концентруються в одній країні, а іноді навіть в одному її регіоні. Тому що, одна або кілька фірм, досягаючи конкурентоздатності на світовому ринку, поширює свій позитивний вплив на найближче оточення: постачальників, споживачів і конкурентів. А це, у свою чергу, впливає на зростання конкурентоздатності даної компанії та формування кластеру [4].

Практика останніх років показує успішну діяльність у США, Франції, Італії та ін., великої кількості різних кластерів і доводить їхні конкурентні переваги

порівняно з діяльністю окремих компаній конкретної галузі. Наприклад, у США налічується близько 380 кластерів, сфера діяльності яких охоплює широкий спектр послуг та переробних галузей промисловості. В них зайнято 57% економічно активного населення і виробляється 61% обсягу промислової продукції країни. Кластери підвищують коефіцієнт корисної дії підприємств, збільшує продуктивність, рівень інновацій і конкурентоспроможність фірм [7].

Створення кластерів є одним з актуальних питань для України на сучасному етапі реформування економіки. По-перше, це дозволить знайти ефективні шляхи розв'язання проблем регіонального характеру, створення вертикально інтегрованих компанії і побудови технологічних вертикалей. Галузь, у якій існують кластери, стає привабливою та вигідною для підприємців, держави та інвесторів.

По-друге, наявні переваги і для підприємств, які входять до складу кластеру, тому що покращуються умови для забезпечення широкомасштабного виробництва, дозволяє активніше залучати покупців і продавців, розширювати масштабність експортно-імпортних операцій, підвищувати рентабельність виробництва за рахунок об'єднання зусиль партнерів.

Перші спроби використання моделі кластера за ініціативою економіста В. Прайса (США) здійснені в Україні в 1998 р. У 18 областях вже існують такі об'єднання. Найбільше їх налічується у Хмельницькій області. Серед них - швейний, будівельний, харчовий і туристичний кластери. Оскільки регіон не маєдостатньорозвиненогопромисловогопотенціалу, та й практично відсутні можливості для капіталовкладень, акцент у створенні кластерів було зроблено на об'єднанні малих і середніх підприємств різних форм власності з метою розвитку в регіонів, виробництва конкурентної продукції шляхом підключення до кластерів усіх внутрішніх резервів регіону, при сприянні обласної адміністрації, наукових і навчальних закладів, фінансово-банківських структур. Для розвитку кластерів була створена неурядова громадська організація „Поділля Перший". На сьогодні в Україні функціонує близько 50 кластерів у різних регіонах країни та галузях.

Таблиця 1

SWOT-аналіз розвитку кластерних формувань в економіці України

Strengths (сильні сторони)	**Weaknesses (слабкі сторони)**
- наявність значного виробничого потенціалу вітчизняних підприємств, що мають незадіяні потужності; - наявність значного наукового та кадрового потенціалу; - наявність транспортно-логістичної інфраструктури, вдале географічне розташування окремих регіонів;	- відсутність досконалої законодавчої бази щодо кластеризації національної економіки; - низький рівень інформованості щодо методології становлення об'єднань кластерного типу; - низька мотивація до спільних дій учасників кластерів.
Opportunities (можливості)	**Threats (загрози)**
- створення значного синергетичного ефекту в економіці; - підвищення конкурентоспроможності учасників кластера; - зниження витрат і підвищення якості продукції;	- рецесія галузі, ринкові кризи, стагнація економіки регіону; - законодавчий та політичний ризики; - обмеження та перепони податкового і митного законодавства.

Джерело: Ефективна економіка № 12, 2013 *Ю. Є. Кирилов, [Електронний ресурс]:*http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2608

Отже, при наявності необхідних компонентів для створення кластерів, також мають місце і стримуючі фактори. Для детального аналізу негативних причин такого стану, були використані п’ять груп показників, пов’язаних із складовими: а – людський капітал (знання та довгострокове бажання участі); б – довіра (довіра між учасниками); в – співпраця (платформа для комунікацій та спільна участь влади, дослідницьких установ та бізнесу); г – політика 1 (сильний уряд); д – політика 2 (політична стабільність та підтримка) [9]. Отримані оцінки є низькими майже у всіх категоріях. Найкращі показники у категоріях (а) Людський капітал та (в) Співпраця, але лише в тому, що стосується бізнесу та частково дослідницьких організацій та університетів. Найнижчі показники отримали - влада, довіра та прозорість комунікацій [9].

Отже, кластери підвищують конкурентоспроможність фірм, підприємств, призводить до зацікавленості з боку інвесторів. Також кластери сприяють обміну капіталом між малими та середніми підприємствами, становлячись інвесторами один для одного. На прикладі першого кластера, створеного в Україні, можна

спостерігати, що без значних фінансових коштів можна зупинити стагнацію цілого регіону. Найслабшим сектором, що стримує розвиток кластерів є управління.

Список використаної літератури

1. Ковальова Ю.М. Кластер як нова форма організації розвитку економіки, Тези до доповіді на конференцію «Становление современной науки -2007», №13.

2.Маршалл А. Принципы экономической науки. – М., 1993. В 3-х т. – Т.1

3.Портер М. Конкуренция / М.Портер; [пер. с англ.] – М: Издательскийдом «Вильямс». 2005. – 608 с.

4. Портер М. Международная конкуренция: Конкурентные преимущества стран: Пер.с англ. – М.: Международные отношения, 1993. – 896 с.

5. Войнаренко М. Конкуренція кластерів – шлях до відродження виробництва на регіональному рівні / М. Войнаренко // Економіст. – 2000. - №1. – С. 12-15.

6. Пилипенко И. В. Кластерная политика в России / И. В. Пилипенко. // Общество и экономика. - 2007. - №8. - С. 28-64.

7.Передовийдосвідрозвиткукластерівfor the ProgrammeSustainable Economic Development and Employment Promotion (SEDEP) in the UkrainePN: 2007.2159.7, К. - 2009

8.Соколенко С. І.Ринковаекономіканаосновівиробничихкластерів, «Українські кластери», 2014

9. Константинова А.Чи потрібні насправді Україні галузеві кластери, VoxUkrainebeta, 2016, Режим електронного доступу: https://voxukraine.org/2016/06/08/ukrainian-cluster-policy-whats-wrong-ukr/

10. World investment report 2017 World Investment Report 2017 Investment and the Digital Economy \\ Printed at United Nations, Geneva

11. Develop Ukraine: розвиток кластерів, Києво-Могилянська бізнес-школа, 2018 Режим електронного доступу: https://kmbs.ua/news/rozvitok-klasteriv-v-ukrayini

Удочкін М.В.
(Факультет економіки та управління, І курс)

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ПОСТУП УКРАЇНИ 1918-2018 РОКИ
SOCIO-ECONOMIC ACTION OF UKRAINE 1918-2018

Вже майже тридцять років існує наша нова держава. Проте й досі Україна не набула чітких ознак сучасної цивілізованої країни. Чи не єдиною характерною рисою національного розвитку стала глибока криза, що охопили усі сфери життя. Основні джерела її походження — це відсутність державної стратегії, концептуальна безпорадність, невиразність політичної тактики державотворення. Країна дедалі втягується у незалежність, не маючи адекватної сучасним реаліям політичної філософії. Владна надбудова над суспільством постає в Україні поза традиціями національної державницької думки XX століття, історичним та сучасним досвідом європейських демократій. Конструювання української держави здійснюється непублічними, келійними засобами, у віддаленості від суспільного загалу. При цьому влада спирається переважно на колишній груповий, по суті недержавницький досвід, кланово-корпоративне розуміння національних інтересів.

Дослідити вплив соціалізму на державотворення, розкрити більш повно ступінь сприйняття українськими вченими соціалістичних ідей, з'ясувати ступінь впливу соціалізму на розвиток економічної думки України, а також виявити позитивні та негативні сторони такого впливу.

На сьогодні важко сказати, як розвивалася б наша національна економічна думка без штучного насаджування соціалістичних ідей світосприйняття. Утім, чи можливо «розбудувати» державу лише на абстрактних обґрунтуваннях патріотичних почуттів, чи достатньо обмежитися успіхом в оприлюдненні патріотизму у власній хаті, при цьому щоразу зазнаючи невдач у розв’язанні нагальних внутрішніх проблем та у відстоюванні національних інтересів на міжнародній арені?

Протягом століття основними засобами у визвольних змаганнях українців були пошук зовнішніх союзників, підлаштування під чужі інтереси та

геополітичні сценарії. Українським керівним елітам, як звикле, бракувало здатності згуртовуватись на основі загальнонаціональної державотворчої перспективи, бажання і вміння усвідомити об'єктивні національні інтереси, зрозуміти суспільні очікування задля того, щоб спрямувати розвиток нації у річище нормального, гідного людини життя.

Також, неабияку роль зіграли кардинальні зміни у економіко-політичному становищі колишнього радянського простору, які відбувалися ледь не кожного десятиліття. Варто лише відзначити, що за кожного нового політичного лідера (В. Леніна, Й. Сталіна, М. Хрущова, Л. Брежнєва, М. Горбачова) ведеться нова, зовсім стороння попередньому керівнику ідеологія управління державою, що безпосередньо вказує на те, що загальна політична та соціальна структура країни не лише не має на меті кінцевого результату, до якого прямують потом і кров'ю багатьох робітників, а й вказує на безпосередню зламаність та статичне прогнивання задуму соціалістично-комуністичних ідей закритого економічного ринку. Таким чином, за кожного керівника за часів Радянського Союзу ми бачимо лише перманентне збагачення та привілегіювання номенклатури, що нехтує інтересам громадян та призупиняє соціально-економічний розвиток населення саме завдяки веденню політики закритого ринку. Гроші не тільки не виходять за кордон, вони не «взаємодіють» із громадянами, затримуються та акумулюються в державній казні. Таким чином ми бачимо наступну еволюцію політичної думки СРСР з часів великої Жовтневої революції 1917 року: воєнний комунізм, неп, колективізація, децентралізація, застій і невдала спроба перейти до ринкових відносин на самому заході існування країни за часів перебудови, що своєю несподіваністю й розвалила усю економіку СРСР.

Перебування нашої держави у складі СРСР, де панувала ідеологія соціалістичної думки, мало як позитивні, так і негативні наслідки на соціально-економічний стан України. Слід зазначити, що під час так званого "розквіту" СРСР в державі панували покращення соціальних стандартів. Україна була країною-годівницею для усього Радянського Союзу, що неабияк впливало на

внутрішню торгівлю нашої держави та мало позитивний вплив на економіку країни. Відбувався прогрес в області науки та освіти.

Однак перебудова та побудова "гуманного демократичного соціалізму", який би поєднував ринкові механізми з централізованою плановою командно-адміністративною економікою, суверенітет союзних республік зі збереженням СРСР, потерпіла поразку саме внаслідок утопічності цих планів і невідповідності новим політичним реаліям.

Отже, в умовах часткової капіталізації та переходу до вільних ринкових відносин за часів незалежності нашої країни, у різні часи ми зустрілися з постійною зміною пріоритетів, що, знову ж таки, залежало від президента-прихильника однієї з сторін біполітичного світу: пострадянська консервативна система (іншими словами, Росія та країни співтовариств) та західна модель капіталістичних відносин. Проте, формула відбудови саме незалежної, в прямому розумінні цього слова, держави лежить на поверхні. Те, що намагалися створити та підтримати політичні діячі кінця XX ст., стабілізувало б економіку безпосередньо в україноорієнтованому напрямку: прив'язаність до національної валюти – гривні – це прямий шлях до збереження державного суверенітету України. Вихід один – налагодити економіку власної держави, розвиваючи усі необхідні ресурсно-видобувні та промислові галузі хоча б задля стабільного самозабезпечення, а вже потім орієнтуватись на приєднання до певного політичного союзу. Тоді, і тільки тоді, коли до влади стане ідейний лідер, орієнтири соціально-економічного сектору будуть налагодженні, і рівень життя населення ростиме настільки ж швидко, як і самосвідомість українців!

Список літератури

1. Невмержицька О. Соціалізм і аксіологічне становлення особистості / О. Невмержицька // Педагогічний дискурс. - 2017. - Вип. 16. - С. 129-134.

2. Злупко С.М. Іван Франко і економічна думка світу. – Львів: Видавничий центр Львівського Національного університету ім. Івана Франка, 2016. – 413 с.

3. Синьоокий О. Аналіз результатів дослідження проблемних аспектів функціонування Верховної Ради України / Олександр Синьоокий, Роман Кобець // Парламент. – 2017. – № 2. – С. 2–18.

Ульянченко Д. В., (Інститут інформаційних технологій в економіці, IV курс)

СПОЖИВЧЕ КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Сучасний розвиток будь-якої країни великою мірою визначається ступенем розвитку банківської системи. Надійна банківська система є однією з важливих умов розвитку ринкової економіки, оскільки мобілізуючи тимчасово вільні кошти, перетворює їх у працюючий капітал. Саме банки є одним із головних джерел інвестування фінансових ресурсів в економіку країни [1].

Одним із найрозвинутіших та найпоширеніших банківських продуктів є банківський споживчий кредит, який забезпечує ефективне функціонування всіх ланок суспільства.

Надання споживчого кредиту домогосподарствам, з одного боку, збільшує їх поточний платоспроможний попит, підвищує життєвий рівень, з іншого – прискорює реалізацію товарних запасів, надання послуг.

Тема споживчого кредитування стає все більш актуальною для нашої країни. Свідченням цього є розвиток різних видів продуктів споживчого кредитування, активізація роботи банків на цьому сегменті ринку. Саме в сучасних умовах правильна організація та розробка сучасних технологій банківського споживчого кредитування набувають особливого значення та обумовлюють актуальність проведеного дослідження.

Сьогодні в Україні більшість населення не може собі дозволити купувати товари за рахунок своїх поточних доходів, тому банки пропонують такий продукт матеріального забезпечення як споживче кредитування.

Спектр банківських продуктів зі споживчого кредитування як на ринку світовому, так і України дуже широкий. Необхідність кредитування населення на споживчі потреби обумовлюється тим, що задовольняються їхні потреби, підвищується їхній платоспроможний попит, життєвий рівень у цілому, а також певним чином згладжується соціальна нерівновага суспільства.

Сьогодні в Україні фінансовий сектор дуже слабко розвинений. Реально кредитування населення протягом останніх 7 років економічної рецесії перебуває в стагнації, довгострокове кредитування заморожується, а пожвавлення відбувалось лише за рахунок короткострокових споживчих кредитів. Новий ріст проблемних кредитів у банках у 2014-2015 рр., що відповідає новій девальвації гривні, підтверджує хибність дозволеного 2003 р. кредитування населення в іноземній валюті, в той час як більшість доходів домогосподарства отримували у гривні, а економічний стан у країні далекий від стабільного [2]. Існує багато проблем, які стоять на шляху до покращення кредитної системи:

- недовіра населення до банків;
- страх «життя в борг»;
- недостатнє державне регулювання та втручання в процес споживчого кредитування;
- недосконалість системи оцінки кредитоспроможності позичальників;
- рак кваліфікованого банківського персоналу;
- шахрайські схеми кредитування;
- невисокий рівень доходів більшої частини населення.

Для того, щоб покращити фінансовий стан нашої держави потрібно значно підвищити довіру населення до банківської структури і, в першу чергу, до споживчого кредитування, адже споживче кредитування є невід'ємною ланкою банківської системи. Переконати населення накопичувати депозити й вірно розпоряджатися своїми грошовими заощадженнями можуть тільки банки.

Це можливе за рахунок розробки і впровадження таких заходів [4]:

1) повідомити населення про послуги, які надаються та їх переваги. Під цим заходом розуміється впровадження реклами і розвиток маркетингової політики банку;

2) знизити вартість товарів в кредит. Для цього треба укласти угоди з постачальниками про надання їх товарів в кредит;

3) спростити процедуру отримання позики, а також скоротити термін рішення про надання кредиту;

4) знизити відсоткові ставки за кредитами;

5) організувати адресне розсилання листівок із найпривабливішими пропозиціями щодо кредитування фізичних осіб;

6) структура споживчого кредитування повинна складатися з кредитів на придбання нерухомості та товарів довготермінового споживання, при цьому перевага повинна надаватися місцевим виробникам;

7) створення єдиної нормативно-правової бази регулювання надання споживчих кредитів.

В деякій мірі ці заходи вже впроваджуються, але цього не достатньо для того, щоб збільшити обсяг споживчого кредитування.

Список літератури:

1. Банківські операції: Підручник / А. М. Мороз, М. І. Савлук, М. Ф. Пуховкіна та ін.; За заг. ред. А. М. Мороза. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2008.

2. Державна служба статистики України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua.

3. Національний банк України [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua.

4. Споживче кредитування в Україні: сучасний стан та тенденції розвитку в умовах фінансово-економічної нестабільності. – О. І. Антонюк //Європейські перспективи. - 2016. - Вип. 2. - С. 148-157.

Faraponov V.G \ Фарапонов В. Г. (Юридичний інститут, II курс)

INTERNATIONAL CRIMINAL COURT: FOUNDATION, JURISDICTION AND VALUE FOR UKRAINE

International justice or tribunals? We all know about Nurnberg, but what about Hague? The International Criminal Court (ICC), located in The Hague, is the court of last resort for prosecution of genocide, war crimes, and crimes against humanity.

Its founding treaty, the Rome Statute, entered into force on July 1, 2002. Over the last decade the court has made significant headway in putting international justice on the map. As of June 2015, the ICC had 123 states parties, had opened investigations in eight countries, and had issued three verdicts. While the ICC is now responsible for international criminal accountability, its daunting mandate and world-wide reach have made its flaws more visible.

The court and its member countries face major challenges in meeting expanded expectations for the court in its second decade. The Court's founding treaty, called the Rome Statute, grants the ICC jurisdiction over four main crimes.

First, the crime of genocide is characterized by the specific intent to destroy in whole or in part a national, ethnic, racial or religious group by killing its members or by other means: causing serious bodily or mental harm to members of the group; deliberately inflicting on the group conditions of life calculated to bring about its physical destruction in whole or in part; imposing measures intended to prevent births within the group; or forcibly transferring children of the group to another group.

Second, the ICC can prosecute crimes against humanity, which are serious violations committed as part of a large-scale attack against any civilian population. The 15 forms of crimes against humanity listed in the Rome Statute include offences such as murder, rape, imprisonment, enforced disappearances, enslavement – particularly of women and children, sexual slavery, torture, apartheid and deportation.

Third, **war crimes** which are grave breaches of the Geneva conventions in the context of armed conflict and include, for instance, the use of child soldiers; the killing or torture of persons such as civilians or prisoners of war; intentionally directing attacks

against hospitals, historic monuments, or buildings dedicated to religion, education, art, science or charitable purposes.

Finally, the fourth crime falling within the ICC's jurisdiction is the crime of aggression. It is the use of armed force by a State against the sovereignty, integrity or independence of another State. The definition of this crime was adopted through amending the Rome Statute at the first Review Conference of the Statute in Kampala, Uganda, in 2010.

On 15 December 2017, the Assembly of States Parties adopted by consensus a resolution on the activation of the jurisdiction of the Court over the crime of aggression as of 17 July 2018. As of 17 July 2018, a situation in which an act of aggression would appear to have occurred could be referred to the Court by the Security Council, acting under Chapter VII of the United Nations Charter, irrespective as to whether it involved States Parties or non-States Parties.

Under these circumstances, the Court would not have jurisdiction in respect to crimes of aggression committed on the territory of non-States Parties or by their nationals or with regard to States Parties that had declared that they did not accept the Court's jurisdiction over the crime of aggression. While not a United Nations organization, the Court has a cooperation agreement with the United Nations. When a situation is not within the Court’s jurisdiction, the United Nations Security Council can refer the situation to the ICC granting it jurisdiction.

The ICC actively works to build understanding and cooperation in all regions, for example, through seminars and conferences worldwide. The Court cooperates with both States Parties and non-States Parties.

The Court works in particularly close cooperation with its host state, the Netherlands, regarding practical matters such as constructing the Court’s new permanent buildings, transferring suspects to the ICC Detention Centre, facilitating their appearances before the Court, and many other matters.

Countries and other entities, including civil society groups such as NGOs, also cooperate with the Court in numerous ways, such as raising awareness of and building support for the Court and its mandate. The Court seeks to increase this ongoing cooperation through such means as seminars and conferences. Ten key facts about the legal process.

Further to the Key Features listed above, here are some of the basics you may want to know: The ICC does not prosecute those under the age of 18 when a crime was committed.

To sum up, founding treaty of the Court- the Rome Statute, entered into force on July 1, 2002, determines the types of crimes that court has the jurisdiction to investigate. Over the last decade the court has made significant headway in putting international justice on the map. Now the ICC had 123 states parties, had opened investigations in eight countries, and had issued many verdicts. Four main types of crimes can be investigated: the crime of genocide, crimes against humanity, **war crimes** which are grave breaches of the Geneva conventions and the crime of aggression.

References

1. International Criminal Court [Електронний ресурс]- Режим доступу: https://www.icc-cpi.int
2. Rome Statute of the International Criminal Court [Електронний ресурс]- Режим доступу:http://legal.un.org/icc/statute/99_corr/cstatute.htm
3. What does the International Criminal Court do? [Електронний ресурс]- Режим доступу: http://www.bbc.com/news/world-11809908

Фастовець Д.В. (ф-т економіки та управління, 3 курс)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ "КАЙДЗЕН" НА УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Кайдзен – філософія, основою якої є постійне вдосконалення процесів і систем. Найважливіше в даній методиці - це створення системи, яка знаходитиметься в процесі постійного безперебійного вдосконалення та доопрацювання. Вона є довгостроковою, так як ефект від її використання росте в геометричній прогресії. Кайдзен можна називати і процесом, і стратегією, що вимагає постійної динаміки позитивних змін (її росту), проте вона не вимагає значних інвестицій чи реорганізаційних змін. Головний принцип - "Сьогодні краще ніж вчора". Якщо розглядати 3 основні бізнес-ресурси, то ключовим для системи "Кайдзен" є людський ресурс. Звичайно ж концепція не відкидає важливість технологічних змін і справного устаткування, але співробітники компанії повинні бути зацікавлені (за своїм власним бажанням) у рості компанії. Тобто концепції не подобається система фрілансу чи аутсорсингу. Компанії потрібен штат працівників, які націлені на довгострокову й плідну співпрацю, що сприятиме росту як ефективності праці, так і раціональності використання ресурсів.

П'ять кроків системи "5 S" [2, 3]:

- сортування (Seiri) – виокремлення найчастіше використовуваних інструментів на робочому місці та перенесення в іншу робочу групу тих, що не використовуються ;
- впорядкування (Seiton) – впорядкування речей, які не використовуються з метою їх використання у майбутньому;
- сяйво (Seiso) – догляд й підтримка обладнання у справному стані (своєчасний ремонт, усунення неполадок);
- стандартизація (Seiketsu) – поширення поняття "чистоти" на працівника та постійне дотримання вищезгаданих правил з метою їх невід'ємного вкорінення в нову систему;

- підтвердження (Shitsuke) – дисципліна, основними принципами якої є самоконтроль, самодисципліна, саморозвиток і постійна практика попередніх кроків.

Тож впровадження системи "Кайдзен" є доцільним для більшості українських підприємств адже воно не вимагає значних капіталовкладень чи інвестицій ззовні. Звичайно потрібно провести певні реорганізаційні процеси, але даний крок є абсолютно виправданим, бо в результаті ми отримаємо підприємство, тенденцією розвитку якого буде постійний прогрес. Тобто культура змін стане невід'ємної частиною самої компанії, що дозволить виправити більшість проблем й в кінцевому результаті приведе до росту прибутків, якого кожен підприємець так прагне. Оскільки методика "Кайдзен" не потребує значних капіталовкладень, то її можна віднести до одного з інструментів антикризового управління на підприємстві, що є одним з найболючіших питань українських підприємців.

Далі розглянемо ефективність системи "Кайдзен" на конкретних українських підприємствах.

Принципами даної системи вже декілька років поспіль успішно користується міжнародний холдинг "Модерн-Експо"[1]. Впровадження основних інструментів "Кайдзен" підняло конкурентоспроможність компанії на європейському ринку. Також шляхом використання світової ефективної практики була подолана проблема меншовартості українського підприємства. Даний результат був досягнутий за рахунок нової політики, що включала в себе зміну обладнання та зміну виробничого процесу, що за 3 місяці збільшило об’єм виробництва на 30%. Але кількість персоналу залишилась попередньою, що дозволило підвищити заробітну плату. Що в свою чергу сприяло підвищенню робочої ефективності. Нині ж компанія експортує торговельне обладнання у 56 країн.

Ще одне підприємство, яке успішно реалізувало принципи "Кайдзену" - "Кока-Кола Беверіджиз Україна Лімітед". [4] Завдяки даній системі підприємство створило високо розвинену культуру змін. Базовим принципом якої є принцип

управління результатами, в рамках якого ставляться цілі, вимірюються ключові показники з певною періодичністю, впроваджуються пропозиції щодо поліпшення і аналіз ризиків. Аналіз результативності виробництва дає життя трьом наступним модулям: швидкі переналагодження, рішення постійно повторюваних проблем і впровадження автономного технічного обслуговування.

На виробництві ставляться 3 ключові мети:

- генерація ідей;
- виконання плану дій по кожному з модулів;
- залученість.

На кожній нараді ведуться записи рішень проблем із зазначенням відповідальних осіб і термінів виконання плану. Виконання рішень перевіряється щомісяця директором заводу. За останні 5 років на заводі, завдяки безперервній оптимізації виробництва, вдається щорічно підвищувати ефективність використання обладнання, покращувати коефіцієнт використання води й електроенергії, випускати більше продукції на одиницю енергоспоживання.

Й останній приклад - підприємство "Меблі-Стиль". Аби залишитись на ринку за несприятливих умов було запроваджено систему "Кайдзен" та "Ощадливе виробництво". Однією з головних проблем був відтік кадрів до Польщі через великий розрив у заробітній платі. Тож на підприємстві була розроблена система оплата праці, яка дозволяла заробляти аналогічні суми. Також була вирішена ресурсна проблема. На даний момент більше 90% сировини привозиться на склад під визначене замовлення, що дозволяє економити на складах (а це додаткова площа й витрати). Більш того компанія веде активні переговори з IKEA, результатом яких скоріш за все буде співпраця. Експорт компанії щомісячно росте на 10-20% й на даний момент складає 50% сукупного виробництва [3].

Підсумовуючи, концепція "Кайдзен" є філософією абсолютного росту, швидкого реагування на зміни та проблеми, ефективного їх вирішення та стандартизації процесів діяльності компанії з метою уникнення виникнення подібних проблем в майбутньому; коли поліпшення досягаються постійними

невеликими кроками, але сумарний ефект від цих поліпшень є не менш вагомим, ніж ефект від великих інвестицій в нове устаткування. Використання філософії "Кайдзен" як впровадження корпоративної культури і управлінських рішень, що стимулюють працівників постійно пропонувати поліпшення і упроваджувати їх в режимі щоденної роботи, позитивно впливає на ефективність діяльності компаній.

Список літератури

1. Борисов П. На підприємстві "Modern-Expo" втілюють Кайдзен-принципи [Електронний ресурс] Режим доступу: https://24tv.ua/na_pidpriyemstvi_modernexpo_vtilyuyut_kaydzenprintsipi_n598978
2. Дзюбенко Л.М. Удосконалення організації роботи сучасного офісу на основі інструментів "ощадливого виробництва" // Актуальні проблеми менеджменту: теоретичні і практичні аспекти: Матеріали третьої міжнар. наук.-практ. конф., 25-26 травня 2017 р. - відпов. за випуск д.е.н., проф. Кузнецова І.О. - Одеса , 2017. - С. 46-50
3. Роговая И. Кайдзен: опыт внедрения 5S / Ирина Роговая // Менеджер по персоналу 2 / 2012. Технологии, бережливое производство. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.kaizenclub.com.ua/images
4. Управління ефективністю функціонування і розвитку підприємств: монографія/ [Г.О. Швиданенко, І.М. Рєпіна, В.П. Кукоба та ін.]. – К.:КНЕУ, 2016. – 397 с.
5. Янишевський О. Как надо работать (азбука работы) / Олександр Янишевський // Менеджер по персоналу 3 / 2014. Інструменти; бережливе виробництво. [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.kaizenclub.com.ua/images/pdf/Yanishevskii_Kak%20nado%20rabotat.pdf

Феденко Д.О. (інститут інформаційних технологій в економіці, ІІ курс)

ІНВЕСТИЦІЇ В ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ ЯК ІННОВАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Сьогодні не важко уявити будь-яке виробництво механізованим, проте значну частку повинна виконувати людина, використовуючи свої навички та професійні компетенції. Тому саме людський капітал має величезне значення як головний фактор стабільного інноваційного розвитку економіки будь-якої країни. Зокрема, доведено, що у Сполучених Штатах Америки людський потенціал є однією з найбільш поширених галузей для інвестування. За оцінками Світового банку людський капітал перевищує 80% всіх продуктивних багатств в Японії і 60% в США.

За останні шість років в Україні можна виявити тенденцію до ускладнення організаційного рівня та різкі темпи зростання конкуренції. Кожне вітчизняне підприємство конкурує між собою, що погіршує становище ресурсозабезпеченості країни. Багато ресурсів використовується, проте більшість з них невідновлювані. У зв’язку з цим, постає питання про пошук альтернативних та таких резервів нашої країни, що ще не використовувалися раніше, аби поліпшити стан виробництва та оптимізувати використання вичерпних ресурсів, що і є метою дослідження. З усіх можливих форм організаційних ресурсів саме "людський капітал" або "людський потенціал" стає ресурсом, що має резерви для підвищення ефективності функціонування сучасної організації.

Оскільки зараз світ перебуває у стані глобалізації, то треба зосередити усі потенційні можливості для інтелектуалізації виробництва, що має на меті підвищення рівня кваліфікації робітників, його збільшення. У зв’язку з цим, треба встановити, що для підвищення конкурентоспроможності нашої країни потрібно використовувати кваліфікований потенціал, що стає можливим тільки шляхом постійного збільшення компетенцій працівників, їх навичок. Доведено, що тільки ті виробництва, які зосереджують увагу на інвестуванні у своїх робітників, зазвичай мають високий дохід та гідно конкурують з іншими підприємствами.

Проблема сталого розвитку вже близько чотирьох десятиліть є однією з найбільш обговорюваних тем у колах науковців та економістів. Треба зауважити, що Організація Об'єднаних Націй розуміє поняття сталого розвитку як такого, що включає в себе повноцінне збереження та розширення ресурсної бази для майбутніх поколінь на основі існуючої. Те, що ресурси зазвичай обмежені та невідновлювані створює поштовх до пошуку нових можливих наявних відновлюваних ресурсів [1]. Саме таким ресурсом є людський капітал. Людський капітал почав бути не менш інвестиційно-привабливим, аніж біль-яка техніка чи обладнання. У теоретичному аспекті слід розрізняти поняття «людський капітал» за трьома рівнями:

- особистісний рівень людського капіталу — це знання та навички, завдяки яким можна надавати цінні виробничі послуги іншим людям;
- мікроекономічний рівень людського капіталу являє собою сукупну кваліфікацію та професійні здібності всіх працівників підприємства;
- макроекономічний рівень людського капіталу вміщує нагромаджені вкладення в галузі діяльності [2].

Отже, сформулюємо визначення:

Людський капітал — це сформований і розвинений у результаті інвестицій певний запас знань, навичок, здібностей, який цілеспрямовано використовується, впливає на зростання доходів свого власника та національного доходу [3].

Інвестиції в людський капітал мають різний характер, що має певне відображення у видах інвестування, зокрема це:

- основна освіта;
- зміцнення здоров’я;
- додаткова освіта.

Проаналізуємо кожен з видів детальніше.

Основна освіта. У цей аспект входять: первинна освіта, дитсадок, підготовчі курси до школи, початкова освіта, середня та вища освіта. Основна освіта має велике значення для підготовки первинних компетенцій працівника. Вона

формує багаж знань, розвиває первинні навички. Саме в Україні цій частині інвестицій надають великого значення.

Зміцнення здоров'я. Інвестиції в людський ресурс на цьому етапі мають на меті підвищити фізичні та психічні здібності. З одної сторони, рівень здоров'я працівника має велике значення у зв'язку з тим, що так працівник може більший строк ефективно виробляти продукцію. З іншої сторони, стан здоров'я тісно пов'язаний з отриманням додаткової освіти та спеціальних компетенцій (саме психічна витривалість та запас запам'ятовування інформації). Саме в Україні цій частині надають середнього значення.

*Додаткова освіта***.** У цей аспект входять: самовдосконалення та додаткова освіта. Працедавець інвестує у працівника на цьому етапі з метою вдосконалити отриманий досвід, збільшити обсяг знань та вдосконалити комунікаційні навички. Саме в Україні цій частині надають великого значення.

Зараз важливого значення набуває роль інвестицій від держави у розвиток людського капіталу. Саме влада надає ті важливі поштовхи для розвитку компетенцій працівника, аби за певний проміжок часу збільшувати людський капітал держави. Цими стимулами виступають: збільшення заробітної плати, пенсії, зменшення робочого дня, примусові заходи. Не зовсім зрозуміло, що мається на увазі, коли застосовують термін «примусові заходи». Насамперед це обов'язкові медичні заходи, обов'язковий рівень освіти, стаж працівника.

Проте зазвичай інвестують у розвиток людського капіталу саме окремі підприємства, що намагаються гідно конкурувати з іншими такими ж підприємствами на ринку. Проте інвестиції ці мають не загальний характер, а спеціальний, оскільки спрямовані на розвиток спеціальних компетенцій працівника в залежності від галузі виробництва.

Треба зауважити, що тільки від того, як сама держава буде інвестувати у людський капітал, залежить майбутній рівень прибутку від його використання. В залежності від рівня прибутковості буде залежати як соціальний, культурний, так і економічний розвиток країни. Саме тому людський капітал можна назвати інноваційним методом соціально-економічного розвитку країни.

Найвищою серед напрямків фінансування людського розвитку є частка державних витрат на освіту. Проте питома вага витрат держави на освітню галузь у 2015 році мала тенденцію до зниження на 0,5% порівняно з 2014 р. та на 1,1% порівняно з 2013 р. Питома вага витрат держави на охорону здоров'я та духовного і фізичного розвитку у 2015 році також зменшилася на 0,1 та 0,405% відповідно порівняно з 2014 р. [4].

В Україні згідно з чинним «Положенням про професійне навчання кадрів на виробництві» періодичність професійного навчання робітників на курсах підвищення кваліфікації і довгострокового підвищення кваліфікації керівних працівників та фахівців установлюється залежно від виробничої потреби, але не рідше 1 разу на 5 років. Дослідження середньої фактичної періодичності підвищення кваліфікації працівників українських підприємств дозволило встановити невиконання навіть національних нормативних вимог щодо її рівня.

Отже, оскільки зараз світ перебуває у стані глобалізації, то треба зосередити усі потенційні можливості для інтелектуалізації виробництва, що має на меті підвищення рівня кваліфікації робітників, його збільшення. У зв'язку з цим, треба встановити, що для підвищення конкурентоспроможності нашої країни потрібно використовувати кваліфікований потенціал, що стає можливим тільки шляхом постійного збільшення компетенцій працівників, їх навичок. Доведено, що тільки ті виробництва, які зосереджують увагу на інвестуванні у своїх робітників, зазвичай мають високий дохід та гідно конкурують з іншими підприємствами. Та оскільки людська компонента в організації є об'єктом інвестицій, то вона є джерелом прибутків у майбутньому для країни.

В умовах науково-технічної революції людський капітал є головним рушієм ВВП і національного багатства країни. Саме професійні компетенції працівників дають змогу країні зрушити з «мертвої точки», проте сьогодні в Україні не виконуються навіть нормативні вимоги до розвитку персоналу. Оскільки наша держава ще розвивається та має неабиякий потенціал з точки зору саме людського капіталу, то можна зробити передбачення на майбутнє, що Україна може

випередити принаймні декілька країн, що вирвалися перед нею. Проте для цього передусім треба зміцнити правову базу країни.

Людський капітал – це насамперед стратегічний засіб розвитку, оскільки має у собі всі ті компетенції та навички індивідів, що можуть бути рушієм економічного зростання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Витко Ф. Человеческий капитал – ключевой фактор устойчивого развития экономики / Ф. Витко // ГИУСТ БГУ. – 2015. – 67-72. Режим доступу: http://elib.bsu.by/bitstream/123456789/21988/1/Витко_Человеческий%20капитал.pdf
2. Антонюк В. Людський капітал та якість робочої сили / А. Антонюк // КНЕУ ім. Гетьмана. – 2014. – 283. Режим доступу: http://vuzlib.com.ua/articles/book/4068-Ljudskijj_kapital_ta_jakist_/1.html
3. R. Coase. The Firme, the Market and the Law / R. Coase // The University of Chicago Press. – 2014. – 221. Режим доступу: http://library.fa.ru/files/Coase.pdf
4. Ілляшенко Н. Розвиток інноваційної діяльності в Україні / Н. Ілляшенко // МОН України. – 2014. – 109-110. Режим доступу: http://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/36795/1/Konf14.docx

Феденко Д.О.,
(НДІ «Інститут інформаційних технологій в економіці», 2 курс)

ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС ЯК ЧИНИК ПОЖВАВЛЕННЯ ГІБРИДНОЇ АГРЕСІЇ

Одним з найбільш актуальних питань з кожним днем стає роль інформаційного ресурсу як чинника глобалізації та переходу країн в епоху постінформаційного суспільства.

На прикладі інформаційних воїн як негативних екстерналій з’ясуємо, чому саме інформаційний ресурс відіграє таке вагоме значення в гібридній експансії країн.

Звичайна війна несе за собою можливість захоплення певної території. На противагу цьому інформаційна війна працює вибірково, встановлюючи контроль над різними прошарками населення, що призводить до поетапного захоплення контролю над усім суспільством. В інформаційних війнах зазвичай впливають на лідерів певного прошарку чи молодь, і таким чином вони, будуть популяризувати ідеї, що зазначить загарбник [1, с.112]. Важливим є й те, що інформаційна війна не обмежена територіально, тобто кордони чи відстань у випадку гібридної війни з використанням інформації як основного методу експансії не мають значення.

На думку автора, більш доречним у даному контексті буде вживати поняття інформаційно-психологічної війни, адже саме такий тип війни набуває більшого розповсюдження, оскільки звичайні війни втратили актуальність у зв'язку з розвитком технологій та визнанням інформації як дійсно впливового ресурсу. Інформаційна війна, як раніше було зазначено, це ситуація, коли впливають на певну групу людей, щоб надалі, за допомогою розповсюдження інформаційних потоків, можна було впливати на все суспільство. Якщо вплив йде на все суспільство і це, в свою чергу, веде до можливості впливу на свідомість людей, то доречно використовувати термін «інформаційно-психологічна війна».

Зазвичай у кіберпросторі користувачі соціальних мереж спілкуються під вигаданими іменами. Це створює ілюзію анонімності і спонукає до більшої відвертості і розкутості у спілкуванні. Тому зможемо з впевненістю стверджувати, що людина виступає, як анонімна віртуальна субстанція, якою доволі легко маніпулювати та впливати на неї [2, с.939]. Тому з більшою імовірністю гібридні атаки та кібердиверсії призводять до хаосу, некерованості економічних процесів, погіршення споідвань споживачів і важливих макроекономічних показників.

Інформаційна війна - це не тільки підроблені сюжети телеканалів. ІІ продукт опановує увесь інформаційний простір: традиційні ЗМІ, розмови людей на вулиці і в транспорті, блоги тощо. Від інформаційних атак потерпає наша країна і не тільки (Брекзіт, вибори в США). Яскравим прикладом інформаційної війни є правки в популярній онлайн-енциклопедії Wikipedia. Проблема цього ресурсу в

тому, що будь-хто може розмістити інформацію на ресурсі і редагувати її, майже. Замовчування та фальсифікація даних, підштовхують людей до дій на психологічному рівні, що згодом може призводити до конфліктів та війн. Будь-яка війна з використанням інформаційного ресурсу здатна призводити до розвитку звичайної війни, чи, наприклад, гібридної. Тож, фальсифікація даних у інформаційному просторі перш за все впливає на погіршення соціально-економічної ситуації та відносини між країнами.

Рей Курцвейл стверджував, що комп'ютери та інформаційні потоки незабаром не тільки перевершать людський розум, але й матимуть змогу маніпулювати людською особистістю [3, с.8]. На думку автора, деякі технології, які розширюють територію впливу на масовість, мають бути використані не тільки у напрямку маніпуляції свідомістю та пропагування, але й як позитивні екстерналії: запровадження більш сучасних технологій виробництва, перехід до нового етапу освіти з використанням хмарних джерел та можливості налагодити систему будівництва доріг. У галузі прийняття управлінських рішень в національній економіці, потрібно, перш за все, посилити правову базу, яка могла б врегульовувати відносини в кіберпросторі. Це є основною проблемою в Україні, адже в законодавстві 1996 року навіть з сучасними правками не визначені положення щодо функціонування кіберпростору.

Література:

1. Власенко И.С., Кирьянов М.В. Информационная война: искажение реальности / Власенко И.С., Кирьянов М.В. // ИД «Канцлер» – 2011. – 196 с.

2. Інноваційний ресурс соціально-економічного розвитку України [Електронний ресурс] : зб. доп. 84-ї наук. конф. студ. КНЕУ; 24 квітня — 23 травня 2017 р. / [відп. за вип. О.А. Петухова]. — Київ : КНЕУ. 2017. — 1032 с.

3. Bainbridge W.S. Cognitive Expansion Technologies / Bainbridge W.S. // Journal of Evolution & Technology – 2008. – № 19 (1) – С. 1–9.

Федірко Д. В. (ф-т економіки та управління, 4 курс)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЛІЗИНГУ ТА ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ В УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ

Лізинг – як інструмент фінансування стає все більш популярним в нашій країні. В західних країнах він вже давно використовується наряду з банківськими кредитами, а в деяких країнах навіть більше, і активно підтримується державою. Тому лізингові операції мають стати імперативом розвитку бізнесу в Україні. Проте в Україні загальна вартість лізингових угод у 10 разів менше, ніж в інших розвинених країнах. Незважаючи на деякий розвиток лізингу в агробізнесі, ринок лізингу в Україні знаходиться на етапі стагнації. Навіть при зростанні у 10% у 2017 р. порівняно з попереднім роком, нам ще далеко до інших [3].

Зарубіжний досвід свідчить про різноманітність об’єктів лізингу, що можуть бути використанні підприємством. Наразі в Україні поширеним є лізинг сільськогосподарської техніки, вантажних автомобілів, морських та повітряних суден, інформаційної техніки. Також галузями, які мають найбільше лізингових угод є такі: транспорт (57,41%), сільське господарство (20,26%), добувна промисловість (7%) будівництво (4,86%) та сфери послуг (3,30%). Без уваги залишається лізинг таких об’єктів, як: медичне обладнання, фітнес-тренажери, лісозаготівельне обладнання, ресторанне обладнання та меблі, обладнання для медіа сфери, засоби громадської безпеки, системи управління енергетикою та телекомунікації та ін. Певні компанії здійснюють навіть лізинг авіаційного обладнання [4, с.43-45].

Деякі вітчизняні компанії пропонують дійсно широкий спектр програм лізингу, проте він не є поширеним серед підприємців. Стереотипність мислення штовхає переплачувати за кредит і користуватись не достатньо вигідними умовами.

Законодавчий розгляд сфери лізингових операцій, як важливого фінансового інструменту покращення бізнесу, і її активний розвиток державою тільки починається. Значним каталізатором для використання лізингових операцій було б прийняття нової редакції ЗУ «Про фінансовий лізинг», проте наразі цей

документ тільки розглядається. Значним недоліком державних програм у сфері лізингу є підтримка лізингових операцій, здійснюваних банківськими установами, хоча в Україні є достатньо потужних лізингових компаній, які не підпадають під вплив державної допомоги.

Закордоном настільки розвинуті лізингові угоди, що об’єктами лізингу зараз можуть виступати абсолютно несподівані речі: велосипеди, телефони, книги, спортивні тренажери, домашні тварини (собаки), сади, сонячні батареї, човни, паркувальні місця, гаджети, камери, ялинки, прилади, меблі та під'їзні шляхи та ін. Люди часто вимушені брати у лізинг ці товари, або більш поширені предмети, такі як автомобілі через нестабільну економіку [2]. Підприємства можуть отримувати все що завгодно у лізинг від творів мистецтва до барж, обладнання пралень, машин швидкої допомоги.

Хоча комп’ютери зараз є доступними за ціною, проте компаніям, які повинні постійно оновлювати свої технічні засоби (наприклад, IT-компанії чи фірми, що працюють у сфері високих технологій) набагато вигідніше брати цю техніку у лізинг, аніж постійно купувати нову.

Оскільки зараз наявна економіки споживання, то підприємства не застосовують обладнання, особливо автомобілі весь корисний строк його використання, а намагаються кожних 2-3 роки оновити склад засобів (залежно від специфіки діяльності), щоб йти у ногу з часом і не відставати від швидких змін у техніці та технологій, що відбивається на їх прибутках.

З прийняттям Міжнародних стандартів фінансової звітності 2016р. змінились правила ведення обліку фінансового та операційного лізингу. МСФЗ 16 вимагає, щоб практично всі лізингові операції обліковувались на балансі. Це означає, що як фінансовий лізинг (який в даний час відображається у балансі) так і операційний (який в даний час включений лише до приміток фінансової звітності), відображатимуться на балансі компанії як активи та зобов'язання з урахуванням теперішньої вартості майбутніх лізингових платежів та з відображенням права використовувати актив протягом строку оренди. Практично кажучи, класифікація лізингу як операційного або фінансового більше не буде.

На думку голови Ради з міжнародних стандартів фінансової звітності Ганса Хугерворста, новий стандарт забезпечить необхідну прозорість лізингових активів та зобов'язань компаній. Фінансування лізингу за межами балансу більше не буде знаходитись в тіні, а також покращить порівнянність між компаніями, що орендують, та компаніями, які позичають для покупки [1].

Вітчизняна промисловість має брати приклад з достатньо розвинутої системи лізингових відносин зарубіжних країн і розвивати фінансові відносини в цьому напрямі.

Література:

1. Мохаммед С. МСФЗ 16 "Лізинг" - Рада з міжнародних стандартів фінансової звітності випускає новий глобальний стандарт лізингового обліку / С. Мохаммед. – Режим доступу: http://blog.innervision.co.uk/blog/ifrs-16-leases-is-here-iasb-release-new-global-lease-accounting-standard

2. Хандрі Р. Тенденції в звичках лізингової промисловості в 2018 році і надалі / Р. Хандрі. – Режим доступу: http://blog.innervision.co.uk/blog/trends-in-leasing-industry-habits-in-2018-and-beyond

3. Циганок О. Залізти в лізинг: як виглядає ринок лізингу в Україні і чи є надія на його розширення / О. Циганок. – Режим доступу: https://agroday.com.ua/2018/02/09/lizung-oriyentyry-ta-shansy-na-rozvytok-lizyngu-ch-1/

4. Черненко Н. О. Аналіз стану сучасного ринку міжнародного лізингу в Україні / Н. О. Черненко // Ефективна економіка. – 2017. - № 6. С. 43-45

Федоренко А.О., (ф-т фінансів, магістрант)

НОВІТНІ ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У БАНКІВСЬКОМУ БІЗНЕСІ

В умовах постійного зростання фінансової нестабільності в країні банкам все важче залучати нових та утримувати старих клієнтів. Через це вони часто зазнають збитків, недостатності фінансових ресурсів, що в кінцевому рахунку призводить до часткової чи повної втрати ліквідності та погіршення основних

показників діяльності. На допомогу банкам в таких ситуаціях приходять інновації, необхідність впровадження яких зростає з кожним днем. Інноваційні продукти та послуги дозволяють банку залучати більшу кількість клієнтів, підвищують його конкурентоспроможність та сприяють всебічному задоволенню нових потреб клієнтів.

З динамічним розвитком фінтех-компаній змінюються і правила гри для банків. Тому для підтримки своєї конкурентоздатності банківські установи повинні впроваджувати все нові технології і процеси в свою діяльність.

Розвиток банківської сфери призводить до зменшення ролі класичних банків та виникнення так званого «банку майбутнього», який активно реагує на зміни зовнішнього середовища, впроваджуючи у свою діяльність інновації.Це призводить до оновлення асортименту, появи новітніх банківських продуктів і послуг, застосовуванні сучасних технологій обслуговування клієнтів.

Інновації у банківській сфері – це кінцевий результат інноваційної діяльності банку, який отримав реалізацію у вигляді нового або вдосконаленого банківського продукту чи послуги, які впроваджено в практичну діяльність. Впровадження банківських інновацій призводить до якісних змін у банківській сфері та сприяє отриманню банками прибутку[3, с. 486].

До основних новітніх інноваційних змін у банківському бізнесі можна віднести:

- розвиток Інтернет-банкінгу, мобайл-банкінгу, розробленнямобільних додатків, які надають можливістьбезкарткового доступу до основних банківських послуг в режимі реального часу з використанням мобільного телефону чи комп’ютера та мережі Інтернет. Смартфон в даному випадку стає по суті «кишеньковим банком»;
- впровадження і розвиток багатоканальних дистанційних каналів обслуговування з використанням соціальних мереж та мессенджерівWhatsApp, Telegram, Viber, Facebook;
- віртуальні банківські та фінансові технології: управління банківськими рахунками, електронний підпис, укладання договорівонлайн;
- зміна структури та організаційних схем управління банківською установою;

•«зона 24/7» – за допомогоютаких відділеньклієнтможесамостійнокеруватисвоїмирахунками, одержуватиконсультаціюфахівцясall-центру, залишати заявку на одержанняпослуги, на обслуговування у відділенні;

•індивідуалізація продуктів та послуг під потреби клієнтів (використовується переважно для обслуговування VIP-клієнтів);

•оптимізація та реорганізація банківської мережі: зміни у філіях, філіальних мережах, скорочення кількості відділень, їх об'єднання. Це призводить до виникнення так званих «банків без відділень» (онлайн-банки), які повністю проводять свою діяльність за допомогою Інтернет (наприклад, Монобанк на базі Universal Bank);

•автоматизація банківських процесів: певні операції проводять не співробітники банку, а спеціально створені для цього комп'ютерні боти;

• соціалізація банківської діяльності: підвищення клієнтоорієнтованості банків, врахування їх очікувань та потреб, індивідуальний підхід до кожного клієнта, формування єдиного з клієнтом бачення розвитку банку.

Отже, можна виділити три основні складові глобальних банківських інновацій [1, с. 7]:

✓ наростаюча автоматизація банківських процесів і перехід більшої частини банківської діяльності онлайн, в основному через мобільні додатки. Поширення діжітал-банків, де всі банківські операції здійснюються лише онлайн.

✓ Подальше поглиблення стосунків "банк-клієнт" на більш партнерські та клієнтоорієнтовані (наприклад, нагадування про дні народження та подарунки обрані для сім'ї чи друзів).

✓ Інтеграція банківських операцій у нові сфери життя клієнтів (наприклад переказ батьками кишенькових грошей на електронний гаманець своїх дітей, який має вигляд іграшки).

Найбільш інноваційним банком в Україні є ПриватБанк. До основних інноваційних змін у діяльності ПриватБанку є: впровадження безконтактних платежів ApplePay, розроблення додатків до смартфонів (Приват24,

Скарбничка,IPayi т.д.),розвиток дистанційних каналів обслуговування за допомогою мессенджерів, автоматизація процесу обслуговування клієнтів.

Таким чином, за сучасних умов розвитку посередництва на фінансовому ринкузапровадженняінновацій банками є одним з найдієвішихінструментівпідвищення конкурентоспроможності. Впровадженнянаукових та технічнихдосягнень і винаходів вбанківський бізнесзабезпечуєпостійнеполіпшеннябанківськихпродуктів та технологійобслуговуванняклієнтів. Враховуючи розвиток фінтех-компаній та зменшення ролі класичних банків, інновації розглядаються як умова виживання та захоплення частки на ринку. Тому великого значеннянабуваєїхздатністьенергійно та своєчасновпроваджуватиінноваційніпроекти й ефективноуправляти ними.

Список літератури

1. Бондаренко Л.П., Політило М.П. Банківські інновації як необхідність ефективного функціонування банківського ринку // Інвестиції: практика та досвід. – № 3. – 2018. – с. 5-8.

2. Зверук Л.А., Рибачук В.О. Модернізація національного ринку банківських послуг як стратегічний орієнтир його розвитку (на прикладі ПАТ«Державний ощадний банк України») // Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». –№ 1 (1). – 2017. – с. 19-26.

3. Трудова М.Є. Інноваційні перспективи розвитку банківської системи України // Економіка і суспільство. – 2016. – № 3. – с. 485–489.

Федченко А.В.. (ф-т економіки та управління, IV курс)

“ОРАГНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ФРАНЧАЙЗИНГОВОЇ МОДЕЛІ БІЗНЕСУ”

Останнім часом в Україні активізувалась тенденція розвитку малого бізнесу. Хоча він має значні перспективи та переваги для розвитку ринкової економіки, але цьому заважають проблеми, які насамперед пов’язані з фінансуванням бізнесу та посиленням конкуренції на внутрішніх ринках за рахунок розширення присутності іноземних виробників. Вирішення цих проблем можливе шляхом

використання підприємствами переваг франчайзингових відносин. Для вітчизняної економіки франчайзинг є відносно новим явищем, у той час як у розвинутих країнах він сторіччями практикувався як засіб забезпечення потреб суспільства в різних послугах. На жаль, теоретико-методичне забезпечення цих відносин стикається з великою кількістю дискусійних питань правового та економічного регулювання даного виду діяльності.

На нашу думку, найбільш доцільним є таке визначення : франчайзинг - це співпраця компаній, одна з яких володіє позитивним досвідом організації певного бізнесу (франчайзер) і передає цей досвід іншим компаніям (франчайзі) за винагороду (роялті), що забезпечує економічну вигоду для всіх учасників франчайзингових відносин за рахунок ефекту масштабу та синергії навичок франчайзера з підприємницькими здібностями франчайзі.

У ході дослідження було виявлено 4 основних форми організації франчайзингу: класичний франчайзинг, субфранчайзинг, регіональний франчайзинг та франчайзинг, що розвивається. Проаналізувавши ці види, ми пропонуємо об’єднати поняття субфранчайзинг та регіональний франчайзинг, в силу того, що ключовим фактором у їх визначенні є прив’язка до певної території, а функції виконувані головним франчайзером у регіональному франчайзингу та субфранчайзером у субфранчайзингу дуже схожі між собою. Різниця тільки полягає у назві посередника між франчайзером і франчайзі. Тому буде доцільним, вивести терміни «прямий франчайзинг», «непрямий франчайзинг». Прямий франчайзинг - франчайзингові відносини між франчайзером і франчайзі, які ведуться від перших осіб з обох сторін. Непрямий франчайзинг – франчайзингові відносини, в яких права на видачу франшиз можуть передаватися.

Франчайзинг являє собою унікальний спосіб організації взаємовідносин між сторонами, при якій як франчайзер, так і франчайзі вносять вагомий вклад в розвиток бізнеса. Франчайзингова система використовує як переваги ефекта масштабу – який забезпечує франчайзер, – так і глибоку обізнаність місцевих умов та підприємницький хист франчайзі. Франчайзер розраховує, що співпраця з франчайзі забезпечить зростання темпів росту підприємства, появу додаткових

коштів від продажу франшиз та регулярне отримання прибутку у вигляді щорічних виплат по франшизі. Франчайзер може також вигідно використати репутацію франчайзі, та ще вигідніше їхні інноваційні ідеї. Проте, найвагомішим фактором є наявність у франчайзі мотивів для успішної самостійної підприємницької діяльності. Франчайзі розраховує скористатися популярністю торгової марки, технічними консультаціями, послугами підтримки та маркетинговими ресурсами компанії, а також отримати вигоду із загальнонаціональних рекламних компаній, розгорнутих франчайзером.

Для оцінювання економічної ефективності проекту створення й функціонування ФП О.Ступницький рекомендує розраховувати такі показники: інтегральну приведену вартість проекту, індекс прибутковості проекту, внутрішню норму рентабельності проекту. Позитивне значення показника інтегральної приведеної вартості свідчить про перевищення доходів, отримуваних від реалізації проекту створення та діяльності ФТО, над здійснюваними інвестиційними витратами. Інтегральна приведена вартість характеризує обсяг прибутку на вкладений капітал.

Наразі франчайзингова модель бізнесу функціонує в Україні неефективно (висока вартість франшизи у порівнянні з низькою купівельною спроможністю покупців; відсутність кваліфікованих кадрів; складні умови та бар'єри ведення такої інноваційної форми бізнесу як франчайзинг; недосконала нормативно-правова база, яка не регулює багато питань, пов'язаних з франчайзингом; відсутність структур, які б займались консультаційними питаннями). Тому ми пропонуємо такі шляхи вирішення наявних проблем та перешкод: створення консультаційних центрів та проведення заходів щодо популяризації франчайзингової моделі бізнесу, надання кредитних пільг, конкретно під франчайзинг, відкриття франчайзингової програми успішними українськими компаніями, які чітко вибудували свою бізнес-модель, та готові масштабуватися за рахунок франшизи, використання зарубіжного досвіду у сфері державного регулювання, зосередженість на навчанні нових кадрів, детальне розкриття франчайзингової моделі бізнесу та розробка програми, яка б відповідала

українським бізнес-реаліям.

Отже, тема франчайзингу на даний момент є дуже актуальною для українського бізнесу. Адже франчайзинг це можливість розширення бізнесу для франчайзера, та нагода реалізувати себе, як підприємця для франчайзі. Великий досвід зарубіжних компаній, повинен заграти на боці українського бізнесу, адже на даний момент розроблена велика кількість методик і підходів до франчайзингу, і кожен, хто бажає використати франчайзинг, як бізнес-модель для свого підприємства, має змогу обрати найбільш вигідну для себе трансформацію франчайзингу.

Список використаних джерел

1. Дельтей Жерар. Франчайзинг: Перекл. з франц. В.А. Петрова – С-Пб.: Нева, 2009. – 125 с.
2. Бедринець МД. Франчайзинг: світовий досвід і перспективи розвитку в Україні // Фінанси України. – 2010. – №2. – С. 96–104.
3. Информационное ревю Ассоциации франчайзинга Украины. 49, 2011 р., Мир франчайзинга, с. 8.
4. Ринок франчайзингу в Україні та за кордоном [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://franchisegroup.com.ua/about-company/franchising/.

Фомічов А.О.,
(ф-т економіки та управління, I курс)
Fomichov Andrii

HYPERLOOP IN UKRAINE
ГІПЕРЛУП В УКРАЇНІ

The transport system is a very important component of the proper functioning of a national economy. It provides a way to carry passengers and cargo. It serves as a basis of all economic links.

In fact, the most popular kind of transport in Ukraine is road transport. It serves a great deal of national freight and passenger turnover. But there is a serious problem with it. Ukrainian roads are in a very bad condition. It causes serious economic losses

through the damage to trucks or transported products. Besides, we must admit that it makes transit considerably slower, entrepreneurs lose time.

There are two ways to solve this problem. First, we can try to repair roads. But we can also try to do it in another way through the introduction of a new kind of transport. It is our government`s responsibility because their function is to service national transport system together with the provision of required financial resources.

We have found the solution – it`s “Hyperloop”. Several questions may arise in this respect: What is it? Who was it developed by? What are its advantages and disadvantages?

Let’s start with the author. It is Elon Musk, the very famous and talented inventor. He is an American business magnate, investor, and engineer. [1]

His “Hyperloop” project is in progress now. The Hyperloop Alpha concept was first released in August, 2013. So how does it work?

Hyperloop is the concept of a vacuum tube train implying that there are two components: the tube and the train. The giant tube has to be without air within. Vacuum space has no resistance making it possible to move with a very high speed. Such a train can move through the special tube with the speed of over 1000 km/hour. Engineers can use different types of engines or frames [3].

Elon Musk said: «This kind of transport is much like a real teleportation» [1].

It seems to be very progressive. The consistent improvement of this concept will give the opportunity to reorganize the world transport system.

On February 22, 2018 Ukraine's infrastructure minister Volodymyr Omelyan announced the establishment of the HypeUA Transport Innovation Center. The center is expected to create a testing ground for the Hyperloop project in Ukraine. It is going to be situated near Dnipro city. It is planned that the first tube (Hyperloop tunnel) will connect the city with Kyiv [2]. However, many Ukrainians still raise the question of whether this project is really needed for us.

The distance between Kyiv and Dnipro is 500 km. You can overcome it by car in 7 hours or by train in 6 hours. By the way, planes cover this distance in an hour. But the “Hyperloop” train is able to reach its destination in 30 minutes.

Let's formulate the main advantages of "Hyperloop" as a new means of transport:

- Very high speed (For example the Hyperloop train will overcome the distance between Kyiv and Lviv in 30 minutes. Conventional trains overcome it in 7 hours);
- The project costs are nearly the same as those spent on traditional railway system.

It should also be noted that there are a number of disadvantages:

- It`s difficult to service the train.
- Complicated construction works.

We also want to stress that Hyperloop is a multifunctional kind of transport. It can transport people or cargo as other means do. So, it can be a substitute for road transport, a railway system or planes.

There are three main functions of Hyperloop: transportation of passengers, cargo and services. For example, this train can transport medical services or firefighters to a needed place. It will really make transportation much faster.

We should try to use available money to create the net of Hyperloop tubes. The system of these trains will give an opportunity to minimize economic losses caused by drawbacks of the current state of roads.

So, we should make the right choice. "Hyperloop" is a very promising project that can change our future. The use of this new means of transport could improve our transport system.

References:

1. Elon Musk [Electronic Resource] // Wikipedia. – 2018. – Mode of access : https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%86%D0%BB%D0%BE%D0%BD_%D0%9C%D0%B0%D1%81%D0%BA

2. Hyperloop [Electronic Resource] // Wikipedia. – 2018. – Mode of access : https://uk.wikipedia.org/wiki/Hyperloop

3. Hyperloop в Украине: как мы продолжим традиции Илона Маска [Электронный ресурс] // 24 канал. – 2018. – Режим доступа : https://24tv.ua/ru/hyperloop_v_ukraine_chto_jeto_takoe_i_kak_realizujut_hyperloop_v_ukraine_n930412

Хайрулін В. Ю., (Юридичний інститут, 2 курс)

ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗМИТНЕННЯ АВТОМОБІЛІВ В УКРАЇНІ

Ключові слова: розмитнення, іноземна реєстрація, мито, акцизний податок, податок на додану вартість, державне регулювання, автомобілі.

Актуальність даної теми зумовлена роллю митного регулювання в процесі організації зовнішньоекономічної діяльності країни.

За останні роки в Україні постала проблема з ввезенням та перебуванням автотранспорту на територію України без розмитнення. Це пов'язано з цінами на авто в Україні та за кордоном, рівнем життя населення, заробітною платою і т.п. Одним словом люди почали шукати шляхи ввезення автомобілів з Європи в Україну без сплати митних платежів.

Мета – проведення аналізу вітчизняного та світового авторинків, дослідження особливостей експертизи, державного регулювання та методів визначення митної вартості імпортованих легкових автомобілів.

Різними аспектами митних режимів та інновацій при ввезені транспортних засобів на митну територію та їх застосування займалися такі зарубіжні та вітчизняні науковці як: Козирін О.М., Прокопенко В.В., Додін Є.В., Тютюник О.О., О. В Андрєєва, Т. В. Стройко, А. І. Бондаренко, В. А. Кищун, О. Г. Кривоконь, О. М.Крамарева, А. В. Остапенко та ін. Але в зв'язку з оновленням митного законодавства та відсутністю наукових розробок які базувались б на положеннях Митного кодексу України, зросла затребуваність та актуальність дослідження цієї тематики.

Всі митні платежі сплачуються у випадку першої реєстрації транспортного засобу, який було ввезено на територію України. Суть першої реєстрації транспортного засобу полягає у власне процедурі першої постановки на облік в сервісному центрі МВС України нового або вживаного авто, яке раніше не було зареєстроване на території України (відповідно до п.п. 14.1.163 п. 14.1 ст. 14

Податкового кодексу України , перша реєстрація транспортного засобу – це реєстрація транспортного засобу, яка здійснюється уповноваженими державними органами України щодо цього транспортного засобу в Україні вперше).

Під митним платежем слід розуміти (п. 27 ч. 1 ст. 4 Митного кодексу України): мито, акцизний податок (збір), податок на додану вартість (ПДВ).

Крім цього, під час розмитнення авто з іноземною реєстрацією необхідно буде сплатити додаткові платежі (виплати до пенсійного фонду, сертифікація авто, митне оформлення, тощо).

Слід зазначити , що сьогодні в Україні діє процедура ввезення та митного оформлення автомобілів, запроваджена у 2008 році. Законодавство фактично поділило ввезення автомобіля на дві окремі, проте взаємопов'язані процедури. Це дозволило здійснювати плату за розмитнення транспортного засобу не на кордоні, а на внутрішній митниці за місцем проживання громадянина. Митний огляд здійснюється на кордоні України, а митне оформлення на внутрішніх митницях за місцем постійного проживання або тимчасового перебування громадян, що ввозять автомобіль. Ввезти автомобіль на територію України має право як власник транспортного засобу, так і його представник. На кордоні, як вже було зазначено, здійснюється лише пропуск автомобілів на територію України та їх митний огляд.

Можна зробити висновок, що Україні слід взяти приклад в інших держав щодо вирішення проблеми автомобілів на іноземній реєстрації, тому що, по-перше, авто на євромерах – це перш за все бюджетні втрати. По-друге, на думку влади, такі машини треба реєструвати щоб, у разі вчинення ДТП, власника можна було знайти.

Список використаних джерел

1.Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

2.Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI// Відомості Верховної Ради України. – 2012. –№ 46-47, № 48, ст.552

3.Податковий кодекс України: Закон України від 12 грудня 2010 р. № 2755-VI// Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112

4.Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур [Електронний ресурс]. – Режим доступу :zakon.rada.gov.ua/ laws/show/995_643.

5.Конвенція про тимчасове ввезення [Електронний ресурс]. – Режим доступу : zakon.rada.gov.ua/go/995_472

6.Буланий О. О. Світовий досвід сучасного митно-тарифного регулювання та застосування його в Україні // Актуальні проблеми економіки. - 2016. - № 9. - С. 7- 14

7.Данченко В. Транспорт: що необхідно знати при організації міжнародних перевезень // Податкове планування. - 2014. - № 11. - С. 65-75

8.Експортно-імпортні операції в Україні: Збірник нормативних актів. - К.:Юрінком Інтер, 2013. - 445, с.

9..Митний контроль та митне оформлення: Навчальний посібник. - К. : Знання, 2011. - 284 с.

10.Український ринок уживаних автомобілів у 2014 році скоротився майже у 2 рази [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://economics.unian.ua/transport/1031128- ukrajinskiy-rinok-ujivanih-avtomobiliv-u-2014-rotsi-skorotivsya-mayje-u-2-razi.html

11.Шишка Р. Б. Митне право України: Навчальний посібник. - Харків: Еспада, 2012. - 294, с.

12.Шульга М.Г. Митні режими тимчасового ввезення та тимчасового вивезення / М.Г. Шульга // Юридичний науковий електронний журнал. – 2014. – № 5. – С. 90-93

Харченко О.В.,

(ф-т економіки та управління, 4 курс)

АДМІНІСТРУВАННЯ ПРОЦЕСУ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПУБЛІЧНОГО СЛУЖБОВЦЯ

Актуальність обраної теми зумовлюється сьогоднішніми трансформаційними процесами в Україні. Разом з аналізом результатів демократичних перетворень під впливом світових тенденцій можна побачити очевидність необхідності підвищення ефективності та результативності публічного управління, зокрема шляхом реформування адміністративної системи. Одним з ключових механізмів реформування державної служби України є інтеграція сучасних методів оцінки професійної діяльності публічних службовців, від діяльності яких залежить кінцевий сукупний результат роботи органу публічної влади.

Постановка проблеми. Підвищення ефективності діяльності публічних службовців, якості державного управління та наданих послуг є найважливішими та необхідними елементами успішного функціонування та розвитку будь-якого органу влади.

Станом на зараз ефективність діяльності службовця залежить від точності виконання посадового регламенту та від того, наскільки грамотно складений сам регламент. Так як якість регламенту не є предметом оцінки службовця, то єдиною мірою даної оцінки може бути саме рівень відповідності діяльності службовця вимогам регламенту. Така система оцінки майже не впливає на оплату праці та сприймається службовцями як формальність. Складність вирішення проблеми оцінки ефективності діяльності державних службовців полягає у відсутності єдиної теоретичної, методологічної та номативної бази, що визначала б поняття ефективності, результативності державних службовців і процес їх оцінки. До того ж у вітчизняній практиці не застосовуються конкретні мотивуючі критерії, параметри оцінки ефективності роботи службовців.

Розробка окремих показників результативності діяльності державних службовців можлива завдяки використанню принципів методики KPI (Key Performance Indicators - Ключові показники ефективності).

Специфіка роботи діяльності державного службовця полягає у адмініструванні, в рамках якого здійснюється прогнозування, планування, розробка рішень, моніторинг, контроль та інші функції в управлінському процесі.

Результативність даного процесу являє собою досягнення цілей і задач із максимальним дотриманням регламентів. Ефективність же визначається як співвідношення отриманих результатів і витрат. Звідси випливає основний меседж: максимізація якісних результатів і мінімізацію витрат на їх досягнення. Саме тому необхідним є оцінювання як результативності , так і ефективності, адже баланс між ними є принципово важливим. Тож, ефективність є функцією двох елементів - отриманого результату та затрачених на це ресурсів.

За своєю суттю ключові показники ефективності є відображенням того, наскільки близько знаходиться службовець, його відділ і орган в цілому до виконання поставлених задач. Індивідуальний показник результативності кожного державного службовця вимірюється та розглядається в сукупності з показниками всього органу.

Так як робота будь-якого службовця поділяється на етапи в залежності від виконуваних функцій, то доцільним є оцінка кожної. Умовно поділимо процес оцінки ефективності діяльності службовця та розглянемо дві функції: 1) обробка інформаційних матеріалів; 2) оформлення інформаційно-аналітичних матеріалів, нормативно-правових актів. Вони мають свою питому вагу. Результат першої функції приймаємо у вигляді інформаційного звіту, а другої функіції - звіти про діяльність, інформаційні довідки, нормативно-правові акти. За першою функцією закріплюємо показником виконання функції два параметри: 1) своєчасність; 2) відповідність вимогам. Показниками виконання другої функції визначаємо своєчасність, відповідність вимогам і кількість пред’явлених скарг та індекс задоволеності клієнтів. Усі фактичні результати показників порівнюються з плановими та коригуються на розмір питомої ваги кожної функції.

Розглянемо на прикладі застосування даного методу оцінки ефективності. Припустимо, що уся інформація про діяльність службовця міститься в наступній таблиці.

Таблиця 1

№	Показник KPI	Питома вага, %	Заплановане значення	Фактичне значення	Результат, %
1	Своєчасність	20	20	24	-4
2	Відповідність вимогам	25	100	100	25

3	Кількість пред‘явлених скарг	20	0	1	-10
4	Індекс задоволеності клієнтів	35	100	79,2	27,7
Всього KPI		100			38,7

За планом службовець повинен виконати за 20 робочих днів завдання, що повністю відповідають регламенту та вимогам. Фактично службовець займався розробкою завдання 24 дні, виконав його вірно, але отримав одну скаргу щодо якості виконаного завдання.

Питома вага визначається на основі експертних оцінок, а індекс задоволеності клієнтів розраховується за допомогою анкетування.

Підсумковий показник результативності службовця розраховуємо шляхом додавання показників. Тож, на даному прикладі ми розглянули результативність службовця як ступінь досягнення цілі та складає 38,7%, що свідчить про рівень результативності нижче середнього.

Щодо конкретного розглянутого випадку можна зробити висновок, що даному службовцю необхідно покращити організацію робочого часу (тайм-менеджмент) та звернути увагу на попередню перевірку та редагування документів, що передаються клієнтам.

За нормального функціонування системи кожний державний службовець органів державної влади буде розуміти зв‘язок між своїми конкретними обов‘язками та стратегічними цілями як відділу, так і органу в цілому.

Адміністрування процесу оцінки ефективності та результативності полягає у тому, що, маючи механізм підтримки прийнятого рішення, керівники, управлінці мають змогу виміряти результативність роботи кожного окремого службовця, відповідно окремого відділу, окремого органу, та мають змогу впливати на процес реалізації місії, стратегії, політики всього органу державної влади. А ключовими критеріями оцінювання ефективності публічного управління в розвинутих країнах є макроекономічні показники національної економіки та добробут населення.

Література:

1. Закон України "Про державну службу" [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/889-19/page.

2. Наказ "Про затвердження Методичний рекомендацій щодо визначення ключових показників результативності, ефективності та якості службової діяльності державних службовців" [Електронний ресурс] // Національне Агентство України з питань державної служби. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: http://nads.gov.ua/sites/default/files/imce/2371.pdf.

3. Бєляєв А. Нюанси визначення завдань і KPI службової діяльності держслужбовців за професійною ознакою окремих груп працівників [Електронний ресурс] / Андрій Бєляєв // ДЕРЖСЛУЖБОВЕЦЬ. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://buhgalter.com.ua/articles/derzhavna-sluzhba/nyuansi-viznachennya-zavdan-i-kpi-sluzhbovoyi-diyalnosti/.

4. Саєнко О. Оцінити результат, а не процес: нова система KPI для держслужбовців [Електронний ресурс] / Олександр Саєнко // Українська правда. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: https://www.pravda.com.ua/columns/2018/03/29/7176129/.

Хлібоська А., Ткач В.,
(ф-т управління персоналом,
соціології та психології,3 курс)

Аналіз формування моделі бренду роботодавця

У сучасному світі склалося так, що успіх будь-якого бізнесу залежить від ефективного позиціонування компанії на ринку та грамотного використання і управління інтелектуальним капіталом організації, її нематеріальними активами, задля досягнення конкурентних переваг. То ж постає питання, чому б не зробити компанію такою ж привабливою для працівників, як товар для покупців, тобто розглядати працівника – як клієнта компанії? Визначити чи теперішній ринок праці – це "ринок роботодавця" чи "ринок претендента", оскільки співробітники посилюватимуть, зміцнюватимуть і навіть створюватимуть імідж бренду

продукції чи самого підприємства. Отже, метою дослідження є аналіз формування моделі бренду роботодавця.

Питання, що пов'язані з формуванням моделей бренду компанії як роботодавця, сьогодні є дуже актуальними. Даною проблематикою займалися провідні закордонні та вітчизняні вчені, зокрема: Аакер Д., Бурке П., Т.Гед, Келлер К., Котлер Ф., Томпсон У., Бакхаусом К., Тікоо С., Домнін В. Н., Длігач А. О., О.Зозульова, Кучеров Д., А.Федорченко, С.Цимбалюк та інші. Огляд літературних джерел [1–8] показав різноплановість та неоднозначність підходів щодо побудови моделей бренда роботодавця, відсутність єдиного теоретичного підходу до розуміння концепції бренду роботодавця.

Інтерес до бренду роботодавця серед українських компаній значно зріс протягом останніх п’яти років, цей факт обумовлений тенденціями розвитку світової економіки. Світові ринки стають більш складними, конкуренція посилюється не тільки на товарних ринках, а й на ринку праці. До недавнього часу в українській економічній науці поняття «бренд роботодавця» практично не використовувалось і замінювалось більш вузьким поняттям «імідж роботодавця».

Виникнення концепції бренду компанії як роботодавця відбулось в рамках концепцій внутрішнього маркетингу, брендингу та управління персоналом [1]. Бренд роботодавця можна ідентифікувати за наступними факторами:- економічні (оплата праці, соц.пакет, гарантія зайнятості); -психологічні (корпоративна культура, психологічний клімат, справедливість в оцінці роботи співробітників з боку керівництва, внутрішній імідж); - функціональні (вміст роботи співробітників, кар'єрне зростання, можливість навчання); - організаційні (історія компанії, позиціонування на ринку, пізнаваність товарних брендів).

Бренд роботодавця можна розглядати через призму торгової марки, комплексний підхід до визначення її складових належить Ф. Котлеру. Він визначає шість основних елементів торгової марки: характеристики, вигоди, цінності, індивідуальність, користувач, культура [2].

Австралійська дослідниця, директор компанії Essencecomms Пенні Бурке, в свою чергу, виділяє наступні п'ять складових бренду компанії як роботодавця: атрибути, функціональні вигоди, емоційні вигоди, цінності, персоналізація [3].

Шведський економіст і маркетолог Томас Гед є автором концепції чотирьохвимірного брендингу (4D branding), яка знайшла своє відображення у побудові бренда роботодавця [4]. Сильний бренд роботодавця Т.Гед розглядає як площину, аналіз якої дозволив розробити такі характеристики чотирьох вимірів:

1. Функціональний HR-вимір описує функціональну привабливість умов зайнятості в компанії, а також асоціації працівників щодо сприйняття їх корисності.
2. Соціальний HR-вимір описує можливість працівника ідентифікувати себе з визначеною соціальною групою, що так чи інакше пов’язана з брендом компанії як роботодавця.
3. Ментальний HR-вимір дає опис можливостей бренда роботодавця підтримувати працівника як особистість, робить комплімент його амбіціям і самооцінці. Відображає самосприйняття і самоідентичність працівника.
4. Духовний HR-вимір характеризує сприйняття працівником глобальної або локальної відповідальності бренда компанії як роботодавця перед суспільством загалом. Розвиток усіх чотирьох вимірів бренда забезпечує його унікальне місце у свідомості наявних і потенційних працівників і силу прихильності працівників до бренда.

Ще одна концептуальна модель розуміння бренда роботодавця розроблена науковцями К. Бакхаусом і С. Тікоо вона включає концепцію маркетингу та управління людськими ресурсами. На думку К. Бакхауса та С. Тікоо, брендинг компанії як роботодавця створює два основних активи – асоціації бренда і лояльності до бренда [5]. На основі асоціацій, пов’язаних з брендом роботодавця, формується імідж роботодавця (образ), що, у свою чергу, впливає на привабливість організації для потенційних співробітників. Бренд роботодавця впливає на організаційну культуру і організаційну ідентичність, які в свою чергу сприяють формуванню лояльності працівників до компанії. Автори зазначають,

що організаційна культура має зворотний вплив на бренд роботодавця. Лояльність працівників до компанії-роботодавця сприяє підвищенню продуктивності праці.

Можливість створювати позитивний імідж компанії на ринку за рахунок управління брендом роботодавця дозволяє забезпечити стратегічний розвиток компанії однією із конкурентних переваг.

За результатами аналізу формування моделей роботодавця можна зробити такі висновки: кожна з вищепредставлених моделей формування бренда роботодавця має свої переваги та недоліки. На нашу думку, для створення сильного та привабливого бренда роботодавця жодна з розглянутих моделей не може бути використана без додаткового аналізу та адаптації. Окрім окреслених факторів в кожній з моделей, при формуванні бренда необхідно враховувати ще багато додаткових факторів привабливості та інструментів формування, які відрізняються для кожної окремої цільової аудиторії. Розвиток бренду роботодавця досягнув такого рівня в світі, що тепер це невід'ємна частина бізнес-стратегії компанії. Подальші дослідження необхідно спрямовувати на уточнення понятійного апарату, функцій, методів та інструментів формування бренду роботодавця.

Список літератури

1. Кучеров Д. Г., Бренд роботодавця: область маркетингу чи управління людськими ресурсами? / Д. Г. Кучеров // Вісник СПбГУ. – 2009. – Сер.8. – Вип. 3.

2. Котлер Ф. Основы маркетинга / Ф. Котлер / Пер. с англ.; общ.ред и вступ. ст. Е. М. Пеньковой. – М. : Прогресс. – 1990.

3. Burke P. Forced Focus – the essence of employer branding / P. Burke // East Malvern. – Vic. : Essence, 1st ed. – 2007.

4. Гэд Т. 4D брендинг: взламывая код сетевой экономики / Т. Гэд. – Стокгольмская школа экономики в Санкт-Петербурге. – 2005.

5. Backhaus, K. Conceptualizing and Researching Employer Branding / K. Backhaus, S. Tikoo // Career Development International. – 2004. – Vol. 9, N 5. – P. 501 – 517.

6. Мартін Г. Корпоративна репутація, брендинг і управління персоналом / Г. Мартін С. Хетрік. – М. : Група ІДТ, 2008.

7. Арькова Т. Ю. Управління людськими ресурсами організації на основі HR- брендингу:. автореф. дис. на здобуття наук. ступеня к. е. н. / Арькова Т. Ю. //

ФГБОУ ВПО «Волгоградський державний соціально-педагогічний університет». – Казань, 2012 р.).

8. Зазыкин В. Г. Имидж организации: структура и психологические факторы эффективности / В. Г. Зазыкин // Материалы интерактивной конференции «Практические аспекты связей с общественностью». Москва, 25 – 26 апреля 2001 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://tandem-forum.ru/articles/info/article23.htm

Хоменко М.В., (ф-т маркетингу, ІІІ курс)

БЕНЧМАРКІНГ ЯК ІНСТРУМЕНТ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ

У зв'язку зі швидким зростанням насиченості ринків та появи нових підприємств постає необхідність застосування нових методів управління, що допоможуть виявити слабкі місця і вказати на сильні сторони підприємства. Тобто, пошук зводиться до таких методів, які зможуть підвищити конкурентоспроможність та розробити ефективне стратегічне планування. Одним з таких методів є бенчмаркінг. За даними відомої консалтингової компанії «Bain&Company» за 2015-2017 роки метод бенчмаркінгу входить до трійки найбільш популярних інструментів управління бізнесом [1].

Вагомий внесок у розвиток теоретичних і практичних засад бенчмаркінгу зробили такі вчені як: Аренков І., Багієв Г., Гончарук А.,Карпенко Н., Козак Н., Маринович В., Михайлова Е., Редер Р., Савельєв Є., Старіков В., Харрінгтон Х.

На сьогодні не існує єдиного визначення бенчмаркінгу. Так, керівник Всесвітньої мережі бенчмаркінгу Р. Кемп стверджує, що це постійний процес вивчення й оцінки товарів, послуг і досвіду виробництва найсерйозніших конкурентів або тих компаній, які є визнаними лідерами у своїх сферах [2, с.15].

У світі існує велика кількість організації, які використовують метод бенчмаркінгу у своїй діяльності, особливо в країнах Європейського Союзу та США. Проте в порівняно з міжнародним досвідом на українських підприємствах даний метод не набув широкого поширення. Проілюструємо технологію проведення бенчмаркінгу на прикладі відомих українських супермаркетів «Сільпо» та «Фуршет» через порівняння індексів лояльності споживачів та визначення слабких і сильних сторін кожного з них. Для виміру лояльності

використаємо метод «SERVQUAL», основним принципом якого є розробка анкети з питаннями до споживачів, котрі стосуються основних параметрів якості послуг, а саме: відчутності, надійності, чуйності, впевненості та емпатії.

Використовуємо формулу, як одиничний індекс лояльності

(де: R – кількість респондентів; a_i - кількість

T_i

балів, привласнених твердженню і; – кількість відповідей на твердження і). Результати проведеного аналізу наведено в табл. 1.

Таблиця 1

Аналіз лояльності споживачів супермаркетів «Сільпо» та «Фуршет» за методом «SERVQUAL»

К-ї	**Відчутність (матеріальні елементи)**									
	Інтер'єр торгового залу		Зовнішній вигляд персоналу магазину		Чистота торгових площ магазина		Наявність і якість допоміжних матеріалів		Стан обладнання, з яким маєте безпосередній контакт	
	Сільпо	Фур-шет	Сільпо	Фур-шет	Сіль-по	Фур шет	Сіль-по	Фур-шет	Сільпо	Фур-шет
I_i	4,29	4	4	2,67	4,07	3,74	4,57	4,54	4,07	4,04
	Надійність									
К-ї	Своєчасне виконання замовлення		Належне здійснення процесу купівлі		Швидке і точне виконання пропонованих послуг		Вирішення проблемних ситуацій клієнта		Відсутність помилок і неточностей при виконанні операцій	
	С	Ф	С	Ф	С	Ф	С	Ф	С	Ф
$I_{сд}$	4,29	4	4,43	4,33	4,29	4,22	4,43	3,77	4,14	4,07
	Доброзвичливість та чуйність									
К-ї	Доброзичливо і привітно вітають клієнта персонал		Реагують співробітники на претензії і зауваження клієнтів		Прагнення допомогти вирішенню проблем у клієнта				Швидкість реагування на прохання клієнтів	
	С	Ф	С	Ф	С	Ф			С	Ф

$I_{оД}$	4	3,77	3,79	3,22		4	3,79		4,07	3,04
	Впевненість									
К-ї	Персонал здатний створити атмосферу довіри з гостями		Персонал демонструють ввічливість по відно-шенню до гостей		Атмосфера в магазині створює комфорт гостям		Співробітники грамотно проводять консульту-вання гостей		Прояв професіоналізму в якості обслуговування	
	С	Ф	С	Ф	С	Ф	С	Ф	С	Ф
$I_{оД}$	4,14	3,34	4	3,67	4,14	3,44	4,14	3,66	3,93	2,97

	Емпатія					
К-ї	Прояв індивідуального підходу до покупця		Персонал орієнтуються на вирішення проблеми покупців		Персонал знають потреби своїх клієнтів	
	С	Ф	С	Ф	С	Ф
$I_{оД}$	3,93	2,87	3,86	3,32	4	3,04

На основі проведеного аналізу індексів лояльності можна зробити висновок щодо однозначного лідерства супермаркету «Сільпо», який випереджає «Фуршет» за всіма критеріями. Найгірші показники стосуються оцінок, які пов’язані з управлінням та професійними навичками персоналу, тобто це і є бенчмаркінгами, на яких необхідно зосередити увагу. Можна зробити висновок, що супермаркету «Фуршет» необхідно змінювати свою стратегію у галузі менеджменту з персоналу, вивчаючи та аналізуючи політику в цій сфері свого конкурента. Адже, створення високоякісного сервісу для клієнтів та випередження своїх конкурентів є головною метою бенчмаркінгу та діяльності підприємства взагалі.

Отже, бенчмарінг є потужним інструментом стратегічного аналізу для кожного підприємства.

Список літератури

1. Bain & Company [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.bain.com/ consulting-services/customer-strategy-and-marketing/index.aspx.
2. Camp R. C. Benchmarking: The Search for Industry, Best Practices that Lead to Superior Performance / Robert C. Camp // ASQC Quality Press. – 2010.- 75 p.
3. Савельєв Є. Бенчмаркінгові методи управління конкуренцією у світовій економіці / Є. Савельєв, В. Куриляк, Г. Смалюк // Журнал європейської економіки. – 2013. – Т. 12, № 1. – С. 3–27.
4. Energy Efficiency Benchmarking Methodology. – Brussels : CEN, 2011. – P. 5.

Хоменко А.Ю., (ф-т фінансів, магістрант)

ІНСТРУМЕНТИ МАКРОПРУДЕНЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЇХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

Стрімкий розвиток глобальної фінансової кризи показав, що монетарної політики та нагляду за окремо взятими установами не достатньо для попередження кризових явищ в економіці. Тому останнім часом зростає інтерес до макропруденційної політики як дієвого інструменту, що забезпечить стабільність фінансової системи в цілому.

Макропруденційна політика спрямована на виявлення та оцінку системних ризиків та вжиття заходів щодо мінімізації цих ризиків [1].

Європейська рада системних ризиків (ESRB) визначила орієнтовний перелік інструментів макропруденційної політики, що застосовуються для досягнення завдань макропруденційної політики (табл.1):

Таблиця 1

Інструменти макропруденційної політики

Інструменти капіталу:	• *вищі вимоги до якості капіталу;* • *буфер консервації капіталу* - накопичується банками протягом періоду економічного зростання для компенсації можливих втрат, які виникають в умовах загального економічного спаду; • *контрциклічний буфер капіталу* - має на меті захист банківського сектору від акумулювання ризиків у періоди кредитної експансії; • *буфер системної важливості* – для системно важливих банків, які мають більш високі ризики для банківської системи; • *коефіцієнт левериджу* - співвідношення капіталу 1-го рівня до активів. Мінімальне значення коефіцієнта становить 3%, впроваджується з 2018 року.
Інструменти ліквідності:	• *коефіцієнт покриття ліквідності (LCR)* - співвідношення високоякісних ліквідних активів до чистого грошового відтоку упродовж наступних 30 днів. Це стресовий показник з горизонтом 30 днів. Впроваджується з 2015-го року в країнах Базельського комітету, 100% він має досягнути з 2019 року;

	• *коефіцієнт чистого стабільного фінансування (NSFR)* - відношення наявного обсягу стабільного фінансування до необхідного обсягу стабільного фінансування. Це структурний показник, його горизонт 1 рік, впроваджується з 2018 року.
Інші інструменти:	• *активи:* обмеження співвідношень виплати за кредитом та доходу - DTI, суми кредиту та ринкової вартості забезпечення - LTV; встановлення обмежень / додаткових вимог на кредитування окремих секторів; • *Резерви:* посилення вимог до стандартних резервів, динамічне резервування; • *Структурні:* накладання обмежень на розмір, структуру та сфери діяльності фінансової установи.

Складено на основі [2].

В Україні процес запровадження та використання інструментів макропруденційної політики пов'язаний насамперед із упровадженням стандартів Базеля II та Базеля III. Доцільним було прийняття рішення про поступове впровадження в Україні нових інструментів, спрямованих на попередження ризиків та послаблення їхнього впливу [3, с.77].

В Україні найбільший прогрес спостерігається в частині інструментів, пов'язаних з капіталом (табл.2). Буфери капіталу вже передбачені в Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні №368. Вони призначені для підвищення здатності банків протистояти кризовим явищам шляхом створення додаткової "подушки безпеки" та зменшення ймовірності банкрутств банків [4].

Також наразі розробляються нові вимоги щодо якості капіталу, а саме передбачається встановлення нової структури капіталу - співвідношення основного капіталу до додаткового 70/30.

Окрім вищезазначених нововведень, в Україні з 2020 року планується запровадження вимог щодо дотримання коефіцієнта левериджу, який встановлюється з метою посилення вимог до капіталу банку незалежно від рівня ризику активів та обмеження боргу, що може прийняти на себе банк [5].

Таблиця 2

Імплементація маркопруденційних інструментів капіталу в Україні

Показники	Заходи	2015р.	IV кв. 2016р.	2017р.	2018р.	2019р.	2020р.
Буфери капіталу	прийняття						
	активізація буферів						
Нова структура капіталу	розроблення НПА*						
	тестові розрахунки, обговорення з БС**						
	запровадження нових вимог						

Показник левереджу	розроблення НПА*						
	тестові розрахунки, обговорення з БС**						
	запровадження нових вимог						

*- нормативно-правовий акт НБУ; **- банківська спільнота
Складено на основі [5]

Як один з інструментів макропруденційної політики в Україні будуть запроваджені нові вимоги щодо ліквідності, які мають сприяти збільшенню запасу ліквідних активів банків на випадок можливих відтоків.

Національний банк України планує запровадити LCR з 1-го червня 2018 року в режимі тестових розрахунків, а з 1 грудня банки в обов'язковому порядку будуть розраховувати цей показник щодня, а звітувати НБУ – щомісячно. При розробленні LCR будуть враховані як вимоги Базеля, так і національні особливості. НБУ планує LCR затвердити графік плавного посилення цього нормативу до досягнення 100% [2].

Коефіцієнти LTV та DTI належать до інструментів, що запобігають проциклічності. Застосування LTV допомагає обмежити втрати через потенційну реалізацію застави в разі неповернення кредиту. Застосування коефіцієнта DTI в Україні на сьогодні законодавчо не регламентоване, але він використовується вітчизняними банками, так як дає додаткову гарантію кредиторові та підвищує стійкість обслуговання боргу [3, с. 41].

Отже, політика НБУ нині спрямована на реалізацію ефективних інструментів макропруденційної політики, які мають практичний характер та повинні стати зовнішніми показниками стійкості банків у разі виникнення проблем. Такі інструменти допоможуть знівелювати вплив проциклічності та системних ризиків, що сприятиме підвищенню надійності функціонування банківського сектору та посилить його фінансову стійкість.

Список літератури:

1. Офіційний сайт національно банку України. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=32146413
2. Запровадження інструментів макропруденційної політики. Нові вимоги до ліквідності. - Київ. - 2017. - Режим доступу: https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=47725157

3. Міщенко В. І. Система інструментів макропруденційного регулювання та їх використання в Україні / В. І. Міщенко, О. С. Бауман // Наукові праці НДФІ. - 2016. - Вип. 4. - С. 34-45.
4. Постанова Правління Національного банку України від 12.05.2015 № 312 “Про затвердження Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні”. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/v0312500-15
5. Впровадження нових вимог до капіталу відповідно до норм Базеля та законодавства ЄС. - Режим доступу: https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=47725151

Хукаленко М.В.

(ф-т обліку та податкового менеджменту, II курс)

МЕТОД ПОРІВНЯННЯ, ЯК ВАЖЛИВИЙ ПРИЙОМ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Порівняння – один з найголовніших та найрозповсюдженіших методів економічного аналізу. За допомогою порівняння вивчають і оцінюють виконання планів і досягнутий рівень господарювання, виявляють резерви пов’язані з усуненням і попередженням негативних відхилень від плану, непродуктивні витрати і втрати і т.д.

Порівняння – це метод, за допомогою якого предмет(явище), що вивчається, характеризується через співвідношення, вимірювання, зіставлення з іншими одноякісними предметами(явищами)[1,с.65].

Підтвердженням актуальності поставленої проблеми є наявність окремих видань українських та зарубіжних вчених, присвячених методам, прийомам, методології економічного аналізу. Зокрема, це питання досліджували М.Г. Чумаченко, Е.А. Чучалов, В.М.Івахненко, Н.Н. Бессонов, Е.М. Новожилов, В.В. Ковалев, Б.Т. Кузнецов, Н.В. Радіонов, Г.І.Купалова, І.М.Парасій-Вергуненко, Р.С.Сайфулін, А.Д. Шеремет, С.Б. Барнгольц, М.В. Мельник, В.І.Самборський, І.І.Каракоз тощо.

В основу методу порівняння покладено визначення спільного та відмінного в явищах (процесах), для чого з’ясовується щось особливе, наводяться зміни в кількісних та якісних характеристиках, встановлюються закономірності та напрямки їх розвитку.

Мета методу порівняння – встановлення логічних закономірностей, які впливають на досліджувані об’єкти або явища, і пошуку переваг та недоліків, які можуть виявлятися під впливом різних факторів.

Основна умова ефективності застосування прийому порівняння – це досягнення зіставності показників, які характеризують процес, що аналізується та вибір його бази. Порівняння може дати позитивні наслідки тільки тоді, коли явища, що порівнюються, можна зіставити, що досягається єдністю оцінки, порівнянністю календарних періодів, усуненням впливу виміру структури виробництва, ціни та ін.

Зокрема, І.М.Парасій-Вергуненко виокремлює такі важливіші умови досягнення зіставності показників:

- необхідно нейтралізувати вплив кількісного фактору;
- потрібно нейтралізувати вплив фактору "цін";
- потрібно враховувати вплив структурних зрушень в обсязі виробленої та реалізованої продукції;
- необхідно забезпечити однакову за часом тривалість періодів, що порівнюються;
- потрібно забезпечити тотожність методики розрахунку порівнювальних показників;
- доцільно враховувати соціально-економічні умови розвитку досліджуваних об’єктів [2, 105].

Таким чином, основними способами приведення показників в співставний вигляд є нейтралізація впливу вартісного, кількісного, структурного факторів шляхом приведення їх до єдиного базису, а також використання середніх та відносних величин, коригуючих коефіцієнтів, методів перерахунку [2, 107].

Широко використовують порівняння для систематизації й класифікації понять, адже це дає змогу співвіднести невідоме з відомим, пояснити нове через вже наявні поняття і категорії. Роль порівняння в пізнанні не варто переоцінювати, оскільки воно, як правило, має поверховий характер, відображаючи лише перші етапи дослідження. Зазвичай, порівняння проводять з

відомими предметами, які виконують роль еталонів певних властивостей або ознак. Такими еталонами можуть бути норми, нормативи, планові показники, ціни, середні дані тощо.

Отже, метод порівняння є найголовнішим методом економічного аналізу, адже щоб пізнати якийсь невідомий предмет, оцінити його, потрібний інший – добре відомий, раніше вивчений. За допомогою методу порівняння оцінюють роботу підприємства, вивчають вплив окремих чинників на виконання пану і виявлення резервів. Метод порівняння може відігравати істотну роль у прогнозуванні процесів і явищ. Найбільш простий спосіб прогнозування - пряме зіставлення даних про розвиток певних процесів(явищ). Доведено, що прогноз, побудований на основі методу порівняння, є найбільш достовірним, особливо в разі побудови короткострокових прогнозів, і залишається одним з найбільш розповсюджених в аналітичних дослідженнях.

Список літератури

1. Івахненко В.М. Теорія економічного аналізу / В.М. Івахненко – Київ: «Видавничий Дім «Слово» », 2010. – с. 65-68.
2. Парасій-Вергуненко І.М.Аналіз господарської діяльності: підручник / І.М.Парасій-Вергуненко – К. : КНЕУ, 2017. - 689 с. [електронна версія].

Цвикор В.С., Загоранський В.Ю.
«Фінанси і кредит», 3 курс

КРИПТОВАЛЮТА, ЯК ІНВЕСТИЦІЙНИЙ АКТИВ МАЙБУТНЬОГО

Актуальність даної роботи полягає в тому, що кількість людей, які цікавляться криптовалютами, зростає експоненціально. Більшість розглядає її не як гроші, а саме як інвестиції, через високу дохідність у порівняно зе невеликий період часу.

В даній роботі ми розглянемо перспективи інвестування в такі активи як криптовалюта

Криптовалюта – вид цифрової валюти, чиї емісія та облік засновані на асиметричному шифруванні і застосуванні різних криптографічних методів захисту. Найпопулярніші криптовалюти, окрім біткоїна:

Ethereum. Головна особливість Ethereum (або, як його ще називають, «ефір») – це система смарт-контрактів. Працює вона так: умови кожної транзакції та угоди автоматично перевіряє спеціальна комп'ютерна програма (смарт-контракт).

Stellar. Це децентралізована консенсус-платформа для обміну будь-якими активами. Криптовалюта виступає лише в ролі обмінної одиниці. Тобто, XLM - це своєрідний міст для обміну одного активу на інший.

Можливість вкладання в ICO. ***Initial coin offering****, ICO* (первинна пропозиція монет, первинне розміщення монет) — форма залучення інвестицій в нові технологічні проекти та стартапи у вигляді емісії та продажу інвесторам нових криптовалют. Вживається також в форматі «первинної пропозиції токенів». Переважно вживається вказана вище абревіатура — «ICO».

Pre-ICO —це попередній продаж токенов, що дозволяє підприємцям зібрати кошти до моменту проведення офіційної ICO кампанії. Як правило, в ході Pre-ICO монети продаються за нижчими цінами.

Найперспективніші ICO:

PUNDIX. Завдання проекту - зробити конвертаційні операції більш популярними, а для цього їх потрібно позбавити від громіздкість і, по-можливості, поєднати з наявними банківськими інформаційними каналами.

EOS. стане зручною і корисною платформою для розробки смарт-контрактів. Інвестпроекту вже вдалося залучити понад 800 мільйонів доларів і ICO завершиться він тільки влітку.

Cyphereum. стане платформою для здійснення транзакцій при гарантії вкрай низького часу обробки. За одну секунду майданчик буде дозволяти виконувати тисячі транзакцій. У команді розробників можна зустріти вихідців з відомих компаній, таких як Amazon, Google і Microsoft.

Можливість отримувати доходи від «Форків». Форк передбачає поділ криптовалюти на дві різні конкуруючі монети. Вихідний блокчейн залишається

недоторканим і продовжує працювати, як і раніше, проте рушійною силою нової монети стає бачення і мотивація, відмінні від оригіналу.

Варто зазначити, що отримання своїх «розгалужених» накопичень, що з'явилися в результаті форку, загрожує певними ризиками і може як коштувати, так і не коштувати прикладених зусиль. Незважаючи на це, якщо ви володіли навіть одним біткоіном в своєму гаманці до серпня 2017 року, сьогодні ви маєте право на «безкоштовні» монети загальною вартістю близько 2000 доларів США.

Можливість інвестування за допомогою майнінгу. Майнінг, також видобування (від англ. mining — видобуток корисних копалин) — діяльність з підтримки розподіленої платформи і створення нових блоків з можливістю отримати винагороду в формі емітованої валюти та комісійних зборів у різних криптовалютах, зокрема в Біткойн.

Висновок:

З даної роботи можна зробити висновок про переваги та недоліки інвестування у криптовалюти.

Переваги:

- ✓ У криптовалюти немає єдиного цифрового банку і контролю за трансакціями
- ✓ Криптовалюта має децентралізований характер, і її неможливо підробити.
- ✓ Не схильна до інфляції (емітується обмежена кількість монет)
- ✓ Можливість отримати високі доходи
- ✓ Тільки набирає оберти як інвестиційний актив

Недоліки:

- ➢ Висока тенденція мінливості ціни через специфіку використання
- ➢ При втраті пароля до електронного криптогаманця ви так само втрачаєте все знаходяться в ньому
- ➢ Високі комісії
- ➢ Можливість втратити всі свої вкладення.

Отже саме тому більшість людей у світі розглядають криптовалюту не як гроші,а як інвестицію. Купівля криптовалюти за однією ціною,та продаж за

вищою стимулює людей вкладати свої заощадження в даний актив,а нещодавна динаміка зростання приваблювала все більше нових вкладників підвищуючи цим попит і ціну криптовалюти. Проте такі вкладення несуть великі ризики,так як купуючи валюту при одному курсі вкладник може втратити свої заощадженні при його падінні. Саме так сталось в кінці року,коли курс криптовалюти стрімко здійнявся,після чого обвалився.

Такі вкладники понесли неймовірні втрати. Також доказом того,що люди розцінюють криптовалюту ,як інвестицію-це мала кількість купівлі будь-яких благ за цей актив.

Цвіток Н.І., (ф-т фінансів, IVкурс)

РОЛЬ РЕФІНАНСУВАННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Рефінансування є ключовим інструментом монетарної політики центральних банків, одночасно виступаючи важливим зовнішнім важелем гарантування фінансової безпеки банківської системи. Особливо гостро проблема забезпечення фінансової безпеки банків постала в Україні під час нової хвилі банківської кризи впродовж 2014–2017 років. За складних політичних та економічних умов практично всі банківські установи відчули гостру потребу в ліквідних коштах, яка мала б бути задоволена шляхом ефективного використання механізму рефінансування.Власне для комерційних банків рефінансування в центральному банку — це останній спосіб регулювання їхньої ліквідності. Для центральних банків рефінансування комерційних банків — це, по-перше, канал безготівкової емісії, а по-друге, — спосіб запобігання банківській паніці. У випадку кризової ситуації на грошовому ринку центральний банк надає негайно додаткові резерви на кредитній основі тим банкам, котрі потребують їх найбільше [1].Незважаючи на скажімо так «благородну мету», яка лежить в основі політики рефінансування, в Україні вона має безліч недоліків та проблем, які в подальшому сприяють ще

більшому загостренню ситуації в економіці.Водночас, сучасна система рефінансування банків України залишається недостатньо дієвою як з вини банків, так і Національного банку України.

З одного боку, наявність серйозних фінансових дисбалансів у банках, дефіцит ресурсів на ринку, поширеність тіньових схем та дія інших негативних чинників спричиняють зростання нездорового "апетиту" банків до кредитів НБУ. Підвищена потреба в коштах рефінансування обумовлена як об’єктивними причинами, так і прагненням окремих банків ще до моменту їх банкрутства вивести кошти за межі України або отримати прибуток завдяки нецільовому використанню кредитів НБУ, зокрема шляхом валютних спекуляцій.

З іншого боку, НБУ проводить неефективну політику рефінансування банків, яка, на нашу думку, є непрозорою та в значній мірі заангажованою.

По-перше, однією з найбільш гострих проблем політики рефінансування, яка в подальшому зводить її ефективність нанівець є те, що НБУ виділяє значні кошти рефінансування та одночасно активно ліквідує проблемні банки, що отримали кредити в значних розмірах. За період банківської кризи НБУ визнав неплатоспроможними більш як 90 банків. Створюється враження, що центральний банк або свідомо йде на кредитування нежиттєздатних банків, або нездатний своєчасно виводити з ринку проблемні банки, що в цілому негативно впливає на стабільність вітчизняної банківської системи [2].

По-друге, ще однією проблемою є те, що НБУ не встановлює критерії розподілу ресурсів рефінансування між банками та його обсягами. Аналізуючи політику рефінансування НБУ побачимо, що він віддає пріоритет у кредитуванні найбільшим банкам (переважно тим, що належать до першої групи), що є цілком природним, оскільки банкрутство одного або двох з них може призвести до ланцюгової реакції неплатоспроможності багатьох суб’єктів господарювання, а відтак, до дестабілізації фінансового ринку. Не заперечуючи першочерговості рефінансування найбільших банків, доречно подбати також про малі банки. Адже труднощі залучення ресурсів на міжбанку та в НБУ як кредитора останньої

інстанції призводять до втрати ліквідності малих банків, що спричиняє їх масові банкрутства [2].

По-третє, через рефінансування фактично здійснюється кредитування уряду. Державним банкам, зокрема АТ «Ощадбанк» та АБ «Укргазбанку», які є активними покупцями державних цінних паперів, в 2017 році надано рефінансування в розмірі 90 % від його сукупного обсягу. Така політика центрального банку свідчить про приховане фінансування бюджетного дефіциту, що в подальшому призводить до розвитку інфляційних процесів і створює перешкоди для економічного зростання країни [3]. Про ненадійність та проблемність політики рефінансування свідчать також заяви представників Національного антикорупційного бюро України. Однією із нещодавніх заяв було звинувачення НБУ в причетності до виведення коштів рефінансування через австрійські банки [4].

Отже, дослідження динаміки та структури рефінансування вітчизняних банків в умовах фінансової кризи дає змогу дійти висновку, що механізм підтримки банківської ліквідності на основі операцій рефінансування банків потребує удосконалення в частині підвищення ефективності.

Список літератури

1. Чайковський Я. Рефінансування банків як метод регулювання НБУ банківської системи в умовах виходу з фінансової кризи.[Електронний ресурс] // Режим доступу:http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/6426.

2. Шульга Н.П. Рефінансування банків України. [Електронний ресурс] // Режим доступу:http://visnik.knteu.kiev.ua/files/2016/03/7.pdf.

3. Інформація про надані Національним банкам України банкам кредити на строк більше 30 календарних днів у 2017 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу:https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=14756436#top.

4. НБУ спростовує звинувачення в причетності до виведення коштів рефінансування через австрійські банки.[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://economics.unian.ua/finance/1881786.

Цимбалюк М.Т., ФФ, 6Ф02, 2 курс

АНАЛІЗ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ УКРАЇНИ

Розвиток ринкових відносин неможливий без ефективно функціонуючого банківського сектору, завдяки якому реалізуються зв'язки між всіма суб'єктами і складовими частинами господарського механізму економіки держави. Тому можна стверджувати, що економічний і фінансовий потенціал будь-якої країни визначається потенціалом її банківської системи. Протягом останніх 4-х років спостерігається високий рівень ліквідації банків, тому до даного дослідження спонукало нове рішення НБУ стосовно проведення до кінця 2018 року оцінювання стійкості банків. Метою даного дослідження було розроблення прогнозу стосовно визначення доцільності продовження діяльності ряду діючих банків.

В зазначеній публікації НБУ було вказано, що буде проводитись перевірка аудиторськими компаніями якості активів банку і прийнятності забезпечення по кредитах, екстраполяція Національним банком результатів першого етапу і оцінка достатності капіталу банку за результатами стрес-тестування за базовим і несприятливим макроекономічним сценарієм.

У зв’язку з цим у дослідженні на основі попередніх рішень НБУ та відповідної фінансової звітності банків, яка є у вільному доступі, було сформовано функцію розподілу, яка дозволяє за певними критеріями відносити банк до групи, діяльність якої є безпечною, або ж до групи проблемних банків, діяльність яких може призвести до негативних наслідків.

Для побудови моделі було відібрано 33 банки (20 з яких діючі та 13 вже ліквідованих). Для оцінювання було обрано такі критерії звітності банків: власний капітал, зобов’язання банку та кредити, надані клієнтам.

Для моделювання поділу банків на дві групи було використано моделі бінарного вибору:

- *ймовірнісна лінійна модель із бінарною залежною змінною,* де залежна змінна приймає тільки булеві значення 1 або 0, тобто під час аналізу діяльності групи

банків можливі два рішення: 1 – банк продовжує діяльність, 0 – проблемний банк; для оцінювання параметрів моделі застосовується метод найменших квадратів

- *probit-модель бінарного вибору,* в якій використовується кумулятивна функція нормованого нормального закону розподілу, оцінювання параметрів probit-моделі виконується методом максимальної правдоподібності;
- *logit-модель бінарного вибору,* яка формуються на основі логістичної функції, для розрахунку параметрів використовується метод максимальної правдоподібності.

Критерієм оцінювання якості побудови цих моделей, аналогічно до використання коефіцієнта множинної детермінації R^2, є порівняння за так званим пседо-R^2, що визначається відношенням кількості правильно знайдених значень залежної змінної за моделлю до загальної кількості спостережень.

Розрахунки проводилися в програмі MS EXCEL, для визначення оцінок параметрів моделей logit та probit використовувався пакет економетричних програм EVIEWS5.0.

При порівнянні трьох моделей кращою виявилася logit-модель (псевдо-R^2 за цією моделлю дорівнює 0,848, відповідне значення для probit і ймовірнісної лінійної моделі – 0,818).

Оцінювання logit-моделі проводилося за наступним рівнянням:

$$ln(Y^*) = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4,$$

де X_1, X_3 – зобов'язання банку на одиницю власного капіталу за 2014, 2015 рр.;

X_2, X_4 – відношення виданих кредитів до власного капіталу за 2014, 2015 рр.;

$ln(Y^*)$ - значення натурального логарифма відношення ймовірностей, з якого ймовірність визначається на основі логістичної функції:

$$P^* = 1/(1+ e^{-ln(Y^*)}).$$

В результаті побудови методом максимальної правдоподібності отримано таку logit- модель:

$$ln(Y^*) = -2{,}575 - 0{,}234X_1 + 0{,}433X_2 + 0{,}155X_3 + 0{,}269X_4,$$

При визначенні групи, до якої відноситься банк, було зроблено допущення, якщо розрахована ймовірність $P^* < 0{,}5$, то відповідне значення залежної змінної $Y^*=0$, банк належить до проблемної групи; якщо ж $P^* > 0{,}5$, то $Y^*=1$, банк потрапляє в групу, що продовжує діяльність.

Для порівняння результатів даного дослідження з висновками, що будуть зроблені НБУ, було взято три банки з контрольної групи, сформованої НБУ – Приватбанк, ПУМБ та ОТП. За побудованою функцією поділу на основі logit-моделі було прогнозовано, що ці банки зможуть продовжувати свою діяльність.

Література.

1. Жлуктенко В.І., Водзянова Н.К., Савіна С.С., Колодінська О.В. Економетрія: Навч. посібник. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2005. – 552 с.
2. Brook Chris. Introductory Econometrics for Finance / Brook Chris. – Cambridge: Cambridge University Press, 2008. – 674 с.

Члечко О. М. (факультет МЕІМ, 4 курс)

«ЗЕЛЕНА ЕКОНОМІКА» ЯК ОСНОВА ІННОВАЦІЙНОГО ПРОРИВУ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день в світі гостро постає екологічна загроза, яка впливає на процес економічного розвитку. Метою забезпечення сталого розвитку країн є пошук альтернативних шляхів одночасного відновлення навколишнього середовища та підтримання високого рівня життя. За таких умов і виникла концепція «зеленої економіки».

У березні 2010 року Генеральною Асамблеєю ООН було ухвалено резолюцію 64/236, в якій зазначається, що «зелена економіка» є однією з двох ключових тем Саміту «Ріо+20» в контексті сталого розвитку та викорінення бідності [1,с.9].

Для України впровадження «зеленої економіки» є необхідним через ряд причин, однією з яких є значні витрати на використання ресурсів через застаріле обладнання та технології. Так наприклад, Україна має досить сумну ситуацію з

водоканалом - втрати при доставці води становлять від 30% до 40% у 2017 році [2].

Україна є однією з найбільш енергоємних країн Європи, що в свою чергу прямо впливає на екологічну ситуацію. Енергоємність України, що вимірюється як співвідношення загальної пропозиції первинної енергії до ВВП, в 10 разів вища за середню по ОЕСР. З огляду поправки на паритет купівельної спроможності, Україна споживає приблизно у 3,2 рази більше енергії на одиницю ВВП, ніж у середньому по ОЕСР. Обсяг енергії на одиницю ВВП в Україні більше ніж в порівнянні з: Великобританією – в 4,8 рази, в Туреччиною – в 3,8 рази; в середньому по Європейському Союзу – в 3,8 рази [3, с.110-111].

За рейтингом екологічної ефективності у порівнянні з минулими роками Україна погіршила свої показники та знизила позиції в рейтингу: так для порівнянні у 2012 році – 102 місце, а у 2018 році – 109 місце [4,с.4].

Важливим кроком є розробка стратегії переходу на «зелену економіку», яка буде включати певну послідовність дій в усіх секторах економіки і буде мати значний вплив на діяльність національних підприємств та на їхні бізнес-процеси. Адже, за умов «зеленої економіки» залежно від сектору, будуть вноситися зміни, наприклад, розробка нанотехнологій у сфері альтернативної енергетики, що перш за все змінить ресурси, які підприємство отримує на вході. Це в свою чергу буде впливати і на трансформацію ресурсів, і на продукт чи послугу, яку ми отримаємо на виході.

Для України перехід на «зелену економіку» означає комплексні зміни у всіх секторах економіки, що означає:

- покращення технічної та технологічної бази, для ефективнішого виробництва;
- впровадження моделі сталого виробництва та споживання;
- використання альтернативних джерел енергії;
- організація нових «зелених» виробництв;
- переорієнтування виробництва на органічну продукцію без хімічних добавок;
- проведення комплексних наукових досліджень, створення бізнес-планів, що покращать озеленення первинного та вторинного секторів економіки.

Для реалізації поставлених завдань Україна має сконцентруватися на таких інноваційних пріоритетах:

- розвиток новітніх технологій у сфері альтернативної енергетики й нанофізики;
- продовження активного використання джерел альтернативної енергії;
- розробка нових енергозберігаючих технологій для енергетичної продуктивності;
- для забезпечення водними ресурсами - використання новітніх технологій для транспортування та очистки води;
- для сільського господарства - розвиток досліджень в галузі агробіотехніки [5, с.113-123].

Реалізація даних завдань покликана значно покращити ситуацію в Україні, але це залежить від ефективності політики, яку буде проводити держава.

Підсумовуючи слід зазначити, що на сьогоднішній день, за умов глобалізації «зелена економіка» набуває все більшого поширення, позитивні наслідки якого вже демонструє більшість європейських країн. Для забезпечення інноваційного прориву України необхідною умовою є саме впровадження «зеленої економіки», проте вона має розвиватися з урахуванням ретельно продуманого поетапного підходу до різних секторів економіки з врахуванням їхніх особливостей.

Список літератури

1. Резолюция Генеральной Ассамблеи ООН (31 марта 2010) [A /RES/ 64 / 236]. – Нью-Йорк : ООН, 2010. – 9 с.

2. На лінії води. Секрети директора водоканалу/ *Андрій Нікітін//* Газета: «Економічна правда» / [Електронний ресурс]: https://www.epravda.com.ua/publications/2018/02/6/633790/

3. Енергетична галузь України:підсумки 2016 року/[Електронний ресурс]: http://razumkov.org.ua/uploads/article/2017_ENERGY-FINAL.pdf - с.110-111

4. 2018 ENVIRONMENTAL PERFORMANCE INDEX, Yale center for environmental law & policy / [Електронний ресурс]: https://epi.envirocenter.yale.edu/downloads/epi2018policymakerssummaryv01.pdf - с.4

5. Розбудова «зеленої» економіки як основа інноваційного розвитку / О.С. Чмир // Інноваційна Україна 2020 : національна доповідь (за заг.ред. В.М. Гейця та ін. ; НАН України). – К., 2015. – 336 с. (С.113-123).

Черноштан Є. В.
(ф-т юридичний, I курс)

ПРАВОВЕ САМОРЕГУЛЮВАННЯ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Важливою проблемою для сучасної правової науки та практики законотворення в Україні є пошук оптимального варіанту співвідношення державного та приватного управління в регулюванні окремих галузей права.

Саморегулювання та інститут саморегульованих організацій розглядається багатьма сучасними науковцями, зокрема, В. Кочиним та О. Гончаренком, як спосіб подолання всіх недоліків державного регулювання. Але, як свідчить практика багатьох розвинених країн світу, саморегулювання є складним і неоднозначним механізмом регулювання правової діяльності.

Наукове тлумачення поняття саморегулювання у сучасній юридичній науці немає єдності. Наприклад, В. В. Бореднюк під терміном «саморегулювання» розуміє будь-які прояви соціального саморегулювання, які відбуваються у суспільстві як цілісній самокерованій системі, здатній до самоорганізації та саморозвитку. Саморегулювання є цілеспрямованою діяльністю людей з упорядкування суспільних відносин із метою досягнення відповідних цілей і завдань. Цей термін включає в себе процеси і самоврядування, і державне управління, які відбуваються у суспільстві [1, с. 18-19].

А вчена Т. П. Богомолова, вважає, що саморегулювання є доповненням державного регулювання соціального життя суспільства і не може повністю

витіснити державне регулювання в окремих сферах. Під саморегулюванням у сфері цивільного права розуміється прояв цивільноправової диспозитивності, в рамках якої суб'єкт цивільного права може не стільки на власний розсуд брати участь у процедурах реалізації права, але і в певних межах створювати правила поведінки, тобто здійснювати цивільноправове саморегулювання[2, С. 22].

Говорячи про саморегулювання, варто зупинитися на моделях цього явища. У сучасній правовій науці виокремлюють дві основні моделі саморегулювання: американська та європейська. Деякі вчені виокремлюють також гібридна модель, яка є поєданням американської та європейської.

Американська модель саморегулювання є притаманною для США. Вона заснована на індивідуальній свободі і найменшому державному втручанні. Данна модель передбачає, що реалізація правил поведінки, розроблених саморегульованими організаціями, покладається на органи цих організацій і не може забезпечуватися за допомогою адміністративних і юрисдикційних механізмів держави. В американській моделі відсутня також система обов'язкової звітності саморегульованих організацій перед відомчими органами.

В європейській моделі держава делегує окремі повноваження приватним особам з метою досягнення певних загальносоціальних цілей. Європейська модель саморегулювання також не виключає можливості встановлення прямого державного регулювання у тих сферах, у яких раніше вона делегувала відповідні повноваження саморегулюючим організаціям [3, С. 21].

Прикладом гібридної моделі вважається Канада. Адже саморегулювання тут здійснюється з оглядом на забезпечення реалізації загальногромадського інтересу.

В Україні у сфері приватно-правових відносин можливе саморегулювання як один із проявів диспозитивності. Саморегулювання, більшою мірою, пронизує корпоративні й договірні відносини, не виключаючи можливості нових інтерпретацій саморегулювання і застосування його в інших приватноправових відносинах. Я вважаю, що на даному етапі розвитку правової системи України

більш доречним буде запровадження такої моделі саморегулювання, яка була б здатною зменшити негативні прояви саморегулювання.

Поряд із великою кількістю явних перевагах правового саморегулювання (більша оперативність, ефективність, гнучкість такого регулювання і зменшення державних витрат на його впровадження і здійснення), виділяють також і певні недоліки. Зокрема, такі країни, як Великобританія, Канада, і держави Європейського Союзу, вже давно зіткнулись із проблемою співвідношення інтересу учасників саморегулюючих організацій та загальногромадського (публічного інтересу) в процесі виконання цими організаціями делегованих їм повноважень. Такі розбіжності в інтересах можуть мати певні юридичні наслідки.

Основною проблемою саморегулювання, на мою думку, є те, що організації, які встановлюють правила поведінки, тобто суб'єкт регулювання, збігається з об'єктом регулювання, тобто з колом осіб, на регулювання діяльності яких спрямовано розроблені такою організацією правила. Саме це може призвести до корисливих дій саморегульованих організацій. Адже такі організації можуть спрямовувати свою роботу на задоволення власних інтересів, нехтуючи при цьому інтересами третіх осіб, які є споживачами послуг членів саморегульованих організації.

Отже, беручи до уваги вище наведені плюси та мінуси саморегулювання, я можу сказати, що це явище все ж таки має більшу кількість переваг, ніж недоліків. Я вважаю, що саморегулювання є необхідним, адже пряме державне регулювання не в змозі забезпечити належний рівень оперативності, ефективності і професійності управлінського процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Борденюк В. І. Теоретичні аспекти співвідношення категорій саморегулювання, самоврядування та управління / В. І. Борденюк // Юридична Україна. – 2004. – No 8. – С. 18– 19.

2. Богомолова Т. П. Неправительственные саморегулируемые организации как институт становления гражданского общества в современной России: социологический анализ : дисс. ... канд. социол. наук : 22.00.04 / Татьяна Павловна Богомолова. – М., 2006. – 154 с.

3. Doelker Andreas. Self-regulation and co-regulation: prospects and boundaries in an online environment [Електрон. ресурс] / Andreas Doelker. – Режим доступу : http://circle.ubc.ca/bitstream/handle/2429/27918/ubc_...

Чернявська К.В.

(ф-т економіки та управління, магістрант)

ВАЛЮТНА ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

Діючі протягом тривалого часу недосконала дозвільна система на проведення валютних операцій та надмірна зарегульованість системи валютного регулювання послугували поштовхом щодо дослідження валютного регулювання та його відповідності положенням Угоди про асоціацію з ЄС. Дане питання активно обговорюється громадськістю, а також відображається в концепції НБУ нового валютного регулювання.

Задля успішної інтеграції до Європейського Союзу Україна бере на себе зобов’язання адаптувати свою монетарну політику згідно стандартів європейських країн, а для цього необхідно здійснити лібералізацію валютної політики. Наразі, сильна зарегульованість валютного ринку адміністративними обмеженнями не дає можливості НБУ маневрувати, у випадку виникнення загрози девальвації гривні.

Існування у вітчизняній практиці досить широкого переліку заборон на переказ капіталу обмежують повну свободу трансакцій за поточним рахунком. Економічні суб’єкти, які реалізують такі трансакції, зокрема, експортно-імпортні послуги, трансферти дивідендів, відсоткових виплат тощо, змушені доводити в

банках, податкових та контрольних органах влади їх правдивість, тобто що вони не є прихованим способом вивозу та ввозу капіталу. Усе це підвищує трансакційні витрати в міжнародній торгівлі, знижує конкурентоспроможність українських підприємств, а також додає роботи банкам, зобов'язаним моніторити всі фінансові операції. Дана ситуація спричиняє перешкоди у міжнародній інтеграції і розвитку внутрішнього фінансового сектора України.

Лібералізація валютного ринку розпочалась із послаблення тимчасових антикризових обмежень. На сьогоднішгій день вже скасовано обов'язковий продаж валюти, що надходить для здійснення іноземних інвестицій. Також здійснено такі заходи з лібералізації опрерацій за поточним рахунком: частка обов'язкового продажу надходжень в іноземній валюті зменшилась із 75% до 50%, граничний строк для розрахунків за операціями експорту та імпорту товарів продовжено з 90 днів до 180 та строк резервування гривні для купівлі іноземної валюти скоротився до 1 дня. Стосовно дебюрократизації, дозволено операції з валютою для клієнтів на підставі як оригіналів документів, так і їх копій – в паперовій або в електронній формі. Надалі плани по дебюрократизації скасування регуляторних обмежень мають бути такими, які не створюють ускладнення для роботи бізнесу, але при цьому не мають істотного впливу на попит і пропозицію на валютному ринку.

Для реалізації в Україні валютної лібералізації необхідна підготовка нового вдосконаленого валютного законодавства, яке відповідатиме наступним цілям:

1. Прозорість, спрощеність та зрозумілість валютного регулювання;
2. Виведення обмежень та регуляцій на підзаконний рівень – можливість для НБУ оперативно застосовувати інструментарій відповідно до стану платіжного балансу та кон'юнктури ринку;
3. Чіткий розподіл повноважень центральних органів влади в законодавстві України;
4. Усунення невідповідності (протиріч) в законодавстві;
5. Відповідність норм законодавства сучасним реаліям.

Для запровадження вільного проведення валютних операцій та правового

забезпечення єдиної державної політики у сфері валютних операцій на території України розроблено проект Закону України «Про валюту».

Концепція валютної лібералізації передбачає проходження чотирьох етапів: спрощення операційної діяльності, лібералізація притоку іноземного капіталу, спрощення виходу українського капіталу, перехід до європейського регулювання.

Вдосконалення національної законодавчої бази щодо валютного регулювання, встановлення прозорих та раціональних правил гри для національних і міжнародних інвесторів, чітка визначеність на валютному ринку та недопустимість неконтрольованих інтервенцій НБУ сприятимуть поступовому виходу національної економіки з кризи.

Валютна лібералізація має дотримуватись головного принципу створення сприятливих умов аби доступ іноземного капіталу з провідних економічно розвинутих країн в Україну став більш спрощеним та розширеним, а не сприяння легалізації виведення фінансового капіталу за кордон.

Якщо валютна лібералізація в Україні буде проведена успішно, то це забезпечить фінансову відкритість при зваженому макроекономічному регулюванні.

Література:

1. Кузнєцова А. Переваги та недоліки лібералізації валютного регулювання в Україні / А. Кузнєцова, Н. Місяць. // Світ фінансів. – 2017. – №3. – С. 136–145.

2. Олійник А. А. Національна валютна система в умовах глобалізації / А. А. Олійник. // Економічний простір. – 2016. – №110. – С. 27–37.

3. Проект Закону України "Про валюту" [Електронний ресурс]. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=53357806.

4. Трифонова О. Д. Сучасні проблеми валютного регулювання в Україні / О. Д. Трифонова, О. О. Горпинич. // Економічні науки. – 2017. – №11. – С. 134–137.

5. Чурій О. Концепція нового валютного регулювання / О. Чурій. //

Національний банк України. – 2016. – С. 2–13.

Черняк Р.В., (ф-т фінансів, IV курс)

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД БОРОТЬБИ З КІБЕРАТАКАМИ НА БАНКИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

На сьогоднішній день країни ЄС, Америка та, зокрема, Україна перебувають умовах інстуціональної невизначеності та фінансової нестабільності та переходу від постіндустріального до постінформаційного суспільства.І, як наслідок, збільшення обсягів транзакцій між фінансово-кредитними установами різних держав широкої популярності серед ІТ-шахраїв набувають кіберзлочини: починаючи від хакерських крадіжок коштів з поточних рахунків клієнтів банку, закінчуючи масштабними кібератаками задля викрадення комерційної та банківської таємниці й, навіть, кібервійнами, що загрожує як економічній та інформаційній безпеці банківських установ, так і, загалом, національній безпеці України.

Актуальнимпостаєпитанняґрунтовногодослідженнявпливукібератак на банки й впровадженняефективнихметодівїхпротидії.Дані багатьох інформаційних агентств свідчать про те, що частка кіберзлочинів у світовій фінансовій сфері в 2016 р. склала приблизно 98%[1]. В цьому контексті виникає питання, наскільки здатні фахівці протистояти хакерам. Не є таємницею, що реагувати на атаки в кіберпросторі дедалі все важче: нападники стають професійнішими та швидшими. При цьому слід підкреслити, що не дивлячись на те, що кількість злочинів, скоєних в кіберпросторі, обчислюється мільйонами, число засуджених за їх вчинення не перевищує декількох десятків людей. Зумовлено це, зокрема, тим, що більшість співробітників слідчих органів, які є фахівцями з розслідування кіберзлочинів, здебільшого оперують традиційними способами (які не діють у кіберсередовищі) або взагалі займаються розслідуванням звичайних злочинів. На

нашу думку, для вирішення даної проблеми необхідно кардинально переробити навчальні програми підготовки фахівців правоохоронних органів.

З бурхливим розвитком ІТ - технологій кожен рік фінансові й банківські установи витрачатимуть все більше коштів на кіберзахист. З цієї причини на глобальному рівні були розроблені пропозиції щодо введення більш суворих правил захисту від кібератак. За даними агентства Reuters, Базельський комітет з банківського нагляду має намір внести зміни до формули розрахунку необхідного капіталу для покриття збитків від кібератак і ІТ-шахрайств [1].

Згідно з оцінками спеціалістів із кібербезпеки, операційний ризик, пов’язаний з кібератаками та іншими інцидентами у банківській сфері, у ІІІ кварталі 2017 р. складав майже 13% (у попередньому кварталі після червневої кібератаки – 28,9%) від усіх капітальних активів фінансово-кредитної установи [2]. До 2016 року банки України використовували власні моделі підрахункузбитків від кібератаками та інших інцидентів, але після фінансової кризи в 2008 – 2009 рр., згідно з рішенням Базельського комітету, фінансові установи були змушені застосовувати єдину модель. Дане нововведення регуляторних органів є важливим кроком щодо посткризового реформування роботи банків, що вступили в дію з 2016 року [1].

Звичайно, що у цифровому еквіваленті оцінити масштаб кібератак доволі складно, так як чимало потерпілих компаній приховують факти подібних інцидентів. А особливо це стосується галузі фінансово-кредитних установ, які вважають, що це негативно впливає на їх імідж. Дані побоювання банків є необґрунтованими, оскільки ще 7 грудня 2015 р. стало відомо про те, що європейські чиновники підтримали перший для ЄС закон про регулювання кібербезпеки [3]. Він зобов'язує компанії ділитися даними про атаки на їх послуги. У разі відмови на них можуть бути накладені санкції. Це стосується організацій і підприємств, що представляють критично важливі для людини сфери діяльності, особливо банківський сектор. Крім необхідності повідомляти про кібератаки, від європейського бізнесу також вимагають підтримувати високий рівень інформаційного захисту своїх інфраструктур. Вважаємо, потрібно

використовувати даний європейський досвід у боротьбі з кібератаками на банки України.

Можна з впевненістю відзначити, що переважна більшість фінансових компаній і банківських установ вже були жертвами кібератак, і цей процес далі тільки розширюватиметься, якщо не буде вжито відповідних заходів.Більш доцільним у сучасних умовах є застосування превентивних заходів, зокрема страхування кіберзагроз, яке є прийнятою практикою у США в останні роки.

Список літератури

1. Міжнародне агентства новин і фінансової інформації ThomsonReuters[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://www.reuters.com/article/us-banks-insurance-operational-risk/insurers-see- more-demand-from-banks-for-cover-against-cyber-attacks-rogue-staff-idUSKCN1B A1AR
2. Аналітичний звіт «Опитування про умови кредитування» за IV квартал 2017 року. [Електронний ресурс] // Режим доступу:https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=58026414
3. Звіт Ради Європейського Союзу [Електронний ресурс] // Режим доступу:http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases /2015/12/08/ improve-cybersecurity/

Чех Л. М.,

(ф-т економіки та управління, IV курс)

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК МІСТА ЗА УМОВ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Міста являються центрами культури, вони є рушієм прогресу та створення містобудівних та виробничих комплексів, а також є показовим прикладом стабільності держави та суспільства.

Історія міського господарства нерозривно пов'язана з виникненням міст і загальноміських суспільних потреб для вирішення яких створюється спеціальний орган управління. Зміцнюється місто, будуються у ньому громадські будинки і мости, гатяться болота і вирівнюються вулиці під керівництвом Міського магістрату, якому доводилося мати справи з Міською думою, Губернським правлінням та іншими органами управління. У містах України, навіть тих, які були «під панами», існувало самоврядування.[1]

Саме через органи міського самоврядування реалізується соціально-економічна політика, яка включає в себе розвиток освітньої, медичної, соціально-культурної, житлово-комунальної, фінансової сфери та дотримання високих екологічних стандартів та внаслідок цього підвищення якості та добробуту населення, створення сприятливого життєвого середовища для громадян, що має бути головною прерогативою діяльності державних органів.

Питаннями соціально-економічної політики займались вчені: О. В. Бражко, Г. В. Жосан, Л. О. Корчевська, Х. І. Калашнікова, Є. О. Балацький які досліджували окремі теоретико-методологічні питання розвитку на рівні міста та району.

Соціально-економічний розвиток міста – це система явищ, дій та процесів, спрямована на забезпечення життєдіяльності населення, який повинен в кінцевому підсумку мати на меті забезпечення показників життя містянина на рівні, не нижчому за середні по Україні.

З початком реалізації реформи децентралізації міста отримали більше повноважень щодо прийняття рішень, і найголовніше, передача бюджету в розпорядження міст, в особі органів місцевого самоврядування.

Місцеві бюджети за допомогою фінансових ресурсів активно впливають на економічні та соціальні процеси адміністративно-територіальних одиниць і створюють можливості для розв’язання загальнодержавних проблем на регіональному рівні та підвищення якості життя громадян. Ще до 2014 року місцеві бюджети у відсотковому значенні майже повністю були дотаційними.

[1] Економіка міського господарства: Навч. посібник. / За ред. Т.П. Юр'євої. – Харків: ХДАМГ, 2002. – 9 с.

Після реформи ця ситуація змінилася на користь місцевих громад.

Фінансова децентралізація позитивно вплинула на структуру доходів місцевих бюджетів, зокрема на частку місцевих податків і зборів. Найбільшу питому вагу у структурі місцевих податків і зборів займають надходження від плати за землю та єдиного податку, які стовідсотково залишаються в бюджетах органів місцевого самоврядування. Після внесення змін до податкового та бюджетного законодавства, основними податками, які наповнюють місцеві бюджети (міста обласного значення, районів, об'єднаних територіальних громад) стали: 60% ПДФО (податку на доходи фізичних осіб), 5% акцизного податку з реалізації підакцизних товарів, 100% єдиного податку, 100% податку на майно (нерухомість, земля, транспорт), 100% плати за землю, 100% податку на прибуток підприємств комунальної власності, 100% плати за надання адміністративних послуг та 25% екологічного податку.[2] Нова система стимулює громади для збільшення надходжень місцевих бюджетів – більше заробляєш, більше отримуєш.

Тепер міська влада має у своєму розпорядження більше фінансових ресурсів, які розподілятимуться в першу чергу на забезпечення сталого розвитку муніципалітету. Виходячи з цього, метою даного дослідження є вивчення впливу децентралізації на соціально-економічний розвиток міста.

Децентралізація – це забезпечення високої якості життя повсюдно, незалежно від місця проживання людини, створення самодостатніх громад, які будуть спроможні без допомоги держави надавати якісні та швидкі адміністративні послуги. Наявність економічно активних суб'єктів підприємницької діяльності, достатня кількість кваліфікованих трудових ресурсів, розвинена промислова та соціальна інфраструктура – все це та багато іншого є основою для успішного розвитку громади. Хіба це не є запорукою соціального та економічного розвитку загалом?

Одною з головною проблем України при вирішенні будь-яких питань було

[2] Реформи під мікроскопом: 2015 рік [Електронний ресурс] / За ред. Міського В.В., Галушки О.М., 2015. — 88с. – Режим доступу: http://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2016/01/Reforms_under_the_microscope_UKR.pdf

недостатність фінансових ресурсів. Саме завдяки фінансовій децентралізації місцева влада має можливість вкладати кошти в розвиток свого міста, і перш за все, в розвиток населення. Саме через реалізацію проектів, в кінцеву мету яких положено досягнення задоволеності потреб громадян та покращення добробуту загалом.

Підсумовуючи, можна сказати, що соціально-економічний розвиток міста завдяки реформі децентралізації має перспективу за коротший проміжок часу, досягти таких результатів, як забезпечення якісними освітніми та медичними закладами з використанням сучасних технологій, підвищення довіри до органів державної влади, адже досягнення ефективних та якісних результатів сприяє зростанню не лише довіри населення, а й залучення до участі в громадському житті.

Література:

1. Економіка міського господарства: Навч. посібник. / За ред. Т.П. Юр'євої. – Харків: ХДАМГ, 2002. – 750 с.

2. Реформи під мікроскопом: 2015 рік [Електронний ресурс] / За ред. Міського В.В., Галушки О.М., 2015. — 88с. – Режим доступу: http://rpr.org.ua/wp-content/uploads/2016/01/Reforms_under_the_microscope_UKR.pdf

Чирва В. В., (Юридичний інститут,1 курс)

МОНГОЛО-ТАТАРСЬКЕ ІГО В РУСІ. ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Висвітлення у науковій літературі правових аспектів монголо-татарського панування на землях південно-західної Русі (нинішньої України) часто є надзвичайно суперечливим, містить численні білі плями й викликає багато запитань. Причиною є фрагментарне відображення цієї проблематики у джерельній базі. Тому її дослідження потребує системного підходу й критичного аналізу.

Нажаль, літописи є списками (копіями), створеними у більш пізній період ніж відбулися висвітлені ними події, а тому присутній фактор можливого спотворення даних і суперечності між різними літописами. Ситуацію в землях південно-західної Русі із

монголо-татарським нашестям висвітлюють дані Галицько-Волинського літопису. Зокрема, під 1238 р. містяться відомості про те, що руські князі, зазнавши поразки під час татарського нашестя й втративши свій політичний вплив вимушені були йти на васальну службу до інших володарів. Показовим є втеча із Києва Михайла в Угри (під захист угорського короля) під загрозою удару монголо-татарських військ. Проте, у 1238 р. Київ зберігає своє становище крупного політичного центру південно-західної Русі, перебуваючи у підпорядкуванні Данила Галицького. Зокрема, цього року до Києва прибув і осів у ньому князь Смоленський Ростислав Мстиславович. Проте, самовільне встановлення на князювання у Києві Ростислава Мстиславовича не сприйняв Данило Галицький. Він змінив князя, віддавши Київ Дмитрові (близькому боярину), який мав тримати в Києві оборону проти татар.

Князі, які хотіли управляти власними колишніми землями, змушені були їхати до хана в його резиденцію за благословенням.

Монголо-татарське нашестя на землях західної Русі руйнує систему відносин між удільними князями. Так, князі самовільно встановлювали свою владу над містами й уділами, на які, згідно норм руського права, вони не могли претендувати. Після падіння Києва у 1240 р. відбувається руйнація соціальної піраміди в землях південно-західної Русі. Як свідчать дані літописів, смерди ставали дружинниками, дружинники боярами, а бояри князями. У цей же період, в результаті татарського нашестя в білоруських землях відбувається також руйнація політичної системи. Це дає змогу литовцям займати ці землі й встановлювати на них свій політичний вплив.

Цей процес ілюструє «Хроніка Литовська і Жмойтська»: «Потому далі йшов Радивил і підійшов до старого городища над Немном, замок який було від Батия зведено, збудував він замок і назвав його Городок, а звідти рушив на Підляшшя, де в той час ятвяги мешкали, знайшов там: Хмільник, Дорогочин, Сурож, Бєлско, Брянськ, міста й замки побудовані супроти Батия. Ті всі замки знову збудував Радивил, а русь, християне, котрі жили при цьому нещасливому спустошенні, яке лишив по собі Батий, прийняв їх (Радивил) ласкаво в свою оборону, а вони йому на послушенство присягнули». Татарами на руських землях було зруйновано систему замкових укріплень, які забезпечували політичний режим. Фактично, влада над руськими землями могла забезпечуватися

завдяки побудованим фортецям, які у період формування руської державності мали назву гради, а пізнішу називалися замками. Тому без фортець-замків не можливим було для князів забезпечувати свою владу. Руйнація системи замків позбавила руські землі політичної еліти й, фактично, це стало передумовою руйнації соціальної структури суспільства. В результаті відбулась руйнація соціально-політичної системи в руських землях. Проте, оскільки татари були кочовиками, то вони не мали змоги постійно здійснювати контроль над цими землями. Тому литовці починають їх вплив витісняти, будуючи свої замкові укріплення й беруть під свій захист населення. Відповідно, литовцями запроваджується нова соціальна і політична структура на руських землях. Звертає на себе увагу згадка «русь» й уточнення «християни». Це нам вказує, що литовці приходять на руські землі в якості оборонців християнства.

У цьому контексті слід звернути увагу на доволі спірну тезу про литовців як оборонців християнства від «безбожних» татар. Литовці у період експансії щодо руських земель були також язичниками. Татари ж ставилися лояльно до релігійних культів на землях щодо яких здійснювали експансію. Тому в даному контексті слід звернути увагу на прагнення літописців вже у період встановлення литовської влади забезпечити легітимізацію литовського панування в руських землях.

Татари ж не мали змоги воювати проти литовців, оскільки, за даними Хроніки, литовці використовували свою перевагу в лісовому ландшафті, «ховаючись ніби в скринях». Таким чином, для татар було не можливо утримувати свою владу над територіями які були віддалені від звичного для них ландшафту – Степу. Тому для литовців склалися сприятливі умови для поширення їх експансії на руські земля й у першу чергу експансія відбувається у білоруські землі, частково поширюючись і на українські.

У 14 ст. літописи містять доволі суперечливі дані щодо татарської й литовської присутності на південно-руських землях. Зокрема, знаходимо відомості про 50 баскаків, які мали на меті впіймати митрополита Московського Кіпріана, який направлявся із Константинополя. Статус і функції баскаків досі лишаються спірними в науковій літературі, найбільш поширеними є думки, що це були збірники данини на підкорених монголо-татарами землях, є думки, що вони здійснювали поліцейські функції. Тому доволі численні запитання викликає одночасна присутність на українських землях як

литовського впливу так і татарських баскаків. На цій основі виникла думка про спільне протистояння литовців і татар посиленню впливу Московського князівства.

Література

1. Галицько-волинський літопис / Т. Коструба (пер. і поясн.); І. Тиктор (видав.); Е. Козак (обкл. рис.). – Львів, 1936.
2. Хроніка Литовська і Жмойтська [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://litopys.org.ua/psrl3235/lytov02.htm
3. Золотоординські часи на українських землях / М. В. Єльников. – К.: Наш час, 2008. – 174 с.

Чудінович О.І. (ф-т обліку та оподаткування, магістрант)

ДИВІДЕНДНА ПОЛІТИКА НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В умовах європейської інтеграції, яка є складовою частиною розвитку промисловості України, особливої ваги набуває формування ефективної та дієвої системи корпоративного управління на підприємствах, здатної до впровадження системних і послідовних рішень, підпорядкування всіх завдань зовнішньої та внутрішньої політики підприємства досягненню ефективних результатів у фінансово-господарській діяльності.

Дивідендна політика підприємства – це сукупність стратегічних і поточних рішень щодо розподілу результатів діяльності акціонерного підприємства. Згалом дивідендну політику можна трактувати як сукупність заходів, щодо розподілу чистого прибутку на тезавровану та споживчу частини.

Зважаючи на те, що ефективно функціонуючий суб'єкт господарювання орієнтується на покриття потреби у капіталі на операційну діяльність за рахунок грошових потоків, які генеруються в результаті її здійснення, виникає об'єктивна необхідність узгодження абсолютної величини потреби підприємства у капіталі з параметрами та фінансовими показниками цільового планування та

прогнозування прибутку суб'єкта господарювання як основного джерела її покриття.

Основною метою дивідендної політики підприємства є визначення напрямків розподілу прибутку та обґрунтування оптимальних пропорцій, у яких вони здійснюються. Вона зумовлена специфікою завдань, які ставляться перед кожним конкретним підприємством, відмінністю внутрішніх та зовнішніх умов його господарської діяльності.

Таким чином зростання дивідендів є ознакою того, що менеджмент компанії передбачає період підйому, а скорочення дивідендів опосередковано свідчить про певні фінансові проблеми. Ці ознаки і справляють «інформаційний» ефект, тобто зміни в розмірах дивідендів інформують про підприємство.

Реалізація права власників акцій товариства на дивіденди відбувається шляхом формування частини прибутку акціонерним товариством і виплати її у вигляді дивідендів. Механізм, через який акціонерним товариством відбувається формування частини прибутку та виплата її у вигляді дивідендів, формує дивідендну політику акціонерного товариства [2].

Одним із ключових питань дивідендної політики є необхідність вибору між двома пріоритетами – інвестувати більшу частину чистого прибутку в цілях майбутнього зростання вартості фірми шляхом нарощування капіталізованої вартості, обмежуючи виплату дивідендів, або вибрати політику високого значення дивідендного виходу, що призводить до зростання ціни акції, щоправда, найчастіше, у короткостроковому періоді. Адже слід враховувати, що на ціну акції впливає і прогнозований темп приросту. Якщо компанія буде інвестувати незначні кошти в активи, то можливості зростання будуть невеликі і ціна акції впаде.

Формування дивідендної політики включає чотири основні етапи:

1) оцінку основних факторів, що визначають формування та реалізацію дивідендної політики;

2) визначення типу дивідендної політики та виду дивідендних виплат;

3) розробку механізму розподілу прибутку відповідно до обраного типу дивідендної політики;

4) оцінку ефективності проведеної дивідендної політики.

На думку Гавриша А., основними чинниками, що впливають на дивідендну політику підприємства є фінансова стратегія підприємства; умови діяльності; склад інвесторів та їх інтереси в отриманні доходу; податкові наслідки; вартість та структура капіталу підприємства; прибутковість акціонерного капіталу та наявність альтернатив вкладення акціонерного капіталу; законодавчі пріоритети та державна політика в галузі розподілу прибутку акціонерних товариств [1].

На практиці українські підприємства здебільшого використовують залишкову політику дивідендних виплат, яка забезпечує високий темп розвитку підприємства, підвищення його фінансової стабільності, але її недоліками є нестабільний розмір дивідендних виплат, відтік дрібних інвесторів та непередбачуваність їх розмірів, що будуть формуватися в майбутньому періоді. Даний тип дивідендної політики доцільно застосовувати на ранніх стадіях життєвого циклу підприємства, що пов’язано із високим рівнем ділової та інвестиційної активності.

На сьогодні в Україні переважає тенденція до невиплати дивідендів взагалі або сплати мінімальних дивідендів за залишковим принципом. Більшість вітчизняних акціонерних товариств взагалі не розробляє довгострокової дивідендної політики. Це зумовлено насамперед збитковою або низькорентабельною діяльністю багатьох акціонерних товариств, необхідністю спрямовувати весь прибуток на поповнення

Підсумовуючи сказане, можна зробити висновок, що специфіка завдань, які стоять перед кожним конкретним акціонерним товариством у процесі його розвитку, відмінність внутрішніх і зовнішніх умов їх діяльності не дозволяють виробити єдину модель формування дивідендної політики, яка б мала універсальний характер. Однак використання запропонованого вище методичного інструментарію значною мірою сприятиме обґрунтуванню управлінських рішень щодо виваженої ефективної дивідендної політики акціонерного товариства.

Список літератури

1. Гавриш А. О. Вибір оптимального типу дивідендної політики як інструмент управління прибутком українських підприємств [Текст] / А. О. Гавриш // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: Економіка, аграрний менеджмент, бізнес. - 2013. - №181 - С. 154-160.
2. Рогов Г. К. Фактори формування дивідендної політики акціонерних товариств / Г. К. Рогов // Проблеми економіки. - 2014. - № 1. - С. 247-252.

Чумак А.В. (ф-т міжнародної економіки та менеджменту, ІІ курс)

СУТНІСТЬ І СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЕМІГРАЦІЇ ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ З УКРАЇНИ

Актуальність дослідження. Через зростання трудових еміграційних процесів гостріше постає питання про вплив даного явища на економіку України й особливо на розвиток українських підприємств. З одного боку, надходження грошових переказів сприяє розвитку внутрішнього виробництва та підтримує платіжний баланс. Але з іншого, еміграція робочих ресурсів зменшує їх пропозицію на внутрішньому ринку і посилює вплив попиту іноземного ринку робочої сили, а також створює загрозу подальшому економічному розвитку. Отже, існує необхідність зазначити сутність та сучасні тенденції еміграції трудових ресурсів з України.

Міжнародна міграція робочої сили. Наголошуючи на визначенні терміну «міжнародна міграція робочої сили», зазвичай описують закономірний процес переміщення працездатного населення за межі однієї країни в іншу в межах світового ринку праці з ціллю пошуків постійного чи тимчасового заробітку, ліпших умов життя та способів самореалізації, що зумовлено впливом певних економічних, військово-політичних, соціальних, релігійних та екологічних факторів, що виникли на території країни. [1]

Демографічна ситуація в Україні. Населення України постійно зменшується внаслідок нестабільної політичної та економічної ситуації в країні. Так, згідно з даними Державної служби статистики України, у порівнянні: під час довоєнного

періоду у 2013 році кількість населення, що офіційно проживала на території України, складала 45,372 млн осіб, у той час як на кінець 2017 року — 42,414 млн осіб (без урахування тимчасово окупованої Автономної республіки Крим та м. Севастополя). [2] Кількість населення за 4 роки зменшилася майже на 3 млн. осіб. ООН вважає, що населення України скоротиться до 36,4 млн. осіб до 2050 року.

Ризик активізації еміграційних процесів. За сучасних умов існує ризик значної активізації еміграційних процесів як найпростішого способу вирішення проблем для більшої частини населення, а саме: можливість знайти робоче місце з достойною заробітною платнею (мінімальна заробітна платня в Україні згідно з прийнятою постановою з 1 січня 2018 року становить 3723 UAH або 143 USD, а в Польщі — 618 USD з податками та 450 USD після їхньої сплати), покращити особистий добробут та забезпечити стабільність у майбутньому. [3] До того ж, наданий Україні у 2017 році безвізовий режим надав змогу її громадянам вільно пересуватися закордон.

Статистичний огляд трудової еміграції з України. Згідно з даними Міжнародної організації з міграції (МОМ): українські трудові мігранти мають найвищий відсоток завершеної вищої освіти серед інших мігрантів, а саме 37%; на короткостроковій основі вирушають близько 64% людей віком від 34 років, а на довгострокову — 71 % саме у найпродуктивнішому віці 18—41%. В Україні набуло значних масштабів таке явище, як «відтік мізків», тобто еміграція кваліфікованих кадрів, науковців та фахівців. [4] Згідно з даними Держстату у період 2015 — 2017 за межами країни легально працювали близько 1,3 млн українців, що на 100 тисяч більше ніж у 2012 році. Офіційні українські дані свідчать про втрату країною близько 7 % працездатного населення, що може згодом збільшитися, як зазначають дослідники, через прийнятий у 2017 році безвізовий режим. Найбажанішими країнами для від'їзду в період 2015 — 2017 років є Польща (506 500 ос.), Росія (342 400 ос.), Італія (146 700 ос.). [2]

Економічні наслідки трудової еміграції для підприємств України. Серед позитивних ознак впливу трудової еміграції можна виділити такі: 1. Збільшення пропозицій для працевлаштування і, як наслідок, зменшення рівня безробіття в

країні; 2. Скорочення дефіциту платіжного балансу коштами грошових переказів трудових емігрантів з-за кордону; 3.Збільшення вливань до бюджету за посередницькі послуги у працевлаштуванні за кордоном тощо.

Серед негативних ознак впливу трудової еміграції можна виділити такі: 1. Посилення залежності від іноземного попиту на робочу силу та відтоку капіталів з країни; 2. Через «відтік мізків» відбувається гальмування розвитку промисловості, нестача кваліфікованих кадрів, зменшення працездатного населення; 3. Необхідність збільшення заробітної платні та покращення умов праці для заохочення кваліфікованих кадрів; 4. Занепад деяких галузей тощо.

Висновок. Отже, як ми можемо бачити, зростаючий показник трудової еміграції з України, що описується подорожчанням життя в Україні, його погіршенням через зростаючий рівень інфляції та безробіття, нестабільну політичну ситуацію та активну трансформацію економіки. Усі ці причини зумовлюють зростання попиту щодо пошуку кращого життя закордоном відповідно до пропозицій зовнішнього ринку праці. Через значний відтік робочої сили сформувалися певні особливості, а також позитивний та негативний вплив на українські підприємства.

На жаль, незважаючи на існуючі позитивні аспекти, зростаюча втрата кваліфікованих кадрів найбільше впливає на розвиток виробництва, гальмуючи його у порівнянні з іноземними країнами. Влада намагається зупинити зростання кількості трудових емігрантів (підвищення мінімальної зарплатні до 3723 грн., прийняття у 2017 році Стратегії державної міграційної політики України на період до 2025 року тощо), але, ми вважаємо, що їхні зусилля надаватимуть мінімальний ефект, поки не відбудеться стабілізація економічної та політичної ситуації в Україні.

Список використаної літератури.

1. Трансформація світового ринку праці та міжнародні міграційні процеси. // Міжнародна економіка / – Київ: Київський національний економічний університет, 2014. – (Київський національний економічний університет). – С. 367.

2. Державна служба статистики [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua.

3. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: https://minfin.com.ua/.

4. Міжнародна організація з міграції [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://iom.org.ua/ua.

Чупринська О.Ю.,
(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, I курс)
olena.chuprynska@gmail.com

ОРДЕН ДОМІНІКАНЦІВ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ: МИНУЛЕ В СУЧАСНОМУ

Католицькі релігійні ордени є типом релігійних інституцій, які були покликані служити Господу та займатися проповідницькою діяльністю. Але з часом вони перетворювалися на, певним чином, нищівну зброю в руках високопосадовців та можновладців середньовіччя. Така жага до контролю та грошей покликали за собою руйнування уяви про католицьку церкву XII-XV століття, як про церкву в тому вигляді, якому вона була повинна бути: незалежною від політики та справедливою.

Домініканський Орден (Орден Проповідників) – католицький релігійний орден, який розпочав своє існування на початку XIII ст. Його засновником був іспанський монарх св. Домінік де Гузман, від імені якого походить популярна назва Ордену. Традиційним символом домініканського ордену був чорний із білими плямами пес, що тримав у зубах палаючий факел — вогонь істини. Цей образ виник завдяки грі латинських слів: монахів часто називали домініканцями (лат. Dominicanes), що означало послідовники Домініка; однак, їх назву можна перекласти і як «пси Господні» (лат. Domini canes). Назва виражає подвійне призначення ордена: віддано охороняти віру Церкви від єресі і проповідувати

Божественну Істину. Основні сфери діяльності домініканців - проповідь Євангелія, вивчення наук, освіта, боротьба з єретиками, місіонерська діяльність.

Для нас інквізиція асоціюється виключно з чимось далеким та для нас чужим, мовляв, в Україні такого не було зроду-віку. Це твердження є помилковим, адже і на території Сх. Європи це явище було досить поширене разом із радикальними католицькими релігійними рухами, зокрема Орденом Домініканів. Спрямував цей рух на схід до слов'янських народів папа Григорій XI настановами своєї булли 1234 року: «Тим, що досягають успіху у землях руських та поганських». На теренах східної частини Європи загалом не було гострої потреби в викоріненні так званих єретиків та приведення всього населення до єдиної та спільної церкви, а коли така необхідність і виникала, то це проводилось більш гуманними методами, тобто зверненням до народу та переконанням. Та чи дійсно це почалось лише з «доброї волі» Папи Римського? Вивчаючи численні джерела та статті, знаходимо факти, що інквізиція, виявляється, існувала ще й на Київській Русі під егідою православ'я. Можливо, не в своєму чистому вигляді та під іншою назвою, але факт лишається фактом – від інаковірців та інакодумців завжди любили позбавлятися в особливо жорстокій формі.

Звично, ні в якому разі не заперечую, що в свій час через Європу католицька інквізиція перекотилась страшним громом, що лунав набагато гучніше, ніж відголоски його православного явища. Не дарма називаю тогочасну католицьку церкву політизованою та радикальною. Домініканський Орден сам по собі проводив боротьбу лише з окремими випадками «сектантства» та «невіри». Значно масштабнішою була його діяльність під проводом шляхти, еліти та католицького єпископату. Таке покровительство було результатом «неефективної діяльності» Домініканців по переслідуванню одиничних випадків так званого чаклунства. Для більш масового впливу повинна була бути певна могутня правляча верхівка. До нашого часу не було знайдено жодного джерела, що підтверджувало б жорстоку та масову інквізиційну діяльність Ордену на територіях Галичини та Волині, тому, на мою думку, можна казати про діяльність Домініканів, як про таку, яка була більш спрямована на місіонерство та поширення католицтва серед населення цих

територій. Однозначно заперечувати випадки насильства та інквізиції в її чистому вигляді, звичайно ж, неможливо, але й підтвердити її існування на Галичині та Волині не маємо права.

Кардинально ж іншою була ситуація на тоді ще угорському Закарпатті. Там Домініканці сповна втілили значення інквізиції у своїх діях. Документально зареєстровано близько 1000 випадків страти «невірних» у період з 1227 по 1498 роки. Це є певним знаком того, що випадків могло бути і значно більше. Чимало було страчено жінок у Мукачеві, яке, здавалось, розташовано дуже далеко як від Іспанії, матері інквізиції, так і від Риму – осередку католицтва. Справжній жах жорстокого несправедливого та абсурдного по своїй суті суду відчуло Закарпаття після 1484 року. Саме тоді була видана булла папи Інокентія VIII, яка констатувала такі методи розправи як норму. Незабаром виходить відома книга «Молот відьом», яка не тільки описує методи, а й заохочує їх використання на жінках всієї Європи. Книга, як уже зрозуміло, просякнута мізогнічними поглядами та абсурдними коментарями на рахунок того, як вистежити так звану відьму. Суть твору можна коротко розписати в одному твердженні: якщо жінка вашого сусіда вміє зварити цілющий бальзам для, наприклад, загоєння ран, використовуючи для того банальні знання з ботаніки, без яких тоді у сільській місцевості не вижити, то вона мусить займатися чарами.

Звичайно, все це робилось не просто так. Маю підстави стверджувати, що церква в той час була нічим іншим, як дієвим апаратом поширення політичних ідей та влади. Тому інквізиція часто мала політичний контекст.

1.Leon Popek «Świątynie Wołynia», «Niepodległość i Pamięć» 15/1 (27) [2], 421-442; 2008

2.Анрі Лакордер «La vie de Saint Dominique» ISBN 5-88403-030-4; 1999 р.

3.«Католическая энциклопедия – том 2» ISBN 5-89208-054-4; 2002

4.Межиріч Корецький [Текст]: нариси історії волинського містечка / А. О. Обарчук. — Рівне : [б. и.], 2010. — 326 с.

5.https://risu.org.ua/ua/index/resourses/directory/~%D0%94/50218/

Чухно О.В., (ф-т обліку та податкового менеджменту, III курс)

РОЗВИТОК ПОДАТКОВОГО АНАЛІЗУ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Дієвість податкової системи залежить від ефективності управління в сфері оподаткування. У результаті синтезу низки спеціальних та галузевих сфер наукових знань у самостійну науку в XX столітті розвинувся податковий менеджмент. Податковий менеджмент реалізується через сукупність прийомів, методів та інструментів організації податкових відносин, що забезпечують формування дохідної частини бюджету, централізованих цільових фондів держави та уможливлюють визначення впливу податків на розвиток виробництва і соціальної сфер [1].

Під впливом потреб практики народжуються нові перспективні наукові інструменти податкового менеджменту, одним з яких є податковий аналіз. Поява податкового аналізу пов'язана з необхідністю оцінки та врахуванням впливу на результати господарської діяльності системи оподаткування, що впливає на фінансові інтереси різних груп економічних суб’єктів. І хоча на сьогодні розвиток податкового аналізу в Україні ще досить мізерний, тобто не широко розвинутий, це є досить актуальна тема, яка потребує детального вивчення.

У міжнародній практиці пошук методів оцінки результатів податкової політики на рівні економіки країни почався значно раніше, ніж з'явилася потреба організацій в податковому аналізі як інструменту прийняття рішень. Проблема створення ідеальної податкової системи була теоретично оформлена в працях знаменитого англійського економіста А. Сміта. Однак дослідження економістів XVIII ст. про кількісну оцінку справедливості оподаткування не стали самостійним напрямком економічної науки. Аналіз впливу оподаткування на економіку зводився до спроб оцінити тяжкість податкового навантаження, кількісно вираженого як частка національного доходу, що формує частину бюджету за допомогою податкових платежів.

У 1920-ті рр., незважаючи на те, що фінансова наука досягла теоретичних висот і домоглася практичного застосування, економіст І. М. Кулішер відзначав, що детального моніторингу податків взагалі не існує, тобто це область нова, мало вивчена. Відсутність інтересу до вивчення результатів впливу оподаткування на фінансові результати діяльності в 1920-і рр., на думку професора В. М. Пушкарьової, пов'язане з тим, що фінансова наука визначила характер податкової системи як нейтральний, що відповідало принципам неокласичної школи економічної теорії про невтручання держави в господарські процеси [2]. Але на практиці інтерес до кількісної оцінці впливу оподаткування залишався і включав два аспекти: зовнішній, пов'язаний з проблемою аналізу навантаження оподаткування всієї країни в цілому, і внутрішній, як завдання вивчення розподілу податкового тягаря між різними соціальними групами.

З метою забезпечення економічного зростання, податкова модель 1980-х рр. повернула податковій системі нейтральний характер. Змінився погляд на облік податкового фактора у формуванні результатів діяльності організації, з'явилося поняття «податкове планування» як елемент управління фінансами організації для зниження негативного впливу податкового фактора на результати діяльності. З огляду на різні потреби в результатах аналізу і наявність незбіжних інтересів груп користувачів аналітичної інформації, слід наголосити, що до теперішнього часу мають місце два розділи податкового аналізу: аналіз податкової політики держави та податковий аналіз рішень суб’єкта господарювання. Поява цих розділів податкового аналізу пов'язано з певною групою користувачів і цілями, яких вони намагаються досягти з поміж аналітичних методів.

Загалом метою застосування податкового аналізу на підприємстві є оцінка впливу обраної системи податкової політики на результати діяльності, а також підвищення ефективності управління податковими витратами підприємства. Аналізуючи економічну літературу, можна зробити висновок, що завдання податкового аналізу зводиться лише до оптимізації податкових витрат підприємства. Проте, необхідно розширити список задач наступними: 1) аналіз фінансово-господарської діяльності організації; 2) зниження (відсутність)

штрафних санкцій; 3) безпосередній контроль податкових виплат; 4) зниження податкових ризиків; 5) безпосереднє дотримання податкового законодавства в умовах мінливого ринкового середовища; 6) своєчасна зміна облікової податкової політики, у зв'язку зі змінами в податковому законодавстві; 7) підвищення податкової дисципліни; 8) раціональне використання обмежених ресурсів підприємства.

На сьогоднішній день немає єдиного визначення поняття «податковий аналіз як інструмент податкового менеджменту». Вищевикладене дозволяє ідентифікувати податковий аналіз діяльності підприємства як сферу спеціальних знань про методи і прийоми дослідження, що застосовуються для обробки і аналізу економічної інформації, що стосується впливу системи оподаткування на фінансові результати фінансово-господарської діяльності підприємства, з метою обґрунтування управлінських рішень в напрямку оптимізації та мінімізації його податкових витрат. В умовах, коли завдання пошуку і підтримки стійкого розвитку підприємств не втрачають своєї актуальності, розвиток податкового аналізу як наукового напрямку має важливе значення.

Список літератури:

1. Лісовий А. В. Податковий менеджмент: проблеми та перспективи розвитку / А. В. Лісовий, Т. А. Лісова // Сталий розвиток економіки. - 2013. - № 2. - С. 267-269.

2. Барабаш Н.С. Податковий аналіз: зміст та особливості розвитку / Н.С. Барабаш, М.О. Никонович // Культура народов Причерноморья. — 2013. — № 256. — С. 119-123.

Чучман О. О. (ф-т маркетингу , II курс)

Євген Чикаленко – менеджер української культури

Приклад меценатської діяльності Євгена Чикаленка є, безумовно, актуальним в наш час, попри те, що його постать, при всій своїй унікальності, тривалий час перебувала в затінку й досі мало відома пересічним українцям.

Активна громадська діяльність починається в Харкові, де в 1883 році він приєднується до «Громади», через що, згодом вимушений п'ять років перебувати під наглядом поліції. В цей час був закладений майбутній фундамент його меценатства. Чикаленко перетворює Перешори на зразкове господарство та розпочинає видавничу діяльність.

В 1894 році він з родиною переїжджає до Одеси, де видає збірку народних пісень, допомагає видати часопис «По морю й по суші», створює фонд підтримки українських письменників та премію за написання історії України, виділяє 25 тисяч карбованців на будівництво Академічного дому у Львові [1].

Після переїзду до Києва, Євген Чикаленко одразу вступає до «Старої громади» та створює в 1906 році першу щоденну газету українською мовою «Громадська думка», яка виходитиме під назвою «Рада» майже дев'ять років, в основному завдяки коштам Євгена Чикаленка. Зрозуміло, що це був абсолютно збитковий проект, що постійно вимагав величезних коштів, проте, значення цієї газети важко переоцінити, адже «Рада» стала відродженням національної свідомості, а її смерть від анемії, як писав Чикаленко, стала б для України другим Берестечком [2].

Розуміючи значення українських друкованих видань, він фінансує також «Селянин», «Літературно-науковий вісник», «Нову громаду». Після створення Центральної Ради Є. Чикаленко дещо відійшов від громадсько-політичної діяльності, адже він був категорично не згоден з земельною політикою, вважаючи, що опорою майбутньої держави має бути середній клас, а сутність

аграрної реформи мала бути в розподілі землі, шляхом її продажу, при якому встановлювалися максимальні розміри земельних наділів.

В 1918 р. після того, як ЦР припинила свою діяльність Є. Чикаленко не прийняв пропозицію стати гетьманом та міністром земельних справ, причиною чого стало, знову ж, земельне питання. Гетьман робив ставку на великих поміщиків, тобто, реалізувати свою аграрну програму не було можливості. До політики й особистості Скоропадського Чикаленко, ставився неоднозначно, проте переворот на чолі з Винниченком і Петлюрою, вважав фатальною помилкою.

26 січня 1919 року розпочався еміграційний період в житті Євгена Чикаленка. Спочатку він перебував в Станіславові, Коломиї, Мостиську та Перемишлі, де повертається до роботи над щоденниками. Згодом довгий час він з дружиною жив в Австрії, в 1925 році Є. Чикаленко стає головою Термінологічної комісії при Українській господарській академії, переїжджає до Подєбрад та одразу розпочинає активну працю. Після тривалих проблем зі здоров'ям 20 червня 1928 року він помер [3].

Із наукового доробку варто згадати такі праці, як «Розмови про сільське господарство», «Розмова про мову», «Спогади» (1861 — 1907), «Щоденник» у двох томах (1907 – 1917), «Уривок з моїх споминів за 1917 р.» (Прага, 1932), серію статей «Про українську літературну мову», листування з М. Коцюбинським, С. Єфремовим, М. Грушевським, В. Винниченком та багатьма іншими діячами. Всі ці праці є своєрідною енциклопедією історії України, написаною справжнім Українцем та доводять, що, як писав Є. Чикаленко «не треба марнувати часу, а треба працювати над фундаментом для своєї державності» [4].

1. Микола Ц. Громадянин, політик, хлібороб, журналіст / Цимбалюк Микола. // Слово Просвіти. – 2011.
2. Старовойтенко І. З еіпстолярної спадщини Є. Чикаленка: листування із С. Єфремовим [Електронний ресурс] / Інна Старовойтенко // Библиотека Украины (LIBRARY.UA). – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://vak.in.ua/do.php

3. Бойко Ю. Діяльність Євгена Чикаленка в еміграції (1919-1929 рр.) // – Київ. – (Інститут архівознавства НБУВ національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського). – С.
4. Осташко Т. Філософія «малих справ» Євгена Чикаленка [Електронний ресурс] / Тетяна Осташко. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: http://m.tyzhden.ua/publication/154664.

Шайдецька В.О. Осадчук В.Є.
(ф-тет міжнародної економіки та менеджменту, І курс)

ТЕХНОЛОГІЇ SMART VILLAGES ТА ПРОГНОЗИ ЇХ РОЗВИТКУ

Сучасний стан розвитку сільських територій України і, відповідно, сільськогосподарського виробництва залишається на достатньо низькому рівні. У світі активне державне регулювання є важливою складовою забезпечення розвитку сільських територій. Існуюча ж законодавча база розвитку цих територій в Україні не відповідає реальним викликам сьогодення та не дозволяє розвивати потужного аграрного потенціалу нашої держави. Проблеми розвитку аграрного сектору економіки, добробуту сільського населення і раціонального використання природних ресурсів можливе лише за умови комплексного підходу до їх вирішення.

Тому ми пропонуємо створити Smart village. Побудова такого поселення потребує застосування комплексу засобів, які направлені на модернізацію всіх сфер управління містом. Оскільки у кожного містечка різне географічне положення й природні ресурси, то й поставлені задачі будуть різнитися. Тому для кожного з сіл необхідно запровадити нову базову інфраструктуру, на основі новітніх технологій, котра буде регулювати усі сфери життя людей.

На нашу думку, створення Смарт поселень – перспектива довгострокова. Тому необхідно враховувати глобальні орієнтири розвитку, принципи сталого розвитку та суспільну думку. Отже, ми вирішили провести паралель з розбудовою розумного поселення і сімнадцятьма глобальними цілями ООН.

Статистика України показує, що майже половина людей з сіл виїжджає в міста. Життя в селах або погіршується, або зовсім припиняється. Для вирішення цієї проблеми необхідно збудувати якісну та швидку транспортну мережу, де будуть чітко за розкладом їздити нові транспортні засоби.

У смарт селі має бути розвинена медицина. В лікарні мають працювати і бути доступними для всіх людей медичні апарати, засоби, прилади. Машини швидкої допомоги мають бути оснащеними найважливішими приладами та ліками.

Для якісної освіти необхідно облаштувати школи та інші навчальні заклади необхідним приладдям. Для заохочення дітей у науку та технології, можна створити дослідницькі центри з цікавими та актуальними проектами, де вони разом з вчителям та з іншими бажаючими приєднатись працюватимуть над науковими проектами.

Щодо чистої води, санітарії, відновлюваної і недорогої енергії пропонуємо впровадження альтернативних джерел отримання енергії. Дивлячись з географічного положення поселення, правильно й раціонально використовуватимемо його потенціал: збудувати вітрові, сонячні електростанції та гідроелектростанції. Також, наявні в місті водні ресурси мають періодично очищуватися, повинна здійснюватися перевірка стану водоймищ та заходи щодо їх збереження. У смарт поселеннях має бути завод переробки відходів.

Щодо безпечного використання землі пропонуємо ввести спеціальні служби, які на постійній основі будуть ввести боротьбу з браконьєрством і контрабандною торгівлею охоронюваними видами. Також, можливе створення локальних заводів по виробництву тих продуктів, ресурси яких наявні в великій кількості. Таким чином, село буде виготовляти власну продукцію, яку буде продавати й обслуговувати споживання його мешканців.

Щодо інновацій у сфері безпеки поселення пропонуємо поставити камери в кожному з районів поселення, щоб знизити рівень злочинності.

На кінець, миру, верховенство закону та співробітництво заради сталого розвитку як глобальних цілей у смарт місті можна досягти за допомогою вправної

системи логістики, запроваджених технологій, чесних адміністративних, державних органів та, перш за все, людей, які прагнуть створювати кращі умови для життя, розвиватися і будувати чисте та розвинуте майбутнє. Для створення комфортного, безпечного міського середовища, розумного та відкритого управління містом пропонуємо ввести такі зміни в технологічному оснащені міста:

1) оснастити міста швидкісним транспортом;

2) безкоштовний Wi-Fi у кожній точці міста. Крім того, в планах переводження більшості організацій в онлайн режим;

3) на вулицях міста встановити відеокамери для забезпечення безпечного життя населення, інформація з яких надходитиме до поліцейських відділень;

4) розумні зупинки із обігрівачами, зарядними для мобільних телефонів, електронними картами міст.

5) запровадити мережу недорогих датчиків для відстеження зайнятості парковок, заповненості сміттєвих баків, стану міських комунальних систем, котелень, водорозподільних систем.

6) розумний туристичний маршрут із QR-мітками.

Щоб створити інноваційне середовище, люди повинні бути основним чинником розвитку. Тому пропонуємо наступні нововведення:

1) Створення груп, які працюватимуть над новими технологіями, котрі покращуватимуть життя населення. До таких груп залучати учнів, вчителів, студентів, викладачів та кожного жителя міста.

2) Заохочення населення використовувати раціональне використання енергії.

Ідей може ще дуже багато, адже світ не стоїть на місці, щохвилини винаходять нові технології, котрі так чи інакше вносять змінив наше життя. Тому мета нашого проекту поставити ціль: покращити життя за допомогою новітніх технологій та зацікавити в цьому інших.

Тож, на нашу думку, реалізація проекту Smart village в Україні є запорукою хорошого розвинутого та чистого майбутнього. Але перш за все, найважливішою проблемою зараз виступає не фінансова обмеженість, а бажання людей, їх

прагнення до змін. Від кожного з нас залежить майбутнє: майбутнє міста, в якому ми живемо, майбутнє держави та світу в цілому.

Список літератури:

http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku

https://www.kyivsmartcity.com/

Шаляпін О. І. (ф-т. МЕіМ, ІІ курс)

ТОРГОВЕЛЬНІ ПЕРЕВАГИ НІМЕЧЧИНИ

Впродовж десятиліть Федеративній республіці Німеччина належала провідна роль у формуванні світового попиту та пропозиції товарів і послуг, що характеризує не лише відкритістьекономіки, а й визначає вплив Німеччини на світовому товарному та фінансовому ринках, в умовах практичної діяльності зазначене визначається географічною та товарною структур зовнішньоторговельних операцій, а також їх вартісного вираження.

Товарна структура імпорту є менш диференційованою, аніж експорту; подібна концентрація виробництва переважно пов'язаного з автомобілебудуванням може вказувати на спеціалізацію виробництва саме цього виду продукції, на що вказує і коефіцієнт міжгалузевої спеціалізації.

Таблиця 1

Міжнародна спеціалізація експорту Німеччини

Групатоварів	Світовийекспорт, млн. дол. США	Експорт Німеччини ,млн. дол. США	Частка Німеччини в світовому експорті за товарною групою	Частка галузі промисловості в Німецькому експорті	Коефіцієнт міжнародної спеціалізації
Транспортнеустаткування	1218,970	220,83	0,181	0,182	0,995
Промислове обладнання	1700,606	201,64	0,119	0,166	0,714
Електричнеобладнання	2086,512	124,45	0,060	0,102	0,585

Складено на основі: WorldBank [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://data.worldbank.org/indicator/NE.EXP.GNFS.KD.ZG

Таблиця 2

Відносні переваги ФРН у порівнянні з найбільшим імпортером (КНР)

КНР	ФРН

Промислове обладнання	Транспортне устаткування	Промислове обладнання	Транспортне устаткування
0,7602	1,3155	1,5087	0,6628

Складено на основі: NationalBureauofstatisticsofChina [Електронний ресурс]. - Режим доступу:http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/2016/indexeh.htm
Destatis [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.destatis.de/EN/FactsFigures/NationalEconomyEnvironment/EarningsLabourCosts/LabourCostsNonWageCosts/Tables_/LabourCostsPerHourWorked.html

Таблиця 3

Аналітичні показники зовнішньої торгівлі ФРН

Показник	2013	2014	2015	2016
Експорт, млн євро	1080212	1157510	1179210	1193306
Експортна квота, %	38,22	39,47	38,74	37,95
Імпорт, млн євро	867550	887390	918028	923506
Імпортна квота, %	30,97	30,26	30,16	29,37
Сальдо торгівельного балансу	212662	270120	261182	269800
Експортнаекспансія(+);рестрикція(-)	-	0,728	0,195	0,140
Зовнішньоторговелна квота, %	34,46	34,87	34,45	33,66
Індекс «Умовиторгівлі»	1,245	1,304	1,285	1,292
ВВП, млрд Євро	2826,24	2932,47	3043,65	3144,05
Середньорічнийобмінний курс пари EUR/USD	1,328	1,329	1,110	1,107

Складено на основі:GlobalEdgeDatabase[Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://globaledge.msu.edu/countries/germany/tradestats#source_1

Німеччина є однією з небагатьох розвинених країн у світовій економіці, частка валової вартості обробної промисловості якої 20%: виробничий сектор Німеччини є особливо сильним у сферітехнологій, що посідає значну частку світового товарного ринку. Німецька торгівля зі спеціалізацією добре відповідає умовамтехнологічної спеціалізації і в основному виникає внаслідоквисокої якості продукції та вертикальної спеціалізаціївиробництва відповідних груп продуктів. Найбільш вагомою галуззю експортного призначення вважається транспортна галузь, а також продукти виробничого призначення. Незважаючи на те, що структура господарства ФРН на четвертину належить до вторинного сектору – високаінтенсивністьнауково-технічних досліджены тіснопов'язана з науково-дослідницькимитапатентною діяльністю – забезпечуютьвисокіконкурентніпереваги перед головними конкурентами світової спеціалізації третинного і вторинного сектору: Корейськоюреспублікою, США та Японією.Не менш важливим виявляється і чинник цінової конкуренції, міжнародний успіх якого залежить від цінової динаміки країни по відношенню до

основних торгових партнерів: з 2014 р. експортний потенціал Європи став виключно використовуватися в умовах девальвації євро до долару США.

Таким чином, помітно: в багатьох галузях спостерігається високий рівень орієнтації на експорт, у зв'язку з чим вільна міжнародна торгівля є детермінуючим фактором економічного зростання ФРН. Окрім членства в міжнародних економічних організаціях та інтеграційних угрупуваннях, Німеччина бере активну участь у усуненні бар'єрів для торгівлі та спрощення митних процедур, а також надає фінансову допомогу розвиваючись країнам, що прагнуть включитися в світову торгівлю. З іншого боку, у зовнішньоекономічній політиці ФРНпростежуються й деякі протекціоністські заходи, спрямовані на захист таких галузей, як сільське господарство та екологічно чистої енергетики, від конкуренції з іноземними підприємствами, більше того загальним захисним чинником все ще виступає занижений курс євро до валют основних торговельних партнерів. В цілому, в зовнішньоекономічній політиці Німеччини переважають ліберальні заходи, однак існують певні обмеження, спрямовані на захист найменшконкурентноспроможних галузей, які досі не надто представлені в номенклатурі експортних продуктів Німеччини.

Список використаних джерел:

1. Аналітичний звіт. Foreign trade Ranking of Germany's trading partners in foreign trade/ [Публікація] / Statistisches Bundesamt (Destatis), 2018– Режим доступу:https://www.destatis.de/EN/FactsFigures/NationalEconomyEnvironment/

2. Verticalspecialization, global valu echainsand international trade: therubberandplasticsindustrywithNothernandSouthern EU countries/ Lopes, JoãoCarlos// RegionalandSectoralEconomicStudies. - 2016. - № 2. - С. 15-28. - Режим доступу: http://www.usc.es/economet/journals2/eers/eers1622.pdf

Шаповалова А. С. , Підрядська Г.В.
(ННІ Інститут інформаційних систем і технологій , ІІІ курс)

ВИПАДКОВІ ПРОЦЕСИ НА РИНКУ ФОРЕКС. СТРАТЕГІЇ НА ОСНОВІ МАРТИНГЕЙЛУ

Більшість розуміє Форекс як міжбанківський міжнародний валютний ринок. Термін «ринок Форекс» прийнято використовувати для позначення взаємного обміну валют. З іншого боку, Форекс - це чітка послідовність чисел, адже саме коливання валютних курсів і дає можливість заробити. А значить, саме чіткий структурований підхід повинен допомогти знайти певні закономірності на Форексі і виробити свою торговельну стратегію. Всі технічні індикатори, які використовуються в торгових системах, побудовані на основі математичних принципів: використовуючи точні значення ціни за певний період часу, вони виводять якісь закономірності.

Ринки Форекс можна описати математично за допомогою спеціальних випадкових процесів – мартингалів. Найпростішими прикладами мартингалів є симетричне випадкове блукання та вінерівський процес.

Мартингал в теорії випадкових процесів - такий випадковий процес, що найкращим (в сенсі середньоквадратичного) дозволяє прогнозувати поведінки процесу в майбутньому. З іншого боку мартингейл (мартингал) - система управління ставками в азартних іграх. Ця система була створена для гри в рулетку. І назву отримала від фрази «a la martengalo», що значить грати як простак. Правила дуже прості, ставка робиться на червоне / чорне, орла / решку і т.д. У разі програшу з кожним ходом потрібно подвоювати ставку до тих пір, поки не виграєте. Як тільки відбувається виграш - ви знову граєте на мінімальній ставці. Математичне сподівання виграшу при такій грі дорівнює нулю. Граючи нескінченне число разів, ви отримаєте суму ваших виграшів, що дорівнює сумі ваших програшів.

Існує багато стратегій на основі Мартингейлу. Основні з них це: класична стратегія Мартингейл, модель з варіаціями та стратегія Мартингейл разом зі стратегією усереднення. Також дуже популярною є стратегія «м’який

Мартингейл», коли коефіцієнт збільшення ставок не 2 , а менше – наприклад відбувається збільшення ставок 1,25 рази. Це помітно знижує ризики.

Щоб зрозуміти, чому Мартингейл все ж є збитковим розглянемо просту формулу: $A*X-B*Y$, формула показує, що від сумарного профіту віднімається сумарний збиток.

Оскільки збиток може бути нескінченним , то модифікуємо нашу формулу: $A*X-B*\infty$. → A * X - ∞ . Нескінченність більше будь-якого додатнього числа. Отже, різниця в цій формулі завжди буде негативною. А це означає, що Мартингейл - гра з часом програшна.

На нескінченному проміжку математичне очікування від гри дорівнює нулю: M = (0.5 * 1) - (0.5 * 1) = 0, де 0.5 - ймовірність випадання червоного і чорного кольору, а 1 - виграш або збиток в кожній ставці з серії.

У трейдерів-початківців усереднення або мартінгейл нерідко становлять вагому частину торгової стратегії. По-перше, чим більше термін між угодами і тим менше коефіцієнт збільшення обсягу позиції, тим більший розворот ціни потрібен в сторону угод, щоб закрити всю серію без грошових втрат. По-друге, якщо зробити все навпаки і встановити відстань між позиціями не великими, а лот при цьому агресивно збільшувати, то від рахунку може взагалі нічого не залишитися. Ціна буде йти все більше «в мінус».

Кожен бінарний опціон, стратегія для якого – основа роботи, повинен бути складений на основі чіткого розуміння принципів її роботи. Стратегія Мартінгейла в бінарних опціонах може працювати, однак для її ефективного виконання необхідне застосування певних правил. Найрозумніше буде її застосування, з точки зору корекції маніменеджмента, в той час, як пропонована більшістю брокерів робота з постійного збільшення ставки "до переможного" дорога в нікуди.

Про доцільність використання тактики усереднення і Мартінгейла в торгівлі на Forex суперечки йдуть вже роками. Класична стратегія Мартингейла є досить ризикованою і використовувати її доцільно лише у випадку необмеженого капіталу. Але широко застосовують стратегії засновані на даному підході, які

включають у себе лише елементи стратегії. Зокрема, дієвою є Мартингейл у поєднанні із усередненням. Отже, остаточно обрати найефективнішу стратегію неможливо, адже ринок Форекс не є стійким. І як наслідок, потребує постійного корегування тактики та аналітики.

Список літератури

1. А.А.Куліков А.А. Форекс для початківців// Ст.пб. – Из-во «Питер». – 2003. – 369 с.
2. Булинский А.В., Ширяев А.Н. Теория случайных процессов //М.: Физматлит. - 2005. – 408 с.
3. Режим доступу: https://ru.wikipedia.org/wiki/Мартингал
4. Режим доступу http://forex-invest.tv/stati-foreks/torgovye-strategii-foreks.html

Шапран О. А. (ф-т економіки та управління, III курс)

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

В сучасних умовах господарювання важливу роль в забезпеченні успішного і прибуткового функціонування підприємств відіграє інноваційна діяльність, як сукупність заходів, спрямованих на створення, впровадження, поширення та реалізацію обґрунтованих інновацій. Основним результатом інноваційної діяльності є підвищення продуктивності праці, її ефективності й результативності, що, у свою чергу, призводить до підвищення прибутковості.

На сучасному етапі розвитку, підприємницьким структурам особливу увагу слід приділяти впровадженню новітніх технологій, які посилюють економічний, соціальний, екологічний та продуктивний характер виробництва продукції чи надання послуг. Соціальна результативність інноваційної діяльності, яка є її кінцевим продуктом, якісно та кількісно впливає на економічну результативність, що характеризується прибутковістю. При оцінюванні результативності впровадження нової продукції необхідно розрахувати інтегральний показник, який дозволяє визначити відмінність досягнутого стану від бази порівняння в

цілому по групі вибраних показників та зробити однозначний висновок про покращення (погіршення) результатів роботи від проведених заходів за визначений проміжок часу. При оцінюванні економічної та соціальної результативності виготовлення нової продукції критерії необхідно перевести в індексну форму для коректності розрахунків. [2].

Для забезпечення якісного оцінювання інноваційної діяльності не можна опиратися лише на показники, які її характеризують, необхідно насамперед звертати увагу на зовнішні чинники, зокрема чинне законодавство, рівень технологічного розвитку країні та її окремої галузі.

Законодавче регулювання інноваційної діяльності в Україні здійснюється на основі таких нормативно-правових актів, які відображені на рис. 1. На сучасному етапі законодавство не є досконалим, і однозначного трактування поняття «інноваційна діяльність» не існує.

Господарський Кодекс України	Закон України "Про інноваційну діяльність"	Закон України "Про інвестиційну діяльність"
Інноваційною діяльністю у сфері господарювання є діяльність учасників господарських відносин, що здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя.	Інноваційна діяльність - діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг;	Інноваційною діяльністю є сукупність заходів, спрямованих на створення, впровадження, поширення та реалізацію інновацій з метою отримання комерційного та/або соціального ефекту, які здійснюються шляхом реалізації інвестицій, вкладених в об'єкти інноваційної діяльності.

Рис 1. Законодавче регулювання інноваційної діяльності в Україні

(складено відповідно до чинного законодавства України)

Непослідовність, а в деяких випадках і недосконалість, державних інституцій у проведенні науково-технічної, інноваційної політики та підтримці високотехнологічних виробництв, призвела до вкрай негативних структурних змін в економіці - занепаду високотехнологічних підприємств і домінування низько-технологічних сировинних виробництв. Цим зумовлено фактичне згортання інноваційної діяльності у промисловості. В Україні з 1991 року через непослідовність у проведенні науково-технологічної та інноваційної політики та її низьку ефективність закріплюються тенденції до технологічного відставання від розвинених країн світу [1]. Отже, на інноваційну діяльність впливають не лише показники, хоча необхідно зазначити, що результатом інноваційної діяльності є

насамперед виготовлення нової високотехнологічної продукції, яка раніше не застосовувалася, а й отримання прибутку, який підприємство намагається постійно збільшувати. Таким чином, можна стверджувати, що інноваційні розробки, як результати творчої діяльності персоналу, і запропоновані ним раціоналізаторські пропозиції, зокрема в діяльності промислових підприємств, мають бути обґрунтованими і підтвердженими не лише розрахунком натуральних показників (збільшення обсягу випуску), а й визначенням їх якісних характеристик і реакцією цільових споживачів, оскільки інновації передбачають залучення додаткових коштів на їх реалізацію. У підтвердження такої тези ми пропонуємо основні напрямки підвищення прибутковості інноваційного підприємництва (рис. 2).

З виокремлених основних напрямів підвищення прибутковості підприємства, одним з головних, на нашу думку, є інноваційний, який включає в себе обов’язкове використання інновацій у діяльності підприємств, можливість використання закордонного досвіду, а також відповідного аналізу та управлінських рішень щодо копіювання (за необхідністю) новітніх тенденцій

Рис 2. Основні напрямки забезпечення прибутковості інноваційного підприємництва *(розроблено автором)*

Отже, неодмінними властивостями інновації повинні бути новизна, виробнича доцільність, раціональність (економічна обґрунтованість) і обов'язково – відповідність запитам споживача. Особливість поняття «інновація цінності» полягає в тому, що воно відображає однаковий акцент для обох складових, як на цінності, так і на інноваційності, які дозволить отримати або додаткові конкурентні переваги (для підприємства), або додаткові вигоди (для споживача).

Цінність без інновації, як правило, зводиться до створення додаткової цінності по зростаючій тенденції, наприклад, коли продукт підвищує свою якість, але це не дозволяє виробнику виділитися з-поміж конкурентів, або коли інновації стосуються нових технологій [3].

Література

1. Денисов А.І. Становлення інноваційної системи України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/12/2-184-195.pdf
2. Ободовська О.Ю. Визначення соціальної та економічної цінності нової продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/3918/187.pdf
3. Перегняк Ю.А. Інноваційна діяльність підприємства [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/eko/14dec2015/06.pdf

Шаргала В. І., Магрета Я. Л.,

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, І курс)

ФЕНОМЕН ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Тіньова економіка (англ. Black economy, Ghost economy, Shadow economy) — господарська діяльність, яка розвивається поза державним обліком та контролем, а тому не відображається в офіційній статистиці. [1] Негативне відношення до «тіньових» підприємств пов’язане з тим, що вони не перерозподіляють власних доходів до бюджетів та державних цільових фондів, не сплачують податків, збільшуючи власні прибутки і не сприяючи підвищенню рівня суспільного добробуту

До головних причин виникнення тіньової економіки належать:

– недосконалість законодавства, передовсім податкового, яке проявляється у формі надмірного податкового тиску (завищені податкові ставки та/або завелика кількість податків), заплутаності (непрозорості) механізмів адміністрування (нарахування) податків, несправедливості надання податкових пільг наближеним до влади бізнесменам тощо;

– корупція у системі публічного управління;

– суто людські вади (жадібність, правове невігластво тощо). [2]

На сьогоднішній день вітчизняні та міжнародні аналітики виділяють безліч форм прояву тіньової економіки. Вони нами об'єднані у декілька груп в залежності від сфери прояву

• нелегальна зовнішньоекономічна активність: експорт капіталів; нелегальні валютні та зовнішньоекономічні товарні операції (контрабанда);

• неофіційне отримання доходів шляхом прихованого вилучення з обігу різниці між офіційними і реальними цінами на товари і послуги; випуску і реалізації необлікованої продукції та надання необлікованих послуг;

• інституціональні недосконалості: корупція; кримінальний промисел (здирництво, наркобізнес, проституція, розкрадання і грабежі); фінансове шахрайство.

Відзначимо, що тіньова економіка не є дітищем ринкової економіки. Її елементи були наявні і в командно-адміністративній системі. Вважається, що причинами формування тіньової економіки в Радянському Союзі була неспроможність держави задовольнити потреби споживачів, спекуляція і «паразитизм», безконтрольна роздрібна торгівля, симбіоз мафії і партійної ієрархії (наприклад, справа першого секретаря Василія Мжаванадзе; інцидент з секретарем партії Рафіком Адуловим в Узбекистані)[4] В цілому призначення тіньової економіка в Радянському Союзі полягало в задоволенні споживчих потреб населення. Це був своєрідний спосіб надання послуг, яких планова система не надавала.

Міжнародні організації вважають розмір тіньового сектору одним із показників рівня розвитку країни. Так, дослідження фахівців МВФ щодо розміру тіньового сектору національної економіки за 1991-2015 роки свідчать, що в середньому його розмір в Україні становить більш як 40%. Разом з тим, в розвинених країнах цей показник знаходиться в межах від 7% до 15% ВВП.[5] Серед причин, які сприяли розростанню тіньової економіки в Україні варто відзначити:

- високу та неочікувану інфляцію;
- недієве державне регулювання економіки;
- неефективне адміністрування податків;
- недосконалість та низький рівень адміністрування бюджетних коштів;
- низький рівень довіри населення до судових та правоохоронних органів.

Відповідно до рекомендацій світових та вітчизняних науковців детінізації національної економіки сприятиме

1. Активізація ринкового регулювання економіки;
2. Впровадження нових інформаційних систем в державному апараті з метою підвищення рівня їх прозорості;
3. Забезпечення всім суб'єктам господарювання однакових умов оподаткування;
4. Забезпечення ефективного податкового адміністрування;
5. Посилення відповідальності за невиконання законодавчих норм.

Література:

1. Вікіпедія. Тіньова економіка. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/%d0%a2%d1%96%d0%bd%d1%8c%d0%be%d0%b2%d0%b0_%d0%b5%d0%ba%d0%be%d0%bd%d0%be%d0%bc%d1%96%d0%ba%d0%b0
2. Навчальні матеріали онлайн. Тіньова економіка. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/1613030562916/politekonomiya/tinova_ekonomika
3. Дяченко Я . Я . Детінізація економіки у системі макроекономічного регулювання //Фінанси України . – 2006. – № 2. – С . 77-68.
4. Маля Мартін Радянська трагедія: історія соціалізму в Росії 1917-1991 = The Soviet Tragedy: A History of Socialism in Russia, 1917-1991. — "Мегатайп", 2000. — С. 398—399. — ISBN 5-85722-095-5.

5. Економічна правда. Тіньова економіка України досягає 45% - МВФ. – [Електроний ресурс]. – Режим доступу: https://www.epravda.com.ua/news/2018/02/9/633941/

6. Стаття. Тіньова економіка в Україні: причини та шляхи подолання.- [Елекстронний ресурс]. – Режим доступу: http://icps.com.ua/assets/uploads/files/t_novaekonom_kaukra_ni.pdf

Швейбиш К.Ю.,
(ф-т обліку та податкового менеджменту)

НАСТУПНІСТЬ У СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ

Сучасні процеси суспільних трансформацій призводять до появи нових політичних і соціально-економічних форм організації суспільства, остільки виникає необхідність пошуку джерел суспільного розвитку, каталізаторів соціальної динаміки. Одним із таких каталізаторів слід вважати принцип наступності. Досвід функціонування державної служби України свідчить, що системне дотримання принципу наступності в її роботі майже відсутнє, що безумовно гальмує прогресивний розвиток як цього інституту, так і інших реформ, розпочатих в державі.

У деяких країнах відбувається процес відчуження влади від суспільства внаслідок того, що елементарні потреби громадян не лише не задовольняються, а часто просто ігноруються представниками державних інституцій, що призводить до зневажливого ставлення до встановленого в державі правопорядку й діючого режиму, а зрештою – до дестабілізації політичної системи. Принцип наступності впливає на ефективність державного управління в цілому та принципи державної служби зокрема.

Мета дослідження. Визначення поняття принципу наступності та його ролі у трансформаційних процесах у державі, зокрема в Україні.

Епістемологічне визначення терміну «наступність» тлумачить цей процес як

перехід чого-небудь від попереднього до наступного, неперервне проходження предметів, явищ тощо одного за одним [2, с. 145]. У першому тлумачному великому енциклопедичному словнику наступність – це зв'язок між явищами в процесі розвитку в природі, суспільстві, пізнанні, коли нове змінює старе, при цьому зберігає в собі деякі його елементи. У суспільному розвитку це передача й засвоєння соціальних та культурних цінностей від покоління до покоління, а також уся сукупність дії традицій.

Одним із найважливіших принципів державної служби, від якого значною мірою залежить ефективність державного управління слід вважати принцип наступності.

Фактично принцип наступності закріплює норми організаційної культури (найважливішою складовою якої є принципи функціонування державної служби) і за умов дотримання яких відбувається наближення державних службовців до людей, покращення взаємовідносин між владою і суспільством, зростання іміджу посадових осіб державної служби, а в кінцевому підсумку підвищується ефективність державного управління.

Досить вдалу думку стосовно принципу наступності в державному управлінні сформулював В.С. Білоус, з позицій якого суб`єкт державного управління бачить і аналізує соціальний прогрес як низку послідовних етапів, де кожен наступний спирається на досягнення попереднього, стає щаблем сходження до вищого, досконалішого [1, с.160].

Принцип наступності слід розглядати і як стабілізуючий фактор у процесі суспільних трансформацій, оскільки державна служба характеризується значно більшою традиційністю і стабільністю, ніж інші професійні групи, завдяки чому відіграє роль соціального стабілізатора, забезпечуючи багато в чому цілісність, безпеку та параметри порядку держави, а також у процесі взаємодії державних, громадських та особистісних інтересів у стабілізації політичного, правового й соціального простору. Саме завдяки цьому принципу зберігається інституційна пам'ять системи, яка не консервує цю систему у незмінному вигляді, а дає можливість удосконалювати її діяльність на основі напрацьованих соціальних

відносин, що давали та можуть продовжувати давати суспільно корисний результат.

Україна проходить досить тривалий і болючий шлях трансформаційних перетворень, що відбуваються в економіці, суспільних відносинах, національній свідомості. Усталені норми поведінки, набуті українцями за радянських часів, майже зруйновано. Нестабільність загострюється беззаконням, відсутністю належної політичної та громадянської культури у всіх політичних структурах і соціальних верствах. Не сприяють стабілізації і недостатня розвиненість політичних інститутів, часті зміни уряду та низька ефективність його діяльності [3]. Затяжний період суспільних трансформацій позначається і на поведінці державних службовців та якість послуг, які вони надають громадянам. Значна частина працівників владних органів керується традиційно авторитарною та ситуативною етикою як у взаємостосунках один з одним, так і по відношенню до громадян.

Реформування суспільства в цілому або будь-якого окремого інституту обов'язково викликає трансформації й в інституті державної служби. У цьому процесі наступність є одним із найважливіших елементів організаційної культури державної служби,що виступає комплексним соціальним фактором її професійного розвитку та виявляється в дотриманні державними службовцями нормативно закріплених принципів функціонування цього інституту, збереженні інституційної пам'яті та забезпеченні стабільної роботи та еволюції державного апарату відповідно до суспільних потреб.

Висновок. З огляду на зазначене, можна стверджувати, що наступність є надзвичайно важливим принципом для успішного функціонування державного управління. Україні, використовуючи досвід розвинутих країн, слід активніше впроваджувати цей принцип для побудови ефективної системи державної влади. В умовах суспільних трансформацій саме державні службовці покликані бути носієм позитивних суспільних змін. Це мають бути люди, що пов'язують своє майбутнє з Україною,які прагнуть жити інакше, які спрямовуватимуть свій погляд не в минуле, а в майбутнє.

Література:

1. Білоус В.С. Синергетика та самоорганізація в економічній діяльності: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2007. – 376 с.

2. Гуманізація публічної служби в Україні: науково-практичні засади: колект. моногр. / С. М. Серьогін, Є. І. Бородін, Н. А. Липовська [та ін.]; за заг. та наук. ред. С. М. Серьогіна. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2015. – 254 с. – Авт. 10 с.

3. Інформаційний бюлетень центру сприяння інституційному розвитку державної служби «Бюрократ» № 10-12 (63-65) від 12.07.2016.

Швидкий Дмитро Олегович
Студент І курсу факультет
у економіки та управління Київського
національного економічного університету
імені Вадима Гетьмана

ОСОБЛИВОСТІ ПРОДАЖУ ЗЕМЕЛЬНИХ ПАЇВ В ОБХІД ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ

Стаття присвячена висвітленню такої проблеми як продаж земельних часток (паїв) в наш час. Проблема дуже актуальна, адже Україна одна з небагатьох країн Європи, де досі нема можливості продавати земельні частки (паї), що сильно відображається на земельному ринку. На даний момент бажання громадян продати цей вид нерухомого майна росте, а можливість відсутня.

Громадяни України які отримали в порядку безоплатної передачу у власність земельної частки (паю) не мають ніяких можливостей продати право на земельну частку (пай) в силу заборони, встановленого п. 15 Перехідних положень Земельного кодексу України (далі - ЗКУ): «... громадяни України - власники земельних часток (паїв) не вправі до 1 січня 2007 року продавати або іншим способом відчужувати належні їм ... земельні частки (паї), крім передачі їх у спадщину».

У випадку зняття мораторію на продаж землі сільгосппризначення паї готові продати 10,4% власників, тобто початкова пропозиція на ринку складе 1,5-

2,8 млн га. Про це з посиланням на результати опитування інформує Інститут аграрної економіки. А от придбати земельні ділянки виразили бажання 48% респондентів. [2]

В 2007-2010 роках була започаткована схема продажу земельних часток (паїв) завдяки обміну земельними ділянками. Земельному кодексі України передбачено право передавати такі землі у спадщину, обмінювати одну земельну ділянку на іншу (договір міни) і здійснювати вилучення (викуп) земельних ділянок для суспільних потреб. Отже, в цьому випадку найбільш дієвим способом відчуження земельної ділянки сільськогосподарського призначення є укладення сторонами договору міни (бартеру), згідно з яким кожна зі сторін зобов'язується передати другій стороні у власність один товар в обмін на інший. Кожна зі сторін договору міни є продавцем того товару, який вона передає в обмін, і покупцем товару, який вона одержує взамін [1]. Фактично договір міни є легальним способом відчуження земель сільгосппризначення, оскільки законом не встановлено обов'язкової вимоги обмінюватися рівнозначними земельними ділянками;

Пізніше започаткували інший спосіб - добровільну відмову від земельної частки (паю) до земель запасу комунальної або державної власності завдяки зговорам з головами сільських рад, державними адміністраціями, земельні ділянки, які відчужувались наділялись в порядку безоплатної приватизації іншим громадянам по домовленості, адже кожен громадян України має право приватизувати до 2 га для ведення особистого селянського господарства.

Існує також інший спосіб відчуження земель сільськогосподарського призначення, відповідно до якого «кредитор (заставодержатель) має право у разі невиконання боржником (заставодавцем) зобов'язання, забезпеченого заставою, одержати задоволення за рахунок заставленого майна переважно перед іншими кредиторами цього боржника, якщо інше не встановлено законом» [1]. Однак така застава часто має дещо уявний зміст. Наприклад, потенційний «покупець» земельної ділянки «позичає» селянину – власнику земельної ділянки сільськогосподарського призначення або земельної частки (паю) певну суму

грошей, що підтверджується розпискою. Після завершення певного терміну «борг» не повертається у зв'язку з відсутністю у боржника грошей або іншого ліквідного майна, крім земельної ділянки. Кредитор подає позов про примусове стягнення зазначеного «боргу». Тож у боржника-селянина немає іншого способу «повернути борг», окрім звернення стягнення на належну йому земельну ділянку сільськогосподарського призначення. Як наслідок, остання в рахунок погашення «боргу» переходить у власність «кредитора» на підставі рішення суду.

У Болгарії земельна реформа почалася на початку 1990-х. Тоді право власності на землю отримали всі, хто міг довести, що був її власником до 1946 року. Там, де це було можливо, колишнім землевласникам поверталася вся земля. Таким чином, зараз у приватній власності сконцентровано 98% обсягів фермерських земель. Для нових власників запроваджувався мораторій на продаж строком на три роки, після чого дію мораторію було скасовано. В Естонії реформа почалася так само на початку 1990-х. Тим не менш, іноземцям майже одразу було дозволено брати участь у купівлі землі за умов її суто фермерського використання, а також узаконювалося право зміни цільового статусу аграрної землі після п'яти років її використання за прямим призначенням. Ціни на землю держава не регулює. Податок на її продаж мінімальний – 0,1-2%. У Польщі реформа стартувала тоді ж, коли і в Болгарії та Естонії. Ціни на землю держава не регулює. Максимальна площа ділянки у власності фізособи - 500 га. Податок на продаж землі коливається в діапазоні 2-5% і стягується з покупця. Податок на землеволодіння відсутній.

Для вирішення поставленої проблеми продажу земельних часток (паїв) пропоную повне зняття мараторію, за умови дозволу продажу і купівлі паїв лише громадянами України. Адже це дає можливість для створення ринку землі і умов для потужного агровиробництва, адже зараз доволі розповсюджений факт того, як оренда «вбиває» землю. Мораторій треба скасовувати. Ринок землі потрібен. Повноцінний. Коли землею можуть торгувати і юридичні, і фізичні особи. І коли до країни прийдуть інвестиції.

Список літератури

1. Цивільний кодекс України від 18.01.2018 // Відомості Верховної Ради, 2018, - ч1, 2 ст.715; 1 ст. 572
2. AgroDay - найголовніше про агро щодня - "Інтерфакс-Україна" – [Електронний ресурс] : https://agroday.com.ua/2018/02/07/tsinnyk-rozbratu-ukrayintsi-hochut-prodavaty-zemlyu-po-12-000-kupuvaty-vdesyatero-deshevshe/

Шевченко В. (ф-т обліку та податкового менеджменту, ІІ курс)

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Світова практика та досвід стверджують, що необхідним елементом ринкової економіки вважається взаємодія та існування малих, середніх та великих підприємств. Вони ніби є трьома китами сучасної економічної системи для будь-якої розвиненої країни. При цьому мале підприємство можна розглядати не тільки як доповнення до великого виробництва, а як самостійну форму функціонування та розвитку сучасних продуктивних сил - гнучку, ефективну, прогресивну. Загальновідомо, що розвинена економіка грунтується на малому бізнесі , завдяки якому мільйони людей реально впливають на економічне життя власних країн.

Розвиток малого бізнесу відіграє важливу роль для ефективного функціонування ринкової економіки, який неможливий без утворення умов для забезпечення свободи розвитку підприємництва. Розвиток малих підприємств важливий для України, оскільки властиві малому бізнесу висока адаптація до мінливості кон'юнктури ринку і гнучкість сприяють підвищенню стабільності макроекономічних процесів в країні, досягнення оптимальної структури економіки. Малі підприємства створюють конкурентне середовище та альтернативу на ринку праці, забезпечують мільйони нових додаткових робочих місць та економічне зростання, а також є джерелом доходу, що поповнюють бюджет, як державний, так і місцевий.

Однією з основних форм реалізації підприємницької ініціативи є малий бізнес. Економічна сутність поняття малого бізнесу становить у тому, що він є своєрідним сектором бізнесу, пов'язаним із функціонуванням малих

підприємницьких структур, будь-якої форми власності і відповідно організаційно-правової форми аби отримати прибуток [1, с.47]. Сектор малого бізнесу існує через розгалужену систему малих підприємств. Малі підприємства мають багато переваг, які активно впливають на соціальні та економічні перетворення в державі. Вузька спеціалізація на певному сегменті ринку товарів і послуг, можливість розпочати власний бізнес з відносно невеликим стартовим капіталом, неприсутність управлінських ієрархій - всі ці наведені риси малого бізнесу є його перевагами, що збільшують стійкість на внутрішньому ринку, але за певних умов стають недоліками, стримуючи його розвиток.

Розвиток малого бізнесу, який є основним з двигунів економіки у всьому світі, в Україні не має суттєвих змін. Наприклад, якщо узяти Данію, там малий бізнес створює 80% ВВП, в Італії –60 %, а в середньому в країнах ЄС близько 55-60 %. В Україні у той же час, незважаючи на те, що малими підприємствами вважаються 90 % всіх приватних підприємств, що зареєстровані, їх питома вага у ВВП не становить у загальному більше 12-14 %.[2] Поки що цей показник не дотягує до розрахованої експертами необхідної критичної маси малих підприємств в Україні - 12-15 на 1 тис. осіб [3]. Така роль малих підприємств в економіці розвинутих країн забезпечується систематично комплексно підтримкою з боку держав.

Проаналізувавши дані, можна виокремити такі основні тенденції розвитку малого підприємництва в Україні :

- територіальне поширення підприємництва, розподіл малих підприємств за регіонами, переважання концентрації активності за принципом «столичного максимуму» ;

- зменшення середньої кількості працівників на одному підприємстві;

- значна зайнятість оптово та роздрібною торгівлею;

- зміна у структурному співвідношенні малих підприємств за формами власності (постійно зменшується частка підприємницьких структур, які були засновані на державній та комунальній власності і збільшується частка приватної форми власності);

- розширення в сфері послуг (юридичні, консультативні, транспортні, туристичні, готельні, страхові, охоронні та ін.).

На сьогодні перед вітчизняним малим бізнесом стоять такі вирішальні завдання, як: розширити структури пропозиції на внутрішньому ринку товарів і послуг, створити нові додаткові робочі місця та підвищити гнучкість зайнятості, створити ефективне конкурентоспроможне середовище, стимулювати інноваційний розвиток, зміцнити регіональні економіки.

Тенденції розвитку малого бізнесу в Україні говорять про певні особливості, через які він відрізняється від цього сектору економіки в розвинених країнах. Серед головних особливостей можна виділити такі:

• нерозвиненість інфраструктури;

• низький управлінський рівень;

• використання застарілого обладнання, не готового конкурувати через свій низький технічний рівень;

• поєднання кількох видів підприємницької діяльності в межах одного підприємства;

• велика незалежність дій та самостійність у прийнятті рішень, коли наприклад зарубіжні країни працюють в умовах франчайзингу.

Таким чином, малий бізнес має масу переваг, і саме тому йому відведена одна з найважливіших ролей в економіці на сьогодні. Світовий досвід свідчить, що майже в усіх розвинених країнах світу держава бере активну участь у формуванні та розвитку підприємницької діяльності. Оскільки, по-перше бізнес перебуває у фазі становлення і розвитку, і вже тому потребує підтримки, а по-друге тому що він є осново ринкової економіки та її структуроутворюючим елементом.

Список літератури

1. Підприємництво: організація, ефективність, бізнес-культура: навч. посіб./ Колот В. М., Рєпіна І. М., Щербина О. В. – [2-ге вид., перероб. та доп.] – КНЕУ, 2009-444 с.

2. Максименко Н.Д. Проблеми розвитку малого бізнесу в Україні // Вісник. – 2013. – № 6. – С. 128-131.
3. Діяльність суб'єктів великого, середнього, малого підприємництва : стат.зб./за ред. М. С. Кузнєцової. Київ: Державна служба статистики України, 2016. – 514 с.

Шевченко Р. В. (ф-т економіки та управління, III курс)

ВПЛИВ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ НА ОПЕРАЦІЙНУ ДІЯЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА

Актуальність даної теми полягає в тому, що корпоративна соціальна відповідальність сьогодні є однією з найбільш обговорюваних тем у бізнес-середовищі. Пов'язано це з тим, що зросла роль бізнесу в розвитку суспільства, підвищилися вимоги до прозорості у діяльності підприємств. Бізнес має підлаштовуватися до вимог не лише споживачів, а й суспільства. Тому компанії почали розуміти, що вести бізнес, функціонуючи закрито від навколишнього світу, неможливо.

Термін «корпоративна соціальна відповідальність» вперше почав використовуватися у 50-х роках XX ст. Поява терміну знаменувалася розвитком корпоративної власності та збільшенням впливу великих корпорацій на світовий розвиток. Всесвітнє визнання концепція соціальної відповідальності отримала у 2000 році у межах Глобального договору ООН.

Проаналізувавши різні підходи до трактування поняття «корпоративна соціальна відповідальність», можна стверджувати, що це вільний вибір кожної компанії на користь обов'язків підвищувати добробут суспільства, реалізуючи відповідні підходи до ведення бізнесу і виділяючи корпоративні ресурси.

Корпоративна соціальна відповідальність має базуватися на таких принципах: підзвітність, прозорість, етична поведінка, повага до інтересів зацікавлених сторін, повага до верховенства права, повага до міжнародних норм поведінки.

Щоб здійснювати позитивний вплив на операційну діяльність, соціально відповідальна компанія має виконувати такі функції: вчасно сплачувати податки;

нести відповідальність за свої дії перед акціонерами та кредиторами; бути орієнтованим на виробництво екологічної продукції, яка не забруднює навколишнє середовище. Головною умовою соціально відповідального підприємства є виконання всіх зазначених функцій.

Корпоративна соціальна відповідальність на підприємстві має включати у себе такі складові: щасливі співробітники та їх якісна освіта, збереження авторських прав винахідників, забезпечення чистого довкілля та здоров'я нації.

Для впровадження корпоративної соціальної відповідальності у бізнес-стратегію й операційний менеджмент компаній, соціально відповідальний менеджмент має задіяти такі інструменти: створити правила корпоративної та соціально-етичної поведінки співробітників; вводити у виробництво новітні технології, які будуть спрямовані на виробництво екологічно чистої продукції; організовувати співпрацю з організаціями з охорони довкілля; складати відкриту корпоративну звітність. Саме реалізація даних інструментів дозволить ефективно організовувати операційну діяльність підприємства.

На жаль, сьогодні лише невелика частина підприємств України вводить дані інструменти для розвитку своїх підприємств, але з часом у дуже конкурентному середовищі їм доведеться звертатися до корпоративної соціальної відповідальності задля більшого впливу як на споживачів, так і на суспільство в цілому. Зараз у світі корпоративну соціальну відповідальність називають сучасними правилами виробництва товарів та послуг.

Переваги на зовнішній арені й усередині країни, які надає бізнесу реалізація корпоративної соціальної відповідальності:

- зменшення ризиків в управлінні підприємством;
- поліпшення репутації підприємства;
- збільшення обсягу продажів продукції та частки ринку підприємства;
- мотивація співробітників підприємства до покращення виробництва;
- удосконалення операційних процесів та зменшення виробничих витрат;
- лояльність інвесторів та збільшення інвестицій;
- поліпшення фінансових і економічних показників діяльності.

У світі корпоративна соціальна відповідальність стала запорукою успішної діяльності компаній. Серед соціально відповідальних компаній є такі «гіганти», як «Microsoft», «Google», «Apple», «BMW» та інші.

Зараз представники великих компаній України використовують у своїй діяльності інструменти корпоративної соціальної відповідальності. Представниками таких підприємств є ТОВ СП «Нібулон», ПрАТ «Концерн Хлібпром», ТОВ «Нестле Україна», корпорація «Оболонь» та інші. Метою діяльності даних підприємств є підвищення репутації задля сталої позиції на ринку.

Отже, підприємства, які беруть участі у корпоративній соціальній відповідальності, мають можливість розвитку бізнесу та більше переваг, ніж їх конкуренти. Тому з часом всі підприємства зрозуміють, що умовою успішного ведення бізнесу та операційної діяльності в цілому є саме корпоративна соціальна відповідальність.

Список літератури

1. ISO Survey of Certifications 2010 /International Organization for Standardization [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.iso.org/iso/isosurvey2010.pdf.

2. Лункіна Т. І. Корпоративна соціальна відповідальність бізнесу в Україні: сучасний стан та напрями вдосконалення / Лункіна Т. І., Власюк І. М.,. // Modern Economics. – 2018. – №1. – С. 24–30.

3. Топішко І. І. та Топішко Н. П. та Галецька Т. І. (2017) Соціальна відповідальність підприємства ті її міжнародні стандарти. // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2017 -№ 1 (06). с. 72-76.

4. Управління ефективністю функціонування і розвитку підприємств: монографія/ [Г.О. Швиданенко, І.М. Рєпіна, В.П. Кукоба та ін.]. – К.:КНЕУ, 2016. – 397 с.

Шевченко В. К.
(факультет обліку та податкового менеджменту, ІІ курс)

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ «ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ»

Економічний аналіз є найважливішою складовою економічних наук, що вирішальною мірою визначає достовірність висновків, які робляться відносно стану, перспектив розвитку та ефективності діяльності суб'єктів господарювання різного рівня. Сучасний стан економічного аналізу характеризує його як досить розроблену в теоретичному плані науку.

В сьогоднішніх умовах економічний аналіз стає вагомим інструментом в оптимізації облікової, податкової, інвестиційної, кредитної, маркетингової політики підприємств. Водночас, набутий практичний досвід свідчить про те, що можливості економічного аналізу для вирішення даних проблем повною мірою не реалізуються на багатьох підприємствах. Взагалі можна говорити про те, що аналітична наука перебуває в стані розвитку; вимагають уточнення, доповнення та адаптації до нових умов господарювання розроблені в попередні періоди методики аналізу використання економічного потенціалу підприємств, виробництва продукції, її собівартості, фінансового стану підприємств[2]. Відтак, у сучасних умовах економічного розвитку можливості використання економічного аналізу мають бути розширені та посилені за рахунок удосконалення його методології та методики.

Метою даної публікації є окреслення тенденцій розвитку економічного аналізу та визначення пріоритетних завдань у сучасних умовах.

Слід зазначити, що на сьогодні в цілому суттєво змінюються завдання і функції аналізу, оскільки для забезпечення конкурентоспроможності підприємства необхідно враховувати нерівномірність динаміки розвитку систем, імовірнісний характер процесів, що відбуваються, децентралізацію функцій управління. У зв'язку з цим можна виділити нові завдання і перспективи розвитку економічного аналізу на сучасному етапі. З розвитком ринкових відносин будуть розширятися сфери застосування економічного аналізу. Перш за все, фундаментальні аналітичні дослідження будуть спрямовані на: аналіз і глибоке

вивчення потреб ринку, вимог споживачів щодо конкурентоспроможності продукції; визначення пріоритетних напрямів зовнішньоекономічної діяльності; ефективність інвестицій; вивчення кредитної і конкурентної здатності суб'єктів господарювання всіх організаційно-правових форм власності; аналіз та оцінка стратегії і тактики економічних перетворень; визначення механізмів запобігання кризовим явищам економічних систем різного рівня; аналіз резервів стабілізації економічного зростання, визначення прискореного досягнення поставленої мети [5, с. 69].

Запорукою успіху таких аналітичних досліджень може насамперед стати інформаційне моделювання економічних систем різного рівня, створення достатнього й коректного інформаційного потоку, за яким можна одночасно оцінювати поведінку економічної системи.

Пріоритетними аспектами сучасного економічного аналізу визначають актуальність та ефективність аналітичних досліджень в управлінні, передусім: поточному та стратегічному. Як зазначає І.М.Парасій-Вергуненко, «найважливішою ознакою сучасного економічного аналізу є його орієнтація на стратегічний вектор дослідження внутрішніх економічних процесів на підприємстві з урахуванням впливу зовнішнього середовища»[4, с.332].

Саме інтеграція досягнення тактичних цілей і реалізація стратегічної мети змінює не лише критерії оцінки, а й відносну цінність аналітичної діагностики і пошуку. Висока динамічність змін внутрішнього і зовнішнього економічного середовища передбачає вдосконалення методики й організації оперативного економічного аналізу, спрямованого на забезпечення управління своєчасною дієвою інформацією про зміну економічної ситуації, причини цієї зміни та відхилень від регламентованих параметрів з метою своєчасного напрацювання рішень, які спрямовані на запобігання та усунення негативних процесів і ефективне маневрування виробничими ресурсами та капіталом. В умовах постійної зміни ринкової кон'юнктури до сфери дослідження оперативного аналізу потрапляє постійний моніторинг економічного середовища з метою використання найсприятливіших умов бізнесу, вигідного

маневрування виробничо-фінансовими ресурсами мінімізації неминучих витрат та інше [1].

Отже, щоб відповідати сучасним вимогам, методика економічного аналізу повинна бути наближеною до потреб підприємства, відповідати повсякденним запитам управління, бути надійним економічним інструментом управління підприємством. Таким чином, зазначені тенденції розвитку економічного аналізу передбачають виконання комплексу взаємоузгоджених заходів щодо оптимізації та збагачення його концептуальних положень результатами вітчизняних і західних наукових розробок, адаптованих до українських умов.

Список літератури

1. Вечтомова І.І. Шляхи розвитку економічного аналізу в сучасних умовах/ І.І.Вечтомова //Міжнародний науковий журнал – Вип. 7 – 2016. –с. 185-187.

2. Дерев'янко Ю. М. Удосконалення методичних підходів до аналізу економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства / Ю. М. Дерев'янко, О. А. Лукаш // Механізм регулювання економіки. —2015. – № 4. – С. 104–108.

3. Мішеніна Н. В. Економічний аналіз : навчальний посібник / Н. В. Мішеніна,Г. А. Мішеніна, І. Є. Ярова. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 306 с.

4. Парасій-Вергуненко І.М. Еволюція розвитку економічного аналізу в стратегічно-орієнтованій системі управління / І.М.Парасій-Вергуненко // Фінанси, облік і аудит : зб. наук. праць ; відп. ред. А. М. Мороз. — К. : КНЕУ, 2011. — Вип. 18. — С. 328-335.

5. Петрицька О.С. Економічний аналіз: перспективи розвитку / О.С.Петрицька // Проблеми і перспективи економіки та управління – Вип. 3 – 2015. – с. 67-71.

Шевчук Г.В. (ф-т обліку та податкового менеджменту, V курс)

НЕОБХІДНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ

Однією з найважливіших умов реалізації програми економічного зростання в Україні є розвиток малого бізнесу. А для покращення становища, збільшення прибутковості та підтримання конкурентоспроможності вітчизняного малого бізнесу, необхідним є інформація та незалежна думка щодо достовірності показників фінансової звітності, чого можна досягнути шляхом проведення аудиту на малих підприємствах. Оскільки саме при аудиті досліджуються всі ланки фінансово-господарської діяльності підприємства і висловлюється незалежна думка аудитора про достовірність і якість фінансової звітності. Метою аудиту суб'єктів малого підприємництва є встановлення відповідності методики обліку, яка застосовується на підприємстві, чинному законодавству щодо малого підприємництва, виявлення помилок або відхилень та ступеню їх впливу на достовірність фінансової звітності.

При здійсненні аудиторської перевірки та вивчення середовища суб'єкта господарювання аудитор повинен враховувати певні специфічні характерні для малих підприємств. Сюди необхідно віднести:

1) недосконалість і суперечливість нормативно-правової бази, що регулює фінансово-господарську діяльність та бухгалтерський облік малих підприємств;

2) відсутність єдиної методологічної бази з бухгалтерського обліку для всіх підприємств малого бізнесу;

3) невідповідність бухгалтерського та податкового обліку на підприємствах малого бізнесу;

4) обмеження і відсутність розподілу повноважень працівників, відповідальних за ведення обліку і підготовки звітності;

5) переважний вплив власника або одноосібного керівника на всі сторони діяльності економічного суб'єкта;

6) обмежена кількість джерел доходу;

7) спрощена система ведення бухгалтерського обліку тощо.

Під час аудиту малих підприємств аудитор повинен звернути увагу на такі джерела ризиків: нерегулярне проведення облікових записів; керівництво може вважати, що окрім аудиту може бути також проведене відновлення обліку; недостатнє розділення повноважень і відповідальності на малому підприємстві; поєднання співробітниками функцій по веденню бухгалтерського обліку і розпорядженню активами, що може сприяти розкраданням; велика кількість розрахунків за готівку, що також збільшує можливість розкрадань; введення невідповідних і непогоджених даних у комп'ютер.

Однією з особливостей аудиту малого підприємства є те, що аудит може виконуватися зовсім невеликою групою аудиторів, оскільки малий розмір групи спрощує координацію й обмін інформацією між її членами, що зазначено в МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності» [2]. Перевагою є й те, що визначення загальної стратегії аудиту малого підприємства не є складним або трудомістким завданням.

Аудит звітності малих підприємств характеризується підвищеним ступенем ризику для аудитора через ряд об’єктивних причин. Однією з яких є відсутність чи недосконалість системи внутрішнього контролю, оскільки домінування однієї особи в управлінні може призвести до нехтування заходами контролю управлінським персоналом [2]. А відсутність контролю унеможливлює отримання достатніх та прийнятних аудиторських доказів. Також у малих підприємствах часто не передбачено процесів оцінки та огляду фінансових результатів, у зв’язку з цим може мати місце підвищений ризик того, що викривлення не будуть виявлені й виправлені.

Відповідно до МСА 520 «Аналітичні процедури» аналітичні процедури на стадії планування аудиту фінансової звітності суб’єкта малого бізнесу можуть обмежуватися за характером і обсягом у зв’язку з обмеженими строками обробки даних про господарські операції і відсутністю надійної фінансової інформації на момент планування [2].

У МСА 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища» зазначено, що деякі малі підприємства можуть не мати проміжної або місячної фінансової інформації, яка може використовуватися для аналітичних процедур, тому аудитор може в якості альтернативного варіанту провести коротку перевірку Головної книги або інших наданих бухгалтерських записів.

Суб'єкти малого бізнесу здійснюють свою діяльність в обмеженій кількості напрямів, що сприяє аудитору краще розібратися в специфіці діяльності суб'єкта й відобразити її в документах, а сукупність даних бухгалтерського обліку часто буває незначною, тому її легше проаналізувати.

Отже, сектор малого бізнесу є необхідним елементом будь-якої розвиненої господарської системи, без якої економіка та суспільство не можуть нормально функціонувати та розвиватись. Тому можна зробити висновок, що необхідність аудиту зумовлена ще й такими чинниками, як: особливості ведення бухгалтерського обліку та внутрішнього контролю; формування вимог, які слід виконувати при плануванні аудиту; особливості вивчення аудиторами поставлених замовником завдань аудиту.

А задля полегшення умов проведення аудиту малих підприємств, необхідно всю інформацію стосовно аудиту фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва з кожного МСА, в яких міститься параграф про аудит.

Список використаних джерел

1. Господарський кодекс України: за станом на 16 січня 2003 р. 436-IV зі змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua.

2. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.apu.com.ua.

Шеремет О.

РОЛЬ ІННОВАЦІЙНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА У РОЗБУДОВІ МОДЕЛІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ

В сучасних умовах поширення глобалізаційних процесів та загострення конкуренції особливого значення набуває стимулювання та підтримка розвитку підприємництва, як визначального фактору соціально-економічного розвитку країни. А відтак для забезпечення конкурентних переваг суб'єктів господарювання, економічного піднесення країни та підтримки її розвитку актуальним стає питання забезпечення інноваційної спрямованості підприємництва.

Метою даного дослідження є обґрунтування необхідності розвитку інноваційного підприємництва як визначального фактору інноваційного розвитку економіки України.

На сьогодні розвиток інноваційного підприємництва в Україні стримують низка чинників, таких як: недосконалість законодавства, несприятливий інвестиційний клімат, зменшення місткості вітчизняного ринку, асиметричність інформації, стан економіки тощо. Тому великої ролі набуває аналіз стану розвитку інноваційного підприємництва в світі та Україні.

Інноваційне підприємництво являє собою економічну діяльність, яка спрямована на створення та управління інноваційним підприємством з метою розробки, впровадження і комерційного використання різного роду інновацій [5].

Ядром структурних змін як промислово розвинених країн, так і країн, що швидко розвиваються, є державна інноваційна стратегія та активна науково-технічна політика підприємств і регіонів, орієнтована на сприяння розвитку сучасних технологій.

На сьогодні, здійснення та впровадження інновацій здійснюється переважно у сфері малого бізнесу. Так, згідно з даними Національного наукового фонду США, фірми з кількістю працівників до 500 чоловік з розрахунку на 1 дол. США вкладений в науково–дослідну діяльність дали в 24 рази більше нововведень, ніж великі підприємства (понад 10 000 працівників).

Дослідження інноваційної активності підприємницьких структур за розмірами свідчить про вагому роль великих і значно меншу малих та середніх підприємств у формуванні інноваційної економіки в Україні.

Варто також зазначити, що у розвинених країнах частка секторів економіки з інтенсивним використанням інтелектуального капіталу на сьогодні становить понад 50 % [7].

У міжнародному рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business 2018, який складається Світовим банком, Україна зайняла 76 місце - між Бутаном і Киргизстаном. Незважаючи на те, що країна піднялася на 4 рядки з 80 місця, за більшістю індикаторів Doing Business Україна втратила позиції [1].

За результатами офіційних опитувань респондентів було визначено, що найсуттєвішими чинниками, які перешкоджають здійсненню інноваційної діяльності є: нестача власних коштів (80,1% обстежених підприємств), великі витрати на нововведення (55,5%), недостатня фінансова підтримка держави (53,7%), тривалий термін окупності нововведень (38,7%), високий економічний ризик (41%) [8].

Так, за даними Державної служби статистики Україні, протягом 2000 – 2016 років, фінансування інноваційної діяльності здійснювалось за рахунок власних коштів підприємств – 79,6% (у 2000 році) та 94,9% (у 2016 році). Обсяги іноземних інвестицій до 2009 року були незначними (2 – 9 % від загальної суми), протягом двох наступних років зросли вже до 30%, проте починаючи з 2014 року відбулося різке скорочення – з 1253,2 млн. грн до 23,4 млн. грн (2016 р.) [3].

До основних проблем розвитку інноваційного підприємництва в Україні слід віднести: структурну деформованість економіки; відсутність попиту на високотехнологічну вітчизняну продукцію як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках; відсутність законодавчого механізму ефективного захисту інтелектуальної власності; незадовільний стан виробничих потужностей більшості галузей [4].

За результатами проведеного аналізу було визначено, що світова інноваційна політика спрямована на створення сприятливого клімату для інноваційних процесів і є сполучною ланкою між сферою науково-технічної діяльності та виробництвом.

Так, у Канаді урядом була ініційована Програма сприяння промисловим дослідженням IRAP (Industrial Research Assistance Program), у межах якої реалізувалася стратегія зі стимулювання канадських малих підприємств [2].

У Швеції підтримка інноваційних підприємств здійснюється через Шведський Фонд промислового розвитку IDF (Industrial Development Fund), який здійснює кредитування та прямі інвестиції в підприємства, продукція яких належить до пріоритетних сфер інноваційного розвитку [6].

Враховуючи вище значене, основними шляхами розвитку інноваційного підприємництва в Україні є: створення сприятливих умов для розвитку малого підприємництва; стимулювання інвестиційної та інноваційної активності суб'єктів малого та середнього підприємництва; забезпечення розвитку суб'єктів малого та середнього підприємництва з метою формування конкурентного середовища й підвищення рівня їх конкурентоспроможності; сприяння провадженню суб'єктами малого та середнього підприємництва діяльності щодо просування результатів їх інтелектуальної діяльності, вироблених товарів як на внутрішніх, так і на зовнішніх ринках.

Проведене дослідження стану інноваційного підприємництва в Україні та світі, підтверджує його важливу роль у розбудові моделі інноваційного розвитку економіки. Реалізація запропонованих шляхів стимулювання інноваційного підприємництва в Україні є можливою лише за умови активної та зваженої політики держави.

ЛІТЕРАТУРА

1. Doing Business 2018 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.doingbusiness.org/reports/global-reports/doing-business-2018

2. Industrial Research Assistance Program [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.nrc-cnrc.gc.ca/eng/irap/index.html

3. Джерела фінансування інноваційної діяльності/ Офіційний сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/

4. Жаліло Я. А. Матеріали круглого столу «Розвиток ринку високих технологій в Україні» // Економіка і прогнозування. – 2015. — № 3. – С. 7—73. – С. 27.

5. Зянько В. В. Інноваційне підприємництво: сутність, механізми і форми розвитку. Монографія. – Вінниця: УНІВЕРСУМ – Вінниця, 2008. – 397 с.

6. Нежиборець В. Інноваційне підприємництво як складова економічного зростання/ В. Нежиборець// Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2016. – №1. – С. 63 – 71

7. Паладій М. Інноваційний шлях розвитку українського суспільства потребує нової економічної стратегії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://patent.km.ua/ukr/articles/i385.

8. Самолюк Н.М. Інноваційне підприємництво: стан та перспективи розвитку в Україні/Н.М. Самолюк// Вісник Національного університету водного господарства та природокористування. – 2016. – №1. – С. 135 – 142

Шеремет А. О.,
(ф-т маркетингу, III курс),
Sheremet Albina

NEW MODELS OF INNOVATIONS IN UKRAINE
НОВІ ІННОВАЦІЙНІ МОДЕЛІ В УКРАЇНІ

Exploring the core of an innovative economic model, at first, we must consider the concept of innovation. Innovation - the advantageous use and implementation of new scientific ideas, in commercial terms.

Innovation is the most risky type of development. Nobody knows which research will be successful in the market. Therefore, about 40-60% of capital spent in preparation and 10-25% - in the sales organization. Least of all funds spent on the search of the

innovation (about 1%). Search of innovation idea may take an unspecified amount of time. Research process lasts 2-3 years, and the development process - about 2 years. But such steps as preparation for production, production and marketing - only 1 year. However, not all country development is so fast. For example, in countries with developed industry innovation cycle lasts 5-6 years, the other from 8-25 years. [2]

After determining the way of development it is necessary to define the model of innovation. There are many models that are used in other countries: full model of innovation cycle (used by the USA), model of innovation policy major European countries (the UK, Germany, Italy, France), model innovation policy in Sweden and the Netherlands, model of Asian innovation policy (Japan). But there are two basic models of innovation which are used in Ukraine.

The first — model of innovation chain. The model of innovation chain is based on several steps. The first is fundamental research, the second – applied research, the third — experienced production and development, next – preparation for production, then production and the last – sale. This model shows that all parts of the innovation process exist separately, but members of the scientific stage should receive and analyze information from other stages. In general, the development of innovation of used model should be as following: new scientific knowledge, technological development, production and economic growth. The advantage of this model is its simplicity. On the other side that it does not provide comprehensive communication links between certain lack of feedback and does not take into account the influence of external factors.[1]

Cybernetic model is the second basic model of the innovation process. It is already more advanced and provides a continuous flow of information between links of the process. Innovation over this model is cycle due to the fact that some discovery leads to the emergence of new products and new research is "feedback." So in this meaning the model is successful. In this model next elements are cycling: we start from the engineering and pilot production and then move to the production, after that we move to marketing and sale and at the end we move to research.[1]

In this model system is divided into subsystems which have a close relationship. And thanks to this research, production and sales analyzes, generate and share

information that is not provided in the innovation chain. This is necessary condition for innovation. Although the success of the process depends on the purpose, but only adjusted work of innovation system will provide benefit. The effectiveness of this range depends on the management think tank. General goal - is to achieve uninterrupted circulation of information resources and technologies in a circle and smooth functioning of cycle. The disadvantage of this model is that it does not take into account the impact of external factors. [1]

Ukraine belongs to the group of countries with very low rate of highly technological products in export (5%) while the average world's rate is 21% (Philippines — 65%, Ireland — 41%, USA — 32%). [3]

The Interfax wrote on 7th of April 2017 that Ukraine has launched a platform for the development of defense innovations, created on the basis of Israel's experience, the press service of Ukroboronprom state informed. [4]

Problems of innovative development in Ukraine

• disconnection between research and business

• low support of commercialization

• necessity to create an enabling environment for development of research and business

Features of an innovative enterprise in Ukraine

• most of novations are focused on science and technology as on the goal in itself but not the basis for capitalization

• most of novations are not ready for venture mechanism – there is no profound market analysis, business strategy or model, plan and budget of measures

• lack of qualified caliber workers at innovative enterprises.

Analysis of innovative development in Ukraine.

• Creation of favourable market conditions for implementation of innovations in production activity and people's life;

• Gradual increase in budget financing for needs of scientific-technical development;

• Formation of potential factors for increase in demand for innovative products in domestic economy;

• Rise of competition at home and foreign markets making enterprises to understand the importance of innovative production redirection;

• Activation of Ukrainian manufacturers' participation in competition at outer markets that advance additional rigid demands on their innovative adequacy;

• Increase in Ukrainian scientists' orders from foreigners for research activity, including the USA and the EU countries. It confirms fundamental science potential is not lost.

To sum up, it can be noted that, all of the innovative economic models that exist and operating in Ukraine, namely: model of innovation chain and cybernetic model, the most effective result will be if we combine advantages of named models. In this case we will get ideal innovative way of development.

References

1. Мілевська Т. С. «Моделі інноваційного розвитку економіки», - Харків, 2012

2. Прахалад К.К., Кришнан М. С. «Пространство бизнес-инноваций. Создание ценности совместно с потребителем», 2012

3. Тимченко О. І. «Формування конкурентоспроможності малих підприємств…», Київ, 2013

4. «Ukraine launches platform to develop innovations in defense sector», Interfax-Ukraine, Ukraine news agency, 2017 http://en.interfax.com.ua/news/economic/414550.html

Шинкарьов Ю.В., (ф-т фінансів, IV курс)

МЕТОДИ ПРОТИДІЇ ЗАГРОЗАМ ВАЛЮТНІЙ БЕЗПЕЦІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

На сучасному етапі розвитку банківського сектору України актуалізується питання організації ефективної системи валютної безпеки в банках. У першу

чергу це пов'язано із затвердженням Радою Національного банку України основних засад грошово-кредитної політики на 2018 рік та середньострокову перспективу. Відомо, що валютно-курсова політика НБУ не буде спрямована на підтримання певного рівня курсу національної валюти [1]. Валютні інтервенції будуть здійснюватись лише для згладжування найбільш критичних дисбалансів попиту і пропозиції. Це означає, що комерційні банки не повинні покладатись на регулятора і мають самостійно протидіяти загрозам, які безумовно виникнуть в умовах волатильного валютного ринку.

Перш ніж приступати безпосередньо до розгляду сучасних методів протидії валютним загрозам необхідно визначитись із ключовою категорією даної наукової тематики. Слід зазначити, що у науковій літературі наразі немає повного та конкретного визначення поняття «валютна безпека банку». Проте, орієнтуючись на роботи науковців з питань загальної економічної безпеки сформуємо визначення даного терміну. Під валютною безпекою комерційного банку розуміютьстан оптимального співвідношення (за строками і сумами) заявок і зобов'язань банку в іноземній валюті[2, с. 288]. Тобто, задля досягнення стану валютної безпеки банку необхідно володіти достатнім рівнем ресурсів, щоб виконати свої валютні зобов'язання у повному обсязі.

У науковій літературі виділяють такі методи протидії загрозам валютній безпеці [3, с. 43]:

- структурне балансування за обсягами та строками;
- конверсійні операції;
- випередження та відставання;
- форфейтинг;
- хеджування валютного ризику.

Сутність структурного балансування за обсягами та строками полягає в узгодженні обсягу та строку активних і пасивних операцій за всіма іноземними валютами, котрими оперує банк. Застосування цього методу зазвичай допомагає банкам попередньо себе убезпечити від потенційних валютних ризиків.

Метод конверсійних операцій ґрунтується на регулюванні банком своєї валютної позиції відповідно до кожної валюти. Банківська установа може встановлювати ліміти своєї валютної позиції за кожною інвалютою та у випадку перевищення лімітів коригувати валютну позицію шляхом проведення обмінних (конверсійних) операцій.Даний процес відбувається таким чином аби максимально знизити сукупні ризики. Недоліком цього методу є те, що він недієвий за серйозного обвалу курсу національної валюти, коли уникнути загроз звичайним переходом із однієї валюти в іншу неможливо.

Метод випередження та відставання полягає у достроковому погашенні чи затриманні банком своїх валютних зобов'язань задля уникнення серйозних збитків від курсових різниць. Тобто, банк може затримати проведення валютної транзакції на деякий час з метою вичікування оптимального курсу конвертації для себе та клієнта. Однак, використання такого методу актуальне лише в разі серйозних кризових ситуацій, оскільки затримка будь-яких платежів банку безумовно шкодить його загальному іміджу.

Застосування форфейтингу як методу зниження валютного ризику полягає в обміні права вимоги заборгованості в іноземній валюті на термінову виплату власнику цінного папера певної суми коштів. Тобто, банк по суті викуповує в певної особи потенційні права на отримання інвалюти, збільшуючи (чи змінюючи структурно) тим самим свою валютну позицію. Недоліком цього методу є те, що навіть якщо банку вдалося знизити свій валютний ризик від проведення форфейтингової операції, цілком можливо, що в результаті він набуде інших ризиків, таких як, наприклад, неплатоспроможність емітента отриманих цінних паперів.

Хеджування валютного ризику є по суті цілою групою різних методів, які подібні один до одного за своєю методикою. Хеджування зазвичай передбачає укладання банком додаткових строкових угод, таких як форвардні контракти, своп-контракти, валютні опціони тощо. Головна ідея полягає в отриманні прибутку (чи страхуванні від збитку) від курсових різниць, оскільки сторони угоди зобов'язуються здійснити певну визначену валютну операцію в

майбутньому. Слід зазначити, що практика застосування такого методу не набула в Україні широкої популярності через мало розвинутий фондовий ринок.

Підсумовуючи зазначимо, що не існує єдиного та універсального методу, котрий би допоміг банку уникнути всіх загроз його валютній безпеці. Тож, банкам необхідно постійно займатися моніторингом зовнішньої ситуації та структури своїх валютних пасивів і активів задля своєчасного реагування на загрози. Як показав досвід банківської кризи України 2014-2015 років, здатність банків самостійно регулювати свої валютні ризики часто визначає стабільність їх функціонування у довгостроковому періоді.

Список літератури

1. Основні засади грошово-кредитної політики на 2018 рік та середньострокову перспективу.[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=55564681.

2. Васильчак С. В., Моцьо Р.Ю. Економічна безпека банків та методт її забезпечення/ С. В. Васильчак, Р. Ю. Моцьо. // Вісник НЛТУ. – 2009. – С. 287–293.

3. Ларіонова К. Л., Романовська В.М. Механізм управліннявалютним ризикомбанку / К. Л. Ларіонова, В. М. Романовська. // Журнал "Фінансовий простір". – 2015. – С. 40–45.

Шипова Є.К.,
(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, І курс)

ЛАБОРАТОРІЇ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ

В зв’язку з розвитком комп’ютерної техніки, останнім часом широкого поширення набули лабораторії віртуальної реальності, які застосовуються вищими навчальними закладами для вивчення спеціалізованих курсів (дисциплін) стаціонарними, заочними та дистанційними формами навчання.

За визначенням В. В. Трухіна, віртуальна лабораторія являє собою програмно-апаратний комплекс, що дозволяє проводити досліди без безпосереднього контакту з реальною установкою або при повній відсутності такої. За твердженням автора, в першу чергу маємо справу з так званої лабораторної установкою з віддаленим доступом, до складу якої входить реальна лабораторія, програмно-апаратне забезпечення для управління установкою і оцифровки отриманих даних, а також засоби комунікації; в іншому випадку - всі процеси моделюються за допомогою інноваційних комп'ютерних технологій.

Отже, за твердженням вчених, лабораторії віртуальної реальності поділяються на два типи програмно-апаратних комплексів:

• лабораторні установки з віддаленим доступом, так звані **дистанційні лабораторії**;

• лабораторії з програмним забезпеченням, що дозволяє моделювати лабораторні досліди - **віртуальні лабораторії**.

Розглянемо, у чому полягають переваги віртуальних лабораторій перед реальними? Згідно з досвідом вітчизняних та зарубіжних аналогів, основними перевагами віртуальних лабораторій є:

• ***Відсутність в придбанні коштовного устаткування та матеріалів***. Через недостатнє фінансування в багатьох лабораторіях встановлено застаріле обладнання, яке може спотворювати результати дослідів і стати джерелом загрози для студентів.

• ***Можливість моделювання таких процесів***, застосування яких принципово неможливо в реальних лабораторіях.

• ***Можливість проникнення в тонкощі процесів і спостереження того, що відбувається в іншому масштабі часу***, що актуально для процесів, які здійснюються за долі секунди або, навпаки, тривають протягом декількох років.

• ***Безпека*** є важливим плюсом використання віртуальних лабораторій у випадках, де виконується робота, наприклад, з високими напругами або хімічними речовинами.

• ***Економія часу і ресурсів*** при дослідження результатів в електронному

форматі. У віртуальній лабораторії дані можуть заноситися в електронну таблицю результатів безпосередньо при виконанні дослідів експериментатором або автоматично. Таким чином, економиться час і значно зменшується відсоток можливих помилок.

• **Можливість використання віртуальної лабораторії в дистанційному навчанні**, коли надається можливість індивідуалізації робочих місць та гнучкої варіації часу.

На сьогоднішній день в навчальному процесі зарубіжних університетів практикуються наступні віртуальні лабораторії:

1. **Віртуальна лабораторія STAR** (Software Tools for Academics and Researchers) - програма з розробки віртуальних лабораторій для досліджень і навчання. Діяльність програми полягає в розробці навчальних і дослідницьких програм із загальної біології, біохімії, генетики, гідрології, в області розподілених обчислень. Більшість додатків реалізовані в java або в html.

2. Віртуальна лабараторія **VirtualLab** - проект по розробці віртуальних лабораторних робіт для студентів з фізики, хімії, біології, екології. Віртуальні лабораторні роботи реалізовані за допомогою технології Flash.

3. **Algodoo** - програма призначена для фізичних 2D симуляцій. Має багатий інструментарій для створення різних об'єктів, механізмів і систем з метою моделювання їх фізичного взаємодії і властивостей.

4. **PhET** - проект розроблений Університетом Колорадо, який включає безліч віртуальних лабораторій, що демонструють різні явища в області фізики, біології, хімії, математики та інших наук.

5. **Wolfram Demonstrations Project** - наочна демонстрація концепцій сучасної науки і техніки. Wolfram претендує на роль єдиної платформи, що дозволяє створити об'єднаний каталог онлайнових інтерактивних лабораторій.

Не відстають у перевагах і проекти **дистанційних лабораторій**, такі як **The Labshare Institute** (LBI) консорціум, створений з ініціативи міністерства освіти, зайнятості та трудових відносин Австралії і включає в себе 5 технічних ВНЗ Австралії. Мета проекту - створення національної мережі дистанційних

лабораторій.

У Києві компанія Crytek на базі TCDC відкриває лабораторію віртуальної реальності VR First, яка надає можливість працювати над створенням VR-продуктів, відкриває перспективи розвитку всесвітньої мережі розробників, в рамках якої вони зможуть взаємодіяти між собою.

Дати оцінку цим віртуальним лабораторіям можуть тільки відповідні фахівці, однак можна стверджувати, що вони відрізняються фундаментальністю, охоплюють широке коло завдань у певній сфері знань, володіють багатим інструментарієм.

Вважаю, що, в майбутньому, буде доречним застосування лабораторій віртуальної реальності у навчальному процесі Київського Національного Економічного Університету імені Вадима Гетьмана для всіх економічних спеціальностей, що дадуть можливість краще набувати досвіду за обраними спеціалізаціями будь - якої форми навчання.

Список літератури

1. Трухин А. В., Об использовании виртуальных лабораторий в образовании - Режим доступу: https://kpfu.ru/docs/F324157708/Virtualnye.laboratorii.pdf
2. Троицкий Д. И., Виртуальные лабораторные работы в инженерном образовании. – Режим доступу: http://www.quality-journal.ru/article/Binder13.pdf

Шишук Н.О.

(ф-т економіки та управління, І курс)

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЩОДО МОРАТОРІЮ НА ПРОДАЖ ЗЕМЛІ В УКРАЇНІ

Згідно зі статтею 14 Конституції України, «Земля є основним національним багатством, що перебуває під особливою охороною держави.

Право власності на землю гарантується. Це право набувається і реалізується громадянами, юридичними особами та державою виключно відповідно до закону.»[1]

Питання щодо доцільності існування мораторію на продаж сільськогосподарських земель в Україні набуло особливої актуальності у зв'язку з прийняттям Верховною Радою України рішення від 7 грудня 2017 року про продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель, уведеної в дію 2002 року.

Зняття мораторію могло б бути корисним з точки зору підвищення інвестиційної привабливості української економіки та приведення її до стандартів ринкової економіки.

Однак, одним із ймовірних наслідків скасування мораторію є тотальне скуповування сільських угідь за безцінь та експлуатаційне використання робочої сили селян на вже скуплених великим бізнесом угіддях. Небезпечною є і потенційна корупційна складова, Крім того, досі невирішеним і неозвученим питанням є проблема доступу та участі іноземців у майнових відносинах на ринку сільськогосподарських земель. Нині законодавством України, а саме статтею 23.5 Земельного кодексу України «землі сільськогосподарського призначення не можуть передаватись у власність іноземцям, особам без громадянства, іноземним юридичним особам та іноземним державам».[2] Світова практика показує, що залучення іноземців на ринок землі може бути ефективним у випадку чітко заданих та сформульованих правил їх участі у ньому.

Суперечливою та дискусійною є екологічна складова. У випадку скасування мораторію без належного доопрацювання існуючих законів, які стосуються охорони навколишнього середовища, може трапитись ситуація, коли землі з родючими українськими чорноземами та іншими природними багатствами будуть експлуатуватись неналежним чином, що призведе до екологічної катастрофи.

Ринок землі існує у практично всіх країнах світу за рідкісними винятками, серед них і наші сусіди та постсоціалістичні країни, як-от Польща, Угорщина, Болгарія, Естонія, Латвія, Литва, Молдова. Ефективно ринок землі працює лише у Польщі, завдяки продуманій державній політиці, яка передбачає надання сільськогосподарських земель у кредит (у тому числі і у держави), наявність профільної освіти у особи, що купує землю, а також досить складну процедуру

купівлі землі для іноземців. Держава відіграє дуже велику роль у ринкових відносинах на ринку землі і одноосібно регулює процес його функціонування.

Ми вважаємо, що найбільш доцільним є зняття мораторію. Проте, для запобігання негативних наслідків скасування мораторію, держава, на нашу думку, повинна супроводити цей процес рядом інших дій, а саме:

- проведенням просвітницької роботи серед населення щодо можливих наслідків зняття мораторію та щодо механізму дії та функціонування ринку землі, акцентуванням на позитивних сторонах зняття мораторію;

- створенням відповідного державного органу, який би займався питаннями регулювання ринку землі, а також би перейняв у власність ще не розпродану землю;

- обмеженням максимальної площі землі на продаж на одну особу, встановленням відповідних норм для фізичних, юридичних осіб, іноземців;

- створенням сприятливих умов кредитування, передусім для осіб з профільною аграрною освітою та досвідом роботи у аграрній сфері при продажу сільськогосподарських земель;

- створенням відповідної нормативно-правової бази, яка б унеможливлювала махінації при продажу землі, як-от скуповування землі через підставних осіб для обходу відповідних норм для іноземців чи нагромадження великих за площею угідь;

- державним регулюванням ціни на землю для підтримки рентабельності сільськогосподарської діяльності;

- усуненням потенційної корупційної складової шляхом введенням прозорих механізмів купівлі-продажу землі;

- чітким визначенням прав та обов’язків фізичних та юридичних осіб, що не є громадянами держави, на ринку землі в Україні з урахуванням суспільної думки та світової практики;

- удосконаленням законодавства у сфері захисту навколишнього середовища з урахуванням нових реалій та наявності нового ринку – ринку землі,

унеможливленням експлуататорського використання українських природних багатств та ресурсів, яке б шкодило екологічній ситуації;

- захистом українського населення від потенційної загрози з боку великого бізнесу, унеможливленням масового скуповування сільськогосподарських земель за безцінь і експлуатації селян як дешевої робочої сили.

- створенням умов для подальшого розвитку ринку землі, переходу його від стадії початкового формування до рівня найкращих західноєвропейських зразків.

Список літератури

1. Конституція України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80.

2. Земельний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14/page2.

Шиян А.С., (ф-т фінансів, IV курс)

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКУ

Об'єктивно категорія «інформаційна безпека» виникла з появоюзасобів інформаційних комунікаційміж людьми, а також з усвідомленням людиною наявності інтересів, яким може бути завдано збитку шляхом дії на засоби інформаційних комунікацій, наявність і розвиток яких забезпечує і задає інформаційний обмін між всіма елементамисоціуму [1].

Інформаційна безпека – стан захищеності життєво важливих інтересів людини, суспільства і держави, при якому запобігається нанесення шкоди через: неповноту, невчасність та невірогідність інформації, що використовується; негативний інформаційний вплив; негативні наслідки застосування інформаційних технологій; несанкціоноване поширення, використання, порушення цілісності, конфіденційності та доступності інформації [2].

Виокремлюють три рівнязабезпеченняінформаційноїбезпеки:

- рівень особи(формування раціонального, критичного мислення на основі принципів свободи вибору);
- суспільний рівень(формування якісного інформаційно-аналітичного простору, плюралізм, багатоканальність отримання інформації, незалежні потужні ЗМІ, які належать вітчизняним власникам);
- державний рівень(інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності державних органів, інформаційне забезпечення внутрішньої і зовнішньої політики на міждержавному рівні, система захисту інформації з обмеженим доступом, протидія правопорушенням в інформаційній сфері, комп'ютерним злочинам) [3].

Принципи забезпечення інформаційної безпеки:

- свобода збирання, зберігання, використання та поширенняінформації;
- достовірність, повнота та неупередженістьінформації;
- обмеження доступу до інформаціївиключно на підставі закону;
- гармонізаціяособистих, суспільних і державнихінтересів;
- запобіганняправопорушенням в інформаційнійсфері;
- економічнадоцільність;
- гармонізаціяукраїнськогозаконодавства в інформаційнійсфері з міжнародним;
- пріоритетністьнаціональноїінформаційноїпродукції.

Рівні проявуінформаційноїбезпеки у самому процесіїїзабезпечення:

- нормативно-правововий — закони, нормативно-правовіактитощо;
- адміністративний — діїзагального характеру, яківживаються органами державного управління;
- процедурний — конкретні процедури забезпечення інформаційної безпеки;
- програмно-технічний — конкретні технічні заходи забезпечення інформаційної безпеки [3].

Дії, які можуть завдати шкоди інформаційній безпеці банку, можна розділити на декілька категорій:

- Дії, що здійснюють авторизованікористувачі (цілеспрямована крадіжка або знищення даних на робочій станції або сервері; пошкодження даних користувачів в результаті необережних дій);
- «Електронні» методи впливу, здійснюютьхакери – це люди, які займаються комп'ютерними злочинами якпрофесійно, так і просто з цікавості (несанкціоноване проникнення в комп'ютерні мережі; DOS-атаки).
- Комп'ютернівіруси. Проникнення вірусу на вузли корпоративної мережі може призвести до порушення їх функціонування, втрат робочого часу, втрати даних, втрату особистих даних і навіть прямим розкраданням фінансових коштів.
- Спам. Електроннапоштаостаннім часом стала головним каналом поширенняшкідливихпрограм; разом зі спамом нерідко видаляєтьсяважливакореспонденція; небезпекавтратикореспонденції особливо зростає при використаннічорнихсписків RBL та інших «грубих» методівфільтрації спаму.
- «Природні» загрози (неправильне зберігання, крадіжка комп'ютерів і носіїв, форс-мажорні обставини тощо) [5].

На сьогодні особливо актуальним євідсутність єдиного підходу до формування системи інформаційної безпеки вимагає розробку основних вимог до такої системи та її формування, враховуючи специфічні риси діяльності банківських установ.

Список літератури

1. Галатенко, В.А.Основиінформаційноїбезпеки. Інтернет-університетінформаційнихтехнологій. [Електронний ресурс] // Режим доступу: ttp://window.edu.ru/catalog/pdf2txt/775/77775/58783?p_page=37

2. Інформаційна безпека [Електронний ресурс] // Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/

3. Закон України «Про основи національної безпеки України» від 19 червня 2003 року № 964-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 39. – ст. 351.

4. Термінологічний словник з питаньтехнічногозахистуінформації /за ред. Проф. В.О. Хорошка – 3-є видання. – К.: ПоліграфКолсалтинг, 2003 – 268 с.

5. Категоріїінформаційної безпеки [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://pidruchniki.com/

Шостак А.О., (ф-т обліку та податкового менеджменту, ІІІ курс)

ПОДАТКОВИЙ АНАЛІЗ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ОПОДАТКУВАННЯМ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах функціонування будь-якого підприємства одним з найважливіших питань є формування ефективної податкової політики. Оскільки результати господарської діяльності будь-якого підприємства безпосередньо залежать від обраної системи оподаткування, виникла необхідність появи і впровадження податкового аналізу.

Податковий аналіз слід розглядати як складову частину фінансово-економічного аналізу діяльності підприємства. Податковий аналіз на мікрорівні є сформованою підприємством системою різних методів і прийомів, що характеризують процес реалізації його податкової політики. Такими характеристиками є: загальна структура оподаткування; рівень оподаткування за окремим видом податку, а також за сукупністю податків в цілому; аналіз показників оподаткування за поточний та майбутні періоди; аналіз заборгованості підприємства з податків і зборів; аналіз структури податкової заборгованості; аналіз впливу податкового навантаження на фінансові результати підприємства [1].

Податковий аналіз на підприємствах України найчастіше здійснюється в таких напрямах: у рамках аналізу використання прибутку підприємства – аналіз оподаткування прибутку й аналіз податку на прибуток; при аналізі фінансово-господарської діяльності – аналіз нарахування інших податків і платежів, аналіз

сплати платежів до бюджету; на стадії планування податкових платежів – визначення загальної суми запланованих податкових платежів [2].

Податковий аналіз зазвичай розглядають як складову частину податкового планування. Тим не менш, припускаємо, що система податкового планування і прогнозування складається з трьох самостійних елементів, тісно пов'язаних і залежних один від одного: 1) податковий аналіз; 2) податкове планування; 3) податкове прогнозування. Податковий аналіз, в даному випадку, розглядається як окремий елемент системи, який грає найважливішу роль в підготовці необхідної інформації для наступних етапів, податкового планування та податкового прогнозування.

Система податкового прогнозування і планування на мікрорівні дозволяє не тільки оцінити суму податкових витрат, що підлягають сплаті в поточному і майбутніх періодах, але і також оцінити реальні перспективи розвитку підприємства в майбутньому. Але прийняття успішного рішення неможливо без урахування результатів проведеного податкового аналізу.

Податкове планування і прогнозування визначають плановані суми податкових витрат і, зрештою, сприяють оптимізації податкових витрат підприємства в подальшому. Також на етапі планування прораховуються всі можливі наслідки з урахуванням ризиків, що виникають надалі. Необхідно відзначити, що на рівні підприємств етапи планування і прогнозування здійснюються практично одночасно. Таким чином, податковий аналіз необхідно розглядати як самостійний елемент системи податкового прогнозування та планування. Правильно проведений аналіз дає можливість глибоко вивчити взаємозв’язки та взаємозалежності між окремими елементами процесів фінансово-господарської діяльності й податковими параметрами. Виходячи із результатів здійсненого аналізу розробляються плани податкових платежів та заходи щодо оптимізації оподаткування.

Список літератури:

1. Лєгостаєва О.О. Податковий аналіз як складова оптимізації податкової політики підприємства / О.О.Лєгостаєва, Н. М. Лисьонкова // Вісник економіки транспорту і промисловості. - 2016. - № 55. - С.50-58.

2. Ткачик Л.П. Особливості здійснення податкового аналізу на підприємстві / Л.П. Ткачик // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - 2011. - Вип. 7(2). – С.363-370.

Шпак А.О., (ф-т економіки та управління, III курс)

ПРИНЦИПИ ПРОФЕСІЙНОЇ ЕТИКИ І ПОВЕДІНКИ БУХГАЛТЕРА ТА ПРОБЛЕМИ ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ

Зауваживши домінуючу позицію інтересів громадськості, необхідно виділити, що професійному бухгалтеру просто необхідно слідувати етичним нормам та вимогам. Дані вимоги прописані у Кодексі етики професійних бухгалтерів (КЕПБ), а затвердженим текстом цього кодексу вважається текст, опублікований англійською мовою Міжнародною федерацією бухгалтерів. Саме цей кодекс і акцентує увагу на тому, що професійний бухгалтер повинен приймати відповідальність перед суспільством, дотримуючись прийнятих норм етичної поведінки, які визначають концептуальну основу дотримання фундаментальних принципів професійної етики бухгалтера. Фірми та організації, які входять до МФБ не можуть застосовувати менш жорстку стандарти, ніж ті, що прописані в КЕПБ [2].

Розглянемо зміст фундаментальних принципів професійної етики та поведінки бухгалтера згідно з КЕПБ [2]:

1. Чесність. Цей принцип зобов’язує бухгалтерів до відвертості та чесності в своїх ділових та професійних стосунках. За умови, якщо бухгалтер вважає, що інформація, з якою він працює є необміркованою, зміст її містить неправдиву інформацію, або ж викривляє її, він не повинен мати відношення до такої інформації.

2. Об’єктивність. Принцип має на меті уникнення стосунків, які можуть викликати упереджене ставлення, або неналежним чином вплинути на професійне судження бухгалтера. Бухгалтер повинен виконувати свою роботу таким чином, щоб не давати підстав для сумнівів у його професійному судженні.

3. Прийняття відповідальності. Бухгалтеру повинен бути відповідальним перед особами, які покладаються на його чесність і об’єктивність. До цих людей відносяться не тільки роботодавці та клієнти, а також інвестори, кредитори та інші.

4. Професійна компетентність та належна ретельність. Керуючись цим принципом, професійні бухгалтери повинні підтримувати свої професійні знання на належному рівні, для того, щоб надавати свої професійні послуги і бути компетентними у їх виконанні. Також, професійні бухгалтери повинні діяти відповідно професійних та належних технічних стандартів. Інакше кажучи, професійні бухгалтери не повинні вдавати, що володіють експертними знаннями або досвідом, яким насправді не володіють.

5. Технічні стандарти. Головна мета цього принципу – це утримання від дій, які можуть дискредитувати професію, а отже, здійснювати власну діяльність бухгалтеру необхідно відповідно до законів та нормативних актів.

6. Конфіденційність. Згідно з цим принципом, професійний бухгалтер зобов’язаний утримуватися від використання на власну користь, чи на користь третіх осіб конфіденційної інформації, яка була отримана під час ділової активності. Важливо зазначити, що дотримання принципу конфіденційності повинно мати місце і в соціальному середовищі бухгалтера, а термін дії цього принципу не обмежений у часі і продовжує діяти навіть після закінчення професійних стосунків між бухгалтером та роботодавцем, або клієнтом.

7. Професійна поведінка. Професійний бухгалтер будучи чесним та правдивим, повинен справедливо оцінювати свої можливості та не перебільшувати їх. Рекламуючи себе не відповідно до професійних послуг, які він може надати, власної кваліфікації або досвіду, він, таким чином, може негативно

вплинути на репутацію професії в цілому. Ті самі наслідки може мати зневажливі відгуки про роботу інших професійних бухгалтерів та некоректні порівняння.

8. Рівень якості послуг. Бухгалтер зацікавлений у освідомленні клієнта про виконання його послуг на найвищому рівні якості і виконанні етичних вимог, які безпосередньо забезпечують відповідний рівень цих послуг.

9. Розв'язання етичних конфліктів. Даний принцип є логічним продовженням попереднього, адже професійний бухгалтер якщо не може попередити етичний конфлікт, повинен запобігти всіх можливих заходів для його усунення.

Втім виникають ситуації, коли дії професійного бухгалтера носять опортуністичний характер. Опортуністична поведінка – це виконання певних дій, спрямованих на досягнення власних цілей. Головне питання опортуніста: «Яка моя вигода від цього?» [1]. Тепер, уявіть собі бухгалтера, який своєю поведінкою підриває судження роботодавця, або клієнта про його професійну кваліфікацію, або ж бухгалтера, який навмисно викривляє інформацію у звітності. Таким чином, існують певні принципи, слідуючи яким, професійний бухгалтер залишається конкурентоспроможним на ринку і діє в суспільних інтересах.

Основними проблемами дотримання принципів професійної етики бухгалтера в Україні є: не відображення у висновках помилок, які бухгалтер виявив при перевірці, що стосується принципів чесності та об'єктивності, а також порушення технічних стандартів, внаслідок недотримання зазначених принципів; допущення неформальних відносин з клієнтами та роботодавцями – принцип професійної поведінки; щодо принципу компетентності, то тут проблемою виступає недостатня кількість знань та досвіду, якими володіє бухгалтер і, як наслідок, підірваний престиж професії та фінансові втрати; до таких самих наслідків веде порушення принципу конфіденційності, а також можливе притягнення до відповідальності [3].

Таким чином, основними проблемами реалізації фундаментальних принципів в Україні виступає людський фактор, адже найчастіше порушуються саме принципи чесності та об'єктивності, що у свою чергу призводить до нехтування

іншими принципами та до негативних наслідків для престижу професії бухгалтера в цілому.

Список літератури

1. Хомяков В.І. Менеджмент підприємства/ В.І. Хомяков. - Київ: Кондор, 2009. - 434 с.
2. The International Ethics Standards Board for Accountants® (IESBA®) [Electronic resource]. – Mode of access: http://www.ethicsboard.org/
3. Бондар В.П. Принципи професійної етики аудитора України та проблеми їх реалізації / Бондар В.П. // ВІСНИК ЖДТУ. – 2008. – №2. – С. 13–21.
4. Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика/ В. Бралатан, Л. Гуцаленко, Н. Здирко. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 252 с.
5. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2006 року / Пер. з англ. мови О.В. Селезньов, О.Л. Ольховікова, О.В. Гик, Т.Ц. Шарашидзе, Л.Й. Юрківська, С.О. Куліков. – К.: ТОВ «ІАМЦ АУ «СТАТУС», 2006. – 1152 с.
6. Ямборко Г.А. Професійне забезпечення розвитку обліку: етика і мораль бухгалтера [Електронний ресурс] / Г.А. Ямборко // Облік і фінанси АПК – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://magazine.faaf.org.ua/profesiyne-zabezpechennya-rozvitku-obliku-etika-i-moral-buhgaltera.html.
7. Савченко В.М. Проблеми формування та дотримання норм професійної етики бухгалтера / Савченко В.М., Кононенко Л.В., Бегун А.П,. // Економічні науки. – 2011. – №20. – С. 350–354.

Шпак А.О., (ф-т економіки та управління, ІІІ курс)

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЙОГО ЗАСТОСУВАННЯ У ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ПІДПРИЄМСТВА

«Якщо темпи зовнішніх змін в компанії швидші, ніж темпи внутрішніх змін, то кінець її дуже близький» – Джек Велч, генеральний директор General Electric [1]. За даними дослідження Teradata, 80% компаній інвестують у розвиток

штучного інтелекту [2], а згідно даних Gartner, до 2020 року штучний інтелект буде присутній у всіх нових програмних продуктах та послугах [3].

Найбільш обговорюваним проривом у застосуванні штучного інтелекту є персоналізація. 9 із 10 статей повідомляють про застосування штучного інтелекту у роботі з клієнтами. Безперервне машинне навчання дозволяє поновлювати постійно змінювану інформацію про споживачів, прискорює процес обробки даних, оцінює вік, стать та навіть рівень доходів клієнтів аналізуючи їх дані у соціальних мережах. Аналізуючи фотографії клієнтів, штучний інтелект надає інформацію про те, чим займається людина, яка сфера її інтересів та вподобань і вже на основі отриманої інформації пропонувати відповідний товар або послугу. Наприклад, Google займається аналізом пошукових запитів споживачів і відповідно до цього вирішує яку саме рекламу необхідно показати, щоб вона відповідала смакам та вподобанням споживачів.

Royal Bank of Scotland (RBS) в 2017 році запустили чатбота Luvo, який відповідає на питання клієнтів онлайн, а також допомагає із вирішенням таких проблем як забутий пароль чи загублена кредитна картка. По мірі того, як чатбот Luvo на штучному інтелекті продовжує навчатися понаднормово, RBS зможе розширити його функціональні можливості до більш складних сфер, таких як надання більшої персоналізації та використання інтелектуальних аналітичних можливостей для виявлення можливих проблем до їх виникнення, щоб обрати необхідний комплекс заходів по їх запобіганню та уникненню [4].

Як заявляє IBM: «80% всіх світових даних неструктуровані» [5]. Але штучний інтелект допомагає впоратися із цією проблемою і структурувати такі дані. Структурування даних необхідний процес передуючий аналізу цих самих даних, а також для виявлення взаємозв’язку між ними. Apple використовує цей принцип у Siri, яка аналізує неструктуровану розмовну мову і здійснює її подальшу обробку.

Позитивним аспектом використання штучного інтелекту є позбавлення співробітників від повсякденних нудних справ, які все одно необхідно робити. Ocado, британський онлайн-супермаркет, використовує мережу роботів щоб

замінити систему сканування баркодів на торгових складах. Це допоможе прискорити видачу необхідних товарів [6].

Отже, штучний інтелект широко застосовується у бізнесі. Його функції легко підлаштовуються під потреби будь-якого бізнесу, будь то позбавлення співробітників монотонної роботи, аналіз величезних, постійно змінюваних масивів даних чи запобігання небезпечним ситуаціям. Стрімкий розвиток у сфері штучного інтелекту відкриває нові можливості для підприємців і полегшує роботу багатьох людей.

Список літератури

1. “If the rate of change on the outside exceeds the rate of change on the inside, the end is near.” [Електронний ресурс] // Goodreads – Режим доступу до ресурсу: https://www.goodreads.com/quotes/185636-if-the-rate-of-change-on-the-outside-exceeds-the.
2. State of artificial intelligence for enterprises [Електронний ресурс] // Teradata – Режим доступу до ресурсу: http://assets.teradata.com/resourceCenter/downloads/ExecutiveBriefs/EB9867_State_of_Artificial_Intelligence_for_the_Enterprises.pdf.
3. Gartner Says By 2020, Artificial Intelligence Will Create More Jobs Than It Eliminates [Електронний ресурс] // Gartner. – 2017. – Режим доступу до ресурсу: https://www.gartner.com/newsroom/id/3837763.
4. Oscar Williams-Grut. RBS is launching an A.I. chatbot called 'Luvo' to help customers [Електронний ресурс] / Oscar Williams-Grut // Business Insider. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: http://uk.businessinsider.com/royal-bank-of-scotland-launches-ai-chatbot-luvo-using-ibm-watson-2016-9.
5. Adrian Bridgwater. CW Developer Network IBM: 80 percent of our global data is unstructured (so what do we do?) [Електронний ресурс] / Adrian Bridgwater // ComputerWeekly. – 2010. – Режим доступу до ресурсу: https://www.computerweekly.com/blog/CW-Developer-Network/IBM-80-percent-of-our-global-data-is-unstructured-so-what-do-we-do.

6. Matthew Finnegan. Ocado to replace barcode scanning with AI 'vision' to speed packing processes [Електронний ресурс] / Matthew Finnegan // Computerworlduk. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: https://www.computerworlduk.com/data/ocado-use-machine-learning-tools-speed-packing-processes-3648088/.

Шпера А.С. (ф-т економіки та управління, магістрант)

Детермінанти розвитку підприємств у сучасних умовах

Розвиток підприємства вивчався дослідниками протягом багатьох років. Різні терміни були використані різними авторами, щоб визначити етапи зростання підприємства, але події, за якими проходить кожне підприємство, залишаються більш-менш однаковими. Більшість дослідників припускають, що кожне підприємство має почати, а потім зростати, ставлячись перед різними викликами та кризами, і, нарешті, дозріває і падає. Є багато чинників, які сприятимуть успіху підприємства. Існує багато попередників, які дозволять підприємству переходити з однієї стадії до іншої. Існує два набори думок, що складаються серед дослідників; деякі вказують на те, що шлях зростання, який слідує підприємству, є лінійним або передбачуваним, а інші вказують на те, що зростання є достатньо умовним або непередбачуваним. Розуміння росту підприємства залежить від визначення того, яка фірма, наскільки вона зросла, і що вона пропонує на ринку? Які активи він контролює і яка юридична форма. Важливо вивчити, як підприємство керує своїми перехідними процесами росту та яким чином вони слідують. У цьому документі розроблено рамки для вивчення шляхів подальшого розвитку малих та середніх підприємств (МСП). Ця основа розглядала вплив внутрішнього та зовнішнього факторів навколишнього середовища на моделі зростання малих та середніх підприємств. В роботі розглядається література з різних теорій зростання підприємств. Це підкреслює, що, хоча існує багато досліджень на стадіях розвитку підприємництва, існує недостатня література з

виявлення закономірностей зростання, а потім малими та середніми підприємствами. Також відсутня література про вплив факторів навколишнього середовища на визначення шляху зростання. Існує потреба в структурі, яка може допомогти промисловості емпірично перевірити структуру зростання підприємств за різних умов.

Малі та середні підприємства розглядаються як хребет економіки. Сектор МСП добре відомий у всьому світі завдяки значному внеску в соціально-економічний розвиток. Цей сектор значно сприяв підвищенню рівня зайнятості, виробництва, стимулювання експорту та розвитку підприємництва. Багато країн приділяють достатню увагу мікро-, малим та середнім підприємствам і визначили їх як основу для їх економічного розвитку. Після економічних реформ умови для ринку змінилися; організації постійно тиснуть на продуктивність, забезпечують якість та низьку експлуатаційні витрати. Щоб витримати на сучасному ринку та зустрітися з клієнтами, для організацій важливо диференціювати себе на базі можливостей та компетенцій. Їм потрібно конкурувати за різними аспектами, такими як дизайн та розробка продуктів, виробництво, вартість, розподіл, зв'язок та інноваційні способи маркетингу. Ці проблеми вимагають переорієнтації МСП, з тим щоб можна було задовольнити попит на високий динамізм, гнучкість та інноваційність. Для економічного розвитку надзвичайно важливо, щоб МСП створювали, застосовували та впроваджували інновації. Було виявлено, що в минулому столітті 60% інновацій мали сектор малого та середнього бізнесу, але багато хто з них не був успішним через відсутність професіоналізму та нездатності співпрацювати з іншими підприємствами.

Важливо розуміти шлях зростання підприємства. Вивчення росту готує власників та менеджерів до прийняття стратегічних рішень та розробки планів розширення. Вищезазначений перегляд літератури говорить про те, що існує багато досліджень щодо визначення стадії зростання підприємства, однак бракує даних про те, як ростуть ці підприємства та які фактори впливу. У кожній географії особливості підприємств відрізняються. Вони унікальні і функціонують в унікальних соціально-економічних умовах. Існує потреба вивчити, як внутрішні

та зовнішні фактори навколишнього середовища впливають на шлях зростання, який слідують підприємствам. За певних умов підгрупа факторів також може використовуватися для більш інтенсивного вивчення. Подальший обсяг дослідження може полягати у тому, як зростання малих і середніх підприємств має бути інтегрованим із сталого розвитку та інновацій. Були останні дослідження про те, як інновації можуть стимулювати сталий розвиток, але не існує значної роботи, яка стосується МСП. Необхідно провести емпіричне дослідження того, як внутрішні та зовнішні чинники сприяють стабільній інноваційності в МСП. У тому ж відношенні, як зазначав Караянніс (2012 р.), Інновації можна описати спіральною моделлю, що має п'ять витків, тобто систему освіти, економічну систему, природне середовище, а також громадську та політичну систему, засновану на медіа та культурі. Всі ці витки мають важливу роль у визначенні шляху росту підприємства. Проте майбутні дослідники можуть вивчати, як ці детермінанти, як окремо, так і колективно, можуть сприяти чи перешкоджати зростанню підприємств.

Список використаних джерел

1. ДЕТЕРМІНАНТИ КОНКУРЕНТНОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ - А. С. Полянська, Ж. В. Поплавська – Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, Національний університет «Львівська політехніка», [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/33810/1/28-198-207.pdf
2. ІННОВАЦІЙНІ ЧИННИКИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ У СУЧАСНИХ УМОВАХ – М. В. Гусєва, аспірант кафедри економіки підприємства, Одеський державний економічний університет», [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4056/1/%D0%86%D0%BD%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D1%96%20%D1%87%D0%B8%D0%BD%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8%20%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83%20%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D1%80%D0%B8%D1%94%D0%BC%D1%81%D1%8

2%D0%B2%20%D1%83%20%D1%81%D1%83%D1%87%D0%B0%D1%81%D0%BD%D0%B8%D1%85%20%D1%83%D0%BC%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%85.pdf

3. ДЕТЕРМІНАНТИ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ За науковою редакцією д-ра екон. наук, проф. Є. В. Мішеніна», [Електронний ресурс] – Режим доступу до ресурсу: http://repo.sau.sumy.ua/bitstream/123456789/2070/1/%D0%9C%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%AF_%D0%94%D0%B5%D1%82%D0%B5%D1%80%D0%BC%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8_2_%D0%905.pdf

Шуліка Б.В. (факультет фінансів», І курс)

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.

У всі часи однією із складових якісно нових підходів до формування системи державного регулювання було саме оподаткування. У фінансово-економічних відносинах між господарюючими суб’єктами, між державою, інвесторами постійно відбуваються зміни. Так змінюється якість соціальної сфери. Це стає тим самим поштовхом до пошуку нових механізмів державного регулювання, використовуючи при цьому податкові інструменти.

Державне регулювання за допомогою податкових заходів — це складний механізм, що поєднує різноманітні податкові важелі, які впливають на отримання позитивних фінансово-економічних результатів господарюючих суб’єктів, розвиток територіальних громад, задоволення потреб суспільства, підвищення інвестиційної мотивації.

В Україні роль підприємництва є винятково актуальною. Розвиток мережі підприємницьких структур і передусім малих і середніх підприємств сприяє вирішенню нагальних для економіки України проблем, пов'язаних з загальною нестабільністю в державі. Однак становлення підприємницького сектора натрапляє на значні труднощі, пов'язані з формуванням сприятливого

макроекономічного середовища. Безперечно, одним з найважливіших чинників державного регулювання діяльності підприємств виступають податки.

Українська податкова система на разі є, за зовнішніми ознаками, дуже подібною до більшості податкових систем європейських країн. Проте, на відміну від країн Європейського Співтовариства податкова система України не є інструментом підвищення конкурентоспроможності держави, не сприяє зростанню економічної активності суб'єктів господарювання. Існуюча система формування державних доходів має переважно фіскальний характер.

На нашу думку основна проблема української податкової системи полягає в надмірному навантаженні як на бізнес, так і на громадян.

Тому, ми вважаємо, важливим чинником забезпечення економічної стабільності країни має виступати саме здійснення ефективної фінансової політики, яка, перш за все, повинна бути направлена на стимулювання економічного зростання та соціального розвитку.

Беручи до уваги світовий досвід, можна зробити висновок, що найоптимальніший рівень сукупного оподаткування знаходиться в межах 30 %. В економіці Сполучених Штатів Америки сукупний рівень оподаткування не перевищує 33 %. У країнах, де він досягає 40 % (Німеччина) або 45–50 % (Швеція, Фінляндія), починає зростати державний борг, знижується ефективність економіки, виникає таке явище, як соціальний паразитизм. Сьогодні країни із високою нормою вилучення доходів змушені трансформувати систему оподаткування, оскільки існуюча вже вичерпала себе.

Хочу зазначити, що у листопаді 2017 року Група Світового банку опублікувала результати дослідження «Оподаткування 2017» (Paying Taxes 2017), в якому оцінюється рейтинг простоти сплати податків. Дослідження, що проводиться на щорічній основі, розглядає різні аспекти оподаткування 190 країн світу і формує рейтинг країн на підставі досліджених даних. Рейтинг враховує величину податків, кількість платежів і час, який бізнес витрачає на заповнення податкової звітності та ефективність роботи податкових органів.

На разі найбільшими проблемами для бізнесу в Україні залишається кількість часу, необхідного вітчизняним підприємцям для нарахування та сплати податків — 350 годин на рік, що також відображає адміністративний тягар підприємств та високе податкове навантаження, яке становить 52,2 % комерційного прибутку підприємств.

В Україні реформаційні процеси в перебудові податкової системи за останні роки не мають сталого характеру, безсистемно врегульовуються окремі питання та зміни орієнтовані на нетривалі терміни часу.

Ефективне функціонування податкової системи детермінує фінансову незалежність будь-якої держави, створює умови для розвитку економіки та бізнесу.

Незважаючи на внесення суттєвих змін кожного року до Податкового кодексу України, на жаль, на сьогодні, діюча податкова система не забезпечує збалансованого з реальними можливостями економіки податкового навантаження на суб'єктів господарювання. Адже її реформування викликано необхідністю невідкладної стабілізації фінансової ситуації для стимулювання процесів економічного зростання та підвищення інвестиційної привабливості України на міжнародній арені в цілому. Що на даному етапі є значним мінусом. Сучасна податкова система України зберігає низку суттєвих недоліків, які є системними.

В механізмі врегулювання оподаткування слід враховувати основні проблеми, серед яких: нестабільність податкового законодавства, високе податкове навантаження, складне та непрозоре податкове адміністрування, що служить дестимулятором розвитку підприємництва в Україні, тіньова економіка, зависокі ставки прямих податків, висока частка контрабандної продукції на ринку, нерівномірне податкове навантаження на бізнес, невідшкодування ПДВ, відсутність довгострокової передбаченої акцизної політики.

На нашу думку, необхідно врегулювати проблему частої зміни податкового законодавства, адже це не тільки істотно ускладнює роботу контролюючих органів із забезпечення виконання платниками податків податкових зобов'язань, а

й негативно позначається на діяльності суб'єктів підприємництва, зокрема внаслідок обмежених можливостей щодо формування їх власної політики.

В Україні структура податкової системи зазнала істотних змін у зв'язку з прийняттям Верховною Радою 24 грудня 2015 року Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів щодо забезпеченості збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році. Але уже в 2016 році порівняно з 2015 роком кількість податків у новій редакції Податкового кодексу скорочено з 22 до 9. Але і це не межа. Вже 7 грудня 2017 року Верховною Радою України був прийняти у ІІ-му читанні та у цілому Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів бюджетних надходжень у 2018 році.

З 01 січня 2017 року Україна офіційно долучилася до міжнародного тренду «боротьби з ухиленням від оподаткування» і приєдналася до BEPS Асоціації. На сьогодні це означає, що як мінімум, в законодавство України необхідно впровадити мінімальний стандарт Плану BEPS, який включає ініціативи, направлені на боротьбу з податковим зловживанням при застосуванні податкових конвенцій, збільшення ефективності вирішення спорів щодо договорів про уникнення подвійного оподаткування та деякі інші.

Список використаної літератури:

1.Данілов О. Д. Податкова система та шляхи її реформування: [навч. посіб.] / О. Д. Данілов, Н. П. Фліссак. – К.:

Парламентське вид-во, 2004. – 216 с.

2. Податковий менеджмент: [підруч.] / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А.Я. Кізима, В.В. Карпова. – К.: Знання, 2008. –

525 с.

3. Литвиненко Я.В. Податкова політика: [навч. посіб.] / Я.В. Литвиненко. – К.: МАУП, 2003. – 224 с.

4. Мельник В.М. Оподаткування підприємницької діяльності: [навч. посіб.] / Мельник В.М., Грицаєнко І.А.,

Іванишина О.С. – Київ: Кондор, – 2003. – 160 с.

5. Мельник В.М Податок на додану вартість у податковій системі України [Текст] / В.М. Мельник, О.В.

Солдатенков // Фінанси України. – 2006.- №9. – С 82-86.

6. Олійник О.В. Податкова система: [навч. посіб.] / О.В. Олійник, І.В. Філон. – К.: Центр навчальної літератури,

7.Гринчук Ю.С. Податковий Менеджмент в системі управління підприємством // Облік І фінанси АПК: Науково-Виробничий журнал. - Київ: ТОВ ЮФ "Юр-Агро-Веста". – 2011. – No 3. –С. 125-128.

8.Міністерство Фінансів України// Електронний ресурс. -Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/.

9.Державна Податкова служба України // Електронний ресурс. - Режим доступу: http://minrd.gov.ua/

Шульга М.Г., (ф-т економіки та управління, магістрант)

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МСФЗ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ДЛЯ МАЛИХ ТА СЕРЕДНІХ ПІДПРИЄМСТВ

Впровадження в Україні міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) є справою часу, який обумовлений зміною системи ринкового господарювання й стратегічним напрямом нашої держави ввійти у економічний простір Європейський зони. Одним з головних напрямів у даній перспективі є удосконалення організації та методики складання фінансової звітності середніми та малими підприємствами (МСП), як найбільшої групи суб’єктів господарювання, відповідно до вимог МСФЗ для МСП.

МСП значним чином впивають на процес інтеграції України у Європейський економічний простір, що вимагає як від держави активних дій, а саме: уніфікації чинного законодавства та нормативно-правової бази, зміна національної системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності відповідно до загальновизнаних стандартів.

Фінансова звітність є основної інформаційною базою фінансового стану та взагалі діяльності підприємства, яка дозволяє об'єктивно проводити та здійснювати оцінку вартості підприємства. Від ефективності системи бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності значним чином залежить можливість виходу українських МСП на міжнародний ринок, налагодженні партнерських зв'язків з іноземними суб'єктами господарювання, залучення закордонного фінансування у вигляді інвестицій та кредитів тощо.

Перехід на МСФЗ є необхідним стратегічним кроком, умовою для подальшого розвитку і процвітання компанії. Так, дана процедура важлива для виходу на міжнародний ринок, а також для отримання кредитів і фінансування від іноземних банків або венчурних фондів. Жоден інвестор не погодиться вкладати в ваш проект, якщо у вас не буде якісної фінансової документації, підготовленої за загальноприйнятими у всьому світі правилами. Сам факт наявності такої звітності є для інвестора негласним ознакою надійності компанії і її серйозного ставлення до свого проекту. Коротко процес переходу на МСФЗ наведений на схемі 1., (слайд 4) [2].

Дослідження, яке проводилося в 2016 р. Міжнародною Федерацією бухгалтерів (IFAC), показало, що впровадження МСФО важливе для зростання економіки окремо взятої країни. В опитуванні брали участь близько 150 провідних бухгалтери від 100 країни світу (рис. 1., слайд 3) [4].

В цілому, міжнародні стандарти не пред'являють жорстких вимог до того, якою має бути облікова політика в компанії. Але при цьому вона повинна враховувати цілий ряд важливих моментів, таких як:

- звітні періоди подання фінансової звітності;
- дати підготовки річної і проміжної звітності;
- функціональна валюта і валюта подання звітності;
- рівень матеріальності звітності та ін.

Складаючи вперше фінансову звітність за міжнародними стандартами, керівники підприємств та фінансові служби можуть стикнутися з рядом основних проблем, які представлені на слайді 8.

На практиці працівникам фінансової сфери, які вперше складатимуть звітність за міжнародними стандартами, необхідно буде провести багато уточнень, які, зокрема, стосуються визнання окремих статей фінансових звітів. Впроваджувати це рекомендують за допомогою спеціальних таблиць, які покажуть зміну методології обліку, оцінок та декласифікацію (чи, навпаки, класифікацію) окремих статей [3]. Саме тому, процес переходу є зазвичай трудомістким і тривалим та потребує достатньої компетенції фінансового персоналу. При цьому складність роботи працівників буде пов'язана з особливістю МСФЗ: стандарти включають застосування фінансистом професійного, якісного судження про діяльність, а не стандартизованими методиками.

Загалом для реального запровадження МСФЗ необхідно:

1. здійснити фінансову підтримку процесу переходу на МСФЗ;
2. впровадити професійну підготовку МСФЗ у вищих навчальних закладах;
3. впровадити дієвий процес контролінгу за імплементації МСФЗ.

В Україні право на застосування МСФЗ мають різні за розміром підприємства, критерії визнання яких подані у Господарському кодексі України. Така класифікація має низку подібних рис до підходів, що застосовуються у країнах Євросоюзу (табл. 1, слайд 5) [2]. МСФЗ для МСП в Україні мають право застосовувати тільки середні, малі та мікропідприємства. Проте у МСФЗ для МСП не подано кількісних критеріїв віднесення підприємств до малих та середніх, що ускладнює процес уніфікації, адже у різних країнах такі критерії значно відрізняються.

В цілому, процедура переходу на МСФЗ досить копітка. Вона вимагає від бухгалтерів та інших залучених до процесу фахівців великої обережності і уважності до деталей. Будь-яка помилка може відбитися на фінансових результатах підприємства і як наслідок - його авторитеті в очах інвесторів, стейкхолдерів та інших.

Список літератури

1. Діділовський О. М. Проблеми та перспективи застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в україні / О. М. Діділовський // зб. наук. пр.: Міжнародний збірник наукових праць. – 2017. – 142–146 с.

2. Долбнєва Д. В. Фінансова звітність за МСФЗ: переваги та недоліки для вітчизняних малих та середніх підприємств / Д. В. Долбнєва // зб. наук. пр.: Бухгалтерський облік, аналіз і аудит. – 2014. – С. 219–227. – №54.

3. Лучко М. Р. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами / М. Р. Лучко, І. Д. Бенько // зб. наук. пр.: Екон. думка ТНЕУ, 2016. – 360 с.

4. Переход компании на МСФО: как и зачем [Електронний ресурс] // Kreston GCG. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: http://kreston-gcg.com/transition-to-ifrs-how-and-why/. – Назва з екрану.

Юров Б. І., (ф-т міжнародної економіки і менеджменту, IV курс)

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ВЕНЧУРНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Передовий зарубіжний досвід свідчить, що у сучасних умовах активізації глобалізаційних та інтеграційних процесів венчурне інвестування є одним із ключових напрямів інноваційно-інвестиційної політики країни. Венчурний капітал за певних умов може стати ефективним джерелом фінансового забезпечення наукових розробок і перетворення їх на конкурентоспроможний продукт [11].

На сучасному етапі розвитку економіки України найрізноманітніші види діяльності, представлені великою кількістю фірм, підприємств, організацій, асоціацій тощо. Проте, варто констатувати, що їх інноваційно-технологічний рівень є низьким. Для забезпечення прискореного використання новітніх технологій, підвищення конкурентоспроможності продукції, послуг розвинуті країни світу використовують венчурну індустрію. Тому, зарубіжний досвід організації підприємницьких структур венчурного капіталу є надзвичайно актуальним і дуже важливим для

розвитку інвестиційно-інноваційного ринку і структурної перебудови економіки України [1, с.11].

За даними Української асоціації інвестиційного бізнесу, кількість компаній з управління активами (КУА) скоротилася за 2008-2017 рр. на 6,3%. Загальна кількість визнаних інститутів спільного інвестування (ІСІ) зросла за цей період майже на 30% (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка кількості КУА та ІСІ в Україні

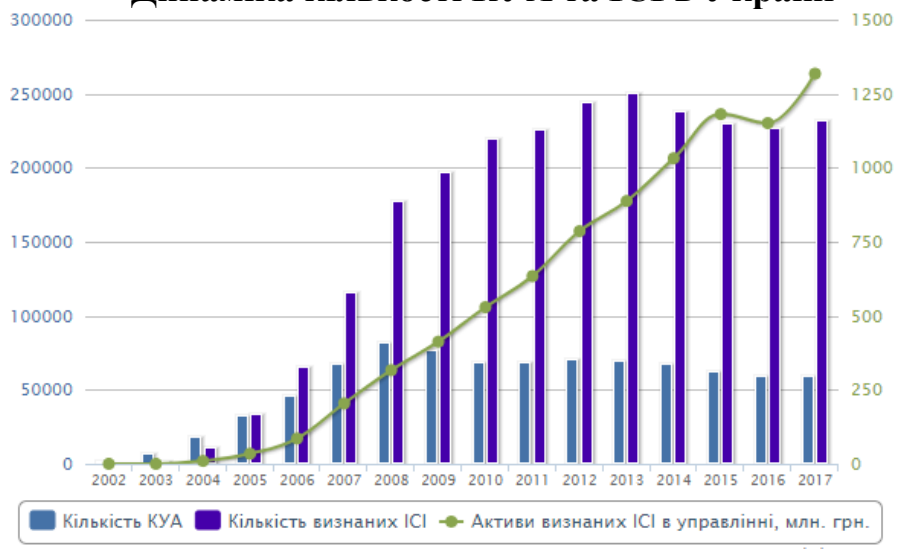

Складено за даними [2, с. 2; 3, с. 2; 4, с. 3; 5, с. 3; 6, с. 3; 7, с. 3; 8, с. 4; 9, с. 4; 10, с. 4]

За останні роки, багатьма дослідженнями виявлено, що ринок венчурних інвестицій в Україні залишається непрозорим. До чинників, які мають негативний вплив на ефективність розвитку інституціонального середовища венчурної діяльності в Україні, слід віднести: недосконалість законодавчої бази; відсутність чіткої політики сприяння розвитку венчурного бізнесу з боку держави, відсутність економічної зацікавленності більшості господарських суб’єктів у реалізації принципово нових розробок, нововведень високого техніко-економічного рівня; недостатня ефективність податкової політики, а саме високий рівень податку, який не враховує конкурентоспроможність і новизну виробів; правова база, яка регулює сферу

дрібного бізнесу, є обмеженою; високі проценти за кредит; недостатня кількість проектів з високим економічним потенціалом, привабливих для венчурних інвесторів; низька активність банків та інституційних інвесторів у венчурному інвестуванні; недостатня надійність механізмів захисту прав інвесторів; недостатня інформаційна підтримка венчурної індустрії; відсутність інфраструктури венчурного інвестування тощо.

Для активізації розвитку ринку венчурних інвестицій в Україні доцільно реалізовувати заходи державної підтримки розвитку венчурного капіталу. Прямі заходи: конкретні механізми державної підтримки, спрямовані на збільшення пропозицій венчурного капіталу (податкові стимули, більш ризикові державні інвестиції в акціонерний капітал і державні кредити). Непрямі заходи: розвиток конкурентних фондових ринків для малих фірм, розширення спектру пропонованих фінансовими інститутами продуктів, розвиток довгострокових джерел капіталу, спрощення процедури формування фондів венчурного капіталу, стимулювання взаємодії між великими і малими підприємствами й фінансовими інститутами, заохочення підприємництва, створення відповідних умов для участі венчурних фондів у краудінвестингу.

Для інвесторів надзвичайно важливим є загальний інвестиційний клімат в країні. В зв’язку з цим органам державної влади необхідно забезпечити: макроекономічну стабільність, тобто заходи для забезпечення стійкої економічної стабільності в середньо- і довгостроковій перспективі; лібералізацію підприємницької діяльності, що даватиме компаніям можливість вільного функціонування на ринку, включаючи вільний/безбар'єрний вхід і вихід; стабільне і передбачуване законодавче поле, що визначає чіткі недискримінаційні правила гри для всіх учасників ринку; якісне корпоративне і державне управління, що забезпечує реальний захист прав власності і неможливість дискримінації бізнесу з боку органів державної виконавчої влади; заходи, спрямовані на інформування потенційних і існуючих інвесторів про наявні у країні можливості.

Також, слід зауважити, що розвиток інноваційних технологій є критично важливим для майбутнього вітчизняної економіки**.** Тому розвитку саме венчурного інвестування, яке дозволяє залучати кошти приватного сектору для реалізації інноваційних проектів, повинна приділятись особлива увага [12, с. 8-9].

Список літератури:

1. Адаменко І.П. Зарубіжний досвід проведення інноваційної політики [Текст] / І.П. Адаменко // Інноваційна політика та законодавство в Європейському Союзі та Україні: формування, досвід, напрямки наближення: матеріали збірника XXIV Київського Міжнар. симпозіуму з наукознавства та науково-технологічного прогнозування, Київ, 2–3 черв- ня 2011 р. – К.: Фенікс, 2011. – С. 11.
2. Аналітичний огляд ринку спільного інвестування у 2007 році [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. – К., 2008. – 12 с. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/ files/articles/418/32_4.pdf.
3. Аналітичний огляд ринку спільного інвестування у 2008 році [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. – К., 2009. – 13 с. – Режим доступу: http://www.uaib. com.ua/files/ articles/1050/71_4.pdf.
4. Аналітичний огляд ринку інститутів спільного інвестування в Україні у 2009 році [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. – К., 2010. – 15 с. – Режим доступу: http: //www.uaibcom.ua/files/articles/1252/63/2009.pdf.
5. Аналітичний огляд ринку управління активами в Україні у 2010 році [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. – К., 2011. – 14 с. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/files/articles/1422/57/2010. pdf.

6. Аналітичний огляд ринку спільного інвестування в Україні у 2011 році [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. – К., 2012. – 14 с. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/files/articles/1598/49/2011. pdf.

7. Аналітичний огляд ринку управління активами в Україні: результати 2012 року [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. – К., 2013. – 14 с. – Режим дос- тупу: http://www.uaib.com.ua/files/articles/1825/63/ 2012.pdf.

8. Аналітичний огляд ринку управління активами в Україні: результати 2013 року [Елект- ронний ресурс] / Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. – К., 2014. – 16 с. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/files/articles/ 1954/ 11/2013-f.pdf.

9. Аналітичний огляд ринку управління активами в Україні: результати 2014 року [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. – К., 2015. – 22 с. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/ files/ articles/2245/55/2014_final.pdf.

10. Аналітичний огляд ринку управління активами в Україні: результати 2015 року [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. – К., 2016. – 26 с. – Режим доступу: http://www.uaib.com.ua/files/articles/2385/15/2015_fi nal.pdf.

11. Сабиров М.Р. Зарубежный опыт венчурного инвестирования и его интернационализация [Электронный ресурс] / М.Р. Сабиров. – Режим доступа: http://www.tisbi.ru/assets/Site/Science/Documents/422-Sabirov.pdf.

12. Савченко В.Ф. Проблеми венчурного інвестування в Україні [Текст] / В.Ф. Савченко, Д.В. Шатирко // Науковий вісник ЧДІЕУ. – 2013. – № 2 (18). – С. 8-9.

Якименко О.Ю., (ф-т фінансів, IV курс)

ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ КІБЕРБЕЗПЕКИ ЯК ЗАПОРУКА СТАБІЛЬНОГОРОЗВИТКУ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Щодня групи досвідчених кіберзлочинців захоплюють контроль над чужими комп'ютерами та гаджетами, запускаючи серію руйнівних програм проти певних сайтів. За лічені секунди припиняють функціонувати банкомати, компанії, телефонні лінії. Тому, в різних країнах дедалі більше уваги зараз приділяють кібербезпеціта керуванню інформаційними ресурсами.

Кібербезпека – це набір стратегій і принципів, призначених для захисту інтернет-простору організації та її користувачів від кіберзагроз [1,с.110].Актуальність кібербезпеки у банківській сфері полягає у тому, щокількість інцидентів пов'язаних з кібератаками щорічно зростає на 40%[2,с.28].Лише з початку 2017 року (12 травня - комп'ютерний вірус WannaCry та 27 червня - PetyA) сталися дві потужні кібератаки націлені на численні державні установи та відомства України, а також приватний сектор. 27 червня 2017 року хакери атакували низку українських банків. В результаті якої банки були змушені обмежити деякі функції з обслуговування клієнтів.

Системи банківського обслуговування сьогодні все частіше стають мішенню для кіберзлочинців (Рисунок 1).

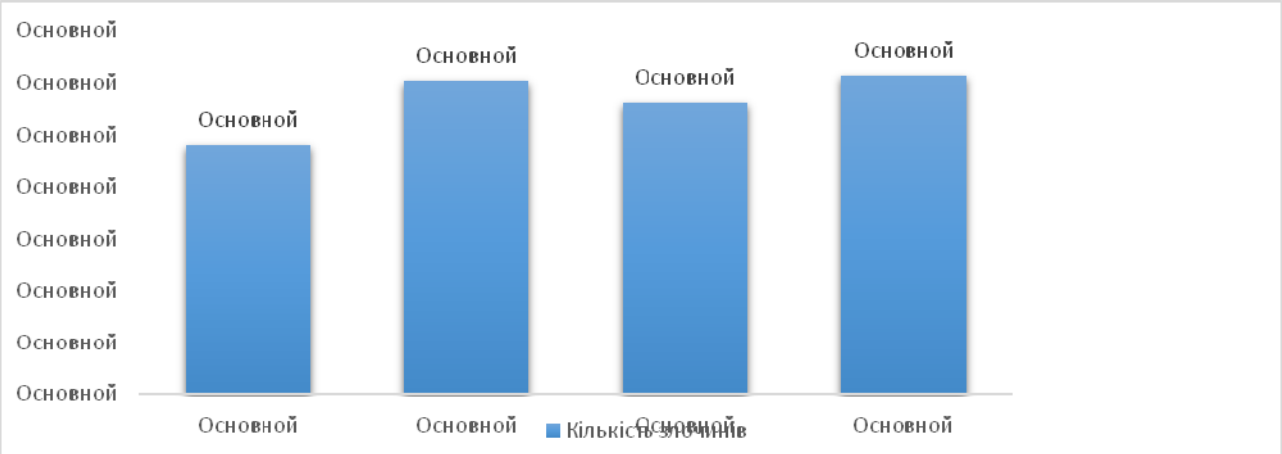

Рис.1. Динаміка кількості кіберзлочинів у банківській системі України [3]

Втручання в роботу цих систем найчастіше відбувається шляхом зараження комп'ютера вірусним програмним забезпеченням через шкідливу спам-розсилку, відвідування заражених сайтів або використання заражених магнітних носіїв. Шахрайські дії щодо платіжних операцій через банківські системи поділяється на ті, які здійснюється через банкомати і які – через Інтернет.

Тому, основним недоліком вважається слабка законодавча база, яка існує в України, щодо захисту від кіберзлочинів. Але, президентом України підписаний Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України», прийнятий Верховною Радою України 5 жовтня 2017 року, який набуде чинності у травні 2018 року. Прийняття даного закону дозволяє впровадити комплексний підхід під егідою держави і у тісному співробітництві з приватним сектором і громадянським суспільством та створює умови для забезпечення кіберзахисту критично важливих інфраструктурних об'єктів України[4].

Хоча український кіберпростір давно є складовою світового, держава ще недостатньо долучилася до міжнародної співпраці щодо досягнення належного рівня його безпеки. Зараз Україна не має достатніх ресурсів і кадрового потенціалу для протистояння в глобальній кібервійні. Розвиток технологій провокує розростання методів кібератак, водночас дає змогу ефективніше від них захищатися.

Отже, кібербезпека має стати важливою частиною Національної безпеки України. Для цього варто поряд із контролем проведення організаційних та технічних заходів забезпечення кібербезпеки, запровадити відповідну законодавчу базу як основу здійснення такої діяльності.

Пріоритетами державної політики в системі забезпечення кібернетичної безпеки мають бути:

- ✓ створення ефективної системи протидії кіберзагроз, їх попередження та усунення негативних наслідків;
- ✓ перегляд та конкретизація повноважень суб'єктів забезпечення кібербезпеки;

- ✓ боротьба з дезінформацією та деструктивною пропагандою з боку Російської Федерації;
- ✓ забезпечення захисту і розвитку кібернетичного простору України, а також конституційного права громадян на доступ до інформації;
- ✓ формування позитивного міжнародного іміджу України.

Список літератури

1. ДіордіцаІгор. Система забезпечення кібербезпеки: сутність та призначення / Діордіца І. В.// Підприємництво, господарство і право – Інформаційне право. – 2017. – Вип. 7. - С. 109-116.
2. Колесников А., Зяйлык М. Економіко-правові засади розвитку кіберзлочинності та методів боротьби з нею/ Колесников А., Зяйлык М.// Актуальніпроблемиправознавства. – 2017. – Вип. 1. - С. 26-29.
3. Динаміка кількості кіберзлочинів у банківській системі України.[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://www.bank.gov.ua/control/uk/index).
4. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України. Закон України № 2163-19-ВР від 05.10.2017. [Електронний ресурс] // Режим доступу:http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2163-19.

Якимчук А. В.
(ф-т економіки та управляння, І курс)

РОЛЬ АПК У ФУНКЦІОНУВАННІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

З давніх давен українські землі були надзвичайно родючі, і народи, що населяли їх, славились своїми врожаями. За часів Київської Русі велась активна зовнішня торгівля з країнами Європи та Азії, де основну масу експортованої продукції складали товари СГ виробництва. За часів козацтва, українські землі приваблювали іноземців, а після захоплення етнічних українських земель Російською, Австро-Угорською та Османською імперіями СГ землі активно використовувались за призначенням та приносили неабиякі прибутки за рахунок

високої врожайності. У період ІІ Світової війни Гітлер особисто відзначив важливість українського зерна та СГ продукції для функціонування армії на захоплених територіях. У період СРСР УРСР була найбільшим виробником пшениці та зерна.

На сьогоднішній день, сільське господарство (14%) є третім за обсягом сектором економіки, що наповнює ВВП. Перше місце за сферою послуг (62.6%), друге за промисловістю(24%) [3].

Понад 40% валютної виручки сьогодні потрапляє саме від результату роботи аграрного сектора. Україна займає лідируючі позиції в світі як країна-експортер аграрної продукції. 14% ВВП формує аграрний сектор і ще 4% - переробна галузь.

За період з 2010 по 2015 рік виробництво сільськогосподарської продукції зросло на 28 відсотків, у тому числі в сільськогосподарських підприємствах - на 45 відсотків. Проте майже половина валової продукції сільського господарства сьогодні виробляється в особистих селянських господарствах.

Рівень споживання на одну особу молока, м’яса, риби, плодів, винограду значно нижчий науково обґрунтованих норм. Недостатніми є обсяги виробництва в Україні високобілкових консервованих продуктів на основі м’яса та риби, а також продуктів для лікувально-профілактичного харчування дітей.

Основним стримуючим фактором є обмежена платоспроможність вітчизняних споживачів, що також зумовлює ризик надмірної залежності виробників багатьох видів сільськогосподарської та харчової продукції від експортних ринків збуту.

Вітчизняне законодавство надає іноземним інвесторам рівні умови для діяльності поряд з вітчизняними інвесторами. Згідно з Законом України ”Про режим іноземного інвестування”, іноземні інвестиції можуть здійснюватися в будь-яких формах, які не заборонено законами України.

Агропромисловість стала головною серед усіх галузей української економіки, у що йде найбільша сума коштів іноземних інвестицій. У 2016 р. прямі іноземні інвестиції у економіку України склали 3.8 млрд. доларів США, з яких лише у АПК було вкладено 2.47 млрд. доларів США [3].

Зерновою культурою, що має найбільший обсяг виробництва стала озима пшениця (619166 тис. ц.), друге місце посідає кукурудза (246687,5 тис. ц.). Такий розподіл характерний і для площ територій, засаджених зерновими СГ культурами: озима пшениця (6168 тис. га) кукурудза (4520 тис. га) [3].

Станом на 29.12.2017 виконавцям бюджетних програм згідно річного розпису асигнувань загального фонду Державного бюджету України спрямовано 5294,4 млн. грн.., з них за бюджетною програмою 2801580 «Фінансова підтримка сільгосптоваровиробників» - 1021,4 млн. грн.., з яких перераховано:

- 923,0 млн. грн. на небюджетний рахунок, відкритий в Державній казначейській службі України, для автоматичної виплати дотацій у рамках держпідтримки сільгосптоваровиробників відповідно до Порядку розподілу бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції у 2017 році, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 № 83.
- 98,4 млн грн на реєстраційний рахунок для часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва (постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2017 № 130).

Крім того спрямовано на:

- фінансову підтримку заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів – 294,9 млн. грн.;
- державну підтримку галузі тваринництва – 11,6 млн. грн.;
- надання кредитів фермерським господарствам – 25,0 млн грн. [1].

За січень 2018 року експорт українських товарів АПК сягнув 1430,1 млн. доларів США, що на 6% більше ніж у 2016 році. Імпорт сягнув 422,5 млн. доларів США. Частка загального експорту товарів АПК у загальнодержавному експорт становить 38,4%. Питома вага зернових культур у загальному експорті становить 34,3%, олії – 24,3%, насіння олійних рослин – 14% [2].

Країни, що є основними імпортерами українських товарів АПК: Індія (11.8%), Нідерланди (8,7%), Іспанія (7,9%), Туреччина (7,7%), Італія (6,2%), Єгипет (5,3%), Іран (4,8%), Білорусь (3,5%), Польща (3,5%), Туніс (2,4%) [2].

Протягом 2017 року АПК було отримано 57,8 млрд. грн. капітальних інвестицій, що дає 30,7% приросту капітальних інвестицій по відношенню до попереднього маркетингового року.

Таким чином АПК є одним з основних чинників наповнення бюджету та збільшення ВВП України. Міністерство аграрної політики та продовольства останніми роками активно збільшує державні видатки на розвиток АПК та формування його конкурентоспроможності на міжнародних ринках. Україна є одним з основних світових експортерів товарів АПК, зокрема зернових та олійних.

Список використаних джерел

1. Міністерство Аграрної політики та продовольства. Режим доступу: http://minagro.gov.ua
2. Державна Фіскальна служба. Режим доступу: http://sfs.gov.ua
3. Державна служба статистики. Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cg.htm

Яковенко Т.О. (ф-т фінансів, IV курс)

ПДВ ДЛЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:ДОСВІД УКРАЇНИ ТА КРАЇН ЄС

Сьогодні розвиток будь-якої країни залежить від швидкості та вміння реалізації власних переваг на противагу конкурентам. Тобто, на скільки країна є конкурентностпроможною. Одним із таких показників є рівень розвитку інновацій. В свою чергу, залучення інноваційних технологій сприятиме збільшенню якісних так і кількісних показників розвитку країни .

Найкращим прикладом успішної реалізації інноваційних технологій є агро сектор, металургія, медицина. Всі це сфери наповнені розробками наших співвітчизників. Інколи, користуючись певним сервісом або технологією, навіть

уявити важко, що до неї доклали руки українські айтішники. Причиною цього є звичайні договори про нерозголошення, які підписують ІТ-компанії зі своїми клієнтами, а ті, в свою чергу, просто не мають права говорити про більшу частину того, що було зроблено чи знаходиться в роботі.

Якщо не прив'язуватись до конкретних імен, до прикладу можна віднести наступні кейси, реалізовані українськими компаніями для зарубіжних замовників: система розпізнавання людських психотипів за постами в соцмережах і пошукових запитах для створення максимально персоналізованої онлайн-реклами, заснований на штучному інтелекті алгоритм для управління великими складами, алгоритм для виявлення хвороби Альцгеймера на ранній стадії, сервіс для рекомендацій з кар'єрного розвитку, в основі якого лежить машинне навчання, система для віртуальних спортивних тренувань. І це далеко не повний список проектів [1]. У нашій країні знаходяться сотня тисяч професіоналів в області ІТ, які реалізовують самі незвичайні проекти, вони ж можуть стати всесвітньо відомими.. До прикладу можна віднести топ 10 стартапів, що змусили світ говорити про Україну в 2017-му: PassivDom, Delfast, Grammarly, Go To-U, UniExo, Senstone, People.ai, Petcube, Hochu Rayu, Ugears / "Юкрейніан Геарс". За прогнозами фахівців до 2020 року ІТ- програмістів стане близько двохсот тисяч, а ось чи будуть вони трудиться на благо нашої країни або стануть емігрантами, які виконують замовлення більш розвинених країн, буде залежати лише від підтримки та стимулювання ІТ- проектів нашою державою[2].

У Європі, зокрема, до молодого бізнесу ставляться з повагою. Влада країн ЄС всіляко заохочує підприємців, які готові запускати і розвивати свою справу. Причому це стосується як резидентів, так і закордонних інвесторів. У Німеччині, Франції, Фінляндії, Австрії, Ірландії, Угорщині та інших країнах уже багато років діють програми підтримки інноваційних проектів, якими передбачено кредити на пільгових умовах, різноманітні податкові пільги, гранти для студентів і підприємців. У Польщі, наприклад, є понад десять вільних економічних зон, де пропонуються "тепличні умови" для запуску стартапів аж до звільнення від сплати податку на прибуток. Щодо податку на додану вартість, то за ним існують

спеціальні ставки: 5 % і 8 % замість стандартних 23%. У Словаччині інноваційним підприємствам, окрім основних податкових пільг, законодавчо передбачене податкове стимулювання створення робочих місць. У Нідерландах існує цілий перелік напрямків реалізації стартап-проектів, коли оподаткування їхньої діяльності взагалі відсутнє.

Найбільш поширеним прикладом інноваційної діяльності є IT-сфера. Так, у Польщі при загальній системі оподаткування IT-стартапам відшкодовують 30 % витрат (до 1 січня 2016 р. було 50 %) за умов реалізації креативної діяльності. У Румунії для великих IT-компаній, що займаються інноваційними розробками, передбачено відшкодування 150 % відповідних витрат впродовж трьох років, 50 % з яких за рахунок спеціального гранту від Євросоюзу. В Україні сьогодні не створено умов, які хоча б частково відповідали вищезгаданим, що, в свою чергу, є однією із найвагоміших причин реалізації більшості вітчизняних стартапів на закордонному просторі[3]. В нашій державі загальні умови оподаткування, якими користується IT-бізнес: спрощена система оподаткування для IT-спеціалістів у формі приватних підприємств.

Для того, щоб удосконолати державну податкову політику для стимулювання розвитку інноваційної діяльності в Україні, потрібно задіяти податкові інструменти. На рис. 1 досить чітко видно, що ПДВ займає більшу частину податкових надходжень до бюджету. Сьогодні, більшість економістів теоретиків та практиків вважають за необхідне знизити ПДВ для інноваційних проектів на строк до 10р. Це, в свою чергу, забезпечить зростання відповідної індустрії в 2-3 рази. Такий податковий клімат дозволить конкурувати Україні з іншими країнами в інноваційній сфері, забезпечуючи країні стійкі показники економічного росту.

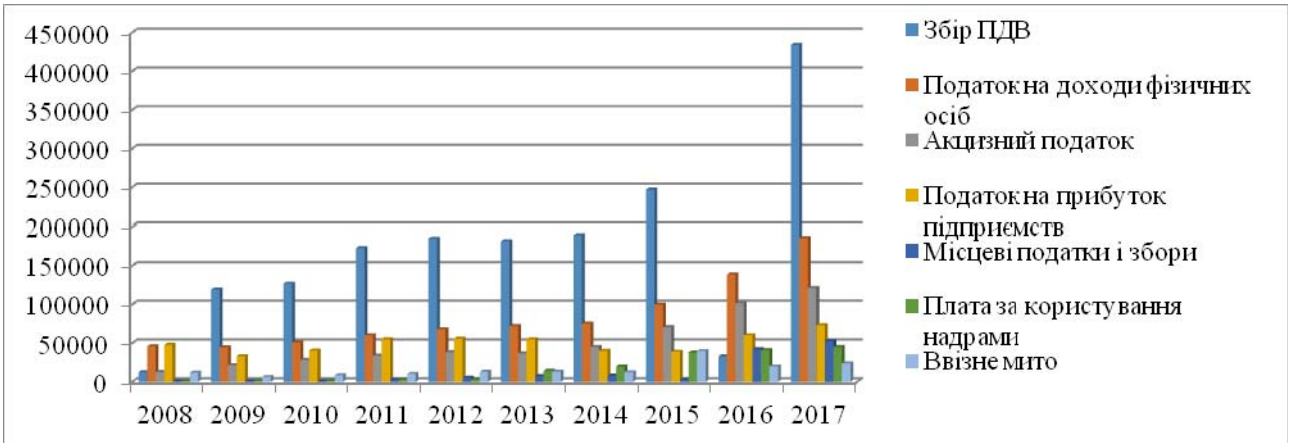

Рис.1. Динаміка доходів Зведеного бюджету України за 2008-2017 рр., млн.грн.

Джерело: сформовано автором на основі [4].

Світовий досвід податкової підтримки інноваційних проектів — це практично готовий посібник для України. Залишається тільки грамотно його проаналізувати, виокремивши найприйнятніші інструменти і вписати їх в комплексну стратегію держави.

Список літератури:

1. Електронний ресурс. Режим доступу: https://mind.ua/openmind/20181689-it-v-ukrayini-yakimi-e-golovni-vikliki-dlya-galuzi

2. Електронний ресурс. Режим доступу: https://dt.ua/TECHNOLOGIES/ukrayina-stala-pershoyu-krayinoyu-v-yevropi-za-kilkistyu-it-fahivciv-203138_.html

3. Електронний ресурс. Режим доступу: https://www.businesslaw.org.ua/opodatkyvannya-startupiv/

4. Електронний ресурс. Режим доступу: http://cost.ua/budget/revenue/#1

Яковенко І.Л. (Юридичний інститут, ІІІ курс)

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ОХОРОНИ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ З МНОЖИННІСТЮ АВТОРІВ

У практиці створення творів нерідко зустрічаються випадки, коли у у цьому процесі беруть участь кілька осіб. Такі випадки у спеціальній літературі прийнято називати створенням творів із множинністю авторів. Твори з множинністю авторів включають у себе твори, створені у співавторстві, а також твори, у процесі створення яких беруть участь кілька осіб, але тим не менш відсутня основна ознака співавторства: спільний творчий задум. Цю ознаку співавторства влучно виразив Ролан Дюма: «когда являются соавторами те, кто в обстановке духовной близости сотрудничал над созданием общего произведения, вкладывая творческие усилия, воплощая его в одном или различних видах искусства» [4, с.112]. Отже, все частіше зустрічаються такі невідомі нашому законодавству твори, які створені кількома особами, але не мають ознак співавторства, - такі твори в законодавстві зарубіжних країн мають назву *колективні*.

Подібні твори належать до окремої групи, яка відмінна від творів, створених у співавторстві. Так, згідно з § 101 Зводу законів Сполучених Штатів Америки розділу 17 «Авторське право» під колективним твором розуміється такі твори, як періодичні видання, антології, енциклопедії, тобто твори, у яких кілька складених частин, що представляють окремі самостійні твори, зібрані в єдине ціле [3].

Закон України «Про авторське право і суміжні права» [1] закріплює, що об'єктами авторського права зокрема є збірники творів, збірники обробок фольклору, енциклопедії та антології, збірники звичайних даних, інші складені твори за умови, що вони є результатом творчої праці за добором, координацією або упорядкуванням змісту без порушення авторських прав на твори, що входять до них як складові частини (п.15, ч.1 ст. 8). Виходить так, що Закон відносить до складених творів об'єкти, які в зарубіжних країнах позначаються як «колективний твір». Законодавець закріплює саме за видавцем (як за особою, яка

узагальнила, зібрала до купи всі частини) виключні права на використання таких видань у цілому. Автори творів, включених до таких видань, зберігають виключні права на використання своїх творів незалежно від видання в цілому, якщо інше не передбачено авторським договором [1].

На нашу думку, такий режим правової охорони доцільно розповсюдити і на комплексні комп'ютерні програми, враховуючи специфіку роботи з їхнього створення. Зазвичай процес створення комплексної багатомодульної комп'ютерної програми характеризується тим, що розробник – компанія, програмісти, які у ній працюють складають алгоритми, що приводять в рух компоненти комп'ютерної програми, які розроблені системними архітекторами. Таких системних архітекторів може бути декілька (і вони можуть знаходитися на території не однієї країни). Тобто можна зробити висновок, що комп'ютерна програма, яка визнається Законом України «Про авторське право і суміжна права» окремим об'єктом авторського права, має спільні риси зі збірниками і антологіями та може разом з ними бути віднесена до колективних творів, а отже, мати аналогічний режим правової охорони. Такий висновок випливає з того, що по своїй суті вона також являє собою окремі частини, які можуть існувати самостійно, але при згрупуванні їх в одне ціле являють собою колективний твір, виключні права на використання якого доцільно закріпити за компанією розробником, який організував створення цієї програми. За Законом України «Про авторське право і суміжна права» комп'ютерні програми – це набір інструкцій у вигляді слів, цифр, кодів, схем, символів чи у будь-якому іншому вигляді, виражених у формі, придатній для зчитування комп'ютером, які приводять його у дію для досягнення певної мети або результату (це поняття охоплює як операційну систему, так і прикладну програму, виражені у вихідному або об'єктному кодах) (ст.1). Наведене визначення комп'ютерної програми підтверджує, що вона складається з багатьох частин, які можна окремо виділити, при цьому створювати ці частини можуть різні творці, а кінцевий результат складає третя особа.

В науковій літературі виділяють наступні ознаки колективних творів [4, с.118-121]:

1) неможливо виділити характерні риси співпраці: наявність спільного задуму і спільність зусиль;

2) колективний твір створюється за ініціативою фізичної або юридичної особи, яка забезпечує його видавництво, публікацію, випуск у світ під своїм ім'ям;

3) вважається власністю юридичної особи, під ім'ям якої він був випущений в світ;

4) автор окремого творчого вкладу не має ніякого права на весь твір, але зберігає за собою усю повноту прав на створену ним частину твору;

5) визначальним критерієм, який обґрунтовує кваліфікацію твору як колективного, є ініціатива а також керуюча, об'єднуюча, координуюча роль юридичної особи, яка призводить в кінцевому підсумку до відчуження автора;

6) важливо, щоб співавтори не мали можливості посилатися на «неподільні права» на весь твір.

З метою адаптації законодавства України до законодавства ЄС в рамках виконання Угоди про асоціацію [2] необхідно звернутися до її положень із означених питань. Стаття 181 Угоди закріплює, якщо створення у співавторстві творів визнається законодавством сторін, особа, яка відповідно до законодавства Сторін визнається такою, що створила твір, вважається її автором. Якщо комп'ютерна програма створюється найманим працівником на виконання своїх трудових обов'язків або відповідно до вказівок роботодавця, то роботодавцю належать усі виключні майнові права на створену таким чином комп'ютерну програму, якщо інше не передбачено контрактом[2].

Таким чином, наведені положення Угоди свідчать про необхідність закріплення презумпції переуступки виключних прав на комп'ютерну програму, створену працівником до роботодавця, що характерне для колективних творів.

Підсумовуючи сказане, ми пропонуємо розширити в Законі України «Про авторське право і суміжна права» регулювання творів з множинністю авторів

формулюванням поняття «колективний твір», розповсюдивши його режим на комп'ютерні програми, адже це відображає специфіку комп'ютерних програм, які створюються колективом авторів, але без ознак співавторства.

Список літератури

1. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3797-XII в редакції Закону N 2627-III від 11.07.2001.

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011

3. Copyright Law of the United States [Електронний ресурс]. – 1976. – Режим доступу до ресурсу: https://www.copyright.gov/title17/92chap1.html

4. Ролан Дюма. Литературная и художественная собственность: Авторское право Франции. Москва: «Международные отношения», 1993. - С.112.

Янківський А.В.,
(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, магістрант)

ІНТЕРНЕТ МАРКЕТИНГ В СИСТЕМІ ІНТЕГРОВАНИХ МАРКЕТИНГОВИХ КОМУНІКАЦІЙ

Виклад основного матеріалу

Роль маркетингових комунікацій у системі управління діяльністю спортивного клубу полягає в поліпшенні комунікативних показників, а саме в залученні нових уболівальників, підтримці зв'язків із спонсорами, налагодженні взаємовигідних відносин з організаціями-партнерами, формуванні здорового клімату в колективі, що дозволяє знизити нераціональні витрати робочого часу працівників, що в кінцевому підсумку, повинно привести до поліпшення результатів діяльності підприємства.

На мій погляд, маркетингові комунікації можна представити як механізм, який об'єднує суб'єкти господарювання за допомогою обміну інформацією та цінностями з метою створення оптимальних умов досягнення підприємствами маркетингових цілей, а також основ ефективного функціонування ринку.

Інтегрована маркетингова комунікація (від англ. Integrated marketing communications) - концепція планування маркетингових комунікацій, яка виходить із необхідності оцінки стратегічної ролі окремих її напрямків: реклами, стимулювання збуту, PR і т.д.) і пошуку оптимального поєднання для забезпечення чіткості , послідовності і максимізації впливу комунікаційних програм за допомогою несуперечливої їх інтеграції.

Необхідність застосування інтегрованих маркетингових комунікацій в системі управління спортивним клубом зумовлена певною неузгодженістю між маркетинговими комунікативними повідомленнями, які надходять в аудиторії, що призводить до послаблення дії маркетингових комунікацій. Рішенням цієї проблемної ситуації представляється не тільки інтеграція складових маркетингових комунікацій, але і їх інтеграція в систему управління спортивним маркетингом.

У зв'язку з цим можна виділити три рівні прояву і посилення синергетичного ефекту формування системи маркетингових комунікацій в спорті:

- ефект від взаємодії структурних елементів певного маркетингового комунікативного повідомлення;
- ефект від комплексного використання інструментів маркетингових комунікацій;
- ефект від залучення комунікативних ресурсів всіх елементів системи управління ринковою діяльністю підприємства.

В системі управління діяльністю спортивного клубу маркетингові комунікації спрямовані як на взаємодію організації із зовнішнім середовищем (зовнішні), так і на взаємодію його працівників в колективі (внутрішні). Як зовнішні, так і внутрішні комунікації не можуть існувати окремо і утворюють певну систему, яка є елементом загальної системи управління підприємством.

Зокрема, зовнішні маркетингові комунікації спрямовані на організацію певного інформаційно-психологічного впливу на ринкові суб'єкти за допомогою різних механізмів, засобів і способів, дослідження кон'юнктури, формування взаємовідносин на ринку та управління ними. Основним завданням зовнішніх маркетингових комунікацій спортивного клубу є залучення уболівальників і спонсорів для досягнення цілей організації.

Внутрішні маркетингові комунікації забезпечують надходження інформаційних потоків від однієї ланки управління до іншого відповідно до цілей і стратегією підприємства, виступають регулятором швидкості прийняття раціональних управлінських рішень, що підвищують ефективність взаємодії всіх підрозділів підприємства і працівників між собою. Ефективність застосування інструментарію маркетингових комунікацій у внутрішньому середовищі спортивного клубу безпосередньо залежить від розуміння психологічних особливостей членів колективу та побудови звернень та повідомлень з урахуванням їх розумового сприйняття інформації [1].

Інтегрування маркетингових комунікацій в діяльності спортивного клубу передбачає першочерговість побудови його відносин навколо активних уболівальників і членів фан-клубів для встановлення з ними інтерактивних відносин на різних етапах створення цінностей, з метою залучення їх до співпраці та генерування ідей. Разом з тим, неприпустимо ігнорування встановлення партнерських відносин з іншими ринковими суб'єктами (спонсорами, постачальниками, фінансовими організаціями, державними органами управління, спортивними федераціями).

Інтегрування маркетингових комунікацій в систему управління діяльності спортивної організації передбачає наявність єдиної системи планування діяльності підприємства, маркетингу та маркетингових комунікацій. Ця система повинна охоплювати планування внутрішніх і зовнішніх маркетингових комунікацій підприємства, їх взаємодія, передбачає горизонтальну і вертикальну інтеграцію всіх планів підприємства, кругообіг маркетингових комунікацій, інтеграцію їх складових, посилений контроль за їх здійсненням, оперативне

реагування та координацію всієї діяльності підприємства в результаті повної або часткової неефективності проведених заходів, обліку результатів проведених маркетингових комунікативних кампаній в процесі прийняття управлінських рішень.

При цьому планування інтегрованих маркетингових комунікацій включає наступні основні стадії:

1. Аналіз ситуації на ринку спортивних товарів і послуг. На цьому етапі використовуються методи стратегічного аналізу (SWOT-аналз, PESTаналіз, матриця McKinsey, матриця БКМ і ін.).

2. Аналіз і сегментація цільової аудиторії.

3. Встановлення маркетингових цілей спортивної організації.

4. Вибір комунікаційної стратегії. Стратегія маркетингових комунікацій включає в себе вибір цільового сегмента/аудиторії, інструментів маркетингових комунікацій і їх комбінацію.

5. Реалізація - передбачає розробку тактичних планів реалізації маркетингової стратегії та послідовність їх використання, встановлення комунікаційного бюджету і термінів виконання комунікаційних програм.

6. Контроль реалізації стратегії, при якому здійснюється оцінка, перевірка і внесення корективів до плану інтегрованих маркетингових комунікацій.

Висновки. Таким чином, основними завданнями комунікаційної діяльності є підвищення техніко-економічних показників і більш ефективна робота всіх ланок спортивної організації. Виконання поставленого завдання обумовлює необхідність тісної взаємодії різних підрозділів організації, налагодженої комунікацій як всередині підприємства, так і наявність широкого арсеналу засобів для створення і підтримки комунікації з зовнішнім середовищем. Саме система інтегрованих маркетингових комунікацій має вирішальний вплив на формування комерційного успіху спортивної організації, забезпечує його привабливість для спонсорів та динаміку розвитку. Раціональне застосування системи інтегрованих маркетингових комунікацій є основою формування стійкого позитивного іміджу спортивної організації, зміцнює позиції організації на ринку спортивної продукції.

Список література

1. Соколенко В. А. Сучасні тенденції розвитку маркетингу [Електронний ресурс] / В. А. Соколенко, А. В. Поляк. – Режим доступу: http://www.kpi.kharkov.ua/archive/Наукова_періодика/vestnik/Актуальні%20 проблеми%20управління/2012/45/. –Назва з екрана.

2. Мишко С. Що заважає розвиватися цифровій економіці в Україні / С. Мишко // Інтернет-видання «Forbes.ua». – 21 січня 2014. – Режим доступу: http://forbes. ua/ua/business/1363657shcho-zavazhae-rozvivatisya-cifrovij-ekonomici-v-ukrayini. – Назва з екрана.

3. Окландер М. А. Щоб бути ефективним, маркетинг повинен змінитися / М. А. Окландер // Економіст. – 2014. – № 4. – Режим доступу: http://ya ekonomist.com/6661-schob-buti-efektivnim-marketing-povinen-zmnitisya.html.– Назва з екрана.

4. Виноградов А. А. Маркетинг в Интернет / А. А. Виноградов // Маркетинг и реклама. – 1999. – № 4. – С. 37–42.

5. Ляшенко Г. П. Інтернет-маркетинг та його інструменти /Г. П. Ляшенко, Р. В. Моткалюк // Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право). – 2013. – № 3 (62). – С. 59–65.

6. Швиденко О. Що таке Інтернет-маркетинг? [Електронний ресурс] / О. Швиденко. – Режим доступу: http://edorada.org/uk/node/259. – Назва з екрана.

7. Kissane D. Twenty trends in digital marketing for 2016 [Electronic resource] / D. Kissane. – Mode of access: www.doz.com. – Title from the screen.

8. Quarterly Digital Intelligence Briefing: 2016 Digital Trends [Electronic resource]. – Mode of access: https://econsultancy.com/reports/quarterly-digital-intelligence-briefings. – Title from the screen.

Яремчук І.В. (Ф.- Обліку та податкового менеджменту, ІІ курс)

СУЧАСНІ НАПРЯМИ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ

Будь-яке явище, у тому числі економічний аналіз, розкривається у своїй багатогранності в контексті ретроспективи. Аналіз в ході свого історичного розвитку зазнав глибоких змін. Здатність до аналізу – специфічно людська можливість, прийом людського мислення. Сучасні науки дають можливість з'ясувати першопричини цієї здатності та необхідності.

Сучасний стан економічного аналізу характеризує його як досить розроблену в теоретичному плані науку. Сьогодні економічний аналіз є невід'ємним елементом у діяльності підприємств, оскільки дозволяє досліджувати їх функціонування, спрогнозувати розвиток у майбутньому, розкрити резерви виробництва, виявити напрямки підвищення ефективності діяльності і є базою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Управлінська орієнтація перспективної динаміки економічного аналізу виступає критерієм якісної його трансформації. Вона повинна охоплювати всі аспекти зміни філософії управління з позицій:

– адаптації у зовнішньому економіко–правовому та соціально – політичному й екологічному середовищах;

– поглиблення дослідження причино–наслідкових зв'язків і досягнення максимальної детермінації дії управління та менеджменту;

– підвищення оперативності й розширення результативного поля варіантів аналітичних висновків і пропозицій;

– підвищення економічності та дієвості реалізації аналітичних досліджень.

У зв'язку з умовами інфляції, розвиток фінансового ринку, появи можливостей для отримання економічних вигод від здійснення фінансових вкладень зростає потреба в комплексних дослідженнях власних інвестиційних можливостей, ефективності капітальних і фінансових вкладень. Як наслідок, особливої актуальності набувають методи аналізу та оцінки ефективності інвестиційних проектів, а також дослідження впливу ефективності інвестицій на

ефективність господарської діяльності підприємства, що реалізує інвестиційний проект .

Ось, чому саме на сьогодні склалось, так що перспективним напрямком економічного аналізу стає інвестиційний аналіз. Необхідна подальша адаптація зарубіжного досвіду в цій галузі до реалій української економіки і розробка власних комплексних методик інвестиційного аналізу, які враховують особливості функціонування вітчизняних підприємств, що ведуть свою діяльність на українських теренах.

Також у сучасних умовах зростає роль аналізу як власного фінансового стану підприємства, так і його ділових партнерів. Одночасно виникає потреба в розвитку методичних положень її аналізу, спрямованого на удосконалення аналітичних можливостей окремих звітних форм, створення дієвих механізмів оцінки негативних факторів, що впливають на фінансовий стан підприємств, і вживання своєчасних заходів щодо його оздоровлення.

У майбутньому однією областю наукових і прикладних досліджень має стати перспективний (стратегічний) аналіз, спрямований на вивчення можливих варіантів розвитку підприємств, вироблення методів досягнення найбільш бажаних результатів, обґрунтування планів розвитку організації в умовах невизначеності і ризику. Для цього необхідно більш широке впровадження в практичну діяльність економіко-математичних методів і сучасних технологій обробки економічної інформації.

Таким чином, питання щодо напрямів розвитку економічного аналізу в сучасних умовах потребує подальшого дослідження та перегляду низки методологічних підходів, збагачення його концептуальних положень результатами вітчизняних і західних наукових розробок, адаптованих до українських умов. Тому подальший розвиток економічного аналізу потребує фундаментального перегляду низки методологічних підходів, збагачення його концептуальних положень результатами вітчизняних і західних наукових розробок, адаптованих до національних умов.

Список використаної літератури

1. Мішеніна Н. В. Економічний аналіз : навчальний посібник / Н. В. Мішеніна, Г. А. Мішеніна, І. Є. Ярова. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 306 с.

2. Грабовецький Б. Є. Економічний аналіз : навчальний посібник / Б. Є. Грабовецький. – К. : Центр навчальної літератури, 2009. – 256 с.

3. Парасій-Вергуненко І. М. Еволюція розвитку економічного аналізу в стратегічно- орієнтованій системі управління / І. М. Парасій-Вергуненко // Фінанси, облік і аудит. – 2011. – Вип. 18. – С. 328–335.

4. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник / Є. В. Мних. – К. : Знання, 2011. – 630 с.

5. Ходарєва О. О. Функціонально-вартісний підхід до управлінської діяльності: аналіз і контроль складних систем / О. О. Ходарєва, Л. О. Шульга // Економіка промисловості. – 2011. – № 1. – С. 85–89.

6. Черниш С. С. Огляд методик аналізу інвестиційної привабливості підприємства / С. С. Черниш // Інноваційна економіка. – 2013. – № 5. – С. 87–92.

7. Вакульчик О. М. Аналіз ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства / О. М. Вакульчик, Д. П. Дубицький // Вісник Академії митної служби України. Сер.: Економіка. – 2012. – № 2. – С. 75–82.

8. Дерев'янко Ю. М. Удосконалення методичних підходів до аналізу економічної ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства / Ю. М. Дерев'янко, О. А. Лукаш // Механізм регулювання економіки. – 2011. – № 4. – С. 104–108.

Ярошенко С. С. (ф-т фінансів, IV курс)

МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕОРІЇ ІГОР В БАНКІВСЬКОМУ МАРКЕТИНГУ

Деякі стратегічні рішення, що приймаються маркетологом щодо цінової та збутової політики банку спираються на теорію ігор.

У теорії ігор існує таке поняття, як дилема в'язня — гра з ненульовою сумою, в якій гравці прагнуть одержати вигоду, співпрацюючи один з одним або зраджуючи. Як у всій теорії ігор, передбачається, що гравець («в'язень») максимізує власний виграш, не піклуючись про вигоду інших.

У дилемі в'язня зрада строго домінує над співпрацею, тому єдина можлива рівновага — зрада обох учасників. Простіше кажучи, не важливо, що зробить інший гравець, кожен виграє більше, якщо зрадить. Оскільки в будь-якій ситуації зрадити вигідніше, ніж співпрацювати, всі раціональні гравці виберуть зраду [1].

Поводячись окремо раціонально, разом учасники приходять до нераціонального рішення: якщо обидва зрадять, вони одержать в сумі менший виграш, ніж якби співпрацювали (єдина рівновага в цій грі не веде до соціально-оптимального рішення). У цьому і полягає дилема.

Головним завданням маркетолога є збільшення прибутків підприємства, за рахунок вдалої конкурентної боротьби, тобто ціль маркетолога і в'язня співпадають – максимізувати власний виграш, не піклуючись про вигоду інших. На конкурентному ринку боротьба переважає над співпрацею, що також відповідає наведеній ситуації. Тому можна розглядати ці ситуації, як ідентичні за своєю суттю і використовувати інструментарій теорії ігор для аналізу дій маркетолога в конкурентному середовищі.

Враховуючи дилему в'язня, можна стверджувати, що в умовах невизначеності маркетолог розглядає як можливу лише зраду супротивника і його дії спрямовані на мінімізацію втрат при зраді другого гравця. В результаті це призводить до так званої рівноваги Неша [2]. Набір стратегій є рівновагою Неша, якщо жоден гравець не може здобути перевагу, односторонньо змінюючи свою стратегію. Це означає, що кожен маркетолог при виборі своєї стратегії орієнтується на можливі несприятливі дії від конкурента та намагається їх мінімізувати, що в цілому призводить до менш привабливого для обох гравців результату.

Найчастіше рівновага Неша спостерігається у наступних складових маркетингової діяльності банку:

- Стратегія ціноутворення банку;
- Комунікативній стратегії банку (розрахунок рекламного бюджету);
- Збутова стратегія банку (розміщення відділень).

Підтвердимо це твердження на основі стратегій ціноутворення «банку А» та «банку Б».

Приклад. Дві банківські установи заходять на ринок з ідентичним, але новим продуктом, кожен з них може вибрати одну з двох наведених стратегій ціноутворення – «низькі» та «високі» ціни. Якщо обидва банки оберуть стратегію

«високих» цін то прибуток кожного складе 5 млн. грн., якщо ж банки будуть використовувати різні стратегії то банк зі стратегією «високих» цін отримає 1,5 млн. грн., а банк зі стратегією «низьких» цін – 7 млн. грн. Якщо обидва банки оберуть стратегію «низьких» цін, то кожен отримає прибуток в розмірі 3 млн. грн.

Таблиця 1

Матриця виграшів обох банків

		Банк Б	
		Низькі ціни	Високі ціни
Банк А	Низькі ціни	**3** / **3**	**1,5** / **7**
	Високі ціни	**7** / **1,5**	**5** / **5**

*Джерело: власна розробка автор.

За рівновагою Неша, кожен гравець (банк) в умовах невизначеності обирає стратегію орієнтуючись на можливі дії іншого банку. Розглянемо ситуацію з позиції банку А і при цьому не відомо, яка стратегія буде обрана банком Б. Вважаємо, що він обрав стратегію «низьких цін», тоді необхідно з'ясувати, якою є оптимальна стратегія для банку А. Якщо обидва банки обирають «низькі» ціни, то кожен отримує 3 млн. грн. Якщо ж конкурент обирає «низькі» ціни, а наш банк «високі», то ми отримуємо 1,5 млн. грн. Отже, оптимальною для банку А в цьому випадку є стратегія – «низькі» ціни. Але банк Б може обрати стратегію «високих» цін і треба визначити оптимальну стратегію для цього варіанту. Якщо банк Б має «високі» ціни і наш банк також, наш прибуток становить 5 млн. грн., а якщо банк А обере стратегію «низьких» цін, то отримає прибуток 7 млн. грн. Тобто, оптимальною стратегією для банку А, враховуючи дії конкурента є «низькі» ціни. При розгляді ситуації зі сторони «банку Б» стратегія «низьких» цін також виявиться оптимальною. В результаті ці банки досягли рівноваги Неша, коли зміна стратегії одним гравцем без зміни стратегії іншими не принесе додаткової вигоди. При цьому, оптимальним рішенням за обсягами прибутку для них є стратегія «високих» цін, але дане рішення не є нестабільним, тому що кожен гравець розглядає варіант зміни стратегії для збільшення прибутку.

Тобто, в умовах невизначеності та високої конкуренції на ринку при прийнятті рішень, щодо стратегії ціноутворення враховується не лише очікуваний прибуток від стратегії, але й можливі дії конкурентів, а теорія гри дозволяє маркетологам систематизувати ринкові умови у вигляді математичної задачі, задля вибору оптимального варіанту.

Список літератури:

1. Poundstone, William (1992). Prisoner's Dilemma: John von Neumann, Game Theory, and the Puzzle of the Bomb. Doubleday. ISBN 0-385-41567-2.
2. J. Nash Continuity of solutions of parabolic and elliptic equations Amer. J. Math., 1958, 80, 931–954

Ярошенко С. С., (ф-т фінансів, IV курс)

ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ ШАХРАЙСТВА З ПЛАТІЖНИМИ КАРТКАМИ

В еру цифрових технологій постійно зростає частка безготівкових розрахунків в структурі платежів фізичних осіб. Основним інструментом проведення безготівкових розрахунків – є платіжна карта. Саме вона є ціллю шахраїв. Їх основна мета – обманним шляхом з’ясувати секретні дані картки та використати їх для зняття коштів без відома власника. На сьогоднішній день надзвичайно актуальним є питання боротьби з даним видом шахрайства.

В Україні найбільш поширеними є два види шахрайства з платіжними картками – вішинг та фішинг. Вішинг полягає в тому, що зловмисники, граючи роль співробітника банку або покупця, випитують по телефону у власника платіжної картки конфіденційну інформацію або провокують до здійснення певних дій зі своїм картковим рахунком.Концепція фішингу полягає у тому, що шахрай будь-якими можливими способами намагається витягнути з власника картки інформацію. Це може бути підроблений лист, наприклад, від банку або

платіжної системи, клієнтом якої є власник, із проханням так чи інакше повідомити інформацію, за допомогою якої шахрай може одержати доступ до коштів – запит PIN-коду, логіна, пароля [1].

За даними Української міжбанківської Асоціації членів платіжних систем, бачимо зростання обсягів шахрайств з платіжними картами. Вони зросли приблизно в 4 рази за 2016 рік (Рисунок 1). Це дуже небезпечна тенденція, тому що вона впливає на рівень довіри населення до банківської системи в цілому. Через зростання обсягів шахрайства окремий банк, також, може нести репутаційні втрати, тому що він, на думку споживачів, не здатен захистити їх від дій шахраїв. В результаті це все призводить до погіршення фінансової ситуації банку та підриває його фінансову безпеку.

Існує безліч видів вішингу та фішингу, але на нашу думку, є найбільш

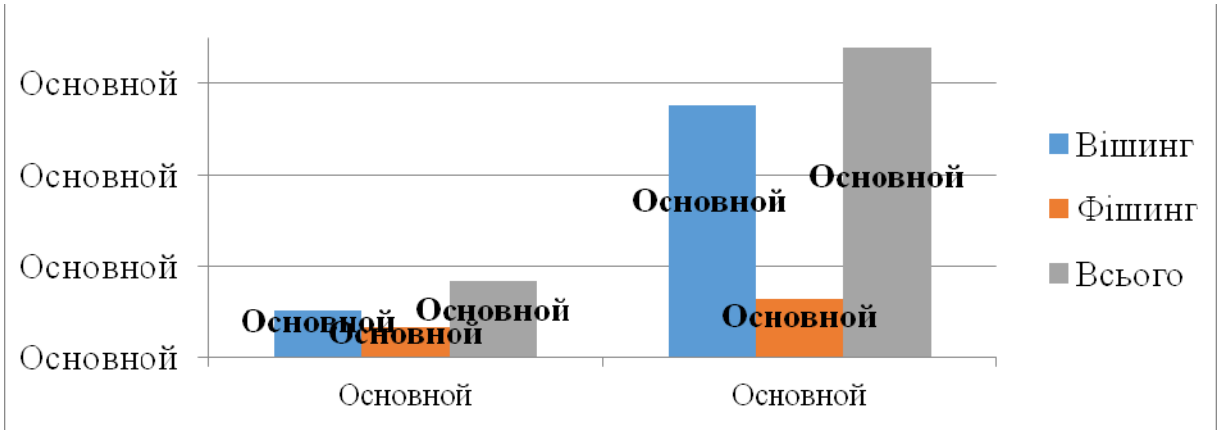

Рис. 1. Динаміка обсягів шахрайств з платіжними картками в Україні за 2015 – 2016 рік

Джерело: Української міжбанківської Асоціації членів платіжних систем[2]

небезпечний для клієнта вид шахрайства, що поєднує у собі всі видів та є достатньо новим для нашої країни, і досі не має чіткої послідовності заходів для його подолання. Новий вид шахрайства має наступну послідовність: на мобільний власника карти, що до неї прив'язаний, надходять дзвінки з невідомих номерів і СМС з проханням передзвонити від невідомих людей. Дзвінки або зриваються, або придумують приводи, щоб власник карти їм передзвонив.За допомогою інформації про останні набрані номери, часу останнього дзвоника з номера і останньому поповненні шахраї блокують номер і замовляють у оператора

дублікат сім-карти. Теоретично для виготовлення дубліката потрібно вказати безліч інформації. На практиці ж співробітники оператора не завжди бувають настільки скрупульозні, крім того, можливі випадки залучення працівників до даного злочинного угрупування. Для потерпілого ситуація ускладнюється ще й тим, що пропажу грошей він часто виявляє через кілька днів після події. Адже СМС-повідомлення про списання він отримувати вже не може, а відразу про прив'язку мобільного номера карти до банківського рахунку може і не згадати.Очевидно, щоб скористатися таким методом, шахраям потрібно дізнатися не тільки номер мобільного, а й як мінімум останні чотири цифри номера карти потенційної жертви, а то і весь її номер. Зробити це вони можуть одним з поширених способів – наприклад, представитися покупцем товару по оголошенню або співробітником банку.

Отже, виділимо шляхи запобігання шахрайськім діям з платіжними картками:

1. Якщо ви сумніваєтеся, чи дійсно вам дзвонить справжній співробітник – запитайте, коли і в яке відділення ви можете підійти, щоб вирішити проблему особисто, а не по телефону.

2. Завжди читайте зміст СМС-повідомлення від банку.Ніколи не називайте третім особам (в тому числі співробітникам банку) пін-код від вашої карти, а також секретні одноразові коди.

3. Якщо співробітник банку (особа, що ним представилася) пропонує вам по телефону допомогти в проведенні якихось дій з картою – наполягайте на проведенні їх у відділенні банку

4. Щоб уникнути дублювання вашої сім-карти, ніколи не передзвонюйте на невідомі номери. Особливо якщо дзвінки надходять часто і з різних номерів.

5. Якщо ви втратили мобільний або сім-карта перестала працювати, відразу ж заблокуйте прив'язані до цього номеру телефону банківські карти.

Підсумовуючи, констатуємо, українські банки практично не займаються превентивнимидіями, щодо боротьби з шахрайством. Одним з рішень даної проблеми є інформування клієнта банка(наочні інформаційні матеріали)при

отриманні ним банківських продуктів та пояснення його дій при намаганні здійснити проти нього шахрайські дії. Клієнти, маючи дану інформацію, будуть менш вразливими до дій шахраїв.Отже, банки повинні більш активно проводити превентивні дії, щодо запобігання шахрайства з платіжними картками.

Список літератури

1. Абрамов К. Інтернет-шахрайство з платіжними картками та методи захисту від нього [Електроннийресурс] / К. Абрамов. – Режим доступу : http://www.ufin.com.ua/analit_mat/poradnyk/094.htm
2. Українська міжбанківська Асоціація членів платіжних систем[Електронний ресурс] // Режим доступу:https://ema.com.ua

Наукове видання

МОЛОДІЖНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ ДАЙДЖЕСТ

Науковий електронний журнал

2018 №1 (9)

Видано в авторський редакції

Підп. до друку 24.10.18. Формат 60×84/8.
Зам. 18-5498.

Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, № 235 від 07.11.2000)

Тел./факс (044) 537-61-41; тел. (044) 537-61-44
E-mail: publish@kneu.kiev.ua

Молодіжний економічний дайджест : наук. електронний журн. 2018. № 1 (9). 1—1338.